SACRORUM EVANGELIORUM

VERSIO SYRIACA PHILOXENIANA

EX CODD. MSS. RIDLEIANIS

IN BIBL. COLL. NOV. OXON. REPOSITIS

NUNC PRIMUM EDITA:

CUM INTERPRETATIONE ET ANNOTATIONIBUS

JOSEPHI WHITE A.M.

COLL. WADH. SOCII

ET LING. ARAB. PROFESSORIS LAUDIANI.

TOMUS PRIMUS.

OXONII.

E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO.
MDCCLXXVIII.

HONORATISSIMO ET SPECTATISSIMO DOMINO,

FREDERICO DOMINO NORTH,

UNIVERSITATIS OXONIENSIS CANCELLARIO, &c. &c. &c.

LITERARUM OPTIMARUM

CULTORI, PATRONO, VINDICI,

HANCCE SACRORUM EVANGELIORUM

VERSIONEM SYRIACAM,

NUNC PRIMUM SUB AUSPICIIS ACADEMIÆ SUÆ

EDITAM,

SUMMA CUM OBSERVANTIA DICAT CONSECRATQUE

JOSEPHUS WHITE.

PRÆFATIO.

VIRI eruditi per plurimos anteactos annos ſtrenuam navarunt operam in Codicibus MS^{tis} Novi Teſtamenti, quotquot reperiri poterant, conferendis; etiam minima quæque fragmenta perſcrutari, et ad examen revocare non gravati ſunt, eo ſcilicet conſilio, ut genuina Sacrorum Scriptorum verba, quantum fieri potuit, in integrum reſtituerent: quod et innumeris fere in locis præſtiterunt. Videmur itaque et nos etiam bonis omnibus et eruditis viris rem gratiſſimam facturi, quod verſionem maximæ antiquitatis jam demum Typis evulgatam damus; verſionem, inquam, quæ vel initium ſexti ſeculi vetuſtate attingit, et quæ textum Græcum tam preſſe ubique ſequitur, ut fere ſingula quæque particula conſervata ſit, et tam accurate expreſſa, ut nullus errori locus relinquatur. In illa igitur verſione Græcæ lectiones locum habeant neceſſe eſt, quas ſeculum quartum vel ſaltem quintum agnovit. Primo quidem, cum in verſione Syriaca Simplici ubique liberior interpretatio, et fere paraphraſtica, obtineret, aliam Græci Textus verſionem ad literam inſtituit Polycarpus, anno Chriſti 506, auſpiciis Philoxeni Epiſcopi Mabugenſis. Poſthinc uno circiter ſeculo elapſo, nempe anno æræ Chriſtianæ 616, Verſionem iſtam Thomas Epiſcopus Heracleenſis cum duobus accuratiſſimis exemplaribus, in Alexandria aſſervatis, conferendam curavit. Has Collationes in Textu et Margine Verſionis Philoxenianæ ſatis cum judicio exhibuit. Quam auro contra non carus hicce theſaurus? Quam pretioſa Lectionum antiquarum monumenta hic deprehenduntur? Eſt autem quod hujuſce operis pretium in majus amplificat; nimirum quod probatiſſima illa Exemplaria, cum quibus Thomas collationem inſtituit, poſtea periere, cum Saraceni malo omine Bibliothecas Alexandrinas incendio conſumerent. Horum itaque codicum Lectiones nobis profecto ex hoc Opere unice petendæ ſunt.

Quoad ætatem et indolem Archetypi Græci quo Polycarpus uſus eſt, credibile eſt eum accuratiſſimum quod adipiſci potuit, ſelegiſſe Exemplar. Et ſi ſtatuamus Exemplar hocce duo ſecula aut tria habuiſſe, hoc eſt, ſeculo tertio aut quarto exaratum fuiſſe, eam præ ſe feret antiquitatis laudem, quam in Codicibus hodie aſſervatis fruſtra requiras. Ad Collationes quod attinet in textu et margine Verſionis Philoxenianæ a Thoma Epiſcopo Heracleenſi annotatas, ipſum auctorem habemus eas ex optimis Codicibus petitas eſſe, ex iis ſcilicet qui in Alexandria præcipuæ auctoritatis erant; Alexandriam vero iis temporibus ſumma eruditionis laude floruiſſe ſatis omnibus notum eſt. Denique, ut verbo dicam, Polycarpianæ interpretationis ratio, ætas item et ſelectio Græcorum, quibus ipſe et Thomas Heracleenſis uſi ſunt, exemplarium, erudito cuipiam verſionem hanc penitus commendant. Supereſt ut hoc loco Editionis noſtræ hiſtoriam breviter tradam; quod et idcirco etiam faciendum eſt, ne mihimet ipſi vitio vertatur ingrata illa plurium annorum mora.

Poſtquam Codex Heracleenſis ex Amida Meſopotamiæ urbe in Angliam tranſmiſſus, et celeberrimo Ridleyo dono datus eſſet, Viri eruditi mire flagitaverunt ut totum, vel ſaltem aliquam ejus partem, publici juris faceret. Et ille vir optimus, non aliter ſeſe Religioni et bonis Literis ſatisfacere poſſe agnovit, quam ſi hunc variarum Lectionum theſaurum, quem ut divinitus oblatum ſibique concreditum habebat, cum iis communicaret. Capto igitur Codicis excudendi conſilio, cum ætas ejus jam ad ſenium deflexiſſet, ad linguam Syriacam diſcendam ſe convertit incredibili fere labore, cum et præceptore, et etiam libris idoneis prorſus careret: ſed pervicit tamen; et jam continuo quatuor Evangelia Syriace ex Codice Heracleenſi deſcripſit, adjecitque ad imas paginas Collationem alterius libri manuſcripti, quem Barſalibæi nomine inſignivit. Latinam Interpretationem non adjecit: quippe quod ipſum Græcum fontem Syriacorum optimum interpretem eſſe arbitrabatur. Huc uſque pervenerat vir ſummus, cum ad opus edendum vires ei ob provectam ætatem deficerent. Itaque Apographum ſuum Academiæ Oxonienſi lubenter donavit. Statuerunt enim viri optimi, quibus res Typographica commiſſa eſt, tam præclaro operi ſumptus ſufficere. Quærebatur igitur qui illud ad umbilicum perduceret. Et optandum foret, ut duobus eruditiſſimis viris quibus ea primum opera demandata eſt, ſatis otii fuiſſet, quo ſe ad hanc Spartam exornandam accingerent. Quod ubi aliter evenerat, mihi tandem hoc munus attributum eſt ob humaniſſimam Commendationem ROBERTI LOWTH nuper Oxonienſis Epiſcopi, nunc Londinenſis. Erat itaque apud eruditos ſumma expectatio Verſionem Philoxenianam brevi in lucem emiſſam fore. Hoc quidem ſi ita eveniſſet, non minus mihi commodi quam omnibus voluptatis attuliſſet: ſed prorſus aliter contigit. Si cauſas igitur ob quas tamdiu opus productum fuit, obiter attingam, non abs re facere videbor. Viſum eſt itaque Rei Typographicæ curatoribus Textui Syriaco interpretationem latinam ſubjiciendam eſſe. Quod arduum fuiſſe et difficile experiundo didici: multo ſane operoſius quam Textus Syriaci exſcriptionem, in qua tamen una celeberrimus Ridleyus plures annos conſumpſerat. Præterea textum ipſum Syriacum, quia exſcriptum Ridleyanum, ob literarum nexus fere ſemper omiſſos, Typographi uſui non ſatis commodum erat, multo cum labore totum ipſe iterum exſcripſi. Neque hoc de viro qui mihi amiciſſimus fuit, inique intelligi velim: quod ideo tantum a me dictum eſt, ut ignaviæ crimen a me ipſo amoveam.

Sed et illud difficillimum erat, quod tamen apprime neceſſarium arbitratus ſum, de lectionibus Aſteriſcis et Obelis notatis regulam quandam, et veluti Canonem Criticum ſtatuere, unde de Lectionum iſtarum auctoritate accuratius decerneretur. Neminem in hac re adjutorem habui, ne anteceſſorem quidem, ſi Wetſtenium excipiam, cujus tamen ſententia a noſtra longe diverſa eſt. De ea infra agetur.

Quod ad Notulas attinet, quas ad calcem Evangeliorum adjeci, quamvis paucæ ſint, et præcipue ad Grammaticam ſpectent, multum omnino in iis temporis conſumpſi; quod æqui rerum æſtimatores, ſpero, facile agnoſcent. Accedit, quod poſterioribus duobus annis adeo infirma uſus fuerim valetudine, ut ſæpe typographicis erroribus corrigendis moroſam operam impendere vix potuerim. Hæc fere ſunt quæ de nimia Editionis hujuſce mora breviter notanda arbitratus ſum. Jam vero, priuſquam de ſingulis quæ ad Verſionem Philoxenianam ſpectant diſſerere aggrediar, pauca de Verſione Syriaca priori, vulgo Simplici, dicenda ſunt; ut pateat quam ab ea diverſa ſit Verſio Philoxeniana, quam etiam eo ipſo nomine utilis futura ſit: ſimul et illud agam, ut qui Verſionem priorem parum ſatis cognitam habeant, uno tamen intuitu de utriusque uſu et indole rectius judicare poſſint.

SECTIO I.

De Simplicis Verſionis Antiquitate.[†]

QUO anno æræ Chriſtianæ, aut a quo prodibat authore Verſio hæc Syriaca, quæ [‡] Simplex appellatur, non facile eſt dictu. Referunt eam Syri nonnulli, ut a Poſtello traditur [*], ad ipſum Marcum Evangeliſtam, qui, ſecundum hos, poſteaquam Evangelium ſuum Latine ſcripſiſſet, non id ſolum, ſed et cæteros Novi T. libros Syriace tranſtulit: at cum Marcus ſupremum diem obiit octavo Neronis anno, et æræ Chriſtianæ ſexageſimo tertio, nondum ſuum Evangelium ſcripſerat Joannes.

At inter omnes fere Orientales magis increbuit, Thaddæum, vel Apoſtolum, vel e Diſcipulis LXX unum, a Divo Thoma ad Abgarum, Edeſſæ Regem, ſtatim a Chriſti in cœlum aſcenſu, miſſum, ibi Evangelium prædicaſſe, et ſacros codices in Syriacum Sermonem tranſtuliſſe. Et quidem Evangelium quoddam memoratur Edeſſenum pervetuſtum, ad cujus calcem hæc adnotatio ſubnectitur Syriace, quæ Latine ſonat, " abſolutus eſt ſanctus iſte Liber Feria 5^{a} " die 18vo Canun prioris (hoc eſt Decemb.) anno Græcorum " CCCLXXXIX° (æræ Chriſtianæ LXXVIII°) propria manu Achæi

---

[†] Hanc, et quatuor quæ proxime ſequuntur Sectiones, excerpſi ex Cl. Ridleii Diſſertatione *de Syriacis Novi Fœderis Verſionibus:* neque opus erat ut ipſe de proprio multa adjicerem, ubi ille vir Clariſſimus omnia tam penitus excuſſerat. WH.

[‡] Verſionem Simplicem primum edidit Viennæ Widmanſtadius, A. D. 1555. ex qua Editione natæ ſunt plures aliæ. Ultimam et decimam tertiam in lucem emiſit Carolus Schaaf Lugd. Bat. A. 1708: quæ quanquam prioribus longe præſtet, multa tamen adhuc habet quæ ulteriorem emendationem requirunt. WH.

[*] Syri conſtanter aſſerunt S. Marcum, S. Petri Apoſtolorum Coriphæi diſcipulum, et in cujus domo initio coaluiſſe Eccleſiam credunt plurimi, Latine primum ſcripſiſſe Evangelium ſuum, quod etiamnum aſſervari dicunt in inclyta Venetorum urbe. Deinde eundem ipſum Marcum lingua patria, hoc eſt, Galilæa Syra, non modo Evangelium ſuum tranſtuliſſe, ſed etiam cæteros omnes N. T. Libros. Id mihi literis ſignificavit Gulielmus Poſtellus, affirmavitque ſe ita a Syris ipſis accepiſſe. Boderiani Præfat. ad N. T. Syriac.

“ Apoſtoli, ſocii Mar-Maris, Diſcipuli Mar-Adæi Apoſtoli, cujus “ oratio nobiſcum ſit †.”

Si hic Achæus idem ſit, ut videtur, ac Aghæus ille Thaddæi Edeſſæ Succeſſor, et Mar-Maris Præceſſor, non ſcripſit ille Evangelium Edeſſenum anno æræ Chriſtianæ LXXVIII°, mortuus quippe eſt anno XLVIII°. Et quale quale ſit hoc teſtimonium, dicitur de Evangelio quodam, neſcio quo, Edeſſeno, non de omnium Novi Fœderis Tabularum verſione. Nondum tempore Thaddæi vel Achæi, utroque anno XLVIII° defuncto, ſcripta ſunt vel Evangelia vel Epiſtolæ.

Verſio ſacrorum Codicum in Syriacum ſub Abgaro, (ſi ulla) fuit veteris Fœderis librorum ex Hebræo. Si eſſet ab Apoſtolo vel a viro Hieroſolymitano Novi Fœderis Traductio veriſimile eſt eam fuiſſe in Dialecto Chaldaica, quam Galilæam Syram Poſtellus appellat, non in Antiochena, ut eſt hodierna Simplex.

Si hanc Verſionem ad originem nimis altam referant Syri ipſi, inter Europæos reperiuntur qui ab iis multum diſcedentes eam nimium velint dejicere, ad ſextum nimirum vel ſeptimum ſeculum.

Fullerus, et poſt hunc Grotius et Voſſius hoc colligunt ex voce *Quæſtionarius* Matth. xxvii. 65, 66. xxviii. 11. infimæ Latinitatis vocabulo. At Error eſt plane graphicus, litera ܪ (r) pro ܕ (d) mutata, punctulo impoſito pro ſubjecto, et ܝ (i) paulo evectiori in ܢ (n) grandeſcente. In plurimis quidem legitur ܩܣܛܘܢܪܐ duplici errore, quaſi eſſet *Quæſtionarius:* at in Polyglottis Anglicanis unica tantum mutata litera ܩܣܛܘܢܕܐ; in codice Gabrielis Sionitæ literis tranſpoſitis ܩܣܛܘܝܕܐ; et in noſtrorum utroque ܩܘܣܛܘܕܝܐ, [illegible]

Pergit Grotius, et ex Doxologia Matth. vi. 13. colligit hanc Verſionem non prius fuiſſe factam, quam Eccleſiarum Liturgia formam certam accepiſſet; ex qua Liturgia hoc additamentum in textum irrepſiſſe contendit. Num ergo nudius tertius, ex quo Eccleſiarum Liturgia certam acceperat formam? aut quid obſtat quo minus Verſio ſit antiqua, ſi doxologia inſeratur? Siquidem ſi in Græcis, quidni et in Syriacis etiam codicibus addi potuit Liturgicum hoc επιφωνημα?

† Aſſeman. Bibl. Orient. Tom. II. in indice Codd. MS. p. 446.

Si modo additio ſit ulla: quod fortaſſe pepercerat dixiſſe, Vir in primis doctus, ſi meminiſſet hanc Doxologiam e Kaddiſh Judaica ſumptam, inde in precibus Apoſtolicis ex præſcripto Domini fuiſſe uſurpatam, indidemque ad Liturgias Græcas profluxiſſe.

Sed multo plura diſſeruit, quæ hujuſce Verſionis antiquitatem infirmare n, inter Remonſtrantes Amſtelodami Philoſophiæ et Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ nuper Profeſſor, Joannes Jacobus Wetſtenius, in Prolegomenis ad N.T. Editionem &c. denuo procurandam, MDCCXXX°. Is, poſtquam obſervaſſet Verſionem Syriacam a Thoma Heracleenſi Alexandriæ in Ægypto in monaſterio Antonii cum tribus codicibus Græcis diligenter collatam atque emendatam eſſe A. D. DCXV°; adjecit, "hodieque non alios exſtare Syriacos codices, quam eos qui "ex hac editione deſcripti et correcti ſunt."

Gravis ſane error, ſed non eſt ipſius Wetſtenii deliramentum. Eo primum imbutus eſt a Renaudotio et Lelongio, et tandem ab amico noſtro Joanne Kippax S. S. Th. Profeſſore liberâtus, ut ex literis Caſpari Wetſtenio datis ut mihi communicarentur, didici. "Gratias, "inquit, habeo maximas Rev. Ridleio pro tranſmiſſa notitia codi"cum, quos poſſidet, Syriacorum N. T. Utinam quam primum "accurate Editos conſpiceremus. Multum inde bonæ frugis ad "veram lectionem eruendam rediret. Jam aliquot elapſi ſunt anni, "ex quo Amicus Ridleii me liberavit ab errore, in quem confi"dentia Renaudoti et Lelongii me induxerat, aſſeverantium unicam "eſſe Verſionem Syriacam. Uti hoc gratus agnoſco, ita nolim "mihi imputari errorem, quem erravi non prius, ſed poſt alios, "cum copia non eſſet codices MSS. conſulendi, quod ſolum rem "extricare potuiſſet."

Hæc candidus Profeſſor ſcripſit anno MDCCXLIV° ineunte; nec hujus Erroris meminiſſem, niſi in Prolegomenis MDCCLI° editis huic retractationi repugnans reperiſſem argumentum, et eundem errorem altius radices egiſſe quam ut potuerint evelli. Opponit enim Simplicis antiquitati, Ptolemaida vocari Acco, "quod nomen, in"quit, iſta urbs ſub imperio demum Saracenorum, h. e. poſt ſeptimum

" ſeculum recuperaſſe videtur." At quomodo hoc ſtare poſſit, quum ipſe conceſſerit, Simplicem ab ea Heracleenſi ſeculo ſexto collata, non modo aliam eſſe, ſed etiam priorem? ad Simplicem ſub nomine PRIORIS refert Editio Heracleenſis: atque etiam Wetſtenius *illam* ut PRIOREM, *hanc* ut POSTERIOREM diſtinguit.

Ad ipſum argumentum diſſolvendum ſufficit Ammianum Marcellinum adire, a quo docemur urbium nomina, a Græcis Imperatoribus indita, apud Indigenas non obtinuiſſe: Urbem igitur quam Lucas Græce ſcribens Ptolemaida vocaverat, Interpres Syrus, in rudiorum et indigenarum gratiam exponens, per nomen illis notius Acco reddidit, priuſquam ſub Saracenis vetus nomen publice reſtitueretur.

Objicit porro Vir Cl. " MSS^{oi} Codices Evangeliorum Syriacos ha-" bere Canones Euſebii, ejuſque Epiſtolam ad Carpianum." *Codices* igitur *iſti* ſunt Euſebii ætate recentiores: Continuone ſequetur *Verſionem* quoque poſteriorem eſſe, cui perinde ac Græco Textui, hi Canones et Epiſtolæ, in recentiori ſeculo, comites et miniſtri adjungi potuerint?

Attentatum vero nolens deſerere argumentum, ſubtiliores quaſdam temporum notas profert, quæ plerumque adeo ſunt lubricæ et incertæ, ut niſi Critico acumine non poſſint aut perſpici aut refelli. Hujuſmodi eſt argumentum ex Joannis v. 27. petitum. " *Quod ipſe* " *ſit filius hominis* jungit cum ſequentibus *ne miremini hoc*; non cum " præcedentibus, quæ diſtinctio videtur ſapere argutias ævi poſterio-" ris." An vera ſit hæc diſtinctio, an ſecus, non eſt hujus loci; an argumentum ſit verſionem hanc ævo poſteriori eſſe factam, necne, quæſtio eſt. Ut argutias ævi miſſas faciam, quas omnino non ſapio, argumento utar apertiori, manifeſto Chryſoſtomi teſtimonio, quo teſte conſtat Syram illam diſtinctionem fuiſſe recepta *priorem*; receptam enim Paulo Samoſatonenſi adſcribit medio ſeculi tertii. Syra igitur diſtinctio approbata erat ſeculo 4to exeunte, et judicio Chryſoſtomi recepta (ſeculo tertio ficta) verior et antiquior eſt judicata.

Ejuſdem generis eſt hæc quæ ſequitur conjectura. " Loca ex " Veteri Teſt. citata, inquit, non prout in Græco Textu juxta

“ Græcam *των ο* verſionem, ſed juxta Hebraicum Textum in Syro “ legi: qui etiam non *Beelzebul* ſed *Beelzebub* ſcribit: quæ *ακριβεια* a “ temporum Apoſtolicorum ratione remota eſt: alicubi etiam vim “ argumenti Apoſtolici enervat.” Sed quænam iſta Syri tam admiranda *ακριβεια*, quæ a temporum Apoſtolicorum ratione remota ſit, ſi iſtius ævi Authores, Græce ſcribentes Græce peritis, V. T. Scripturas juxta Græcorum Verſionem citarent, et ejuſdem ævi explanatores eadem teſtimonia, Chaldaice peritis, juxta Chaldæam paraphraſin protulerint? Eadem eſt utriuſque ratio, eadem *ακριβεια*. Nil igitur obſtat hactenus, quo minus Verſio Syrorum Simplex ad ſecundum referatur ſeculum.

SECTIO II.

De Simplicis Verſionis Utilitate.

* IN Græcis verbis vel phraſibus inuſitatioribus vetus hæc Verſio in Eccleſia Antiochena, ubi primum Diſcipuli cognominati ſunt Chriſtiani †, non contemnendus eſt Interpres. De vocabulo τω επιουσιον, Matth. vi. 11. ambigis quis ſit ejus ſignificatus? a nullo Græcorum uſurpatur hæc vox, inquit Origines ‡, παρ' ουδενι των Ελληνων ουτε των σοφων ωνομασαι. Latinus interpres *ſuperſubſtantialem* reddit, quaſi eſſet υπερουσιον. Alii exponunt *quotidianum*, quaſi deduceretur a τω επιεναι, a *ſuccedendo*; hinc Athanaſius, τον επιουσιον αρτον, τουτ' εστι τον μελλοντα §. Latinus hunc panem *quotidianum* dixit, inquit Ambroſius ‖, quem Græci dicunt *advenientem*. Quia Græci dicunt την επιουσαν ημηραν *advenientem diem*. At huic interpretationi obſtare videtur verbum σημερον, quod tum eſſet otioſum. Syrus vertit *panem indigentiæ*, vel *neceſſitatis noſtræ*, ܠܚܡܐ ܕܣܘܢܩܢܢ, αρτον τον επι τη ουσια ημων αρμαζοντα, ut Suidas explicat.

Si quid ſibi velit Divus Hiſtoricus inquiramus per τη κοινωνια και τη κλασει του αρτου, και ταις προσευχαις, Act. ii. 42. lucem circumfundit interpres Syrus, qui reddit, *aſſociabant ſe in precatione, et in fractione Euchariſtiæ.*

Si argumentum pro Chriſti Deitate a Matth. xxviii. 19. petitum, quod εις το ονομα του υιου baptizari jubemur, dilui poſſe confidunt nonnulli, quoniam 1 Cor. x. 2. εις τον Μωσην baptizari dicuntur Judæorum proavi; adeant ſimplicem Syrorum Verſionem, et invenient εις τον Μωσην ſignificare *per miniſterium Moſis* baptizari. Si aliud argumentum ex Stephano precante petitum, *Domine Jeſu ſuſcipe ſpiritum meum**, infirmare velint, verba ex appoſitionis conſtructione ad regiminis ſyntaxin detorquendo, *Domine* του *Jeſu, ſuſcipe* — ab hac Paraphraſi aperte refelluntur, quæ ita ſe habet, *Domine noſter, Jeſu, ſuſcipe.* —

---

* Ridl. Diſſert. p. 17. † Act. xi. 26. ‡ περι ευχης. ιϛ. § De aſſumpta carne humana. ‖ P. 180. * Act. vii. 59.

[Ad hæc Exempla a Cl. Ridleio allegata, quibus nimirum probatur Verſionem Simplicem paraphraſtica nonnunquam licentia uti, adjiciam adhuc duo aut tria. Luc. ix. 34. Gr. *εφοβηθησαν δε εν τω εκεινους εισελθειν εις την νεφελην.* Simplex ܘܕܚܠܘ ܟܕ ܚܙܘ ܠܡܘܫܐ ܘܠܐܠܝܐ ܕܥܠܘ ܠܥܢܢܐ.---*et timuerunt* quum viderent Moſem et Eliam *quod ingrederentur nubem.* Act. v. 4. Gr. *Ουχι μενον σοι εμενε, και πραθεν εν τῃ σῃ εξȣσια ὑπηρχε; τι ὁτι εθȣ εν τῃ καρδιᾳ σȣ το πραγμα τȣτο;* Simpl. ܠܐ ܗܘܐ ܕܝܠܟ ܗܘܬ ܥܕ ܠܐ ܬܙܕܒܢ: ܘܡܐ ܕܐܙܕܒܢܬ ܬܘܒ ܐܢܬ ܫܠܝܛ ܗܘܝܬ ܥܠ ܕܡܝܗ̇: ܠܡܢܐ ܣܡܬ ܒܠܒܟ ܕܬܥܒܕ ܨܒܘܬܐ ܗܕܐ *Nonne erat tuus antequam venderetur? et quum venditus eſt, rurſus tu poteſtatem habebas ſuper* pretium ejus: *quare poſuiſti in corde tuo,* ut faceres * *voluntatem hanc?* Cap. vii. 45. Gr. *Ἡν και εισηγαγον διαδεξαμενοι οι πατερες ἡμων μετα Ιησȣ εν τῃ κατασχεσει των εθνων, ὡν εξωσεν ὁ Θεος απο προσωπȣ των πατερων ἡμων εως των ἡμερων Δαβιδ.* Simpl. ܘܠܗ ܠܗܢܐ ܡܫܟܢܐ: ܐܦ ܡܥܠܘ ܐܥܠܘܗܝ ܐܒܗ̈ܝܢ ܥܡ ܝܫܘܥ: ܠܐܪܥܐ ܕܝܗܒ ܠܗܘܢ ܐܠܗܐ ܝܪܬܘܬܐ ܡܢ ܥܡܡܐ ܗܢܘܢ ܕܐܦܩ ܡܢ ܩܕܡܝܗܘܢ. ܘܐܬܕܒܪ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܬܗ ܕܕܘܝܕ: *Et hoc tabernaculum etiam* introducendo *introduxerunt Patres noſtri cum Jeſu in terram quam dedit eis Deus hæreditatem ex Gentibus illis quas ejecit a conſpectu eorum,* et deportatum eſt *uſque ad dies Davidis.* Multa hujuſmodi Paraphraſeωs exempla in Verſione hac occurrunt. †]

‡ Si vis igitur Syrorum Doctorum ſententias, Evangeliſtarum et Apoſtolorum ſenſum explicantium intelligere, adi *Simplicem:* Sin quis fuerit GERMANUS TEXTUS CODICUM GRÆCORUM IN QUINTO ET SUPERIORIBUS SECULIS inquiras, *Heracleenſem Philoxenianæ Verſionis Recenſionem* pervolve atque ſcrutare: de qua nunc reſtat dicendum.

---

* Perperam reddidit SCHAAFIUS verbum ܨܒܘܬܐ per *voluntatem*, cui reſpondet vox Syriaca ܨܒܝܢܐ---ܨܒܘܬܐ vero ſignificat *res, negotium, &c.* Eadem incuria occurrit ſupra Cap. ii. 12. WH.

† WH.

‡ Ridl. Diſſert. pag. 72.

SECTIO III.

De Verſione, ut dicitur, Philoxeniana.

[*] CUM multi ſint aggreſſi, ut loquitur Lucas [†], qui ipſi audierint, et miniſtri fuerint ſermonis, narrationem componere earum rerum, quarum plena inter Chriſtianos fides facta eſt; pluresque eorum narrationes exſcripſerint, et ex iis inter ſe collatis Alii novas auſi ſint excudere; Harum optimas ſecernendi, et canone quaſi ſigillandi cura naſcenti incumbebat Eccleſiæ. Secundo ineunte ſeculo, canone completo, quum quiſque pro ingenii ſui modulo, quæ ſibi viſa fuerint, explicaverit, reformaverit, ſuppleverit, non fieri poterat quin varia et diverſa paſſim divulgarentur Sacrorum Codicum exemplaria; ut in proximo ſeculo teſtatur Origines, conqueſtus, ſe multam differentiam inter exemplaria reperiſſe, ſive per negligentiam deſcribentium, ſive ex temeritate quorundam, ſive propter eos, qui negligunt emendare Scripturas, vel propter eos, qui, quod ipſis videtur, in emendationibus vel adjiciunt vel ſubducunt [‡]. Hinc illi, Pierio, Pamphilo, et Euſebio curæ optimos codices corradendi, emendatiſſimiſque bibliothecas Alexandrinam et Cæſarienſem inſtruendi, eodem ſeculo 3tio et proximo ineunte.

Ab iſtis circumforaneis et vulgatioribus Evangeliis factam fuiſſe Vulgatam Verſionem Latinam, teſtatur Hieronymus; Eamque editam partim a præſumptoribus imperitis, partim a Librariis dormitantibus, eouſque vitiatam eſſe, præſertim in Evangeliis, ubi mixta et confuſa omnia, ut neceſſe jam fuerit totam ad fontes Græcos exigere et reformare [§]. Hunc pium in ſe ſuſcepit laborem hortatu Damaſi ſeculo quarto jam excurrente. Novum Teſtamentum, ut ipſe de ſe teſtatur [||], Græcæ fidei reddidit: at quoniam Græci codices ipſi eſſent corrupti, optimos ſelegit, et emendatiſſimos Origenis, Pierii, Pamphili, et Euſebii conſuluit; quare in Præfatiuncula ad Evangeliſtas pollicetur Evangelia, codicum Græcorum emendata collatione, ſed veterum. At non omnino ad hos emendare auſus eſt Verſionem ab iſtis tam immane diſcrepantem, quæ ne multum a lectionis Latinæ conſuetudine abhorrere videretur, ita calamum temperavit, ut his tantum, quæ ſenſum videbantur mutare, correctis, reliqua manere pateretur ut fuerant.

---

[*] Ridl. Diſſert. p. 36. [†] Luc. i. 1, 2. [‡] Homil. viii. in Matth. [§] Præfat. ad Damaſum. [||] Libro de Scriptoribus Eccleſiaſticis.

Si Græci igitur ipſi codices adeo erant in ſecundo et tertio ſeculo corrupti, ut Euſebius, qui optimos ſelegit et corraſit, meritus ſit vocari *Scripturarum Clavis, et N. T. cuſtos*; ſi quarto jam deſinente, Latina Verſio Græcis probatiſſimis tam diſſimilis erat, ut neceſſe eſſet eam ad fontes reformare; nec tamen minus neceſſe, tanta erat diſcrepantia! ut calamum temperaret Hieronymus, ne alienam Scripturarum faciem inducere videretur, quid de Syriaca Verſione in ſeculo proximo vel etiam ſexto ineunte judicandum? num eam Græcis ipſis præſtantiorem? num Alexandrinorum vel Cæſarienſium codicum lectionibus probatiorem? num tot ætatum fluxu, per tot imperitorum et dormitantium manus traditam, incorruptiſſimam evaſiſſe? mirum ſane, ſi huic uni Verſioni licuiſſet adeo eſſe felici. Creditu quidem proclivius eſt eam longius quam vel ipſam Latinam, jam ab Hieronymo caſtigatam, a Græcis receſſiſſe, et non tantum ad eos emendari, ſed etiam denuo recudi debuiſſe.

Et ſexto quidem ſeculo diluceſcente prodibat nova Evangeliorum, pariter ac cæterarum Novi Fœderis Scripturarum apud Syros Verſio. De qua ad finem hujuſce Verſionis Evangeliorum ſubjicitur hæc notatio; "Eſt Liber hic quatuor Evangeliſtarum qui verſus eſt e "lingua Græca in Syriacam accuratiſſime Mabugi civitate anno "MCCCXIX° Alexandri Macedonici in diebus Domini Philoxeni "Confeſſoris, iſtius civitatis Epiſcopi." Et Bar-Hebræus de Novo Fœdere verba faciens, dicit, "Deinde accuratius a Græco in Syriacum verſum fuit in urbe Mabug diebus Religioſi Philoxeni *."

---

* In Horreo myſteriorum.

Adeo igitur tum temporis erat deformata Syriaca quæ vulgo terebatur Novi Fœderis Verſio, ut Nova, quæ a Græcis fontibus accuratius deduceretur opus eſſet. Et ne conjecturis tantum videar augurari, ex Moſe Aghelæo, qui hortatu Paphnutii, Glaphyra Sancti Cyrilli Alexandrini e Græco in Syriacum convertit, teſtimonium proferam: qui in Præfatione ſic Lectorem adloquitur; "ſiqua vero ex ſacris Scripturis petita teſtimonia in hac Verſione occurrant, quæ Syriacis exemplaribus non conſentiant, ne animi pendeat; nam in Bibliorum verſionibus magnam eſt reperire diſcrepantiam: idque palam deprehendes ſi verſionem N. T. et Davidis a Polycarpo claræ memoriæ Chorepiſcopo ad beatum, fidelem, et doctorem Xenaiam Mabugenſem Syriace elaboratam evolvas; ubi mirari eſt tot varietates, quæ in Verſione, e Græco confecta, cernuntur [*]."

Hinc patet Textum Novi Fœderis in Græcis codicibus, et qui a Patribus, Græce ſcribentibus, citari ſolet, a vulgata Syrorum verſione mirum in modum diſcrepare.

Annus, quo hoc prodibat opus, deſcribitur Alexandri Macedonici DCCCXIX^{o}, qui juxta computum Chaldaicum incipiebat 12° Martii anno æræ Chriſtianæ DVIII^{o}. At cum calculos ſubducit Polycarpus, vel alius quivis, in præfatione ad Epiſtolas Paulinas, ponit Pauli Martyrium anno Chriſti adventus LXIX°, quinto ſabbato in menſe Thamuz (noſtro Julio magna ex parte reſpondente:) ex quo, inquit, ad annum DCCCXIX^{m} Alexandri Macedonici, quum Liber hic a Græco in Syriacum verſus eſt, ſunt anni CCCCXXXVI^{i}: at hi numeri conficiunt ſummam non ultra DV. Natales igitur Chriſti triennio ſerius ponit.

At his annis invenimus Philoxenum aliter occupatum. Epiſcopatum inierat anno CCCCLXXXV^{o}, in exilium pulſus eſt DXVIII^{o}. Ab anno CCCCXCVIII^{o} Flavianum Antiochiæ Patriarcham exagitare cœpit, et anno proxime ſequenti ab eodem ſimul exagitatus eſt. Mox (DVI^{o}) ad urbem regiam Conſtantinopolin proficiſci coactus eſt; et exinde in Syriam reverſus a DVII ad DX, frequentibus apud Anaſtaſium Imperatorem calumniis Flavianum vexare non deſtitit. Ipſe interea temporis, ut in Epiſtola ad Monachos Senennenſes queritur, ſæpe mortem effugit; quam Hæretici Gentilibus conjuncti ſibi machinabantur.

---

[*] Aſſem. Bibl. Orient. Tom. II. Cap. x.

Non erat otii ſatis Philoxeno turbidis iſtis temporibus tanto, atque a curis ſecularibus tam alieno, ſtudio vacare. At hoc opus, quod ſibi viſum ſit neceſſarium, alteri demandare ſibi ſubjecto, Epiſcopum, literarum fautorem, et ſiquis alius Scriptorem elegantiſſimum, necnon in ſacras ſcripturas Commentatorem, decebat omnino. Eo præcipue temporis intervallo, quum nihil ab Antiſtite Romano, ſuæ Vulgatæ, Simplici Syriacæ ſimillimæ, propugnatore opponendum fore timebat.

Xenaiæ igitur ſive Philoxeni Chorepiſcopus Polycarpus hanc e Græco elaboravit verſionem; eamque Philoxeno inſcripſit anno æræ Chriſtianæ DVIII^{o}, Eccleſiis Orientali et Occidentali graviter inter ſe diſſidentibus ab anno CCCCLXXXIV^{o} ad annum DXIX^{m}.

Hic omnes libros N. T tranſtulit, quatuor Evangelia, Actus Apoſtolicos, ſeptem Epiſtolas Catholicas, et quatuordecim Paulinas; necnon, ut ex dialecto, et verſionis indole judicare poſſimus, Apocalypſin. Neque ex opinionis tantum arbitrio pendet hoc judicium, ſed teſte confirmatur; in Bibliotheca enim S. Marci Florentiæ codex eſt Syriacam Apocalypſeos verſionem continens, quam Amanuenſis ſcribit ſe ab Autographo antiquiſſimo deſcripſiſſe Romæ MDLXXXII; autographum vero exaratum fuiſſe a Thoma de Charkel ſeu Heracleenſi.

Dialectus eſt non Antiochena, ſed Babylonica, qua fere per idem tempus, vel paululum prius, prodibat Talmud iſto nomine inſignitum. Græcum Textum κατα ϖοδα, ut fidus Interpres, ſequitur Polycarpus, verborum etiam collocatione, ipſiſque articulis emphaticis retentis: non in rudiorum gratiam paraphraſtice interpretatus eſt, ſed ipſiſſimam Græci Textus faciem exprimit; explicationibus igitur abſtinet, quæ in Simplici frequentes; (in margine quidem nonnullas offendimus, ſed a recentiori forſan interprete adjectas:) voces Syriacas in Textum Græcum admiſſas, et ibi Græce quoque redditas, quas (ut apud Syros notiſſimas) neglexit iterum interpretari Simplex, huic eſt religio quo minus præteriret: Græca verba, quæ vel ipſe parum intellexerat, vel æquipollentibus Syris reddere deſperaverat, vel retinet in textu, Syriacis characteribus exarata, vel horridius aliquando ad etymologiam vertere conatus eſt, potius quam fucum Græcis obducere. Hujuſmodi ſunt, Matth. viii. 5. et paſſim, *εκατονταρχος*. Simplex vertit per ܩܢܛܪܘܢܐ *Centurio*. Polycarpus, nunc ܐܩܛܘܢܛܪܟܘܣ, nunc ܪܒܡܐܐ. Matth. xii. 4. *αρτȣς προθεσεως*. Simplex explicat *panem menſæ Domini*. Polycarpus ܠܚܡܐ ܕܣܝܡܘܬܐ ܩܕܡܡܪܝܐ, et in margine explicat *qui poſiti erant coram Domino*. Luc vi. 1. *δευτεροπρωτω*. Simplex prorſus omittit. Polycarpus ad verbum reddidit ܬܪܝܢܝܬܐ ܕܩܕܡܝܬܐ; et notatur in margine non in omni exemplari hæc verba legi. Johan. v. 2. *επι προβατικη κολυμβεθρα*. Simplex, *quidam locus Baptiſterii*. Polycarpus vero ܠܘܬ ܦܪܘܒܐܛܝܩܝ ܡܥܡܘܕܝܬܐ. In margine Græcis literis ſcribitur *προβατικη*, quam Syriace interpretatus eſt *pecuaria*. Act. xix. 38. *αγοραιοι αγονται*. Simplex iterum præterit. Polycarpus ܫܘܩܢܐ ܐܝܬܝܗܘܢ, a ܫܘܩܐ *forum*.*

Aliquando quidem reddit, ut objicit Wetſtenius, ſatis imperite. At neſcio an in ullo alio loco niſi in his duobus ſubjectis. Jud. comm. 6. *δεσμοις αϊδιοις*, vertit *vinculis ignotis*; ac ſi putaſſet quod *ιδιος* ab *ειδω* *ſcio* deduci potuiſſet. Non tamen ignorabat *αϊδιος* ab *αει* aliquando deduci, Rom. enim i. 20. vertit *ſempiterna*, ܠܥܠܡܝܐ a ܠܥܠܡ *ſemper:* ſed ad tenebras refert vincula; quaſi inde *ignota* dici mererentur, quoniam eſſent *inviſibilia*, et quod in loco huic cognato

---

* Sæpe verbum aliquod Græcum compoſitum per duplex Syriacum exprimit Polycarpus. E. g. Matt. x. 26. Gr. *ευδοκια* reddit ܫܦܝܪܘܬ ܨܒܝܢܐ *bonitas voluntatis*. xiv. 8. Gr. *προβιβασθεισα* vertit ܩܕܡܐ ܗܘܬ ܡܚܦܛܐ *præibat edocta*. xxi. 33. Gr. *περιεθηκε* reddit ܐܚܕܪ ܣܡ *cinxit poſuit*. Hujuſmodi periphraſes non ſemper ad literam verti: tales enim loquendi formulas lingua latina reſpuit. WH.

2 Pet. ii. 4. *σειραις ζοφȣ* ſervari dicuntur Angeli. Apoc. viii. 13. *εν μεσȣρανηματι* tranſtulit perinde ac ſi decompoſitum eſſet ex *μεσος*, *ȣρα*, et *αιμα*. Cap. xiv. 6. quaſi eſſet compoſitum ex *ȣρανος* et *αιμα*. At recte tandem cap. xix. 17. *in medio cæli.**

Graviſſimi ſane errores ſi interpretationem ſpectes: ſed qui Græco Textui non officiunt; pellucet ille. Patet enim hinc in Caleritano defectus, ubi deeſt *αιδιοις*: et *αλυτοις* non legi, ut habemus in Colb. 7. Et utcunque ſit ridiculum, verbum in Apocalypſi vertiſſe per *medio caudæ quæ habet ſanguinem*, at ex hoc corrigere poſſimus Eraſmi codices qui legunt *μεσȣρανισματι*. Ridere quidem licet, germanam vero formam originis tenemus. Ut non verius Syllæ faciem depinxiſſe videatur Plutarchus, in qua, ut dicit, effloreſcebat aſpera rubedo albedine ſparſim interfuſa, quam Sannio ille qui eandem deſignavit in hunc ridiculum modum,

Mora ſi ſpargas farina, talis eſt forma Syllæ.

Uſus igitur hujus Verſionis eſt, non ut Syrorum Doctorum de N. T. locis interpretationes referret, ſed ut in ea probatiſſimi Græci exemplaris ſynceram faciem poſſemus intueri.

---

* Vide et Matt. ix. 14. ubi Gr. *πολλα* adverbium reddit per adjectivum plurale ܣܓܝܐ̈ܬܐ *multa*: et Matt. xxiii. 25. ubi vocem *παροψιδος* inepte interpretatur *faciem exteriorem*, quaſi a *παρα* et *οψις* compoſita eſſet. WH.

SECTIO IV.

De ejuſdem Recenſione Heracleenſi.

[*]QUUM jam hortante Philoxeno ſuam N. T. Verſionem edidiſſet Polycarpus, ſive quis alius, anno poſt Chriſti natales DVIII, ut ex notatione *prima* ad calcem Evangeliorum in noſtro codice adſcripta patet; eo animo ut Græci textus fontes jam olim inter Syros turbidi, et diuturna obſcuritate latentes, aperirentur: Quoniam ipſi Græci codices aliquantulum inter ſe diſſiderent, Thomas quidam, qui ſe Maſcino, hoc eſt, *Pauperem* vel *Miſerum* appellat, Orientalium ſe deprimentium more, hanc Polycarpi Verſionem cum probatiſſimis Græcis exemplaribus voluit comparare, ut, quæ verior ſibi viſa ſit lectio, perpenderet veritatis indagator, et amplecteretur.

Hoc conſilio Alexandriam petiit, ut bibliothecas ibi cura Pierii atque Origenis optimis codicibus inſtructas conſuleret, ut ex notatione quæ priorem excipit, conſtat. "Poſtea vero collatus eſt mea "ipſius Thomæ Maſcino multa dedita opera cum duobus exempla"ribus Græcis probatiſſimis, et accuratiſſimis, in Antonia magnæ "civitatis Alexandriæ, in ſancto cœnobio Antonianorum." Sed quo anno hæc facta eſt Collatio non patet: et quis fuerit ille Thomas, aut quo floreret ſeculo ipſi ambigunt Syri. Sed tertia ſequitur adnotatio in hunc modum;

"Denuo deſcriptus eſt et collatus in loco prædicto anno nongente"ſimo viceſimo ſeptimo ipſius Alexandri Indictione quarta. Quanta "autem moleſtia, et quantus erat mihi labor in eo, ſociiſque ejus "(Actibus nimirum Apoſtolicis, et Epiſtolis) Dominus ſolus novit: "Qui . . . . &c. . . . ." Et ad calcem Actuum Apoſtolicorum, et Epiſtolarum Catholicarum legimus, "Deſcriptus eſt vero ex exem"plari accurato eorum [librorum] qui verſi ſunt diebus Piæ Memo"riæ Philoxeni Confeſſoris, Epiſcopi Mabugenſis: Collatus autem

---

[*] Ridl. Diſſert. p. 41.

" multa dedita opera mea ipſius Thomæ Maſcino cum exemplari " Græco valde accurato et probato, in Antonia Alexandriæ magnæ " civitatis, in ſancto cœnobio Antonianorum, ſicut reliqui libri ſocii." His addenda eſt adnotatio in altero codice, Barſalibæi nomine inſignito, Evangeliis ſubſcripta, " Liber Evangeliorum ſecundum Editinem veram et accuratam Thomæ Heracleenſis cum quatuor pro-" batis exemplaribus collatus, atque etiam manibus Barſalibæi con-" firmatus et editus."

Ex his omnibus teſtimoniis, ni fallor, habemus ubi ponamus pedem et quæ apud Syros ſunt confuſa, dilucide poſſunt explicari. Patet igitur primo, eandem verſionem quæ facta eſt diebus Philoxeni bis fuiſſe collatam Alexandriæ. Deinde, has Collationes ab eodem Thoma Maſcino eſſe inſtitutas, quippe qui (in not. 2da) loquitur in prima perſona *mea ipſius Thomæ Maſcino opera*, (et not. 3.) in eadem perſona *quantus erat mihi labor*, &c. quum narraverat verſionem ipſam ab alio quopiam quem non nominat (in not. 1.) prodiiſſe: Tum, Hanc verſionem ita collatam, dictam eſſe Editionem (ܡܦܩܢܘܬܐ) Thomæ Heracleenſis: Eundem igitur fuiſſe Thomam Heracleenſem et Thomam Maſcino: Necnon Evangelia collata fuiſſe cum duobus probatiſſimis Græcis exemplaribus, vel etiam tribus, ut quidam Romæ et Florentiæ teſtantur codices. Poſtremo, Actus Apoſtolicos, et ſeptem Catholicas Epiſtolas cum uno tantum exemplari collatas eſſe. Non conſtat vero quot adhibuit in conferendis Epiſtolis Paulinis, quoniam finis ad Hebræos Epiſtolæ deeſt; at in notis margini adſcriptis ad Philip. iii. 18. duorum Græcorum meminit exemplarium.

Hunc Thomam fuiſſe Epiſcopum teſtatur Barſalibæus, in Præfatione ad ſecundam Petri Epiſtolam, quam dicit, " non fuiſſe ver-" ſam in linguam Syram cum libris qui diebus antiquis redditi ſunt, " ideoque non inveniri niſi in Tranſlatione Thomæ Epiſcopi, qui " cognominatus eſt Heracleenſis, ſecundum nomen Heracleæ civita-" tis ſuæ *." Et Bar-Hebræus in Chronico ſuo de eodem narrat " ſub

---

* Præfat. Pocokii ad 4. Epiſt. Catholic.

" hæc tempora (anno Græcorum DCCCCXXVII°) floruit Thomas " Heracleenſis Cœnobii Taril Monachus, qui a puero in Kenſerinenſi monaſterio literis Græcis excultus, poſtea Mabugi Epiſcopus " fuit: exagitatus autem a Domitiano Melitinenſi in Ægyptum profectus eſt, habitavitque in Anton. Alexandriæ in ſacro Antonianorum Monaſterio; ubi memorabili diligentia ſacrum Evangeliorum " codicem et reliquos N. T. libros admodum exacta et accurata " emendatione reſtituit, poſt primam Verſionem Philoxeni Mabugenſis ſtudio elaboratam *."

Hanc Verſionem a Thoma recenſitam idem Bar-Hebræus Simplici, ut accuratiorem et Græcis melius reſpondentem, prætulit. " Hæc " autem, inquit, omiſſis pluribus quæ efferre poteram, non eo huc " congeſſi, ut gentilibus meis inſultarem, ſed ut veritatem funditus " edocti, Simplicem verſionem numeris omnibus abſolutam eſſe, " cum cæteris populis non contendant †."

Altero ab hac editione abſoluta anno, Alexandria eſt a Perſis capta; et poſt annos viginti tres a Saracenis occupata; quorum efferata immanitate de induſtria conſumpta eſt et deleta flammis inſtructiſſima illa Bibliotheca. Qua ruina omnes Editionis Heracleenſis codices ibi repoſiti, omnia probatiſſima illa Græca exemplaria quibus collata eſt nova hæc Tralatio, magno Chriſtianæ literaturæ diſpendio perierunt; neque ullibi, niſi in codicibus hujus Recenſionis tranſcriptis, et per Syriacas Eccleſias diſperſis, jam ſuperſunt, in quorum marginibus lectiones eæ variantes collocantur: neque tamen in pauxillo temporis intervallo annorum 25, plurimi potuerint tranſcribi codices; et qui tranſcripti ſunt, per Saracenos oppreſſa Syrorum libertate, religione, et eruditione, in abditis Cœnobitarum et Eremitarum receſſibus neglecti latuere.

Tandem Dionyſius Barſalibæus corraſis aliquot exemplaribus Heracleenſem Recenſionem reſtituit, et denuo edidit ante ſeculi duodecimi exitum; et circiter hoc tempus bini noſtri codices videntur exarati fuiſſe.

---

[*] Aſſeman. Bibl. Orient. Tom. II. p. 334.

[†] Bibl. Orient. Tom. II. cap. 42. p. 282.

Sed priuſquam alterum maturuerat ævum, et medium ſui curſus ſpatium confecerat, Mamlucis per totam Syriam vagantibus et vaſtantibus, deſtructæ ſunt tum Neſtorianorum tum Jacobitarum Eccleſiæ: eas vero in Moſulana regione ab excidio evaſiſſe dicit Abulpharagius, pro quibus ingens pecuniæ ſumma perſoluta fuit: Quumque Magnates Duceſque urbem Moſul intraſſent, continuo viri pietate inſignes ſanctarum Eccleſiarum ruinam ægre ferentes, ut hanc averterent, et ſacros codices redimerent, ingentem auri vim pro earum indemnitate ſponderunt. Et quoniam de hujus ſeculi opibus nihil poſſidebant, earumdem Eccleſiarum inſtrumenta, vaſaque omnia collegerunt; quamobrem nec Crucem, nec Iconem, nec Thuribulum aut Evangeliorum codicem auro argentove tectum reliquere.

Hi ſunt hujuſce Tralationis ortus, fortunæque; in turbidiſſimis temporibus, ſævientibus in Philoxenum Mabugenſem Epiſcopum, ejuſque aſſeclas Neſtorianis, prodiit: Philoxeno, tot procellis tantiſque periculis non demiſſo, ſuadente; et Polycarpo ejus Chorepiſcopo, iiſdem tempeſtatibus minime conturbato, mandata exequente: hanc Thomas Heracleenſis, alius Mabugenſis Epiſcopus, profugus, Alexandriæ bis recenſuit: quæ fere ſimul ac ad umbilicum ducta eſt, vix ac ne vix quidem e Saracenorum flammis erepta eſt: exinde elapſa, diu in cœnobitarum latebris abdita delituit: e quibus, doctiſſimo Barſalibæo procurante, tandem eruta et reſtituta, in uſum Eccleſiarum tranſcripta eſt: inter quæ exemplaria unum, ut videtur, pro Eccleſia Epiſcopali apud Moſulanos Sancto Georgio dicata exſcriptum eſt: quod mox, Mamlucis urbem obſidentibus et occupantibus, pii incolæ magni redemerunt: hoc, fide Chriſtiana, omnique fere literatura a Meſopotamia exulantibus, linguaque domeſtica cum Arabica commutata, cum codices Syriaci a pleriſque legi ſunt deſiti, iterum in cœnobitarum clauſtris iners et inutile delituit: ab his non levi pretio coemptum a Samuele Palmer, Indos itinere terreſtri petente, mihi, amicitiæ ergo, tranſmiſſum eſt ab eo, donoque donatum.

SECTIO V.

Noſtrorum Codicum deſcriptio.

*NON levi artificio componitur noſter Codex Heracleenſis. Matthæi Evangelio præfiguntur genealogiarum conciliationes, et Euſebii Cæſarienſis ad Carpianum Epiſtola; quas excipiunt Tabulæ decem Canonum, deinde Tituli Capitum in Matthæi Evangelio, quæ numerantur LXVIII: Tum Evangelium binis columnis deſcriptum, et ad imam paginam ſub utraque ſubtexitur Harmonia: margini adſcribuntur ſeriatim numeri Ammoniani, et ſub ſingulis minio notatur tabula ad quam iſta Pericope referenda eſt: minio quoque tituli Capitum diſtinguuntur, ut et teſtimonia quæ ex Veteri Fœdere adferuntur. Charactere exaratur duplici, ut monuit Wetſtenius †, *eſtrangulo* nimirum ſeu rotundo, et Neſtoriano illo minuſculo inde profecto; utroque ab editione C. Schaaf diverſo, “ita quidem ut librarius inconſtans in una eademque pagina modo hoc, modo illo charactere alternis uteretur.” Propriis nominibus, et Græcis verbis Syriace ſcriptis appinguntur vocales, ad formam Græcarum vocalium effictæ. Hæ non ſunt Thomæ Heracleenſis artificio adſcribendæ, nondum enim puncta, vel ſigna vocalia ſunt inventa; quarum origo Græcis vocalibus deberi videtur. Quidam enim hanc artem referunt Theophilo Edeſſeno, qui circiter annum Chriſti DCCLXX^{m} claruit, et Homeri opera in Syrum tranſtulit ſermonem: unde non improbabili conjectura, accedente potiſſimum communiſſima recentiorum Syrorum opinione, quinque vocalium Syriacarum figuræ ad ſimilitudinem Græcarum a Theophilo noſtro fuerint efformatæ ‡. Alii vero ad Jacobum Edeſſenum, qui anno DCCVIII^{o} obiit, et ſeptem novas vocalium figuras ad Paulum Antiochenum miſiſſe dicitur; cujus in Bibliotheca Vaticana notatur recenſio et punctatio vocum N. T. juxta Verſionem Thomæ Heracleenſis, ubi in margine Græcis uncialibus vocibus appoſitis difficiliora vocabula Syriaca elucidantur *. Eodem modo in noſtri codicis margine exarantur quædam Græca vocabula Syriacas in textu voces explicantia: notantur quoque variantes lectiones in exemplaribus Alexandrinis. Eodem artificio Marci, Lucæ, et Joannis Evangelia conficiuntur. Joannis Evangelio præfigitur Coſmæ Indicopleuſtæ præfatiuncula; deeſt capite octavo Hiſtoria Adulteræ; et in fine adjiciuntur tres illæ adnotationes quas prius deſcripſerim.

---

* Ridl. Diſſert. p. 47.

† Prolegom. p. 112.

‡ Aſſeman. Bibl. Orient. Tom. I. cap. 44. p. 521.

Abſolutis Evangeliis incipit Pars altera, quæ Actus Apoſtolicos et ſeptem Canonicas Epiſtolas complectitur. Actibus Apoſtolicis capitum argumenta potius quam titulos præpoſuit; cujus ſunt, neſcio: a Græco plane ſermone in Syrum fuerint converſa. Non ſunt Euthalii; neque numero conveniunt, ille enim habet capita 40, at noſter tantum 33: neque eodem conſilio diſpertiuntur capita, neque iiſdem verbis proponuntur argumenta. Nullam habet *ϛιχομετριαν* quam in Euthalio reperimus, neque Textus vel Margo cum Euthalii lectionibus ſingularibus concinit. Ex. gr. Act. i. 12. *τοτε υπεϛρεψαν* [Euthal. *οι αποϛολοι*] *εις Ιερȣσαλημ απο ορȣς τȣ καλȣμενȣ ελαιωνος, ο εϛιν εγγυς Ιερȣσαλημ σαββατȣ εχον οδον*: at pro *σαββατȣ εχον οδον* legit Euthalius *τοσȣτον ων* (pro *ον*) *το διαϛημα, οσον δυνατον Ιȣδαιον περιπατειν εν σαββατω.* Textum ſuum ſe comparaſſe dicit Thomas cum *uno* probo exemplari Græco: verum ad cap. iv. 30. reperio annotatum “ ſunt exemplaria “ in quibus non eſt [illegible].” Quænam autem erant exemplaria illa? Syriacane, an Græca? ſi Græca, vel erant circumforanea; vel plura videtur Alexandriæ contuliſſe. Comma 7 in Joannis Epiſtolæ primæ capite quinto non legitur. Contextus ita ſe habet: *ȣτος εϛιν ο ελθων δι υδατος και αιματος, και πνευματος, Ιησȣς ο Χριϛος. ȣκ εν υδατι μονον αλλ᾽ εν αιματι και εν υδατι. Και πνευμα εϛι το μαρτυρȣν, οτι πνευμα εϛιν αληθεια. Οτι τρεις εισιν οι μαρτυρȣντες, πνευμα, και υδωρ, και αιμα, και οι τρεις το εν.* Ad verbum reddidi, articuloſque omnes omiſi, niſi qui in Syro exprimuntur. Ubi plurima ſunt notanda: in commate ſexto, additio και πνευματος, et αλλα και εν υδατι, et eorum quæ ſequi debent omiſſio; defectus commatis ſeptimi; et in noſtro octavo οτι pro και, verba εν τη γη non leguntur, et in commatis exitu non εις το εν εισιν, aut εν εισι, ſed οι τρεις το εν, ܬܠܬܝܗܘܢ ܚܕ ܗܘ, et in margine Græce ſcribitur το εν. Ex quibus patet quam proclive erat ob voces ſæpe iteratas Amanuenſibus labi, et codices qui conveniunt in defectu ſeptimi commatis non tamen convenire in legendo commata vel ſextum vel octavum. At MSS. omnibus pervetuſtis conſentientibus comma ſeptimum abeſſe potius quam deeſſe cenſeo. Explicit Pars illa cum adnotatione quarta prius memorata.

---

* Aſſeman. Bibl. Orient. Tom. I. cap. 40. p. 478.

Subinde ſequitur Pars Tertia; et in ea præmittitur Prologus Euthalii, in quo locantur Epiſtolarum argumenta non eadem prorſus ſerie ac in Euthalio, ubi decimum eſt Epiſtolæ ad Hebræos argumentum, ſed in conſueto Epiſtolarum ordine: at duplo longior eſt eo Prologo quem edidit Millius vel Zacagnius. Hunc excipit Martyrium Pauli; deinde numerantur in ſingulis Epiſtolis lectiones, et in ſingulis capita, teſtimonia, et verſiculi: tum in quaque Epiſtola numerat quot teſtimonia ex quoque libro afferuntur; poſtremo ipſa teſtimonia ſeorſum recitantur.

Epiſtolæ ad Romanos præmittitur capitum tabula, quæ ſunt numero 19: inter xiv et xv capita (ut in editis dividuntur) inſeruit commata 25, 26, 27 capitis xvi. Sequuntur cæteræ Epiſtolæ conſueto ordine. Ad Phil. iii. 2. adtexit commentaria quædam ex Homiliis Chryſoſtomi et Epiſtola Timothei cujuſdam ad Claudium contra Concilium Chalcedonenſe. In 1 Epiſt. Timothei, comma decimum ſextum tertii capitis ita ſe habet; ܘܫܪܝܪܐܝܬ ܪܒ ܐܝܬܘܗܝ ܐܪܙܐ ܕܫܦܝܪܘܬ ܕܚܠܬ ܐܠܗܐ* ܕܐܬܓܠܝ ܒܒܣܪܐ .... Ubi obſervandum eſt quod in omnibus fere locis ubicunque occurrit ευσεβεια, vel ευσεβης, vel ευσεβως, vel ευσεβεω, ſimplex et unius modi eſt Polycarpi verſio, redditque per ܥܒܕܘܬܐ ܕܚܠܬܐ, quod eſt ad literam εὐσέβεια: Prior autem Syrorum Verſio plerumque per ܕܚܠܬ ܐܠܗܐ, quod eſt *timor* vel *cultus Dei:* at neutra ambas conjunxit loquendi formas ܥܒܕܘܬܐ ܕܚܠܬ ܐܠܗܐ, quod eſt εὐσέβεια Θεȣ, quo ſenſu difficile eſt intellectu. Sequitur ܕܐܬܐ ܠܟܝ ubi præterea eſt obſervandum, morem eſſe Polycarpi, Relativum ο, vel ος, vel η, vel ο in Græco textu (cujus vim *Simplex* per dolath præfixam rependit) in Syriaco per ܗܘ vel ܗܝ ſequente dolath exprimere. Ut Λεββαιος ὁ επικληθεις Θαδδαιος. Matth. x. 3. *Simplex* reddit ܠܒܝ ܕܐܬܩܪܝ ܬܕܝ Polycarpus vero plenius, et ὁ expreſſo, ܗܘ ܠܒܒܐܘܣ ܕܐܬܩܪܝ ܬܕܕܐܘܣ. Si igitur ex hoc textu Θεος exulat, neque ος vel ο ibi reperies, contra omnium Manuſcriptorum fidem. Deficit Codex ad comma viceſimum ſeptimum Capitis ad Hebræos Epiſtolæ.

---

* Marg. ܗܘ

In Codice Barſalibæi, quatuor priora quæ ſuperſunt pergamena, lacera et exeſa ſunt. Singulæ paginæ in quindecim quadras diſpeſcuntur variis coloribus depictas. Exhibent tabulam Evangeliorum in ſingulis Miſſis vel diebus feſtis legendorum, et referunt ſingulæ ad quinternionem, vel ſchedarum faſciculum, et ad ſchedam in faſciculo ubi Evangelium legendum reperies. Exempli gratia; ܕܐܣܛܦܢܘܣ ܘܣܗ̈ܕܐ ܟܘܪ̄ ܝܐ ܦܠ̄ ܕ *. Hoc eſt (Miſſa) *Stephani Martyrumque, quinternione undecima, ſcheda quarta.* Poſt hanc tabulam incipit Evangelium Matthæi ſine lemmate capitum, at deeſt quinternio ſecunda, vel decem folia, a cap. ix. 2. ad cap. xv. 20. excidit totum Marci Evangelium, et uſque ad Lucæ cap. ix. com. 9. Lucam ſequitur Joannes, in quo legitur Hiſtoria adulteræ a Mara converſa anno Domini DXXII, cum adnotatione ſuperius allata, qua patet Evangelia fuiſſe deſcripta ex Editione Heracleenſi, et a Barſalibæo cum 4. Exemplaribus comparata et edita. Dein Lectiones collectæ ex 4. Evangeliſtis, ſingulis ſabbatis Paſſionis legendæ juxta editionem Thomæ Heracleenſis. Sequuntur, ſecundum verſionem Syrorum Simplicem Apoſtolorum Acta, atque Tres Epiſtolæ Canonicæ. E 1 Joannis Epiſtola, cap. v. abeſt teſtium cœleſtium pericope. Has excipiunt quatuordecim Paulinæ, 1 Tim. iii. 16. ita legitur . . . . ܘܫܪܝܪܐܝܬ ܪܒ ܗܘ ܐܪܙܐ ܗܢܐ ܕܟܐܢܘܬܐ. ܕܐܬܓܠܝ ܒܒܣܪ *Vere magnum eſt myſterium hoc pietatis, quod manifeſtatum eſt carne.* Deficit ad Hebræos Epiſtola medio commatis 7. capitis duodecimi. †

---

* ܟܘܪܣܐ ܝܐ ܦܠܓܬܐ ܕ

---

† Manuſcriptus Bodleianus, cujus Collatio ad finem Evangeliorum additur, nullos habet Aſteriſcos aut Obelos, et tantummodo unam atque alteram variantem lectionem in margine. Illum MStum parvi valere mihi quidem videtur. Vide Storrii *Obſervatt. ſuper N. T. verſionibus Syriacis*, p. 59. WH.

SECTIO VI.

De Aſteriſcis, Obelis, et Lectionibus Marginalibus.

CUM Cl. Ridleius in Codicis Heracleenſis deſcriptione de * Aſteriſcis et Obelis agere non inſtituerit, de iis nonnulla dicturus ſum, et quidem tanta cum brevitate quanta perſpicuitati non officit: in omnibus enim rebus in quibus unicus eſt ſcopus homines docere, Methodum breviſſimam puto eſſe optimam.

De uſu Aſteriſcorum et Obelorum in noſtro Codice hæc habet Cl. Wetſtenius: "Habet porro Collationem Verſionis Syriacæ prioris "cum poſteriore, quam in ipſo contextu exprimit præponendo Obe"lum verbis quæ in priori abundant, et Aſteriſcum iis, quæ in priori "deſunt." Hæc ille: cujus ſententiæ minime aſſentior, quamque memorare nollem, niſi ut viros ab eo deceptos in viam reducerem, et Heracleenſis recenſionis auctoritatem ab eo immerito, ut arbitror, imminutam in gratiam eruditorum reſtituerem.

Multis quidem in locis fateor, lectiones Aſteriſcis notatas in Verſione Syra priori deſiderari, et illas Obelis incluſas ſupereſſe; ſed tam multa exempla in contrarium afferri poſſunt, ut aliam excudere conjecturam neceſſe ſit. E. g. Matt. xii. 13. *Tunc dicit illi homini, Extende manum tuam: et extendit ⁜ manum ſuam ✓.* Sic legit Syra prior. xiii. 10. *Et quum accepiſſent diſcipuli ⁜ ejus ✓.* Sic Syra prior. Com. 29. *– ne ſeligentes zizania, eradicetis cum iis ⁜ etiam triticum.* Sic Syra prior. xix. 14. *Ipſe autem Jeſus dixit ⁜ iis ✓.* Sic Syra prior: et alia hujuſmodi exempla paſſim occurrunt, quibus in locis ſecundum Wetſtenii conjecturam Aſteriſcus eſt omnino ſupervacaneus. Iterum de Obelis utramque Verſionem comparemus. Matt. xiii. 30. *Sinite ÷ igitur ✓.* Deeſt vox obelo notata in Syra priori. xviii. 35.

---

* Aſteriſcus cum nota finali ſic pingitur ⁜ ✓, Obelus hoc modo ÷ ✓. Parentheſeωs duo ſunt ſigna, quorum primum uncum angularem [ ], alterum lunatum ( ) quodammodo refert.

niſi remiſeritis unuſquiſque ÷ *ex vobis* ↙. Deſunt verba *ex vobis* in Syra priori. xxiii. 34. ÷ *et* ↙ *ex iis.* Deeſt vocabulum *et* in Syra priori. His in locis cenſet Wetſtenius Aſteriſcos ponendos eſſe. Quid dicam de clauſulis aut verbis, quæ in Verſione Simplici deſunt, at in noſtro Codice nec Aſteriſcis nec Obelis notantur? Matt. viii. 13. Simplex. — *et ſanatus eſt puer ejus in illa hora.* Verſio Philox addit, *Et quum reverſus eſſet Centurio in domum ſuam, in illa hora invenit puerum ſanum.* Hæc omnia in Syra priori deſiderantur. xiii. 30. *et in tempore Meſſis dicam Meſſoribus meis.* Deeſt vocabulum *meis* in Syra priori. xiv. 19. *et quum fregiſſet dedit illos panes diſcipulis.* Verba *illos panes* in Syra priori deſiderantur. Wetſtenius vero inquit, "aliquoties in "ponendis iſtis ſignis a librario aberratum fuiſſe videtur." Librarium tam fœde erraſſe rationi repugnat, nec veriſimile eſt Thomam verſionem noſtram cum Syra priori contuliſſe: quandoquidem in Annotationibus ſcriptis ad calcem Evangelii Johannis, nihil de hac Verſione memoraverit. Itaque concludo Thomam verba et loca Aſteriſcis notata non ex Verſione Simplici ſed ex Græcis MS^{tis}, quos contulerat, inſeruiſſe.

Ex his Græcis Exemplaribus duo præcipue Lectionum Variantium genera colligere potuit; *unum*, cum vox aliqua pro alia ſubſtituebatur, ut Matt. iv. 8. επικαλȣμενον pro λεγομενον; *alterum*, cum Textui aliquid addebatur, ut Matt. I. 11. *Joſias autem genuit* [*Joakim. Joakim autem genuit*] *Jechoniam.* Hujus poſterioris generis ſunt omnes lectiones Aſteriſcis notatæ. Jam vero probabile videtur Thomam, cum primum Verſionem conferret, et hoc et illud genus in margine ſcripſiſſe; et cum ſecunda vice conferret et deſcriberet, hoc genus Aſteriſcis notatum in Textum recepiſſe, illud in margine retinuiſſe.

Cum Aſteriſcis in Textu Polycarpi uteretur Thomas ut quid ipſe addiderit deſignaret, nil habebat, ni fallor, quo quædam, in Verſione Philoxeniana extantia, in Græcis ſuis deficere indicaret, niſi ut Obelum iis præponeret: quem et in hunc uſum adhibuiſſe plane videtur.* Ex gr. Matt. viii. 7. Verſio Philox. *Ego veniam ÷ et ↙ ſanabo eum.* Deeſt *et* in Græcis. xiii. 30. *Sinite ÷ igitur ↙ creſcere ſimul.* Deeſt *igitur* in pluribus Codicibus Græcis. xv. 4. *Honora patrem ÷ tuum ↙ et Matrem.* Deeſt *tuum* in Græcis. xviii. 28. *Redde mihi id quod debes ÷ mihi ↙.* Deeſt *mihi* in Græcis. Plura addere exempla ſupervacaneum eſſe duco; res enim clara ſatis et liquida mihi videtur. Hac admiſſa de Aſteriſcis et Obelis conjectura, diſcrepantias Codicum quinti et ſuperiorum ſeculorum uno intuitu conſpicimus.

Sed quædam fortaſſe in contrariam partem opponi poſſunt. Si Aſteriſcis uſus fuit Thomas Heracleenſis ut ſuam in integro Polycarpi textu Emendationem indicaret, et Lectiones quæ Textus erant Additamenta iis notavit, quomodo contigit ut omnia ea Additamenta, quæ in margine hodie videmus, in Textum Aſteriſcis notata non receperit? Hoc non magnopere me movet; nam ratio ejuſdem facile reddi poteſt. Lectiones iſtæ marginales quæ Textus ſunt Additamenta, a Thoma exarari potuerunt, cum de earum auctoritate non ſatis ſibi conſtaret; hoc eſt, cum has lectiones in uno, non in altero codice, quo uſus eſt, inveniret. Sed probabilius mihi videtur, Criticum aliquem Thoma poſteriorem eas exaraſſe; Criticum, inquam, qui non omnino Codicum Græcorum, quibus uſus eſt Thomas, auctoritati confiſus fuit, ſed et ipſe Verſionem hanc cum Exemplaribus nonnullis Græcis et Syra priori contulit. Et hoc ex paucis exemplis clarius patebit. Ad Matt. XXV. 1. occurrit Nota quæ monet *verbum* ※ ſponſæ ↙ *non inveniri in omnibus Exemplaribus.* Hujus Notæ auctorem non fuiſſe Thomam Heracleenſem manifeſte patet: nam ſi verbum ※ *ſponſæ* ↙ in exemplaribus ſuis Græcis defuerit, quomodo in Textum Aſteriſco notatum recepit? Ad Matt. xxvii. 35. monet Criticus *hanc pericopen prophetæ non inveniri in duobus Exemplaribus Græcis, neque in antiqua, vel Simplici, Syriaca.* Nec hujus

---

* Præter hunc primarium Obeli uſum, aliquoties uſurpatur ad ſignificandam aliquam Syriacæ dialecti redundantiam, eo fere modo quo *Italici Characteres* in vernacula noſtra Bibliorum verſione uſurpantur. Id genus Obelos in Latina Interpretatione de induſtria, ut plurimum, omiſi. WH.

Notæ auctor fuit Thomas: quia ſi hanc pericopen in textu Polycarpi invenerit, et non in Exemplaribus ſuis Græcis, quomodo non Obelo illam damnavit? Ad XXVIII. 5. item exaratur Nota, in qua monet Criticus *vocem ※ Nazarenum ↙ non inveniri in tribus Exemplaribus Græcis, neque in Antiqua Syriaca.* Hæc etiam nota Thomæ atrribui non debet: nam ſi in Codicibus Græcis, quibus uſus eſt, vox *Nazarenum* defuerit, quare in Textum Aſteriſco notata recepta eſt? Ex his exemplis patet Criticum aliquem Thoma Heracleenſi poſteriorem hanc Verſionem tractaſſe; quem exiſtimo non ſolum omnia textus Additamenta, quæ in margine reperiuntur, ſcripſiſſe, ſed et nonnullas ex variis lectionibus, proprie ſic dictis. Lectiones nonnullas, a quodam Thoma Heracleenſi poſteriori additas fuiſſe, Nota ad Joh. ii. 1. ſit teſtimonio. Comma hoc modo ſe habet: *Et die tertio nuptiæ factæ ſunt in Cana Galileæ.* Margo addit—*et vinum non habebant, quia defecit vinum convivii.* Cui ſubjicitur hæc nota manu recentiori: *Hæc clauſula non eſt in omnibus exemplaribus Heracleenſibus, ſed in nonnullis exemplaribus Græcis invenitur.* Quis fuerit Criticus, de quo agimus, non ſatis conſtat: licet autem conjicere Jacobum Edeſſenum fuiſſe, cui attribuitur *Recenſio et punctatio vocum Novi Teſtamenti juxta verſionem Thomæ Heracleenſis* *. Quicunque demum fuerit, conſtat tamen eum varia Exemplaria conſuluiſſe, cum locum aliquem, ea præſertim Additamenta quæ Thomas aſteriſcis notaverat, in dubium vocaret.

---

* Aſſeman. Bibl. Orient. Tom. I. p. 478.

CONCLUSIO.

HACTENUS conatus fui brevem operis hujuſce hiſtoriam oculis publicis ſubjicere. Utcunque multo plura de hoc argumento ſupereſſent dicenda, tamen cum rem admodum difficilem comperirem illud dilucidius exponere, ſatius mihi viſum eſt illa ſolummodo capita attingere de quibus clare mihi conſtabat. Qui perfectiorem Verſionis Philoxenianæ cognitionem aſſequi cupiunt, Evangelia attentis animis legant oportet: Iidem ſapienter facient, ſi conſuluerint eruditam Storrii Diſſertationem anno 1772 Stuttgardiæ vulgatam.* Præcipuas Ridleianæ Diſſertationis partes jam antea excerpſi, iis ſolummodo omiſſis quæ minus utilia cenſebam poſtquam Opus ipſum in publicum prodiiſſet. Hic loci neceſſarium mihi videtur paucis excuſare brevitatem annotationum, ad quas in ima pagina Lectorem aliquoties remitto; quaſque in modum longe ampliorem dilatare in animo fuit. Opus profecto Commentarium poſtulat Verſioni ipſi magnitudine fere parem. Et plurima quidem a me notata ſcripto commiſi, præter ea quæ Typis imprimenda curavi. Verum cum neminem familiarem haberem hujus argumenti compotem, quocum de annotationibus meis conſilia communicarem, potius habui premere ea quæ mente conceperam, quam ſeveræ reprehenſionis fortunam experiri. Quod ſi Univerſitati placuerit, ut ſecundum volumen conficiatur, atque illius in publicum edendi mihi conceſſa fuerit facultas, adhuc plura ad Argumentum generatim ſpectantia annotabo, et loca quædam difficiliora illuſtrare conabor.

In hac Evangeliorum Editione Textum Syriacum fideliter imprimendum curavi ex Codice *Heracleenſi*, exceptis paucis quibuſdam locis quæ mendum aliquod aperte præ ſe ferebant, quæque ex Codicibus *Barſalibæi* et *Bodleiano* dedi correctiora. De his Emendationibus in Notis mentionem feci, ſimulque lectorem quomodo ſe loca haberent in Noſtro Codice ſedulo monui. Porro quæcunque vocabula Græcis characteribus exarata erant in noſtri MS^{ti} margine, ea in Textus impreſſi margine retinui. Quicquid vero Syriace conſcriptum erat, ut ſunt omnes variantes lectiones, in margine noſtri MS^{ti}, id in imis paginis ob inopiam Typorum Syriacorum minutiorum, imprimendum feci. His variantibus lectionibus quædam nonnunquam e Textu, uncis lunatis incluſa, ſenſus complendi cauſa addidi.* Latinam Interpretationem, quantum in me fuit, ad literam formavi, nulla elegantiæ ratione habita. Genealogiarum Conciliationes, et Euſebii Cæſarienſis ad Carpianum Epiſtolam, nec non Tabulas decem Canonum, quæ Matthæi Evangelio præfiguntur, ut minime neceſſarias, conſulto omiſi, ne in nimiam molem liber accreſceret. Hæc fere ſunt quæ Lectorem monitum volui.

---

* Hæc Diſſertatio benigne ad me miſſa eſt a viro amiciſſimo, linguarumque orientalium peritiſſimo *Chriſtiano Frederico Schnurrer*, Academiæ Tubingenſis ornamento eximio.

Prius quam finem fecero, liceat mihi grates dignas Preli Clarendoniani Delegatis perſolvere; quod Munus adeo honorificum mihi demandaverint. Simul Reipublicæ literariæ gratulor, quod hoc Prelum hominum candore et doctrina primariorum ductu hodie regatur: illorum, inquam, hominum, qui operibus utiliſſimis publicandis ſtrenue patrocinantur, et quorum unicum votum eſſe videtur venerandum Oxonii nomen amplificare, et Doctrinæ ac Religioni quam plurimum prodeſſe. Item Cuſtodi et Sociis Coll. Nov. gratias refero, quorum in manu ſunt Cl. Ridleii MSS. quod eoſdem mihi privatim, magno meo commodo, benigniſſime mutuo crediderint. Ex hac etiam occaſione gratias omnibus reddo qui in me Beneficia contulerunt, iis præſertim Viris digniſſimis qui unanimi ſuffragio in Cathedræ Arabicæ Præſidem me cooptarunt.

---

* Præter Var. Lect. ſunt alia quædam in margine aſcripta, quæ Latine non ſemper verti, quoniam nihil aliud eſſe videntur niſi Emendationes Verſionis Polycarpi, et ad Syriacæ Dictionis proprietatem præcipue ſpectant.

Hic vero in principum amicorum numero mihi omnino eſt memorandus JOHANNES MOORE Epiſcopus Bangorenſis, qui Parentis benigniſſimi atque amantiſſimi ſemper erga me functus eſt Officio. Liberali Illius ſubſidio acceptum refero quod mihi in Academia commorandi fuerit facultas, in qua ſede unica illi quo delector ſtudio licuit felicem operam dare. Igitur ſi quid utile in Literis Orientalibus jam antea ex me profectum fuit, vel poſthac fuerit, id omne Illi debetur. Quod ſi Patronus meus Digniſſimus publicam hanc ſuorum in me meritorum prædicationem improbaverit, offenſæ veniam enixe oro: nempe internis grati animi ſenſibus alias ſatisfacere non poteram.

Illud vehementer opto, ut et Ipſe et cæteri omnes qui de me bene ſunt meriti, ſentiant hoc quod elaboravi Opus beneficentia ſua ac liberalitate non uſquequaque indignum.

J. WHITE,

Dabam OXONII,
13 *Cal. Aug.* M DCC LXX VIII.

SACRORUM EVANGELIORUM

VERSIO SYRIACA PHILOXENIANA

Ex CODD. MSS. RIDLEIANIS

IN BIBL. COLL. NOV. OXON. REPOSITIS

NUNC PRIMUM EDITA:

CUM INTERPRETATIONE ET ANNOTATIONIBUS

JOSEPHI WHITE A.M.

COLL. WADH. SOCII

ET LING. ARAB. PROFESSORIS LAUDIANI.

TOMUS SECUNDUS.

OXONII.

E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO.
MDCCLXXVIII.

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ
ܕܡܬܝ.

ܟܬܒܐ ܕܗܘܝܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܆ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܒܪܗ ܕܐܒܪܗܡ. 1 Cap. I.
ܐܒܪܗܡ ܐܘܠܕ ܠܐܝܣܚܩ. ܐܝܣܚܩ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܝܥܩܘܒ. 2
ܝܥܩܘܒ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܝܗܘܕܐ ܘܠܐܚܘܗܝ. ܝܗܘܕܐ ܕܝܢ ܐܘܠܕ 3
ܠܦܐܪܣ ܘܠܙܐܪܐ ܡܢ ܬܐܡܐܪ. ܦܐܪܣ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܐܣܪܘܡ. ܐܣܪܘܡ
ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܐܪܐܡ. ܐܪܐܡ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܥܡܝܢܐܕܐܒ. ܥܡܝܢܐܕܐܒ 4
ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܢܚܫܘܢ. ܢܚܫܘܢ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܣܠܡܘܢ.
ܣܠܡܘܢ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܒܘܥܙ ܡܢ ܪܐܚܐܒ. ܒܘܥܙ ܕܝܢ ܐܘܠܕ 5
ܠܥܘܒܝܕ ܡܢ ܪܥܘܬ. [1]ܥܘܒܝܕ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܐܝܫܝ. ܐܝܫܝ ܕܝܢ 6

EVANGELIUM SANCTUM
MATTHÆI.

1 LIBER Nativitatis Jeſu Chriſti, filii Davidis, filii Abrahami. Cap. I.
2 Abrahamus genuit Iſaacum. Iſaacus autem genuit Jacobum.
3 Jacobus autem genuit Judam et fratres ejus. Judas autem genuit
Phares et Zaram e Thamar. Phares autem genuit Eſrom. Eſrom
4 autem genuit Aram. Aram autem genuit Aminadab. Aminadab
5 autem genuit Naaſſon. Naaſſon autem genuit Salmon. Salmon
autem genuit Booz e Rachab. Booz autem genuit Obed e Ruth.
6 † Obed autem genuit Jeſſe. Jeſſe autem genuit Davidem regem.

[1] ܥܘܒܝܕ] In margine MSti ܥܘܒܕ

† Vide notas ad calcem Evangeliorum.

ܝܠܕ ܠܕܘܝܕ ܗܘ ܡܠܟܐ܀ ܕܘܝܕ ܕܝܢ ܗܘ ܡܠܟܐ ܝܠܕ
7 ܠܫܠܝܡܘܢ ܡܢ ܗܝ ܕܐܘܪܝܐ. ܫܠܝܡܘܢ ܕܝܢ ܝܠܕ
ܠܪܚܒܥܡ. ܪܚܒܥܡ ܕܝܢ ܝܠܕ ܠܐܒܝܐ. ¹ܐܒܝܐ ܕܝܢ ܝܠܕ
8 ²ܠܐܣܐ. ܐܣܐ ܕܝܢ ܝܠܕ ܠܝܘܫܦܛ. ܝܘܫܦܛ ܕܝܢ ܝܠܕ
9 ܠܝܘܪܡ. ܝܘܪܡ ܕܝܢ ܝܠܕ ܠܥܘܙܝܐ. ܥܘܙܝܐ ܕܝܢ ܝܠܕ
ܠܝܘܬܡ. ܝܘܬܡ ܕܝܢ ܝܠܕ ܠܐܚܙ. ܐܚܙ ܕܝܢ ܝܠܕ ܠܚܙܩܝܐ.
10 ܚܙܩܝܐ ܕܝܢ ܝܠܕ ܠܡܢܐܣܣ. ܡܢܫܐ ܕܝܢ ܝܠܕ ܠܐܡܘܢ.
11 ܐܡܘܢ ܕܝܢ ܝܠܕ ܠܝܘܫܝܐ. ܝܘܫܝܐ ܕܝܢ ܝܠܕ ⁜ ܠܝܘܩܝܡ.
ܝܘܩܝܡ ܕܝܢ ܝܠܕ √ܠܝܟܘܢܝܐ ܘܠܐܚܘܗܝ ܒܓܠܘܬܐ ܕܒܒܝܠܘܢ.
12 ܒܬܪ ܕܝܢ ܓܠܘܬܐ ܕܒܒܝܠ܆ ܝܟܘܢܝܐ ܝܠܕ ܠܫܠܐܬܝܐܝܠ
13 ܫܠܐܬܝܐܝܠ ܕܝܢ ܝܠܕ ܠܙܪܘܒܒܠ. ܙܪܘܒܒܠ ܕܝܢ ܝܠܕ
ܠܐܒܝܘܕ. ܐܒܝܘܕ ܕܝܢ ܝܠܕ ܠܐܠܝܩܝܡ. ܐܠܝܩܝܡ ܕܝܢ ܝܠܕ

David autem rex genuit Solomonem ex ea quæ *fuit uxor* Uriæ.
Solomon autem genuit Roboam. Roboam autem genuit Abiam. 7
† Abias autem genuit ‡ Aſam. Aſa autem genuit Joſaphat. Joſa- 8
phat autem genuit Joram. Joram autem genuit Oziam Ozias 9
autem genuit Joatham. Joatham autem genuit Achaz. Achaz
autem genuit Ezechiam. Ezechias autem genuit Manaſſe. Ma- 10
naſſes autem genuit Amon. Amon autem genuit Joſiam. Joſias 11
autem genuit ⁜ Joakim. Joakim autem genuit √ Jechoniam et fra-
tres ejus in exilio Babylonis. Poſt autem exilium Babylonis, Jecho- 12
nias genuit Salathiel. Salathiel autem genuit Zorobabel. Zoro- 13
babel autem genuit Abiud. Abiud autem genuit Eliachim. Elia-

1 ܐܒܝܐ] In margine MSti ܐܒܝܘܕ
2 ܠܐܣܐ] ܠܐܣܦ
† Abias] Lectio marg. Abiud.
‡ Aſam] Aſaph.

14 ܠܥܙܘܪ. ܥܙܘܪ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܨܕܘܩ. ܨܕܘܩ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܐܟܝܡ.
15 [1]ܐܟܝܢ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܐܠܝܘܕ. ܐܠܝܘܕ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܐܠܝܥܙܪ. ܐܠܝܥܙܪ
16 ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܡܛܬܢ. ܡܛܬܢ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܝܥܩܘܒ. ܝܥܩܘܒ
ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܝܘܣܦ ܗܘ ܓܒܪܗ ܕܡܪܝܐܡ܆ ܡܢ ܗܝ
17 ܕܐܬܝܠܕ ܝܫܘܥ ܗܘ ܕܡܬܩܪܐ ܡܫܝܚܐ܀ ܟܠܗܘܢ ܗܟܝܠ ܕܪ̈ܐ ܡܢ
ܐܒܪܗܡ ܥܕܡܐ ܠܕܘܝܕ ܕܪ̈ܐ ܐܪܒܥܣܪ܀ ܘܡܢ ܕܘܝܕ ܥܕܡܐ
*ܠܬܘܬܒܘܬܐ ܕܒܒܝܠܘܢ܆ ܕܪ̈ܐ ܐܪܒܥܣܪ܀ ܘܡܢ ܓܠܘܬܐ * μετοικεσίας
18 ܕܒܒܝܠܘܢ ܥܕܡܐ ܠܡܫܝܚܐ܆ ܕܪ̈ܐ ܐܪܒܥܣܪ܀ ܕܝܫܘܥ ܕܝܢ
ܡܫܝܚܐ ܗܟܢܐ ܗܘܬ ܐܝܠܝܕܘܬܗ ܗܘܬ. ܟܕ ܡܟܝܪܐ ܗܘܬ *ܡܪܝܐܡ * μαρίας
ܐܡܗ ܕܝܠܗ ܠܝܘܣܦ܆ ܡܢ ܩܕܡ ܕܠܐ ܢܬܚܒܪܘܢ܆ ܐܫܬܟܚܬ
19 ܕܐܝܬ ܠܗ ܒܟܪܣܐ ܡܢ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ܀ ܝܘܣܦ ܕܝܢ ܗܘ ܓܒܪܗ
ܕܝܠܗ ܕܟܐܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ: ܘܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ *ܕܢܦܪܣܝܗ܆ * παραδειγματίσαι

14 chim autem genuit Azor. Azor autem genuit Sadoc. Sadoc au-
15 tem genuit Achim. † Achin autem genuit Eliud. Eliud autem
genuit Eleazar. Eleazar autem genuit Matthan. Matthan autem
16 genuit Jacobum. Jacobus autem genuit Joſephum virum Mariæ,
17 ex qua natus eſt Jeſus, qui dictus *eſt* Chriſtus. Omnes igitur ge-
nerationes ab Abrahamo uſque ad Davidem, generationes quatuor-
decim: et a Davide uſque ad exilium Babylonis, generationes qua-
tuordecim: et ab exilio Babylonis uſque ad Chriſtum, generationes
18 quatuordecim. Jeſu autem Chriſti nativitas ita fuit. Quum de-
ſponſata eſſet Maria mater ejus Joſepho, antequam conſociarentur,
19 inventa eſt habere in utero e Spiritu Sancto. Joſephus autem vir
ejus, quod juſtus eſſet et nollet diffamare eam, cogitavit clam

---

[1] ܐܟܝܢ] In margine MSti ܐܟܝܡ

† Achin] Lectio marg. Achim.

20 ܐܬܪܥܝ ܕܒܛܘܫܝܐ ܢܫܪܝܗ̇. ܟܕ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܗܘ ܐܬܪܥܝ: ܗܐ ܡܠܐܟܗ
ܕܡܪܝܐ ܒܚܠܡܐ ܐܬܚܙܝ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪ: ܝܘܣܦ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ.. ܠܐ
ܬܕܚܠ ܠܡܕܒܪܘ ܠܡܪܝܡ ܐܢܬܬܟ. ܗܘ ܓܝܪ ܕܒܗ̇ ܐܬܝܠܕ
21 ܡܢ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܬܐܠܕ ܕܝܢ ܒܪܐ: ܘܬܩܪܐ ܐܢܬ ܫܡܐ
ܕܝܠܗ ܝܫܘܥ. ܗܘ ܓܝܪ ܢܦܪܘܩܝܘܗܝ ܠܥܡܐ ܕܝܠܗ ܡܢ
22 ܚܛܗ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܟܠܗ ܗܘܬ: ܐܝܟܢܐ ܕܬܬܡܠܐ ܗܝ
23 ܕܐܬܐܡܪܬ ܡܢ ܡܪܝܐ ܒܝܕ ܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ܀ ܗܐ
ܒܬܘܠܬܐ ܒܟܪܣܐ ܬܩܒܠ ܘܬܐܠܕ ܒܪܐ. ܘܢܩܪܘܢ ܫܡܐ
ܕܝܠܗ ܥܡܢܘܐܝܠ: ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܕܡܬܦܫܩ ܥܡܢ ܐܠܗܐ..
24 ܟܕ ܩܡ ܕܝܢ ܝܘܣܦ ܡܢ ܫܢܬܐ: ܥܒܕ ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܠܗ
25 ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ: ܘܕܒܪܗ̇ ܠܐܢܬܬܐ ܕܝܠܗ: ܘܠܐ ܝܕܥ ܗܘܐ ܠܗ̇:
ܥܕܡܐ ܕܝܠܕܬ ܠܒܪܐ ܕܝܠܗ̇ ܗܘ ܒܘܟܪܐ. ܘܩܪܐ ܫܡܐ ܕܝܠܗ
Cap. II. 1 ܝܫܘܥ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܬܝܠܕ ܒܒܝܬܠܚܡ ܕܝܗܘܕ: ܒܝܘ̈ܡܬܐ

dimittere eam. Quum autem hæc ille meditaretur, ecce angelus 20
Domini in ſomnio apparuit ei, dicens, Joſephe fili Davidis, ne metue
accipere Mariam uxorem tuam; id enim quod in ea genitum eſt,
e Spiritu Sancto eſt. Pariet autem filium, et vocabis nomen ejus 21
JESUM: ipſe enim ſervabit populum ſuum a peccatis eorum.
Hoc autem totum factum eſt, ut impleretur id quod dictum eſt a 22
Domino per Eſaiam prophetam, dicentem, Ecce virgo in utero 23
concipiet, et pariet filium, et vocabunt nomen ejus Emmanuel:
quod exponitur, Nobiſcum Deus. Quum ſurrexiſſet autem Joſe- 24
phus ex ſomno, fecit ſicut mandaverat ei angelus Domini, et ac-
cepit uxorem ſuam. Et non cognovit eam donec perperiſſet filium 25
ſuum primogenitum: et vocavit nomen ejus JESUM. Quum 1
Cap. II. autem Jeſus natus eſſet in Bethlehem Judææ, diebus Herodis

ܕܗܪܘܕܣ ܡܠܟܐ. ܗܐ ܡܓܘ̈ܫܐ ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܐܬܘ ܠܐܘܪܫܠܡ
2 ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܐܝܟܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܐܬܝܠܕ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ.
ܚܙܝܢ ܓܝܪ ܟܘܟܒܗ ܒܡܕܢܚܐ: ܘܐܬܝܢ ܠܡܣܓܕ ܠܗ.
3 ܟܕ ܕܝܢ ܫܡܥ ܗܪܘܕܣ ܡܠܟܐ ܐܬܕܠܚ: ܘܟܠܗ ܐܘܪܫܠܡ
4 ܥܡܗ. ܘܟܕ ܟܢܫ ܠܟܠܗܘܢ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܣܦܪ̈ܐ ܕܥܡܐ:
5 ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܡܢܗܘܢ: ܕܐܝܟܐ ܡܫܝܚܐ ܡܬܝܠܕ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܐܡܪܘ ܠܗ: ܒܒܝܬܠܚܡ ܕܝܗܘܕܐ. ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܟܬܝܒ
6 ܒܝܕ ܢܒܝܐ܀ ܘܐܢܬܝ ܒܝܬܠܚܡ ܐܪܥܐ ܕܝܗܘܕܐ: ܠܐ ܗܘܝܬ
ܒܨܝܪܬܐ ܐܝܬܝܟܝ ܒܡܠܟ̈ܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܡܢܟܝ ܓܝܪ ܢܦܘܩ
ܡܕܒܪܢܐ. ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܢܪܥܝܘܗܝ ܠܥܡܐ ܕܝܠܝ ܠܐܝܣܪܝܠ܀
7 ܗܝܕܝܢ ܗܪܘܕܣ ܒܛܘܫܝܐ ܩܪܐ ܠܡܓܘ̈ܫܐ: *ܘܝܠܦ * ἠκρίβωσεν
8 ܚܬܝܬܐܝܬ ܡܢܗܘܢ ܠܗܘ ܙܒܢܐ ܕܟܘܟܒܐ ܗܘ ܕܐܬܚܙܝ. ܘܟܕ
ܫܕܪ ܐܢܘܢ ܠܒܝܬܠܚܡ ܐܡܪ ܟܕ ܐܙܠܬܘܢ. *ܒܥܘ ܚܬܝܬܐܝܬ * ἐξετάσατε

2 regis, ecce Magi ab oriente venerunt Hieroſolymam, dicentes, Ubi eſt ille qui natus eſt rex Judæorum? vidimus enim ſtellam ejus
3 in oriente, et venimus ad adorandum eum. Quum autem audiviſſet
4 Herodes rex, turbatus eſt, et tota Hieroſolyma cum eo. Et quum congregaſſet omnes principes ſacerdotum, et ſcribas populi, per-
5 contabatur ab iis ubinam Chriſtus naſciturus eſſet. Ipſi autem dixerunt ei, In Bethlehem Judææ: ſic enim ſcriptum eſt per pro-
6 phetam. Et tu Bethlehem terra Judææ, non omnino minima es inter duces Judææ: ex te enim prodibit dux qui paſcet populum
7 meum Iſrael. Tunc Herodes clam quum vocaſſet Magos, perqui-
8 ſivit diligenter ab iis tempus ſtellæ quæ viſa eſt. Et quum miſiſſet eos Bethlehem, dixit, Quum profecti fueritis, exquirite

ܥܠ ܛܠܝܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܕܐܫܟܚܬܘܢܝܗܝ ܐܘܕܥܘܢܝ܆
9 ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܐܢܐ ܐܬܐ ܐܣܓܘܕ ܠܗ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥܘ
ܠܡܠܟܐ ܐܙܠܘ. ܘܗܐ ܟܘܟܒܐ ܗܘ ܕܚܙܘ ܒܡܕܢܚܐ ܩܕܡ
ܗܘܐ ܡܕܒܪ ܠܗܘܢ܆ ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ ܩܡ ܠܥܠ ܡܢ ܐܬܪܐ
10 ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܛܠܝܐ. ܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܕܝܢ ܠܟܘܟܒܐ܆ ܚܕܝܘ
11 ܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ ܛܒ. ܘܟܕ [1]ܥܠܘ ܠܒܝܬܐ܆ ܚܙܐܘܗܝ ܠܛܠܝܐ
ܥܡ ܡܪܝܡ ܐܡܗ ܕܝܠܗ܆ ܘܢܦܠܘ ܣܓܕܘ ܠܗ. ܘܟܕ
ܦܬܚܘ ܣܝܡܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܆ ܩܪܒܘ ܠܗ ܩܘܪܒܢܐ܆ ܕܗܒܐ.
12 ܘܠܒܘܢܬܐ. ܘܡܘܪܐ. ܘܟܕ ܐܬܓܠܝܬ ܠܗܘܢ ܒܚܠܡܐ ܕܠܐ
ܢܗܦܟܘܢ ܠܘܬ ܗܪܘܕܣ܆ ܒܝܕ ܐܚܪܢܐ ܐܘܪܚܐ ܗܦܟܘ ܠܐܬܪܐ
13 ܕܝܠܗܘܢ. ܟܕ ܕܝܢ ܗܦܟܘ܆ ܗܐ ܡܠܐܟܐ ܕܡܪܝܐ ܡܬܚܙܐ
ܠܝܘܣܦ ܒܚܠܡܐ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܩܘܡ ܕܒܪ ܠܛܠܝܐ ܘܠܐܡܗ

diligenter de puero : quum autem inveneritis, renunciate mihi, ut etiam ego veniam *et* adorem eum. Ipſi autem quum audiviſſent 9 regem, profecti ſunt : et ecce ſtella, quam viderant in Oriente, præibat ducens eos, donec venit *et* ſtetit ſupra *locum* ubi erat puer. Quum vidiſſent autem ſtellam, gaviſi ſunt gaudio magno valde. Et 10 11 quum † ingreſſi eſſent domum, viderunt puerum cum Maria matre ejus : et prociderunt *et* adoraverunt eum. Et quum aperuiſſent theſauros ſuos, obtulerunt ei oblationes, aurum, et thus, et myrrham. Et quum revelatum fuiſſet iis in ſomnio, ne reverterentur 12 ad Herodem, per aliam viam regreſſi ſunt in regionem ſuam. Quum autem regreſſi eſſent, ecce angelus Domini apparet Joſepho 13 in ſomnio, dicens, Surge, accipe puerum et matrem ejus, et

[1] ܥܠܘ] In margine MSti ܐܬܘ

† Vide notas.

ܘܥܪܘܩ ܠܡܨܪܝܢ܂ ܘܗܘܝ ܬܡܢ ܥܕܡܐ ܕܐܢܐ ܐܡܪ ܠܟ܂
ܥܬܝܕ ܓܝܪ ܗܪܘܕܝܣ ܠܡܒܥܝܘ ܠܛܠܝܐ ܕܢܘܒܕܝܘܗܝ܂
14 ܗܘ ܕܝܢ ܩܡ ܕܒܪ ܠܛܠܝܐ ܘܠܐܡܗ ܕܝܠܗ ܒܠܠܝܐ ܘܫܢܝ
15 ܠܡܨܪܝܢ܂ ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܬܡܢ ܥܕܡܐ ܠܡܘܬܗ ܕܗܪܘܕܝܣ܂
ܐܝܟܢܐ ܕܬܬܡܠܐ ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ ܡܢ ܡܪܝܐ ܒܝܕ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ܂
16 ܕܡܢ ܡܨܪܝܢ ܩܪܝܬ ܠܒܪܝ܀ ܗܝܕܝܢ ܗܪܘܕܝܣ ܟܕ
ܚܙܐ ܕܐܬܒܙܚ ܡܢ ܡܓܘܫܐ܁ ܐܬܚܡܬ ܛܒ܂ ܘܫܕܪ ܩܛܠ
ܠܟܠܗܘܢ ܛܠܝܐ ܗܠܝܢ ܕܒܒܝܬܠܚܡ ܘܒܟܠܗܘܢ ܬܚܘܡܐ
ܕܝܠܗ̇܆ ܡܢ ܒܪ ܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܬܚܬ܂ ܐܝܟ ܙܒܢܐ ܗܘ
17 ܕܥܩܒ ܚܦܝܛܐܝܬ ܡܢ ܡܓܘܫܐ܀ ܗܝܕܝܢ ܐܬܡܠܝܬ ܗܝ
18 ܕܐܬܐܡܪܬ [1]ܒܝܕ ܐܪܡܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ܂ ܩܠܐ *ܒܪܡܬܐ ܐܫܬܡܥܬ * ἐν Ῥαμα
ܐܝܠܠܐ܂ ܘܒܟܝܐ ܘܐܒܠܐ ܣܓܝܐܐ܂ *ܪܚܝܠ ܒܟܝܐ * Ῥαχηλ

fuge in Ægyptum: et eſto illic uſquedum dicam tibi: futurum
14 eſt enim *ut* Herodes quærat puerum ut perdat eum. Ipſe autem
ſurrexit *et* accepit puerum et matrem ejus nocte, et ſeceſſit in
15 Ægyptum. Et erat ibi uſque ad obitum Herodis: ut imple-
retur id quod dictum eſt a Domino per prophetam, dicentem,
16 Ex Ægypto vocavi filium meum. Tunc Herodes quum videret
quod illuſus eſſet a Magis, iratus eſt valde: et miſit *et* interfecit
omnes pueros qui *erant* in Bethlehem, et in omnibus finibus ejus,
a nato duos annos, et infra, juxta tempus quod exquiſiverat dili-
17 genter a Magis. Tunc impletum eſt id quod dictum eſt † per Jere-
18 miam prophetam, dicentem, Vox in Rama audita eſt, ejulatus et
fletus, et luctus multus: Rachel flens *propter* filios ſuos, et nole-

[1] ܒܝܕ ܐܪܡܝܐ] In margine MSti ὑπὸ τοῦ Ἱερεμίου.
ܢܒܝܐ܂ ܡܢ ܐܪܡܝܐ ܐܡܪ ܘܟܠܗ ܒܝܕ

† Vide notas.

* παρακληθῆναι ܒܒܢ̈ܝܐ ܕܝܠܗ̇܂ ܘܠܐ ܨܒܝܐ ܗܘܬ *ܠܡܬܒܝܐܘ ܡܛܠ ܕܠܐ
* Ἡρώδου ܐܝܬܝܗܘܢ܂܂ ܟܕ ܡܝܬ ܕܝܢ *ܗܪܘܕܝܣ܂ ܗܐ ܡܠܐܟܐ ܕܡܪܝܐ 19
ܒܚܠܡܐ ܐܬܚܙܝ ܠܝܘܣܦ ܒܡܨܪܝܢ ܟܕ ܐܡܪ܂ ܩܘܡ ܕܒܪ 20
ܠܛܠܝܐ ܘܠܐܡܐ ܕܝܠܗ܂ ܘܙܠ ܠܐܪܥܐ ܕܐܝܣܪܝܠ܂ ܡܝܬܘ
ܠܗܘܢ ܓܝܪ ܗ̇ܢܘܢ¹ ܕܒܥܝܢ ܗܘܘ ܢܦܫܗ ܕܛܠܝܐ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܩܡ 21
ܕܒܪ ܠܛܠܝܐ ܘܠܐܡܐ ܕܝܠܗ܂ ܘܐܬܐ ܠܐܪܥܐ ܕܐܝܣܪܝܠ܂ ܟܕ 22
* Ἀρχέλαος * βασιλεύει ܫܡܥ ܕܝܢ *ܕܐܪܟܠܐܘܣ *ܡܡܠܟ ܒܝܗܘܕ܆ ܚܠܦ ܗܪܘܕܝܣ
ܐܒܘܗܝ܂ ܕܚܠ ܠܡܐܙܠ ܠܬܡܢ܂ ܟܕ ܐܬܓܠܝ ܠܗ ܕܝܢ
ܒܚܠܡܐ܂ ܫܢܝ ܠܐܬܪ̈ܘܬܐ ܕܓܠܝܠܐ܂ ܘܟܕ ܐܬܐ܂ ܥܡܪ 23
ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ²ܢܐܙܐܪܬ܂ ܐܝܟ ܕܢܬܡܠܐ ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ
Cap. III. * Ναζωραῖος ܒܝܕ ܢܒܝ̈ܐ܂ *ܕܢܨܘܪܝܐ ܢܬܩܪܐ܀ ܒܗܘܢ ܕܝܢ ܒܝܘ̈ܡܬܐ ܗܢܘܢ܂ 1
ܐܬܐ ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ ܟܕ ܡܟܪܙ ܒܡܕܒܪܐ ܕܝܗܘܕ ܘܐܡܪ܂ 2

bat admittere conſolationem, propterea quod non ſunt. Quum 19
mortuus eſſet autem Herodes, ecce angelus Domini in ſomnio
apparet Joſepho in Ægypto, Dicens, Surge, accipe puerum et ma- 20
trem ejus, et proficiſcere in terram Iſrael: mortui ſunt enim †illi qui
quærebant animam pueri. Ipſe autem ſurrexit *et* accepit puerum 21
et matrem ejus, et venit in terram Iſrael. Quum audiviſſet au- 22
tem, quod Archelaus regnaret in Judæa loco Herodis patris ſui,
timuit ire illuc. Quum revelatum fuiſſet ei autem in ſomnio, ſe-
ceſſit in loca Galilææ. Et quum veniſſet, habitavit in civitate quæ 23
vocatur Nazaret; ut impleretur id quod dictum eſt per prophe-
Cap. III. tas: Nazaræus vocabitur. In illis autem diebus venit Johannes 1
Baptiſta prædicans in deſerto Judææ, Et dicens, Reſipiſcite: ap- 2

---

1 ܗ̇ܢܘܢ] In margine MSti ܟܠܗܘܢ
2 ܢܐܙܐܪܬ] ܢܨܪܬ
† Illi] Lectio marg. Omnes illi.

3 ܬܘܒܘ. ܩܪܒܬ ܓܝܪ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡ̈ܝܐ܀ ܗܢܘ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘ ܕܐܬܐܡܪ ܡܢ ܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ. ܩܠܐ ܗܘ ܕܩܥܐ
ܒܡܕܒܪܐ. ܛܝܒܘ ܐܘܪܚܗ ܕܡܪܝܐ. ܬܪ̈ܝܨܬܐ ܥܒܕܘ ܠܫܒ̈ܝܠܐ
4 ܕܝܠܗ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܝܘܚܢܢ. ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܠܠܒܘܫܐ ܕܝܠܗ
ܡܢ ܣܥܪ̈ܐ ܕܓܡܠܐ. ܘܐܣܪܐ ܕܡܫܟܐ ܥܠ ܚܨܐ ܕܝܠܗ.
ܡܐܟܘܠܬܗ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ. *ܩܡ̈ܨܐ. ܘܕܒܫܐ ܕܕܒܪܐ. * ακρίδες
5 ܗܝܕܝܢ ܢܦܩܐ ܗܘܬ ܠܘܬܗ. *ܐܝܪܘܣܘܠܘܡܐ ܘܟܠܗ *ܝܗܘܕ: * Ιεροσολυμα * Ιουδαια
6 ܘܟܠܗ *ܐܬܪܐ ܕܚܕܪ̈ܝ ܝܘܪܕܢܢ. ܘܡܬܥܡܕܝܢ ܗܘܘ ܒܝܘܪܕܢܢ * περίχωρος
7 ܢܗܪܐ ܡܢܗ. ܟܕ ܡܘܕܝܢ ܚܛܗ̈ܝܗܘܢ܀ ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ
ܠܣܓܝܐܐ ܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ ܘܙܕܘܩ̈ܝܐ ܕܐܬܝܢ ܥܠ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܝܠܗ.
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. *ܝ̈ܠܕܐ ܕܐܟܕ̈ܢܐ. ܡܢܘ ܚܘܝ ܠܟܘܢ ܠܡܥܪܩ * Γεννήματα ἐχιδνῶν
8 ܡܢ ܪܘܓܙܐ ܕܥܬܝܕ. ܥܒܕܘ ܗܟܝܠ ܦܐܪܐ ܕܫܘܐ ܠܬܝܒܘܬܐ:
9 ܘܠܐ ܬܣܒܪܘܢ ܠܡܐܡܪ ܒܢܦܫܟܘܢ. ܐܒܐ ܐܝܬ ܠܢ ܐܒܪܗܡ.

3 propinquavit enim regnum cœlorum. Hic enim eſt ille qui dictus eſt ab Eſaia propheta, dicente; Vox clamantis in deſerto, Parate
4 viam Domini, rectas facite ſemitas ejus. Ipſe autem Johannes habebat veſtimentum ſuum e pilis camelinis, et zonam pelliceam ſupra lumbos ſuos: cibus autem ejus erat locuſtæ, et mel agreſte.
5 Tunc exibat ad eum Hieroſolyma, et tota Judæa, et tota regio
6 circumjacens Jordanem: Et baptizabantur in Jordane fluvio ab eo,
7 confitentes peccata ſua. Quum vidiſſet autem multos ex Phariſæis et Sadducæis venientes ad baptiſmum ſuum, dixit illis, Progenies
8 viperarum, quis commonſtravit vobis fugere ab ira ventura? Fa-
9 cite igitur fructum dignum reſipiſcentia: Et ne cogitetis dicere apud vos ipſos, Pater eſt nobis Abrahamus: dico enim vobis,

ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ܆ ܕܡܫܟܚ ܐܠܗܐ ܡܢ ܟܐ̈ܦܐ ܗܠܝܢ
10 ܠܡܩܡܘ ܒܢ̈ܝܐ ܠܐܒܪܗܡ. ܗܐ ܕܝܢ ܐܦ ܢܪܓܐ ܥܠ ܥܩܪܐ
ܕܐܝܠܢ̈ܐ ܣܝܡ. ܟܠ ܗܟܝܠ ܐܝܠܢܐ ܕܠܐ ܥܒܕ ܦܐܪܐ ܛܒܐ܆
11 ܡܬܦܣܩ܆ ܘܒܢܘܪܐ ܡܬܪܡܐ܀ ܐܢܐ ܡܢ ܡܥܡܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
ܒܡ̈ܝܐ ܠܬܝܒܘܬܐ܆ ܗܘ ܕܝܢ ܕܒܬܪܝ ܐܬܐ. ܕܚܝܠܬܢ ܗܘ
ܡܢܝ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܗܘ ܕܠܐ ܫܘܐ ܐܢܐ ܕܐܫܩܘܠ ܡܣܐܢܘܗܝ
12 ܠܗ. ܗܘ ܢܥܡܕܟܘܢ ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܘܒܢܘܪܐ܀ ܗܘ
ܕܪܦܫܐ ܒܐܝܕܗ. ܘܡܕܟܐ ܐܕܪܗ. ܘܟܢܫ ܚܛ̈ܐ ܠܐܘܨܪ̈ܘܗܝ
13 ܕܝܠܗ܆ ܠܬܒܢܐ ܕܝܢ ܢܘܩܕ ܒܢܘܪܐ ܕܠܐ ܕܥܟܐ܀ ܗܝܕܝܢ ܐܬܐ
ܝܫܘܥ ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܥܠ ܝܘܪܕܢܢ܆ ܠܘܬ ܝܘܚܢܢ ܕܢܬܥܡܕ
14 ܡܢܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܘܚܢܢ ܟܠܐ ܗܘܐ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܐܢܐ ܣܢܝܩ
15 ܐܢܐ ܕܡܢܟ ܐܬܥܡܕ܆ ܘܐܢܬ ܐܬܐ ܐܢܬ ܠܘܬܝ܆ ܥܢܐ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ. ܐܡܪ ܠܗ. ܫܒܘܩ ܗܫܐ. ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܕܝܐܐ

quod poteſt Deus ex lapidibus iſtis excitare filios Abrahamo. Ecce 10
autem etiam ſecuris ad radicem arborum poſita eſt: omnis igitur
arbor quæ non facit fructum bonum, exſcinditur, et in ignem conjicitur. Ego quidem baptizo vos aqua ad reſipiſcentiam, ille au- 11
tem, qui poſt me venit, validior me eſt, cujus non ſum dignus ut
calceamenta portem: ipſe baptizabit vos Spiritu Sancto et igne.
Cujus ventilabrum *eſt* in manu ipſius, et purgabit aream ſuam: et 12
congregabit triticum in horrea ſua; paleam autem comburet igne
inextincto. Tunc venit Jeſus a Galilæa ad Jordanem ad Johan- 13
nem, ut baptizaretur ab eo. Ipſe autem Johannes prohibebat 14
eum, dicens, Ego opus habeo ut abs te baptizer, et tu venis ad
me? Reſpondens autem Jeſus dixit ad eum, Omitte nunc: ſic enim 15

ܐܝܬܝܗ ܠܢ ܠܡܫܠܡܘ ܟܠܗ ܙܕܝܩܘܬܐ. ܗܝܕܝܢ ܫܒܩܗ܀
16 ܘܟܕ ܐܬܥܡܕ ܗܘ ܝܫܘܥ܆ ܡܚܕܐ ܣܠܩ ܡܢ ܡܝܐ. ܘܗܐ ܐܬܦܬܚܘ
ܠܗ ܫܡܝܐ܆ ܘܚܙܐ ܠܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܕܢܚܬܐ ܐܝܟ ܝܘܢܐ ܡܢ
17 ܫܡܝܐ. ܘܐܬܝܐ ܥܠܘܗܝ. ܘܗܐ ܩܠܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܕܐܡܪ܆ ܗܢܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܒܪܝ ܚܒܝܒܐ. ܗܘ ܕܒܗ ܐܨܛܒܝܬ܀
1 ܗܝܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܬܕܒܪ ܠܡܕܒܪܐ ܡܢ ܪܘܚܐ܆ ܠܡܬܢܣܝܘ ܡܢ Cap. IV.
ܐܟܠܩܪܨܐ܀ ܘܟܕ ܨܡ ܝܘܡܬܐ ܐܪܒܥܝܢ ܘܠܠܝܘܬܐ ܐܪܒܥܝܢ܆ 2
ܠܚܪܬܐ ܟܦܢ. ܘܟܕ ܐܬܩܪܒ ܠܗ ܗܘ ܕܡܢܣܐ ܐܡܪ. ܐܢ 3
ܒܪܐ ܐܢܬ ܕܐܠܗܐ܆ ܐܡܪ ܕܟܐܦܐ ܗܠܝܢ ܠܚܡܐ ܢܗܘܝܢ.
ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ. ܐܡܪ. ܟܬܝܒ܆ ܕܠܐ ܒܠܚܡܐ ܒܠܚܘܕ 4
ܢܚܐ ܒܪܢܫܐ܆ ܐܠܐ ܒܟܠ ܡܠܬܐ ܕܢܦܩܐ ܡܢ ܦܘܡܗ ܕܐܠܗܐ.
ܗܝܕܝܢ ܕܒܪ ܠܗ ܐܟܠܩܪܨܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܩܕܝܫܬܐ܆ ܘܐܩܝܡܗ 5
ܠܗ ܥܠ ܟܢܦܐ ܕܗܝܟܠܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢ ܒܪܐ ܐܢܬ 6

16 decet nos implere omnem juſtitiam. Tunc omiſit eum. Et quum
baptizatus eſſet Jeſus, aſcendit ſtatim ex aqua: et ecce, aperti ſunt
ei cœli, et vidit Spiritum Dei deſcendentem, ſicut columbam, de
17 cœlo, et venientem ſuper ipſum: Et ecce, vox de cœlis, dicens,
1 Hic eſt filius meus dilectus, in quo complacitum eſt mihi. Tunc Cap. IV.
Jeſus aſſumptus eſt in deſertum a Spiritu, ut tentaretur a diabolo.
2 Et quum jejunaſſet dies quadraginta et noctes quadraginta, poſtea
3 eſuriit. Et quum acceſſiſſet ad eum tentator, dixit, Si filius es
4 Dei, dic ut lapides iſti panis fiant. Ipſe autem reſpondens dixit,
Scriptum eſt, Non pane ſolo vivet homo; ſed omni verbo proce-
5 dente per os Dei. Tunc aſſumit eum diabolus in civitatem ſanc-
6 tam, et ſtatuit eum ſuper pinnaculum templi: Et dicit, Si filius es

ܕܐܠܗܐ܆ ܐܪܡܐ ‡ ܠܟ ܠܬܚܬ܂ ܟܬܝܒ ܓܝܪ
ܕܠܡܠܐܟܘܗܝ ܢܦܩܘܕ ܡܛܠܬܟ ※ ܕܢܛܪܘܢܟ ✓܆ ܘܥܠ ܐܝ̈ܕܝܐ
7 ܢܫܩܠܘܢܟ܆ ܕܠܐ ܡܬܘܡ ܬܬܩܦ ܒܟܐܦܐ ܪܓܠܟ܀ ܐܡܪ ܠܗ
8 ܝܫܘܥ܂ ܬܘܒ ܟܬܝܒ܆ ܕܠܐ ܬܢܣܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܝܠܟ܀ ܬܘܒ
ܕܒܪ ܠܗ ܐܟܠܩܪܨܐ ܠܛܘܪܐ ܕܪܡ ܛܒ܆ ܘܚܘܝܗ ܠܗ
9 ܠܟܠܗܝܢ ܡܠܟܘ̈ܬܐ ܕܐܪܥܐ ܘܫܘܒܚܐ ܕܝܠܗܝܢ܆ ܘܐܡܪ ܠܗ܂
ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ܂ ܠܟ ܐܬܠ܆ ܐܢ ܢܦܠ ܬܣܓܘܕ ܠܝ܀
10 ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܝܫܘܥ܂ ܙܠ ܠܟ ※ ܠܒܣܬܪܝ ✓
ܣܛܢܐ܂ ܟܬܝܒ ܓܝܪ܆ ܕܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܝܠܟ ܬܣܓܘܕ܆
11 ܘܠܗ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܬܦܠܘܚ܀ ܗܝܕܝܢ ܫܒܩܗ ܐܟܠܩܪܨܐ܆
12 ܘܗܐ ܡܠܐ̈ܟܐ ܩܪܒܝܢ܂ ܘܡܫܡܫܝܢ ܗܘܘ ܠܗ܀ ܟܕ ܫܡܥ
13 ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܕܝܘܚܢܢ ܐܫܬܠܡ܆ ܫܢܝ ܠܓܠܝܠܐ܀ ܘܟܕ ܫܒܩܗ

Dei, projice † teipſum deorſum: ſcriptum eſt enim, Quod angelis ſuis mandabit de te ※ ut cuſtodiant te ✓ et in manus ſuas tollent
te, nequando impingat ad lapidem pes tuus. Dicit ei Jeſus, Rur- 7
ſum ſcriptum eſt, Non tentabis Dominum Deum tuum. Rurſum 8
aſſumit eum diabolus in montem ſublimem valde, et oſtendit ei
omnia regna terræ, et gloriam eorum: Et dicit ei, Hæc omnia 9
tibi dabo, ſi procidens adoraveris me. Tunc dicit ei Jeſus, Abi ※ 10
poſt me ✓ Satana: ſcriptum eſt enim, Dominum Deum tuum adorabis, et eum ſolum coles. Tunc omiſit eum accuſator: et ecce, 11
angeli accedebant, et miniſtrabant ei. Quum audiviſſet autem 12
Jeſus, quod Johannes traditus eſſet, migravit in Galilæam: Et re- 13

ܐܪܡܐ ܠܟ ‡] In margine MSti ܡܢ ܗܪܟܐ

† teipſum deorſum] Lectio marg. Teipſum hinc deorſum.

ܠܢܨܪܬ܂ ܐܬܐ ܘܥܡܪ ܒܟܦܪܢܚܘܡ ܗܝ ܕܠܘܬ ܝܡܐ܂ ܒܬܚܘܡܐ
14 ܕܙܒܘܠܘܢ ܘܕܢܦܬܠܝ܂ ܐܝܟ ܕܢܬܡܠܐ ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ
15 ܒܝܕ ܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ ܗܘ ܕܐܡܪ܂ ܐܪܥܐ ܕܙܒܘܠܘܢ܂ ܘܐܪܥܐ
ܕܢܦܬܠܝ܂ ܐܘܪܚܐ ܕܝܡܐ܂ ܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ܂ ܓܠܝܠܐ ܕܥܡܡܐ܂
16 ܥܡܐ ܗܘ ܕܝܬܒ ܒܚܫܘܟܐ܂ ܚܙܐ ܢܘܗܪܐ ܪܒܐ܂ ܘܠܗܠܝܢ
ܕܝܬܒܝܢ ܒܐܪܥܐ ܘܒܛܠܠܐ ܕܡܘܬܐ܂ ܢܘܗܪܐ ܕܢܚ ܠܗܘܢ܀
17 ܡܢ ܗܝܕܝܢ ܫܪܝ ܝܫܘܥ ܠܡܟܪܙܘ ܘܠܡܐܡܪ܂ ܬܘܒܘ܂܂ ܩܪܒܬ
18 ܓܝܪ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ܂ ܟܕ ܡܗܠܟ ܕܝܢ ܠܘܬ ܝܡܐ ܗܘ
ܕܓܠܝܠܐ܂ ܚܙܐ ܬܪܝܢ ܐܚܐ܂ ܠܫܡܥܘܢ ܗܘ [1] ܕܡܬܐܡܪ
ܟܐܦܐ܂ ܘܠܐܢܕܪܐܘܣ ܐܚܘܗܝ܂ ܕܪܡܝܢ ܡܨܝܕܬܐ ܒܝܡܐ܂
19 ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܨܝܕܐ܀ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܬܘ ܒܬܪܝ܂
20 ܘܐܥܒܕܟܘܢ ܨܝܕܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܚܕܐ ܟܕ ܫܒܩܘ

licta Nazaret, venit *et* habitavit in Capernaum, quæ *eſt* juxta mare,
14 in finibus Zabulon et Naphtali. Ut impleretur id quod dictum eſt
15 per Eſaiam prophetam, dicentem, Terra Zabulon, et terra Naph-
16 tali, via maris, tranſitus Jordanis, Galilæa gentium: Populus, qui
ſedebat in tenebris, vidit lucem magnam; et illis, qui ſedebant in
17 regione et umbra mortis, lux orta eſt. Ex eo tempore cœpit Jeſus
prædicare, et dicere, Reſipiſcite: appropinquavit enim regnum cœ-
18 lorum. Quum ambularet autem juxta mare Galilææ, vidit duos
fratres, Simonem, † qui dicitur Petrus, et Andræam fratrem ejus,
19 jacientes rete in mare: erant enim piſcatores. Et dixit iis, Venite
20 poſt me, et faciam vos piſcatores hominum. Ipſi autem ſtatim re-

---

[1] ܕܡܬܐܡܪ] In margine MSti ܕܡܬܩܪܐ

† Qui dicitur] Lectio marg. Qui vocatur.

21 ܠܡܨܝܕܬܐ ܕܢܩܦܘܗܝ܀ ܘܟܕ ܥܒܪ ܡܢ ܬܡܢ ܩܠܝܠ܆ ܚܙܐ
ܐܚܪܢܐ ܬܪܝܢ ܐܚܐ܆ ܠܝܥܩܘܒ ܗܘ ܕܙܒܕܝ ܘܠܝܘܚܢܢ
ܐܚܘܗܝ܆ ܒܐܠܦܐ ܥܡ ܙܒܕܝ ܐܒܘܗܘܢ܆ ܟܕ ܡܬܩܢܝܢ
22 ܡܨܝܕܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܩܪܐ ܠܗܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܚܕܐ ܟܕ
23 ܫܒܩܘ ܠܐܠܦܐ ܘܠܐܒܘܗܘܢ. ܢܩܦܘܗܝ܀ ܘܡܬܟܪܟ ܗܘܐ ܝܫܘܥ
ܒܟܠܗ ܓܠܝܠܐ܆ ܟܕ ܡܠܦ ܒܟܢܘܫܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܆
ܘܡܟܪܙ ܣܒܪܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ܆ ܘܡܐܣܐ ܗܘܐ ܟܠ ܟܘܪܗܢܐ ܘܟܠ
24 ܡܚܘܠܘܬܐ ܒܥܡܐ. ¹ܘܐܙܠ ܫܡܥܐ ܕܝܠܗ ܒܟܠܗ ܣܘܪܝܐ.
ܘܩܪܒܘ ܠܗ ܠܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗܘܢ
ܒܟܘܪܗܢܐ ܡܫܚܠܦܐ ܘܒܬܫܢܝܩܐ ܐܚܝܕܝܢ܆ ܘܡܬܕܝܘܢܝܢ
25 ܘܡܣܬܠܗܪܝܢ ܘܡܫܪܝܐ܆ ܘܐܣܝ ܐܢܘܢ. ܘܐܬܢܩܦܘ ܠܗ
ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ. ܡܢ ܓܠܝܠܐ. ܘܡܢ ܥܣܪܐ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܡܢ

lictis retibus ſequuti ſunt eum. Et quum progreſſus eſſet illinc 21
paululum, vidit alios duos fratres, Jacobum *filium* Zebedæi, et
Johannem fratrem ejus, in navigio cum Zebedæo patre eorum,
ſarcientes retia ſua: et vocavit eos. Ipſi autem ſtatim relicto na- 22
vigio, et patre ſuo, ſequuti ſunt eum. Et circumibat Jeſus totam 23
Galilæam, docens in ſynagogis eorum, et prædicans Evangelium
regni: et ſanabat omnem morbum, et omnem infirmitatem in
populo. Et † ivit fama ejus in totam Syriam: et obtulerunt ei 24
omnes male habentes, morbis variis et anguſtia affectos, et dæmoniacos, et lunaticos, et paralyticos: et ſanavit eos. Et ſe- 25
quutæ ſunt eum turbæ multæ a Galilæa, et a Decapoli, et ab

[1] ܘܐܙܠ] In margine MSti ܘܢܦܩ

† ivit] Lectio marg. exivit.

Cap. V. ܐܘܪܫܠܡ. ܘܡܢ ܝܗܘܕ. ܘܡܢ ܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ ܀ ܟܕ ܚܙܐ 1
ܕܝܢ ܟܢܫܐ: ܣܠܩ ܠܛܘܪܐ. ܘܟܕ ܝܬܒ: ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ
ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܗ ܀ ܘܦܬܚ ܦܘܡܐ ܕܝܠܗ: ܡܠܦ ܗܘܐ 2
ܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ ܀ ܛܘܒܝܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܡܣܟܢܐ ܒܪܘܚܐ: 3
ܡܛܠ ܕܕܝܠܗܘܢ ܐܝܬܝܗ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܀ ܛܘܒܝܐ ܗܢܘܢ 4
ܕܐܒܝܠܝܢ. ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܢܬܒܝܐܘܢ ܀ ܛܘܒܝܐ ܡܟܝܟܐ. 5
ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܢܐܪܬܘܢ ܠܐܪܥܐ ܀ ܛܘܒܝܐ ܗܢܘܢ ܕܟܦܢܝܢ ܘܨܗܝܢ 6
ܠܟܐܢܘܬܐ: ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܢܣܒܥܘܢ ܀ ܛܘܒܝܐ ܡܪܚܡܢܐ 7
ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܢܬܪܚܡܘܢ ܀ ܛܘܒܝܐ ܗܢܘܢ ܕܕܟܝܢ ܒܠܒܐ: 8
ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܠܐܠܗܐ ܢܚܙܘܢ ܀ ܛܘܒܝܐ ܥܒܕܝ ܫܠܡܐ: 9
ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܒܢܝܐ ܕܐܠܗܐ ܢܬܩܪܘܢ ܀ ܛܘܒܝܐ ܗܢܘܢ 10
ܕܪܕܝܦܝܢ ܡܛܠ ܟܐܢܘܬܐ: ܡܛܠ ܕܕܝܠܗܘܢ ܐܝܬܝܗ ܡܠܟܘܬܐ
ܕܫܡܝܐ ܀ ܛܘܒܝܐ ܐܝܬܝܟܘܢ ܐܡܬܝ ܕܡܚܣܕܝܢ ܠܟܘܢ 11

1 Hieroſolyma, et a Judæa, et a tranſitu Jordanis. Quum vidiſſet Cap. V.
autem turbas, aſcendit in montem: et cum ſediſſet, acceſſerunt
2 ad eum diſcipuli ejus. Et aperiens os ſuum, docebat eos, dicens,
3 Beati ſunt pauperes ſpiritu: quoniam illorum eſt regnum cœlorum.
4 Beati illi qui lugent: quoniam ipſi conſolationem accipient.
5 6 Beati mites: quoniam ipſi hæreditatem capient terræ. Beati illi
qui eſuriunt et ſitiunt juſtitiam: quoniam ipſi ſaturabuntur.
7 Beati miſericordes: quoniam ipſi miſericordiam conſequentur.
8 Beati illi qui mundi *ſunt* in corde: quoniam ipſi Deum videbunt.
9 10 Beati pacifici: quoniam ipſi filii Dei vocabuntur. Beati illi qui
perſequutionem patiuntur propter juſtitiam: quoniam illorum eſt
11 regnum cœlorum. Beati eſtis quum probro affecerint vos, et per-

ܘܪܕܦܘܢ܆ ܘܢܐܡܪܘܢ ܥܠܝܟܘܢ ܟܠ ܡܠܬܐ ܒܝܫܬܐ ܡܛܠܬܝ
12 ܟܕ ܡܕܓܠܝܢ. ܚܕܘ ܘܪܘܙܘ. ܡܛܠ ܕܐܓܪܟܘܢ ܣܓܝܐ ܗܘ
ܒܫܡܝܐ. ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܪܕܦܘ ܠܢܒܝܐ ܗܢܘܢ ܕܡܢ ܩܕܡܝܟܘܢ܀
13 ܐܢܬܘܢ ܐܝܬܝܟܘܢ ܡܠܚܗ ܕܐܪܥܐ܆ ܐܢ ܕܝܢ ܡܠܚܐ ܬܦܟܗ܆
ܒܡܢܐ ܢܬܡܠܚ. ܘܠܐ ܠܡܕܡ [1]ܡܚܫܚܐ ܬܘܒ܆ ܐܠܐ ܕܠܡܬܪܡܐ
14 ܠܒܪ ܘܠܡܬܕܝܫܘ ܡܢ ܐܢܫܐ܀ ܐܢܬܘܢ ܐܝܬܝܟܘܢ ܢܘܗܪܗ
ܕܥܠܡܐ. ܠܐ ܡܫܟܚܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܬܬܛܫܐ܆ ܕܠܥܠ ܡܢ ܛܘܪܐ
15 ܣܝܡܐ. ܘܠܐ ܡܢܗܪܝܢ ܫܪܓܐ ܘܣܝܡܝܢ ܠܬܚܝܬ ܡܘܕܝܐ. ܐܠܐ
16 ܥܠ ܡܢܪܬܐ. ܘܡܢܗܪ ܠܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܒܒܝܬܐ. ܗܟܢܐ ܢܢܗܪ
ܢܘܗܪܐ ܕܝܠܟܘܢ ܩܕܡ ܒܢܝ̈ܢܫܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܚܙܘܢ ܥܒ̈ܕܝܟܘܢ ܛܒ̈ܐ܆
17 ܘܢܫܒܚܘܢ ܠܐܒܘܟܘܢ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ܀ ܠܐ ܬܣܒܪܘܢ ܕܐܬܝܬ ܠܡܫܪܐ
ܠܢܡܘܣܐ ܐܘ ܠܢܒܝ̈ܐ. ܠܐ ܐܬܝܬ ܠܡܫܪܐ. ܐܠܐ ܠܡܫܡܠܝܘ܀

ſequuti fuerint, et dixerint adverſus vos omne verbum malum
propter me, mentientes. Gaudete et exultate, quoniam merces 12
veſtra multa *eſt* in cœlis : ſic enim perſequuti ſunt prophetas qui
fuerunt ante vos. Vos eſtis ſal terræ : ſi autem ſal infatuatus fue- 13
rit, quo ſalietur ? ad nihil valet amplius, niſi ut projiciatur foras,
et conculcetur ab hominibus. Vos eſtis lux mundi. Non poteſt 14
urbs abſcondi quæ ſupra montem poſita *eſt*. Neque accendunt 15
lucernam, et ponunt *eam* ſubter modium ; ſed ſupra candela-
brum, et lucet omnibus qui in domo *ſunt*. Sic luceat lux veſtra 16
coram hominibus, ut videant opera veſtra bona, et glorificent
Patrem veſtrum qui *eſt* in cœlis. Ne exiſtimetis quod venerim ad 17
diſſolvendum legem, aut prophetas : non veni ad diſſolvendum, ſed

---

1 ܡܚܫܚܐ] In margine MSti ܚܫܝܚܐ

18 ܐܡܝܢ ܓܝܪ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܥܕܡܐ ܕܢܥܒܪܘܢ ܫܡܝܐ
ܘܐܪܥܐ܆ ܝܘܕ ܚܕܐ ܐܘ ܚܕ ܣܪܛܐ܆ ܠܐ ܢܥܒܪ ܡܢ ܢܡܘܣܐ܆
19 ܥܕܡܐ ܕܟܠܗܝܢ ܢܗܘܝܢ܀ ܗܘ ܗܟܝܠ ܕܐܢ ܢܫܪܐ ܚܕ ܡܢ
ܦܘܩܕܢܐ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪ̈ܐ܆ ܘܢܠܦ ܗܟܢܐ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ܆ ܙܥܘܪܐ
ܢܬܩܪܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܥܒܕ ܘܢܠܦ܆ ܗܢܐ
20 ܪܒܐ ܢܬܩܪܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ܀ ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ܆
ܕܐܢ ܠܐ ܬܬܝܬܪ ܙܕܝܩܘܬܟܘܢ ܝܬܝܪ ܡܢ ܕܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ܆
21 ܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ܀ ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐܡܪ *ܠܩܕܡܝܐ * ἀρχαίοις
ܠܐ ܬܩܛܘܠ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܩܛܘܠ. *ܡܚܝܒܐ ܢܗܘܐ * ἔνοχος
22 ܠܕܝܢܐ܀ ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܟܠ ܡܢ ܕܪܓܙ ܠܐܚܐ
ܕܝܠܗ ܐܣܩܝ܆ ܡܚܝܒܐ ܢܗܘܐ ܠܕܝܢܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܐܡܪ
ܠܐܚܐ ܕܝܠܗ ¹ܪܐܩܐ܆ ܡܚܝܒܐ ܢܗܘܐ ܠܟܢܘܫܬܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ

18 ad complendum. Amen enim dico vobis, quod donec tranſierit cœlum et terra, Jud unum aut unus apex non tranſibit ex lege,
19 donec omnia fiant. Quiſquis igitur ſolverit unum ex mandatis iſtis minimis, et docuerit ſic homines, minimus vocabitur in regno cœlorum: quiſquis autem fecerit et docuerit, iſte magnus voca-
20 bitur in regno cœlorum. Dico enim vobis, quod niſi abundaverit juſtitia veſtra plus quam Scribarum et Phariſæorum, non
21 intrabitis in regnum cœlorum. Audiſtis quod dictum fuerit veteribus, Non occides: qui autem occiderit, reus erit judicii.
22 Ego autem dico vobis, quiſquis iratus fuerit fratri ſuo temere, reus erit judicii: quiſquis autem dixerit fratri ſuo, Racca, reus erit Synedrii: quiſquis autem dixerit, Fatue, reus erit ge-

---

1 ܪܐܩܐ] In margine MSti ῥακκα.
ܚܕܐ ܦ̄ ܦܪܢ

ܕܢܐܡܪ ܠܒܠܐ: ܡܚܝܒܐ ܢܗܘܐ ܠܓܗܢܐ ܕܢܘܪܐ܀ ܐܢ ܗܟܝܠ 23
ܡܩܪܒ ܐܢܬ ܩܘܪܒܢܟ ܕܝܠܟ ܥܠ ܡܕܒܚܐ: ܘܬܡܢ ܬܬܕܟܪ
ܕܐܚܐ ܕܝܠܟ ܐܝܬ ܠܗ ܡܕܡ ܥܠܝܟ: ܫܒܘܩ ܬܡܢ ܠܩܘܪܒܢܐ 24
ܕܝܠܟ ܩܕܡ ܡܕܒܚܐ. ܘܙܠ ܩܕܡܐܝܬ ܐܬܪܥܐ ܠܐܚܐ ܕܝܠܟ:
ܘܗܝܕܝܢ ܡܐ ܕܐܬܝܬ ܩܪܒ ܩܘܪܒܢܟ܀ ܗܘܝ ܡܬܪܥܐ 25
ܠܒܥܠܕܝܢܟ ܥܓܠ. ܥܕ ܐܝܬܝܟ ܒܐܘܪܚܐ ܥܡܗ. ܕܠܡܐ
ܢܫܠܡܟ ܒܥܠܕܝܢܐ ܠܕܝܢܐ: ܘܕܝܢܐ ܢܫܠܡܟ ܠܡܫܡܫܢܐ:
ܘܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ ܬܬܪܡܐ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ: ܕܠܐ 26
ܬܦܘܩ ܡܢ ܬܡܢ: ܥܕܡܐ ܕܬܦܪܘܥ *ܩܘܕܪܢܛܐ ܐܚܪܝܐ܀

* κοδραντην

ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐܡܪ # ܠܩܕܡܝܐ ↙ ܠܐ ܬܓܘܪ. ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ 27 28
ܠܟܘܢ: ܕܟܠ ܡܢ ܕܚܙܐ ܐܢܬܬܐ. ܠܘܬ ܗܝ ܕܢܪܓܝܗ̇: ܡܢ
ܗܫܐ ܓܡܪ ܓܪܗ̇ ܒܠܒܗ܀ ܐܢ ܕܝܢ ܥܝܢܟ ܗܝ ܕܝܡܝܢܐ ܡܟܫܠܐ 29
ܠܟ: ܐܦܚܝܗ̇. ܘܫܕܝܗ̇ ܡܢܟ܀ ܦܩܚ ܠܟ ܓܝܪ ܕܢܐܒܕ

hennæ ignis. Si igitur offeras oblationem tuam ſuper altari, et 23
illic recorderis quod frater tuus habet aliquid contra te, Relinque 24
illic oblationem tuam coram altari, et abi: primum reconciliare
fratri tuo, et tunc, quum veneris, offer oblationem tuam. Eſto 25
benevolus adverſario tuo cito, dum es in via cum eo: ne tradat
te adverſarius tuus judici, et judex tradat te miniſtro, et in domum
cuſtodiæ conjiciaris. Amen dico tibi, quod non exibis il- 26
linc donec reddideris chalcum ultimum. Audiſtis quod dictum 27
fuerit # veteribus ↙, Non mœchaberis. Ego autem dico vobis, 28
quicunque aſpexerit mulierem, ut concupiſcat eam, jam adulteravit
eam in corde ſuo. Si autem oculus tuus dexter offendat te, 29
erue eum, et abjice abs te: expedit tibi enim ut pereat unum ex

ܚܕ ܡܢ ܗܕ̈ܡܐ ܕܝܠܟ܆ ܘܠܐ ܕܟܠܗ ܦܓܪܟ ܢܬܪܡܐ
30 ܒܓܗܢܐ܀ ܘܐܢ ܐܝܕܟ ܝܡܝܢܝܬܐ ܡܟܫܠܐ ܠܟ܆ ܦܣܘܩܝܗ̇.
ܘܫܕܝܗ̇ ܡܢܟ. ܦܩܚ ܠܟ ܓܝܪ ܕܢܐܒܕ ܚܕ ܡܢ ܗܕ̈ܡܐ
31 ܕܝܠܟ܆ ܘܠܐ ܕܟܠܗ ܦܓܪܟ ܢܬܪܡܐ ܒܓܗܢܐ܀ ܐܬܐܡܪ
ܕܝܢ ܕܗܘ ܕܐܢ ܢܫܪܐ ܐܢܬܬܗ ܕܝܠܗ܆ ܢܬܠ ܠܗ̇ ܟܬܒܐ
32 ܕܡܫܪܝܢܘܬܐ*܀ ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܟܠ ܡܢ ܕܢܫܪܐ
ܐܢܬܬܗ ܕܝܠܗ ܠܒܪ ܡܢ ܡܠܬܐ ܕܙܢܝܘܬܐ܆ ܥܒܕ ܠܗ̇
33 ܕܬܓܘܪ܆ ܘܗܘ ܕܠܫܒܝܩܬܐ ܢܣܒ܆ ܓܐܪ܀ ܬܘܒ
ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐܡܪ ܠܩܕܡܝ̈ܐ ܠܐ ܬܕܓܠ ܒܡܘ̈ܡܬܐ. ܬܦܪܘܥ
34 ܕܝܢ ܠܡܪܝܐ ܡܘ̈ܡܬܐ ܕܝܠܟ܀ ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
ܠܐ ܬܐܡܘܢ ܟܠ. ܠܐ ܒܫܡܝܐ ܡܛܠ ܕܟܘܪܣܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܐܠܗܐ.
35 ܘܠܐ ܒܐܪܥܐ܆ ܡܛܠ ܕܟܘܒܫܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܕܬܚܝܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ.
ܘܠܐ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܡܛܠ ܕܡܕܝܢܬܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܕܡܠܟܐ

* ἀποστάσιον

membris tuis, et non totum corpus tuum conjiciatur in gehen-
30 nam. Et ſi manus tua dextera offendat te, amputa eam, et ab-
jice abs te: expedit tibi enim, ut pereat unum ex membris tuis,
31 et non totum corpus tuum conjiciatur in gehennam. Dictum eſt
autem, Quiſquis dimiſerit uxorem ſuam, det ei libellum abſceſ-
32 ſionis. Ego autem dico vobis, quiſquis dimiſerit uxorem ſuam,
excepta cauſa fornicationis, facit eam mœchari: et qui dimiſſam
33 duxerit, adulterium committit. Rurſum audiſtis quod dictum fue-
rit veteribus, Non mentieris in juramentis, perſolves autem Do-
34 mino juramenta tua. Ego autem dico vobis, Ne juretis omnino:
35 non per cœlum, quia thronus eſt Dei. Neque per terram, quia
ſcabellum eſt ſub pedibus ejus: neque per Hieroſolymam, quia urbs

ܪܒܐ. ܐܦܠܐ ܒܪܫܐ ܕܝܠܟ ܬܐܡܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܬ 36
ܚܕܐ ܡܢܬܐ ܚܘܪܬܐ ܐܘ ܐܘܟܡܬܐ ܠܡܥܒܕ. ܬܗܘܐ ܕܝܢ ܡܠܬܐ 37
ܕܝܠܟܘܢ܆ ܐܝܢ ܐܝܢ ܠܐ ܠܐ. ܡܕܡ ܕܝܢ ܕܝܬܝܪ ܡܢ
ܗܠܝܢ. ܡܢ ܒܝܫܐ ܐܝܬܘܗܝ܀ ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐܡܪ܆ ܥܝܢܐ 38
ܚܠܦ ܥܝܢܐ܆ ܘܫܢܐ ܚܠܦ ܫܢܐ. ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ 39
ܠܟܘܢ܆ ܠܐ ܬܩܘܡܘܢ ܠܘܩܒܠ ܒܝܫܐ܀ ܐܠܐ ܠܗܘ ܗܘ ܐܝܢܐ
ܕܡܡܚܐ ܠܟ ܥܠ ܦܟܐ ܕܝܠܟ ܕܝܡܝܢܐ. ܐܦܢܐ ܠܗ ܐܦ
ܗܘ ܐܚܪܢܐ. ܘܠܗܘ ܕܨܒܐ ܠܡܬܕܝܢܘ ܥܡܟ ܘܟܘܬܝܢܐ ܕܝܠܟ 40
ܠܡܣܒ܆ ܫܒܘܩ ܠܗ ܐܦ ܡܪܛܘܛܐ܀ ܘܠܗܘ ܐܝܢܐ ܕܕܒܪ ܠܟ 41
* αγγαρευση *ܐܢܓܪܝܐ ܡܝܠܐ ܚܕ܆ ܙܠ ܥܡܗ ܬܪܝܢ. ܠܗܘ ܕܫܐܠ ܠܟ 42
ܗܒ. ܘܡܢ ܗܘ ܕܨܒܐ ܠܡܬܙܦ ܡܢܟ. ܠܐ ܬܗܦܘܟ ܐܦܝܟ܀
ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐܡܪ܆ ܕܬܚܒ ܠܩܪܝܒܟ ܘܬܣܢܐ ܠܒܥܠܕܒܒܟ܀ 43
ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܐܚܒܘ ܠܒܥܠܕܒܒܐ ܕܝܠܟܘܢ. 44

eſt Regis magni. Neque per caput tuum jurabis, quia non po- 36
tes unum capillum album aut nigrum facere. Sit autem ſermo 37
veſter, Etiam, etiam; Non, non: quicquid autem excedit hæc,
a malo eſt. Audiſtis quod dictum fuerit, Oculum pro oculo, et 38
dentem pro dente. Ego autem dico vobis, Ne ſurgatis contra 39
malum: ſed qui percutit te ſuper maxillam tuam dexteram, ob-
verte ei etiam alteram. Et qui vult contendere tecum, et tuni- 40
cam tuam capere, relinque ei etiam pallium. Et qui angariabit 41
te *ad* milliarium unum, abi cum eo duo. Illi, qui petit abs te, 42
da: et qui vult mutuari abs te, ne averte *ab eo* faciem tuam.
Audiſtis quod dictum fuerit, Diliges proximum tuum, et odio ha- 43
bebis inimicum tuum. Ego autem dico vobis, Diligite inimicos 44

ܒܪܟܘ ܠܗܠܝܢ ܕܠܝܛܝܢ ܠܟܘܢ܀ ܕܫܦܝܪ ܥܒܕܘ ܠܗܠܝܢ
ܕܣܢܝܢ ܠܟܘܢ. ܘܨܠܘ ܚܠܦ ܗܢܘܢ ܕܒܙܝܢ ܠܟܘܢ ܘܪܕܦܝܢ
45 ܠܟܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܬܗܘܘܢ ܒܢ̈ܝܐ ܕܐܒܘܟܘܢ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ܆ ܗܘ
ܕܡܕܢܚ ܫܡܫܐ ܕܝܠܗ ܥܠ ܒܝ̈ܫܐ ܘܛܒ̈ܐ܆ ܘܡܡܛܪ ܥܠ
46 ܟܐܢ̈ܐ ܘܥܘ̈ܠܐ܀ ܐܢ ܓܝܪ ܬܚܒܘܢ ܠܗܠܝܢ ܕܪܚܡܝܢ ܠܟܘܢ܆
ܡܢܐ ܐܓܪܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ. ܠܐ ܐܦ ܡܟܣ̈ܐ܆ ܗܝ ܗܕܐ ܥܒܕܝܢ܀
47 ܘܐܢ ܬܫܐܠܘܢ ܒܫܠܡܐ ܕܪ̈ܚܡܝܟܘܢ ܒܠܚܘܕ܆ ܡܢܐ ܝܬܝܪܐ
48 ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܠܐ ܐܦ ܥܡ̈ܡܝܐ܆ ܗܟܢܐ ܥܒܕܝܢ܆ ܗܘܘ
ܗܟܝܠ ܐܢܬܘܢ ܡܫܡܠܝܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܐܒܘܟܘܢ ܗܘ ܫܡܝܢܐ
1 ܡܫܡܠܝܐ ܐܝܬܘܗܝ܀ ܚܙܘ ܕܝܢ [1]ܕܡܪܚܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ܆ ܠܐ CAP. VI.
ܠܡܥܒܕܗ ܩܕܡ ܒܢ̈ܝܢܫܐ܆ ܐܝܟ ܗܝ ܕܬܬܚܙܘܢ ܠܗܘܢ.
ܘܐܢ ܕܝܢ ܠܐ܆ ܐܓܪܐ ܠܝܬ ܠܟܘܢ ܠܘܬ ܐܒܘܟܘܢ ܗܘ

veſtros; benedicite iis qui maledicunt vobis; benefacite iis qui
oderunt vos; et orate pro iis qui diripiunt vos, et perſequuntur
45 vos: Ut ſitis filii Patris veſtri qui *eſt* in cœlis: qui oriri facit
ſolem ſuum ſuper malos et bonos; et pluit ſuper juſtos et in-
46 juſtos. Si enim dilexeritis eos qui diligunt vos, quod præmium
47 eſt vobis? nonne etiam publicani id ipſum faciunt? Et ſi ſa-
lutaveritis amicos veſtros tantum, quid amplius facitis? nonne
48 etiam ethnici ita faciunt? Eſtote igitur vos perfecti, ſicut Pater
1 veſter cœleſtis perfectus eſt. Attendite autem eleemoſynam veſ- CAP. VI.
tram, ne faciatis eam coram hominibus, ut ſpectemini ab iis:
alioqui merces non eſt vobis apud Patrem veſtrum qui *eſt* in

[1] ܕܡܪܚܡܢܘܬܐ] In margine MS^ti ελεημοσυνην.
ܡܪܚܡܢܘܬܐ ܗܝ ܕܐܡܪܝܢ ܒܣܘܪܝܐ ܙܕܩܬܐ܀

ܕܒܫܡܝܐ܀ ܐܡܬܝ ܗܟܝܠ ܕܥܒܕ ܐܢܬ ܡܪܚܡܢܘܬܐ܆ ܠܐ 2
ܬܩܪܐ ‾ ܒܫܝܦܘܪܐ ✓ ܩܕܡܝܟ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܣܒ̈ܝ ܐ̈ܦܐ ܥܒܕܝܢ
ܒܟܢ̈ܘܫܬܐ ܘܒܫ̈ܘܩܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܬܒܚܘܢ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ܂
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܩܒܠܘܗܝ ܠܐܓܪܐ ܕܝܠܗܘܢ܂ ܐܢܬ 3
ܕܝܢ ܟܕ ܥܒܕ ܐܢܬ ܡܪܚܡܢܘܬܐ܆ ܠܐ ܬܕܥ ܣܡܠܟ ܡܢܐ
ܥܒܕܐ ܝܡܝܢܟ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܬܗܘܐ ܡܪܚܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟ 4
ܒܟܣܝܐ܆ ܘܐܒܘܟ ܗܘ ܕܚܙܐ ܒܟܣܝܐ܆ ܗܘ ܦܪܥ ܠܟ
ܒܓܠܝܐ܀ ܘܐܡܬܝ ܕܡܨܠܐ ܐܢܬ܆ ܠܐ ܬܗܘܐ ܐܝܟ ܢܣܒ̈ܝ 5
ܐ̈ܦܐ܂ ܕܪܚܡܝܢ ܕܒܟܢ̈ܘܫܬܐ ܘܒܙܘ̈ܝܬܐ ܕܦܠܛ̈ܝܐ ܠܡܩܡܘ
ܠܡܨܠܝܘ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܚܙܘܢ ܠܒܢܝܢܫܐ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ܆ ܕܩܒܠܘܗܝ ܠܐܓܪܐ ܕܝܠܗܘܢ܀ ܐܢܬ ܕܝܢ ܐܡܬܝ 6
ܕܡܨܠܐ ܐܢܬ܂ ܥܘܠ ܠܬܘܢܐ ܕܝܠܟ܂ ‡ܘܟܕ ܐܚܕ ܐܢܬ ܬܪܥܐ

cœlis. Quando igitur facis eleemoſynam, ne clanxeris ‾ buccina ✓ 2
ante te, ſicut hypocritæ faciunt in ſynagogis et in vicis, ut glorificentur ab hominibus: amen dico vobis, quod acceperunt mercedem ſuam. Tu autem quum facis eleemoſynam, ne ſciat fini- 3
ſtra tua quid facit dextera tua: Ut ſit eleemoſyna tua in occulto: 4
et Pater tuus qui videt in occulto, ipſe rependet tibi in propatulo. Et † quum oras, non eris ſicut hypocritæ: quia amant 5
in ſynagogis et angulis platearum ſtare ad orandum, ut conſpiciantur ab hominibus: amen dico vobis quod acceperunt mercedem ſuam. Tu autem quum oras, intra in conclave tuum; 6
et ‡ quum clauſeris oſtium tuum, ora Patrem tuum, qui *eſt* in

---

1 In margine MS^ti ܕܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܠܐ ܬܗܘܘܢ܀

2 ܘܐܚܘܕ ܬܪܥܟ ܘܨܠܝ܀

† Lectio marg. Quum oratis, non eritis.

‡ Claude oſtium tuum, et ora.

ܬܪܥܟ: ܨܠܝ ܠܐܒܘܟ ܗܘ ܕܒܟܣܝܐ: ܘܐܒܘܟ ܗܘ ܕܚܙܐ
ܒܟܣܝܐ: ܦܪܥ ܠܟ ܒܓܠܝܐ ܀ ܡܐ ܕܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ: 7
*ܠܐ ܬܦܩܩܘܢ ܣܓܝܐ̈ܬܐ ܐܝܟ ܥܡ̈ܡܝܐ. ܣܒܪܝܢ ܓܝܪ
ܕܒܣܘܓܐܐ ܕܡܡܠܠܐ ܕܝܠܗܘܢ ܡܫܬܡܥܝܢ. ܠܐ ܗܟܝܠ 8
ܬܬܕܡܘܢ ܠܗܘܢ. ܝܕܥ ܓܝܪ ܐܒܘܟܘܢ ܗܘ ܫܡܝܢܐ ܗܢܝܢ
ܕܣܢܝܩܝܢ ܐܢܬ ܠܗܘܢ. ܩܕܡ ܕܬܫܐܠܘܢܝܗܝ. ܗܟܢܐ 9
ܗܟܝܠ ܨܠܘ ܐܢܬܘܢ ܀ ܐܒܘܢ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ: ܢܬܩܕܫ
ܫܡܐ ܕܝܠܟ. ܬܐܬܐ ܡܠܟܘܬܟ. ܢܗܘܐ ܨܒܝܢܟ. ܐܝܟ 10
ܕܒܫܡܝܐ. ܐܦ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܠܚܡܐ ܕܝܠܢ ܗܘ ܣܘܢܩܢܐ 11
ܗܒ ܠܢ ܝܘܡܢܐ. ܘܫܒܘܩ ܠܢ ܚܘ̈ܒܐ ܕܝܠܢ: ܐܝܟ ܕܐܦ 12
ܚܢ ܫܒܩܝܢ ܠܚܝ̈ܒܐ ܕܝܠܢ. ܘܠܐ ܬܥܠ ܠܢ ܠܢܣܝܘܢܐ: ܐܠܐ 13
ܦܨܐ ܠܢ ܡܢ ܒܝܫܐ: ܡܛܠ ܕܕܝܠܟ ܐܝܬܝܗ̇ ܡܠܟܘܬܐ ܘܚܝܠܐ
ܘܬܫܒܘܚܬܐ: ܠܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ ܀ ܐܢ ܓܝܪ ܬܫܒܩܘܢ 14

* μη βαττολογησητε

occulto: et Pater tuus qui videt in occulto, rependet tibi in propatulo.
7 Quum oratis autem, ne loquamini multa, ſicut ethnici: putant enim quod in multitudine ſermonis eorum exaudiantur.
8 Ne igitur aſſimilemini illis: novit enim Pater veſter cœleſtis quibus opus ſit vobis, antequam petatis ipſum.
9 Sic igitur orate vos: Pater noſter qui *es* in cœlis, ſanctificetur nomen tuum:
10 Veniat regnum tuum: fiat voluntas tua, ſicut in cœlis, etiam in terra.
11 Panem noſtrum neceſſarium da nobis hodie.
12 Et remitte nobis debita noſtra, ſicut etiam nos remittimus debitoribus noſtris.
13 Et ne inducas nos in tentationem, ſed libera nos a malo. Quia tuum eſt regnum, et potentia, et gloria in ſecula. Amen.
14 Si enim remiſeritis hominibus delicta eorum, remittet etiam

ܠܒܢ̈ܝܢܫܐ ܡܘܪ̈ܥܠܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܢܫܒܘܩ ܐܦ ܠܟܘܢ ܐܒܘܟܘܢ
ܗܘ ܫܡܝܢܝܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܠܐ ܬܫܒܩܘܢ ܠܒܢ̈ܝܢܫܐ ܡܘܪ̈ܥܠܬܐ 15
ܕܝܠܗܘܢ܆ ܐܦ ܠܐ ܐܒܘܟܘܢ ܢܫܒܘܩ ܠܟܘܢ ܡܘܪ̈ܥܠܬܐ
ܕܝܠܟܘܢ܀ ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܨܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܠܐ ܬܗܘܘܢ ܟܡܝܪ̈ܐ 16
ܐܝܟ ܢܣܒ̈ܝ ܐܦ̈ܐ. ܡܥܒܪܝܢ ܓܝܪ ܦܪ̈ܨܘܦܐ ܕܝܠܗܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ
ܕܢܬܚܙܘܢ ܠܒܢ̈ܝܢܫܐ ܕܨܝܡܝܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
ܕܢܣܒܘܗ ܠܐܓܪܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܐܢܬ ܕܝܢ ܡܐ ܕܨܐܡ ܐܢܬ܆ 17
ܡܫܘܚ ܪܫܐ ܕܝܠܟ܆ ܘܦܪ̈ܨܘܦܐ ܕܝܠܟ ܐܫܝܓ. ܐܝܟܢܐ 18
ܕܠܐ ܬܬܚܙܐ ܠܒܢ̈ܝܢܫܐ ܕܨܐܡ ܐܢܬ܆ ܐܠܐ ܠܐܒܐ ܕܝܠܟ ܗܘ
ܕܒܟܣܝܐ. ܘܐܒܘܟ ܗܘ ܕܚܙܐ ܒܟܣܝܐ ܦܪܥ ܠܟ. ܠܐ ܬܣܝܡܘܢ 19
ܠܟܘܢ ܣܝ̈ܡܬܐ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܐܝܟܐ ܕܣܣܐ ܘܐܟܠܐ ܡܚܒܠܝܢ܆
ܘܐܝܟܐ ܕܓܢ̈ܒܐ ܦܠܫܝܢ ܘܓܢܒܝܢ܀ ܣܝܡܘ ܠܟܘܢ ܕܝܢ 20
ܣܝ̈ܡܬܐ ܒܫܡܝ̈ܐ. ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܣܣܐ ܘܠܐ ܐܟܠܐ ܡܚܒܠܝܢ܆ ܘܐܝܟܐ

vobis Pater veſter cœleſtis: Si autem non remiſeritis hominibus 15
delicta eorum, neque Pater veſter remittet vobis delicta veſtra.
Quando autem jejunatis, ne eſtote atrati, ſicut hypocritæ: cor- 16
rumpunt enim facies ſuas, ut conſpiciantur hominibus, quod je-
junent: amen dico vobis, quod acceperunt mercedem ſuam. Tu 17
autem quum jejunas, unge caput tuum, et faciem tuam lava:
Ut non conſpiciaris hominibus quod jejunes, ſed Patri tuo, 18
qui *eſt* in occulto: et Pater tuus, qui videt in occulto, re-
pendet tibi. Ne reponatis vobis theſauros in terra, ubi tinea 19
et ærugo corrumpit; et ubi fures perfodiunt, et furantur. Re- 20
ponite vobis autem theſauros in cœlis, ubi neque tinea neque
ærugo corrumpit, et ubi fures non perfodiunt, neque furan-

21 ܕܓܢܒܐ ܠܐ ܦܠܫܝܢ. ܘܠܐ ܓܢܒܝܢ. ܐܝܟܐ ܓܝܪ ܕܐܝܬܘܗܝ
22 ܣܝܡܬܐ ܕܝܠܟܘܢ܆ ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܐܦ ܠܒܟܘܢ܀ ܫܪܓܐ ܕܦܓܪܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܥܝܢܐ. ܐܢ ܗܟܝܠ ܥܝܢܐ ܕܝܠܟ ܬܗܘܐ ܦܫܝܛܬܐ܆ ܟܠܗ
23 ܦܓܪܟ ܢܗܝܪܐ ܢܗܘܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܥܝܢܐ ܕܝܠܟ ܒܝܫܬܐ ܬܗܘܐ܆
ܟܠܗ ܦܓܪܟ ܚܫܘܟܐ ܢܗܘܐ. ܐܢ ܗܟܝܠ ܢܘܗܪܐ ܕܒܟ
24 ܚܫܘܟܐ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܚܫܘܟܐ ܟܡܐ܀ ܠܐ ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܠܬܪܝܢ ܡܪ̈ܘܢܐ
ܠܡܦܠܚ ܦܠܚܘܬܐ. ܐܘ ܓܝܪ ܠܚܕ ܢܣܢܐ ܘܠܐܚܪܢܐ ܢܚܒ܆
ܐܘ ܕܚܕ ܢܬܒܛܠ ܘܠܐܚܪܢܐ ܢܒܣܐ. ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐܠܗܐ
25 ܠܡܦܠܚ ܦܠܚܘܬܐ ܘܠܡܡܘܢܐ܀ ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ܆ ܠܐ ܬܐܨܦܘܢ ܠܢܦܫܟܘܢ ܡܢܐ ܬܐܟܠܘܢ ܘܡܢܐ ܬܫܬܘܢ܆
ܘܠܐ ܠܦܓܪܟܘܢ ܡܢܐ ܬܠܒܫܘܢ. ܠܘ ܢܦܫܐ ܝܬܝܪܐ ܐܝܬܝܗ
26 ܡܢ ܬܪܣܝܬܐ܆ ܘܦܓܪܐ ܡܢ ܠܒܘܫܐ܆ ܚܘܪܘ ܒܦܪ̈ܚܬܐ
ܕܫܡܝܐ܆ ܕܠܐ ܙܪܥܝܢ ܘܠܐ ܚܨܕܝܢ ܘܠܐ ܟܢܫܝܢ ܠܐܘܨܪ̈ܐ. ܘܐܒܘܟܘܢ

21 tur. Ubi enim eſt theſaurus veſter, illic erit etiam cor veſtrum.
22 Lucerna corporis eſt oculus: ſi igitur oculus tuus fuerit ſimplex, to-
23 tum corpus tuum lucidum erit. Si autem oculus tuus malus fue-
rit, totum corpus tuum tenebroſum erit. Si ergo lumen quod
24 *eſt* in te, tenebræ ſunt, tenebræ quantæ? Nemo poteſt duobus
dominis ſervire ſervitutem: aut enim unum odio habebit, et alte-
rum diliget; aut unius curam habebit, et alterum contemnet.
25 Non poteſtis Deo ſervire ſervitutem, et mammonæ. Propterea
dico vobis, ne eſtote ſoliciti animæ veſtræ, quid comedetis, et
quid bibetis: neque corpori veſtro, quid induetis. Nonne anima
præſtantior eſt quam alimentum, et corpus quam veſtimentum?
26 Intuemini volucres cœlorum, quia non ferunt, neque metunt,

ܐܦ ܡܟܢܫܝܢ ܠܐܘܨܪܐ ܠܗܘܢ. ܘܐܒܘܟܘܢ ܫܡܝܢܝܐ ܡܬܪܣܐ ܠܗܝܢ:
ܡܝܬܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢܗܘܢ: ܡܢܘ ܕܝܢ ܡܢܟܘܢ ܟܕ ܪܢܐ ܡܨܐ 27
ܠܡܘܣܦܘ ܥܠ ܩܘܡܬܐ ܕܝܠܗ ܐܡܬܐ ܚܕܐ. ܘܡܛܠ 28
ܠܒܘܫܐ ܡܢܐ ܪܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܬܒܩܘ ܒܫܘܫܢܐ ܕܕܒܪܐ
ܐܝܟܢܐ ܪܒܝܢ. ܕܠܐ ܠܐܝܢ ܘܠܐ ܥܙܠܝܢ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ: 29
ܕܐܦܠܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܒܟܠܗ ܫܘܒܚܐ ܕܝܠܗ: ܐܬܥܛܦ ܐܝܟ
ܚܕܐ ܡܢ ܗܠܝܢ. ܐܢ ܕܝܢ ܠܥܣܒܐ ܕܚܩܠܐ ܕܝܘܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ: 30
ܘܡܚܪ ܒܬܢܘܪܐ ܡܬܪܡܐ: ܐܠܗܐ ܗܟܢܐ ܡܠܒܫ: ܠܐ
ܛܒ ܡܝܬܪܐܝܬ ܠܟܘܢ: ܒܨܝܪܝ ܗܝܡܢܘܬܐ: ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܪܢܘܢ 31
ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܡܢܐ ܢܐܟܘܠ ܐܘ ܡܢܐ ܢܫܬܐ ܐܘ ܡܢܐ
ܢܬܟܣܐ. ܟܠܗܝܢ ܓܝܪ ܗܠܝܢ ܥܡܡܐ ܒܥܝܢ. ܝܕܥ ܓܝܪ 32
ܐܒܘܟܘܢ ܗܘ ܫܡܝܢܝܐ: ܕܣܢܝܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܟܠ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ.
ܒܥܘ ܕܝܢ ܩܕܡܐܝܬ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܘܙܕܝܩܘܬܐ ܕܝܠܗ: 33

neque congregant in horrea, et Pater veſter cœleſtis alit eas:
nonne vos multo præſtantiores eſtis illis. Quis autem ex vobis, 27
dum ſolicitus eſt, poteſt addere ad ſtaturam ſuam cubitum unum?
Et de veſtimento quid ſoliciti eſtis? conſiderate lilia deſerti, quo- 28
modo creſcant, quæ non laborant, neque nent. Dico vobis autem, 29
quod ne Solomon quidem in univerſa gloria ſua amictus fuit, ſicut
unum ex iſtis. Si autem gramen agri, quod hodie eſt, et cras in 30
clibanum conjicitur, Deus ſic veſtit, nonne multo magis vos,
puſilli fide. Ne igitur eſtote ſoliciti, dicentes, Quid comedemus, 31
aut quid bibemus, aut quo operiemur? Omnia enim hæc gentes 32
quærunt: novit enim Pater veſter cœleſtis, quod indigeatis his
omnibus. Quærite autem primum regnum Dei, et juſtitiam ejus, 33

34 ܘܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܢܬܬܘܣܦܢ ܠܟܘܢ ܀ ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܐܨܦܘܢ ܠܡܚܪ.
ܗܘ ܓܝܪ ܡܚܪ ܢܐܨܦ ܕܢܦܫܗ ܕܝܠܗ. ܣܦܩ ܠܗ ܠܝܘܡܐ
1 2 ܒܝܫܬܐ ܕܝܠܗ ܀ ܠܐ ܬܕܘܢܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܬܬܬܕܝܢܘܢ. ܒܗܘ CAP. VII.
ܓܝܪ ܕܝܢܐ ܕܕܐܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܬܬܬܕܝܢܘܢ. ܘܒܗܘ ܟܝܠܐ ܕܡܟܝܠܝܢ
3 ܐܢܬܘܢ ܢܬܟܝܠ ܠܟܘܢ ܀ ܡܢܐ ܕܝܢ ܚܙܐ ܐܢܬ ܓܠܐ
ܕܒܥܝܢܗ ܕܐܚܘܟ. ܒܩܪܝܬܐ ܕܝܢ ܕܒܥܝܢܟ ܠܐ ܡܣܬܟܠ
4 ܐܢܬ. ܐܘ ܐܝܟܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ ܠܐܚܘܟ. ܫܒܘܩ ܐܦܩ ܓܠܐ
5 ܡܢ ܥܝܢܟ. ܘܗܐ ܩܪܝܬܐ ܒܥܝܢܐ ܕܝܠܟ. ܢܣܒ ܒܐܦܐ. ܐܦܩ
ܩܕܡܝܬ ܩܪܝܬܐ ܡܢ ܥܝܢܐ ܕܝܠܟ. ܘܗܝܕܝܢ ܚܙܐ ܐܢܬ
6 ܠܡܦܩܘ ܓܠܐ ܡܢ ܥܝܢܗ ܕܐܚܘܟ ܀ ܠܐ ܬܬܠܘܢ ܩܘܕܫܐ
[1]ܠܟܠܒܐ. ܘܠܐ ܬܪܡܘܢ ܡܪ̈ܓܢܝܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܩܕܡ ܚܙܝܪ̈ܐ.
ܕܠܡܐ ܢܕܝܫܘܢ ܐܢܝܢ ܒܪ̈ܓܠܝܗܘܢ ܘܢܬܗܦܟܘܢ ܢܒܙܥܘܢܟܘܢ ܀
7 ܫܐܠܘ ܘܢܬܝܗܒ ܠܟܘܢ. ܒܥܘ ܘܬܫܟܚܘܢ. ܩܘܫܘ

34 et hæc omnia adjicentur vobis. Ne igitur eſtote ſoliciti in craſtinum: ipſum enim craſtinum curam habebit ſui ipſius: ſufficit
1 ipſi diei malum ſuum. Ne judicaveritis, ut ne judicemini. CAP. VII.
2 Quo enim judicio judicatis, judicabimini; et qua menſura me-
3 timini, metietur vobis. Quid autem vides feſtucam quæ *eſt* in oculo fratris tui, trabem autem quæ *eſt* in oculo tuo, non animad-
4 vertis? Aut quomodo dices fratri tuo, ſine ejiciam feſtucam ex oculo
5 tuo, et ecce trabs in oculo tuo? Hypocrita, ejice primum trabem ex oculo tuo, et tunc videbis ejicere feſtucam ex oculo fra-
6 tris tui. Ne detis ſanctum canibus: neque projiciatis margaritas veſtras ante porcos, ne forte conculcent eas pedibus ſuis, et con-
7 vertantur *et* lacerent vos. Petite, et dabitur vobis; quærite, et in-

[1] ܠܟܠܒܐ] Vide notas.

8 ܘܢܬܦܬܚ ܠܟܘܢ܆ ܟܠ ܓܝܪ ܗܘ ܕܫܐܠ ܢܣܒ܂ ܘܗܘ
9 ܕܒܥܐ ܡܫܟܚ܂ ܘܠܗܘ ܕܢܩܫ ܡܬܦܬܚ܂ ܐܘ ܡܢܘ
ܡܢܟܘܢ ܒܪܢܫܐ ܠܗܘ ܕܐܢ ܢܫܐܠ ܒܪܗ ܕܝܠܗ ܠܚܡܐ܂
10 ܕܠܡܐ܆ ܟܐܦܐ ܡܘܫܛ ܠܗ܆ ܘܐܢ ܢܘܢܐ ܢܫܐܠ: ܕܠܡܐ܆
11 ܚܘܝܐ ܡܘܫܛ ܠܗ܆ ܐܢ ܗܟܝܠ ܐܢܬܘܢ ܕܒܝ̈ܫܐ ܐܝܬܝܟܘܢ:
ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܘܗܒܬܐ ܛܒ̈ܬܐ ܠܡܬܠ ܠܒܢ̈ܝܐ ܕܝܠܟܘܢ܆
ܟܡܐ ܡܚܕܐ ܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ ܗܘ ܕܒܫܡ̈ܝܐ܆ ܢܬܠ ܛܒ̈ܬܐ
12 ܠܗܢܘܢ ܕܫܐܠܝܢ ܠܗ܀ ܟܠܗܝܢ ܗܟܝܠ ܗܠܝܢ ܕܐܢ ܨܒܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܕܢܥܒܕܘܢ ܠܟܘܢ ܒܢ̈ܝܢܫܐ܆ ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܥܒܕܘ
13 ܠܗܘܢ܂ [1]ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܢܡܘܣܐ ܘܢܒ̈ܝܐ܀ ܥܘܠܘ
ܒܬܪܥܐ ܐܠܝܨܐ܂ ܡܛܠ ܕܦܬܝܐ ܗܘ ܬܪܥܐ ܘܪܘܝܚܬܐ ܐܘܪܚܐ
ܗܝ ܕܡܘܒܠܐ ܠܐܒܕܢܐ܆ ܘܣܓܝܐܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܥܐܠܝܢ

venietis; pulſate, et aperietur vobis. Omnis enim qui petit, accipit; et is qui quærit, invenit; et illi qui pulſat, aperietur. 8
Aut quiſnam eſt ex vobis homo, quem ſi petierit filius ejus panem, num lapidem porriget ei? 9
Et ſi piſcem petierit, num ſerpentem porriget ei? 10
Si igitur vos, qui mali eſtis, noſtis dona bona dare filiis veſtris, quanto magis Pater veſter, qui *eſt* in cœlis, dabit bona iis qui petunt ab ipſo? 11
Quæcunque igitur vultis ut faciant vobis homines, ſic etiam vos facite illis: † ſic enim eſt lex et prophetæ. 12
Introite per portam anguſtam: quia lata eſt porta et ſpatioſa via quæ ducit in exitium, et multi ſunt ii qui ingrediuntur 13

---

[1] ܗܟܢܐ] In margine MSti ȣτως. ܗܢܐ

† Sic] Lectio marg. Hæc.

14 ܒܗ ⁘ ܡܐ ܐܠܝܨ ܗܘ ܬܪܥܐ ܘܡܥܩܣܬܐ ܐܘܪܚܐ ܗܝ ܕܡܘܒܠܐ
15 ܠܚܝܐ. ܘܙܥܘܪ̈ܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܡܫܟܚܝܢ ܠܗ ⁘ ܙܗܪܘ
ܕܝܢ ܡܢ ܢܒܝ̈ܐ ܕܓ̈ܠܐ. ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܝܢ ܠܘܬܟܘܢ ܒܠܒܘ̈ܫܐ
16 ܕܥܪ̈ܒܐ. ܡܢ ܠܓܘ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܐܒ̈ܐ ܚܛܘ̈ܦܐ. ܡܢ
ܦܐܖ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ ܬܫܬܘܕܥܘܢ ܐܢܘܢ ⁘ ܕܠܡܐ ܡܠܩܛܝܢ ܡܢ
17 ܟܘ̈ܒܐ ܥܢ̈ܒܐ: ܐܘ ܡܢ ܦܘܪܛܠܐ ܬܐ̈ܢܐ ⁘ ܗܟܢܐ ܟܠ ܐܝܠܢܐ
ܛܒܐ ܦܐܖ̈ܐ ܛܒ̈ܐ ܥܒܕ. ܐܝܠܢܐ ܕܝܢ ܒܝܫܐ ܦܐܖ̈ܐ ܒܝ̈ܫܐ
18 ܥܒܕ ⁘ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܝܠܢܐ ܛܒܐ ܦܐܖ̈ܐ ܒܝ̈ܫܐ ܠܡܥܒܕ. ܘܠܐ
19 ܐܝܠܢܐ ܒܝܫܐ ܦܐܖ̈ܐ ܛܒ̈ܐ ܠܡܥܒܕ. ܟܠ ܐܝܠܢܐ ܕܠܐ ܥܒܕ
20 ܦܐܖܐ ܛܒܐ. ܡܬܦܣܩ ܘܒܢܘܪܐ ܡܬܬܪܡܐ. *ܐܪܐ ܗܟܝܠ ܡܢ
21 ܦܐܖ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ ܬܫܬܘܕܥܘܢ ܐܢܘܢ ⁘ ܠܘ ܟܠ ܕܐܡܪ ܠܝ ܡܪܝܐ
ܡܪܝܐ. ܢܥܘܠ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܐܠܐ ܗܘ ܕܥܒܕ ܨܒܝܢܐ ܕܐܒܐ
22 ܕܝܠܝ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ ⁘ ܣܓܝ̈ܐܐ ܢܐܡܪܘܢ ܠܝ ܒܗܘ ܝܘܡܐ.

* ἄραγε

14 per eam. Quam! anguſta eſt porta, et arcta via quæ ducit ad
15 vitam: et pauci ſunt illi qui inveniunt eam. Cavete autem vobis
a prophetis mendacibus, qui veniunt ad vos in veſtimentis ovium,
16 intrinſecus autem ſunt lupi rapaces. A fructibus eorum cognoſcetis eos: num colligunt de ſpinis uvas, aut de carduis ficus?
17 Sic omnis arbor bona fructus bonos facit: arbor autem mala fructus malos facit.
18 Non poteſt arbor bona fructus malos facere,
19 neque arbor mala fructus bonos facere. Omnis arbor quæ non
20 facit fructum bonum, exſcinditur, et in ignem conjicitur. Igitur
21 ex fructibus eorum cognoſcetis eos. Non omnis qui dicit mihi,
Domine, Domine, introibit in regnum cœlorum, ſed qui facit
22 voluntatem Patris mei qui *eſt* in cœlis. Multi dicent mihi in illo

ܡܪܝܐ ܡܪܝܐ. ܠܘ ܒܫܡܐ ܕܝܠܟ ܐܬܢܒܝܢ. ܘܒܫܡܐ ܕܝܠܟ
ܕܝ̈ܘܐ ܐܦܩܢ: ܘܒܫܡܐ ܕܝܠܟ ܚܝ̈ܠܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܥܒܕܢ:
ܘܗܝܕܝܢ ܐܘܕܐ ܠܗܘܢ. ܕܠܐ ܡܬܘܡ ܝܕܥܬܟܘܢ. ܐܬܦܪܩܘ 23
ܡܢܝ. ܦܥ̈ܠܐ ܠܐ ܢܡܘܣܘܬܐ܀ ܟܠ ܗܟܝܠ ܡܢ ܕܫܡܥ 24
ܡ̈ܠܐ ܕܝܠܝ ܗܠܝܢ ܘܥܒܕ ܠܗܘܢ: [1]ܡܬܕܡܐ ܐܢܐ ܠܗ
ܠܓܒܪܐ ܚܟܝܡܐ. ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܒܢܐ ܠܒܝܬܗ ܕܝܠܗ ܥܠ
ܫܘܥܐ. ܘܢܚܬ ܡܛܪܐ. ܘܐܬܘ ܢܗܪ̈ܘܬܐ: ܘܢܫܒ̈ܝ ܪ̈ܘܚܐ: 25
*ܘܐܬܓܪܝܘ ܒܒܝܬܐ ܗܘ ܘܠܐ ܢܦܠ. ܡܫܬܐܣ ܗܘܐ ܓܝܪ ܥܠ
ܫܘܥܐ. ܘܟܠ ܡܢ ܕܫܡܥ ܡ̈ܠܐ ܕܝܠܝ ܗܠܝܢ ܘܠܐ ܥܒܕ 26
ܠܗܘܢ. ܢܬܕܡܐ ܠܓܒܪܐ ܣܟܠܐ: ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܒܢܐ ܠܒܝܬܗ
ܕܝܠܗ ܥܠ ܚܠܐ: ܘܢܚܬ ܡܛܪܐ ܘܐܬܘ ܢܗܪ̈ܘܬܐ: ܘܢܫܒ̈ܝ 27
ܪ̈ܘܚܐ: [2]ܘܐܬܬܩܠܘ ܒܒܝܬܐ ܗܘ ܘܢܦܠ. ܘܐܝܬܝܗ ܗܘܬ

* προσέπεσον

die, Domine, Domine, nonne in nomine tuo prophetavimus, et in nomine tuo dæmonia ejecimus, et in nomine tuo virtutes multas fecimus? Et tunc confitebor illis, quod nunquam novi vos: diſcedite a me operarii iniquitatis. 23
Omnis igitur qui audit ſermones meos iſtos, et facit eos, † aſſimilabo eum viro ſapienti, qui ædificavit domum ſuam ſuper petram: 24
Et deſcendit pluvia, et venerunt flumina, et flaverunt venti, et irruerunt in domum illam, et non cecidit: fundata erat enim ſuper petram. 25
Et omnis qui audit ſermones meos iſtos, et non facit eos, aſſimilabitur viro fatuo, qui ædificavit domum ſuam ſuper arenam: 26
Et deſcendit pluvia, et venerunt flumina, et flaverunt venti, et impegerunt in domum illam, 27

---

[1] ܡܬܕܡܐ] In margine MSti ܢܬܕܡܐ

[2] ܘܐܬܬܩܠܘ] ܘܐܬܬܩܠܘ ܒܡܘܩܠܬܐ
ܘܐܬܓܪܝܘ
προσέκοψαν.

† aſſimilabo eum] Lectio marg. Aſſimilabitur.

28 ܡܦܘܠܬܐ ܕܝܠܗ ܪܒܬܐ܀ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܡ̈ܠܐ
ܗܠܝܢ: ܐܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܟܢܫ̈ܐ ܥܠ ܡܠܦܢܘܬܐ ܕܝܠܗ.
29 ܐܠܦܗܘܢ ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܡܠܦ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ
1 ܫܘܠܛܢܐ: ܘܠܐ ܐܝܟ ܣܦܪ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ ܘܦܪ̈ܝܫܐ܀ ܟܕ ܢܚܬ Cap. VIII.
2 ܕܝܢ ܡܢ ܛܘܪܐ ܢܩܦܘܗܝ ܟܢܫ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐܐ. ܘܗܐ ܓܪܒܐ
ܩܪܒ ܣܓܕ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪ. ܡܪܝܐ: ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ: ܡܨܐ
3 ܐܢܬ ܠܡܕܟܝܘܬܝ. ܘܟܕ ܦܫܛ ܐܝܕܗ ܩܪܒ ܒܗ ܝܫܘܥ ܟܕ
ܐܡܪ: ܨܒܐ ܐܢܐ. ܐܬܕܟܐ. ܘܡܚܕܐ ܐܬܕ̈ܟܝܬ ܓܪܒܐ ܕܝܠܗ.
4 ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܚܙܝ: ܠܐ ܠܐܢܫ ܬܐܡܪ. ܐܠܐ ܙܠ ܚܘܐ ܐܢܬ
ܠܟ ¹ܠܟܗܢܐ: ܘܩܪܒ ܩܘܪܒܢܐ ܗܘ ܕܦܩܕ ܡܘܫܐ ܠܣܗܕܘܬܐ
5 ܕܝܠܗܘܢ܀ ܟܕ ܥܠ ܕܝܢ ܗܘ ܠܟܦܪܢܚܘܡ ܩܪܒ ܠܗ ²ܪܒ ܡܐܐ
6 ܟܕ ܡܬܟܫܦ ܠܗ ܘܐܡܪ: ܡܪܝܐ: ܛܠܝܐ ܕܝܠܝ ܪܡܐ ܡܫܪܝܐ

28 et cecidit: et fuit ruina ejus magna. Et factum eſt, quum finiviſſet Jeſus ſermones iſtos, obſtupeſcerent turbæ ſuper doctrina
29 ejus. Erat enim docens eos ſicut habens poteſtatem, et non ſicut
1 Scribæ eorum et Phariſæi. Quum autem deſcendiſſet de monte, Cap. VIII.
2 ſequutæ ſunt eum turbæ multæ. Et ecce leproſus venit, *et* ado-
3 ravit eum, dicens, Domine, ſi vis, potes mundare me. Et quum extendiſſet manum, tetigit eum Jeſus, dicens, Volo; mun-
4 dus eſto. Et ſtatim mundata fuit lepra ejus. Et dicit ei Jeſus, Vide ne ulli dicas: ſed abi, oſtende teipſum Sacerdoti, et offer
5 oblationem quam juſſit Moſes, in teſtimonium eorum. Quum ingreſſus eſſet autem ipſe Capernaum, acceſſit ad eum † Cen-
6 turio, rogans eum, Et dicens, Domine, puer meus jacet para-

1 ܠܟܗܢܐ] In margine MSti ܠܟܗܢܐ ܚܕ
2 ܪܒ ܡܐܐ] εκατονταρχος. ܪܒ ܐܠܦܐ

† Centurio] Lectio marg. Chiliarchus.

7 ܒܒܝܬܐ܆ ܟܕ ܒܫܢܝܩܐ ܡܫܬܢܩ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܐ
8 ܐܬܐ. ̄ܘܐܣܝܘܗܝ. ܘܟܕ ܥܢܐ ܗܘ ܩܢܛܘܪܝܘܢ ܐܡܪ.
ܡܪܝܐ܆ ܠܐ ܐܢܐ ܫܘܐ ܕܬܚܘܬ ܡܛܠܠܝ ܬܥܘܠ. ܐܠܐ
9 ܒܠܚܘܕ ܐܡܪ ܒܡܠܬܐ܆ ܘܢܬܐܣܐ ܛܠܝܐ ܕܝܠܝ. ܐܦ ܓܝܪ
ܐܢܐ ܒܪܢܫܐ ܐܢܐ ܕܬܚܝܬ ܫܘܠܛܢܐ. ܕܐܝܬ ܠܝ ܬܚܝܬ ܐܝܕܝ
ܐܣܛܪ̈ܛܝܘܛܐ. ܘܐܡܪ ܐܢܐ ܠܗܢܐ ܙܠ ܘܐܙܠ. ܘܠܐܚܪܢܐ ܬܐ
10 ܘܐܬܐ. ܘܠܥܒܕܐ ܕܝܠܝ ܥܒܕ ܗܕܐ ܘܥܒܕ. ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܐܬܕܡܪ܆ ܘܐܡܪ ܠܗܢܘܢ ܕܢܩܦܝܢ ܠܗ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ' ܕܐܦܠܐ ܒܐܝܣܪܝܠ ܐܝܟ ܗܕܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܫܟܚܬ܀
11 ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ܆ ܕܣܓܝܐܐ ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܘܡܢ ܡܥܪ̈ܒܐ
ܢܐܬܘܢ܆ ܘܢܣܬܡܟܘܢ ܥܡ ܐܒܪܗܡ ܘܐܝܣܚܩ ܘܝܥܩܘܒ
12 ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܒܢܝܐ ܕܝܢ ܕܡܠܟܘܬܐ ܢܶܬܦܩܘܢ

lyticus domi, male tortus. Et dicit ei Jeſus, Ego veniam ¯ et 7
ſanabo eum. Et reſpondens Centurio dixit, Domine, non ſum 8
dignus ut ſub tectum meum ingrediaris: ſed tantum dic verbo,
et ſanabitur puer meus. Etiam enim ego homo ſum, ſub poteſt- 9
ate *conſtitutus*, habens ſub me milites: et dico huic, Vade, et
vadit; et alii, Veni, et venit; et ſervo meo, Fac hoc, et facit.
Quum audiviſſet autem Jeſus admiratus eſt, et dixit iis qui 10
ſequebantur eum, Amen dico vobis, † neque in Iſrael ta-
lem fidem inveni. Dico autem vobis, quod multi ab Oriente 11
et Occidente venient, et accumbent cum Abrahamo, et Iſaaco,
et Jacobo in regno cœlorum: Filii autem regni ejicientur in te- 12

1 ܕܐܦܠܐ ܒܐܝܣܪܝܠ] In margine MSti ܕܐܦܠܐ܆ ܘܠܐ ܠܘܬ ܐܢܫ.

† neque in Iſrael] Lectio marg. Neque apud quenquam in Iſrael.

13 ܠܚܫܘܟܐ ܒܪܝܐ. ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩ ܫܢ̈ܐ܀ ܘܐܡܪ
ܝܫܘܥ ܠܩܢܛܪܘ ܪܫ ܡܐܐ. ܙܠ܆ ܘܐܝܟ ܕܗܝܡܢܬ ܢܗܘܐ ܠܟ.
ܘܐܬܐܣܝ ܛܠܝܐ ܕܝܠܗ ܒܫܥܬܐ ܗܝ. ܘܟܕ ܗܦܟ ܗܘ
ܗܩܛܘܢܛܐܪܟܘܣ ܠܒܝܬܐ ܕܝܠܗ. ܒܗ̇ ܒܫܥܬܐ ܐܫܟܚܗ
14 ܠܛܠܝܐ ܟܕ ܚܠܝܡ܀ ܘܟܕ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܒܝܬܗ ܕܦܛܪܘܣ܆
15 ܚܙܐ *ܠܚܡܬܗ ܕܪܡܝܐ ܘܡܫܠܗܒܐ ܒܐܫܬܐ. ܘܩܪܒ * πυρεσσ.
ܒܐܝܕܗ̇ ܘܫܒܩܬܗ̇ *ܐܫܬܐ. ܘܩܡܬ ܘܡܫܡܫܐ ܗܘܬ ܠܗ܀ * ὁ πυρετός
16 ܟܕ ܕܝܢ ܪܡܫܐ ܗܘܐ܆ ܩܪܒܘ ܠܗ ܕܝܘ̈ܢܐ ܣܓܝ̈ܐܐ܆ ܘܐܦܩ
ܐܢܝ̈ܢ ܠܦ̈ܢܘܡܛܐ[1] ܒܡܠܬܐ. ܘܠܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܒܝܫܐܝܬ
17 ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܐܣܝ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܡܠܐ ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ ܒܝܕ
ܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ܆ ܕܗܘ *ܠܟܘܪ̈ܗܢܐ ܕܝܠܢ ܢܣܒ܆ * ἀσθενείας
18 ܘܟܐܒ̈ܝܢ ܫܩܠ܀ ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܟܢ̈ܫܐ ܣܓܝ̈ܐܐ

13 nebras exteriores: illic erit fletus et ſtridor dentium. Et dixit Jeſus Centurioni, Abi: et ſicut credidiſti, fiat tibi. Et ſanatus eſt puer ejus in hora illa. Et quum reverſus eſſet Centurio in domum ſuam, in illa hora invenit puerum ſanum.
14 Et quum veniſſet Jeſus in domum Petri, vidit ſocrum ejus decumbentem, et inflammatam febri.
15 Et tetigit manum ejus, et reliquit eam febris: et ſurrexit, et miniſtrabat ei.
16 Quum autem veſpera eſſet, obtulerunt ei dæmoniacos multos: et ejecit ſpiritus verbo, et omnes male habentes ſanavit.
17 Ut impleretur id quod dictum eſt per Eſaiam prophetam, dicentem, Ipſe infirmitates noſtras ſuſcepit, et morbos portavit.
18 Quum vidiſſet autem Jeſus turbas multas

---

[1] ܐܢܝ̈ܢ ܠܦ̈ܢܘܡܛܐ] In margine MSti τα πνευματα.

19 ܠܘܬܗ܂ ܦܩܕ ܠܡܐܙܠ ܠܥܒܪܐ܀ ܘܟܕ ܩܪܒ ܣܦܪܐ ܚܕ
20 ܐܡܪ ܠܗ ܡܠܦܢܐ܂ ܐܬܐ ܒܬܪܟ ܠܐܝܟܐ ܕܐܢ ܬܐܙܠ܂ ܘܐܡܪ
ܠܗ ܝܫܘܥ *ܠܬܥܠܐ *ܢܩܥܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ܂ ܘܠܦܪܚܬܐ ܕܫܡܝܐ
ܥܫܬ ܡܫܟ̈ܢܐ. ܒܪܗ ܕܝܢ ܕܐܢܫܐ܂ ܠܝܬ ܠܗ ܐܝܟܐ ܕܢܣܡܘܟ
21 ܪܫܗ܀ ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܐܡܪ ܠܗ. ܡܪܝܐ܂
22 ܐܦܣ ܠܝ ܩܕܡܝܬ ܕܐܙܠ ܘܐܩܒܘܪ ܠܐܒܐ ܕܝܠܝ܀ ܗܘ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܢܩܦܝܢܝ ܘܫܒܘܩ ܠܡܝ̈ܬܐ ܕܢܩܒܪܘܢ ܠܡܝ̈ܬܐ
23 ܕܝܠܗܘܢ܀ ܘܟܕ ܣܠܩ ܠܗ ܠܐܠܦܐ ܢܩܦܘܗܝ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ.
24 ܘܗܐ ܙܘܥܐ ܪܒܐ ܗܘܐ ܒܝܡܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܐܠܦܐ ܠܡܬܟܣܝܘ ܡܢ
25 ܓܠ̈ܠܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܡܟ ܗܘܐ. ܘܩܪܒܘ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ
26 ܐܥܝܪܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂ ܡܪܢ. ܦܪܘܩ ܠܢ. ܐܒܕܝܢ. ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܠܡܢܐ ܕܚ̈ܠܬܢܐ ܐܝܬܝܟܘܢ ܙܥܘܪܝ ܗܝܡܢܘܬܐ..
ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܩܡ ܟܐܐ ܒܪܘܚܐ ܘܒܝܡܐ܂ ܘܗܘܬ ܫܠܝܘܬܐ

* ἀλώπεκες
* φωλεοὺς

apud ſe, juſſit ire in ulteriorem ripam. Et quum acceſſiſſet 19
Scriba quidam, dixit ei, Magiſter, ſequar te quocunque abieris. Et 20
dicit ei Jeſus, Vulpes foveas habent, et volucres cœli nidos;
Filius autem hominis non habet ubi fulciat caput. Alius autem 21
ex diſcipulis ejus dixit ei, Domine, permitte mihi primum *ut*
abeam et ſepeliam patrem meum. Jeſus autem dixit ei, Sequere 22
me, et ſine mortuos ſepelire mortuos ſuos. Et quum aſcen- 23
diſſet ipſe in navem, ſequuti ſunt eum diſcipuli ejus. Et ecce, 24
motus magnus factus eſt in mari, ita ut navis operiretur a
fluctibus: ipſe vero dormiebat. Et acceſſerunt diſcipuli ejus, 25
et excitaverunt eum, dicentes, Domine ſerva nos, perimus.
Et dicit illis, Cur timidi eſtis, puſilli fide? Tunc quum ſur- 26
rexiſſet, objurgavit ventos et mare: et facta eſt tranquillitas

27 ܪܒܐ. ܐ̈ܢܫܐ ܕܝܢ ܐܬܕܡܪܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܕܐܝܟ ܐܝܢܐ ܐܝܬܘܗܝ
28 ܗܢܐ܆ ܕܐܦ ܪ̈ܘܚܐ ܘܝܡܐ ܡܫܬܡܥܝܢ ܠܗ܀ ܘܟܕ ܐܬܐ
ܠܥܒܪܐ ܠܐܬܪܐ [1]ܕܓܕܪ̈ܝܐ܆ ܐܪܥܘܗܝ ܬܪܝܢ [2]ܕܝܘ̈ܢܐ ܕܢܦܩܝܢ
ܡܢ ܒܝܬ ܩܒܘܪ̈ܐ܆ ܥܫܝ̈ܢܐ ܛܒ. ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܫܟܚ ܐܢܫ
29 ܠܡܥܒܪ ܒܝܕ ܐܘܪܚܐ ܗܝ. ܘܗܐ ܩܥܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܢܐ
ܠܢ ܘܠܟ. ܝܫܘܥ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. ܐܬܝܬ ܠܗܪܟܐ ܩܕܡ ܙܒܢܐ
30 ܠܡܫܢܩܘ ܠܢ. ܐܝܬ ܗܘܬ ܕܝܢ ܪܚܝܩܐ ܡܢܗܘܢ ܒܩܪܬܐ
31 ܕܚܙܝܪ̈ܐ ܣܓܝܐܬܐ ܕܪܥܝܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܫܐ̈ܕܐ ܡܬܟܫܦܝܢ ܗܘܘ
ܠܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܐܢ ܡܦܩ ܐܢܬ ܠܢ܆ ܐܦܣ ܠܢ ܠܡܐܙܠ
32 ܠܒܩܪܬܐ ܕܚܙܝܪ̈ܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܙܠܘ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܢܦܩܘ܆

27 magna. Homines autem mirati ſunt, dicentes, Qualis eſt hic?
28 quia et venti et mare obediunt ei. Et quum veniſſet ad ulteriorem
ripam, in regionem † Gadaræorum, occurrerunt ei duo dæmoniaci, exeuntes e ſepulchris, ſævi valde, adeo ut non poſſet quiſ-
29 quam tranſire per viam illam. Et ecce clamaverunt, dicentes,
Quid nobis et tibi, Jeſu Fili Dei? veniſti huc ante tempus tor-
30 quere nos? Erat autem longe ab iis grex porcorum multorum
31 paſcens: Illi autem dæmones rogabant eum, dicentes, Si ejicis nos,
32 permitte nobis abire in gregem porcorum. Et dixit iis, Abite. Ipſi

---

[1] ܕܓܕܪ̈ܝܐ] In margine MSti ܓܪ̈ܓܣܝܐ
ܓܪ̈ܓܘܣܝܐ
Γεργεσηνων.

[2] ܕܝܘ̈ܢܐ] ܕܡܬܕܝܘܢܝܢ

† Gadaræorum] Marg. Geraſenorum.
Gerguſenorum.
Γεργεσινων.

ܐܙܠܘ ܠܪܥܝܐ ܕܚܙܝܪ̈ܐ. ܘܗܐ ܪܗܛܬ ܒܚܣܝܢܐ ܪܥܝܐ ܟܠܗ
ܠܡܘܡܠܐ ܡܫܩܦܐ ܠܝܡܐ ܘܡܝܬܘ ܒܡܝ̈ܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܪܥܝܢ 33
ܗܘܘ ܥܪܩܘ. ܘܟܕ ܐܙܠܘ ܠܡܕܝܢܬܐ: ܐܘܕܥܘ ܟܠܗܝܢ:
ܘܗܠܝܢ ܕܗܢܘܢ ܕܫܐܕܐ: ܘܗܐ ܟܠܗ̇ ܡܕܝܢܬܐ ܢܦܩܬ ܠܐܘܪܥܗ 34
ܕܝܫܘܥ. ܘܟܕ ܚܙܐܘܗܝ: ܐܦܝܣܘܗܝ ܐܝܟܢܐ ܕܢܥܒܪ ܡܢ
Cap. IX. ܬܚ̈ܘܡܐ ܕܝܠܗܘܢ ܀ ܘܟܕ ܣܠܩ ܠܐܠܦܐ: ܥܒܪ ܘܐܬܐ ܠܡܕܝܢܬܐ 1
* ἰδίαν *ܕܝܠܗ. ܘܗܐ ܡܩܪ̈ܒܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܡܫܪܝܐ ܟܕ ܪܡܐ ܥܠ ܥܪܣܐ. 2
ܘܟܕ ܚܙܐ ܝܫܘܥ ܠܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ: ܐܡܪ ܠܗܘ ܡܫܪܝܐ:
ܐܬܠܒܒ ܒܪܝ: ܫܒܝܩܝܢ ܠܟ ܚܛܗ̈ܝܟ. ܘܗܐ ܐܢܫܝܢ 3
ܡܢ ܣܦܪ̈ܐ ܐܡܪܘ ܗܢܘܢ ܒܗܘܢ. ܗܢܐ ܡܓܕܦ. ܘܟܕ ܝܕܥ 4
ܝܫܘܥ ܡܚܫ̈ܒܬܗܘܢ ܐܡܪ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܐܢܬܘܢ ܡܬܚܫܒܝܢ
ܐܝܠܝܢ ܒܝ̈ܫܬܐ ܒܠܒ̈ܘܬܟܘܢ. ܡܢܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܝܬܝܪ 5
ܦܫܝܩܬܐ ܠܡܐܡܪ. ܫܒܝܩܝܢ ܠܟ ܚܛܗ̈ܝܟ. ܐܘ ܠܡܐܡܪ

autem quum egreſſi eſſent, abierunt in gregem porcorum: et
ecce, cucurrit cum impetu grex totus per rupem in mare, et mor-
tui ſunt in aquis. Illi autem qui paſcebant, fugerunt: et quum 33
iviſſent in urbem, nunciaverunt omnia, et illa dæmoniaco-
rum. Et ecce, tota civitas exivit in occurſum Jeſu: et quum 34
Cap. IX. vidiſſent eum, rogaverunt eum ut tranſiret a finibus eorum. Et 1
quum aſcendiſſet in navem, trajecit, et venit in urbem ſuam.
Et ecce, offerebant ei paralyticum jacentem in lecto: et quum vi- 2
diſſet Jeſus fidem eorum, dixit paralytico, Bono ſis animo, fili mi,
remiſſa ſunt tibi peccata tua. Et ecce quidam ex Scribis dixerunt 3
intra ſe, Hic blaſphemat. Et quum cognoviſſet Jeſus cogitationes 4
eorum, dixit, Quid vos cogitatis mala in cordibus veſtris. Quid 5
enim eſt facilius, dicere, Remiſſa ſunt tibi peccata tua, aut dicere,

6 ܩܘܡ ܘܗܠܟ. ܐܝܟܢܐ ܕܝܢ ܕܬܕܥܘܢ ܕܫܘܠܛܢܐ ܐܝܬ ܠܗ
ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ܠܡܫܒܩ ܚܛܗ̈ܐ: ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ
ܠܗܘ ܡܫܪܝܐ. ܩܘܡ ܫܩܘܠ ܠܥܪܣܐ ܕܝܠܟ. ܘܙܠ
7 8 ܠܒܝܬܟ. ܘܟܕ ܩܡ ܐܙܠ ܠܒܝܬܗ. ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ ܟܢܫܐ
ܐܬܕܡܪܘ. ܘܫܒܚܘ ܠܐܠܗܐ: ܠܗܘ ܕܝܗܒ ܫܘܠܛܢܐ ܕܐܝܟ
9 ܗܢܐ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ܀ ܘܟܕ ܥܒܪ ܝܫܘܥ ܡܢ ܬܡܢ: ܚܙܐ
ܒܪܢܫܐ ܕܝܬܒ ܥܠ ܡܟܣܐ: ܕܡܬܐܡܪ ܡܬܝ. ܘܐܡܪ ܠܗ.
10 ܢܩܦܝ. ܘܟܕ ܩܡ ܢܩܦܗ܀ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܣܡܝܟ ܗܘܐ
ܒܒܝܬܐ: ܘܗܐ ܣܓܝܐܐ ܡܟ̈ܣܐ ܘܚܛܝ̈ܐ: ܐܬܘ ܐܣܬܡܟܘ
11 ܥܡ ܝܫܘܥ ܘܥܡ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܘܟܕ ܚܙܘ ܦܪ̈ܝܫܐ. ܐܡܪܘ
ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܥܡ ܡܟ̈ܣܐ ܘܚܛܝ̈ܐ ܐܟܠ
12 ܡܠܦܢܐ ܕܝܠܟܘܢ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܫܡܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.

6 Surge et ambula. Ut autem cognoſcatis quod poteſtatem habet
Filius hominis in terra remittendi peccata, tunc dicit paralytico,
7 Surge, tolle lectum tuum, et abi domum tuam. Et quum ſur-
8 rexiſſet abiit domum ſuam. Quum vidiſſent autem turbæ, mi-
ratæ ſunt, et glorificaverunt Deum, qui dediſſet poteſtatem talem
9 hominibus. Et quum tranſiret Jeſus illinc, vidit hominem ſeden-
tem in telonio, dictum Matthæum: et dicit ei, Sequere me: et
10 ſurgens ſequutus eſt eum. Et factum eſt, quum accumberet in
domo, ecce multi publicani et peccatores venerunt *et* accubuerunt
11 cum Jeſu et cum diſcipulis ejus. Et quum vidiſſent Phariſæi dix-
erunt diſcipulis ejus, Quare cum publicanis et peccatoribus edit
12 magiſter veſter? Ipſe autem Jeſus quum audiviſſet, dixit iis,

ܠܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܣܢܝܩܘܬܐ [1]ܠܚܠܝܡܐ ܠܘܬ ܐܣܝܐ: ܐܠܐ ܠܗܢܘܢ
13 ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗܘܢ. ܐܙܠܘ ܕܝܢ ܝܠܦܘ ܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܚܢܢܐ ܨܒܐ ܐܢܐ. ܘܠܐ ܕܒܚܬܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܬܝܬ ܠܡܩܪܐ
14 ܠܙܕܝܩܐ. ܐܠܐ [2]ܠܚܛܝ̈ܐ܀ ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܝܢ ܠܘܬܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܕܝܘܚܢܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܡܛܠ ܡܢܐ ܚܢܢ ܘܦܪܝܫܐ ܨܝܡܝܢ
15 ܣܓܝܐܬܐ: ܬܠܡܝܕܝܟ ܕܝܢ ܠܐ ܨܝܡܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ. ܠܡܐ ܡܫܟܚܝܢ ܒܢܝܗ ܕܓܢܘܢܐ [3]ܠܡܬܐܒܠܘ: ܟܡܐ
ܕܥܡܗܘܢ ܐܝܬܘܗܝ ܚܬܢܐ: ܢܐܬܘܢ ܕܝܢ ܝܘܡܬܐ: ܐܡܬܝ
16 ܕܢܬܬܫܩܠ ܡܢܗܘܢ ܚܬܢܐ: ܘܗܝܕܝܢ [4]ܢܨܘܡܘܢ. ܠܐ ܐܢܫ ܕܝܢ
ܪܡܐ ܪܡܝܐ ܕܪܘܩܥܬܐ ܠܐ ܡܬܕܩܢܐ ܥܠ ܡܐܢܐ ܒܠܝܐ. ܫܩܠ
17 ܓܝܪ *ܡܠܘܐܗ ܡܢ ܗܘ ܡܐܢܐ: ܘܨܪܝܐ ܒܝܫܐ ܗܘܐ܀ ܘܠܐ

* πλήρωμα αὐτοῦ

Non habent opus ſani medico, ſed male habentes. Ite vero, 13
diſcite quid ſit, Miſericordiam volo, et non ſacrificium: non
enim veni vocare juſtos, ſed † peccatores. Tunc accedunt ad 14
eum diſcipuli Johannis, dicentes, Quare nos et Phariſæi jejunamus
multum, diſcipuli tui autem non jejunant? Et dixit illis Jeſus, 15
Num poſſunt filii thalami ‡ lugere, quamdiu cum illis eſt ſponſus?
venient autem dies quum auferetur ab iis ſponſus, et tunc
‖ jejunabunt. Nemo autem injicit injectionem panni impexi 16
in veſtimentum vetus: aufert enim plenitudo ejus de illo veſtimento,
et fiſſura pejor fit. Neque immittunt vinum novum 17

---

1 ܠܚܠܝܡܐ] In margine MSti ܠܚ̈ܠܝܡܐ
2 ܠܚܛܝ̈ܐ] ܠܬܝܒܘܬܐ
3 ܠܡܬܐܒܠܘ] ܠܡܨܡ
4 ܢܨܘܡܘܢ] ܒܗܘܢ ܝܘܡܬܐ
† peccatores] Lectio marg. (Peccatores) ad pœnitentiam.
‡ lugere] jejunare.
‖ jejunabunt] (jejunabunt) in illis diebus.

ܪܡܝܢ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܒܙܩܐ ܒܠܝܐ܂ ܘܐܠܘܝ ܠܐ ܡܬܦܪܬܝܢ ܙܩܐ܂
ܘܚܡܪܐ ܡܬܐܫܕ ܘܙܩܐ ܐܒܕܝܢ܂ ܐܠܐ ܪܡܝܢ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܒܙܩܐ
18 ܚܕܬܐ܆ ܘܬܪܝܗܘܢ ܐܟܚܕܐ ܡܬܢܛܪܝܢ܀ ܟܕ ܗܠܝܢ ܡܡܠܠ
ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ܆ ܗܐ ܐܪܟܘܢ ܚܕ ܟܕ ܐܬܐ܆ ܣܓܕ ܗܘܐ ܠܗ
ܟܕ ܐܡܪ܆ ܕܒܪܬܐ ܕܝܠܝ ܗܫܐ ܡܝܬܬ܂ ܐܠܐ ܬܐ ܣܝܡ ܐܝܕܟ
19 ܥܠܝܗ ܘܬܐܚܐ܂ ܘܟܕ ܩܡ ܝܫܘܥ ܢܩܦܗ ܠܗ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ܀
20 ܘܗܐ ܐܢܬܬܐ ܙܒܘܬ ܕܡܐ ܫܢܝܐ ܬܪܬܥܣܪܐ܆ ܟܕ ܩܪܒܬ ܡܢ
21 ܒܣܬܪܗ܂ ܢܩܦܬ [1] ܒܩܪܢܐ ܕܠܒܘܫܐ ܕܝܠܗ܂ ܐܡܪܐ ܗܘܬ
ܓܝܪ ܗܝ ܒܗ܆ ܕܐܢ ܒܠܚܘܕ ܢܩܦܐ ܐܢܐ ܒܡܐܢܘܗܝ ܕܝܠܗ
22 ܡܫܬܘܙܒܐ ܐܢܐ܂ ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܦܢܝ ܘܚܙܝܗ܆ ܐܡܪ܂
ܐܬܠܒܒܝ ܒܪܬܝ܆ ܗܝܡܢܘܬܟܝ ܕܝܠܟܝ ܐܚܝܬܟܝ܂ ܘܐܫܬܘܙܒܬ
23 ܐܢܬܬܐ ܗܝ ܡܢ ܗܝ ܫܥܬܐ܀ ܘܟܕ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܒܝܬܗ

in utres veteres: alioquin rumpuntur utres, et vinum effunditur, et utres pereunt: ſed mittunt vinum novum in utres novos, et
18 utraque ſimul conſervantur. Quum hæc loqueretur illis, ecce princeps quidam quum veniſſet, adoravit eum, dicens, Filia mea jam mortua eſt: ſed veni, pone manum tuam ſuper eam, et vivet.
19 Et quum ſurrexiſſet Jeſus, ſequutus eſt eum, et diſcipuli ejus.
20 Et ecce mulier laborans profluvio ſanguinis annos duodecim, quum acceſſiſſet a tergo illius, tetigit extremitatem veſtimenti
21 ejus. Dicebat enim in ſeipſa, Si tantum tetigero veſtimenta ejus,
22 ſervabor. Jeſus autem quum converſus eſſet et vidiſſet eam, dixit, Bono ſis animo, Filia; fides tua ſervavit te. Et ſer-
23 vata eſt mulier ab illa hora. Et quum veniſſet Jeſus in do-

---

[1] ܒܩܪܢܐ] In margine MS^ti ܚܘܦܐ

24 ܕܐܪܟܘܢ܆ ܘܚܙܐ ܠܙܡܪ̈ܐ ܘܟܢܫܐ ܕܡܫܬܓܫ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܫܢܘ. ܠܐ ܓܝܪ ܡܝܬܬ ܛܠܝܬܐ ܐܠܐ ܕܡܟܐ. ܘܓܚܟܝܢ ܗܘܘ
25 ܥܠܘܗܝ. ܟܕ ܕܝܢ ܐܬܐܦܩ ܠܒܪ ܗܘ ܟܢܫܐ܆ ܥܠ ܐܚܕܗ̇
26 ܒܐܝܕܗ̇. ܘܩܡܬ ܛܠܝܬܐ. ܘܢܦܩ ܛܒܐ ܗܢܐ ܒܟܠܗ̇ ܐܪܥܐ
27 ܗܝ܆ ܘܟܕ ܥܒܪ ܝܫܘܥ ܡܢ ܬܡܢ. ܢܩܦܘܗܝ ܬܪܝܢ ܣܡ̈ܝܐ
28 ܟܕ ܩܥܝܢ. ܘܐܡܪܝܢ܆ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܢ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. ܟܕ ܕܝܢ
ܐܬܐ ܠܒܝܬܐ܆ ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܗܢܘܢ ܣܡ̈ܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ. ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܕܡܫܟܚ ܐܢܐ ܗܕܐ ܠܡܥܒܕ܆
29 ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܝܢ ܡܪܢܐ. ܗܝܕܝܢ ܓܫܦ ܠܥܝ̈ܢܝܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ܆
30 ܐܝܟ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ. ܘܐܬܦܬ̈ܚܝ ܥܝ̈ܢܐ
ܕܝܠܗܘܢ܆ ܘܐܬܟܐܝ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܚܙܘ. ܠܐ ܐܢܫ
31 ܢܕܥ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܢܦܩܘ ܐܦܪܣܘܗܝ ܒܟܠܗ̇ ܐܪܥܐ ܗܝ܆
32 ܟܕ ܕܝܢ ܗܢܘܢ ܢܦܩܝܢ ܗܘܘ܆ ܗܐ ܩܪܒܘ ܠܗ ܒܪܢܫܐ ܕܐܓܠ

mum principis, et vidiſſet tibicines et turbam tumultuantem,
Dicit illis, Secedite: non enim mortua eſt puella; ſed dormit. 24
Et deridebant eum. Quum autem ejecta eſſet turba, ingreſſus 25
eſt, *et* apprehendit eam manu ejus: et ſurrexit puella. Et exivit 26
fama hæc in totam terram illam. Et quum digreſſus eſſet Jeſus 27
illinc, ſequuti ſunt eum duo cæci, clamantes, et dicentes, Miſerere noſtri fili Davidis. Quum autem veniſſet domum, acceſſe- 28
runt ad eum illi cæci; et dicit illis Jeſus, Creditis quod poſſum
hoc facere? dicunt ei, Etiam Domine. Tunc tetigit oculos eo- 29
rum, dicens, Secundum fidem veſtram fiat vobis. Et aperti ſunt 30
oculi eorum: et graviter interminatus eſt iis Jeſus, dicens, Videte
ne quis ſciat. Illi vero quum exiviſſent, divulgaverunt famam ejus 31
in tota terra illa. Quum autem illi egreſſi eſſent, ecce obtulerunt 32

33 ܕܡܫܐܕܢ܂ ܘܡܢ ܕܢܦܩ ܗܘ ܫܐܕܐ ܡܿܠܠ ܗܘ ܚܪܫܐ.
ܘܐܬܕܡܪܘ ܟܢ̈ܫܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂ ܘܠܐ ܡܡܬܘܡ ܐܬܚܙܝ ܗܟܢܐ
34 ܒܐܝܣܪܐܝܠ܀ ܦܪ̈ܝܫܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܂ ܒܪܝܫܐ ܕܫ̈ܐܕܐ ܡܦܩ
35 ܫ̈ܐܕܐ܀ ܘܡܬܟܪܟ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܡܕ̈ܝܢܬܐ ܟܠܗܝܢ ܘܒܩܘܪ̈ܝܐ܂
ܟܕ ܡܠܦ ܒܟܢ̈ܘܫܬܗܘܢ܂ ܘܡܟܪܙ ܣܒܪܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ܂
36 [1]ܘܡܐܣܐ ܟܠ ܟܘܪܗܢܐ܂ ܘܟܠ ܡܚܝܠܘܬܐ܀ ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ
⁜ ܝܫܘܥ ✓ ܠܟܢ̈ܫܐ ܐܬܪܚܡ ܡܛܠܬܗܘܢ܂ ܡܛܠ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ
37 ܕܡܫܚܩܝܢ ܘܫܕܝܢ܂ ܐܝܟ ܥܢܐ ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ ܪܥܝܐ܀ ܗܝܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕ̈ܐ ܕܝܠܗ܂ ܚܨܕܐ ܡܢ ܣܓܝܐܐ܂ ܦܥ̈ܠܐ ܕܝܢ.
38 ܙܥܘܪ̈ܐ܂ ܐܬܒܥ̈ܘ ܗܟܝܠ ܠܡܪܗ ܕܚܨܕܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܢܦܩ ܦܥ̈ܠܐ
1 ܠܚܨܕܗ܀ ܘܟܕ ܩܪܐ ܠܘܬܗ ܠܬܪ̈ܥܣܪ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ܂ ܝܗܒ CAP. X.
ܠܗܘܢ ܫܘܠܛܢܐ ܥܠ ܪ̈ܘܚܐ ܛܢ̈ܦܬܐ ܐܝܟܢܐ ܕܢܦܩܘܢ ܐܢܝܢ܂

33 ei hominem mutum, dæmoniacum. Et poſtquam exiviſſet dæmonium, loquutus eſt mutus: et admiratæ ſunt turbæ, dicentes,
34 Nunquam apparuit ſic in Iſrael. Phariſæi autem dicebant, Per
35 principem dæmoniorum ejicit dæmonia. Et circumibat Jeſus civitates omnes et vicos, docens in ſynagogis eorum, et prædicans Evangelium regni, et ſanans omnem morbum, et omnem infir-
36 mitatem. Quum vidiſſet autem ⁜ Jeſus ✓ turbas, miſericordia affectus eſt propter eas, quia erant attriti et disjecti, ſicut oves quibus
37 non eſt paſtor. Tunc dicit diſcipulis ſuis, Meſſis quidem multa,
38 operarii autem pauci. Orate igitur Dominum meſſis, ut emittat
1 operarios in meſſem ſuam. Et quum vocaſſet ad ſe duodecim diſcipulos ſuos, dedit illis poteſtatem adverſus ſpiritus immundos, ut CAP. X.

[1] ܘܡܐܣܐ] In margine MSti ܘܡܐܣܐ ܗܘܐ

ܘܢܐܣܘܢ ܟܠ ܟܘܪܗܢܐ ܘܟܠ ܡܟܝܫܘܬܐ܀ ܕܬܪܥܣܪ ܕܝܢ
2 ܫܠܝܚܐ܆ ܫܡܗܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܠܝܢ. ܩܕܡܝܐ. ܫܡܥܘܢ ܗܘ
ܕܡܬܐܡܪ ܦܛܪܘܣ. ܘܐܢܕܪܐܘܣ ܐܚܘܗܝ. [1]ܝܥܩܘܒܘܣ ܗܘ
3 ܕܙܒܕܝܐܘܣ. ܘܐܝܘܐܢܢܝܣ[2] ܐܚܘܗܝ. [3]ܦܝܠܝܦܦܘܣ. ܘܒܪ
ܬܘܠܡܝܐܘܣ. ܬܐܘܡܐ. ܘܡܬܬܝܐܘܣ ܗܘ ܡܟܣܐ.
ܝܥܩܘܒܘܣ ܗܘ ܕܚܠܦܝܐ܆ [4]ܘܠܒܒܐܘܣ ܗܘ ܕܐܬܟܢܝ
4 [5]ܬܕܕܐܘܣ. ܫܡܥܘܢ ܗܘ ܟܢܢܝܛܝܣ. ܘܝܗܘܕܐ
5 ܐܣܟܪܝܘܛܐ ܗܘ ܕܐܫܠܡܗ܀ ܠܗܠܝܢ ܬܪܥܣܪ ܫܕܪ
ܝܫܘܥ܆ ܘܦܩܕ ܐܢܘܢ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܒܐܘܪܚܐ ܕܥܡܡܐ. ܠܐ
6 ܬܐܙܠܘܢ. ܘܠܡܕܝܢܬܐ ܕܫܡܪ̈ܝܐ. ܠܐ ܬܥܠܘܢ. ܙܠܘ ܕܝܢ

ejicerent eos, et ſanarent omnem morbum et omnem infirmitatem. Duodecim autem Apoſtolorum nomina ſunt hæc. Primus, 2
Simon qui dicitur Petrus, et Andreas frater ejus; † Jacobus *filius*
Zebedæi, et Johannes frater ejus; Philippus, et Bartholomæus; 3
Thomas, et Matthæus publicanus; Jacobus *filius* Alphæi, et Lebbæus qui cognominatus eſt Thaddæus; Simon Cananites, et Ju- 4
das Iſcariotes, qui tradidit eum. Hos duodecim miſit Jeſus, et 5
præcepit iis, dicens, In viam gentium ne abieritis, et in urbem
Samaritanorum ne introieritis. Ite autem potius ad oves per- 6

[1] ܝܥܩܘܒܘܣ] In margine MSti ܘ(ܝܥܩܘܒܘܣ)

[2] ܘܐܝܘܐܢܢܝܣ] ܚܕ ܒ̄ ܦܢܝ

[3] ܦܝܠܝܦܦܘܣ] ܚܕ ܦ̄ ܦܢܝ

[4] ܘܠܒܒܐܘܣ] ܚܕ ܟ̄ ܦܢܝ

[5] ܬܕܕܐܘܣ] ܚܕ ܕ̄ ܦܢܝ

† Jacobus] Marg. Et (Jacobus)

ܝܬܝܪܐܝܬ܆ ܠܘܬ ܥܢ̈ܐ ܐܒ̈ܝܕܬܐ ܕܡܢ ܒܝܬܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ. ܟܕ 7
ܐܙܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܐܟܪܙܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܕܩܪܒܬ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝ̈ܐ܀ ܟܪ̈ܝܗܐ ܐܣܘ. ܓܪ̈ܒܐ ܕܟܘ. ܡܝ̈ܬܐ 8
ܐܩܝܡܘ. ܫܐܕ̈ܐ ܐܦܩܘ. ܡܓܢ ܢܣܒܬܘܢ. ܡܓܢ ܗܒܘ.
* ζώναις ܠܐ ܬܩܢܘܢ ܕܗܒܐ. ܘܠܐ ܣܐܡܐ. ܘܠܐ ܢܚܫܐ *ܒܙܘ̈ܢܝܟܘܢ. ܠܐ 9 10
* πήραν *ܡܙܘܕܐ ܠܐܘܪܚܐ. ܠܐ ܬܪ̈ܬܝܢ ܟܘܬܝ̈ܢܝܬܐ. ܘܠܐ ܡܣܢ̈ܐ. ܘܠܐ
ܫܒ̈ܛܐ. ܕܫܘܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܦܥܠܐ [1]ܠܬܪܣܝܬܐ ܕܝܠܗ܀ 11
ܠܐܝܕܐ ܕܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܐܘ ܩܪܝܬܐ ܕܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܒܥܘ ܡܢܘ
ܐܝܬܘܗܝ ܕܫܘܐ ܒܗ̇. ܘܠܬܡܢ ܩܘܘ ܥܕܡܐ ܕܢܦܩܝܢ ܐܢܬܘܢ܀
ܟܕ ܕܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܒܝܬܐ. ܫܐܠܘ ܫܠܡܗ̇. ܘܐܢ ܡܢ 12 13
ܐܝܬܘܗܝ ܒܝܬܐ ܕܫܘܐ܆ ܬܐܬܐ ܫܠܡܐ ܕܝܠܟܘܢ ܥܠܝܗ̇. ܐܢ ܕܝܢ
ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܫܘܐ܆ ܫܠܡܐ ܕܝܠܟܘܢ ܠܘܬܟܘܢ ܢܗܦܘܟ܀ ܘܗܘ 14

7 ditas de domo Iſraelis. Dum proficiſcimini autem, prædicate,
8 dicentes, Appropinquavit regnum cœlorum. Morbidos ſanate,
leproſos mundate, dæmonia ejicite, mortuos ſuſcitate: gratis ac-
9 cepiſtis, gratis date. Ne comparetis aurum, neque argentum,
10 neque æs in zonis: Non peram ad iter, non binas tunicas, neque
calceamenta, neque virgas: dignus enim eſt operarius † ali-
11 mento ſuo. In quamcunque autem urbem aut vicum introie-
ritis, exquirite quis ſit dignus in ea: et illic manete donec ex-
12 13 eatis. Quum ingrediemini autem domum, ſalutate eam. Et ſi
quidem fuerit domus digna, veniet pax veſtra ſuper eam: ſi
14 autem non fuerit digna, pax veſtra ad vos revertetur. Et qui-

[1] ܠܬܪܣܝܬܐ] In margine MS^{ti} ܠܐܓܪܐ

† alimento] Lectio marg. Mercede.

ܕܠܐ ܢܩܒܠܟܘܢ܆ ܘܠܐ ܢܫܡܥ ܠܡ̈ܠܐ ܕܝܠܟܘܢ܆ ܟܕ ܢܦܩܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܒܝܬܐ ܐܘ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܗܝ܆ ܢܦܨܘ ܚܠܐ
15 ܕܪ̈ܓܠܝܟܘܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܢܗܘܐ *ܢܝܚ ܝܬܝܪ * ανεκτοτερον
ܠܐܪܥܐ ܕܣܕܘܡ ܘܕܥܡܘܪܐ ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ. ܐܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܝ܀
16 ܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܐܝܟ [1]ܟܪ̈ܒܐ ܒܡܨܥܬܐ ܕܕ̈ܐܒܐ.
ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܚܟܝܡܐ ܐܝܟ ܚܘܘܬܐ܆ ܘܬܡܝ̈ܡܐ ܐܝܟ ܝܘ̈ܢܐ܀
17 ܚܘܪܘ ܕܝܢ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ. ܢܫܠܡܘܢܟܘܢ ܓܝܪ ܠܟܢܘ̈ܫܬܐ܆
18 ܘܒܟܢܘ̈ܫܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܢܢܓܕܘܢܟܘܢ. ܘܩܕܡ ܐܗܓܡܘܢ̈ܐ
ܕܝܢ *ܘܡܠ̈ܟܐ ܬܬܩܪܒܘܢ ܡܛܠܬܝ܆ ܠܣܗܕܘܬܐ ܠܗܘܢ * και βασιλεις
19 ܘܠܥܡ̈ܡܐ܀ ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܢܫܠܡܘܢܟܘܢ܆ ܠܐ ܬܪܢܘܢ ܐܝܟܢܐ ܐܘ
ܡܢܐ ܬܡܠܠܘܢ. ܡܬܝܗܒ ܠܟܘܢ ܓܝܪ ܒܗܝ ܫܥܬܐ ܡܢܐ
20 ܬܡܠܠܘܢ. ܠܘ ܓܝܪ ܐܢܬܘܢ ܐܝܬܝܟܘܢ ܗܢܘܢ ܕܡܡܠܠܝܢ܆
21 ܐܠܐ ܪܘܚܐ ܕܐܒܘܟܘܢ ܗܘ ܕܡܡܠܠ ܒܟܘܢ. ܢܫܠܡ ܕܝܢ ܐܚܐ

cunque non exceperit vos, neque audierit ſermones veſtros, quum exieritis e domo aut ex urbe illa, excutite pulverem pedum veſtrorum. 15 Amen dico vobis, quod erit tolerabilius terræ Sodom et Gomorræ in die judicii, quam civitati illi. 16 Ecce ego mitto vos ſicut † oves in medium luporum: eſtote igitur prudentes ſicut ſerpentes, et ſimplices ſicut columbæ. 17 Cavete autem ab hominibus: tradent enim vos in concilia, et in ſynagogis flagellabunt vos. 18 Et ante præſides autem et reges adducemini propter me, in teſtimonium illis et gentibus. 19 Quum autem tradiderint vos, ne eſtote ſoliciti quomodo, aut quid, loquamini: dabitur vobis enim in illa hora quid loquamini. 20 Non enim vos eſtis qui loquimini, ſed Spiritus Patris veſtri, qui loquitur in vobis. 21 Tradet enim fra-

[1] ܟܪ̈ܒܐ] In margine MSti ܐܡܪ̈ܐ

† oves] Marg. Agnos.

ܠܐܚܐ ܠܡܘܬܐ. ܘܐܒܐ ܠܒܪܐ. ܘܢܩܘܡܘܢ ܒܢܝܐ ܥܠ ܐܒܗ̈ܐ
22 ܘܢܡܝܬܘܢ ܐܢܘܢ. ܘܬܗܘܘܢ ܣܢ̈ܝܐܐ ܡܢ ܟܠ ܐܢܫ. ܡܛܠ
ܫܡܐ ܕܝܠܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܡܣܝܒܪ÷ ܥܕܡܐ ܠܫܘܠܡܐ. ܗܢܐ
23 ܢܬܦܪܩ ÷ ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܪ̈ܕܦܝܢ ܠܟܘܢ ܒܡܕܝܢܬܐ ܗܕܐ:
ܥܪܘܩܘ ܠܐܚܪܬܐ. ܐܡܝܢ ܓܝܪ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܠܐ ܬܫܠܡܘܢ
24 ܐܢܝܢ ܠܡܕܝܢ̈ܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ: ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ÷ ܠܐ
ܐܝܬ ܬܠܡܝܕܐ ܕܡܝܬܪ ܡܢ ܡܠܦܢܐ ܕܝܠܗ. ܘܠܐ ܥܒܕܐ
25 ܕܡܥܠܝ ܡܢ ܡܪܐ ܕܝܠܗ. ܣܦܩܐ ܠܗ ܠܬܠܡܝܕܐ ܕܢܗܘܐ
ܐܝܟ ܡܠܦܢܐ ܕܝܠܗ. ܘܠܥܒܕܐ ܐܝܟ ܡܪܗ ÷ ܐܢ ܠܡܪܗ
ܕܒܝܬܐ * ܒܥܠܙܒܘܠ ܩܪܘ: ܟܡܐ ܝܬܝܪܐܝܬ : ܠܒܝ̈ܬܝܐ * [illegible]
26 ܕܝܠܗ ÷ ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܕܚܠܘܢ ܡܢܗܘܢ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬ ܡܕܡ
27 ܡܟܣܝܐ ܗܘ ܕܠܐ ܢܬܓܠܐ. ܘܡܛܫܝܐ ܗܘ ܕܠܐ ܢܬܝܕܥ ÷ ܗܘ ܡܐ

ter fratrem ad mortem, et pater filium: et inſurgent filii adver-
22 ſus parentes, et morte afficient eos. Et eritis exoſi ab omnibus
propter nomen meum: is autem qui perſeveraverit uſque ad finem,
23 ipſe ſervabitur. Quum autem perſequentur vos in urbe hac, fu-
gite in aliam: amen enim dico vobis, quod non abſolveritis urbes
24 Iſraelis, donec venerit Filius hominis. Non eſt diſcipulus præ-
25 ſtantior magiſtro ſuo, neque ſervus ſupra dominum ſuum. Sufficit
diſcipulo ut ſit ſicut magiſter ſuus; et ſervo, ſicut dominus ſuus. Si
dominum domus Beelzebul vocarunt, quanto magis domeſticos
26 ejus? Ne igitur metuatis ab iis: non enim eſt quicquam opertum,
27 quod non revelabitur; et occultum, quod non ſcietur. Quod

[1] ܠܒܝ̈ܬܝܐ] In margine MSti [illegible]
ܐܝܩܝܩܘܣ

ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܚܫܘܟܐ܆ ܐܡܪܘ ܒܢܘܗܪܐ. ܘܡܕܡ
28 ܕܒܐܕܢܐ ܫܡܥܬܘܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܐܟܪܙܘ ܥܠ ܐܓܪܐ. ܘܠܐ ܬܕܚܠܘܢ
ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܩܛܠܝܢ ܠܦܓܪܐ܆ ܠܢܦܫܐ ܕܝܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ
ܠܡܩܛܠܗ. ܕܚܠܘ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ܆ ܡܢ ܗܘ ܕܡܫܟܚ ܕܢܦܫܐ
29 ܘܦܓܪܐ ܢܘܒܕ ܒܓܗܢܐ܀ ܠܐ ܗܐ ܬܪܝܢ ܨܦܪܝܢ *ܒܐܣܪܝܘܢ
ܡܙܕܒܢܝܢ܆ ܘܚܕ ܡܢܗܘܢ. ܠܐ ܢܦܠ ܥܠ ܐܪܥܐ ܒܠܥܕ ܡܢ
30 ܐܒܘܟܘܢ. ܕܝܠܟܘܢ ܕܝܢ ܐܦ ܡܢܬܐ ܕܪܫܐ ܟܠܗܝܢ ܡܢܝܢܢ
31 ܐܢܝܢ. ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܕܚܠܘܢ܆ ܡܢ ܨܦܪܐ ܣܓܝܐܐ ܡܝܬܪܝܢ
32 ܐܢܬܘܢ. ܟܠ ܡܢ ܗܟܝܠ ܕܢܘܕܐ ܒܝ ܩܕܡ ܒܢܝܢܫܐ܆ ܐܘܕܐ
33 ܐܦ ܐܢܐ ܒܗ. ܩܕܡ ܐܒܐ ܕܝܠܝ. ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ. ܡܢ ܕܝܢ
ܕܢܟܦܘܪ ܒܝ ܩܕܡ ܒܢܝܢܫܐ܆ ܐܟܦܘܪ ܒܗ ܐܦ ܐܢܐ ܩܕܡ
34 ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ܀ ܠܐ ܬܣܒܪܘܢ ܕܐܬܝܬ ܠܡܪܡܝܘ ܫܝܢܐ
35 ܥܠ ܐܪܥܐ. ܠܐ ܐܬܝܬ ܠܡܪܡܝܘ ܫܝܢܐ. ܐܠܐ ܣܦܣܪܐ. ܐܬܝܬ ܓܝܪ

* assario

dico vobis in tenebris, dicite in luce; et quod in aurem auditis,
prædicate in tectis. Et ne metuatis ab iis qui occidunt corpus, 28
animam autem non poſſunt occidere: metuite autem potius ab
eo, qui potens eſt ut animam et corpus perdat in gehenna.
Nonne duo paſſeres aſſario venduntur? et unus ex illis non cadet 29
ſuper terram ſine Patre veſtro. Veſtri autem etiam capilli ca- 30
pitis omnes numerati ſunt. Ne igitur metuatis: paſſeribus mul- 31
tis præſtantiores eſtis. Quiſquis igitur confitebitur me coram 32
hominibus, confitebor etiam ego eum coram Patre meo qui eſt
in cœlis. Qui autem negaverit me coram hominibus, negabo 33
eum quoque ego coram Patre meo qui eſt in cœlis. Ne arbi- 34
tremini quod venerim mittere pacem in terram: non veni mit-
tere pacem, ſed gladium. Veni enim ut diſſidere faciam virum 35

ܕܐܦܠܓ ܒܪܢܫܐ ܥܠ ܐܒܘܗܝ܆ ܘܒܪܬܐ ܥܠ ܐܡܗ܂ ܘܟܠܬܐ
36 ܥܠ ܚܡܬܗ܂ ܘܒܥܠܕܒܒܘܗܝ ܕܒܪܢܫܐ ܒܢܝ
37 *ܒܝܬܗ ܕܝܠܗ܀ ܗܘ ܕܪܚܡ ܐܒܐ ܐܘ ܐܡܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܕܝܠܝ܆ * οικιακοις
ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܫܘܐ ܠܝ܂ ܘܗܘ ܕܪܚܡ ܒܪܐ ܐܘ ܒܪܬܐ ܝܬܝܪ
38 ܡܢ ܕܝܠܝ܆ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܫܘܐ ܠܝ܀ ܘܗܘ ܕܠܐ ܢܫܩܘܠ ܙܩܝܦܐ
39 ܕܝܠܗ ܘܢܦܩ ܒܬܪܝ܆ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܫܘܐ ܠܝ܀ ܗܘ ܕܐܫܟܚ
ܢܦܫܐ ܕܝܠܗ܂ ܢܘܒܕܝܘܗ܂ ܘܗܘ ܕܐܘܒܕ ܢܦܫܐ ܕܝܠܗ
40 ܡܛܠܬܝ܆ ܢܫܟܚܝܘܗ܀ ܗܘ ܕܡܩܒܠ ܠܟܘܢ܂ ܠܝ ܡܩܒܠ܂
41 ܘܗܘ ܕܠܝ ܡܩܒܠ܆ ܡܩܒܠ ܠܗܘ ܕܫܕܪܢܝ܀ ܗܘ
ܕܡܩܒܠ ܢܒܝܐ ܒܫܡܐ ܕܢܒܝܐ܆ ܐܓܪܐ ܕܢܒܝܐ ܢܣܒ܂ ܘܗܘ
42 ܕܡܩܒܠ ܙܕܝܩܐ ܒܫܡܐ ܕܙܕܝܩܐ܆ ܐܓܪܐ ܕܙܕܝܩܐ ܢܣܒ܀ ܘܟܠ
ܕܢܫܩܐ ܠܚܕ ܡܢ ܙܥܘܪܐ ܗܠܝܢ ܟܣܐ ܕܩܪܝܪ̈ܐ: ܒܠܚܘܕ
ܒܫܡܐ ܕܬܠܡܝܕܐ܆ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܠܐ ܢܘܒܕ

adverſus patrem ſuum, et filiam adverſus matrem ſuam, et nu-
36 rum adverſus ſocrum ſuam. Et inimici hominis *erunt* domeſtici
37 ejus. Qui diligit Patrem, aut matrem plus quam me, non eſt
dignus me: et qui diligit filium aut filiam plus quam me, non
38 eſt dignus me. Et qui non accipit crucem ſuam, et ſequitur me,
39 non eſt dignus me. Qui invenit animam ſuam, perdet eam: et
40 qui perdiderit animam ſuam propter me, inveniet eam. Qui
recipit vos, me recipit: et qui me recipit, recipit eum qui miſit
41 me. Qui recipit prophetam in nomine prophetæ, mercedem
prophetæ accipit: et qui recipit juſtum in nomine juſti, merce-
42 dem juſti accipit. Et quiſquis ab bibendum præbet uni ex pu-
ſillis iſtis poculum frigidarum *aquarum* tantum nomine diſcipuli,

CAP. XI. ܐܓܪܐ ܕܝܠܗ ⁘ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܠܡܦܩܕܘ ܠܬܪܥܣܪ 1
ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܥܒܪ ܡܢ ܬܡܢ: ܡܛܠ ܕܢܠܦܘ ܘܢܟܪܙܘ
ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ⁘ ܝܘܚܢܢ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥ ܒܝܬ ܐܣܝܪܐ 2
ܥܒܕܐ [1]ܕܡܫܝܚܐ: ܟܕ ܫܕܪ [2]ܒܝܕ ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܗ. [3]ܐܡܪ 3
ܠܗ. ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܗܘ ܕܐܬܐ: ܐܘ ܠܐܚܪܢܐ ܢܣܟܐ. ܘܟܕ ܦܢܐ 4
ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܐܘܕܥܘ ܠܝܘܚܢܢ: ܗܢܘܢ ܕܫܡܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܘܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܣܡܝܐ ܚܙܝܢ. ܘܚܓܝܪܐ ܡܗܠܟܝܢ. 5
ܘܓܪܒܐ ܡܬܕܟܝܢ. ܘܚܪܫܐ ܫܡܥܝܢ. ܘܡܝܬܐ ܩܝܡܝܢ.
ܘܡܣܟܢܐ ܡܣܬܒܪܝܢ: ܘܛܘܒܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܐܢ ܠܐ 6
ܢܬܬܟܫܠ ܒܝ. ܟܕ ܕܝܢ ܗܢܘܢ ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ: ܫܪܝ ܝܫܘܥ 7

CAP. XI. amen dico vobis, quod non perdet mercedem ſuam. Factum eſt 1
autem quum finem feciſſet Jeſus præcipiendi duodecim diſcipulis
ſuis, progreſſus eſt illinc ad docendum et prædicandum in civitatibus eorum. Johannes autem quum audiviſſet in carcere opera 2
† Chriſti, mittens ‡ per diſcipulos ſuos, Dixit ei, Tune es is 3
qui venit, aut alium expectabimus? Et reſpondens Jeſus dixit 4
iis, Ite, renunciate Johanni ea quæ audiſtis et videtis. Cæci 5
vident, et claudi ambulant, et leproſi mundantur, et ſurdi audiunt,
et mortui reſurgunt, et pauperes evangelizantur. Et beatus eſt is 6
qui non offenſus fuerit in me. Quum autem illi abirent, cœpit 7

[1] ܕܡܫܝܚܐ] In margine MSti ܕܝܠܗ
[2] ܒܝܕ] ܬܪܝܢ ܡܢ (ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܗ)
[3] ܐܡܪ] ܠܡܐܡܪ
† Chriſti] Lectio marg. Ejus.
‡ per] duos ex (diſcipulis ſuis.)

ܠܡܐܡܪ ܠܟܢܫܐ ܥܠ ܝܘܚܢܢ. ܡܢܐ ܢܦܩܬܘܢ ܠܡܕܒܪܐ
ܠܡܚܙܐ. ܩܢܝܐ: ܕܡܢ ܪܘܚܐ ܡܬܬܙܝܥ: ܐܠܐ ܡܢܐ ܢܦܩܬܘܢ 8
ܠܡܚܙܐ. ܓܒܪܐ: ܕܢܚܬܐ ܪ̈ܟܝܟܐ ܠܒܝܫ: ܗܐ ܗܠܝܢ
ܕܪ̈ܟܝܟܐ ܠܒܝܫܝܢ ܒܒ̈ܬܐ ܕܡܠ̈ܟܐ ܐܝܬܝܗܘܢ. ܐܠܐ ܡܢܐ 9
ܢܦܩܬܘܢ ܠܡܚܙܐ. ܢܒܝܐ: ܐܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܘܝܬܝܪ
ܡܢ ܢܒܝܐ: ܗܢܘ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܥܠܘܗܝ ܟܬܝܒ: 10
ܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܡܠܐܟܝ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܟ: ܘܢܛܝܒ
ܐܘܪܚܟ ܩܕܡܝܟ: ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܠܐ ܩܡ 11
ܒܝܠ̈ܝܕܝ ܢܫ̈ܐ ܕܪܒ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܙܥܘܪ
ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ: ܪܒ ܡܢܗ ܐܝܬܘܗܝ: ܡܢ ܝܘܡܝ 12
ܕܝܘܚܢܢ ܕܝܢ ܡܥܡܕܢܐ ܘܥܕܡܐ ܠܗܫܐ: ܡܠܟܘܬܐ
ܕܫܡܝܐ ܒܩܛܝܪܐ ܡܬܕܒܪܐ: ܘܩܛܝܪܢܐ ܚܛܦܝܢ ܠܗ:
ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܢܒ̈ܝܐ ܘܐܘܪܝܬܐ: ܥܕܡܐ ܠܝܘܚܢܢ ܐܬܢܒܝܘ. ܘܐܢ 13 14

Jeſus dicere turbis de Johanne: Quid exiiſtis in deſertum ad
8 videndum? arundinem quæ a vento agitatur? Sed quid ex-
iiſtis ad videndum? hominem qui veſtibus mollibus veſtitur?
9 ecce illi qui mollibus veſtiuntur, in domibus regum ſunt. Sed
quid exiiſtis ad videndum? Prophetam? Etiam dico vobis,
10 excellentiorem quam prophetam. Hic enim eſt ille de quo ſcrip-
tum eſt: Ecce, ego mitto nuncium meum ante faciem tuam, et
11 præparabit viam tuam ante te. Amen dico vobis, quod non ſur-
rexit inter natos mulierum, qui major *ſit* Johanne Baptiſta: is
12 autem qui minimus *eſt* in regno cœlorum, major eo eſt. A die-
bus autem Johannis Baptiſtæ uſque nunc, regnum cœlorum cum
13 violentia accipitur, et violenti rapiunt illud. Omnes enim pro-
14 phetæ et lex uſque ad Johannem prophetaverunt. Et ſi vultis

ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܩܒܠܘ: ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܐܠܝܐ ܗܘ ܕܥܬܝܕ
ܠܡܐܬܐ. ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܠܡܫܡܥ. ܢܫܡܥ܀ ܠܡܢܐ 16 15
ܕܝܢ ܐܕܡܝܘܗ̇ ܠܫܪܒܬܐ ܗܕܐ. ܕܡܝܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܠܛܠܝ̈ܐ ܕܝܬܒܝܢ
ܒܫܘ̈ܩܐ: ¹ܘܩܥܝܢ ܠܚܒ̈ܪܝܗܘܢ. ܘܐܡܪܝܢ: ܙܡܪܢ ܠܟܘܢ 17
ܘܠܐ ܪܩܕܬܘܢ: ܐܠܝܢ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܐܛܪܦܬܘܢ. ܐܬܐ ܓܝܪ ܠܘܬܟܘܢ 18
ܝܘܚܢܢ ܟܕ ܠܐ ܐܟܠ ܘܠܐ ܫܬܐ: ܘܐܡܪܝܢ. ܕܝܘܐ ܐܝܬ ܠܗ.
ܐܬܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܟܕ ܐܟܠ ܘܫܬܐ: ܘܐܡܪܝܢ. ܗܐ ܓܒܪܐ 19
ܐܟܘܠܐ ܘܫܬܐ ܚܡܪܐ: ܪܚܡܐ ܕܡܟ̈ܣܐ ܘܕܚܛ̈ܝܐ. ܘܐܙܕܕܩܬ
ܚܟܡܬܐ ܡܢ ²ܦܠ̈ܚܝܗ̇܀ ܗܝܕܝܢ ܫܪܝ ܗܘ ܝܫܘܥ 20
ܠܡܚܣܕܘ ܠܡܕ̈ܝܢܬܐ: ܒܗܠܝܢ ܕܗܘܘ ܚܝ̈ܠܐ ܕܝܠܗ ܣܓܝܐܐ
ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܬܬܘܝܘ.. ܘܝ ܠܟܝ ܟܘܪܙܝܢ.. ܘܝ ܠܟܝ ܒܝܬ 21

accipere; ipſe eſt Elias, qui venturus erat. Is cui ſunt aures ad 15
audiendum, audiat. Cui autem aſſimilabo generationem hanc? 16
Similis eſt pueris ſedentibus in foris, † et acclamantibus ſoda-
libus ſuis, Et dicentibus, Cecinimus vobis, et non ſaltaſtis; ulu- 17
lavimus vobis, et non planxiſtis. Venit enim ad vos Johannes 18
non comedens neque bibens, et dicunt, Dæmonium eſt illi.
Venit Filius hominis comedens et bibens, et dicunt, Ecce homo 19
edax et potor vini, amicus publicanorum et peccatorum. Et
juſtificata eſt ſapientia a ‡ cultoribus ſuis. Tunc cœpit Jeſus ex- 20
probare civitatibus in quibus factæ fuerant virtutes ejus plurimæ,
quia non reſipuiſſent. Væ tibi Corazin, væ tibi Bethſaida, quo- 21

1 ܘܩܥܝܢ] In margine MSti ܗܠܝܢ ܕ

2 ܦܠ̈ܚܝܗ̇] ܒܢ̈ܝܐ

† et acclamantibus] Marg. Qui acclamantes (ſodalibus ſuis, Dicunt)

‡ cultoribus] Filiis.

ܨܝܕܐ.. ܡܛܠ ܕܐܠܘ ܒܨܘܪ ܘܒܨܝܕܢ. ܗܘ̈ܘ ܚܝ̈ܠܐ ܗܠܝܢ
ܕܗܘ̈ܘ ܒܟܘܢ: ܡܢ ܩܕܝܡ ܒܣܩܐ ܘܒܩܛܡܐ ܟܕ ܝܬ̈ܒܝܢ ܗܘ̈ܘ
22 ܐܟܝܘܢ ܗܘ̈ܘ ܕܬܝ̈ܒܝܢ. ܒܪܡ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܠܨܘܪ
ܘܠܨܝܕܢ. ܢܗܘܐ ܢܝܚ ܝܬܝܪ ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ ܐܘ ܠܟܘܢ—
23 ܘܐܢܬܝ ܟܦܪܢܚܘܡ ܗܝ ܕܥܕܡܐ ܠܫܡܝܐ * ܐܬܬܪܝܡܬܝ: ܥܕܡܐ * ὑψώθης
ܠܫܝܘܠ ܬܬܬܚܬܝܢ. ܡܛܠ ܕܐܠܘ ܒܣܕܘܡ ܗܘ̈ܘ ܚܝ̈ܠܐ ܗܠܝܢ
ܕܗܘ̈ܘ ܒܟܝ: ܐܟܝܘ ܗܘܬ ܡܩܘܝܐ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ܀
24 ܒܪܡ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܝ: ܕܠܐܪܥܐ ܕܣܕܘܡ ܢܗܘܐ ܢܝܚ ܝܬܝܪ
25 ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ. ܐܘ ܠܟܝ܀ ܒܗܘ ܙܒܢܐ: ܟܕ ܥܢܐ ܝܫܘܥ
ܐܡܪ. ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܟ ܐܒܐ.. ܡܪܝܐ ܕܫܡܝܐ ܘܕܐܪܥܐ. ܡܛܠ
ܕܛܫܝܬ ܗܠܝܢ ܡܢ ܚܟܝ̈ܡܐ ܘܣܟܘ̈ܠܬܢܐ: ܘܓܠܝܬ ܐܢܝܢ
26 ܠܝܠܘ̈ܕܐ. ܐܝܢ ܐܒܐ: ܡܛܠ ܕܗܟܢܐ ܗܘܬ ܫܦܝܪܘܬ ܨܒܝܢܐ
27 ܩܕܡܝܟ܀ ܟܠܡܕܡ ܐܫܬܠܡ ܠܝ ܡܢ ܐܒܐ ܕܝܠܝ܀ ܘܠܐ ܐܢܫ

niam ſi in Tyro et Sidone factæ fuiſſent virtutes illæ quæ factæ ſunt
22 in vobis, olim in ſacco et in cinere ſedentes reſipuiſſent. Attamen dico vobis, quod Tyro et Sidoni erit tolerabilius in die ju-
23 dicii, quam vobis. Et tu Capernaum, quæ uſque ad cœlum exaltata fuiſti, uſque ad infernum deprimeris: quia ſi in Sodom factæ fuiſſent virtutes illæ quæ factæ ſunt in te, manſiſſet uſque
24 in hunc diem. Verumtamen dico tibi, quod terræ Sodom erit
25 tolerabilius in die judicii, quam tibi. In illo tempore quum reſpondiſſet Jeſus, dixit, Confiteor tibi, Pater, Domine cœli et terræ, quod abſconderis hæc a ſapientibus et prudentibus, et re-
26 velaveris ea infantibus: Etiam Pater, quia ſic fuit beneplaci-
27 tum coram te. Omnia tradita ſunt mihi a Patre meo: et nemo

ܡܫܬܘܕܥ ܠܒܪܐ. ܐܠܐ ܐܢ ܐܒܐ. ܐܦܠܐ ܠܐܒܐ ܐܢܫ ܡܫܬܘܕܥ
ܐܠܐ ܐܢ ܒܪܐ܆ ܘܠܡܢ ܕܐܢ ܨܒܐ ܒܪܐ ܠܡܓܠܝܘ܀ ܬܘ ܠܘܬܝ 28
ܟܠܟܘܢ ܠܐ̈ܝܐ ܘܫܩ̈ܝܠܝ ܡܘ̈ܒܠܬ ܘܐܢܐ ܐܢܝܚܟܘܢ. ܫܩܘܠܘ 29
ܢܝܪܝ ܕܝܠܝ ܥܠܝܟܘܢ܆ ܘܝܠܦܘ ܡܢܝ ܕܢܝܚܐ ܐܢܐ ܘܡܟܝܟܐ
ܒܠܒܐ܆ ܘܬܫܟܚܘܢ ܢܝܚܐ ܠܢܦ̈ܫܬܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܗܘ ܓܝܪ 30
ܢܝܪܐ ܕܝܠܝ ܒܣܝܡܐ ܗܘ. ܘܡܘܒܠܬܐ ܕܝܠܝ ܩܠܝܠܬܐ ܐܝܬܝܗ܀
Cap. XII. ܒܗܘ ܙܒܢܐ܆ ܡܗܠܟ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܫܒܬܐ ܒܝܢ ܒܝܬ 1
ܙܪ̈ܥܐ. ܬܠܡ̈ܝܕܘܗܝ ܕܝܢ ܟܦܢܘ܆ ܘܫܪܝܘ ܡܠܩܛܝܢ ܫܒ̈ܠܐ
ܘܐܟܠܝܢ. ܦܪ̈ܝܫܐ ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܘ ܐܡܪܘ ܠܗ. ܗܐ ܬܠܡ̈ܝܕܝܟ 2
ܥܒܕܝܢ ܗܘ ܡܕܡ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܡܥܒܕ ܒܫܒܬܐ. ܗܘ ܕܝܢ 3
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ ܡܕܡ ܕܥܒܕ ܕܘܝܕ. ܟܕ [1]ܟܦܢ
ܘܗܠܝܢ ܕܥܡܗ܆ ܐܝܟܢܐ ܥܠ ܠܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ܆ ܘܠܚ̈ܡܐ 4

novit Filium niſi Pater: neque Patrem quiſquam novit, niſi Filius, et cuicunque voluerit Filius revelare. Venite ad me omnes 28
vos laborantes, et ſuſtinentes onera, et ego refocillabo vos. Tol- 29
lite jugum meum ſuper vos, et diſcite a me, quod mitis ſim et
humilis corde: et invenietis requiem animabus veſtris. Jugum 30
Cap. XII. enim meum ſuave eſt, et onus meum leve eſt. In illo tempore 1
ibat Jeſus in ſabbatho per locum ſeminum; et diſcipuli ejus eſurierunt, et cœperunt vellere ſpicas, et comedere. Phariſæi autem 2
quum vidiſſent, dixerunt ei, Ecce diſcipuli tui faciunt id quod
non licet facere in ſabbatho. Ipſe autem dixit iis, Non legiſtis 3
quid fecerit David, quum † eſuriret, et illi qui *erant* cum
eo? Quomodo ingreſſus ſit domum Dei, et panes propoſitionis 4

---

[1] ܟܦܢ In margine MSti (ܟܦܢ) ܗܘ

† eſuriret] Lectio marg. (eſuriret) ipſe.

[1] ܕܣܝܡܬܐ ܩܘܪܒܐ ܐܟܠ : ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܗܘܐ ܠܗ ܠܡܐܟܠ
5 ܘܠܐ ܠܗܢܘܢ ܕܥܡܗ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܠܟܗ̈ܢܐ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ܀ ܐܘ ܠܐ
ܩܪܝܬܘܢ ܒܢܡܘܣܐ܆ ܕܒܫܒܐ ܟܗ̈ܢܐ ܒܗܝܟܠܐ *ܡܚܠܠܝܢ * βεβηλοῦσιν
6 ܠܗ ܠܫܒܬܐ [2]ܘܕܠܐ ܒܥܠܬܐ ܐܝܬܝܗܘܢ܆ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
7 ܕܝܢ܆ ܕܪܒ ܡܢ ܗܝܟܠܐ ܐܝܬ ܗܪܟܐ. ܐܠܘ ܕܝܢ ܝܕܥܝܢ ܗܘܝܬܘܢ
ܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܪܚܡܐ ܨܒܐ ܐܢܐ ܘܠܐ ܕܒܚܬܐ܆ ܠܐ ܡܚܝܒܝܢ
8 ܗܘܝܬܘܢ ܠܠܐ ܚܝ̈ܒܐ. ܡܪܝܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܐܦ ܕܫܒܬܐ
9 ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ܀ ܘܟܕ ܥܒܪ ܡܢ ܬܡܢ܆ ܐܬܐ ܠܟܢܘܫܬܗܘܢ܆
10 ܘܗܐ ܒܪܢܫܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܬܡܢ܆ ܕܐܝܬ ܗܘܬ ܠܗ ܐܝܕܐ
ܝܒܝܫܬܐ. ܘܫܐܠܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܕܐܢ ܫܠܝܛ ܒܫܒ̈ܐ
11 ܠܡܐܣܝܘ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܐܟܠܘܢ ܩܪ̈ܨܘܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܡܢܘ ܢܗܘܐ ܡܢܟܘܢ ܒܪܢܫܐ ܗܘ ܕܢܗܘܐ ܠܗ ܥܪܒܐ ܚܕ܆

comederit, quem non licebat ei comedere, neque illis qui *erant*
5 cum eo, niſi ſacerdotibus ſolis? Aut non legiſtis in lege, quod
ſabbathis ſacerdotes in templo prophanant ipſum ſabbathum, et
6 ſine reprehenſione ſunt? Dico vobis autem, quod major templo
7 eſt hic. Si autem ſciretis quid ſit, Miſericordiam volo, et non
8 ſacrificium, non condemnaretis inculpatos. Dominus enim eſt
9 et ſabbathi Filius hominis. Et quum progreſſus eſſet illinc,
10 venit in ſynagogam eorum. Et, ecce, homo erat illic cui erat
manus arida. Et interrogaverunt eum, dicentes, Si licet ſab-
11 bathis ſanare? ut accuſarent eum. Ipſe autem dixit iis, Quis
erit ex vobis homo, cui ſit ovis una, et ſi ciciderit hæc in

[1] ܕܣܝܡܬܐ ܩܘܪܒܐ] In margine MSti προθέσεως. ܕܣܝܡܬܐ ܩܘܪܒܐ.
ܗܢܘ ܕܝܢ ܕܣܝܡܝܢ ܗܘܘ ܩܕܡ ܐܠܗܐ.

[2] ܘܕܠܐ ܒܥܠܬܐ] ܕܠܐ ܒܥܠܬܐ܆ ܗܢܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܒܥܕܠܐ܀

ܘܐܢ ܢܦܠ ܗܢܐ ܒܫܒ̈ܐ ܠܓܘܡܨܐ܆ ܠܐ ܐܚܕ ܠܗ ܘܡܩܝܡ.
ܟܡܐ ܗܟܝܠ ܡܝܬܪ ܒܪܢܫܐ ܡܢ ܐܡܪܐ. ܡܟܝܠ. ܫܠܝܛ ܗܘ 12
ܒܫܒ̈ܐ ܠܡܥܒܕ ܫܦܝܪ. ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘ ܒܪܢܫܐ. 13
ܦܫܘܛ ܐܝܕܟ. ܘܦܫܛ ⁜ ܐܝܕܐ ܕܝܠܗ ↙܆ ܘܬܩܢܬ ܚܠܝܡܬܐ.
ܐܝܟ ܗܝ ܐܚܪܬܐ܀ ܦܪ̈ܝܫܐ ܕܝܢ ܡܠܟܐ ܢܣܒܘ ܥܠܘܗܝ ܟܕ 14
ܢܦܩܘ܆ ܕܐܝܟܢܐ ܢܘܒܕܘܢܝܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܝܕܥ 15
ܫܢܝ ܡܢ ܬܡܢ܀ *ܘܢܩܦܘܗܝ ܟܢ̈ܫܐ ܣܓܝ̈ܐܐ܆ ܘܐܣܝ ܐܢܘܢ
ܠܟܠܗܘܢ. ܘܟܐܐ ܒܗܘܢ ܕܠܐ ܓܠܝܐ ܢܥܒܕܘܢܝܗܝ. ܐܝܟܢܐ 16 17
ܕܬܬܡܠܐ ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ ܒܝܕ ܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ܆ ܗܐ ܥܒܕܝ 18
ܕܝܠܝ ܗܘ ܕܓܒܝܬ܆ ܗܘ ܚܒܝܒܐ ܕܝܠܝ܆ ܒܗܘ ܕܐܨܛܒܝܬ
ܢܦܫܐ ܕܝܠܝ. ܐܣܝܡ ܪܘܚܐ ܕܝܠܝ ܥܠܘܗܝ܆ ܘܕܝܢܐ ܠܥܡ̈ܡܐ
ܢܟܪܙ. ܠܐ ܢܬܚܪܐ ܘܠܐ ܢܩܥܐ. ܘܠܐ ܢܫܡܥ ܐܢܫ ܒܫܘ̈ܩܐ 19

* ἠκολȣ́θησαν

ſabbathis in foveam, nonne apprehendat eam, et erigat? Quanto 12
igitur excellentior *eſt* homo quam ovis? Quapropter licitum eſt
in ſabbathis facere bonum. Tunc dicit illi homini, Extende ma- 13
num tuam. Et extendit ⁜ manum ejus ↙; et reſtituta eſt ſana, ſicut
altera. Phariſæi autem conſilium ceperunt adverſus eum, quum 14
egreſſi eſſent, quomodo perderent eum. Ipſe autem Jeſus quum cog- 15
noviſſet, ſeceſſit illinc: et ſequutæ ſunt eum turbæ multæ, et ſana-
vit eos omnes. Et prohibuit iis ne manifeſtum facerent ipſum. 16
Ut impleretur id quod dictum *erat* per Eſaiam prophetam, di- 17
centem, Ecce ſervus meus, quem elegi; dilectus meus, in quo 18
complacitum eſt animæ meæ: ponam Spiritum meum ſuper eum,
et judicium gentibus indicabit. Non contendet, neque clamabit, 19

20 ܩܠܗ. ܩܢܝܐ ܪܥܝܥܐ ܠܐ ܢܬܒܘܪ. ¹ܘܟܬܢܐ ܕܡܬܛܦܛܦ
21 ܠܐ ܢܕܥܟ ܥܕܡܐ ܕܢܦܩ ܠܙܟܘܬܐ ܕܝܢܐ ܕܝܠܗ. ܘܒܫܡܐ ܕܝܠܗ
22 ܥܡܡܐ ܢܣܒܪܘܢ܀ ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܘ ܠܗ ܡܬܕܝܘܢܐ ܣܡܝܐ
ܘܚܪܫܐ. ܘܐܣܝܗ. ܐܝܟܢܐ ܕܣܡܝܐ ܘܡܡܠܠ ܘܚܙܐ܀
23 ܘܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܟܢ̈ܫܐ ܘܐܡܪܝܢ܆ ܕܠܡܐ܆ ܗܢܐ
24 ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ — ܦܪ̈ܝܫܐ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥܘ ܐܡܪܘ܆
ܗܢܐ ܠܐ ܡܦܩ ܕܝܘ̈ܐ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܒܒܥܠܙܒܘܠ ܪܫܐ ܕܕܝܘ̈ܐ܀
25 ܟܕ ܝܕܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܡܚܫ̈ܒܬܗܘܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܠ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܬܦܠܓܬ ܥܠ ܢܦܫܗ. ܚܪܒܐ. ܘܟܠ ܡܕܝܢܬܐ
26 ܐܘ ܒܝܬܐ ܕܐܬܦܠܓܬ ܥܠ ܢܦܫܗ. ܠܐ ܬܩܘܡ. ܘܐܢ ܣܛܢܐ
ܠܣܛܢܐ ܡܦܩ܆ ܥܠ ܢܦܫܗ ܐܬܦܠܓ. ܐܝܟܢܐ ܗܟܝܠ

20 neque audiet quiſquam in plateis vocem ejus. Arundinem quaſſatam non confringet, et linum fumigans non extinguet, donec
21 proferat ad victoriam judicium ſuum: Et in nomine ejus gentes
22 ſperabunt. Tunc obtulerunt ei dæmoniacum, cæcum, et mutum: et ſanavit eum, adeo ut cæcus et mutus et loqueretur et videret.
23 Et admirabantur univerſæ turbæ, et dicebant, Nonne hic eſt
24 filius Davidis? Phariſæi autem quum audiviſſent, dixerunt, Hic non ejicit dæmonia niſi per Beelzebul principem dæmoniorum.
25 Quum cognoviſſet autem Jeſus cogitationes eorum, dixit iis, Omne regnum quod dividitur adverſus ſeipſum, deſtruetur: et omnis ci-
26 vitas aut domus quæ dividitur adverſus ſeipſam, non ſtabit. Et ſi ſatanas ejicit ſatanam, adverſus ſeipſum diviſus eſt; quomodo igitur

---

[1] ܘܟܬܢܐ] In margine MSti ܟܬܢܐ ܠܦܬܝܠܬܐ ܕܦܫܬܐ ܩܪܐ.

ܬܩܘܡ ܡܠܟܘܬܗ. ܘܐܢ ܐܢܐ ܒܒܥܠܙܒܘܒ ܡܦܩ ܐܢܐ
27 ܫܐܕܐ܃ ܒܢܝܟܘܢ. ܒܡܢܐ ܡܦܩܝܢ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܗܢܘܢ
28 ܢܗܘܘܢ ܠܟܘܢ ܕܝ̈ܢܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܒܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܡܦܩ ܐܢܐ
29 ܫܐܕܐ܃ *ܐܪܐ ܡܛܬ ܥܠܝܟܘܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܘ
ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ ܐܢܫ ܠܡܥܠ ܠܒܝܬܗ ܕܚܝܠܬܢܐ ܘܡܐܢ̈ܘܗܝ
ܠܡܚܛܦ܃ ܐܠܐ ܐܢ ܩܕܡܐܝܬ ܢܐܣܘܪܝܘܗܝ ܠܚܝܠܬܢܐ. ܘܗܝܕܝܢ
30 ܠܒܝܬܗ ܕܝܠܗ ܢܚܛܘܦ. ܗܘ ܕܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܥܡܝ ܠܘܩܒܠܝ
31 ܐܝܬܘܗܝ. ܘܗܘ ܕܠܐ ܡܟܢܫ ܥܡܝ [1]ܡܒܕܪ܃ ܡܛܠܗܕܐ ܐܡܪ܃
ܐܢܐ ܠܟܘܢ܃ ܕܟܠ ܚܛܝܬܐ ܘܓܘܕܦܐ. ܢܫܬܒܩ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ.
32 ܓܘܕܦܐ ܕܝܢ ܕܥܠ ܪܘܚܐ ܠܐ ܢܫܬܒܩ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ. ܘܗܘ ܕܐܢ
ܢܐܡܪ ܡܠܬܐ ܥܠ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܢܫܬܒܩ ܠܗ. ܗܘ ܕܝܢ
ܕܢܐܡܪ ܥܠ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ܇ ܠܐ ܢܫܬܒܩ ܠܗ: ܘܠܐ ܒܥܠܡܐ

* ἄρα

ſtabit regnum ejus? Et, ſi ego per Beelzebul ejicio dæmonia, 27
filii veſtri in quo ejiciunt *ea?* propterea ipſi erunt veſtri judices. 28 Si autem per Spiritum Dei ejicio dæmonia, utique appropinquavit ad vos regnum Dei. 29 Aut quomodo poteſt quiſquam intrare in domum potentis, et vaſa ejus diripere, niſi prius vinxerit ipſum potentem? et tunc domum illius diripiet. 30 Qui non eſt mecum, contra me eſt: et qui non congregat mecum, † ſpargit. 31 Propterea dico vobis, quod omne peccatum et blaſphemia remittetur hominibus: blaſphemia autem quæ *eſt* contra Spiritum, non remittetur hominibus. 32 Et quiſquis dixerit verbum adverſus Filium hominis, remittetur ei: quiſquis autem dixerit adverſus Spiritum Sanctum, non remittetur ei, neque in ſeculo hoc, ne-

---

[1] ܡܒܕܪ܃] In margine MSti ܒܙ

† Spargit] Lectio marg. (Spargit) mihi.

33 ܗܪܟܐ. ܘܠܐ ܒܗܘ ܕܥܬܝܕ. ܐܘ ܥܒܕܘ ܐܝܠܢܐ ܛܒܐ ܘܦܐܪܗ
ܛܒܐ: ܐܘ ܥܒܕܘ ܐܝܠܢܐ ܒܝܫܐ ܘܦܐܪܐ ܕܝܠܗ ܒܝܫܐ. ܡܢ
34 ܓܝܪ ܦܐܪܐ ܡܬܝܕܥ ܐܝܠܢܐ܀ ܝ̈ܠܕܐ ܕܐܟܕܢܐ: ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܛ̈ܒܬܐ ܠܡܡܠܠܘ: ܟܕ ܒܝܫܐ ܐܝܬܝܟܘܢ. ܡܢ
35 ܓܝܪ ܝܘܬܪܢܐ ܕܠܒܐ ܦܘܡܐ ܡܡܠܠ܀ ܒܪܢܫܐ ܛܒܐ: ܡܢ
ܣܝܡܬܐ ܛܒܬܐ ܡܦܩ ܛ̈ܒܬܐ. ܘܒܪܢܫܐ ܒܝܫܐ: ܡܢ
36 ܣܝܡܬܐ ܒܝܫܬܐ ܡܦܩ ܒ̈ܝܫܬܐ܀ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ:
ܕܟܠ ܡܠܬܐ ܒܛܝܠܬܐ ܗܝ ܕܐܢ ܢܡܠܠܘܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ: ܢܬܠܘܢ
37 ܡܛܠܬܗ ܡܠܬܐ ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ. ܡܢ ܓܝܪ ܡ̈ܠܝܟ ܕܝܠܟ
38 ܬܙܕܕܩ. ܘܡܢ ܡ̈ܠܝܟ ܕܝܠܟ ܬܬܚܝܒ܀ ܗܝܕܝܢ ܥܢܘ ܠܗ ܐܢܫܝܢ
ܡܢ ܣܦ̈ܪܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܡܠܦܢܐ: ܨܒܝܢ ܕܢܚܙܐ
39 ܡܢܟ * ܐܬܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܪܐ ܒܝܫܐ * [illegible]
ܘܓܝܪܐ: ܐܬܐ ܒܥܝܐ. ܘܐܬܐ ܠܐ ܬܬܝܗܒ ܠܗ: ܐܠܐ ܐܢ

33 que in futuro. Aut facite arborem bonam, et fructum ejus bonum; aut facite arborem malam, et fructum ejus malum: ex
34 enim fructu cognoſcitur arbor. Progenies viperarum, quomodo poteſtis bona loqui, quum mali ſitis? ex enim abundantiis cordis
35 os loquitur. Homo bonus ex theſauro bono profert bona; et
36 homo malus ex theſauro malo profert mala. Dico autem vobis, quod omne verbum otioſum quod loquuti fuerint homines, red-
37 dent de eo rationem in die judicii: Ex enim verbis tuis juſ-
38 tificaberis, et ex verbis tuis condemnaberis. Tunc reſponderunt ei quidam ex Scribis et Phariſæis, dicentes, Magiſter, volu-
39 mus videre ex te ſignum. Ipſe autem reſpondens dixit iis, Generatio mala et adultera ſignum quærit, et ſignum non dabitur

40 ܐܠܐ ܕܐܝܘܢܐܣ ܗܘ ܢܒܝܐ. ܐܝܟ ܡܐ ܓܝܪ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
ܝܘܢܢ ܒܟܪܣܗ *ܕܩܝܛܘܣ: ܬܠܬܐ ܐܝܡܡܐ ܘܬܠܬܐ ܠܠܘܬܐ:
ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܒܠܒܗ ܕܐܪܥܐ: ܬܠܬܐ ܐܝܡܡܐ
41 ܘܬܠܬܐ ܠܠܘܬܐ. ܓܒܪܐ ܢܝܢܘܝܐ ܢܩܘܡܘܢ ܒܕܝܢܐ ܥܡ
ܕܪܐ ܗܢܐ ܘܢܚܝܒܘܢܝܗܝ: ܡܛܠ ܕܬܒܘ ܒܟܪܘܙܘܬܗ ܕܝܘܢܢ:
42 ܘܗܐ ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܝܘܢܢ ܗܪܟܐ. ܡܠܟܬܐ *ܕܬܝܡܢܐ ܬܩܘܡ
ܒܕܝܢܐ ܥܡ ܕܪܐ ܗܢܐ ܘܬܚܝܒܝܘܗܝ. ܡܛܠ ܕܐܬܬ ܡܢ
ܣܘܦܝܗ ܕܐܪܥܐ ܠܡܫܡܥ ܚܟܡܬܗ ܕܣܘܠܘܡܘܢ: ܘܗܐ
43 ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܫܠܝܡܘܢ ܗܪܟܐ. ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ
ܬܦܘܩ ܡܢ ܒܪܢܫܐ: ܡܬܟܪܟܐ ܒܕܘܟܝܬܐ ܕܐܝܬܝܗܝܢ ܕܠܐ ܡܝܐ:
44 ܠܡܒܥܐ ܢܝܚܐ. ܘܠܐ ܡܫܟܚܐ. ܗܝܕܝܢ ܐܡܪܐ: ܐܗܦܘܟ
ܠܒܝܬܐ ܕܝܠܝ ܡܢ ܐܝܟܐ ܕܢܦܩܬ. ܘܡܐ ܕܐܬܬ: [1]ܡܫܟܚܐ

* κητους

* νοτου

ei, niſi ſignum Jonæ prophetæ. Sicut enim erat Jonas in ventre 40
ceti tres dies et tres noctes, ſic erit Filius hominis in corde terræ
tres dies et tres noctes. Viri Ninivitæ ſurgent in judicio cum 41
generatione hac, et condemnabunt eam: quia reſipuerunt per
prædicationem Jonæ; et ecce, plus quam Jonas *eſt* hic. Regina Auſtri 42
ſurget in judicio cum generatione hac, et condemnabit eam:
quia venit a finibus terræ audire ſapientiam Solomonis; et ecce,
plus quam Solomon *eſt* hic. Quum autem ſpiritus immundus 43
egreditur ab homine, circumambulat per loca quæ *ſunt* ſine aqua
ad quærendum requiem, et non invenit. Tunc dicit, Revertar 44
domum meam, unde egreſſus ſum. Et quum venit, † invenit

---

[1] ܡܫܟܚܐ] In margine MSti ܠܕܘܟܬܐ (ܡܫܟܚܐ)

† invenit] Lectio marg. (invenit) Locum.

45 * ܕܣܦܩܐ *ܘܡܟܢܫܐ *ܘܡܨܒܬܐ. ܗܝܕܝܢ ܐܙܠ ܘܕܒܪ ܥܡܗ
ܫܒܥܐ ܪ̈ܘܚܐ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܕܒܝ̈ܫܢ ܡܢܗ. ܘܟܕ ܥܐ̈ܠܢ
ܥܡ̈ܪܢ ܬܡܢ. ܘܗܘ̈ܝܢ ܐܚܪ̈ܝܬܗ ܕܒܪܢܫܐ ܗܘ ܝܬܝܪ ܒܝ̈ܫܢ
46 ܡܢ ܩܕ̈ܡܝܬܐ. ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܐܦ ܠܕܪܐ ܗܢܐ ܒܝܫܐ ܀ ܟܕ
ܥܕܟܝܠ ܕܝܢ ܗܘ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܠܟܢ̈ܫܐ. ܗܐ ܐܡܐ ܕܝܠܗ
ܘܐܚ̈ܘܗܝ ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܠܒܪ ܡܢ ܟܕ ܒܥܝܢ ܠܡܡܠܠܘ ܥܡܗ.
47 ܐܡܪ ܕܝܢ ܐܢܫ ܠܗ. ܗܐ ܐܡܐ ܕܝܠܟ ܘܐܚ̈ܝܟ ܠܒܪ ܩܝܡܝܢ.
48 ܟܕ ܒܥܝܢ ܠܡܡܠܠܘ ܠܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܦܢܐ ܐܡܪ ܠܗܘ
ܕܐܡܪ ܠܗ. ܡܢ ܗܝ ܐܡܐ ܕܝܠܝ. ܘܡܢܘ ܐܢܘܢ
49 ܐܚ̈ܝ. ܘܟܕ ܦܫܛ ܐܝܕܗ ܥܠ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ ܐܡܪ. ܗܐ ܐܡܐ
50 ܕܝܠܝ. ܘܐܚ̈ܝ. ܗܘ ܐܝܢܐ ܓܝܪ ܕܢܥܒܕ ܨܒܝܢܗ ܕܐܒܐ ܕܝܠܝ
ܗܘ ܕܒܫܡ̈ܝܐ. [1]ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܐܚܐ ܕܝܠܝ. ܘܚܬܐ.

* χολαζοντα
* σεσαρωμενον
* και κοσμημενον

45 *eam* vacantem, et verſam, et ornatam. Tunc abit, et accipit ſecum ſeptem ſpiritus alios qui deteriores *ſunt* ſe, et ingreſſi habitant illic: et fiunt noviſſima hominis illius pejora
46 prioribus: ſic erit etiam generationi huic malæ. Quum adhuc autem ipſe loqueretur turbis, ecce, mater ejus et fratres ejus
47 ſtabant foris, quærentes loqui ei. Dixit autem quidam ei, Ecce mater tua, et fratres tui foris ſtant, quærentes loqui tibi.
48 Ipſe autem reſpondens dixit illi qui dixerat ſibi, Quæ eſt mater
49 mea, et qui ſunt fratres mei? Et quum extendiſſet manum ſuam
50 in diſcipulos ſuos, dixit, Ecce mater mea et fratres mei. Quiſquis enim fecerit voluntatem Patris mei qui *eſt* in Cœlis, † ipſe eſt frater

---

[1] ܗܘ] In margine MSti ܗܢܐ

† ipſe] Lectio marg. Hic.

Cap. XIII. 1 ܘܐܡܐ ܀ ܒܝܘܡܐ ܕܝܢ ܗܘ܆ ܟܕ ܢܦܩ ܝܫܘܥ ܡܢ ܒܝܬܐ܆
2 ܝܬܒ ܗܘܐ ܥܠ ܝܕ ܝܡܐ. ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ܆
ܐܝܟ ܕܢܣܩ ܢܬܒ ܒܗ ܒܐܠܦܐ܆ ܘܟܠܗ ܟܢܫܐ ܥܠ
3 ܣܦܪ ܝܡܐ ܩܐܡ ܗܘܐ. ܘܡܡܠܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܣܓܝܐܬܐ
4 ܒܡܬܠܐ. ܟܕ ܐܡܪ܆ ܀ ܗܐ ܢܦܩ ܗܘ ܙܪܘܥܐ ܠܡܙܪܥ. ܘܟܕ ܗܘ
ܙܪܥ܆ ܗܠܝܢ ܡܢ ܢܦܠܘ ܥܠ ܐܘܪܚܐ. ܘܐܬܝ ܦܪܚܬܐ ܕܫܡܝܐ
5 ܘܐܟܠܘ ܐܢܝܢ. ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܢܦܠܘ ܥܠ ܫܘܥܐ܆ ܐܝܟܐ ܕܠܝܬ
ܗܘܐ *ܐܪܥܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܡܚܕܐ ܢܒܥܘ܆ ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ * γῆν
6 ܠܗ ܥܘܡܩܐ ܕܐܪܥܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܕܢܚ ܫܡܫܐ ܐܬܚܡܡܘ.
7 ܘܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܥܩܪܐ ܝܒܫܘ. ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܢܦܠܘ
8 ܥܠ ܟܘܒܐ܆ ܘܣܠܩܘ ܟܘܒܐ. ܘܚܢܩܘ ܐܢܘܢ. ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ
ܢܦܠܘ ܥܠ ܐܪܥܐ ܛܒܬܐ܆ ܘܝܗܒܘ ܦܐܪܐ. ܗܘ ܡܢ ܡܐܐ.

Cap. XIII. meus, et ſoror, et mater. In die autem illo, quum egreſſus eſſet Je- 1
ſus domo, ſedebat juxta mare. Et congregatæ ſunt ad eum turbæ 2
multæ, adeo ut conſcenderet *et* ſederet in navi: et tota turba ſu-
pra littus maris ſtabat. Et loquebatur iis multa in parabolis, 3
dicens, Ecce, exiit ſator ad ſeminandum. Et quum ipſe ſemi- 4
naret, hæc quidem ceciderunt juxta viam, et venerunt volu-
cres cœli et devoraverunt ea: Alia autem ceciderunt ſuper pe- 5
tram, ubi non erat terra multa: et ſtatim exorta ſunt, propterea 6
quod non eſſet ei profunditas terræ: Quum autem ortus eſſet
ſol, exuſta ſunt; et quia non erat iis radix, exaruerunt. Alia 7
autem ceciderunt in ſpinas: et aſcenderunt ſpinæ, et ſuffo-
caverunt ea. Alia autem ceciderunt in terram bonam, et de- 8
derunt fructus: aliud quidem centum, aliud autem ſexaginta,

9 ܗܘ ܕܝܢ ܫܬܝܢ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܠܬܠܬܝܢ. ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ
10 ܠܡܫܡܥ ܢܫܡܥ܀ ܘܟܕ ܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܐ ※ ܕܝܠܗ ✓ ܐܡܪܘ
11 ܠܗ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܒܡ̈ܬܠܐ ܡܡܠܠ ܐܢܬ ܠܗܘܢ܀ ܗܘ ܕܝܢ
ܟܕ ܦܢܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܠܟܘܢ ܝܗܝܒ ܠܡܕܥ
12 ܐ̈ܪܙܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡ̈ܝܐ. ܠܗܢܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܝܗܝܒ܀ ܗܘ ܟܠ
ܓܝܪ ܕܐܝܬ ܠܗ܂ ܢܬܝܗܒ ܠܗ܂ ܘܢܬܝܬܪ. ܗܘ ܟܠ ܕܝܢ
13 ܕܠܝܬ ܠܗ܂ ܐܦ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܫܬܩܠ ܡܢܗ܀ ܡܛܠ
ܗܢܐ ܒܡ̈ܬܠܐ ܠܗܘܢ ܡܡܠܠ ܐܢܐ܂ ܡܛܠ ܕܟܕ ܚܙܝܢ. ܠܐ
ܚܙܝܢ. ܘܟܕ ܫܡܥܝܢ ܠܐ ܫܡܥܝܢ. ܘܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ.
14 ܘܡܬܡܠܝܐ ܠܗܘܢ ܢܒܝܘܬܗ ܕܐܫܥܝܐ ܗܝ ܕܐܡܪܐ܂ ܫܡܥܐ
ܬܫܡܥܘܢ ܘܠܐ ܬܣܬܟܠܘܢ܂ ܘܟܕ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܬܚܙܘܢ ܘܠܐ
15 ܬܚܙܘܢ܂ ܐܬܥܒܝ ܓܝܪ ܠܒܗ ܕܥܡܐ ܗܢܐ܂ ܘܒܐܕܢܐ ܝܩܝܪܐܝܬ
ܫܡܥܘ܂ ܘܥܝ̈ܢܝܗܘܢ ܥܡܨܘ܂ ܕܠܡܐ ܢܚܙܘܢ ܒܥܝ̈ܢܐ

9 aliud autem triginta. Qui habet aures ad audiendum, audiat.
10 Et quum acceſſiſſent diſcipuli ※ ejus ✓, dixerunt ei, Quare in para-
11 bolis loqueris iis? Ipſe autem reſpondens dixit iis, Quia vobis
datum eſt noſſe myſteria regni cœlorum, illis autem non eſt da-
12 tum. Quiſquis enim habet, dabitur ei, et abundabit; quiſquis
13 autem non habet, etiam id quod habet, auferetur ab eo. Propte-
rea in parabolis illis loquor, quia videntes non vident, et audientes
14 non audiunt, neque intelligunt. Et completur iis vaticinium
Eſaiæ, quod dixit, Auditu audietis, et non intelligetis; et viden-
15 tes videbitis, et non cernetis. Incraſſatum eſt enim cor populi
hujus, et auribus graviter audierunt, et oculos ſuos clauſe-
runt; ne videant oculis ſuis, et auribus audiant, et corde intelli-

ܘܒܐܕܢܝܗܘܢ ܢܫܡܥܘܢ. ܘܒܠܒܗܘܢ ܢܣܬܟܠܘܢ ܘܢܬܦܢܘܢ ܘܐܐܣܐ
16 ܐܢܘܢ ܀ ܕܝܠܟܘܢ ܕܝܢ ܛܘܒܝܗܝܢ ܐܢܝܢ ܥܝܢܐ ܡܛܠ ܕܚܙܝܢ.
17 ܘܐܕܢܝܟܘܢ ܡܛܠ ܕܫܡܥܢ. ܐܡܝܢ ܓܝܪ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ.
ܕܣܓܝܐܐ ܢܒܝܐ ܘܙܕܝܩܐ ܐܬܪܓܪܓܘ ܠܡܚܙܐ ܗܠܝܢ ܕܚܙܝܢ
ܐܢܬܘܢ. ܘܠܐ ܚܙܘ. ܘܠܡܫܡܥ ܗܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܠܐ
18 19 ܫܡܥܘ ܀ ܐܢܬܘܢ ܗܟܝܠ ܫܡܥܘ ܡܬܠܐ ܗܘ ܕܙܪܥ. ܟܠ
ܕܫܡܥ ܡܠܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܘܠܐ ܡܣܬܟܠ. ܐܬܐ ܒܝܫܐ
ܘܚܛܦ ܗܘ ܡܕܡ ܕܐܙܕܪܥ ܒܠܒܗ. ܗܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܠܘܬ
20 ܐܘܪܚܐ ܐܙܕܪܥ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܥܠ ܫܘܥܐ ܐܙܕܪܥ. ܗܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ
ܕܠܡܠܬܝ ܫܡܥ. ܘܡܚܕܐ ܒܚܕܘܬܐ ܡܩܒܠ ܠܗ.
21 ܠܝܬ ܠܗ ܕܝܢ ܥܩܪܐ ܒܗ. ܐܠܐ ܕܙܒܢܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܡܐ
ܕܗܘܬ ܕܝܢ ܐܘܠܨܢܐ ܐܘ ܪܕܘܦܝܐ ܡܛܠ ܡܠܬܐ ܒܥܓܠ
22 ܡܬܟܫܠ ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܕܒܝܬ ܟܘܒܐ ܐܙܕܪܥ. ܗܢܘ ܐܝܬܘܗܝ. ܗܘ

gant, et convertantur, et ſanem eos. Veſtri autem beati ſunt 16
oculi, quia vident; et aures veſtræ, quia audiunt. Amen enim 17
dico vobis, quod multi prophetæ et juſti concupiverunt videre ea quæ videtis, et non viderunt; et audire ea quæ auditis, et non audiverunt. Vos igitur audite parabolam ſeminantis. 18
Omnis qui audit ſermonem regni, et non intelligit, venit Malus 19
et rapit id quod ſeminatum eſt in corde ejus: hic eſt qui juxta viam ſeminatus erat. Qui autem ſupra petram ſeminatus eſt, hic eſt 20
qui ſermonem meum audit, et ſtatim cum gaudio excipit illum:
Non habet autem radicem in ſeſe, ſed temporarius eſt: quum 21
facta eſt autem afflictio aut perſecutio propter ſermonem, continuo offenditur. Qui autem in ſpinas ſeminatus eſt, hic eſt qui 22

ܕܟܕ ܫܡܥ ܠܡܠܬܐ܆ ܘܨܦܝܢܘܬܐ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܘܡܛܥܝܢܘܬܐ
ܕܥܘܬܪܐ܆ ܚܢܩܐ ܠܡܠܬܐ܆ ܘܕܠܐ ܦܐܖ̈ܐ ܗܘܐ܆ ܗܘ ܕܝܢ ܕܥܠ 23
ܐܪܥܐ ܗܝ ܛܒܬܐ ܐܙܕܪܥ܆ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܗܘ ܕܠܡܠܬܐ
ܫܡܥ ܘܡܣܬܟܠ. ܗܘ ܗܟܝܠ ܕܡܝܬܐ ܦܐܖ̈ܐ ܘܥܒܕ. ܗܘ
ܡܢ ܡܐܐ܆ ܗܘ ܕܝܢ ܫܬܝܢ܆ ܗܘ ܕܝܢ ܬܠܬܝܢ܀ ܐܚܪܬܐ ܦܠܐܬܐ 24
ܣܡ ܠܘܩܒܠܗܘܢ܆ ܟܕ ܐܡܪ. ܐܬܕܡܝܬ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ܆
ܠܓܒܪܐ ܕܙܪܥ ܙܪܥܐ ܛܒܐ ܒܚܩܠܗ. ܟܕ ܕܝܢ ܕܡܟܝܢ ܐ̈ܢܫܐ܆ 25
ܐܬܐ ܒܥܠܕܒܒܐ ܕܝܠܗ܆ ܘܙܪܥ ܙ̈ܝܙܢܐ ܒܡܨܥܬܗ ܕܚܛ̈ܐ ܘܐܙܠ.
ܟܕ ܕܝܢ ¹ܕܒܐ ܥܣܒܐ ܘܦܐܖ̈ܐ ܥܒܕ܆ ܗܝܕܝܢ ܐܬܚܙܝܘ ܐܦ 26
ܙ̈ܝܙܢܐ. ܟܕ ܩܪܒܘ ܕܝܢ ܥܒ̈ܕܘܗܝ ܕܡܪܐ ܒܝܬܐ ܐܡܪܘ 27
ܠܗ. ܡܪܢ܆ ܠܘ ܙܪܥܐ ܛܒܐ ܙܪܥܬ ܒܚܩܠܐ ܕܝܠܟ܆ ܡܢ
ܐܝܟܐ ܗܟܝܠ ܐܝܬ ²ܒܗ ܙ̈ܝܙܢܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. 28

quum audit ſermonem, et cura ſeculi hujus, et deceptio divitiarum
23 ſuffocat ſermonem, et ſine fructibus eſt. Qui autem in terram bonam
ſeminatus eſt, hic eſt qui ſermonem audit et intelligit; qui igitur
edit fructus, et facit; alius centum, alius autem ſexaginta, alius
24 autem triginta. Aliam parabolam propoſuit illis, dicens, Simile
eſt regnum cœlorum homini qui ſeminavit ſemen bonum in agro
25 ſuo. Quum autem dormirent homines, venit inimicus ejus, et ſe-
26 minavit zizania in medio tritici, et abiit. Quum autem † germi-
naſſet herba, et fructum feciſſet, tunc apparuerunt etiam zizania.
27 Quum acceſſiſſent autem ſervi domini domus, dixerunt ei, Do-
mine noſter, nonne ſemen bonum ſeminaſti in agro tuo? unde
28 igitur ſunt in eo ‡ zizania? Ipſe autem dixit iis, Homo inimi-

1 ܕܒܐ ܥܣܒܐ] In margine MSti ܕܒܐ ܚܛܬܐ

2 ܒܗ] (ܒܗ) ܗܠܝܢ

† germinaſſet herba] Marg. Germinaſſet triticum.

‡ zizania] Hæc (zizania.)

ܒܪܢܫܐ ܒܥܠܕܒܒܐ ܗܕܐ ܥܒܕ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܥܒ̈ܕܐ ܐܡܪܘ
29 ܠܗ. ܨܒܐ ܐܢܬ ܗܟܝܠ ܕܢܐܙܠ ܢܓܒܐ ܐܢܘܢ: ܗܘ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܐ. ܕܠܡܐ ܟܕ ܡܓܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܙܝ̈ܙܢܐ: ܬܥܩܪܘܢ
30 ܥܡܗܘܢ ※ ܐܦ ✓ ܠܚܛ̈ܐ. ܫܒܘܩܘ ÷ ܗܟܝܠ ✓ ܕܪ̈ܒܝܢ ܐܟܚܕܐ
ܬܪ̈ܝܗܘܢ ܥܕܡܐ ܠܚܨܕܐ. ܘܒܙܒܢܐ ܕܚܨܕܐ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܚܨܘ̈ܕܐ
ܕܝܠܝ: ܓܒܘ ܩܕܡܝܬ ܙܝ̈ܙܢܐ: ܘܐܣܘܪܘ ܐܢܝܢ ܒܡܐܣܪ̈ܐ:
ܐܝܟ ܕܠܡܘܩܕܘ ܐܢܝܢ. ܠܚܛ̈ܐ ܕܝܢ ܟܢܫܘ ܠܐܘܨܪ̈ܐ ܕܝܠܝ.
31 ܐܚܪܬܐ * ܦܠܐܬܐ ܣܡ ܩܕܡܝܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ: ܕܕܡܝܐ ܐܝܬܝܗ * παραβολὴν
ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡ̈ܝܐ: ܠܦܪܕܬܐ ܕܚܪܕܠܐ. ܗܝ ܕܟܕ ܢܣܒ ܒܪܢܫܐ
32 ܙܪܥ ܒܚܩܠܗ. ܗܝ ܕܟܝܢ ܙܥܘܪܬܐ ܡܢ ܐܝܬܝܗ ܡܢ ܟܠܗܘܢ
ܙܪ̈ܥܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܬܪܒܐ: ܕܟܝܢ ܪܒܐ ܐܝܬܝܗ ܡܢ ܟܠܗܘܢ
ܝܪ̈ܩܐ. ܘܗܘܐ ܐܝܠܢܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܐܬ̈ܝܢ ܦܪ̈ܚܬܐ ܕܫܡ̈ܝܐ ܘܢܫܪ̈ܝܢ
33 ܒܣܘ̈ܟܘܗܝ܀ ܐܚܪܬܐ ܦܠܐܬܐ ܡܠܠ ܠܗܘܢ ※ ܝܫܘܥ ✓. ܕܕܡܝܐ

cus hoc fecit. Servi autem dixerunt ei, Vis igitur ut eamus *et*
ſeligamus ea? Ipſe autem dixit, Non: ne ſeligentes zizania, 29
eradicetis cum iis ※ etiam ✓ triticum. Sinite ÷ igitur ✓ creſcere 30
ſimul ambo uſque ad meſſem: et in tempore meſſis dicam meſſoribus meis, Seligite primum zizania, et ligate ea in faſciculos,
ad comburendum ea; triticum autem colligite in horrea mea.
Aliam parabolam propoſuit iis, dicens, Simile eſt regnum cœ- 31
lorum grano ſinapis, quod quum accepiſſet homo ſeminavit in agro
ſuo: Quod minimum quidem eſt omnium ſeminum, quum autem 32
creverit, maximum eſt omnium olerum, et fit arbor: adeo ut
veniant volucres cœlorum et habitent in ramis ejus. Aliam pa- 33
rabolam loquutus eſt iis ※ Jeſus ✓. Simile eſt regnum cœlorum

[illegible]
[illegible] * σάτα
34 [illegible]
35 [illegible]
[illegible]
36 [illegible]
[illegible]
[illegible]
37 [illegible]
38 [illegible] * ἀγρῷ
[illegible]
39 [illegible]

fermento, quod quum accepiſſet mulier, recondidit in tribus ſatis
34 farinæ, donec totum fermentaretur. Hæc omnia loquutus eſt
Jeſus in parabolis turbis, et ſine parabola, nihil loquebatur
35 iis: Ut compleretur id quod dictum fuit per prophetam, dicen-
tem, Aperiam in parabolis os meum; eructabo occultata, quæ
36 *fuerunt* a fundatione mundi. Tunc quum dimiſiſſet turbas, ve-
nit domum Jeſus: et acceſſerunt ad eum diſcipuli ejus, dicentes,
37 Explica nobis parabolam illam zizaniorum agri. Ipſe autem
reſpondens dixit iis, Is qui ſeminavit ſemen bonum eſt Filius
38 hominis. Ager autem eſt mundus; ſemen autem bonum, hi ſunt
39 filii regni; zizania autem ſunt filii Mali; Inimicus autem qui

---

1 [illegible]] In margine MSti [illegible]
2 [illegible]] [illegible]

ܐܝܬܘܗܝ ܐܟܠܩܪܨܐ. ܚܨܕܐ ܕܝܢ ܫܘܠܡܗ ܕܥܠܡܐ ܐܝܬܘܗܝ.
40 ܚܨܘ̈ܕܐ ܕܝܢ ܡܠܐ̈ܟܐ ܐܝܬܝܗܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܗܟܝܠ ܕܡܬܠܩܛܝܢ
ܙܝܙܢܐ ܘܒܢܘܪܐ ܡܬܝܩܕܝܢ܆ ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܫܘܠܡܗ ܕܥܠܡܐ
41 ܗܢܐ. ܢܫܕܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܠܡܠܐ̈ܟܘܗܝ܆ ܘܢܠܩܛܘܢ ܡܢ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܝܠܗ ܠܟܠܗܘܢ ܫܟ̈ܠܐ ܘܠܟܠܗܘܢ ܥܒ̈ܕܝ ܠܐ
42 ܢܡܘܣܘܬܐ܆ ܘܢܪܡܘܢ ܐܢܘܢ ܒܐܬܘܢܐ ܕܢܘܪܐ. ܬܡܢ ܢܗܘܐ
43 ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩܐ ܕܫܢ̈ܐ. ܗܝܕܝܢ ܗܢܘܢ ܙܕܝ̈ܩܐ ܢܢܗܪܘܢ ܐܝܟ
ܫܡܫܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܐܒܘܗܘܢ. ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢ̈ܐ ܠܡܫܡܥ
44 ܢܫܡܥ ܀ ܬܘܒ ܕܡܝܐ ܐܝܬܝܗ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡ̈ܝܐ܆ ܠܣܝܡܬܐ
ܕܡܛܫܝܐ ܒܚܩܠܐ. ܗܝ ܕܟܕ ܐܫܟܚܗ ܒܪܢܫܐ ܛܫܝܗ.
ܘܡܢ ܚܕܘܬܐ ܕܝܠܗ܆ ܐܙܠ ܘܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗ
45 ܡܙܒܢ܆ ܘܙܒܢ ܠܗ ܠܚܩܠܐ ܗܘ. ܬܘܒ ܕܡܝܐ ܐܝܬܝܗ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡ̈ܝܐ܆ ܠܒܪܢܫܐ ܬܓܪܐ ܕܒܥܐ ܗܘܐ ܡܪ̈ܓܢܝܬܐ
46 ܫܦܝ̈ܪܬܐ. ܗܘ ܕܟܕ ܐܫܟܚ ܡܪܓܢܝܬܐ ܚܕܐ *ܣܓܝܐܬ ܛܝܡܐ܆ ܐܙܠ

* πολυτιμον

ſeminavit ea eſt accuſator; meſſis autem conſummatio mundi eſt; meſſores autem angeli ſunt. 40 Sicut igitur colliguntur zizania, et igni comburuntur, ſic erit in conſummatione mundi hujus. 41 Mittet Filius hominis angelos ſuos, et colligent e regno ipſius omnia ſcandala, et omnes facientes iniquitatem; 42 Et conjicient eos in fornacem ignis: ibi erit fletus, et ſtridor dentium. 43 Tunc juſti fulgebunt ſicut ſol in regno Patris ſui. Qui habet aures ad audiendum, audiat. 44 Rurſus ſimile eſt regnum cœlorum theſauro abſcondito in agro: quem quum inveniſſet homo, abſcondidit; et præ gaudio ſuo abit, et omnia quæ habet vendit, et emit agrum illum. 45 Rurſus ſimile eſt regnum cœlorum homini mercatori, qui quærebat margaritas optimas: 46 Qui quum inveniſſet margaritam

47 ܐܙܠ ܙܒܢ ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܘܙܒܢܗ̇ ܀ ܬܘܒ ܕܕܡܝܐ ܐܝܬܝܗ̇
ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܠܡܨܝܕܬܐ ܕܐܬܪܡܝܬ ܒܝܡܐ. ܘܡܢ ܟܠ
48 ܓܢܣܐ ܟܢܫܬ. ܗܝ ܕܟܕ ܐܬܡܠܝܬ ܐܣܩܘܗ̇ ܥܠ *ܣܦܪܐ. * αιγιαλον
ܘܟܕ ܝܬܒܘ: ܓܒܘ ܗܠܝܢ ܛܒܬܐ ܒܡ̈ܐܢܐ: ܘܗܠܝܢ ܕܝܢ
49 ܒܝ̈ܫܬܐ. ܠܒܪ ܐܪܡܝܘ. ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܫܘܠܡܐ ܕܥܠܡܐ.
ܢܦܩܘܢ ܡܠܐܟ̈ܐ ܘܢܦܪܫܘܢ ܠܒܝ̈ܫܐ ܡܢ ܡܨܥܬ ܙܕܝ̈ܩܐ:
50 ܘܢܪܡܘܢ ܐܢܘܢ ܒܐܬܘܢܐ ܕܢܘܪܐ. ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩܐ
51 ܕܫܢ̈ܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܣܬܟܠܬܘܢ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ:
52 ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܝܢ ܡܪܝܐ. ¹ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܛܠ
ܗܢܐ ܟܠ ܣܦܪ ܕܐܬܬܠܡܕ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܕܕܡܐ
ܐܝܬܘܗܝ: ܠܓܒܪܐ ܡܪܐ ܒܝܬܐ: ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܡܦܩ ܡܢ
53 ²ܣܝܡܬܐ ܕܝܠܗ ܚܕ̈ܬܐ ܘܥܬܝ̈ܩܬܐ ܀ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ

unam pretioſam, abiit *et* vendidit omnia quæ habebat, et emit
47 eam. Rurſus ſimile eſt regnum cœlorum verriculo quod projec-
48 tum eſt in mare, et ex omni genere congregavit: Quod quum
impletum eſſet, ſubduxerunt ad littus: et quum ſediſſent, ſele-
49 gerunt bona in vaſa, mala autem foras projecerunt. Sic erit
in conſummatione mundi: exibunt angeli, et ſeparabunt malos
50 e medio juſtorum; Et projicient eos in fornacem ignis: ibi erit
51 fletus, et ſtridor dentium. Dicit iis Jeſus, Intellexiſtis hæc omnia?
52 Dicunt ei, Etiam, Domine. † Ipſe autem dixit iis, Propterea om-
nis ſcriba edoctus ad regnum cœlorum, ſimilis eſt homini domino
53 domus; qui profert e theſauro ſuo nova et vetera. Et factum eſt,

1 ܗܘ ܕܝܢ] In margine MSti ܝܫܘܥ (ܗܘ ܕܝܢ)
2 ܣܝܡܬܐ] ܚܕܐ ܣܝܡܬܐ
† Ipſe autem] Lectio marg. (Ipſe autem) Jeſus.

ܡܬ̈ܠܐ ܗܠܝܢ ܫܢܝ ܡܢ ܬܡܢ ܀ ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܐܬܪܐ ܕܝܠܗ ܆ ܡܠܦ 54
ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܟܢܘܫܬܗܘܢ ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܗܪܘܢ ܘܢܐܡܪܘܢ ܆ ܡܢ
ܐܝܟܐ ܠܗܢܐ ܚܟܡܬܐ ܗܕܐ ܘܚܝ̈ܠܐ . ܠܘ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܗ 55
ܕܢܓܪܐ ܆ ܠܘ ܐܡܐ ܕܝܠܗ ܡܬܐܡܪܐ ܡܪܝܡ ܆ ܘܐܚ̈ܘܗܝ
ܐܝܥܩܘܒ ¹ܘܐܝܘܣܐ ܘܫܡܥܘܢ ܘܐܝܗܘܕܐ ܆ ܘܐܚ̈ܘܬܐ ܕܝܠܗ 56
ܠܘ ܟܠܗܝܢ ܠܘܬܢ ܐܝܬܝܗܝܢ ܆ ܡܢ ܐܝܟܐ ܗܟܝܠ ܠܗܢܐ
ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ . ܘܡܬܬܟܫܠܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ 57
ܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܠܐ ܐܝܬ ܢܒܝܐ ܕܫܝܛ ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܒܐܬܪܐ ܕܝܠܗ
ܘܒܒܝܬܗ . ܘܠܐ ܥܒܕ ܬܡܢ ܚܝ̈ܠܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܆ ܡܛܠ ܠܐ 58
CAP. XIV. ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܀ ܒܗܘ ܙܒܢܐ ܆ ܫܡܥ ܗܪܘܕܣ *ܗܘ 1
* τετράρχης
ܛܛܪܐܪܟܐ ܫܡܥܗ ܕܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ . ܘܐܡܪ ܠܥܒ̈ܕܘܗܝ . 2
ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ . ܗܘ ܩܡ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ ܆

quum finiiſſet Jeſus parabolas has, diſceſſit illinc. Et quum ve- 54
niſſet in regionem ſuam, docebat eos in ſynagoga eorum, adeo
ut mirarentur, et dicerent, Unde huic ſapientia hæc et virtutes?
Nonne hic eſt filius fabri? nonne mater ejus dicitur Maria, et 55
fratres ejus, Jacobus, † et Joſes, et Simon, et Judas? Et ſorores 56
ejus, nonne omnes apud nos ſunt? Unde igitur huic hæc om-
nia? Et offendebantur in eo. Ipſe autem Jeſus dixit iis, Non 57
eſt propheta contemptus, niſi in regione ſua et in domo ſua. Et 58
non fecit ibi virtutes multas, propter incredulitatem eorum.
CAP. XIV. In illo tempore audivit Herodes tetrarcha famam Chriſti Jeſu. 1
Et dixit ſervis ſuis, Hic eſt Johannes Baptiſta: ipſe ſurrexit a 2

---

1 ܘܐܝܘܣܐ] In margine MSti ܘܝܘܣܦ

† et Joſes] Lectio marg. Et Joſeph.

3 ܘܡܛܠ ܗܕܐ ܚܝ̈ܠܐ ܡܬܥܒܕܝܢ ܒܗ܀ ܗܘ ܓܝܪ ܗܪܘܕܝܣ܇
ܟܕ ܐܚܕܗ ܗܘܐ ܠܝܘܚܢܢ ܐܣܪܗ ܘܣܡܗ ܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ܇
4 ܡܛܠ ܗܪܘܕܝܐ ܐܢܬܬܐ ܕܦܝܠܝܦܘܣ ܐܚܘܗܝ. ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗ
5 ܓܝܪ ܝܘܚܢܢ܇ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܟ ܕܬܐܚܘܕܝܗ̇. ܘܟܕ ܨܒܐ ܗܘܐ
ܠܡܩܛܠܗ܇ ܕܚܠ ܡܢ ܟܢܫܐ. ܡܛܠ ܕܐܝܟ ܕܠܢܒܝܐ ܐܚܝܕܝܢ
6 ܗܘܘ ܠܗ. ܟܕ ܕܝܢ ܗܘܘ ܒܝ̈ܠܕܘܗܝ ܕܗܪܘܕܣ܇ ܪܩܕܬ
7 ܒܪܬܗ ܕܗܪܘܕܝܐ ܒܡܨܥܬܐ. ܘܫܦܪܬ ܠܗܪܘܕܣ. ܡܢ ܗܪܟܐ
ܒܡܘ̈ܡܬܐ ܐܫܬܘܕܝ ܠܡܬܠ ܠܗ̇܇ ܗܘ ܡܐ ܕܬܫܐܠ.
8 ܗܝ ܕܝܢ ܡܛܠ ܕܡܩܕܡ ܡܬܠܡܕܐ ܗܘܬ ܡܢ
ܐܡܗ̇ ܕܝܠܗ̇܇ ܗܒ ܠܝ ܐܡܪܐ ܗܪܟܐ ܥܠ ܦܝܢܟܐ܇ ܠܪܫܗ
9 ܕܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ. ܘܐܬܟܪܝ ܡܠܟܐ. ܡܛܠ ܕܝܢ
ܡܘ̈ܡܬܐ ܘܗܢܘܢ ܕܥܡܗ ܣܡܝܟܝܢ܇ ܦܩܕ ܠܡܬܝܗܒܘܬܗ.
10 11 ܘܫܕܪ ܦܣܩܗ ܠܪܫܗ ܕܝܘܚܢܢ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪ̈ܐ܇ ܘܐܬܐܬܝ ܪܫܗ

3 mortuis, et propterea virtutes operantur in eo. Ipſe enim Herodes quum apprehendiſſet Johannem, vinxit eum, et poſuit eum in domo cuſtodiæ, propter Herodiadem uxorem Philippi fratris
4 5 ſui. Dicebat ei enim Johannes, Non licet tibi habere eam. Et quum cuperet occidere eum, timuit turbam; quia ſicut prophe-
6 tam habebant eum. Quum autem † eſſent natalitia Herodis, ſal-
7 tavit filia Herodiadis in medio, et placuit Herodi: Unde cum
8 juramentis pollicitus eſt dare ei quicquid petierit. Ipſa autem, quia prædocta erat a matre ſua, Da mihi, inquit, hic in patina
9 caput Johannis Baptiſtæ. Et contriſtatus eſt rex: propter autem
10 juramenta, et illos qui cum eo accumbebant, juſſit dari. Et
11 miſit et amputavit caput Johannis in carcere: Et allatum eſt caput

---

1 ܗܘܘ] In margine MSti ܐܬܘ ܗܘܘ

† eſſent] Lectio marg. Venirent.

ܕܪܫܗ ܥܠ ܦܝܢܟܐ܆ ܘܐܬܝܗܒ ܠܛܠܝܬܐ܂ ܘܐܝܬܝܬܗ ܠܐܡܗ
12 ܕܝܠܗ܂ ܘܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܫܩܠܘ ܠܦܓܪܐ ܘܩܒܪܘܗܝ܂
13 ܘܐܬܘ[1] ܐܘܕܥܘ ܠܝܫܘܥ ܀ ܘܟܕ ܫܡܥ ܝܫܘܥ ܫܢܝ ܡܢ ܬܡܢ
ܒܐܠܦܐ ܠܕܘܟܬܐ ܚܪܒܬܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ܂ ܘܟܕ ܫܡܥܘ
14 ܟ̈ܢܫܐ܆ ܢܩܦܘܗܝ [2]ܪܓܠܐܝܬ ܡܢ ܡܕ̈ܝܢܬܐ܂ ܘܟܕ ܢܦܩ
ܝܫܘܥ܂ ܚܙܐ ܟ̈ܢܫܐ ܣܓܝ̈ܐܐ܂ ܘܐܬܪܚܡ ܥܠܝܗܘܢ܆ ܘܐܣܝ
15 ܟܪ̈ܝܗܐ ܕܝܠܗܘܢ ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܗܘܐ ܪܡܫܐ܆ ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܚܪܒܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܢܐ ܕܘܟܬܐ܆
ܘܥܕܢܐ ܡܢ ܟܒܪ ܥܒܪ ÷ ܠܗ܂ ܠ [3]ܫܪܝ ܐܢܘܢ ܠܟ̈ܢܫܐ܂ ܐܝܟܢܐ
16 ܕܟܕ ܢܐܙܠܘܢ [4]ܠܩܘܪܝܐ ܢܙܒܢܘܢ ܠܗܘܢ ܡܐܟܘܠܬܐ܂ ܗܘ ܕܝܢ

ejus in patina, et datum eſt puellæ: et attulit matri ſuæ. Et 12
acceſſerunt diſcipuli ejus, *et* ſuſtulerunt corpus, et ſepelierunt
illud: † et venerunt et renunciaverunt Jeſu. Et quum audi- 13
viſſet Jeſus, ſeceſſit illinc in navi in locum deſertum ipſe ſolus.
Et quum audiviſſent turbæ, ſequutæ ſunt eum ‡ pedibus ab ur-
bibus. Et quum egreſſus eſſet Jeſus, vidit turbas multas; et mi- 14
ſertus eſt eorum, et ſanavit ægrotos eorum. Quum autem eſſet 15
veſpera, acceſſerunt ad eum diſcipuli ejus, dicentes, Deſertus eſt
locus, et tempus jam præteriit; ‖ dimitte turbas, ut quum abi-
erint § in vicos, emant ſibi eſcas. Ipſe autem Jeſus dixit iis, non 16

---

1 ܘܐܬܘ] In margine MS^ti ܬܠܡܝܕܘܗܝ (ܘܐܬܘ)
2 ܪܓܠܐܝܬ] ܪ̈ܓܠܝܐ
3 ܫܪܝ ܐܢܘܢ ܠܟ̈ܢܫܐ] (ܫܪܝ) ܗܟܝܠ (ܐܢܘܢ ܠܟ̈ܢܫܐ)
4 ܠܩܘܪܝܐ] (ܠܩܘܪܝܐ) ܕܚܘܕܪܐ
† et venerunt] Lectio marg. (et venerunt) Diſcipuli ejus.
‡ Pedibus] pedeſtres.
‖ dimitte turbas] (dimitte) Igitur (turbas)
§ in vicos] (in vicos) Qui *ſunt* in circuitu.

ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܣܢܝܩܘܬܐ ܠܡܐܙܠ.
17 ܗܒܘ ܠܗܘܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܟܘܠܬܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܠܗ.
ܠܐ ܐܝܬ ܠܢ ܗܪܟܐ: ܐܠܐ ܐܢ ܚܡܫܐ ܠܚ̈ܡܐ ܘܬܪܝܢ ܢܘ̈ܢܐ.
19 18 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܬܘ ܐܢܘܢ ܠܝ ܠܗܪܟܐ. ܘܟܕ ܦܩܕ
ܠܟܢ̈ܫܐ ܠܡܣܬܡܟܘ ܥܠ [1]ܥܣ̈ܒܐ: ܢܣܒ ܐܢܘܢ ܠܚܡܫܐ
ܠܚ̈ܡܐ ܘܬܪܝܢ ܢܘ̈ܢܐ: ܘܟܕ ܚܪ ܒܫܡܝܐ ܒܪܟ. ܘܟܕ ܩܨܐ
ܝܗܒ ܐܢܘܢ ܠܠܚ̈ܡܐ ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ
20 ܠܟܢ̈ܫܐ. ܘܐܟܠܘ ܟܠܗܘܢ ܘܣܒܥܘ. ܘܫܩܠܘ ܝܬܝܪ̈ܬܐ ܕܩܨܝ̈ܐ
21 ܬܪܥܣܪ ܩܘܦܝ̈ܢܐ ܡܠܝ̈ܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܐܟܠܘ ܐܝܬܝܗܘܢ
ܗܘܘ: ܓܒܪ̈ܐ ܐܝܟ ܚܡܫܐ ܐܠܦ̈ܝܢ ܣܛܪ ܡܢ ܢܫ̈ܐ
22 ܘܛܠܝ̈ܐ܀ ܘܡܚܕܐ ܐܠܨ ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ ܠܡܣܩ
ܠܐܠܦܐ. ܘܢܩܕܡܘܢܝܗܝ ܠܥܒܪܐ: ܥܕ ܫܪܐ ܗܘ ܠܟܢ̈ܫܐ܀

17 habent neceſſe abire: date iis vos ad comedendum. Ipſi autem dicunt ei, Non habemus hic niſi quinque panes et duos piſces.
18 19 Ipſe autem dixit iis, Afferte eos mihi huc. Et quum juſſiſſet turbas diſcumbere † ſuper herbas, accepit illos quinque panes et duos piſces, et quum aſpexiſſet in cœlum, benedixit; et quum fregiſſet, dedit illos panes diſcipulis, ipſi autem diſcipuli turbis.
20 Et comederunt omnes, et ſaturati ſunt: et ſuſtulerunt reliquias
21 fragmentorum duodecim cophinos plenos. Illi autem qui comederant, erant viri quaſi quinque millia, præter mulieres et pueros.
22 Et ſtatim compulit diſcipulos ſuos conſcendere in navim, et præcedere eum in ulteriorem ripam, dum dimitteret ipſe turbas.

---

[1] ܥܠ ܥܣ̈ܒܐ] In margine MSti (ܥܠ) ܥܣܒܐ

† ſuper herbas] Lectio marg. (ſuper) Herbam.

23 ܘܟܕ ܫܪܐ ܐܢܘܢ ܠܟܢ̈ܫܐ܀ ܣܠܩ ܠܛܘܪܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ
ܠܡܨܠܝܘ ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܪܡܫܐ ܗܘܐ܀ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܐܝܬܘܗܝ
24 ܗܘܐ ܬܡܢ܂ ܐܠܦܐ ܕܝܢ ܗܐ ܟܒܪ ܒܡܨܥܬܗ ܕܝܡܐ ܐܝܬܝܗ̇
ܗܘܬ܀ ܟܕ ܡܫܬܢܩܐ ܗܘܬ ܡܢ ܓܠ̈ܠܐ܂ ܐܝܬܘܗܝ ܓܝܪ
25 ܕܠܘܩܒܠܐ ܗܝ ܪܘܚܐ܂ ܒܡܛܪܬܐ ܕܝܢ ܪܒܝܥܝܬܐ ܕܠܠܝܐ܀
26 ¹ܐܙܠ ܠܘܬܗܘܢ ܟܕ ܡܗܠܟ ܥܠ ܝܡܐ܂ ܘܟܕ ܚܙܐܘܗܝ
ܬܠܡ̈ܝܕܐ ܕܡܗܠܟ ܥܠ ܝܡܐ܀ ܐܬܕܠܚܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂
27 * φάντασμα *ܕܦܢܛܣܡܐ ܐܝܬܘܗܝ܂ ܘܡܢ ܕܚܠܬܐ ܩܥܘ܂ ܡܚܕܐ ܕܝܢ
ܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ܀ ܐܬܠܒܒܘ ܐܢܐ ܐܢܐ ܠܐ
28 ܬܕܚܠܘܢ ܀ ܟܕ ܥܢܐ ܠܗ ܕܝܢ ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ܂ ܡܪܝܐ܀
29 ܐܢ ܐܢܬ ܐܢܬ܀ ܦܩܘܕ ܠܝ ܕܐܬܐ ܠܘܬܟ ܥܠ ܡ̈ܝܐ܂ ܗܘ
ܕܝܢ ܐܡܪ ܬܐ܂ ܘܟܕ ܢܚܬ ܡܢ ܐܠܦܐ ܦܛܪܘܣ܀ ܗܠܟ
30 ܥܠ ܡ̈ܝܐ ܠܡܐܬܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ܂ ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܠܪܘܚܐ ܥܫܝܢܬܐ

Et quum dimiſiſſet turbas, aſcendit in montem ſolus ad orandum: 23
quum autem veſpera eſſet, ſolus erat illic. Navis autem jam in 24
medio maris erat, vexata a fluctibus: erat enim contrarius ventus. Cuſtodia autem quarta noctis, † abiit ad illos, ambulans 25
ſuper mare. Et quum vidiſſent eum diſcipuli ambulantem ſuper 26
mare, turbati ſunt, dicentes, quod ſpectrum eſſet: et præ metu
clamaverunt. Statim autem loquutus eſt iis Jeſus, dicens, Bono 27
animo ſitis: ego ſum, ne timeatis. Reſpondens ei autem Petrus 28
dixit, Domine, ſi tu es, jube me venire ad te ſuper aquas. Ipſe 29
autem dixit, Veni. Et quum deſcendiſſet e navi Petrus, ambulavit ſuper aquas, ut veniret ad Jeſum. Quum vidiſſet autem 30

---

[1] ܐܙܠ] In margine MSti ܐܬܐ

† abiit] Lectio marg. Venit.

ܥܫܝܢܐ. ܕܚܠ. ܘܟܕ ܫܪܝ ܠܡܛܒܥܘ: ܩܥܐ ܟܕ ܐܡܪ. ܡܪܝܐ
31 ܦܪܘܩܝܢܝ. ܡܚܕܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܦܫܛ ܐܝܕܗ ܘܐܚܕܗ. ܘܐܡܪ
32 ܠܗ. ܙܥܘܪ ܗܝܡܢܘܬܐ ܠܡܢܐ ܐܬܦܠܓܬ ܀ ܘܟܕ ܣܠܩܘ
33 ܠܗܘܢ ܠܐܠܦܐ: ܢܚ ܪܘܚܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܒܐܠܦܐ: ܐܬܘ
ܣܓܕܘ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܫܪܝܪܐܝܬ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܐܢܬ ܀
34 35 ܘܟܕ ܥܒܪܘ ܐܬܘ ܥܠ ܐܪܥܐ *ܠܓܢܢܝܣܪܛ ܀ ܘܟܕ
ܐܫܬܘܕܥܘܗܝ ܓܒܪܐ ܕܐܬܪܐ ܗܘ: ܫܕܪܘ ܠܟܠܗ ܦܪܝܟܘܪܘܣ
ܗܘ: ܘܩܪܒܘ ܠܗ ܠܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗܘܢ.
36 ܘܡܬܟܫܦܝܢ ܗܘܘ ܠܗ: ܐܝܟܢܐ ܕܒܠܚܘܕ ܢܩܪܒܘܢ ܠܟܢܦܐ
1 ܕܡܐܢܗ ܕܝܠܗ. ܘܗܢܘܢ ܕܩܪܒܘ ܐܫܬܘ̈ܙܒܘ ܀ ܗܝܕܝܢ
ܩܪܒܝܢ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܕܡܢ ܐܝܪܘܣܘܠܘܡܘܢ
2 ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܡܛܠܡܢܐ ܬܠܡܝܕܝܟ ܥܒܪܝܢ:
ܥܠ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܩܫܝ̈ܫܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܡܫܝܓܝܢ

* εἰς Γεννησαρετ

CAP. XV.

ventum validum, timuit: et quum cœpiſſet demergi, clamavit;
31 dicens, Domine, Serva me. Statim autem Jeſus extendit manum, et apprehendit eum; et dixit ei, Puſille fide, quare du-
32 33 bitaſti? Et quum conſcendiſſent navim, quievit ventus. Illi autem qui *erant* in navi, venerunt *et* adoraverunt eum; dicentes,
34 Vere Filius Dei es. Et quum tranſiiſſent, venerunt in terram
35 Genniſaret. Et quum agnoviſſent eum viri loci illius, miſerunt in totam circumjacentem regionem illam, et obtulerunt ei omnes
36 male habentes; Et rogabant eum, ut ſolum tangerent fimbriam
1 veſtimenti ipſius: et qui tetigerunt liberati ſunt. Tunc accedunt ad Jeſum Scribæ et Phariſæi qui *erant* ex Hieroſolyma, dicentes,
2 Quare diſcipuli tui tranſgrediuntur traditionem ſeniorum? non

CAP. XV.

ܐܝ̈ܕܝܗܘܢ ܐܡܬܝ ܕܐܟܠܝܢ ܠܚܡܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܦܢܐ ܐܡܪ 3
ܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܥܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܦܘܩܕܢܐ
ܕܐܠܗܐ: ܡܛܠ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܐܠܗܐ ܓܝܪ ܦܩܕ 4
¹ܟܕ ܐܡܪ: ܕܝܩܪ ܠܐܒܐ ÷ ܕܝܠܟ ↙ ܘܠܐܡܐ. ܘܗܘ ܕܐܡܪ
ܒܝܫܬܐ ܠܐܒܐ ܐܘ ܠܐܡܐ: ܡܘܬܐ ܢܡܘܬ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ 5
ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܗܘ ܕܐܢ ܢܐܡܪ ܠܐܒܐ ܐܘ ܠܐܡܐ: ܩܘܪܒܢܐ ܗܘ
ܡܐ ܕܐܢ ܡܢܝ ܬܬܗܢܐ. ܘܠܐ ܢܝܩܪ ܠܐܒܐ ܕܝܠܗ ܐܘ ܠܐܡܗ:
ܘܒܛܠܬܘܢ ²ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܠܗܐ ܡܛܠ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ. 6
* ܢܣܒ̈ܝ ܐܦ̈ܐ: ܫܦܝܪ ܐܬܢܒܝ ܥܠܝܟܘܢ ܐܫܥܝܐ ܟܕ ܐܡܪ: 7
ܕܡܬܩܪܒ ܠܝ ܥܡܐ ܗܢܐ ܒܦܘܡܐ ܕܝܠܗܘܢ: ܘܒܣܦܘ̈ܬܐ ܠܝ 8
ܡܝܩܪ: ܠܒܐ ܕܝܠܗܘܢ ܕܝܢ ܪܚܝܩ ܡܢܝ ܣܓܝ: ܣܪܝܩܐܝܬ 9
ܕܝܢ ܕܚܠܝܢ ܠܝ: ܟܕ ܡܠܦܝܢ ܡܠܦܢܘ̈ܬܐ ܦܘ̈ܩܕܢܐ ܕܒܢ̈ܝܢܫܐ ܀

* υποκριται

enim lavant manus ſuas, quum comedunt panem. Ipſe autem 3
reſpondens dixit iis, Quare etiam vos tranſgredimini mandatum
Dei, propter traditionem veſtram? Deus enim mandavit, † di- 4
cens, Honora patrem ÷ tuum ↙ et matrem; et qui maledixerit
patri aut matri, morte moriatur. Vos autem dicitis, Quicunque 5
dixerit patri aut matri, Donum *eſt* quodcunque a me lucraberis: et
non honorabit patrem ſuum aut matrem ſuam. Et irritum feciſtis 6
‡ mandatum Dei propter traditionem veſtram. Hypocritæ, bene 7
prophetavit de vobis Eſaias, dicens, Appropinquat mihi populus hic 8
ore ſuo, et labiis me honorat; cor eorum autem longe abeſt a me:
Fruſtra autem timent me, docentes doctrinas, mandata hominum. 9

---

1 ܟܕ ܐܡܪ] In margine MS^{ti} ܐܡܪ
2 ܦܘܩܕܢܐ] ܡܠܬܐ

† dicens] Lectio marg. *et* Dixit.
‡ mandatum] Verbum.

10 ܘܟܕ ܩܪܐ ܠܘܬܗ ܠܟܢܫܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܡܥܘ ܘܐܣܬܟܠܘ.
11 ܠܘ ܗܘ ܡܐ ܕܥܐܠ ܠܦܘܡܐ ܡܛܢܦ ܠܒܪܢܫܐ܂ ܐܠܐ ܗܘ ܡܐ
12 ܕܢܦܩ ܡܢ ܦܘܡܐ܂ ܗܢܐ ܡܛܢܦ ܠܒܪܢܫܐ ܀ ܗܝܕܝܢ ܟܕ
ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܐܡܪܘ ܠܗ. ܝܕܥ ܐܢܬ ܕܦܪ̈ܝܫܐ
13 ܕܫܡܥܘ ܠܡܠܬܐ ܐܬܟܫܠܘ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܐܡܪ.
ܟܠ ܢܨܒܬܐ ܗܝ ܐܝܕܐ ܕܠܐ ܢܨܒܗ ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܗܘ ܫܡܝܢܐ
14 ܬܬܥܩܪ ܀ ܫܒܘܩܘ ܐܢܘܢ. ܣܡܝܐ ܐܢܘܢ ܡܕ̈ܒܪܢܐ
ܕܣܡܝܐ. ܣܡܝܐ ܕܝܢ ܠܣܡܝܐ ܐܢ ܢܕܒܪ܂ ܬܪܝܗܘܢ
15 ܒܓܘܡܨܐ ܢܦܠܝܢ ܀ ܥܢܐ ܕܝܢ ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܠܗ.
16 ܦܫܘܩ ܠܢ ܠܡܬܠܐ ܗܢܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ※ ܠܗ ↙.
17 ܥܕܟܠ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܣܬܟܠܢܐ ܐܝܬܝܟܘܢ܂ ܠܐ ܥܕܟܠ
ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܕܟܠ ܡܕܡ ܕܥܐܠ ܠܦܘܡܐ ܠܟܪܣܐ
18 ܐܙܠ܂ ※ ܘܠܕܘܟܬ ܙܒܠܐ ܢܦܩ܂ ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܕܢܦܩ̈ܢ ܡܢ * εἰς ἀφεδρῶνα

10 Et quum vocaſſet ad ſe turbam, dixit iis, Audite et intelligite.
11 Non quod ingreditur in os contaminat hominem ; ſed quod egre-
12 ditur ex ore, hoc contaminat hominem. Tunc quum acceſſiſſent
ad eum diſcipuli ejus, dixerunt ei, Scis quod Phariſæi, qui au-
13 dierunt iſtum ſermonem, offenſi ſunt ? Ipſe autem reſpondens
dixit, Omnis planta, quam non plantavit Pater meus cœleſtis, era-
14 dicabitur. Omittite illos : cæci ſunt duces cæcorum. Cæcus au-
15 tem cæcum ſi duxerit, ambo in foveam cadent. Reſpondens au-
16 tem Petrus dixit ei, Explica nobis parabolam iſtam. Ipſe autem
17 Jeſus dixit ※ ei ✓, Adhuc etiam vos non intelligentes eſtis? Non-
dum intelligitis, quod quicquid ingreditur in os, in ventrem abit, et
18 in locum ſtercoris ejicitur ? Quæ autem egrediuntur ex ore, de

19 ܦܘܡܐ ܡܢ ܠܒܐ ܢܦܩܢ ܂ ܘܗܢܝܢ ܡܣܝ̈ܒܢ ܠܒܪܢܫܐ܂ ܡܢ
ܓܝܪ ܠܒܐ ܢܦܩܢ ܚܘܫ̈ܒܐ ܒܝ̈ܫܐ. ܩܛܠܐ. ܓܘܪ̈ܐ. ܙܢܝܘ̈ܬܐ.
20 ܚܣܡ̈ܐ. ܓܢܒܘܬܐ. ܣܗ̈ܕܘܬܐ ܕܓ̈ܠܬܐ. ܓܘ̈ܕܦܐ. ܗܠܝܢ
ܐܝܬܝܗܝܢ ܕܡܣܝ̈ܒܢ ܠܒܪܢܫܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܒܐܝܕܝ̈ܐ ܠܐ ܡܫܝ̈ܓܬܐ
21 ܠܡܐܟܘܠ ܂ ܠܐ ܡܣܝܒܐ ܠܒܪܢܫܐ ∴ ܘܟܕ ܢܦܩ ܡܢ ܬܡܢ
22 ܝܫܘܥ ܂ ܫܢܝ *ܠܐܬܪ̈ܘܬܐ ܕܨܘܪ ܘܕܨܝܕܢ ∴ ܘܗܐ ܐܢܬܬܐ ܟܢܥܢܝܬܐ
ܡܢ ܬܚܘ̈ܡܐ ܗܢܘܢ ܟܕ ܢܦܩܬ ܂ ܩܥܬ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪܐ ܂
ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ ܡܪܝܐ ܂ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. ܒܪܬܐ ܕܝܠܝ
23 ܒܝܫܐܝܬ ܡܬܕܝܘܢܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܠܐ ܦܢܝ ܠܗ
ܡܠܬܐ. ܘܟܕ ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ ܡܬܟܫܦܝܢ ܗܘܘ
24 ܠܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܂ ܫܪܝܗ ܡܛܠ ܕܩܥܝܐ ܒܬܪܢ ∴ ܗܘ
ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ. ܠܐ ܐܫܬܕܪܬ ܂ ܐܠܐ ܠܘ ܠܥܪ̈ܒܐ
25 ܗܠܝܢ ܐܒܝ̈ܕܐ ܕܡܢ ܒܝܬܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ ∴ ܗܝ ܕܝܢ
ܐܬܬ ܣܓܕܬ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪܐ ܂ ܡܪܝܐ ܥܕܪܝܢܝ.

* εις τα μερη

corde egrediuntur, et illa contaminant hominem. Ex enim corde 19
egrediuntur cogitationes malæ, cædes, adulteria, ſcortationes, invidiæ, furta, teſtimonia falſa, convitia. Hæc ſunt quæ contami- 20
nant hominem: manibus autem illotis comedere, non contaminat hominem. Et quum egreſſus eſſet illinc Jeſus, ſeceſſit in 21
partes Tyri et Sidonis. Et ecce, mulier Chananæa ex finibus illis 22
quum egreſſa eſſet, clamavit, ei dicens, Miſerere mei, Domine, fili Davidis: filia mea male a dæmonio vexatur. Ipſe autem non 23
reſpondit ei verbum. Et quum acceſſiſſent ad eum diſcipuli ejus, rogabant eum, dicentes, Dimitte eam; quia clamat poſt nos. Ipſe autem reſpondens dixit, Non miſſus ſum, niſi ad oves perdi- 24
tas e domo Iſraelis. Ipſa autem venit, *et* adoravit eum, dicens, 25

26 ܗ̇ܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ. ܠܐ ܐܝܬܘܗ̇ܝ ܕܫܦܝܪܐ: ܠܡܣܒ
27 ܠܠܚܡܐ ܕܒܢܝܐ ܘܠܡܪܡܝܘ ܠܟܠܒ̈ܐ. ܗ̇ܝ ܕܝܢ ܐܡܪܬ. ܐܝܢ
ܡܪܝ: ܐܦ ܓܝܪ ܟܠܒ̈ܐ ܐܟܠܝܢ ܡܢ ܦܬܘ̈ܬܐ ܕܢܦܠܝܢ ܡܢ
28 ܦܬܘܪ̈ܐ ܕܡܪ̈ܝܗܘܢ. ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ̇.
* ω * ܐܘ ܐܢܬܬܐ ܪܒܐ ܗܝ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܝ. ܢܗܘܐ ܠܟܝ ܐܝܟ
ܕܨܒܝܐ ܐܢܬܝ. ܘܐܬܐܣܝܬ ܒܪܬܐ ܕܝܠܗ̇ ܡܢ ܫܥܬܐ ܗܝ ※
29 ܘܟܕ ܥܒܪ ܡܢ ܬܡܢ ܝܫܘܥ: ܐܬܐ ܥܠ ܝܕ ܝܡܐ ܕܓܠܝܠܐ.
30 ܘܟܕ ܣܠܩ ܠܛܘܪܐ. ܝܬܒ ܗܘܐ ܬܡܢ ܀ ܘܩܪܒܘ ܠܘܬܗ
ܟܢܫ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܕܐܝܬ ܗܘܘ ܥܡܗܘܢ: ܚܪ̈ܫܐ: ܚܓܝܪ̈ܐ:
ܣܡܝ̈ܐ: ܦܟܝ̈ܚܐ. ܘܐܚܪ̈ܢܐ ܣܓܝ̈ܐܐ. ܘܫܕܝܘ ܐܢܘܢ
31 ܠܘܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܕܝܫܘܥ ܘܐܣܝ ܐܢܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܢ̈ܫܐ
ܢܬܕܡܪܘܢ. ܟܕ ܚܙܝܢ ܠܚܪ̈ܫܐ [1]ܕܡܡܠܠܝܢ. ܘܠܦܟܝ̈ܚܐ

26 Domine, adjuva me. Ipſe autem reſpondens dixit, Non eſt bo-
27 num accipere panem filiorum, et projicere canibus. Ipſa autem
dixit, Ita, Domine: etenim canes comedunt de micis quæ
28 cadunt e menſis dominorum ſuorum. Tunc reſpondens Jeſus
dixit ei, O mulier, magna eſt fides tua: fiat tibi ſicut vis. Et
29 ſanata eſt filia ejus ex hora illa. Et quum tranſiiſſet illinc Jeſus,
venit juxta mare Galilææ; et quum aſcendiſſet in montem, ſe-
30 debat illic. Et acceſſerunt ad eum turbæ multæ, quæ habebant
ſecum mutos, claudos, cæcos, mutilos, et alios multos; et ab-
31 jecerunt eos ad pedes Jeſu: et ſanavit eos: Adeo ut turbæ mi-
rarentur, quum viderent † mutos loquentes, et mutilos ſanos, et

[1] ܕܡܡܠܠܝܢ] In margine MSti ܕܫܡܥܝܢ

† mutos loquentes] Lectio marg. (*ſurdos*) Audientes.

ܕܡܗܠܟܝܢ܇ ܘܣܡܝ̈ܐ ܕܚܙܝܢ܇ ܘܫܒ̈ܚܐ ܕܐܝܣܪܝܠ܀
ܘܫܒܚܘ ܠܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܩܪܐ ܠܘܬܗ 32
ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܕܝܠܗ ܐܡܪ. ܡܬܪܚܡ ܐܢܐ ܥܠ ܟܢܫܐ܇ ܕܗܐ
ܝܘܡ̈ܬܐ ܬܠܬܐ ܡܩܘܝܢ ܠܘܬܝ܇ ܘܠܝܬ ܠܗܘܢ ܡܕܡ
ܕܢܐܟܠܘܢ. ܘܠܡܫܪܐ ܐܢܘܢ ܨܝ̈ܡܐ ܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ܇ ܕܠܡܐ ¹ܢܫܬܪܘܢ
ܒܐܘܪܚܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܡܢ ܐܝܟܐ ܠܢ ܒܡܕܒܪܐ 33
ܠܚ̈ܡܐ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ܇ ܐܝܟ ܕܢܣܒܥ ܟܢܫܐ ܕܐܝܟ ܗܢܐ.
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܟܡܐ ܠܚ̈ܡܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ. ²ܘܐܡܪܘ 34
ܠܗ. ܫܒܥܐ܇ ܘܩܠܝܠ ܢܘܢ̈ܐ. ܘܦܩܕ ܠܟܢܫܐ 35
ܠܡܣܬܡܟܘ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܘܟܕ ܢܣܒ ܠܗܠܝܢ ܫܒܥܐ ܠܚ̈ܡܐ 36
ܘܠܗܢܘܢ ܢܘܢ̈ܐ܇ ܐܘܕܝ. ܩܨܐ ܘܝܗܒ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܕܝܠܗ. ܗܢܘܢ
ܕܝܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܠܟܢܫܐ. ܘܐܟܠܘ ܟܠܗܘܢ ܘܣܒܥܘ. ܘܫܩܠܘ 37

claudos ambulantes, et cæcos videntes : et glorificaverunt Deum
Iſraelis. Ipſe autem Jeſus quum vocaſſet ad ſe diſcipulos ſuos, 32
dixit, Miſeret me turbæ : quia ecce dies tres permanent apud
me, et non habent quod comedant : et dimittere eos jejunos
nolo, ne deficiant in via. Et dicunt ei diſcipuli ejus, Unde no- 33
bis in deſerto panes tanti, ut ſaturemus turbam tantam ? Et 34
dicit iis Jeſus, Quot panes habetis ? † Et dixerunt ei, Septem :
et paucos piſciculos. Et juſſit turbam diſcumbere ſuper terram. 35
Et quum accepiſſet illos ſeptem panes, et illos piſces ; gratias egit, 36
et fregit, et dedit diſcipulis ſuis ; ipſi autem diſcipuli turbæ. Et 37
comederunt omnes, et ſaturati ſunt : et ſuſtulerunt reliquias

[1] ܢܫܬܪܘܢ] In margine MSti ܢܫܬܪܘܢ ܒܡܫܪܝܘܬܐ ἐκλυθῶσιν

[2] ܘܐܡܪܘ] ܗܢܘܢ ܕܝܢ (ܐܡܪܘ)

† Et dixerunt] Lectio marg. Ipſi autem (dixerunt)

ܕܐܬܝܬܪ ܕܩܨܝܐ ܫܒܥܐ ܐܣܦܪܝܕܣ ܡܠܝܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܐܟܠܘ 38
ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ܂ ܐܝܟ ܐܪܒܥܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܝܢ܆ ܣܛܪ ܡܢ
ܢܫܐ ܘܛܠܝܐ. ܘܟܕ ܫܪܐ ܠܟܢܫܐ܆ ܣܠܩ ܠܐܠܦܐ ܘܐܬܐ 39
ܠܬܚܘܡܐ ܕܡܓܕܠ ܀ ܘܟܕ ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܦܪܝܫܐ ܘܙܕܘܩܝܐ ܟܕ 1 CAP. XVI.
ܡܢܣܝܢ܆ *ܫܐܠܘܗܝ ܐܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܠܡܚܘܝܘ ܠܗܘܢ ܀
ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܦܢܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܐ ܕܗܘܐ ܪܡܫܐ ܐܡܪܝܢ 2
ܐܢܬܘܢ. ܨܚܘܐ ܗܘ. ܣܡܩ ܓܝܪ ܫܡܝܐ. ܘܨܦܪܐ ܝܘܡܢܐ 3
ܣܬܘܐ ܗܘ. ܣܡܩ ܓܝܪ ܫܡܝܐ ܟܕ ܟܡܝܪ. ܠܦܪܨܘܦܐ
ܡܢ ܕܫܡܝܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܦܪܫܘ܆ ܠܐܬܘܬܐ ܕܝܢ
ܕܙܒܢܐ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܀ ܕܪܐ ܒܝܫܐ ܘܓܝܪܐ ܐܬܐ 4
ܒܥܐ. ܘܐܬܐ ܠܐ ܬܬܝܗܒ ܠܗ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܐܬܐ ܕܝܘܢܢ
ܗܘ ܢܒܝܐ. ܘܟܕ ܫܒܩ ܐܢܘܢ ܐܙܠ. ܘܟܕ ܐܬܘ 5
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܥܒܪܐ܆ ܛܥܘ ܠܡܣܒ ܠܚܡܐ ܀ ܗܘ 6

* ἐπηρώτησαν

38 fragmentorum, ſeptem ſportas plenas. Illi autem qui comede-
39 rant, erant quatuor mille viri, præter mulieres et pueros. Et
quum dimiſiſſet turbas, aſcendit in navim, et venit in fines Mag-
1 dala. Et quum acceſſiſſent ad eum Phariſæi et Sadducæi, tentan- CAP. XVI.
2 tes rogarunt eum ſignum e cœlo oſtendere iis. Ipſe autem reſ-
pondens dixit iis, Quum eſt veſpera, dicitis, Serenitas erit : ru-
3 bet enim cœlum. Et mane, Hodie hyemalis tempeſtas erit :
rubet enim cœlum triſte. Faciem quidem cœli noſtis diſcernere,
4 ſigna autem temporum non poteſtis. Generatio mala et adultera
ſignum quærit, et ſignum non dabitur ei, niſi ſignum Jonæ pro-
5 phetæ. Et quum reliquiſſet eos, abiit. Et quum veniſſent diſ-
6 cipuli ejus in ulteriorem ripam, obliti ſunt accipere panes. Ipſe

ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܚܙܘ ܘܐܙܕܗܪܘ ܡܢ ܚܡܝܪܐ ܕܦܪ̈ܝܫܐ
7 ܘܙܕܘܩܝܐ ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܒܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆
8 ܡܛܠ ܕܠܚܡܐ ܠܐ ܢܣܒܢ. ܟܕ ܝܕܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ. ܡܢܐ
ܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܟܘܢ ܙܥܘܪ̈ܝ ܗܝܡܢܘܬܐ܆ ܡܛܠ ܕܠܚܡܐ
9 ܠܐ ܢܣܒܬܘܢ. ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܘܠܐ ܥܗܕܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܗܢܘܢ ܚܡܫܐ ܠܚܡܐ ܕܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ: ܘܟܡܐ
10 ܩܘܦ̈ܝܢܐ ܫܩܠܬܘܢ: ܘܠܐ ܠܗܢܘܢ ܫܒܥܐ ܠܚܡܐ ܕܐܪܒܥܐ
11 ܐܠܦܝܢ: ܘܟܡܐ ܐܣܦܪ̈ܝܕܐ ܢܣܒܬܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ
ܐܢܬܘܢ܆ ܕܠܐ ܡܛܠ ܠܚܡܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ܆ ܠܡܙܕܗܪܘ ܡܢ
12 ܚܡܝܪܐ ܕܦܪ̈ܝܫܐ ܘܙܕܘܩܝܐ. ܗܝܕܝܢ ܐܣܬܟܠܘ. ܕܠܐ ܐܡܪ
ܠܡܙܕܗܪܘ ܡܢ ܚܡܝܪܐ ܕܠܚܡܐ܆ ܐܠܐ ܡܢ *ܡܠܦܢܘܬܐ
13 ܕܦܪ̈ܝܫܐ ܘܙܕܘܩܝܐ ܀ ܟܕ [1]ܢܦܩ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܐܬܪ̈ܘܬܐ ܕܩܣܪܝܐ

* διδαχῆς

autem Jeſus dixit iis, Videte et cavete a fermento Phariſæorum et Sadducæorum. Ipſi autem ratiocinabantur in ſeipſis, dicentes, 7
Quia panes non accepimus. Quum cognoviſſet autem Jeſus, 8
dixit, Quid ratiocinamini in vobis ipſis, puſilli fide, quia panes non accepiſtis? Nondum intelligitis? neque memores eſtis illorum quinque panum quinque millium, et quot cophinos ſuſtuleritis? 9
Neque illorum ſeptem panum quatuor millium, et quot 10
ſportas acceperitis? Quomodo non intelligitis, quod non de 11
pane dixi vobis, ut caveretis a fermento Phariſæorum et Sadducæorum? Tunc intellexerunt quod non dixiſſet ut caverent a 12
fermento panis, ſed a doctrina Phariſæorum et Sadducæorum.
Quum † exiviſſet autem Jeſus in regiones Cæſareæ Philippi, in- 13

[1] ܢܦܩ] In margine MS^ti ܐܬܐ

† exiviſſet] Lectio marg. Veniſſet

ܕܦܝܠܝܦܦܘܣ* : ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪ : * φιλιππου
14 ܡܢܘ ܐܡܪܝܢ ܐ̈ܢܫܐ ܕܐܢܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ : ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ :
ܗܢܘܢ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ. ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ ܐܠܝܐ. ܐܚܪ̈ܢܐ
15 ܕܝܢ ܐܪܡܝܐ. ܐܘ ܚܕ ܡܢ ܢܒܝ̈ܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ
16 ܡܢܘ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܢܐ. ܥܢܐ ܕܝܢ ܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ
17 ܐܡܪ. ܐܢܬ ܐܢܬ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ ⁘ ܘܥܢܐ
ܝܫܘܥ ܗܘ ܐܡܪ ܠܗ. ܛܘܒܝܟ ܐܢܬ ܫܡܥܘܢ *ܒܪ * Βὰρ ἰωνᾶ
ܝܘܢܐ. ܡܛܠ ܕܒܣܪܐ ܘܕܡܐ ܠܐ ܓܠܐ ܠܟ : ܐܠܐ ܐܒܐ ܕܝܠܝ
18 ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ. ܐܦ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟ ܐܡܪ ܐܢܐ : ܕܐܢܬ ܐܢܬ
ܦܛܪܘܣ. ܘܥܠ ܗܕܐ [1]ܫܘܥܐ ܐܒܢܝܗ ܠܥܕܬܐ ܕܝܠܝ. ܘܬܪ̈ܥܐ
19 ܕܫܝܘܠ ܠܐ ܢܚܣܢܘܢܗ. [2]ܘܐܬܠ ܠܟ ܩܠܝ̈ܕܐ ܕܡܠܟܘܬܐ
ܕܫܡܝܐ. ܘܗܘ ܡܐ ܕܐܢ ܬܐܣܘܪ ܥܠ ܐܪܥܐ : ܢܗܘܐ ܐܣܝܪ

terrogabat diſcipulos ſuos, dicens, Quem dicunt homines quod
14 ego ſim Filius hominis? Ipſi autem dixerunt, Hi quidem, Johannes Baptiſta, alii autem Elias, alii autem Jeremias, aut unus
15 ex prophetis. Dicit iis, Vos autem quem dicitis quod ego ſim?
16 Reſpondens autem Simon Petrus dixit, Tu es Chriſtus Filius
17 Dei viventis. Et reſpondens Jeſus dixit ei, Beatus es Simon Barjona: quia caro et ſanguis non revelavit tibi, ſed pater meus qui
18 *eſt* in cœlis. Etiam ego autem tibi dico, quod tu es Petrus, et ſuper hanc † petram ædificabo Eccleſiam meam, et portæ inferni
19 non prævalebunt ei. ‡ Et dabo tibi claves regni cœlorum; et quicquid ligaveris ſuper terram, erit ligatum in cœlis; et quic-

[1] ܫܘܥܐ] In margine MSti ܦܛܪܘܣ ܫܘܥܐ ܡܬܦܫܩ ⁘

[2] ܘܐܬܠ ܠܟ] (ܘܐܬܠ ܠܟ) ܕܝܢ

† petram] Marg. Petrus petra exponitur.

‡ Et dabo tibi] (dabo tibi) Autem.

ܒܫܡܝܐ. ܘܗܘ ܡܕܡ ܕܐܢ ܬܫܪܐ ܥܠ ܐܪܥܐ: ܝܗܘܐ ܫܪܝܐ
20 ܒܫܡܝܐ ⁘ ܗܝܕܝܢ ܦܩܕ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ: ܕܐܢܫ ܕܠܐ ܠܐܝܫ
21 ܝܐܡܪܘܢ ܕܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܡܢ ܗܝܕܝܢ ܫܪܝ
ܝܫܘܥ ܠܡܚܘܝܘ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܙܕܩ ܠܗ ܠܡܐܙܠ
ܠܐܘܪܫܠܡ: ܘܣܓܝܐܢ ܠܡܚܫ ܡܢ ܩܫܝܫܐ ܘܪܒܝ ܟܗܢܐ
22 ܘܣܦܪܐ. ܘܡܬܩܛܠ ܘܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ ܝܩܘܡ ⁘ ܘܟܕ ܕܒܪܗ
ܦܛܪܘܣ: ܫܪܝ ܠܡܟܐܐ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪ: ܚܣ ܠܟ ܡܪܝܐ:
23 ܠܐ ܬܗܘܐ ܠܟ ܗܕܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܦܢܝ. ܐܡܪ ܠܦܛܪܘܣ.
ܙܠ ܠܟ ܠܒܣܬܪܝ ܣܛܢܐ. ܬܘܩܠܐ ܕܝܠܝ ܐܢܬ. ܡܛܠ ܕܠܐ
24 ܡܬܪܥܐ ܐܢܬ ܗܠܝܢ ܕܐܠܗܐ: ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ ⁘ ܗܝܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܢ ܐܢܫ ܨܒܐ ܠܡܐܬܐ ܒܬܪܝ:
25 ܢܟܦܘܪ ܗܘ ܒܗ: ܘܢܛܥܘܢ ܙܩܝܦܗ ܘܝܬܝ ܒܬܪܝ. ܗܘ ܓܝܪ
ܕܐܢ ܨܒܐ ܢܦܫܗ ܕܝܚܝܗ * ܠܡܦܪܩܘ ܝܘܒܕܝܢܗ. ܗܘ ܕܝܢ

* ܦܚܝܗ

quid ſolveris ſuper terram, erit ſolutum in cœlis. Tunc præcepit diſcipulis ſuis, ut nemini dicerent quod ipſe eſſet Jeſus Chriſtus. 20 Exinde cœpit Jeſus indicare diſcipulis ſuis, quod oporteret 21 eum ire Hieroſolymam, et multa pati a Senioribus, et Principibus Sacerdotum, et Scribis; et occidi, et die tertio reſurgere. Et aſſumens eum Petrus, cœpit objurgare eum, dicens; Propitius eſto 22 tibi, Domine; non erit tibi hoc. Ipſe autem convertens ſe dixit 23 Petro, Abi poſt me Satana, offendiculum meum es: quia non cogitas quæ *ſunt* Dei, ſed quæ *ſunt* hominum. Tunc Jeſus dixit 24 diſcipulis ſuis, Si quis vult poſt me venire, abneget ſemetipſum; et tollat crucem ſuam, et ſequatur me. Quiſquis enim voluerit 25 animam ſuam ſervare, perdet eam; quiſquis autem perdiderit ani-

26 ܕܢܘܒܕ ܢܦܫܗ ܕܝܠܗ ܡܛܠܬܝ ܢܫܟܚܝܗ. ܡܢܐ ܓܝܪ ܡܥܕܪ
ܠܒܪܢܫܐ. ܐܢ ܠܥܠܡܐ ܟܠܗ ܢܐܬܪ. ܢܦܫܐ ܕܝܠܗ ܕܝܢ
ܢܬܚܣܪ. ܐܘ ܡܢܐ ܢܬܠ ܒܪܢܫܐ ܚܠܘܦܐ ܕܢܦܫܐ ܕܝܠܗ ܀
27 ܥܬܝܕ ܗܘ ܓܝܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܠܡܐܬܐ ܒܫܘܒܚܐ ܕܐܒܘܗܝ
ܥܡ ܡܠܐܟܘܗܝ. ܘܗܝܕܝܢ ܢܦܪܘܥ ܠܟܠܚܕ ܐܝܟ ܥܒܕܐ
28 ܕܝܠܗ ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܐܝܬ ܐܢܫܐ # ܡܢ
ܗܠܝܢ ✓ ܕܗܪܟܐ ܩܝܡܝܢ. ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܢܛܥܡܘܢ ܡܘܬܐ.
1 ܥܕܡܐ ܕܢܚܙܘܢ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܐܬܐ ˑ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܝܠܗ ܀ ܘܒܬܪ CAP. XVII.
ܝܘܡܬܐ ܫܬܐ. ܕܒܪ ܝܫܘܥ ܠܟܐܦܐ ܘܠܝܥܩܘܒ ܘܠܝܘܚܢܢ
ܐܚܘܗܝ. ܘܡܣܩ ܐܢܘܢ ܠܛܘܪܐ ܪܡܐ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ.
2 *ܘܐܫܬܚܠܦ ܒܕܡܘܬܐ ܩܕܡܝܗܘܢ. ܘܢܗܪ ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܗ ܐܝܟ * καὶ μετεμορφώθη
3 ܫܡܫܐ. ܡܐܢܘܗܝ ܕܝܢ ܗܘܘ ܚܘܪܐ ܐܝܟ ܢܘܗܪܐ. ܘܗܐ ܐܬܚܙܝܘ

26 mam ſuam propter me, inveniet eam. Quid enim proderit homini, ſi mundum totum lucratus fuerit, animæ ſuæ autem damnum patiatur? aut quid dabit homo *in* commutationem animæ
27 ſuæ? Futurus eſt enim Filius hominis venire in gloria Patris ſui cum Angelis ſuis: et tunc rependet unicuique ſecundum opera
28 ejus. Amen dico vobis, quod ſunt quidam # ex his ✓ qui hic adſtant, qui non guſtabunt mortem, donec viderint Filium homi-
1 nis venientem † in regno ſuo. Et poſt dies ſex aſſumit Jeſus Petrum, et Jacobum, et Johannem fratrem ejus, et ſubducit eos CAP. XVII.
2 in montem excelſum ſeorſum. Et mutatus eſt in forma coram iis: et reſplenduit facies ejus ſicut ſol; veſtimenta ejus autem
3 facta ſunt candida ſicut lux. Et ecce, apparuerunt iis Moſes et

1 ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܝܠܗ] In margine MSti ܒܫܘܒܚܐ ܕܐܒܘܗܝ ܀
† in regno ſuo] Lectio marg. In gloria Patris ſui.

4 ܠܗܘܢ ܡܘܫܐ ܘܐܠܝܐ ܟܕ ܥܡܗ ܡܡܠܠܝܢ. ܟܕ ܥܢܐ ܕܝܢ
ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܠܝܫܘܥ. ܡܪܝܐ: ܫܦܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܕܗܪܟܐ
ܢܗܘܐ ܐܝܬܝܢ. ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ ܢܥܒܕ ܗܪܟܐ ܬܠܬܐ ܡܫܟ̈ܢܐ.
5 ܠܟ ܚܕ. ܘܠܡܘܫܐ ܚܕ. ܘܠܐܠܝܐ ܚܕ. ܘܟܕ ܥܕܟܝܠ ܗܘ
ܡܡܠܠ: ܗܐ ܥܢܢܐ ܢܘܗܪܢܝܐ ܐܛܠܠ ܥܠܝܗܘܢ: ܘܗܐ ܩܠܐ
ܡܢ ܥܢܢܐ ܕܐܡܪ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܝ ܗܘ ܚܒܝܒܐ:
6 ܒܗܘ ܐܨܛܒܝܬ. ܠܗ ܫܡܥܘ. ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܬܠܡܝ̈ܕܐ
ܕܝܠܗ: ܢܦܠܘ ܥܠ ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܕܚܠܘ ܛܒ.
7 ܘܟܕ ܩܪܒ ܠܘܬܗܘܢ ܝܫܘܥ: ܓܫ ܒܗܘܢ ܘܐܡܪ. ܩܘܡܘ
8 ܘܠܐ ܬܕܚܠܘܢ. ܟܕ ܕܝܢ ܐܪܝܡܘ ܥܝ̈ܢܝܗܘܢ ܘܠܐ ܠܐܢܫ ܚܙܘ: ܐܠܐ
9 ܐܢ ܠܝܫܘܥ ܒܠܚܘܕܘܗܝ. ܘܟܕ ܢܚܬܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܛܘܪܐ:
ܦܩܕ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ. ܠܐ ܠܐܢܫ ܬܐܡܪܘܢܝܗܝ ܚܙܘܐ:
10 ܥܕܡܐ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝ̈ܬܐ ܢܩܘܡ ܀ ܘܫܐܠܘܗܝ

Elias, cum eo loquentes. Reſpondens autem Petrus dixit Jeſu, 4
Domine, bonum eſt ut hic ſimus: ſi vis, faciemus hic tria tabernacula, tibi unum, et Moſi unum, et Eliæ unum. Et quum 5
adhuc ipſe loqueretur, ecce nubes lucida obumbravit eos: et ecce
vox e nube, dicens, Hic eſt Filius meus dilectus, in quo complacitum eſt mihi: ipſum audite. Et quum audiviſſent diſcipuli 6
ejus, ceciderunt in faciem ſuam, et timuerunt valde. Et quum 7
acceſſiſſet ad eos Jeſus, tetigit eos, et dixit; Surgite, et ne timete.
Quum autem ſuſtuliſſent oculos ſuos, neminem viderunt niſi Je- 8
ſum ſolum. Et quum deſcenderent de monte, præcepit iis Jeſus, 9
dicens; Nemini dixeritis viſionem, donec Filius hominis a mortuis reſurgat. Et interrogaverunt eum diſcipuli ejus, dicentes, 10

ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܣܦܪ̈ܐ ܐܡܪܝܢ܆
ܕܐܠܝܐ ܘܠܐ ܕܢܐܬܐ ܩܕܡܝܬ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܦܢܐ 11
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܠܝܐ ܡܢ ܐܬܐ ܩܕܡܝܬ܆ ܘܡܬܩܢ ܟܠܡܕܡ
※ ܐܝܟ ܡܐ ܕܟܬܝܒ ↙. ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ܆ ܕܐܠܝܐ ܗܐ 12
ܡܢ ܟܕܘ ܐܬܐ. ܘܠܐ ܐܫܬܘܕܥܘܗܝ. ܐܠܐ ܥܒܕܘ ' ܠܗ ܡܕܡ
ܕܨܒܘ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܥܬܝܕ ܠܡܚܫ ܡܢܗܘܢ.
ܗܝܕܝܢ ܐܣܬܟܠܘ ܬܠܡܝ̈ܕܐ܆ ܕܥܠ ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ 13
ܐܡܪ ܠܗܘܢ ※ ܘܟܕ ܐܬܘ ܠܘܬ ܟܢܫܐ. ܩܪܒ ܠܘܬܗ ܓܒܪܐ܆ 14
ܟܕ ܡܬܒܪܟ ܥܠ ܒܘܪ̈ܟܐ ܩܕܡܘܗܝ ܘܐܡܪ. ܡܪܝܐ 15
ܐܬܪܚܡ ܥܠ ܒܪܝ ܕܝܠܝ. ܡܛܠ ܕܡܣܠܗܪ ܘܒܝܫܐܝܬ
ܚܫ. ܙܒܢ̈ܝܢ ܓܝܪ ܣܓܝܐܢ ܢܦܠ ܒܢܘܪܐ܆ ܘܙܒܢ̈ܝܢ
ܣܓܝܐܢ ܒܡܝ̈ܐ. ܘܩܪܒܬܗ ܠܘܬ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܟ܆ 16
ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ ܠܡܐܣܝܘܬܗ. ܟܕ ܦܢܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ 17

Quid igitur Scribæ dicunt, quod Eliam oporteat venire primum?
11 Jeſus autem reſpondens dixit iis, Elias quidem venit primum, et
12 reſtituit omnia, ※ ſicut ſcriptum eſt ↙. Dico autem vobis, quod
Elias jam venit, et non agnoverunt eum; ſed fecerunt † ei quæcunque voluerunt: ſic etiam Filius hominis futurus eſt pati ab
13 iis. Tunc intellexerunt diſcipuli, quod de Johanne Baptiſta
14 dixiſſet iis. Et quum veniſſent ad turbam, acceſſit ad eum homo,
15 procidens ſuper genua ante eum; Et dicens, Domine, miſerere
filii mei, quia lunaticus eſt, et male patitur: vicibus enim mul-
16 tis cadit in ignem, et vicibus multis in aquas: Et obtuli eum
17 diſcipulis tuis, et non potuerunt ſanare eum. Reſpondens autem

---

1 ܠܗ] In margine MSti ܒܗ

† ei] Lectio marg. In eo.

ܐܡܪ܂ * ܐܘ ܕܪܐ ܠܐ ܡܗܝܡܢܐ ܘܡܥܩܡܐ܃ ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܐܗܘܐ •ܘ
ܥܡܟܘܢ܂ ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܐܣܝܒܪܟܘܢ܂ ܐܝܬܐܘܗܝ ܠܝ
18 ܠܗܪܟܐ܂ ܘܟܐܐ ܒܗ ܝܫܘܥ ܘܢܦܩ ܡܢܗ ܗܘ ܫܐܕܐ܂ ܘܐܬܐܣܝ
19 ܛܠܝܐ ܡܢ ܫܥܬܐ ܗܝ܀ ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܐ ܠܘܬ
ܝܫܘܥ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܐܡܪܝܢ܂ ܡܛܠܢܐ ܚܢܢ ܠܐ ܐܫܟܚܢ
20 ܠܡܦܩܘܬܗ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܡܛܠ ܠܐ
ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ܂ ܐܡܝܢ ܓܝܪ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܃ ܕܐܢ ܐܝܬ ܗܘܬ
ܠܟܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܝܟ ܦܪܕܬܐ ܕܚܪܕܠܐ܃ ܬܐܡܪܘܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܛܘܪܐ ܗܢܐ
ܫܢܝ ܡܟܐ ܠܗܠ ܘܫܢܐ܂ ܘܠܐ ܡܕܡ ܠܐ ܢܫܬܟܚ ܠܟܘܢ܂
21 22 ܗܢܐ ܕܝܢ ܓܢܣܐ ܠܐ ܢܦܩ܃ ܐܠܐ ܐܢ ܒܨܠܘܬܐ ܘܒܨܘܡܐ܀ ܟܕ
ܡܬܗܦܟܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܒܓܠܝܠܐ܃ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܂ ܥܬܝܕ
ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܠܡܫܬܠܡܘ ܒܐܝܕܝܐ ܕܒܢܝܢܫܐ܃
23 ܘܢܩܛܠܘܢܗ ܘܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ ܢܩܘܡ܂ ܘܐܬܟܪܝܘ ܛܒ܀

Jeſus dixit, O generatio incredula et perverſa: quouſque ero vobiſcum? quouſque tolerabo vos? adducite eum mihi huc. Et 18
increpavit eum Jeſus, et exiit ab eo dæmonium: et ſanatus eſt
puer ex hora illa. Tunc quum acceſſiſſent diſcipuli ad Jeſum pri- 19
vatim, dixerunt, Quare nos non potuimus ejicere illud? Ipſe 20
autem Jeſus dixit iis, Propter incredulitatem veſtram. Amen
enim dico vobis, Si eſſet vobis fides ſicut granum ſinapis, diceretis
monti huic, Diſcede hinc illuc, et diſcederet; et nihil impoſſi-
bile eſſet vobis. Hoc enim genus non egreditur niſi per precati- 21
onem et jejunium. Quum verſarentur autem in Galilæa, dixit 22
iis Jeſus, Futurus eſt Filius hominis tradi in manus hominum;
Et occident eum, et die tertio reſurget. Et contriſtati ſunt valde. 23

24 ܟܕ ܐܬܘ ܕܝܢ ܠܟܦܪܢܚܘܡ܆ ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ *ܕܕܝܢܪܝܢ ܬܪܬܝ * δίδραχμα
ܢܣܒܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬ ܦܛܪܘܣ ܘܐܡܪܘ. ܡܠܦܢܐ ܕܝܠܟܘܢ ܠܐ
25 ܡܫܠܡ ܗܘܐ ܬܪܬܝ ܕܝܢܪܝܢ܆ ܐܡܪ ܐܝܢ. ܘܟܕ ܥܠ ܠܒܝܬܐ܆
ܩܕܡܗ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ. ܡܢܐ *ܡܬܚܙܐ ܠܟ ܫܡܥܘܢ. * δοκεῖ
ܡܠܟܝܗ ܕܐܪܥܐ܆ ܡܢ ܡܢ ܢܣܒܝܢ ܡܟܣܐ ܐܘ *ܩܢܣܘܢ. * κῆνσον
26 ܡܢ ܒܢܝܗܘܢ܆ ܐܘ ܡܢ ܢܘܟܪܝܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܦܛܪܘܣ
ܡܢ ܢܘܟܪܝܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܦܐ ܗܟܝܠ ܒܢܝܐ ܚܐܪܝܢ
27 ܐܢܘܢ ܒܢܝܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܝܢ ܕܠܐ ܢܟܫܠ ܐܢܘܢ܆ ܟܕ ܐܙܠ
ܕܐܙܠܬ ܠܝܡܐ ܐܪܡܐ ܚܟܬܐ܆ ܘܢܘܢܐ ܩܕܡܝܐ ܕܣܠܩ
ܐܚܕ܆ ܘܟܕ ܕܦܬܚܬ ܦܘܡܗ ܡܫܟܚ ܐܢܬ *ܐܣܛܐܪ. * στατῆρα
ܠܗܘ ܕܝܢ ܢܣܒ ܐܢܬ܆ ܗܒ ܠܗܘܢ ܚܠܦܝ ܘܚܠܦܝܟ ܀
1 ܒܗܝ ܫܥܬܐ܆ ܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ Cap. XVIII.
2 ܡܢܘ *ܗܟܐ ܪܒ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܘܟܕ ܩܪܐ * ἄρα
ܠܘܬܗ ܝܫܘܥ ܠܛܠܝܐ܆ ܐܩܝܡܗ ܒܡܨܥܬܐ ܕܝܠܗܘܢ

24 Quum veniſſent autem Capernaum, acceſſerunt illi qui duas drachmas accipiebant ad Petrum, et dixerunt, Præceptor veſter
25 non ſolvit duas drachmas? Dicit, Etiam. Et quum ingreſſus fuiſſet domum, prævenit eum Jeſus, dicens, Quid videtur tibi, Simon; Reges terræ a quibus accipiunt tributum aut cenſum? a
26 filiis ſuis, an ab alienis? Dicit ei Petrus, Ab alienis. Dicit ei
27 Jeſus, Ergo liberi ſunt filii. Ut autem non offendamus eos, quum abieris ad mare, projice hamum, et piſcem primum aſcendentem tolle; et quum aperueris os ejus, invenies ſtaterem; ipſum aſſumens, da iis pro me et pro te.
1 In illa hora acceſſerunt diſcipuli ad Jeſum, dicentes, Quiſnam eſt maximus in regno cœlorum? Cap. XVIII.
2 Et quum vocaſſet ad ſe Jeſus puerum, ſtatuit eum in medio eorum.

3 ܘܐܡܪ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܐܢ ܠܐ ܬܬܗܦܟܘܢ ܘܬܗܘܘܢ
4 ܐܝܟ ܛܠܝ̈ܐ܆ ܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝ̈ܐ. ܗܘ ܡܢ
ܗܟܝܠ ܕܡܡܟܟ ܗܘ ܠܗ ܐܝܟ ܛܠܝܐ ܗܢܐ܆ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ
5 ܪܒܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝ̈ܐ. ܘܗܘ ܕܐܢ ܢܩܒܠ ܛܠܝܐ ܚܕ ܕܐܝܟ
6 ܗܢܐ ܒܫܡܝ ܕܝܠܝ܆ ܠܝ ܡܩܒܠ ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܕܐܢ ܢܟܫܠ
ܠܚܕ ܡܢ ܙܥܘܪ̈ܐ ܗܠܝܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܝ܆ ܦܩܚ ܗܘܐ ܠܗ
ܕܬܬܬܠܐ ܪܚܝܐ ܕܚܡܪܐ ܒܨܘܪܗ ܘܢܬܛܒܥ ܒܥܘܡ̈ܩܘܗܝ
7 ܕܝܡܐ. ܘܝ ܠܥܠܡܐ ܡܢ ܬܘ̈ܩܠܐ. ܐܢܢܩܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܗ
ܕܢܐܬܘܢ ܬܘ̈ܩܠܐ. ܒܪܡ ܘܝ ܠܒܪܢܫܐ ܕܒܐܝܕܗ ܬܘܩܠܐ ܐܬܐ ܀
8 ܐܢ ܕܝܢ ܐܝܕܟ ܐܘ ܪܓܠܟ ܡܟܫܠܐ ܠܟ܆ ܦܣܘܩ
ܐܢܝܢ. ܘܫܕܝ ܡܢܟ. ܕܛܒܐ ܐܝܬܝܗ ܠܟ ܕܬܥܘܠ ܠܚ̈ܝܐ
ܚܓܝܪܐ ܐܘ ܦܫܝܓܐ܆ ܐܘ ܟܕ ܬܪܬܝܢ ܐܝ̈ܕܝܐ ܐܘ
ܬܪܬܝܢ ܪ̈ܓܠܝܢ ܐܝܬ ܠܟ܆ ܬܬܬܪܡܐ ܒܢܘܪܐ ܕܠܥܠܡ ܀

3 Et dixit, Amen dico vobis, niſi converſi fueritis, et fiatis ſicut pueri, non intrabitis in regnum cœlorum. 4 Quiſquis igitur humiliaverit ſeipſum ſicut puer hic, is eſt maximus in regno cœlorum. 5 Et quiſquis exceperit puerum unum talem in nomine meo, me excipit. 6 Quiſquis autem offenderit unum ex puſillis iſtis, qui credunt in me; utilius fuerit ei, ut ſit ſuſpenſa mola aſinaria ad collum ejus, et demergatur in profundis maris. 7 Væ mundo ab offendiculis; neceſſe enim eſt ut veniant offendicula: attamen væ homini per quem offendiculum venit. 8 Si autem manus tua, aut pes tuus offendit te, abſcinde ea, et projice abs te: quia melius eſt tibi, ut ingrediaris ad vitam claudus aut mutilus, quam, quum duæ manus, aut duo pedes ſint tibi, conjiciaris in ignem æternum.

9 ܘܐܢ ܥܝܢܟ ܡܟܫܠܐ ܠܟ: ܐܦܩܝܗ ܘܫܕܝܗ ܡܢܟ. ܕܛܒܐ
ܐܝܬܘ ܠܟ ܕܒܚܕܐ ܥܝܢܐ ܠܚܝܐ ܬܥܘܠ: ܐܘ ܟܕ ܬܪܬܝܢ
10 ܥܝܢܐ ܐܝܬ ܠܟ. ܠܬܬܪܡܐ ܒܓܗܢܐ ܕܢܘܪܐ ∴ ܚܙܘ ܠܐ ܬܒܣܘܢ
ܥܠ ܚܕ ܡܢ ܙܥܘܪܐ ܗܠܝܢ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ:
ܕܡܠܐܟܝܗܘܢ ܒܫܡܝܐ: ܒܟܠܥܕܢ ܚܙܝܢ ܦܪܨܘܦܗ ܕܐܒܐ
11 ܕܝܠܝ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ. ܐܬܐ ܓܝܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ: ܠܡܒܥܝܐ
12 ܘܠܡܦܪܩܗ ܠܗܘ ܐܒܕ ∴ ܡܢܐ ܡܬܚܙܐ ܠܟܘܢ: ܐܢ
ܗܘܘܢ ܠܐܝܫ ܒܪܢܫܐ ܡܐܐ ܥܪ̈ܒܝܐ: ܘܛܥܐ ܚܕ ܡܢܗܘܢ:
ܠܘ ܗܘ ܫܒܩ ܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥܐ ܥܠ ܛܘܪܐ: ܐܙܠ ܒܥܐ
13 ܠܗܘ ܕ[1]ܛܥܝܐ: ܘܐܢ ܗܘܐ ܘܐܫܟܚܝܗ: ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ: ܕܚܕܐ ܒܗ ܝܬܝܪ: ܐܘ ܥܠ ܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥܐ
14 ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܛܥܘ. ܗܟܢܐ ܠܐ ܐܝܬ ܨܒܝܢܐ ܩܕܡ

9 Et ſi oculus tuus offendit te, erue eum, et projice abs te; quia melius eſt tibi, ut unoculus ad vitam ingrediaris, quam, quum
10 duo oculi ſint tibi, conjiciaris in gehennam ignis. Videte ne contemnatis unum ex puſillis iſtis; dico enim vobis, quod angeli eorum in cœlis omni tempore vident faciem Patris mei qui *eſt* in
11 cœlis. Venit enim Filius hominis quærere et ſervare quod perie-
12 rat. Quid videtur vobis? Si fuerint alicui homini centum oves, et erraverit una ex iis, nonne relinquens nonaginta novem in
13 monte, abit *et* quærit illam errantem? Et ſi evenerit ut inveniat eam, amen dico vobis, quod gaudet ſuper ea magis quam ſuper
14 nonaginta novem quæ non erraverant. Sic non eſt voluntas coram

---

[1] ܛܥܝܐ] In margine MSti ܛܥܝܝܐ

[1]ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ܆ ܕܢܐܒܕ ܚܕ ܡܢ ܙܥܘܪ̈ܐ ܗܠܝܢ܂
15 ܐܢ ܕܝܢ ܢܚܛܐ ܒܟ ܐܚܘܟ܆ ܙܠ ܐܟܣܝܗܝ ܒܝܢܬ ܠܟ ܘܠܗ
16 ܒܠܚܘܕܘܗܝ܂ ܘܐܢ ܢܫܡܥܟ ܝܬܪܬ ܐܚܐ ܕܝܠܟ܀ ܐܢ ܕܝܢ ܠܐ
ܢܫܡܥ܆ ܕܒܪ ܥܡܟ ܬܘܒ ܚܕ ܐܘ ܬܪܝܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܥܠ ܦܘܡܐ
17 ܕܬܪ̈ܝܢ ܣܗ̈ܕܐ ܐܘ ܬܠܬܐ܆ ܬܩܘܡ ܟܠ ܡܠܬܐ܂ ܐܢ ܕܝܢ ܠܐ
ܢܫܡܥ ܐܢܘܢ܆ ܐܡܪ ܠܥܕܬܐ܂ ܐܢ ܕܝܢ ܐܦ ܠܐ ܠܥܕܬܐ ܢܫܡܥ܆
18 ܢܗܘܐ ܠܟ ܐܝܟ ܥܡܡܝܐ ܘܡܟܣܐ܂ [2]ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
ܕܟܠ ܐܝܠܝܢ ܕܐܢ ܬܐܣܪܘܢ ܥܠ ܐܪܥܐ܆ ܢܗܘ̈ܝܢ ܐܣܝܪ̈ܢ ܒܫܡܝܐ܂
ܘܟܠ ܐܝܠܝܢ ܕܐܢ ܬܫܪܘܢ ܥܠ ܐܪܥܐ܂ ܢܗܘ̈ܝܢ ܫܪ̈ܝܢ ܒܫܡܝܐ܀
19 ܬܘܒ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܐܢ ܬܪܝܢ ܡܢܟܘܢ ܢܫܬܘܘܢ ܥܠ
ܐܪܥܐ܆ ܡܛܠ ܟܠ ܨܒܘܬܐ ܗܘ ܕܐܢ ܢܫܐܠܘܢ܆ ܢܗܘܐ
20 ܠܗܘܢ ܡܢ ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ܂ ܐܝܟܐ ܓܝܪ

† Patre meo qui *eſt* in cœlis, ut pereat unus ex puſillis iſtis. Si 15
autem peccaverit in te frater tuus, vade, argue eum inter te et
ipſum ſolum; ſi audierit te, lucratus es fratrem tuum: Si au- 16
tem non audierit, accipe tecum adhuc unum aut duos; ut in ore
duorum teſtium aut trium conſiſtat omne verbum: Si autem non 17
audierit eos, dic Eccleſiæ; ſi vero etiam non Eccleſiam audie-
rit, ſit tibi ſicut ethnicus et publicanus: ‡ Amen dico vobis, 18
quæcunque ligaveritis in terra, erunt ligata in cœlo; et quæcun-
que ſolveritis in terra, erunt ſoluta in cœlo. Rurſum autem dico 19
vobis, quod ſi duo ex vobis conſenſerint in terra de omni re quam-
cunque petierint, fiet iis a Patre meo qui *eſt* in cœlis. Ubi enim 20

---

1 ܐܒܐ ܕܝܠܝ] In margine MSti (ܐܒܐ) ܕܝܠܟܘܢ
2 ܐܡܝܢ] (ܐܡܝܢ) ܓܝܪ
† Patre meo] Lectio marg. (Patre) Veſtro
‡ Amen] (Amen) Enim

ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܬܪܝܢ ܐܘ ܬܠܬܐ ܕܟܢܝܫܝܢ ܒܫܡܐ ܕܝܠܝ܆ ܬܡܢ
21 ܐܝܬܝ ܒܡܨܥܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܀ ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܩܪܒ ܠܘܬܗ ܦܛܪܘܣ
ܐܡܪ. ܡܪܝܐ܆ ܟܡܐ ܙܒ̈ܢܝܢ ܐܢ ܢܚܛܐ ܒܝ ܐܚܝ ܘܐܫܒܘܩ
22 ܠܗ. ܥܕܡܐ ܠܫܒܥ ܙܒ̈ܢܝܢ܆ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܠܐ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟ ܥܕܡܐ ܠܫܒܥ ܙܒ̈ܢܝܢ. ܐܠܐ ܥܕܡܐ ܠܫܒ̈ܥܝܢ ܙܒ̈ܢܝܢ
23 ܫܒܥ܀ ܡܛܠܗܕܐ ܐܬܕܡܝܬ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡ̈ܝܐ܆ ܠܓܒܪܐ
ܡܠܟܐ ܗܘ ܕܨܒܐ ܠܡܣܒ ܚܘܫܒܢܐ ܥܡ ܥܒ̈ܕܘܗܝ ܕܝܠܗ.
24 ܟܕ ܫܪܝ ܕܝܢ ܠܡܣܒ܆ ܐܬܩܪܒ ܠܗ ܚܕ ܚܝܒܐ ܕܪ̈ܒܘ ܟܟܪ̈ܐ.
25 ܟܕ ܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܕܢܦܪܘܥ܆ ܦܩܕ ܡܪܗ ܕܢܙܕܒܢ ܗܘ
26 ܘܐܢܬܬܗ ܕܝܠܗ ܘܒ̈ܢܘܗܝ ܘܟܠ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܗ܆ ܘܢܬܦܪܥ. ܟܕ
ܢܦܠ [1]ܕܝܢ ܥܒܕܐ ܗܘ܆ ܣܓܕ ܗܘܐ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪ. ܡܪܝ
27 ܐܓܪ̈ ܪܘܚܐ ܠܘܬܝ܆ ܘܟܠܡܕܡ ܦܪܥ ܐܢܐ ܠܟ. ܟܕ ܕܝܢ ܐܬܪܚܡ

ſunt duo aut tres congregati in nomine meo, ibi ſum in medio
21 eorum. Tunc quum acceſſiſſet ad eum Petrus, dixit; Domine,
quoties, ſi peccaverit in me frater meus, et remittam ei? uſque
22 ad ſeptem vices? Dicit ei Jeſus, Non dico tibi uſque ad ſeptem
23 vices, ſed uſque ad ſeptuaginta vices ſeptem. Propterea aſſimilatum eſt regnum cœlorum homini regi, qui voluit conferre rationem
24 cum ſervis ſuis. Quum cœpiſſet autem conferre, oblatus eſt ei qui-
25 dam debitor myriadum talentorum. Quum non haberet autem
ad ſolvendum, juſſit dominus ejus ut venderetur ipſe, et uxor ejus,
26 et filii, et omnia quæ habebat, et *debitum* ſolveretur. Procidens
† autem ſervus ille adorabat eum, dicens, Domine mi, patiens eſto
27 erga me, et omnia ſolvam tibi. Miſertus autem dominus Servi

[1] ܕܝܢ] In margine MSti ܗܟܝܠ
† autem] Lectio marg. Igitur

28 ܡܪܗ ܕܥܒܕܐ ܗܘ ܫܪܝܗ̇: ܘܗܝ ܡܘܙܦܬܐ ܫܒܩ ܠܗ. ܟܕ
ܢܦܩ ܕܝܢ ܥܒܕܐ ܗܘ ܐܫܟܚ ܠܚܕ ܡܢ ܟܢ̈ܘܬܐ ܕܝܠܗ ܗܘ
ܕܚܝܒ ܗܘܐ ܠܗ ܡܐܐ ܕܝܢܪ̈ܐ: ܘܟܕ ܐܚܕܗ ܚܢܩ ܗܘܐ ܠܗ
29 ܟܕ ܐܡܪ: ܦܪܘܥ ܗܘ ܡܕܡ ܕܚܝܒ ܐܢܬ ⁻ ܠܝ ✓. ܟܕ
ܢܦܠ ܗܟܝܠ ܗܘ ܟܢܘܬܗ ܥܠ ܪ̈ܓܠܘܗܝ: ܡܒܥܐ ܗܘܐ ܠܗ
30 ܟܕ ܐܡܪ: ܐܓܪ ܪܘܚܐ ܥܠܝ: [1]ܘܦܪܥ ܐܢܐ ܠܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܠܐ
ܨܒܐ ܗܘܐ. ܐܠܐ ܐܙܠ ܐܪܡܝܗ ܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ: ܥܕܡܐ ܕܢܦܪܘܥ
31 ܗܝ ܕܡܬܚܝܒܐ. ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ ܟܢ̈ܘܬܐ ܕܝܠܗ ܗܠܝܢ ܕܗܘ̈ܝ:
ܐܬܟܪܝܘ ܛܒ. ܘܟܕ ܐܬܘ ܐܘܕܥܘ ܠܡܪܐ ܕܝܠܗܘܢ ܟܠܗܝܢ
32 ܗܠܝܢ ܕܗܘ̈ܝ. ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܩܪܝܗ ܠܘܬܗ ܡܪܐ ܕܝܠܗ ܐܡܪ
ܠܗ. ܥܒܕܐ ܒܝܫܐ: ܟܠܗ ܚܘܒܬܐ ܗܝ ܫܒܩܬ ܠܟ.
33 ܡܛܠ ܕܐܦܝܣܬܢܝ: ܠܐ ܘܠܐ ܗܘܐ ܐܦ ܠܟ ܕܬܪܚܡ ܠܟܢܘܬܟ

illius abſolvit eum, et mutuum remiſit ei. Quum egreſſus eſſet 28
autem ſervus ille, invenit unum de conſervis ſuis, qui debebat ei
centum denarios: et quum apprehendiſſet eum, ſtrangulabat eum,
dicens, Redde mihi id quod debes ⁻ mihi ✓. Procidens igitur con- 29
ſervus ejus ad pedes ejus, rogabat eum, dicens, Patiens eſto erga
me, † et ſolvam tibi. Ipſe autem nolebat, ſed abiit *et* conjecit 30
eum in domum cuſtodiæ, donec ſolveret id quod debitum erat.
Quum vidiſſent autem conſervi ejus illa quæ facta fuerant, con- 31
triſtati ſunt valde: et quum veniſſent narraverunt domino ſuo
omnia quæ facta fuerant. Tunc quum vocaſſet eum ad ſe domi- 32
nus ejus, dixit ei, Serve male, totum debitum illud remiſi tibi,
quia rogaſti me; Nonne oportebat etiam te miſereri conſervi tui, 33

---

[1] ܘܦܪܥ ܐܢܐ ܠܟ] In margine MSti ܘܟܠܡܕܡ (ܦܪܥ ܐܢܐ ܠܟ)

† Et ſolvam tibi] Lectio marg. Et omnia (ſolvam tibi)

34 ܕܝܠܟ، ܐܝܟ ܕܐܦ ܐܢܐ ܠܟ ܪܚܡܬ܀ ܘܟܕ ܪܓܙ ܡܪܗ ܐܫܠܡܗ
ܠܡܫܢܩܢܐ܆ ܥܕܡܐ ܕܢܦܪܘܥ ܟܠܡܕܡ ܕܡܚܝܒ ܗܘܐ ܠܗ.
35 ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܗܘ ܫܡܝܢܐ ܢܥܒܕ ܠܟܘܢ܆ ܐܢ ܠܐ
ܫܒܩܝܬܘܢ ܟܠܢܫ ÷ ܡܢܟܘܢ ↙ ܠܐܚܐ ܕܝܠܗ ܡܢ ܠܒܘܬܟܘܢ
1 ܣܘܪܚܢܐ ܕܝܠܗܘܢ ܀ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܡܠܐ ܗܠܝܢ܆ Cap. XIX.
ܫܢܝ ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܘܐܬܐ ܠܬܚܘܡܐ ܕܝܗܘܕ ܠܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ.
3 2 ܘܐܬܢܩܦܘܗܝ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܘܐܣܝ ܐܢܘܢ ܬܡܢ ܀ ܘܩܪܒܘ
ܠܘܬܗ ܦܪܝܫܐ ܟܕ ܡܢܣܝܢ ܠܗ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ܆ ܐܢ ܫܠܝܛ
4 ܠܓܒܪܐ ܠܡܫܪܐ ܐܢܬܬܗ ܕܝܠܗ ܒܟܠ ܥܠܬܐ ܀ ܗܘ
ܕܝܢ ܟܕ ܦܢܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ ܕܗܘ ܕܥܒܕ
5 ܡܢ ܫܘܪܝܐ: ܕܟܪܐ ܘܢܩܒܬܐ ܥܒܕ ܐܢܘܢ: ܘܐܡܪ:
ܡܛܠ ܗܢܐ ܢܫܒܘܩ ܒܪܢܫܐ ܠܐܒܘܗܝ ܘܠܐܡܗ
ܕܝܠܗ ܘܢܩܦ ܠܐܢܬܬܗ: ܘܢܗܘܘܢ ܬܪܝܗܘܢ ܠܒܣܪܐ

34 ſicut etiam ego tui miſertus ſum ? Et iratus dominus ejus tradidit eum tortoribus, uſque dum redderet omne quod debitum *erat*
35 ſibi : Sic etiam Pater meus cœleſtis faciet vobis, niſi remiſeritis unuſquiſque ÷ ex vobis ↙ fratri ſuo ex cordibus veſtris delicta
1 eorum. Et factum eſt, quum compleviſſet Jeſus ſermones iſtos, Cap. XIX.
migravit a Galilæa, et venit in confinium Judææ trans Jordanem.
2 3 Et ſequutæ ſunt eum turbæ multæ : et ſanavit eos ibi Et acceſſerunt ad eum Phariſæi, tentantes eum, et dicentes ei ; An licet
4 homini dimittere uxorem ſuam qualibet occaſione ? Ipſe autem reſpondens dixit iis, Nonne legiſtis, quod is qui fecit ab initio,
5 maſculum et fœminam fecerit eos ? Et dixit, Propterea derelinquet homo patrem ſuum et matrem ſuam, et adhærebit uxori ſuæ ;

6 ܚܕ܇ ¹ܡܟܝܠ ܠܐ ܬܘܒ ܐܝܬܝܗܘܢ ܬܪܝܢ܇ ܐܠܐ ܚܕ ܒܣܪܐ܂ ܗܘ
7 ܡܕܡ ܗܟܝܠ ܕܐܠܗܐ ܙܘܓ܇ ܒܪܢܫܐ ܠܐ ܢܦܪܘܫ܂ ܐܡܪܝܢ ܠܗ܂
ܠܡܢܐ ܗܟܝܠ ܡܘܫܐ ܦܩܕ܇ ܕܢܬܠ ܟܬܒܐ ܕܦܪܫܢܘܬܐ
8 ܘܢܫܪܝܘܗ̇ ⁖ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܡܛܠ ܕܡܘܫܐ ܠܘܩܒܠ ܩܫܝܘܬ
ܠܒܟܘܢ ܐܦܣ ܠܟܘܢ ܠܡܫܪܐ ܢܫ̈ܐ ܕܝܠܟܘܢ܂ ܡܢ ܫܘܪܝܐ ܕܝܢ
9 ܠܐ ܗܘܬ ܗܟܢܐ ⁖ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ܇ ܕܡܢ ܕܐܢ ܢܫܪܐ ܐܢܬܬܗ
ܕܝܠܗ ܠܘ ܥܠ ܙܢܝܘܬܐ܇ ܘܢܣܒ ܠܐܚܪܬܐ ܓܐܪ܂ ܘܗܘ
10 ܕܫܒܝܩܬܐ ܢܣܒ ܓܐܪ ⁖ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ܆ ܐܢ
ܗܟܢܐ ܐܝܬܝܗ̇ ²ܥܠܬܐ ܕܒܪܢܫܐ ܥܡ ܐܢܬܬܐ܇ ܠܐ ܦܩܚܐ
11 ܠܡܣܒ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܠܐ ܟܠܗܘܢ ܚܝܕܝܢ
12 ܠܡܠܬܐ ܗܕܐ܂ ܐܠܐ ܠܗܠܝܢ ܕܝܗܝܒܐ ܠܗܘܢ܂ ܐܝܬ ܓܝܪ
ܐܘ̈ܢܘܟܐ܇ ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܢ ܟܪܣܐ ܕܐܡܗܘܢ ܐܬܝܠܕܘ ܗܟܢܐ܂
ܘܐܝܬ ܐܘ̈ܢܘܟܐ܇ ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܢ ܒܢ̈ܝܢܫܐ ܐܣܬܪܣܘ܂ ܘܐܝܬ

et erunt duo illi caro una: Quapropter non amplius ſunt duo, 6
ſed una caro. Id igitur quod Deus conjunxit, homo non ſeparet.
Dicunt ei, Quare igitur Moſes mandavit dare libellum diſceſſio- 7
nis, et dimittere eam? Dicit iis, Quia Moſes propter duritiem 8
cordis veſtri permiſit vobis dimittere uxores veſtras: ab initio
autem non fuit ita. Dico autem vobis, quod quicunque dimiſerit 9
uxorem ſuam, niſi ob ſcortationem, et duxerit aliam, mœchatur;
et qui dimiſſam duxerit, mœchatur. Dicunt ei diſcipuli ejus, 10
Si ita ſit cauſa hominis cum uxore, non expedit uxorem ducere.
Ipſe autem dixit iis, non omnes capiunt ſermonem illum, ſed ii 11
quibus datum eſt. Sunt enim eunuchi, qui de utero matris ſuæ nati 12
ſunt ita; et ſunt eunuchi, qui ab hominibus caſtrati ſunt; et ſunt

1 ܡܟܝܠ] In margine MSti ܗܟܝܠ
2 ܥܠܬܐ] ܕܝܢܐ

ܐܘܣܝܣܐ ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܣܪܣܘ ܠܗܘܢ ܢܦܫܗܘܢ ܡܛܠ ܡܠܟܘܬܐ
13 ܕܫܡܝܐ. ܗܘ ܕܡܨܐ ܠܡܣܒܪ ܢܣܒܪ ܀ ܗܝܕܝܢ ܐܬܩܪܒܘ ܠܗ
ܛܠܝܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܐܝܕܝܐ ܢܣܝܡ ܥܠܝܗܘܢ ܘܢܨܠܐ. ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܢ
14 ܟܠܘ ܠܗܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ※ ܠܗܘܢ ↙ ܫܒܘܩܘ
ܛܠܝܐ ܘܠܐ ܬܟܠܘܢ ܐܢܘܢ ܠܡܐܬܐ ܠܘܬܝ. ܕܝܠܗ ܓܝܪ ܕܐܝܟ
15 ܗܠܝܢ܆ ܐܝܬܝܗ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܘܟܕ ܣܡ ܥܠܝܗܘܢ
16 ܐܝܕܝܐ܆ ܐܙܠ ܡܢ ܬܡܢ ܀ ܘܗܐ ܚܕ ܟܕ ܩܪܒ ܐܡܪ ܠܗ.
ܡܠܦܢܐ ܛܒܐ܆ ܡܢܐ ܛܒܬܐ ܐܥܒܕ܆ ܐܝܟܢܐ [1] ܕܐܗܘܐ ܐܝܬ
17 ܠܝ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. [2] ܡܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ ܠܝ
ܛܒܐ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܛܒܐ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܚܕ ܐܠܗܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܨܒܐ ܐܢܬ
18 ܠܡܥܠ ܠܚܝܐ ܛܪ ܦܘܩܕܢܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܐܝܠܝܢ. ܗܘ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܀ ܗܘ ܕܠܐ ܬܩܛܘܠ. ܠܐ ܬܓܘܪ. ܠܐ ܬܓܢܘܒ. ܠܐ

eunuchi, qui ſeipſos caſtrarunt propter regnum cœlorum: Qui
13 poteſt capere, capiat. Tunc oblati ſunt ei pueri, ut manus poneret
ſuper eos, et oraret: diſcipuli autem prohibuerunt eos.
14 Ipſe autem Jeſus dixit ※ iis ↙ Sinite pueros, et ne prohibete eos
15 venire ad me: talium enim eſt regnum cœlorum. Et quum po-
16 ſuiſſet ſuper eos manus, abiit illinc. Et ecce quidam quum ac-
ceſſiſſet, dixit ei, Magiſter bone, quid boni faciam, † ut habeam
17 vitam æternam? Ipſe autem dixit ei, ‡ Quid dicis me bonum?
nemo *eſt* bonus niſi unus, Deus. Si autem vis ingredi ad vitam,
18 ſerva mandata. Dicit ei, Quæ? Ipſe autem Jeſus dixit, hoc,
Non occides, non mœchaberis, non furaberis, non teſtaberis

[1] ܕܐܗܘܐ ܐܝܬ ܠܝ] In margine MSti ܕܐܐܪܬ

[2] ܡܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ ܠܝ ܛܒܐ] ܡܢܐ ܡܫܐܠ ܐܢܬ ܥܠ ܛܒܐ

† ut habeam] Lectio marg. Ut hæreditem.

‡ Quid dicis me bonum] Quid interrogas de bono?

19 ܬܣܗܕ ܕܓܠܬܐ܂ ܝܩܪ ܠܐܒܐ ܕܝܠܟ ܘܠܐܡܐ܂ ܘܬܚܒ ܠܩܪܝܒܟ
20 ܐܝܟ ܕܐܢܬ ܠܟ ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܥܠܝܡܐ܂ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ
21 ܢܛܪܬ ܡܢ ܛܠܝܘܬܐ ܕܝܠܝ܂ ܡܢܐ ܬܘܒ ܚܣܝܪ ܐܢܐ ܀ ܐܡܪ
ܠܗ ܝܫܘܥ܂ ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ ܓܡܝܪܐ ܠܡܗܘܐ܆ ܙܠ ܙܒܢ
ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ ܠܟ ܘܗܒ ܠܡܣܟܢܐ܆ ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܣܝܡܬܐ
22 ܒܫܡܝܐ ܘܬܐ ܕܒܬܪܝ ܀ ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ ܗܘ ܥܠܝܡܐ ܠܡܠܬܐ܆
ܐܙܠ ܟܕ ܡܬܥܩ܂ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܓܝܪ ܩܢܝܢܐ ܣܓܝܐܐ܂
23 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ܂ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
24 ܕܒܥܛܠܐ ܥܐܠ ܥܬܝܪܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ܂ ܬܘܒ ܕܝܢ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܦܫܝܩ ܦܫܝܩܬܐ ܐܝܬܘܗ̇ ܕܩܡܝܠܘܣ ܒܚܪܘܪܐ
ܕܡܚܛܐ ܕܢܥܘܠ܆ ܐܘ ܥܬܝܪܐ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܠܡܥܠ܂
25 ܟܕ ܫܡܥܘ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܐ܆ ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ※ ܛܒ ✓ ܟܕ
26 ܐܡܪܝܢ܆ ܡܢܘ ܐܪܐ ܡܫܟܚ ܠܡܬܚܝܘ܂ ܟܕ ܚܪ ܒܗܘܢ ܕܝܢ

19 falſo ; Honora patrem tuum et matrem ; et diliges proximum
20 tuum ſicut teipſum. Dicit ei adoleſcens, Hæc omnia ſervavi a
21 pueritia mea : quo adhuc indigeo ? Dicit ei Jeſus, Si vis perfectus eſſe, abi, vende quæ habes, et da pauperibus ; et erit tibi theſaurus in cœlis : et veni, ſequere me.
22 Quum audiviſſet autem adoleſcens ſermonem, abiit mœſtitia affectus : habebat enim poſſeſſiones multas.
23 Jeſus autem dixit diſcipulis ſuis, Amen dico vobis, quod difficulter introibit dives in regnum cœlorum.
24 Rurſum autem dico vobis, Facilius eſt καμιλον per foramen acus intrare, quam divitem in regnum Dei intrare.
25 Quum audiviſſent autem diſcipuli, mirabantur ※ valde ✓, dicentes, Quis ergo poteſt ſervari.
26 Intuitus eos autem Jeſus dixit iis, Apud homines hoc

ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܘܬ ܒܢܝܢܫܐ ܗܕܐ ܠܐ ܡܫܟܚܢܝܬܐ
27 ܐܝܬܝܗ. ܠܘܬ ܕܝܢ ܐܠܗܐ ܟܠܗܝܢ ܡܫܟܚܢܝ̈ܬܐ. ܗܝܕܝܢ
ܟܕ ܥܢܐ ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܠܗ. ܗܐ ܚܢܢ ܫܒܩܢ ܟܠܡܕܡ
28 ܘܢܩܦܢܟ. ܡܢܐ ܐܪܐ ܢܗܘܐ ܠܢ ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܐܢܬܘܢ ܗܢܘܢ ܕܢܩܦܬܘܢܢܝ
ܐܢܛܝܦܐܠܝܓܓܢܣܝܐ ܡܐ ܕܝܬܒ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܥܠ
ܟܘܪܣܝܐ ܕܫܘܒܚܗ ܕܝܠܗ. ܬܬܒܘܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܥܠ ܬܪܥܣܪ
ܟܘܪܣܘܬܐ. ܟܕ ܕܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܬܪܬܥܣܪܐ ܫܒܛܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ ܀
29 ܘܟܠ ܡܢ ܕܫܒܩ ܒܬ̈ܐ ܐܘ ܐܚ̈ܐ ܐܘ ܐܚ̈ܘܬܐ: ܐܘ ܐܒܐ ܐܘ
ܐܡܐ: ܐܘ ܐܢܬܬܐ ܐܘ ܒܢ̈ܝܐ: ܐܘ ܐܓܪܘܣܐ: ܡܛܠ ܫܡܐ
ܕܝܠܝ. ܒܡܐܐ ܥܦ̈ܐ ܢܣܒ: ܘܚ̈ܝܐ ܕܠܥܠܡ ܢܐܪܬ ܀
30 ܣܓܝܐܐ ܕܝܢ ܢܗܘܘܢ ܩܕܡܝܐ ܐܚܪ̈ܝܐ. ܘܐܚܪ̈ܝܐ ܩܕܡܝ̈ܐ ܀

27 impoſſibile eſt ; apud autem Deum, omnia poſſibilia ſunt. Tunc reſpondens Petrus dixit ei, Ecce nos reliquimus omnia, et ſequuti
28 ſumus te ; quid ergo erit nobis ? Ipſe autem Jeſus dixit iis, Amen dico vobis, quod vos qui ſequuti eſtis me † entipaliggeneſia, quum ſederit Filius hominis ſuper thronum gloriæ ſuæ, ſedebitis etiam vos ſuper duodecim thronos, judicantes duodecim tribus
29 Iſraelis. Et quiſquis reliquerit domos, aut fratres, aut ſorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros, propter nomen meum, centuplicia accipiet, et vitam æternam poſſidebit.
30 Multi autem erunt primi, poſtremi ; et poſtremi, primi.

---

1 ܐܢܛܝܦܐܠܝܓܓܢܣܝܐ] In Margine MSti εν τη παλιγγενεσια ܗ̄ ܒܡܘܠܕܐ ܕܡܢ ܕܪܝܫ.

† entipaliggeneſia] Marg. εν τη παλιγγενεσια, Hoc eſt, In regeneratione.

CAP. XX. ܕܡܝܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܗ̇ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ· ܠܓܒܪܐ ܡܪܐ 1
ܒܝܬܐ· ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܢܦܩ ܥܡ ܨܦܪܐ ܠܡܐܓܪܘ ܦܥ̈ܠܐ ܠܟܪܡܐ
ܕܝܠܗ. ܟܕ ܫܘܝ ܕܝܢ ܥܡ ܦܥ̈ܠܐ ܡܢ ܕܝܢܪܐ ܒܝܘܡܐ· ܫܕܪ 2
ܐܢܘܢ ܠܟܪܡܗ ÷ ܘܟܕ ܢܦܩ ܠܘܬ ܫܥܬܐ ܬܠܝܬܝܬܐ· ܚܙܐ 3
ܐܚܪ̈ܢܐ ܟܕ ܩܝܡܝܢ ܒܫܘܩܐ ܒܛܝ̈ܠܐ. ܘܐܦ ܠܗܘܢ ܐܡܪ. 4
ܙܠܘ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܠܟܪܡܐ. ܘܡܕܡ ܕܐܢ ܢܗܘܐ ܙܕܩܐ ܐܬܠ
ܠܟܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܙܠܘ ÷ ܬܘܒ ※ ܕܝܢ ✓ ܟܕ 5
ܢܦܩ ܠܘܬ ܫܥܬܐ ܫܬܝܬܐ ܘܬܫܥܝܬܐ· ܥܒܕ ܗܘ
ܗܟܘܬ. ܠܘܬ ܕܝܢ ܫܥܬܐ ܚܕܥܣܪܝܬܐ· ܟܕ ܢܦܩ ܐܫܟܚ 6
ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܩܝܡܝܢ ܒܛܝ̈ܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܡܢܐ ܗܪܟܐ ܩܝܡܝܬܘܢ
ܟܠܗ ܝܘܡܐ ܒܛܝ̈ܠܐ· ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܢܫ ܐܓܪܢ. 7
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܠܟܪܡܐ. ܘܡܕܡ ܕܐܢ ܢܗܘܐ
ܙܕܩܐ ܬܣܒܘܢ. ܟܕ ܕܝܢ ܗܘܐ ܪܡܫܐ· ܐܡܪ 8

CAP. XX. Simile enim eſt regnum cœlorum homini domino domus, qui 1
exiit cum diluculo mercede conducere operarios in vineam ſuam.
Quum conveniſſet autem cum operariis de denario per diem, miſit 2
eos in vineam ſuam. Et quum exiviſſet circa horam tertiam, vi- 3
dit alios ſtantes in foris otioſos : Et etiam illis dixit, Ite etiam 4
vos in vineam, et quodcunque fuerit rectum, dabo vobis. Ipſi 5
autem abierunt. Rurſum ※ autem ✓ quum exiviſſet circa horam
ſextam et nonam, fecit ſimiliter. Circa autem horam undecimam, 6
quum exiviſſet, invenit alios ſtantes otioſos : et dixit iis, Quid hic
ſtatis totum diem otioſi ? Dicunt ei, Quia nemo mercede con- 7
duxit nos. Dixit iis, Ite etiam vos in vineam, et quicquid fuerit
rectum, accipietis. Quum autem veſpera eſſet, dixit dominus 8

ܗܘ ܡܪܐ ܕܟܪܡܐ ܠܐܦܝܛܪܘܦܐ ܕܝܠܗ. ܩܪܝ ܠܦܥܠܐ ܘܦܪܘܥ
ܠܗܘܢ ܐܓܪܐ܆ ܟܕ ܡܫܪܐ ܐܢܬ ܡܢ ܐܚܪܝܐ ܥܕܡܐ ܠܩܕܡܝܐ.
ܘܟܕ ܐܬܘ ܗܢܘܢ ܕܠܐܦܝ ܫܥܬܐ ܚܕܥܣܪܬܐ܆ ܢܣܒܘ ܟܠ ܚܕ 9
ܕܝܢܪܐ܀ ܟܕ ܐܬܘ ܕܝܢ ܗܢܘܢ ܩܕܡܝܐ܆ ܣܒܪܘ ܕܝܬܝܪܐ ܢܣܒܘܢ 10
ܘܢܣܒܘ ܐܦ ܗܢܘܢ ܟܠ ܕܝܢܪܐ. ܟܕ ܢܣܒܘ ܕܝܢ܆ ܡܪܛܢܝܢ 11
ܗܘܘ ܥܠ ܡܪܐ ܒܝܬܐ܆ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܕܗܢܘܢ ܐܚܪܝܐ ܚܕܐ 12
ܫܥܬܐ ܥܒܕܘ: ܘܫܘܝܐ ܠܢ ܥܒܕܬ ܐܢܘܢ: ܠܗܢܘܢ ܕܛܥܢܢ
ܝܘܩܪܐ ܕܝܘܡܐ ܘܫܘܡܐ܆ ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ ܠܚܕ 13
ܡܢܗܘܢ. ܚܒܪܝ ܠܐ ܡܥܘܠ ܐܢܐ ܠܟ. ܠܘ ܕܕܝܢܪܐ ܦܣܩܬ
ܥܡܝ܆ ܫܩܘܠ ܕܝܠܟ ܘܙܠ. ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܠܗܢܐ ܐܚܪܝܐ 14
ܠܡܬܠ ܐܝܟ ܕܐܦ ܠܟ. ܐܘ ܠܐ ܫܠܝܛ ܠܝ ܠܡܥܒܕ ܗܘ ܡܐ 15
ܕܨܒܐ ܐܢܐ ܒܗܠܝܢ ܕܝܠܝ. ܐܘ ܥܝܢܐ ܕܝܠܟ ܒܝܫܬܐ ܐܝܬܝܗ.
ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܛܒܐ ܐܢܐ.. ܗܟܢܐ ܢܗܘܘܢ ܐܚܪܝܐ ܩܕܡܝܐ 16

vineæ procuratori ſuo, Voca operarios, et redde iis mercedem;
9 incipiens ab ultimis uſque ad primos. Et quum veniſſent illi qui
circa horam undecimam *conducti fuerant*, acceperunt ſinguli denarium.
10 Quum veniſſent autem primi, arbitrati ſunt quod plus
accepturi eſſent: et acceperunt etiam ipſi ſinguli denarium.
11 Quum accepiſſent autem, murmurabant adverſus dominum domus;
12 Dicentes, Hi ultimi unam horam operati ſunt, et æquales
13 nobis feciſti eos, qui portavimus pondus diei, et æſtum. Ipſe autem
reſpondens dixit uni ex iis, Amice mi, non inique ago tibi:
14 nonne denario conveniſti mecum? Tolle tuum, et abi: volo
15 autem huic ultimi dare ſicut etiam tibi. An non licet mihi facere
quicquid volo in meis? an oculus tuus malus eſt, quia ego
16 bonus ſum? Sic erunt poſtremi, primi; et primi, poſtremi:

ܘܩܕ̈ܡܝܐ ܐ̈ܚܪܝܐ. ܣܓ̈ܝܐܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܗܘܢ ܩܪ̈ܝܐ܆ ܙܥܘܪ̈ܐ ܕܝܢ
17 ܓܒ̈ܝܐ ܀ ܘܟܕ ܣܠܩ ܝܫܘܥ ܠܐܘܪܫܠܡ܆ ܕܒܪ ܠܬܪܥܣܪ
18 ܬܠܡܝܕ̈ܐ ܠܚܘܕܝܗܘܢ ܒܐܘܪܚܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܐ ܣܠܩܝܢ
ܠܐܘܪܫܠܡ܆ ܘܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ ܠܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ
19 ܘܠܣ̈ܦܪܐ ܘܢܚܝܒܘܢܝܗܝ ܠܡܘܬܐ܆ ܘܢܫܠܡܘܢܝܗܝ
ܠܥܡ̈ܡܐ܆ ܠܡܒܙܚܘ ܘܠܡܢܓܕܘ ܘܠܡܙܩܦܘ ÷ ܗܝ ↙. ܘܒܝܘܡܐ
20 ܬܠܝܬܝܐ ܢܩܘܡ ܀ ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܬ ܠܗ ܐܡܗܘܢ ܕܒ̈ܢܝܐ
ܕܙܒܕܝ ܥܡ ܒ̈ܢܝܐ ܕܝܠܗ. ܟܕ ܣܓܕܐ ܘܫܐܠܐ ܡܕܡ
21 ܡܢܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ܆ ܡܢܐ ܨܒܝܐ ܐܢܬܝ. ܘܐܡܪܐ
ܠܗ. ܐܡܪ ܕܢܬܒܘܢ ܗܠܝܢ ܬܪ̈ܝܢ ܒ̈ܢܝ ܕܝܠܝ: ܚܕ ܡܢ
22 ܝܡܝܢܐ ܕܝܠܟ ܘܚܕ ܡܢ ܣܡܠܟ ܒܡܠܟܘܬܟ. ܥܢܐ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܐܡܪ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢܐ ܫܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܡܫܟܚܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܡܫܬܐ ܟܣܐ ܗܘ ܕܐܢܐ ܥܬܝܕ ܐܢܐ ܠܡܫܬܐ܆ ܐܘ
ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܗܝ ܕܐܢܐ ܥܡܕ ܐܢܐ ܠܡܥܡܕܘ܆ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܫܟܚܝܢ.

Multi enim ſunt vocati, pauci vero electi. Et aſcendens Jeſus 17
Hieroſolymam, aſſumpſit duodecim diſcipulos privatim in via ; et
dixit iis, Ecce aſcendimus Hieroſolymam, et Filius hominis tra- 18
detur Principibus Sacerdotum, et Scribis, et condemnabunt eum
ad mortem ; Et tradent eum Gentibus, ut illudant, et flagellent, 19
et crucifigant ÷ eum ↙, et die tertio reſurget. Tunc acceſſit ad 20
eum mater filiorum Zebedæi, cum filiis ſuis, adorans et petens
aliquid ab eo. Ipſe autem dixit ei, Quid vis ? Et dicit ei, dic 21
ut ſedeant hi duo filii mei, unus a dextera tua, et unus a ſiniſtra
tua, in regno tuo. Reſpondens autem Jeſus dixit, Neſcitis quid 22
petatis. Poteſtis bibere poculum quod ego bibiturus ſum ; aut
baptiſmate quo ego baptizor, baptizabimini ? Dicunt ei poſſumus.

23 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܣܐ ܡܢ ܕܝܠܝ ܬܫܬܘܢ. ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ
ܗܝ ܕܐܢܐ ܡܬܥܡܕ ܐܢܐ ܬܬܥܡܕܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܬܬܒܘܢ ܡܢ
ܝܡܝܢܐ ܕܝܠܝ ܘܡܢ ܣܡܠܐ܆ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܝܠܝ ܗܢܐ ܠܡܬܠ.
24 ܐܠܐ ܠܗܢܘܢ ܕܡܛܝܒܐ ܡܢ ܐܒܐ ܕܝܠܝ܀ ܘܟܕ ܫܡܥܘ
25 ܗܢܘܢ ܥܣܪܐ܆ ܐܬܚܡܬܘ ܡܛܠ ܬܪܝܢ ܐܚ̈ܐ. ܗܘ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܟܕ ܩܪܐ ܐܢܘܢ ܠܘܬܗ ܐܡܪ. ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܪ̈ܫܢܝܗܘܢ
ܕܥܡ̈ܡܐ ܡܪ̈ܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܐܝܬܝܗܘܢ. ܘܪ̈ܘܪܒܢܝܗܘܢ ܡܫܠܛܝܢ
26 ܒܗܝܢ. ܠܐ ܗܟܢܐ ܕܝܢ ܢܗܘܐ ܒܝܢܬܟܘܢ. ܐܠܐ ܗܘ ܕܐܢ
ܢܨܒܐ ܒܟܘܢ ܠܡܗܘܐ ܪܒܐ܆ ܢܗܘܐ ܡܫܡܫܢܐ ܕܝܠܟܘܢ.
27 ܘܗܘ ܕܐܢ ܢܨܒܐ ܒܟܘܢ ܠܡܗܘܐ ܩܕܡܝܐ܆ ܢܗܘܐ ܥܒܕܐ
28 ܕܝܠܟܘܢ܀ ܐܝܟܢܐ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܠܐ ܐܬܐ ܠܡܫܬܡܫܘ ܐܠܐ
ܠܡܫܡܫܘ. ܘܠܡܬܠ *ܢܦܫܐ ܕܝܠܗ ܦܘܪܩܢܐ ܚܠܦ ܣܓܝ̈ܐܐ܀
29 ܘܟܕ ܢܦܩܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܐܝܪܝܚܘ. ܢܩܦܘܗܝ ܟܢ̈ܫܐ ܣܓܝ̈ܐܐ.

* ψυχην αυτε

23 Et dicit iis, Poculum quidem meum bibetis, et baptiſmate quo ego baptizor, baptizabimini: ut autem ſedeatis a dextera mea, et a ſiniſtra mea, non eſt meum hoc dare, niſi illis quibus para-
24 tum eſt a Patre meo. Et quum audiviſſent decem, indignati ſunt
25 de duobus fratribus. Ipſe autem Jeſus quum vocaſſet eos ad ſe, dixit; Scitis quod principes Gentium domini earum ſunt; et
26 magnates eorum poteſtatem exercent in eas. Non ita autem erit inter vos: ſed quicunque voluerit inter vos eſſe magnus, ſit mi-
27 niſter veſter; Et quicunque voluerit inter vos eſſe primus, ſit
28 ſervus veſter: Sicut Filius hominis non venit miniſtrari, ſed mi-
29 niſtrare, et dare animam ſuam redemptionem pro multis. Et quum egrederentur ex Jericho, ſequutæ ſunt eum turbæ multæ.

ܘܗܐ ܬܪܝܢ ܣܡ̈ܝܐ ܕܝܬܒܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܐܘܪܚܐ܆ ܟܕ ܫܡܥܘ 30
ܕܝܫܘܥ ܥܒܪ܆ ܩܥܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܢ ܡܪܝܐ܆
ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. ܟܢܫܐ ܕܝܢ ܟܐܐ ܒܗܘܢ ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܬܩܘܢ. 31
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܢ
ܡܪܝܐ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. ܘܟܕ ܩܡ ܝܫܘܥ. ܩܪܐ ܠܗܘܢ ܘܐܡܪ. 32
ܡܢܐ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܥܒܕ ܠܟܘܢ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܪܝܐ 33
ܕܢܬܦܬܚܢ ܥܝ̈ܢܝܢ. ܟܕ ܐܬܪܚܡ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܩܪܒ 34
ܠܥܝ̈ܢܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܡܚܕܐ ܚ̈ܙܝ ܥܝ̈ܢܝܗܘܢ ܘܢܩܦܘܗܝ ܀

CAP. XXI. ܘܟܕ ܩܪܒܘ ܠܐܘܪܫܠܡ܆ ܘܐܬܘ *ܠܒܝܬܦܓܐ ܥܠ ܛܘܪܐ 1
* sic [illegible]
ܕܙܝܬܐ܆ ܗܝܕܝܢ ܝܫܘܥ ܫܕܪ ܬܪܝܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܟܕ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܙܠܘ ܠܩܘܪܝܬܐ ܗܝ ܕܠܘܩܒܠܟܘܢ܆ ܘܡܚܕܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ 2
ܚܡܪܬܐ ܐܣܝܪܬܐ ܘܥܝܠܐ ܥܡܗ. ܫܪܘ ܐܝܬܘ ܠܝ. ܘܐܢ ܐܢܫ 3

Et ecce, duo cæci *qui* ſedebant juxta viam, quum audiviſſent quod 30
Jeſus tranſiret, clamaverunt, dicentes; Miſerere noſtri, Domine,
Fili Davidis. Turba autem objurgavit eos, ut tacerent: ipſi 31
autem magis clamabant, dicentes, Miſerere noſtri, Domine, Fili
Davidis. Et quum ſubſtitiſſet Jeſus, vocavit eos, et dixit, Quid 32
vultis ut faciam vobis? Dicunt ei, Domine, ut aperiantur oculi 33
CAP. XXI. noſtri. Miſertus autem Jeſus tetigit oculos eorum: et ſtatim 34
viſum receperunt oculi eorum, et ſequuti ſunt eum. Et quum 1
appropinquaſſent Hieroſolymam, et veniſſent ad Bethphagen, ad
montem Olivarum, tunc Jeſus miſit duos diſcipulos, Dicens iis,
Ite in vicum qui *eſt* contra vos, et ſtatim invenietis aſinam al- 2
ligatam, et pullum cum ea: ſolvite *et* adducite mihi. Et ſi quis 3

---

1 ܚ̈ܙܝ ܥܝ̈ܢܝܗܘܢ] In margine MS^ti ܚܙܘ

ܢܐܡܪ ܠܟܘܢ ܡܕܡ܆ ܐܡܪܘ ܕܡܪܝܐ ܣܢܝܩ ܠܗܘܢ.
4 ܡܚܕܐ ܕܝܢ ܡܫܕܪ ܠܗܘܢ܀ ܗܕܐ ܕܝܢ ܟܠܗ ܗܘܬ܆ ܐܝܟܢܐ
5 ܕܢܬܡܠܐ ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ ܒܝܕ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ܆ ܐܡܪܘ ܠܒܪܬܐ ܕܨܗܝܘܢ܆
ܗܐ ܡܠܟܟܝ ܐܬܐ ܠܟܝ܆ ܡܟܝܟܐ܆ ܘܪܟܝܒ ܥܠ ܚܡܪܬܐ
6 ܘ※ܥܠ↙ ܥܝܠܐ *ܒܪܗ *ܕܐܬܢܐ܀ ܟܕ ܐܙܠܘ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕ̈ܐ
7 ܘܥܒܕܘ ܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܆ ܐܝܬܝܘ ܠܚܡܪܬܐ
ܘܠܥܝܠܐ. ܘܣܡܘ ܥܠܝܗܘܢ ܡܐܢ̈ܝܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܝܬܒ
8 ܥܠܝܗܘܢ. ܟܢܫܐ ܕܝܢ ܣܓܝܐܐ ܫܘܝܘ ܡܐܢ̈ܝܗܘܢ
ܒܐܘܪܚܐ. ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ ܦܣܩܝܢ ܗܘܘ ܣܘ̈ܟܐ ܡܢ ܐܝ̈ܠܢܐ ܘܡܫܘܝܢ
9 ܗܘܘ ܒܐܘܪܚܐ܀ ܟܢ̈ܫܐ ܕܝܢ ܗܢܘܢ ܕܡܩܕܡܝܢ ܠܗ ܘܗܠܝܢ ܕܢܩܦܝܢ܆
ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ [1]ܐܘܫܥܢܐ ܠܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. ܡܒܪܟܐ
10 ܗܘ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܐܘܫܥܢܐ ܒܡܪ̈ܘܡܐ܀ ܘܟܕ ܥܠ

dixerit vobis aliquid, dicite quod Dominus opus habet iis: ſtatim
4 autem dimittet eos. Hoc autem totum factum eſt, ut impleretur
5 id quod dictum eſt per prophetam, dicentem, Dic filiæ Sion,
Ecce, Rex tuus venit tibi mitis, et ſedens ſuper aſinam, et
6 ※ ſuper ↙ pullum filium aſinæ. Quum abiiſſent autem diſcipuli, et
7 feciſſent ſicut præceperat iis Jeſus, Adduxerunt aſinam et pullum,
8 et poſuerunt ſuper eos veſtimenta ſua, et inſedit iis. Turba autem multa ſtraverunt veſtimenta ſua in via; alii autem cædebant
9 ramos ex arboribus, et ſternebant in via. Turbæ autem quæ præibant eum, et quæ ſequebantur, clamabant dicentes, Hoſanna Filio Davidis: benedictus ſit ille qui venit in nomine Domini:
10 † Hoſanna in excelſis. Et quum introiſſent Hieroſolymam,

* υἱὸν ὑποζυγίου

---

[1] ܐܘܫܥܢܐ] In margine MSti ܣܪܐ ܒ ܦܢܝ
ܒܥܒܪܝܐ הושיענו ܦܪܘܩ ܠܢ ܐܡܪ

† Hoſanna] Marg. Hebræum הושיענו, Libera nos ſignificat.

ܠܐܘܪܫܠܡ : ܐܬܬܙܝܥܬ ܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܟܕ ܐܡܪܐ܆ ܡܢܘ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܢܐ. ܟܢܫܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܆ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܝܫܘܥ 11
ܗܘ ܢܒܝܐ܆ ܗܘ ܕܡܢ ܢܨܪܬ ܕܓܠܝܠܐ܀ ܘܥܠ ܝܫܘܥ ܠܗܝܟܠܐ 12
ܕܐܠܗܐ܆ ܘܐܦܩ ܠܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܘܙܒܢܝܢ
ܒܗܝܟܠܐ. ܘܠܦܬܘܪܐ [1] ܕܡܥܪ̈ܦܢܐ ܗܦܟ. ܘܠܡܘܬ̈ܒܐ
ܕܗܢܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܝܘܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܬܝܒ ܕܒܝܬܝ 13
ܒܝܬܐ ܕܨܠܘܬܐ ܢܬܩܪܐ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܥܒܕܬܘܢܝܗ
ܡܥܪܬܐ ܕܠܣ̈ܛܝܐ܀ ܘܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܚܓܝܪ̈ܐ ܘܣܡ̈ܝܐ ܒܗܝܟܠܐ 14
ܘܐܣܝ ܐܢܘܢ܀ ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪ̈ܐ ܠܬܕܡܪ̈ܬܐ 15
ܗܠܝܢ ܕܥܒܕ܆ ܘܠܛܠܝ̈ܐ ܗܢܘܢ ܕܩܥܝܢ ܒܗܝܟܠܐ ܘܐܡܪܝܢ܆
ܐܘܫܥܢܐ ܠܒܪܗ ܕܕܘܝܕ܆ ܐܬܚܡܬܘ ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܫܡܥ 16
ܐܢܬ ܡܢܐ ܗܠܝܢ ܐܡܪܝܢ܆ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.

commota eſt univerſa civitas, dicens, Quis eſt hic? Turbæ au- 11
tem dicebant, Hic eſt Jeſus Propheta, qui *eſt* ex Nazaret Galilææ.
Et ingreſſus eſt Jeſus templum Dei, et ejecit omnes vendentes et 12
ementes in templo; et menſas numulariorum evertit; et cathe-
dras vendentium columbas: Et dixit iis, Scriptum eſt, Domus 13
mea, domus orationis vocabitur; vos autem feciſtis eam ſpeluncam
latronum. Et acceſſerunt ad eum claudi et cæci in templo: et 14
ſanavit eos. Quum vidiſſent autem Principes Sacerdotum et Scribæ 15
mirabilia quæ fecit, et pueros clamantes in templo, et dicentes,
Hoſanna Filio Davidis, indignati ſunt. Et dixerunt ei, Audis 16
quid iſti dicunt? Ipſe autem Jeſus dixit iis, Etiam. Nunquam

---

1 ܕܡܥܪ̈ܦܢܐ] κολλυβιστῶν
ܩܘܠܠܒܝܣܛܘܢ

ܐܝܢ. ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ ܕܡܢ ܦܘܡܐ ܕܫܒܪ̈ܐ ܘܕܝܢܩ̈ܐ:
17 ܫܡܠܝܬ ܬܫܒܘܚܬܐ ܀ ܘܟܕ ܫܒܩ ܐܢܘܢ. ܢܦܩ ܠܒܪ ܡܢ
18 ܡܕܝܢܬܐ ܠܒܝܬ ܥܢܝܐ ܘܒܬ ܬܡܢ. ܒܨܦܪܐ ܕܝܢ ܟܕ ܗܦܟ
19 ܠܡܕܝܢܬܐ ܟܦܢ. ܘܟܕ ܚܙܐ ܬܬܐ ܚܕܐ ܥܠ ܐܘܪܚܐ ܐܬܐ ܠܘܬܗ.
ܘܠܐ ܡܕܡ ܐܫܟܚ ܒܗ ܐܠܐ ܐܢ ܛܪ̈ܦܐ ܒܠܚܘܕ. ܘܐܡܪ ܠܗ.
ܠܐ ܢܗܘܐ ܡܢܟܝ ܦܐܪܐ ܬܘܒ ܠܥܠܡ. ܘܝܒܫܬ ܡܚܕܐ
20 ܬܬܐ ܗܝ. ܘܟܕ ܚܙܘ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܐܬܕܡܪܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܐܝܟܢܐ *ܒܪ

*παραχρῆμα

21 ܫܥܬܗ ܝܒܫܬ ܬܬܐ ܗܝ ܀ ܥܢܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܐܢ ܬܗܘܐ ܠܟܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ
ܘܠܐ ܬܬܦܠܓܘܢ. ܠܐ ܗܕܐ ܒܠܚܘܕ ܕܬܬܐ ܬܥܒܕܘܢ: ܐܠܐ ܐܦܢ
ܠܛܘܪܐ ܗܢܐ ܬܐܡܪܘܢ: ܐܫܬܩܠ ܘܐܬܪܡܐ ܒܝܡܐ ܐܦ
22 ܬܗܘܐ ܀ ܘܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܢ ܬܫܐܠܘܢ ܒܨܠܘܬܐ ܟܕ
23 ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܬܣܒܘܢ ܀ ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܗܝܟܠܐ: ܩܪܒܘ

legiſtis, Quod ex ore infantium et lactentium perfeciſti laudem?
17 Et quum reliquiſſet eos, exivit extra urbem in Bethaniam: et
18 diverſatus eſt illic. Mane autem quum rediret in urbem, eſuriit.
19 Et quum vidiſſet ficum quandam juxta viam, venit ad eam, et
nihil invenit in ea, niſi folia tantum: et dixit ei, Ne amplius ex
20 te fructus ſit in æternum. Et exaruit continuo ficus illa. Et
quum vidiſſent diſcipuli, mirati ſunt, dicentes; Quomodo conti-
21 nuo exaruit ficus illa! Reſpondens autem Jeſus, dixit iis, Amen
dico vobis, ſi habueritis fidem, et non hæſitaveritis; non tantum
hoc fici facietis, ſed etiam ſi monti huic dixeritis, Tollitor, et
22 projicitor in mare, etiam fiet. Et omnia quæcunque petieritis in
23 precatione, credentes, accipietis. Et quum veniſſet in templum,

ܠܘܬܗ ܟܕ ܡܠܦ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܩܫ̈ܝܫܐ ܕܥܡܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆
ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܬ܆ ܘܡܢܘ ܝܗܒ ܠܟ
24 ܫܘܠܛܢܐ ܗܢܐ܀ ܟܕ ܥܢܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂
ܐܫܐܠܟܘܢ ܐܦ ܐܢܐ ܡܠܬܐ ܚܕܐ܆ ¹ܠܗܝ ܕܐܢ ܬܐܡܪܘܢ ܠܝ܆
ܐܦ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ܆ ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ
25 ܐܢܐ. ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܝܘܚܢܢ ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ. ܡܢ
ܫܡܝܐ ܐܘ ܡܢ ܒܢ̈ܝܢܫܐ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ
ܠܘܬܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܐܢ ܢܐܡܪ ܡܢ ܫܡܝܐ܆ ܐܡܪ ܠܢ܆
26 ܡܛܠ ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܠܐ ܗܝܡܢܬܘܢܝܗܝ. ܐܢ ܕܝܢ ܢܐܡܪ ܡܢ
ܒܢ̈ܝܢܫܐ܆ ܕܚܠܝܢ ܡܢ ܟܢܫܐ. ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܐܚܝܕܝܢ
27 ܠܝܘܚܢܢ ܐܝܟ ܢܒܝܐ. ܘܟܕ ܥܢܘ ܠܝܫܘܥ ܐܡܪܘ܆ ܠܐ
ܝܕܥܝܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܦ ܗܘ. ܘܠܐ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
28 ܒܐܝܢܐ ܐܟܣܘܣܝܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ܀ ܡܢܐ ܕܝܢ

acceſſerunt ad eum docentem Principes Sacerdotum et Seniores populi, dicentes, Qua poteſtate hæc facis ? et quis dedit tibi poteſtatem hanc ? Reſpondens autem Jeſus dixit iis, Interrogabo 24
vos etiam ego verbum unum, † quod ſi dixeritis mihi, etiam ego
vobis dicam, qua poteſtate hæc facio. Baptiſmus Johannis unde 25
erat ? e cœlo, an ex hominibus ? Ipſi autem ratiocinabantur
apud ſe, dicentes; Si dixerimus, E cœlo, dicet nobis, Quare igitur non credidiſtis ei ? Si autem dixerimus, Ex hominibus, ti- 26
memus turbam : omnes enim habebant Johannem ſicut prophetam. Et reſpondentes Jeſu dixerunt, Neſcimus. Dixit iis etiam 27
ipſe, Neque ego dicam vobis qua poteſtate hæc facio. Quid au- 28

---

1 ܠܗܝ ܕܐܢ] In margine MSti ܘܐܢ

† quod ſi] Lectio marg. Et ſi.

ܠܟܘܢ ܡܬܚܙܐ. ܠܓܒܪܐ ܐܢܫ ܐܝܬ ܗܘܘ ܠܗ ܒܢܝܐ ܬܪܝܢ.
ܘܟܕ ܩܪܒ ܠܘܬ ܩܕܡܝܐ ܐܡܪ. ܒܪܝ ܙܠ ܝܘܡܢܐ ܦܠܘܚ
29 ܒܟܪܡܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܐܡܪ. ܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ. ܠܐܚܪܝܬܐ
30 ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܬܘܝ ܐܙܠ. ܘܟܕ ܩܪܒ ܠܘܬܗ ܗܘ ܐܚܪܢܐ܆ ܐܡܪ ܗܘ
ܗܟܘܬ. ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܐܡܪ. ܐܢܐ ܡܪܝ. ܘܠܐ ܐܙܠ ܀
31 ܡܢܘ ܡܢ ܬܪܝܗܘܢ ܥܒܕ ܨܒܝܢܐ ܕܐܒܐ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܗܘ
ܩܕܡܝܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܡܟ̈ܣܐ
32 ܘܙܢܝ̈ܬܐ ܩܕܡܝܢ ܠܟܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܬܐ ܓܝܪ
ܠܘܬܟܘܢ ܝܘܚܢܢ ܒܐܘܪܚܐ ܕܙܕܝܩܘܬܐ ܘܠܐ ܗܝܡܢܬܘܢܝܗܝ.
ܡܟ̈ܣܐ ܕܝܢ ܘܙܢܝ̈ܬܐ ܗܝܡܢܘܗܝ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܝܬܘܢ
33 ܐܦܠܐ ܠܚܪܬܐ ܐܬܬܘܝܬܘܢ ܠܡܗܝܡܢܘ ܠܗ ܀ ܐܚܪܢܐ ܡܬܠܐ
ܫܡܥܘ. ܓܒܪܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܡܪܐ ܒܝܬܐ܆ ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܢܨܒ ܟܪܡܐ܆
ܘܣܝܓܐ ܠܗ ܐܚܕ ܚܕܪ. ܘܚܦܪ ܒܗ ܡܥܨܪܬܐ ܘܒܢܐ ܡܓܕܠܐ.

tem vobis videtur? Homini cuidam erant filii duo: et quum
acceſſiſſet ad priorem, dixit; Fili mi, abi, hodie operare in vi-
29 nea: Ipſe autem reſpondens dixit, Nolo: poſtea autem quum
30 reſipuiſſet, abiit. Et quum acceſſiſſet ad alterum, dixit ſimiliter.
Ipſe autem reſpondens dixit, Ego, Domine mi; et non abiit.
31 Quis ex duobus fecit voluntatem patris? Dicunt ei, Prior. Dicit
iis Jeſus, Amen dico vobis, quod publicani et meretrices præce-
32 dent vos in regnum Dei. Venit enim ad vos Johannes via juſti-
tiæ, et non crediditis ei; publicani autem et meretrices credi-
derunt ei: vos autem quum vidiſſetis, non poſtea reſipuiſtis,
33 ut crederetis ei. Aliam parabolam audite. Homo erat dominus
domus, qui plantavit vineam, et ſepem ei circumpoſuit, et fodit
in ea torcular, et ædificavit turrim, et tradidit eam agricolis, et

34 ܘܐܫܠܡܗ ܠܦܠܚܐ ܘܫܢܝ. ܟܕ ܕܝܢ ܩܪܒ ܙܒܢܐ ܕܦܐܪ̈ܐ܆
35 ܫܕܪ ܠܥܒ̈ܕܘܗܝ ܠܘܬ ܦ̈ܠܚܐ ܠܡܣܒ ܦܐܪ̈ܘܗܝ. ܘܟܕ
ܢܣܒܘ ܦ̈ܠܚܐ ܠܥܒ̈ܕܘܗܝ܆ ܠܗܢܐ ܡܢ ܡܚܘ. ܠܗܢܐ ܕܝܢ
36 ܩܛܠܘ. ܠܗܢܐ ܕܝܢ ܪܓܡܘ. ܬܘܒ ܫܕܪ ܐܚܪ̈ܢܐ ܥܒ̈ܕܐ ܕܝܬܝܪ
37 ܣܓܝ̈ܐܝܢ ܡܢ ܩܕ̈ܡܝܐ܆ ܘܥܒܕܘ ܠܗܘܢ ܗܘ ܗܟܘܬ ✻ ܠܐܚܪܬܐ
ܕܝܢ ܫܕܪ ܠܘܬܗܘܢ ܠܒܪܗ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܢܒܗܬܘܢ ܡܢ
38 ܒܪܝ ܕܝܠܝ. ܦ̈ܠܚܐ ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܠܒܪܐ܆ ܐܡܪܘ ܗܢܘܢ
ܒܗܘܢ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܝܪܬܐ. ܬܘ ܢܩܛܠܝܘܗܝ ܘܢܐܚܘܕ
39 ܝܪܬܘܬܗ. ܘܟܕ ܢܣܒܘܗܝ ܐܦܩܘܗ̄ܝ ↙ ܠܒܪ ܡܢ
40 ܟܪܡܐ ܘܩܛܠܘܗܝ܀ ܐܡܬܝ ܗܟܝܠ ܕܢܐܬܐ ܡܪܗ ܕܟܪܡܐ܆
41 ܡܢܐ ܢܥܒܕ ܠܦ̈ܠܚܐ ܗܢܘܢ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ.
ܠܒܝ̈ܫܐ ܒܒܝܫܐܝܬ ܢܘܒܕ ܐܢܘܢ܆ ܘܠܟܪܡܐ
ܢܫܠܡ ܠܐܚܪ̈ܢܐ ܦ̈ܠܚܐ܆ ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܢܬܠܘܢ

peregre profectus eſt. Quum autem appropinquaſſet tempus fructuum, miſit ſervos ſuos ad agricolas accipere fructus ejus. 34 Et quum accepiſſent agricolæ ſervos ejus, hunc quidem cæciderunt, hunc autem occiderunt, hunc autem lapidarunt. 35 Rurſum miſit alios ſervos qui plures *erant* quam priores: et fecerunt iis ſimiliter. 36 Poſtremo autem miſit ad eos filium ſuum, dicens, Reverebuntur filium meum. 37 Agricolæ autem quum vidiſſent filium, dixerunt in ſeipſis, Hic eſt hæres, venite, occidamus eum, et retinebimus hæreditatem ejus. 38 Et quum apprehendiſſent eum, ejecerunt ÷ eum ↙ extra vineam, et occiderunt eum. 39 Quum igitur venerit dominus vineæ, quid faciet agricolis illis? 40 Dicunt ei, Malos male perdet illos, et vineam tradet aliis agricolis, qui da- 41

42 ܠܗ ܦܐܪ̈ܐ ܒܙܒܢ̈ܝܗܘܢ ܀ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܘܠܐ ܡܡܬܘܡ
ܩܪܝܬܘܢ ܒܟܬܒ̈ܐ: ܕܟܐܦܐ ܗܝ ܕܐܣܠܝܘܗ̇ ܗܢܘܢ ܕܒܢܝܢ.
ܗܝ ܗܘܬ ܠܪܫܐ ܕܙܘܝܬܐ: ܡܢ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܗܘܬ ܗܕܐ:
43 ܘܐܝܬܝܗ̇ ܬܕܡܘܪܬܐ ܒܥܝ̈ܢܝܢ ܕܝܠܢ ܀ ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ. ܕܡܫܬܩܠܐ ܡܢܟܘܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܡܬܝܗܒܐ
44 ܠܥܡܐ ܕܥܒܕ ܦܐܪ̈ܐ ܕܝܠܗ ܀ ܘܟܠ ܕܢܦܠ ܥܠ ܟܐܦܐ
45 ܗܕܐ. ܢܬܪܥܥ. ܥܠ ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܦܠ [1]ܬܕܪܝܘܗܝ. ܘܟܕ ܫܡܥܘ
ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܠܡܬ̈ܠܐ ܕܝܠܗ. ܝܕܥܘ ܕܥܠܝܗܘܢ
46 ܐܡܪ ܀ ܘܟܕ ܒܥܘ ܠܡܐܚܕܘ. ܕܚܠܘ ܡܢ ܟܢܫܐ. ܡܛܠ
1 ܕܐܝܟ ܢܒܝܐ ܐܚܝܕܝܢ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܬܘܒ Cap. XXII.
2 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܒܡܬ̈ܠܐ. ܟܕ ܐܡܪ. ܐܬܕܡܝܬ ܡܠܟܘܬܐ
ܕܫܡܝܐ. ܠܓܒܪܐ ܡܠܟܐ ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܥܒܕ
3 ܡܫܬܘܬܐ ܠܒܪܗ ܕܝܠܗ. ܘܫܕܪ ܠܥܒܕܘܗܝ ܕܢܩܪܘܢ

42 bunt ei fructus in temporibus ſuis. Dicit iis Jeſus, Nunquam legiſtis in Scripturis, Lapis, quem reprobaverunt ædificantes, hic factus eſt caput anguli? a Domino factum eſt illud, et eſt mira-
43 bile in oculis noſtris. Propterea dico vobis, quod auferetur a
44 vobis regnum Dei, et dabitur populo, qui faciet fructus ejus. Et quiſquis ceciderit ſuper lapidem iſtum, confringetur; ſuper quem
45 autem ceciderit, diſperget eum. Et quum audiviſſent Principes Sacerdotum et Phariſæi parabolas ejus, intellexerunt quod de ſe
46 diceret. Et quum quæſiviſſent apprehendere eum, timuerunt
1 turbas, quoniam ſicut prophetam habebant eum. Et reſpondens Cap. XXII.
2 Jeſus, rurſum dixit iis in parabolis, dicens; Simile eſt regnum
3 cœlorum homini regi, qui fecit nuptias filio ſuo. Et miſit ſervos

---

[1] ܬܕܪܝܘܗܝ] In margine MS^{ti} ܬܕܪܝܘܗܝ ܐܝܟ ܕܒܡܕܪܝܐ
λικμησει αυτον

4 ܠܗܢܘܢ ܕܩܪܝܢ ܠܡܫܬܘܬܐ܆ ܘܠܐ ܨܒܝܢ ܗܘܘ ܠܡܐܬܐ. ܬܘܒ
ܫܕܪ ܠܐܚܪ̈ܢܐ ܥܒ̈ܕܐ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܐܡܪܘ ܠܗܢܘܢ ܕܩܪܝܢ܆ ܗܐ
ܫܪܘܬܐ ܕܝܠܝ ܛܝܒ. ܘܬܘܪ̈ܝ *ܘܡܦܛ̈ܡܐ ܕܝܠܝ ܕܢܟܝܣܝܢ. * και τα σιτιστα
5 ܘܟܠܡܕܡ ܡܛܝܒ ܬܘ ܠܡܫܬܘܬܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܐܒܣܘ
ܐܙܠܘ. ܗܘ ܡܢ ܠܐܓܘܪܣܐ ܕܝܠܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܠܬܐܓܘܪܬܗ.
6 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܫܪܟܐ ܡܢ ܐܚܕܘ ܠܥܒ̈ܕܐ ܕܝܠܗ܆ ܨܥܪܘ ܘܩܛܠܘ.
7 ܘܟܕ ܫܡܥ ܡܠܟܐ ܗܘ ܪܓܙ. ܘܫܕܪ ܚܝܠܘ̈ܬܐ ܕܝܠܗ ܐܘܒܕ
8 ܠܩܛ̈ܘܠܐ ܗܢܘܢ܆ ܘܠܡܕܝܢܬܗܘܢ ܐܘܩܕ. ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܥܒ̈ܕܐ
ܕܝܠܗ. ܗܝ ܡܢ ܡܫܬܘܬܐ. ܡܛܝܒܐ ܐܝܬܝܗ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ
9 ܕܩܪܝܢ ܗܘܘ ܠܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܫܘܝܢ. ܐܙܠܘ ܗܟܝܠ ܥܠ
ܡܦܩ̈ܢܐ ܕܐܘܪ̈ܚܬܐ܆ ܘܠܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܐܢ ܬܫܟܚܘܢ ܩܪܘ
10 ܠܡܫܬܘܬܐ. ܘܟܕ ܢܦܩܘ ܥܒ̈ܕܐ ܗܢܘܢ ܠܐܘܪ̈ܚܬܐ܆ ܟܢܫܘ
ܐܝܬܘ ܠܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܐܫܟܚܘ ܒܝ̈ܫܐ ܘܛܒ̈ܐ܆ ܘܐܬܡܠܝܬ

ſuos ut vocarent invitatos ad nuptias, et nolebant venire. Rurſum 4
miſit alios ſervos, dicens, Dicite invitatis, Ecce prandium meum
paratum eſt, et tauri mei et ſaginata mea mactata ſunt; et omnia
ſunt parata: venite ad nuptias. Ipſi autem ſpernentes abierunt, 5
ille quidem in agrum ſuum, ille autem ad negotationem ſuam.
Reliqui autem quum apprehendiſſent ſervos ejus, contumeliis affecerunt, 6
et trucidarunt. Et quum audiviſſet Rex ille, iratus eſt, 7
et miſit exercitus ſuos, *et* perdidit homicidas illos, et urbem eorum
incendit. Tunc dicit ſervis ſuis, Convivium quidem paratum 8
eſt, illi autem qui vocabantur non erant digni. Ite igitur ad 9
exitus viarum, et quoſcunque inveneritis, vocate ad nuptias. Et 10
quum egreſſi eſſent ſervi illi in vias, congregaverunt *et* adduxerunt
omnes quos invenerunt, et malos et bonos: et impletum eſt con-

11 ܡܫܬܘܬܐ ܡܢ ܣܡܝ̈ܟܐ܀ ܟܕ ܥܠ ܕܝܢ ܗܘ ܡܠܟܐ ܠܡܚܙܐ
ܠܗܘܢ ܣܡܝ̈ܟܐ܂ ܚܙܐ ܬܡܢ ܒܪܢܫܐ ܕܠܐ ܠܒܝܫ ܠܒܘܫܐ
12 ܕܡܫܬܘܬܐ܂ ܘܐܡܪ ܠܗ܂ ܚܒܪܝ ܐܝܟܢܐ ܥܠܬ ܠܗܪܟܐ܂ ܟܕ
13 ܠܐ ܐܝܬ ܠܟ ܠܒܘܫܐ ܕܡܫܬܘܬܐ܂ ܗܘ ܕܝܢ *ܐܬܒܠܡ܂ ܗܝܕܝܢ * ἐφιμώθη
ܐܡܪ ܗܘ ܡܠܟܐ ¹ܠܡܫܡܫܢ̈ܐ܂ ܟܕ ܐܣܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܝܕܝܐ
ܕܝܠܗ ܘܪ̈ܓܠܐ܂ ܫܩܘܠܘܗܝ ܘܐܦܩܘܗܝ ܠܚܫܘܟܐ ܒܪܝܐ܂
14 ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩܐ ܕܫܢ̈ܐ܂ ܣܓܝܐܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܗܘܢ
15 ܩܪ̈ܝܐ܂ ܙܥܘܪ̈ܐ ܕܝܢ ܓܒܝ̈ܐ܀ ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܐܙܠܘ ܦܪ̈ܝܫܐ ܡܠܟܐ
16 ܢܣܒܘ܂ ܕܐܝܟܢܐ ܢܨܘܕܘܢܝܗܝ ܒܡܠܬܐ܂ ܘܡܫܕܪܝܢ ܠܘܬܗ
ܠܬܠܡ̈ܝܕܝܗܘܢ ܥܡ *ܗܪܘܕܝܐܢܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂ ܡܠܦܢܐ܂ * ἡρωδιανων
ܝܕܥܝܢ ܚܢܢ ܕܫܪܝܪܐ ܐܢܬ܂ ܘܐܘܪܚܐ ܕܐܠܗܐ ܒܫܪܪܐ ܡܠܦ
ܐܢܬ܂ ܘܠܐ ܪܢܝܐ ܠܟ ܘܠܐ ܡܛܠ ܐܢܫ܂ ܠܐ ܓܝܪ ܚܐܪ

11 vivium diſcumbentibus. Quum ingreſſus eſſet autem Rex, ut videret diſcumbentes, vidit illic hominem qui non indutus erat
12 veſte convivii: Et dicit ei, Amice mi, quomodo introiſti huc
13 non habens veſtem convivii? Ille autem obmutuit. Tunc dixit ipſe Rex † miniſtris, Ligantes manus ejus et pedes, tollite eum, et ejicite eum in tenebras exteriores: ibi erit fletus et ſtridor
14 15 dentium. Multi enim ſunt vocati, pauci autem electi. Tunc quum abiiſſent Phariſæi conſilium ceperunt, quomodo illaquearent
16 eum in ſermone. Et mittunt ad eum diſcipulos ſuos cum Herodianis; dicentes, Magiſter, ſcimus quod verax ſis; et viam Dei in veritate doceas; neque curam ſuſtineas, ne propter quenquam:

---

1 ܠܡܫܡܫܢ̈ܐ] In margine MSti ܕܝܠܗ (ܠܡܫܡܫܢ̈ܐ)

† miniſtris] Lectio marg. (miniſtris) ſuis.

17 ܐܢܬ ܒܦܪܨܘܦܐ ܕܒܢ̈ܝܢܫܐ. ܐܡܪ ܠܢ ܗܟܝܠ ܡܢܐ ܡܬܚܙܐ
18 ܠܟ. ܫܠܝܛ ܠܡܬܠ ܟܢܣܘܣ ܠܩܣܪ ܐܘ ܠܐ. ܟܕ ܝܕܥ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܒܝܫܘܬܗܘܢ ܐܡܪ. ܡܢܐ ܠܝ ܡܢܣܝܢ ܐܢܬܘܢ ܢܣܒ̈ܝ
19 ܒܐܦ̈ܐ. ܚܘܘ ܠܝ ܕܝܢܪܐ *ܕܟܢܣܘܣ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܩܪܒܘ ܠܗ
20 ܕܝܢܪܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܡܢܘ ܨܠܡܐ ܗܢܐ ܘܟܬܒܐ ܕܥܠܘܗܝ.
21 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܕܩܣܪ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܦܪܘܥܘ ܗܟܝܠ ܗܠܝܢ
22 ܕܩܣܪ ܠܩܣܪ. ܘܗܠܝܢ ܕܐܠܗܐ ܠܐܠܗܐ. ܘܟܕ ܫܡܥܘ
23 ܐܬܕܡܪܘ. ܘܟܕ ܫܒܩܘܗܝ ܐܙܠܘ ÷ ܒܗܘ ܝܘܡܐ܆ ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ
24 ܙܕܘܩ̈ܝܐ. ܗܢܘܢ ܕܐܡܪܝܢ ܕܠܐ ܐܝܬ ܩܝܡܬܐ. ܘܫܐܠܘܗܝ ܟܕ
ܐܡܪܝܢ܆ ܡܠܦܢܐ܆ ܡܘܫܐ ܐܡܪ܆ ܐܢ ܐܢܫ ܢܡܘܬ
ܟܕ ܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܒܢ̈ܝܐ܆ *ܢܬܚܬܢ ܐܚܘܗܝ
25 ܠܐܢܬܬܗ܆ ܘܢܩܝܡ ܙܪܥܐ ܠܐܚܐ ܕܝܠܗ. ܐܝܬ ܗܘܘ ܕܝܢ
ܠܘܬܢ ܫܒܥܐ ܐܚ̈ܐ ܘܗܘ ܩܕܡܝܐ ܡܢ ܕܐܙܕܘܓ ܡܝܬ. ܘܕܠܐ

* [illegible]

* ἐπιγαμβρεύσει

non enim reſpicis ad perſonam hominum. Dic nobis ergo, quid 17
videtur tibi? Licet dare cenſum Cæſari, an non? Quum cogno- 18
viſſet autem Jeſus malitiam eorum, dixit; Quid me tentatis, hypo-
critæ? Oſtendite mihi denarium cenſus. Ipſi autem obtulerunt 19
ei denarium. Et dicit iis, Cujus eſt imago hæc, et ſuperſcriptio? 20
Dicunt ei, Cæſaris. Dicit iis, Reddite igitur quæ *ſunt* Cæſaris, 21
Cæſari; et quæ *ſunt* Dei, Deo. Et quum audiviſſent, mirati 22
ſunt: et quum reliquiſſent eum, abierunt. In illo die acceſſe- 23
runt ad eum Sadducæi, qui dicunt quod non eſt reſurrectio: et
interrogaverunt eum; Dicentes, Præceptor, Moſes dixit, Si quis 24
mortuus fuerit non habens filios, affinitatis jure ducet frater ejus
uxorem ejus, et ſuſcitabit ſemen fratri ſuo. Erant autem apud 25
nos ſeptem fratres: et primus quidem uxorem duxit, et mortuus

26 ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܙܪܥܐ܆ ܫܒܩܗ ܐܢܬܬܗ ܠܐܚܘܗܝ܂ ܒܗ
ܒܕܡܘܬܐ ܐܦ ܗܘ ܬܪܝܢܐ ܐܦ ܗܘ ܬܠܝܬܝܐ܆ ܥܕܡܐ
27 ܠܫܒܥܬܝܗܘܢ܆ ܒܐܚܪܝܬܐ ܕܝܢ ܕܟܠܗܘܢ܆ ܡܝܬܬ ܐܦ
28 ܗܝ ܐܢܬܬܐ܂ ܒܩܝܡܬܐ ܗܟܝܠ ܕܐܝܢܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܫܒܥܐ
29 ܬܗܘܐ ܐܢܬܬܐ܂ ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܢܣܒܘܗ̇ ܐܢܬܬܐ܂ ܟܕ ܦܢܐ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܛܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܟܬ̈ܒܐ
30 ܘܠܐ ܚܝܠܗ ܕܐܠܗܐ܂ *ܒܩܝܡܬܐ *ܓܝܪ܆ *ܘܠܐ *ܡܙܕܘܓܝܢ
*ܘܠܐ *ܡܙܕܘܓܝܢ܂ ܐܠܐ ܐܝܟ ܡܠܐܟ̈ܐ ܕܐܠܗܐ ܒܫܡܝܐ ܐܝܬܝܗܘܢ܂
31 ܡܛܠ ܕܝܢ ܩܝܡܬܐ ܕܡܝ̈ܬܐ܆ ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ ܡܢ
32 ܐܠܗܐ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܐܠܗܗ ܕܐܒܪܗܡ ܘܐܠܗܗ
ܕܐܝܣܚܩ ܘܐܠܗܗ ܕܝܥܩܘܒ܆ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܐܠܗܐ ܐܠܗܐ
33 ܕܡܝ̈ܬܐ ܐܠܐ ܕܚܝ̈ܐ܂ ܟܕ ܫܡܥܘ ܟܢ̈ܫܐ ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܥܠ
34 ܡܠܦܢܘܬܐ ܕܝܠܗ ⁘ *ܦܐܪܝܣܐܝܘܣ ܟܕ ܫܡܥܘ ܕܣܟܪ

* ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν οὔτε ἐκγαμίζονται

* [illegible]

eſt: et quia non erat ei ſemen, reliquit uxorem ſuam fratri ſuo.
26 Similiter etiam ſecundus, et tertius, uſque ad ſeptem illos.
27 28 Poſtremum autem omnium, mortua eſt etiam mulier. In reſurrectione igitur, cujus ex illis ſeptem erit uxor? omnes enim ha-
29 buerunt eam uxorem. Reſpondens autem Jeſus dixit iis, Erratis,
30 quia non noviſtis Scripturas, neque virtutem Dei. In reſurrectione enim neque uxores ducunt, neque nuptum dantur; ſed ſicut
31 angeli Dei in cœlo ſunt. De autem reſurrectione mortuorum, non
32 legiſtis id quod dictum eſt a Deo, dicente, Ego ſum Deus Abrahami, et Deus Iſaaci, et Deus Jacobi? Non eſt Deus Deus
33 mortuorum, ſed viventium. Et quum audiviſſent turbæ, ſtupebant
34 ſuper doctrina ejus. Phariſæi quum audiviſſent quod os occluſiſſet

* σαδδουκαιων *ܠܨܕܘܩܝ̈ܐ: ܐܬܟܢܫܘ ܐܟܚܕܐ: ܘܫܐܠ ܚܕ ܡܢܗܘܢ 35
* νομικος *ܢܘܡܝܩܘܣ ܟܕ ܡܢܣܐ ܠܗ ܘܐܡܪ: ܡܠܦܢܐ: ܐܝܢܐ 36
ܦܘܩܕܢܐ ܪܒܐ ܒܢܡܘܣܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܬܪܚܡ 37
ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܒܟܠܗ ܠܒܟ.. ܘܒܟܠܗ ܢܦܫܐ ܕܝܠܟ.
ܘܒܟܠܗ ܬܪܥܝܬܟ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܦܘܩܕܢܐ ܩܕܡܝܐ ܘܪܒܐ. 38
ܬܪܝܢܐ ܕܝܢ ܕܕܡܐ ܠܗ܆ ܬܪܚܡ ܠܩܪܝܒܐ ܕܝܠܟ ܐܝܟ ܕܠܢܦܫ 39
ܟ. ܒܗܠܝܢ ܬܪܝܢ ܦܘܩܕܢܝܢ ܟܠܗ ܢܡܘܣܐ ܘܢܒܝܐ ܬܠܝܢ܀ 40
ܟܕ ܟܢܝܫܝܢ ܕܝܢ ܦܪ̈ܝܫܐ܆ ܫܐܠ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ. ܡܢܐ 42 41
ܡܬܚܙܐ ܠܟܘܢ ܡܛܠ ܡܫܝܚܐ. ܕܡܢܘ ܒܪܐ ܐܝܬܘܗܝ܆
ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܕܕܘܝܕ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܗܟܝܠ ܕܘܝܕ 43
ܒܪܘܚܐ ܡܪܝܐ ܩܪܐ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪ: [1]ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܪܝܐ ܕܝܠܝ 44
ܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܝ܆ ܥܕܡܐ ܕܐܣܝܡ ܒܥܠܕܒ̈ܒܝܟ ܟܘܒܫܐ

Sadducæis, congregati ſunt pariter. Et interrogavit unus ex iis, 35
Legis interpres, tentans eum, et dicens, Præceptor, quod præ- 36
ceptum maximum *eſt* in Lege? Ipſe autem Jeſus dixit ei, Dili- 37
ges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima
tua, et ex tota cogitatione tua. Hoc eſt præceptum primum et 38
maximum. Secundum autem ſimile eſt illi; Diliges proximum 39
tuum ſicut teipſum. Ab his duobus præceptis tota lex et pro- 40
phetæ pendent. Quum congregati eſſent autem Phariſæi, inter- 41
rogavit eos Jeſus, Dicens, Quid videtur vobis de Chriſto? cujus 42
filius eſt? Dicunt ei, Davidis. Dicit iis, Quomodo igitur David 43
per Spiritum Dominum vocat eum, dicens, Dixit Dominus Do- 44
mino meo, Sede a dextera mea, uſquedum ponam inimicos tuos

---

[1] In margine MSti, ex Pſal. cx. 1. נאם יהוה לאדני שב לימיני עד
אשית איביך הדם לרגליך

45 ܟܘܒܫܐ ܕܪ̈ܓܠܝܟ ܀ ܐܢ ܗܟܝܠ ܕܘܝܕ ⁜ ܒܪܘܚܐ ↙ ܩܪܐ ܠܗ
ܡܪܝܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܒܪܗ ܐܝܬܘܗܝ ܀ ܘܐܦܠܐ ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܗܘܐ
46 ܠܡܦܢܝܘ ܠܗ ܡܠܬܐ܂ ܘܐܦܠܐ ܐܡܪܚ ܐܢܫ ܡܢ ܗܘ ܝܘܡܐ
1 ܠܡܫܐܠܘܬܗ ܘܠܐ ܬܘܒ ܀ ܗܝܕܝܢ ܝܫܘܥ ܡܠܠ ܠܟܢ̈ܫܐ
2 ܘܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪ܂ ܥܠ *ܟܘܪܣܝܐ ܕܡܘܫܐ ܝܬܒܘ
3 ܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ. ܟܠܗܝܢ ܗܟܝܠ ܐܝܠܝܢ ܕܐܢ ܢܐܡܪܘܢ ܠܟܘܢ
ܠܡܛܪ܂ ܛܪܘ ܘܥܒܕܘ. ܐܝܟ ܕܝܢ ܥܒ̈ܕܝܗܘܢ ܠܐ ܬܥܒܕܘܢ.
4 ܐܡܪܝܢ ܓܝܪ ܘܠܐ ܥܒܕܝܢ ܀ ܐܣܪܝܢ ܕܝܢ ܡܘܒܠ̈ܐ ܝܩܝܪ̈ܐ
ܘܥܣ̈ܩܐ ܠܡܛܥܢܘ܂ ܘܣܝܡܝܢ ܥܠ ܟܬܦ̈ܬܐ ܕܒܢ̈ܝܢܫܐ.
5 ܒܨܒܥܐ ܕܝܢ ܕܝܠܗܘܢ ܠܐ ܨܒܝܢ ܠܡܙܝܥܘ ܐܢܝܢ ܀ ܟܠܗܘܢ
ܕܝܢ ܥܒ̈ܕܝܗܘܢ ܥܒܕܝܢ܂ ܠܘܬ ܗܝ ܕܢܬܚܙܘܢ
ܠܒܢ̈ܝܢܫܐ. ܡܦܬܝܢ ܓܝܪ *ܦܘܠܩܛܪ̈ܝܢ ܕܝܠܗܘܢ.
6 ܘܡܘܪܟܝܢ *ܣܘܦ̈ܐ ܕܡܐܢ̈ܝܗܘܢ. ܪܚܡܝܢ ܕܝܢ ܠܪܝܫܡܣܡܟܐ

Cap. XXIII.

* θρονου

* φυλακτηρια

* κρασπεδα

45 ſcabellum ſub pedibus tuis. Si igitur David ⁜ per Spiritum ↙
46 vocat eum Dominum, quomodo filius ejus eſt? Et nemo poterat
reſpondere ei verbum: neque auſus fuit quiſquam ex illo die
1 interrogare eum non amplius. Tunc Jeſus loquutus eſt turbis
2 et diſcipulis ſuis, Dicens, ſuper cathedram Moſis ſederunt Scribæ
3 et Phariſæi. Omnia igitur quæcunque dixerint vobis ſervare,
ſervate, et facite; ſecundum autem opera eorum ne faciatis: dicunt
4 enim et non faciunt. Alligant autem onera gravia et difficilia
portatu, et imponunt in humeros hominum: digito autem
5 ſuo nolunt movere ea. Omnia autem opera ſua faciunt ut conſpiciantur
ab hominibus: dilatant enim phylacteria ſua, et producunt
6 fimbrias veſtimentorum ſuorum. Amant autem primos

Cap. XXIII.

ܣܡ̈ܟܐ ܒܚܫܡܝܬܐ܆ ܘܡܘܬܒܐ ܩܕ̈ܡܝܐ ܒܟܢܘܫܬܐ܆
ܘܫܐܠܬ ܫܠܡܐ ܒܫܘܩܐ. ܘܕܢܬܩܪܘܢ ܡܢ ܒܢ̈ܝ ܐܢܫܐ ܪܒܝ. 7
ܪܒܝ ܀ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܬܬܩܪܘܢ ܪܒܝ. ܚܕ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ 8
ܡܠܦܢܐ ܕܝܠܟܘܢ. ※ ܡܫܝܚܐ ↙. ܟܠܟܘܢ ܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܚ̈ܐ
ܐܝܬܝܟܘܢ. ܘܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ ܠܐ ܬܩܪܘܢ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܚܕ ܓܝܪ 9
ܐܝܬܘܗܝ ܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ. ܠܐ ܕܝܢ ܬܬܩܪܘܢ ܡܕܒܪܢ̈ܐ. 10
ܚܕ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܡܕܒܪܢܐ ܕܝܠܟܘܢ ܡܫܝܚܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܪܒ 11
ܕܝܠܟܘܢ܆ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܡܫܡܫܢܐ ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܪܝܡ ܗܘ ܠܗ 12
ܢܬܡܟܟ. ܘܗܘ ܕܝܢ ܕܢܡܟܟ ܗܘ ܠܗ. ܢܬܪܘܪܡ ܀ ܘܝ ܠܟܘܢ 13
ܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ※ܢܣ̈ܒܝ ܐܦ̈ܐ. ܡܛܠ ܕܐܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒ̈ܬܐ * [illegible]
ܕܐܪ̈ܡܠܬܐ܆ ܘܒܥܠܬܐ ܕܡ ܐܪܝܟܐܝܬ ܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܡܛܠ
ܗܢܐ ܬܣܒܘܢ ܕܝܢܐ ܝܬܝܪܐ ܀ ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܢܣ̈ܒܝ 14
ܐܦ̈ܐ. ܡܛܠ [1]ܕܐܚܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡ̈ܝܐ ܩܕܡ

accubitus in cœnis; et primos conſeſſus in ſynagogis; Et ſaluta- 7
tionem in foris; et ut vocentur ab hominibus Rabi, Rabi. Vos 8
autem ne vocemini Rabi: unus enim eſt magiſter veſter, *nempe*
※ Chriſtus ↙: omnes autem vos fratres eſtis. Et patrem veſtrum 9
ne vocetis in terra: unus enim eſt Pater veſter qui *eſt* in cœlis.
Ne autem vocemini doctores: unus enim eſt doctor veſter, *nempe* 10
Chriſtus. Is autem qui maximus *eſt* veſtrum, erit vobis miniſter. 11
Qui autem exaltaverit ſeipſum, deprimetur; et qui demiſerit ſe- 12
ipſum exaltabitur. Væ vobis Scribæ et Phariſæi hypocritæ, quia 13
comeditis domos viduarum, et prætextu prolixa oratis: propte-
rea accipietis judicium majus. Væ vobis Scribæ et Phariſæi hy- 14
pocritæ, quia clauditis regnum cœlorum ante homines: vos enim

[1] ܕܐܚܕܝܢ] In margine MSti ܕܐܚܕܝܢ ܐܝܟ ܐܢܫ ܕܐܚܕ ܠܬܪܥܐ ܐܢܬܘܢ

ܕܫܡܝܐ܆ ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܠܐ ܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܘܠܐ ܠܗܢܘܢ
ܕܥܐܠܝܢ ܫܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܥܠ ܀ ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪ̈ܐ܆ 15
ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܢܣܒ̈ܝ ܐܦ̈ܐ. ܡܛܠ ܕܡܟܪܟܝܢ ܐܢܬܘܢ ܝܡܐ
ܘܝܒܫܐ ܠܡܥܒܕ ܚܕ *ܓܝܘܪܐ. ܘܐܡܬܝ ܕܗܘܐ. ܥܒܕܝܢ * προσηλυτον
ܐܢܬܘܢ ܠܗ *ܒܪܗ ܕܓܗܢܐ ܥܦܝܦ ܒܐܦ̈ܐ ܡܢܟܘܢ ܀ ܘܝ 16 * υιον
ܠܟܘܢ ܡܕܒܪ̈ܢܐ ܣܡܝ̈ܐ܆ ܗܢܘܢ ܕܐܡܪܝܢ ܕܡܢ ܕܐܢ ܢܐܡܐ
ܒܗܝܟܠܐ ܠܐ ܡܕܡ ܐܝܬܘܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܐܢ ܢܐܡܐ ܒܕܗܒܐ
ܕܗܝܟܠܐ ܚܐܒ. ܣܟ̈ܠܐ ÷ ܘܣܡ̈ܝܐ܆ ܡܢܘ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܪܒ 17
ܕܗܒܐ ܐܘ ܗܝܟܠܐ ܗܘ ܕܡܩܕܫ ܠܕܗܒܐ. ܘܗܘ ܕܐܢ ܢܐܡܐ 18
ܒܡܕܒܚܐ܆ ܠܐ ܡܕܡ ܐܝܬܘܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܐܢ ܢܐܡܐ ܒܩܘܪܒܢܐ
ܕܠܥܠ ܡܢܗ ܚܐܒ. ܣܟ̈ܠܐ ܘܣܡ̈ܝܐ܆ ܡܢܘ ܓܝܪ ܪܒ 19
ܩܘܪܒܢܐ ܐܘ ܡܕܒܚܐ ܗܘ ܕܡܩܕܫ ܠܩܘܪܒܢܐ. ܗܘ 20
ܗܟܝܠ ܕܝܡܐ ܒܡܕܒܚܐ: ܝܡܐ ܒܗ ܘܒܗܘ ܘܒܟܠܗܘܢ
ܗܠܝܢ ܕܠܥܠ ܡܢܗ. ܘܗܘ ܕܝܡܐ ܒܗܝܟܠܐ܆ ܝܡܐ ܒܗ 21

15 non introitis, neque illos qui intrant ſinitis intrare. Væ vobis Scribæ et Phariſæi hypocritæ, quia circumitis mare et aridam, facere unum proſelytum : et quum fuerit factus, facitis eum filium ge-
16 hennæ duplo magis quam vos. Væ vobis duces cæci, qui dicitis, Quiſquis juraverit per templum, nihil eſt ; quiſquis autem jura-
17 verit per aurum templi, reus eſt. Stulti et cæci, quid enim eſt
18 majus, aurum, an templum quod ſanctificat aurum ? Et quiſquis juraverit per altare, nihil eſt ; quicunque autem juraverit
19 per oblationem quæ *eſt* ſuper illud, reus eſt. Stulti † et cæci, quid enim majus *eſt*, oblatio, an altare quod ſanctificat oblationem ?
20 Qui igitur juraverit per altare, jurat per illud, et per omnia quæ
21 *ſunt* ſuper illud. Et qui juraverit per templum, jurat per illud,

† Vide notas.

ܘܒܗܘ ܕܥܡܪ ܒܗ. ܘܗܘ ܕܝܡܐ ܒܫܡܝܐ܆ ܝܡܐ ܒܟܘܪܣܝܐ 22
ܕܐܠܗܐ ܘܒܗܘ ܕܝܬܒ ܠܥܠ ܡܢܗ܀ ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪ̈ܐ 23
ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ܆ ܡܛܠ ܕܡܥܣܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܢܢܥܐ
ܘܠܫܒܬܐ ܘܠܟܡܘܢܐ܆ ܘܫܒܩܬܘܢ ܠܗܠܝܢ ܕܝܩܝܪ̈ܢ
ܕܢܡܘܣܐ܆ ܕܝܢܐ ܘܪܚܡܐ ܘܗܝܡܢܘܬܐ. ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܙܕܩ
ܗܘܐ ܠܡܥܒܕ. ܘܗܠܝܢ ܠܐ ܠܡܫܒܩ܀ ܡܕܒܪ̈ܢܐ ܣܡ̈ܝܐ܆ 24
ܗܢܘܢ ܕܡܨܠܠܝܢ ܒܒܩܐ܆ ܠܓܡܠܐ ܕܝܢ ܒܠܥܝܢ܀ ܘܝ ܠܟܘܢ *25
ܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ܆ ܡܛܠ ܕܡܕܟܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܒܪܗ
ܕܟܣܐ ܘܕܦܢܟܐ ܕܢܚܬܐ ※ *ܕܦܝܢܟܐ܆ ܡܢ ܠܓܘ ܕܝܢ

* παροψίδος τοῦ πίνακος

ܡܠܝܢ ܡܢ ܚܛܘܦܝܐ ܘܡܦܪܣܘܬܐ ∸ ܘܥܘܠܘܬܐ ↙. ܦܪܝܫܐ 26
ܣܡܝܐ܆ ܕܟܐ ܩܕܡܐܝܬ ܠܓܘܗ ܕܟܣܐ ܘܕܦܢܟܐ ܕܢܗܘܐ
ܘܦܝܢܟܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܗܘܐ ܐܦ ܒܪܝܗ ܕܟܝܐ܀ ܘܝ ܠܟܘܢ 27
ܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ܆ ܡܛܠ ܕܕܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܩܒܪ̈ܐ

et per eum qui habitat in illo. Et qui juraverit per cœlum, jurat 22
per thronum Dei, et per eum qui ſedet ſuper ipſum. Væ vobis 23
Scribæ et Phariſæi hypocritæ, quia decimatis mentham, et anethum,
et cuminum, et omiſiſtis graviora legis; judicium, miſericordiam,
et fidem: hæc autem oportebat facere, et illa non
omittere. Duces cæci, qui excolatis culicem, camelum autem 24
deglutitis. Væ vobis Scribæ et Phariſæi hypocritæ, quia mundatis 25
exterius poculi † et patinæ, intrinſecus autem plena *ſunt* rapina,
et intemperantia, ∸ et iniquitate ↙. Phariſæe cæce, munda 26
primum interius poculi, et patinæ, ut ſit etiam exterius eorum
mundum. Væ vobis Scribæ et Phariſæi hypocritæ, quia 27
ſimiles eſtis ſepulchris dealbatis, quæ extra quidem videntur ſpe-

---

† Vide notas.

ܡܚܘ̈ܪܐ. ܗܠܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܢ ܠܒܪ ܡܢ ܡܬܚܙܝܢ ܫܦܝܪ̈ܢ.
ܡܢ ܠܓܘ ܕܝܢ ܡܠܝܢ ܐܢܝܢ ܓܪ̈ܡܐ ܕܡܝ̈ܬܐ ܘܡܠܝܢ ܟܠܗ
28 ܛܢܦܘܬܐ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ. ܡܢ ܠܒܪ ܡܢ ܡܬܚܙܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܒܢ̈ܝܢܫܐ ܙܕ̈ܝܩܐ. ܡܢ ܠܓܘ ܕܝܢ ܡ̈ܠܝܐ ܐܢܬܘܢ
29 ܡܢ ܡܣܒ ܒܐ̈ܦܐ ܘܠܐ ܢܡܘܣܘܬܐ ⁖ ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦ̈ܪܐ
ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܢܣܒ̈ܝ ܒܐ̈ܦܐ. ܡܛܠ ܕܒܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܩܒ̈ܪܐ ܕܢܒ̈ܝܐ.
30 ܘܡܨܒܬܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܩܒ̈ܪܐ ܕܙܕ̈ܝܩܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܠܘ
ܐܝܬܝܢ ܗܘܝܢ ܒܝܘ̈ܡܬܐ ܕܐܒܗ̈ܝܢ. ܠܐ ܗܘܝܢ ܗܘܝܢ ܫܘ̈ܬܦܐ
31 ܕܝܠܗܘܢ ܒܕܡܐ ܕܢܒ̈ܝܐ. ܡܟܝܠ ܣܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܢܬܘܢ
32 ܠܟܘܢ. ܕܒ̈ܢܝܐ ܐܢܬܘܢ ܕܗܢܘܢ ܕܩܛܠܘ ܠܢܒ̈ܝܐ ⁖ ܐܦ
33 ܐܢܬܘܢ ܡܠܘ ܟܝܠܐ ܕܐܒܗ̈ܬܟܘܢ. ܚܘ̈ܘܬܐ ܝ̈ܠܕܐ ܕܐܟܕ̈ܢܐ. ¹ܐܝܟܢܐ
34 ܬܥܪܩܘܢ ܡܢ ܕܝܢܐ ܕܓܗܢܐ ⁖ ܡܛܠ ܗܢܐ ܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ
ܠܘܬܟܘܢ. ܢܒ̈ܝܐ ܘܚܟ̈ܝܡܐ ܘܣܦ̈ܪܐ. ÷ ܘܡܢܗܘܢ ܬܩܛܠܘܢ.

cioſa, intus autem plena *ſunt* oſſibus mortuorum, et omni im-
28 munditia. Sic etiam vos extra quidem videmini hominibus juſti,
29 intus autem pleni eſtis hypocriſi et iniquitate. Væ vobis Scribæ
et Phariſæi hypocritæ, quia ædificatis ſepulchra prophetarum, et
30 ornatis monumenta juſtorum. Et dicitis, Si fuiſſemus in diebus
patrum noſtrorum, non eſſemus ſocii eorum in ſanguine prophe-
31 tarum. Itaque teſtamini vobiſmetipſis, quod filii eſtis eorum
32 qui occiderunt prophetas. Et vos complete menſuram patrum
33 veſtrorum. Serpentes, progenies viperarum, † quomodo effugie-
34 tis a judicio gehennæ? Propterea, ecce, ego mitto ad vos pro-
phetas, et ſapientes, et Scribas: ÷ et ✓ ex ipſis occidetis, et

---

[1] In margine MS^ti ܐܝܟܢܐ ܬܫܟܚܘܢ ܠܡܥܪܩ ܡܢ ܕܝܢܐ ܕܥܬܝܕ ⁖

† Lectio marg. Quomodo poteſtis fugere a judicio futuro.

ܘܬܙܩܦܘܢ. ܘܡܢܗܘܢ ܬܢܓܕܘܢ ܒܟܢܘܫܬܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܘܬܪܕܦܘܢ
35 ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܠܡܕܝܢܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܐܬܐ ܥܠܝܟܘܢ ܟܠ ܕܡܐ
ܙܕܝܩܐ [1] ܕܐܬܐܫܕ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܡܢ ܕܡܗ ܕܗܒܝܠ ܗܘ ܙܕܝܩܐ.
ܥܕܡܐ ܠܕܡܗ ܕܙܟܪܝܐ ܒܪܗ ܕܒܪܟܝܐ. ܗܘ ܕܩܛܠܬܘܢ
36 ܒܝܢܬ ܗܝܟܠܐ ܠܡܕܒܚܐ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܐܬܝܢ
37 ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܥܠ ܕܪܐ ܗܢܐ ܀ ܐܘܪܫܠܡ ܐܘܪܫܠܡ.
ܗܝ ܩܛܠܐ ܠܢܒܝܐ ܘܪܓܡܐ ܠܗܢܘܢ ܕܫܠܝܚܝܢ ܠܘܬܗ.
ܟܡܐ ܙܒܢܝܢ ܨܒܝܬ ܠܡܟܢܫܘ ܠܒܢܝܟܝ. ܒܗܘ ܙܢܐ
ܕܡܟܢܫܐ ܬܪܢܓܘܠܬܐ * ܠܦܪ̈ܘܓܝܗ ܕܬܚܝܬ ܓܦ̈ܝܗ ܘܠܐ
38 ܨܒܝܬܘܢ. ܗܐ ܡܫܬܒܩ ܠܟܘܢ ܒܝܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܚܪܒܐ.
39 ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ. ܕܠܐ ܬܚܙܘܢܢܝ ܡܢ ܗܫܐ ܥܕܡܐ
ܕܬܐܡܪܘܢ. ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ ܀

* νοσσια

CAP. XXIV.

1 ܘܟܕ ܢܦܩ ܝܫܘܥ ܡܢ ܗܝܟܠܐ ܐܙܠ ܗܘܐ. ܘܩܪܒܘ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ

crucifigetis; et ex ipſis flagellabitis in ſynagogis veſtris, et perſequemini ex urbe in urbem. 35 Ut veniat ſuper vos omnis ſanguis juſtus, † qui effuſus eſt ſuper terram; a ſanguine Abel juſti, uſque ad ſanguinem Zachariæ filii Barachiæ, quem occidiſtis inter templum *et* altare. 36 Amen dico vobis, quod venient hæc omnia ſuper generationem hanc. 37 Hieroſolyma, Hieroſolyma, occidens prophetas, et lapidans eos qui miſſi ſunt ad eam: quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum congregat gallina pullos ſuos ſub alas ſuas, et non voluiſtis? 38 Ecce, relinquetur vobis domus veſtra deſerta: 39 Dico enim vobis, Non videbitis me deinceps, donec dicatis, Benedictus ſit ille qui venit in nomine Domini.

CAP. XXIV.

1 Et quum egreſſus eſſet Jeſus e templo, abibat: et acceſſerunt

---

[1] ܕܐܬܐܫܕ] In margine MSti ܕܡܬܐܫܕ

† qui effuſus eſt] Marg. Effuſus.

ܕܢܚܘܘܢ ܠܗ ܒܢܝ̈ܢܘܗܝ ܕܗܝܟܠܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ 2
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ: ܐܡܝܢ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܠܐ ܬܫܬܒܩ ܗܪܟܐ ܟܐܦܐ ܥܠ ܟܐܦܐ ܗܝ ܕܠܐ
ܬܫܬܪܐ܀ ܟܕ ܝܬܒ ܗܘܐ ܕܝܢ ܥܠ ܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ: ܩܪܒܘ 3
ܠܘܬܗ ܗܢܘܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܒܝܘܚܕܝܘܬܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܐܡܪ ܠܢ
ܐܡܬܝ ܗܠܝܢ ܢܗܘ̈ܝܢ: ܘܡܢܐ ܗܝ ܐܬܐ ܕܡܐܬܝܬܐ ܕܝܠܟ
ܘܕܫܘܠܡܗ ܕܥܠܡܐ. ܘܟܕ ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ: ܚܙܘ 4
ܠܐ ܐܢܫ ܢܛܥܝܟܘܢ. ܣܓܝ̈ܐܐ ܓܝܪ ܢܐܬܘܢ ܒܫܡܐ ܕܝܠܝ ܟܕ 5
ܐܡܪܝܢ ܕܐܢܐ ܐܢܐ ܡܫܝܚܐ: ܘܠܣܓܝ̈ܐܐ ܢܛܥܘܢ. ܥܬܝܕܝܢ 6
ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܡܫܡܥ ܩܪ̈ܒܐ ܘܫܡ̈ܥܐ ܕܩܪ̈ܒܐ: ܚܙܘ ܠܐ
ܬܬܕܠܚܘܢ. ܙܕܩ ܓܝܪ ܕܟܠܗܝܢ ܢܗܘ̈ܝܢ. ܐܠܐ ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܐܝܬܝܗ
ܫܘܠܡܐ. ܢܩܘܡ ܓܝܪ ܥܡܐ ܥܠ ܥܡܐ ܘܡܠܟܘܬܐ 7
ܥܠ ܡܠܟܘܬܐ. ܘܢܗܘܘܢ *ܟܦ̈ܢܐ *ܘܡܘܬ̈ܢܐ ܘܙܘ̈ܥܐ

* λιμοι
* λοιμοι

2 diſcipuli ejus oſtendere ei ædificia templi. Ipſe autem Jeſus dixit iis, Nonne videtis omnia hæc? amen dico vobis, quod non relinquetur hic lapis ſuper lapidem, qui non deſtruetur.
3 Quum ſederet autem ſuper montem Olivarum, acceſſerunt ad eum diſcipuli privatim, dicentes, Dic nobis quando hæc erunt; et quod erit ſignum adventus tui, et conſummationis ſeculi?
4 Reſpondens autem Jeſus dixit iis, Videte ne quis ſeducat vos.
5 Multi enim venient in nomine meo, dicentes, Ego ſum Chriſtus: et multos ſeducent.
6 Futuri eſtis autem audire bella, et rumores bellorum, videte ne turbemini: oportet enim omnia hæc fieri, ſed nondum eſt finis.
7 Inſurget enim gens contra gentem, et regnum contra regnum; et erunt fames et peſtilentiæ, et terræ motus in

ܒܕܘ̈ܟܝܬܐ. ܟܠܗܝܢ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܪܫܐ ܕܚܒ̈ܠܐ ܀ ܗܝܕܝܢ 9 8
ܢܫܠܡܘܢܟܘܢ ¹ܠܐܘܠܨܢܐ. ܘܢܩܛܠܘܢܟܘܢ ܘܬܗܘܘܢ ܣܢ̈ܝܐܐ ܡܢ
ܟܠܗܘܢ ※ ܥܡܡ̈ܐ ↙ ܡܛܠ ܫܡܐ ܕܝܠܝ ܀ ܘܗܝܕܝܢ ܢܬܟܫܠܘܢ 10
ܣܓܝ̈ܐܐ ܘܚܕ̈ܐ ܢܫܠܡܘܢ. ܘܢܣܢܘܢ ܠܚܕ̈ܐ. ܘܣܓܝ̈ܐܐ 11
ܢܒܝ̈ܐ ܕܓܠܐ ܢܩܘܡܘܢ. ܘܢܛܥܘܢ ܠܣܓܝ̈ܐܐ. ܘܡܛܠ 12
ܕܣܓܝܐܐ ܠܐ ܢܡܘܣܘܬܐ. ܢܦܘܓ ܚܘܒܐ ܕܣܓܝ̈ܐܐ. ܗܘ ܕܝܢ 13
ܕܢܣܝܒܪ ܥܕܡܐ ܠܫܘܠܡܐ ܗܢܐ ܢܬܦܪܩ ܀ ܘܬܬܟܪܙ ܗܕܐ 14
ܣܒܪܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܒܟܠܗ ܡܬܥܡܪܢܝܬܐ: ܠܣܗܕܘܬܐ
ܠܟܠܗܘܢ ܥܡܡ̈ܐ. ܘܗܝܕܝܢ ܬܐܬܐ ܫܘܠܡܐ ܀ ܐܡܬܝ ܗܟܝܠ 15
ܕܬܚܙܘܢ ܛܢܦܘܬܐ *ܕܚܘܪܒܐ. ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ ܡܢ ܕܢܝܐܝܠ
ܢܒܝܐ. ܕܩܝܡܐ ܒܕܘܟܬܐ ܩܕܝܫܬܐ. ܗܘ ܕܩܪܐ ܢܣܬܟܠ ܀
ܗܝܕܝܢ ܗܠܝܢ ܕܒܝܗܘܕ ܢܥܪܩܘܢ ܠܛܘܪܐ. ܘܗܘ ܕܥܠ ܐܓܪܐ 17 16

* ἐρημώσεως

ſingulis locis. Omnia autem hæc principium *erunt* dolorum. 8
Tunc tradent vos in † afflictionem, et occident vos, et eritis exoſi ab omnibus ※ gentibus ↙ propter nomen meum. Et tunc offendentur multi; et alii alios prodent, et odio habebunt alii alios. 9 10
Et multi prophetæ mendaces ſurgent, et ſeducent multos. Et propter multam iniquitatem refrigeſcet charitas multorum. Qui autem perſeveraverit uſque ad finem, hic ſervabitur. Et prædicabitur hoc Evangelium regni in univerſa *terra* habitata, in teſtimonium omnibus gentibus: et tunc veniet finis. Quum igitur videritis abominationem deſolationis, quæ dicta eſt a Daniele propheta, ſtantem in loco ſancto: (qui legit intelligat) Tunc illi qui in Judæa ſunt, fugiant in montem; Et qui ſuper tectum eſt, 11 12 13 14 15 16 17

---

1 ܠܐܘܠܨܢܐ] In margine MSti ܠܐܘܠܨܢ̈ܐ

† afflictionem] Lectio marg. Afflictiones

18 ܗܘ ܠܐ ܢܚܘܬ ܠܡܫܩܠ ܗܠܝܢ ܕܒܒܝܬܗ܂ ܘܗܘ ܕܒܚܩܠܐ
19 ܗܘ܂ ܠܐ ܢܬܗܦܟ ܠܒܣܬܪܗ ܠܡܫܩܠ ܡܐܢܘ̈ܗܝ ܕܝܠܗ ܀ ܘܝ
ܕܝܢ ܠܗܢܝܢ ܕܒܟܪܣܐ ܐܝܬ ܠܗܝܢ܂ ܘܠܗܢܝܢ ܕܡܝ̈ܢܩܢ
20 ܒܗܢܘܢ ܝܘ̈ܡܬܐ ܀ ܨܠܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܬܗܘܐ ܥܪܘܩܝܐ ܕܝܠܟܘܢ
21 ܒܣܬܘܐ ܘܠܐ ܒܫܒܬܐ ܀ ܬܗܘܐ ܓܝܪ ܗܝܕܝܢ ܐܘܠܨܢܐ ܪܒܐ܂
ܐܝܟ ܐܝܢܐ ܕܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܫܘܪܝܗ ܕܥܠܡܐ ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ ܘܠܐ
22 ܢܗܘܐ ܀ ܘܐܠܘ ܠܐ *ܐܬܟܪܝܘ ܝܘ̈ܡܬܐ ܗܢܘܢ܂ ܠܐ ܡܬܦܪܩ *ἐκολοβώθησαν
ܗܘܐ ܟܠ ܒܣܪ܂ ܡܛܠ ܕܝܢ ܓܒܝ̈ܐ܂ ܢܬܟܪܘܢ ܝܘ̈ܡܬܐ
23 ܗܢܘܢ ܀ ܗܝܕܝܢ ܐܢ ܐܢܫ ܢܐܡܪ ܠܟܘܢ܂ ܗܐ ܗܪܟܐ ܗܘ
24 ܡܫܝܚܐ ܐܘ ܗܪܟܐ܂ ܠܐ ܬܗܝܡܢܘܢ ܀ ܢܩܘܡܘܢ ܓܝܪ ܡܫܝ̈ܚܐ
ܕܓܠܐ ܘܢܒܝ̈ܐ ܕܓܠܐ܂ ܘܢܬܠܘܢ ܐܬܘ̈ܬܐ ܪܘܪ̈ܒܬܐ ܘܬܕܡܪ̈ܬܐ܂
25 ܐܝܟ ܕܢܛܥܘܢ ܐܢ ܡܫܟܚܐ ܐܦ ܠܓܒܝ̈ܐ܂ ܗܐ ܩܕܡܬ
26 ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܀ ܐܢ ܗܟܝܠ ܢܐܡܪܘܢ ܠܟܘܢ ܗܐ ܒܡܕܒܪܐ
27 ܐܝܬܘܗܝ܂ ܠܐ ܬܦܩܘܢ܂ ܗܐ ܒܬܘ̈ܢܐ ܗܘ܂ ܠܐ ܬܗܝܡܢܘܢ ܀ ܐܝܟܢܐ

18 non deſcendat tollere quæ *ſunt* in domo ſua : Et qui in agro eſt,
19 non revertatur retro tollere veſtimenta ſua. Væ autem illis quæ
20 in utero habent, et illis quæ lactant in illis diebus. Orate autem
21 ne ſit fuga veſtra in hyeme, neque in ſabbatho. Erit enim tunc
afflictio magna, qualis non fuit ab initio mundi, uſque nunc, ne-
22 que erit. Et niſi decurtati fuiſſent dies illi, non eſſet ſervata om-
23 nis caro : propter autem electos decurtabuntur dies illi. Tunc ſi
quis dixerit vobis, Ecce, hic eſt Chriſtus, aut hic ; ne credatis.
24 Surgent enim Chriſti falſi, et prophetæ mendaces, et dabunt ſig-
na magna et miracula, ut ſeducant, ſi poſſibile eſſet, etiam electos.
25 26 Ecce, prædixi vobis. Si igitur dixerint vobis, Ecce, in deſerto
27 eſt, ne exeatis : Ecce, in conclavibus eſt, ne credatis. Sicut

ܓܝܪ ܕܒܪܩܐ ܢܦܩ ܡܢ ܡܕ̈ܢܚܐ ܘܡܬܚܙܐ ܥܕܡܐ ܠܡܥܪ̈ܒܐ܂
28 ܗܟܢܐ ܬܗܘܐ ܐܦ ܡܐܬܝܬܗ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ܀ ܐܝܟܐ ܓܝܪ ܕܐܢ
29 ܬܗܘܐ *ܫܠܕܐ܂ ܬܡܢ ܢܬܟܢܫܘܢ ܢܫܪ̈ܐ܀ ܡܚܕܐ ܕܝܢ ܒܬܪ * πτωμα
ܐܘܠܨܢܐ ܕܝܘ̈ܡܬܐ ܗܢܘܢ܂ ܫܡܫܐ ܢܚܫܟ. ܘܣܗܪܐ ܠܐ ܢܬܠ
ܢܘܗܪܗ. [1]ܘܟܘ̈ܟܒܐ ܕܫܡܝܐ ܢܦܠܘܢ܂ ܘܚܝܠܘܬܐ ܕܫܡܝܐ
30 ܢܙܕܥܙܥܘܢ. ܘܗܝܕܝܢ ܢܬܚܙܐ ܐܬܐ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܒܫܡܝܐ܂
ܘܗܝܕܝܢ ܢܪ̈ܩܕܘܢ ܟܠܗܝܢ ܫܪ̈ܒܬܐ ܕܐܪܥܐ܀ ܘܢܚܙܘܢ ܠܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ ܕܐܬܐ ܥܠ ܥܢ̈ܢܐ ܕܫܡܝܐ܂ ܥܡ ܚܝܠܐ ܘܫܘܒܚܐ ܣܓܝܐܐ.
31 ܘܢܫܕܪ ܡܠܐܟ̈ܘܗܝ ܥܡ ⁜ ܩܠܐ ܕܫܝܦܘܪܐ ܪܒܐ܂ ܘܢܟܢܫܘܢ
ܠܓܒ̈ܝܐ ܕܝܠܗ ܡܢ ܐܪܒܥ ܪ̈ܘܚܐ܂ *ܡܢ ܪ̈ܫܝܗܘܢ * απ ακρων
32 ܕܫܡܝܐ ܥܕܡܐ ܠܪ̈ܫܝܗܘܢ. ܡܢ ܕܝܢ ܬܐܢܬܐ ܝܠܦܘ
ܦܠܐܬܐ. ܕܐܡܬܝ ܕܟܒܪ ܣܘܟܝܬܐ ܕܝܠܗ ܪܟܝܟܐ

enim fulgur exit ab Orientibus, et apparet uſque ad Occidentes,
ſic erit etiam adventus Filii hominis. Ubicunque enim fuerit ca- 28
daver, illic congregabuntur aquilæ. Statim autem poſt afflictio- 29
nem dierum illorum, ſol obſcurabitur, et luna non dabit lumen
ſuum, ‡ et ſtellæ cœli cadent, et virtutes cœli commovebuntur.
Tunc conſpicietur ſignum Filii hominis in cœlo: et tunc plangent 30
omnes generationes terræ; et videbunt Filium hominis venientem
in nubibus cœli, cum potentia et gloria multa. Et mittet ange- 31
los ſuos cum ⁜ voce ✓ tubæ magnæ, et congregabunt electos ſuos
a quatuor ventis; ab extremo cœlorum, uſque ad extremum eo-
rum. A ficu autem diſcite parabolam: quum jam ramus ejus 32

---

[1] ܘܟܘ̈ܟܒܐ ܕܫܡܝܐ ܢܦܠܘܢ] In margine MSti ܡܢ (ܘܟܘ̈ܟܒܐ) (ܫܡܝܐ ܢܦܠܘܢ)

‡ et ſtellæ cœli cadent] Lectio marg. (et ſtellæ) E (cœlo cadent)

ܬܗܘܐ ܪܟܝܟܐ ܘܛܪ̈ܦܐ ܢܦܪ̈ܥܘܢ܆ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܩܪܝܒ ܩܝܛܐ.
33 ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܡܐ ܕܚܙܝܬܘܢ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܥܘ܆
34 ܕܩܪܝܒܐ ܐܝܬܘܗܝ ܥܠ ܬܪܥܐ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܠܐ
35 ܢܥܒܪ ܕܪܐ ܗܢܐ܆ ܥܕܡܐ ܕܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܢܗ̈ܘܝܢ. ܫܡܝܐ
36 ܘܐܪܥܐ ܢܥܒܪܘܢ܆ ܡ̈ܠܝ ܕܝܢ ܕܝܠܝ ܠܐ ܢܥܒܪ̈ܢ܀ ܥܠ ܕܝܢ
ܝܘܡܐ ܗܘ ܐܘ ¹ܫܥܬܐ܆ ܘܠܐ ܐܢܫ ܝܕܥ. ܐܦܠܐ ܡܠܐܟ̈ܐ ܕܫܡ̈ܝܐ.
37 ܐܠܐ ܐܢ ܐܒܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ܀ ܐܝܟܢܐ ²ܕܝܢ ܕܝܘ̈ܡܬܗ ܕܢܘܚ:
38 ܗܟܢܐ ܬܗܘܐ ܐܦ ܡܐܬܝܬܗ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ
ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܒܝܘ̈ܡܬܐ ܗܢܘܢ ܕܩܕܡ ܛܘܦܢܐ: ܕܐܟܠܝܢ
ܘܫܬܝܢ: ܕܢܣܒܝܢ ܘܡܫܬܘ̈ܝܢ: ܥܕܡܐ ܠܗܘ ܝܘܡܐ ܕܥܠ
39 ܢܘܚ ܠܩܒܘܬܐ܆ ܘܠܐ ܝܕܥܘ ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ ܛܘܦܢܐ
ܘܫܩܠ ܠܟܠܗܘܢ܆ ܗܟܢܐ ܬܗܘܐ ܐܦ ܡܐܬܝܬܗ ܕܒܪܗ

tener fuerit, et folia germinaverint, ſcitis quod appropinquavit
33 æſtas. Ita etiam vos, quum videritis omnia hæc, ſcitote quod
34 prope ſit ad portam. Amen dico vobis, quod non præteribit ge-
35 neratio hæc, uſquedum omnia hæc fiant. Cœlum et terra præ-
36 teribunt, ſermones autem mei non præteribunt. De autem die
illo aut † hora nemo ſcit, nec etiam angeli cœlorum, niſi Pater ſo-
37 lus. Sicut ‡ autem *erant* dies Noe, ſic erit etiam adventus Filii
38 hominis. Sicut enim erant diebus qui ante diluvium, edentes
et bibentes, nubentes et nuptui tradentes, uſque ad diem quo
39 ingreſſus eſt Noe in arcam; Nec cognoverunt donec veniſſet
diluvium, et ſuſtuliſſet omnes: ſic erit etiam adventus Filii

[1] ܫܥܬܐ] In margine MSti ܗܝ (ܫܥܬܐ)
[2] ܕܝܢ] ܓܝܪ
† hora] Lectio marg. (hora) Illa.
‡ autem] Enim.

ܕܐܢܫܐ ܀ ܗܝܕܝܢ ܬܪܝܢ ܢܗܘܘܢ ܒܚܩܠܐ. ܚܕ ܡܬܕܒܪ 40
ܘܚܕ ܡܫܬܒܩ. ܬܪܬܝܢ ܕܛܚܢܢ ܒܪܚܝܐ. ܚܕܐ ܡܬܕܒܪܐ ܘܚܕܐ 41
ܡܫܬܒܩܐ ܀ ܐܬܬܥܝܪܘ ܗܟܝܠ ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ 42
ܒܐܝܢܐ ܝܘܡܐ ܡܪܟܘܢ ܐܬܐ ܀ ܗܢܐ ܕܝܢ ܕܥܘ. ܕܐܠܘ 43
ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܪܐ ܒܝܬܐ ܒܐܝܢܐ ܡܛܪܬܐ ܐܬܐ ܓܢܒܐ. ܡܬܬܥܝܪ
ܗܘܐ ܘܠܐ ܫܒܩ ܗܘܐ ܕܢܬܦܚܪ ܒܝܬܗ ܕܝܠܗ. ܡܛܠ ܗܢܐ 44
ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܗܘܘ ܡܛܝܒܝܢ. ܡܛܠ ܕܒܫܥܬܐ ܕܠܐ ܣܒܪܝܢ
ܐܢܬܘܢ. ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܐܬܐ ܀ ܡܢܘ *ܐܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܥܒܕܐ 45
ܡܗܝܡܢܐ ܘܚܟܝܡܐ. ܗܘ ܕܐܩܝܡ ܡܪܗ ܕܝܠܗ ܥܠ
ܒܢܝ ܒܝܬܗ ܠܡܬܠ ܠܗܘܢ ܬܪܣܝܬܐ ¹ܒܙܒܢܐ ܀ ܛܘܒܘܗܝ 46
ܗܘ ܠܥܒܕܐ ܗܘ. ܗܘ ܕܐܬܐ ܡܪܗ ܕܝܠܗ ܢܫܟܚܝܘܗܝ ܕ
ܕܥܒܕ ܗܟܢܐ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܥܠ ܟܠܗܘܢ 47
ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܩܝܡܝܘܗܝ ܀ ܐܢ ܕܝܢ ܢܐܡܪ 48

* ἄρα

hominis. Tunc duo erunt in agro, unus aſſumetur, et unus relinquetur. 40
Duæ molentes in mola, una aſſumetur, et una relinquetur. 41
Vigilate igitur, quia neſcitis quo die Dominus veſter veniet. 42
Hoc autem ſcitote, quod ſi ſciret dominus domus qua vigilia venturus ſit fur, vigilaret, et non ſineret perfodi domum ſuam. 43
Propterea etiam vos eſtote parati: quia hora qua non putatis, Filius hominis veniet. 44
Quis igitur eſt ſervus fidelis et prudens, quem conſtituit dominus ejus ſuper domeſticos ſuos, ut det iis alimentum † in tempore. 45
Beatus eſt ſervus ille, quem *quum* venerit dominus ejus, inveniet ⸗ eum ⸔ facientem ita: 46
Amen dico vobis, quod ſuper omnia quæ ſunt ei conſtituet eum. 47
Si 48

---

1 ܒܙܒܢܐ] In margine MSti (ܒܙܒܢܐ) ܕܝܠܗܘܢ

† in tempore] Lectio Marg. (in tempore) Suo.

ܥܒܕܐ ܗܘ ܒܝܫܐ ܒܠܒܗ: *ܡܘܚܪ ܡܪܝ ܕܢܐܬܐ· * χρονίζει
49 ܘܢܫܪܐ ܠܡܡܚܐ ܠܟܢ̈ܘܬܗ ܕܥܡܗ: ܢܐܟܘܠ ܕܝܢ ܘܢܫܬܐ ܥܡ
50 ܪ̈ܘܝܐ· ܢܐܬܐ ܡܪܗ ܕܥܒܕܐ ܗܘ ܒܝܘܡܐ ܗܘ ܕܠܐ ܡܣܟܐ ܘܒܫܥܬܐ
51 ܗܝ ܕܠܐ ܝܕܥ: ܘܢܦܠܓܝܘܗܝ ܠܬܪܝܢ. ܘܡܢܬܗ ܕܝܠܗ ܥܡ
ܢܣ̈ܒܝ ܐ̈ܦܐ ܢܣܝܡ. ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩܐ ܕܫ̈ܢܐ ·:
1 ܗܝܕܝܢ [1]ܬܬܕܡܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡ̈ܝܐ ܠܥܣܪ ܒܬܘ̈ܠܬܐ· ܗܠܝܢ CAP. XXV.
ܐܝܠܝܢ ܕܟܕ ܢܣ̈ܒܝ ܠܡܢܪ̈ܬܐ ܕܝܠܗܝܢ ܢܦ̈ܩܝ ܠܐܘܪܥܐ ܕܚܬܢܐ
2 [2]⁂ ܘܕܟܠܬܐ ✓. ܚܡܫ ܕܝܢ ܡܢܗܝܢ ܐܝܬܝܗܝܢ ܗ̈ܘܝ ܚܟܝܡ̈ܬܐ.
3 ܘܚܡܫ ܣܟ̈ܠܬܐ. ܗܢܝܢ ܣܟ̈ܠܬܐ ܢܣ̈ܒܝ ܠܡܢܪ̈ܬܐ ܕܝܠܗܝܢ· ܘܠܐ
4 ܢܣ̈ܒܝ ܥܡܗܝܢ ܡܫܚܐ. ܗܢܝܢ ܕܝܢ ܚܟܝܡ̈ܬܐ· ܢܣ̈ܒܝ
5 ܡܫܚܐ ܒܡܐ̈ܢܐ ܕܝܠܗܝܢ ܥܡ ܠܡܢܪ̈ܬܗܝܢ. ܟܕ ܐܘܚܪ ܕܝܢ

autem dixerit ſervus ille malus in corde ſuo, Tardat dominus meus
49 venire: Et cœperit percutere conſervos ſuos, comedere autem,
50 et bibere cum ebriis: Veniet dominus ſervi illius die quo non
51 expectat, et hora qua non novit: Et diſſecabit eum; et partem
ejus cum hypocritis ponet: ibi erit fletus et ſtridor dentium.
1 Tunc † aſſimilabitur regnum cœlorum decem virginibus, quæ ac- CAP. XXV.
cipientes lampades ſuas, exierunt in occurſum ſponſi ‡ ⁂ et
2 ſponſæ ✓. Quinque autem ex iis erant prudentes, et quinque
3 fatuæ. Ipſæ fatuæ acceperunt lampades ſuas, et non acceperunt
4 ſecum oleum. Illæ autem prudentes acceperunt oleum in vaſis
5 ſuis cum lampadibus ſuis. Quum differret autem ſponſus, dormi-

---

[1] ܬܬܕܡܐ] In margine MS^ti ܐܬܕܡܝܬ

[2] ⁂ ܘܕܟܠܬܐ ✓] ܟܠܬܐ ܠܘ ܒܟܠܗܘܢ ܨܚ̈ܚܐ ܡܫܬܟܚܐ. ܘܦܪܝܫܐܝܬ ܒܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ·:

† aſſimilabitur] Lectio marg. Aſſimilatum eſt.

‡ ⁂ et ſponſæ ✓] ‘Sponſa’ non in omnibus exemplaribus invenitur, et nominatim in Alexandrino.

6 ܚܬܢܐ܇ ܢܥܣ̈ܝ ܟܠܗܝܢ ܘܕܡܟ̈ܝ܂ ܒܦܠܓܗ ܕܝܢ ܕܠܠܝܐ
7 ܩܥܬܐ ܗܘܬ܇ ܗܐ ܚܬܢܐ ܐܬܐ ܦܘܩܘ ܐܘܪܥܗ܂ ܗܝܕܝܢ ܩܡ̈ܝ
8 ܟܠܗܝܢ ܒܬܘܠܬܐ ܗܠܝܢ ܘܨܒܬ̈ܝܢ ܠܠܡܦܐܕ̈ܐ ܕܝܠܗܝܢ܂ ܗܠܝܢ
ܕܝܢ ܣܟܠܬܐ ܠܚܟܝܡܬܐ ܐܡܪ̈ܝ܂ ܗܒ̈ܝܢ ܠܢ ܡܢ ܡܫܚܐ
9 ܕܝܠܟܝܢ܇ ܡܛܠ ܕܠܡܦܐܕ̈ܐ ܕܝܠܢ ܕܥ̈ܟܝܢ܂ ܦ̈ܢܝ ܕܝܢ
ܗܠܝܢ ܚܟܝܡܬܐ ܟܕ ܐܡܪ̈ܢ܇ ܕܠܡܐ ܠܐ ܢܣܦܩ ܠܢ ܘܠܟܝ̈ܢ܂
ܐܙܠ̈ܝܢ ܕܝܢ ܡܬܝܪܐܝܬ ܠܘܬ ܗܢܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܘܙܒܢ̈ܝܢ ܠܟܝ̈ܢ܂
10 ܟܕ ܐܙܠ̈ܢ ܕܝܢ ܠܡܙܒܢ܇ ܐܬܐ ܚܬܢܐ܂ ܘܗܢܝܢ ܡܛܝ̈ܒܬܐ
11 ܥܠ̈ܝ ܥܡܗ ܠܡܫܬܘܬܐ܂ ܘܐܬܬܚܕ ܬܪܥܐ܂ ܠܚܪܬܐ ܕܝܢ ܐܬ̈ܝܢ
ܐܦ ܗܠܝܢ ܕܫܪ̈ܟܐ ܒܬܘܠܬܐ ܟܕ ܐܡܪ̈ܢ܇ ܡܪܢ ܡܪܢ ܦܬܚ
12 ܠܢ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ܂ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܝ̈ܢ܇
13 ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟܝ̈ܢ ܀ ܐܬܬܥܝܪܘ ܗܟܝܠ ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ
14 ܐܢܬܘܢ ܠܝܘܡܐ ¹ܘܠܐ ܠܫܥܬܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܒܪܢܫܐ ܟܕ

tarunt omnes, et dormierunt. Media autem nocte clamor factus 6
eſt, Ecce ſponſus venit, exite in occurſum ejus. Tunc ſurrexe- 7
runt omnes virgines illæ, et ornaverunt lampades ſuas. Fatuæ 8
autem prudentibus dixerunt, Date nobis ex oleo veſtro, quia lam-
pades noſtræ extinguuntur. Reſponderunt autem prudentes, di- 9
centes, Ne forte non ſufficiat nobis et vobis: ite vero potius ad
eos qui vendunt, et emite vobis. Quum abirent autem ad emen- 10
dum, venit ſponſus; et paratæ intraverunt cum eo ad nuptias,
et clauſa eſt janua. Poſtea autem veniunt etiam reliquæ virgines, 11
dicentes, Domine, Domine, aperi nobis. Ipſe autem reſpondens 12
dixit, Amen dico vobis, quod non novi vos. Vigilate itaque, 13
quia non ſcitis diem † neque horam. Sicut enim homo peregre 14

---

1 ܘܠܐ] In margine MSti ܐܘ

† neque] Marg. Aut.

ܣܪܘ܇ ܩܪܐ ܠܥܒ̈ܕܘܗܝ ܕܝܠܗ ܘܐܫܠܡ ܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ
15 ܠܗ܀ ܘܠܗܢܐ ܡ̇ܢ ܝܗܒ ܚܡܫ ܟܟܪ̈ܐ. ܠܗܘ ܕܝܢ ܬܪܬܝܢ܇
ܠܗܘ ܕܝܢ ܚܕ. ܠܟܠܚܕ ܐܝܟ ܚܝܠܐ ܕܝܠܗ. ܘܫܢܝ ܡܚܕܐ.
16 ܟܕ ܐܙܠ ܕܝܢ ܗܘ ܕܚܡܫ ܟܟܪ̈ܐ ܢܣܒ܇ ܦܠܚ ܒܗܘܢ
17 [1]ܘܥܒܕ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܚܡܫ ܟܟܪ̈ܐ܀ ܗܘ ܒܕܡܘܬܐ ܘܗܘ ܕܬܪܬܝܢ܇
18 ܐܝܬܪ ܐܦ ܗܘ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܬܪܬܝܢ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܕܚܕܐ ܢܣܒ܇ ܐܙܠ
19 ܚܦܪ ܒܐܪܥܐ ܘܛܫܝ ܟܣܦܐ ܕܡܪܗ܀ ܒܬܪ ܕܝܢ ܙܒܢܐ
ܣܓܝܐܐ܇ ܐܬܐ ܡܪܗܘܢ ܕܥܒ̈ܕܐ ܗܢܘܢ܇ ܘܫܩܠ ܥܡܗܘܢ
20 ܚܘܫܒܢܐ܇ ܘܟܕ ܩܪܒ ܗܘ ܕܚܡܫ ܟܟܪ̈ܐ ܢܣܒ܇ ܩܪܒ
ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܚܡܫ ܟܟܪ̈ܐ ܟܕ ܐܡܪ܇ ܡܪܝ܇ ܚܡܫ ܟܟܪ̈ܐ
ܠܝ [2]ܐܫܠܡܬ܇ ܗܐ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܚܡܫ ܟܟܪ̈ܐ ܐܝܬܪܬ ܥܠܝܗܝܢ.

proficiſcens, vocavit ſervos ſuos, et tradidit iis illa quæ erant ei.
15 Et huic quidem dedit quinque talenta, illi autem duo, illi autem
unum: unicuique ſecundum facultatem ſuam: et peregre profectus
16 eſt ſtatim. Profectus autem ille qui quinque talenta acceperat,
17 negotiatus eſt in iis, † et fecit alia quinque talenta. Similiter
18 et ille qui duo *acceperat*, lucratus eſt etiam ipſe alia duo. Is
autem qui unum acceperat, abiit *et* fodit in terram, et abſcondit
19 pecuniam domini ſui. Poſt autem tempus multum, venit dominus
20 ſervorum illorum, et confert cum iis rationem. Et quum
acceſſiſſet ille qui quinque talenta acceperat, obtulit alia quinque
talenta, dicens, Domine mi, quinque talenta mihi ‡ tradidiſti, ecce, alia quinque talenta lucratus ſum præter ea,

---

[1] ܘܥܒܕ] In margine MSti ܘܝܬܪ

[2] ܐܫܠܡܬ] ܝܗܒܬ

† et fecit] Lectio marg. Et lucratus eſt.

‡ tradidiſti] Dediſti.

21 ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗ ܡܪܐ ܕܝܠܗ. ܫܦܝܪ ܥܒܕܐ ܛܒܐ ܘܡܗܝܡܢܐ.
ܥܠ ܙܥܘܪܝܬܐ ܐܝܬܝܟ ܗܘܝܬ ܡܗܝܡܢܐ: ܥܠ ܣܓܝ̈ܐܬܐ
22 ܐܩܝܡܟ. ܥܘܠ ܠܚܕܘܬܗ ܕܡܪܐ ܕܝܠܟ ܀ ܟܕ ܩܪܒ ܕܝܢ ܐܦ
ܗܘ ܕܬܪܬܝܢ ܟܟ̈ܪܝܢ ܐܡܪ. ܡܪܝ: ܬܪܬܝܢ ܟܟ̈ܪܝܢ ܠܝ ܐܫܠܡܬ:
23 ܗܐ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܬܪܬܝܢ ܟܟ̈ܪܝܢ ܬܓܪܬ ܒܗܘܢ. ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܗ.
ܫܦܝܪ ܥܒܕܐ ܛܒܐ ܘܡܗܝܡܢܐ: ܥܠ ܙܥܘܪܝܬܐ ܐܝܬܝܟ
ܗܘܝܬ ܡܗܝܡܢܐ: ܥܠ ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܐܩܝܡܟ. ܥܘܠ ܠܚܕܘܬܗ
24 ܕܡܪܐ ܕܝܠܟ ܀ ܟܕ ܩܪܒ ܕܝܢ ܐܦ ܗܘ ܕܚܕܐ ܟܟܪܐ ܢܣܒ
ܗܘܐ ܐܡܪ. ܡܪܝ: ܝܕܥܬܟ ܕܩܫܝܐ ܐܢܫܐ ܐܢܬ. ܕܚܨܕ
ܐܢܬ ܡܢ ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܙܪܥܬ. ܘܡܟܢܫ ܐܢܬ ܡܢ ܐܝܟܐ ܕܠܐ
25 ܒܕܪܬ. ܘܟܕ ܕܚܠܬ: ܐܙܠܬ ܛܫܝܬܗ ܠܟܟܪܐ ܕܝܠܟ ܒܐܪܥܐ:
26 ܗܐ ܐܝܬ ܠܟ ܗܘ ܕܝܠܟ ܀ ܟܕ ܥܢܐ ܕܝܢ ܡܪܗ ܕܝܠܗ
ܐܡܪ ܠܗ. ܥܒܕܐ ܒܝܫܐ *ܘܚܒܢܢܐ: ܝܕܥ ܗܘܝܬ ܕܚܨܕ

* [illegible] ὀκνηρέ

21 Dixit autem ei dominus ejus, Bene, ſerve bone et fidelis: in ex-
iguis fuiſti fidelis, ſuper multa conſtituam te: ingredere in gau-
22 dium domini tui. Quum acceſſiſſet autem et ille qui duo ta-
lenta *acceperat*, dixit; Domine mi, duo talenta mihi tradidiſti,
23 ecce, alia duo talenta lucratus ſum præter ea. Dixit ei dominus
ejus, Bene, ſerve bone et fidelis: in exiguis fuiſti fidelis, ſuper
24 multa conſtituam te: ingredere in gaudium domini tui. Quum
acceſſiſſet autem et ille qui unum talentum acceperat, dixit;
Domine mi, noveram te quod homo ſis durus, qui metis unde
25 non ſeminaſti; et colligis unde non ſparſiſti: Et timens abii *et*
occultavi talentum tuum in terra: ecce, habes quod tuum *eſt*.
26 Reſpondens autem dominus ejus dixit ei, Serve male et piger,

ܐܢܐ ܡܢ ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܙܪܥܬ܆ ܘܡܟܢܫ ܐܢܐ ܡܢ ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܒܕܪܬ܆
27 ܙܕܩ ܗܘܐ ܠܟ ܗܟܝܠ ܠܡܪܡܝܘ ܟܣܦܐ ܕܝܠܝ [1]ܠܡܥܪ̈ܦܢܐ܆
ܘܟܕ ܐܬܐ ܗܘܝܬ ܐܢܐ ܫܩܠ ܗܘܝܬ ܕܝܠܝ ܥܡ ܪܒܝܬܐ.
28 ܫܩܘܠܘ ※ ܗܟܝܠ ↙ ܡܢܗ ܟܟܪܐ܆ ܘܗܒܘ ܠܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ
29 ܥܣܪ ܟܟܪ̈ܝܢ܀ ܠܟܠ ܓܝܪ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܬܝܗܒ
ܠܗ ܘܢܬܝܬܪ. ܡܢ ܗܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܗ܆ ܘܐܦ ܗܘ
30 ܕܣܒܪ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܫܬܩܠ ܡܢܗ܀ ܘܠܥܒܕܐ ܠܐ ܚܫܚܐ
ܐܦܩܘܗܝ ܠܚܫܘܟܐ *ܕܠܒܪ ܒܪܝܐ. ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ * ἐξώτερον
31 ܘܚܘܪܩ ܕܫܢܐ܀ ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܐܬܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܒܬܫܒܘܚܬܐ
ܕܝܠܗ܆ ܘܟܠܗܘܢ ܡܠܐܟ̈ܐ ܩܕܝܫܐ ܥܡܗ܆ ܗܝܕܝܢ ܢܬܒ ܥܠ
32 ܬܪܘܢܘܣ ܕܫܘܒܚܗ܆ ܘܢܬܟܢܫܘܢ ܩܕܡܘܗܝ ܟܠܗܘܢ ܥܡ̈ܡܐ.
ܘܢܦܪܘܫ ܐܢܘܢ ܡܢ ܚܕ̈ܐ. ܐܝܟ ܡܐ ܕܪܥܝܐ ܡܦܪܫ ܥܪ̈ܒܐ

noveras quod metam unde non ſeminaverim, et colligam unde
27 non ſparſerim : Oportuit te igitur projicere argenta mea † nu-
28 mulariis : et veniens ego recepiſſem meum cum uſura. Tollite
※ igitur ↙ ab eo talentum, et date illi qui habet decem talenta.
29 Omni enim qui habet, dabitur, et abundabit ; qui autem non
30 habet, etiam id quod videtur habere, auferetur ab eo. Et ſervum
inutilem ejicite in tenebras exteriores : ibi erit fletus et ſtri-
31 dor dentium. Quum autem venerit Filius hominis in gloria
ſua, et omnes angeli ſancti cum eo, tunc ſedebit ſuper thro-
32 num gloriæ ſuæ. Et congregabuntur coram eo omnes gen-
tes, et ſeparabit eos ab invicem, ſicut paſtor ſeparat oves ab

[1] ܠܡܥܪ̈ܦܢܐ] In margine MSti τοις τραπεζεταις
ܛܘܝܣ ܛܪܐܦܝܙܝܛܐܣ

ܡܢ ܓܕ̈ܝܐ. ܘܢܩܝܡ ܠܥܪ̈ܒܐ ܡܢ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܝܠܗ܇ 33
ܠܓܕ̈ܝܐ ܕܝܢ ܡܢ ܣܡܠܐ܀ ܗܝܕܝܢ ܢܐܡܪ ܡܠܟܐ ܠܗܢܘܢ 34
ܕܡܢ ܝܡܝܢܗ܇ ܬܘ ܒܪ̈ܝܟܘܗܝ ܕܐܒܝ܇ ܐܪܬܘ ܡܠܟܘܬܐ ܗܝ
ܕܡܛܝܒܐ ܠܟܘܢ ܡܢ [1]ܬܪܡܝܬܗ ܕܥܠܡܐ. ܟܦܢܬ ܓܝܪ 35
ܘܝܗܒܬܘܢ ܠܝ ܠܡܐܟܘܠ. ※ ܘ✓ ܨܗܝܬ ܘܐܫܩܝܬܘܢܢܝ.
ܐܟܣܢܝܐ ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ ܘܟܢܫܬܘܢܢܝ. ܥܪܛܠܝܐ ܘܟܣܝܬܘܢܢܝ. 36
ܐܬܟܪܗܬ ܘܣܥܪܬܘܢܢܝ. ܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ
ܘܐܬܝܬܘܢ ܠܘܬܝ܀ ܗܝܕܝܢ ܢܥܢܘܢ ܠܗ ܗܢܘܢ ܙܕܝ̈ܩܐ ܟܕ 37
ܐܡܪܝܢ܇ ܡܪܝܐ܇ ܐܡܬܝ ܚܙܝܢܟ ܟܦܢܐ ܘܐܬܪܣܝܢܟ܇ ܐܘ
ܨܗܝܐ ܘܐܫܩܝܢܟ. ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܚܙܝܢܟ ܐܟܣܢܝܐ ܘܟܢܫܢܟ܇ ܐܘ 38
ܥܪܛܠܝܐ ܘܟܣܝܢܟ. ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܚܙܝܢܟ ܡܟܪܗܐ ܐܘ ܒܒܝܬ 39
ܢܛܘܪܬܐ ܘܐܬܝܢ ܠܘܬܟ. ܘܟܕ ܥܢܐ ܡܠܟܐ. ܢܐܡܪ ܠܗܘܢ. 40

hœdis. Et ſtatuet oves quidem a dextera ſua, hœdos autem a ſiniſtra ſua. 33
Tunc dicet Rex iis qui *erunt* a dextera ſua, Venite benedicti Patris mei, poſſidete regnum paratum vobis a fundatione mundi. 34
Eſurivi enim, et dediſtis mihi ad comedendum; ※ et ✓ ſitivi, et dediſtis mihi potum; hoſpes eram, et collegiſtis me; 35
Nudus, et operuiſtis me; ægrotus fui, et viſitaſtis me; in domo cuſtodiæ eram, et veniſtis ad me. 36
Tunc reſpondebunt juſti, dicentes, Domine, quando vidimus te eſurientem, et aluimus? aut ſitientem, et potum dedimus tibi? 37
Quando autem vidimus te hoſpitem, et collegemus? aut nudum, et operuimus? 38
Quando autem vidimus te ægrotum, aut in domo cuſtodiæ, et venimus ad te? 39
Et reſpondens Rex dicet iis, Amen dico vobis, 40

---

[1] ܬܪܡܝܬܗ] In margine MSti ܬܪܡܝܬܐ ܡܢ

ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܟܡܐ ܕܥܒܕܬܘܢ ܠܚܕ ܡܢ ܗܠܝܢ
ܐܚܝ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪ̈ܐ. ܠܝ ܥܒܕܬܘܢ܀ ܗܝܕܝܢ ܢܐܡܪ ܐܦ 41
ܠܗܢܘܢ ܕܡܢ ܣܡܠܐ. ܙܠܘ ܡܢܝ ܠܝ̈ܛܐ܆ ܠܢܘܪܐ ܕܠܥܠܡ܆
ܗܝ ܕܡܛܝܒܐ ܠܐܟܠܩܪ̈ܨܐ ܘܠܡܠܐܟ̈ܘܗܝ. ܟܦܢܬ ܓܝܪ ܘܠܐ 42
ܝܗܒܬܘܢ ܠܝ ܠܡܐܟܠ. ܨܗܝܬ ܘܠܐ ܐܫܩܝܬܘܢܢܝ. ܐܟܣܢܝܐ 43
ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ ܘܠܐ ܟܢܫܬܘܢܢܝ. ܥܪܛܠܝܐ ܘܠܐ ܟܣܝܬܘܢܢܝ.
ܡܚܝܠܐ ܘܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ ܘܠܐ ܣܥܪܬܘܢܢܝ܀ ܗܝܕܝܢ ܢܥܢܘܢ 44
ܐܦ ܗܢܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܪܝܐ܆ ܐܡܬܝ ܚܙܝܢܟ ܟܦܢܐ ܐܘ
ܨܗܝܐ܆ ܐܘ ܐܟܣܢܝܐ ܐܘ ܥܪܛܠܝܐ܆ ܐܘ ܡܚܝܠܐ ܐܘ ܒܒܝܬ
ܢܛܘܪܬܐ ܘܠܐ ܫܡܫܢܟ܀ ܗܝܕܝܢ ܢܥܢܐ ܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ܆ 45
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܟܡܐ ܕܠܐ ܥܒܕܬܘܢ ܠܚܕ
ܡܢ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪ̈ܐ. ܐܦ ܠܐ ܠܝ ܥܒܕܬܘܢ܀ ܘܢܐܙܠܘܢ ܗܢܘܢ 46
ܠܬܫܢܝܩܐ ܕܠܥܠܡ܆ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܙܕܝ̈ܩܐ ܠܚܝܐ ܕܠܥܠܡ܀

quatenus feciſtis uni ex iſtis fratribus meis minimis, mihi feciſtis.
41 Tunc dicet etiam illis qui *erunt* a ſiniſtra, Diſcedite a me, maledicti, in ignem æternum, qui paratus eſt diabolo et angelis ſuis.
42 Eſurivi enim, et non dediſtis mihi ad comedendum; Sitivi, et non
43 dediſtis mihi potum; Hoſpes eram, et non collegiſtis me; nudus, et non operuiſtis me; ægrotus, et in domo cuſtodiæ, et non
44 viſitaſtis me. Tunc reſpondebunt etiam ipſi, dicentes, Domine, quando vidimus te eſurientem, aut ſitientem, aut hoſpitem, aut nudum, aut ægrotum, aut in domo cuſtodiæ, et non miniſtravi-
45 mus tibi? Tunc reſpondebit iis, dicens, Amen dico vobis, quatenus non feciſtis uni ex iſtis minimis, etiam non mihi feciſtis.
46 Et abibunt hi in ſupplicium æternum, juſti autem in vitam æternam.

CAP. XXVI.

ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܟܠܗܘܢ ܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ ܐܡܪ 1
ܠܬܠܡܝܕ̈ܘܗܝ. ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܒܬܪ ܬܪܝܢ ܝܘܡ̈ܬܐ ܗܘܐ 2
*ܦܨܚܐ. ܘܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ ܠܡܙܕܩܦܘ܀ ܗܝܕܝܢ 3 * πασχα
ܐܬܟܢܫܘ ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪ̈ܐ ܘܩܫܝ̈ܫܐ ܕܥܡܐ܆ ܠܕܪܬܗ ܕܪܒ
ܟܗܢܐ ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܩܳܝܳܦܳܐ. ܘܐܬܡܠܟܘ ܐܟܚܕܐ ܕܠܝܫܘܥ 4
ܒܢܟܠܐ ܢܐܚܕܘܢ ܘܢܩܛܠܘܢ. ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܒܥܐܕܐ܆ 5
ܕܠܡܐ ܕܠܐ ܫܓܘܫܝܐ ܢܗܘܐ ܒܥܡܐ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܗܘܐ 6
ܒܒܝܬ ܥܢܝܐ ܒܒܝܬܗ ܕܫܡܥܘܢ ܗܘ ܓܪܒܐ܆ ܩܪܒܬ ܠܗ 7
ܐܢܬܬܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ¹ܫܛܝܦܬܐ ܕܡܘܪܘܢ ²ܢܣܝܢ ܝܩܝܪ ܛܝܡܐ. ܘܐܫܦܟܬܗ
ܗܘܐ ܥܠ ܪܫܗ ܟܕ ܣܡܝܟ. ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ܆ 8
*ܐܬܚܡܬܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܠܡܢܐ ܐܒܕܢܐ ܗܢܐ. ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܓܝܪ 9 *ηγανακτησαν
ܗܢܐ ܠܡܙܕܒܢܘ ܒܣܓܝ ܘܠܡܬܝܗܒܘ ܠܡܣ̈ܟܢܐ. ܟܕ 10

CAP. XXVI.

Et factum eſt quum finiviſſet Jeſus omnes ſermones hos, dixit 1
diſcipulis ſuis, Scitis quod poſt duos dies fit Paſcha, et Filius ho- 2
minis traditur ut crucifigatur. Tunc congregati ſunt principes 3
Sacerdotum, et Scribæ, et Seniores populi, in aulam principis
Sacerdotum qui dicebatur Caiaphas. Et conſilium inierunt ſimul 4
ut Jeſum dolo apprehenderent, et occiderent. Dicebant autem, 5
Non in feſto, ne tumultus fiat in populo. Quum autem Jeſus 6
eſſet in Bethania, in domo Simonis leproſi, Acceſſit ad eum mu- 7
lier habens alabaſtrum unguenti, † gravis pretii, et effudit ſuper
caput ipſius recumbentis. Quum vidiſſent autem diſcipuli ejus, 8
indignati ſunt, dicentes, Ad quid perditio hæc? Poterat enim 9
iſtud *unguentum* vendi multo, et dari pauperibus. Quum cogno- 10

1 ܫܛܝܦܬܐ] In margine MSti αλαβαστρον
ܐܠ̈ܒܣܛܪܘܢ

2 ܢܣܝܢ] ܦܣܝܢ

† gravis] Lectio Marg. Multi.

ܝܕܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܡܢܐ ܥܡ̈ܠܐ ܡܘܬܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
11 ܠܐܢܬܬܐ. ܥܒܕܐ ܓܝܪ ܛܒܐ ܥܒܕܬ ܒܝ. ܒܟܠܙܒܢ ܓܝܪ
ܡܣܟ̈ܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܥܡܟܘܢ. ܠܝ ܕܝܢ ܠܐ ܒܟܠܙܒܢ ܐܝܬ
12 ܠܟܘܢ܀ ܟܕ ܐܪܡܝܬ ܓܝܪ ܗܕܐ ܡܘܪܘܢ ܗܢܐ ܥܠ ܓܘܫܡܐ
13 ܕܝܠܝ܆ ܐܝܟ ܕܠܡܩܒܪܢܝ ܥܒܕܬ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
ܕܐܝܟܐ ܕܐܢ ܬܬܟܪܙ [1]ܣܒܪܬܐ ܗܕܐ ܒܟܠܗ ܥܠܡܐ܆ ܢܬܡܠܠ
14 ܐܦ ܗܘ ܡܐ ܕܥܒܕܬ ܗܕܐ ܠܥܘܗܕܢܐ ܕܝܠܗ܀ ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܐܙܠ
ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܣܪ ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܝܗܘܕܐ ܐܝܣܟܪܝܘܛܝܣ ܠܘܬ
15 ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ. ܐܡܪ. ܡܢܐ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܬܠ ܠܝ. ܘܐܢܐ
ܐܫܠܡܝܘܗܝ ܠܟܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܩܝܡܘ ܠܗ ܬܠܬܝܢ ܟܣ̈ܦܐ.
16 ܘܡܢ ܗܝܕܝܢ ܒܥܐ ܗܘܐ [2]ܥܕܢܐ ܕܒܗ̇ ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ܀
17 ܒܝܘܡܐ ܕܝܢ ܩܕܡܝܐ ܕܦܛܝܪ̈ܐ܆ ܩܪܒܘ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ
ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܐܝܟܐ ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܢܛܝܒ ܠܟ ܠܡܐܟܠ

viſſet autem Jeſus, dixit iis, Quid moleſtias exhibetis mulieri?
11 opus enim bonum operata eſt in me. Semper enim pauperes habetis
12 vobiſcum; me aut non ſemper habetis. Quum injiceret
enim hæc unguentum hoc in corpus meum, ad ſepeliendum
13 me fecit. Amen dico vobis, Ubicunque prædicabitur Evangelium
hoc in toto mundo, dicetur etiam id quod fecit hæc in memoriam
14 ejus. Tunc quum abiiſſet unus ex duodecim, qui dicebatur
15 Judas Iſcariotes, ad principes Sacerdotum, Dixit, Quid
vultis dare mihi, et ego tradam eum vobis? Ipſi autem conſtituerunt
16 ei triginta argenteos. Et exinde quærebat tempus opportunum
17 ut traderet eum. Die autem primo azymorum, acceſſerunt
diſcipuli ad Jeſum, dicentes, Ubi vis ut paremus tibi ad comeden-

[1] ܣܒܪܬܐ] In margine MSti ܐܘܢܓܠܝܘܢ

[2] ܥܕܢܐ ܕܒܗ̇] εὐκαιρίαν ܫܦܝܪܘܬ ܙܒܢܐ

ܦܨܚܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܙܠܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܠܘܬ ܦܠܢ. ܘܐܡܪܘ 18
ܠܗ܆ ܡܠܦܢܐ ܐܡܪ܆ ܙܒܢܐ ܕܝܠܝ ܩܪܝܒܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܠܘܬܟ
ܥܒܕ ܐܢܐ ܦܨܚܐ ܥܡ ܬܠܡܝܕ̈ܝ ܕܝܠܝ. ܘܥܒܕܘ ܬܠܡܝܕ̈ܐ 19
ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܘܛܝܒܘ ܦܨܚܐ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܪܡܫܐ 20
ܗܘܐ܆ ܣܡܝܟ ܗܘܐ ܥܡ ܬܪܥܣܪ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܟܕ ܗܢܘܢ ܐܟܠܝܢ 21
ܐܡܪ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܚܕ ܡܢܟܘܢ ܡܫܠܡ ܠܝ܀
ܘܟܕ ܡܬܥܝܩܝܢ ܛܒ ܫܪܝܘ ܠܡܐܡܪ ܠܗ [1]ܟܠܚܕ 22
ܡܢܗܘܢ. ܠܡܐ ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܡܪܝ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ 23
ܦܢܐ ܐܡܪ. ܗܘ ܕܨܒܥ ܐܝܕܗ ܥܡܝ *ܒܦܝܢܟܐ܆ [2]ܗܘ * ἐν τῷ τρυβλίῳ
ܡܫܠܡ ܠܝ܀ ܘܒܪܗ ܡܢ ܕܐܢܫܐ ܐܙܠ ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ 24
ܡܛܠܬܗ. ܘܝ ܕܝܢ ܠܓܒܪܐ ܗܘ ܕܒܐܝܕܗ ܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ. ܦܩܚ ܗܘܐ ܠܗ ܐܠܘ ܠܐ ܐܬܝܠܕ

dum Paſcha? Ipſe autem dixit, Ite in urbem ad quendam, et 18
dicite ei, Præceptor dicit, Tempus meum prope eſt, apud te facio Paſcha cum diſcipulis meis. Et fecerunt diſcipuli ſicut præ- 19
ceperat iis Jeſus: et paraverunt Paſcha. Quum autem veſpera 20
eſſet, diſcumbebat cum duodecim diſcipulis. Et quum ipſi co- 21
mederent, dixit, Amen dico vobis, quod unus ex vobis prodet
me. Et contriſtati valde, cœperunt dicere ei † quiſque ex 22
iis, Num ego ſum, Domine mi? Ipſe autem reſpondens dixit, 23
Qui intingit manum mecum in catino, ‡ ipſe tradet me. Et Fi- 24
lius hominis vadit, ſicut ſcriptum eſt de eo; væ autem homini
illi per quem Filius hominis proditur: bonum erat ei ſi non na-

[1] ܟܠܚܕ] In margine MSti ܚܕ (ܟܠܚܕ)

[2] ܗܘ] ܗܢܐ

† quiſque ex iis] Lectio Marg. Unuſquiſque (ex iis)

‡ ipſe] Iſte.

25 ܒܪܢܫܐ ܗܘ ܀ ܦܢܐ ܕܝܢ ܝܗܘܕܐ ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܠܗ ܐܡܪ.
26 ܕܠܡܐ ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܪܒܝ܂ ܐܡܪ ܠܗ ܐܢܬ ܐܡܪܬ ܀ ܟܕ ܕܝܢ
ܗܢܘܢ ܐܟܠܝܢ܂ ܢܣܒ ܝܫܘܥ ܠܚܡܐ܂ ܘܟܕ ¹ܐܘܕܝ܂ ܩܨܐ
ܘܝܗܒ ܗܘܐ ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ ܘܐܡܪ. ܣܒܘ ܐܟܘܠܘ. ܗܢܐ
27 ܐܝܬܘܗܝ ܦܓܪܝ ܀ ܘܢܣܒ ܟܣܐ܂ ܘܟܕ ܐܘܕܝ ܝܗܒ
28 ܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ܂ ܐܫܬܘ ܡܢܗ ܟܠܟܘܢ. ܗܢܐ ܓܝܪ
ܐܝܬܘܗܝ ܕܡܐ ܕܝܠܝ. ܗܘ ܕܕܝܐܬܩܐ ܚܕܬܐ. ܗܘ ܕܚܠܦ
29 ܣܓܝܐܐ ܡܬܐܫܕ ܠܫܘܒܩܢܐ ܕܚܛܗ̈ܐ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ܂
ܕܠܐ ܐܫܬܐ ܡܢ ܗܫܐ ܡܢ *ܝܠܕܐ ܗܢܐ ܕܓܦܬܐ܂ ܥܕܡܐ * γεννήματος
ܠܝܘܡܐ ܗܘ ܐܡܬܝ ܕܐܫܬܝܘܗܝ ܥܡܟܘܢ *ܚܕܬܐ ܒܡܠܟܘܬܗ * καινὸν
30 ܕܐܒܐ ܕܝܠܝ ܀ ܘܟܕ ܫܒܚܘ ܢܦܩܘ ܠܛܘܪܐ ܕܙܝܬ̈ܐ ܀
31 ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܟܠܟܘܢ ܐܢܬܘܢ ܡܬܟܫܠܝܢ

25 tus fuiſſet homo ille. Reſpondens autem Judas qui tradebat eum,
26 dixit, Num ego ſum, Rabi? Dicit ei, Tu dixiſti. Quum autem illi comederent, accepit Jeſus panem; et quum † gratias egiſſet, fregit, et dedit diſcipulis, et dixit; Accipite, comedite,
27 hoc eſt corpus meum. Et accepit poculum, et quum benedixiſſet,
28 dedit iis, dicens, Bibite ex eo omnes. Hic enim eſt ſanguis meus Teſtamenti novi, qui pro multis effunditur in remiſſionem
29 peccatorum. Dico autem vobis, quod non bibam ab hoc tempore, ex genimine hoc vitis, uſque ad diem illum quum bibam
30 illud vobiſcum novum in regno Patris mei. Et quum hymnum
31 ceciniſſent, exierunt in montem Olivarum. Tunc dicit iis Jeſus, Omnes vos offendemini in me nocte hac: ſcriptum eſt enim,

---

1 ܐܘܕܝ] In margine MSti ܒܪܟ

† gratias egiſſet] Lectio marg. Benedixiſſet.

ܒܝ ܒܠܠܝܐ ܗܢܐ ܀ ܟܬܝܒ ܓܝܪ܆ ܕܐܡܚܐ ܠܪܥܝܐ
32 ܘܢܬܒܕܪܘܢ ܥܪܒܐ ܕܡܪܥܝܬܐ܂ ܒܬܪ ܕܝܢ ܕܩܡܬ ܐܢܐ ܩܕܡ ܐܢܐ
33 ܠܟܘܢ ܠܓܠܝܠܐ ܀ ܥܢܐ ܕܝܢ ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܠܗ܂ ܐܢ
ܐܦ ܟܠܗܘܢ ܢܬܟܫܠܘܢ ܒܟ܆ ܐܢܐ ܘܠܐ ܡܡܬܘܡ ܡܬܟܫܠ
34 ܐܢܐ܂ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܂ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ܆ ܕܒܗܢܐ ܠܠܝܐ
35 ܥܕܡܐ ܕܬܪܢܓܠܐ ܢܩܪܐ܆ ܬܠܬ ÷ ܙܒܢܝܢ ↙ ܬܟܦܘܪ ܒܝ ܀ ܐܡܪ
ܠܗ ܦܛܪܘܣ܂ ܐܦܢ ܢܗܘܐ ܐܢܢܩܐ ܠܝ ܠܡܡܬ ܥܡܟ܂
ܠܐ ܐܟܦܘܪ ܒܟ܆ ܒܗ ܒܕܡܘܬܐ ܐܦ ܟܠܗܘܢ ܬܠܡܝܕܐ ܐܡܪܘ ܀
36 ܗܝܕܝܢ ܐܬܐ ܥܡܗܘܢ ܝܫܘܥ ܠܩܪܝܬܐ ܕܡܬܐܡܪܐ
*ܓܬܣܡܐܢܝ܂ ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ⁘ ܬܒܘ *ܗܪܟܐ ܥܕܡܐ

* Γεθσημανι
* αυτου

37 ܕܐܙܠ ܐܨܠܐ ܬܡܢ܂ ܘܟܕ ܕܒܪ ܠܦܛܪܘܣ ܘܠܬܪܝܗܘܢ
38 ܒܢܝܐ ܕܙܒܕܝ܆ ܫܪܝ ܠܡܬܟܪܝܘ ܘܠܡܬܥܩܬܘ ܀ ܗܝܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܂ ܡܟܪܝܐ ܐܝܬܝܗ ܢܦܫܝ ܥܕܡܐ
39 ܠܡܘܬܐ܂ ܩܘܘ ܗܪܟܐ ܘܐܬܬܥܝܪܘ ܥܡܝ ⁘ ܘܟܕ ܩܕܡ ܩܠܝܠ܆

Percutiam paſtorem, et diſpergentur oves gregis. Poſtquam au- 32
tem reſurrexero, præcedam vos in Galilæam. Reſpondens autem 33
Petrus dixit ei, Si etiam omnes offenſi fuerint in te, ego nunquam
offendar. Dicit ei Jeſus, Amen dico tibi, quod hac nocte, ante- 34
quam gallus canet, tribus ÷ vicibus ↙ abnegabis me. Dicit ei 35
Petrus, Etiamſi fuerit neceſſitas mihi moriendi tecum, non ab-
negabo te. Similiter etiam omnes diſcipuli dixerunt. Tunc venit 36
cum iis Jeſus in villam quæ dicitur Gethſemani: et dicit diſcipu-
lis ſuis, Sedete hic uſquedum abiero *et* oravero illic. Et quum 37
accepiſſet Petrum et duos filios Zebedæi, cœpit contriſtari et
mœſtus eſſe. Tunc dicit iis Jeſus, Triſtis eſt anima mea uſque 38
ad mortem: manete hic, et vigilate mecum. Et quum progreſſus 39

ܢܦܠ ܥܠ ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܗ ܟܕ ܡܨܠܐ ܘܐܡܪ܂ ܐܒܐ ܕܝܠܝ܂
ܐܢ ܡܫܟܚܢܝܬܐ ܐܝܬܘܗܝ܂ ܢܥܒܪ ܡܢܝ ܟܣܐ ܗܢܐ܀
40 ܒܪܡ ܠܐ ܐܝܟ ܕܐܢܐ ܨܒܐ ܐܢܐ܂ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܐܢܬ܀ ܘܐܬܐ ܠܘܬ
ܬܠܡܝܕܐ܂ ܘܐܫܟܚ ܠܗܘܢ ܟܕ ܕܡܟܝܢ. ¹ܘܐܡܪ
ܠܟܐܦܐ ܗܟܢܐ. ܠܐ ²ܐܫܟܚܬܘܢ ܚܕܐ ܫܥܐ ܠܡܫܬܗܪܘ
41 ܥܡܝ܂ ܐܬܬܥܝܪܘ ܘܨܠܘ ܕܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܢܣܝܘܢܐ܀
42 ܪܘܚܐ ܡܢ ܚܦܝܛܐ. ܦܓܪܐ ܕܝܢ ܡܚܝܠܐ܀ ܬܘܒ ܡܢ
ܕܬܪܬܝܢ ܟܕ ܐܙܠ܂ ܨܠܝ ܟܕ ܐܡܪ܂ ܐܒܐ ܕܝܠܝ܂ ܐܢ ܠܐ ܡܫܟܚܐ
43 ܕܗܢܐ ܢܥܒܪ ܡܢܝ ܐܠܐ ܐܢ ܐܫܬܝܬܗ܂ ܢܗܘܐ ܨܒܝܢܟ ³ܘܟܕ
ܐܬܐ ܐܫܟܚ ܐܢܘܢ ܬܘܒ ܟܕ ܕܡܟܝܢ. ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘ̈ܘ ܓܝܪ
44 ܥܝ̈ܢܝܗܘܢ ܝܩܝܪ̈ܢ܀ ܘܟܕ ܫܒܩ ܐܢܘܢ܂ ܐܙܠ ܨܠܝ ܬܘܒ ܡܢ

eſſet paululum, procidit in faciem ſuam, orans, et dicens, Pater mi, ſi poſſibile eſt, tranſeat a me poculum hoc: veruntamen non
40 ſicut ego volo, ſed ſicut tu. Et venit ad diſcipulos, et invenit eos dormientes: et † dicit Petro, Sic non ‡ potuiſtis una ho-
41 ra vigilare mecum? Vigilate et orate, ut non intretis in tentationem: ſpiritus quidem promptus *eſt*, caro autem infirma.
42 Rurſum ſecundo quum abiiſſet, oravit, dicens, Pater mi, ſi non
43 poteſt hoc tranſire a me, niſi bibam illud, fiat voluntas tua. ‖ Et quum veniſſet invenit eos rurſum dormientes: erant enim oculi
44 eorum gravati. Et quum reliquiſſet eos, abiit *et* oravit iterum

1 ܘܐܡܪ ܠܟܐܦܐ ܗܟܢܐ] In margine MSti (ܘܐܡܪ) ܠܗܘܢ
2 ܐܫܟܚܬܘܢ] ܐܫܟܚܬ
3 ܘܟܕ ܐܬܐ] (ܘܟܕ ܐܬܐ) ܬܘܒ
† dicit Petro] Lectio marg. (dicit) Illis.
‡ potuiſtis] Potuiſti.
‖ et quum veniſſet] (et quum veniſſet) Iterum.

45 ܕܬܠܬܐ: ܘܡܠܬܐ ܗܝ ܒܗ̇ ܠܡܠܬܐ ܐܡܪ ܀ ܗܝܕܝܢ ܐܬܐ ܠܘܬ
ܠܬܠܡܝܕܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܡܟܘ ܡܟܝܠ ܘܐܬܬܢܝܚܘ. ܗܐ ܩܪܒܬ
46 ܫܥܬܐ. ܘܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ ܒܐܝܕܝ̈ܗܘܢ ܕܚܛܝ̈ܐ. ܩܘܡܘ
47 ܢܐܙܠ. ܗܐ ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܠܝ ܩܪܒ ܀ ܘܥܕܟܝܠ ܗܘ ܗܘ
ܡܡܠܠ: ܗܐ ܝܗܘܕܐ ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܣܪ ܐܬܐ: ܘܥܡܗ ܟܢܫܐ
ܣܓܝܐܐ. ܥܡ *ܣܦ̈ܣܪܐ *ܘܩܝ̈ܣܐ ܡܢ ܪ̈ܒܝ ܟܘ̈ܡܪܐ ܘܩܫܝ̈ܫܐ
48 ܕܥܡܐ ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܕܡܫܠܡ ܗܘܐ ܠܗ: ܝܗܒ ܠܗܘܢ ܐܬܐ ܟܕ
49 ܐܡܪ: ܗܘ ܕܢܫܩ ܐܢܐ ܗܘ ܗܘ ܐܚܘܕܘܗܝ. ܘܡܚܕܐ
50 ܩܪܒ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. *ܚܕܝ ܪܒܝ: ܘܢܫܩܗ. ܗܘ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܚܒܪܝ: ܥܠ ܡܢ ܕܐܬܝܬ ܀ ܗܝܕܝܢ ܟܕ
51 ܐܬܩܪܒܘ: ܐܪܡܝܘ ܐܝܕܝܐ ܥܠ ܝܫܘܥ ܘܐܚܕܘܗܝ ܀ ܘܗܐ ܚܕ ܡܢ
ܗܢܘܢ ܕܥܡ ܝܫܘܥ: ܟܕ ܦܫܛ ܐܝܕܐ ܫܡܛܗ ܣܦܣܪܐ ܕܝܠܗ:

* μαχαιρων
* και ξυλων

* χαιρε

tertio, et eundem ſermonem dixit. Tunc venit ad diſcipulos, et 45
dicit iis, Dormite quod ſupereſt, et requieſcite: ecce appropin-
quavit hora, et Filius hominis traditur in manus peccatorum.
Surgite, eamus; ecce is qui tradit me appropinquavit. Et quum 46 47
adhuc ipſe loqueretur, ecce Judas, unus ex duodecim, venit, et
cum eo turba multa, cum gladiis et lignis, a principibus Sacer-
dotum et Senioribus populi. Ille autem qui prodebat eum, de- 48
derat iis ſignum, dicens, Quem oſculatus fuero, ipſe eſt, prehen-
dite eum. Et ſtatim acceſſit ad Jeſum, et dixit, Salve Rabi, et 49
oſculatus eſt eum. Ipſe autem Jeſus dixit ei, Amice mi, ad quid 50
veniſti? Tunc quum acceſſiſſent injecerunt manus in Jeſum, et
prehenderunt eum. Et ecce, unus ex illis qui *erant* cum Jeſu, 51
quum extendiſſet manum diſtrinxit gladium ſuum, et percuſſit

52 ܘܡܚܝܗܝ ܠܥܒܕܗ ܕܪܝܫ ܟܘܡܪܐ ܘܐܪܝܡܗ ܐܕܢܗ ܀ ܗܝܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܐܗܦܟ ܣܝܦܟ ܠܕܘܟܬܗ. ܟܠܗܘܢ
53 ܓܝܪ ܗܢܘܢ ܕܢܣܒܘ ܣܝ̈ܦܐ ܒܣܝ̈ܦܐ ܢܐܒܕܘܢ. [1]ܐܘ ܣܒܪ
ܐܢܬ ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܗܫܐ ܕܐܦܝܣ ܠܐܒܐ ܕܝܠܝ ܀ ܘܢܩܝܡ ܠܝ
54 ܗܫܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܬܪܥܣܪ *ܠܓܝܘܢ̈ܐ ܕܡܠܐܟ̈ܐ. ܐܝܟܢܐ * λεγεῶνας
ܗܟܝܠ ܢܫܬܡܠܘܢ ܟܬܒ̈ܐ܀ ܕܗܟܢܐ ܘܠܐ ܠܡܗܘܐ ܀
55 ܒܗܝ ܫܥܬܐ ܐܡܪ ܗܘ ܝܫܘܥ ܠܟܢ̈ܫܐ. ܐܝܟ ܕܥܠ ܓܝܣܐ
ܢܦܩܬܘܢ ܥܡ ܣܝ̈ܦܐ ܘܩܝ̈ܣܐ ܕܬܐܚܕܘܢܢܝ. ܟܠܝܘܡ ܠܘܬܟܘܢ
ܝܬܒ ܗܘܝܬ ܟܕ ܡܠܦ ܐܢܐ ܒܗܝܟܠܐ. ܘܠܐ ܐܚܕܬܘܢܢܝ ܀
56 ܗܕܐ ܕܝܢ ܟܠܗ ܗܘܬ ܀ ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܬܡܠܘܢ ܟܬܒ̈ܐ ܕܢܒ̈ܝܐ.
57 ܗܝܕܝܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܟܠܗܘܢ ܟܕ ܫܒܩܘܗܝ ܥܪܩܘ ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܕܐܚܕܘܗܝ ܠܝܫܘܥ ܀ ܐܘܒܠܘܗܝ ܠܘܬ ܩܝܦܐ ܪܝܫ ܟܘܡܪ̈ܐ܀

52 ſervum principis Sacerdotum, et abſtulit aurem ejus. Tunc
dicit ei Jeſus, Converte gladium tuum in locum ſuum: omnes
53 enim qui acceperint gladios gladiis peribunt. † An putas quod
non poſſim nunc rogare Patrem meum, et conſtituet mihi jam
54 plus quam duodecim legiones angelorum? Quomodo igitur im-
55 plebuntur Scripturæ, quia ſic oportet fieri? In illa hora dixit
Jeſus turbis, Tanquam contra latronem exiviſtis cum gladiis et fuſ-
tibus, ut apprehenderetis me? quotidie apud vos ſedebam docens
56 in templo, et non apprehendiſtis me. Hoc autem totum factum
eſt ut implerentur Scripturæ prophetarum. Tunc diſcipuli omnes
57 quum reliquiſſent eum, fugerunt. Illi autem qui apprehenderunt
Jeſum, duxerunt eum ad Caiapham principem Sacerdotum; ubi

1 ܐܘ ܣܒܪ ܐܢܬ] In margine MSti (ܐܘ) ܡܬܚܙܐ ܠܟ

† An putas] Lectio marg. (An) Videtur tibi.

ܐܝܟܐ ܕܣܦܪ̈ܐ ܘܩܫܝܫ̈ܐ ܐܬܟܢܫܘ ܀ ܦܛܪܘܣ ܕܝܢ ܢܩܦ ܗܘܐ 58
ܠܗ ܡܢ ܪܘܚܩܐ܆ ܥܕܡܐ ܠܕܪܬܗ ܕܪܝܫ ܟܘܡܪ̈ܐ. ܘܟܕ ܥܠ
ܠܓܘ ܝܬܒ ܗܘܐ ܥܡ ܡܫܡܫ̈ܢܐ ܠܡܚܙܐ ܫܘܠܡܐ ܀
ܪ̈ܒܝ ܟܘܡܪ̈ܐ ܕܝܢ ܘܩܫܝܫ̈ܐ ܘܟܢܘܫܬܐ ܟܠܗ܆ ܒܥܝܢ ܗܘܘ 59
ܣܗܕܘܬܐ ܕܓܠܬܐ ܥܠ ܝܫܘܥ ܐܝܟܢܐ ܕܢܡܝܬܘܢܝܗܝ ܘܠܐ 60
ܐܫܟܚܘ. ܘܟܕ ܣܓܝ̈ܐܐ ܣܗ̈ܕܐ ܕܓܠܐ ܩܪܒܘ. ܠܐ ܐܫܟܚܘ ܀
ܠܚܪܬܐ ܕܝܢ ܟܕ ܩܪܒܘ ܬܪܝܢ ܣܗ̈ܕܐ ܕܓܠܐ ܐܡܪܘ. ܗܢܐ 61
ܐܡܪ܆ ܕܡܨܐ ܐܢܐ ܠܡܣܬܪ ܠܗܝܟܠܗ ܕܐܠܗܐ. ܘܒܝܕ
ܬܠܬܐ ܝܘܡܝ̈ܢ ܠܡܒܢܝܘ. ܘܟܕ ܩܡ ܪܝܫ ܟܘܡܪ̈ܐ ܐܡܪ 62
ܠܗ. ܠܐ ܡܕܡ ܡܦܢܐ ܐܢܬ܆ ܡܢܐ ܗܠܝܢ ܥܠܝܟ
ܡܣܗܕܝܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܫܬܝܩ ܗܘܐ. ܘܥܢܐ ܪܝܫ 63
ܟܘܡܪ̈ܐ ܐܡܪ ܠܗ. ܡܘܡܐ ܐܢܐ ܠܟ ܒܐܠܗܐ ܚܝܐ܆
ܕܬܐܡܪ ܠܢ܆ ܐܢ ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܒܪܗ

Scribæ et Seniores congregati erant. Petrus autem ſequebatur 58
eum a longe, uſque ad aulam principis Sacerdotum: et quum
ingreſſus eſſet intro, ſedebat cum miniſtris, ad videndum finem.
Principes Sacerdotum autem, et Seniores, et congregatio tota, quæ- 59
rebant teſtimonium falſum contra Jeſum, ut morti traderent eum:
Et non invenerunt: et quum multi teſtes falſi acceſſiſſent, non 60
invenerunt. Poſtremo autem quum acceſſiſſent duo teſtes falſi,
Dixerunt, Hic dixit, Poſſum deſtruere templum Dei, et per tres 61
dies ædificare illud. Et quum ſurrexiſſet princeps Sacerdotum, 62
dixit ei, Nihil reſpondes? quid iſti contra te teſtificantur? Ipſe 63
autem Jeſus tacebat. Et reſpondens princeps Sacerdotum dixit
ei, Adjuro te per Deum viventem, ut dicas nobis, ſi tu es Chriſtus

64 ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ : ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ : ܐܢܬ ܐܡܪܬ ܀ ܒܪܡ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ : ܡܢ ܗܫܐ ܬܚܙܘܢܝܗܝ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܝܬܒ ܡܢ
65 ܝܡܝܢܐ ܕܚܝܠܐ : ܘܐܬܐ ܥܠ ܥܢ̈ܢܐ ܕܫܡܝܐ ܀ ܗܝܕܝܢ ܪܒ ܟܗ̈ܢܐ
ܨܪܐ ܡܐܢܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪ : ܕܓܕܦ ܀ ܡܢܐ ܬܘܒ ܣܘܢܩܢܐ
ܐܝܬ ܠܢ ܕܣܗܕܐ. ܗܐ ܗܫܐ ܫܡܥܬܘܢ ܓܘܕܦܐ ܕܝܠܗ.
66 ܡܢܐ ܠܟܘܢ ܡܣܬܒܪܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܥܢܘ ܐܡܪܘ :
67 ܡܚܝܒܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܡܘܬܐ ܀ ܗܝܕܝܢ ܪܩܘ ܒܦܪܨܘܦܗ
68 ܘܩܦܚܘܗܝ. ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ ܢܩܫܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ : ܐܬܢܒܐ ܠܢ
69 ܡܫܝܚܐ : ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܡܚܝܟ ܀ ܦܛܪܘܣ ܕܝܢ
ܠܒܪ ܝܬܒ ܗܘܐ ܒܕܪܬܐ. ܘܩܪܒܬ ܠܘܬܗ ܚܕܐ ܥܠܝܡܬܐ
ܟܕ ܐܡܪܐ : ܐܦ ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܗܘܝܬ ܥܡ ܝܫܘܥ ܗܘ
70 ܓܠܝܠܝܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܦܪ ܩܕܡ ܟܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ : ܠܐ
71 ܝܕܥ ܐܢܐ ܡܢܐ ܐܡܪܐ ܐܢܬ ܀ ܟܕ ܢܦܩ ܕܝܢ ܠܬܪܥܐ :

64 Filius Dei viventis. Dicit ei Jeſus, Tu dixiſti: veruntamen
dico vobis, Ab hoc tempore videbitis Filium hominis ſedentem
65 a dextera potentiæ, et venientem in nubibus cœli. Tunc
princeps Sacerdotum laceravit veſtimenta ſua, dicens, Blaſphemavit;
quid amplius opus habemus teſtibus: ecce, nunc audiſtis
66 blaſphemiam ejus. Quid vobis videtur? Ipſi autem reſpondentes
67 dixerunt, Reus eſt mortis. Tunc inſpuerunt in faciem ejus, et
68 colaphos inflixerunt ei; alii autem percuſſerunt eum, Dicentes,
69 Vaticinare nobis, Chriſte, quis eſt qui percuſſit te. Petrus autem
foris ſedebat in aula: et acceſſit ad eum quædam ancilla, dicens,
70 Etiam tu eras cum Jeſu Galilæo. Ipſe autem negavit coram
71 omnibus, dicens, Neſcio quid dicis. Quum egreſſus eſſet autem in

ܚܙܬܗ ܐܚܪܬܐ ܘܐܡܪܐ ܠܗܘܢ ܕܬܡܢ . ܘܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
72 ܥܡ ܝܫܘܥ ܗܘ ܢܨܪܝܐ . ܘܬܘܒ ܟܦܪ ܥܡ ܡܘ̈ܡܬܐ : ܕܠܐ
73 ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ ܠܓܒܪܐ . ܒܬܪ ܩܠܝܠ ܕܝܢ : ܟܕ ܩܪܒܘ
ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ ܐܡܪܘ ܠܟܐܦܐ . ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܦ ܐܢܬ
ܡܢܗܘܢ ܐܢܬ . ܐܦ ܓܝܪ ※ ܓܠܝܠܝܐ ܐܢܬ : ܘܡܡܠܠܐ
74 ܕܝܠܟ ܝܕܝܥܐ ܠܟ ܥܒܕ . ܗܝܕܝܢ ܫܪܝ ܠܡܚܪܡܘ ܘܠܡܐܡܐ :
75 ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ ܠܓܒܪܐ . ܘܡܚܕܐ ܬܪܢܓܠܐ ܩܪܐ ⁘ ܘܐܬܕܟܪ
ܟܐܦܐ ܠܡܠܬܗ ܕܝܫܘܥ ܕܐܡܪ ܠܗ . ܕܥܕܠܐ ܬܪܢܓܠܐ
ܢܩܪܐ : ܬܠܬ ⁻ ܙܒܢܝܢ ✓ ܬܟܦܘܪ ܒܝ . ܘܢܦܩ ܠܒܪ : ܒܟܐ
Cap. XXVII. 1 ܡܪܝܪܐܝܬ ⁘ ܟܕ ܨܦܪܐ ܕܝܢ ܗܘܐ : ܡܠܟܐ ܢܣܒܘ
ܟܠܗܘܢ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܩܫ̈ܝܫܐ ܕܥܡܐ ܥܠ ܝܫܘܥ :
2 ܐܝܟܢܐ ܕܢܡܝܬܘܢܝܗܝ ⁘ ܘܟܕ ܐܣܪܘܗܝ : ܐܘܒܠܘ⁻ܗܝ ✓
ܘܐܫܠܡܘ⁻ܗܝ ✓ ܠܦܢܛܝܘܣ ܦܝܠܛܘܣ ܗܘ ܐܗܓܡܘܢܐ ⁘

veſtibulum, vidit eum alia, et dicit iis qui *erant* illic, Et hic erat
cum Jeſu Nazareno. Et rurſus negavit cum juramentis, Non 72
novi hominem. Poſt paululum autem, quum acceſſiſſent illi 73
qui aſtabant, dixerunt Petro, Vere etiam tu ex illis es; etenim
※ Galilæus es, et ✓ ſermo tuus notum te facit. Tunc cœpit ex- 74
ſecrari et jurare, Non novi hominem. Et ſtatim gallus cantavit.
Et recordatus eſt Petrus ſermonis Jeſu, quem dixerat ei, Priuſ- 75
quam gallus cantet, tribus ⁻ vicibus ✓ negabis me. Et egreſſus eſt
Cap. XXVII. extra, *et* flevit amare. Quum mane autem eſſet, conſilium cepe- 1
runt omnes principes Sacerdotum et Seniores populi adverſus Je-
ſum, ut morti traderent eum. Et quum vinxiſſent eum, ad- 2
duxerunt ⁻ eum ✓, et tradiderunt ⁻ eum ✓ Pontio Pilato præſidi.

3 ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܚܙܐ ܝܗܘܕܐ ܗܘ ܕܐܫܠܡܗ ܕܐܬܚܝܒ܆ ܟܕ ܐܬܬܘܝ܆
4 ܐܗܦܟ ܗܢܘܢ ܠܬܠܬܝܢ ܕܣܐܡܐ ܠܪ̈ܝܫܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܠܩܫܝ̈ܫܐ ܟܕ
ܐܡܪ܆ ܚܛܝܬ ܕܐܫܠܡܬ ܕܡܐ *ܙܟܝܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ. * ἀθῷον
5 ܡܢܐ ܠܘܬܢ. ܐܢܬ *ܬܚܙܐ. ܘܟܕ ܫܕܐ ܐܢܘܢ ܠܟܣ̈ܦܐ * ὄψῃ
6 ܒܗܝܟܠܐ܆ ܫܢܐ ܘܐܙܠ *ܚܢܩ ÷ ܗܘ ܠܗ ✓. ܪ̈ܒܝ ܕܝܢ ܟܗ̈ܢܐ * ἀπήγξατο
ܟܕ ܢܣܒܘ ܐܢܘܢ ܠܟܣ̈ܦܐ ܐܡܪܘ܆ ܠܐ ܫܠܝܛ ܠܡܪܡܝܘܢ
7 *ܒܝܬ ܩܘܪܒܢܐ܆ ܡܛܠ ܕܛܝ̈ܡܝ ܕܕܡܐ ܐܝܬܝܗܘܢ. ܟܕ * κορβανᾶν
ܕܝܢ ܡܠܟܐ ܢܣܒܘ܆ ܙܒܢܘ ܡܢܗܘܢ ܐܓܘܪܣܐ *ܕܦ̈ܚܪܐ * κεραμέως
8 ܠܒܝܬ ܩܒܘܪܐ ܕܐܟܣ̈ܢܝܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܬܩܪܝ ܗܘ ܐܓܘܪܣܐ
9 ܗܘ܆ ܐܓܘܪܣܐ ܕܕܡܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. ܗܝܕܝܢ ܐܬܡܠܝܬ
ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ ¹ܒܝܕ ܐܪܡܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ܆ ܘܢܣܒܬ ܬܠܬܝܢ
ܟܣ̈ܦܐ *ܛܝܡܬܗ *ܕܡܝܩܪܐ܆ ܗܘ ܕܝܩܪܘ ܡܢ ܒܢ̈ܝܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ܀ * τὴν τιμὴν * τοῦ τετιμημένου

3 Tunc quum vidiſſet Judas qui tradiderat eum, quod damnatus
eſſet, pœnitens, retulit illos triginta argenteos principibus Sacer-
4 dotum, et Senioribus: Dicens, Peccavi, quod tradidi ſanguinem
5 innoxium. Ipſi autem dixerunt, Quid ad nos? tu videris. Et
quum projeciſſet illos argenteos in templum, ſeceſſit, et abiit *et*
6 ſtrangulavit ÷ ſeipſum ✓. Principes Sacerdotum autem quum
accepiſſent illos argenteos, dixerunt, Non licet mittere *eos* in lo-
7 cum oblationis, quia pretium ſanguinis ſunt. Quum autem con-
ſilium cepiſſent, emerunt ex iis agrum figuli ad locum ſepulturæ
8 peregrinorum. Propter hoc vocatus eſt ager ille, ager ſanguinis
9 uſque ad hodiernum diem. Tunc impletum eſt id quod dictum
fuerat † per Jeremiam prophetam, dicentem, Et accepi triginta
argenteos (pretium illius pretioſi quem definiverant,) a filiis Iſraelis.

1 ܒܝܕ ܐܪܡܝܐ] In margine MSti ܒܝܕ ܙܟܪܝܐ

† per Jeremiam] Lectio Marg. Per Zachariam.

10 ܘܝܗܒܬ ܐܢܘܢ ܠܐܓܘܪܣܐ ܕܩܕܪ̈ܝܐ. ܐܝܟ ܡܐ ܕܦܩܕ ܠܝ
11 ܡܪܝܐ ⁘ ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܩܡ ܩܕܡ ܗܓܡܘܢܐ. ܘܫܐܠܗ
ܗܓܡܘܢܐ ܟܕ ܐܡܪ܂ ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ܂ ܗܘ
12 ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܬ ܐܡܪ ܐܢܬ ⁘ ܘܟܕ ܡܬܩܛܪܓ
13 ܗܘܐ ܡܢ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܩܫ̈ܝܫܐ܂ ܠܐ ܡܕܡ ܦܢܝ ⁘ ܗܝܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗ ܦܝܠܛܘܣ. ܠܐ ܫܡܥ ܐܢܬ ܡܕܐ ܠܘܩܒܠܟ
14 ܡܣܗܕܝܢ܂ ܘܠܐ ܦܢܝ ܠܗ ܘܠܐ ܠܘܬ ܚܕܐ ܡܠܬܐ. ܐܝܟ
15 ܕܢܬܕܡܪ ܗܓܡܘܢܐ ܛܒ ⁘ ܒܟܠ ܕܝܢ ܥܐܕܐ܂ ܡܥܕ ܗܘܐ
ܗܓܡܘܢܐ ܠܡܫܪܐ ܚܕ ܐܣܝܪܐ ܠܟܢܫܐ܂ ܗܘ ܕܨܒܝܢ ܗܘܘ ⁘
16 ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܕܝܢ ܐܣܝܪܐ ܝܕܝܥܐ ܕܡܬܐܡܪ *ܒܪ ܐܒܐ
17 ܟܕ ܟܢܝܫܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ܂ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ. ܠܡܢܘ
ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܫܪܐ ܠܟܘܢ܂ ܠܒܪ ܐܒܐ ܐܘ ܠܝܫܘܥ
18 ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܡܫܝܚܐ. ܝܕܥ ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܡܛܠ
19 ܚܣܡܐ ܐܫܠܡܘܗܝ ⁘ ܟܕ ܕܝܢ ܝܬܒ ܗܘܐ ܥܠ ܒܝܡܐ܂

* βαραββᾶν

Et dedi eos in agrum figuli, ſicut præcepit mihi Dominus. Jeſus 10 11
autem ſtetit coram præſide: et interrogavit eum præſes, dicens,
Tu es Rex Judæorum? Ipſe autem Jeſus dixit ei, Tu dicis.
Et quum accuſaretur a principibus Sacerdotum et Senioribus, nihil 12
reſpondit. Tunc dicit ei Pilatus, Non audis quid adverſum te 13
teſtificantur? Et non reſpondit ei, neque ad ullum verbum: ita 14
ut miraretur præſes valde. Omni autem feſto ſolitus erat præſes 15
ſolvere unum vinctum turbæ, quem volebant. Habebant autem 16
vinctum inſignem, qui dicebatur Barabbas. Quum congregati 17
eſſent igitur, dixit iis Pilatus, Quem vultis ſolvam vobis? Barabbam,
an Jeſum qui dicitur Chriſtus? Sciebat enim quod propter 18
invidiam tradidiſſent eum. Quum autem ſederet in tribunali, 19

ܫܕܪܬ ܠܘܬܗ ܐܢܬܬܗ ܟܕ ܐܡܪܐ܇ ܠܐ ܡܕܡ ܠܟ ܘܠܙܕܝܩܐ
ܗܘ. ܣܓܝܐ̈ܬܐ ܓܝܪ ܚܫܬ ⋇ ܝܘܡܢܐ ↙ ܒܚܠܡܐ.
20 ܡܛܠܬܗ܀ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܕܝܢ ܘܩܫܝ̈ܫܐ܇ *ܦܝ̈ܣܐ ܥܒܕܘ * ἐποίησαν
ܠܟܢ̈ܫܐ ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܐܠܘܢ ܠܒܪ ܐܒܐ܇ ܠܝܫܘܥ ܕܝܢ ܢܘܒܕܘܢ.
21 ܟܕ ܥܢܐ ܕܝܢ ܐܓܡܘܢܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܡܢܘ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܐܫܪܐ ܠܟܘܢ ⋇ ܡܢ ܬܪܝܗܘܢ ↙܇ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܠܒܪ ܐܒܐ܀
22 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܐܥܒܕ ܠܝܫܘܥ ܗܘ
23 ܕܡܬܩܪܐ ܡܫܝܚܐ. ܐܡܪܝܢ ܟܠܗܘܢ ܢܙܕܩܦ. ܐܓܡܘܢܐ
ܕܝܢ ܐܡܪ. ܡܢܐ ܓܝܪ ܒܝܫܬܐ ܥܒܕ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ
24 ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܢܙܕܩܦ܀ ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ
ܕܠܐ ܡܕܡ ܡܘܬܪ܇ ܐܠܐ ܝܬܝܪܐܝܬ ܫܓܘܫܝܐ ܗܘܐ܇ ܟܕ ܢܣܒ ܡܝܐ
ܐܫܝܓ ܐܝܕܘܗܝ ܩܕܡ ܟܢܫܐ ܟܕ ܐܡܪ܇ ܡܚܣܝܐ ܐܢܐ ܡܢ
25 ܕܡܗ ܕܙܕܝܩܐ ܗܢܐ. ܐܢܬܘܢ ܬܚܙܘܢ. ܘܟܕ ܥܢܐ ܟܠܗ ܥܡܐ

miſit ad eum uxor ejus, dicens, Nihil tibi et juſto illi: multa
20 enim paſſa ſum ⋇ hodie ↙ in ſomnio propter eum. Principes Sacerdotum autem et Seniores perſuaſerunt turbis, ut peterent Barabbam, Jeſum autem *ut* perderent.
21 Reſpondens autem præſes dixit iis, Quem vultis ſolvam vobis ⋇ e duobus illis ↙? Ipſi autem dixerunt, Barabbam.
22 Dicit iis Pilatus, Quid igitur faciam
23 Jeſu qui dicitur Chriſtus? Dicunt omnes, Crucifigatur. Præſes autem dixit, Quid enim mali fecit? Ipſi autem magis clamabant, dicentes, Crucifigatur.
24 Quum vidiſſet autem Pilatus, quod nihil proficeret, ſed magis tumultus fieret, accipiens aquas lavit manus ſuas coram turbis, dicens, Innoxius ſum a ſanguine juſti hujus:
25 vos videritis. Et reſpondens univerſus populus dixit, Sanguis

ܐܡܪ. ܕܡܗ ܕܝܠܗ ܥܠܝܢ ܘܥܠ ܒܢ̈ܝܢ ܕܝܠܢ ܀ ܗܝܕܝܢ ܫܪܐ 26
ܠܗܘܢ ܠܒܪ ܐܒܐ܆ ܠܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ ܢܓܕܗ ܒܦܪ̈ܓܠܐ ܐܫܠܡܗ
ܕܢܙܕܩܦ ܀ ܗܝܕܝܢ ܐܣܛܪ̈ܛܝܘܛܐ ܕܗܓܡܘܢܐ܆ ܟܕ ܕܒܪܘܗܝ 27
ܠܝܫܘܥ ܠܦܪܛܘܪܝܘܢ܆ ܟܢܫܘ ܥܠܘܗܝ ܠܟܠܗ *ܣܦܝܪܐ. * σπειραν
ܘܟܕ ¹ܐܫܠܚܘܗܝ ܣܡܘ ܥܠܘܗܝ *ܟܠܡܘܣ ܕܙܚܘܪܝܬܐ. 28 * χλαμύδα
ܘܟܕ ܓܕܠܘ ܟܠܝܠܐ ܡܢ ܟܘ̈ܒܐ ܣܡܘ ܥܠ ܪܫܗ. ܘܩܢܝܐ 29
²ܥܠ ܝܡܝܢܐ ܕܝܠܗ. ܘܟܕ ܒܪܟܘ ܥܠ ܒܘܪ̈ܟܝܗܘܢ ܩܕܡܘܗܝ܆
ܡܒܙܚܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܫܠܡ ܡܠܟܐ ܕܝܗ̈ܘܕܝܐ ܀ ܘܟܕ 30
ܪܩܘ ܒܗ܆ ܢܣܒܘ ܩܢܝܐ ܘܡܚܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܪܫܗ. ܘܟܕ 31
ܒܙܚܘ ܒܗ܆ ܐܫܠܚܘܗܝ ܠܟܠܡܘܣ ܘܐܠܒܫܘܗܝ ܡܐܢ̈ܐ
ܕܝܠܗ ܀ ܘܐܘܒܠܘܗܝ ܠܡܙܕܩܦܘ. ܟܕ ܢܦܩܝܢ ܗܘܘ 32
ܕܝܢ܆ ܐܫܟܚܘ ܠܓܒܪܐ ܩܘܪܝܢܝܐ ܕܫܡܗ ܫܡܥܘܢ܆

ejus ſuper nos, et ſuper filios noſtros. Tunc ſolvit iis Barabbam: 26
Jeſum autem quum verberaſſet flagellis, tradidit eum ut crucifigeretur. Tunc milites præſidis, quum duxiſſent Jeſum in 27
prætorium, congregaverunt ad eum univerſam cohortem. Et quum 28
† exuiſſent eum, poſuerunt ſuper eum chlamydem coccineam. Et 29
quum intorſiſſent coronam e ſpinis, poſuerunt ſuper caput ejus, et
arundinem ‡ ſuper dexteram ejus: et quum flexiſſent genua ſua
coram eo, illudebant ei, dicentes, Salve, Rex Judæorum. Et quum 30
inſpuiſſent in eum, acceperunt arundinem, et percutiebant *eum* ſuper
caput ejus. Et quum illuſiſſent ei, exuerunt eum chlamyde, et 31
induerunt eum veſtimentis ſuis, et duxerunt eum ut crucifigeretur. Quum exirent autem, invenerunt hominem Cyrenæum, 32

1 ܐܫܠܚܘܗܝ] In margine MSti (ܐܫܠܚܘܗܝ) ܡܐܢ̈ܐ ܕܝܠܗ
2 ܥܠ ܝܡܝܢܐ] ܒ (ܝܡܝܢܐ)
† exuiſſent eum] Lectio marg. (exuiſſent eum) Veſtimentis ſuis.
‡ ſuper dexteram] In (dextera)

ܠܗܢܐ ܕܒܪܘ ܐܢܓܐܪܝܐ ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܩܘܠ ܨܠܝܒܐ
33 ܕܝܠܗ܀ ܘܟܕ ܐܬܘ ܠܕܘܟܬܐ ܕܡܬܐܡܪܐ ܓܓܘܠܬܐ:
34 ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܕܡܬܐܡܪܐ ܕܘܟܬܐ ܕܩܪܩܦܬܐ *܀ ܝܗܒܘ ܠܗ * κρανιον
ܠܡܫܬܐ ²ܚܠܐ ܕܚܠܝܛ ܥܡ ܡܪܪܬܐ܂ ܘܟܕ ܛܥܡ ܠܐ
35 ܨܒܐ ܗܘܐ ܠܡܫܬܐ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܨܠܒܘܗܝ܂ ܦܠܓܘ ܡܐܢ̈ܐ
ܕܝܠܗ ܟܕ ܐܪܡܝܢ ܦܣܐ܀ ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܡܠܐ ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ ܒܝܕ
ܢܒܝܐ܂ ³ܦܠܓܘ ܡܐܢ̈ܝ ܕܝܠܝ ܒܝܢܬܗܘܢ܂ ܘܥܠ ܠܒܘܫܐ
36 ܕܝܠܝ ܐܪܡܝܘ ܦܣܐ ✓܀ ܘܝܬܒܝܢ ܗܘܘ ܘܢܛܪܝܢ ܠܗ ܬܡܢ܀
37 ܘܣܡܘ ܠܥܠ ܡܢ ܪܝܫܗ ܥܠܬܐ ܕܝܠܗ ܕܟܬܝܒܐ܂
38 ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܝܫܘܥ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕ̈ܝܐ܀ ܗܝܕܝܢ
ܡܨܛܠܒܝܢ ܥܡܗ ܬܪܝܢ ܠܣܛܝ̈ܐ܂ ܚܕ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܘܚܕ

cujus nomen *erat* Simon, hunc duxerunt angaria ut ferret crucem
33 ejus. Et quum veniſſent in locum dictum Golgotha, qui
34 eſt dictus locus Cranii, Dederunt ei bibere † acetum mixtum
35 cum felle: et quum guſtaſſet, noluit bibere. Quum autem cru-
cifixiſſent eum, diviſerunt veſtimenta ejus, jacientes ſortem: ut
impleretur id quod dictum eſt per prophetam, ‡ Partiti ſunt veſ-
timenta mea inter ſe; et ſuper veſtem meam jecerunt ſortem ✓.
36 37 Et ſedebant et ſervabant eum illic. Et poſuerunt ſuper caput
ejus cauſam ipſius ſcriptam, HIC EST JESUS REX JUDÆORUM.
38 Tunc crucifiguntur cum eo duo latrones; unus a dextera, et unus

1 ܕܒܪܘ ܐܢܓܐܪܝܐ] In Margine MSti ἠγγάρευσαν ܗ̄ ܫܚܪܘ
2 ܚܠܐ] ܚܡܪܐ
3 ܦܠܓܘ] ܗܕܐ ܦܪܝܘܟܣ ܕܢܒܝܐ܂ ܠܐ ܐܫܬܟܚܬ ܒܬܪܝܢ
ܨܚܚ̈ܐ ܝܘܢ̈ܝܐ܂ ܘܠܐ ܒܗܘ ܥܬܝܩܐ ܣܘܪܝܝܐ܀

† acetum] Lectio marg. Vinum.

‡ Partiti ſunt &c.] Hæc periocha Prophetæ non inventa eſt in duobus exemplaribus Græcis, neque in illo antiquo Syriaco.

39 ܡܢ ܣܡܠܐ܀ ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܕܥܒܪܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ ܡܓܕܦܝܢ ܗܘܘ
40 ܠܗ܆ ܟܕ ܡܢܝܕܝܢ ܪ̈ܫܝܗܘܢ܆ ܘܐܡܪܝܢ܆ * ܐܘܗ܆ ܗܘ ܕܫܪܐ
ܗܝܟܠܐ ܘܒܬܠܬܐ ܝ̈ܘܡܝܢ ܒܢܐ ܠܗ܆ ܦܨܝ ܢܦܫܟ. ܐܢ
41 ܒܪܗ ܐܢܬ ܕܐܠܗܐ ܚܘܬ ܡܢ ܙܩܝܦܐ܀ ܒܗ ܒܕܡܘܬܐ ܕܝܢ
ܐܦ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܡܒܙܚܝܢ ܗܘܘ ܥܡ ܣܦ̈ܪܐ ܘܩܫܝ̈ܫܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ
42 ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܠܐܚܪ̈ܢܐ ܐܚܝ܆ ܗܘ ܠܗ ܠܐ ܡܨܐ ܠܡܚܝܘܬܗ܆
ܐܢ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܢܚܘܬ ܗܫܐ ܡܢ ܙܩܝܦܐ
43 ܘܡܗܝܡܢܝܢ ܒܗ. ܬܟܠ ܥܠ ܐܠܗܐ. ܢܦܨܝܘܗܝ ܗܫܐ
44 ܐܢ ܨܒܐ ܒܗ. ܐܡܪ ܓܝܪ ܕܕܐܠܗܐ ܐܢܐ ܒܪܐ܀ ܗܝ ܕܝܢ ܕܝ
ܗܝ ܐܦ ܠܓܝ̈ܣܐ ܗܢܘܢ ܕܐܙܕܩܦܘ ܥܡܗ ܡܚܣܕܝܢ ܗܘܘ
45 ܠܗ܀ ܡܢ ܕܝܢ ܫܬܐ ܫܥܬܐ ܗܘܐ ܚܫܘܟܐ ܥܠ ܟܠܗ
46 ܐܪܥܐ܆ ܥܕܡܐ ܠܫܥܬܐ ܬܫܥܝܬܐ܀ ܠܐܦܝ ܕܝܢ ܫܥܬܐ
ܬܫܥܝܬܐ܆ ܐܙܥܩ ܝܫܘܥ ܒܩܠܐ ܪܒܐ ܟܕ ܐܡܪ܆ [1]ܐܝܠܝ ܐܝܠܝ

a ſiniſtra. Qui autem præteribant juxta eum, conviciabantur ei, 39
moventes capita ſua, Et dicentes, Vah, qui deſtruis templum et 40
tribus diebus ædificas illud, libera teipſum: ſi Filius Dei es, deſcende de cruce. Similiter autem etiam principes Sacerdotum il- 41
ludebant, cum Scribis, et Senioribus, et Phariſæis, dicentes;
Alios ſervavit, ſeipſum non poteſt ſervare: ſi Rex Iſraelis eſt, 42
deſcendat nunc e cruce, et credemus ei. Confidit in Deo, libe- 43
ret eum nunc, ſi vult eum: dixit enim, quod Dei ſum Filius.
Id ipſum autem etiam latrones qui crucifixi erant cum eo, expro- 44
brabant ei. A ſexta autem hora factæ ſunt tenebræ ſuper univer- 45
ſam terram, uſque ad horam nonam. Circa autem horam nonam, 46
clamavit Jeſus voce magna, dicens, Ili, Ili, lima ſabachthani?

[1] In margine MSti. אלי אלי למה עזבתני ܕܥܒܪܐܝܬ܆ ܐܠܗܝ
ܐܠܗܝ ܠܡܢܐ ܫܒܩܬܢܝ܀

ܠܡܐ ܫܒܩܬܢܝ. ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ܇ ܐܠܗܝ ܐܠܗܝ ܠܡܢܐ
47 ܫܒܩܬܢܝ. ܐܢܫܝܢ ܕܝܢ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܬܡܢ ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ܇
48 ܟܕ ܫܡܥܘ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܇ ܕܠܐܠܝܐ ܩܪܐ ܗܢܐ ܀ ܘܡܚܕܐ ܪܗܛ
ܚܕ ܡܢܗܘܢ. ܘܟܕ ܢܣܒ ܣܦܘܓܓܝܐ ܘܡܠܝܗ̇ ܚܠܐ܇ ܘܟܕ
49 ܘܣܡܗ̇ ܒܩܢܝܐ ܡܫܩܐ ܗܘܐ ܠܗ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܫܪܟܐ ܐܡܪܝܢ
50 ܗܘܘ܇ ܫܒܘܩ ܢܚܙܐ ܐܢ ܐܬܐ ܐܠܝܐ ܠܡܦܪܩܘܗܝ ܀ ܗܘ ܕܝܢ
51 ܝܫܘܥ ܟܕ ܩܥܐ ܬܘܒ ܒܩܠܐ ܪܒܐ ܫܒܩ ܪܘܚܗ ↙ ܀ ܘܗܐ
ܐܦܝ ܬܪܥܐ ܕܗܝܟܠܐ ܐܨܛܪܝ ܠܬܪܝܢ. ܡܢ ܠܥܠ ܥܕܡܐ
52 ܠܬܚܬ ܀ ܘܐܪܥܐ ܐܬܬܙܝܥܬ. ܘܫܘ̈ܥܐ ܐܨܛܪܝܘ. ܘܩܒܪ̈ܐ
ܐܬܦܬܚܘ. ܘܣܓܝܐܐ ܦܓܪ̈ܐ ܕܩܕܝ̈ܫܐ ܕܕܡܝܟܝܢ ܗܘܘ ܩܡܘ.
53 ܘܟܕ ܢܦܩܘ ܡܢ ܩܒܪ̈ܐ܇ ܡܢ ܒܬܪ ܩܝܡܬܗ. ܥܠܘ ܠܡܕܝܢܬܐ
54 ܩܕܝܫܬܐ܇ ܘܐܬܚܙܝܘ ܠܣܓܝܐ̈ܐ ܀ ܗܘ ܪܫ ܡܐܐ ܕܝܢ ܘܗܢܘܢ

47 quod eſt, Deus mi, Deus mi, ad quid dereliquiſti me? Quidam autem ex iis qui illic ſtabant, quum audiviſſent, dicebant, quod
48 Eliam vocat iſte. Et ſtatim accurrit unus ex iis, et quum accepiſſet ſpongiam, et impleviſſet eam aceto, et poſuiſſet eam in a-
49 rundinem, potum præbebat ei. Reliqui autem dicebant, Sine,
50 videamus ſi veniat Elias ad liberandum eum. Ipſe autem Jeſus quum clamaſſet rurſum voce magna, emiſit ſpiritum ⸗ ſuum ↙.
51 Et ecce, velamen templi fiſſum eſt in duo, a ſummo uſque ad
52 imum: et terra mota eſt, et petræ fiſſæ ſunt; Et ſepulchra aperta ſunt; et multa corpora ſanctorum qui dormiebant, ſur-
53 rexerunt. Et quum egreſſi eſſent e monumentis poſt reſurrectionem ejus, ingreſſi ſunt in urbem ſanctam, et apparuerunt multis.
54 Centurio autem et qui cum eo *erant*, qui ſervabant Jeſum, quum

ܕܥܡܗ ܕܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܠܝܫܘܥ܃ ܘܟܕ ܚܙܘ ܠܙܘܥܐ ܘܗܠܝܢ
ܕܗܘܝ܃ ܕܚܠܘ ܛܒ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܃ ܫܪܝܪܐܝܬ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ
55 ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܗܢܐ܀ ܐܝܬ ܗܘܝ ܕܝܢ ¹ܬܡܢ ܢܫܐ ܣܓܝܐܬܐ ܕܚܙܝܢ
ܗܘܝ ܡܢ ܪܘܚܩܐ܃ ܗܢܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܢܩܦ ܠܝܫܘܥ ܡܢ ܓܠܝܠܐ
56 ܕܡܫܡܫܢ ܗܘܝ ܠܗ. ܕܒܗܝܢ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܡܪܝܡ
ܡܓܕܠܝܬܐ܃ ܘܡܪܝܡ ܗܝ ܕܝܥܩܘܒ ²ܘܕܝܘܣܐ ܐܡܐ܃ ܘܐܡܗܘܢ
57 ܕܒܢܝ ܙܒܕܝ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܪܡܫܐ ܗܘܐ܃ ܐܬܐ ܓܒܪܐ ܥܬܝܪܐ
ܡܢ ³ܐܪܡܬܐܘܣ܃ ܕܫܡܗ ܝܘܣܦ܃ ܗܘ ܕܐܦ ܗܘ ܐܬܬܠܡܕ
58 ܗܘܐ ܠܝܫܘܥ. ܗܢܐ ܟܕ ܩܪܒ ܠܘܬ ܦܝܠܛܘܣ܃ ܫܐܠ ܦܓܪܗ
ܕܝܫܘܥ. ܗܝܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ ܦܩܕ ܠܡܬܝܗܒ ⁴ܦܓܪܐ܀
59 ܘܟܕ ܢܣܒܗ ܠܦܓܪܐ ܝܘܣܦ܃ ܟܪܟܗ ܒܣܕܘܢܐ

vidiſſent terræ motum, et illa quæ facta fuerant, timuerunt valde, dicentes, Vere Filius Dei erat iſte. 55 Erant autem † illic mulieres multæ ſpectantes e longinquo, quæ ſequutæ fuerant Jeſum a Galilæa, miniſtrantes ei. 56 In quibus erat Maria Magdalene, et Maria quæ Jacobi ‡ et Joſe *erat* mater, et mater filiorum Zebedæi. 57 Quum autem veſpera eſſet, venit homo dives ab ‖ Arimathæa, cujus nomen *erat* Joſephus, qui etiam ipſe diſcipulus factus fuerat Jeſu. 58 Hic quum acceſſiſſet ad Pilatum, petiit corpus Jeſu. Tunc Pilatus juſſit reddi § corpus. 59 Et quum accepiſſet corpus

1 ܬܡܢ] In margine MSti ܐܦ (ܬܡܢ)
2 ܘܕܝܘܣܐ] ܘܝܘܣܦ
3 ܐܪܡܬܐܘܣ] ܪܡܬܐ
4 ܦܓܪܐ] (ܦܓܪܐ) ܕܝܫܘܥ
† illic] Lectio Marg. (illic) Et.
‡ et Joſe] Et Joſephi.
‖ Arimathæa] Rama.
§ corpus] (corpus) Jeſu.

60 ܕܟܝܐ܀ * ܘܣܡܗ ܒܩܒܪܐ ܕܝܠܗ ܚܕܬܐ܀ ܗܘ [1]ܕܢܩܪ ܒܫܘܥܐ. * καθαρᾷ
61 ܘܟܕ ܥܓܠ ܟܐܦܐ ܪܒܐ ܠܬܪܥܐ ܕܩܒܪܐ ܐܙܠ܀ ܐܝܬ ܗܘܘ
ܕܝܢ ܬܡܢ܂ ܡܪܝܡ ܗܝ ܡܓܕܠܝܬܐ܂ ܘܗܝ ܐܚܪܬܐ ܡܪܝܡ.
62 ܕܝܬܒܢ ܗܘ̈ܝ ܠܘܩܒܠ ܩܒܪܐ܀ ÷ ܒܝܘܡܐ ✓ ܕܠܡܚܪ ܕܝܢ
ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܒܬܪ ܥܪܘܒܬܐ܂ ܐܬܟܢܫܘ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ
63 ܠܘܬ ܦܝܠܛܘܣ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂ ܡܪܝ܂ ܐܬܕܟܪܢ ܕܗܘ ܡܛܥܝܢܐ
ܐܡܪ ܟܕ ܥܕܟܝܠ ܚܝ ܗܘܐ܂ ܕܒܬܪ ܬܠܬܐ ܝ̈ܘܡܝܢ ܩܐܡ ܐܢܐ.
64 ܦܩܘܕ ܗܟܝܠ ܕܢܬܢܛܪ ܩܒܪܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ܂
ܕܠܡܐ ܢܐܬܘܢ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܢܓܢܒܘܢܝܗܝ܂ ܘܢܐܡܪܘܢ
ܠܥܡܐ ܕܩܡ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ܂ ܘܬܗܘܐ ܛܥܝܘܬܐ ܐܚܪܝܬܐ ܒܝܫܐ
65 ܡܢ ܩܕܡܝܬܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ⁜ ܕܝܢ ✓ ܦܝܠܛܘܣ. ܐܝܬ ܠܟܘܢ
66 ܩܘܣܛܘܕܝܐ* ܙܠܘ ܐܙܕܗܪܘ ܐܝܟ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ * κουστωδίαν

60 Joſephus involvit illud ſindone pura ; Et poſuit illud in ſepulchro ſuo novo, † quod exciderat in petra : et quum advolviſſet ſaxum
61 magnum ad oſtium ſepulchri, abiit. Erant autem illic Maria Magdalene, et altera Maria, quæ ſedebant contra ſepulchrum.
62 ÷ Die ✓ craſtino autem, quæ eſt poſt Paraſceuen, congregati ſunt
63 principes Sacerdotum et Phariſæi ad Pilatum, Dicentes, Domine mi, memores ſumus quod ille impoſtor dixit quum adhuc vivens
64 eſſet, Poſt tres dies reſurgam. Præcipe igitur cuſtodiri ſepulchrum uſque ad diem tertium : ne forte veniant diſcipuli ejus, *et* furentur eum, et dicant populo, quod ſurrexerit ex mortuis : et erit
65 error ultimus pejor quam prior. Dixit iis ⁜ autem ✓ Pilatus,
66 Habetis cuſtodiam : ite, cuſtodite ſicut ſcitis. Ipſi autem quum

[1] ܗܘ ܕܢܩܪ] In margine MSti ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܢܩܝܪ

† quod exciderat] Lectio marg. Quod erat excifum.

ܐܙܠܘ܂ ܐܙܕܗܪܘ ܒܩܒܪܐ܂ ܟܕ ܚܬܡܘܗ ܠܟܐܦܐ ܥܡ
CAP. XXVIII. 1 ܩܘܣܛܘܕܝܐ ܀ ܒܪܡܫܐ ܕܝܢ ܕܫܒܬܐ ܕܢܓܗ ܚܕ ܒܫܒܐ܂ ܐܬܬ
ܡܪܝܡ ܗܝ ܡܓܕܠܝܬܐ ܘܗܝ ܐܚܪܬܐ ܡܪܝܡ ܕܢܚܙܝܢ ܠܩܒܪܐ܂
2 ܘܗܐ ܙܘܥܐ ܗܘܐ ܪܒܐ. ܡܠܐܟܐ ܓܝܪ ܕܡܪܝܐ ܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ܂
ܩܪܒ ܥܓܠ ܟܐܦܐ ܡܢ ܬܪܥܐ ܕܩܒܪܐ ܘܝܬܒ ܗܘܐ ܠܥܠ ܡܢܗ.
3 ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܚܙܘܗ ܐܝܟ ܒܪܩܐ. ܘܠܒܘܫܗ ܚܘܪ
4 ܐܝܟ ܬܠܓܐ ܀ ܡܢ ܕܝܢ ܕܚܠܬܗ܂ ܐܙܕܘܥܘ ܗܢܘܢ
5 ܕܢܛܪܝܢ. ܘܗܘܘ ܐܝܟ ܡܝ̈ܬܐ. ܥܢܐ ܕܝܢ ܗܘ ܡܠܐܟܐ
ܐܡܪ ܠܢܫ̈ܐ. ܠܐ ܬܕܚܠ̈ܢ ܐܢܬܝܢ. ܝܕܥ ܐܢܐ ܓܝܪ
ܕܠܝܫܘܥ [1] ⁜ ܢܨܪܝܐ ✓ ܗܘ ܕܐܙܕܩܦ ܒ̈ܥܝܢ ܐܢܬܝܢ.
6 ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܪܟܐ. ܩܡ ÷ ܠܗ ✓ ܓܝܪ ܐܝܟ ܕܐܡܪ.

abiiſſent, obſervarunt ſepulchrum, obſignantes lapidem, cum cuſ-
CAP. XXVIII. todia. Veſpere autem Sabbathorum, quum luceſceret primus 1
dies ſeptimanæ, venit Maria Magdalene, et altera Maria, ut
ſpectarent ſepulchrum. Et ecce, terræ motus factus eſt magnus: 2
angelus enim Domini deſcendit e cœlo, *et* acceſſit, *et* revolvit
ſaxum ab oſtio ſepulchri, et ſedebat ſuper illud. Erat autem aſ- 3
pectus ejus ſicut fulgur, et veſtimentum ejus album ſicut nix.
Præ autem timore ejus concuſſi ſunt cuſtodientes, et facti ſunt ſi- 4
cut mortui. Reſpondens autem angelus dixit mulieribus, Ne ti- 5
meatis vos: ſcio enim quod Jeſum † ⁜ Nazarenum ✓, qui cru-
cifixus eſt, quæritis. Non eſt hic: ſurrexit enim ſicut dixit. 6

[1] ⁜ ܢܨܪܝܐ ✓] In margine MSti ܒܬܠܬܐ ܨܚ̈ܚܐ ܝܘܢܝܐ ܘܒܚܕ ܣܘܪܝܝܐ ܗܘ ܥܬܝܩܐ. ܠܐ ܐܫܬܟܚ ܫܡܐ ܢܨܪܝܐ ܀

† ⁜ Nazarenum ✓] Marg. In tribus exemplaribus Græcis, et uno Syriaco, antiquo illo, non inventum eſt nomen ‘Nazarenum’.

7 ܬܝܝܢ ܚܙܝܝܢ ܠܕܘܟܬܐ ܐܝܟܐ ܕܣܝܡ ܗܘܐ ܡܪܝܐ. ܘܡܣܪܗܒܐܝܬ
ܟܕ ܐܙܠܢ ܐܢ̈ܬܝܢ ܐܡܪ̈ܝܢ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܕܝܠܗ: ܕܩܡ ܡܢ
ܡܝ̈ܬܐ ܘܗܐ ܩܕܡ ܠܟܘܢ ܠܓܠܝܠܐ. ܬܡܢ ܬܚܙܘܢܝܗܝ.
8 ܗܐ ܐܡܪܬ ܠܟܝܢ ⁘ ܘܟܕ ܢܦ̈ܩܝ ܡܣܪܗܒܐܝܬ ܡܢ ܩܒܪܐ: ܥܡ
ܕܚܠܬܐ ܘܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ: ܪ̈ܗܛܝ ܠܡܣܒܪܘ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ⁘
9 ܐܝܟ ܕܝܢ ܐܙܠ̈ܢ ܗܘ̈ܝ ܠܡܣܒܪܘ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܕܝܠܗ: ܘܗܐ
ܝܫܘܥ ܦܓܥ ܒܗܝܢ ܟܕ ܐܡܪ: ܫܠܡܝܢ. ܗܢ̈ܝܢ ܕܝܢ ܟܕ
10 ܩܪ̈ܒܝ ܐܚ̈ܕܝ ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܘܣܓ̈ܕܝ ܠܗ ⁘ ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ
ܠܗܝܢ ܝܫܘܥ: ܠܐ ܬܕܚܠܢ. ܙܠ̈ܝܢ ܣܒ̈ܪܝܢ ܠܐܚ̈ܝ
11 ܕܢܐܙܠܘܢ ܠܓܠܝܠܐ: ܘܬܡܢ ܢܚܙܘܢܢܝ. ܟܕ ܕܝܢ
ܐܙ̈ܠܢ ܗܘ̈ܝ: ܗܐ ܐܢ̈ܫܝܢ ܡܢ ܩܘܣܛܘܕܝܐ ܟܕ
ܐܬܘ ܠܡܕܝܢܬܐ: ܐܘܕܥܘ ܠܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܟܠܗܝܢ
12 ܗܠܝܢ ܕܗܘ̈ܝ. ܘܟܕ ܐܬܟܢܫܘ ܥܡ ܩܫܝ̈ܫܐ ܐܦ

7 Venite, videte locum ubi poſitus erat Dominus. Et cito pro-
fectæ dicite diſcipulis ejus, quod ſurrexerit ex mortuis: et ecce,
præit vobis in Galilæam: illic videbitis eum. Ecce, dixi vobis.
8 Et quum egreſſæ eſſent cito a ſepulchro, cum timore et gaudio
9 magno, cucurrerunt renunciare diſcipulis ejus. Quum autem
proficiſerentur renunciare diſcipulis ejus, et ecce, Jeſus occurrit
iis, dicens, Salvete. Ipſæ autem quum acceſſiſſent, apprehende-
10 runt pedes ejus, et adoraverunt eum. Tunc dixit iis Jeſus, Ne
timeatis: ite, renunciate fratribus meis, ut abeant in Galilæam,
11 et illic videbunt me. Quum autem abirent, ecce quidam de cuſ-
todibus quum veniſſent in urbem, renunciaverunt principibus Sa-
12 cerdotum omnia quæ facta fuerant. Et quum congregati eſſent

ܡܠܟܐ ܢܣܒܘ܆ ܟܣܦܐ ܕܣܦܩܝܢ ܝܗܒܘ ܠܐܣܛܪ̈ܛܝܘܛܐ
13 ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܐܡܪܘ ܕܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܬܘ ܒܠܠܝܐ ܓܢܒܘܗܝ܆
14 ܟܕ ܕܡܟܝܢܢ. ܘܐܢ ܐܫܬܡܥܬ ܗܕܐ ܩܕܡ ܐܗܓܡܘܢܐ܆
ܚܢܢ ܦܝܣܐ ܡܥܒܕܝܢܢ ܠܗ܆ ܘܠܟܘܢ ܕܠܐ ܒܨܝܢܘܬܐ
15 ܥܒܕܝܢܢ ⁘ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܢܣܒܘ ܠܟܣ̈ܦܐ. ܥܒܕܘ ܐܝܟ
ܕܐܬܠܡܕܘ. ܘܐܬܦܪܣܬ ܡܠܬܐ ܗܕܐ ܠܘܬ ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܥܕܡܐ
16 ܠܝܘܡܢܐ ⁘ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܚܕܥܣܪ ܬܠܡܝ̈ܕܝܢ܆ ܐܙܠܘ ܠܓܠܝܠܐ
17 ܠܛܘܪܐ ܐܝܟܐ *ܕܦܩܕ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ. ܘܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܣܓܕܘ
18 ܠܗ. ܡܢܗܘܢ ܕܝܢ ܐܬܦܠܓܘ ܗܘܘ ⁘ ܘܟܕ ܩܪܒ ܝܫܘܥ
ܡܠܠ ܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܐܬܝܗܒ ܠܝ ܟܠ
19 ܫܘܠܛܢܐ ܒܫܡܝܐ ܘܥܠ ܐܪܥܐ ⁘ ܐܙܠܘ ܗܟܝܠ
ܐܠܦܘ ܠܟܠܗܘܢ ܥܡ̈ܡܐ. ܟܕ ܡܥܡܕܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܗܘܢ ܒܫܡܐ ܕܐܒܐ ܘܕܒܪܐ ܘܕܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ.

* ἐτάξατο

cum Senioribus, et conſilium cepiſſent, argenteos ſufficientes dederunt militibus, Dicentes; Dicite, quod diſcipuli ejus ve- 13 nerunt nocte, *et* furati ſunt eum, quum dormiremus. Et ſi au- 14 ditum fuerit hoc coram præſide, nos perſuadebimus ei, et vos ſecuros faciemus. Ipſi autem quum accepiſſent argenteos, fe- 15 cerunt ſicut edocti erant: et divulgatus eſt ſermo iſte apud Judæos uſque ad hodiernum diem. Ipſi autem undecim diſcipuli 16 profecti ſunt in Galilæam, in montem ubi conſtituerat iis Jeſus. Et quum vidiſſent eum, adoraverunt eum; *quidam* ex iis autem 17 dubitaverunt. Et quum acceſſiſſet Jeſus, loquutus eſt iis, dicens, 18 Data eſt mihi omnis poteſtas in cœlo, et in terra. Ite igitur, do- 19 cete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, et Filii, et

ܘܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ܀ ܡܠܦܝܢ ܠܗܘܢ ܠܡܛܪ ܟܠ ܕܐܦܩܕܬ ܝܬܟܘܢ 20
ܒܦܘܩܕܢܝ܀ ܗܐ ܐܢܐ ܥܡܟܘܢ ܐܢܐ ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ܀
ܥܕܡܐ ܠܫܘܠܡܗ ܕܥܠܡܐ܂ ܐܡܝܢ܀

ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܡܬܝ ܐܘܢܓܠܝܣܛܐ܀
ܕܡܠܠ ܥܒܪܐܝܬ ܒܦܠܣܛܝܢܐ܀

20 Spiritus Sancti: Docentes eos ſervare omnia quæ mandavi vobis: et ecce, ego vobiſcum ſum omnibus diebus uſque ad conſummationem ſeculi. Amen.

Finitum eſt Evangelium ſanctum Matthæi Evangeliſtæ, quod loquutus eſt Hebraice in Palæſtina.

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ
ܕܡܪܩܘܣ.

ܪܫܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ܀ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ 1 2 CAP. I.
ܒܗܘ ¹ܒܢܒܝ̈ܐ܀ ܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܡܠܐܟܐ ܕܝܠܝ ܩܕܡ
ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܟ܂ ܗܘ ܕܢܛܝܒ ܐܘܪܚܐ ܕܝܠܟ ܩܕܡܝܟ܀ ܩܠܐ ܗܘ 3
ܕܩܪܐ ܒܡܕܒܪܐ܆ ܛܝܒܘ ܐܘܪܚܐ ܕܡܪܝܐ܆ ܬܪ̈ܝܨܬܐ ܥܒܕܘ
ܫܒܝ̈ܠܘܗܝ܀ ܗܘܐ ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕ ܒܡܕܒܪܐ܆ ܘܡܟܪܙ 4
ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܬܝܒܘܬܐ ܠܫܘܒܩܢܐ ܕܚܛܗ̈ܐ܂ ܘܢܦܩܐ ܗܘܬ 5
ܠܘܬܗ ܟܠܗ ܟܘܪܐ ܝܗܘܕ܂ *ܘܐܘܪܫܠܡܝ̈ܐ܆ ܘܡܬܥܡܕܝܢ ܗܘܘ * καὶ οἱ Ἱεροσολυμῖται
ܟܠܗܘܢ ܒܝܘܪܕܢܢ ܢܗܪܐ ܡܢܗ܆ ܟܕ ܡܘܕܝܢ ܚܛܗ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ܀

EVANGELIUM SANCTUM
MARCI.

CAP. I.

1 2 PRINCIPIUM Evangelii Jeſu Chriſti Filii Dei. Sicut præſcriptum eſt † in prophetis, Ecce ego mitto nuncium meum
3 ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam ante te. Vox clamantis in deſerto, Parate viam Domini, rectas facite ſemitas ejus.
4 Fuit Johannes baptizans in deſerto, et prædicans baptiſmum pœ-
5 nitentiæ in remiſſionem peccatorum. Et exibat ad eum univerſa regio Judæa, et Hieroſolymitæ, et baptizabantur omnes in Jor-
6 dane flumine ab eo, confitentes peccata ſua. Erat autem Johannes

1 ܒܢܒܝ̈ܐ] In margine MSti ܒܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ

† in prophetis] Lectio Marg. In Eſaia propheta.

6 ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܗܘ ܝܘܚܢܢ ܕܠܒܝܫ ܗܘܐ ܣܥܪ̈ܐ ܕܓܡܠܐ[1] :
ܘܐܣܪܐ ܕܡܫܟܐ ܥܠ ܚܨܘܗܝ. ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܐܟܠ *ܩܡܨܐ
7 ܘܕܒܫܐ ܕܒܪܐ ܀ ܘܡܟܪܙ ܗܘܐ ܟܕ ܐܡܪ : ܐܬܐ ܒܬܪܝ :
ܗܘ ܕܚܝܠܬܢ ܗܘ ܡܢܝ. ܕܗܘ ܠܐ ܫܘܐ ܐܢܐ ܕܟܕ ܐܬܟܦܦ
8 ܐܫܪܐ *ܥܪܩܬܐ ܕܡܣܐܢܐ ܕܝܠܗ. ܐܢܐ ܡܢ ܐܥܡܕܬܟܘܢ ܒܡܝ̈ܐ.
9 ܗܘ ܕܝܢ ܢܥܡܕܟܘܢ ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ #ܘܒܢܘܪܐ ✓ ܀ ܘܗܘܐ ܒܗܢܘܢ
ܝܘ̈ܡܬܐ : ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܡܢ ܢܨܪܬ ܗܝ ܕܓܠܝܠܐ : ܘܐܬܥܡܕ ܡܢ
10 ܝܘܚܢܢ ܒܝܘܪܕܢܢ ܀ ܘܡܚܕܐ ܟܕ ܣܠܩ ܡܢ ܡܝ̈ܐ : ܚܙܐ
ܕܡܨܛܪܝܢ ܫܡ̈ܝܐ : ܘܪܘܚܐ *ܐܝܟ *ܝܘܢܐ ܕܢܚܬܐ ܥܠܘܗܝ.
11 ܘܩܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܫܡ̈ܝܐ : ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܒܪܝ ܕܚܒܝܒ ܗܘ
12 ܚܒܝܒܐ : [2]ܒܟ ܐܨܛܒܝܬ ܀ ܘܡܚܕܐ ܪܘܚܐ ܡܦܩ ܠܗ
ܠܡܕܒܪܐ. ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܬܡܢ ܒܡܕܒܪܐ [3]ܝܘ̈ܡܬܐ ܐܪܒܥܝܢ :
13 ܟܕ ܡܬܢܣܐ ܡܢ ܣܛܢܐ ܀ ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܥܡ ܚܝ̈ܘܬܐ ܕܒܪܐ :

* ἀκρίδας
* ἱμάντα
* ὡς
* περιστερὰν

veſtitus pilis cameli, et zona pellicea ſupra lumbos ſuos; et erat
edens locuſtas et mel ſilveſtre. Et prædicabat, dicens, Venit poſt 7
me qui validior eſt me, cujus non ſum dignus ut me incurvans
ſolvam corrigiam calceamenti ejus. Ego quidem baptizavi vos aqua, 8
ipſe autem baptizabit vos Spiritu Sancto # et igni ✓. Et factum 9
eſt in illis diebus, venit Jeſus a Nazaret Galilææ, et baptizatus
eſt a Johanne in Jordane. Et ſtatim aſcendens ex aqua, vidit 10
ſciſſos cœlos, et Spiritum, ſicut columbam, deſcendentem ſuper
eum. Et vox facta eſt de cœlis: Tu es Filius meus dilectus, † in 11
te complacitum eſt mihi. Et ſtatim Spiritus ducit eum in deſer- 12
tum. Et erat ibi in deſerto ‡ dies quadraginta, tentatus a Satana; 13

---

1 ܕܓܡܠܐ] In Margine MSti ܕܓܡܠܐ ܣܪܝܩܬܐ
2 ܒܟ] ܒܗ ;
3 ܝܘ̈ܡܬܐ ܐܪܒܥܝܢ] ܘܠܠܘ̈ܬܐ ܐܪܒܥܝܢ
† in te] Lectio marg. In quo.
‡ dies quadraginta] Et noctes quadraginta.

14 ܘܡܠܐܟܐ ܡܫܡܫܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܀ ܒܬܪ ܕܝܢ ܕܐܫܬܠܡ
ܝܘܚܢܢ : ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܓܠܝܠܐ : ܟܕ ܡܟܪܙ ܐܘܢܓܠܝܘܢ
15 ܕܐܠܗܐ ܘܐܡܪ : ܕܐܫܬܡܠܝ ܗܘ ܙܒܢܐ : ܘܩܪܒܬ ܡܠܟܘܬܐ
16 ܕܐܠܗܐ. ܬܘܒܘ ܘܗܝܡܢܘ ܒܐܘܢܓܠܝܘܢ. ¹ܟܕ ܡܗܠܟ
ܕܝܢ ܥܠ ܝܡܐ ܕܓܠܝܠܐ : ܚܙܐ ܠܫܡܥܘܢ ܘܠܐܢܕܪܐܘܣ ܐܚܘܗܝ
ܕܫܡܥܘܢ ܕܪܡܝܢ : ܡܨܝܕܬܐ ܒܝܡܐ. ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ
17 ܨܝܕܐ ܓܝܪ ܀ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܬܘ ܒܬܪܝ : ܘܐܥܒܕܟܘܢ
18 ܕܬܗܘܘܢ ܨܝܕܐ ܕܒܢܝܢܫܐ. ܘܡܚܕܐ ܟܕ ܫܒܩܘ ܡܨܝܕܬܐ
19 ܕܝܠܗܘܢ. ܢܩܦܘܗܝ ܀ ܘܟܕ ܥܒܪ ܡܢ ܬܡܢ ܩܠܝܠ : ܚܙܐ
ܠܝܥܩܘܒ ܗܘ ܕܙܒܕܝ ܘܠܝܘܚܢܢ ܐܚܘܗܝ. ܐܦ ܠܗܘܢ
20 ܒܐܠܦܐ. ܟܕ ܡܬܩܢܝܢ ܡܨܝܕܬܐ ※ ܕܝܠܗܘܢ ↙. ܘܡܚܕܐ ܩܪܐ.
ܐܢܘܢ : ܘܟܕ ܫܒܩܘ ܠܐܒܘܗܘܢ ܙܒܕܝ ܒܐܠܦܐ ܥܡ ܐܓܝܪܐ

14 et erat cum feris voracibus, et angeli miniſtrabant ei. Poſtquam autem traditus eſſet Johannes, venit Jeſus in Galilæam, prædicans
15 Evangelium Dei; Et dicens, Impletum eſt tempus, et appropinquavit regnum Dei: convertimini, et credite Evangelio.
16 †Ambulans autem juxta mare Galilææ vidit Simonem et Andream fratrem ejus Simonis, jacientes rete in mare: (erant enim piſca-
17 tores.) Et dixit iis Jeſus, Venite poſt me, et faciam vos ut ſitis piſ-
18 catores hominum. Et ſtatim relinquentes retia ſua, ſequuti ſunt
19 eum. Et quum progreſſus eſſet illinc paululum, vidit Jacobum *filium* Zebedæi, et Johannem fratrem ejus, et ipſos in navigio
20 reficientes retia ※ ſua ↙. Et ſtatim vocavit eos: et relinquentes patrem ſuum Zebedæum in navigio cum mercenariis, iverunt poſt

---

[1] ܟܕ ܡܗܠܟ] In margine MSti ܥܒܪ (ܟܕ)

† Ambulans] Lectio Marg. Præteriens.

21 ܐܙܠܘ ܒܬܪܗ ܀ ܘܥܐܠܝܢ ܠܟܦܪܢܚܘܡ. ܘܡܚܕܐ ܒܫܒܬܐ
22 ܟܕ ܥܠ ܠܟܢܘܫܬܐ ܡܠܦ ܗܘܐ ※ ܠܗܘܢ ↙ ܀ ܘܡܬܕܡܪܝܢ
ܗܘܘ ܥܠ ܡܠܦܢܘܬܗ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܡܠܦ ܠܗܘܢ
ܐܝܟ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܫܘܠܛܢܐ. ܘܠܐ ܐܝܟ ܣܦܪ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ ܀
23 ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܒܟܢܘܫܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܆ ܒܪܢܫܐ ܒܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ.
24 ܘܩܥܐ ܟܕ ܐܡܪ. ܫܒܘܩ. ܡܢܐ ܠܢ ܘܠܟ܆ ܝܫܘܥ
ܢܨܪܝܐ܆ ܐܬܝܬ ܠܡܘܒܕܘ ܠܢ. ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟ ܡܢܘ ܐܢܬ
25 ܩܕܝܫܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܟܐܐ ܒܗ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܐܬܦܟܡ
26 ܘܦܘܩ ܡܢܗ. ܘܟܕ ܫܪܛܗ ܪܘܚܐ ܗܝ ܛܢܦܬܐ܆ ܘܩܥܬ
27 ܒܩܠܐ ܪܒܐ. ܢܦܩܬ ܡܢܗ. ܘܐܬܕܡܪܘ ܟܠܗܘܢ. ܐܝܟ
ܕܢܒܥܘܢ ܐܚܕ̈ܐ ܗܢܘܢ ܠܘܬܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܢܐ ܐܝܬܘܗ
ܗܕܐ. ܡܢܐ ܗܝ ܡܠܦܢܘܬܐ ܚܕܬܐ ܗܕܐ܆ ܕܒܫܘܠܛܢܐ ܐܦ
28 ܠܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܦܩܕ ܘܡܫܬܡܥܝܢ ܠܗ. ܢܦܩ ܕܝܢ ܫܡܥܗ

eum. Et ingrediuntur in Capernaum: et ſtatim ſabbathis, quum 21
ingreſſus eſſet in ſynagogam, docebat ※ eos ↙. Et mirabantur 22
ſuper doctrina ejus: erat enim docens eos tanquam habens poteſtatem, et non ſicut Scribæ eorum. Et erat in ſynagoga eorum 23
homo in ſpiritu immundo, et exclamavit, Dicens, Sine, quid 24
nobis et tibi Jeſu Nazarene? veniſti ad perdendum nos? novi te
quis ſis, *nempe* Sanctus Dei. Et objurgavit eum Jeſus, dicens, 25
Obmuteſce, et exi ab eo. Et quum diſcerpſiſſet eum ſpiritus im- 26
purus, et clamaſſet voce magna, exiit ab eo. Et mirati ſunt om- 27
nes, ita ut quærerent mutuo inter ſe, dicentes, Quid eſt hoc?
quæ eſt doctrina nova hæc, quod per poteſtatem etiam ſpiritibus
impuris imperat, et obediunt ei? Exivit autem fama ejus ſtatim 28

29 ܒܟܠܗ ܐܬܪܐ ܕܦܪܝܟܘܪܘܢ ܕܓܠܝܠܐ ܀ ܘܡܚܕܐ
ܟܕ ܡܢ ܟܢܘܫܬܐ ܢܦܩܘ܆ ܐܬܘ ܠܒܝܬܗ ܕܫܡܥܘܢ
30 ܘܕܐܢܕܪܐܘܣ܆ ܥܡ ܝܥܩܘܒ ܘܝܘܚܢܢ. ܚܡܬܗ ܕܝܢ
ܕܫܡܥܘܢ ܫܟܝܒܐ ܗܘܬ ܟܕ ܡܫܬܚܢܐ. ܘܡܚܕܐ ܐܡܪܝܢ
31 ܠܗ ܡܛܠܬܗ. ܘܩܪܒ ܐܩܝܡܗ ܟܕ ܐܚܕܗ ܒܐܝܕܗ.
ܘܫܒܩܬܗ ܐܫܬܐ ܡܚܕܐ܆ ※ ܘܩܡܬ ✓. ܘܡܫܡܫܐ ܗܘܬ
32 ܠܗܘܢ ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܪܡܫܐ ܗܘܐ܆ ܒܡܥܪ̈ܒܝ ܫܡܫܐ. ܡܩܪܒܝܢ
ܗܘܘ ܠܘܬܗ ܠܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗܘܢ܆
33 ܘܠܗܘܢ ܕܡܬܕܝܘܢܝܢ. ܟܕ ܐܦ ܡܕܝܢܬܐ ܟܠܗ ܐܝܬܝܗ
34 ܗܘܬ ܕܟܢܝܫܐ ܠܘܬ ܬܪܥܐ. ܘܐܣܝ ܠܣܓܝܐܐ ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ
ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܟܘܪ̈ܗܢܐ ܡܫܚܠ̈ܦܐ ܀ ܘܕ̈ܝܘܐ ܣܓܝܐܐ ܐܦܩ. ܘܠܐ
ܫܒܩ ܗܘܐ. ܠܕ̈ܝܘܐ ܠܡܡܠܠܘ܆ ܡܛܠ ܕܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ
35 ※ ܕܡܫܝܚܐ ܐܝܬܘܗܝ ✓ ܀ ܘܒܨܦܪܐ ܟܕ ܩܕܡ ܛܒ
ܩܡ ܢܦܩ܆ ܘܐܙܠ ܠܕܘܟܬܐ ܚܪܒܬܐ. ܘܬܡܢ ܡܨܠܐ ܗܘܐ.

29 in omnem regionem circumjacentem Galilææ. Et ſtatim quum e
ſynagoga egreſſi eſſent, venerunt in domum Simonis et Andreæ,
30 cum Jacobo et Johanne. Socrus autem Simonis decumbebat fe-
31 bricitans; et ſtatim dicunt ei de illa. Et acceſſit *et* erexit
eam, quum apprehendiſſet eam manu ejus: et reliquit eam febris
32 ſtatim, ※ et ſurrexit ✓, et miniſtrabat iis. Quum autem veſpera
eſſet, in occaſibus ſolis, adducebant ad eum omnes male habentes,
33 et dæmoniacos; Quum et civitas univerſa eſſet congregata ad
34 oſtium. Et ſanavit multos male affectos morbis diverſis, et dæ-
monia multa ejecit; et non ſinebat dæmonia loqui, quoniam ſcie-
35 bant eum ※ Chriſtum eſſe ✓. Et mane quum antevertiſſet valde,
ſurrexit, *et* exiit, et abiit in locum deſertum: et illic orabat.

37 36 ܘܪܕܦܘ ܒܬܪܗ ܫܡܥܘܢ ܘܗܢܘܢ ܕܥܡܗ. ܘܟܕ ܐܫܟܚܘܗܝ
38 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܀ ܕܟܠܗܘܢ ܒܥܝܢ ܠܟ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܒܪܘ
*ܠܩܘܪ̈ܝܐ ܡܕܝܢ̈ܬܐ ܕܩܪܝܒܢ ܀ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܬܡܢ ܐܟܪܘܙ. * κωμοπόλεις
39 ܠܗܢܐ ܓܝܪ ¹ܢܦܩܬ. ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܡܟܪܙ ܒܟܢܘ̈ܫܬܐ
ܕܝܠܗܘܢ ܒܟܠܗ ܓܠܝܠܐ. ܟܕ ܐܦ ܠܫܐܕ̈ܐ ܡܦܩ ܗܘܐ ܀
40 ܘܐܬܐ ܠܘܬܗ ܓܪܒܐ ܟܕ ܡܒܥܐ ܠܗ. ܘܢܦܠ ܥܠ
ܒܘܪ̈ܟܘܗܝ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܕܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ. ܡܫܟܚ ܐܢܬ
41 ܠܡܕܟܝܘܬܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܬܪܚܡ ܥܠܘܗܝ ܀ ܦܫܛ
42 ܐܝܕܗ ܓܫܦ ܒܗ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܨܒܐ ܐܢܐ. ܐܬܕܟܐ. ܘܟܕ
43 ܐܡܪ ܀ ܡܚܕܐ ܐܙܠ ܓܪܒܐ ܡܢܗ. ܘܐܬܕܟܝ. ܘܟܕ ܐܬܥܙܙ
44 ܒܗ ܡܚܕܐ ܐܦܩܗ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܀ ܚܙܝ ܠܐ ܠܐܢܫ
÷ ܘܠܐ ܡܕܡ ܬܐܡܪ. ܐܠܐ ܙܠ ܚܘܐ ܐܢܬ ܠܟ ²ܠܟܗܢܐ ܀

Et proſequuti ſunt eum Simon et illi qui *erant* cum eo. Et 36 37
quum inveniſſent eum, dicunt ei, Omnes quærunt te. Et 38
dicit iis, Ducite in vicos urbium propinquarum, ut etiam
illic prædicem: ad hoc enim † egreſſus ſum. Et erat præ- 39
dicans in ſynagogis eorum in tota Galilæa, et dæmonia eji-
ciens. Et venit ad eum leproſus precans eum: et procidens ad 40
genua ejus, et dicens ei, Si velis, potes mundare me. Ipſe au- 41
tem Jeſus miſertus ipſius, extendit manum ſuam, et tetigit eum,
et dixit ei, Volo, mundare. Et quum dixiſſet, ſtatim abiit lepra 42
ab eo: et mundatus eſt. Et quum graviter interminatus eſſet ei, 43
ſtatim ejecit eum. Et dixit ei, Vide nemini nihil dixeris: 44
ſed abi, oſtende teipſum Sacerdoti, et offer pro purgatione tua

---

1 ܢܦܩܬ] In margine MSti ܐܬܝܬ
2 ܠܟܗܢܐ] ܠܟܗܢܐ [illegible]
† egreſſus ſum] Marg. Veni.

ܘܩܪܒ ܚܠܦ ܬܕܟܝܬܐ ܕܝܠܟ܆ ܗܠܝܢ ܕܦܩܕ ܡܘܫܐ ܠܣܗܕܘܬܐ
45 ܠܗܘܢ ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܢܦܩ܆ ܫܪܝ ܗܘܐ ܠܡܟܪܙܘ ܣܓܝܐܬܐ.
ܘܠܡܦܪܣܘ ܠܡܠܬܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܬܘܒ ܢܫܟܚ ܓܠܝܐܝܬ
ܠܡܕܝܢܬܐ ܠܡܥܠ. ܐܠܐ ܠܒܪ ܒܕܘܟܝܬܐ ܚܪܒܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ܆
1 ܘܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ ܡܢ ܟܠ ܕܘܟܐ ܀ ܘܥܠ ܬܘܒ ܠܟܦܪܢܚܘܡ CAP. II.
2 ܒܬܪ ܝܘܡܬܐ܆ ܘܐܫܬܡܥܬ ܕܒܒܝܬܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܡܚܕܐ
ܐܬܟܢܫܘ ܣܓܝܐܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܬܘܒ ܢܚܕ # ܐܢܘܢ ✓ ܐܦܠܐ
3 ܩܕܡ ܬܪܥܐ ܀ ܘܡܡܠܠ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܡܠܬܐ ܀ ܘܐܬܝܢ ܗܘܘ
4 ܠܘܬܗ. ܟܕ ܛܥܝܢܝܢ ܡܫܪܝܐ ܕܡܫܬܩܠ ܡܢ ܐܪܒܥܐ. ܘܟܕ ܠܐ
ܡܫܟܚܝܢ ܗܘܘ ܕܢܩܪܒܘܢܝܗܝ ܠܗ ܡܛܠ ܟܢܫܐ܆ ܐܪܝܡܘ
ܠܬܛܠܝܠܐ ܕܐܝܟܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ܆ ܘܟܕ ܚܦܪܘ. ܡܫܦܠܝܢ
5 ܠܥܪܣܐ ܕܒܓܘܗ ܗܘ ܡܫܪܝܐ ܣܝܡ ܗܘܐ. ܟܕ
ܚܙܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܆ ܐܡܪ ܠܗܘ

45 quæ præcepit Moſes, in teſtimonium illis. Ipſe autem quum egreſſus eſſet, cœpit prædicare multa, et divulgavit ſermonem, ita ut non amplius poſſet manifeſte in civitatem ingredi; ſed foris in locis deſertis erat, et veniebant ad eum ex omni loco.
1 Et intravit rurſus in Capernaum poſt *aliquot* dies: et CAP. II.
2 auditum eſt quod in domo eſſet. Et ſtatim congregati ſunt multi, adeo ut non amplius caperet # eos ✓ *locus* ne quidem ante oſtium:
3 et loquebatur iis ſermonem. Et veniebant ad eum ferentes paralyticum qui portabatur a quatuor.
4 Et quum non poſſent offerre eum illi propter turbam, abſtulerunt operimentum ubi erat, et quum perfodiſſent, demiſerunt lectum in quo paralyticus poſitus
5 erat. Quum vidiſſet autem Jeſus fidem eorum, dicit paralytico,

ܠܡܫܪܝܐ. ܒܪܝ. ܫܒܝܩܝܢ ܠܟ ܚܛܗܝ̈ܟ. ܐܝܬ ܗܘܘ ܕܝܢ 6
ܬܡܢ ܐ̈ܢܫܝܢ ܡܢ ܣܦܪ̈ܐ ܕܝܬܒܝܢ. ܘܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ
ܒܠܒܘ̈ܬܗܘܢ. ܠܡܢܐ ܗܢܐ ܗܟܢܐ ܡܡܠܠ ܓܘܕܦ̈ܐ. ܡܢܘ 7
ܡܨܐ ܠܡܫܒܩ ܚܛܗ̈ܐ. ܐܠܐ ܐܢ ¹ܚܕ ܐܠܗܐ. ܘܡܚܕܐ ܟܕ 8
ܐܫܬܘܕܥ ܝܫܘܥ ܒܪܘܚܗ ܕܗܟܢܐ ܗܢܘܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܒܗܘܢ:
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܡܢܐ ܗܠܝܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܠܒܘ̈ܬܟܘܢ:
ܐܝܕܐ ܐܝܬܘܗܝ ܦܫܝܩܐ ܠܡܐܡܪ ܠܡܫܪܝܐ. ܫܒܝܩܝܢ 9
ܠܟ ܚܛܗ̈ܝܟ: ܐܘ ܠܡܐܡܪ ܩܘܡ ܘܫܩܘܠ ܥܪܣܟ ܕܝܠܟ
ܘܗܠܟ. ܐܝܟܢܐ ܕܝܢ ܕܬܕܥܘܢ ܕܫܘܠܛܢܐ ܐܝܬ ܠܗ ܠܒܪܗ 10
ܕܐܢܫܐ ܠܡܫܒܩ ܥܠ ܐܪܥܐ ܚܛܗ̈ܐ: ܐܡܪ ܠܗܘ ܠܡܫܪܝܐ:
ܠܟ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܩܘܡ ܘܫܩܘܠ ܠܥܪܣܟ. ܘܙܠ ܠܒܝܬܟ: 11
ܘܩܡ ܡܚܕܐ. ܘܟܕ ܫܩܠ ܥܪܣܐ ܢܦܩ. ܩܕܡ ܟܠܗܘܢ. 12
ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܕܡܪܘܢ ܟܠܗܘܢ. ܘܢܫܒܚܘܢ ܠܐܠܗܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ:

Fili mi, remittuntur tibi peccata tua. Erant autem ibi quidam 6
ex Scribis ſedentes, et ratiocinabantur in cordibus ſuis, Quid hic ita 7
loquitur blaſphemias? Quis poteſt remittere peccata, niſi † unus
Deus? Et ſtatim quum cognoviſſet Jeſus ſpiritu ſuo, quod ita 8
ipſi ratiocinarentur inter ſe, dixit iis, Quid iſta ratiocinamini in
cordibus veſtris? Quid eſt facilius, dicere paralytico, Remittun- 9
tur tibi peccata tua, an dicere, Surge, et tolle lectum tuum et
ambula? Ut autem ſciatis quod poteſtatem habet Filius hominis 10
remittendi in terra peccata, dicit paralytico, Tibi dico, Surge, 11
et tolle lectum tuum, et abi in domum tuam. Et ſurrexit ſtatim: 12
et quum ſuſtuliſſet lectum, egreſſus eſt coram omnibus, adeo ut
mirarentur omnes, et glorificarent Deum, dicentes, Nunquam ſic

[1] ܚܕ ܐܠܗܐ] In margine MSti (ܐܠܗܐ) ܒܠܚܘܕ

† unus Deus] Lectio marg. (Deus) Solus.

13 ܕܠܐ ܡܡܬܘܡ ܗܟܢܐ ܚܙܝܢ ܀ ܘܢܦܩ ܬܘܒ ܠܘܬ ܝܡܐ.
ܘܟܠܗ ܟܢܫܐ ܐܬܐ ܗܘܐ ܠܘܬܗ. ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܀
14 ܘܟܕ ܥܒܪ: ܚܙܐ ܠܠܘܝ ܗܘ ܕܚܠܦܝ: ܕܝܬܒ ܥܠ ܒܝܬ
15 ܡܟ̈ܣܐ: ܘܐܡܪ ܠܗ. ܕܩܦܝܢܝ ܀ ܘܟܕ ܩܡ ܕܒܩܗ ܀ ܘܗܘܐ
ܕܟܕ ܣܡܝܟ ܒܒܝܬܐ ܕܝܠܗ: ܐܦ ܣ̈ܓܝܐܐ ܡܟ̈ܣܐ ܣܡܝܟܝܢ
ܗܘܘ ܥܡ ܝܫܘܥ ܘܥܡ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ
16 ܣ̈ܓܝܐܐ. ܘܢܩܦܘܗܝ. ܘܣ̈ܦܪܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܕܐܟܠ ܥܡ
ܡܟ̈ܣܐ [1]ܘܚ̈ܛܝܐ: ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܡܢܐ ܗܘ ܕܥܡ
17 ܡܟ̈ܣܐ ܘܚ̈ܛܝܐ ܐܟܠ ܘܫܬܐ ܀ ܘܟܕ ܫܡܥ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܠܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܣܘܢܩܢܐ ܠܗܠܝܢ ܕܚܠܝܡܝܢ ܠܘܬ ܐܣܝܐ. ܐܠܐ
ܠܗܠܝܢ ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܐܬܝܬ ܠܡܩܪܐ ܠܙܕܝ̈ܩܐ.
18 ܐܠܐ ܠܚ̈ܛܝܐ. ܘܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܕܝܘܚܢܢ [2]ܘܦܪ̈ܝܫܐ
ܨܝܡܝܢ ܗܘܘ: ܘܐܬܝܢ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܛܠ ܡܢܐ

13 vidimus. Et egreſſus eſt rurſus ad mare: et tota turba veniebat
14 ad eum; et docebat eos. Et quum tranſiret, vidit Levi *filium*
Alphæi ſedentem in loco publicanorum: et dicit ei, Sequere
15 me: et ſurgens ſequutus eſt eum. Et factum eſt, ut quum accumberet in domo illius, et multi publicani accumberent cum Jeſu et
16 cum diſcipulis ejus: erant enim multi, et ſequuti ſunt eum. Et
Scribæ et Phariſæi quum vidiſſent eum edentem cum publicanis
† et peccatoribus, dicebant diſcipulis ejus, Quid eſt, quod cum
17 publicanis et peccatoribus comedit et bibit? Et quum audiviſſet
Jeſus, dixit iis, non habent opus ſani medico, ſed illi qui male
18 habent: non veni vocare juſtos, ſed peccatores. Et erant diſcipuli Johannis et ‡ Phariſæi jejunantes: et veniunt et dicunt

[1] ܘܚ̈ܛܝܐ] In margine MSti (ܚ̈ܛܝܐ) ܘܥܡ
[2] ܘܦܪ̈ܝܫܐ] ܘܗܢܘܢ ܕ(ܦܪ̈ܝܫܐ)
† et peccatoribus] Lectio marg. Et cum (peccatoribus)
‡ et Phariſæi] Et illi (Phariſæorum)

ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܘܚܢܢ ¹ܘܗܢܘܢ ܕܦܪ̈ܝܫܐ ܨܝܡܝܢ. ܬܠܡܝ̈ܕܝܟ ܕܝܢ
19 ܕܝܠܟ ܠܐ ܨܝܡܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܠܡܐ ܡܨܝܢ
ܒ̈ܢܘܗܝ ܕܓܢܘܢܐ ܟܡܐ ܕܚܬܢܐ ܥܡܗܘܢ ܗܘ ܠܡܨܡ܆ ܟܡܐ
ܙܒܢܐ ܕܥܡܗܘܢ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܠܚܬܢܐ. ܠܐ ܡܨܝܢ ܠܡܨܡ.
20 ܢܐܬܘܢ ܕܝܢ ܝܘ̈ܡܬܐ ܐܡܬܝ ܕܢܫܬܩܠ ܡܢܗܘܢ ܚܬܢܐ܆
21 ܘܗܝܕܝܢ ܢܨܘܡܘܢ ܒܗܘ ܝܘܡܐ. ²ܠܐ ܐܢܫ ܪܩܥܐ ܕܐܪܘܒܬܐ
ܕܠܐ ܡܬܡܪܩܐ ܚܐܛ ܥܠ ܡܐܢܐ ܥܬܝܩܐ. ܘܐܢ ܕܝܢ ܠܐ܆ ܫܩܠ ܡܠܘܝܗ
22 ܡܠܘܝܬܐ ܚܕܬܐ ܡܢ ܥܬܝܩܐ܆ ܘܨܪܝܐ ܝܬܝܪ ܒܝܫܐ ܗܘܐ. ܘܠܐ
ܐܢܫ ܪܡܐ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܒܙ̈ܩܐ ܥܬܝ̈ܩܐ. ܘܐܢ ܕܝܢ ܠܐ܆ ܡܨܪܐ
ܚܡܪܐ ܗܘ ܚܕܬܐ ܠܙ̈ܩܐ܆ ܘܚܡܪܐ ܡܬܐܫܕ. ܘܙ̈ܩܐ ܐܒ̈ܕܝܢ܆ ܐܠܐ
23 ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܒܙ̈ܩܐ ܚ̈ܕܬܐ ܡܬܪܡܐ܀ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܙܠ ܗܘܐ ܒܫܒ̈ܬܐ
ܥܠ ܒܝܬ ܙܪ̈ܥܐ܆ ܘܫܪܝܘ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܟܕ ܡܗܠܟܝܢ ܒܐܘܪܚܐ

ei, Quare diſcipuli Johannis † et illi Phariſæorum jejunant, diſcipuli tui autem non jejunant? Et dixit iis Jeſus, Num poſſunt 19
filii thalami, dum ſponſus cum iis eſt, jejunare? quamdiu
ſecum habent ſponſum non poſſunt jejunare. Venient autem dies, 20
quum auferetur ab iis ſponſus, et tunc jejunabunt in illo die.
‡ Nemo injectionem aſſumenti impexi inſuit veſtimento veteri, 21
alioquin aufert ſupplementum novum ex veteri, et fiſſura pejor
fit. Et nemo injicit vinum novum in utres veteres, alioquin 22
diſrumpit vinum novum utres, et vinum effunditur, et utres pereunt: ſed vinum novum in utres novos injicitur. Et factum 23
eſt, quum iret Sabbathis per locum ſeminum, et
cœperunt diſcipuli ejus, dum ambularent in via, vellere

1 ܘܗܢܘܢ ܕܦܪ̈ܝܫܐ] In margine MSti ܘܬܠܡܝ̈ܕܐ (ܕܦܪ̈ܝܫܐ).
2 ܠܐ ܐܢܫ] (ܠܐ ܐܢܫ) ܕܝܢ
† et illi Phariſæorum] Lectio marg. Et diſcipuli (Phariſæorum)
‡ Nemo] (Nemo) Autem.

24 ܡܠܩܛܝܢ ܫܒ̈ܠܐ. ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܚܙܝ ܡܢܐ
25 ܥܒܕܝܢ ܒܫܒ̈ܬܐ ܗܘ ܡܐ ܕܠܐ ܫܠܝܛ. ܘܗܘ ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ.
ܘܠܐ ܡܡܬܘܡ ܩܪܝܬܘܢ ܡܢܐ ܥܒܕ ܕܘܝܕ: ܟܕ ܐܣܬܢܩ ܘܟܦܢ
26 ܗܘ ܘܗܢܘܢ ܕܥܡܗ: ܐܝܟܢܐ ܥܠ ܠܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ: ܟܕ
ܐܒܝܬܪ ܪܒ ܟܘܡܪ̈ܐ: ܘܠܚ̈ܡܐ *ܕܣܝܡܘܬܐ ܩܘܪܒܐ ܐܟܠ: * προθέσεως
ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܡܐܟܠ ܐܠܐ ܐܢ ܠܟܘܡܪ̈ܐ: ܘܝܗܒ ܐܦ
27 ܠܗܢܘܢ ܕܥܡܗ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ: ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ:
ܫܒܬܐ ܡܛܠ ܒܪܢܫܐ ܗܘܬ. ⁼ܘ ✓ ܠܐ ܒܪܢܫܐ ܡܛܠ ܫܒܬܐ.
28 ܡܟܝܠ ܡܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܐܦ ܕܫܒܬܐ:
1 ܘܥܠ ܬܘܒ ܠܟܢܘܫܬܐ: ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܬܡܢ ܒܪܢܫܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ CAP. III.
2 ܠܗ ܐܝܕܐ ܝܒܝܫܬܐ: ܘܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܐܢ ܒܫܒ̈ܬܐ ܡܐܣܐ
3 ܠܗ: ܐܝܟܢܐ ܕܢܩܛܪܓܘܢܝܗܝ. ܘܐܡܪ ܠܒܪܢܫܐ ܗܘ
4 ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܝܕܐ ܝܒܝܫܬܐ. ܩܘܡ ܒܡܨܥܬܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.

24 ſpicas. Et Phariſæi dicebant ei, Vide, quid faciunt Sabbathis
25 id quod non licet? Et ipſe dicebat iis, Nunquam legiſtis quid
fecerit David quum egeret, et eſuriret ipſe, et illi qui *erant* cum
26 eo? Quomodo ingreſſus ſit domum Dei, quum Abiathar *eſſet*
princeps Sacerdotum, et panes propoſitionis comederit, quos non
licet comedere, niſi Sacerdotibus, et dederit etiam iis qui *erant*
27 cum eo? Et dicebat iis, Sabbathum propter hominem factum
28 eſt,⁼ et ✓ non homo propter Sabbathum. Itaque dominus eſt Filius
1 hominis etiam Sabbathi. Et ingreſſus eſt rurſus in ſynagogam: CAP. III.
2 et erat ibi homo qui habebat manum aridam. Et obſervabant
3 eum ſi Sabbathis ſanaret eum, ut accuſarent eum. Et dicit
4 homini habenti manum aridam, Surge in medium. Et dicit iis,

ܫܠܝܛ ܒܫܒ̈ܐ ܛܒܬܐ ܠܡܥܒܕ. ܐܘ ܒܝܫܬܐ ܠܡܥܒܕ.
ܢܦܫܐ ܠܡܦܪܩܘ ܐܘ ܠܡܩܛܠ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܫܬܝܩܝܢ ܗܘܘ.
5 ܘܟܕ ܚܪ ܒܗܘܢ ܥܡ ܪܘܓܙܐ: ܐܟܚܕܐ ܘܟܕ ܡܬܟܪܐ ܥܠ
ܩܫܝܘܬ ¹ ܠܒܗܘܢ: ܐܡܪ ܠܗܘ ܒܪܢܫܐ. ܦܫܘܛ ܐܝܕܟ. ܘܦܫܛ
6 ܘܐܬܬܩܢܬ ܐܝܕܗ ܕܝܠܗ ܀ ܘܟܕ ܢܦܩܘ ܦܪ̈ܝܫܐ ܥܡ *ܗܪܘܕܝܢ̈ܐ
ܡܚܕܐ: ܡܠܟܐ ܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܘܒܕܘܢܝܗܝ.
7 ܘܝܫܘܥ ܫܢܝ ܥܡ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ ܠܘܬ ܝܡܐ ܀ ܘܣܘܓܐܐ
8 ܣܓܝܐܐ ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܢܩܦܘܗܝ ܗܘܘ. ܘܡܢ ܝܗܘܕ. ܘܡܢ
ܐܘܪܫܠܡ. ܘܡܢ ܐܕܘܡ ܘܡܢ ܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܘܗܠܝܢ ܕܠܘܬ ܨܘܪ
ܘܨܝܕܢ. ܣܘܓܐܐ ܣܓܝܐܐ: ܟܕ ܫܡܥܘ ܟܠܗܝܢ ܕܥܒܕ
9 ܗܘܐ ܐܬܘ ܠܘܬܗ. ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܐܝܟܢܐ
ܕܐܠܦܘܢܝܬܐ ܬܬܩܛܪܣ ܠܗ. ܡܛܠ ܟܢ̈ܫܐ ܕܠܐ ܢܐܠܨܘܢܝܗܝ.
10 ܣܓܝܐܐ ܓܝܪ ܐܣܝ: ܐܝܟܢܐ ܕܢܦܠܘܢ ܥܠܘܗܝ ܡܛܠ

* ἡρωδιανῶν

Licet Sabbathis benefacere, an malefacere? animam ſervare, an trucidare? Ipſi autem ſilebant. Et quum intuitus eſſet eos cum 5
ira, ſimul et dolens propter duritiem † cordis eorum, dicit homini,
Extende manum tuam. Et extendit; et reſtituta eſt manus ejus.
Et quum egreſſi eſſent Phariſæi cum Herodianis ſtatim, conſi- 6
lium faciebant adverſus eum, ut perderent eum. Et Jeſus ſe- 7
ceſſit cum diſcipulis ſuis ad mare: et multitudo multa ex Galilæa
adjunxerunt ſe ei, et ex Judæa, Et ex Hieroſolyma, et ex Edom, 8
et trans Jordanem, et qui circa Tyrum et Sidonem, multitudo
multa, quum audiviſſent omnia quæ faciebat, venerunt ad eum.
Et dixit diſcipulis ſuis ut navicula adſiſteret ſibi, propter turbas, 9
ne opprimerent eum. Multos enim ſanaverat, adeo ut irruerent 10

[1] ܠܒܗܘܢ] In margine MSti ܠܪ̈ܥܝܢܗܘܢ

† cordis eorum] Lectio marg. Cogitationis eorum.

ܕܢܬܩܪܒܘܢ ܠܗ܃ ܒܠܚܘܕ ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ
11 ܡܚ̈ܘܬܐ. ܘܪܘܚ̈ܐ ܛܢ̈ܦܬܐ ܡܐ ܕܚܙܝܢ ܗ̈ܘܘ ܠܗ܃ ܢܦ̈ܠܝܢ
ܗ̈ܘܘ ܩܕܡܘܗܝ܃ ܘܩ̈ܥܝܢ ܗ̈ܘܘ ܟܕ ܐܡܪ̈ܢ܃ ܕܐܢܬ ܐܝܬܝܟ
12 ※ ܡܫܝܚܐ↙ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. ܘܣܓܝ ܟܐܐ ܗܘܐ ܒܗܘܢ܃
13 ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܓܠܝܐ ܢܥܒܕܘܢܝܗܝ܃ ܘܣܠܩ ܠܛܘܪܐ܃ ܘܩܪܐ
14 ܠܗܠܝܢ ܕܗܘ ܨܒܐ ܗܘܐ. ܘܐܬܘ ܠܘܬܗ. [1]ܘܥܒܕ ܬܪܥܣܪ
ܐܝܟܢܐ ܕܢܗܘܘܢ ܥܡܗ. ܘܐܝܟܢܐ ܕܢܫܕܪ ܐܢܘܢ ܠܡܟܪܙܘ.
15 ܘܕܢܗܘܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ [2]ܐܟܣܘܣܝܐ ܠܡܐܣܝܘ ܟܠ ܟܘܪ̈ܗܢܐ.
16 ܘܠܡܦܩܘ ܕܝ̈ܘܐ܃ ܘܣܡ [3]ܠܣܝܡܘܢ ܫܡܐ ܦܛܪܘܣ.
17 ܘܠܝܥܩܘܒ ܗܘ ܕܙܒܕܝ. ܘܠܝܘܚܢܢ ܐܚܘܗܝ ܕܝܥܩܘܒ.
ܘܣܡ ܠܗܘܢ ܫܡܗ̈ܐ. *ܒܢ̈ܝ ܪܓܫܐ. ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ. * βοανεργες
18 ܒܢ̈ܝ ܕܪܥܡܐ: ܘܠܐܢܕܪܐܘܣ. ܘܠܦܝܠܝܦܘܣ. ܘܠܒܪ

11 in eum, ut tangerent eum quotquot habebant plagas. Et Spiritus immundi, quum vidiſſent eum, procidebant coram eo, et
12 clamabant, dicentes, Tu es ※ Chriſtus ↙ Filius Dei. Et multum
13 objurgabat eos, ut non manifeſtum facerent ipſum. Et aſcendit in montem, et advocat quos ipſe volebat: et ad eum iverunt.
14 † Et fecit duodecim, ut eſſent ſecum, et ut mitteret eos præ-
15 dicare: Et ut haberent poteſtatem ſanandi omnes morbos, et ejici-
16 17 endi dæmonia. Et impoſuit Simoni nomen Petrum: Et Jacobum *filium* Zebedæi, et Johannem fratrem Jacobi, et impoſuit iis nomina
18 Boanerges, quod eſt, filii tonitrui, Et Andream, et Philippum,

[1] ܘܥܒܕ ܬܪܥܣܪ] In margine MSti (ܘܥܒܕ ܬܪܥܣܪ) ܗܠܝܢ ܕܐܦ ܫܠܝ̈ܚܐ ܫܡܗ ܐܢܘܢ܃

[2] ܐܟܣܘܣܝܐ] Scribitur inter lin. ܫܘܠܛܢܐ

[3] ܠܣܝܡܘܢ] ܠܫܡܥܘܢ

† Et fecit duodecim] Lectio marg. (Et fecit duodecim) Quos et Apoſtolos nominavit.

ܘܠܒܪܬܘܠܡܐܘܣ. ¹ܘܠܡܬܬܐܘܣ. ܘܠܬܐܘܡܐ. ܘܠܝܥܩܘܒܘܣ ܗܘ
ܕܚܠܦܝ. ܘܠܬܕܐܘܣ. ܘܠܫܡܥܘܢ ܗܘ ܩܢܢܝܛܐ:
ܘܠܝܗܘܕܐ ܐܣܟܪܝܘܛܐ. ܗܘ ܕܐܦ ܐܫܠܡܗ܀ ܘܐܬܝܢ ܠܒܝܬܐ: 19
²ܘܐܬܟܢܫܘ ܬܘܒ ܟܢ̈ܫܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܫܟܚܘܢ ܗܘܘ ܐܦܠܐ 20
ܠܚܡܐ ܠܡܐܟܠ. ܘܟܕ ܫܡܥܘ *ܐܢܫܐ ܕܝܠܗ: ܢܦܩܘ 21 * οι παρ αυτου
³ܘܐܚܕܘܗܝ. ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܕܫܢܐ܀ ܘܣܦܪ̈ܐ ܗܢܘܢ ܕܡܢ 22
ܐܘܪܫܠܡ ܢܚܬܘ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ: ܕܒܥܠܙܒܘܠ ܐܝܬ ܠܗ.
ܘܒܪܝܫܐ ܕܕܝܘ̈ܐ ܡܦܩ ܕܝܘ̈ܐ܀ ܘܟܕ ܩܪܐ ܠܗܘܢ: ܒܦܠܐ̈ܬܐ 23
ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ ܣܛܢܐ ܠܣܛܢܐ ܠܡܦܩܘ.
ܘܐܢ ܡܠܟܘܬܐ ܗܝ ܒܢܦܫܗ ܬܬܦܠܓ: ܠܐ ܡܫܟܚܐ ܠܡܩܡ 24
ܡܠܟܘܬܐ ܗܝ. ܘܐܢ ܒܝܬܐ ܗܘ ܒܢܦܫܗ ܢܬܦܠܓ. ܠܐ ܡܫܟܚ 25

et Bartholomæum, † et Matthæum, et Thomam, et Jacobum *filium* Alphæi, et Thaddæum, et Simonem Cananiten, Et Judam 19 Iſcarioten, qui et tradidit illum. Et veniunt domum. ‡ Et 20 congregatæ ſunt iterum turbæ, adeo ut non poſſent neque panem comedere. Et quum audiviſſent propinqui ejus, egreſſi ſunt, ‖ et 21 apprehenderunt eum: dicebant enim, quod inſaniret. Et 22 Scribæ qui ab Hieroſolyma deſcenderant, dicebant, Beelzebul habet, et per principem dæmoniorum ejicit dæmonia. Et quum 23 advocaſſet eos, in parabolis dicebat iis: Quomodo poteſt Statanas Satanem ejicere? Et ſi regnum contra ſeipſum dividatur, non 24 poteſt ſtare regnum illud. Et ſi domus contra ſeipſam dividatur, 25

1 ܘܠܡܬܬܐܘܣ] In margine MSti (ܠܡܬܬܐܘܣ) ܗܘ ܡܟܣܐ
2 ܘܐܬܟܢܫܘ ܬܘܒ ܟܢ̈ܫܐ] ܘܐܬܟܢܫ ܬܘܒ ܗܘ ܟܢܫܐ
3 ܘܐܚܕܘܗܝ] ܠܡܐܚܕܗ

† Et Matthæum] Lectio marg. (Matthæum) Publicanum.
‡ Et congregatæ ſunt iterum turbæ] Et congregata eſt iterum illa turba.
‖ Et apprehenderunt eum] Ad apprehendendum eum.

26 ܠܡܩܡ ܒܝܬܐ ܗܘ. ܘܐܢ ܣܛܢܐ ܩܡ ܗܘ ܥܠܘܗܝ
27 ܘܐܬܦܠܓ܆ ܠܐ ܡܨܐ ܠܡܩܡ. ܐܠܐ ܫܘܠܡܐ ܐܝܬ ܠܗ. [1]ܠܐ
ܐܢܫ ܡܨܐ ܡܐ̈ܢܘܗܝ ܕܚܣܝܢܐ [2]ܠܡܥܠ ܠܒܝܬܗ
ܠܡܚܛܦ. ܐܠܐ ܐܢ ܩܕܡܝܬ ܠܚܣܝܢܐ ܢܐܣܘܪ. ܘܗܝܕܝܢ
28 ܒܝܬܗ ܕܝܠܗ ܢܒܘܙ ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܟܠܗܘܢ
ܚܛܗ̈ܐ ܢܫܬܒܩܘܢ ܠܒܢܝ̈ܐ ܕܐܢܫܐ܆ ܘܓܘܕܦ̈ܐ ܟܠܗܘܢ ܕܐܢ
29 ܢܓܕܦܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܓܕܦ ܥܠ ܪܘܚܐ ܩܘܕܫܐ܆ ܠܝܬ ܠܗ
ܫܘܒܩܢܐ ܠܥܠܡ. ܐܠܐ ܡܚܝܒܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܕܝܢܐ ܕܠܥܠܡ.
30 ܡܛܠ ܕܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܆ ܕܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܐܝܬ ܠܗ ܀
31 ܐܬܝܢ ܗܟܝܠ ܐܚ̈ܐ ܘܐܡܐ ܕܝܠܗ܆ ܘܟܕ ܩܝܡܝܢ ܠܒܪ܆
32 ܫܕܪܘ ܠܘܬܗ ܕܢܩܪܘܢܝܗܝ. ܘܝܬܒ ܗܘܐ ܚܕܪܘܗܝ ܟܢܫܐ.
ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܕܝܢ. ܗܐ ܐܡܟ ܕܝܠܟ [3]ܘܐܚ̈ܝܟ ܠܒܪ ܒܥܝܢ

26 non poteſt ſtare domus illa. Et ſi Satanas ſurrexerit contra ſeipſum, et diviſus fuerit, non poteſt ſtare, ſed finem habet.
27 † Nemo poteſt vaſa potentis, ingreſſus domum ejus, diripere, niſi
28 prius potentem vinxerit, et tunc domum ejus diripiet. Amen dico vobis, quod omnia peccata remittentur filiis hominis, et
29 blaſphemiæ quibuſcunque blaſphemaverint: Qui autem blaſphemaverit in Spiritum Sanctum, non habet remiſſionem in æternum,
30 ſed reus eſt judicii æterni: Quoniam dicebant, Spiritum impu-
31 rum habet. Veniunt igitur fratres, et mater ejus: et ſtantes
32 foris, miſerunt ad eum, ut vocarent eum. Et ſedebat circa eum turba: dicunt ei autem, Ecce mater tua, ‡ et fratres tui foris

[1] ܠܐ ܐܢܫ] In margine MSti ܐܠܐ (ܠܐ ܐܢܫ)
[2] ܠܡܥܠ] ܟܕ ܥܐܠ
[3] ܘܐܚ̈ܝܟ] (ܘܐܚ̈ܝܟ) ܘܐܚ̈ܘܬܟ
† Nemo] Lectio marg. Sed (nemo)
‡ et Fratres tui] (et fratres tui,) Et ſorores tuæ.

ܠܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܦܢܐ ܠܗܘܢ ܐܡܪ ܗܘܐ܆ ܡܢܘ ܗܝ ܐܝܬܝܗ ܐܡܝ 33
ܐܘ ܐܚ̈ܝ. ܘܟܕ ܚܪ ܚܕܪܘܗܝ ܒܗܠܝܢ ܕܝܬܒܝܢ ܠܘܬܗ 34
ܐܡܪ. ܗܐ ܐܡܐ ܕܝܠܝ. ܘܐܚ̈ܐ ܕܝܠܝ. ܗܘ ܓܝܪ ܕܢܥܒܕ 35
ܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ܆ ܗܢܐ ܐܚܐ ܕܝܠܝ ܘܚܬܐ ܕܝܠܝ ܘܐܡܐ
CAP. IV. ܐܝܬܘܗܝ܀ ܘܬܘܒ ܫܪܝ ܠܡܠܦܘ ܠܘܬ ܝܡܐ. ܘܐܬܟܢܫܘ 1
ܠܘܬܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ܆ ܐܝܟ ܕܢܣܩ ܠܗ ܠܐܠܦܐ ܢܬܒ ܒܝܡܐ.
ܘܟܠܗ ܟܢܫܐ ܠܘܬ ܝܡܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ.
ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܡܬ̈ܠܐ ܣܓܝܐܬܐ. ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ 2
ܒܡܠܦܢܘܬܗ܀ ܫܡܥܘ. ܗܐ ܢܦܩ ܗܘ ܕܙܪܥ 3
ܠܡܙܪܥ. ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܙܪܥ܆ ܗܘ ܡܢ ܢܦܠ ܠܘܬ 4
ܐܘܪܚܐ܆ ܘܐܬܝ ܦܪ̈ܚܬܐ ܘܐܟܠܘܗܝ. ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܢܦܠ 5
ܥܠ ܫܘܥܐ܆ ܐܝܟܐ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܐܪܥܐ ܣܓܝܐܬܐ.
ܘܡܚܕܐ ܢܒܛ܆ ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܥܘܡܩܐ ܕܐܪܥܐ.

quærunt te. Et reſpondens iis, dicebat, Quæ eſt mater mea, aut 33
fratres mei? Et quum circumſpexiſſet in illos qui ſedebant 34
juxta ipſum, dicit, Ecce mater mea, et fratres mei. Qui enim 35
fecerit voluntatem Dei, hic frater meus, et ſoror mea, et mater
CAP. IV. eſt. Et rurſus cœpit docere apud mare: et congregatæ ſunt ad 1
eum turba multa, adeo ut aſcenderet in navigium, *et* ſederet in
mari, et tota turba juxta mare ſuper terram erat. Et docebat eos 2
in parabolis multa, et dicebat iis in doctrina ſua, Audite, ecce, 3
exiit ſator ad ſeminandum. Et factum eſt quum ſeminaret, hoc 4
quidem cecidit juxta viam, et venerunt volucres et comederunt
illud. Aliud autem cecidit ſuper petram, ubi non erat terra multa: 5
et ſtatim germinavit, quoniam non habebat profunditatem terræ.

6 ܡܐ ܕܕܢܚ ܕܝܢ ܫܡܫܐ ¹ ܐܬܚܡܡ. ܘܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܥܩܪܐ
7 ܝܒܫ. ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܠ ܒܝܬ ܟܘ̈ܒܐ܂ ܘܣܠܩܘ ܟܘ̈ܒܐ
8 ܘܚܢܩܘܗܝ܂ ܘܦܐܪܐ ܠܐ ܝܗܒ. ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܠ ܒܐܪܥܐ
ܛܒܬܐ܂ ܘܝܗܒ ܗܘܐ ܦܐܪܐ: ܟܕ ܣܠܩ ܘܪܒܐ܂ ܘܡܝܬܝܐ ܗܘܐ
9 ܒܬܠܬܝܢ ܘܒܫܬܝܢ ܘܒܡܐܐ. ܘܐܡܪ ܗܘܐ܂ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ
10 ܐܕܢܐ ܠܡܫܡܥ ² ܢܫܡܥ ∴ ܟܕ ܕܝܢ ܗܘܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ܂ ܫܐܠܘܗܝ
11 ܗܢܘܢ ܕܠܘܬܗ ܥܡ ܬܪܥܣܪ ܥܠ ܡܬܠܐ. ܘܐܡܪ ܗܘܐ
ܠܗܘܢ܂ ܠܟܘܢ ܝܗܝܒ ܠܡܕܥ ܐܪ̈ܙܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ∴
12 ܠܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܠܒܪ܂ ܒܡ̈ܬܠܐ ܟܠܡܕܡ ܗܘܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܟܕ
ܚܙܝܢ ܢܚܙܘܢ. ܘܠܐ ܢܚܙܘܢ. ܘܟܕ ܫܡܥܝܢ ܢܫܡܥܘܢ
ܘܠܐ ܢܣܬܟܠܘܢ. ܕܠܡܐ ܢܬܦܢܘܢ ܘܢܫܬܒܩܘܢ ܠܗܘܢ

6 Quum exortus eſſet autem ſol, † exuſtum eſt. Et quia non habe-
7 bat radicem, exaruit. Et aliud cecidit inter ſpinas, et aſcende-
8 runt ſpinæ, et ſuffocaverunt illud, et fructum non dedit. Et
aliud cecidit in terram bonam, et dedit fructum aſſurgentem et
9 creſcentem: et afferebat in triginta, et in ſexaginta, et in centum. Et
10 dicebat, Qui habet aures ad audiendum, ‡ audiat. Quum autem
eſſet ſolus, interrogaverunt eum illi qui apud eum *erant* cum duo-
11 decim, de parabola. Et dicebat iis, Vobis datum eſt ſcire myſ-
teria regni Dei: illis autem qui foris *ſunt*, in parabolis omnia
12 fiunt: Ut videntes videant, et non videant, et audientes audiant,
et non intelligant: ne quando convertantur, et remittantur iis

1 ܐܬܚܡܡ] In margine MSti ܐܬܚܡܡ ܒܚܘܡܐ ܕܛܗܪܐ
2 ܢܫܡܥ] ܗܘ ܕܡܣܬܟܠ ܢܣܬܟܠ ∴
† exuſtum eſt] Marg. Exuſtum eſt æſtu meridiano.
‡ audiat] (audiat.) Et is qui intelligit, intelligat.

13 ܣܟܠܘ̈ܬܐ ※ ܕܝܠܗܘܢ ↙. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
14 ܠܦܠܐܬܐ ܗܕܐ. ܘܐܝܟܢܐ ܠܟܠܗܝܢ ܦܠܐ̈ܬܐ ܬܕܥܘܢ ܀ ܗܘ ܕܙܪܥ.
15 ܡܠܬܐ ܙܪܥ. ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܠܘܬ ܐܘܪܚܐ.
ܐܝܟܐ ܕܡܙܕܪܥܐ ܡܠܬܐ. ܘܐܡܬܝ ܕܫܡܥܝܢ ܡܚܕܐ ܐܬܐ ܣܛܢܐ
16 ܘܫܩܠ ܠܗ ܠܡܠܬܐ ܗܿܝ ܕܙܪܝܥܐ ¹ܒܠܒܘ̈ܬܗܘܢ ܀ ܘܗܠܝܢ
ܐܝܬܝܗܘܢ ܒܗ ܒܕܡܘܬܐ ܗܢܘܢ ܕܥܠ ܫܘܥܐ ܡܙܕܪܥܝܢ: ܗܢܘܢ
ܕܐܡܬܝ ܕܫܡܥܝܢ ܠܡܠܬܐ. ܡܚܕܐ ܥܡ ܚܕܘܬܐ ܢܣܒܝܢ
17 ܠܗ. ܘܠܝܬ ܠܗܘܢ ܥܩܪܐ ܒܗܘܢ. ܐܠܐ ܕܡܚܝ̈ܠܝ ܙܒܢܐ
ܐܝܬܝܗܘܢ. *ܒܬܪܟܢ ܡܐ ܕܗܘܐ ܐܘܠܨܢܐ ܐܘ ܪܕܘܦܝܐ ܡܛܠ
18 ܡܠܬܐ. ܡܚܕܐ ܡܬܟܫܠܝܢ ܀ ܘܗܠܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܢܘܢ
19 ܕܒܝܬ ܟܘ̈ܒܐ ܡܙܕܪܥܝܢ. ܗܢܘܢ ܕܠܡܠܬܐ ܫܡܥܝܢ. ܘܨܦ̈ܝܬܐ
ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܘܛܘܥܝܝܬܐ ܕܥܘܬܪܐ. ܘܪ̈ܓܝܓܬܐ ܕܥܠ ܗܢܝܢ ܕܫܪܟܐ.
20 ܟܕ ܥܐܠܝܢ ܚܢܩܝܢ ܠܗ ܠܡܠܬܐ. ܘܕܠܐ ܦܐܪܐ ܗܘܝܐ ܀ ܘܗܠܝܢ

* ειτα

peccata ※ eorum ↙. Et dicit iis, Neſcitis parabolam hanc? et 13
quomodo omnes parabolas cognoſcetis? Qui ſeminat, verbum 14
ſeminat. Hi autem ſunt qui juxta viam, ubi ſeminatur ver- 15
bum, et quum audierint, ſtatim venit Satanas, et aufert verbum
quod ſeminatum eſt in † cordibus eorum. Et hi ſunt ſimiliter 16
qui ſuper petram ſeminantur, qui quum audierint verbum, ſtatim
cum gaudio accipiunt illud: Et non habent radicem in ſe, ſed 17
temporarii ſunt: deinde quum facta eſt afflictio aut perſequutio
propter verbum, ſtatim offenduntur. Et hi ſunt qui inter ſpinas 18
ſeminantur, qui verbum audiunt, Et ſolicitudines ſeculi hujus, 19
et deceptio divitiarum, et cupiditates quæ in cæteris *rebus*, ingre-
dientes ſuffocant verbum, et ſine fructu fit. Et hi ſunt qui 20

---

1 ܒܠܒܘ̈ܬܗܘܢ] In margine MSti ܒܗܘܢ

† in cordibus eorum] Lectio marg. In ipſis.

ܐܝܠܝܢ ܗܢܘܢ ܕܥܠ ܐܪܥܐ ܛܒܬܐ ܐܙܕܪܥܘ. ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ
ܕܫܡܥܝܢ ܠܡܠܬܐ. ܘܡܩܒܠܝܢ ܘܝܗܒܝܢ ܦܐܪܐ. ܒܬܠܬܝܢ
21 ܘܒܫܬܝܢ ܘܒܡܐܐ ⁘ ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܕܠܡܐ ܐܬܐ ܫܪܓܐ
ܐܝܟܢܐ ܕܬܚܝܬ ܡܕܘܕܐ ܢܬܬܣܝܡ ܐܘ ܬܚܝܬ ܥܪܣܐ: ܠܘ
22 ܐܝܟܢܐ ܕܥܠ ܡܢܪܬܐ ܢܬܬܣܝܡ ⁘ ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬ ܡܕܡ
ܡܟܣܝܐ. ܗܘ ܕܠܐ ܢܬܓܠܐ. ܘܠܐ ܗܘܐ ܟܣܝܐ: ܐܠܐ ܕܠܓܠܝܐ
23 24 ܢܐܬܐ. ܐܢ ܐܢܫ ܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܕܢܫܡܥ ܢܫܡܥ ⁘ ܘܐܡܪ
ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܚܙܘ ܡܢܐ ܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܒܗܘ ܟܝܠܐ
ܕܟܝܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܢܬܟܝܠ ܠܟܘܢ: ܘܢܬܬܘܣܦ ܠܟܘܢ
25 ܠܗܘܢ ܕܫܡܥܝܢ ⁘ ܡܢ ܓܝܪ ܕܐܝܬ ܠܗ. ܢܬܝܗܒ
ܠܗ. ܘܗܘ ܕܠܝܬ ܠܗ: ܐܦ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܫܬܩܠ
26 ܡܢܗ ⁘ ܘܐܡܪ ܗܘܐ. ܗܟܢܐ ܐܝܬܝܗ ܡܠܟܘܬܐ
27 ܕܐܠܗܐ. ܐܝܟ ܕܐܢ ܒܪܢܫܐ ܢܪܡܐ ܙܪܥܐ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܘܢܕܡܟ
ܘܢܩܘܡ ܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ. ܘܗܘ ܙܪܥܐ ܢܦܪܥ ܘܢܐܪܟ: ܟܕ

in terram bonam ſeminati ſunt, qui audiunt verbum, et accipiunt,
21 et ferunt fructus, in triginta, et in ſexaginta, et in centum. Et
dicebat iis, Num venit lucerna ut ſubter modium ponatur, aut
22 ſubter lectum? Nonne ut ſuper candelabrum ponatur? Non
enim eſt aliquid occultum, quod non manifeſtetur; neque factum
23 eſt abſconditum, ſed ut in palam veniat. Si quis habet aures ad
24 audiendum, audiat. Et dicebat iis, Videte quid audiatis: qua
menſura metimini, metietur vobis, et adjicietur vobis audientibus.
25 Qui enim habet, dabitur ei; et qui non habet, etiam id quod
26 habet, auferetur ab eo. Et dicebat, Sic eſt regnum Dei, quem-
27 admodum ſi homo jaciat ſemen in terram; Et dormiat, et ſur-
gat nocte et die, et ſemen germinet et longum fiat, quum ipſe

* αυτομάτη

* ειτα

28 ܗܘ ܠܐ ܝܕܥ. *ܗܝ ܡܢܗ ܐܪܥܐ ܡܦܩܐ ܠܗ ܠܦܐܪܐ.
ܠܘܩܕܡ ܥܣܒܐ. *ܒܬܪܟܢ ܫܒܠܐ. ܒܬܪܟܢ ܚܛܬܐ
29 ܡܫܡܠܝܬܐ ܒܫܒܠܐ. ܡܐ ܕܝܢ ܕܐܫܬܡܠܝ ܗܘ ܦܐܪܐ.
30 ܡܚܕܐ ܡܫܕܪ ܡܓܠܐ. ܡܛܠ ܕܩܪܒ ܚܨܕܐ ܀ ܘܐܡܪ ܗܘܐ.
ܠܡܢܐ ܢܕܡܝܘܗ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܘ [1]ܒܐܝܢܐ ܦܠܐܬܐ
31 [2]ܢܦܠܐܘܗ. ܐܝܟ ܦܪܕܬܐ ܗܝ ܕܚܪܕܠܐ. ܗܝ ܕܡܐ ܕܐܙܕܪܥܬ ܥܠ
ܐܪܥܐ. ܕܒܨܝܪ ܒܨܘܪܐ ܐܝܬܝܗ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܙܪܥܐ ܕܥܠ ܐܪܥܐ.
32 [3]ܘܡܐ ܕܐܙܕܪܥܬ ܣܠܩܐ ܘܗܘܝܐ ܪܒܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܝܪ̈ܩܘܢܐ.
ܘܥܒܕܐ ܣܘ̈ܟܐ ܪ̈ܘܪܒܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܟܚܘܢ ܬܚܝܬ ܛܠܠܐ ܕܝܠܗ
33 ܦܪ̈ܚܬܐ ܕܫܡܝܐ ܠܡܫܪܐ ܀ ܘܒܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܦܠܐܬܐ ܣܓܝܐܬܐ
ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܡܠܬܐ. ܐܝܟ ܡܐ ܕܡܫܟܚܝܢ ܗܘܘ ܠܡܫܡܥ.

neſcit. Ex ſeipſa terra fert fructum, primum herbam, de- 28
inde ſpicam, deinde triticum plenum in ſpica. Quum autem 29
impletus fuerit fructus, ſtatim mittit falcem, quoniam appro-
pinquavit meſſis. Et dicebat, Cui aſſimilabimus regnum Dei? 30
aut † quanam parabola ‡ comparabimus illud? Sicut granum eſt 31
ſinapis, quod quum ſeminatum fuerit in terra, minus eſt omni-
bus ſeminibus quæ *ſunt* in terra: ‖ Et quum ſeminatum fuerit, 32
aſcendit, et fit majus omnibus oleribus, et facit ramos magnos,
ita ut poſſint ſub umbra ejus volucres cœli habitare. Et talibus 33
parabolis multis loquebatur iis ſermonem, prout poterant audire.

[1] ܒܐܝܢܐ ܦܠܐܬܐ] In margine MSti ܐܝܟܢܐ

[2] ܢܦܠܐܘܗ] ܢܣܝܡܝܘܗ

[3] ܘܡܐ ܕܐܙܕܪܥܬ] ܘܡܐ ܕܪܒܬ

† quanam parabola] Lectio marg. Quomodo.

‡ comparabimus illud] Proponemus illud.

‖ Et quum ſeminatum fuerit] Et quum creverit.

34 ܣܛܪ ܕܝܢ ܡܢ ܦܠܐܬܐ. ܠܐ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܀ ܠܚܘܕܝܐܝܬ
35 ܕܝܢ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܫܪܐ ܗܘܐ ܟܠܗܝܢ܀ ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ
36 ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܟܕ ܗܘܐ ܪܡܫܐ܆ ܢܥܒܪ ܠܗ ܠܥܒܪܐ. ܘܟܕ
ܫܒܩܘ ܠܟܢܫܐ܆ ܕܒܪܝܢ ܠܗ ܐܝܟ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
37 ܒܐܠܦܐ. ܘܐܚܪܢܝܬܐ ܕܝܢ ܐܠܦܐ ܐܝܬ ܗܘܝ [1]ܥܡܗ. ܘܗܘܐ
*ܥܠܥܠܐ ܕܪܘܚܐ ܪܒܬܐ. ܓܠܠܐ ܕܝܢ ܪܡܝܢ ܗܘܘ ܒܐܠܦܐ ܐܝܟܢܐ * λαιλαψ
38 ܕܠܡ ܟܒܪ [2]ܬܬܡܠܐ ܗܘܬ܀ ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܗܘ ܒܚܪܬܐ
ܕܠܗ. ܥܠ ܒܣܕܝܐ ܕܡܟ ܗܘܐ. ܘܡܥܝܪܝܢ ܠܗ
39 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܠܦܢܐ. ܠܐ ܒܛܝܠܐ ܠܟ ܕܐܒܕܝܢܢ. ܘܟܕ
ܩܡ ܟܐܐ ܒܪܘܚܐ ܘܐܡܪ ܠܝܡܐ. ܫܬܘܩ. *ܐܬܚܒܫ ܐܝܟ. * πεφιμωσο
40 ܘܫܠܝܬ ܪܘܚܐ. ܘܗܘܬ *ܫܠܝܘܬܐ ܪܒܬܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܡܢܐ * γαληνη
ܕܚܠܬܢܐ ܐܝܬܝܟܘܢ ܗܟܢܐ. ܐܝܟܢܐ ܠܝܬ ܠܟܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ.

34 Abſque autem parabolis non loquebatur iis : privatim autem diſ-
35 cipulis ſuis ſolvebat omnia. Et dicebat iis illo die, quum eſſet
36 veſpera, Tranſeamus in ulteriorem ripam. Et quum dimiſiſſent
turbam, accipiunt eum ut erat in navigio : et alia vero navigia
37 erant † cum eo. Et factus eſt turbo venti magnus, fluctus autem
38 injiciebant in navigium, ita ut jam ‡ impleretur. Et erat ipſe in
poſteriore ejus parte, ſuper cervicali dormiens : et excitant eum, et
39 dicunt ei, Magiſter, non curæ eſt tibi quod perimus ? Et quum
ſurrexiſſet, objurgavit ventum, et dixit mari, Sile, obmuteſce.
40 Et quievit ventus, et facta eſt tranquillitas magna. Et dixit iis, Quid timidi eſtis ita ? quomodo non habetis fidem ?

1 ܥܡܗ] In margine MSti ܥܡܗܘܢ
2 ܬܬܡܠܐ ܗܘܬ] ܐܠܦܐ (ܬܬܡܠܐ ܗܘܬ)

† cum eo] Lectio marg. Cum iis.
‡ impleretur] (impleretur) Navigium.

ܘܕܚܠܘ ܕܚܠܬܐ ܪܒܬܐ܂ ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܚܕ ܠܘܬ ܚܕ܂ ܡܢܘ ܐܪܐ 41
CAP. V. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ܂ ܕܪܘܚܐ ܘܝܡܐ ܡܫܬܡܥܝܢ ܠܗ܂ ܘܐܬܐ[1] 1
ܠܥܒܪܐ ܕܝܡܐ ܠܐܬܪܐ ܕܓܕܪܝܐ[2]܀ ܘܟܕ ܢܦܩ ܡܢ ܐܠܦܐ܂ 2
ܡܚܕܐ ܦܓܥ ܒܗ ܡܢ ܒܝܬ ܩܒܘܪܐ ܒܪܢܫܐ ܕܐܝܬ ܒܗ
ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ܂ ܗܘ ܕܡܥܡܪܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܒܒܝܬ ܩܒܘܪܐ܂ 3
ܘܐܦ ܠܐ ܒܫܫܠܬܐ ܠܐ ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܠܡܐܣܪܗ܂ ܡܛܠ ܕܗܘ 4
ܙܒܢܝܢ ܣܓܝܐܐ ܒܟܒܠܐ ܘܒܫܫܠܬܐ ܐܬܐܣܪ ܗܘܐ܃ ܘܐܬܦܣܩܘ
ܡܢܗ ܫܫܠܬܐ܂ ܘܟܒܠܐ ܐܬܬܒܪܘ܂ ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܗܘܐ
ܠܡܟܒܫܘܬܗ܂ ܘܒܟܠܚܝܢ ܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ܂ ܒܒܝܬ 5
ܩܒܘܪܐ ܘܒܛܘܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܟܕ ܩܥܐ܂ ܘܡܦܣܩ ܗܘ
ܠܗ ܒܟܐܦܐ܂ ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܠܝܫܘܥ ܡܢ ܪܘܚܩܐ܂ 6

Et timuerunt timore magno, et dicebant alii ad alios, Quiſnam 41
CAP. V. hic eſt, quod ventus et mare obediunt ei. † Et venit in ulteriorem ripam maris, in regionem ‡ Gadaræorum. 1 Et quum egreſſus 2
eſſet e navigio, ſtatim occurrit ei e loco ſepulchrorum homo in
quo erat ſpiritus impurus: Qui habitationem habebat in loco 3
ſepulchrorum, et neque catenis nemo poterat vincire eum:
Quoniam ipſe temporibus multis compedibus et catenis vinctus 4
fuiſſet, et diſcerptæ fuiſſent ab eo catenæ, et compedes contritæ
fuiſſent: et nemo poterat domare eum. Et omni tempore nocte et 5
die in loco ſepulchrorum et in montibus erat, clamans, et concidens ſeipſum lapidibus. Quum autem vidiſſet Jeſum a longe, 6

[1] ܘܐܬܐ] In margine MSti ܘܐܬܘ

[2] ܕܓܕܪܝܐ] ܕܓܪܓܣܝܐ

† Et venit] Lectio marg. Et venerunt.
‡ Gadaræorum] Gergufæorum.

7 ܪܗܛ ܘܣܓܕ ܠܗ. ܘܟܕ ܩܥܐ ܒܩܠܐ ܪܒܐ ܐܡܪ. ܡܢܐ ¹ܠܝ
ܘܠܟ ܝܫܘܥ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ²ܡܪܝܡܐ. ܡܘܡܐ ܐܢܐ ܠܟ ܠܐܠܗܐ.
8 ܠܐ ܬܫܢܩܢܝ. ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗ ܓܝܪ: ܦܘܩ ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܡܢ
9 ܒܪܢܫܐ. ܘܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗ. ܡܢܐ ܫܡܐ ܠܟ. ܘܐܡܪ ܠܗ
10 ܠܓܝܘܢ ܫܡܐ ܠܝ: ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܐ ܐܝܬܝܢ. ܘܡܬܟܫܦ ܗܘܐ
11 ܠܗ ܣܓܝܐܬܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܫܕܪ ܐܢܘܢ ܠܒܪ ܡܢ ³ܟܘܪܐ. ܐܝܬ
12 ܗܘܐ ܕܝܢ ܬܡܢ ܒܩܪܐ ܪܒܬܐ ܕܚܙܝܪܐ ܕܪܥܝܐ ܠܘܬ ܛܘܪܐ. ܘܐܬܟܫܦܘܗܝ
ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܝܘܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܫܕܪ ܠܢ ܠܗܘܢ ܚܙܝܪܐ ܐܝܟܢܐ
13 ܕܒܗܘܢ ܢܥܘܠ. ܘܐܦܣ ܠܗܘܢ ܡܚܕܐ ܝܫܘܥ. ܘܟܕ ܢܦܩܘ
ܪܘܚܐ ܗܠܝܢ ܛܢܦܬܐ. ܥܠܘ ܒܗܘܢ ܒܚܙܝܪܐ. ܘܪܗܛܬ ܗܝ
ܒܩܪܐ ܥܠ ܫܩܝܦܐ ܠܝܡܐ: ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܐܝܟ

7 cucurrit, et adoravit eum : Et quum clamaſſet voce magna, dicit,
Quid † nobis et tibi, Jeſu Fili Dei ‡ excelſi? adjuro te *per* Deum,
8 ne torqueas me. Dicebat ei enim, Exi ſpiritus impure ab ho-
9 mine. Et interrogabat eum, Quod nomen *eſt* tibi? Et dicit ei,
10 Legio nomen *eſt* mihi, quia multi ſumus. Et precabatur eum
11 multa, ut ne mitteret eos extra regionem. Erat autem ibi grex
12 magnus porcorum paſcens apud montem. Et precati ſunt eum om-
nes dæmones, dicentes, Mitte nos in porcos ut in eos introeamus.
13 Et permiſit iis ſtatim Jeſus. Et quum egreſſi eſſent Spiritus im-
puri, introierunt in porcos: et cucurrit grex per rupem in mare,

1 ܠܝ] In margine MSti ܠܢ
2 ܡܪܝܡܐ ܚܝܐ
3 ܟܘܪܐ ܗ̄ ܐܬܪܐ
† nobis] Lectio marg. Mihi.
‡ excelſi] Viventis.

ܬܪܝܢ ܐܠܦܐ܁ ܘܡܬܚܢܩܝܢ ܗܘܘ ܒܝܡܐ. ܘܗܠܝܢ ܕܪܥܝܢ 14
ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܠܚܙܝܪܐ ܥܪܩܘ. ܘܐܘܕܥܘ ܒܡܕܝܢܬܐ
ܘܒܐܓܘܪܣ̈ܐ. ܘܐܬܘ ܠܡܚܙܐ ܡܢܐ ܐܝܬܝܗ ܗܘܝܐ ܕܗܘܐ.
ܘܐܬܝܢ ܠܘܬ ܝܫܘܥ܁ ܘܚܙܝܢ ܠܗܘ ܕܡܬܕܝܘ ܗܘܐ܆ ܟܕ ܝܬܒ 15
ܘܠܒܝܫ ܘܡܚܟܡ܆ ܠܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܓܝܘܢ܁ ܘܕܚܠܘ.
ܘܐܫܬܥܝܘ ܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܚܙܘ܆ ܐܝܟܢܐ ܗܘܐ ܠܗܘ ܕܡܬܕܝܘ 16
ܗܘܐ܆ ܘܥܠ ܗܠܝܢ ܚܙܝܪܐ. ܘܫܪܝܘ ܠܡܬܟܫܦܘ ܠܗ ܕܢܫܢܐ 17
ܡܢ ܬܚܘܡܐ ܕܝܠܗܘܢ܀ ܘܟܕ ܣܠܩ ܠܐܠܦܐ܆ ܡܬܟܫܦ ܗܘܐ 18
ܠܗ ܗܘ [1]ܕܐܬܕܝܘ ܐܝܟܢܐ ܕܥܡܗ ܢܗܘܐ. ܘܠܐ ܫܒܩܗ. 19
ܐܠܐ ܐܡܪ ܠܗ܆ ܙܠ ܠܒܝܬܟ ܠܘܬ ܗܠܝܢ ܕܝܠܟ܆
ܘܐܫܬܥܐ ܠܗܘܢ ܟܠܗܝܢ ܕܡܪܝܐ ܥܒܕ ܠܟ܆ ܘܐܬܪܚܡ
ܥܠܝܟ. ܘܐܙܠ ܘܫܪܝ ܠܡܟܪܙܘ ܒܕܩܦܘܠܝܣ܆ ܟܠܗܝܢ 20

(erant enim quaſi duo millia) et ſuffocabantur in mari. Et qui 14
paſcebant porcos fugerunt, et nunciaverunt in civitatem, et in
agros. Et venerunt videre quid eſſet id quod factum eſt. Et ve- 15
niunt ad Jeſum, et vident eum qui dæmoniacus fuerat, ſedentem,
et veſtitum, et ſana mente præditum, illum *inquam* qui habuerat
Legionem: et timuerunt. Et narraverunt illis ii qui viderant, 16
quomodo factum eſſet illi qui dæmoniacus fuerat, et de porcis.
Et cœperunt rogare eum abire de finibus eorum. Et quum 17 18
aſcendiſſet navigium, rogabat eum ille † qui dæmoniacus fuerat,
ut cum eo eſſet. Et non permiſit ei, ſed dixit ei, Abi domum 19
tuam ad tuos, et renuncia iis omnia quæ Dominus fecit tibi, et
miſertus eſt tui. Et abiit, et cœpit prædicare in Decapoli omnia 20

---

[1] ܕܐܬܕܝܘ] In margine MSti ܕܐܬܐܣܝ

† qui dæmoniacus fuerat] Lectio marg. Qui ſanatus fuerat.

21 ܕܥܒܕ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܘܟܠܗܘܢ ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ܀ ܘܟܕ ܥܒܪ
ܝܫܘܥ ܒܐܠܦܐ ܬܘܒ ܠܥܒܪܐ܆ ܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ ܟܢܫܐ
22 ܣܓܝܐܐ܆ ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܠܘܬ ܝܡܐ܀ ܘܗܐ ܐܬܐ ܚܕ ܡܢ
ܪ̈ܝܫܝ ܟܢܘܫܬܐ ܕܫܡܗ ܝܐܝܪܘܣ. ܘܟܕ ܚܙܝܗܝ ܢܦܠ
23 ܠܘܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ܆ ܘܡܬܟܫܦ ܗܘܐ ܠܗ ܣܓܝܐܐ ܟܕ ܐܡܪ܆
ܕܒܪܬܐ ܕܝܠܝ ¹ܐܚܪܝܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗ̇. ܐܒܥܐ ܕܬܐܬܐ ܬܣܝܡ ܥܠܝܗ̇
24 ܐܝܕܝܟ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܬܬܦܪܩ ܘܬܚܐ܀ ܘܐܙܠ ܥܡܗ. ܘܪܕܦ
25 ܗܘܐ ܠܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܘܚܒܨܝܢ ܗܘܘ ܠܗ܀ ܘܐܢܬܬܐ ܐܢܫ
26 ܕܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܒܡܪܕܝܬܐ ܕܕܡܐ ܫ̈ܢܝܢ ܬܪܬܥܣܪܐ܆ ܘܣܓܝ̈ܐܬܐ
ܚܫܬ ܡܢ ܣܓܝ̈ܐܐ ܐܣܘ̈ܬܐ܆ ܘܐܘܒܕܬ ܟܠܡܕܡ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ̇܆ ܟܕ
27 ܘܠܐ ܡܕܡ ܐܬܥܕܪܬ܆ ܐܠܐ ܝܬܝܪܐܝܬ ܠܘܬ ܗܘ ܕܒܝܫܐ ܐܬܬ܆ ܟܕ ܫܡܥܬ
ܡܛܠ ܝܫܘܥ܆ ܐܬܬ ܒܟܢܫܐ ܡܢ ܒܣܬܪܗ܆ ⁻ܘ↙ ܩܪܒܬ ܒܠܒܘܫܗ

21 quæ feciſſet ei Jeſus: et omnes mirabantur. Et quum tranſiviſſet
Jeſus in navigio rurſus in ulteriorem ripam, congregatæ ſunt ad
22 eum turba multa; et erat juxta mare. Et ecce venit quidam ex
principibus ſynagogæ, cujus nomen *erat* Jaïrus: et quum vidiſſet
23 eum, procidit ad pedes ejus. Et precabatur eum multa, dicens,
Filia mea † extreme habet: *rogo* ut venias *et* imponas ei manus
24 tuas, ut ſervetur: et vivet. Et abiit cum eo, et ſequebatur eum
25 turba multa, et comprimebant eum. Et mulier quædam erat in
26 fluxione ſanguinis annos duodecim, Et multa perpeſſa fuerat a
multis medicis, et inſumpſerat quicquid erat ſibi, quum et nihil
27 adjuta fuiſſet, ſed magis in deterius veniſſet. Quum audiviſſet de
Jeſu, venit in turba a tergo ejus, ⁻ et ↙ tetigit veſtimentum

1 ܐܚܪܝܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗ̇] In margine MSti εσχατως.
ܐܚܪܝܐܝܬ. ܗܢܘ ܕܝܢ ܒܟܘܪܗܢܐ ܐܚܪܝܐ ܕܡܘܬܐ܀

† extreme habet] Marg. i. e. *Eſt* in languore extremo mortis.

28 ܕܝܠܗ܂ ܐܡܪܐ ܗܘܬ ܓܝܪ܃ ܕܐܦ ܒܡܐܢܘܗܝ ܕܝܠܗ ܐܓܫ ܐܢܐ
29 ܡܫܬܘܙܒܐ ܐܢܐ܂ ܘܡܚܕܐ ܝܒܫ ܡܒܘܥܐ ܕܕܡܗ܂ ܘܝܕܥܬ
30 ܒܦܓܪܗ ܕܐܬܐܣܝܬ ܡܢ ܡܚܘܬܐ܂ ܘܡܚܕܐ ܝܫܘܥ ܟܕ ܝܕܥ ܗܘ
ܒܗ ܚܝܠܐ ܕܡܢܗ ܢܦܩ܆ ܟܕ ܐܬܦܢܝ ܠܘܬ ܟܢܫܐ ܐܡܪ ܗܘܐ܂
31 ܡܢܘ ܓܫ ܒܡܐܢܐ ܕܝܠܝ܆ ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ܆
ܚܙܐ ܐܢܬ ܠܟܢܫܐ ܕܚܒܨܝܢ ܠܟ܃ ܘܐܡܪ ܐܢܬ ܡܢܘ ܓܫ
32 33 ܒܝ܆ ܘܚܐܪ ܗܘܐ ܠܡܚܙܐ ܠܗܝ ܕܗܕܐ ܥܒܕܬ܂ ܗܝ ܕܝܢ ܐܢܬܬܐ
ܟܕ ܕܚܠܐ ܘܪܬܝܬܐ܂ ܕܝܕܥܐ ܗܘܬ ܡܕܡ ܕܗܘܐ ܠܗ܆ ܐܬܬ ܘܢܦܠܬ
34 ܩܕܡܘܗܝ܆ ܘܐܡܪܬ ܠܗ ܟܠܗ ܫܪܪܐ܂ ܗܘ ܕܝܢ ⁜ ܝܫܘܥ ✓ ܐܡܪ
ܠܗ܂ ܒܪܬܝ܂ ܗܝܡܢܘܬܟܝ ܐܚܝܬܟܝ܂ ܙܠܝ ܒܫܠܡܐ܂
35 ܘܗܘܝ ܚܠܝܡܐ ܡܢ ܡܚܘܬܟܝ܀ ܥܘܕ ܟܕ ܗܘ ܡܡܠܠ܆
ܐܬܝܢ ܡܢ ܗܘ ܕܪܝܫܟܢܘܫܬܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂ ܕܒܪܬܐ ܕܝܠܟ ܡܝܬܬ܂
36 ܡܢܐ ܬܘܒ ܡܫܠܚ ܐܢܬ ܠܡܠܦܢܐ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܡܚܕܐ ܟܕ

ejus. Dicebat enim, Etiamſi veſtimenta ejus tetigero, ſervabor. 28
Et ſtatim exaruit fons ſanguinis ejus, et ſenſit in corpore ſuo, 29
quod ſanata eſſet a flagello. Et ſtatim Jeſus quum cognoviſſet 30
in ſeipſo virtutem quæ ex ipſo exierat, converſus ad turbam, dicebat, Quis tetigit veſtimenta mea? Et dicebant ei diſcipuli 31
ejus, Vides turbas comprimentes te, et dicis, Quis tetigit me? Et 32
circumſpiciebat videre illam quæ hoc fecerat. Mulier autem 33
timens et tremens, ſciens id quod factum eſſet in ſe, venit et procidit ante eum, et dixit ei omnem veritatem. Ipſe autem ⁜ Jeſus✓ 34
dixit ei, Filia mea, fides tua ſervavit te; abi in pace, et eſto
ſana a flagello tuo. Adhuc dum ipſe loqueretur, veniunt *quidam* a principe ſynagogæ, dicentes; Filia tua mortua eſt, quid 35
amplius vexas magiſtrum? Ipſe autem Jeſus ſtatim, quum 36

ܫܡܥ ܠܡܠܬܐ ܕܡܬܡܠܠܐ܆ ܐܡܪ ܠܗܘ ܪܝܫ ܟܢܘܫܬܐ܃
37 ܠܐ ܬܕܚܠ. ܒܠܚܘܕ ܗܝܡܢ. ܘܠܐ ܫܒܩ ܠܐܢܫ ܠܡܢܩܦ
ܠܗ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܠܦܛܪܘܣ ܘܠܝܥܩܘܒ ܘܠܝܘܚܢܢ ܐܚܘܗܝ
38 # ܕܝܥܩܘܒ ↙. ܘܐܬܐ ܠܒܝܬܗ ܕܪܝܫ ܟܢܘܫܬܐ ܘܚܙܐ
39 ܕܪܗܒܝܢ ܘܒܟܝܢ ܘܡܝܠܠܝܢ ܣܓܝܐܬܐ. ܘܟܕ ܥܠ ܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܪܗܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܒܟܝܢ. ܛܠܝܬܐ ܠܐ ܡܝܬܬ.
40 ܐܠܐ ܕܡܟܝܐ ܗܝ. ܘܓܚܟܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ # ܝܫܘܥ ↙
ܟܕ ܐܦܩ ܠܟܠܗܘܢ܆ ܕܒܪ ܠܐܒܘܗ ܕܛܠܝܬܐ ܘܠܐܡܗ ܘܠܗܢܘܢ
ܕܥܡܗ. ܘܥܐܠ ܠܐܝܟܐ ܕܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܛܠܝܬܐ. ܕܪܡܝܐ.
41 ܘܟܕ ܐܚܕ ܒܐܝܕܗ ܕܛܠܝܬܐ. ܐܡܪ ܠܗ. *ܛܠܝܬܐ ܩܘܡܝ. ܗܝ
ܕܐܝܬܝܗ ܕܡܬܦܫܩܐ܆ ܛܠܝܬܐ ܠܟܝ ܐܡܪ ܐܢܐ
42 ܩܘܡܝ. ܘܡܚܕܐ ܩܡܬ ܛܠܝܬܐ ܘܡܗܠܟܐ ܗܘܬ. ܐܝܬܝܗ
ܗܘܬ ܓܝܪ ÷ ܒܪܬ ↙ ܫܢܝܐ ܬܪܬܥܣܪܐ. ܘܐܬܕܡܪܘ ܒܬܕܡܘܪܬܐ

*ταλιθα κουμι

audiviſſet ſermonem dictum, dicit principi ſynagogæ, Ne metuas,
37 ſolummodo crede. Et non permiſit nemini ſequi eum, niſi Petro,
38 et Jacobo, et Johanni fratri ejus # Jacobi ↙. Et venit in domum
principis ſynagogæ, et videt quod tumultuarentur, et flerent, et
39 ejularent multa. Et quum ingreſſus eſſet, dicit iis, Quid tu-
40 multuamini et fletis? puella non mortua eſt, ſed dormit. Et de-
ridebant eum: ipſe autem # Jeſus ↙ quum ejeciſſet omnes, aſſumit
patrem puellæ et matrem ejus, et illos qui ſecum *erant*, et ingre-
41 ditur ubi erat puella jacens. Et quum apprehendiſſet manum
puellæ, dicit ei, Talitha cumi; quod eſt interpretatum, Puella
42 (tibi dico) ſurge. Et ſtatim ſurrexit puella, et ambulabat: erat
enim ÷ filia ↙ annorum duodecim; et mirati ſunt admiratione

ܪܒܬܐ. ܘܦܩܕ ܐܢܘܢ ܣܓܝܐܬܐ ܕܠܐ ܐܢܫ ܢܕܥ ܗܕܐ. ܘܐܡܪ 43
CAP. VI. ܠܡܬܝܗܒܘ ܠܗ ܠܡܐܟܠ ܀ ܘܢܦܩ ܡܢ ܬܡܢ ܘܐܬܐ[1] ܠܐܬܪܐ 1
ܕܐܒܗܘܗܝ. ܘܢܩܦܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܟܕ ܗܘܐ ܫܒܬܐ: 2
ܫܪܝ ܠܡܠܦܘ ܒܟܢܘܫܬܐ. ܘܣܓܝܐܐ ܕܫܡܥܘ ܡܬܕܡܪܝܢ
ܗܘܘ ܥܠ ܡܠܦܢܘܬܐ ܕܝܠܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܡܢ ܐܝܟܐ ܠܗܢܐ
ܗܠܝܢ: ܘܡܢܘ ܗܝ ܚܟܡܬܐ ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܗ: ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ
ܚܝ̈ܠܐ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܒܝܕ ܐܝ̈ܕܘܗܝ ܢܗܘܘܢ. ܠܘ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ 3
ܗܘ ܢܓܪܐ ܒܪܗ ܕܡܪܝܡ: ܐܚܐ ܕܝܢ ܕܝܥܩܘܒ ܘܕܝܘܣܐ:
ܘܕܝܗܘܕܐ ܘܕܫܡܥܘܢ: ܘܠܐ ܐܝܬܝܗܝܢ ܐܚ̈ܘܬܐ ܕܝܠܗ ܗܪܟܐ
ܠܘܬܢ: ܘܡܬܟܫܠܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܀ ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܕܝܢ 4
ܝܫܘܥ: ܕܠܝܬ ܢܒܝܐ ܠܐ ܡܝܩܪܐ: ܐܠܐ ܐܢ ܒܐܬܪܐ ܕܝܠܗ
ܘܒܝܢܝ ܫܪ̈ܒܬܗ ܘܒܒܝܬܗ. ܘܠܐ ܡܨܐ ܗܘܐ ܬܡܢ ܐܦܠܐ ܚܕ 5
ܚܝܠܐ ܠܡܥܒܕ. ܐܠܐ ܐܢ ܠܟܪ̈ܝܗܐ ܙܥܘܪ̈ܐ ܟܕ ܣܡ ܐܝ̈ܕܘܗܝ

magna. Et præcepit iis multa, ut nemo ſciret id; et dixit dari 43
CAP. VI. illi ad comedendum. Et egreſſus eſt illinc, et venit in regionem 1
parentum ejus et ſequuntur eum diſcipuli ejus. Et quum eſſet 2
ſabbathum, cœpit docere in ſynagoga: et multi qui audiverunt,
admirabantur ſuper doctrina ejus, dicentes, Unde huic hæc? et
quæ eſt ſapientia quæ data eſt ei, ut etiam virtutes tales per manus
ejus fiant? Nonne hic eſt faber, filius Mariæ, frater autem Ja- 3
cobi, et Joſe, et Judæ, et Simonis? Et nonne ſunt ſorores ejus
hic apud nos? Et offendebantur in illo. Dicebat iis autem Je- 4
ſus, Non eſt propheta inhonoratus, niſi in patria ſua, et inter
cognatos ſuos, et in domo ſua. Et non poterat illic ne unam qui- 5
dem virtutem facere, niſi ægrotos paucos, quum poſuiſſet ſuper

[1] ܘܐܬܐ] In margine MSti ܘܐܬܐ

6 ܐܝܕܘܗܝ ܐܣܝ. ܘܡܬܕܡܪ ܗܘܐ ܡܛܠ ܠܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ.
7 ܘܡܟܪܟ ܗܘܐ ܒܩܘܪܝܐ ܚܕܪ ܡܠܦ ܀ ܘܩܪܐ ܠܘܬܗ
ܠܬܪܥܣܪ. ܘܫܪܝ ܠܡܫܕܪܘ ܐܢܘܢ ܬܪܝܢ ܬܪܝܢ. ܘܝܗܒ ܗܘܐ
8 ܠܗܘܢ ܫܘܠܛܢܐ ܥܠ ܪ̈ܘܚܐ ܛܢ̈ܦܬܐ. ܘܦܩܕ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܕܠܐ
ܡܕܡ ܢܫܩܠܘܢ ܠܐܘܪܚܐ ܀ ܐܠܐ ܐܢ ܚܘܛܪܐ ܒܠܚܘܕ. ܠܐ *ܬܪܡܠܐ. * πήραν
9 ܠܐ ܠܚܡܐ. ܠܐ ܢܚܫܐ ¹ܒܐܣܪܐܬܐ ÷ ܕܝܠܗܘܢ ↙. ܐܠܐ ܕܢܣܐܢܘܢ
10 ܣܢܕ̈ܠܐ. ܘܠܐ ܢܠܒܫܘܢ ܬܪܬܝܢ ܟܘܬܝܢܐ ܀ ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ.
÷ܐܝܟܐ ܕܝܢ ܕܬܥܠܘܢ ܠܒܝܬܐ܆ ܬܡܢ ܩܘܘ ܥܕܡܐ ܕܬܦܩܘܢ
11 ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܬܡܢ ܀ ²ܘܐܝܢܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܢܩܒܠܘܢܟܘܢ ܘܠܐ ܢܫܡܥܘܢ
ܠܡ̈ܠܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܟܕ ܢܦܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܬܡܢ܆ ܢܦܨܘ
*ܠܥܦܪܐ ܗܘ ܕܠܬܚܬ ܡܢ ܪ̈ܓܠܝܟܘܢ ܠܣܗܕܘܬܐ ܠܗܘܢ܆ * χοῦν
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܝܬܝܪ ܢܗܘܐ ܢܝܚ ܠܣܕܘܡ ܐܘ

6 eos manus ſuas, ſanavit. Et mirabatur propter incredulitatem
7 eorum: et circuibat vicos in circuitu, docens. Et vocat ad ſe
duodecim, et cœpit mittere eos binos: et dedit iis poteſtatem
8 adverſus ſpiritus impuros. Et præcepit ut nihil acciperent ad
iter, niſi virgam tantum: non peram, non panem, non æs in
9 zona ÷ ſua ↙, Sed ut calcearent ſandalia, neque induerent duas
10 tunicas. Et dicebat iis, Ubicunque introieritis in domum,
11 illic manete uſquedum exeatis illinc. † Et quicunque non
receperint vos, neque audierint ſermones veſtros, quum egredie-
mini illinc, excutite pulverem, qui *erit* ſub pedibus veſtris, in
teſtimonium illis: Amen dico vobis, magis erit tolerabile So-

---

1 ܒܐܣܪܐܬܐ] In margine MSti ܢܚܫܐ ܒܟܝܣܗ ܐܡܪ

2 ܘܐܝܢܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܢܩܒܠܘܢܟܘܢ] ܘܟܠ ܕܐܬܪܐ ܕܝܢ ܠܐ ܢܩܒܠܟܘܢ

† et quicunque non receperint vos] Lectio marg. Et quicunque locus non receperit vos.

ܠܥܡܘܪܐ ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ ܐܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܝ ܀ ܘܟܕ ܢܦܩܘ 12
¹ܡܟܪܙܝܢ ܗܘܘ ܕܢܬܘܒܘܢ܆ ܘܕܝ̈ܘܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܡܦܩܝܢ ܗܘܘ. 13
ܘܡܫܚܝܢ ܗܘܘ ܒܡܫܚܐ ܠܣܓܝ̈ܐܐ ܟܪܝ̈ܗܐ. ܘܡܐܣܝܢ
ܗܘܘ ܀ ܘܫܡܥ ܡܠܟܐ ܗܪܘܕܣ܆ ܓܠܝܐ ܓܝܪ ܗܘܐ ܗܘܐ ܠ 14
ܫܡܐ ܕܝܠܗ. ܘܐܡܪ ܗܘܐ܆ ܕܝܘܚܢܢ ܗܘ ܕܡܥܡܕ ܗܘܐ ܡܢ
ܡܝ̈ܬܐ ܩܡ܆ ܘܡܛܠܗܕܐ ܚܝ̈ܠܐ ܡܬܥܒܕܝܢ ܒܗ ܀ ܐܚܪ̈ܢܐ 15
ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ²ܕܐܠܝܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ܆ ܕܢܒܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܐܘ ܐܝܟ ܚܕ ܡܢ ܢܒܝ̈ܐ ܀ ܟܕ 16
ܫܡܥ ܕܝܢ ܗܪܘܕܣ ܐܡܪ܆ ܕܝܘܚܢܢ ܗܘ ܕܐܢܐ ܦܣܩܬ
ܪܫܗ. ³ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܗܘ ܩܡ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ ܀
ܗܘ ܓܝܪ ܗܪܘܕܣ܆ ܫܕܪ ܐܚܕܗ ܗܘܐ ܠܝܘܚܢܢ܆ 17

domæ aut Gomorræ in die judicii, quam civitati illi. Et quum 12
egreſſi eſſent, † prædicabant ut reſipiſcerent *homines*. Et dæmo- 13
nia multa ejiciebant ; et ungebant oleo multos ægrotos, et ſana-
bant *eos*. Et audivit rex Herodes, (manifeſtum enim factum 14
erat nomen ejus) et dicebat, Johannes qui baptizabat, a mor-
tuis ſurrexit, et propter hoc virtutes operantur in eo. Alii au- 15
tem dicebant, quod ‡ Elias eſt ; alii autem dicebant, quod Pro-
pheta eſt ; aut quaſi unus ex prophetis. Quum audiviſſet autem 16
Herodes, dixit, Johannes, cujus amputavi caput, || hic eſt ; ipſe
ſurrexit a mortuis. Ipſe enim Herodes miſerat, et apprehenderat 17

1 ܡܟܪܙܝܢ ܗܘܘ] In margine MSti ܐܟܪܙ
2 ܕܐܠܝܐ] ܕܗܘ ܢܒܝܐ
3 ܗܢܐ] ܗܘ

† prædicabant] Lectio Marg. Prædicaverunt.
‡ Elias] (Elias) Propheta.
|| hic] Ipſe.

ܘܐܣܪܗ ܗܘܐ ܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ܆ ܡܛܠ *ܗܪܘܕܝܐ ܐܢܬܬܐ * ἡρωδιάδα
18 ܕܦܝܠܝܦܘܣ ܐܚܘܗܝ܆ ܡܛܠ ܕܠܗ ܢܣܒܗ܀ ܐܡܪ ܗܘܐ ܓܝܪ ܝܘܚܢܢ
ܠܗܪܘܕܣ܆ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܟ ܕܬܗܘܐ ܠܟ ܐܢܬܬܐ ܕܐܚܘܟ
19 ܕܝܠܗ ܕܝܢ ܗܪܘܕܝܐ *ܐܬܚܡܬ ܗܘܬ ܥܠܘܗܝ. ܘܨܒܝܐ * ἐνεῖχεν
20 ܗܘܬ ܠܡܩܛܠܗ ܘܠܐ ܡܫܟܚܐ ܗܘܬ. ܗܘ ܓܝܪ ܗܪܘܕܣ܆
ܕܚܠ ܗܘܐ ܡܢ ܝܘܚܢܢ܆ ܕܝܕܥ ܗܘܐ ܠܗ ܕܐܝܬܘܗܝ [1]ܓܒܪܐ ܙܕܝܩܐ
ܘܩܕܝܫܐ. ܘܢܛܪ ܗܘܐ ܠܗ. ܘܟܕ ܫܡܥ ܗܘܐ ܠܗ.
21 ܣܓܝܐܬܐ ܥܒܕ ܗܘܐ. ܘܒܣܝܡܐܝܬ ܠܗ ܫܡܥ ܗܘܐ. ܘܟܕ
ܗܘܐ ܝܘܡܐ ܡܩܒܠܐ܆ ܟܕ ܗܪܘܕܣ ܒܝܘܡܐ *ܕܝܠܕܗ ܥܒܕ * γενεσίοις
ܚܫܡܝܬܐ ܠܪ̈ܘܪܒܢܘܗܝ: ܘܠܟܝܠܝܪ̈ܟܐ ܘܠܩ̈ܕܡܝܐ
22 ܕܓܠܝܠܐ[2]: ܘܟܕ ܥܠܬ ܒܪܬܗ ܕܗܪܘܕܝܐ ܘܪܩܕܬ
ܘܫܦܪܬ: ܠܗܪܘܕܣ ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܣܡܝܟܝܢ ܥܡܗ܆ ܐܡܪ

Johannem, et vinxerat eum in domo cuſtodiæ, propter Herodiadem
18 uxorem Philippi fratris ſui; quia eam uxorem duxerat. Dicebat
enim Johannes Herodi, Non licet tibi habere uxorem fratris tui.
19 Ipſa autem Herodias irata erat contra eum, et volebat occidere
20 eum, et non poterat. Ipſe enim Herodes timebat Johannem, quia
ſciebat eum *eſſe* † virum juſtum et ſanctum, et obſervabat eum,
et quum audiret eum, multa faciebat, et libenter eum audiebat.
21 Et quum eſſet dies opportunus, quum Herodes in natalitiis ſuis
cœnam faceret proceribus ſuis, et chiliarchis, et primariis
22 ‡ Galilææ: Et introiſſet filia ipſius Herodiadis, *et* ſaltaſſet,
et placuiſſet Herodi, et accumbentibus cum eo, dixit rex puellæ,

1 ܓܒܪܐ ܙܕܝܩܐ] In margine MSti ܢܒܝܐ
2 ܕܓܠܝܠܐ] ܕܡܕܝܢܬܐ
† virum juſtum] Lectio marg. Prophetam.
‡ Galilææ] Civitatis.

ܡܠܟܐ ܠܛܠܝܬܐ. ܫܐܠܝ ܡܢܝ ܗܘ ܡܕܡ ܕܐܢ ܨܒܝܐ ܐܢܬܝ.
23 ܘܐܬܠ ܠܟܝ. ܘܝܡܐ ܠܗ. ܕܗܘ ܡܕܡ ܕܐܢ ܡܢܝ ܬܫܐܠܝܢܢܝ ܐܬܠ
24 ܠܟܝ: ܥܕܡܐ ܠܦܠܓܗ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܝܠܝ. ܗܝ ܕܝܢ ܟܕ
ܢܦܩܬ ܐܡܪܬ ܠܐܡܗ̇. ܡܢܐ ܐܫܐܠ. ܗܝ ܕܝܢ ܐܡܪܬ.
25 ܠܪܫܗ ܕܝܘܚܢܢ ܗܘ ܕܡܥܡܕ. ܘܟܕ ܥܠܬ ܡܚܕܐ ܥܡ
ܣܘܪܗܒܐ ܠܘܬ ܡܠܟܐ: ܫܐܠܬ ܟܕ ܐܡܪܐ: ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܬܬܠ
ܠܝ ܡܢܗ̇ ÷ ܕܫܥܬܐ↙ ܥܠ ܦܝܢܟܐ: ܠܪܫܗ ܕܝܘܚܢܢ ܗܘ
26 ܡܥܡܕܢܐ. ܘܟܕ ܒܟܪܝܘܬܐ ܗܘܐ ܡܠܟܐ. ܡܛܠ ܡܘ̈ܡܬܐ
ܘܡܛܠ ܗܢܘܢ ܕܣܡܝܟܝܢ ܥܡܗ: ܠܐ ܨܒܐ ܕܢܛܠܡܝܗ̇.
*σπεκουλάτορα 27 ܘܡܚܕܐ ܟܕ ܫܕܪ ܡܠܟܐ *ܣܦܘܩܘܠܛܘܪܐ: ܦܩܕ ܠܡܝܬܝܘ
ܪܫܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܐܙܠ: ܦܣܩܗ ܠܪܫܗ ܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ:
28 ܘܐܝܬܝܗ ܠܪܫܗ ܥܠ ܦܝܢܟܐ ܘܝܗܒܗ ܠܛܠܝܬܐ. ܘܛܠܝܬܐ
* ἔδωκεν 29 *ܝܗܒܬܗ ܠܐܡܗ̇ ÷ ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ: ܐܬܘ ܘܫܩܠܘ
30 ܫܠܕܗ. ܘܣܡܘܗܝ ܒܩܒܪܐ ÷ ܘܡܬܟܢܫܝܢ ܫܠܝ̈ܚܐ ܠܘܬ

Pete a me quodcunque volueris, et dabo tibi. Et juravit ei, 23
Quodcunque a me petieris, dabo tibi, uſque ad dimidium regni
mei. Ipſa autem quum egreſſa eſſet, dixit matri ſuæ, Quid 24
petam? Ipſa autem dixit, Caput Johannis Baptizantis. Et
quum introiſſet ſtatim cum feſtinatione ad regem, petiit, dicens, 25
Volo ut des mihi ex hac ÷ hora ↙ in patina caput Johannis Bap-
tiſtæ. Et quum triſtitia affectus eſſet rex, propter juramenta, 26
et propter accumbentes cum eo, noluit rejicere eam. Et ſtatim 27
quum miſiſſet rex ſpeculatorem, præcepit afferri caput ejus: ille
autem quum abiiſſet, amputavit caput ejus in domo cuſtodiæ. Et 28
attulit caput ejus in patina, et dedit illud puellæ, et puella dedit
illud matri ſuæ. Et quum audiviſſent diſcipuli ejus, venerunt et 29
ſuſtulerunt cadaver ejus, et poſuerunt illud in ſepulchro. Et 30

ܝܫܘܥ܆ ܘܐܘܕܥܘܗܝ ܟܠܗܝܢ. ܘܗܠܝܢ ܕܥܒܕܘ ܘܗܠܝܢ
31 ܕܐܠܦܘ܀ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܬܘ ܠܟܘܢ ܐܢܬܘܢ ܒܠܚܘܕܝܟܘܢ
ܠܕܘܟܬܐ ܡܕܒܪܬܐ ܘܐܬܬܢܝܚܘ ܩܠܝܠ. ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ
ܗܠܝܢ ܕܐܬܝܢ ܘܐܙܠܝܢ ܣܓܝܐܐ܆ ܘܐܦܠܐ ܠܡܐܟܠ ܡܣܬܦܩܝܢ
32 ܗܘܘ܀ ܘܐܙܠܘ ܠܕܘܟܬܐ ܡܕܒܪܬܐ ܒܐܠܦܐ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ܆
33 ܘܚܙܘ ܐܢܘܢ ܕܐܙܠܝܢ܆ ܘܐܫܬܘܕܥܘ ܐܢܘܢ ܣܓܝܐܐ. ܘܒܝܒܫܐ ܡܢ
ܟܠܗܝܢ ܡܕܝܢ̈ܬܐ܆ ܐܟܚܕܐ ܪܗܛܘ ܗܘܘ ܠܬܡܢ ܘܩܕܡܘ
34 ܐܢܘܢ. ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ. ܘܟܕ ܢܦܩ ܚܙܐ ܝܫܘܥ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ.
ܘܐܬܪܚܡ ܥܠܝܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܐܝܟ ܥܪ̈ܒܐ
ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ ܪܥܝܐ. ܘܫܪܝ ܗܘܐ ܠܡܠܦܘ ܐܢܘܢ ܣܓܝ̈ܐܬܐ܀
35 ܘܟܕ ܗܐ ܟܒܪ ܥܕܢܐ ܣܓܝܐܐ ܗܘܐ܆ ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ
ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܕܡܕܒܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܘܟܬܐ܆ ܘܗܐ ܟܒܪ ܥܕܢܐ ܣܓܝܐܐ.
36 ܫܪܝ ܐܢܘܢ ܐܝܟܢܐ ܕܢܐܙܠܘܢ ܠܐܓܪ̈ܘܣܐ ܕܚܕܪܝܢ ܘܠܟܦܪ̈ܢܐ܆

congregantur Apoſtoli ad Jeſum, et renunciaverunt ei omnia; et
31 quæ fecerant, et quæ docuerant. Et dixit iis, Venite vos privatim in
locum deſertum, et requieſcite paululum. Erant enim venientes
32 et abientes multi, et ne quidem ad comedendum vacabant. Et
33 abierunt in locum deſertum navigio ſeorſim. Et viderunt eos
abeuntes, et agnoverunt eos multi; et in aridam ex omnibus civitatibus concurrerunt illuc, et prævenerunt eos, et congregati
34 ſunt ad eum. Et quum egreſſus eſſet, vidit Jeſus turbam multam;
et miſertus eſt ſuper eos, quoniam erant ſicut oves quibus non eſt
35 paſtor: et incipiebat docere eos multa. Et quum jam tempus
multum eſſet, acceſſerunt ad eum diſcipuli ejus, dicentes, Deſer-
36 tus eſt locus, et jam tempus multum. Dimitte eos, ut abeant in
agros qui *ſunt* in circuitu, et in vicos, *et* emant ſibi panes: quid

ܢܙܒܢܘܢ ܠܗܘܢ ܠܚܡ̈ܐ. ܡܕܡ ܓܝܪ ܕܢܐܟܠܘܢ ܠܝܬ ܠܗܘܢ.
37 ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܒܘ ܠܗܘܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܟܠ.
ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܢܐܙܠ ܢܙܒܢ ܒܕܝܢܪ̈ܐ ܡܐܬܝܢ ܠܚܡ̈ܐ܆ ܘܢܬܠ
38 ܠܗܘܢ ܠܡܐܟܠ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܡܐ ܠܚܡ̈ܐ ܐܝܬ
ܠܟܘܢ. ܙܠܘ ܘܚܙܘ. ܘܟܕ ܝܕܥܘ ܐܡܪܝܢ܆ ܚܡܫܐ. ܘܬܪܝܢ
39 ܢܘܢ̈ܐ. ܘܦܩܕ ܠܗܘܢ ܕܢܣܡܟܘܢ ܠܟܠܗܘܢ *ܦܘܣܝ̈ܐ ܦܘܣܝܐ
40 ܥܠ ܥܣܒܐ ܝܪܘܩܐ. ܘܐܣܬܡܟܘ ܣܡܟܐ ܡܣܡ̈ܟܐ.
41 ܡܢ ܡܐܐ ܘܡܢ ܚܡܫܝܢ. ܘܢܣܒ ܗܢܘܢ ܚܡܫܐ ܠܚܡ̈ܐ ܘܬܪܝܢ
ܢܘܢ̈ܐ܆ ܘܟܕ ܚܪ ܒܫܡܝܐ: ܒܪܟ ܘܩܨܐ ܐܢܘܢ ܠܚܡ̈ܐ܆ ܘܝܗܒ
ܗܘܐ ܠܬܠܡܝܕ̈ܘܗܝ ܕܢܣܝܡܘܢ ܠܗܘܢ. ܘܠܗܠܝܢ ܬܪܝܢ ܢܘܢ̈ܐ
43 42 ܦܠܓ ܠܟܠܗܘܢ. ܘܐܟܠܘ ܟܠܗܘܢ ܘܣܒܥܘ. ܘܫܩܠܘ
44 ܬܪܥܣܪ ܩܘܦܝ̈ܢܐ ܡܠܝ̈ܐ. ܕܩܨ̈ܝܐ. ܘܡܢ ܢܘܢ̈ܐ. ܘܐܝܬܝܗܘܢ
45 ܗܘܘ ܗܠܝܢ ܕܐܟܠܘ ܠܚܡ̈ܐ܆ ܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪ̈ܐ ܀ ܘܡܚܕܐ
ܐܠܨ ܠܬܠܡܝܕ̈ܘܗܝ ܠܡܣܩ ܠܐܠܦܐ܆ ܘܠܡܩܕܡܘ ܠܥܒܪܐ ܠܘܬ

* συποσια

enim comedant non habent. Ipſe autem reſpondens dixit iis, 37
Date ipſis vos ad comedendum. Et dicunt ei, Ibimus *et* ememus
denariis ducentis panes, et dabimus iis edere? Ipſe autem dicit 38
iis, Quot panes habetis? abite et videte. Et quum cognoviſſent,
dicunt, Quinque et duos piſces. Et præcepit iis ut diſcumbere 39
facerent omnes per convivia ſuper fœno viridi. Et diſcubuerunt 40
per diſcubitus, per centum et per quinquaginta. Et accepit 41
illos quinque panes et duos piſces, et quum aſpexiſſet in cœlum,
benedixit et fregit illos panes, et dedit diſcipulis ſuis ut apponeret
iis; et duos piſces diviſit omnibus. Et comederunt 42
omnes et ſaturati ſunt. Et ſuſtulerunt duodecim cophinos 43
plenos fragmentorum, et de piſcibus. Et erant qui comederant 44
panes, quinque mille viri. Et ſtatim coegit diſcipulos ſuos aſcen- 45
dere in navigium, et præcedere in ulteriorem ripam ad Bethſai-

46 ܨܝܕܐ܀ ܥܕܡܐ ܕܗܘ ܢܫܪܐ ܠܟܢܫ̈ܐ܀ ܘܟܕ ܫܪܐ ܐܢܘܢ܆ ܐܙܠ
47 ܠܛܘܪܐ ܠܡܨܠܝܘ܀ ܘܟܕ ܪܡܫܐ ܗܘܐ܆ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܐܠܦܐ
ܒܡܨܥܬܗ ܕܝܡܐ܆ ܘܗܘ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܥܠ ܐܪܥܐ ܐܝܬܘܗܝ
48 ܗܘܐ܆ ܘܚܙܐ ܐܢܘܢ ܕܡܫܬܢܩܝܢ ܟܕ ܪܕܝܢ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܓܝܪ
ܪܘܚܐ ܣܩܘܒܠܐ ܠܗܘܢ܆ ܘܠܘܩܒ ܡܛܪܬܐ ܪܒܝܥܝܬܐ ܕܠܠܝܐ܆
ܐܬܐ ܠܘܬܗܘܢ ܟܕ ܡܗܠܟ ܥܠ ܝܡܐ. ܘܨܒܐ ܗܘܐ ܠܡܥܒܪ
49 ܐܢܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܕܡܗܠܟ ܥܠ ܝܡܐ܆ ܣܒܪܘ
50 ܕܗܘ ܦܢܛܣܛܐ* ܐܝܬܘܗܝ. ܘܩܥܘ. ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܚܙܐܘܗܝ *φαντασμα
ܘܐܬܕܠܚܘ܀ ܘܡܚܕܐ ܡܠܠ ܥܡܗܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
51 ܐܬܠܒܒܘ. ܐܢܐ ܐܢܐ. ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ܀ ܘܣܠܩ ܠܘܬܗܘܢ ܠܐܠܦܐ܆
ܘܫܠܝ ܪܘܚܐ. ܘܛܒ ܡܢ ܝܬܝܪ ܒܗܘܢ ܒܢܦܫܗܘܢ ܬܡܝܗܝܢ ܗܘܘ.
52 ܘܡܬܕܡܪܝܢ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܣܬܟܠܘ ܒܗܘ ܕܠܚܡܐ܆ [1]ܐܝܬܘܗܝ ܓܝܪ

46 dam, donec ipſe dimitteret turbas. Et quum dimiſiſſet eos,
47 abiit in montem ad orandum. Et quum veſpera eſſet, erat navi-
48 gium in medio maris; et ipſe ſolus in terra erat. Et vidit eos
vexatos in remigando: (erat enim ventus contrarius iis) et circa
cuſtodiam quartam noctis venit ad eos ambulans ſuper mare, et
49 volebat præterire eos. Ipſi autem quum vidiſſent eum ambulan-
tem ſuper mare, putaverunt quod phantaſma eſſet, et exclama-
50 verunt. Omnes enim viderunt eum, et timuerunt. Et ſtatim
locutus eſt cum iis: et dicit, Bono animo eſtote, ego ſum: ne
51 timeatis. Et aſcendit ad eos in navigium: et quievit ventus. Et
52 valde ex abundanti in ſeipſis ſtupebant et mirabantur. Non enim
intellexerunt illud panum: † erat enim cor eorum ſtupidum.

[1] ܐܝܬܘܗܝ ܓܝܪ] In margine MSti (ܐܝܬܘܗܝ) ܐܠܐ

† erat enim] Lectio marg. Sed (erat)

* πεπωρωμένη 53 ܠܒܗܘܢ *ܡܥܒܝܐ܀ ܘܟܕ ܥܒܪܘ܆ ܐܬܘ ܠܐܪܥܐ ܕܓܢܝܣܪܬ
54 ܘܡܛܝܘ ܠܠܡܐܢܐ. ܘܟܕ ܢܦܩܘ ܡܢ ܐܠܦܐ ܡܚܕܐ
55 ܐܫܬܘܕܥܘܗܝ. ܘܟܕ ܪܗܛܘ ܒܟܠܗ ܦܪܝܟܘܪܘܣ ܗܘ܆ ܫܪܝܘ
ܠܡܩܪܒܘ ܥܠ ܥܪ̈ܣܬܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗܘܢ܆
56 ܐܝܟܐ ܕܫܡܥܝܢ ܗܘܘ ܕܬܡܢ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܐܝܟܐ ܕܥܐܠ ܗܘܐ
ܠܩܘܪܝܐ ܐܘ ܠܡܕ̈ܝܢܬܐ ܐܘ ܠܐܓܪ̈ܘܣ܆ ܒܫܘ̈ܩܐ ܣܝܡܝܢ
ܗܘܘ ܠܟܪ̈ܝܗܐ ܕܡܣܬܟܠܝܢ܆ ܘܡܦܝܣܝܢ ܗܘܘ ܠܗ܆ ܐܝܟܢܐ
ܕܐܦ ܒܟܢܦܐ ܕܡܐܢܐ ܕܝܠܗ ܢܬܩܪܒܘܢ. ܘܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ
CAP. VII. 1 ܕܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܡܬܦܪܩܝܢ ܗܘܘ܀ ܘܡܬܟܢܫܝܢ ܠܘܬܗ
2 ܦܪ̈ܝܫܐ܆ ܘܐܢܫܝܢ ܡܢ ܣܦܪ̈ܐ ܕܐܬܘ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܟܕ ܚܙܘ
ܠܐܢܫܝܢ ܡܢ ܬܠܡ̈ܝܕܘܗܝ ܕܒܐܝ̈ܕܝܐ ܛܡ̈ܐܬܐ: ܗܢܘ ܕܝܢ
3 ܕܠܐ ܡܫܝ̈ܓܢ: ܐܟܠܝܢ ܠܚܡܐ ܐܬܪܥܡܘ. ܗܢܘܢ ܓܝܪ ܦܪ̈ܝܫܐ
ܘܟܠܗܘܢ ܝܗܘ̈ܕܝܐ܆ ܐܢ ܠܐ [1]ܒܚܦܝܛܘܬܐ ܢܫܝܓܘܢ ܐܝܕܝܗܘܢ ܠܐ ܐܟܠܝܢ.

Et quum tranſiviſſent, venerunt in terram Geniſaret, et perve- 53
nerunt in portum. Et quum egreſſi eſſent e navigio, ſtatim cog- 54
noverunt eum. Et currentes per totam circumjacentem regionem 55
illam, cœperunt adducere in grabbatis male habentes, ubi audie-
bant quod illic eſſet. Et quocunque introibat in vicos, aut in 56
urbes, aut in agros, in plateis ponebant infirmos, et rogabant
eum, ut tantum fimbriam veſtimenti ejus tangerent: et omnes
CAP. VII. qui tangebant eum, ſervabantur. Et conveniunt ad eum Pha- 1
riſæi, et quidam ex Scribis, qui venerant ab Hieroſolyma. Et 2
quum vidiſſent quoſdam ex diſcipulis ejus manibus pollutis (hoc
eſt autem, illotis) edentes panes, conqueſti ſunt. Phariſæi enim 3
et omnes Judæi, niſi diligenter laverint manus ſuas, non edunt;

[1] ܒܚܦܝܛܘܬܐ] In margine MSti πυγμῇ. ܦܘܓܡܐ. ܕܡܬܦܪܦܝܢ ܒܩ̈ܒܐ ܕܐܝܕܗܘܢ

4 ܟܕ ܐܚܝܕܝܢ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܩܫܝܫܐ. ܘܡܢ ܫܘܩܐ ܐܢ ܠܐ
ܡܥܡܕܝܢ ܠܐ ܐܟܠܝܢ. ܘܐܚܪܢܝܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܐܝܬ. ܗܢܝܢ ܕܩܒܠܘ
ܠܡܐܚܕ܀ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܟܣܐ. ܘܕܩܣܛܐ. ܘܕܡܐܢܝ ܢܚܫܐ.
5 ܘܕܥܪܣܬܐ܀ ܒܬܪܟܢ ܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܦܪܝܫܐ ܘܣܦܪܐ:
ܡܛܠ ܡܢܐ ܠܬܠܡܝܕܝܟ ܠܐ ܡܗܠܟܝܢ ܐܝܟ ܡܫܠܡܢܘܬܐ
6 ܕܩܫܝܫܐ. ܐܠܐ ܒܐܝܕܝܐ ܠܐ ܡܫܝܓܬܐ ܐܟܠܝܢ ܠܚܡܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ
ܟܕ ܥܢܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܫܦܝܪ ܐܬܢܒܝ ܐܫܥܝܐ
ܥܠܝܟܘܢ ܢܣܒܝ ܐܦܐ. ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ. ܗܢܐ ܥܡܐ
ܒܣܦܘܬܗ ܡܝܩܪ ܠܝ. ܠܒܗܘܢ ܕܝܢ ܒܪܘܚܩܐ ܡܫܬܟܚ
7 ܡܢܝ. ܣܪܝܩܐܝܬ ܕܝܢ ܕܚܠܝܢ ܠܝ. ܟܕ ܡܠܦܝܢ ܡܠܦܢܘܬܐ
8 ܕܦܘܩܕܢܐ ܕܒܢܝܢܫܐ܀ ܟܕ ܫܒܩܬܘܢ ܓܝܪ ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܠܗܐ.
ܐܚܝܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܒܢܝܢܫܐ. ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܩܣܛܐ
ܘܕܟܣܐ ܘܐܚܪܢܝܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܕܕܡܝܢ ܠܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ܀
9 ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܫܦܝܪܐܝܬ ܡܣܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܠܗܐ.

4 tenentes traditionem Seniorum. Et a foro *venientes*, niſi abluant ſe, non edunt: et alia multa ſunt, quæ acceperunt tenere, *nempe* lotiones poculorum, et ſextariorum, et vaſorum æneorum, et lec-
5 torum. Deinde interrogabant eum Phariſæi et Scribæ, Quare diſcipuli tui non ambulant ſecundum traditionem Seniorum, ſed
6 manibus illotis comedunt panem? Ipſe autem reſpondens dixit iis, Quod bene prophetavit Eſaias de vobis hypocritis, ſicut ſcriptum eſt; Hic populus labiis ſuis honorat me, cor eorum autem longe abeſt a
7 me. Fruſtra autem colunt me, docentes doctrinas mandatorum ho-
8 minum. Relinquentes enim mandatum Dei, tenetis traditionem hominum, *nempe* lotiones ſextariorum et poculorum, et alia multa
9 ſimilia hujuſmodi facitis. Et dicebat iis, Bene rejicitis mandatum

ܐܠܗܐ ܕܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܬܛܪܘܢ܀ ܡܘܫܐ ܓܝܪ ܐܡܪ܆ ܕܝܩܪ 10
ܠܐܒܘܟ ܘܠܐܡܟ. ܘܗܘ ܕܐܡܪ ܒܝܫܐܝܬ ܠܐܒܐ ܐܘ ܠܐܡܐ: ܒܡܘܬܐ
ܢܡܘܬ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܐܢ ܢܐܡܪ ܒܪܢܫܐ ܠܐܒܐ 11
ܐܘ ܠܐܡܐ. *ܩܘܪܒܢ: ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ *ܩܘܪܒܢܐ: ܗܘ ܡܐ ܕܐܢ
ܡܢܝ ܬܬܥܕܪ܆ ܘܠܐ ܬܘܒ ܫܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ܆ ܘܠܐ ܡܕܡ 12
ܠܡܥܒܕ ܠܐܒܘܗܝ ܐܘ ܠܐܡܗ. ܟܕ ܡܒܛܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܠܬܐ 13
ܕܐܠܗܐ: [1]ܒܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܗܝ ܕܐܫܠܡܬܘܢ. ܘܕܕܡܝܢ
ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܣܓܝܐܬܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ܀ [2]ܘܟܕ ܩܪܐ ܠܟܠܗ 14
ܟܢܫܐ ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܫܡܥܘܢܝ ܟܠܟܘܢ. ܘܐܣܬܟܠܘ.
ܘܠܐ ܡܕܡ ܐܝܬ ܕܠܒܪ ܡܢ ܒܪܢܫܐ ܕܥܐܠ ܠܗ. ܗܘ ܕܡܨܐ ܠܡܛܢܦܘ 15

* κορβᾶν
* δῶρον

Dei, ut traditionem veſtram ſervetis. Moſes enim dixit, Honora 10
patrem tuum, et matrem tuam; et qui maledicit patri aut matri,
morte moriatur. Vos autem dicitis, Si dixerit homo patri aut ma- 11
tri, Corban (quod eſt, Donum) quodcunque a me lucraberis; Et 12
non amplius ſinitis eum nihil facere patri ſuo, aut matri ſuæ: Irri- 13
tum facientes ſermonem Dei † per traditionem veſtram quam tra-
didiſtis: et ſimilia hujuſmodi multa facitis. ‡ Et quum advocaſſet 14
omnem turbam, dicebat iis, Audite me omnes vos, et intelligite.
Nihil eſt extra hominem, introiens in eum, quod poteſt polluere 15

---

[1] ܒܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ] In margine MSti (ܒܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ) ܗܝ ܣܟܠܬܐ

[2] ܘܟܕ ܩܪܐ] (ܘܟܕ ܩܪܐ) ܬܘܒ

† per traditionem veſtram] Lectio marg. (per traditionem veſtram) Stultam.

‡ Et quum advocaſſet] (Et quum advocaſſet) Iterum.

ܠܗ. ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܕܢܦܩܝܢ ܡܢܗ܆ [1]ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܐܝܠܝܢ
16 ܕܡܛܢܦܝܢ ܠܒܪܢܫܐ. ܐܢ ܐܢܫ ܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܠܡܫܡܥ
17 ܢܫܡܥ܀ ܘܟܕ ܥܠ ܠܒܝܬܐ ܡܢ ܟܢܫܐ܆ ܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ
18 ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܠܗ ܡܛܠ ܦܠܐܬܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܟܢܐ ܐܦ
ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢܐ ܐܝܬܝܟܘܢ܆ [2]ܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܕܟܠܡܕܡ ܕܡܢ ܠܒܪ ܥܐܠ ܠܒܪܢܫܐ܆ ܠܐ ܡܨܐ ܡܛܢܦ ܠܗ܆
19 ܡܛܠ ܕܠܐ ܥܐܠ ܠܠܒܗ܆ ܐܠܐ ܠܟܪܣܗ. ܘܠܒܝܬ ܙܒܠܐ
20 ܢܦܩ. ܟܕ ܡܕܟܐ ܠܟܠܗܘܢ ܡܐܟܘ̈ܠܬܐ. ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ܆ ܕܗܘ
21 ܡܐ ܕܡܢ ܒܪܢܫܐ ܢܦܩ܆ ܗܘ ܡܛܢܦ ܠܒܪܢܫܐ. ܡܢ ܠܓܘ
ܓܝܪ ܡܢ ܠܒܐ ܕܒܢ̈ܝܢܫܐ ܚܘ̈ܫܒܐ ܒ̈ܝܫܐ ܢܦܩܝܢ. ܓܘ̈ܪܐ.
22 ܙܢܝ̈ܘܬܐ. ܩܛ̈ܠܐ. ܓܢ̈ܒܘܬܐ. ܥܠܘ̈ܒܘܬܐ. ܢܟܠܐ.

eum : ſed quæ egrediuntur ex eo, † illa ſunt quæ polluunt hominem. Si quis habet aures ad audiendum, audiat. Et quum introiſſet in domum a turba, interrogabant eum diſcipuli ejus de parabola. Et dicit iis, Sic etiam vos non intelligentes eſtis ? ‡ Non intelligitis quod quicquid extrinſecus ingreditur in hominem, non poteſt polluere eum ? Quia non ingreditur in cor ejus, ſed in ventrem ejus, et in locum ſtercoris exit, purgans omnes eſcas. Dicebat autem, Quod ex homine egreditur, id polluit hominem. Ab intus enim, ex corde hominum, cogitationes malæ egrediuntur, adulteria, ſcortationes, cædes, Furta, ava-

16 17, 18, 19, 20, 21, 22

---

1 ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܛܢܦܝܢ ܠܒܪܢܫܐ.] In margine MSti (ܗܠܝܢ) ܡܛܢܦܝܢ (ܠܒܪܢܫܐ)

2 ܠܐ] (ܠܐ) ܥܕܟܝܠ

† Illa ſunt quæ polluunt hominem] Lectio Marg. (Illa) Polluunt (hominem)

‡ Non] Nondum.

ܦܚܙܘܬܐ. ܥܝܢܐ ܒܝܫܬܐ. ܓܘܕܦܐ. ܫܘܒܗܪܘܬܐ. ܫܛܝܘܬܐ.
ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܒ̈ܝܫܬܐ܆ ܡܢ ܠܓܘ ܢܦܩ̈ܢ ܘܡܛܢ̈ܦܢ 23
ܠܒܪܢܫܐ. ¹ܘܡܢ ܬܡܢ ܟܕ ܩܡ ܐܙܠ ܠܬܚܘ̈ܡܐ ܕܨܘܪ 24
ܘܨܝܕܢ. ܘܟܕ ܥܠ ܠܒܝܬܐ܆ ܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ ܕܐܢܫ ܢܕܥ. ܘܠܐ
ܐܫܟܚ *ܠܡܛܫܝܘ܀ ²ܫܡܥܬ ܓܝܪ ܐܢܬܬܐ ܡܛܠܬܗ 25
ܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ̇ ܒܪܬܗ ܪܘܚܐ ܛܢ̊ܦܬܐ܆ ܘܟܕ ܐܬܬ. ܢܦܠܬ
ܥܠ ܪ̈ܓܠܘܗܝ. ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܕܝܢ ܗܝ ܐܢܬܬܐ ܚܢܦܬܐ܆ 26
ܣܘܪܝܬܐ ܦܘܢܝܩܝܬܐ ܒܓܢܣܐ܀ ܘܡܬܟܫܦܐ ܗܘܬ ܠܗ܆
ܕܫܐܕܐ ܢܦܩ ܡܢ ܒܪܬܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ̇. 27
ܫܒܘܩ ܠܘܩܕܡ ܕܢܣܒܥܘܢ ܒ̈ܢܝܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ
ܕܫܦܝܪ܆ ܠܡܣܒ ܠܚܡܐ ܕܒ̈ܢܝܐ܆ ܘܠܡܪܡܝܘ ܠܟܠ̈ܒܐ.
ܗܝ ܕܝܢ ܥܢܬ ܘܐܡܪܐ ܠܗ. ܐܝܢ. ܡܪܝܐ. ܐܦ ܓܝܪ ܟܠ̈ܒܐ ܡܢ 28

* λαθεῖν

ritiæ, malitiæ, dolus, laſcivia, oculus malus, blaſphemia, ſuperbia, amentia. 23 Omnia hæc mala ab intus egrediuntur, et polluunt hominem. 24 † Et inde quum ſurrexiſſet, abiit in confinia Tyri et Sidonis: et quum ingreſſus eſſet domum, nolebat ut quiſquam ſciret, et non potuit latere. 25 ‡ Audivit enim mulier de eo, cujus habebat filia ſpiritum immundum: et quum veniſſet, procidit ad pedes ejus. 26 (Erat autem illa mulier gentilis, Syrophœniſſa genere) Et rogabat eum ut dæmonium ejiceret ex filia ſua. 27 Ipſe autum Jeſus dixit ei, Sine prius ſaturari filios: non enim eſt bonum accipere panem filiorum, et projicere canibus. 28 Ipſa autem reſpondit, et dicit ei, Etiam, Domine: etenim canes ſub menſis comedunt de

[1] ܘܡܢ ܬܡܢ] In margine MSti (ܡܢ ܬܡܢ) ܕܝܢ

[2] ܫܡܥܬ ܓܝܪ ܐܢܬܬܐ] ܐܠܐ ܡܚܕܐ (ܫܡܥܬ ܐܢܬܬܐ)

† Et inde] Lectio marg. (inde) Autem.

‡ Audivit enim mulier] Sed ſtatim (audivit mulier)

29 ܐܟܠܝܢ ܦܬܘܪܐ ܐܟܠܝܢ ܡܢ ܦܪ̈ܬܘܬܐ *ܕܛܠܝ̈ܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ̇. * παιδίων
ܡܛܠ ܗܕܐ ܡܠܬܐ ܙܠܝ. ܢܦܩ ܠܗ ܕܝܘܐ ܡܢ ܒܪܬܟܝ.
30 ܘܟܕ ܐܙܠܬ ܠܒܝܬܗ̇. ܐܫܟܚܬ ܠܕܝܘܐ ܕܢܦܩ. ܘܠܒܪܬܗ̇
31 ܕܪܡܝܐ ܥܠ ܥܪܣܐ. ܘܬܘܒ ܟܕ ܢܦܩ ܡܢ ܬܚܘܡܐ ܕܨܘܪ ܘܨܝܕܢ.
ܐܬܐ ܠܘܬ ܝܡܐ ܕܓܠܝܠܐ. ܒܡܨܥܬܐ ܕܬܚܘܡܐ ܕܥܣܪܐ ܡܕܝܢ̈ܬܐ.
32 ܘܡܝܬܝܢ ܠܗ ܚܪܫܐ *ܦܐܡܐ. ܘܡܦܝܣܝܢ ܠܗ. ܐܝܟܢܐ * μογιλάλον
33 ܕܢܣܝܡ ܥܠܘܗܝ ܐܝܕܐ. ܘܟܕ ܕܒܪܗ ܡܢ ܟܢܫܐ ܠܚܘܕܘܗܝ.
ܐܪܡܝ ܨܒ̈ܥܬܐ ܕܝܠܗ ܒܐܕܢ̈ܘܗܝ. ܘܟܕ ܪܩ ܩܪܒ ܠܠܫܢܗ.
34 ܘܟܕ ܚܪ ܒܫܡܝܐ ܐܬܬܢܚ. ܘܐܡܪ ܠܗ *ܐܬܦܬܐ. ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ * ἐφφαθὰ
35 ܐܬܦܬܚ. ܘܡܚܕܐ ܐܬܦܬܚ ܠܗ ܡܫ̈ܡܥܬܐ. ܘܐܫܬܪܝ
36 ܐܣܪܐ ܕܠܫܢܗ. ܘܡܡܠܠ ܗܘܐ ܬܪܝܨܐܝܬ. ܘܦܩܕ ܐܢܘܢ.
ܕܠܐ ܠܐܢܫ ܢܐܡܪܘܢ. ܟܡܐ ܕܝܢ ܗܘ ܡܦܩܕ ܗܘܐ ܠܗܘܢ.
37 ܝܬܝܪܐܝܬ ܡܟܪܙܝܢ ܗܘܘ: ܘܒܝܬܝܪ ܝܬܝܪܐܝܬ ܡܬܕܡܪܝܢ
ܗܘܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܕܫܦܝܪܐܝܬ ܟܠܡܕܡ ܥܒܕ. ܘܠܚܪ̈ܫܐ ܥܒܕ

29 micis filiorum. Et dixit ei, Propter hunc ſermonem abi: exiit
30 dæmonium a filia tua. Et quum abiiſſet domum ſuam, invenit
31 dæmonium egreſſum, et filiam ſuam jacentem ſuper lectum. Et
iterum quum egreſſus eſſet de finibus Tyri et Sidonis, venit ad mare
32 Galilææ, per medium finium Decapolis. Et adducunt ad eum ſurdum balbutientem, et precantur eum ut ponat ſuper eum manum.
33 Et quum abduxiſſet eum e turba privatim, miſit digitos ſuos in aures
34 ejus: et quum ſpuiſſet, tetigit linguam ejus. Et quum ſuſpexiſſet in
35 cœlum, ingemuit, et dixit ei, Ethphatha, quod eſt, adaperitor. Et
ſtatim adapertæ ſunt ei aures, et ſolutum eſt vinculum linguæ ejus,
36 et loquebatur recte. Et præcepit iis, ut nemini dicerent: Quanto
37 autem ipſe præcipiebat iis, magis amplius prædicabant. Et multo
magis mirabantur, dicentes, Bene omnia facit: et ſurdos facit

Cap. VIII. ܠܡܫܡܥܘ : ܘܠܐ ܡܡ̈ܠܠܢܐ ܠܡܡܠܠܘ ܀ ܒܗܢܘܢ ܝܘ̈ܡܬܐ܂ 1
ܟܕ ܟܢܫܐ ܛܒ ܣܓܝܐܐ ܐܝܬ ܗܘܐ : ܘܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡܕܡ
ܕܢܐܟܠܘܢ܆ ܟܕ ܩܪܐ ܠܬܠܡܝܕ̈ܐ܂ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܡܬܪܚܡ ܐܢܐ 2
ܥܠ ܟܢܫܐ܆ ܡܛܠ ܕܗܐ ܡܢ ܟܕܘ ܝܘ̈ܡܬܐ ܬܠܬܐ ܡܩܘܝܢ
ܠܘܬܝ܆ ܘܠܝܬ ܠܗܘܢ ܡܕܡ ܕܢܐܟܠܘܢ܂ ܘܐܢ ܫܪܐ ܐܢܐ ܠܗܘܢ 3
ܨܝܡܐ ܠܒ̈ܬܝܗܘܢ܂ ܡܫܬܪܝܢ ܒܐܘܪܚܐ܂ ܐܢܫ̈ܝܢ ܓܝܪ ܡܢܗܘܢ
ܡܢ ܪܘܚܩܐ ܐܬܘ܂ ܘܦܢܘ ܠܗ ܬܠܡܝܕ̈ܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܢ 4
ܐܝܟܐ ܠܗܠܝܢ ܡܫܟܚ ܐܢܫ ܗܪܟܐ ܒܡܕܒܪܐ܆ ܠܡܣܒܥܘ
ܠܚܡܐ܂ ܘܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܂ ܟܡܐ ܠܚܡܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ܂ 5
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܫܒܥܐ܂ ܘܦܩܕ ܠܟܢ̈ܫܐ ܠܡܣܬܡܟܘ ܥܠ 6
ܐܪܥܐ܂ ܘܟܕ ܢܣܒ ܠܗܢܘܢ ܫܒܥܐ ܠܚܡ̈ܐ܆ ܐܘܕܝ܂ ܘܩܨܐ܂
ܘܝܗܒ ܗܘܐ ܠܬܠܡܝܕ̈ܘܗܝ ܐܝܟܢܐ ܕܢܣܝܡܘܢ܂ ܘܣܡܘ
ܠܟܢ̈ܫܐ܂ ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܢܘ̈ܢܐ ܩܠܝܠ̈ܐ܆ ܘܐܦ ܠܗܘܢ ܟܕ 7
ܒܪܟ܆ ܐܡܪ ܕܢܣܝܡܘܢ ܐܦ ܗܠܝܢ܂ ܐܟܠܘ ܕܝܢ ܘܣܒܥܘ܂ ܘܫܩܠܘ 8

Cap. VIII. audire, et mutos loqui. In illis diebus, quum turba valde 1
multa eſſet, nec haberent quod comederent; quum advocaſſet
diſcipulos, dicit iis, Miſereor ſuper turbam, quia jam dies tres 2
manent apud me, et non habent quod comedant. Et ſi dimiſero 3
eos jejunos in domos ſuas, deficient in via: quidam enim ex iis
e longinquo venerunt. Et reſponderunt ei diſcipuli ejus, di- 4
centes, Unde illos poterit quis hic in Deſerto ſaturare pane? Et 5
interrogabat eos, Quot panes habetis? Ipſi autem dixerunt, ſep-
tem. Et præcepit turbis diſcumbere ſuper terram. Et quum 6
accepiſſet illos ſeptem panes, gratias egit, et fregit; et dabat
diſcipulis ſuis ut apponerent; et appoſuerunt turbæ. Et habe- 7
bant piſciculos paucos: et iis quum benedixiſſet, dixit ut ap-
ponerent etiam iſtos. Comederunt autem et ſaturati ſunt: et 8

ܬܘ̈ܬܪܐ ܕܩܨ̈ܝܐ ܫܒܥܐ ܐܣܦ̈ܝܕܐ. ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܗܢܘܢ 9
ܕܐܟܠܘ܆ ܐܝܟ ܐܪܒܥܐ ܐܠܦ̈ܝܢ. ܘܫܪܐ ܐܢܘܢ. ܘܟܕ ܣܠܩ 10
ܡܚܕܐ ܠܐܠܦܐ ܥܡ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܐܬܐ ܠܐܬܪ̈ܘܬܐ *ܕܕܠܡܢܘܬܐ܀ * Δαλμανουθα
ܘܢܦܩܘ ܦܪ̈ܝܫܐ ܘܫܪܝܘ ܠܡܒܥܐ ܥܡܗ. ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗ 11
ܐܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܟܕ ܡܢܣܝܢ ܠܗ. ܘܐܬܬܢܚ ܒܪܘܚܐ ܕܝܠܗ 12
ܟܕ ܐܡܪ. ܡܢܐ ܕܪܐ ܗܢܐ ܐܬܐ ܒܥܐ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
ܐܢ ܬܬܝܗܒ ܠܕܪܐ ܗܢܐ ܐܬܐ. ܘܟܕ ܫܒܩ ܐܢܘܢ܆ ܣܠܩ ܬܘܒ 13
ܠܐܠܦܐ ܘܐܙܠ ܠܥܒܪܐ. ܘܛܥܘ ܕܢܣܒܘܢ ܠܚ̈ܡܐ. ܘܐܠܐ ܐܢ 14
ܚܕ ܠܚܡܐ ܠܝܬ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܒܐܠܦܐ܀ ܘܡܦܩܕ ܗܘܐ 15
ܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܚܘܪܘ. *ܚܙܘ ܡܢ ܚܡܝܪܐ ܕܦܪ̈ܝܫܐ. ܘܡܢ * βλεπετε
ܚܡܝܪܐ ܕܗܪܘܕܝܣ܀ ܘܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬ ܚܕ̈ܕܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ 16
ܡܛܠ ܕܠܚ̈ܡܐ ܠܝܬ ܠܢ. ܘܟܕ ܝܕܥ ܝܫܘܥ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ܆ 17

9 ſuſtulerunt reliquias fragmentorum ſeptem ſportas. Erant autem
10 illi qui comederant, quaſi quatuor millia: et dimiſit eos. Et
quum aſcendiſſet ſtatim in navigium cum diſcipulis ſuis, vene-
11 runt in loca Dalmanutha. Et egreſſi ſunt Phariſæi, et cœpe-
runt diſputare cum eo, et quærebant ab eo ſignum de cœlo, ten-
12 tantes eum. Et ingemuit ſpiritu ſuo, dicens, Quid generatio
hæc ſignum quærit? Amen dico vobis, ſi dabitur generationi
13 huic ſignum. Et quum reliquiſſet eos, aſcendit rurſum in navi-
14 gium, et abiit in ulteriorem ripam. Et obliti ſunt ſumere panes:
15 et niſi unum panem non habebant ſecum in navigio. Et præci-
piebat iis, dicens, Cavete, videte a fermento Phariſæorum, et
16 a fermento Herodis. Et ratiocinabantur ad invicem, dicentes,
17 Quia panes non habemus. Et quum cognoviſſet Jeſus, dixit iis,

ܡܢܐ ܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ[1] ※ ܒܠܒܘܬܟܘܢ ܙܥܘܪܝ ܗܝܡܢܘܬܐ ↙.
ܡܛܠ ܕܠܚܡܐ ܠܝܬ ܠܟܘܢ. ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ:
ܘܠܐ ܡܬܒܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܥܕܟܝܠ ܡܛܦܫܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ
18 ܠܒܐ ܕܝܠܟܘܢ: ܥܝܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܐܕܢܐ
ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܠܐ ܥܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ:
19 ܟܕ ܠܗܠܝܢ ܚܡܫܐ ܠܚܡܐ ܩܨܝܬ ܠܗܘܢ ܚܡܫܐ ܐܠܦܐ:
ܟܡܐ ܩܘܦܝܢܐ ܡܠܝܐ ܕܩܨܝܐ ܫܩܠܬܘܢ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܪܥܣܪ.
20 ܟܕ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܫܒܥܐ ܠܐܪܒܥܐ ܐܠܦܐ: ܟܡܐ ܐܣܦܘܪܝܕܐ
21 ܡܠܝܬܐ ܕܩܨܝܐ ܫܩܠܬܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ. ܫܒܥܐ. ܘܐܡܪ
22 ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܀ ܘܐܬܐ
ܠܒܝܬ ܨܝܕܐ: ܘܡܩܪܒܝܢ ܠܗ ܣܡܝܐ. ܘܡܬܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ:
23 ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܩܦ ܠܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܚܕ ܒܐܝܕܗ ܕܣܡܝܐ

Quid ratiocinamini † ※ in cordibus veſtris, puſilli fide ↙ quia panes non habetis? Nondum intelligitis, neque conſideratis? adhuc ſtupidum habetis cor veſtrum? Oculos habetis, et non videtis? 18 et aures habetis, et non auditis? neque memores eſtis? Quum 19 illos quinque panes fregi illis quinque millibus, quot cophinos plenos fragmentorum ſuſtuliſtis? Dicunt ei, Duodecim. Quum 20 autem illos ſeptem quatuor millibus, quot ſportas plenas fragmentorum ſuſtuliſtis? Ipſi autem dixerunt, Septem. Et dicebat iis, 21 Quomodo nondum intelligitis? Et venit in Bethſaidam: et of- 22 ferunt ei cæcum, et rogabant eum ut tangeret eum. Et quum 23

---

[1] ※ ܒܠܒܘܬܟܘܢ ܙܥܘܪܝ ܗܝܡܢܘܬܐ ↙] In margine MSti ܒܠܒܘܬܟܘܢ
ܙܥܘܪܝ ܗܝܡܢܘܬܐ: ܠܐ ܐܫܬܟܚ ܒܬܪܝܢ ܨܚܚܐ ܝܘܢܝܐ ܘܠܐ ܒܗܘ
ܦܫܝܛܐ ܥܬܝܩܐ ܀

† ※ in cordibus veſtris, puſilli fide ↙] Marg. "In cordibus veſtris puſilli fide," non inventum eſt in duobus exemplaribus Græcis, neque in antiquo Syriaco.

ܐܦܩܗ ܠܒܪ ܡܢ ܩܪܝܬܐ. ܘܟܕ ܪܩ ܒܥܝ̈ܢܘܗܝ: ܣܡ
ܥܠܘܗܝ ܐܝ̈ܕܘܗܝ. ܘܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗ: ܐܢ ܡܕܡ ܚܙܐ.
24 ܘܟܕ ܚܪ ܐܡܪ ܗܘܐ. ܚܙܐ ܐܢܐ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ ܕܡܗܠܟܝܢ ܐܝܟ
25 ܐܝ̈ܠܢܐ. ܒܬܪܟܢ ܬܘܒ ܣܡ ܐܝ̈ܕܘܗܝ ܥܠ ܥܝ̈ܢܘܗܝ ܘܥܒܕܗ
26 ܕܢܚܙܐ. ܘܬܩܢ ܘܚܙܐ ܢܗܝܪܐܝܬ ܠܟܠܡܕܡ. ܘܫܕܪܗ ܠܒܝܬܗ
ܟܕ ܐܡܪ. [1]ܐܦܠܐ ܠܩܪܝܬܐ ܬܥܘܠ: ܘܠܐ ܬܐܡܪ ܠܐܢܫ ܒܩܪܝܬܐ܀
27 ܘܢܦܩ ܝܫܘܥ ܘܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܠܩܘܪܝܐ ܕܩܣܪܝܐ ܗܝ
[2]ܕܦܝܠܝܦܘܣ. ܘܒܐܘܪܚܐ ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܟܕ
28 ܐܡܪ ܠܗܘܢ: ܡܢܘ ܐܡܪܝܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܕܐܝܬܝ. ܗܢܘܢ
ܕܝܢ ܥܢܘ. ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ. ܘܐܚܪ̈ܢܐ ܠܐܠܝܐ. ܐܚܪ̈ܢܐ
29 ܕܝܢ ܚܕ ܡܢ ܢܒ̈ܝܐ. ܘܗܘ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ

apprehendiſſet manum cæci, eduxit eum extra pagum: et quum expuiſſet in oculos ejus, poſuit ſuper eum manus ſuas, et interro-
24 gabat eum, ſi quid videret. Et quum aſpexiſſet, dicebat, Video
25 homines ambulantes ſicut arbores. Deinde iterum poſuit manus ſuas ſuper oculos ejus, et fecit eum videre: et reſtitutus eſt, et
26 vidit lucide omnia. Et miſit eum domum ſuam, dicens, † Ne-
27 que in pagum ingrediaris, neque dixeris cuipiam in pago. Et egreſſus eſt Jeſus, et diſcipuli ejus, in vicos Cæſareæ Philippi: et in via interrogabat diſcipulos ſuos, dicens iis, Quem dicunt homines
28 me eſſe? Ipſi autem reſponderunt, Johannem Baptiſtam; et alii,
29 Eliam; alii autem, unum ex prophetis. Et ipſe dicit iis, Vos

[1] ܐܦܠܐ ܠܩܪܝܬܐ ܬܥܘܠ] In margine MSti ܘܐܢ ܬܥܘܠ ܠܩܪܝܬܐ: ܠܐ ܠܐܢܫ ܬܐܡܪ ܒܩܪܝܬܐ܀

[2] ܕܦܝܠܝܦܘܣ] ܐܚܝ· ܦ ܦܪܝ

† Neque in pagum ingrediaris] Lectio marg. Et ſi ingrediaris in pagum, nemini dixeris in pago.

ܡܢܘ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܢܐ. ܟܕ ܥܢܐ ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܠܗ.
30 ܐܢܬ ܐܢܬܝܘ ܗܘ ܡܫܝܚܐ܀ ܘܟܐܐ ܒܗܘܢ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܠܐܢܫ
31 ܢܐܡܪܘܢ ܡܛܠܬܗ. ܘܫܪܝ ܠܡܠܦܘ ܐܢܘܢ܆ ܕܘܠܐ ܠܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ ܣܓܝܐܬܐ ܠܡܚܫ܆ ܘܠܡܣܬܠܝܘ ܡܢ ܩܫ̈ܝܫܐ ܘܪܒܝ
ܟܗܢܐ ܘܣܦܪ̈ܐ܆ ܘܠܡܬܩܛܠܘ ܘܒܬܪ ܬܠܬܐ ܝܘ̈ܡܝܢ ܠܡܩܡ.
32 ܘܓܠܝܐܝܬ ܠܡܠܬܐ ܡܡܠܠ ܗܘܐ܀ ܘܟܕ ܕܒܪܗ ܦܛܪܘܣ
33 ܫܪܝ ܠܡܟܐܐ ܒܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܬܦܢܝ ܘܚܙܐ
ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ: ܟܐܐ ܒܦܛܪܘܣ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܙܠ ܠܟ
ܠܒܣܬܪܝ ܣܛܢܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܬܪܥܐ ܐܢܬ ܗܠܝܢ ܕܐܠܗܐ܆
34 ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܕܒܢ̈ܝܢܫܐ܀ ܘܟܕ ܩܪܐ ܠܟܢܫܐ ܥܡ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܐܡܪ
ܠܗܘܢ. [1]ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܨܒܐ ܒܬܪܝ ܠܡܐܬܐ܆ ܢܟܦܘܪ ܗܘ ܒܗ
35 ܘܢܫܩܘܠ ܙܩܝܦܗ ܘܢܐܬܐ ܒܬܪܝ. ܗܘ ܓܝܪ ܕܐܢ ܨܒܐ ܢܦܫܗ ܕܢܚܝܗ

autem quem dicitis me eſſe? Reſpondens autem Petrus, dixit ei,
Tu es Chriſtus. Et objurgavit eos, ut nemini dicerent de eo. 30
Et cœpit docere eos, quod oporteret Filium hominis multa pati, 31
et reprobari a Senioribus, et principibus Sacerdotum, et Scribis;
et occidi, et poſt tres dies reſurgere. Et aperte ſermonem loque- 32
batur. Et quum aſſumpſiſſet eum Petrus, cœpit increpare eum.
Ipſe autem Jeſus quum converſus eſſet, et vidiſſet diſcipulos ſuos, 33
increpavit Petrum, dicens, Abi poſt me Satana, quoniam non
cogitas quæ *ſunt* Dei, ſed quæ *ſunt* hominum. Et quum advo- 34
caſſet turbam cum diſcipulis ſuis, dixit iis, † Quicunque voluerit
poſt me venire, abneget ſeipſum, et tollat crucem ſuam, et ſequa-
tur me. Quicunque enim voluerit animam ſuam ſervare, perdet 35

[1] ܗܘ ܐܝܢܐ] In margine MSti ܐܢ (ܐܝܢܐ)

† Quicunque] Lectio marg. Si (quis)

ܠܡܚܣܝܘܬܗ. ܢܘܒܕܝܘܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܘܒܕ ܢܦܫܐ ܕܝܠܗ
36 ܡܛܠܬܝ ܘܡܛܠ ܐܘܐܢܓܠܝܘܢ. ܢܚܝܝܘܗ. ܡܢܐ ܓܝܪ
ܐܬܝܬܪܘܬܗ ܠܒܪܢܫܐ: ܐܢ ܢܬܐܪ ܥܠܡܐ ܟܠܗ ܘܢܚܣܪ ܢܦܫܐ
37 ܕܝܠܗ. ܐܘ ܡܢܐ ܢܬܠ ܒܪܢܫܐ ܚܠܘܦܐ ܕܢܦܫܐ ܕܝܠܗ ܀
38 ܗܘ ܓܝܪ ܕܢܒܗܬ ܒܝ ܘܒܡܠܝ ܕܝܠܝ ܒܕܪܐ ܗܢܐ ܓܝܪܐ ܘܚܛܝܐ:
ܐܦ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܢܒܗܬ ܒܗ. ܡܐ ܕܐܬܐ ܒܫܘܒܚܐ ܕܐܒܘܗܝ
1 ܥܡ ܡܠܐܟܐ ܩܕܝܫܐ ܀ ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ: ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ Cap. IX.
ܠܟܘܢ: ܕܐܝܬ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܗܪܟܐ ܩܝܡܝܢ: ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ
ܕܠܐ ܢܛܥܡܘܢ ܡܘܬܐ: ܥܕܡܐ ܕܢܚܙܘܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ
2 ܕܐܬܬ ܒܚܝܠܐ ܀ ܘܒܬܪ ܫܬܐ ܝܘܡܝܢ: ܕܒܪ ܝܫܘܥ
ܠܦܐܛܪܘܣ ܘܠܝܥܩܘܒ ܘܠܝܘܚܢܢ: ܘܐܣܩ ܐܢܘܢ ܠܛܘܪܐ
ܪܡܐ ܠܚܘܕܝܗܘܢ ܠܒܠܚܘܕܝܗܘܢ. ܘܐܫܬܚܠܦ ܕܡܘܬܗ
3 ܩܕܡܝܗܘܢ: ܘܡܐܢܘܗܝ ܗܘܘ ܕܨܡܚܝܢ ܚܘܪܐ ܛܒ ܐܝܟ

eam; qui autem perdiderit animam ſuam propter me et propter
36 Evangelium, ſervabit eam. Quid enim proderit homini, ſi lucretur
37 mundum totum, et jacturam faciat animæ ſuæ? Aut quid dabit
38 homo compenſationem animæ ſuæ? Quemcunque enim puduerit
mei, et ſermonum meorum, in generatione hac adultera et peccatrice, et Filium hominis pudebit ejus, quum venerit in gloria Patris
1 ſui cum angelis ſanctis. Et dicebat iis, Amen dico vobis, quod Cap. IX.
ſunt quidam ex illis qui hic ſtant, qui non guſtabunt mortem,
2 donec viderint regnum Dei veniſſe cum poteſtate. Et poſt dies
ſex, aſſumit Jeſus Petrum, et Jacobum, et Johannem, et ſubducit
eos in montem excelſum ſeorſim ipſos ſolos: et mutata fuit forma
3 ejus coram ipſis. Et veſtimenta ejus facta ſunt ſplendentia,

ܬܠܓܐ܃ ܗܠܝܢ ܕܐܝܟܢܘܬܗܘܢ ܩܨܪܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܚܘܪܘ܂
4 ܘܐܬܚܙܝ ܠܗܘܢ ܐܠܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ܃ ܘܐܝܬܝܗܘܢ ܕܡܡܠܠܝܢ
5 ܥܡ ܝܫܘܥ܂ ܘܥܢܐ ܦܛܪܘܤ ܐܡܪ ܠܝܫܘܥ܂ ܪܒܝ܂
ܕܫܦܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܕܗܪܟܐ ܢܗܘܐ ܐܢܚܢ܂ ܘܢܥܒܕ ܡܛܠܝ̈ܬܐ
6 ܬܠܬܐ܂ ܠܟ ܚܕܐ܃ ܘܠܡܘܫܐ ܚܕܐ܃ ܘܠܐܠܝܐ ܚܕܐ܂ ܠܐ ܓܝܪ ܝܕܥ
ܗܘܐ ܡܢܐ ܢܡܠܠ܂ ܐܚܝܕܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ¹ܡܢ ܕܚܠܬܐ܂
7 ܘܗܘܬ ܥܢܢܐ ܕܡܛܠܠܐ ܥܠܝܗܘܢ܂ ²ܘܐܬܐ ܩܠܐ ܡܢ ܥܢܢܐ
※ ܕܐܡܪ ✓܃ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܝ ܚܒܝܒܐ܂ ܠܗ
8 ܫܡܥܘ܂ ܘܡܢ ܫܠܝ ܟܕ ܚܪܘ܃ ܠܐ ܬܘܒ ܘܠܐ ܐܢܫ ܚܙܘ܃ ܐܠܐ
9 ܐܢ ܠܝܫܘܥ ܒܠܚܘܕ ܥܡܗܘܢ܃ ܟܕ ܢܚܬܝܢ ܕܝܢ ܡܢ ܛܘܪܐ܃
ܦܩܕ ܐܢܘܢ܃ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܠܐܢܫ ܢܫܬܥܘܢ ܗܠܝܢ ܕܚܙܘ܃ ܐܠܐ ܐܢ ܐܡܬܝ
10 ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ ܢܩܘܡ ⁘ ܘܡܠܬܐ ܐܚܝܕܘ ܒܠܘܬܗܘܢ܃

candida valde ſicut nix, qualia fullo in terra non poteſt dealbare.
4 Et apparuit iis Elias cum Moſe: et erant loquentes cum Jeſu.
5 Et reſpondens Petrus dixit Jeſu, Rabbi, bonum eſt ut hic ſimus: et faciamus tabernacula tria, tibi unum, et Moſi unum, et Eliæ unum.
6 Non enim ſciebat quid loqueretur: erant enim exterriti.
7 Et facta eſt nubes obumbrans eos; †et venit vox e nube, ※ dicens ✓, Hic eſt filius meus dilectus, illum audite.
8 Et repente quum aſpexiſſent, amplius neminem viderunt, niſi Jeſum ſolum ſecum.
9 Quum deſcenderent autem de monte, præcepit iis, ut nemini narrarent quæ viderant, niſi poſtquam Filius hominis a mortuis reſurrexiſſet.
10 Et ſermonem continuerunt apud ſe, quæ-

1 ܡܢ ܕܚܠܬܐ] In margine MSti ܕܚ̈ܝܠܐ
2 ܘܐܬܐ] ܘܗܘܐ

† et venit] Lectio marg. Et facta eſt.

ܟܕ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ¹ܐܚܕܐ܆ ܕܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܝ ܕܡܢ ܡܝ̈ܬܐ
11 ܢܩܘܡ܀ ܘܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܛܠ ܕܐܡܪܝܢ
12 ܣܦܪ̈ܐ܆ ܕܠܐܠܝܐ ܙܕܩ ܕܢܐܬܐ ܠܘܩܕܡ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ
ܠܗܘܢ܆ ܐܠܝܐ ²ܡܢ ܐܬܐ ܠܘܩܕܡ ܕܢܬܩܢ ܟܠܡܕܡ.
³ܘܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ ܥܠ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܣܓܝܐܬܐ ܢܚܫ
13 ܘܢܬܫܝܛ. ܐܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܐܦ ܐܠܝܐ ܐܬܐ܆ ܘܥܒܕܘ
14 ⁴ܠܗ ܟܠ ܡܐ ܕܨܒܘ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ ܥܠܘܗܝ܀ ܘܟܕ
ܐܬܐ ܠܘܬ ܬܠܡܝ̈ܕܐ܆ ܚܙܐ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܠܘܬܗܘܢ܆
15 ܘܣܦܪ̈ܐ ܕܒܥܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗܘܢ. ܘܡܚܕܐ ܟܠܗ
ܟܢܫܐ ܟܕ ⁵ܚܙܝܘܗܝ܆ ܬܘܗ. ܘܟܕ ܪܗܛܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ. ܫܐܠܝܢ

11 rentes † una quid eſſet illud a mortuis reſurgere. Et interrogabant eum dicentes, Quid dicunt Scribæ, quod Eliam oporteat
12 venire prius? Ipſe autem reſpondens dixit iis, Elias ‡ quidem venit prius, ut reſtituat omnia: || et ſicut ſcriptum eſt de Filio
13 hominis, ut multa patiatur, et contemnatur. Sed dico vobis, quod et Elias venit, et fecerunt § ei quæcunque voluerunt,
14 ſicut ſcriptum eſt de eo. Et quum veniſſet ad diſcipulos, vidit
15 turbam multam apud eos; et Scribas diſputantes cum iis. Et ſtatim omnis turba quum * vidiſſet eum, ſtupuit; et currentes ad

1	ܐܚܕܐ]	In margine MSti	ܡܢܗ
2	ܡܢ]		ܐܡܬܝ
3	ܘܐܝܟܢܐ]		ܐܝܟܢܐ
4	ܠܗ]		ܒܗ
5	ܚܙܝܘܗܝ܆ ܬܘܗ]		ܚܙܐܘܗܝ ܬܘܗܘ
†	una]	Lectio Marg.	Ab eo.
‡	quidem]		Quum.
‖	et ſicut]		Sicut.
§	ei]		In eum.
*	vidiſſet eum, ſtupuit]		Vidiſſent eum, ſtupuerunt.

ܗܘܘ ܫܐܠܝܢ ܒܫܠܡܗ. ܘܫܐܠ ܗܘܐ ܠܣܦܪ̈ܐ ܡܢܐ ܕܪܫܝܢ ܐܢܬܘܢ 16
ܥܡܗܘܢ. ܘܥܢܐ ܚܕ ܡܢ ܟܢܫܐ ܐܡܪ. ܡܠܦܢܐ: ܐܝܬܝܬ 17
ܠܒܪܝ ܠܘܬܟ: ܕܐܝܬ ܠܗ ܪܘܚܐ ܕܠܐ ܡܡܠܠܐ. ܘܐܝܟܐ ܕܐܢ 18
ܡܕܪܟܐ ܠܗ: ܚܒܛܐ ܠܗ. ܘܡܪܥܐ. ܘܡܚܪܩ ܫܢ̈ܐ
ܕܝܠܗ. ܘܝܒܫ. ܘܐܡܪܬ ܠܬܠܡܝ̈ܕܝܟ ܕܢܦܩܘܢܗ. ܘܠܐ
ܐܫܟܚܘ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ¹ܠܗܘܢ ܐܡܪ. *ܐܘ ܕܪܐ ܠܐ 19
ܡܗܝܡܢܐ: ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܠܘܬܟܘܢ ܐܗܘܐ. ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ
ܐܣܝܒܪܟܘܢ. ܐܝܬܐܘܗܝ #ܠܗܪܟܐ✓ ܠܘܬܝ. ܘܐܝܬܝܘܗܝ 20
ܠܘܬܗ. ܘܟܕ ܚܙܝܗ ܪܘܚܐ: ܡܚܕܐ ܚܒܛܬܗ. ܘܟܕ ܢܦܠ
ܥܠ ܐܪܥܐ: ܡܬܥܓܠ ܗܘܐ ܟܕ ܡܪܥܐ. ܘܫܐܠ ܠܐܒܘܗܝ: 21
ܟܡܐ ܙܒܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܢ ܕܗܕܐ ܗܘܬ ܠܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܡܢ
ܛܠܝܘܬܗ. ܘܙܒ̈ܢܐ ܣܓܝ̈ܐܐ: ܐܦ ܒܢܘܪܐ ܐܪܡܝܬܗ ܘܒܡ̈ܝܐ 22

eum ſalutabant eum. Et interrogabat Scribas, Quid diſputatis eum 16
apud ipſos? Et reſpondens unus e turba dixit, Magiſter, adduxi 17
filium meum ad te, habentem ſpiritum mutum. Et ubicunque ap- 18
prehendit eum, concutit eum, et lacerat, et frendet dentibus
ſuis, et areſcit: et dixi diſcipulis tuis ut ejicerent eum, et non
potuerunt. Ipſe autem reſpondens † illis dixit, O generatio in- 19
credula, quouſque apud vos ero? quouſque tolerabo vos? Ad-
ducite eum # hic ✓ ad me. Et adduxerunt illum ad eum. Et 20
quum vidiſſet eum ſpiritus, ſtatim contudit eum, et quum ceci-
diſſet in terram, volutabatur lacerans *ſe*. Et interrogavit patrem 21
ejus, quantum temporis eſt, ex quo hoc accidit ei? Ipſe autem
dixit, Ab infantia ſua. Et temporibus multis et in ignem 22

1 ܠܗܘܢ] In margine MSti ܠܗ

† illis] Lectio marg. Illi.

ܐܒܡܝܐ ܕܢܘܒܕܝܘܗܝ. ܐܠܐ ܗܘ ܡܕܡ ܕܡܨܐ ܐܢܬ ܥܕܪ ܠܢ܆ ܟܕ
23 ܡܬܪܚܡ ܐܢܬ ܥܠܝܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܐܢ ܡܫܟܚ
ܐܢܬ ܠܡܗܝܡܢܘ܆ ܟܠܗܝܢ ܡܫܟܚܢܝܬܐ ܠܗܘ ܕܡܗܝܡܢ.
24 ܘܡܚܕܐ ܟܕ ܩܥܐ ܐܒܘܗܝ ܕܛܠܝܐ ܥܡ ܕܡܥ̈ܐ ܐܡܪ ܗܘܐ܆
25 ܡܗܝܡܢ ܐܢܐ. ܥܕܪ ܠܠܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܝ܀ ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܕܪܗܛ ܠܘܬܗ ܟܢܫܐ܆ ܟܐܐ ܒܪܘܚܐ ܗܘ ܛܢܦܐ ܟܕ ܐܡܪ
ܠܗ. ܪܘܚܐ ܠܐ ܡܡܠܠܐ ܘܚܪܫܬܐ܆ ܐܢܐ ܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟܝ܆ ܦܘܩܝ
26 ܡܢܗ. ܘܠܐ ܬܘܒ ܬܥܘܠ ܒܗ. ܘܟܕ ܩܥܐ ܘܣܓܝܐܬܐ
ܫܪܕܗ ܢܦܩ. ܘܗܘܐ ܐܝܟ ܡܝܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܣܓܝ̈ܐܐ
27 ܢܐܡܪܘܢ. ܕܡܝܬ ܠܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ܆ ܐܚܕܗ ܒܐܝܕܗ
28 ܘܐܩܝܡܗ ܘܩܡ܀ ܘܟܕ ܗܘ ܥܠ ܠܒܝܬܐ܆ ܬܠܡܝܕ̈ܘܗܝ
ܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܚܢܢ ܠܐ
29 ܐܫܟܚܢ ܠܡܦܩܘܬܗ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܢܐ ܓܢܣܐ ܘܠܐ

abjecit eum et in aquas, ut perderet eum: ſed, quod poſſis, adjuva nos, miſertus noſtri. 23 Ipſe autem Jeſus dixit ei, Si potes credere, omnia poſſibilia ſunt credenti. 24 Et ſtatim quum exclamaſſet pater pueri cum lacrymis, dicebat: Credo, ſuccurre incredulitati meæ. 25 Quum vidiſſet autem Jeſus quod accurreret ad ſe turba, objurgavit ſpiritum impurum, dicens ei, Spiritus mute et ſurde, ego præcipio tibi, exi ab eo, et ne amplius ingrediaris in eum. 26 Et quum clamaſſet, et multum diſcerpſiſſet eum, exiit: et factus eſt ſicut mortuus, adeo ut multi dicerent, quod mortuus eſſet. 27 Ipſe autem Jeſus apprehendit eum manu ejus, et erexit eum, et ſurrexit. 28 Et quum ipſe ingreſſus eſſet domum, diſcipuli ejus interrogabant eum ſeorſim, Quare nos non potuimus ejicere eum? 29 Et dixit iis, Hoc genus non ulla re poteſt

30 ܒܡܕܡ ܡܨܐ ܠܡܦܩ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܒܨܠܘܬܐ ܘܒܨܘܡܐ܀ ܘܡܢ
ܢܦܩ ܡܢ ܬܡܢ܆ ܥܒܪܝܢ ܗܘܘ ܒܝܕ ܓܠܝܠܐ. ܘܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ
31 ܕܐܢܫ ܢܕܥ. ܡܠܦ ܗܘܐ ܓܝܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ ܗܘܐ
ܠܗܘܢ: ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ ܒܐܝܕܝ̈ܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ
ܘܢܩܛܠܘܢܗ. ܘܟܕ ܐܬܩܛܠ. ¹ܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ ܢܩܘܡ.
32 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܠܡܠܬܐ܆ ܘܕܚܠܝܢ ܗܘܘ
33 ܠܡܫܐܠܘܗܝ܀ ܘܐܬܐ ܠܟܦܪܢܚܘܡ. ܘܟܕ ܒܒܝܬܐ
ܗܘܐ ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܆ ܕܡܢܐ ܒܐܘܪܚܐ ܐܢܬܘܢ ܠܘܬܟܘܢ
34 ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܝܬܘܢ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܫܬܝܩܝܢ ܗܘܘ. ܠܘܬ
ܚܕ̈ܕܐ ܓܝܪ ²ܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ ܒܐܘܪܚܐ܆ ܕܡܢܘ ܢܗܘܐ ܐܢܫ ܡܢܗܘܢ
35 ܪܒ. ܘܟܕ ܝܬܒ. ܩܪܐ ܠܬܪܥܣܪ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܘ ܕܨܒܐ
ܕܗܘܐ ܩܕܡܝܐ ܢܗܘܐ ܐܚܪܝܐ ܕܟܠܢܫ

exire, niſi precatione et jejunio. Et quum egreſſus eſſet inde, 30
tranſibant per Galilæam: et nolebat ut quiſquam ſciret. Doce- 31
bat enim diſcipulos ſuos, et dicebat iis; Filius hominis tradetur
in manus hominum, et occident eum, et quum occiſus fuerit † die
tertio reſurget. Ipſi autem neſciebant illum ſermonem, et time- 32
bant ab eo interrogare. Et venit Capernaum; et quum in domo 33
eſſet, interrogabat eos, Quid in via apud voſipſos diſputabatis?
Ipſi autem ſilebant: apud ſeipſos enim ‡ loquuti fuerant in via, quis 34
futurus eſſet maximus. Et quum ſediſſet, advocavit duodecim, 35
et dicit iis; Is qui vult primus eſſe, erit ultimus omnium, et

[1] ܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ] In margine MSti ܒܬܪ (ܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ)

[2] ܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ] ܡܬܚܫܒܝܢ (ܗܘܘ)

† die tertio] Lectio marg. Poſt (diem tertium)

‡ loquuti fuerant] Diſputabant

36 ܘܡܫܡܫܢܐ ܕܟܠܗܘܢ܀ ܘܟܕ ܢܣܒ ܛܠܝܐ ܐܩܝܡܗ ܒܡܨܥܬܐ
37 ܕܝܠܗܘܢ܂ ܘܟܕ ܓܦܦܗ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܗܘ ܕܐܢ ܠܚܕ ܡܢ
ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܛܠܝ̈ܐ ܢܩܒܠ ܒܫܡܐ ܕܝܠܝ܂ ܠܝ ܡܩܒܠ܀
ܘܗܘ ܕܐܢ ܠܝ ܢܩܒܠ܂ ܠܐ ܠܝ ܡܩܒܠ܂ ܐܠܐ ܠܗ̇ܘ
38 ܕܫܕܪܢܝ܀ ܥܢܐ ܠܗ ܝܘܚܢܢ ܟܕ ܐܡܪ܂ ܡܠܦܢܐ܂
ܚܙܝܢ ܠܐܢܫ ܕܒܫܡܐ ܕܝܠܟ ܡܦܩ ܕܝܘ̈ܐ: ܗܘ ܕܠܐ ܢܩܦ ܠܢ܂
39 ܘܟܠܝܢܝܗܝ ⁜ ܡܛܠ ܕܠܐ ܢܩܦ ܠܢ ✓. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ܂
ܠܐ ܬܟܠܘܢܝܗܝ܂ ܠܐ ܐܝܬ ܓܝܪ ܐܢܫ ܗܘ ܕܥܒܕ ܚܝܠܐ ܒܫܡܐ
40 ܕܝܠܝ܂ ܘܢܫܟܚ ܠܥܓܠ ܒܫܥܬܗ ܠܡܨܚܝܘܬܝ܂ ܗܘ ܓܝܪ
41 ܕܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ¹ܠܘܩܒܠܟܘܢ ܚܠܦܝܟܘܢ ܐܝܬܘܗܝ܀ ܗܘ ܓܝܪ
ܕܢܫܩܝܟܘܢ ܟܣܐ ܕܡ̈ܝܐ ²ܒܫܡܐ ܕܕܡܫܝܚܐ ܐܝܬܝܟܘܢ܂ ܐܡܝܢ ܐܡܪ

36 miniſter omnium. Et quum accepiſſet puerum, ſtatuit eum in
37 medio eorum: et quum amplexus eſſet eum, dixit iis, Quicunque unum ex talibus pueris exceperit in nomine meo, me excipit; et quicunque me exceperit, non me excipit, ſed illum qui miſit
38 me. Reſpondit ei Johannes, dicens, Magiſter, vidimus quendam in nomine tuo ejicientem dæmonia, qui non ſequitur nos;
39 et prohibuimus eum, ⁜ quia non ſequitur nos ✓. Ipſe autem Jeſus dixit, Ne prohibeatis eum: nemo enim eſt qui faciat virtutem
40 in nomine meo, et poſſit cito maledicere mihi. Qui enim non
41 eſt † contra vos, pro vobis eſt. Qui enim bibendum præbuerit vobis poculum aquæ ‡ in nomine, quia Chriſti eſtis, amen dico

---

1 ܠܘܩܒܠܟܘܢ ܚܠܦܝܟܘܢ] In margine MSti ܠܘܩܒܠܢ ܚܠܦܝܢ

2 ܒܫܡܐ] (ܒܫܡܐ) ܕܝܠܝ

† contra vos, pro vobis] Lectio marg. Contra nos, pro nobis.

‡ in nomine.] (in nomine) Meo.

ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܠܐ ܢܐܒܕ ܐܓܪܗ ∴ ܘܗܘ ܕܢܟܫܠ ܠܚܕ ܡܢ 42
ܙܥܘܪܐ ܗܠܝܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܝ : ܕܦܩܚ ܐܝܬܝܗ ܠܗ ܗܘܬ
ܐܢ ܡܬܬܪܡܝܐ. ܠܟܠ ܪܚܝܐ ܗܘܬ ܟܐܦܐ ܕܚܡܪܐ ܒܨܘܪܗ
ܘܪܡܐ ܒܝܡܐ ∴ ܘܐܢ ܡܟܫܠܐ ܠܟ ܐܝܕܟ. ܦܣܘܩܝܗ ܡܢܟ. 43
ܕܦܩܚ ܐܝܬܝܗ ܠܟ ܕܦܣܝܩܐ ܠܚܝ̈ܐ ܠܡܥܠ ∴ ܐܘ ܕܟܕ ܬܪܬܝܢ
ܐܝ̈ܕܝܢ ܐܝܬ ܠܟ. ܠܡܐܙܠ ܠܓܗܢܐ ܕܢܘܪܐ ܕܠܐ ܕܥܟܐ. ܐܝܟܐ 44
ܕܬܘܠܥܐ ܕܝܠܗܘܢ ܠܐ ܡܝܬܐ. ܘܢܘܪܗܘܢ ܠܐ ܕܥܟܐ ∴ ܘܐܢ 45
ܪܓܠܟ ܡܟܫܠܐ ܠܟ. ܦܣܘܩܝܗ ܡܢܟ. ܕܦܩܚ ܐܝܬܝܗ ܠܟ
ܕܬܥܘܠ ܠܚܝ̈ܐ ܚܓܝܪܐ. ܐܘ ܕܟܕ ܬܪ̈ܬܝܢ ܪ̈ܓܠܝܢ ܐܝܬ ܠܟ:
ܠܡܬܬܪܡܝܘ ܠܓܗܢܐ ܕܢܘܪܐ ܕܠܐ ܕܥܟܐ. ܐܝܟܐ ܕܬܘܠܥܐ ܕܝܠܗܘܢ 46
ܠܐ ܡܝܬܐ. ܘܢܘܪܗܘܢ ܠܐ ܕܥܟܐ ∴ ܘܐܢ ܥܝܢܟ ܡܟܫܠܐ ܠܟ 47
ܐܦܩܝܗ. ܕܦܩܚ ܐܝܬܝܗ ܠܟ ܕܒܚܕܐ ܥܝܢܐ ܠܡܥܠ ܠܡܠܟܘܬܐ
ܕܐܠܗܐ. ܐܘ ܕܟܕ ܬܪ̈ܬܝܢ ܥ̈ܝܢܝܢ ܐܝܬ ܠܟ. ܠܡܬܬܪܡܝܘ ܠܓܗܢܐ ܕܢܘܪܐ:

vobis, non perdet mercedem ſuam. Et quicunque offenderit 42
unum ex puſillis iſtis, qui credunt in me, bonum eſſet ei potius,
ſi injectus eſſet lapis molaris ad collum ejus, et projiceretur in
mare. Et ſi offenderit te manus tua, abſcinde eam: melius eſt 43
tibi, mutilum ingredi ad vitam, quam, quum duæ manus ſunt
tibi abire in gehennam ignis, qui non extinguitur: Ubi vermis 44
eorum non moritur, et ignis eorum non extinguitur. Et ſi pes 45
tuus offenderit te, abſcinde eum: melius eſt tibi ingredi ad vitam
claudum, quam, quum duo pedes ſunt tibi, conjici in gehennam
ignis, qui non extinguitur: Ubi vermis eorem non moritur, et 46
ignis eorum non extinguitur. Et ſi oculus tuus offenderit te, 47
erue eum: melius eſt tibi unoculum ingredi in regnum Dei,
quam, quum duo oculi ſunt tibi, conjici in gehennam ignis:

48 ܐܝܟܐ ܕܬܘܠܥܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܠܐ ܡܝܬܐ܆ ܘܢܘܪܐ ※ܗܘܢ✓ ܠܐ ܕܥܟܐ܀
49 ܟܠ ܓܝܪ ܒܢܘܪܐ ܢܬܡܠܚ. ܘܟܠ ܕܒܚܬܐ ܒܡܠܚܐ
50 ܬܬܡܠܚ܀ ܛܒܐ ܗܘ ܡܠܚܐ. ܐܢ ܕܝܢ *ܡܠܚܐ* ܠܐ ※ αλας ※ αναλον
ܡܬܡܠܚܐ ܢܗܘܐ܆ ܒܡܢܐ ܬܬܒܠܘܢܗ. ܗܘܘ ܠܟܘܢ ܐܝܬ ܒܟܘܢ
1 ܡܠܚܐ. ܘܐܫܬܠܡܘ ܠܚܕܕܐ܀ ܘܡܢ ܩܡ ܡܢ ܬܡܢ܆ ܐܬܐ CAP. X.
ܠܬܚܘܡܐ ܕܝܗܘܕ ܡܢ ܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܘܐܬܝܢ ܐܟܚܕܐ ܠܘܬܗ
ܟܢ̈ܫܐ ܠܘܬܗ. ܘܐܝܟ ܕܡܥܕ ܗܘܐ ܬܘܒ ܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܀
2 ܘܡܢ ܩܪܒܘ ܦܪ̈ܝܫܐ ܫܐܠܘܗܝ ܕܐܢ ܫܠܝܛ ܠܓܒܪܐ ܐܢܬܬܐ
3 ܠܡܫܪܐ܆ ܟܕ ܡܢܣܝܢ ܠܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ
4 ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܦܩܕ ܠܟܘܢ ܡܘܫܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ܆
ܕܡܘܫܐ ܐܦܣ ܕܢܟܬܘܒ ¹ܐܦܘܣܛܐܣܝܢ ܢܟܬܘܒ ܘܢܫܪܐ.
5 ܘܡܢ ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܘܩܒܠ ܩܫܝܘܬ ܠܒܟܘܢ

48 Ubi vermis eorum non moritur, et ignis ※ eorum ✓ non extinguitur.
49 Omnis enim igne ſalietur; et omnis victima ſale ſalietur.
50 Bonus eſt ſal: ſi autem ſal inſulſus fiat, quonam condietis eum?
1 Habete in vobis ſalem, et pacifici eſtote alii cum aliis. Et quum ſurrexiſſet inde, venit in fines Judææ, per ulterius Jordanis; et conveniunt iterum turbæ ad eum: et ſicut conſueverat, rurſum CAP. X.
2 docebat eos. Et quum acceſſiſſent Phariſæi, interrogaverunt
3 eum, Si licet viro uxorem dimittere? tentantes eum. Ipſe autem
4 reſpondens dixit iis, Quid præcepit vobis Moſes? Ipſi autem dixerunt, Moſes permiſit libellum abſceſſionis ſcribere, et dimit-
5 tere. Et reſpondens Jeſus dixit iis, Pro duritia cordis veſtri

---

1 ܐܦܘܣܛܐܣܝܢ] Scribitur inter lin. ܕܫܘܒܩܢܐ

6 ܟܬܒ ܠܟܘܢ ܦܘܩܕܢܐ ܗܢܐ: ܡܢ ܕܝܢ ܫܘܪܝܐ ܕܒܪܝܬܐ: ܕܟܪܐ
7 ܘܢܩܒܬܐ ܥܒܕ ܐܢܘܢ ܐܠܗܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܢܫܒܘܩ ܒܪܢܫܐ
8 ܠܐܒܐ ܕܝܠܗ ܘܠܐܡܐ: ܘܢܩܦ ܠܘܬ ܐܢܬܬܐ ܕܝܠܗ. ܘܢܗܘܘܢ
ܬܪ̈ܝܗܘܢ ܠܚܕ ܒܣܪܐ܀ ܡܟܝܠ. ܠܐ ܗܘܘ ܐܝܬܝܗܘܢ ܬܪܝܢ. ܐܠܐ
9 ܚܕ ܒܣܪܐ. ܗܘ ܡܕܡ ܕܐܠܗܐ [1]ܙܘܓ. ܒܪܢܫܐ ܠܐ ܢܦܪܘܫ܀
10 ܘܒܒܝܬܐ ܬܘܒ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ: ܡܛܠܬܗ ܡܢ ܡܛܠܬܗ
11 ܫܐܠܘܗܝ܀ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܘ ܕܐܢ ܢܫܪܐ ܐܢܬܬܗ ܘܢܣܒ
12 ܐܚܪܬܐ. ܓܐܪ ܥܠܝܗ. ܘܐܢ ܐܢܬܬܐ ܬܫܪܐ ܠܒܥܠܐ ܕܝܠܗ
13 ܘܬܙܕܘܓ ܠܐܚܪܢܐ. ܓܝܪܐ܀ ܘܡܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܛܠܝ̈ܐ ܐܝܟܢܐ
ܕܢܬܩܪܒ ܒܗܘܢ. ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܢ ܟܐܝܢ ܗܘܘ ܒܗܘܢ ܕܡܩܪܒܝܢ.
14 ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܬܟܪܝ. [2]ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܒܘܩܘ ܠܛܠܝ̈ܐ

ſcripſit vobis mandatum iſtud. Ab autem initio creationis, maſculum et fœminam fecit eos Deus. Propter hoc relinquet homo patrem ſuum et matrem, et adhærebit uxori ſuæ: Et erunt duo in carnem unam: itaque non amplius ſunt duo, ſed una caro. Quod Deus conjunxit, homo ne ſeparet. Et in domo iterum diſcipuli ejus de eodem interrogaverunt eum. Et dicit iis, Quicunque dimiſerit uxorem ſuam, et duxerit aliam, adulterium committit adverſus eam. Et ſi mulier dimiſerit virum ſuum, et nupſerit alii, mœchatur. Et offerebant ei pueros, ut tangeret eos: diſcipuli autem objurgabant illos qui offerebant. Quum vidiſſet autem Jeſus, indignatus eſt; † et dixit iis, Sinite pueros venire ad 6 7 8 9 10 11 12 13 14

[1] ܙܘܓ] In margine MSti συνέζευξεν
ܫܘܝܘܙܘܓܝܘܗܝ

[2] ܘܐܡܪ] ܘܟܕ ܟܐܐ (ܐܡܪ)

† et dixit] Lectio marg. Et quum objurgaſſet *eos* (dixit)

ܠܘܬܝ܂ ܘܠܐ ܬܟܠܘܢ ܐܢܘܢ܂ ܕܕܝܠܗܘܢ ܓܝܪ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ܆
15 ܐܝܬܝܗ̇ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܂ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܗܘ
ܕܐܢ ܠܐ ܢܩܒܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܟ ܛܠܝܐ܂ ܠܐ ܢܥܘܠ
16 ܠܗ܂ ܘܟܕ ܓܦܦ ܐܢܘܢ܆ # ܣܡ ܐܝܕܘܗܝ ܥܠܝܗܘܢ ✓
17 ܘܡܒܪܟ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܀ ܘܟܕ ܢܦܩ ܗܘܐ ܠܡܐܙܠ ܒܐܘܪܚܐ܆
ܪܗܛ ʹܚܕ܂ ܘܟܕ ܢܦܠ ܥܠ ܒܘܪܟܘܗܝ܂ ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗ܂
ܡܠܦܢܐ ܛܒܐ܆ ܡܢܐ ܐܥܒܕ ܕܚܝܐ ܕܠܥܠܡ ܐܐܪܬ܂
18 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ܂ ܠܡܢܐ ܠܝ ܐܡܪ ܐܢܬ ܛܒܐ܂
19 ܠܐ ܐܢܫ ܛܒܐ ܐܠܐ ܐܢ ܚܕ ܐܠܗܐ܂ ܠܦܘܩܕܢܐ ܝܕܥ ܐܢܬ܂ ܠܐ
ܬܓܘܪ܂ ܠܐ ܬܩܛܘܠ܂ ܠܐ ܬܓܢܘܒ܂ ܠܐ ܬܣܗܕ ܕܓܠܬܐ܂ ܠܐ
20 ܬܛܠܘܡ܂ ܝܩܪ ܠܐܒܐ ܕܝܠܟ ܘܠܐܡܐ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܦܢܐ
ܐܡܪ ܠܗ܂ ܡܠܦܢܐ܂ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܢܛܪܬ ܡܢ ܛܠܝܘܬܐ
21 ܕܝܠܝ܂ # ܡܢܐ ܬܘܒ ܚܣܝܪ ܐܢܐ ✓܀ ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܚܪ ܒܗ

me, et ne prohibeatis eos: illorum enim qui tales *ſunt*, eſt regnum Dei.
15 Amen dico vobis, Quiſquis non acceperit regnum Dei ſicut puer, non ingredietur in illud.
16 Et quum in ulnas accepiſſet eos, # poſuit manus ſuas ſuper eos, et ✓ benedicebat iis.
17 Et quum egreſſus eſſet ut iret in via, accurrit † unus, et quum procidiſſet ſuper genua ſua, interrogabat eum, Magiſter bone, quid faciam ut vitam æternam poſſideam?
18 Ipſe autem Jeſus dixit ei, Quid me dicis bonum? nemo bonus, niſi unus, *nempe* Deus.
19 Mandata noſti: Non mœchaberis; non occides; non furaberis; non teſtaberis falſo; non fraudabis: honora patrem tuum, et matrem.
20 Ipſe autem reſpondens dixit ei, Magiſter, hæc omnia obſervavi a pueritia mea:
21 # quo amplius indigeo ✓? Jeſus autem

---

1 ܚܕ] In margine MSti ܐܢܫ ܥܬܝܪܐ

† unus] Quidam dives.

ܐܚܒܗ ܘܐܡܪ ܠܗ܂ ※ ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ ܓܡܝܪܐ ܠܡܗܘܐ ✓܆
ܚܕܐ ܚܣܝܪܐ ܠܟ܂ ܙܠ ܟܠܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܟ ܙܒܢ܂ ܘܗܒ
ܠܡܣܟ̈ܢܐ܆ ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܣܝܡܬܐ ܒܫܡܝܐ܂ ܘܬܐ ܒܬܪܝ܂ ܟܕ
ܫܩܠ ܐܢܬ ܙܩܝܦܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܟܡܪ ܥܠ ܡܠܬܐ܆ 22
ܐܙܠ ܟܕ ܡܬܥܩ܂ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܐܝܬ ܠܗ ܩܢܝ̈ܢܐ
ܣܓܝ̈ܐܐ܂ ܘܟܕ ܚܪ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ܂ ܟܡܐ ܒܥܛܠܐܝܬ 23
ܗܠܝܢ *ܕܢܟ̈ܣܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ܆ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܥܐܠܝܢ܂ * ܢܟ̈ܣܐ
ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܢ ܡܬܬܡܗܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܡܠ̈ܘܗܝ܂ ܗܘ ܕܝܢ 24
ܝܫܘܥ ܬܘܒ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܒ̈ܢܝ܆ ܟܡܐ ܥܛܝܠܐ
ܠܐܝܠܝܢ ܕܬܟܝܠܝܢ ܥܠ ܢܟ̈ܣܐ܆ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ
ܠܡܥܠ܂ ܦܫܝܩ ܗܘ ܓܡܠܐ ܕܒܚܪܘܪܐ 25
ܕܡܚܛܐ ¹ܢܥܒܪ܂ ܐܘ ܕܥܬܝܪܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܠܡܥܠ܂ ܗܢܘܢ 26
ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܠܘܬ ܢܦܫܗܘܢ܆

quum intuitus eſſet eum, dilexit eum, et dixit ei, ※ Si vis perfectus eſſe ✓, unum deeſt tibi: abi, quæcunque habes vende, et da pauperibus, et habebis theſaurum in cœlo; et veni, ſequere me tollens crucem. Ipſe autem mœſtus factus ſermone, abiit 22
contriſtatus: erat enim habens poſſeſſiones multas. Et quum 23
intuitus eſſet Jeſus dixit diſcipulis ſuis, Quam difficulter illi qui opes habent, in regnum Dei introibunt! Diſcipuli autem 24
obſtupeſcebant ſuper ſermonibus ipſius. Ipſe autem Jeſus iterum reſpondens dixit iis, Filii mei, quam difficile eſt illis qui confidunt in opibus, in regnum Dei intrare? Facilius eſt καμιλον per foramen 25
acus † tranſire, quam divitem in regnum Dei intrare. Ipſi 26
autem magis mirabantur, dicentes ad ſemetipſos, Et quis poteſt

1 ܢܥܒܪ] In margine MSti ܢܥܘܠ

† tranſire] Lectio marg. Ingredi.

ܘܡܢܘ ܗܟܝܠ ܡܨܐ ܠܡܬܦܪܩܘ. ܟܕ ܚܪ ܒܗܘܢ ܕܝܢ ܝܫܘܥ 27
ܐܡܪ. ܠܘܬ ܒܢܝܢܫܐ ܠܐ ܡܬܡܨܝܢܘܬܐ ܗܝ. ܐܠܐ ܠܐ ܠܘܬ
ܐܠܗܐ. ܟܠܗܝܢ ܓܝܪ ܡܬܡܨܝܢܘܬܐ ܐܝܬܝܗܝܢ ܠܘܬ
ܐܠܗܐ. ܘܫܪܝ ܦܛܪܘܣ ܠܡܐܡܪ ܠܗ. ܗܐ ܚܢܢ ܫܒܩܢ 28
ܟܠܡܕܡ. ܘܢܩܦܢܟ ܀ ܘܟܕ ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ. ܐܡܝܢ 29
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܠܐ ܐܝܬ ܐܢܫ ܗܘ ܕܫܒܩ ܒܝܬܐ܆ ܐܘ ܐܚܐ
ܐܘ ܐܚܘܬܐ܆ ܐܘ ܐܒܐ ܐܘ ܐܡܐ܆ ܐܘ ܐܢܬܬܐ ܐܘ ܒܢܝܐ܆ ܐܘ
ܐܓܘܪܣܐ ܡܛܠܬܝ ܘܡܛܠ ܐܘܢܓܠܝܘܢ܆ ܕܠܐ ܢܣܒ ܡܐܐ 30
ܐܦܝܢ ܗܫܐ ܒܙܒܢܐ ܗܢܐ܆ ܒ̈ܬܐ ܘܐ̈ܚܐ ܘܐ̈ܚܘܬܐ ܘܐܡܐ ܘܒ̈ܢܝܐ
ܘܐܓܘ̈ܪܣܐ ܥܡ ܪ̈ܕܘܦܝܐ܆ ܘܒܥܠܡܐ ܗܘ ܕܐܬܐ ܚ̈ܝܐ ܕܠܥܠܡ ܀
ܣܓܝܐܐ ܕܝܢ ܢܗܘܘܢ ܩ̈ܕܡܝܐ ܐ̈ܚܪܝܐ. ܘܐ̈ܚܪܝܐ ܩ̈ܕܡܝܐ ܀ 31
ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܒܐܘܪܚܐ ܟܕ ܣܠܩܝܢ ܠܐܘܪܫܠܡ܆ 32

27 ſervari? Quum intuitus eſſet eos autem Jeſus, dicit, Apud homines impoſſibile eſt, ſed non apud Deum; omnia enim poſſibilia
28 ſunt apud Deum. † Et cœpit Petrus dicere ei, Ecce nos reliqui-
29 mus omnia, et ſequuti ſumus te. Et reſpondens Jeſus dixit, Amen dico vobis, nemo eſt qui reliquerit domum, aut fratres, aut ſorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut
30 agros, propter me et propter evangelium; Qui non accipiet centuplicia nunc in tempore hoc, domos, et fratres, et ſorores, et matrem, et filios, et agros, cum perſequutionibus; et in ſeculo
31 futuro vitam æternam. Multi autem erunt primi, ultimi; et
32 ultimi, primi. Erant autem in via aſcendentes in Hieroſolymam,

2 ܘܫܪܝ] In margine MSti ܗܝܕܝܢ (ܫܪܝ)

† Et cœpit] Lectio marg. Tunc (cœpit)

ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܡܩܕܡ ܠܗܘܢ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܘܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ.
ܘܢܩܦܝܢ ܟܕ ܕܚܠܝܢ. ܘܟܕ ܕܒܪ ܬܘܒ ܠܬܪܥܣܪ: ܫܪܝ
33 ܠܡܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܥܬܝ̈ܕܢ *ܠܡܓܕܫ ܠܗ. ܕܗܐ
ܣܠܩܝܢ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ ܠܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ
ܘܠܣ̈ܦܪܐ. ܘܢܚܝܒܘܢܝܗܝ ܠܡܘܬܐ. ܘܢܫܠܡܘܢܝܗܝ
34 ܠܥܡ̈ܡܐ. ܘܢܒܙܚܘܢ ܒܗ. ܘܢܢܓܕܘܢܝܗܝ. ܘܢܪܩܘܢ
ܒܗ. ܘܢܩܛܠܘܢܝܗܝ. [1]ܘܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ ܢܩܘܡ ⁘
35 ܘܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܐܝܥܩܘܒ ܘܐܝܘܚܢܢ ܒܢ̈ܝܐ ܕܙܒܕܝ
ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܡܠܦܢܐ: ܨܒܝܢ ܕܗܘ ܡܐ ܕܐܢ ܢܫܐܠ ܡܢܟ:
36 ܬܥܒܕ ܠܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ: ܡܢܐ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
37 ܕܐܥܒܕ ܠܟܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܠܗ. ܗܒ ܠܢ ܕܚܕ ܡܢ
ܝܡܝܢܐ ܕܝܠܟ ܘܚܕ ܡܢ ܣܡܠܟ ܢܬܒ ܒܫܘܒܚܐ ܕܝܠܟ.

* συμβαίνειν

et erat præcedens eos Jeſus, et mirabantur: et ſequebantur timentes. Et quum aſſumpſiſſet iterum duodecim, cœpit dicere iis quæ futura *erant* evenire ſibi. 33 Quia ecce aſcendimus Hieroſolymam, et Filius hominis tradetur principibus Sacerdotum, et Scribis, et condemnabunt eum ad mortem, et tradent eum gentibus, 34 Et illudent ei, et flagellabunt eum, et inſpuent ei, et occident eum, † et die tertio reſurget. 35 Et acceſſerunt ad eum Jacobus et Johannes, filii Zebedæi, dicentes, Magiſter, volumus ut quodcunque petierimus a te, facias nobis. 36 Ipſe autem dixit iis, Quid vultis ut faciam vobis? 37 Ipſi autem dixerunt ei, Da nobis, ut unus a dextra tua, et unus a ſiniſtra tua ſedeamus in gloria tua.

[1] ܘܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ] In margine MSti. ܘܒܬܪ (ܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ)

† et die tertio] Lectio marg. Et poſt (diem tertium)

38 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢܐ ܫܐܠܝܢ
ܐܢܬܘܢ. ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܫܬܐ ܟܣܐ ܗܘ ܕܐܢܐ ܫܬܐ ܐܢܐ.
39 [1]ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ ܗܝ ܕܐܢܐ ܥܡܕ ܐܢܐ ܠܡܥܡܕܘ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܫܟܚܝܢ. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܣܐ ܡܢ
ܗܘ ܕܐܢܐ ܫܬܐ ܐܢܐ ܬܫܬܘܢ. ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ ܗܝ ܕܐܢܐ ܥܡܕ ܐܢܐ
40 ܬܬܥܡܕܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܠܡܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܝ ܘܡܢ ܣܡܠܐ.
41 ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܝܠܝ ܠܡܬܠ. ܐܠܐ ܠܗܘܢ [2]ܕܡܛܝܒܐ. ܘܟܕ
ܫܡܥܘ ܗܢܘܢ ܥܣܪܐ. ܫܪܝܘ ܠܡܬܚܡܬܘ ܡܛܠ ܝܥܩܘܒ
42 ܘܝܘܚܢܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܩܪܐ ܐܢܘܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܗܢܘܢ ܕܡܣܬܒܪܝܢ ܪ̈ܫܐ ܕܥܡ̈ܡܐ ܡܪ̈ܘܬܗܘܢ
43 ܐܢܘܢ. ܘܪ̈ܘܪܒܢܝܗܘܢ ܫܠܝܛܝܢ ܥܠܝܗܘܢ. ܠܐ ܗܟܢܐ ܕܝܢ
ܢܗܘܐ ܒܟܘܢ. ܐܠܐ ܗܘ ܕܐܢ ܢܨܒܐ ܕܢܗܘܐ ܪܒܐ ܒܟܘܢ. ܢܗܘܐ

38 Jeſus autem dixit iis, Neſcitis quid petatis: poteſtis bibere poculum quod ego bibo, † et baptiſmo quo ego baptizor, baptizari?
39 Ipſi autem dicunt ei, Poſſumus. Jeſus autem dixit iis, Poculum quidem quod ego bibo, bibetis; et baptiſmo quo ego baptizor,
40 baptizabimini: Ut autem ſedeatis a dextra mea, et a ſiniſtra,
41 non eſt meum dare, niſi illis quibus ‡ paratum eſt. Et quum
42 audiviſſent decem, cœperunt indignari de Jacobo et Johanne. Ipſe autem Jeſus quum advocaſſet eos, dicit iis; Scitis quod illi qui exiſtimantur principes Gentium, domini earum ſint; et magnates
43 earum poteſtatem exercent ſuper eas. Non ſic autem erit inter vos: ſed quicunque voluerit fieri magnus inter vos, erit veſter

[1] ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ] In margine MSti ܐܘ (ܡܥܡܘܕܝܬܐ)

[2] ܕܡܛܝܒܐ] (ܕܡܛܝܒܐ) ܡܢ ܐܒܝ ܕܝܠܝ

† et baptiſmo] Lectio marg. Aut (baptiſmo)

‡ paratum eſt] (Paratum eſt) A Patre meo.

ܕܝܠܟܘܢ ܡܫܡܫܢܐ. ܘܗܘ ܕܐܢ ܢܨܒܐ ܕܢܗܘܐ ܕܝܠܟܘܢ 44
ܩܕܡܝܐ܆ ܢܗܘܐ ܥܒܕܐ ܕܟܠܟܘܢ ܀ ܐܦ ܓܝܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ܆ 45
ܠܐ ܐܬܐ ܠܡܫܬܡܫܘ. ܐܠܐ ܠܡܫܡܫܘ. ܘܠܡܬܠ ܢܦܫܐ
ܕܝܠܗ ܦܘܪܩܢܐ ܚܠܦ ܣܓܝܐܐ ܀ ܘܐܬܝܢ ܠܐܝܪܝܚܘ. ܘܟܕ ܢܦܩ 46
ܗܘܐ ܡܢ ܐܝܪܝܚܘ: ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܟܢܫܐ *ܣܓܝܐܐ܆ *ܒܪܗ
ܕܛܝܡܝ *ܒܪܛܝܡܐܘܣ ܗܘ ܣܡܝܐ܆ ܝܬܒ ܗܘܐ ܥܠ ܝܕ ܐܘܪܚܐ.
ܟܕ ܡܚܕܪ. ܘܟܕ ܫܡܥ ܕܝܫܘܥ ܗܘ ܢܨܪܝܐ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܫܪܝ 47
ܠܡܩܥܐ ܘܠܡܐܡܪ܆ ܝܫܘܥ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ.
ܘܟܐܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܣܓܝܐܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܬܘܩ. ܗܘ ܕܝܢ ܣܓܝ 48
ܝܬܝܪܐܝܬ ܩܥܐ ܗܘܐ܆ [2]ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ. ܘܟܕ ܩܡ 49
ܝܫܘܥ ܐܡܪ [2]ܕܢܬܩܪܐ. ܘܩܪܝܢ ܠܗ ܠܣܡܝܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܠܗ:

* ιεριχω
* υιος
* βαρτιμαιος

miniſter. Et quicunque voluerit fieri veſtrum primus, erit ſervus 44
omnium veſtrum: Etenim Filius hominis non venit miniſtrari, 45
ſed miniſtrare; et dare animam ſuam redemptionem pro multis.
Et veniunt Jericho: et quum egrederetur de Jericho, et diſci- 46
puli ejus, et turba multa, filius Timæi Bartimæus cæcus ſedebat
juxta viam mendicans. Et quum audiviſſet quod Jeſus Nazarenus 47
eſſet, cœpit clamare et dicere, Jeſu Fili Davidis, miſerere mei.
Et objurgabant eum multi ut taceret; ipſe autem multo magis 48
clamabat, † Fili Davidis, miſerere mei. Et quum ſubſtitiſſet 49
Jeſus, dixit ‡ ut vocaretur. Et vocant cæcum, dicentes ei, Bono

2 [ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ] In margine MSti ܒܬܠܬܐ ܨܚܚܐ ܝܘܢܝܐ܆ ܒܪܐ ܕܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܐܫܬܟܚ.

2 [ܕܢܬܩܪܐ] ܩܪܘܗܝ

† Fili Davidis] Marg. In tribus exemplaribus Græcis, " Fili Filii Davidis" inventum eſt.

‡ ut vocaretur] Vocate eum.

50 ܐܬܠܒܒ. ܩܘܡ܂ ܩܪܐ ܠܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܫܕܐ ܡܐܢܐ
51 ܕܝܠܗ܂ [1]ܩܡ ܐܬܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ. ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ.
ܡܢܐ ܨܒܐ ܐܢܬ ܐܥܒܕ ܠܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܣܡܝܐ ܐܡܪ ܠܗ.
52 ܪܒܘܢܝ. ܕܐܚܙܐ. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܙܠ. ܗܝܡܢܘܬܟ
ܐܚܝܬܟ. ܘܡܚܕܐ ܚܙܐ܂ [2]ܘܢܩܦ ܗܘܐ ܠܝܫܘܥ ܒܐܘܪܚܐ܀
1 ܘܟܕ ܩܪܒܝܢ ܠܐܘܪܫܠܡ: ܠܒܝܬ ܦܐܓܐ ܘܒܝܬ ܥܢܝܐ: CAP. XI.
2 ܠܘܬ ܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ܂ ܡܫܕܪ ܬܪܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܠܩܪܝܬܐ ܗܝ ܕܠܘܩܒܠܟܘܢ܂ ܘܡܚܕܐ ܕܥܐܠܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܗ܂ ܬܫܟܚܘܢ ܥܝܠܐ ܐܣܝܪ. ܕܥܠܘܗܝ ܗܘ ܕܠܐ ܥܕܡܐ
3 ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܪܟܒ. ܫܪܘ ܐܝܬܐܘܗܝ. ܘܐܢ ܐܢܫ ܢܐܡܪ
ܠܟܘܢ ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܕܐ܂ ܐܡܪܘ ܕܠܡܪܝܐ ܐܝܬ ܣܘܢܩܢܐ

50 ſis animo, ſurge, vocat te. Ipſe autem quum abjeciſſet veſtimentum ſuum, † ſurrexit, *et* venit ad Jeſum. Et reſpondens Jeſus
51 dicit ei, Quid vis *ut* faciam tibi? Cœcus autem dixit ei, Raboni,
52 ut videam. Jeſus autem dixit ei, Abi, fides tua ſervavit te: et
1 ſtatim vidit, ‡ et ſequebatur Jeſum in via. Et quum appropinquarent Hieroſolymam, ad Bethphage et Bethaniam, ad montem CAP. XI.
2 olivarum, mittit duos ex diſcipulis ſuis, Et dicit iis; Ite in pagum qui *eſt* contra vos; et ſtatim ingredientes in eum, invenietis pullum alligatum, ſuper quem adhuc nemo hominum
3 ſedit: ſolvite, *et* adducite eum. Et ſi quis dixerit vobis, Quid facitis hoc? dicite, Quia Dominus opus habet eo: et continuo

---

1 ܩܡ] In margine MSti ܫܘܪ

2 ܘܢܩܦ ܗܘܐ ܠܝܫܘܥ] (ܘܢܩܦ ܗܘܐ) ܠܗ

† ſurrexit] Lectio marg. Exiluit.

‡ et ſequebatur Jeſum] (et ſequebatur) Eum.

4 ܣܢܝܩܘܗܝ܂ ܘܡܚܕܐ ܡܫܕܪ ܠܗ ܠܗܪܟܐ܀ ܐܙܠܘ ܕܝܢ ܘܐܫܟܚܘ
ܠܥܝܠܐ ܟܕ ܐܣܝܪ ܠܘܬ ܬܪܥܐ ܠܒܪ ܒܫܘܩܐ܂ ܘܫܪܐܘܗܝ܂
5 ܘܐܢܫܝܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܬܡܢ ܩܝܡܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗܘܢ܂
6 ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܫܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܥܝܠܐ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕ ܝܫܘܥ܂ ܘܫܒܩܘ ܐܢܘܢ܂
7 ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܥܝܠܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ܂ ܘܐܪܡܝܘ ܥܠܘܗܝ ܡܐܢ̈ܝܐ
8 ܕܝܠܗܘܢ ܘܝܬܒ ܥܠܘܗܝ܂ ܣܓܝ̈ܐܐ ܕܝܢ ܡܐܢ̈ܝܗܘܢ ܦܫܛܘ
ܒܐܘܪܚܐ܂ ܐܚܪ̈ܢܐ [1]ܣܘ̈ܟܐ ܦܣܩܝܢ ܗܘܘ [2]ܡܢ ܐ̈ܝܠܢܐ
9 ܘܡܫܘܝܢ ܒܐܘܪܚܐ܀ ܘܗܢܘܢ ܕܡܩܕܡܝܢ ܘܗܠܝܢ ⁻ܕܒܬܪܗ ✓
*ܢܩܦܝܢ܂ ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂ *ܐܘܫܥܢܐ܂܂ ܡܒܪܟܐ ܗܘ
10 ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ܂ ܡܒܪܟܬܐ ܗܝ ܗܝ ܕܐܬܝܐ ܒܫܡܗ

* ακολουθουντες
* ωσαννα

mittet eum huc. Abierunt autem et invenerunt pullum alligatum 4
ad januam foris in platea: et ſolverunt eum. Et quidam ex illis 5
qui illic ſtabant, dicebant iis, Quid facitis ſolventes pullum? Ipſi 6
autem dixerunt iis ſicut præceperat Jeſus: et dimiſerunt eos. Et 7
duxerunt pullum ad Jeſum, et injecerunt ſuper eum veſtimenta
ſua: et ſedit ſuper eum. Multi autem veſtimenta ſua ſtraverunt 8
in viam; alii ramos cædebant † ex arboribus, et ſternebant in
viam. Et illi qui ibant ante eum, et qui ⁻ poſt eum ✓ ſequeban- 9
tur, clamabant, dicentes, Hoſanna, benedictus eſt is qui venit in
nomine Domini: Benedictum eſt veniens in nomine Domini 10

---

1 ܣܘ̈ܟܐ] In margine MSti στοιβαδας
ܣܛܝ̈ܒܕܐ

2 ܐ̈ܝܠܢܐ] ܚܩ̈ܠܬܐ

† ex arboribus] Lectio marg. (ex) Agris.

ܕܐܬܝܐ܆ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܒܐ ܕܝܠܢ ܕܘܝܕ. ※ܫܠܡܐ ܒܫܡܝܐ܆
ܘܫܘܒܚܐ ܒܡܪ̈ܘܡܐ. ↙ ܐܘܫܥܢܐ ܒܡܪ̈ܘܡܐ܀ ܘܥܠ ܠܐܘܪܫܠܡ 11
ܝܫܘܥ ܘܠܗܝܟܠܐ. ܘܟܕ ܚܪ ܒܟܠܗܘܢ܆ ܟܕ ܗܝ ܟܒܪ ܥܕܢܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܪܡܫܐ܆ ܢܦܩ ܠܒܝܬ ܥܢܝܐ ܥܡ ܬܪܥܣܪ.
ܘܠܝܘܡܐ ܕܠܡܚܪ܆ ܟܕ ܢܦܩܘ ܗܘܘ ܡܢ ܒܝܬ ܥܢܝܐ 12
ܟܦܢ܀ ܘܟܕ ܚܙܐ ܬܬܐ ܡܢ ܪܘܚܩܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܛܪ̈ܦܐ܆ ܐܬܐ 13
ܕܐܢ ܟܒܪ ܢܫܟܚ ܡܕܡ ܒܗ. ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܘܬܗ ܠܐ ܡܕܡ
ܐܫܟܚ ܐܠܐ ܐܢ ܛܪ̈ܦܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܙܒܢܐ ܕܬܐ̈ܢܐ.
ܘܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ ܠܗ. ܠܐ ܬܘܒ ܡܢܟܝ ܠܥܠܡ ܘܠܐ ܐܢܫ 14
ܢܐܟܘܠ ܦܐܪܐ. ܘܫܡܥܝܢ ܗܘܘ ܬܠܡ̈ܝܕܘܗܝ܀ ܘܐܬܝܢ ܠܐܘܪܫܠܡ. 15

regnum patris noſtri Davidis: † ⁜ Pax in cælo, et gloria in ex-
11 celſis ↙, Hoſanna in excelſis. Et ingreſſus eſt Hieroſolymam Jeſus,
et in templum: et quum circumſpexiſſet omnia, quum jam
tempus eſſet veſpertinum, exivit in Bethaniam cum duodecim.
12 13 Et die craſtino quum egreſſi eſſent e Bethania, eſuriit. Et quum
vidiſſet ficum e longinquo habentem folia, venit ſi forte inveniret
aliquid in ea: et quum veniſſet ad eam, nihil invenit niſi folia:
14 non enim erat tempus ficuum. Et reſpondens dixit ei, Non am-
plius ex te in æternum quiſquam comedat fructum: et audiebant
15 diſcipuli ejus. Et veniunt Hieroſolymam: et quum ingreſſus eſſet

---

ܫܠܡܐ] In margine MSti ⁜ܫܠܡܐ ܒܫܡܝܐ܆ ܘܫܘܒܚܐ ܒܡܪ̈ܘܡܐ ↙ ܐ
ܒܫܡܝܐ ܘܫܘܒܚܐ ܒܡܪ̈ܘܡܐ܆ ܠܐ ܒܟܠܗܘܢ ܨܚ̈ܚܐ ܝܘܢܝܐ
ܡܫܬܟܚ܆ ܐܦ ܠܐ ܒܗܘ ܕܡܪܝ ܐܟܣܢܝܐ. ܒܚ̈ܕܢܐ ܕܝܢ
ܕܢܛܝܪܝܢ ܐܝܟ ܕܣܒܪܝܢ ܐܫܟܚܢܝܗܝ܀

† ⁜ Pax in cœlo, et gloria in excelſis ↙] Marg. " Pax in cœlo, et gloria in excelſis" Non in omnibus exemplaribus Græcis invenitur, neque in illo Mar Xenaiæ; in nonnullis autem accuratis, ut putamus, invenimus.

ܘܟܕ ܥܠ ܝܫܘܥ ܠܗܝܟܠܐ܇ ܫܪܝ ܠܡܦܩܘ ܠܗܢܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ
ܘܙܒܢܝܢ ܒܗܝܟܠܐ. ܘܦܬܘܪܐ ܕܡܥܪܦܢܐ: ܘܟܘܪܣܘܬܐ
16 ܕܗܢܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܝܘܢܐ ܗܦܟ. ܘܠܐ ܫܒܩ ܗܘܐ ܕܐܢܫ ܢܥܒܪ
17 ܡܐܢܐ[1] [2]ܒܝܕ ܗܝܟܠܐ. ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܟܕ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܇ ܠܐ
ܟܬܝܒ ܕܒܝܬܐ ܕܝܠܝ܇ ܒܝܬܐ ܕܨܠܘܬܐ ܢܬܩܪܐ ܠܟܠܗܘܢ
ܥܡܡܐ܇ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܥܒܕܬܘܢܝܗ ܡܥܪܬܐ ܕܠܣܛܝܐ ܀
18 ܘܫܡܥܘ ܣܦܪܐ ܘܪܒܝ ܟܗܢܐ܇ ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܕܐܝܟܢܐ
ܢܘܒܕܘܢܗܝ. ܕܚܠܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܡܢܗ. ܡܛܠ ܕܟܠܗ
19 ܟܢܫܐ ܬܡܗ ܗܘܐ ܥܠ ܡܠܦܢܘܬܐ ܕܝܠܗ ܀ ܘܟܕ ܪܡܫܐ ܗܘܐ܇
20 [3]ܢܦܩ ܗܘܐ ܠܒܪ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܨܦܪܐ ܟܕ ܥܒܪܝܢ܇
21 ܚܙܘ ܠܗ ܠܬܬܐ ܕܝܒܝܫܐ ܡܢ ܥܩܪܗ. ܘܟܕ ܐܬܥܗܕ

Jeſus in templum, cœpit ejicere eos qui vendebant et emebant in templo; et menſas numulariorum, et cathedras illorum qui vendebant columbas evertit. Et non ſinebat ut quiſquam transferret vas per templum. Et docebat, dicens iis, Nonne ſcriptum eſt, Quod domus mea, domus orationis vocabitur omnibus populis? vos autem feciſtis eam ſpeluncam latronum. Et audierunt Scribæ et principes Sacerdotum, et quærebant quomodo perderent eum: timebant enim eum, quia omnis turba admirabatur ſuper doctrina ejus. Et quum veſpera eſſet, † egrediebatur extra urbem. Et mane, quum tranſirent, viderunt ficum arefactam a radice ſua. Et 16 17 18 19 20 21

1 ܡܐܢܐ] In margine MSti σκευς ܗ̄ ܡܐܢܐ
2 ܒܝܕ ܗܝܟܠܐ] ܒܓܘ (ܗܝܟܠܐ)
3 ܢܦܩ ܗܘܐ] ܢܦܩܘ ܗܘܘ

† egrediebatur] Lectio marg. Egrediebantur.

ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܠܗ. ܪܒܝ܆ ܗܐ ܬܐܬܐ ܗܝ ܕܠܛܬܝܗ ܝܒܫܬ܀
22 ܘܟܕ ܦܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܘܝܬܘܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ
23 ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܡܝܢ ※ ܓܝܪ ✓ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܗܘ
ܕܢܐܡܪ ܠܛܘܪܐ ܗܢܐ ܕܐܫܬܩܠ ܘܐܬܪܡܐ ܒܝܡܐ܆ ܘܠܐ
ܢܬܦܠܓ ܒܠܒܗ܆ ܐܠܐ ܢܗܝܡܢ ܕܗܢܝܢ ܕܐܡܪ ܗܘܝܢ܆
24 ܢܗܘܐ ܠܗ ܡܕܡ ܕܢܐܡܪ܀ ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
ܕܟܠܗܝܢ ܡܕܡ ܕܟܕ ܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܫܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܗܝܡܢܘ
25 ܕܢܣܒܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܘܗܘܝܢ ܠܟܘܢ܀ ܘܐܡܬܝ ܕܩܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܟܕ ܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܗܘܝܬܘܢ ܫܒܩܝܢ ܐܢ ܡܕܡ ܐܝܬ ܠܟܘܢ
ܥܠ ܐܢܫ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܐܒܘܟܘܢ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ ܢܫܒܘܩ ܠܟܘܢ
26 ܣܟܠܘܬܟܘܢ. ܐܢ ܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܫܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܐܦܠܐ
27 ܐܒܘܟܘܢ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ ܢܫܒܘܩ ܠܟܘܢ ܣܟܠܘܬܟܘܢ܀ ܘܐܬܝܢ
ܬܘܒ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܟܕ ܡܗܠܟ ܒܗܝܟܠܐ܆ ܐܬܝܢ ܠܘܬܗ ※ ܪ̈ܫܐ

quum recordatus eſſet Petrus, dicit ei, Rabbi, ecce ficus, quam
22 exſecratus es, exaruit. Et reſpondens Jeſus dicit iis, Habete
23 fidem Dei. Amen ※ enim ✓ dico vobis, Quod quicunque dixerit
monti huic, Tollere, et mittere in mare, et non hæſitaverit in
corde ſuo, ſed crediderit quod ea quæ dicit fient, fiet ei quicquid
24 dixerit. Propter hoc dico vobis, Quod omnia quæcunque orantes
25 petitis, credite quod accipietis, et erunt vobis. Et quum ſtatis
orantes, eſtote remittentes ſi quid habetis adverſus aliquem, ut
26 et Pater veſter qui *eſt* in cælis remittat vobis delicta veſtra. Si
autem vos non remiſeritis, nec Pater veſter qui *eſt* in cælis,
27 remittet vobis delicta veſtra. Et veniunt rurſus in Hieroſolymam: et quum ambularet in templo, veniunt ad eum ※ principes

ܕܟܗ̈ܢܐ ܘ✓ ܣܦܪ̈ܐ ܘܩܫܝ̈ܫܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ 28
ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܬ܀ ¹ܘܡ̇ܢܘ ܠܟ ܫܘܠܛܢܐ ܗܢܐ ܝܗܒ ܕܗܠܝܢ
ܬܥܒܕ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܦܢܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܫܐܠܟܘܢ 29
ܐܦ ܐܢܐ ܡܠܬܐ ܚܕܐ. ܘܦܢܘ ܠܝ. ܘܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܐܝܢܐ
ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ. ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܝܘܚܢܢ܀ ܡܢ 30
ܫܡܝܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܐܘ ܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ. ܦܢܘ ܠܝ.
ܘܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܗܢܘܢ ܠܘܬܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܀ ܐܢ ܢܐܡܪ ܡܢ 31
ܫܡܝܐ܀ ܐܡܪ: ܡܛܠ ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܠܐ ܗܝܡܢܬܘܢܝܗܝ. ܐܠܐ 32
ܘܐܢ ܢܐܡܪ ܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ܀ ܕܚܠܝܢ ܡܢ ²ܥܡܐ. ܟܠܗܘܢ
ܓܝܪ ܐܚܝܕܝܢ ܗܘܘ ⁻ܠܗ✓ ܠܝܘܚܢܢ܀ ܕܫܪܝܪܐܝܬ ܢܒܝܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ. ܘܟܕ ܦܢܘ ܐܡܪܝܢ ܠܝܫܘܥ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ. ܘܟܕ 33
ܦܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܦܠܐ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ

Sacerdotum, et ✓ Scribæ, et Seniores. Et dicunt ei, Qua po- 28
teſtate hæc facis? † et quis tibi poteſtatem hanc dedit, ut hæc
facias? Ipſe autem Jeſus reſpondens dixit iis, Interrogabo vos 29
et ego verbum unum, et reſpondete mihi, et dicam vobis
qua poteſtate hæc facio. Baptiſmus Johannis e cœlo erat, an ex 30
hominibus? reſpondete mihi. Et ratiocinabantur apud ſeipſos, 31
dicentes, Si dixerimus e cœlo, dicet, Quare igitur non credi-
diſtis ei? Sed ſi dixerimus ex hominibus, timemus ‡ popu- 32
lum: omnes enim habebant Johannem quod vere propheta
eſſet. Et reſpondentes dicunt Jeſu, Neſcimus. Et reſpondens 33

---

1 ܘܡ̇ܢܘ] In margine MSti ܐܘ (ܡ̇ܢܘ)

2 ܥܡܐ] ܟܢܫܐ

† et quis] Lectio marg. Aut (quis)

‡ populum] Turbam.

ܠܟܘܢ܆ ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ܀
1 ܘܫܪܝ ܒܡ̈ܬܠܐ ˙ܠܡܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܟܪܡܐ ܢܨܒ ܒܪܢܫܐ܂ CAP. XII.
ܘܐܚܕܪ ⁻ܠܗ ↙ ܣܝܓܐ܂ ܘܚܦܪ ܡܥܨܪܬܐ܂ ܘܒܢܐ ܡܓܕܠܐ܂
2 ܘܐܫܠܡܗ ܠܦ̈ܠܚܐ܂ ܘܚܓ܂ ܘܫܕܪ ܠܘܬ ܦ̈ܠܚܐ ܒܙܒܢܐ
ܠܥܒܕܗ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܡܢ ܦ̈ܠܚܐ ܢܣܒ ܡܢ ܦܐܪܐ ܕܟܪܡܐ܂
3 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܢܣܒܘܗܝ܂ ܡܚܐܘܗܝ ܘܫܕܪܘܗܝ *ܣܦܝܩܐ܂ * κενον
4 ܘܬܘܒ ܫܕܪ ܠܘܬܗܘܢ ܠܐܚܪܢܐ ܥܒܕܐ܆ ܘܠܗܘ ܪ̈ܓܡܘܗܝ
5 ܘܪܨܦܘܗܝ܆ ܘܫܕܪܘܗܝ ܡܨܥܪܐ܂ ܘܬܘܒ ܠܐܚܪܢܐ ܫܕܪ܆ ܘܐܦ
ܠܗܘ ܩܛܠܘ܂ ܘܠܣܓܝܐܐ ܐܚܪ̈ܢܐ܆ ܟܕ ܠܡܢܗܘܢ ܡ̇ܢ
6 ܡ̇ܚܝܢ܂ ܠܡܢܗܘܢ ܕܝܢ ܡܩܛܠܝܢ܂ ܬܘܒ ܗܟܝܠ ܚܕ ܒܪܐ
ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܚܒܝܒܐ ܕܝܠܗ܆ ܫܕܪ ܐܦ ܠܗ ܠܘܬܗܘܢ

Jeſus dixit iis, Neque ego dico vobis qua poteſtate hæc facio.
1 Et cœpit in parabolis † dicere iis, Vineam plantavit homo, et CAP. XII.
circumpoſuit ⁻ei ↙ ſepem, et fodit torcular, et ædificavit turrim,
2 et tradidit eam agricolis, et peregre profectus eſt. Et miſit ad
agricolas tempore ſervum ſuum, ut ab agricolis acciperet de fructu
3 vineæ. Ipſi autem quum accepiſſent eum, percuſſerunt eum, et
4 dimiſerunt eum vacuum. Et rurſum miſit ad eos alium ſervum,
et illum lapidarunt, et contuderunt eum, et remiſerunt eum cum
5 ignominia. Et iterum alium miſit, et etiam illum occiderunt:
et multos alios, *aliquos* ex iis quidem percutientes, *aliquos* ex
6 iis autem occidentes. Adhuc ergo unum filium habebat dilectum ſuum, miſit et illum ad eos ultimum, dicens, Revere-

1 ܠܡܐܡܪ] In margine MSti ܠܡܡܠܠܘ

† dicere] Lectio marg. Loqui.

7 ܐܚܪܝܐ ܗܘ ܐܡܪ: ܕܢܬܟܚܦܘܢ ܡܢ ܒܪܝ ܕܝܠܝ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܦܠܚܐ
ܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܕܐܬܐ ✓ ܐܡܪܘ ܗܢܘܢ ܠܘܬܗܘܢ: ܕܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܝܪܬܐ
8 ܬܘ ܢܩܛܠܝܘܗܝ. ܘܕܝܠܢ ܬܗܘܐ ܝܪܬܘܬܐ. ܘܟܕ ܐܚܕܘܗܝ:
9 ܩܛܠܘܗܝ ܘܐܦܩܘܗܝ ܠܒܪ ܡܢ ܟܪܡܐ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܢܥܒܕ
ܡܪܗ ܕܟܪܡܐ. ܢܐܬܐ ܘܢܘܒܕ ܠܗܢܘܢ ܦܠܚܐ: ܘܢܬܠܝܘܗܝ
10 ܠܟܪܡܐ ܠܐܚܪܢܐ. ܐܦܠܐ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܩܪܝܬܘܢ: ܕܟܐܦܐ ܗܝ
11 ܕܐܣܠܝܘ ܗܢܘܢ ܕܒܢܝܢ: ܗܕܐ ܗܘܬ ܠܪܝܫܐ ܕܙܘܝܬܐ: ܡܢ
12 ܡܪܝܐ ܗܘܬ ܗܕܐ: ܘܐܝܬܝܗ̇ ܬܕܡܘܪܬܐ ܒܥܝܢܝܢ ܀ ܘܒܥܝܢ
ܗܘܘ ܠܡܐܚܕܗ ܘܕܚܠܘ ܡܢ ܟܢܫܐ: ܝܕܥܘ ܓܝܪ ܕܠܘܬܗܘܢ
13 ܒܡܬܠܐ ܐܡܪ. ܘܟܕ ܫܒܩܘܗܝ ܐܙܠܘ ܀ ܘܡܫܕܪܝܢ ܠܘܬܗ
ܠܐܢܫܝܢ ܡܢ ܦܪܝܫܐ ܘܡܢ ܗܪܘܕܝܢܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܢܨܝܕܘܢܝܗܝ
14 ܒܡܠܬܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܘ ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܠܦܢܐ:
ܝܕܥܝܢ ܕܫܪܝܪܐ ܐܢܬ. ܘܠܐ ܒܛܝܠܐ ܠܟ ܘܠܐ ܡܛܠ ܐܢܫ.

buntur filium meum. Ipſi autem agricolæ, # quum vidiſſent eum 7
venientem ✓, dixerunt apud ſeipſos, Hic eſt hæres: venite, occidamus eum, et noſtra erit hæreditas. Et quum apprehendiſſent 8
eum, occiderunt eum, et ejecerunt eum extra vineam. Quid 9
ergo faciet dominus vineæ? veniet et perdet illos agricolas, et
dabit vineam aliis. Nec ſcripturam hanc legiſtis? Lapidem 10
quem reprobaverunt ædificantes, hic factus eſt in caput anguli:
A Domino factum eſt hoc, et eſt mirabile in oculis noſtris. Et 11 12
quærebant apprehendere eum, ſed timuerunt turbam: cognoverunt enim quod ad ipſos parabolam dixiſſet: et quum reliquiſſent
eum, abierunt. Et mittunt ad eum quoſdam ex Phariſæis et ex 13
Herodianis, ut illaquearent eum ſermone. Ipſi autem quum ve- 14
niſſent, dicunt ei, Magiſter, ſcimus quod verax es, neque cura

ܠܐ ܓܝܪ ܚܐܪ ܐܢܬ ܒܦܪܨܘܦܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ܆ ܐܠܐ ܒܫܪܪܐ ܐܘܪܚܐ
ܕܐܠܗܐ ܡܠܦ ܐܢܬ܂ [1]※ ܐܡܪ ܠܢ ܗܟܝܠ↙܂ ܫܠܝܛ ܠܡܬܠ
15 *ܩܢܣܘܢ ܠܩܣܪ ܐܘ ܠܐ܂ ܢܬܠ ܐܘ ܠܐ ܢܬܠ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ * κῆνσον
ܝܕܥ ܡܣܒܢܘܬ ܐܦ̈ܝܗܘܢ܂ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܡܢܐ ܠܝ ܡܢܣܝܢ
16 ܐܢܬܘܢ ※ ܢܣܒܝ ܐܦ̈ܐ↙܂ ܐܝܬܘ ܠܝ ܕܝܢܪܐ ܕܐܚܙܐ܂ ܗܢܘܢ
ܕܝܢ ܐܝܬܝܘ܂ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܕܡܢܘ ܨܠܡܐ ܘܟܬܒܐ ܗܢܐ
17 ܕܥܠܘܗܝ܆ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܠܗ܂ ܕܩܣܪ܂ ܘܟܕ ܦܢܝ
ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܦܪܘܥܘ ܗܟܝܠ ܗܠܝܢ ܕܩܣܪ ܠܩܣܪ܆
18 ܘܗܠܝܢ ܕܐܠܗܐ ܠܐܠܗܐ܂ ܘܐܬܕܡܪܘ ܒܥܠܘܗܝ܀ ܘܐܬܝܢ ܙܕܘ̈ܩܝܐ
ܠܘܬܗ܆ ܗܢܘܢ ܕܐܡܪܝܢ ܕܩܝܡܬܐ ܠܐ ܐܝܬ܂ ܘܫܐܠܘܗܝ
19 ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܠܦܢܐ܆ ܡܘܫܐ ܟܬܒ ܠܢ܆ ܕܐܢ ܐܚܐ ܕܐܢܫ

est tibi de ullo, non enim reſpicis vultum hominum, ſed in veritate viam Dei doces: † ※ dic nobis igitur ↙, Licet dare cenſum
15 Cæſari, an non? dabimus, an non dabimus? Ipſe autem quum cognoviſſet hypocriſin eorum, dixit iis, Quid me tentatis ※ hypo-
16 critæ ↙? afferte mihi denarium, ut videam. Ipſi autem attulerunt. Et dicit iis, Cujus eſt imago, et inſcriptio hæc quæ *eſt*
17 ſuper ipſum? Ipſi autem dixerunt ei, Cæſaris. Et reſpondens Jeſus dixit iis, Reddite ergo quæ *ſunt* Cæſaris, Cæſari; et quæ
18 *ſunt* Dei, Deo. Et mirati ſunt ſuper eo. Et veniunt Sadducæi ad eum, qui dicunt quod reſurrectio non eſt: et interrogaverunt
19 eum, dicentes, Magiſter, Moſes ſcripſit nobis, Quod ſi frater

---

[1] ※ ܐܡܪ ܠܢ ܗܟܝܠ ↙] In margine MSti ܐܡܪ ܠܢ ܗܟܝܠ܂ ܠܐ ܐܫܟܚܢ ܒܝܘܢܝܐ܀

† ※ dic nobis igitur ↙] Lectio marg. "Dic nobis igitur," non invenimus in Græcis.

ܢܡܘܬ: ܘܢܫܒܘܩ ܐܢܬܬܐ. ܘܒܢܝ̈ܐ ܠܐ ܢܫܒܘܩ܆ ܕܢܣܒ
20 ܐܚܘܗܝ ܠܐܢܬܬܗ܆ ܘܢܩܝܡ ܙܪܥܐ ܠܐܚܘܗܝ. ܫܒܥܐ ܕܝܢ ܐܚ̈ܐ
[1]ܐܝܬ ܗܘܘ. ܘܗܘ ܩܕܡܝܐ ܢܣܒ ܐܢܬܬܐ ܘܡܝܬ. [2]ܘܠܐ ܫܒܩ
21 ܙܪܥܐ. ܘܗܘ ܬܪܝܢܐ ܢܣܒܗ̇ ܘܡܝܬ. ܘܐܦܠܐ ܗܘ ܫܒܩ ܙܪܥܐ.
22 ܘܗܘ ܬܠܝܬܝܐ ܗܘ ܗܟܘܬ. ܘܢܣܒܘܗ̇ ܗܘ ܗܟܘܬ ܫܒܥܬܝܗܘܢ
ܘܠܐ ܫܒܩܘ ܙܪܥܐ. ܐܚܪܝܬ ܕܝܢ ܕܟܠܗܘܢ ܡܝܬܬ ܐܦ ܗܝ
23 ܐܢܬܬܐ. ܒܩܝܡܬܐ ※ ܗܟܝܠ ↙ ܡܐ ܕܩܡܘ܆ ܕܐܝܢܐ ܡܢܗܘܢ
24 ܬܗܘܐ ܐܢܬܬܐ. ܫܒܥܬܝܗܘܢ ܓܝܪ ܢܣܒܘܗ̇ ܐܢܬܬܐ ÷ ܘܟܕ ܦܢܝ
ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܗܘܐ ܡܛܠ ܗܕܐ ܛܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܕܠܐ
25 ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܟܬܒ̈ܐ܆ ܘܠܐ ܚܝܠܗ ܕܐܠܗܐ܆ ܐܡܬܝ ܓܝܪ

alicujus mortuus fuerit, et reliquerit uxorem, et filios non reliquerit, accipiat frater ejus uxorem ſuam, et exſuſcitet ſemen fratri ſuo. 20 Septem autem fratres † erant: et primus accepit uxorem, et mortuus eſt, ‡ et non reliquit ſemen. 21 Et ſecundus accepit eam, et mortuus eſt, et nec ipſe reliquit ſemen: et tertius ſimiliter. 22 Et acceperunt eam ſimiliter ſeptem illi, et non reliquerunt ſemen. Ultima autem omnium mortua eſt etiam ipſa mulier. 23 In reſurrectione ※ ergo ↙, quum reſurrexerint, cujus ex illis erit uxor? ſeptem ipſi enim habuerunt eam uxorem. 24 Et reſpondens Jeſus dixit iis, Nonne propter hoc erratis, quod non ſciatis ſcripturas, neque virtutem Dei? 25 Quum enim a mortuis

[1] ܐܝܬ ܗܘܘ] In margine MSti (ܐܝܬ ܗܘܘ) ܠܗܘܢ
[2] ܘܠܐ ܫܒܩ] ܘܟܕ ܡܐܬ (ܠܐ ܫܒܩ)

† erant] Lectio marg. (erant) Apud nos.
‡ et non reliquit] Et moriens (non reliquit)

ܕܡܢ ܡܝ̈ܬܐ ܢܩܘܡܘܢ܃ ܠܐ ܡܙܕܘܓܝܢ ܘܠܐ ܡܙܕܘ̈ܓܢ: ܐܠܐ
26 ܐܝܬܝܗܘܢ ܐܝܟ ܡܠܐ̈ܟܐ ܒܫܡܝܐ. ܡܛܠ ܕܡܝ̈ܬܐ ܕܩܝܡܝܢ: ܠܐ
ܩܪܝܬܘܢ ܒܟܬܒܐ ܕܡܘܫܐ: ܐܝܟܢܐ ܡܢ ܣܢܝܐ ܐܡܪ ܠܗ
ܐܠܗܐ ܟܕ ܐܡܪ: ܐܢܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܪܗܡ܃ ܘܐܠܗܐ ܕܐܝܣܚܩ܃
27 ܘܐܠܗܐ ܕܝܥܩܘܒ܃ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܡܝ̈ܬܐ ܐܠܐ ܐܠܗܐ ܕܚܝ̈ܐ.
28 ܐܢܬܘܢ ܗܟܝܠ ܣܓܝ ܛܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܀ ܘܟܕ ܩܪܒ ܚܕ ܡܢ
ܣܦܪ̈ܐ܃ ܟܕ ܫܡܥ ܐܢܘܢ ܕܒܥܝܢ ܐܟܚܕܐ܃ ܟܕ ܚܙܐ ܕܫܦܝܪܐܝܬ
ܦܢܝ ܠܗܘܢ܃ ܫܐܠܗ܃ ܐܝܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܦܘܩܕܢܐ ܩܕܡܝܐ
29 ܕܟܠܗܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܦܢܝ ܠܗ܃ ܕܩܕܡܝܐ ܦܘܩܕܢܐ
ܕܟܠܗܘܢ܃ ܫܡܥ ܐܝܣܪܝܠ.. ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܝܠܢ. ܡܪܝܐ
30 ܚܕ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܬܪܚܡ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܝܠܟ܃ ܘܡܢ ܟܠܗ
ܠܒܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܢܦܫܐ ܕܝܠܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܬܪܥܝܬܟ܃
31 ܘܡܢ ܟܠܗ ܚܝܠܟ. ܗܢܘ ܦܘܩܕܢܐ ܩܕܡܝܐ. ܘܬܪܝܢܐ ܕܕܡܐ
ܠܗ܃ ܕܬܪܚܡ ܠܩܪܝܒܐ ܕܝܠܟ ܐܝܟ ܕܐܝܬܟ ܠܟ܀ ܪܒ ܡܢ

resurrexerint, non nubunt, neque nubuntur, ſed ſunt ſicut angeli
26 in cœlis. De autem mortuis quod reſurgant, nonne legiſtis in
libro Moſis, quomodo e rubo dixerit illi Deus, dicens, Ego *ſum*
27 Deus Abrahami, et Deus Iſaaci, et Deus Jacobi? Non eſt
28 mortuorum, ſed Deus viventium: vos igitur multum erratis. Et
accedens unus ex Scribis, quum audiviſſet illos diſputantes
una, *et* vidiſſet quod bene reſpondiſſet iis, interrogavit eum,
29 Quodnam eſt mandatum primum omnium? Ipſe autem Jeſus
reſpondit ei, Primum mandatum omnium *eſt*, Audi Iſrael, Domi-
30 nus Deus noſter, Dominus unus eſt. Et diliges Dominum Deum
tuum, et ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota co-
gitatione tua, et ex tota virtute tua: Hoc eſt mandatum primum.
31 Et ſecundum ſimile eſt ei: Diliges proximum tuum ſicut teipſum.

32 ܗܠܝܢ ܐܚܪܢܐ ܦܘܩܕܢܐ ܠܐ ܐܝܬ܀ ܘܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܣܦܪܐ.
ܫܦܝܪ ܪܒܝ ܒܩܘܫܬܐ ܐܡܪܬ. ܡܛܠ ⁜ ܕܐܠܗܐ ✓
33 ܚܕ ܐܝܬܘܗܝ ܘܠܐ ܐܝܬ ܐܚܪܢܐ ܣܛܪ ܡܢܗ. ܘܕܢܚܒܘܗܝ ܡܢ
ܟܠܗ ܠܒܐ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܣܘܟܠܐ. ܘܡܢ ܟܠܗ̇ ܢܦܫܐ.
ܘܡܢ ܟܠܗ ܚܝܠܐ. ܘܕܢܚܒ ܠܩܪܝܒܐ ܐܝܟ ܕܗܘ ܠܗ.
34 ܝܬܝܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܝܩܕܐ ܫ̈ܠܡܐ ܘܕܒܚܐ. ܘܝܫܘܥ
ܟܕ ܚܙܝܗܝ ܕܗܘܢܐܝܬ ܦܢܝ ܐܡܪ ܠܗ. ܠܐ ܪܚܝܩܐ ܐܢܬ
ܡܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܀ ܘܠܐ ܐܢܫ ܬܘܒ ܡܬܡܪܚ ܗܘܐ
35 ܕܢܫܐܠܝܘܗܝ܀ ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܗܘܐ ܟܕ ܡܠܦ ܒܗܝܟܠܐ.
36 ܐܝܟܢܐ ܐܡܪܝܢ ܣܦܪ̈ܐ ܕܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܐܝܬܘܗܝ ܕܕܘܝܕ. ܗܘ ܓܝܪ
ܕܘܝܕ ܐܡܪ [1] ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܪܝ ܕܝܬܒ܆ ܬܒ
ܡܢ ܝܡܝܢܝ. ܥܕܡܐ ܕܐܣܝܡ ܒܥܠܕܒ̈ܒܝܟ ܟܘܒܫܐ ܬܚܝܬ

Majus iſtis aliud mandatum non eſt. Et dixit ei Scriba, Bene, 32
Magiſter, in veritate dixiſti, quia ⁜ Deus ✓ unus eſt, et non eſt
alius præter eum. Et ut diligat eum *homo* ex toto corde, et ex toto 33
intellectu, et ex tota anima, et ex tota virtute; et ut diligat proximum ſicut ſeipſum, plus eſt quam omnia holocauſta integra, et ſacrificia. Et Jeſus quum vidiſſet eum quod prudenter reſpondiſſet, 34
dixit ei, Non longe es a regno Dei. Et nemo amplius audebat
interrogare eum. Et reſpondens Jeſus dicebat, docens in templo, 35
Quomodo dicunt Scribæ, quod Chriſtus filius eſt Davidis? Ipſe 36
enim David dixit † per Spiritum Sanctum, Dixit Dominus Domino meo, Sede a dextra mea, uſquedum poſuero inimicos tuos

[1] ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ] In margine MSti (ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ) ܕܐܡܪ

† per Spiritum Sanctum] Lectio marg. (per Spiritum Sanctum) Dicens.

37 ܪ̈ܓܠܝܟ܂ ܗܘ ※ ܗܟܝܠ ✓ ܕܘܝܕ ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝܐ܇ ܘܡܢܝܢ
ܐܝܡܟܐ ܒܪܐ ܕܝܠܗ ܐܝܬܘܗܝ܂ ܘܗܘܐ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܫܡܥ ܗܘܐ
38 ܠܗ ܗܢܝܐܝܬ ܀ ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܡܠܦܢܘܬܗ܇ ܚܙܘ ܡܢ
ܣܦܪ̈ܐ ܗܢܘܢ ܕܨܒܝܢ ܒܐܣܛ̈ܠܐ ܠܡܗܠܟܘ܇ ܘܫܐܠܬ ܫܠܡ̈ܐ
39 ܒܫܘܩ̈ܐ܇ ܘܪܝܫܝ ܡܘܬܒ̈ܐ ܒܟܢܘܫ̈ܬܐ܇ ܘܪܝܫܝ ܣܡܟ̈ܐ
40 ܒܚܫܡܝ̈ܬܐ܂ ܗܢܘܢ ܕܐܟܠܝܢ ܠܒ̈ܬܐ ܕܐܪ̈ܡܠܬܐ܇ ܘܒܥܠܬ
ܐܪ̈ܝܟܬܐ ܡܨܠܝܢ ܒܥܠܬܐ܂ ܗܠܝܢ ܢܣܒܘܢ ܕܝܢܐ ܝܬܝܪܐ ܀
41 ܘܟܕ [1]ܝܬܒ ܝܫܘܥ ܠܘܩܒܠ ܒܝܬ ܓܙܐ܇ ܚܙܐ ܗܘܐ ܐܝܟܢܐ
ܟܢܫܐ ܪܡܐ ܗܘܐ ܢܚܫܐ ܒܝܬ ܓܙܐ܂ ܘܣܓܝ̈ܐܐ ܥܬܝܪ̈ܐ
42 ܪܡܝܢ ܗܘܘ ܣܓܝ̈ܐܬܐ܂ ⸆ܘܟܕ ✓ ܐܬܬ ܚܕܐ ܐܪܡܠܬܐ ܡܣܟܢܬܐ܇
43 ܐܪܡܝܬ *ܬܪܝܢ *ܠܦ̈ܛܐ܂ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܢܚܫܘܢܐ܂ ܘܟܕ
ܩܪܐ ܠܘܬܗ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ

* λεπτὰ
* δύο

37 ſcabellum ſub pedibus tuis. Ipſe ※ igitur ✓ David dicit eum Dominum, et unde filius ejus eſt? Et turba multa audiebat eum
38 libenter. Et dicebat iis in doctrina ſua, Videte a Scribis qui
39 volunt in ſtolis ambulare, et *amant* ſalutationes in foris; Et primos conſeſſus in ſynagogis, et primos accubitus in cœnis:
40 Comedentes domos viduarum, et longa orantes prætextu: hi ac-
41 cipient judicium majus. Et quum † ſederet Jeſus contra gazophylacium aſpiciebat quomodo turba injiceret æs in gazophylaci-
42 um: et multi divites injiciebant multa. ⸆Et ✓ quum veniſſet quædam vidua pauper, injecit duo minuta, quod eſt Chalcus.
43 Et quum vocaſſet ad ſe diſcipulos ſuos, dicit iis, Amen dico vobis,

[1] ܝܬܒ] In margine MSti ܩܐܡ

† ſederet] Lectio marg. Staret.

ܠܟܘܢ܆ ܕܐܪܡܠܬܐ ܗܕܐ ܡܣܟܢܬܐ܆ ܝܬܝܪ ܡܢ ܟܠܗܘܢ
44 ܗܠܝܢ ܕܐܪܡܝܘ ܐܪܡܝܬ ܒܝܬ ܓܙܐ. ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܡܢ ܡܕܡ
ܕܝܬܝܪ ܠܗܘܢ ܪܡܝܢ ܗܘܘ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܡܢ ܚܣܝܪܘܬܗ ܟܠܗܝܢ
ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܐܪܡܝܬ. ܟܠܗ *ܕܘܒܪܐ ܕܚܝܘܗ ܀   * ܣܝܒܪ
CAP. XIII. 1 ܘܟܕ ܢܦܩ ܡܢ ܗܝܟܠܐ܆ ܐܡܪ ܠܗ ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ.
ܡܠܦܢܐ܆ ܚܙܝ ܕܐܝܟ ܐܝܠܝܢ ܟܐܦܐ ܘܕܐܝܟ ܐܝܠܝܢ ܒܢܝܢܐ.
2 ܘܟܕ ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܚܙܐ ܐܢܬ ܗܠܝܢ ܒܢܝܢܐ
ܪ̈ܘܪܒܐ܆ ܠܐ ܬܫܬܒܩ ÷ܗܪܟܐ✓ ܟܐܦܐ ܥܠ ܟܐܦܐ ܗܝ ܕܠܐ
3 ܬܫܬܪܐ܀ ܘܟܕ ܝܬܒ ܗܘܐ ܒܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ ܠܘܩܒܠ ܗܝܟܠܐ܆
[1]ܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܡܢܗܘܢ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܦܛܪܘܣ ܘܝܥܩܘܒ
4 ܘܝܘܚܢܢ ܘܐܢܕܪܐܘܣ܆ ܐܡܪ ܠܢ ܐܡܬܝ ܗܠܝܢ ܢܗܘܝܢ. ܘܡܢܘ ܗܝ
5 ܐܬܐ ܐܡܬܝ ܕܥܬܝܕܢ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܠܡܫܬܠܡܘ. ܗܘ

quod vidua hæc pauper, plus quam omnes qui injecerunt, injecit
in gazophylacium. Omnes enim ex eo quod redundat ipſis inji- 44
ciebant ; hæc autem ex penuria ſua, omnia quæ habebat injecit,
CAP. XIII. *nempe* totum victum ſuum. Et quum egrederetur e templo, dicit 1
ei unus ex diſcipulis ſuis, Magiſter, vide quales lapides, et qualia
ædificia. Et reſpondens Jeſus dixit ei, Vides hæc ædificia 2
magna ? non relinquetur ÷ hic ✓ lapis ſuper lapidem, qui non
deſtruatur. Et quum ſederet in monte olivarum contra templum, 3
† interrogabant eum privatim Petrus, et Jacobus, et Johannes,
et Andreas : Dic nobis quando hæc erunt, et quod erit ſig- 4
num quando futura ſunt hæc omnia conſummari ? Ipſe autem 5

---

[1] ܗܘܘ ܡܫܐܠܝܢ] In margine MSti ܡܫܐܠ ܗܘܐ

† interrogabant] Lectio marg. Interrogabat.

ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܥܢܐ ܠܗܘܢ. ܫܪܝ ܠܡܐܡܪ. ܚܙܘ ܠܐ ܐܢܫ ܢܛܥܝܟܘܢ.
ܣܓܝܐܐ ܓܝܪ ܢܐܬܘܢ ܒܫܡܐ ܕܝܠܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܕܐܢܐ ܐܝܬܝ: 6
ܘܠܣܓܝܐܐ ܢܛܥܘܢ: ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܩܪ̈ܒܐ 7
ܘܫܡ̈ܥܐ ܕܩܪ̈ܒܐ: ܠܐ ܬܬܬܙܝܥܘܢ. ܘܠܐ ܓܝܪ ܕܢܗܘܘܢ. ܐܠܐ ܠܐ
ܥܕܟܝܠ ܫܘܠܡܐ. ܢܩܘܡ ܓܝܪ ܥܡܐ ܥܠ ܥܡܐ: ܘܡܠܟܘܬܐ 8
ܥܠ ܡܠܟܘܬܐ. ܘܢܗܘܘܢ ܙܘ̈ܥܐ ܒܟܠ ܕܘܟܝܬܐ. ܘܢܗܘܘܢ
ܟܦ̈ܢܐ ܘܫܓܘ̈ܫܝܐ. ܪܫܐ ܕܚ̈ܒܠܐ ܗܠܝܢ܀ ܚܙܘ ܕܝܢ ܐܢܬܘܢ 9
ܠܟܘܢ. ܢܫܠܡܘܢܟܘܢ ܓܝܪ ܠܟܢܘ̈ܫܝܐ: ܘܒܟܢܘ̈ܫܬܐ
ܬܬܢܓܕܘܢ: ܘܩܕܡ ܗܓ̈ܡܘܢܐ ܘܡܠ̈ܟܐ ܬܩܘܡܘܢ ܡܛܠܬܝ.
ܠܣܗܕܘܬܐ ܠܗܘܢ܀ ܘܒܟܠܗܘܢ ܥܡ̈ܡܐ ܘܠܐ ܩܕܡܐܝܬ ܠܡܬܟܪܙܘ 10
ܐܘܢܓܠܝܘܢ܀ ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܡܕܒܪܝܢ ܠܟܘܢ 11
ܕܢܫܠܡܘܢܟܘܢ: ܠܐ ܬܩܕܡܘܢ ܬܬܝܨܦܘܢ ܡܢܐ ܬܡܠܠܘܢ ܘܠܐ
ܬܬܗ̈ܓܘܢ. ܐܠܐ ܗܘ ܡܐ ܕܐܢ ܡܬܝܗܒ ܠܟܘܢ ܒܗ ܫܥܬܐ
ܗܝ ܡܠܠܘ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܢܬܘܢ ܐܝܬܝܟܘܢ ܗܢܘܢ ܕܡܡܠܠܝܢ:

Jeſus reſpondens iis, cœpit dicere, Videte ne quis ſeducat vos.
6 Multi enim venient in nomine meo, dicentes, Quod ego ſum
7 *Chriſtus*; et multos ſeducent. Quum autem audieritis bella, et
rumorem bellorum, ne turbemini: oportet enim fieri, ſed non-
8 dum finis. Surget enim gens contra gentem; et regnum contra
regnum; et erunt terræmotus in omnibus locis; et erunt fames et
9 tumultus: principium dolorum hæc *erunt*. Videte autem voſ-
metipſos: tradent vos enim in conſeſſus, et in ſynagogis cædemi-
ni, et ante præſides et reges ſtabitis propter me, in teſtimonium
10 illis. Et in omnibus gentibus oportet primum prædicari evangeli-
11 um. Quum autem duxerint vos, ut tradant vos, ne ante ſoliciti ſitis
quid loquamini, neque meditemini: ſed quodcunque datum fuerit
vobis in illa hora, id loquimini: non enim eſtis vos qui loquimini,

12 ܐܠܐ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ. ܢܫܠܡ ܕܝܢ ܐܚܐ ܠܐܚܐ ܠܡܘܬܐ܆ ܘܐܒܐ
ܠܒܪܐ. ܘܢܩܘܡܘܢ ܒܢ̈ܝܐ ܥܠ ܐܒܗ̈ܬܐ ܘܢܡܝܬܘܢ ܐܢܘܢ.
13 ܘܬܗܘܘܢ ܣܢ̈ܝܐܐ ܡܢ ܟܠܢܫ ܡܛܠ ܫܡܐ ܕܝܠܝ. ܗܘ ܕܝܢ
14 ܕܢܣܝܒܪ ܥܕܡܐ ܠܫܘܠܡܐ. ܗܢܐ ܢܬܦܪܩ܀ ܐܡܬܝ ܕܝܢ
ܬܚܙܘܢ ܠܛܢܦܘܬܐ *ܕܚܘܪܒܐ: ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ ܡܢ ܕܢܝܐܝܠ ܗܘ
ܢܒܝܐ: ܟܕ ܩܐܡܐ ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܙܕܩ܆ ܗܘ ܕܩܪܐ. ܢܣܬܟܠ܀
15 ܗܝܕܝܢ ܗܢܘܢ ܕܒܝܗܘܕ ܢܥܪܩܘܢ ܠܛܘܪ̈ܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܥܠ
ܐܓܪܐ܆ ܠܐ ܢܚܘܬ ܠܒܝܬܐ܆ ܘܠܐ ܢܥܘܠ ܠܡܫܩܠ ܡܕܡ ܡܢ
16 ܒܝܬܐ ܕܝܠܗ. ܘܗܘ ܕܒܚܩܠܐ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܠܐ ܢܬܗܦܟ ܠܒܣܬܪܐ
17 ܠܡܫܩܠ ܡܐܢܐ ܕܝܠܗ܀ ܘܝ ܕܝܢ ܠܗܠܝܢ ܕܒܟܪܣܐ ܐܝܬ ܠܗܝܢ܆
18 ܘܠܗܠܝܢ ܕܡܝܢܩܢ ܒܗܢܘܢ ܝܘ̈ܡܬܐ܀ ܨܠܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܬܗܘܐ
19 ܥܪܘܩܝܐ ܕܝܠܟܘܢ ܒܣܬܘܐ܀ ܢܗܘܘܢ ܓܝܪ ܝܘ̈ܡܬܐ ܗܢܘܢ ܐܘܠܨܢܐ
ܗܘ ܕܠܐ ܗܘܐ ܕܐܝܟ ܗܢܐ ܡܢ ܫܘܪܝܐ ܕܒܪܝܬܐ ܗܝ ܕܒܪܐ
20 ܐܠܗܐ ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ. ܘܠܐ ܢܗܘܐ܀ ܘܐܠܘ ܠܐ ܡܪܝܐ ܟܪܝ

* τῆς ἐρημώσεως

ſed Spiritus Sanctus. Tradet autem frater fratrem ad mortem; 12
et pater filium: et inſurgent filii adverſus parentes, et morte afficient eos. Et eritis exoſi ab omnibus propter nomen meum: 13
qui autem perſeveraverit uſque ad finem, is ſervabitur. Quum 14
autem videritis abominationem deſolationis, quæ dicta eſt a Daniele propheta, ſtantem ubi non oportet (is qui legit intelligat)
tunc illi qui in Judæa *erunt*, fugiant in montes: Qui autem ſuper 15
tectum, ne deſcendat in domum, neque ingrediatur tollere
quicquam e domo ſua: Et qui in agro eſt, ne revertatur retro 16
tollere veſtimentum ſuum. Væ autem in utero habentibus et 17
lactantibus in illis diebus. Orate autem ut non fiat fuga veſtra 18
hyeme. Erunt enim dies illi afflictio, qualis non fuit a principio 19
creationis, quam creavit Deus, uſque nunc, et non erit. Et niſi 20

ܠܝܘ̈ܡܬܐ܇ ܠܐ ܡܬܦܨܝܐ ܗܘܐ ܟܠ ܒܣܪ܀ ܐܠܐ ܡܛܠ
21 ܓܒ̈ܝܐ ܗܢܘܢ ܕܓܒܐ܇ ܟܪܝ ÷ܐܢܘܢ ✓ ܠܝܘ̈ܡܬܐ܀ ܘܗܝܕܝܢ
ܐܢ ܐܢܫ ܢܐܡܪ ܠܟܘܢ ܕܗܐ ܗܪܟܐ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܐܘ ܗܐ ܠܗܠ
22 ܠܐ ܬܗܝܡܢܘܢ܀ ܢܩܘܡܘܢ ܓܝܪ ܡܫܝ̈ܚܐ ܕܓ̈ܠܐ. ܘܢܒ̈ܝܐ
ܟܕ̈ܒܐ. ܘܢܬܠܘܢ ܐܬ̈ܘܬܐ ܘܬܕܡܪ̈ܬܐ܇ ܐܝܟ ܕܢܛܥܘܢ ܐܢ ܡܫܟܚܐ
23 ܐܦ ܠܓܒ̈ܝܐ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܚܙܘ. ܗܐ ܩܕܡܬ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ
24 ܟܠܗܝܢ܀ ܐܠܐ ܒܗܢܘܢ ܝܘ̈ܡܬܐ ܒܬܪ ܐܘܠܨܢܐ ܗܘ܇ ܫܡܫܐ
25 ܢܬܚܫܟ. ܘܣܗܪܐ ܠܐ ܢܬܠ *ܙܗܪܗ ܕܝܠܗ. ܘܟܘܟ̈ܒܐ * φέγγος
[1]ܕܫܡܝܐ ܢܗܘܘܢ ܢܦܠܝܢ. ܘܚܝܠܘܬܐ ܗܠܝܢ ܕܒܫܡܝ̈ܐ
26 ܢܬܬܙܝܥܘܢ܀ ܘܗܝܕܝܢ ܢܚܙܘܢܝܗܝ ✓ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܐܬܐ
27 ܒܥܢ̈ܢܐ܇ ܥܡ ܚܝܠܐ ܘܫܘܒܚܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܗܝܕܝܢ ܢܫܕܪ
ܠܡܠܐܟܐ ܕܝܠܗ܇ ܘܢܟܢܫ ܠܓܒ̈ܝܐ ܕܝܠܗ ܡܢ ܐܪܒܥܬܝܗܘܢ

Dominus decurtaſſet dies, non ſervaretur omnis caro: ſed propter
21 electos, quos elegit, decurtavit ⁻ illos ✓ dies. Et tunc ſi quis
dixerit vobis, Ecce hic eſt Chriſtus, aut, ecce illic, ne credatis.
22 Surgent enim Chriſti falſi, et prophetæ mendaces, et dabunt ſigna
23 et miracula, ut ſeducant (ſi poſſibile eſſet) etiam electos. Vos
24 autem videte: ecce prædixi vobis omnia. Sed in illis diebus,
poſt afflictionem illam, ſol obſcurabitur, et luna non dabit ſplen-
25 dorem ſuum. Et ſtellæ † cœli erunt decidentes, et virtutes quæ
26 *ſunt* in cœlis, commovebuntur: Et tunc videbunt Filium ho-
27 minis venientem in nubibus cum virtute et gloria multa. Et
tunc mittet angelos ſuos, et congregabit electos ſuos a quatuor

[1] ܕܫܡܝܐ] In margine MSti ܡܢ ܫܡܝܐ

† cœli] Lectio marg. De cœlo.

ܪ̈ܘܚܐ. ܡܢ ܪܝܫܐ ܕܐܪܥܐ. ܥܕܡܐ ܠܪܝܫܐ ܕܫܡܝܐ. ܡܢ ܬܐܬܐ 28
ܕܝܢ ܝܠܦܘ ܠܡܬܠܐ. ܕܐܡܬܝ ܕܡܢ ܟܕܘ ܣܘܟܝܬܗ ܪܟܝܟܐ
ܢܗܘܐ ܘܢܫܘܚ ܛܪ̈ܦܐ܆ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܩܪܝܒ ܐܝܬܘܗܝ
ܩܝܛܐ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ܆ ܐܡܬܝ ܕܚܙܝܬܘܢ ܠܗܠܝܢ ܕܗܘ 29
ܗܘܝܢ܆ ܕܥܘ ܕܩܪܝܒ ܐܝܬܘܗܝ ܥܠ ܬܪܥܐ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ 30
ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܠܐ ܢܥܒܪ ܕܪܐ ܗܢܐ܆ ܥܕܡܐ ܕܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ
ܢܗܘܝܢ. ܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ ܢܥܒܪܘܢ. ܡ̈ܠܝ ܕܝܠܝ ܕܝܢ ܠܐ ܢܥܒܪ̈ܢ. 31
ܡܛܠ ܕܝܢ ܝܘܡܐ ܗܘ ܐܘ ܗܝ ܫܥܬܐ܆ ܠܐ ܐܢܫ ܝܕܥ. ܐܦܠܐ 32
ܡܠܐ̈ܟܐ ܗܢܘܢ ܕܒܫܡܝܐ: ܐܦ ܠܐ ܒܪܐ. ܐܠܐ ܐܢ ܐܒܐ ܀ ܚܙܘ 33
ܫܗܪܘ ܘܨܠܘ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܐܡܬܝ ܗܘ ܙܒܢܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܀ ܐܝܟ ܒܪܢܫܐ ܚܘܘܒܐ ܕܫܒܩ ܒܝܬܗ ܘܝܗܒ 34
ܠܥܒ̈ܕܘܗܝ ܫܘܠܛܢܐ. ܘܠܟܠܚܕ ܥܒܕܐ ܕܝܠܗ. *ܘܠܬܪܥܐ

* και τω θυρω- ρω ενετειλατο

ܦܩܕ ܕܢܗܘܐ ܥܝܪ ܀ ܐܬܬܥܝܪܘ ܗܟܝܠ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ 35

ventis, ab extremo terræ uſque ad extremum cœli. A ficu autem 28
diſcite parabolam: Quum jam ramus ejus tener fuerit, et germinaverit folia, cognoſcitis quod prope eſt æſtas. Sic etiam vos, 29
quum videritis hæc facta, ſcitote quod prope eſt ad fores. Amen 30
dico vobis, quod non præteribit generatio hæc uſquedum omnia
hæc fiant. Cœlum et terra præteribunt, verba mea autem non 31
præteribunt. De autem die illo, aut hora, nemo ſcit; neque 32
angeli qui ſunt in cœlo, neque Filius, niſi Pater. Videte, vigi- 33
late, et orate: neſcitis enim quando illud tempus ſit. Sicut 34
homo peregrinator, qui reliquit domum ſuam, et dedit ſervis
ſuis poteſtatem, et unicuique opus ſuum, et janitori præcepit, ut
eſſet vigilans. Vigilate igitur: neſcitis enim quando dominus 35

ܐܡܬܝ ܡܪܗ ܕܒܝܬܐ ܐܬܐ. ¹ܒܪܡܫܐ ܐܘ ܒܦܠܓܗ ܕܠܠܝܐ.
36 ܐܘ ܒܩܪܝܐ ܬܪܢܓܠܐ ܐܘ ܒܨܦܪܐ. ܕܠܐ ܟܕ ܢܐܬܐ ܡܢ ܫܠܝ
37 ܢܫܟܚܟܘܢ ܟܕ ܕܡܟܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܕܠܟܘܢ ܐܡܪ
1 ܐܢܐ: ܠܟܠܗܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܐܬܬܥܝܪܘ ܀ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ Cap. XIV.
ܦܨܚܐ ܘܦܛܝܪܐ ܒܬܪ ܬܪܝܢ ܝܘܡܝܢ ܀ ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܪܫܝ
ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ: ܐܝܟܢܐ ܠܗ ܒܢܟܠܐ ܟܕ ܐܚܕܝܢ ܢܩܛܠܘܢ.
2 ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ²ܕܝܢ. ܠܐ ܒܥܐܕܐ. ܕܠܡܐ ܪܘܒܐ ܢܗܘܐ ܒܥܡܐ ܀
3 ܘܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܒܒܝܬ ܥܢܝܐ. ܒܒܝܬܗ ܕܫܡܥܘܢ ܗܘ
ܓܪܒܐ ܟܕ ܣܡܝܟ ܗܘܐ. ܐܬܬ ܐܢܬܬܐ ܕܐܝܬ ܠܗ *ܫܛܝܦܬܐ * [illegible]
ܕܡܫܚܐ ܕܢܪܕܝܢ ܡܗܝܡܢܐ ܣܓܝ ܛܝܡܐ. ܘܟܕ ܬܒܪܬܗ
4 ܠܫܛܝܦܬܐ ܐܫܕܬܗ ܥܠ ܪܫܗ. ܐܝܬ ܗܘܘ ܕܝܢ ܐܢܫܝܢ
ܕܐܬܚܡܬܘ ܗܘܘ ܠܘܬܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ. ܠܡܢܐ ܐܒܕܢܐ ܗܢܐ

domus veniet, † veſpere, an medio noctis, an gallicinio, an mane.
36 37 Ne quum venerit repente, inveniat vos dormientes. Quæ autem
1 vobis dico, omibus dico, Vigilate. Erat autem Paſcha, et Azyma Cap. XIV.
poſt duos dies: et quærebant principes Sacerdotum et Scribæ
2 quomodo eum dolo apprehendentes occiderent. Dicebant ‡ au-
3 tem, Non in feſto, ne tumultus ſit in populo. Et quum eſſet in
Bethania, in domo Simonis leproſi, quum diſcumberet, venit
mulier habens alabaſtrum nardi fidelis, multi pretii: et quum
4 confregiſſet alabaſtrum, effudit ſuper caput ejus. Erant autem
quidam qui indignati ſunt apud ſeipſos, et dicebant, Ad quid

---

1 ܒܪܡܫܐ] In margine MSti ܐܘ (ܒܪܡܫܐ)
2 ܕܝܢ] ܓܝܪ

† veſpere] Lectio marg. An (veſpere)
‡ autem] Enim.

5 ܕܡܘܪܘܢ ܗܘܐ܂ ܡܨܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܗܢܐ ܡܘܪܘܢ ܠܡܙܕܒܢܘ
ܝܬܝܪ ܡܢ ܬܠܬܡܐܐ ܕܝܢܪ̈ܐ ܘܠܡܬܝܗܒܘ ܠܡܣܟ̈ܢܐ܂
6 ܘܡܬܐܒܪܝܢ ܗܘܘ ܒܗ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ܂ ܫܒܘܩܘܗ܂
ܠܡܢܐ ܥܡ̈ܠܐ ܡܘܒܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ܂ ܥܒܕܐ ※ ܓܝܪ ✓ ܫܦܝܪܐ
7 ܥܒܕܬ ܒܝ܆ ܒܟܠܙܒܢ ܓܝܪ ܠܡܣܟ̈ܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ
ܥܡܟܘܢ܂ ܘܐܡܬܝ ܕܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܨܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܫܦܝܪܐ
8 ܠܡܥܒܕܘ ܠܗܘܢ܂ ܠܝ ܕܝܢ ܠܐ ܒܟܠܙܒܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ܀ ܗܝ
ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܗܕܐ ܥܒܕܬ܂ ܩܕܡܬ ܠܡܫܚܘ ܦܓܪܝ
9 ܕܠܩܒܘܪܬܐ܂ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܐܝܟܐ ܕܐܢ
ܬܬܟܪܙ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܗܢܐ ܒܟܠܗ ܥܠܡܐ܆ ܐܦ ܗܝ ܕܥܒܕܬ
10 ܗܕܐ ܬܬܡܠܠ ܠܥܘܗܕܢܐ ܕܝܠܗ܀ ܘܝܗܘܕܐ ܣܟܪܝܘܛܐ ܗܘ
ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܣܪ܆ ܐܙܠ ܠܘܬ ܪܫ̈ܝ ܟܗ̈ܢܐ ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ
11 ܠܗܘܢ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥܘ܆ ܚܕܝܘ܂ ܘܐܫܬܘܕܝܘ
ܟܣܦܐ ܠܡܬܠܘ ܠܗ܂ ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܕܐܝܟܢܐ ܒܥܕܢܐ

perditio hæc unguenti facta eſt? Poterat enim iſtud unguentum 5
vendi plus quam trecentis denariis, et dari pauperibus. Et indignabantur in eam. Ipſe autem Jeſus dixit, Sinite eam: Quid 6
moleſtias exhibetis ei? opus ※ enim ✓ bonum operata eſt in me.
Omni tempore enim pauperes habetis vobiſcum, et quum volue- 7
ritis poteſtis benefacere iis: me autem non omni tempore habetis.
Quod habebat, hoc fecit: prævenit ungere corpus meum ad ſe- 8
pulturam. Amen dico vobis, ubicunque prædicabitur evangelium 9
hoc in toto mundo, etiam id quod fecit hæc, dicetur in memoriam
ejus. Et Judas Iſcariotes, unus ex duodecim, abiit ad principes 10
Sacerdotum, ut traderet eum iis. Ipſi autem quum audiviſſent, 11
gaviſi ſunt, et polliciti ſunt argentum dare ei. Et quærebat quo-

12 ܕܐܝܟܢ ܢܫܠܡܝܘܗܝ܀ ܘܒܝܘܡܐ ܩܕܡܝܐ ܕܦܛܝܪܐ܆ ܐܡܬܝ
ܕܦܨܚܐ ܕܒܚܝܢ ܗܘܘ܆ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܝܟܐ ܨܒܐ ܐܢܬ
13 ܐܙܠ ܕܢܐܙܠ ܢܛܝܒ ܦܨܚܐ ܐܝܟܢܐ ܕܬܐܟܘܠ. ܘܡܫܕܪ ܬܪܝܢ ܡܢ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܆ ܙܠܘ ܠܡܕܝܢܬܐ܆ ܘܦܓܥ ܒܟܘܢ
14 ܒܪܢܫܐ ܕܫܩܝܠ *ܩܢܕܘܪܐ ܕܡܝ̈ܐ ܒܬܪܗ ܙܠܘ. ܘܐܝܟܐ ܕܥܐܠ * κεράμιον
ܢܥܘܠ ܐܡܪܘ ܠܡܪܐ ܒܝܬܐ. #ܕ✓ܡܠܦܢܐ ܐܡܪ܆ ܐܝܟܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܒܝܬ ¹ܡܫܪܝܐ ܐܝܟܐ ܕܦܨܚܐ ܥܡ ܬܠܡܝܕܝ ܐܟܘܠ.
15 ܘܗܘ ܡܚܘܐ ܠܟܘܢ *ܥܠܝܬܐ ܪܒܬܐ #ܡܛܝܒܬܐ ✓ܕܡܫܘܝܐ܆ * ἀνώγεον
16 ܬܡܢ ܛܝܒܘ ܠܢ. ܘܢܦܩܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܬܘ ܠܡܕܝܢܬܐ.
17 ܘܐܫܟܚܘ ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܘܛܝܒܘ ܦܨܚܐ. ܘܟܕ ܪܡܫܐ
18 ܗܘܐ܆ ܐܬܐ ܥܡ ܬܪܥܣܪ܀ ܘܟܕ ܣܡܝܟܝܢ ܘܐܟܠܝܢ ܐܡܪ

12 modo opportune traderet eum. Et die primo azymorum, quando Paſcha mactabant, dicunt ei diſcipuli ejus, Ubi vis ut abeamus *et*
13 paremus Paſcha, ut comedas? Et mittit duos ex diſcipulis ſuis, et dicit iis, Abite in civitatem, et occurret vobis homo bajulans
14 amphoram aquæ: ſequimini eum. Et quocunque introierit, dicite domino domus, # quod ✓ Præceptor dicit, Ubi eſt † diverſo-
15 rium, ubi Paſcha cum diſcipulis meis comedam? Et ipſe oſtendet vobis cœnaculum magnum # paratum *et* ✓ ſtratum: illic parate
16 nobis. Et exierunt diſcipuli ejus, et venerunt in civitatem, et
17 invenerunt ſicut dixerat iis: et paraverunt Paſcha. Et quum
18 veſpera eſſet, venit cum duodecim. Et quum diſcumberent, et

1 ܡܫܪܝܐ] In margine MSti ܕܐܚܐ (ܡܫܪܝܐ)
† diverſorium] Lectio marg. (diverſorium) Meum.

ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܚܕ ܡܢܟܘܢ ܡܫܠܡ ܠܝ.
ܗܘ ܕܐܟܠ ܥܡܝ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܫܪܝܘ ܠܡܬܟܡܪܘ: ܘܠܡܐܡܪ 19
ܠܗ ܚܕ ܒܬܪ ܚܕ. ¹ܕܠܡܐ܂ ܐܢܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܦܢܐ ܐܡܪ 20
ܠܗܘܢ. ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܣܪ ܗܘ ܕܨܒܥ ܥܡܝ ܒܦܝܠܬܐ. ܘܒܪܗ 21
ܡܢ ܕܐܢܫܐ ܐܙܠ ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ ܡܛܠܬܗ. ܘܝ ܕܝܢ ܠܒܪܢܫܐ
ܗܘ ܕܒܐܝܕܗ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ܀ ܦܩܚܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
ܠܗ ܐܠܘ ܠܐ ܐܬܝܠܕ ܓܒܪܐ ܗܘ܀ ܘܟܕ ܗܢܘܢ ܐܟܠܝܢ ܗܘܘ. 22
ܢܣܒ ܝܫܘܥ ܠܚܡܐ. ܘܟܕ ܒܪܟ ܩܨܐ ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ. ܘܐܡܪ
ܣܒܘ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܦܓܪܐ ܕܝܠܝ܀ ܘܢܣܒ ܟܣܐ. ܘܟܕ 23
ܐܘܕܝ ܝܗܒ ܠܗܘܢ. ܘܐܫܬܝܘ ܡܢܗ ܟܠܗܘܢ. ܘܐܡܪ 24
ܠܗܘܢ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܡܐ ܕܝܠܝ ܕܕܝܐܬܝܩܝ ܚܕܬܐ. ܗܘ
ܕܚܠܦ ܣܓܝܐܐ ܡܬܐܫܕ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܠܐ ܬܘܒ 25

comederent, dixit Jeſus, Amen dico vobis, quod unus ex vobis
tradet me, qui comedit mecum. Ipſi autem cœperunt conſtriſtari, 19
et dicere ei unus poſt alium, † Num ego? Ipſe autem reſpondens 20
dixit iis, Unus ex duodecim qui intingit mecum in catinum.
Et Filius quidem hominis abit, ſicut ſcriptum eſt de eo: væ 21
autem homini illi per quem Filius hominis traditur: bonum erat
ei, ſi non natus fuiſſet homo ille. Et quum ipſi comederent, 22
accepit Jeſus panem; et quum benedixiſſet, fregit et dedit iis:
et dixit, accipite, hoc eſt corpus meum. Et accepit poculum, 23
et quum gratias egiſſet, dedit iis: et biberunt ex illo omnes. Et 24
dixit iis, Hic eſt ſanguis meus Teſtamenti novi, qui pro multis
effunditur: Amen dico vobis, quod non amplius bibam ex 25

[1] ܕܠܡܐ܂ ܐܢܐ] In margine MSti (ܕܠܡܐ ܐܢܐ) ܘܐܚܪ̈ܢܐ ܕܠܡܐ ܐܢܐ܂

† Num ego] Lectio marg. (Num ego) Et alii, Num ego?

ܐܫܬܐ ܡܢ ܝܠܕܐ ܕܓܦܬܐ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܗܘ ܐܡܬܝ
26 ܕܐܫܬܝܘܗܝ ܚܕܬܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܟܕ ܫܒܚܘ ܢܦܩܘ
27 ܠܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܕܟܠܟܘܢ ܬܬܟܫܠܘܢ
ܒܝ ܒܠܠܝܐ ܗܢܐ. ܡܛܠ ܕܟܬܝܒ. ܕܐܡܚܐ ܠܪܥܝܐ
28 ܘܢܬܒܕܪܘܢ ܥܢܐ. ܐܠܐ ܒܬܪ ܕܩܡܬ ܐܢܐ. ܩܕܡ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
29 ܠܓܠܝܠܐ. ܦܛܪܘܣ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܘܐܢ ܟܠܗܘܢ
30 ܢܬܟܫܠܘܢ. ܐܠܐ ܠܐ ܐܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟ. ܕܐܢܬ ܝܘܡܢܐ ܒܠܠܝܐ ܗܢܐ. ܩܕܡ ܕܬܪܬܝܢ ˉ ܙܒܢܝܢ ✓
31 ܬܪܢܓܠܐ ܢܩܪܐ. ܬܠܬ ܬܟܦܘܪ ܒܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܦܛܪܘܣ. ܡܢ
ܡܝܬܪܐ ܐܡܪ ܗܘܐ ܝܬܝܪܐܝܬ. ܐܢ ܠܗܘܐ ܣܢܝܩܘܬܐ ܕܐܡܘܬ
ܥܡܟ. ܠܐ ܐܟܦܘܪ ܒܟ. ܗܘ ܗܟܢܐ ܕܝܢ ܐܦ ܟܠܗܘܢ
32 ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܘܐܬܝܢ ¹ܠܟܘܪܝܬܐ ܗܝ ܕܫܡܗ * ܓܕܣܝܡܐܢܝ. * Γεθσημανῆ

fructu vitis uſque ad diem illum, quum bibam illud novum in
26 regno Dei. Et quum hymnum ceciniſſent, exierunt in montem
27 olivarum. Et dicit iis Jeſus, Omnes vos offendemini in me nocte
hac; quia ſcriptum eſt, Percutiam paſtorem, et diſpergentur
28 oves. Sed poſtquam reſurrexero, præcedam vos in Galilæam.
29 Petrus autem dixit ei, Etſi omnes offenſi fuerint, ſed non ego.
30 Et dicit ei Jeſus, Amen dico tibi, quod tu hodie in nocte hac,
antequam duabus ˉ vicibus ✓ gallus cantaverit, tribus abnegabis
31 me. Ipſe autem Petrus ex abundanti dicebat magis, Si fuerit
neceſſitas moriendi tecum, non abnegabo te. Itidem autem
32 omnes dicebant. Et veniunt † in agrum cujus nomen *eſt* Geth-

---

1 ܠܟܘܪܝܬܐ] In margine MSti ܠܕܘܟܬܐ

† in agrum] Lectio marg. In locum.

33 ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ܆ ܬܒܘ ܗܪܟܐ ܥܕܡܐ ܕܐܨܠܐ. ܘܕܒܪ
ܠܦܛܪܘܣ ܘܠܝܥܩܘܒ ܘܠܝܘܚܢܢ ܥܡܗ. ܘܫܪܝ ܠܡܬܡܗܘ
34 ܘܠܡܬܟܡܪܘ܀ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܟܡܝܪܐ ܐܝܬܝܗ ܗܝ ܢܦܫܝ
35 ܥܕܡܐ ܠܡܘܬܐ. ܦܘܫܘ ܗܪܟܐ ܘܐܬܬܥܝܪܘ܀ ܘܟܕ ܩܪܒ
ܩܠܝܠ ܢܦܠ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܘܡܨܠܐ ܗܘܐ܆ ܕܐܢ
36 ܡܬܡܨܝܢܝܬܐ ܐܝܬܝܗ܆ ܬܥܒܪ ܡܢܗ ܗܝ ܫܥܬܐ. ܘܐܡܪ
ܗܘܐ܆ *ܐܒܐ ܗܘ ܐܒܐ܆ ܟܠܗܝܢ ܡܬܡܨܝܢ̈ܝܬܐ ܠܟ. ܐܥܒܪ
ܡܢܝ ܟܣܐ ܗܢܐ܀ ܐܠܐ ܠܐ ܡܕܡ ܕܐܢܐ ܨܒܐ ܐܢܐ. ܐܠܐ ܡܕܡ
37 ܕܐܢܬ܀ ܘܐܬܐ ܘܡܫܟܚ ܠܗܘܢ ܠܗܘܢ ܟܕ ܕܡܟܝܢ. ܘܐܡܪ
ܠܟܐܦܐ. ܫܡܥܘܢ܆ ܕܡܟ ܐܢܬ ܗܘ܆ ܠܐ ܐܫܟܚܬ܆ ܚܕܐ
38 ܫܥܬܐ ܠܡܬܬܥܝܪܘ܆ ܐܬܬܥܝܪܘ ܘܨܠܘ ܕܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܢܣܝܘܢܐ܀
39 ܪܘܚܐ ܡܢ ܨܒܝܐ. ܒܣܪܐ ܕܝܢ ܡܚܝܠ܀ ܘܬܘܒ ܟܕ ܐܙܠ
40 ܨܠܝ ܟܕ ܒܗ ܒܗ ܡܠܬܐ ܐܡܪ. ܘܟܕ ܗܦܟ܆ ܬܘܒ
ܐܫܟܚ ܐܢܘܢ ܟܕ ܕܡܟܝܢ܆ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܥܝ̈ܢܝܗܘܢ

* ἀββα ὁ π̄ηρ

ſimani : et dicit diſcipulis ſuis, Sedete hic, donec oravero. Et 33
aſſumit Petrum et Jacobum et Johannem ſecum ; et cœpit ex-
pavеſcere et mœſtus eſſe. Et dicit iis, Contriſtata eſt anima mea 34
uſque ad mortem : manete hic, et vigilate. Et quum acceſſiſſet 35
paululum, procidit ſuper terram, et orabat, ut, ſi poſſibile eſſet,
tranſiret ab eo illa hora. Et dicebat, Abba, pater, omnia poſſi- 36
bilia tibi ; transfer a me poculum hoc : ſed non quid ego volo,
ſed quid tu. Et venit, et invenit eos dormientes : et dicit Petro, 37
Simon, dormis ? non potuiſti unam horam vigilare ? Vigilate et 38
orate, ut non intretis in tentationem : ſpiritus quidem promptus
eſt, caro autem infirma. Et iterum quum abiiſſet, oravit, eundem 39
ſermonem dicens. Et quum reverſus eſſet, rurſum invenit eos 40

41 ܕܡܟܝܢ ܗܘ̈ܘ܂ ܘܠܐ ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܐ ܢܦܢܘܢ ܠܗ܂ ܘܐܬܐ
ܕܬܠܬ ⁼ ܙܒܢܝܢ ↙ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܕܡܟܘ ܡܟܝܠ ܘܐܬܬܢܝܚܘ܀
ܡܛܝ ܫܘܠܡܐ܂ ܐܬܬ ܫܥܬܐ܂ ܗܐ ܡܫܬܠܡ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ
42 ܒܐܝ̈ܕܝܐ ܕܚܛܝ̈ܐ܂ ܩܘܡܘ ܢܐܙܠ܂ ܗܐ ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܠܝ ܡܛܝ܀
43 ܘܡܚܕܐ ܥܘܕ ܟܕ ܡܡܠܠ܆ ܐܬܐ ܝܗܘܕܐ ܣܟܪܝܘܛܐ ܕܚܕ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ ܬܪܥܣܪ܆ ܘܥܡܗ ܟܢܫܐ ܥܡ ܣܝ̈ܦܐ
44 *ܘܩܝܣܐ܆ ܡܢ ܠܘܬ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܣܦܪ̈ܐ ܘܩܫ̈ܝܫܐ܀ ܝܗܒ
ܗܘܐ ܕܝܢ ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܠܗ ܐܬܐ ܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܗܘ ܕܢܫܩ
ܐܢܐ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ܂ ܐܚܘܕܘܗܝ ܘܐܘܒܠܘܗܝ ↙ ܙܗܝܪܐܝܬ܂
45 ܘܡܚܕܐ ܟܕ ܐܬܐ ܩܪܒ ܠܘܬܗ ܘܐܡܪ܆ ¹*ܪܒܝ ܪܒܝ܆
46 ܘܢܫܩܗ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܪܡܝܘ ܥܠܘܗܝ ܐܝ̈ܕܝܐ ܘܐܚܕܘܗܝ܀

* καὶ ξύλων

* Ῥαββί

dormientes, (erant enim oculi eorum gravati) et non ſciebant quid
41 reſponderent ei. Et venit tertia ⁼ vice ↙, et dicit iis, Dormite
quod ſupereſt, et requieſcite: appropinquavit finis, et venit hora:
42 ecce traditur Filius hominis in manus peccatorum. Surgite,
43 eamus: ecce is qui tradit me, appropinquavit. Et ſtatim adhuc
quum loqueretur, venit Judas Iſcariotes, qui unus erat ex duodecim, et cum eo turba cum gladiis et lignis, a principibus Sacer-
44 dotum, et Scribis, et Senioribus. Dederat autem is qui tradebat
eum ſignum iis, dicens, Ille quem oſculatus fuero, ipſe eſt: pre-
45 hendite eum, et abducite ⁼ eum ↙ caute. Et ſtatim quum ve-
niſſet, acceſſit ad eum, dicens, † Rabbi, Rabbi, et oſculatus eſt
46 eum. Ipſi autem injecerunt in eum manus, et apprehenderunt eum.

[1] ܪܒܝ ܪܒܝ] In margine MSti ܫܠܡ ܪܒܝ

† Rabbi, Rabbi] Lectio marg. Salve, Rabbi.

47 ܚܕ ܕܝܢ ܐܢܫ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ ܟܕ ܫܡܛ ܣܝܦܐ: ܡܚܝܗܝ
48 ܠܥܒܕܗ ܕܪܒܟܗ̈ܢܐ. ܘܐܪܝܡܗ ܐܕܢܗ ÷ ܘܥܢ ܕܝܢ ܝܫܘܥ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܟ ܕܥܠ ܓܝܣܐ ܢܦܩܬܘܢ ܥܡ ܣܝ̈ܦܐ
49 ܘܩܝ̈ܣܐ ܠܡܐܚܕܢܝ. ܟܠܝܘܡ ܠܘܬܟܘܢ ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ ܒܗܝܟܠܐ
ܟܕ ܡܠܦ ܐܢܐ: ܘܠܐ ܐܚܕܬܘܢܢܝ ܠܝ ÷ ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ
50 ܕܢܫܬܡܠܘܢ ܟܬ̈ܒܐ ※ ܕܢܒܝ̈ܐ ⸔. ܗܝܕܝܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܟܕ ܫܒܩܘܗܝ
51 ܟܠܗܘܢ ܥܪܩܘ ÷ ܘܚܕ ܐܢܫ ܥܠܝܡܐ ܢܩܦ ܠܗ: ܕܡܬܥܛܦ
52 ܣܕܘܢܐ ܥܠ ܥܪܛܠܝܘܬܗ. ܘܐܚܕܘܗܝ ܥܠܝ̈ܡܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ
53 ܫܒܩܗ ܠܣܕܘܢܐ ܥܪܛܠܝܐ ܥܪܩ ܡܢܗܘܢ ÷ ܘܐܘܒܠܘܗܝ
ܠܝܫܘܥ ܠܘܬ ܪܒ ܟܗ̈ܢܐ ܩܝܦܐ. ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ ܟܠܗܘܢ
54 ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܩܫܝ̈ܫܐ ܘܣܦܪ̈ܐ ÷ ܗܘ ܕܝܢ ܦܛܪܘܣ:
ܡܢ ܪܘܚܩܐ ܢܩܦ ܠܗ: ܥܕܡܐ ܠܓܘ ܠܕܪܬܐ ܕܪܒ
ܟܗ̈ܢܐ. ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܝܬܒ ܥܡ ܡܫܡܫܢ̈ܐ. ܘܫܚܢ

Unus autem quidam ex illis qui aſtabant, quum ſtrinxiſſet gladium, 47
percuſſit ſervum principis Sacerdotum, et abſtulit auriculam ejus.
Et reſpondens Jeſus dixit iis, Sicut contra latronem exiviſtis cum 48
gladiis et lignis apprehendere me? Quotidie apud vos eram in 49
templo docens, et non apprehendiſtis me: ſed ut implerentur
ſcripturæ ※ prophetarum ⸔. Tunc diſcipuli quum reliquiſſent 50
eum, omnes fugerunt. Et unus quidam juvenis ſequutus eſt eum 51
amictus ſindone ſuper nuditatem ſuam, et apprehenderunt eum
juvenes: Ipſe autem quum reliquiſſet ſindonem, nudus effugit 52
ab iis. Et abduxerunt Jeſum ad principem Sacerdotum Caiapham, 53
et congregati ſunt ad eum omnes principes Sacerdotum, et Seniores, et Scribæ. Ipſe autem Petrus e longe ſequutus eſt eum, 54
uſque intro in atrium principis Sacerdotum, et erat ſedens cum

55 ܠܘܬ [1]ܢܘܗܪܐ ܀ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܕܝܢ ܘܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ܂ ܒܥ̈ܝܢ
ܗܘܘ ܥܠ ܝܫܘܥ ܣܗܕܘܬܐ ܕܢܡܝܬܘܢܝܗܝ܂ ܘܠܐ ܡܫܟܚܝܢ
56 ܗܘܘ܂ ܣܓܝܐ̈ܐ ܓܝܪ ܡܣܗܕܝܢ ܗܘܘ ܕܓ̈ܠܐ ܥܠܘܗܝ܂
57 ܘܣܗ̈ܕܘܬܐ ܫܘ̈ܝܬܐ ܠܐ ܐܝܬܝܗܝܢ ܗܘ̈ܝ ܀ ܘܐܢ̈ܫܝܢ ܕܝܢ ܩܡܘ
58 ܡܣܗܕܝܢ ܗܘܘ ܕܓ̈ܠܐ ܥܠܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂ ܕܚܢܢ
ܫܡܥܢܝܗܝ ܕܐܡܪ܂ ܕܐܢܐ ܫܪܐ ܐܢܐ ܠܗܝܟܠܐ ܗܢܐ ܕܒܐܝ̈ܕܝܐ
ܥܒܝܕܐ܂ ܘܒܬܠܬܐ ܝܘܡ̈ܝܢ ܐܚܪܢܐ ܕܠܐ ܒܐܝ̈ܕܝܐ ܥܒܝܕܐ ܐܒܢܐ
59 ܐܢܐ܂ ܘܐܦܠܐ ܗܟܢܐ *ܫܘܝܬܐ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܣܗܕܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܀ * ἴση
60 ܘܟܕ ܩܡ ܪܒܟܗܢܐ ܒܡܨܥܬܐ܂ ܫܐܠܗ ܠܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ܂
ܡܦܢܐ ܐܢܬ ܘܠܐ ܡܕܡ܂ ܡܢܐ ܗܢܘܢ ܡܣܗܕܝܢ
61 ܥܠܝܟ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܫܬܝܩ ܗܘܐ܂ ܘܠܐ ܡܕܡ ܡܦܢܐ
ܗܘܐ ܀ ܬܘܒ ܪܒ ܟܗ̈ܢܐ ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗ ܘܐܡܪ
ܠܗ܂ ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܗܘ ܡܫܝܚܐ܂ ܗܘ ܒܪܗ ܕܡܒܪܟܐ܂

55 miniſtris, et calefaciebat ſe ad lumen. Principes Sacerdotum,
autem, et totus conſeſſus quærebant contra Jeſum teſtimonium,
56 ut morti traderent eum, et non inveniebant. Multi enim teſta-
57 bantur falſo adverſus eum, et teſtimonia paria non erant. Et
quidam quum ſurrexiſſent, teſtabantur falſo adverſus eum, dicentes,
58 Nos audivimus eum dicentem, Ego diſſolvam templum hoc fac-
tum manibus, et per tres dies aliud non factum manibus ædificabo.
59 60 Et nec ſic par erat teſtimonium eorum. Et quum ſurrexiſſet
princeps Sacerdotum in medium, interrogavit Jeſum, dicens, Non
61 reſpondes quicquam? quid hi teſtantur adverſum te? Ipſe au-
tem tacebat, et nihil reſpondebat. Rurſum princeps Sacerdotum
interrogabat eum, et dicit ei, Tune es Chriſtus Filius Benedicti?

[1] ܢܘܗܪܐ] In margine MSti φως ܢܘܗܪܐ ܗܘ ܒܢܘܗܪܐ

62 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ܂ ܐܢܐ ܐܢܐ܀ ܘܬܚܙܘܢܝܗܝ ܠܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ ܕܝܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܚܝܠܐ܂ ܘܐܬܐ *ܥܡ ܥܢ̈ܢܐ ܕܫܡܝܐ܀ * μετα
63 ܗܘ ܕܝܢ ܪܒ ܟ̈ܗܢܐ ܟܕ ܨܪܐ ܠܟܘܬܝ̈ܢܝܬܐ ܕܝܠܗ ܐܡܪ܀ ܡܢܐ
64 ܬܘܒ ܣܘܢܩܢܐ ܐܝܬ ܠܢ ÷ܠܣܗ̈ܕܐ܂ ܫܡܥܬܘܢ ܓܘܕܦܐ.
ܡܢܐ ܡܬܚܙܐ ܠܟܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܠܗܘܢ ܩܥܘ ܥܠܘܗܝ܂
65 ܕܚܝܒܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܡܘܬܐ܀ ܘܫܪܝܘ ܐܢ̈ܫܝܢ ܠܡܪܩ ܒܗ܂
ܘܠܡܟܣܝܘ ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܗ܂ ܘܠܡܩܦܚܘܬܗ ܘܠܡܐܡܪ
ܠܗ. ܐܬܢܒܐ ※ܠܢ↙ ܡܫܝܚܐ܂ ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܡܚܝܟ.
66 ܘܡܫܡ̈ܫܢܐ ܒܡܩ̈ܦܚܬܐ ܢܣܒܝܢ ܗܘܘ ܠܗ܀ ܘܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
ܦܛܪܘܣ ܒܕܪܬܐ ܠܬܚܬ܂ ܐܬܬ ܚܕܐ ܡܢ ܥܠܝ̈ܡܬܐ ܕܪ̈ܒܝܟܗܢܐ܂
67 ܘܟܕ ܚܙܬܗ ܠܦܛܪܘܣ ܕܫܚܢ܂ ܟܕ ܚܪܬ ܒܗ ܐܡܪܐ. ܐܦ
68 ܐܢܬܝ ܥܡ ܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ ܐܝܬܝܟܝ ܗܘܝܬܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܦܪ ܟܕ ܐܡܪ:
ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܘܠܐ ܪܓܫ ܐܢܐ ܡܢܐ ܐܡܪܐ ܐܢܬܝ܀ ܘܢܦܩ ܠܒܪ

Ipſe autem Jeſus dixit ei, Ego ſum: et videbitis Filium hominis 62
ſedentem a dextra virtutis, et venientem cum nubibus cœli. Ipſe 63
autem princeps Sacerdotum lacerans veſtes ſuas dicit, Quid adhuc
opus eſt nobis teſtibus? Audiſtis † blaſphemiam: quid videtur 64
vobis? Ipſi autem omnes exclamaverunt contra eum, quod reus
eſſet mortis. Et cœperunt quidam inſpuere in eum, et obtegere 65
faciem ejus, et colophizare eum, et dicere ei, Vaticinare ※ nobis ↙
Chriſte, quis eſt is qui percuſſit te: et miniſtri colaphis excipiebant
eum. Et quum eſſet Petrus in atrio inferius, venit una ex ancillis 66
principis Sacerdotum, Et quum vidiſſet Petrum calefacientem ſe, 67
intuita eum dixit, Etiam tu cum Jeſu Nazareno eras. Ipſe 68
autem negavit, dicens, Non novi, neque intelligo quid dicis. Et

---

1 ܓܘܕܦܐ] In margine MSti (ܓܘܕܦܐ) ܕܦܘܡܐ ܕܝܠܗ
† blaſphemiam] Lectio marg. (blaſphemiam) Oris ejus.

69 ܠܒܪ ܕܪܬܐ܆ ܘܬܪܢܓܠܐ ܩܪܐ܂ ܘܐܡܬܐ ܟܕ ܚܙܬܗ ܬܘܒ܆
ܫܪܝܬ ܕܬܐܡܪ ܠܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ܂ ܕܗܢܐ ܡܢܗܘܢ ܐܝܬܘܗܝ܂
70 ܗܘ ܕܝܢ ܬܘܒ ܟܦܪ ܗܘܐ܀ ܘܒܬܪ ܩܠܝܠ ܬܘܒ܆ ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ
ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܦܛܪܘܣ܆ ܫܪܝܪܐܝܬ ܡܢܗܘܢ ܐܢܬ܂ ܐܦ
71 ܓܝܪ ܓܠܝܠܝܐ ܐܢܬ ܘܡܡܠܠܟ ܕܡܐ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܫܪܝ
ܠܡܚܪܡܘ ܘܠܡܐܡܐ܆ ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ ܠܓܒܪܐ ܗܢܐ܆ ܠܗܘ
72 ܕܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܘܡܚܕܐ ܕܬܪܬܝܢ ⁻ ܙܒܢܝܢ ↙ ܬܪܢܓܠܐ ܩܪܐ܀ ܘܐܬܕܟܪ
ܦܛܪܘܣ ܠܡܠܬܐ ¹ܕܡܢ ܕܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ: ܕܩܕܡ
²ܕܐܠܟܛܪܘܢ ܢܩܪܐ܂ ܬܪܬܝܢ ⁻ ܙܒܢܝܢ ↙܂ ܬܟܦܘܪ ܒܝ ܬܠܬ܂
1 ܘܫܪܝ ܒܟܐ ܗܘܐ܀ ܘܡܚܕܐ ܒܨܦܪܐ ܥܒܕܘ: ³ܣܘܡܒܘܠܝܘܢ Cap. XV.
ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܥܡ ܩܫܝܫܐ ܘܣܦܪܐ ܘܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ܀

69 exiit foras ante atrium, et gallus cantavit. Et ancilla quum vi-
70 diſſet eum rurſum, cœpit dicere aſtantibus, Hic ex illis eſt. Ipſe
autem iterum negabat. Et poſt paululum rurſus, aſtantes dicebant
Petro, Vere ex illis es; etenim Galilæus es, et locutio tua ſimilis
71 eſt. Ipſe autem cœpit exſecrari et jurare, Non novi hominem
72 iſtum quem dicitis. Et ſecunda ⁻ vice ↙ gallus cantavit. Et re-
cordatus eſt Petrus ſermonis † dicentis ei Jeſu, Priuſquam gallus
cantaverit duabus ⁻ vicibus ↙, negabis me tribus. Et cœpit flere.
1 Et confeſtim in mane conſilium fecerunt principes Sacerdotum Cap. XV.
cum Senioribus et Scribis, et totus conſeſſus: et quum vinxiſſent

1 ܕܡܢ ܕܐܡܪ] In margine MSti ܗܝ ܕ
2 ܕܐܠܟܛܪܘܢ] ܕܬܪܢܓܠܐ
3 ܣܘܡܒܘܠܝܘܢ] συμβουλιον ܗ̄ ܕܝ ܡܠܟܐ

† dicentis ei Jeſu] Lectio marg. Quem (dixerat ei Jeſus)

ܟܕ ܐܣܪܘܗܝ ܠܝܫܘܥ ܐܘܒܠܘܗܝ ↙ ܘܐܫܠܡܘܗܝ ↙ ܠܦܝܠܛܘܣ ⁘
ܘܫܐܠܗ ܦܝܠܛܘܣ܆ ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ܆ ܗܘ 2
ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܬ ܐܡܪ ܐܢܬ ⁘ ܘܡܩܛܪܓܝܢ 3
ܗܘܘ ܠܗ ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ ܣܓܝܐܬܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܘܠܐ ܡܕܡ ܡܦܢܐ
ܗܘܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ܆ ܬܘܒ [1]ܫܐܠܗ ܟܕ ܐܡܪ. ܠܐ ܡܦܢܐ 4
ܐܢܬ ܘܠܐ ܡܕܡ܆ ܚܙܝ ܟܡܐ ܡܣܗܕܝܢ ܠܘܩܒܠܟ. ܗܘ 5
ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܘܠܐ ܬܘܒ ܘܠܐ ܡܕܡ ܥܢܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܕܡܪ
ܦܝܠܛܘܣ ⁘ ܒܟܠ ܕܝܢ ܥܐܕܐ܆ ܫܪܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܚܕ ܐܣܝܪܐ 6
ܗܘ ܕܫܐܠܝܢ ܗܘܘ. ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܒܪ ܐܒܒܐܣ 7
ܕܥܡ ܒܢ̈ܝ ܣܛܐܣܝܣ ܐܣܝܪ ܗܘܐ: ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܒܣܛܐܣܝܣ
ܩܛܠܐ ܥܒܕܘ ܗܘܘ܆ ܘܟܕ ܐܙܥܩ ܟܢܫܐ܆ ܫܪܝܘ ܠܡܫܐܠܘ ܂ 8
ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܝܢܐܝܬ ܥܒܕ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ 9

Jeſum, abduxerunt ÷ eum ↙, et tradiderunt ÷ eum ↙ Pilato. Et 2
interrogavit eum Pilatus, Tu*ne* es rex Judæorum? Ipſe autem
reſpondens, dixit ei, Tu dicis. Et accuſabant eum principes Sacerdotum multa: Ipſe autem nihil reſpondebat. Ipſe autem 3 4
Pilatus rurſum † interrogavit eum, dicens, Non reſpondes quicquam? vide quanta teſtantur adverſus te. Ipſe autem Jeſus non 5
amplius quicquam reſpondit, ita ut miraretur Pilatus. Omni 6
autem feſto ſolvebat iis unum vinctum, quemcunque poſtularent.
Erat autem qui dicebatur Barabbas, qui cum ſeditioſis vinctus 7
erat, qui in ſeditione cædem fecerant. Et quum clamaſſet 8
turba, cœperunt poſtulare, ſicut ſemper faciebat iis. Ipſe autem 9

[1] ܫܐܠܗ] In margine MSti ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗ

† interrogavit eum] Lectio marg. Interrogabat eum.

ܦܢܝ ܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ: ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܫܪܐ ܠܟܘܢ ܠܡܠܟܐ
10 ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ: ܝܕܥ ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܡܛܠ ܚܣܡܐ ܐܫܠܡܘܗܝ ܗܘܘ
11 ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܐܙܝܥܘ ܠܟܢܫܐ:
12 ܕܝܬܝܪܐܝܬ ܠܒܪ ܐܒܐ ܢܫܪܐ ܠܗܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ
ܬܘܒ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
13 ܕܐܥܒܕ ܠܗܢܐ ܕܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ: ܗܢܘܢ ܕܝܢ
14 ܬܘܒ ¹ܩܥܝܢ ܗܘܘ. ܙܩܘܦܝܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ
ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܓܝܪ ܕܒܝܫ ܥܒܕ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ
15 ܩܥܘ. ܙܩܘܦܝܗܝ: ܦܝܠܛܘܣ ܕܝܢ ܟܕ ܨܒܐ ܕܠܟܢܫܐ ܗܝ
ܕܣܦܩܐ ܢܥܒܕ: ܫܪܐ ܠܗܘܢ ܠܒܪ ܐܒܐ: ܘܐܫܠܡ
16 ܠܝܫܘܥ ܡܢ ܕܢܓܕܗ ܒܦܪܓܠܐ ܕܢܙܕܩܦ: ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ ܕܝܢ

Pilatus reſpondit iis, dicens, Vultis ut dimittam vobis Regem
10 Judæorum? Sciebat enim quod propter invidiam tradidiſſent
11 eum principes Sacerdotum. Ipſi autem principes Sacerdotum concitaverunt turbam, ut potius Barabbam ſolveret iis.
12 Ipſe autem Pilatus iterum reſpondens dicebat iis, Quid igi-
13 tur vultis ut faciam illi quem dicitis Regem Judæorum? Ipſi
14 autem iterum † clamabant, Crucifige eum. Ipſe autem Pilatus dicebat iis, Quid enim mali fecit? Illi autem magis
15 clamaverunt, Crucifige eum. Pilatus autem volens populo ſatisfacere, ſolvit iis Barabbam, et tradidit Jeſum, poſtquam ver-
16 beraſſet eum flagellis, ut crucifigeretur. Milites autem addux-

---

1 ܩܥܝܢ ܗܘܘ] In margine MSti (ܩܥܝܢ ܗܘܘ) ܟܕ ܐܬܙܝܥܘ ܠܗܘܢ
ܡܢ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ:

† clamabant] Lectio marg. (clamabant) Quum concitati eſſent a princibus Sacerdotum, dicentes.

ܐܘܒܠܘܗܝ ܠܓܘ ܡܢ ܕܪܬܐ ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ̇ [1]ܦܪܛܘܪܝܢ܆ ܘܩܪܝܢ
17 ܐܚܕܐ ܠܟܠܗ̇ ܣܦܝܪܐ܆ ܘܡܠܒܫܝܢ ܠܗ ܐܪܓܘܢܐ܆ ܘܣܡܝܢ
18 ܠܗ ܟܕ ܓܕܠܘ ܟܠܝܠܐ ܕܟܘܒܐ. ܘܫܪܝܘ ܠܡܫܐܠ ܫܠܡܗ܆
19 ܫܠܡ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ܆ ܘܡܚܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܥܠ ܪܝܫܗ
ܒܩܢܝܐ. ܘܪܩܝܢ ܗܘܘ ܒܗ. ܘܟܕ ܣܡܝܢ ܗܘܘ ܒܘܪ̈ܟܐ.
20 ܣܓܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܘܟܕ ܒܙܚܘ ܒܗ܆ ܐܫܠܚܘܗܝ ܐܪܓܘܢܐ܆
ܘܐܠܒܫܘܗܝ ܡܐܢ̈ܐ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ܆ ܘܡܦܩܝܢ ܠܗ
21 ܕܢܙܩܦܘܢܗ. *ܘܡܫܚܪܝܢ ܐܢܓܪܝܐ ܠܐܢܫ ܕܥܒܪ ܗܘܐ܆
ܠܫܡܥܘܢ ܩܘܪܢܝܐ ܕܐܬܐ ܗܘܐ ܡܢ ܐܓܘܪܣܐ. ܠܐܒܘܗܝ
ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܘܕܪܘܦܘܣ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܩܘܠ ܙܩܝܦܐ
22 ܕܝܠܗ܀ ܘܡܝܬܝܢ ܠܗ ܥܠ ܓܓܘܠܬܐ ܕܘܟܬܐ܆
23 ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ̇ ܕܡܬܦܫܩܐ ܕܘܟܬܐ ܕܩܪܩܦܬܐ܀ ܘܝܗܒܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܠܡܫܬܐ ܚܠܐ [2]ܕܡܡܪܪ. ܗܘ ܕܝܢ ܠܐ

* ἀγγαρεύουσιν

erunt eum intra atrium, quod eſt prætorium, et convocant totam
17 cohortem: Et induunt eum purpura, et imponunt ei plectentes co-
18 ronam ſpineam. Et cœperunt ſalutare eum, Salve, rex Judæorum.
19 Et percutiebant eum ſuper caput ejus arundine; et inſpuebant in
20 eum; et quum poſuiſſent genua adorabant eum. Et quum illu-
ſiſſent ei, exuerunt eum purpura, et induerunt eum veſtimentis
21 ſuis. Et angariant quendam qui præteribat, Simonem Cyrenæum,
venientem ex agro, patrem Alexandri et Rufi, ut portaret crucem
22 ejus. Et adducunt eum in Golgotha locum, quod eſt interpre-
23 tatum, locus Calvariæ. Et dabant ei bibere acetum myrrhatum:

[1] ܦܪܛܘܪܝܢ] In margine MSti. ܠܐ ܛܦܪܐ ܗ̄

[2] ܕܡܡܪܪ] ܕܡܡܪܪ܆ ܕܡܡܙܓ ܒܡܘܪܐ

24 ܢܣܒ ܀ ܘܟܕ [1]ܙܩܦܘܗܝ ܀ ܡܦܠܓܝܢ ܡܐܢ̈ܘܗܝ ܟܕ ܪܡܝܢ
25 ܦܣܐ ܥܠܝܗܘܢ܀ ܡܢܘ ܡܢܐ ܢܫܩܘܠ ܀ ܫܥܬܐ ܗܘܬ ܕܝܢ
26 [2]ܬܠܬܐ ܠܫܥܬܐ ܘܙܩܦܘܗܝ ܀ ܘܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܡܟܬܒܢܘܬܐ
27 [3]ܕܥܠܬܐ ܕܝܠܗ ܕܟܬܝܒܐ : ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܀ ܘܥܡܗ
ܙܩܦܝܢ ܬܪܝܢ ܠܓܝ̈ܣܐ. ܚܕ ܡܢ ܝܡܝܢܐ. ܘܚܕ ܡܢ ܣܡܠܐ
28 ܕܝܠܗ ܀ ܘܐܬܡܠܝ ܟܬܒܐ ܗܿܘ ܕܐܡܪ: ܘܥܡ ܠܐ ܢܡܘܣܝܐ
29 ܐܬܚܫܒ ܀ ܘܗܠܝܢ ܕܥܒܪܝܢ ܗܘܘ ܡܓܕܦܝܢ ܗܘܘ ܒܗ . ܟܕ
ܡܢܝܕܝܢ ܗܘܘ ܪ̈ܫܝܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ ܀ [4]ܐܘܗ *ܐܘ ܗܘ ܕܫܪܐ * ״
30 ܠܗܝܟܠܐ. ܘܒܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܒܢܐ : ܦܨܐ ܢܦܫܟ ܘܚܘܬ ܡܢ
31 ܙܩܝܦܐ ܀ ܗܟܘܬ ܐܦ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܥܡ ܣܦ̈ܪܐ ܟܕ

24 ipſe autem non accepit. † Et quum crucifixiſſent eum, dividebant veſtimenta ejus, projicientes ſortem ſuper iis, quis quid tolleret.
25 26 Erat autem ‡ hora tertia, et crucifixerunt eum. Et erat in-
27 ſcriptio cauſæ ejus inſcripta, REX JUDÆORUM. Et cum eo crucifigunt duos latrones: unum a dextra, et unum a ſiniſtra ejus.
28 Et impleta eſt ſcriptura, quæ dicit, Et cum iniquis reputatus eſt.
29 Et illi qui præteribant, blaſphemabant eum, moventes capita ſua, et dicentes, || Vah, O deſtruens templum, et in tribus diebus
30 31 ædificans: Serva teipſum, et deſcende de cruce. Similiter etiam

[1] ܘܟܕ ܙܩܦܘܗܝ] In margine MSti ܘܙܩܦܝܢ ܠܗ
[2] ܬܠܬܐ ܠܫܥܬܐ] (ܬܠܬܐ) ܫܬܬܐ
[3] ܕܥܠܬܐ ܕܝܠܗ] ܥܠܬܐ܀ ܕܒܟܬܒܐ ܕܝܠܗ
[4] ܐܘܗ] ova ܐܘܗ (ܐܘܗ)

† Et quum crucifixiſſent.] Lectio marg. Et crucifigentes eum.
‡ hora tertia] (hora) Sexta.
|| Vah] (Vah) vah.

ܡܓܚܟܝܢ܀ ܠܘܬ ܚܒܪ̈ܐ ܥܡ ܣܦܪ̈ܐ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܀ ܠܐܚܪ̈ܢܐ
ܦܪܩ܀ ܗܘ ܠܗ ܠܐ ܡܨܐ ܠܡܦܪܩܘ܀ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܡܠܟܗ 32
ܕܐܝܣܪܐܝܠ܀ ܢܚܘܬ ܗܫܐ ܡܢ ܙܩܝܦܐ܀ ܐܝܟܢܐ ܕܢܚܙܐ
ܘܢܗܝܡܢ܀ ܐܦ ܗܢܘܢ ܕܐܙܕܩܦܘ ܗܘܘ ܥܡܗ܀ ܡܚܣܕܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ܀ ܟܕ ܗܘܬ ܫܥܬܐ ܫܬܝܬܝܬܐ܀ ܚܫܘܟܐ ܗܘܐ ܥܠ 33
ܟܠܗ ܐܪܥܐ܀ ܥܕܡܐ ܠܫܥܬܐ ܬܫܝܥܝܬܐ܀ ܘܒܫܥܬܐ ܗܝ 34
ܬܫܝܥܝܬܐ܀ ܩܥܐ ܝܫܘܥ ܒܩܠܐ ܪܒܐ ܟܕ ܐܡܪ܀ ܐܠܗܝ ܐܠܗܝ
ܠܡܢܐ ܫܒܩܬܢܝ. ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ ܕܡܬܦܫܩܐ ܐܠܗܝ
ܐܠܗܝ ܠܡܢܐ ܫܒܩܬܢܝ. ܘܐܢܫܝܢ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ ܟܕ 35
ܫܡܥܘ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܀ ܗܐ ܠܐܠܝܐ ܩܪܐ܀ ܟܕ ܪܗܛ ܕܝܢ ܚܕ 36
ܡܠܐ ܐܣܦܘܓܐ ܡܢ ܚܠܐ ܘܣܡ ܒܩܢܝܐ܀ ܡܫܩܐ ܗܘܐ ܠܗ
ܟܕ ܐܡܪ: ܫܒܘܩܘ ܢܚܙܐ ܐܢ ܐܬܐ ܐܠܝܐ ܢܚܬܗ

principes Sacerdotum illudentes, alii ad alios cum Scribis dicebant,
Alios ſervavit, ſeipſum non poteſt ſervare. Chriſtus Rex Iſraelis 32
deſcendat nunc de cruce, ut videamus et credamus. Etiam illi
qui crucifixi erant cum eo, exprobrabant ei. Quum eſſet autem 33
hora ſexta, tenebræ factæ ſunt ſupra totam terram, uſque ad horam nonam. Et hora nona clamavit Jeſus voce magna, dicens, 34
† Eloi, Eloi, lama ſabachthani? quod eſt interpretatum, Deus
mi, Deus mi, ad quid deſeruiſti me? Et quidam ex illis qui 35
aſtabant, quum audiviſſent, dicebant, Ecce Eliam vocat. Quum 36
cucuriſſet autem unus, implevit ſpongiam aceto, et impoſuit arundini *et* potum dabat ei, dicens, Sinite, videamus ſi veniat Elias

[1] ܐܠܗܝ ܐܠܗܝ ܠܡܢܐ ܫܒܩܬܢܝ] In margine MSti Ελωη Ελωη
אלי אלי למה עזבתני

37 ܠܗ ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܪܦܝ ܩܠܐ ܪܒܐ ܢܦܩܬ ܢܫܡܬܗ ܀
38 ܘܐܦܝ ܬܪܥܐ ܕܗܝܟܠܐ ܐܨܛܪܝ ܠܬܪܝܢ. ܡܢ ܠܥܠ ܥܕܡܐ
39 ܠܬܚܬ ܀ ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ [1]ܩܢܛܘܪܝܘܢ ܗܘ ܕܩܐܡ ܗܘܐ ܠܘܩܒܠܗ:
ܕܗܟܢܐ ܟܕ ܩܥܐ ܢܦܩܬ ܢܫܡܬܗ ܐܡܪ: ܫܪܝܪܐܝܬ ܒܪܢܫܐ
40 ܗܢܐ. ܒܪܐ ܐܠܗܘܗܝ ܗܘܐ ܕܐܠܗܐ ܀ ܐܝܬ ܗܘܝ ܕܝܢ ܐܦ ܢܫܐ
ܡܢ ܪܘܚܩܐ ܕܚܙܝܢ ܗܘܝ. ܕܒܝܢܝܗܝܢ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܡܪܝܡ
ܡܓܕܠܝܬܐ: ܘܡܪܝܡ ܗܝ ܐܡܐ ܕܝܥܩܘܒ ܗܘ ܙܥܘܪܐ.
41 ܘܕܝܘܣܐ ܘܫܠܘܡ. ܗܠܝܢ ܕܐܦ ܟܕ ܐܝܬܝܗܝܢ ܗܘܝ ܒܓܠܝܠܐ.
ܢܩܦܢ ܗܘܝ ܠܗ ܘܡܫܡܫܢ ܗܘܝ ܠܗ. ܘܐܚܪܢܝܬܐ.
42 ܣܓܝܐܬܐ ܗܠܝܢ ܕܣܠܩܝ ܗܘܝ ܥܡܗ ܠܐܘܪܫܠܡ ܀ ܘܟܕ ܡܟܝ
ܟܘ ܪܡܫܐ ܗܘܐ: ܡܛܠ ܕܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܥܪܘܒܬܐ ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ
43 ܩܕܡ ܫܒܬܐ. ܐܬܐ ܐܝܘܣܦ ܗܘ ܕܡܢ ܐܪܝܡܬܐܘܣ ܝܩܝܪܐ

37 detrahere eum. Ipſe autem Jeſus quum emiſiſſet vocem magnam,
38 exivit ſpiritus ejus. Et velamen templi fiſſum eſt in duo, a ſum-
39 mo uſque ad imum. Quum vidiſſet autem Centurio qui ſtabat
ex adverſo ejus, quod ſic, quum exclamaſſet, exiviſſet ſpiritus
40 ejus, dixit, Vere homo iſte Filius erat Dei. Erant autem etiam
mulieres e longinquo ſpectantes: inter quas erat Maria Magdalene,
41 et Maria mater Jacobi parvi et Joſe, et Salome. Quæ et quum
eſſent in Galilæa, ſequebantur eum, et miniſtrabant ei: et aliæ
42 multæ quæ aſcenderant cum eo Hieroſolymam. Et quum jam
veſpera eſſet, (quia erat paraſceve, quod eſt ante Sabbathum)
43 Venit Joſephus qui *erat* ab Arimathæa, honoratus Senator, qui

[1] ܩܢܛܘܪܝܘܢ In margine MSti ܩܢ. ܩܢܛܘܪܝܘܢ
κεντυριωνα

ܐܣܟܡܐ ܒܘܠܘܛܐ: ܗܘ ܕܐܦ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܡܣܟܐ
ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܂ ܘܟܕ ܐܡܪܚ ܥܠ ܠܘܬ ܦܝܠܛܘܣ܂
44 ܘܫܐܠ ܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ. ܦܝܠܛܘܣ ܕܝܢ ܐܬܕܡܪ ܕܐܢ ܗܘ ܟܒܪ
ܡܝܬ. ܘܟܕ ܩܪܐ ܠܩܢܛܘܪܝܘܢܐ܂ ܫܐܠܗ ܕܐܢ ܡܢ ܩܕܡ
45 ܥܕܢܐ ܡܝܬ. ܘܟܕ ܝܕܥ ܡܢ ܩܢܛܘܪܝܘܢܐ ܝܗܒ ܦܓܪܐ ܠܝܘܣܦ܀
46 ܗܘ ܕܝܢ ܝܘܣܦ ܙܒܢ ܟܬܢܐ܂ ܘܟܕ ܐܚܬܗ ܟܪܟܗ ܒܗ
ܒܟܬܢܐ܂ ܘܣܡܗ ܒܩܒܪܐ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܦܣܝܠ ܡܢ
47 ܫܘܥܐ. ܘܓܠܓܠ ܟܐܦܐ ܥܠ ܬܪܥܐ ܕܩܒܪܐ܀ ܡܪܝܡ ܕܝܢ
ܗܝ ܡܓܕܠܝܬܐ ܘܡܪܝܡ ܗܝ ܕܝܘܣܐ܂ ܚܙܝܢ ܗܘܝ ܐܝܟܐ
Cap. XVI. 1 ܡܬܬܣܝܡ܀ ܘܟܕ ܥܒܪܬ ܫܒܬܐ܂ ܡܪܝܡ ܗܝ ܡܓܕܠܝܬܐ
ܘܡܪܝܡ ܗܝ ܕܝܥܩܘܒ ܘܫܠܘܡܐ܂ ܙܒܢ ܗܪܘܡܐ܂ ܐܝܟܢܐ
2 ܕܢܐܬܝܢ ܢܡܫܚܢܝܗܝ܀ ܘܒܨܦܪܐ ܕܚܕ ܒܫܒܐ܂ ܐܬܝ ܗܘܝ
3 ܠܩܒܪܐ ܟܕ ܕܢܚ ܫܡܫܐ. ܘܐܡܪܢ ܗܘܝ ܒܝܢܬ ܢܦܫܗܝܢ:

etiam ipſe erat expectans regnum Dei, *et* quum confidentiam ſumpſiſſet, ingreſſus eſt ad Pilatum, et petiit corpus Jeſu. Pilatus autem miratus eſt ſi jam mortuus eſſet: et quum advocaſſet Centurionem interrogavit eum, Si ante tempus mortuus eſſet. Et quum cognoviſſet a Centurione, dedit corpus Joſepho. Ipſe autem Joſephus emit ſindonem, et quum detraxiſſet eum, involvit eum ſindone, et poſuit eum in ſepulchro, quod erat exciſum de petra: et advolvit lapidem ad oſtium ſepulchri. Maria autem Magdalene, et Maria *mater* Joſe ſpectabant ubi poneretur. Et quum tranſiviſſet ſabbathum, Maria Magdalene, et Maria *mater* Jacobi, et Salome, emerunt aromata, ut venirent *et* ungerent eum. Et valde mane primi *diei* hebdomadis veniunt ad ſepulchrum, quum exortus eſſet ſol: Et dicebant apud ſeipſas, Quis

44 45 46 47 Cap. XVI. 1 2 3

4 ܡܢܘ ܢܥܓܠ ܠܢ ܟܐܦܐ ܡܢ ܬܪܥܐ ܕܩܒܪܐ. ܘܟܕ ܚܪ̈ܝ
ܚܙ̈ܝ ܕܡܬܥܓܠܐ ܗܝ ܟܐܦܐ. ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܓܝܪ ܪܒܬܐ
5 ܛܒ. ܘܟܕ ܥܠ̈ܝ ܠܩܒܪܐ. ܚܙ̈ܝ ܠܥܠܝܡܐ ܕܝܬܒ
6 ܒܝܡܝܢܐ ܕܡܥܛܦ ܐܣܛܠܐ ܚܘܪܬܐ ܘܐܬܬܡܗ̈ܝ ⁘ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ
ܠܗܝܢ. ܠܐ ܬܬܬܡ̈ܗܝܢ. ܠܝܫܘܥ ܒܥ̈ܝܢ ܐܢ̈ܬܝܢ ܗܘ ܢܨܪܝܐ: ܠܗܘ
ܕܐܙܕܩܦ. ܩܡ ܠܗ. ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܪܟܐ. ܗܐ ܐܬܪܐ ܐܝܟܐ
7 ܕܣܡܘܗܝ ⁘ ܐܠܐ ܙܠ̈ܝܢ ܐܡܪ̈ܝܢ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܘܠܟܐܦܐ܆
ܕܩܕܡ ܠܟܘܢ ܠܓܠܝܠܐ. ܬܡܢ ܬܚܙܘܢܝܗܝ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ
8 ܠܟܘܢ ⁘ [1]ܘܟܕ ܢܦ̈ܩܝ ܥܪ̈ܩܝ ܡܢ ܩܒܪܐ. ܐܚܝܕ ܗܘܐ
ܠܗܝܢ ܓܝܪ ܪܬܝܬܐ ܘܬܡܗܐ. ܘܠܐ ܠܐܢܫ ܘܠܐ ܡܕܡ

4 revolvet nobis lapidem ab oſtio ſepulchri? Et quum intuitæ
eſſent, viderunt quod devolutus *eſſet* lapis: erat enim magnus
5 valde. Et ingreſſæ in ſepulchrum, viderunt juvenem ſedentem
6 in dextris, amictum ſtola candida: et obſtupuerunt. Ipſe autem
dixit iis, Ne expaveſcite: Jeſum quæritis Nazarenum qui cruci-
fixus eſt, ſurrexit, non eſt hic: ecce locus, ubi poſuerunt eum.
7 Sed ite, dicite diſcipulis ejus, et Petro, quod præcedit vos in
8 Galilæam; ibi videbitis eum, ſicut dixit vobis. † Et exeuntes
fugerunt a ſepulchro, tenebat eas enim tremor et ſtupor: et ne-

---

[1] ܘܟܕ ܢܦ̈ܩܝ ܥܪ̈ܩܝ ܡܢ ܩܒܪܐ] In margine MSti ܘܟܕ ܫܡܥ̈ܝ ܢܦ̈ܩܝ (ܡܢ ܩܒܪܐ)

† Et exeuntes fugerunt a ſepulchro] Lectio marg. Et quum audiviſſent, exiverunt (a ſepulchro)

ܐܡܪ̈ܝ . [1]ܕܚ̈ܠܢ ܗ̈ܘܝ ܓܝܪ ܀ ܟܕ ܩܡ ܕܝܢ ܒܨܦܪܐ 9
ܕܚܕ ܒܫܒܐ . ܐܬܚܙܝ ܩܕܡܐܝܬ ܠܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ . ܡܢ
ܗܝ ܕܐܦܩ ܗܘܐ ܫܒܥܐ ܕܝܘ̈ܐ . ܗܝ ܕܝܢ ܐܙܠܬ : ܣܒܪܬ 10
ܠܗܢܘܢ ܕܥܡܗ ܗܘܘ : ܕܐܒܝܠܝܢ ܗܘܘ ܘܒܟܝܢ . ܘܗܢܘܢ 11
ܟܕ ܫܡܥܘ ܕܚܝ ܘܐܬܚܙܝ ܡܢܗ . ܠܐ ܗܝܡܢܘ ܀ ܒܬܪ 12
ܕܝܢ ܗܠܝܢ : ܠܬܪܝܢ ܡܢܗܘܢ ܟܕ ܡܗܠܟܝܢ ܐܬܚܙܝ ܒܕܡܘܬܐ
ܐܚܪܬܐ . ܟܕ ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܠܐܓܘܪܣܐ ܀ ܘܗܢܘܢ ܟܕ ܐܙܠܘ 13
ܣܒܪܘ ܠܫܪܟܐ ܕܐܢܫܐ . ܘܐܦܠܐ ܠܗܢܘܢ ܗܝܡܢܘ . ܠܐܚܪܝܬܐ 14

mini quicquam dixerunt : † timebant enim. Quum ſurrexiſſet 9
autem mane primi *diei* hebdomadis, apparuit primum Mariæ
Magdalenæ, ex qua ejecerat ſeptem dæmonia. Illa quum iviſſet, 10
nunciavit illis qui cum ipſo fuerant, qui lugebant et flebant. Et 11
illi quum audiviſſent quod viveret, et conſpectus eſſet ab ea, non
crediderunt. Poſt autem hæc, duobus ex ipſis ambulantibus 12
apparuit in forma alia, dum proficiſcerentur in agrum. Et illi 13
abeuntes nunciaverunt reliquis ; neque illis crediderunt. Poſtre- 14

ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܒܦܘܪܫ In margine MSti [ܕܚ̈ܠܢ ܗ̈ܘܝ ܓܝܪ ܀ 1
ܘܗܠܝܢ ܀ ܟܠܗܝܢ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܬܦܩܕ ܠܗܢܘܢ ܕܥܡ
ܦܛܪܘܣ . ܡܫܠܡܢܐ ܐܘܕܥܘ . ܒܬܪ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܘܗܘ ܝܫܘܥ
ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܕܫܡܫܐ ܠܡܥܪܒܐ ܫܕܪ ܒܝܕܗܘܢ ܟܪܘܙܘܬܐ ܩܕܝܫܬܐ
ܘܠܐ ܡܬܚܒܠܢܝܬܐ ܕܦܘܪܩܢܐ ܕܠܥܠܡ ܐܡܝܢ ܀

† Timebant enim] Marg. Adduntur alicubi et hæc : Omnia autem quæ imperata fuerant illis qui *erant* cum Petro breviter nunciaverunt : poſtea autem ipſe Jeſus ab Oriente uſque ad Occidentem promulgavit per eos præconium ſacrum et incorruptum ſalutis æternæ. Amen.

ܟܕ ✓ ܕܝܢ ܣܡܝܟܝܢ ܠܚܕܥܣܪ ܐܬܚܙܝ܆ ܘܚܣܕ ܥܠ
ܠܐܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܩܫܝܘܬ ܠܒܐ܆ ܡܛܠ ܕܠܗܢܘܢ
15 ܕܚܙܐܘܗܝ ܕܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝ̈ܬܐ ܠܐ ܗܝܡܢܘ܀ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ
ܠܥܠܡܐ ܟܠܗ܆ ⁻ܘ✓ܐܟܪܙܘ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܠܟܠܗ ܒܪܝܬܐ.
16 ܗܘ ܕܡܗܝܡܢ ܘܥܡܕ ܡܬܦܪܩ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢ
17 ܡܬܚܝܒ܀ ܐܬܘܬܐ ܕܝܢ ܠܗܢܘܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܗܠܝܢ ܢܩܦ̈ܢ.
ܒܫܡܐ ܕܝܠܝ ܕܝ̈ܘܐ ܢܦܩܘܢ. ܒܠܫܢ̈ܐ ܚܕ̈ܬܐ ܢܡܠܠܘܢ.
18 # ܘܒܐܝ̈ܕܝܐ ✓ ܚܘ̈ܘܬܐ ܢܫܩܠܘܢ. ܘܐܢ ⁻ ܣܡܐ ✓ ܡܡܝܬܢܐ ܡܕܡ
ܢܫܬܘܢ ܠܐ ܢܚܒܠ ܐܢܘܢ. ܥܠ ܟܪ̈ܝܗܐ ܐܝ̈ܕܝܐ ܢܣܝܡܘܢ܆
19 ܘܢܬܚܠܡܘܢ܀ ܗܘ ܡܢ ܗܟܝܠ ܡܪܢ ܝܫܘܥ܆ ܒܬܪ
ܕܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܐܣܬܠܩ ܠܫܡܝܐ ܘܝܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܐ
20 ܕܐܠܗܐ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܢܦܩܘ ܐܟܪܙܘ ܒܟܠ ܕܘܟܐ܆

mo # autem ✓ accumbentibus undecim apparuit, et exprobravit incredulitatem eorum, et duritiam cordis: quia illis qui viderant
15 eum exſuſcitatum a mortuis, non crediderunt. Et dixit iis, Ite in mundum totum, ⁻ et ✓ prædicate evangelium omni creaturæ.
16 Qui crediderit et baptizatus fuerit, ſervabitur; qui autem non
17 crediderit, condemnabitur. Signa autem credentes hæc ſequentur: in nomine meo dæmonia ejicient, linguis novis loquentur;
18 Et # in manibus ✓ ſerpentes tollent; et ſi ⁻ venenum ✓ lethale aliquid biberint, non nocebit iis; ſuper ægrotos manus imponent,
19 et bene habebunt. Ipſe quidem igitur Dominus Jeſus poſtquam loquutus fuiſſet iis, aſſumptus eſt in cœlum, et ſedet a
20 dextra Dei. Illi autem quum egreſſi eſſent, prædicaverunt in

ܟܕ ܡܪܝܐ ܡܥܕܪ ܗܘܐ ܘܠܡܠܬܐ ܡܫܪܪ ܗܘܐ܂ ܒܝܕ ܐܬܘ̈ܬܐ
ܗܠܝܢ ܕܢܩܦܢ ܗܘ̈ܝ.

ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܡܪܩܘܣ܂ ܕܡܠܠ ܪܗܘܡܐܝܬ
ܒܪܗܘܡܝ ܗ̄ ܦܪܐܢܓܠܝܬ ܀

omni loco : dum Dominus auxiliaretur, et ſermonem confirmaret per ſigna quæ ſequebantur.

Finitum eſt evangelium ſanctum Marci, quod loquutus eſt Latine Romæ.

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܠܘܩܐ

1 ܡܛܠ ܗܘܠܐ ܕܤܓܝܐܐ ܫܪܝܘ ܠܡܟܬܒܘ ܬܫܥܝܬܐ ܡܛܠ
2 ܣܘܥܪܢܐ ܗܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܒܦܝܣܐ ܒܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܫܠܡܘ
ܠܢ ܗܢܘܢ ܕܡܢ ܫܘܪܝܐ ܗܘܘ ܚ̈ܙܝܐ ܘܡܫ̈ܡܫܢܐ ܕܡܠܬܐ܀
3 ܐܫܬܦܪ* ܐܦ ܠܝ. ܕܐܢܩܦܬ ܡܢ ܠܥܠ ܠܟܠܗܘܢ * ἔδοξεν
ܚܦܝܛܐܝܬ܀ ܕܒܛܟܣܐ ܐܟܬܘܒ ܠܟ ܐܘ ܢܨܝܚܐ
4 ܬܐܘܦܝܠܐ܀ ܐܝܟܢܐ ܕܬܕܥ ܫܪܝܪܘܬܐ ܕܡܛܠ ܡ̈ܠܐ ܗܢܝܢ
5 ܕܐܬܬܠܡܕܬ ܒܗܝܢ܀ ܗܘܐ ܒܝ̈ܘܡܬܗ ܕܗܪܘܕܣ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕ܀
ܟܗܢܐ ܐܢܫ ܕܫܡܗ ܙܟܪܝܐ܀ ܡܢ ܬܫܡܫܬܐ ܕܝ̈ܘܡܬܐ ܕܒܝܬ

EVANGELIUM SANCTUM

LUCÆ.

1 QUONIAM multi aggreſſi ſunt ſcribere narrationem de rebus
2 geſtis quæ ſunt in perſuaſione inter nos; Sicut tradiderunt nobis
3 illi qui ab initio fuerunt ſpectatores et miniſtri ſermonis: Viſum
eſt etiam mihi, qui aſſecutus ſum alte omnia diligenter, ut or-
4 dine ſcribam tibi, præſtantiſſime Theophile: Ut agnoſcas certi-
5 tudinem de ſermonibus illis quos edoctus fuiſti. Fuit in diebus
Herodis regis Judææ, Sacerdos quidam cujus nomen *erat* Zacharias, ex miniſterio dierum familiæ Abiæ: et uxor ejus ex filiabus

ܐܒܝܐ. ܘܐܢܬܬܐ ܕܝܠܗ ܡܢ ܒܢܬܐ ܕܐܗܪܘܢ. ܘܫܡܐ ܕܝܠܗ
ܐܠܝܫܒܥ. ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܙܕܝܩܐ ܬܪܝܗܘܢ ܩܕܡ 6
ܐܠܗܐ ܟܕ ܡܗܠܟܝܢ ܗܘܘ ܒܟܠܗܘܢ ܦܘܩܕܢܐ ܘܕܝܢܐ ܕܡܪܝܐ
ܠܐ ܥܕܝܠܐ. ܘܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܪܐ: ܒܗܝ ܕܐܠܝܫܒܥ 7
ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܥܩܪܬܐ. ܘܬܪܝܗܘܢ ܥܬܝܩܝ ܒܝܘܡܬܗܘܢ ܐܝܬܝܗܘܢ
ܗܘܘ ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ ܡܟܗܢ ܗܘܐ ܒܛܟܣܐ ܕܬܫܡܫܬܐ ܕܝܘܡܬܐ 8
ܕܝܠܗ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. ܐܝܟ ܥܝܕܐ ܕܟܗܢܘܬܐ: ܡܛܝܗ ܠܡܥܛܪܘ 9
⁻ ܒܥܛܪܐ ↙: ܟܕ ܥܠ ܠܗܝܟܠܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܟܠܗ ܣܘܓܐܐ 10
ܕܥܡܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܡܨܠܐ ܠܒܪ ܒܥܕܢܐ ܕܒܣܡܐ. ܐܬܚܙܝ 11
ܕܝܢ ܠܗ ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܟܕ ܩܐܡ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܡܕܒܚܐ
ܕܒܣܡܐ. ܘܐܬܕܠܚ ܙܟܪܝܐ ܟܕ ܚܙܐ: ܘܕܚܠܬܐ ܢܦܠܬ 12
ܥܠܘܗܝ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬܗ ܗܘ ܡܠܐܟܐ. ܠܐ ܬܕܚܠ ܙܟܪܝܐ ܡܛܠ 13
ܕܐܫܬܡܥܬ ܒܥܘܬܟ ܘܐܢܬܬܐ ܕܝܠܟ ܐܠܝܫܒܥ ܬܐܠܕ ܠܟ ܒܪܐ:
ܘܬܩܪܐ ܫܡܐ ܕܝܠܗ ܝܘܚܢܢ. ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܚܕܘܬܐ ܘܪܘܙܐ. ܘܣܓܝܐܐ 14

Aaronis, et nomen ejus Eliſabet. Erant autem juſti ambo coram 6
Deo, incedentes in omnibus mandatis et judiciis Domini, incul-
pati. Et non erat iis filius, eo quod Eliſabet erat ſterilis: et 7
ambo veteres in diebus ſuis erant. Factum eſt autem quum 8
Sacerdotio fungeretur in ordine miniſterii dierum ejus coram Deo,
Secundum ritum Sacerdotii, contigit ei ſuffire ⁻ ſuffitum ↙; quum 9
ingreſſus eſſet in templum Domini. Et omnis multitudo populi 10
erat orans foris tempore ſuffitus. Apparuit autem ei angelus 11
Domini, ſtans a dextra altaris ſuffitus. Et conturbatus eſt Za- 12
charias quum videret *eum*; et timor incidit in eum. Dixit autem 13
ad eum angelus, Ne timeas, Zacharia, quia exaudita eſt oratio
tua: et uxor tua Eliſabet pariet tibi filium, et vocabis nomen
ejus Johannem. Et erit tibi gaudium et exultatio, et multi in 14

15 ܥܠ ܡܘܠܕܐ ܕܝܠܗ ܢܚܕܘܢ. ܢܗܘܐ ܓܝܪ ܪܒܐ ܩܕܡ
ܡܪܝܐ. ܘܚܡܪܐ ܘܫܟܪܐ ܠܐ ܢܫܬܐ. ܘܡܢ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܢܬܡܠܐ
16 ܥܕ ܗܘ ܒܟܪܣܐ ܕܐܡܗ. ܘܣܓܝܐܐ ܡܢ ܒܢܝ̈ܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ
17 ܢܦܢܐ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܠܐܠܗܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܗܘ ܢܐܙܠ ܩܕܡܘܗܝ
ܒܪܘܚܐ ܘܒܚܝܠܐ ܕܐܠܝܐ. ܠܡܦܢܝܘ ܠܒܘ̈ܬܐ ܕܐܒܗ̈ܬܐ ܥܠ
ܒܢ̈ܝܐ. ܘܠܐ ܡܬܛܦܝܣܢ̈ܐ ܒܝܕܥܬܐ ܕܟܐܢ̈ܐ. ܠܡܛܝܒܘ
18 ܠܡܪܝܐ ܥܡܐ *ܡܛܝܒܐ ÷ ܘܐܡܪ ܙܟܪܝܐ ܠܘܬ ܡܠܐܟܐ. ܒܡܢܐ
ܐܝܕܥ ܗܕܐ. ܐܢܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝ ܣܒܐ. ܘܐܢܬܬܝ ܕܝܠܝ ܥܬܝܩܐ
19 ܒܝܘܡ̈ܬܗ ÷ ܘܥܢܐ ܡܠܐܟܐ ܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܐ ܐܝܬܝ
ܓܒܪܐܝܠ ܗܘ ܕܩܐܡ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. ܘܐܫܬܕܪܬ ܕܐܡܠܠ ܥܡܟ
20 ܘܐܣܒܪ ܠܟ ܗܠܝܢ. ܘܗܐ ܬܗܘܐ ܫܬܝܩ. ܘܠܐ ܬܫܟܚ
ܠܡܡܠܠܘ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܗܘ ܕܢܗܘܝܢ ܗܠܝܢ. ܚܠܦ
ܕܠܐ ܗܝܡܢܬ ܠܡ̈ܠܐ ܕܝܠܝ. ܗܢܝܢ ܕܢܬܡܠܝܢ
21 ܒܙܒܢܗܝܢ ÷ ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܥܡܐ ܕܡܣܟܐ ܠܙܟܪܝܐ.

* κατεσκευασμένον

15 nativitate ejus gaudebunt. Erit enim magnus coram Domino; et vinum et ſiceram non bibet; et Spiritu Sancto implebitur ad-
16 huc ipſe *exiſtens* in utero matris ſuæ. Et multos ex filiis Iſ-
17 raelis convertet ad Dominum Deum ipſorum. Et ipſe ibit ante illum in Spiritu et virtute Eliæ, convertere corda patrum ad filios, et inobedientes ad prudentiam juſtorum; parare Domino
18 populum inſtructum. Et dixit Zacharias ad angelum, Quomodo noſcam hoc? ego enim ſum ſenex, et uxor mea vetus *eſt* in
19 diebus ſuis. Et reſpondens angelus dixit ei, Ego ſum Gabriel qui aſto coram Deo: et miſſus ſum ut loquar ad te, et nunciem
20 tibi hæc. Et ecce eris mutus, et non poteris loqui uſque ad diem quo fient hæc, eo quod non credidiſti ſermonibus meis, qui
21 implebuntur tempore ſuo. Et erat populus expectans Zachariam,

ܘܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܐܘܚܪ ܗܘܐ ܒܗܝܟܠܐ܀ ܟܕ ܢܦܩ ܕܝܢ ܠܐ 22
ܡܨܐ ܗܘܐ ܠܡܡܠܠܘ ܥܡܗܘܢ. ܘܐܫܬܘܕܥܘ ܕܚܙܘܐ ܚܙܐ
ܒܗܝܟܠܐ. ܘܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܪܡܙ ܠܗܘܢ. ܘܦܫ ܚܪܫܐ.
ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܬܡܠܝܘ ܝܘܡܬܐ ܕܬܫܡܫܬܗ ܐܙܠ ܠܒܝܬܗ܀ 23
ܒܬܪ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܝܘܡܬܐ܇ ܒܛܢܬ ܐܠܝܫܒܥ ܐܢܬܬܐ ܕܝܠܗ. 24
ܘܡܛܫܝܐ ܗܘܬ ܗܝ ܠܗ ܝܪܚܐ ܚܡܫܐ. ܟܕ ܐܡܪܐ܇ ܕܗܟܢܐ 25
ܥܒܕ ܠܝ ܡܪܝܐ܇ ܒܝܘܡܬܐ ܗܠܝܢ ܕܚܪ ܒܝ
[1]ܠܡܥܒܪܘ ܚܣܕܝ ܕܒܝܬ ܒܢܝ̈ܢܫܐ܀ ܒܝܪܚܐ ܕܝܢ ܫܬܝܬܝܐ 26
ܐܫܬܠܚ ܡܠܐܟܐ ܓܒܪܝܐܝܠ ܡܢ ܐܠܗܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܓܠܝܠܐ
ܗܝ ܕܫܡܗ ܢܨܪܬ܇ ܠܘܬ ܒܬܘܠܬܐ ܕܡܟܝܪܐ ܗܘܬ ܠܓܒܪܐ ܗܘ 27
ܕܫܡܗ ܝܘܣܦ܇ ܡܢ ܒܝܬܗ ܕܕܘܝܕ. ܘܫܡܗ ܕܒܬܘܠܬܐ
ܡܪܝܡ. ܘܟܕ ܥܠ ܗܘ ܡܠܐܟܐ ܠܘܬܗ܇ ܣܒܪܗ ܘܐܡܪ. 28

et mirabantur quum tardaret in templo. Quum egreſſus eſſet 22
autem non poterat loqui illis, et cognoverunt quod viſionem viḋiſſet in templo: et ipſe erat innuens iis, et manſit mutus. Et 23
factum eſt, ut quum impleti eſſent dies miniſterii ejus, abiit in
domum ſuam. Poſt autem hos dies concepit Eliſabet uxor ejus: 24
et occultabat ſeipſam menſes quinque, dicens, Quia ſic fecit 25
mihi Dominus in diebus quibus reſpexit me ad auferendum opprobrium meum inter homines. Menſe autem ſexto miſſus eſt 26
angelus Gabriel a Deo in urbem Galilææ cujus nomen Nazaret,
Ad virginem quæ deſponſata erat viro, cujus nomen *erat* Joſephus, de domo Davidis: et nomen virginis Maria. Et quum 27 28
ingreſſus eſſet angelus ad eam, evangelizavit ei, et dixit, Salve

[1] ܠܡܥܒܪܘ] In margine MSti ܠܡܥܒܒܪܘ

29 ܚܢܝܢܬܐ܂ ܡܪܝܐ ܥܡܟܝ܂ ܡܒܪܟܬܐ ܐܢܬܝ ܒܢܫ̈ܐ܂ ܗܝ
ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܬ ܐܬܕܠܚܬ ܥܠ ܡܠܬܗ܂ ²ܘܡܬܚܫܒܐ ܗܘܬ܆
30 ܕܐܝܢܐ ܐܝܟܐ ܗܘܐ ܫܐܠܬ ܫܠܡܐ ܗܢܐ܂ ܘܐܡܪ ܠܗ̇ ܗܘ
ܡܠܐܟܐ܂ ܠܐ ܬܕܚܠܝܢ ܡܪܝܡ܂ ܐܫܟܚܬܝ ܓܝܪ ܛܝܒܘܬܐ ܡܢ
31 ܠܘܬ ܐܠܗܐ܂ ܘܗܐ ܬܒܛܢܝܢ ܒܟܪܣܐ܂ ܘܬܐܠܕܝܢ ܒܪܐ܂
32 ܘܬܩܪܝܢ ܫܡܗ ܝܫܘܥ܂ ܗܢܐ ܢܗܘܐ ܪܒܐ܂ ܘܒܪܗ ܕܡܪܝܡܐ
ܢܬܩܪܐ܂ ܘܢܬܠ ܠܗ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܟܘܪܣܝܗ ܕܕܘܝܕ ܐܒܘܗܝ܆
33 ܘܢܡܠܘܟ ܥܠ ܒܝܬܗ ܕܝܥܩܘܒ ܠܥܠܡ܆ ܘܠܡܠܟܘܬܗ ܕܝܠܗ
34 ܠܐ ܢܗܘܐ ܫܘܠܡܐ܀ ܐܡܪܬ ܕܝܢ ܡܪܝܡ ܠܘܬ ܡܠܐܟܐ܂ ܐܝܟܢܐ
35 ܬܗܘܐ ܠܝ ܗܕܐ܂ ܡܛܠ ܕܓܒܪܐ ܠܐ ܝܕܥܐ ܐܢܐ܀ ܘܥܢܐ ܦܢܝ
ܗܘ ܡܠܐܟܐ ܐܡܪ ܠܗ̇܂ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܬܐܬܐ ܥܠܝܟܝ܆ ܘܚܝܠܗ
ܕܡܪܝܡܐ ܢܛܠܠ ܥܠܝܟܝ܂ ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܦ ܗܘ ܕܡܬܝܠܕ܆

29 gratioſa, Dominus tecum: benedicta es inter mulieres. Ipſa autem quum vidiſſet, turbata eſt ſuper ſermone ejus: † et cogitabat
30 qualis eſſet ſalutatio iſta. Et dixit ei angelus, Ne timeas, Maria,
31 inveniſti enim gratiam apud Deum. Et ecce, concipies in utero,
32 et paries filium, et vocabis nomen ejus Jeſum. Hic erit magnus, et filius Excelſi vocabitur: et dabit ei Dominus Deus thronum
33 Davidis patris ejus, Et regnabit ſuper domum Jacobi in æter-
34 num, et regni ejus non erit finis. Dixit autem Maria ad angelum, Quomodo erit mihi iſtud? quoniam virum non cognoſco?
35 Et reſpondens angelus dixit ei, Spiritus Sanctus veniet ſuper te, et virtus Excelſi obteget te: quapropter etiam illud quod naſcetur

---

2 ܘܡܬܚܫܒܐ ܗܘܬ] In margine MSti (ܘܡܬܚܫܒܐ ܗܘܬ) ܗܝ ܒܗ̇ ܟܕ ܐܡܪܐ܀

† et cogitabat] Lectio marg. (et cogitabat) In ſeipſa, dicens.

36 ܩܕܝܫܐ ܢܬܩܪܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ܀ ܘܗܐ ܐܠܝܫܒܥ *ܐܚܝܢܬܟܝ * συγγενής σου
ܕܝܠܟܝ܆ ܐܦ ܗܝ ܒܛܢܬ ܒܪܐ ܒܣܝܒܘܬܗ̇. ܘܗܢܐ ܝܪܚܐ
37 ܫܬܝܬܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܗ̇ ܠܗ̇ܝ ܕܡܬܩܪܝܐ ܥܩܪܬܐ܆ ܡܛܠ
38 ܕܠܐ ܠܐ ܡܫܟܚܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܟܠ ܡܠܬܐ. ܐܡܪܬ ܕܝܢ ܡܐܪܝܐܡ ܗܐ
ܐܢܐ ܐܡܬܗ ܕܡܪܝܐ܆ ܢܗܘܐ ܠܝ ܐܝܟ ܡܠܬܟܝ. ܘܐܙܠ ܡܢܗ̇
39 ܡܠܐܟܐ. ܟܕ ܩܡܬ ܕܝܢ ܡܐܪܝܐܡ ܒܝܘܡܬܐ ܗܠܝܢ. ܐܙܠܬ
40 ܠܛܘܪܢܝܬܐ ܥܡ ܙܪܝܙܘܬܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܘܥܠܬ
41 ܠܒܝܬܗ ܕܙܟܪܝܐ ܘܫܐܠܬ ܒܫܠܡܗ̇ ܠܐܠܝܫܒܥ. ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܡܥܬ
ܐܠܝܫܒܥ ܫܠܡܗ̇ ܕܡܐܪܝܐܡ ܕܨ ܥܘܠܐ [1] ܒܟܪܣܗ̇ ܘܐܬܡܠܝܬ
42 ܐܠܝܫܒܥ ܡܢ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ܆ ܘܩܥܬ ܒܩܠܐ ܪܒܐ ܘܐܡܪܬ.
43 ܡܒܪܟܬܐ ܐܢܬܝ ܒܢܫܐ ܘܡܒܪܟܐ ܗܘ ܦܐܪܐ ܕܟܪܣܟܝ. ܘܡܢ
ܐܝܟܐ ܠܝ ܗܕܐ܆ ܕܬܐܬܐ ܐܡܗ ܕܡܪܝܐ ܕܝܠܝ ܠܘܬܝ.

Sanctum, vocabitur Filius Dei. Et ecce Eliſabet cognata tua, 36 etiam ipſa concepit filium in ſenectute ſua: et hic menſis ſextus eſt ei quæ vocatur ſterilis. 37 Quia non impoſſibile eſt apud Deum ullum verbum. 38 Dixit autem Maria, Ecce ego ancilla Domini, fiat mihi ſecundum verbum tuum. Et abiit ab illa angelus. 39 Quum ſurrexiſſet autem Maria diebus illis, abiit in montanam *regionem* cum diligentia in urbem Judææ. 40 Et ingreſſa eſt domum Zachariæ, et ſalutavit Eliſabet. 41 Et factum eſt, quum audiret Eliſabet ſalutationem Mariæ, † exultavit infans in utero ejus; et impleta eſt Eliſabet Spiritu Sancto. 42 Et clamavit voce magna, et dixit; Benedicta es inter mulieres, et benedictus eſt fructus uteri tui. 43 Et unde mihi hoc, ut veniat mater Domini

---

[1] ܕܨ ܥܘܠܐ] In margine MSti (ܕܨ ܥܘܠܐ) ܒܚܕܘܬܐ
† exultavit infans] Lectio marg. (exultavit infans) Præ gaudio.

44 ܗܐ ܓܝܪ ܟܕ ܗܘܐ ܩܠܐ ܕܫܠܡܟܝ ܒܐܕܢܝ܆ ܕܨ ܥܘܠܐ ܒܪܘܙܐ
45 ܒܟܪܣܐ ܕܝܠܝ. ܘܛܘܒܢܝܬܐ ܗܝ ܗܝ ܕܗܝܡܢܬ܆ ܕܗܘܐ
46 ܫܘܡܠܝܐ ܠܗܠܝܢ ܕܐܬܡܠ̈ܠܝ ܠܗ̇ ܡܢ ܡܪܝܐ. ܘܐܡܪܬ ܡܪܝܡ
47 ܡܐܪܝܐܬ ⁘ ܡܘܪܒܐ ܢܦܫܐ ܕܝܠܝ ܠܡܪܝܐ. ܘܪܘܙܬ ܪܘܚܐ ܕܝܠܝ
48 ܒܐܠܗܐ ܦܪܘܩܐ ܕܝܠܝ܆ ܡܛܠ ܕܚܪ ܒܡܟܝܟܘܬܐ ܕܐܡܬܐ
ܕܝܠܗ. ܗܐ ܓܝܪ ܡܢ ܗܫܐ܆ ܛܘܒܐ ܢܬܠܘܢ ܠܝ ܟܠܗܘܢ
49 ܕܪ̈ܐ܆ ܡܛܠ ܕܥܒܕ ܠܝ ܪ̈ܘܪܒܬܐ ܚܝܠܬܢܐ. ܘܩܕܝܫܐ ܗܘ
50 ܫܡܗ ܕܝܠܗ܆ ܘܚܢܢܗ ܕܝܠܗ ܠܕܪ̈ܐ ܕܕܪ̈ܐ ܠܗܢܘܢ ܕܕܚܠܝܢ
51 ܠܗ. ܥܒܕ ܐܘܚܕܢܐ ܒܕܪܥܗ܆ ܒܕܪ ܫܒ̈ܝܚܐ ܒܡܚܫܒܬܐ
3 52 ܕܠܒܗܘܢ. ܣܚܦ ܠܫܠܝ̈ܛܢܐ ܡܢ ܟܘܪ̈ܣܘܬܐ܆ ܘܐܪܝܡ
ܡܟܝ̈ܟܐ. ܠܟܦܢ̈ܐ ܡܠܐ ܡܢ ܛܒ̈ܬܐ܆ ܘܠܥܬܝ̈ܪܐ ܫܕܪ
54 ܣܦܝ̈ܩܐ. ܥܕܪ ܠܐܝܣܪܝܠ ܥܒܕܗ܆ ܠܡܬܕܟܪܘ ܠܚܢܢܐ.
55 ܐܝܟܢܐ ܕܡܠܠ ܠܘܬ ܐܒܗ̈ܬܐ ܕܝܠܢ܆ ܠܐܒܪܗܡ ܘܠܙܪܥܐ

44 mei ad me? Ecce enim, ut facta eſt vox ſalutationis tuæ in
45 auribus meis, exultavit infans præ gaudio in utero meo. Et
beata eſt ea quæ credidit, quia erit perfectio illis quæ dicta ſunt
46 ei a Domino. Et dixit Maria, Magnificat anima mea Dominum;
47 48 Et exultavit ſpiritus meus in Deo Servatore meo: Quia reſpexit
in humilitatem ancillæ ſuæ: ecce enim deinceps beatitudinem
49 tribuent mihi omnes generationes. Quia fecit mihi magna Po-
50 tens, et Sanctum eſt nomen ejus. Et miſericordiæ ejus in ge-
51 nerationes generationum illis qui timent eum. Fecit robur in
brachio ſuo; diſperſit ſuperbos in cogitatione cordis eorum.
52 53 Detraxit potentes de thronis, et exaltavit humiles. Eſurientes
54 implevit bonis, et divites dimiſit inanes. Adjuvit Iſraelem ſer-
55 vum ſuum, recordari miſericordiæ, Sicut loquutus eſt ad patres

56 ܙܪܥܗ ܠܥܠܡ܀ ܩܘܝܬ ܕܝܢ ܡܪܝܡ ܥܡܗ ܐܝܟ ܝܪ̈ܚܐ
57 ܬܠܬܐ܆ ܘܗܦܟܬ ܠܒܝܬܗ܀ ܠܐܠܝܫܒܥ ܕܝܢ ܐܬܡܠܝ
58 ܙܒܢܐ ܕܬܐܠܕ܂ ܘܝܠܕܬ ܒܪܐ܆ ܘܫܡܥܘ ܫܒ̈ܒܐ ܘܐܚ̈ܝܢܐ
ܕܝܠܗ܆ ܕܐܘܪܒ ܡܪܝܐ ܚܢܢܐ ܕܝܠܗ ܥܡܗ܆ ܘܚܕܝܢ ܗܘܘ
59 ܥܡܗ܂ ܘܗܘܐ ܒܝܘܡܐ ܬܡܝܢܝܐ܆ ܐܬܘ ܠܡܓܙܪܗ ܠܛܠܝܐ܂
60 ܘܩܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܥܠ ܫܡܐ ܕܐܒܘܗܝ ܙܟܪܝܐ܂ ܘܗܝ ܥܢܝܬ
61 ܐܡܗ ܐܡܪܬ܂ ܠܐ܂ ܐܠܐ ܢܬܩܪܐ ܝܘܚܢܢ܂ ܘܐܡܪܘ ܠܗ܆ ܕܠܐ ܐܢܫ
62 ܐܝܬ ܒܓܢܣܐ ܕܝܠܟܝ܆ ܗܘ ܕܡܬܩܪܐ ܒܫܡܐ ܗܢܐ܀ ܪܡܙܝܢ
63 ܗܘܘ ܕܝܢ ܠܐܒܘܗܝ܆ ܕܡܢܐ ܨܒܐ ܕܢܬܩܪܐ܂ ܘܟܕ ܫܐܠ ܦܢܩܝܬܐ
ܟܬܒ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܝܘܚܢܢ [1]ܐܝܬܘܗܝ ܫܡܐ ܕܝܠܗ܆ ܘܐܬܕܡܪܘ
64 ܟܠܗܘܢ܂ ܐܬܦܬܚ ܕܝܢ ܦܘܡܗ ܒܪ ܫܥܬܗ ܘܠܫܢܐ ܕܝܠܗ܆
65 ܘܡܡܠܠ ܗܘܐ ܟܕ ܡܒܪܟ ܠܐܠܗܐ܀ ܘܗܘܬ ܕܚܠܬܐ ܥܠ ܟܠܗܘܢ

nostros, Abrahamum, et ſemen ejus in æternum. Manſit autem 56
Maria cum illa, quaſi menſes tres: et reverſa eſt in domum ſuam.
Eliſabetæ autem impletum eſt tempus ut pareret: et peperit 57
filium. Et audiverunt vicini et cognati ejus, quod magnificaſſet 58
Dominus miſericordias ſuas cum illa: et gaudebant cum ea. Et 59
factum eſt die octavo, venerunt circumcidere puerum, et vocabant eum in nomine patris ſui, Zachariam. Et reſpondens mater 60
ejus dixit, Non, ſed vocabitur Johannes. Et dixerunt ad eam, Nemo 61
eſt in genere tuo, qui vocetur nomine hoc. Innuebant autem 62
patri ejus, quid vellet ut vocaretur. Et quum petiiſſet tabellam 63
ſcripſit, dicens, Johannes † eſt nomen ejus. Et mirati ſunt omnes.
Apertum eſt autem os ejus illico, et lingua ejus: et loquebatur 64
benedicens Deo. Et factus eſt timor ſuper omnes vicinos eorum; 65

---

[1] ܐܝܬܘܗܝ] In margine MSti ܢܗܘܐ

† eſt] Lectio marg. Erit.

ܫܒܒܝܗܘܢ. ܘܒܟܠܗ̇ ܛܘܪܢܝܬܐ ܕܝܗܘܕ: ܡܬܡ̈ܠܠܝܢ ܗܘܘ
66 ܟܠܗܝܢ ܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ. ܘܣܡܘ ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܫܡܥܘ
ܒܠܒܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܡܢܐ ܐܪܐ ܛܠܝܐ ܗܢܐ ܢܗܘܐ ܀ [1]ܘܐܝܕܗ
67 ܕܡܪܝܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܥܡܗ ܀ ܘܙܟܪܝܐ ܐܒܘܗܝ ܐܬܡܠܝ ܡܢ
68 ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ. ܘܐܬܢܒܝ ܟܕ ܐܡܪ: ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ
ܕܐܝܣܪܐܝܠ. ܡܛܠ ܕܣܥܪ ܘܥܒܕ ܦܘܪܩܢܐ ܠܥܡܐ ܕܝܠܗ:
69 ܘܐܩܝܡ ܩܪܢܐ ܕܦܘܪܩܢܐ ܠܢ ܒܒܝܬܗ ܕܕܘܝܕ ܥܒܕܐ ܕܝܠܗ:
70 ܐܝܟܢܐ ܕܡܠܠ ܒܝܕ ܦܘܡܐ ܕܢܒ̈ܝܐ ܕܝܠܗ ܩܕ̈ܝܫܐ ܗܢܘܢ
71 ܕܡܢ ܥܠܡ: ܦܘܪܩܢܐ ܡܢ ܒܥܠܕܒ̈ܒܝܢ. ܘܡܢ ܐܝܕܐ ܕܟܠܗܘܢ
72 ܗܢܘܢ ܕܣܢܝܢ ܠܢ: ܠܡܥܒܕ ܚ̈ܢܢܐ ܥܡ ܐܒ̈ܗܝܢ:
73 ܘܠܡܬܕܟܪܘ ܠܕܝܐܬܝܩܐ ܩܕܝܫܬܐ ܕܝܠܗ: ܡܘܡܬܐ ܗܝ
ܕܝܡܐ ܠܘܬ ܐܒܪܗܡ ܐܒܐ ܕܝܠܢ: ܠܡܬܠ ܠܢ.

et in tota montana *regione* Judææ, dicebantur omnes ſermones
66 iſti. Et poſuerunt *ea* omnes qui audiverunt in corde ſuo, dicentes,
67 Quidnam puer iſte erit ? † Et manus Domini erat cum illo. Et
Zacharias pater ejus impletus eſt Spiritu Sancto, et prophetavit,
68 dicens, Benedictus ſit Dominus Deus Iſraelis, quia viſitavit et
69 fecit redemptionem populo ſuo. Et erexit cornu ſalutis nobis in
70 domo Davidis ſervi ſui : Sicut loquutus eſt per os prophetarum
71 ſuorum ſanctorum, qui *fuerunt* a ſeculo : Salutem ab inimicis
72 noſtris, et de manu omnium qui oderunt nos. Facere miſericordiam
cum patribus noſtris, et recordari teſtamenti ſancti ſui :
73 Juramentum quod juravit ad Abrahamum patrem noſtrum, dare

---

[1] ܘܐܝܕܗ] In margine MSti ܐܦ ܓܝܪ (ܐܝܕܗ)

† et manus] Lectio marg. Etenim (manus)

74 ܕܕܠܐ ܕܚܠܬܐ ܟܕ ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܒܥܠܕܒ̈ܒܝܢ ܡܬܦܨܝܢ܆ ܢܦܠܘܚ
75 ܠܗ. ܒܚܣܝܘܬܐ ܘܒܙܕܝܩܘܬܐ ܩܕܡܘܗܝ ܟܠܗܘܢ ܝܘ̈ܡܬܐ
76 ܕܝܠܢ܀ ܘܐܢܬ ܛܠܝܐ܆ ܢܒܝܐ ܕܡܪܝܡܐ ܬܬܩܪܐ. ܬܩܕܡ ܬܐܙܠ
77 ܓܝܪ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܗ ܕܡܪܝܐ ܠܡܛܝܒܘ ܐܘܪ̈ܚܬܗ܆ ܠܡܬܠ
ܝܕܥܬܐ ܕܦܘܪܩܢܐ ܠܥܡܐ ܕܝܠܗ܆ ܒܫܘܒܩܢܐ ܕܚܛܗ̈ܝܗܘܢ.
78 ܡܛܠ ܪ̈ܚܡܐ ܕܪ̈ܚܡܐ ܐܠܗܐ ܕܝܠܢ܆ ܕܒܗܘܢ ܣܥܪ ܠܢ
79 ܕܢܚܐ ܡܢ ܪܘܡܐ܆ ܠܡܢܗܪܘ ܠܗܘܢ ܕܒܚܫܘܟܐ ܘܒܛܠܢܝܬܐ
ܕܡܘܬܐ ܝܬܒܝܢ܆ ܠܡܬܪܨܘ ܠܪ̈ܓܠܝܢ ܕܝܠܢ ܠܐܘܪܚܐ ܕܫܠܡܐ.
80 ܛܠܝܐ ܕܝܢ ܪܒܐ ܗܘܐ ܘܡܬܚܝܠ ܒܪܘܚܐ. ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
ܒܡܕ̈ܒܪܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܕܡܬܚܘܝܢܘܬܗ ܕܠܘܬ ܐܝܣܪܝܠ܀

CAP. II. 1 ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܝܘ̈ܡܬܐ ܗܢܘܢ܆ ܢܦܩ *ܦܘܩܕܢܐ ܡܢ ܩܣܪ
* δογμα
* αυγουστου 2 *ܐܘܓܘܣܛܘܣ܆ ܕܢܬܟܬܒ ܟܠܗ ܡܬܝܬܒܢܝܬܐ. ܗܕܐ
ܡܟܬܒܢܘܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܗܘܬ܆ ܟܕ ܡܕܒܪ ⁻ܐܦܛܪܘܦܘܬܐ ↙
* κυρηνιος 3 ܕܣܘܪܝܐ *ܩܘܪܝܢܝܘܣ. ܘܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܠܡܬܟܬܒܘ

nobis, Ut ſine timore ex manu inimicorum noſtrorum liberati, 74
ſerviremus ipſi, In ſanctitate et juſtitia coram eo, omnibus diebus 75
noſtris. Et tu puer, propheta Excelſi vocaberis: præibis enim 76
ante faciem Domini, parare vias ejus, Ad dandum ſcientiam 77
ſalutis populo ejus, in remiſſionem peccatorum eorum: Per vi- 78
ſcera miſericordiæ Dei noſtri, in quibus viſitavit nos oriens ex alto:
Ad illuminandum illos qui in tenebris et umbra mortis ſedent, 79
ad dirigendos pedes noſtros in viam pacis. Puer autem creſcebat, 80
et corroborabatur ſpiritu: et erat in deſertis uſque in diem oſten-
CAP. II. ſionis ſuæ ad Iſraelem. Factum eſt autem diebus illis, exiit 1
edictum a Cæſare Auguſto, ut deſcriberetur tota habitata *terra.*
Hæc deſcriptio prima facta eſt quum gubernaret ⁻ præfecturam ↙ 2
Syriæ Cyrenius. Et ibant omnes deſcribi, unuſquiſque in urbem 3

4 ܟܠ ܚܕ ܒܡܕܝܢܬܐ *ܕܝܠܗ. ܣܠܩ ܕܝܢ ܐܦ ܝܘܣܦ ܡܢ * ἰδίαν
ܓܠܝܠܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܢܨܪܬ ܠܝܗܘܕ: ܠܡܕܝܢܬܗ ܕܕܘܝܕ ܗܝ
ܐܝܕܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܒܝܬܠܚܡ: ܡܛܠ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ
5 ܒܝܬܗ ܘܫܪܒܬܗ ܕܕܘܝܕ. ܠܡܬܟܬܒܘ ܥܡ ܡܪܝܡ ܗܝ
6 ܕܡܟܝܪܐ ܗܘܬ ܠܗ ܐܢܬܬܐ: ܟܕ ܐܝܬܝܗ ܒܛܝܢܬܐ. ܗܘܐ ܕܝܢ
7 ܕܟܕ ܐܝܬܝܗܘܢ ܬܡܢ: ܐܬܡܠܝܘ ܝܘ̈ܡܬܐ ܕܬܐܠܕ. ܘܝܠܕܬ
ܠܒܪܐ ܕܝܠܗ ܗܘ ܒܘܟܪܐ. ܘܟܪܟܬܗ ܘܐܫܟܒܬܗ ܒܐܘܪܝܐ.
8 ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܕܘܟܬܐ ܒܒܝܬ ܡܫܪܝܐ܀ ܘܪܥܘܬܐ
ܐܝܬ ܗܘܘ ܒܗ ܒܐܬܪܐ ܗܘ ܕܫܪܝܢ ܒܚܩܠܐ: ܘܢܛܪܝܢ ܡܛܪ̈ܬܐ
9 ܕܠܠܝܐ ܥܠ ܡܪܥܝܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܗܐ ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܩܡ
ܥܠܝܗܘܢ: ܘܬܫܒܘܚܬܗ[1] ܕܡܪܝܐ ܐܢܗܪܬ ܚܕܪܝܗܘܢ.
10 ܘܕܚܠܘ ܕܚܠܬܐ ܪܒܬܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܘ ܡܠܐܟܐ ܠܐ
ܬܕܚܠܘܢ. ܗܐ ܓܝܪ ܡܣܒܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ: ܗܝ

4 ſuam. Aſcendit autem et Joſephus a Galilæa, ex urbe Nazaret in Judæam, in urbem Davidis, quæ vocatur Bethlehem, quia eſſet
5 ex domo et familia Davidis: Deſcribi cum Maria quæ deſponſata
6 erat ſibi uxor, quum eſſet prægnans. Factum eſt autem, quum
7 eſſent illic, impleti ſunt dies ut pareret. Et peperit filium ſuum primogenitum, et faſciis involvit eum, et reclinavit eum in præ-
8 ſepi; quia non erat iis locus in diverſorio. Et paſtores erant in regione eadem manentes in agro, et cuſtodientes cuſtodias noctis
9 ſuper gregem ſuum. Et ecce, angelus Domini adſtitit iis, et † gloria Domini illuminavit eos, et timuerunt timore magno.
10 Et dixit iis angelus, Ne timeatis: ecce enim evangelizo vobis

[1] ܘܬܫܒܘܚܬܗ ܕܡܪܝܐ] In margine MSti (ܘܬܫܒܘܚܬܗ) ܕܐܠܗܐ

† et gloria Domini] Lectio marg. (et gloria) Dei.

* λαῷ

ܐܝܕܐ ܕܬܗܘܐ ܠܟܠܗ *ܥܡܐ. ܡܛܠ ܕܐܬܝܠܕ ܠܟܘܢ ܝܘܡܢܐ 11
ܦܪܘܩܐ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܫܝܚܐ ܡܪܝܐ. ܒܡܕܝܢܬܗ ܕܕܘܝܕ.
ܘܗܕܐ ܠܟܘܢ ܐܬܐ. ܬܫܟܚܘܢ ܥܘܠܐ ܕܡܟܪܟ ܥܙܪ̈ܪܐ ܘܣܝܡ ܒܐܘܪܝܐ. 12
ܘܡܢ ܫܠܝ ܗܘܐ ܥܡ ܡܠܐܟܐ ܣܘܓܐܐ ܕܚܝܠܘܬܐ ܫܡܝܢܝܬܐ 13
ܟܕ ܡܫܒܚܝܢ ܠܐܠܗܐ ܘܐܡܪܝܢ܆ ܫܘܒܚܐ 14
ܒܡܪܘܡܐ ܠܐܠܗܐ. ܘܥܠ ܐܪܥܐ ܫܠܡܐ ⁻ܘܒܒܢܝܢܫܐ *ܫܦܪܘܬܐ

* εὐδοκία

ܓܒܪܐ܀ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܙܠܘ ܡܢ ܠܘܬܗܘܢ ܡܠܐܟ̈ܐ ܠܫܡܝܐ: 15
ܘܐܢܫܐ ܗܢܘܢ ܪܥܘܬܐ ܐܡܪܘ ܠܘܬ ܚܕܕܐ. ܢܥܒܪ ܗܟܝܠ ܥܕܡܐ
ܠܒܝܬܠܚܡ ܘܢܚܙܐ ܠܡܠܬܐ ܗܕܐ ܗܝ ܕܗܘܬ܆ ܗܝ ܕܡܪܝܐ
ܐܘܕܥ ܠܢ. ܘܐܬܘ ܟܕ ܡܣܪܗܒܝܢ. ܘܐܫܟܚܘ ܠܡܪܝܡ 16
ܘܠܝܘܣܦ ܘܠܥܘܠܐ ܟܕ ܣܝܡ ܒܐܘܪܝܐ. ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ܆ 17
[1] ܐܘܕܥܘ ܡܛܠ ܡܠܬܐ ܗܝ ܕܐܬܡܠܠܬ ܠܗܘܢ ܡܛܠ
ܛܠܝܐ ܗܢܐ. ܘܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܫܡܥܘ܆ ܐܬܕܡܪܘ ܡܛܠ 18

gaudium magnum, quod erit omni populo: Quia natus eſt vobis 11
hodie Servator, qui eſt Chriſtus Dominus, in urbe Davidis. Et 12
hoc vobis ſignum: Invenietis infantem faſciis involutum, et poſitum in præſepi. Et repente extitit cum angelo multitudo exer- 13
citus cœleſtis, laudantes Deum, et dicentes, Gloria in excelſis 14
Deo, et in terra pax, ⁻ et ✓ in homines benevolentia. Et factum 15
eſt, quum diſceſſiſſent ab iis angeli in cœlum, et homines paſtores
dixerunt alii ad alios, Tranſeamus igitur uſque ad Bethlehem, et
videamus verbum hoc quod factum eſt, quod Dominus notum
fecit nobis. Et venerunt feſtinantes, et invenerunt Mariam et Jo- 16
ſephum, et puerum poſitum in præſepi. Quum vidiſſent autem, 17
manifeſtaverunt de ſermone qui dictus fuerat iis de puero hoc. Et 18

1 ܐܘܕܥܘ] In margine MSti ܐܫܬܘܕܥܘ

19 ܗܠܝܢ ܕܐܬܡ̈ܠܠܝ ܡܢ ܪ̈ܥܘܬܐ ܠܘܬܗܘܢ܀ ܗܝ ܕܝܢ ܡܪܝܡ
ܢܛܪܐ ܗܘܬ ܟܠܗܝܢ ܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ ܟܕ ܡܦܚܡܐ ܒܠܒܗ̇.
20 ܘܗܦܟܘ ܗܘܘ ܪ̈ܥܘܬܐ ܡܫܒܚܝܢ ܘܡܗܠܠܝܢ ܠܐܠܗܐ ܥܠ
ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܫܡܥܘ ܘܚܙܘ܁ ܐܝܟܢܐ ܕܐܬܡܠܠܬ̇ ܠܘܬܗܘܢ܀
21 ܘܟܕ ܐܬܡ̈ܠܝܘ [1] ܝܘܡܬܐ ܬܡܢܝܐ ܕܢܓܙܪܘܢܝܗܝ܁ ܐܬܩܪܝ ܫܡܗ
ܕܝܠܗ ܝܫܘܥ. ܗܘ ܕܐܬܩܪܝ ܡܢ ܡܠܐܟܐ ܩܕܡ ܕܢܬܒܛܢ ܗܘܐ
22 ܒܟܪܣܐ: ܘܟܕ ܐܬܡ̈ܠܝܘ ܝܘ̈ܡܬܐ ܕܕܘܟܝܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܐܝܟ
ܢܡܘܣܐ ܕܡܘܫܐ܂ ܐܣܩܘܗܝ *ܠܐܘܪܫܠܡ ܕܢܩܝܡܘܢܝܗܝ * ἱεροσόλυμα
23 ܩܕܡ ܡܪܝܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ ܒܢܡܘܣܗ ܕܡܪܝܐ܂ ܕܟܠ ܕܟܪܐ
24 *ܦܬܚ ܡܪܒܥܐ܂ ܩܕܝܫܐ ܠܡܪܝܐ ܢܬܩܪܐ܂ ܘܕܢܬܠܘܢ ܕܒܚܬܐ * διανοῖγον
ܐܝܟ ܗܝ ܕܐܡܝܪܐ ܒܢܡܘܣܗ ܕܡܪܝܐ܂ ܙܘܓܐ ܕܫܘ̈ܦܢܝܢܐ ܐܘ

omnes qui audiverunt, mirati ſunt de illis quæ dicta fuerant a
19 paſtoribus ad ipſos. Ipſa autem Maria conſervabat omnia verba
20 hæc, conferens in corde ſuo. Et reverſi ſunt paſtores, glorificantes
et laudantes Deum ſuper omnibus quæ audiverant et viderant,
21 ſicut dictum fuerat ad eos. Et quum impleti eſſent † dies octo,
ut circumciderent eum, vocatum eſt nomen ejus Jeſus: quod
22 vocatum fuerat ab angelo priuſquam conciperetur in utero. Et
quum impleti eſſent dies purificationis eorum ſecundum legem
Moſis, adduxerunt eum Hieroſolymam, ut ſiſterent eum coram
23 Domino, (Sicut ſcriptum eſt in lege Domini, Omnis maſculus
24 adaperiens vulvam, ſanctus Domino vocabitur) Et ut darent
victimam ſecundum id quod dictum eſt in lege Domini, par

[1] ܝܘܡܬܐ] In margine MSti. (ܝܘܡܬܐ) ܗܠܝܢ

† dies] Lectio marg. (dies) Illi.

ܐܘ ܬܪܝܢ ܦܪ̈ܘܓܐ ܕܝܘ̈ܢܐ ܀ ܘܗܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܪܢܫܐ ܒܐܘܪܫܠܡ: 25
ܗܘ ܕܫܡܗ ܗܘܐ ܫܡܥܘܢ. ܘܒܪܢܫܐ ܗܢܐ ܟܐܢܐ ܗܘܐ [1]ܘܢܟܦܐ.
ܕܡܣܟܐ ܗܘܐ ܠܒܘܝܐܗ ܕܐܝܣܪܝܠ: ܘܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܐܝܬ ܗܘܐ
ܥܠܘܗܝ. ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ *ܡܓܠܝܐ ܡܢ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ: ܕܠܐ 26

* κεχρηματισμενον

ܢܚܙܐ ܡܘܬܐ: ܩܕܡ ܕܢܚܙܐ ܠܡܫܝܚܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܬܐ ܒܪܘܚܐ 27
ܠܗܝܟܠܐ. ܘܟܕ ܡܥܠܝܢ ܠܗ ܐܒ̈ܗܘܗܝ ܠܛܠܝܐ ܝܫܘܥ:
ܕܢܥܒܕܘܢ ܐܝܟ ܕܥܝܕܐ ܕܢܡܘܣܐ ܡܛܠܬܗ: ܐܦ ܗܘ ܩܒܠܗ 28
*ܒܥܘ̈ܦܐ ܕܝܠܗ: ܘܒܪܟ ܠܐܠܗܐ ܘܐܡܪ ܀ ܗܫܐ ܫܪܐ ܐܢܬ 29

* αγκαλας

ܠܥܒܕܟ ܕܝܠܟ ܡܪܝ ܐܝܟ ܡܠܬܟ ܕܝܠܟ ܒܫܠܡܐ. ܡܛܠ 30
ܕܚܙ̈ܝ ܥܝܢ̈ܝ ܦܘܪܩܢܐ ܕܝܠܟ: ܗܘ ܕܐܛܝܒܬ ܩܕܡ ܦܪ̈ܨܘܦܐ 31
ܕܟܠܗܘܢ ܥܡ̈ܡܐ. ܢܘܗܪܐ [2]ܠܓܠܝܢܐ ܕܥܡ̈ܡܐ ܘܫܘܒܚܐ 32

turturum, aut duos pullos columbarum. Et ecce, erat homo 25
Hieroſolymæ, cujus nomen erat Simeon: et homo hic juſtus fuit
et religioſus, expectans conſolationem Iſraelis: et Spiritus Sanctus
erat ſuper eum. Et erat ei revelatio a Spiritu Sancto, quod non 26
viſurus eſſet mortem, priuſquam vidiſſet Chriſtum Domini. Et 27
venit per Spiritum in templum; et quum introducerent parentes
puerum Jeſum, ut facerent ſecundum conſuetudinem Legis pro
eo: Et ipſe accepit eum in ulnas ſuas, et benedixit Deo, 28
et dixit, Nunc dimittis ſervum tuum, Domine mi, ſecundum 29
verbum tuum, in pace: Quia viderunt oculi mei ſalutem tuam, 30
Quam paraſti ante faciem omnium populorum: Lumen † ad 31 32

[1] ܢܟܦܐ] In margine MSti ܫܦܝܪ ܕܐܠܗܐ ܀

[2] ܠܓܠܝܢܐ] ܠܚܕܘܬܐ

† ad revelationem] Lectio marg. Ad lætitiam.

33 ܕܥܡܡܐ ܕܥܡܟ ܐܝܣܪܐܝܠ. ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ [1]ܝܘܣܦ ܘܐܡܗ
ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܡܬܡܠ̈ܠܢ ܗܘܝ
34 ܥܠܘܗܝ. ܘܒܪܟ ܐܢܘܢ ܫܡܥܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܘܬ ܡܪܝܡ
ܐܡܗ. ܗܐ ܗܢܐ ܣܝܡ ܠܡܦܘܠܬܐ ܘܠܡܩܝܡܬܐ ܕܣܓܝ̈ܐܐ
35 ܒܐܝܣܪܐܝܠ܆ ܘܠܐܬܐ ܕܡܬܚܪܝܢܐ. ܘܒܢܦܫܟܝ ܕܝܢ
ܕܝܠܟܝ ܬܥܒܪ ܪܘܡܚܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܓ̈ܠܝܢ ܣܪ̈ܝܩܘܬܐ
36 ܡܚܫ̈ܒܬܐ ܡܢ ܠܒ̈ܘܬܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ܀ ܘܐܝܬ ܗܘܬ ܚܢܐ ܢܒܝܬܐ
ܒܪܬܗ [2]ܕܦܢܘܐܝܠ ܡܢ ܫܒܛܐ ܕܐܫܝܪ܆ ܗܕܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܥܬܝܩܬ
ܒܝܘܡܬܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܕܚ̇ܝܬ ܥܡ ܓܒܪܗ̇ ܫܢ̈ܝܐ ܫܒܥ ܡܢ
37 ܒܬܘܠܘܬܗ̇. ܘܗܝ ܐܪܡܠܬܐ܆ ܐܝܟ ܒܪܬ ܫܢ̈ܝܐ ܬܡܢܝܢ ܘܐܪܒܥ.
ܗܝ ܕܠܐ ܡܬܪܚܩܐ ܗܘܬ ܡܢ ܗܝܟܠܐ. ܒܨܘ̈ܡܐ ܘܒܒܥܘ̈ܬܐ
38 ܦܠܚܐ ܗܘܬ ܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ. ܐܦ ܗܝ ܒܗ̇ ܒܗ̇

33 revelationem Gentium, et gloriam populi tui Iſraelis. Et erat
† Joſephus et mater ejus mirantes ſuper omnibus quæ dicebantur
34 de eo. Et benedixit iis Simeon, et dixit ad Mariam matrem
ejus, Ecce, hic poſitus eſt in caſum et reſurrectionem multorum in
35 Iſraele; et in ſignum cui contradicetur. Et animam autem tuam
pertranſibit gladius, ut revelentur vanitates cogitationum ex cor-
36 dibus multis. Et erat Anna prophetiſſa, filia Phanuelis ex tribu
Aſeris: hæc erat antiqua in diebus multis, poſtquam vixiſſet cum
37 viro annos ſeptem a virginitate ſua. Et hæc vidua *erat* quaſi
annorum octoginta et quatuor: quæ non diſcedebat a tem-
38 plo, jejuniis et precationibus ſerviens *Deo* nocte et die. Etiam

[1] ܝܘܣܦ ܘܐܡܗ] In margine MSti ܐܒܗܘܗܝ

[2] ܕܦܢܘܐܝܠ] Φανουηλ פנואל

† Joſephus et mater ejus] Lectio marg. Parentes ejus.

ܒܗܕܐ ܫܥܬܐ ܟܕ ܩܡܬ ܥܠܘܗܝ܂ ܡܘܕܝܐ ܗܘܬ ¹ܠܡܪܝܐ܂ ܘܡܡܠܠܐ
ܗܘܬ ܡܛܠܬܗ ܠܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܡܣܟܝܢ ܗܘܘ ܠܦܘܪܩܢܐ
39 ܒܐܘܪܫܠܡ܀ ܘܟܕ ܫܠܡܘ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܝܟ ܢܡܘܣܗ
ܕܡܪܝܐ܂ ܗܦܟܘ ܠܓܠܝܠܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܠܢܨܪܬ܂
40 ܛܠܝܐ ܕܝܢ ܪܒܐ ܗܘܐ ܘܡܬܚܝܠ ܒܪܘܚܐ܂ ܟܕ ܡܬܡܠܐ ܡܢ
41 ܚܟܡܬܐ܂ ܘܛܝܒܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܥܠܘܗܝ܀ ܘܐܙܠܝܢ
ܗܘܘ ܐܒ̈ܗܘܗܝ ܒܟܠ ܫܢܐ ܠܐܘܪܫܠܡ ܒܥܐܕܐ ܕܦܨܚܐ܂
42 ܘܟܕ ܗܘܐ ܒܪ ܬܪܬܥܣܪ ܫܢ̈ܝܢ܂ ܣܠܩܘ ܗܘܘ ܠܐܘܪܫܠܡ
43 ܐܝܟ ܥܝܕܐ ܕܥܐܕܐ܂ ܘܟܕ ܫܠܡܘ ܝܘ̈ܡܬܐ܂ ܟܕ ܗܦܟܝܢ
ܗܘܘ܂ ܦܫ ܠܗ ܝܫܘܥ ܗܘ ܛܠܝܐ ܒܐܘܪܫܠܡ܂ ܘܠܐ ܝܕܥܘ
44 ²ܝܘܣܦ ܘܐܡܗ ܕܝܠܗ܂ ܟܕ ܐܣܒܪܘ ܕܝܢ ܕܐܝܬ ܒܝ̈ܢܝ ܠܘܝܬܐ

ipſa quum illa hora superveniſſet ei, confitebatur † Domino, et loquebatur de illo omnibus qui expectabant redemptionem in Hieroſolyma. Et quum perfeciſſent omnia ſecundum legem Domini, reverſi ſunt in Galilæam, in urbem ſuam Nazaret. 39 Puer autem creſcebat, et corroborabatur ſpiritu, impletus ſapientia : et gratia Dei erat ſuper ipſum. 40 Et ibant parentes ejus quotannis Hieroſolymam in feſto Paſchæ. 41 Et quum eſſet natus duodecim annos, aſcenderunt Hieroſolymam ſecundum conſuetudinem feſti : 42 Et quum compleviſſent dies, quum reverterentur, remanſit Jeſus puer Hieroſolymæ, et non cognoverunt ‡ Joſephus et mater ejus. 43 Exiſtimantes autem quod cum comitibus 44

---

1 ܠܡܪܝܐ] In margine MSti ܠܐܠܗܐ

2 ܝܘܣܦ ܘܐܡܗ ܕܝܠܗ] ܐܒ̈ܗܘܗܝ

† Domino] Lectio marg. Deo.

‡ Joſephus et mater ejus] Parentes ejus.

ܕܥܡܗܘܢ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܐܬܘ ܐܘܪܚܐ ܕܝܘܡܐ܆ ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ
45 ¹ܒܝܢܝ ܐܚܝܢܗܘܢ ܘܠܗܠܝܢ ܕܝܕܥܝܢ ܠܗܘܢ܆ ܘܟܕ ܠܐ
46 ܐܫܟܚܘܗܝ ܗܦܟܘ ܠܐܘܪܫܠܡ ܟܕ ܒܥܝܢ ܠܗ. ܘܗܘܐ
ܒܬܪ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ܆ ܐܫܟܚܘܗܝ ܒܗܝܟܠܐ ܟܕ ܝܬܒ
ܒܡܨܥܬܐ ܕܡܠܦܢܐ܆ ܘܫܡܥ ²ܡܢܗܘܢ ܘܡܫܐܠ ܠܗܘܢ܀
47 ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܫܡܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ܆
48 ܥܠ ܣܘܟܠܗ ܘܦܢܝܢ ܦܬܓܡܐ ܕܝܠܗ. ܘܟܕ ܚܙܐܘܗܝ
ܐܬܕܡܪܘ. ܘܐܡܪܬ ܠܗ ܐܡܗ. ܒܪܝ܆ ܠܡܢܐ ܥܒܕܬ ܠܢ
ܗܟܢܐ܆ ܗܐ ܐܒܐ ܕܝܠܟ ܘܒܢܝ ܫܪܒܬܐ ܘܐܢܐ܆ ܟܕ ³ܟܐܒܝܢ ܚܢܢ
49 ܒܥܝܢ ܗܘܝܢ ܠܟ܀ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܆ ܡܛܠ ܡܢܐ ܒܥܝܢ

ſuis eſſet, venerunt iter diei, et quærebant eum † inter cognatos
45 ſuos, et illos qui noverant eos. Et quum non inveniſſent eum, re-
46 verſi ſunt Hieroſolymam, quærentes eum. Et factum eſt poſt
tres dies, invenerunt eum in templo, ſedentem in medio docto-
47 rum, et audientem ‡ ex iis, et interrogantem eos. Mirabantur
autem omnes qui audiebant eum, ſuper intelligentia et reſponſis
48 ejus. Et quum vidiſſent eum, mirati ſunt: et ad eum dixit
mater ejus, Fili mi, quare feciſti nobis ſic? ecce pater tuus,
49 et cognati, et ego, ‖ dolentes quærebamus te. Et dixit ad eos,

1 ܒܝܢܝ ܐܚܝܢܗܘܢ] In margine MSti ܠܘܬ (ܒܝܢܝ ܐܚܝܢܗܘܢ)
2 ܡܢܗܘܢ] ܠܗܘܢ
3 ܟܕ ܟܐܒܝܢ] ܒܟܐܒܐ

† inter cognatos ſuos] Lectio marg. Apud (cognatos ſuos)
‡ ex iis] Eos.
‖ dolentes] Cum dolore.

ܗܘܝܬܘܢ ܠܝ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܗܘܝܬܘܢ܆ ܕܒܗܠܝܢ ܕܐܒܝ ܕܘܳܠܐ
ܠܝ ܕܐܗܘܐ ܒܗܝܢ ܐܢܐ܆ ܘܗܢܘܢ ܠܐ ܐܣܬܟܠܘ ܠܡܠܬܐ ܗܝ 50
ܕܡܠܠ ܥܡܗܘܢ. ܘܢܚܬ ܥܡܗܘܢ ܘܐܬܐ ܠܢܨܪܬ. ܘܐܝܬܘܗܝ 51
ܗܘܐ ܕܡܫܬܥܒܕ ܠܗܘܢ. ܘܐܡܗ ܢܛܪܐ ܗܘܬ ܟܠܗܝܢ ܡ̈ܠܐ
ܗܠܝܢ ܒܠܒܗ ܕܝܠܗ. ¹ܘܝܫܘܥ ܡܬܬܘܣܦ ܗܘܐ ܒܚܟܡܬܐ 52
CAP. III. ܘܒܩܘܡܬܐ ܘܒܛܝܒܘܬܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܘܒܢ̈ܝ ܐܢܫܐ܀ ܒܫܢܬܐ 1
ܕܝܢ ܚܡܫܬܥܣܪܬܐ *ܕܗܓܡܘܢܘܬܗ ܕܛܝܒܪܝܘܣ *ܩܣܪ܆ ܟܕ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܗܓܡܢܐ ܦܢܛܝܘܣ ܦܝܠܛܘܣ ܕܝܗܘܕ܆
*ܘܛܛܪܐܪܟܘܣ ܕܓܠܝܠܐ ܗܪܘܕܣ: ܦܝܠܝܦܘܣ ܕܝܢ
ܐܚܘܗܝ ܛܛܪܐܪܟܘܣ ܕܐܝܛܘܪܝܐ ܘܕܐܬܪܐ
*ܕܛܪܟܘܢܝܛܝܣ: ܘ*ܠܘܣܢܝܣ ܛܛܪܐܪܟܐ *ܕܐܒܝܠܝܢܐ:
ܒܝܘܡܝ ܪܫ ܟܘ̈ܡܪܐ ܚܢܢ *ܘܩܝܦܐ܀ ܗܘܬ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ 2
ܥܠ ܝܘܚܢܢ ܒܪܗ *ܕܙܟܪܝܐ܀ ܘܐܬܐ ܒܟܠܗ ܐܬܪܐ 3

* ἡγεμονίας
* κ[αι]σαρος
* τετραρχεῦντος
* τραχωνίτιδος
* λυσανίου
* ἀβιλινῆς
* καϊάφα
* ζαχαρίου

Quid quærebatis me? neſciebatis quod in illis Patris mei oportet
me eſſe? Et illi non intellexerunt verbum quod loquutus eſt iis. 50
Et deſcendit cum iis, et venit Nazaret: et erat ſubjectus iis. 51
Et mater ejus conſervabat omnia verba hæc in corde ſuo. Et † Je- 52
ſus creſcebat ſapientia, et ſtatura, et gratia apud Deum et homines.
CAP. III. Anno autem quinto decimo imperii Tiberii Cæſaris, quum eſſet 1
præſes Pontius Pilatus Judææ, et tetrarcha Galilææ Herodes,
Philippus autem frater ejus tetrarcha Ituræ, et regionis Tra-
chonitidis, et Lyſanias tetrarcha Abilinæ, Diebus Principis Sa- 2
cerdotum Annæ et Caiaphæ, factum eſt verbum Dei ad Johannem
filium Zachariæ in deſerto. Et venit in omnem regionem circa 3

---

1 ܘܝܫܘܥ In margine MSti ܘܛܠܝܐ

† et Jeſus] Lectio marg. Et puer.

ܕܝܘܪܕܢܢ܂ ܟܕ ܡܟܪܙ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܬܝܒܘܬܐ ܠܫܘܒܩܢܐ
ܕܚܛܗ̈ܐ܂ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܟܬܒܐ ܕܡ̈ܠܐ ܕܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ 4
ܕܐܡܪ܂ ܩܠܐ ܗܘ ܕܩܪܐ ܒܡܕܒܪܐ܂ ܛܝܒܘ ܐܘܪܚܗ ܕܡܪܝܐ܂
ܬܪܝܨܐ ܥܒܕܘ ܠܫܒܝ̈ܠܘܗܝ܂ ܟܠ ܢܚܠܐ ܢܬܡܠܐ܂ ܘܟܠ ܛܘܪܐ 5
ܘܪ̈ܡܬܐ ܢܬܡܟܟܘܢ܂ ܘܢܗܘܘܢ ܡܥ̈ܩܡܬܐ ܠܬܪܝܨܘܬܐ܂ ܘܗܘܝܢ
ܕܥܣܩܢ ܠܐܘܪ̈ܚܬܐ ܦܫܝ̈ܩܬܐ܂ ܘܢܚܙܐ ܟܠ ܒܣܪ ܠܦܘܪܩܢܐ 6
ܕܐܠܗܐ܀ ܐܡܪ ܗܘܐ ܗܟܝܠ ܠܟܢ̈ܫܐ ܗܢܘܢ ܕܢܦܩܝܢ 7
ܠܡܥܡܕܘ ܡܢܗ܂ ܝܠܕ̈ܐ *ܕܐܟܕ̈ܢܐ܂ ܡܢܘ ܚܘܝ ܠܟܘܢ * ἐχιδνῶν
ܠܡܥܪܩ ܡܢ ܪܘܓܙܐ ܕܥܬܝܕ܂ ܥܒܕܘ ܗܟܝܠ [1]ܦܐܪܐ ܕܫܘܐ 8
ܠܬܝܒܘܬܐ܂ ܘܠܐ ܬܫܪܘܢ ܠܡܐܡܪ ܒܢܦܫܟܘܢ܂ # ܕ ↙ ܐܒܐ
ܐܝܬ ܠܢ ܐܒܪܗܡ܂ ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ܂ ܕܡܫܟܚ ܐܠܗܐ
ܡܢ ܟܐ̈ܦܐ ܗܠܝܢ ܠܡܩܡܘ ܒܢ̈ܝܐ ܠܐܒܪܗܡ܂ ܗܐ ܕܝܢ ܐܦ 9
ܢܪܓܐ ܠܘܬ ܥܩܪܐ ܕܐܝܠ̈ܢܐ ܣܝܡ܂ ܟܠ ܗܟܝܠ ܐܝܠܢܐ ܕܠܐ

Jordanem, prædicans baptiſmum reſipiſcentiæ in remiſſionem
4 peccatorum: Sicut Scriptum eſt in libro ſermonum Eſaiæ prophetæ, dicentis, Vox clamantis in deſerto, Parate viam Domini,
5 rectas facite ſemitas ejus. Omnis vallis implebitur, et omnis mons et collis deprimentur; et fient curva in rectitudinem, et aſ-
6 7 peræ in vias planas. Et videbit omnis caro ſalutem Dei. Dicebat ergo turbis quæ exibant baptizari ab ipſo, Progenies viperarum,
8 quis oſtendit vobis fugere ab ira ventura? Facite igitur †fructum dignum reſipiſcentia; et ne cœperitis dicere in vobis ipſis, # Quod ↙ pater eſt nobis Abrahamus: dico enim vobis, quod
9 poteſt Deus ex lapidibus iſtis ſuſcitare filios Abrahamo. Ecce autem et ſecuris ad radicem arborum poſita eſt: omnis igitur

[1] ܦܐܪܐ ܕܫܘܐ] In margine MSti ܦܐܪ̈ܐ ܕܫܘܝܢ

† fructum dignum] Lectio marg. Fructus dignos.

10 ܥܒܕ ܦܐܪܐ ܛܒܐ܆ ܡܬܦܣܩܐ ܘܒܢܘܪܐ ܡܬܪܡܝܐ܀ ܘܡܫܐܠܝܢ
11 ܗܘܘ ܠܗ ܟܢ̈ܫܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܢܥܒܕ܂ ܗܘ ܥܢܐ
ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܆ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܬܪܬܝܢ ܟܘܬ̈ܝܢܝܬܐ܆ ܢܬܠ
ܠܗܘ ܕܠܝܬ ܠܗ܂ ܘܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܡܐܟܘܠܬܐ ܗܘ ܒܕܡܘܬܐ
12 ܢܥܒܕ܀ ܐܬܘ ܕܝܢ ܐܦ ܡܟ̈ܣܐ ܠܡܥܡܕܘ ⁻ܡܢܗ܂ ✓
13 ܘܐܡܪܘ ܠܘܬܗ܂ ܡܠܦܢܐ ܡܢܐ ܢܥܒܕ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ
ܠܘܬܗܘܢ܂ ܠܐ ܡܕܡ ܝܬܝܪ ܠܒܪ ܡܢ ܡܐ ܕܦܩܝܕ ܠܟܘܢ
14 ܬܬܒܥܘܢ܂ ܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܕܝܢ ܐܦ ܗܢܘܢ [1]ܕܡܬܟܬܫܝܢ
ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܐܦ ܚܢܢ ܡܢܐ ܢܥܒܕ܂ ܘܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ܂ ܠܐ ܠܐܢܫ
ܬܙܝܥܘܢ܂ ܘܠܐ ܬܥܫܩܘܢ܂ ܘܢܣܦܩܢ ܠܟܘܢ ܐܦܣܘܢܝ̈ܬܐ ܕܝܠܟܘܢ܀
15 ܟܕ ܡܣܟܐ ܗܘܐ ܕܝܢ ܥܡܐ܂ ܘܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ
ܒܠܒܘ̈ܬܗܘܢ ܡܛܠ ܝܘܚܢܢ܆ ܕܠܡܐ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ
16 ܗܘ ܡܫܝܚܐ܀ ܥܢܐ ܝܘܚܢܢ ܠܟܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܐܢܐ ܡܢ

arbor, quæ non facit fructum bonum, exſcinditur, et in ignem conjicitur. 10 Et interrogabant eum turbæ, dicentes, Quid igitur faciemus? 11 Reſpondens autem dicit iis, Qui habet duas tunicas, det illi qui non habet; et qui habet eſcas, ſimiliter faciat. 12 Venerunt autem etiam publicani baptizari ⁻ ab eo ✓ : et dixerunt ad eum, Magiſter, quid faciemus? 13 Ipſe autem dixit ad eos, Nihil amplius quam id quod conſtitutum eſt vobis, exigite. 14 Interrogabant eum autem et milites, dicentes, Et nos quid faciemus? Et dixit ad eos, Neminem concutiatis, neque opprimatis, et ſufficiant vobis ſtipendia veſtra. 15 Quum expectaret autem populus, et cogitarent omnes in cordibus ſuis de Johanne, num ipſe eſſet Chriſtus, 16 Reſpondit Johannes omnibus, dicens, Ego quidem

---

[1] ܕܡܬܟܬܫܝܢ] In margine MSti ܦܠܚ̈ܝ ܣܛܪܛܝܐ

ܒܡ̈ܝܐ ܡܥܡܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܐܬܐ ܕܝܢ ܗܘ ܕܚܝܠܬܢ
ܡܢܝ ܗܘ ܕܠܐ ܐܢܐ ܫܘܐ ܕܐܫܪܐ ܥܪ̈ܩܐ ܕܡܣܐܢܐ ܕܝܠܗ.
17 ܗܘ ܢܥܡܕܟܘܢ ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܘܒܢܘܪܐ܀ ܗܘ ܕܪܦܫܐ ܒܐܝܕܗ.
ܘܡܕܟܐ ܐܕܪܗ. ܘܡܟܢܫ ܚܛ̈ܐ ܠܐܘܨܪܐ ܕܝܠܗ. ܠܬܒܢܐ ܕܝܢ
18 ܡܘܩܕ ܒܢܘܪܐ ܕܠܐ ܕܥܟܐ. ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܡܢ ܗܟܝܠ ܐܦ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ
19 ܟܕ ܡܦܝܣ ܡܣܒܪ ܗܘܐ ܠܥܡܐ܀ ܗܪܘܕܣ ܕܝܢ ܗܘ
ܛܛܪܐܪܟܐ. ܟܕ ܡܬܟܣܣ ܗܘܐ ܡܢܗ ܡܛܠ [1]ܗܪܘܕܝܐ ܐܢܬܬܐ
ܕܦܝܠܝܦܘܣ ܐܚܘܗܝ. ܘܡܛܠ ܟܠܗܝܢ ܒܝ̈ܫܬܐ ܗܠܝܢ
20 ܕܥܒܕ ܗܪܘܕܣ. ܐܘܣܦ ܐܦ ܗܕܐ ܥܠ ܟܠܗܝܢ. ܘܚܒܫܗ
21 ܠܝܘܚܢܢ ܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ ܥܡܕ ܟܠܗ ܥܡܐ.
22 ܘܟܕ ܝܫܘܥ ܥܡܕ ܘܡܨܠܐ ܗܘܐ. ܐܬܦܬܚܘ ܫܡܝܐ. ܘܢܚܬܬ
ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܒܕܡܘܬܐ ܓܘܫܡܢܝܬܐ ܐܝܟ ܝܘܢܐ ܥܠܘܗܝ.

aquis baptizo vos, venit autem validior me, cujus non ſum dignus ut ſolvam corrigiam calceamenti ejus: ipſe baptizabit vos
17 Spiritu Sancto, et igni. Cujus ventilabrum in manu ipſius, et purgabit aream ſuam, et congregabit triticum in horrea ſua:
18 paleam autem comburet igni qui non extinguitur. Multa quidem
19 igitur et alia exhortans evangelizabat populo. Herodes autem tetrarcha, quum argueretur ab eo propter Herodiadem uxorem Philippi fratris ejus, et propter omnia mala quæ fecerat Herodes,
20 Adjecit et hoc ſuper omnia, et incluſit Johannem in domo
21 cuſtodiæ. Factum eſt autem quum baptizaretur omnis populus,
22 et quum Jeſus baptizaretur, et oraret, apertum eſt cœlum; Et deſcendit Spiritus Sanctus in ſpecie corporea, ſicut columba,

---

[1] ܗܪܘܕܝܐ] In margine MSti. ܗ̄. ܗܪܘܕܝܐܣ

ܘܩܠܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܗܘܐ ܕܐܡܪ܆ ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܒܪܐ ܕܝܠܝ ܗܘ
23 ܚܒܝܒܐ܂ ܒܟ ܐܬܪܥܝܬ܀ ܘܗܘ ܝܫܘܥ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܐܝܟ
ܒܪ ܫܢܝ̈ܐ ܬܠܬܝܢ [1]ܕܡܫܪܐ܂ ܕܐܝܬܘܗܝ ܐܝܟ ܕܡܬܣܒܪ
24 ܗܘܐ܆ ܒܪܐ ܕܝܘܣܦ܆ ܗܘ ܕܐܠܝ܆ ܗܘ ܕܡܛܬܐܢ܆ ܗܘ
ܕܠܘܝ܆ ܗܘ ܕܡܠܟܝ܆ ܗܘ [2]ܕܝܢܝܐ܆ ܗܘ ܕܝܘܣܦ܆
25 ܗܘ ܕܡܛܬܝܐ܆ ܗܘ ܕܐܡܘܨ܆ ܗܘ ܕܢܐܘܡ܆ ܗܘ ܕܐܣܠܝ܆
26 ܗܘ [3]ܕܢܢܓܝܗ܆ ܗܘ [4]ܕܡܐܬܝ܆ ܗܘ ܕܡܛܬܬܝܐ܆ ܗܘ
27 ܕܫܡܥܝ܆ ܗܘ ܕܝܘܣܦ܆ ܗܘ ܕܝܘܕܐ܆ ܗܘ ܕܝܘܐܢܢ܆
ܗܘ ܕܪܝܣܐ܆ ܗܘ ܕܙܘܪܘܒܒܠ܆ ܗܘ ܕܫܠܐܬܐܝܠ܆ ܗܘ ܕܢܝܪܝ܆
28 ܗܘ ܕܡܠܟܝ܆ ܗܘ [5]ܕܐܕܕܝ܆ ܗܘ ܕܩܘܣܐܡ܆ ܗܘ ܕܐܠܡܘܕܐܡ܆

ſuper eum: et vox de cœlo facta eſt, dicens, Tu es Filius meus
dilectus, in te complacitum eſt mihi. Et ipſe Jeſus erat quaſi 23
natus annorum triginta † incipiens: qui fuit, (ut exiſtimabatur)
filius Joſephi, *filii* Heli, *Filii* Matthan, *filii* Levi, *filii* Melchi, 24
filii Janna, *filii* Joſeph, *Filii* Matthiæ, *filii* Amos, *filii* Naum, *filii* 25
Eſli, *filii* Nange, *Filii* ‡ Maathi, *filii* Matgathiæ, *filii* Semei, 26
filii Joſeph, *filii* Juda, *Filii* Joannan, *filii* Riſa, *filii* Zoro- 27
babel, *filii* Salathiil, *filii* Niri, *Filii* Melchi, *filii* Addi, *filii* Co- 28

---

[1] ܕܡܫܪܐ] In margine MSti (ܕܡܫܪܐ) ܠܡܗܘܐ

[2] ܕܝܢܝܐ܆] ܥܠ ܐܢܫܐ ܕܡܬܝܚܣܝܢ ܒܟ̈ܝܢܐ ܘܒܢܡ̈ܘܣܐ
ܠܙܒܢ ܐܠܘ̈ܬܐ ܡܦܩ̈ܬܐ ܐܝܟ ܡܢ ܐܘܣܒܝܣ܀

[3] ܕܢܢܓܝܗ] ܐܝܟ ܐ̄ ܣܦܪ ܗ̄

[4] ܕܡܐܬܝ] ܕܡܛܬ

[5] ܕܐܕܕܝ] ܐܝܟ ܕ̄ ܣܦܪ

† incipiens] Lectio marg. (incipiens) Eſſe.

‡ Maathi] Vide Notas.

29 ܗܘ ܕܥܝܪ ܆ ܗܘ ܕܐܝܘܣܐ ܆ ܗܘ ܕܐܠܝܥܙܪ ܆ ܗܘ ܕܐܝܘܪܝܐ[1] ܆
30 ܗܘ ܕܡܛܬܐܢ ܆ ܗܘ ܕܠܘܝ ܆ ܗܘ ܕܫܡܥܘܢ ܆ ܗܘ ܕܐܝܘܕܐ ܆ ܗܘ
31 ܕܝܘܣܦ ܆ ܗܘ ܕܐܝܘܢܢ[2] ܆ ܗܘ ܕܐܠܝܩܝܡ ܆ ܗܘ ܕܡܠܝܐ ܆
32 ܗܘ ܕܡܐܝܢܢ ܆ ܗܘ ܕܡܛܬܬܐ ܆ ܗܘ ܕܢܬܢ ܆ ܗܘ ܕܕܘܝܕ ܆ ܗܘ
ܕܐܝܣܣܐܝ ܆ ܗܘ ܕܥܘܒܝܕ ܆ ܗܘ ܕܒܘܥܙ ܆ ܗܘ ܕܣܠܡܘܢ ܆
33 ܗܘ ܕܢܐܣܘܢ ܆ ܗܘ ܕܐܡܝܢܕܐܡ ܆ ܗܘ ܕܐܪܐܡ ܆ ܗܘ ܕܐܝܘܪܐܡ ܆
34 ܗܘ ܕܐܣܪܘܡ ܆ ܗܘ ܕܦܐܪܣ ܆ ܗܘ ܕܐܝܘܕܐ ܆ ܗܘ ܕܐܝܥܩܘܒ ܆
35 ܗܘ ܕܐܝܣܚܩ ܆ ܗܘ ܕܐܒܪܐܡ ܆ ܗܘ ܕܬܐܪܪܐ ܆ ܗܘ ܕܢܐܚܘܪ ܆ ܗܘ
ܕܣܪܘܓ ܆ ܗܘ ܕܪܐܓܐܘ ܆ ܗܘ ܕܦܐܠܓ ܆ ܗܘ ܕܥܒܪ ܆ ܗܘ
36 ܕܫܐܠܐ ܆ ܗܘ ܕܩܐܝܢܢ ܆ ܗܘ ܕܐܪܦܟܫܕ ܆ ܗܘ ܕܫܝܡ ܆
37 ܗܘ ܕܢܘܚ ܆ ܗܘ ܕܠܡܟ ܆ ܗܘ ܕܡܬܘܫܠܚ ܆ ܗܘ ܕܚܢܘܟ ܆ ܗܘ

29 ſam, *filii* Elmodam, *filii* Ir, *Filii* Joſi, *filii* Eliezer, *filii* † Joria,
30 *filii* Matthan, *filii* Levi, *Filii* Simeon, *filii* Juda, *filii* Joſeph,
31 *filii* ‡ Jonnan, *filii* Eliachim, *Filii* Melea, *filii* Maïnan, *filii* Mat-
32 tatha, *filii* Nathan, *filii* David, *Filii* Jeſſe, *filii* Obid, *filii* Booz,
33 *filii* Salmon, *filii* Naaſſon, *Filii* Aminadam, *filii* Aram, *filii* Jo-
34 ram, *filii* Eſrom, *filii* Phares, *filii* Juda, *Filii* Jacob, *filii* Iſaac,
35 *filii* Abraam, *filii* Tharra, *filii* Nachor, *Filii* Seruc, *filii* Ragav,
36 *filii* Phelec, *filii* Eber, *filii* Sala, *Filii* Caïnan, *filii* Arphacſad,
37 *filii* Sim, *filii* Noe, *filii* Lamech, *Filii* Mathuſala, *filii* Enoc, *filii*

[1] ܕܐܝܘܪܝܐ] In margine MSti. ܕܝܘܬܡ

[2] ܕܐܝܘܢܢ] ܕܝܘܢܡ

† Joria] Lectio marg. Jotham.

‡ Jonnan] Jonam.

ܕܝܪܕ: ܗܘ ܕܡܗܠܠܐܝܠ. ܗܘ ܕܩܝܢܢ. ܗܘ ܕܐܢܘܫ. ܗܘ 38
CAP. IV. ܕܫܝܬ. ܗܘ ܕܐܕܡ. ܗܘ ܕܐܠܗܐ܀ ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ ܡܠܐ ܪܘܚܐ 1
ܩܕܝܫܐ. ܗܦܟ ܡܢ ܝܘܪܕܢ. ܘܡܕܒܪ ܗܘܐ ܒܪܘܚܐ ܠܡܕܒܪܐ.
ܝܘܡܬܐ ܐܪܒܥܝܢ. ܟܕ ܡܬܢܣܐ ܡܢ ܐܟܠܩܪܨܐ܀ ܘܠܐ ܐܟܠ 2
ܘܠܐ ܡܕܡ ܒܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ. ܘܟܕ ܫܠܡܘ ܗܘܘ. ܠܒܣܬܪܟܢ
ܟܦܢ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܟܠܩܪܨܐ. ܐܢ ܒܪܗ ܐܢܬ ܕܐܠܗܐ. 3
ܐܡܪ ܠܟܐܦܐ ܗܕܐ ܕܬܗܘܐ ܠܚܡܐ܀ ܘܦܢܐ ܝܫܘܥ ܠܘܬܗ ܟܕ 4
ܐܡܪ. ܟܬܝܒ. ܕܠܐ ܒܠܚܡܐ ܒܠܚܘܕ ܚܝܐ ܒܪܢܫܐ. ܐܠܐ
ܒܟܠ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܟܕ ܐܣܩܗ ܐܟܠܩܪܨܐ ܠܛܘܪܐ ܪܡܐ. 5
ܚܘܝܗ ܟܠܗܝܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܡܬܥܡܪܢܝܬܐ ܒܙܒܢܐ ܙܥܘܪܐ. 6
ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܟܠܩܪܨܐ. ܠܟ ܐܬܠ ܫܘܠܛܢܐ ܗܢܐ ܟܠܗ ܘܫܘܒܚܗ
ܕܝܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܠܝ ܡܫܠܡ. ܘܠܡܢ ܕܨܒܐ ܐܢܐ ܝܗܒ
ܐܢܐ ܠܗ. ܐܢܬ ܗܟܝܠ ܐܢ ܬܣܓܘܕ ܩܕܡܝ: ܬܗܘܐ ܕܝܠܟ 7
ܟܠܗ܀ ܘܦܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܙܠ ܠܟ ܠܒܣܬܪܝ 8

Jared, *filii* Maleleïl, *filii* Caïnan, *Filii* Enos, *filii* Sith, *filii* Adam, 38
CAP. IV. qui *fuit* Dei. Jeſus autem plenus Spiritu Sancto, reverſus eſt a 1
Jordane: et ductus eſt in Spiritu in deſertum, Diebus quadraginta 2
tentatus ab accuſatore: et non comedit quicquam in diebus illis:
Et quum completi eſſent, poſtea eſuriit. Et dixit ei diabolus, Si 3
Filius es Dei, dic lapidi huic ut fiat panis. Et reſpondit Jeſus 4
ad eum, dicens, Scriptum eſt, Quod non pane ſolo vivit homo,
ſed omni verbo Dei. Et quum ſubduxiſſet eum accuſator in 5
montem excelſum, oſtendit ei omnia regna habitatæ *terræ* in
puncto temporis. Et dixit ei Diabolus, Tibi dabo poteſtatem 6
hanc univerſam, et gloriam illorum; quia mihi tradita eſt, et
cuicunque voluero, do eam. Tu igitur ſi adoraveris coram me, 7
erunt tua omnia. Et reſpondens ei Jeſus dixit, Abi poſt me, 8

ܣܛܢܐ.. ܟܬܝܒ܆ ÷ܕܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܬܣܓܘܕ. ܘܠܗ
9 ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܬܦܠܘܚ. [1]ܘܐܝܬܝܗ ܠܐܘܪܫܠܡ ܘܐܩܝܡܗ ܥܠ
ܟܢܦܐ ܕܗܝܟܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢ ܒܪܗ ܐܢܬ ܕܐܠܗܐ܆
10 ܐܪܡܐ ܢܦܫܟ ܡܢ ܗܪܟܐ ܠܬܚܬ. ܟܬܝܒ ܓܝܪ܆ ܕܠܡܠܐܟܐ
11 ܕܝܠܗ ܢܦܩܕ ܡܛܠܬܟ܆ ܕܢܛܪܘܢܟ܆ [2]ܘܕܥܠ ܐܝ̈ܕܝܐ
ܢܫܩܠܘܢܟ܆ ܕܠܡܐ ܬܬܩܠ ܒܟܐܦܐ ܪܓܠܟ ܕܝܠܟ.
12 ܘܥܢܐ ܦܢܝ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܕܐܬܐܡܪ ܕܠܐ ܬܢܣܐ ܠܡܪܝܐ
13 ܐܠܗܟ. ܘܟܕ ܫܠܡ ܐܟܠܩܪܨܐ ܟܠܗ ܢܣܝܘܢܐ܆ ܐܬܪܚܩ
14 ܡܢܗ ܥܕܡܐ ܠܙܒܢܐ܇ ܘܗܦܟ ܝܫܘܥ ܒܚܝܠܐ ܕܪܘܚܐ
ܠܓܠܝܠܐ. ܘܫܡܥܐ ܢܦܩ ܒܟܠܗ ܦܢܝܬܐ ܕܚܕܪܝܗ ܡܛܠܬܗ.
15 ܘܗܘ ܡܠܦ ܗܘܐ ܒܟܢܘܫܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܆ ܟܕ ܡܫܬܒܚ ܡܢ

Satana, ſcriptum, eſt, ÷ Quod ↙ Dominum Deum tuum adorabis,
9 et ipſi ſoli ſervies. † Et adduxit eum Hieroſolymam, et ſtatuit
eum ſuper pinnaculum templi; et dixit ei, Si Filius es Dei,
10 projice teipſum hinc deorſum: Scriptum eſt enim, Quod angelis
11 ſuis mandabit de te, ut cuſtodiant te: Et quod ‡ in manibus tollent
te, ne quando impingas ad lapidem pedem tuum. Et reſpondens
12 Jeſus dixit ei, Dictum eſt, Non tentabis Dominum Deum
13 tuum. Et quum finiviſſet diabolus omnem tentationem, receſſit
14 ab illo uſque ad tempus. Et reverſus eſt Jeſus in virtute Spiritus
in Galilæam, et fama exiit in omnem circumjacentem regionem
15 de eo. Et ipſe docebat in Synagogis eorum, glorificatus ab om-

---

[1] ܘܐܝܬܝܗ] In margine MSti (ܐܝܬܝܗ) ܕܝܢ

[2] ܥܠ ܐܝ̈ܕܝܐ] (ܥܠ) ܕܪ̈ܥܐ

† et adduxit] Lectio marg. (Adduxit) Autem.

‡ in manibus] In brachiis.

16 ܟܠܗܘܢ܀ ܘܐܬܐ ܠܢܨܪܬ ܐܝܟܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܡܬܪܒܐ. ܘܥܠ
ܐܝܟܢܐ ܕܡܥܕ ܗܘܐ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒ̈ܐ ܠܟܢܘܫܬܐ. ܘܩܡ
17 ܠܡܩܪܐ܃ ܘܐܬܝܗܒ ܠܗ ܟܬܒܐ ܕܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ. ܘܟܕ
ܦܬܚܗ̄ ܠܟܬܒܐ܃ ܐܫܟܚ ܠܕܘܟܬܐ ܐܝܟܐ ܕܟܬܝܒܐ ܗܘܬ
18 ܕܡܟܬܒܐ܀ ܪܘܚܐ ܕܡܪܝܐ ܥܠܝ. ܡܛܠ ܗܝ ܕܡܫܚܢܝ܃
ܠܡܣܒܪܘ ܠܡܣܟ̈ܢܐ ܫܕܪܢܝ܃ ܠܡܐܣܘ ܠܬܒ̈ܝܪܝ
ܠܒܐ܃ ܠܡܟܪܙܘ ܠܫܒ̈ܝܐ ܫܘܒܩܢܐ܃ ܘܠܣܡ̈ܝܐ ܚܙܝܐ܃
19 *ܠܡܫܪܘ ܠܡܚܒ̈ܠܐ ܒܫܘܒܩܢܐ܃ ܠܡܟܪܙܘ ܫܢܬܐ

* αποστειλαι

20 ܡܩܒܠܬܐ ܠܡܪܝܐ܃ ܘܝܘܡܐ ܕܦܘܪܥܢܐ ܠܐܠܗܢ ܕܝܠܢ. ܘܟܕ
ܐܟܪܟܗ ܠܟܬܒܐ [1] ܝܗܒܗ ܠܡܫܡܫܢܐ ܘܝܬܒ. ܘܕܟܠܗܘܢ
ܕܒܟܢܘܫܬܐ܃ ܥܝ̈ܢܝܗܘܢ ܐܝܬܝܗܝܢ ܗܘܝ ܕܚܝܪ̈ܢ ܒܗ.
21 ܫܪܝ ܕܝܢ ܠܡܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ܃ ܕܝܘܡܢܐ ܐܫܬܠܡܬ ܟܬܒܐ

nibus. Et venit in Nazaret, ubi erat nutritus: et ingreſſus eſt, 16
ſicut ſolitus erat, die ſabbathorum in ſynagogam: et ſurrexit ad
legendum. Et datus eſt ei liber Eſaiæ prophetæ: et quum ape- 17
ruiſſet librum, invenit locum ubi erat ſcriptum, Spiritus Domini 18
ſuper me, propter quod unxit me: evangelizare pauperibus miſit
me; ſanare contritos corde: prædicare captivis remiſſionem, et
cœcis viſum; dimittere confractos in remiſſionem: Prædicare 19
annum acceptum Domino; et diem retributionis Deo noſtro. Et 20
quum plicuiſſet librum, † dedit eum miniſtro, et ſedit: et omnium in Synagoga oculi erant intenti in eum. Cœpit autem dicere 21

---

[1] ܝܗܒܗ ܠܡܫܡܫܢܐ ܘܝܬܒ] In margine MSti ܘ(ܝܗܒܗ ܠܡܫܡܫܢܐ ܝܬܒ)

† dedit eum miniſtro, et ſedit] Lectio marg. Et (dediſſet eum miniſtro, ſedit)

ܗܘܐ ܒܐܕ̈ܢܝܟܘܢ ܀ ܘܟܠܗܘܢ ܣܗܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. 22
ܘܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ [1]ܥܠ ܡ̈ܠܐ ܕܛܝܒܘܬܐ ܗܢܝܢ ܕܢܦ̈ܩܢ ܗܘ̈ܝ ܡܢ
ܦܘܡܗ. ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܆ ܠܘ ܗܘܐ ܗܢܘܗܝ ܒܪܗ ܕܝܘܣܦ܆
ܘܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ. ܦܢܛܘܣ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ ܦܠܐܬܐ 23
ܗܕܐ. ܐܣܝܐ ܐܣܐ ܠܟ. ܟܠܗܝܢ ܕܫܡܥܢܢ ܕܗܘ̈ܝ
ܒܟܦܪܢܚܘܡ܆ ܥܒܕ ܐܦ ܗܪܟܐ ܒܐܬܪܟ ܕܝܠܟ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ. 24
ܐܡܝܢ ܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ܆ ܕܐܦܠܐ ܚܕ ܢܒܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܩܒܠܐ
ܒܐܬܪܗ ܕܝܠܗ܀ ܒܫܪܪܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܣܓܝܐܬܐ 25
ܐܪ̈ܡܠܬܐ ܐܝܬܝܗܝܢ ܗܘ̈ܝ ܒܝܘ̈ܡܬܗ ܕܐܠܝܐ ܒܐܝܣܪܐܝܠ܆
ܟܕ ܐܬܐܚܕ ܫܡܝܐ ܐܝܟ ܫܢ̈ܝܐ ܬܠܬ ܘܝܪ̈ܚܐ ܫܬܐ܆ ܟܕ ܗܘܐ
ܟܦܢܐ ܪܒܐ ܥܠ ܟܠܗ ܐܪܥܐ. ܘܠܘܬ ܚܕܐ ܡܢܗܝܢ ܠܐ 26
ܐܫܬܕܪ ܐܠܝܐ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܠܨܪܦܬ ܕܨܝܕܢ. ܠܘܬ ܐܢܬܬܐ
ܐܪܡܠܬܐ. ܘܣܓܝܐܐ ܓܪ̈ܒܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܒܝܘ̈ܡܬܗ 27

22 ad eos, Hodie impleta eſt ſcriptura hæc in auribus veſtris. Et omnes teſtificabantur ei, et mirabantur † ſuper verbis gratiæ quæ procedebant ex ore ejus, et dicebant, Nonne hic eſt filius Joſephi?
23 Et dixit ad eos, Omnino dicetis mihi proverbium hoc, Medice, ſana teipſum: omnia quæ audivimus facta fuiſſe in Capernaum, fac etiam hic in patria tua.
24 Dixit autem, Amen vobis dico, quod nemo propheta eſt acceptus in patria ſua.
25 In veritate autem dico vobis, quod multæ viduæ erant diebus Eliæ in Iſraele, quum clauſum eſt cœlum circiter annos tres et menſes ſex, quum facta
26 eſſet fames magna per totam terram: Et ad nullam earum miſſus eſt Elias, niſi ad Sareptam Sidoniæ, ad mulierem viduam.
27 Et multi leproſi erant diebus Eliſæi prophetæ in Iſraele, et nemo

---

1 ܥܠ ܡ̈ܠܐ] In margine MSti ܒܡ̈ܠܐ

† ſuper verbis] Lectio marg. In verbis.

ܐܠܝܫܥ ܗܘ ܢܒܝܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. ܘܠܐ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܐܬܕܟܝ: ܐܠܐ
28 ܐܢ ܢܥܡܢ ܗܘ ܣܘܪܝܐ. ܘܐܬܡܠܝܘ ܡܢ ܚܡܬܐ ܟܠܗܘܢ
29 ܕܒܟܢܘܫܬܐ ܟܕ ܫܡܥܝܢ ܗܘܘ ܗܠܝܢ: ܘܩܡܘ ܐܦܩܘܗܝ
ܠܒܪ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܥܕܡܐ ܠܩܪܢܐ ܕܛܘܪܐ:
ܕܥܠ ܗܘ ܕܡܕܝܢܬܗܘܢ ܒܢܝܐ ܗܘܬ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܕܘܢܝܘܗܝ ܡܢ
31 30 ܫܘܥܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܒܪ ܒܡܨܥܬܗܘܢ ܐܙܠ [1]ܘܢܚܬ
ܠܟܦܪܢܚܘܡ ܡܕܝܢܬܐ ܕܓܠܝܠܐ: ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܡܠܦ
32 ܠܗܘܢ ܒܫܒܐ: ܘܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܡܠܦܢܘܬܗ:
33 ܡܛܠ ܕܒܫܘܠܛܢܐ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܡܠܬܗ: ܘܒܟܢܘܫܬܐ
ܐܝܬ ܗܘܐ ܓܒܪܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܪܘܚܐ ܕܕܝܘܐ ܛܢܦܐ. ܘܩܥܐ ܒܩܠܐ ܪܒܐ.
34 ܟܕ ܐܡܪ. ܫܒܘܩ. ܡܢܐ ܠܢ ܘܠܟ ܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ. ܐܬܝܬ ܕܬܘܒܕ
35 ܠܢ. ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟ ܡܢܘ ܐܢܬ ܗܘ ܩܕܝܫܗ ܕܐܠܗܐ. ܘܟܐܐ
ܒܗ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ. ܐܬܟܡܪ ܘܦܘܩ ܡܢܗ: ܘܟܕ ܫܕܝܗܝ

ex iis mundatus eſt, niſi Naaman Syrus. Et impleti ſunt ira om- 28
nes qui in ſynagoga *erant*, quum audirent hæc. Et ſurrexerunt *et* 29
ejecerunt eum extra urbem ; et duxerunt eum uſque ad cacumen
montis, ſuper quem urbs eorum ædificata erat, ut ejicerent eum
de petra. Ipſe autem tranſiens per medium eorum, profectus 30
eſt. † Et deſcendit Capernaum urbem Galilææ : et erat do- 31
cens illos ſabbathis. Et mirabantur ſuper doctrina ejus : quia in 32
poteſtate erat ſermo ipſius. Et in ſynagoga erat homo habens 33
ſpiritum dæmonii immundi : et exclamavit voce magna, Dicens, 34
Sine, quid nobis et tibi, Jeſu Nazarene? veniſti perdere nos?
novi te quis ſis, Sanctus Dei. Et objurgavit eum Jeſus, dicens, 35
Obmuteſce, et exi ab eo. Et quum projeciſſet eum dæmonium

---

[1] ܘܢܚܬ] In margine MSti ܘܐܬܐ

† Et deſcendit] Lectio marg. Et venit.

36 ܗܘ ܕܝܢ ܒܡܨܥܬܐ ܢܦܩ ܡܢܗ܆ ܟܕ ܠܐ [1]ܗܣܪܗ. ܘܗܘܐ
ܬܗܪܐ ܥܠ ܟܠܗܘܢ܆ ܘܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ ܥܡ ܚܕ̈ܕܐ ܟܕ
ܐܡܪܝܢ܆ ܡܢܘ ܗܘ ܡܠܬܐ ܗܕܐ܆ ܕܒܫܘܠܛܢܐ ܘܚܝܠܐ ܦܩܕ
37 ܠܪ̈ܘܚܐ ܛܢܦ̈ܬܐ ܘܢܦܩܢ. ܘܢܦܩ ܗܘܐ ܡܛܠܬܗ *ܛܒܥܐ * ἦχος
38 ܒܟܠ ܕܘܟܬܐ ܕܐܬܪ̈ܐ ܕܚܕ̈ܪܝܗܘܢ܀ ܟܕ ܩܡ ܕܝܢ ܡܢ ܟܢܘܫܬܐ܆
ܥܠ ܠܒܝܬܗ ܕܫܡܥܘܢ. ܚܡܬܗ ܕܝܢ [2]ܕܫܡܥܘܢ ܐܝܬܝܗ
39 ܗܘܬ ܐܠܝܨܐ ܒܐܫܬܐ ܪܒܬܐ. ܘ[3]ܐܦܝܣܘܗܝ ܡܛܠܬܗ. ܘܟܕ
ܩܡ ܠܥܠ ܡܢܗ܆ ܟܐܐ ܒܐܫܬܐ ܘܫܒܩܬܗ. ܒܪ
40 ܫܥܬܗ ܕܝܢ ܟܕ ܩܡܬ ܡܫܡܫܐ ܗܘܬ ܠܗܘܢ. ܒܡܥܪ̈ܒܝ
ܕܝܢ ܫܡܫܐ܆ ܟܠܗܘܢ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܕܟܪ̈ܝܗܝܢ
ܒܟܘܪ̈ܗܢܐ ܡܫܚܠ̈ܦܐ܆ ܐܝܬܝܘ ܐܢܘܢ ܠܘܬܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܚܕ ܟܠ

36 in medium, exiit ab eo, quum non nocuiſſet ei. Et factus eſt pavor ſuper omnes: et loquebantur alii ad alios, dicentes, Quiſnam eſt ſermo iſte, qui cum poteſtate et virtute præcipit Spiriti-
37 bus immundis, et exeunt? Et exibat de eo fama in omnem locum
38 circumjacentem. Quum ſurrexiſſet autem ex ſynagoga, ingreſſus eſt domum Simonis: ſocrus autem † Simonis erat afflicta febri
39 magna: et rogaverunt eum de ea. Et quum ſtetiſſet ſuper eam, objurgavit febrim; et reliquit eam: illico autem quum ſurrex-
40 iſſet, miniſtrabat iis. Occaſibus autem ſolis, omnes qui habebant infirmos morbis variis, adduxerunt illos ad eum: ipſe autem,

[1] ܗܣܪܗ] In margine MSti ܢܟܝ ܠܗ

[2] ܕܫܡܥܘܢ] ܕܦܛܪܘܣ

[3] ܘܐܦܝܣܘܗܝ] ܘܒܥܘ ܡܢܗ

† Simonis] Lectio marg. Petri.

ܥܠ ܚܕ ܡܢܗܘܢ܂ ܐܝ̈ܕܘܗܝ ܣܐܡ ܗܘܐ܇ ܡܐܣܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܀
41 ܢܦܩܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܐܦ ܕܝ̈ܘܐ ܡܢ ܣܓܝ̈ܐܐ܂ ܟܕ ܩܥܝܢ ܘܐܡܪܝܢ܂
ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ܂ ܘܟܕ ܟܐܐ ܗܘܐ ܠܐ
ܫܒܩ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ¹ܠܡܡܠܠܘ܂ ܡܛܠ ܕܝܕܥܝܢ ܗܘܘ
42 ܠܡܫܝܚܐ ܕܗܘ ܐܝܬܘܗܝ܀ ܟܕ ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܝܡܡܐ܇ ܢܦܩ ܐܙܠ
ܠܕܘܟܬܐ ܡܕܒܪܝܬܐ܂ ܘܟܢ̈ܫܐ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ܂ ܘܐܬܘ ܥܕܡܐ
43 ܠܗ܂ ܘܐܚܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܕܠܐ ܢܐܙܠ ܡܢܗܘܢ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ
ܠܘܬܗܘܢ܇ ܕܐܦ ܠܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܡܕܝ̈ܢܬܐ ܠܡܣܒܪܘ ܘܠܐ ܠܝ
44 ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ܇ ܡܛܠ ܕܠܗܕܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ܂ ܘܐܝܬܘܗܝ
CAP. V. 1 ܗܘܐ ܕܡܟܪܙ ܒܟܢܘܫ̈ܬܐ ²ܕܝܗܘܕ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ ³ܟܢܫܐ
ܐܬܬܚܝܡ ܥܠܘܗܝ ܠܡܫܡܥ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ܇ ܘܗܘ ܐܝܬܘܗܝ

quum ſuper unumquemque ex iis manus poneret, ſanabat eos.
Exibant autem etiam dæmonia ex multis, clamantia et dicentia, 41
Tu es Chriſtus Filius Dei. Et increpans non ſinebat ea loqui, quia ſciebant Chriſtum ipſum eſſe. Quum eſſet autem 42
dies, exiit *et* abiit in locum deſertum: et turbæ quærebant
eum, et venerunt uſque ad eum, et tenebant eum, ne diſcederet ab iis. Ipſe autem dixit ad eos, Quia et aliis civitatibus 43
evangelizare oportet me regnum Dei: quia ad hoc miſſus ſum.
CAP. V. Et erat prædicans in ſynagogis † Judææ. Factum eſt autem, 44 1
quum ‡ turba immineret ei ad audiendum ſermonem Dei, et

1 ܠܡܡܠܠܘ] In margine MSti. ܕܢܡܠܠܘܢ
2 ܕܝܗܘܕ] ܕܓܠܝܠܐ
3 ܟܢܫܐ] ܥܡܐ

† Judææ] Lectio marg. Galilææ.
‡ turba] Populus.

2 ܗܘܐ ܩܐܡ ܥܠ ܝܡܬܐ ܕܓܢܝܣܪܬ[1]. ܘܚܙܐ ܬܪܬܝܢ ܐܠܦ̈ܐ
ܕܩܝܡ̈ܢ ܥܠ ܝܡܬܐ. ܨܝ̈ܕܐ ܕܝܢ ܟܕ ܢܦܩܘ ܡܢܗܘܢ ܡܫܝܓܝܢ
3 ܗܘܘ ܡܨܝ̈ܕܬܐ ÷ ܕܝܠܗܘܢ ✓. ܟܕ ܣܠܩ ܕܝܢ ܠܚܕܐ ܡܢ ܐܠܦ̈ܐ
ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܕܫܡܥܘܢ: ܒܥܐ ܠܗ ܠܡܕܒܪܘܬܗ ܡܢ
ܐܪܥܐ ܩܠܝܠ. ܘܟܕ ܝܬܒ ܡܠܦ ܗܘܐ ܡܢ ܐܠܦܐ ܠܟܢܫ̈ܐ ܀
4 ܟܕ ܕܝܢ ܫܠܝ ܠܡܡܠܠܘ: ܐܡܪ ܠܘܬ ܫܡܥܘܢ. ܐܘܒܠܘ
5 ܠܥܘܡܩܐ ܘܫܕܘ ܡܨܝ̈ܕܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܠܨܝܕܐ. ܘܟܕ ܦܢܝ
ܫܡܥܘܢ ܐܡܪ ܠܗ. *ܪܒܝ: ܟܠܗ ܠܠܝܐ ܟܕ ܠܐܝܢܢ: * ἐπιστάτα
ܠܐ ܡܕܡ ܐܚܕܢ. ܥܠ ܕܝܢ ܡܠܬܟ. ܡܫܕܐ ܐܢܐ ܡܨܝܕܬܐ.
6 ܘܟܕ ܗܕܐ ܥܒܕܘ: ܚܒܫܘ ܣܘܓܐܐ ܕܢܘ̈ܢܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܡܬܨܪܝܐ
7 ܗܘܬ ܕܝܢ ܡܨܝܕܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܪܡܙܘ ܠܫܘܬܦ̈ܝܗܘܢ ܗܢܘܢ
ܕܒܐܠܦܐ ܐܚܪܬܐ: ܕܢܐܬܘܢ ܢܥܕܪܘܢ ܐܢܘܢ. ܘܐܬܘ ܘܡܠܘ ܐܢܝܢ

2 ipſe erat ſtans juxta mare Gennifaret. Et vidit duas naves ſtantes juxta mare: piſcatores autem quum egreſſi eſſent ex iis, abluebant
3 retia ÷ ſua ✓. Quum aſcendiſſet autem in unam ex navibus, quæ erat Simonis, rogavit eum ducere eam a terra paululum: et ſe-
4 dens docebat ex navigio turbas. Quum autem ceſſaſſet loqui, dixit ad Simonem, Ducite in profundum, et demittite retia veſtra
5 ad capturam. Et reſpondens Simon dixit ei, Magiſter mi, per totam noctem laborantes, nihil cepimus: ad autem verbum tuum
6 demittam rete. Et quum hoc feciſſent, incluſerunt multitudinem
7 piſcium magnam: diſrumpebatur autem rete eorum. Et innue-
runt ſociis ſuis qui *erant* in navigio altero, ut venirent, et adjuvarent

[1] ܕܓܢܝܣܪܬ] In margine MSti. ܛ *pro* ܬ

8 ܠܬܪܬܝܗܘܢ ܠܐܠܦܐ. ¹ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܛܒܥܢ ܀ ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ
²ܦܛܪܘܣ. ܢܦܠ ܩܕܡ ܒܘܪܟܘܗܝ ܕܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ.
9 *ܦܘܩ ܡܢܝ. ܡܛܠ ܕܓܒܪܐ ܚܛܝܐ ܐܢܐ. ܡܪܝܐ.. ܬܗܪܐ
ܓܝܪ ܐܚܕܗ ܗܘܐ ܘܠܟܠܗܘܢ ܕܥܡܗ. ܥܠ ܨܝܕܐ ܕܢܘܢܐ ܗܘ
10 ܕܨܕܘ. ܗܟܘܬ ܕܝܢ ܐܦ ܠܝܥܩܘܒ ܘܠܝܘܚܢܢ ܒܢܝ
ܕܙܒܕܝ. ܗܢܘܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܫܘܬܦܐ ܠܫܡܥܘܢ ܀ ܘܐܡܪ
ܝܫܘܥ ܠܘܬ ܫܡܥܘܢ ܠܐ ܬܕܚܠ. ܡܢ ܗܫܐ ܒܢܝܢܫܐ ܬܗܘܐ ܨܝܕ.
11 ܘܟܕ ܐܝܬܝܘ ܐܢܝܢ ܠܐܠܦܐ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܟܕ ܫܒܩܘ ܟܠܡܕܡ
12 ܢܩܦܘ ܠܗ ܀ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܒܚܕܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ.
ܘܗܐ ܓܒܪܐ ܕܡܠܐ ܡܢ ܓܪܒܐ. ܘܟܕ ܚܙܝܗ ܠܝܫܘܥ ܢܦܠ
ܥܠ ܦܪܨܘܦܗ. ⁻ܘܒܥܐ ܡܢܗ ܟܕ ܐܡܪ. ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ

* ἐξελθε

ſe: et venerunt, et impleverunt ambo navigia, † ita ut mergerentur. Quum vidiſſet autem ‡ Petrus, procidit ante genua Jeſu, dicens, Exi a me, quia homo peccator ſum, Domine. Stupor enim occupaverat eum et omnes qui *erant* cum eo, propter capturam piſcium quam ceperant. Similiter autem et Jacobum et Johannem filios Zebedæi, qui erant ſocii Simoni. Et dixit Jeſus ad Simonem, Ne timeas: deinceps homines eris capiens. Et quum ſubduxiſſent navigia ad terram, relinquentes omnia ſequuti ſunt eum. Et factum eſt, quum erat in una ex urbibus, et ecce vir plenus lepra: et quum vidiſſet Jeſum, procidit in faciem ſuam, ⁻et ✓ ro- 8 9 10 11 12

[1] ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܛܒܥܢ] In margine MSti ܐܝܟܢܐ ܕܩܪܝܒܝܢ ܗܘܘ ܠܡܛܒܥܘ

[2] ܦܛܪܘܣ] ܫܡܥܘܢ

† ita ut mergerentur] Lectio marg. Ita ut prope mergerentur.
‡ Petrus] Simon.

13 ܡܨܐ ܐܢܬ ܠܡܕܟܝܘܬܝ. ܘܟܕ ܦܫܛ ܐܝܕܗ ܩܪܒ ܒܗ ܟܕ
14 ܐܡܪ܆ ܨܒܐ ܐܢܐ ܐܬܕܟܐ. ܘܡܚܕܐ ܗܘ ܓܪܒܐ ܐܙܠ ܡܢܗ. ܘܗܘ
ܦܩܕܗ ܕܠܐ ܠܐܢܫ ܢܐܡܪ. ܐܠܐ ܙܠ ܚܘܝ ܢܦܫܟ ܠܟܗܢܐ܆
ܘܩܪܒ ܚܠܦ ܬܕܟܝܬܐ ܕܝܠܟ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕ ܡܘܫܐ
15 ܠܣܗܕܘܬܐ ܠܗܘܢ܀ ܡܬܟܪܟܐ ܗܘܬ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܡܠܬܐ
ܥܠܘܗܝ܆ ܘܡܬܟܢܫܝܢ ܗܘܘ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܠܡܫܡܥܘ
16 ܘܠܡܬܐܣܝܘ ܡܢܗ ܡܢ ܡܟܐ̈ܒܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܀ ܗܘ ܕܝܢ
17 ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܡܬܦܢܐ ܒܡܕܒܪ̈ܐ ܘܡܨܠܐ܀ ܘܗܘܐ ܒܚܕ ܡܢ
ܝܘ̈ܡܬܐ܆ ܘܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܡܠܦ. ܘܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ
ܝܬܒܝܢ ܦܪ̈ܝܫܐ ܘܡܠܦ̈ܢܐ ܕܢܡܘܣܐ܆ ܗܢܘܢ ܕܐܬܘ ܗܘܘ ܡܢ
ܟܠ ܩܪܝܬܐ ܕܓܠܝܠܐ ܘܕܝܗܘܕ ܘܕܐܘܪܫܠܡ. ܘܚܝܠܗ ܕܡܪܝܐ
18 ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܠܡܐܣܝܘܬܗܘܢ܀ ܘܗܐ ܓܒܪ̈ܐ ܡܫܩܠܝܢ
ܒܥܪܣܐ ܠܒܪܢܫܐ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܡܫܪܐ܆ ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ

13 gavit ab eo, dicens, Domine, ſi vis, potes mundare me. Et quum extendiſſet manum ſuam, tetigit eum, dicens, Volo, mun-
14 dare. Et confeſtim lepra diſceſſit ab eo. Et ipſe præcepit ei, ut nemini diceret; ſed abi, oſtende teipſum Sacerdoti, et offer pro mundatione tua, ſicut juſſit Moſes, in teſtimonium illis.
15 Circuibat autem magis ſermo de illo; et congregabantur tur-
16 bæ multæ audire, et ſanari ab eo ab infirmitatibus ſuis. Ipſe
17 autem erat ſecedens in deſertis, et orans. Et factum eſt in uno ex diebus, et ipſe erat docens: et erant ſedentes Phariſæi et Doctores legis, qui venerant ex omni vico Galilææ, et Judææ, et
18 Hieroſolymæ: et virtus Domini erat ad ſanandum eos. Et ecce viri ferentes in lecto hominem qui erat paralyticus: et quærebant

ܕܢܥܠܘܢܝܗܝ ܘܢܣܝܡܘܢܝܗܝ˅ ܩܕܡܘܗܝ. ܘܟܕ ܠܐ ܐܫܟܚܘ 19
ܐܝܟܢܐ ܕܢܥܠܘܢܝܗܝ ܡܛܠ ܟܢܫܐ: ܟܕ ܣܠܩܘ ܥܠ
ܐܓܪܐ: ܡܢ ܛܛܠܐ ܕܩܪܡܝܕܐ ܐܚܬܘܗܝ ܥܡ ܥܪܣܘܬܐ
ܠܡܨܥܬܐ ܩܕܡܘܗܝ ܕܝܫܘܥ. ܘܟܕ ܚܙܐ ܠܗܝܡܢܘܬܗܘܢ ܐܡܪ 20
ܠܗ. ܓܒܪܐ: ܫܒܝܩܝܢ ܠܟ ܚܛܗ̈ܝܟ. ܘܫܪܝܘ ܠܡܬܚܫܒܘ 21
ܓܪܡ̈ܡܛܐ ܘܦ̈ܪܝܫܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ
ܗܢܐ: ܗܘ ܕܡܡܠܠ ܓܘ̈ܕܦܐ. ܡܢܘ ܡܫܟܚ ܠܡܫܒܩ ܚܛܗ̈ܐ:
ܐܠܐ ܐܢ [1]ܒܠܚܘܕ ܐܠܗܐ. ܝܕܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܡܚܫ̈ܒܬܗܘܢ. ܘܟܕ 22
ܦܢܐ ܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ. ܡܢܐ ܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܠܒ̈ܘܬܟܘܢ.
ܐܝܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܦܫܝܩܐ ܠܡܐܡܪ: ܫܒܝܩܝܢ ܠܟ ܚܛܗ̈ܝܟ 23
ܐܘ ܠܡܐܡܪ: ܩܘܡ ܘܗܠܟ. ܐܝܟܢܐ ܕܝܢ ܕܬܕܥܘܢ ܕܫܘܠܛܢܐ ܐܝܬ 24
ܠܗ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ܠܡܫܒܩ ܚܛܗ̈ܐ: ܐܡܪ
ܠܡܫܪܝܐ: ܠܟ ܐܡܪ ܐܢܐ: ܩܘܡ ܘܫܩܘܠ ܥܪܣܘܬܐ ܕܝܠܟ

inferre eum, et ponere ⁻eum ✓ ante illum. Et quum non in- 19
veniſſent quomodo inferrent eum propter turbam, quum aſcendiſ-
ſent ſuper tectum, e tecto tegularum demiſerunt eum cum lectulo
in medium ante Jeſum. Et quum vidiſſet fidem eorum, dixit ei, 20
Homo, remittuntur tibi peccata tua. Et cœperunt ratiocinari 21
Scribæ et Phariſæi, dicentes, Quis eſt iſte, qui loquitur blaſphe-
mias? Quis poteſt remittere peccata, niſi † ſolus Deus. Cogno- 22
vit autem Jeſus cogitationes eorum: et reſpondens dixit ad eos,
Quid ratiocinamini in cordibus veſtris? Quid eſt facilius dicere, 23
remittuntur tibi peccata tua, an dicere, Surge, et ambula? Ut au- 24
tem ſciatis quod poteſtatem habet Filius hominis in terra remit-
tendi peccata, dixit paralytico, Tibi dico, Surge, et tolle lectulum

[1] ܒܠܚܘܕ] In margine MSti ܚܕ

† Solus.] Lectio marg. Unus.

25 ܘܙܠ ܠܒܝܬܟ. ܘܡܚܕܐ ܟܕ ܩܡ ܩܕܡܝܗܘܢ܆ ܫܩܠ
ܠܥܪܣܐ ܗܘ ܕܥܠܘܗܝ ܪܡܐ ܗܘܐ܆ ܘܐܙܠ ܠܒܝܬܗ ܟܕ
26 ܡܫܒܚ ܠܐܠܗܐ. ܘܬܗܪܐ ܐܚܕ ܠܟܠܗܘܢ܆ ܘܡܫܒܚܝܢ
ܗܘܘ ܠܐܠܗܐ. ܘܐܬܡܠܝܘ ܡܢ ܕܚܠܬܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܛܠ
27 ܕܚܙܝܢ ܬܕܡܪ̈ܬܐ ܝܘܡܢܐ܀ ܘܒܬܪ ܗܠܝܢ܆ ܢܦܩ ܘܚܙܐ
ܡܟܣܐ ܕܫܡܗ ܠܘܝ ܕܝܬܒ ܥܠ ܡܟ̈ܣܐ܆ ܘܐܡܪ ܠܗ
29 28 ܬܐ ܒܬܪܝ. ܘܫܒܩ ܟܠܡܕܡ ܘܩܡ ܢܩܦܗ܀ ܘܥܒܕ ܠܗ
ܡܫܬܘܬܐ ܪܒܬܐ ܠܘܝ ܒܒܝܬܗ. ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ
ܕܡܟ̈ܣܐ܆ ܘܐ̈ܚܪܢܐ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܕܣܡܝܟܝܢ [1]ܥܡܗܘܢ܀
30 ܘܡܪܛܢܝܢ ܗܘܘ ܣܦܪ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܥܠ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ
ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܛܠ ܡܢܐ ܥܡ ܡܟ̈ܣܐ ܘܚܛܝ̈ܐ ܐܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ
31 ܘܫܬܝܢ ܐܢܬܘܢ܀ ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ. ܠܐ ܐܝܬ
ܠܗܘܢ ܚܫܚܬܐ ܠܚܠܝ̈ܡܐ ܠܘܬ ܐܣܝܐ܆ ܐܠܐ ܠܒܝ̈ܫܐ

25 tuum, et abi domum tuam. Et confeſtim, quum ſurrexiſſet coram illis, tulit lectulum ſuper quem poſitus erat, et abiit domum
26 ſuam, glorificans Deum. Et ſtupor cepit omnes, et glorificabant Deum; et impleti ſunt timore, dicentes, Quia vidimus mirabilia
27 hodie. Et poſt hæc egreſſus eſt, et vidit publicanum, cujus nomen Levi, ſedentem inter publicanos; et dixit ei, Sequere me.
28 29 Et reliquit omnia, et ſurgens ſequutus eſt eum. Et fecit ei convivium magnum Levi domi ſuæ: et erat turba multa publicanorum, et aliorum qui erant diſcumbentes † cum illis. Et mur-
30 murabant Scribæ eorum et Phariſæi ad diſcipulos ejus, dicentes,
31 Quare cum publicanis et peccatoribus comeditis et bibitis? Et reſpondens Jeſus dixit ad eos, Non habent opus ſani medico, ſed

---

[1] ܥܡܗܘܢ] In margine MSti ܥܡܗ

† cum iis] Lectio marg. Cum eo.

ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܐܬܝܬ ܕܐܩܪܐ ܠܙܕܝܩܐ. ܐܠܐ 32
ܠܚܛܝܐ ܠܬܝܒܘܬܐ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܠܘܬܗ. ܡܛܠ ܡܢܐ 33
ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܘܚܢܢ ܨܝܡܝܢ ܚܦܝܛܐܝܬ ܘܒܥܘܬܐ ܥܒܕܝܢ܂ ܗܟܢܐ
ܒܕܡܘܬܐ ܐܦ ܗܢܘܢ ܕܦܪ̈ܝܫܐ܂ ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܕܝܠܟ ܐܟܠܝܢ
ܘܫܬܝܢ. ܗܘ[1] ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ. ܕܠܡܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ 34
ܠܒܢ̈ܝܗܘܢ ܕܓܢܘܢܐ. ܟܡܐ ܕܚܬܢܐ ܥܡܗܘܢ ܐܝܬܘܗܝ ܕܬܥܒܕܘܢ
ܠܡܨܡ܂ ܢܐܬܘܢ ܕܝܢ ܝܘܡ̈ܬܐ܂ ܐܡܬܝ ܕܢܫܬܩܠ ܡܢܗܘܢ 35
ܚܬܢܐ܂ ܗܝܕܝܢ ܢܨܘܡܘܢ ܒܗܢܘܢ ܝܘܡ̈ܬܐ. ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ 36
ܐܦ ܡܬܠܐ ܠܘܬܗܘܢ. ܕܠܐ ܐܢܫ ܪܘܩܥܐ ܡܢ ܡܐܢܐ ܚܕܬܐ ܪܡܐ ܥܠ
ܡܐܢܐ ܒܠܝܐ. ܘܐܢ ܕܝܢ ܠܐ܂ ܘܠܚܕܬܐ ܣܕܩ܂ ܘܠܒܠܝܐ ܠܐ
ܫܠܡ ܪܘܩܥܐ ܗܘ ܕܡܢ ܚܕܬܐ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܪܡܐ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ 37
ܒܙܩ̈ܐ ܒܠܝ̈ܬܐ. ܘܐܢ ܕܝܢ ܠܐ܂ ܡܨܪܐ ܗܘ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܠܙܩ̈ܐ܂

illi qui male habent. Non veni ut vocarem juſtos, ſed peccatores 32
ad pœnitentiam. Illi autem dixerunt ad eum, Quare diſcipuli 33
Johannis jejunant frequenter, et deprecationes faciunt, ſimiliter et ii Phariſæorum; tui autem edunt et bibunt? † Ipſe autem dixit ad eos, Num poteſtis filios thalami, quamdiu ſponſus 34
cum iis eſt, facere jejunare? Venient autem dies quum ablatus 35
fuerit ab iis ſponſus, tunc jejunabunt in illis diebus. Dicebat 36
autem et parabolam ad eos, Nemo adjectionem ex veſtimento
novo immittit in veſtimentum vetus: alioqui, et novum ſcindit, et veteri non convenit adjectio quæ *eſt* ex novo. Et nemo 37
immittit vinum novum in utres veteres: alioqui, rumpit vinum

[1] ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ] In margine MSti (ܗܘ ܕܝܢ) ܝܫܘܥ (ܐܡܪ)

† Ipſe autem dixit] Lectio marg. (Ipſe autem) Jeſus (dixit)

38 ܘܗܘ ܡܬܐܫܕ. ܘܐܒܕܝܢ ܙܩ̈ܐ: ܐܠܐ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܒܙܩ̈ܐ
39 ܚ̈ܕܬܐ ܡܬܐܪܡܐ: ܘܬܪ̈ܝܗܘܢ ܐܟܚܕܐ ܡܬܢܛܪܝܢ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܐ
ܕܐܫܬܝ ܥܬܝܩܐ. ܡܚܕܐ ܨܒܐ ܚܕܬܐ. ܐܡܪ ܓܝܪ ܕܥܬܝܩܐ
1 ܝܬܝܪ ܒܣܝܡܐ ܐܝܬܘܗܝ ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܫܒܬܐ [1]ܬܪܝܢܝܬܐ CAP. VI.
ܕܩܕܡܝܬܐ: ܕܢܗܠܟ ܒܝܬ ܙܪ̈ܥܐ ܘܡܠܩܛܝܢ ܗܘܘ
2 ܬܠܡܝܕ̈ܘܗܝ ܫܒ̈ܠܐ: ܘܐܟܠܝܢ ܟܕ ܦܪܟܝܢ ܒܐܝܕ̈ܝܐ. ܐܢܫܝܢ
ܕܝܢ ܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ ܐܡܪܘ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܘ ܡܐ
3 ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܡܥܒܕ ܒܫ̈ܒܐ. ܘܟܕ ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܠܘܬܗܘܢ
ܐܡܪ. ܐܦܠܐ ܗܕܐ ܩܪܝܬܘܢ: ܗܝ ܕܥܒܕ ܕܘܝܕ ܟܕ ܟܦܢ ܗܘ
4 ܘܗܢܘܢ ܕܥܡܗ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ: ܐܝܟܢܐ ܥܠ ܠܒܝܬܗ
ܕܐܠܗܐ: [2]ܘܠܚ̈ܡܐ ܕܣܝܡܬܐ ܩܕܡܐ ܢܣܒ ܘܐܟܠ: ܘܝܗܒ ܐܦ

38 novum utres, et ipſum effunditur, et utres pereunt. Sed vinum novum in utres novos immittitur, et utraque ſimul conſer-
39 vantur. Et nemo quum biberit vetus, ſtatim quærit novum,
1 dicit enim, Vetus ſuavius eſt. Factum eſt autem Sabbatho †ſe- CAP. VI.
cundo primi ut ambularet per locum ſeminum: et vellebant
2 diſcipuli ejus ſpicas, et comedebant, confricantes manibus. Quidam autem ex Phariſæis dixerunt iis, Quid facitis id quod non
3 licet facere ſabbathis? Et reſpondens Jeſus ad eos dixit, Neque hoc legiſtis, quod fecit David, quum eſuriret ipſe, et illi qui
4 cum eo erant? Quomodo introierit domum Dei, ‡ et panes propoſitionis acceperit, et comederit, et dederit etiam illis qui

---

[1] ܬܪܝܢܝܬܐ ܕܩܕܡܝܬܐ] In margine MSti. ܬܪܝܢܝܬܐ ܕܩܕܡܝܬܐ: ܠܐ ܒܟܠ ܨܚܚܐ ܐܝܬ ܀

[2] ܘܠܚ̈ܡܐ ܕܣܝܡܬܐ ܩܕܡܐ] (ܘܠܚ̈ܡܐ) ܕܦܬܘܪܗ ܕܡܪܝܐ ܀

† ſecundo primi] Lectio marg. "Secundo primi" non in omni exemplari eſt.

‡ et panes propoſitionis] (et panes) Menſæ Domini.

ܠܗܢܘܢ ܕܥܡܗ܆ ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܡܐܟܠ ܐܠܐ ܐܢ ¹ܒܠܚܘܕ
5 ܠܟܗܢܐ܀ ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܆ ܕܡܪܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ
6 ܐܦ ܕܫܒܬܐ܀ ܗܘܬ ܕܝܢ ܐܦ ܒܫܒܬܐ ܐܚܪܬܐ܆ ܕܢܥܘܠ ܗܘܐ
ܠܟܢܘܫܬܐ ܘܡܠܦ. ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܬܡܢ ܒܪܢܫܐ܆ ܘܐܝܕܗ
7 ܕܝܡܝܢܐ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܝܒܝܫܬܐ. ܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܕܝܢ
ܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ܆ ܐܢ ܒܫܒܬܐ ܡܐܣܐ܆ ܕܢܫܟܚܘܢ
8 ²ܢܩܛܝܓܘܪܘܢܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܕܥ ܗܘܐ ܣܪܝܩܘܬ ܡܚܫ̈ܒܬܗܘܢ܆
ܘܐܡܪ ܠܓܒܪܐ ܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܬ ܠܗ ܐܝܕܐ ܝܒܝܫܬܐ. ܩܘܡ܆
9 ³ܘܩܘܡ ܒܡܨܥܬܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܩܡ܆ ܩܡ. ܐܡܪ ܗܟܝܠ
ܝܫܘܥ ܠܘܬܗܘܢ. ܐܫܐܠܟܘܢ ܡܕܡ. ܫܠܝܛ ܒܫܒ̈ܬܐ ܠܡܛܒܘ

cum eo: quos non licet comedere niſi † tantum ſacerdotibus? Et 5
dicebat iis, Dominus eſt Filius hominis etiam Sabbathi. Factum 6
eſt autem ſabbatho alio ut intraret in ſynagogam, et doceret:
et erat ibi homo, et manus ejus dextra erat arida. Obſervabant 7
eum autem Scribæ et Phariſæi ſi ſabbatho ſanaret: ut invenirent
‡ *quo* accuſarent eum. Ipſe autem ſciebat vanitatem cogitationum 8
eorum: et dixit homini habenti manum aridam, Surge, et ſta
in medio. Ipſe autem quum ſurrexiſſet, ſtetit. Dixit igitur Jeſus 9
ad eos, Interrogabo vos quiddam: Licet ſabbathis benefacere, an

---

1 ܒܠܚܘܕ] In margine MSti ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ

2 ܢܩܛܝܓܘܪܘܢܗ] ܢܫܟܚܘܢ ܥܠܘܗܝ ܩܛܝܓܘܪܝܐ

3 ܩܘܡ܆ ܘܩܘܡ] ܗܟܢܐ ܦܫܝܩ ܒܫܘܠܐ ܕܦܬܓܡܐ ܠܣܘܪ̈ܝܝܐ. ܒܬܪ ܐܝܟ ܕܢܩܘܡ ܡܦܩܣܝܢ ܒܡܨܥܬܐ. ܕܥܒܕܐ ܚܕ ܦܘܪܫܢܐ. ܚܙܝ ܗܘ ܠܡܦܩܣ܀

† tantum] Lectio marg. Solis.

‡ *quo* accuſarent eum] Adverſus eum accuſationem.

ܠܡܥܒܕ ܐܘ ܒܝܫܬܐ ܠܡܥܒܕ܆ ܢܦܫܐ ܠܡܦܪܩܘ ܐܘ
10 ¹ܠܡܩܛܠܘ܂ ܘܟܕ ܚܪ ܒܟܠܗܘܢ ܒܪܘܓܙܐ܆ ²ܐܡܪ ܠܗ܂
ܦܫܘܛ ܐܝܕܟ܂ ܗܘ ܕܝܢ ³ܥܒܕ ⁼ܗܟܢܐ܆ ܘܐܬܬܩܢܬ ܐܝܕܗ ܐܝܟ
11 ܗܝ ܐܚܪܬܐ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܬܡܠܝܘ ܡܢ ܠܐ ܗܘܢܐ܆ ܘܡܡܠܠܝܢ
ܗܘܘ ܥܡ ܚܕܕܐ ⁼ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܕܡܢܐ ܢܥܒܕܘܢ ܠܗ ܠܝܫܘܥ܀
12 ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܝܘ̈ܡܬܐ ܗܠܝܢ܆ ܢܦܩ ܠܛܘܪܐ ܝܫܘܥ ܠܡܨܠܝܘ܂
13 ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܒܝܬ ܒܨܠܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܀ ܘܟܕ ܗܘܐ ܐܝܡܡܐ܆
ܩܪܐ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ܆ ܘܓܒܐ ܡܢܗܘܢ ܬܪܥܣܪ܆ ܠܗܢܘܢ
14 ܕܐܦ ܫܠܝ̈ܚܐ ܫܡܗ܂ ܠܫܡܥܘܢ ܠܗܘ ܕܐܦ ܫܡܗ
ܦܛܪܘܣ܂ ܘܠܐܢܕܪܐܘܣ ܐܚܘܗܝ܂ ܠܝܥܩܘܒ ܘܠܝܘܚܢܢ܂
15 ܠܦܝܠܝܦܘܣ ܘܠܒܪܬܘܠܡܐܘܣ܂ ܠܡܬܬܝܐܘܣ ܘܠܬܐܘܡܐ

10 malefacere? animam ſervare, an † occidere? Et quum circumſpexiſſet in omnes ira, ‡ dixit ei, Extende manum tuam. Ipſe
11 autem ‖ fecit ⁼ ita ✓, et reſtituta eſt manus ejus ſicut altera. Ipſi autem impleti ſunt amentia: et loquebantur alii ad alios, ⁼ dicen-
12 tes ✓, Quidnam facerent Jeſu. Factum eſt autem diebus illis, exiit in montem Jeſus ad orandum: et erat pernoctans in oratione Dei.
13 Et quum factus eſſet dies, vocavit diſcipulos ſuos, et elegit ex
14 iis duodecim, quos etiam apoſtolos nominavit: Simonem, quem etiam nominavit Petrum, et Andream fratrem ejus, Jacobum
15 et Johannem, Philippum et Bartholomæum, Matthæum et Tho-

1 ܠܡܩܛܠܘ In margine MSti ܠܡܘܒܕܘ
2 ܐܡܪ ܠܗ] (ܐܡܪ) ܠܗܘ ܓܒܪܐ
3 ܥܒܕ] ܦܫܛ
† occidere] Lectio marg. Perdere.
‡ dixit ei] (dixit) Homini.
‖ fecit] Extendit.

ܘܬܐܘܡܐ. ܘܝܥܩܘܒ ܗܘ ܕܚܠܦܝ ܘܫܡܥܘܢ ܗܘ
16 ܕܡܬܩܪܐ ܛܢܢܐ. ܝܗܘܕܐ ܕܝܥܩܘܒ܆ ܘܝܗܘܕܐ ܐܣܟܪܝܘܛܐ܆
17 ܗܘ ܕܐܦ ܗܘܐ ܡܫܠܡܢܐ.. ܘܟܕ ܢܚܬ ܥܡܗܘܢ܆ ܩܡ
ܒܕܘܟܐ ܕܦܩܥܬܐ. ܘܟܢܫܐ ܕܬܠܡܝܕܘܗܝ܆ ܘܣܘܓܐܐ ܣܓܝܐܐ
ܕܥܡܐ܆ ܡܢ ܟܠܗ ܝܗܘܕ ܘܡܢ ܐܘܪܫܠܡ܆ ܘܡܢ ܣܦܪ
ܝܡܐ ܕܨܘܪ ܘܕܨܝܕܢ܆ ܗܠܝܢ ܕܐܬܘ ܕܢܫܡܥܘܢܝܗܝ܆ ܘܢܬܐܣܘܢ ܡܢ
18 ܟܘܪ̈ܗܢܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܗܢܘܢ ܕܡܬܐܠܨܝܢ ܡܢ ܪ̈ܘܚܐ ܛܢ̈ܦܬܐ
19 ܘܡܬܐܣܝܢ ܗܘܘ. ܘܟܠܗ ܟܢܫܐ ܒܥܐ ܗܘܐ ܠܡܬܩܪܒܘ ܒܗ.
ܡܛܠ ܕܚܝܠܐ ܡܢܗ ܢܦܩ ܗܘܐ܆ ܘܡܐܣܐ ܗܘܐ ܠܟܠܗܘܢ܀
20 ܘܗܘ ܟܕ ܐܪܝܡ ܥܝܢܘܗܝ ܥܠ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܐܡܪ ܗܘܐ܆ ܛܘ̈ܒܝܟܘܢ
ܐܢܬܘܢ ܡܣ̈ܟܢܐ܆ ܡܛܠ ܕܕܝܠܟܘܢ ܐܝܬܝܗ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܀
21 ܛܘ̈ܒܝܟܘܢ ܠܟܘܢ ܕܟܦܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܫܐ. ܡܛܠ ܕܬܣܒܥܘܢ܀
ܛܘ̈ܒܝܟܘܢ ܠܟܘܢ ܕܒܟܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܫܐ. ܡܛܠ ܕܬܓܚܟܘܢ܀
22 ܛܘ̈ܒܝܟܘܢ ܐܡܬܝ ܕܣܢܝܢ ܠܟܘܢ ܒܢ̈ܝܢܫܐ܆ ܘܡܐ ܕܦܪܫܝܢ

mam, Jacobum *filium* Alphæi, et Simonem qui vocatur Zelotes,
Judam *filium* Jacobi, et Judam Iſcariotem, qui etiam fuit pro- 16
ditor. Et quum deſcendiſſet cum iis, ſtetit in loco campeſtri, et 17
turba diſcipulorum ejus, et multitudo multa populi, ex omni
Judæa, et ex Hieroſolyma, et ex littore Tyri et Sidonis, qui
venerant ut audirent eum, et ut ſanarentur ab infirmitatibus ſuis;
Et illi qui vexabantur a ſpiritibus impuris: et ſanabantur. Et 18 19
omnis turba quærebat tangere eum: quia virtus ex eo exibat, et
ſanabat omnes. Et ipſe quum ſuſtuliſſet oculos ſuos in diſcipulos 20
ſuos, dicebat, Beati eſtis pauperes: quoniam veſtrum eſt regnum
Dei. Beati qui eſuritis nunc, quoniam ſaturabimini: Beati qui 21
fletis nunc, quoniam ridebitis. Beati eſtis quum oderint vos ho- 22
mines, et quum ſeparaverint vos, et exprobraverint, et ejecerint

ܠܟܘܢ ܘܢܚܣܕܘܢ܆ ܘܢܦܩܘܢ ܫܡܐ ܕܝܠܟܘܢ ܐܝܟ ܒܝܫܐ܆
23 ܡܛܠ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ܂ ܚܕܘ ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܘܪܘܙܘ܂ ܗܐ ܓܝܪ
ܐܓܪܐ ܕܝܠܟܘܢ ܣܓܝܐ ܗܘ ܒܫܡܝܐ܂ ܐܝܟ ܗܠܝܢ ܓܝܪ
24 ܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܠܢܒܝ̈ܐ ܐܒܗ̈ܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܀ ܒܪܡ ܘܝ ܠܟܘܢ
25 ܠܥܬܝܪ̈ܐ܆ ܡܛܠ *ܕܩܒܠܬܘܢ ܒܘܝܐܐ ܕܝܠܟܘܢ܂ ܘܝ ܠܟܘܢ • ἀπέχετε
ܠܗܢܘܢ ܕܣܒܝܥܝܢ ※ܗܫܐ↙܂ ܡܛܠ ܕܬܟܦܢܘܢ܂ ܘܝ ܠܟܘܢ
ܠܗܢܘܢ ܕܓܚܟܝܢ ܗܫܐ܆ ܡܛܠ ܕܬܬܐܒܠܘܢ ܘܬܒܟܘܢ܀
26 ܘܝ ܡܐ ܕܫܦܝܪܐܝܬ ܢܐܡܪܘܢ ܥܠܝܟܘܢ ܟܠܗܘܢ ܒܢ̈ܝ ܐܢܫܐ܂ ܐܝܟ
27 ܗܠܝܢ ܓܝܪ ܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܠܢܒܝ̈ܐ ܕܓ̈ܠܐ ܐܒܗ̈ܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܀ ܐܠܐ
ܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܗܢܘܢ ܕܫܡܥܝܢ܂ ܐܚܒܘ ܠܒܥܠܕܒܒ̈ܝܟܘܢ܂
28 ܫܦܝܪܐܝܬ ܥܒܕܘ ܠܗܢܘܢ ܕܣܢܝܢ ܠܟܘܢ܂ ܒܪܟܘ ܠܗܢܘܢ
29 ܕܠܝܛܝܢ ܠܟܘܢ܂ ܨܠܘ ܚܠܦ ܗܢܘܢ ܕܕܒܪܝܢ ܠܟܘܢ܀ ܠܗܘ
ܕܡܚܐ ܠܟ ܥܠ ܦܟܐ܆ ܗܒ ܐܦ ܗܝ ܐܚܪܬܐ܂ ܘܡܢ ܗܘ ܕܫܩܠ

23 nomen veſtrum tanquam malum, propter Filium hominis. Gau-
dete illo die, et exultate: ecce enim merces veſtra multa eſt in
cœlo; ſecundum hæc enim faciebant prophetis patres eorum.
24 Veruntamen væ vobis divitibus: quoniam accepiſtis conſolationem
25 veſtram. Væ vobis ſaturis ⁜ nunc ↙: quoniam eſurietis. Væ vobis
26 ridentibus nunc: quoniam lugebitis et flebitis. Væ quum benedix-
erint vobis omnes homines: ſecundum hæc enim faciebant pro-
27 phetis mendacibus patres eorum. Sed vobis dico qui audi-
tis, Diligite inimicos veſtros: benefacite illis qui odio habent
28 vos: Benedicite illis qui maledicunt vobis: orate pro iis qui
29 diripiunt vos. Illi qui percutit te ſuper maxillam, da et al-
teram; et ab eo qui aufert veſtimentum tuum, etiam tunicam

ܡܐܢܐ ܕܝܠܟ܂ ܐܦ ܟܘܬܝܢܟ ܠܐ ܬܟܠܐ. ܠܟܠ ※ܕܝܢ↙ ܕܫܐܠ 30
ܠܟ ܗܒ. ܘܡܢ ܗܘ ܕܫܩܠ ܗܠܝܢ ܕܝܠܟ ܠܐ ܬܬܒܥܝܘܗܝ܀
ܘܐܝܟܢܐ ܕܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܢܥܒܕܘܢ ܠܟܘܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ܂ ܐܦ 31
ܐܢܬܘܢ ܥܒܕܘ ܠܗܘܢ ܒܗ̇ ܒܕܡܘܬܐ܀ ܘܐܢ ܪ̈ܚܡܝܢ ܐܢܬܘܢ 32
ܠܗܢܘܢ ܕܪ̈ܚܡܝܢ ܠܟܘܢ܂ ܐܝܕܐ ܛܝܒܘܬܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܠܟܘܢ. ܐܦ
ܓܝܪ ܚ̈ܛܝܐ ܠܗܢܘܢ ܕܪ̈ܚܡܝܢ ܠܗܘܢ ܪ̈ܚܡܝܢ. ܘܐܢ ܛܒܬܐ 33
ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗܢܘܢ ܕܛܒܬܐ ܥܒܕܝܢ ܠܟܘܢ܂ ܐܝܕܐ ܛܝܒܘܬܐ
ܐܝܬܝܗ̇ ܠܟܘܢ. ܐܦ ܓܝܪ ܚ̈ܛܝܐ ܗܘ ܗ̇ܘ ܥܒܕܝܢ. ܘܐܢ 34
ܡܘܙܦܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗܢܘܢ ܕܡܢܗܘܢ [1]ܡܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܡܩܒܠܘ: ܐܝܕܐ ܛܝܒܘܬܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܠܟܘܢ. ܐܦ ܓܝܪ ܚ̈ܛܝܐ
ܠܚ̈ܛܝܐ ܡܘܙܦܝܢ ܐܝܟܢܐ ܕܢܩܒܠܘܢ ܫ̈ܘܝܬܐ. ܒܪܡ ܐܚܒܘ 35
ܠܒܥܠܕ̈ܒܒܐ ܕܝܠܟܘܢ܂ ܘܛܒܬܐ ܥܒܕܘ ※ܠܗܘܢ↙. ܘܐܘܙܦܘ
ܟܕ ܠܐ ܡܕܡ ܦܣܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܣܒܪܐ. ܘܢܗܘܐ ܐܓܪܐ ܕܝܠܟܘܢ

tuam ne prohibeas. Omni ※ autem ↙ qui petit abs te, da: et ab 30
eo qui aufert quæ tua *ſunt*, ne repetas. Et ſicut vultis ut faciant 31
vobis homines, etiam vos facite illis ſimiliter. Et ſi diligitis 32
illos qui diligunt vos, quæ gratia eſt vobis? etenim peccatores
illos qui diligunt ſe diligunt. Et ſi benefacitis illis qui benefaciunt 33
vobis, quæ gratia eſt vobis? etenim peccatores id ipſum faciunt.
Et ſi mutuum datis illis a quibus ſperatis recipere, quæ 34
gratia eſt vobis? etenim peccatores peccatoribus mutuum dant,
ut recipiant æqualia. Veruntamen diligite inimicos veſtros, et be- 35
facite ※ illis ↙, et mutuum date, nulla *re* præſcindentes ſpem: et

[1] ܡܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ] In margine MSti ܡܢ ܣܒܪܐ ܘܠܗ
ܡܢ ܣ̇ܒܪܬܐ

ܣܓܝܐܐ܆ ܘܬܗܘܘܢ ܒܢ̈ܘܗܝ ܕܡܪܝܡܐ. ܡܛܠ ܕܗܘ ܒܣܝܡܐ
36 ܐܝܬܘܗܝ ܥܠ ¹ܠܐ ܡܡܫ̈ܟܚܢ ܛܝܒܘܬܐ ܘܒ̈ܝܫܐ. ܗܘܘ ܗܟܝܠ
ܡܪ̈ܚܡܢܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ ܡܪܚܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ܀
37 ܘܠܐ ܬܕܘܢܘܢ. ܘܠܐ ܡܬܬܕܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܘܠܐ ܬܚܝܒܘܢ. ܘܠܐ
38 ܡܬܚܝܒܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܫܪܘ ܘܬܫܬܪܘܢ. ܗܒܘ ܘܡܬܝܗܒ
ܠܟܘܢ. ܟܝܠܐ ܛܒܐ ܟܒܝܫܐ ܘܡܪܬܬܐ ܘܡܫܦܥܐ ܢܬܠܘܢ ܒܥܘ̈ܒܐ
ܕܝܠܟܘܢ. ܒܗܘ ܓܝܪ ܗܘ ܒܟܝܠܐ ܗܘ ܕܡܟܝܠܝܢ ܐܢܬܘܢ
39 ܢܬܟܝܠ ܠܟܘܢ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗܘܢ ܦܠܐܬܐ. ܕܠܡܐ
ܡܨܐ ܣܡܝܐ ܠܣܡܝܐ ܠܡܕܒܪܘ܆ ܠܐ ܬܪܝܗܘܢ ܒܓܘܡܨܐ
40 ܢܦܠܝܢ܆ ܠܝܬ ܬܠܡܝܕܐ ܕܠܥܠ ܡܢ ܡܠܦܢܐ ܕܝܠܗ.
41 ܡܫܡܠܝܐ ܕܝܢ ܢܗܘܐ ܟܠ ܚܕ ܐܝܟ ܡܠܦܢܐ ܕܝܠܗ܀ ܡܢܐ
ܕܝܢ ܚܙܐ ܐܢܬ ܓܠܐ ܕܒܥܝܢܗ ܕܐܚܘܟ܆ ܩܪܝܬܐ ܕܝܢ ܕܒܥܝܢܟ

erit merces veſtra multa, et eritis filii Excelſi : quia ipſe benignus eſt erga ingratos et malos.
36 Eſtote igitur miſericordes, ſicut et Pater veſter miſericors eſt.
37 Et ne judicetis, et non judicabimini : neque condemnetis, et non condemnabimini : abſolvite, et abſolvemini :
38 Date, et dabitur vobis. Menſuram bonam, compreſſam, et propendentem, et profuſam dabunt in ſinus veſtros. Eadem enim menſura qua metimini, remetietur vobis.
39 Dixit autem iis parabolam, Num poteſt cœcus cœcum ducere ? nonne ambo in foveam cadent ?
40 Non eſt diſcipulus ſupra magiſtrum ſuum ; perfectus autem erit quiſquis ſicut magiſter ſuus.
41 Quid autem vides feſtucam quæ *eſt* in oculo fratris tui, trabem autem

1 ܠܐ ܡܡܫ̈ܟܚܢ ܛܝܒܘܬܐ In margine MSti ܐܟܐܪܝܣܛܘܣ
αχαριστους

42 ܕܒܥܝܢܟ ܠܐ ܡܣܬܟܠ ܐܢܬ . ܐܘ ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܠܡܐܡܪ
ܠܐܚܘܟ: ܐܚܝ ܫܒܘܩ ܐܦܩ ܓܠܐ ܕܒܥܝܢܟ: ܗܐ ܐܢܬ
ܩܪܝܬܐ ܕܒܥܝܢܟ ܕܝܠܟ ܠܐ ܚܙܐ ܐܢܬ . ܢܣܒ ܐܦܐ ܐܦܩ
ܠܘܩܕܡ ܩܪܝܬܐ ܡܢ ܥܝܢܟ: ܘܗܝܕܝܢ ܢܬܚܙܐ ܠܟ
43 ܠܡܦܩܘ ܓܠܐ ܗܘ ܕܒܥܝܢܐ ܕܐܚܘܟ ܀ ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬ ܐܝܠܢܐ
ܛܒܐ ܕܥܒܕ ܦܐܪܐ ܒܝܫܐ . ܐܦܠܐ ܐܝܠܢܐ ܒܝܫܐ ܕܥܒܕ ܦܐܪܐ
44 ܛܒܐ . ܟܠ ܓܝܪ ܐܝܠܢܐ ܡܢ ܦܐܪܘܗܝ ܗܘ ܡܬܝܕܥ ܀ ܠܐ ܓܝܪ
ܡܢ ܟܘܒܐ ܩܛܦܝܢ ܬܐܢܐ . ܐܦܠܐ ܡܢ ܣܢܝܐ ܩܛܦܝܢ ܥܢܒܐ ܀
45 ܓܒܪܐ ܛܒܐ ܡܢ ܣܝܡܬܐ ܛܒܬܐ ܕܠܒܗ ܡܦܩ ܛܒܬܐ .
ܘܓܒܪܐ ܒܝܫܐ ܡܢ ܣܝܡܬܐ ܒܝܫܬܐ ܕܠܒܗ ܡܦܩ ܒܝܫܬܐ .
46 ܡܢ ܓܝܪ ܝܘܬܪܢܐ ܕܠܒܐ ܡܡܠܠܢ ܣܦܘܬܗ ܀ ܡܢܐ ܕܝܢ
ܩܪܝܢ ܠܝ ܡܪܝ ܡܪܝ: ܘܠܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܕܡ ܕܐܡܪ
47 ܐܢܐ ܀ ܟܠ ܕܐܬܐ ܠܘܬܝ ܘܫܡܥ ܡܠܝ ܘܥܒܕ ܠܗܝܢ ܀

quæ *eſt* in oculo tuo non conſideras? Aut quomodo potes dicere 42
fratri tuo, Frater, ſine ejiciam feſtucam quæ *eſt* in oculo tuo,
quum tu trabem quæ *eſt* in oculo tuo non conſideras? Hypocrita,
ejice primum trabem ex oculo tuo, et tunc conſpicietur a te ad
ejiciendum feſtucam quæ *eſt* in oculo fratris tui. Non enim eſt 43
arbor bona quæ facit fructum malum, neque arbor mala quæ facit
fructum bonum. Omnis enim arbor ex fructu ſuo cognoſcitur. 44
Non enim de ſpinis colligunt ficus, neque de rubo uvas vindemiant.
Homo bonus ex theſauro bono cordis ſui profert bonum; 45
et homo malus ex theſauro malo cordis ſui profert malum: ex
enim abundantia cordis loquitur os ejus. Quid autem vocatis 46
me, Domine, Domine, et non facitis quæ dico? Omnis qui 47
venit ad me, et audit ſermones meos, et facit eos, oſtendam vobis

48 ܐܚܘܐ ܠܟܘܢ ܠܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܕܕܡܐ. ܕܕܡܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܠܒܪܢܫܐ ܕܒܢܐ ܒܝܬܐ܆ ܗܘ ܕܚܦܪ ܘܥܡܩ ܘܣܡ ܫܬܐܣܬܐ
ܥܠ ܫܘܥܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܡܠܐܐ ܗܘܐ܆ ܐܬܛܪܝ ܢܗܪܐ ܒܒܝܬܐ ܗܘ
ܘܠܐ ܐܬܡܨܝ ܕܢܙܝܥܝܘܗܝ. [1]ܡܫܬܐܣܣ ܗܘܐ ܓܝܪ ܥܠ ܫܘܥܐ.
49 ܗܘ ܕܝܢ ܕܫܡܥ ܘܠܐ ܥܒܕ܆ ܕܕܡܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܒܪܢܫܐ ܕܒܢܐ
ܒܝܬܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ܕܠܐ ܫܬܐܣܬܐ. ܗܘ ܕܐܬܛܪܝ ܒܗ
ܢܗܪܐ ܘܡܚܕܐ ܢܦܠ. ܘܗܘܐ ܬܒܪܗ ܕܒܝܬܐ ܗܘ ܪܒܐ܀
1 [2]ܟܕ ܕܝܢ ܫܠܡ ܟܠܗܘܢ ܩ̈ܠܐ ܕܝܠܗ ܒܡܫܡ̈ܥܬܐ ܕܥܡܐ܆ ܥܠ CAP. VII.
2 ܠܟܦܪܢܚܘܡ. ܕܥܒܕܐ ܕܝܢ ܕܚܕ ܩܢܛܪܘܢ ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ

48 cui ſit ſimilis. Similis eſt homini qui ædificavit domum, qui
fodit et profundum fecit, et poſuit fundamentum ſuper petram.
Quum autem inundatio facta eſt, illiſum eſt flumen domui illi,
49 et non potuit movere eam: † fundabatur enim ſuper petram. Qui
autem audivit, et non fecit, ſimilis eſt homini qui ædificavit domum
ſuper terram ſine fundamento: cui illiſum eſt flumen, et ſtatim
1 cecidit, et facta eſt ruina domus illius magna. ‡ Quum autem CAP. VII.
compleviſſet omnes ſermones ejus in aures populi, intravit Ca-
2 pernaum. Servus autem cujuſdam Centurionis male habens

[1] ܡܫܬܐܣܣ ܗܘܐ ܓܝܪ In margine MSti ܡܛܠ ܕܫܦܝܪܐܝܬ
ܥܠ ܫܘܥܐ] ܒܢܐ ܗܘܐ܀

[2] ܟܕ ܕܝܢ ܫܠܡ] ܗܘܐ ܕܝܢ ܕ (ܟܕ ܫܠܡ)

† fundabatur enim ſuper petram] Lectio marg. Quia bene ædificabatur.

‡ Quum autem compleviſſet] Factum eſt autem, ut (quum compleviſſet)

* ημελλε
* τελευταν

ܗܘܐ ܠܗ. *ܥܬܝܕ ܗܘܐ *ܠܡܫܬܠܡܘ. ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
3 ܠܗ ܡܝܩܪܐ. ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ ܥܠ ܝܫܘܥ. ܫܕܪ ܠܘܬܗ
ܠܩܫܝܫܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܟܕ ܡܬܟܫܦ ܠܗ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܕ ܢܐܬܐ ܢܦܪܘܩ
4 ܠܥܒܕܗ ܕܝܠܗ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܘ ܠܘܬ ܝܫܘܥ. ܡܬܟܫܦܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܒܚܦܝܛܘܬܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܕܫܘܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܬܬܠ ܠܗ
5 ܗܕܐ. ܪܚܡ ܓܝܪ ܠܥܡܢ ܕܝܠܢ. ܘܐܦ ܒܝܬ ܟܢܘܫܬܐ ܗܘ
6 ܒܢܐ ܠܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܙܠ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ. ܟܕ ܕܝܢ ܠܐ
ܣܓܝ ܠܗ ܪܚܝܩ ܗܘܐ ܡܢ ܒܝܬܐ ܫܕܪ ܠܘܬܗ ܗܘ ܪܝܫ ܡܐܐ
ܪ̈ܚܡܐ ܟܕ ܐܡܪ ܠܗ. ܡܪܝ ܠܐ ܬܬܥܡܠ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝ
7 ܕܫܘܐ ܕܬܥܘܠ ܬܚܝܬ ܡܛܠܠܝ. ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܦܠܐ ܐܢܐ
ܠܝ ܐܫܘܝܬ ܕܠܘܬܟ ܐܬܐ. ܐܠܐ ※ ܒܠܚܘܕ↙ ܐܡܪ ܒܡܠܬܐ
8 ܘܢܬܐܣܐ ܛܠܝܐ ܕܝܠܝ. ܐܦ ܓܝܪ ܐܢܐ ܒܪܢܫܐ ܐܝܬܝ ܕܬܚܝܬ ܫܘܠܛܢܐ

moribundus erat, qui erat illi pretioſus. Quum audiviſſet 3
autem de Jeſu, miſit ad eum ſeniores Judæorum, rogans eum,
ut veniens ſervaret ſervum ſuum. Illi autem quum veniſſent 4
ad Jeſum, rogabant eum ſtudioſe, dicentes, Quia dignus
eſt cui præbeas hoc: Diligit enim gentem noſtram, et domum 5
Synagogæ ipſe ædificavit nobis. Ipſe autem Jeſus ibat cum iis. 6
Quum autem jam non admodum longe abeſſet a domo, miſit
ad eum Centurio amicos, dicens ei, Domine mi, ne vexeris: non
enim ſum dignus ut ſub tectum meum ingrediaris. Propterea 7
neque meipſum dignum arbitratus ſum ut ad te venirem: ſed
※ tantum ↙ dic verbo, et ſanabitur puer meus. Etenim ego homo 8

---

1 ܥܬܝܕ ܗܘܐ] In margine MSti ܡܪܥ (ܗܘܐ)

ܫܘܠܛܢܐ ܡܬܬܣܝܡ. ܕܐܝܬ ܠܝ ܬܚܘܬܝ ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ܆ ܘܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܗܢܐ ܙܠ ܘܐܙܠ. ܘܠܐܚܪܢܐ ܬܐ ܘܐܬܐ. ܘܠܥܒܕܐ ܕܝܠܝ
9 ܥܒܕ ܗܕܐ ܘܥܒܕ. ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܝܫܘܥ ܐܬܕܡܪ ܒܗ.
ܘܟܕ ܐܬܦܢܝ ܐܡܪ ܠܟܢܫܐ ܕܢܩܝܦ ܗܘܐ ܠܗ. ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ܆ ܕܐܦܠܐ ܒܐܝܣܪܐܝܠ ܟܠܗ ܗܕܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܫܟܚܬ܀
10 ܘܟܕ ܗܦܟܘ ܗܢܘܢ ܕܐܫܬܕܪܘ ܠܒܝܬܐ܆ ܐܫܟܚܘ ܠܥܒܕܐ ܗܘ
11 ܕܟܪܝܗ ܗܘܐ ܟܕ ܚܠܝܡ܀ ܘܗܘܐ ܒܝܘܡܐ ܕܒܬܪܗ ܐܙܠ ܗܘܐ
ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܫܡܗ ܢܐܝܢ. ܘܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
12 ܣܓܝܐܐ ܘܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܐܬܩܪܒ ܠܬܪܥܐ ܕܡܕܝܢܬܐ܆
ܘܗܐ ܡܬܡܦܩ ܗܘܐ ܡܝܬܐ܆ ܒܪܐ ܝܚܝܕܝܐ ܠܐܡܗ ܕܝܠܗ.
13 [1]ܘܗܝ ܐܪܡܠܬܐ. ܘܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܥܡܗ. ܘܟܕ
14 ܚܙܗ ܡܪܝܐ. ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܗ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܠܐ ܬܒܟܝܢ. ܘܟܕ

ſum ſub poteſtate conſtitutus, habens ſub me milites, et dico huic,
Vade, et vadit: et alii, Veni, et venit: et ſervo meo, Fac hoc,
9 et facit. Quum audiviſſet autem hæc Jeſus, miratus eſt eum:
et converſus dixit turbæ quæ ſequebatur eum, Dico vobis, nec in
10 Iſraele omnem hanc fidem inveni. Et quum reverſi eſſent illi
qui miſſi fuerant domum, invenerunt ſervum qui ægrotus fuerat,
11 ſanum. Et factum eſt poſtridie ibat in civitatem cujus nomen
erat Nain: et ibant cum eo diſcipuli ejus multi, et turba multa.
12 Quum autem appropinquaſſet portæ civitatis, et ecce efferebatur
mortuus, filius unigenitus matri ſuæ: † et ipſa vidua: et turba
13 multa civitatis cum ea. Et quum vidiſſet eam Dominus, miſertus
14 eſt ejus, et dixit ei, Ne fleas. Et quum acceſſiſſet, tetigit

[1] ܘܗܝ ܐܪܡܠܬܐ In margine MSti. (ܘܗܝ) ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ (ܐܪܡܠܬܐ)

† et ipſa vidua] Lectio marg. (et ipſa) Erat (vidua)

ܐܬܐ ܢܩܫ ܒܓܠܘܣܩܡܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܛܥܝܢܝܢ ܗܘܘ ܩܡܘ.
ܘܐܡܪ. ܥܠܝܡܐ ܠܟ ܐܡܪ ܐܢܐ: ܩܘܡ. ܘܝܬܒ ܗܘ ܡܝܬܐ 15
ܘܫܪܝ ܠܡܡܠܠܘ. ܘܝܗܒܗ ܠܐܡܐ ܕܝܠܗ. ܢܣܒܬ ܕܝܢ 16
ܕܚܠܬܐ ܠܟܠܗܘܢ. ܘܡܫܒܚܝܢ ܗܘܘ ܠܐܠܗܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ:
ܡܛܠ ܕܢܒܝܐ ܪܒܐ ܩܡ ܒܢ: ܘܡܛܠ ܕܣܥܪ ܐܠܗܐ ܠܥܡܐ
ܕܝܠܗ ܠܛܒܬܐ܀ ܘܢܦܩܬ ܡܠܬܐ ܗܕܐ ܒܟܠܗ ܝܗܘܕ 17
ܥܠܘܗܝ: ܘܒܟܠܗ ܐܬܪܐ ܕܚܕܪܝܗܘܢ܀ ܘܐܘܕܥܘ ܠܝܘܚܢܢ 18
ܬܠܡܝܕ̈ܘܗܝ ܡܛܠ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ. ܘܟܕ ܩܪܐ ܝܘܚܢܢ 19
ܠܬܪܝܢ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕ̈ܘܗܝ ܫܕܪ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ: ܐܢܬ
ܐܝܬܝܟ ܗܘ ܕܐܬܐ ܐܘ ܠܐܚܪܢܐ ܡܣܟܝܢܢ. ܟܕ ܐܬܘ ܕܝܢ ܓܒܪ̈ܐ 20
ܗܢܘܢ ܠܘܬܗ ܐܡܪܘ. ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ ܫܕܪ ܠܢ ܠܘܬܟ
ܟܕ ܐܡܪ: ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܗܘ ܕܐܬܐ: ܐܘ ܠܐܚܪܢܐ ܡܣܟܝܢܢ.
ܒܗ ܕܝܢ ܒܫܥܬܐ ܐܣܝ ܠܣܓܝ̈ܐܐ ܡܢ ܟܘ̈ܪܗܢܐ ܘܡܢ ܡܚ̈ܘܬܐ 21

loculum: (illi autem qui portabant, ſteterunt) et dixit, Adoleſcens, tibi dico, ſurge. Et ſedit mortuus, et cœpit loqui: et 15
dedit eum matri ſuæ. Cepit autem timor omnes, et glorificabant 16
Deum, dicentes, Quia propheta magnus ſurrexit inter nos; et
quia viſitavit Deus populum ſuum in bonum. Et exiit ſermo 17
hic in totam Judæam de eo, et in omnem regionem circumjacentem. Et nunciaverunt Johanni diſcipuli ejus de omnibus his. 18
Et quum advocaſſet Johannes duos quoſdam ex diſcipulis ſuis, 19
miſit ad Jeſum, dicens, Tu es is qui venturus *erat*, an alium expectamus? Quum veniſſent autem viri illi ad eum, dixerunt, 20
Johannes Baptiſta miſit nos ad te, dicens, Tu es is qui venturus
erat, an alium expectamus? Eadem autem hora ſanavit multos 21
a morbis, et a flagellis, et a ſpiritibus malis: et cœcis multis

ܘܡܢ ܪܘܚܐ ܒܝܫܬܐ: ܘܠܣܡ̈ܝܐ ܣܓ̈ܝܐܐ ܝܗܒ ܗܘܐ ܕܢܚܙܘܢ.
22 ܘܟܕ ܦܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܐܘܕܥܘ ܠܝܘܚܢܢ: ܗܠܝܢ
ܕܚܙܝܬܘܢ ܘܫܡܥܬܘܢ. ܕܣܡ̈ܝܐ ܚܙܝܢ. ܘܚܓܝ̈ܪܐ ܡܗܠܟܝܢ.
ܓܪ̈ܒܐ ܡܬܕܟܝܢ ܘܚܪ̈ܫܐ ܫܡܥܝܢ. ܡܝ̈ܬܐ ܩܝܡܝܢ. ܡܣܟ̈ܢܐ
23 ܡܣܬܒܣܪܝܢ. ܘܛܘܒܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܐܢ ܠܐ ܢܬܟܫܠ ܒܝ܀
24 ܟܕ ܐܙܠܘ ܕܝܢ ¹ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܕܝܘܚܢܢ: ܫܪܝ ܠܡܐܡܪ ܠܘܬ
ܟܢ̈ܫܐ ܡܛܠ ܝܘܚܢܢ. ܡܢܐ ܢܦܩܬܘܢ ܠܡܕܒܪܐ ܠܡܚܙܐ.
25 ܠܩܢܝܐ ܕܡܢ ܪܘܚܐ ܡܬܬܙܝܥ: ܘܐܠܐ ܡܢܐ ܢܦܩܬܘܢ ܠܡܚܙܐ.
ܠܓܒܪܐ ܕܒܡ̈ܐܢܐ ܪ̈ܟܝܟܐ ܡܬܥܛܦ. ܗܐ ܗܢܘܢ ²ܕܒܠܒܘ̈ܫܐ
ܡܫܒ̈ܚܐ ܘܒܦܘܢܩܐ ܐܝܬܝܗܘܢ: ܒܒܝܬ ܡܠ̈ܟܐ ܐܝܬܝܗܘܢ.
26 ܘܐܠܐ ܡܢܐ ܢܦܩܬܘܢ ܠܡܚܙܐ. ܢܒܝܐ: ܐܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ

22 donavit ut viderent. Et reſpondens Jeſus dixit iis, Ite, renunciate
Johanni quæ vidiſtis et audiſtis: quod cæci videant, et claudi
ambulent, leproſi mundentur, ſurdi audiant, mortui reſurgant,
23 pauperes evangelizentur. Et beatus eſt quicunque non offenſus
24 fuerit in me. Quum abiiſſent autem † diſcipuli Johannis, cœpit
dicere ad turbas de Johanne: Quid exiiſtis in deſertum ad viden-
25 dum? arundinem quæ a vento agitatur? Sed quid exiiſtis ad vi-
dendum? hominem qui veſtibus mollibus veſtitur? ecce illi ‡ qui
26 in veſtibus glorioſis et deliciis ſunt, in domibus regum ſunt. Sed
quid exiiſtis ad videndum? prophetam? utique dico vobis, et

---

1 ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ] In margine MSti ܡܠܐܟ̈ܘܗܝ

2 ܕܒܠܒܘ̈ܫܐ ܡܫܒ̈ܚܐ] ܕܠܒܘ̈ܫܐ ܪ̈ܟܝܟܐ ܠܒܝܫܝܢ
ܘܒܦܘܢܩܐ ܐܝܬܝܗܘܢ

† diſcipuli] Lectio marg. Nuncii.

‡ qui in veſtibus glorioſis et deliciis ſunt] Qui veſtibus mollibus veſtiuntur.

27 ܘܝܬܝܪ ܡܢ ܢܒܝܐ܀ ܗܢܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܥܠܘܗܝ
ܟܬܝܒ܂ ܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܡܠܐܟܐ ܕܝܠܝ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܐ
28 ܕܝܠܟ܂ ܗܘ ܕܢܛܝܒ ܐܘܪܚܐ ܕܝܠܟ ܩܕܡܝܟ܀ ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ
ܠܟܘܢ܂ ¹ܕܢܒܝܐ ܕܪܒ ܒܝܠܝܕܝ ܕܢܫ̈ܐ: ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ
ܠܐ ܐܝܬ ܐܢܫ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܙܥܘܪ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܂
29 ܪܒ ܡܢܗ ܐܝܬܘܗܝ܀ ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܟܕ ܫܡܥ ܐܦ ܡܟ̈ܣܐ
30 ܙܕܩܘ ܠܐܠܗܐ ܕܐܬܥܡܕܘ ܡܥܡܘܕܝܬܗ ܕܝܘܚܢܢ. ܦܪ̈ܝܫܐ ܕܝܢ
ܘܢܡܘ̈ܣܝܐ: ܠܨܒܝܢܐ ܕܐܠܗܐ ܐܣܠܝܘ ܒܗܘܢ܂ ܕܠܐ ܐܬܥܡܕܘ
31 ܡܢܗ܀ ܠܡܢܘ ܗܟܝܠ ܐܕܡܐ ܠܐܢܫܐ ܕܕܪܐ ܗܢܐ. ܘܠܡܢܘ
32 ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܕܡܝܢ. ܕܕܡܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܠܛܠܝ̈ܐ ܗܢܘܢ ܕܒܫܘܩܐ
ܝܬܒܝܢ܂ ܘܩܥܝܢ ܠܚܕ̈ܕܐ ܘܐܡܪܝܢ܂ ܙܡܪܢ ܠܟܘܢ ܘܠܐ
33 ܪܩܕܬܘܢ܂ ܐܠܝܢܢ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܒܟܝܬܘܢ. ܐܬܐ ܓܝܪ

plus quam prophetam. Hic enim eſt ille de quo ſcriptum eſt, 27
Ecce ego mitto nuncium meum ante faciem tuam, qui præparabit
viam tuam ante te. Dico enim vobis, Quod † propheta major 28
inter natos mulierum quam Johannes Baptiſta nullus eſt: qui
autem minimus *eſt* in regno Dei, major eo eſt. Et omnis populus 29
quum audiviſſet, et publicani, juſtificaverunt Deum, qui baptizati fuerant baptiſmo Johannis. Phariſæi autem et Legiſperiti 30
voluntatem Dei ſpreverunt in ſemetipſos, qui non baptizati ſunt
ab eo. Cui igitur aſſimilabo homines generationis hujus? et cui 31
ſunt ſimiles? Similes ſunt pueris in foro ſedentibus, et clamantibus ad invicem, et dicentibus, Cecinimus vobis, et non ſaltaſtis; 32
ululavimus vobis, et non fleviſtis. Venit enim Johannes Baptiſta 33

---

1 ܕܢܒܝܐ] In margine MSti ܐܢܫ

† Vide not.

ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ ܟܕ ܠܐ ܠܚܡܐ ܐܟܠ ܘܠܐ ܚܡܪܐ ܫܬܐ܆
34 ܘܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܕܝܘܐ ܐܝܬ ܠܗ. ܐܬܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܟܕ ܐܟܠ
ܘܫܬܐ܆ ܘܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܐ ܓܒܪܐ ܐܟܘܠܐ ܘܫܬܐ ܚܡܪܐ܆
35 ܪܚܡܐ ܕܡܟ̈ܣܐ ܘܕܚܛ̈ܝܐ. ܘܐܙܕܕܩܬ ܚܟܡܬܐ ܡܢ ܒܢ̈ܝܐ ܕܝܠܗ
36 ܟܠܗܘܢ܀ ܡܬܒܥܐ ܗܘܐ ܠܗ ܕܝܢ ܐܢܫ ܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ܆ ܐܝܟܢܐ
ܕܢܐܟܘܠ ܥܡܗ. ܘܟܕ ܥܠ ܠܒܝܬܗ ܕܗܘ ܦܪܝܫܐ ܐܣܬܡܟ܀
37 ܘܗܐ ܐܢܬܬܐ ܒܡܕܝܢܬܐ܆ ܗܝ ܐܝܕܐ ܕܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܚܛܝܬܐ܆
ܘܟܕ ܝܕܥܬ ܕܒܒܝܬܗ ܕܦܪܝܫܐ ܣܡܝܟ܆ ܢܣܒܬ *ܫܛܝܦܘܬܐ * ἀλάβαστρον
38 ܕܡܘܪܐ܆ ܘܟܕ ܩܡܬ ܠܘܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܕܝܫܘܥ ܡܢ ܒܣܬܪܗ ܟܕ
ܒܟܝܐ܆ ܫܪܝܬ ܠܡܫܝܓܘ ܠܪ̈ܓܠܘܗܝ ܒܕ̈ܡܥܐ ܘܒܣܥܪ̈ܐ
ܕܪܫܗ ܡܟܦܪܐ ܗܘܬ. ܘܡܢܫܩܐ ܗܘܬ ܠܪ̈ܓܠܘܗܝ ܘܡܫܝܚܐ
39 ܒܡܘܪܐ. ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܦܪܝܫܐ ܗܘ ܕܩܪܝܗ ¹ܐܡܪ ܗܘ ܒܗ.

nec panem comedens, neque vinum bibens: et dicitis, Dæmo-
34 nium habet. Venit Filius hominis edens et bibens, et dicitis,
Ecce homo edax et potor vini, amicus publicanorum et peccato-
35 36 rum. Et juſtificata eſt ſapientia a filiis ſuis omnibus. Rogabat
eum autem quidam ex Phariſæis, ut manducaret ſecum: et quum
37 ingreſſus eſſet domum Phariſæi, accubuit. Et ecce mulier in ci-
vitate quæ erat peccatrix: et quum cognoviſſet quod in domo
38 Phariſæi accumberet, attulit alabaſtrum unguenti, Et quum ſte-
tiſſet ad pedes Jeſu retro, flens, cœpit lavare pedes ejus lacrymis,
et capillis capitis ſui abſtergebat, et oſculabatur pedes ejus, et
39 ungebat unguento. Quum vidiſſet autem Phariſæus, qui vocaverat
eum, † dixit in ſeipſo, Hic ſi eſſet propheta, ſciret quæ eſt, et

---

[1] ܐܡܪ ܗܘ ܒܗ] In margine MSti (ܐܡܪ ܗܘ ܒܗ) ܟܕ ܐܡܪ

† dixit in ſeipſo] Lectio marg. (dixit in ſcipſo) Dicens.

ܗܢܐ ܐܠܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܢܒܝܐ܆ ܝܕܥ ܗܘܐ ܕܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ
ܘܐܝܕܐ ܐܝܬ ܗ̇ܝ ܐܢܬܬܐ ܗ̇ܝ ܕܡܬܩܪܒܐ ܒܗ܆ ܕܚܛܝܬܐ ܐܝܬܝܗ̇.
40 ܘܟܕ ܦܢܝ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܘܬܗ. ܫܡܥܘܢ܆ ܐܝܬ ܠܝ ܠܟ ܡܕܡ
41 ܠܡܐܡܪ ܠܟ܆ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ܆ [1]ܡܠܦܢܐ ܐܡܪ. [2]⁜ܐܡܪ
ܠܗ↙. ܬܪܝܢ ܚܝܒܐ ܐܝܬ ܗܘܘ ܠܐܢܫ ܡܘܙܦܢܐ. ܗܘ ܚܕ ܚܝܒ
42 ܗܘܐ ܕܝܢܪ̈ܐ ܚܡܫܡܐܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܚܪܢܐ ܚܡܫܝܢ. ܟܕ ܠܝܬ
ܗܘܐ ܕܝܢ ܠܗܘܢ ܠܡܦܪܥ ܠܬܪܝܗܘܢ ܫܒܩ. ܐܝܢܐ ܗܟܝܠ
43 ܡܢܗܘܢ ܐܡܪ ⁜ܠܝ↙܆ ܝܬܝܪܐܝܬ ܢܚܒܝܘܗܝ. ܟܕ ܦ̇ܢܝ ܕܝܢ
ܫܡܥܘܢ ܐܡܪ. ܣܒܪ ܐܢܐ ܕܗܘ ܕܝܬܝܪܐ ܐܫܒܩ ܠܗ. ܗܘ ܕܝܢ
44 ܐܡܪ ܠܗ. ܬܪܝܨܐܝܬ ܕܢܬ. ܘܟܕ ܐܬܦܢܝ ܠܘܬ ܐܢܬܬܐ܆ ܐܡܪ
ܠܫܡܥܘܢ. ܚܙܐ ܐܢܬ ܠܗܕܐ ܐܢܬܬܐ܆ ܠܒܝܬܟ ܥܠܠܬ. ܡ̈ܝܐ
ܠܪ̈ܓܠܝ ܠܐ ܝܗܒܬ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܒܕܡ̈ܥܝܗ̇ ܪ̈ܓܠܝ ܫܝܓܬ.

qualis eſt mulier illa quæ tangit eum, quia peccatrix eſt. Et 40
reſpondens Jeſus dixit ad eum, Simon, habeo aliquid dicere tibi.
Ipſe autem dicit, † Magiſter, dic. ‡ ⁜ Dicit ei ↙, Duo debitores 41
erant cuidam creditori: unus debebat denarios quingentos, alius
autem quinquaginta. Quum non eſſet autem iis ad reddendum, 42
duobus donavit: quis igitur ex iis, dic ⁜ mihi ↙, plus diliget
eum? Reſpondens autem Simon dixit, Exiſtimo, quod ille cui 43
plus donavit. Ipſe autem dixit ei, Recte judicaſti. Et quum 44
converſus eſſet ad mulierem, dixit Simoni, Vides hanc mulierem?
domum tuam ingreſſus ſum, aquas ad pedes meos non dediſti,
hæc autem lacrymis ſuis pedes meos lavit, et capillis ſuis abſterſit

---

1 ܡܠܦܢܐ] In margine MSti ܪܒܝ

2 ⁜ܐܡܪ ܠܗ ↙] ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ

† magiſter] Lectio marg. Rabbi.

‡ ⁜ dicit ei ↙] Ipſe autem dixit.

45 ܘܒܣܥܪ̈ܗ ܫܘܝܬ ܐܢܝ̈ܢ. ܐܢܬ ܠܐ ܢܫܩܬܢܝ: ܗܕܐ ܕܝܢ ܡܢ ܕܡ
46 [1]ܥܠܬ: ܠܐ ܫܠܝܬ ܕܡܢܫܩܐ ܪ̈ܓܠܝ. ܒܡܫܚܐ ܠܪܫܐ ܕܝܠܝ
47 ܠܐ ܡܫܚܬ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܒܡܘܪܘܢ ܡܫܚܬ ܠܪ̈ܓܠܝ. ܡܛܠ
ܗܕܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ: ܕܡܫܬܒܩܢ ܠܗ ܚܛܗ̈ܝܗ ܣܓܝ̈ܐܬܐ:
ܡܛܠ ܕܐܚܒܬ ܣܓܝ. ܠܗܘ ܕܝܢ ܕܩܠܝܠ ܡܫܬܒܩ ܠܗ.
48 ܩܠܝܠ ܡܚܒ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗ. ܫܒܝܩܝܢ ※ ܠܟܝ ܚܛܗ̈ܝܟܝ.
49 ܘܫܪܝܘ ܗܢܘܢ ܕܣܡܝܟܝܢ ܥܡܗ ܠܡܐܡܪ ܗܢܘܢ ܒܗܘܢ: ܡܢܘ
50 ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܐܦ ܚܛܗ̈ܐ ܫܒܩ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬ ܐܢܬܬܐ.
1 ܗܝܡܢܘܬܟܝ ܐܚܝܬܟܝ ܙܠܝ ܒܫܠܡܐ܀ ܘܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ: CAP. VIII.
ܘܗܘ ܡܟܪܟ ܗܘܐ ܒܟܠ ܡܕܝܢܬܐ ܘܩܪܝܬܐ. ܟܕ ܡܟܪܙ
2 ܘܡܣܒܪ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܬܪܥܣܪ ܥܡܗ: ܘܢܫܐ
ܗܠܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܐܣܝ̈ ܗܘ̈ܝ ܡܢ ܪ̈ܘܚܐ ܒܝ̈ܫܬܐ

45 eos. Tu non oſculatus es me: hæc autem ex quo † ingreſſa eſt,
46 non ceſſavit oſculari pedes meos. Oleo caput meum non unxiſti,
47 hæc autem unguento unxit pedes meos. Propter hoc dico tibi,
quod remittuntur ei peccata ejus multa, quoniam dilexit multum:
48 cui autem paululum remittitur, paululum diligit. Dixit autem ei,
49 Remiſſa ſunt ※ tibi ✓ peccata tua. Et cœperunt accumbentes cum
50 eo dicere in ſeipſis, Quis hic eſt, qui etiam peccata remittit? Dixit
1 autem ad mulierem, Fides tua ſervavit te: vade in pace. Et CAP. VIII.
factum eſt poſt hoc, et ipſe circuibat per omnem civitatem et
vicum, prædicans et evangelizans regnum Dei, et duodecim cum
2 eo, Et mulieres quæ fuerant ſanatæ a ſpiritibus malis, et infir-

---

1 ܥܠܬ] In margine MSti εἰσῆλθον ܕܥܠܬ

† ingreſſa eſt] Lectio marg. Ingreſſus ſum. *Vide not.*

ܘܟܘܪܗܢܐ. ܡܪܝܡ ܗܝ ܕܡܬܩܪܝܐ ܡܓܕܠܝܬܐ: ܡܢ ܗܝ
3 ܕܝܘ̈ܐ ܫܒܥܐ ܢܦܩܘ ܗܘܘ. *ܘܐܝܘܐܢܐ ܐܢܬܬܗ *ܕܟܘܙܐ.
*ܐܦܝܛܪܘܦܐ ܕܗܪܘܕܣ ܘܫܘܫܢ: ܘܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܗܠܝܢ
4 ܐܝܠܝܢ ܕܡܫܡܫ̈ܢ ܗܘ̈ܝ ܠܗ ܡܢ ܩܢܝ̈ܢܗܝܢ܀ ܟܕ ܕܝܢ
ܡܬܟܢܫ ܗܘܐ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ: ܘܡܢ ܗܢܘܢ ܕܒܟܠ ܡܕܝܢܬܐ
5 ܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ: ܐܡܪ ܒܝܕ ܦܠܐܬܐ. ܢܦܩ ܗܘ ܕܙܪܥ ܠܡܙܪܥ
ܙܪܥܗ. ܘܟܕ ܙܪܥ: ܗܘ ܡܢ ܢܦܠ ܠܓܢܒ ܐܘܪܚܐ ܘܐܬܕܝܫ.
6 ܘܦܪ̈ܚܬܐ ܕܫܡܝܐ ܐܟܠܘܗܝ. ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܠ ܥܠ ܫܘܥܐ. ܘܟܕ
7 ܝܒܫ ܠܗ: ܡܛܠ ܗܝ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ *ܠܚܠܚܘܬܐ. ܘܐܚܪܢܐ
ܢܦܠ ܒܡܨܥܬܐ ܕܟܘ̈ܒܐ: ܘܟܕ ܢܒܛ ܥܡܗ ܟܘ̈ܒܐ ܚܢܩܘܗܝ.
8 ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܠ ܥܠ ܐܪܥܐ ܛܒܬܐ: ܘܟܕ ܢܒܛ ܥܒܕ ܦܐܪܐ
ܚܕ ܒܡܐܐ. ܗܠܝܢ ܟܕ ܐܡܪ ܩܥܐ ܗܘܐ: ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ

* ἰωάννα
* χουζᾶ
* ἐπιτρόπου
* ἰκμάδα

mitatibus, Maria quæ vocatur Magdalene, ex qua dæmonia ſeptem
exierant, Et Johanna uxor Chuzæ procuratoris Herodis, et 3
Suſanna, et aliæ multæ, quæ miniſtrabant † ei ex facultatibus
ſuis. Quum autem congregabatur turba multa, et ex iis qui in 4
omni civitate veniebant ad eum, dixit per parabolam: Exiit ſator 5
ad ſeminandum ſemen ſuum. Et quum ſeminaret, hoc quidem
cecidit juxta viam, et conculcatum eſt, et volucres cœli comede-
runt illud. Et aliud cecidit ſuper petram, et quum germinaſſet, 6
exaruit, quia non erat ei humor. Et aliud cecidit in medio ſpi- 7
narum: et quum germinaſſent cum eo ſpinæ, ſuffocaverunt illud.
Et aliud cecidit in terram bonam: et quum germinaſſet, fecit 8
fructum centuplum. Hæc dicens clamabat, Qui habet aures ad

1 ܠܗ] In margine MSti ܠܗܘܢ

† ei] Lectio marg. Iis.

9 ܐܕܢܐ ܠܡܫܡܥ ܢܫܡܥ܀ ܘܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
10 ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܢܐ ܬܗܘܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܦܠܐܬܐ ܗܕܐ. ܗܘ ܕܝܢ [1]ܐܡܪ.
ܠܟܘܢ ܝܗܝܒ ܠܡܕܥ ܐܪܙܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܀ ܠܗܘܢ ܕܝܢ
ܕܫܪܟܐ ܒܦܠܐܬܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܟܕ ܚܙܝܢ ܠܐ ܢܚܙܘܢ. [2]ܘܟܕ ܫܡܥܝܢ
11 ܠܐ ܢܣܬܟܠܘܢ܀ ܐܝܬܝܗ̇ ܕܝܢ ܗܕܐ ܗܝ ܦܠܐܬܐ܆ ܙܪܥܐ ܐܝܬܘܗܝ
12 ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܥܠ ܐܘܪܚܐ܆ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܢܘܢ
ܕܫܡܥܝܢ. *ܒܬܪܟܢ ܐܬܐ ܐܟܠܩܪܨܐ ܘܫܩܠ ܠܗ ܠܡܠܬܐ ܡܢ * ειτα
13 ܠܒܗܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܟܕ ܡܗܝܡܢܝܢ ܢܬܦܪܩܘܢ܀ ܗܠܝܢ ܕܝܢ
ܕܥܠ ܫܘܥܐ܆ ܗܢܘܢ ܕܐܡܬܝ ܕܫܡܥܝܢ ܥܡ ܚܕܘܬܐ ܡܩܒܠܝܢ
ܠܗ ܠܡܠܬܐ. ܘܗܠܝܢ ܥܩܪܐ ܠܝܬ ܠܗܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܠܙܒܢ
14 ܙܒܢܐ ܡܗܝܡܢܝܢ܆ ܘܒܙܒܢܐ ܕܢܣܝܘܢܐ ܦܪܩܝܢ. ܗܘ ܕܝܢ

9 audiendum, audiat. Interrogabant eum autem diſcipuli ejus,
10 dicentes, quid eſſet parabola hæc? Ipſe autem † dixit, Vobis
datum eſt ſcire myſterium regni Dei, reliquis autem in parabolis:
11 ut videntes non videant, ‡ et audientes non intelligant. Eſt au-
12 tem hæc parabola: Semen eſt ſermo Dei. Qui autem juxta viam,
ſunt illi qui audiunt, deinde venit diabolus, et aufert ſermonem
13 e corde eorum, ne credentes ſerventur. Qui autem ſuper pe-
tram, illi *ſunt* qui quum audierint, cum gaudio accipiunt ſermo-
nem; ſed hi radicem non habent, qui ad tempus credunt, et tem-
14 pore tentationis recedunt. Quod autem in ſpinas cecidit, hi ſunt

[1] ܐܡܪ] In margine MSti (ܐܡܪ) ܠܗܘܢ

[2] ܘܟܕ ܫܡܥܝܢ] (ܘܟܕ ܫܡܥܝܢ ܠܐ) ܢܫܡܥܘܢ
ܘܠܐ (ܢܣܬܟܠܘܢ)

† dixit] Lectio marg. (dixit) Iis.

‡ et audientes non intelligant] (et audientes non) Audiant, neque (intelligant)

ܕܟܘܒܐ ܢܦܠ· ܗܠܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ· ܗܢܘܢ ܕܫܡܥܘ· ܘܡܢ
ܨܦܝܬܐ ܘܡܢ ܥܘܬܪܐ ܘܡܢ ܗܢ̈ܝܘܬܐ ܕܥܠܡܐ ܐܙܠܝܢ
15 ܘܡܬܚܢܩܝܢ· ܘܦܐܪ̈ܐ ܠܐ ܡܓܡܪܝܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܒܐܪܥܐ ܛܒܬܐ·
ܗܠܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ· ܗܢܘܢ ܕܒܠܒܐ ܫܦܝܪܐ ܘܛܒܐ· ܟܕ
ܫܡܥܘ ܠܡܠܬܐ ܐܚܕܝܢ. ܘܡܝܬܝܢ ܦܐܪ̈ܐ ܒܡܣܝܒܪܢܘܬܐ܀
16 ܠܐ ܐܢܫ ܡܐ ܕܐܢܗܪ ܫܪܓܐ ܡܟܣܐ ܠܗ ܒܡܐܢܐ. ܐܘ ܠܬܚܬ
ܥܪܣܐ ܣܐܡ. ܐܠܐ ܥܠ ܡܢܪܬܐ ܣܐܡ. ܐܝܟܢܐ ܕܗܢܘܢ ܕܥܐܠܝܢ
17 ܢܚܙܘܢ ܢܘܗܪܐ܀ ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬ ܡܕܡ ܡܛܫܝܐ ܗܘ ܕܠܐ ܓܠܝܐ
18 ܢܗܘܐ. ܘܠܐ ܟܣܝܐ ܗܘ ܕܠܐ ܢܬܝܕܥ ܘܠܓܠܝܐ ܢܐܬܐ. ܚܙܘ
ܗܟܝܠ ܐܝܟܢܐ ܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܀ ܗܘ ܓܝܪ ܕܐܢ ܐܝܬ ܠܗ
ܢܬܝܗܒ ܠܗ. ܘܗܘ ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܗ· ܐܦ ܗܘ
19 ܕܡܣܬܒܪ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܫܬܩܠ ܡܢܗ܀ ܐܬܘ ܕܝܢ ܠܘܬܗ
ܐܡܐ ܘܐܚ̈ܐ ܕܝܠܗ· ܘܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܗܘܘ [1]ܠܡܬܡܠܠܘ ܥܡܗ ܡܛܠ

qui audierunt, et a ſolicitudinibus, et a divitiis, et a voluptatibus ſeculi proficiſcuntur, et ſuffocantur, et fructus non ferunt. 15 Quod autem in terram bonam, hi ſunt qui in corde pulchro et bono, quum audierint ſermonem, retinent, et ferunt fructus in patientia. 16 Nemo quum accenderit lucernam, operit eam vaſe, aut ſubter lectum ponit: ſed ſuper candelabrum ponit, ut illi qui ingrediuntur videant lumen. 17 Non enim eſt quicquid ocultatum, quod non manifeſtum fiet, neque abſconditum, quod non cognoſcetur, et in apertum veniet. 18 Videte igitur quomodo audiatis: quiſquis enim habet, dabitur ei; et quicunque non habet, etiam id quod videtur habere, auferetur ab illo. 19 Venerunt autem ad eum mater et fratres ejus: et non poterant colloqui cum eo

---

[1] ܠܡܬܡܠܠܘ ܥܡܗ] In margine MSti ܠܡܦܓܥ ܒܗ܀

20 ܟܢܫܐ. ܘܐܬܝܕܥ ܠܗ ܡܢ ܐܡܪܝܢ: ܕܐܡܐ ܕܝܠܟ ܘܐܚ̈ܝܟ
21 ܩ̈ܝܡܝܢ ܠܒܪ: ܕܨܒܝܢ ܠܡܚܙܝܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ
ܠܘܬܗܘܢ. ܐܡܐ ܕܝܠܝ ܘܐܚ̈ܝ. ܗܠܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ: ܗܢܘܢ
22 ܕܠܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܫܡܥܝܢ ܘܥܒܕܝܢ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܚܕ ܡܢ
ܝܘܡܬܐ: ܘܗܘ ܣܠܩ ܠܐܠܦܐ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ: ܘܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ.
23 ܢܥܒܪ ܠܥܒܪܐ ܕܝܡܬܐ. ܘܪܕܘ. ܟܕ ܕܝܢ ܡܫܛܝܢ ܗܘܘ ܕܡܟ.
ܘܢܚܬܬ ܥܠܥܠܐ ܕܪܘܚܐ ܠܝܡܬܐ: ܘܡܬܡܠܝܢ ܗܘܘ ܐܟܚܕܐ
24 ܘܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܒܩܝܢܕܘܢܘܣ. ܩܪܒܘ ܕܝܢ ܐܥܝܪܘܗܝ ܟܕ
ܐܡܪܝܢ: ܪܒܢ ܪܒܢ. ܐܒܕܝܢܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܩܡ: ܟܐܐ
ܒܪܘܚܐ ܘܒܥܠܥܠܐ ܕܡ̈ܝܐ ܘܫܠܝܘ. ܘܗܘܬ ʼܒܫܝܢܘܬܐ ※ ܪܒܬܐ ↙.

20 propter turbam. Et nunciatum eſt ei, dicentes, Mater tua et
21 fratres tui ſtant foris, volentes videre te. Ipſe autem reſpondens
dixit ad eos, Mater mea, et fratres mei, hi ſunt qui ſermonem
22 Dei audiunt et faciunt. Et factum eſt in uno ex diebus, et ipſe
aſcendit in navigium, et diſcipuli ejus: et dixit ad eos, Tranſea-
23 mus in ulteriorem ripam maris. Et provecti ſunt. Quum autem
navigarent, dormivit: et deſcendit procella venti in mare, et
24 complebantur, et erant in periculo. Acceſſerunt autem, *et* ſuſci-
taverunt eum, dicentes, Magiſter noſter, Magiſter noſter, peri-
mus. Ipſe autem ſurgens objurgavit ventum et tempeſtatem
aquarum, et † ceſſaverunt: et facta eſt ‡ tranquillitas ※ magna ↙.

‡ ܒܫܝܢܘܬܐ ※ ܪܒܬܐ ↙] In margine MSti ܪܒܬܐ ܠܘ ܒܟܠܗܘܢ ܨܚܚܐ ܡܫܬܟܚ܀

† ceſſaverunt] Vide not.

‡ tranquillitas ※ magna ↙] Marg. "Magna" non in omnibus exemplaribus invenitur.

25 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܝܢ. ܐܝܟܐ ܗܝ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ. ※ ܗܢܘܢ ✓ ܕܝܢ ܟܕ
ܕܚܠܘ ܐܬܕܡܪܘ ܠܘܬ ܚ̈ܕܕܐ ܟܕ ܐܡ̈ܪܝܢ܆ ܡܢܘ ܟܝ ܐܪܐ ܗܢܐ
ܐܝܬܘܗܝ܆ ܕܐܦ ܠܪ̈ܘܚܐ ܦܩܕ ܘܠܡ̈ܝܐ ܘܡܫܬܡܥܝܢ ܠܗ.
26 ܘܫܛܘ ܠܐܬܪܐ [1]ܕܓܕܪ̈ܝܐ܆ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܠܘܩܒܠ ܥܒܪܐ
27 ܕܓܠܝܠܐ܀ ܟܕ ܢܦܩ ܕܝܢ ܠܐܪܥܐ܆ ܐܪܥܗ ܓܒܪܐ ܐܢܫ ܡܢ
ܡܕܝܢܬܐ ܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܕܝܘ̈ܐ [2]ܡܢ ܙܒ̈ܢܐ ܣܓܝ̈ܐܐ܆
ܘܡܐܢܐ ܠܐ ܠܒܫ ܗܘܐ. ܘܒܒܝܬܐ ܠܐ ܡܥܡܪ ܗܘܐ. ܐܠܐ
28 ܒܩܒܪ̈ܐ. ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܠܝܫܘܥ ܘܩܥܐ܆ ܢܦܠ ܩܕܡܘܗܝ.
ܘܒܩܠܐ ܪܒܐ ܐܡܪ. ܡܢܐ ܠܝ ܘܠܟ ܝܫܘܥ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܗܘ
29 ܡܪܝܡܐ. ܡܬܟܫܦ ܐܢܐ ܠܟ ܠܐ ܬܫܢܩܢܝ. ܦܩܕ

Dixit iis autem, Ubi eſt fides veſtra? ※ Ipſi ✓ autem timentes 25
mirati ſunt, alii ad alios dicentes, Quiſnam hic eſt, quia etiam
ventis imperat et aquis, et obediunt ei? Et navigaverunt in re- 26
gionem † Gadaræorum, quæ eſt oppoſita ripa Galilææ. Quum 27
egreſſus eſſet autem in terram, occurrit ei homo quidam ex urbe,
‡ qui habebat dæmonia ex temporibus multis; et veſtimento non
induebatur, et in domo non manebat, ſed in monumentis. Quum 28
vidiſſet autem Jeſum, et exclamaſſet, cecidit ante eum, et voce
magna dixit, Quid mihi et tibi, Jeſu Fili Dei Altiſſimi? obſecro
te, ne torqueas me. Præcipiebat enim Spiritui immundo exire 29

[1] ܕܓܕܪ̈ܝܐ] In margine MSti ܕܓܪ̈ܣܝܐ

[2] ܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܕܝܘ̈ܐ] (ܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܕܝܘ̈ܐ)
ܡܢ ܙܒ̈ܢܐ ܣܓܝ̈ܐܐ܆ ܘܡܢ ܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ ܠܐ ܠܒܫ
ܘܡܐܢܐ ܠܐ ܠܒܫ ܗܘܐ. ܗܘܐ ܡܐܢ̈ܐ܀

† Gadaræorum] Lectio marg. Geraſæorum.

‡ qui habebat dæmonia ex temporibus multis; et veſtimento non induebatur.] (qui habebat dæmonia,) Et ex tempore multo non induebatur veſtimentis.

ܗܘܐ ܓܝܪ ܠܪܘܚܐ ܗܝ ܛܢܦܬܐ ܠܡܦܩ ܡܢ ܒܪܢܫܐ.
ܒܙ̈ܒܢܐ ܓܝܪ ܣܓܝܐܐ ܚܛܦ ܗܘܐ ܠܗ. ܘܡܬܐܣܪ ܗܘܐ
ܒܫܫܠܬܐ܀ ܘܒܩ̈ܘܦܣܐ ܡܬܢܛܪ ܗܘܐ܆ ܘܟܕ ܡܦܣܩ ܗܘܐ
ܐܣ̈ܘܪܐ܆ ܡܬܕܪܦ ܗܘܐ ܡܢ [1]ܕܝܘܐ ܠܡܕܒܪ̈ܐ. ܫܐܠܗ ܕܝܢ 30
ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܡܢܐ ܠܟ ܐܝܬܘܗܝ ܫܡܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ܆
*ܠܓܝܘܢ. ܡܛܠ ܕܕܝ̈ܘܐ ܣܓܝܐܐ ܥܠܘ ܗܘܘ ܒܗ. ܘܡܬܟܫܦܝܢ 31 * λεγεων
ܗܘܘ ܠܗ܆ ܕܠܐ ܢܦܩܘܕ ܠܗܘܢ ܠܬܗܘܡܐ ܠܡܐܙܠ. ܐܝܬ ܗܘܐ 32
ܕܝܢ ܬܡܢ܆ ܒܩܪܐ ܕܚܙܝܪ̈ܐ ܣܓܝܐܐ ܕܪܥܝܢ ܒܛܘܪܐ. ܘܡܬܟܫܦܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܕܢܦܣ ܠܗܘܢ ܕܒܗܘܢ ܢܥܠܘܢ. ܘܐܦܣ ܠܗܘܢ.
ܟܕ ܢܦܩܘ ܕܝܢ ܗܢܘܢ ܕܝ̈ܘܐ ܡܢ ܗܘ ܒܪܢܫܐ܆ ܥܠܘ ܒܚܙܝܪ̈ܐ. 33
ܘܫܩܠܬ ܚܘܦܐ ܒܩܪܐ ܗܝ ܠܩܘܒܠ ܫܩܝܦܐ ܠܝܡܬܐ
ܘܐܬܚܢܩܬ. ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܕܪܥܝܢ ܠܗܝ ܕܗܘܬ܆ ܥܪܩܘ 34
ܘܐܘܕܥܘ ܒܡܕܝܢܬܐ ܘܒܩܘܪ̈ܝܐ. ܢܦܩܘ ܕܝܢ ܠܡܚܙܐ 35

ab homine. Temporibus enim multis arripiebat eum: et vinciebatur catenis, et compedibus cuſtodiebatur: et quum rumperet
30 vincula, agitabatur † a dæmonio in deſerta. Interrogavit eum autem Jeſus, dicens, Quod tibi eſt nomen? Ipſe autem dixit,
31 Legio: quia dæmonia multa ingreſſa erant in eum. Et rogabant
32 eum, ne imperaret iis in abyſſum ire. Erat autem ibi grex porcorum multorum paſcentium in monte: et rogabant eum ut
33 permitteret iis in illos ingredi: et permiſit iis. Quum egreſſa eſſent autem dæmonia ex homine, ingreſſa ſunt in porcos: et cepit impetum grex ille ex adverſo rupis in mare, et ſuffocatus
34 eſt. Quum vidiſſent autem paſcentes id quod factum eſt, fuge-
35 runt, et nunciaverunt in civitatem et in agros. Exierunt autem

1 ܡܢ ܕܝܘܐ] In margine MSti ܡܢ ܕܝܘ̈ܐ
† a dæmonio] Lectio marg. A dæmoniis.

ܠܗܝ ܕܗܘܬ. ܘܐܬܘ ܠܘܬ ܝܫܘܥ܆ ܘܐܫܟܚܘܗܝ ܕܝܬܒ
ܠܒܪܢܫܐ ܗܘ ܕܡܢܗ ܗܢܘܢ ܕܝ̈ܘܐ ܢܦܩܘ܆ ܟܕ ܠܒܝܫ
ܘܡܦܟܪ ܠܘܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܕܝܫܘܥ ܘܕܚܠܘ. ܐܘܕܥܘ ܠܗܘܢ ܕܝܢ 36
ܐܦ ܗܢܘܢ ܕܚܙܘ܆ ܐܝܟܢܐ ܐܬܦܪܩ ܗܘ ܕܐܬܕܝܘ. ܘܐܦܝܣܗ 37
ܟܠܗ ܣܘܓܐܐ ܕܦܝܪܝܟܘܪܐ ܕܓܕܪ̈ܝܐ ܠܡܐܙܠ ܡܢܗܘܢ. ܡܛܠ
ܕܒܕܚܠܬܐ ܪܒܬܐ ܐܚܝܕܝܢ ܗܘܘ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܣܠܩ ܠܐܠܦܐ
ܗܦܟ܀ ܡܬܟܫܦ ܗܘܐ ܠܗ ܕܝܢ ܓܒܪܐ ܗܘ ܕܡܢܗ ܢܦܩܘ 38
ܗܢܘܢ ܕܝ̈ܘܐ ܠܡܗܘܐ ܥܡܗ. [1]ܫܪܝܗ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ܆
ܗܦܘܟ ܠܒܝܬܟ ܕܝܠܟ܆ ܘܐܫܬܥܐ ܟܠܗܝܢ ∸ܗܠܝܢ ✓ 39
ܕܥܒܕ ܠܟ ܐܠܗܐ. ܘܐܙܠ ܒܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ܆ ܟܕ ܡܟܪܙ
ܒܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܥܒܕ ܠܗ ܝܫܘܥ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ ܗܦܟ 40
ܝܫܘܥ ܩܒܠܗ ܟܢܫܐ. ܣܟܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܟܠܗܘܢ

videre id quod factum eſt, et venerunt ad Jeſum, et invenerunt ſedentem hominem illum, ex quo dæmonia exierant, veſtitum te ſana mente præditum, ad pedes Jeſu : et timuerunt. Nunciave- 36 runt illis autem etiam ii qui viderant, quomodo ſervatus eſſet dæmoniacus. Et rogavit eum tota multitudo circumjacentis re- 37 gionis Gadaræorum, abire ab illis : quia timore magno tenebantur. Ipſe autem quum aſcendiſſet in navim, reverſus eſt. Roga- 38 bat eum autem vir ille ex quo exierant dæmonia, ut eſſet eum eo : † dimiſit eum autem Jeſus, dicens, Revertere domum tuam, et 39 narra omnia ∸ ea ✓ quæ fecit tibi Deus. Et abiit per totam urbem prædicans omnia ea quæ feciſſet illi Jeſus. Factum eſt autem 40 quum reverſus eſſet Jeſus, excepit eum turba : erant enim omnes

---

1 ܫܪܝܗ] In margine MSti ܫܕܪܗ

† dimiſit eum] Lectio marg. Miſit eum.

41 ܕܡܣܟܝܢ ܠܗ܀ ܘܗܐ ܐܬܐ ܓܒܪܐ ܕܫܡܗ ܗܘܐ ܝܐܝܪܘܣ܆ ܘܗܘ
ܪܝܫܐ ܕܟܢܘܫܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ܆ ܘܟܕ ܢܦܠ ܠܘܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ
42 ܕܝܫܘܥ܆ ܡܬܟܫܦ ܗܘܐ ܠܗ ܕܢܥܘܠ ܠܒܝܬܗ܂ ܡܛܠ
ܕܒܪܬܐ ܝܚܝܕܝܬܐ ܐܝܬ ܗܘܬ ܠܗ܆ ܐܝܟ ܒܪܬ ܫ̈ܢܝܐ ܬܪܬܥܣܪܐ܂
ܘܗܝ ܡܝܬܐ ܗܘܬ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܐܙܠ ܗܘܐ܆ ܟܢ̈ܫܐ ܚܒܨܝܢ ܗܘܘ
43 ܠܗ܂ ܘܐܢܬܬܐ ܕܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܒܡܪܕܝܬܐ ܕܕܡܐ ܡܢ ܫ̈ܢܝܐ
ܬܪܬܥܣܪܐ܆ ܗܝ ܐܝܕܐ ܕܟܕ ܠܐܣܘ̈ܬܐ ܐܦܩܬ ܟܠܗ ܩܢܝܢܗ܆ ܘܠܐ
44 ܐܫܟܚܬ ܕܡܢ ܐܢܫ ܠܡܬܐܣܝܘ܆ ܟܕ ܩܪܒܬ ܡܢ ܒܣܬܪܗ܆
ܓܫܬ ܒܟܢܦܐ ܕܡܐܢܗ܂ ܘܒܪ ܫܥܬܗ ܩܡܬ
45 ܡܪܕܝܬܐ ܕܕܡܗ܂ ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ܂ ܡܢܘ ܗܘ ܕܓܫܢܝ ܒܝ܂
ܟܕ ܟܦܪܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܟܠܗܘܢ܆ ܐܡܪ ܦܛܪܘܣ ܘܗܢܘܢ
ܕܥܡܗ܂ ܪܒܢ܆ ܟܢ̈ܫܐ ܐܠܨܝܢ ܠܟ ܘܚܒܨܝܢ܆ ܘܐܡܪ ܐܢܬ܆

41 expectantes eum. Et ecce venit vir cujus nomen *erat* Jairus, et
ipſe princeps Synagogæ erat: et quum cecidiſſet ad pedes Jeſu,
42 rogabat eum ut ingrederetur domum ſuam: Quia filia unigenita
erat ei, quaſi nata annos duodecim, et ipſa moritura erat. Quum
43 autem iret, turbæ comprimebant eum. Et mulier quæ erat in
fluxu ſanguinis ab annis duodecim, quæ quum in medicos impen-
44 diſſet omnem ſubſtantiam ſuam, non potuit ab ullo ſanari: Quum
acceſſiſſet a tergo illius, tetigit fimbriam veſtimenti ejus: et con-
45 feſtim ſtetit fluxus ſanguinis ejus. Et dixit Jeſus, Quis eſt is qui
tetigit me? Quum negarent autem omnes, dixit Petrus, et illi qui
qui cum eo *erant*, Magiſter noſter, turbæ coarctant te, et premunt,

ܡܢܘ ܗܘ ܕܩܪܒ ܒܟ: ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ: ܩܪܒ ܒܝ 46
ܐܢܫ. ܐܢܐ ܓܝܪ ܝܕܥܬ ܠܚܝܠܐ ܕܢܦܩ ܡܢܝ. ܟܕ ܚܙܬ ܕܝܢ 47
ܐܢܬܬܐ ܕܠܐ ܛܥܬܗ: ܟܕ ܪܬܝܬܐ ܐܬܬ. ܘܟܕ ܢܦܠܬ ܩܕܡܘܗܝ:
ܕܡܛܠ ܐܝܕܐ ܥܠܬܐ ܩܪܒܬ ܒܗ ܐܘܕܥܬ ܠܗ ܩܕܡ
ܟܠܗ ܥܡܐ: ܘܐܬܐܣܝܬ ܒܗ̇ ܒܫܥܬܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ̇. 48
ܐܬܠܒܒܝ ܒܪܬܝ: ܗܝܡܢܘܬܟܝ ܐܚܝܬܟܝ ܙܠܝ ܒܫܠܡܐ܀
ܘܟܕ ܗܘ ܡܡܠܠ: ܐܬܐ ܐܢܫ ܡܢ ܕܪܝܫ ܟܢܘܫܬܐ ܕܐܡܪ ܠܗ: 49
ܕܡܝܬܐ ܠܗ̇ ܒܪܬܟ: ܠܐ ※ ܡܟܝܠ ↙ ܬܥܡܠ ܠܡܠܦܢܐ.
ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥ: ܥܢܐ ܟܕ ܠܗ ܐܡܪ. ܠܐ ܬܕܚܠ. 50
ܒܠܚܘܕ ܗܝܡܢ. ܘܡܬܦܪܩܐ. ܟܕ ܐܬܐ ܕܝܢ ܠܒܝܬܐ: 51
ܠܐ ܫܒܩ ܘܠܐ ܠܐܢܫ ܠܡܥܠ ܥܡܗ: ܐܠܐ ܐܢ ܠܦܛܪܘܣ
ܘܠܝܘܚܢܢ ܘܠܝܥܩܘܒ: ܘܠܐܒܘܗ̇ ܕܛܠܝܬܐ ܘܠܐܡܗ̇: ܒܟܝܢ 52
ܗܘܘ ܕܝܢ ܟܠܗܘܢ ܘܪܩܕܝܢ ܥܠܝܗ̇. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܠܐ

et dicis, Quis eſt is qui tetigit te? Ipſe autem Jeſus dixit, Tetigit 46
me aliquis: ego enim novi virtutem quæ exiit a me. Quum vidiſſet 47
autem mulier quod non fefelliſſet eum, tremens venit, et quum cecidiſſet ante eum, propter quam cauſam tetigiſſet eum, declaravit
ei coram omni populo, et quomodo ſanata eſſet eadem hora. Ipſe 48
autem dixit ei, Bono ſis animo, filia mea, fides tua ſervavit te:
abi in pace. Et dum ipſe loqueretur, venit quidam a principe 49
Synagogæ, dicens ei, Mortua eſt filia tua, ne ※ amplius ↙ vexes
magiſtrum. Jeſus autem quum audiviſſet, reſpondit, dicens ei, 50
Ne timeas: tantum crede, et ſervabitur. Quum veniſſet autem 51
in domum, non permiſit quenquam intrare cum eo, niſi Petrum,
et Johannem, et Jacobum, et patrem puellæ et matrem ejus.
Flebant autem omnes, et plangebant propter illam. Ipſe autem 52

ܬܒܟܘܢ [1] ܠܐ # ܓܝܪ ✓ ܡܝܬܬ # ܛܠܝܬܐ ✓܂ ܐܠܐ ܕܡܟܐ ܗܝ܂
53 ܘܓܚܟܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ ܕܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܕܡܝܬܬܐ ⁼ ܗܘܬ܂
54 ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܐܦܩ ܠܟܠܗܘܢ ܠܒܪ ܘܐܚܕܗ̇ ܒܐܝܕܗ̇܆ ܩܪܐ ܗ̇ ✓
55 ܟܕ ܐܡܪ܂ ܛܠܝܬܐ ܩܘܡܝ܂ ܘܗܦܟܬ ܪܘܚܗ̇ ܘܩܡܬ ܡܚܕܐ ܒܪ
56 ܫܥܬܗ̇܂ ܘܦܩܕ ܠܡܬܝܗܒܘ ܠܗ̇ ܠܡܐܟܠ܂ ܘܐܬܕܡܪܘ
ܐܒܗ̈ܝܗ̇܂ ܗܘ ܕܝܢ ܦܩܕ ܠܗܘܢ܆ ܕܠܐ ܠܐܢܫ ܢܐܡܪܘܢ ܗ̇ܝ
1 ܕܗܘܬ ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܩܪܐ ܠܬܪܥܣܪ ܫܠܝ̈ܚܐ ܝܗܒ ܠܗܘܢ ܚܝܠܐ CAP. IX.
2 ܘܫܘܠܛܢܐ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܕܝ̈ܘܐ ܘܟܘܪ̈ܗܢܐ ܠܡܐܣܝܘ܂ ܘܫܕܪ ܐܢܘܢ
ܠܡܟܪܙܘ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ܆ ܘܠܡܐܣܝܘ ܠܟܪ̈ܝܗܐ ܕܡܚܠܝܢ ܀
3 ܘܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ܂ ܠܐ ܡܕܡ ܬܫܩܠܘܢ ܠܐܘܪܚܐ܂ ܠܐ ܚܘܛܪܐ ܘܠܐ
ܡܪܣܘܦܐ܂ ܘܠܐ ܠܚܡܐ ܘܠܐ ܟܣܦܐ܂ ܘܠܐ ܡܢ ܬܪܝܢ

dixit, ne fleatis: non †≡ enim ✓ mortua eſt # puella ✓, ſed dormit. 53 54 Et deridebant eum, quia ſciebant quod mortua eſſet. Ipſe autem quum ejeciſſet omnes foras, et apprehendiſſet eam manu 55 ejus, vocavit ⁼ eam ✓, dicens, Puella Surge. Et reverſus eſt ſpiritus ejus, et ſurrexit eadem hora: et præcepit dare ei ad comedendum. 56 Et obſtupuerunt parentes ejus: ille autem præcepit iis, ut nemini 1 dicerent id quod factum erat. Quum autem advocaſſet duodecim Apoſtolos, dedit iis virtutem et poteſtatem in omnia dæmonia, et 2 morbos ſanandi. Et miſit illos prædicare regnum Dei, et ſanare 3 infirmos. Et dixit ad eos, Nihil tuleritis ad iter, non virgam, neque marſupium, neque panem, neque argentum: neque ſinguli CAP. IX.

[1] ܠܐ # ܓܝܪ ✓ ܡܝܬܬ # ܛܠܝܬܐ ✓] In margine MSti ܓܝܪ ܛܠܝܬܐ܂ ܠܐ ܒܟܠ ܨܚܚܐ ܡܫܬܟܚ܀

† non # enim ✓ mortua eſt # puella ✓] Marg. "Enim—puella" non in omni exemplari invenitur.

4 ܟܘܬܝ̈ܢܝܬܐ ܢܗܘܝܢ ܠܟܘܢ܀ ܘܠܐܝܢܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܐܘ ܒܝܬܐ
5 ܕܬܥܠܘܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܬܡܢ ܒܝܬܘ ܘܡܢ ܬܡܢ ܦܘܩܘ. ܘܐܝܠܝܢ
ܕܐܢ ܠܐ ܡܩܒܠܝܢ ܠܟܘܢ܆ ܟܕ ܢܦܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ
ܗܝ܆ ܐܦ ܚܠܐ ܗܘ ܕܡܢ ܪ̈ܓܠܝܟܘܢ ܢܦܨܘ ܠܣܗܕܘܬܐ ܥܠܝܗܘܢ܀
6 ܟܕ ܢܦܩܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ. ܡܬܟܪܟܝܢ ܗܘܘ ܒܩܘܪ̈ܝܐ ܟܕ ܡܣܒܪܝܢ
7 ܘܡܐܣܝܢ ܒܟܠܕܘܟ܀ ܫܡܥ ܕܝܢ ܗܪܘܕܣ ܗܘ ܛܛܪܐܪܟܐ
ܗܠܝܢ ܕܗܘܝܢ ܗܘ̈ܝ ܡܢܗ ܟܠܗܝܢ܆ ܘܡܬܬܥܝܩ ܗܘܐ ܡܛܠ
8 ܕܡܬܐܡܪܐ ܗܘܬ ܡܢ ܐ̈ܢܫܝܢ܆ ܕܝܘܚܢܢ ܩܡ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ܆ ܡܢ
ܐ̈ܢܫܝܢ ܕܝܢ. ܕܐܠܝܐ ܐܬܚܙܝ. ܡܢ ܐ̈ܚܪܢܐ ܕܝܢ. ܕܢܒܝܐ ܚܕ
9 ܡܢ ܩܕܡܝܐ ܩܡ. ܘܐܡܪ ܗܪܘܕܣ. ܕܝܘܚܢܢ ܐܢܐ
ܦܣܩܬ ܪܫܗ. ܡܢܘ ܕܝܢ ܐܝܬܘܗܝ ܗܢܐ ܕܡܛܠܬܗ ܐܢܐ
ܫܡܥ ܐܢܐ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ܆ ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܠܡܚܙܝܘܗܝ.
10 ܘܟܕ ܗܦܟܘ ܫܠܝ̈ܚܐ܆ ܐܫܬܥܝܘ ܠܗ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ

duas tunicas habeatis. Et in quamcunque civitatem aut domum 4
intraveritis, ibi manete, et inde exite. Et quicunque non exce- 5
perint vos, quum egrediemini ex civitate illa, etiam pulverem a
pedibus veſtris excutite in teſtimonium adverſus eos. Quum 6
egrederentur autem circuibant per pagos, evangelizantes et ſanantes
in omni loco. Audivit autem Herodes tetrarcha quæ facta fuerant 7
ab eo omnia: et hæſitabat, quia dicebatur a quibuſdam, quod
Johannes ſurrexiſſet a mortuis: A quibuſdam autem, quod Elias 8
apparuiſſet; ab aliis autem, quod propheta quidam ex antiquis
ſurrexiſſet. Et dixit Herodes, Johannis ego amputavi caput: 9
quis autem eſt hic, de quo ego audio talia? Et quærebat videre
eum. Et quum reverſi eſſent Apoſtoli, narraverunt ei omnia 10
quæ fecerant. Et quum duxiſſet eos ſeorſim, ſeceſſit in locum

ܕܥܒܕܘ܀ ܘܟܕ ܕܒܪ ܐܢܘܢ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ܇ ܥܪܩ ܠܕܘܟܬܐ
ܡܕܒܪܝܬܐ܆ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܒܝܬ ܨܝܕܐ. ܟܢ̈ܫܐ ܕܝܢ ܟܕ ܝܕܥܘ 11
ܢܩܦܘܗܝ. ܘܟܕ ܩܒܠ ܐܢܘܢ܇ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܡܛܠ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܠܗܠܝܢ ܕܣܘܢܩܢܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ
ܕܐܣܝܘܬܐ ܡܐܣܐ ܗܘܐ. ܝܘܡܐ ܕܝܢ ܫܪܝ ܗܘܐ ܠܡܨܠܘ܀ ܟܕ 12
ܕܝܢ ܩܪܒܘ ܗܢܘܢ ܬܪܥܣܪ ܐܡܪܘ ܠܗ. ܫܪܝܗܝ ܠܟܢܫܐ܆
ܐܝܟܢܐ ܕܟܕ ܢܐܙܠܘܢ ܠܩܘܪ̈ܝܐ ܕܚܘܕܪܐ ܘܠܐܓܘ̈ܪܣܐ܆ ܢܫܪܘܢ
ܘܢܫܟܚܘܢ ܙܘܕܐ. ܡܛܠ ܕܗܪܟܐ ܒܕܘܟܬܐ ܡܕܒܪܝܬܐ ܐܝܬܝܢ.
ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬܗܘܢ. ܗܒܘ ܠܗܘܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܟܠ. ܗܢܘܢ 13
ܕܝܢ ܐܡܪܘ. ܠܝܬ ܠܢ ܝܬܝܪ ܡܢ ܚܡܫܐ ܠܚ̈ܡܝܢ ܘܬܪܝܢ ܢܘ̈ܢܝܢ܇
ܐܠܐ ܐܢ ܢܐܙܠ ܚܢܢ ܢܙܒܢ ܠܟܠܗ ܥܡܐ ܗܢܐ ܡܐܟܘ̈ܠܬܐ.
ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܐܝܟ ܚܡܫܐ ܐܠ̈ܦܝܢ ܓܒܪ̈ܐ. ܐܡܪ 14
ܕܝܢ ܠܘܬ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܣܬܡܟܘ ܐܢܘܢ ܣܡܘ̈ܟܐ ܡܢ
ܚܡܫܝܢ. ܘܥܒܕܘ ܗܟܢܐ. ܘܐܣܬܡܟܘ ܠܟܠܗܘܢ. 15

11 deſertum urbis vocatæ Bethſaidæ. Turbæ autem quum cognoviſſent, ſequutæ ſunt eum: et quum excepiſſet eos, loquebatur iis de regno Dei; et illos, qui opus habebant ſanatione, ſanabat.
12 Dies autem cœperat inclinare. Quum autem acceſſiſſent duodecim, dixerunt ei, Dimitte turbam, ut abeuntes in pagos qui *ſunt* in circuitu, et agros, divertant, et inveniant cibum: quia hic in
13 loco deſerto ſumus. Dixit autem ad eos, Date iis vos ad comedendum. Ipſi autem dixerunt, Non habemus plus quam quinque panes, et duos piſces, niſi abeamus nos *et* emamus omni populo
14 huic eſcas: Erant enim quaſi quinquies mille viri. Dixit autem ad diſcipulos ſuos, Diſcumbere facite illos diſcubitus per quin-
15 quagenos. Et fecerunt ita: et diſcumbere fecerunt omnes,

ܟܕ ܕܝܢ ܢܣܒ ܠܗܠܝܢ ܠܚܡܫܐ ܠܚ̈ܡܐ ܘܠܬܪܝܗܘܢ ܢܘ̈ܢܐ: 16
ܟܕ ܚܪ ܒܫܡܝܐ ܒܪܟ ܐܢܘܢ: ܘܩܨܐ ܘܝܗܒ ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ
※ ܕܝܠܗ ✓ ܠܡܣܡ ܠܟܢ̈ܫܐ. ܘܐܟܠܘ ܘܣܒܥܘ ܟܠܗܘܢ. 17
ܘܐܫܩܠܘ ܗܘ ܡܕܡ ܕܝܬܪ ܠܗܘܢ: ܬܪܥܣܪ ܩܘ̈ܦܝܢܐ ܕܩܨ̈ܝܐ܀
ܘܗܘܐ ܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܡܨܠܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ: ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ 18
ܥܡܗ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܘܫܐܠ ܐܢܘܢ ܟܕ ܐܡܪ: ܡܢܘ ܐܡܪܝܢ ܠܝ 19
ܟܢ̈ܫܐ ܕܐܝܬܝ: ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܘ ܐܡܪܘ: ※ ܗܢܘܢ ܡܢ ✓
ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ. ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ ܐܠܝܐ. ※ ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ ܐܪܡܝܐ ✓.
ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ ܕܢܒܝܐ ܐܢܫ ܡܢ ܩܕܡ̈ܝܐ ܩܡ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗܘܢ. 20
ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܡܢܘ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܝܬܝ. ܟܕ ܥܢܐ ܕܝܢ
ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ. ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܕܐܠܗܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܟܐܐ 21
ܒܗܘܢ. ܦܩܕ ÷ ܠܗܘܢ ✓ ܕܠܐ ܠܐܢܫ ܢܐܡܪܘܢ ܗܕܐ. ܟܕ 22
ܐܡܪ ܕܘܠܐ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܠܡܚܫ. ܘܠܡܣܬܠܠܘ
ܡܢ ܩܫ̈ܝܫܐ ܘܪܒ̈ܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܣܦܪ̈ܐ ܘܠܡܬܩܛܠܘ: ܘܒܝܘܡܐ

Quum autem accepiſſet quinque panes et duos piſces, *et* intuitus 16
eſſet in cœlum, benedixit iis, et fregit, et dedit diſcipulis ※ ſuis ✓
apponere turbis. Et comederunt, et ſaturati ſunt omnes: et 17
ſuſtulerunt id quod ſuperfuit iis, duodecim cophinos fragmentorum. Et factum eſt, quum eſſet orans ſolus, erant cum eo 18
diſcipuli ejus: et interrogavit eos, dicens, Quem dicunt me
turbæ eſſe? Ipſi autem reſpondentes dixerunt, ※ Hi quidem ✓, 19
Johannem Baptiſtam; alii autem, Eliam; ※ alii autem, Jeremiam ✓; alii autem, quod propheta quidam ex antiquis ſurrexit.
Dixit autem iis, Vos autem quem dicitis me eſſe? Reſpondens 20
autem Petrus dixit, Chriſtum Dei. Ipſe autem quum increpaſſet 21
eos, præcepit ÷ iis ✓, ut nemini dicerent hoc: Dicens, quod 22
oportet Filium hominis multa pati, et reprobari a ſenioribus, et

ܠܬܠܝܬܝܐ ܠܡܩܡܘ܀ ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ ܠܘܬ ܟܠܗܘܢ܂ ܐܢ ܐܢܫ 23
ܨܒܐ ܠܡܐܬܐ ܒܬܪܝ ܢܟܦܘܪ ܗܘ ܒܗ܂ ܘܢܫܩܘܠ ܙܩܝܦܗ
⁜¹ܟܠܝܘܡ ↙ ܘܢܐܬܐ ܒܬܪܝ܂ ܗܘ ܓܝܪ ܕܐܢ ܨܒܐ ܢܦܫܐ ܕܝܠܗ 24
ܠܡܫܘܙܒܘ ܢܘܒܕܝܗ̇܂ ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܘܒܕ ܢܦܫܐ ܕܝܠܗ
ܡܛܠܬܝ܂ ܗܢܐ ܢܫܘܙܒܝܗ̇܂ ܡܢܐ ܓܝܪ ܡܬܝܬܪ ܒܪܢܫܐ܂ ܟܕ 25
ܝܬܪ ܥܠܡܐ ܟܠܗ܂ ܗܘ ܠܗ ܕܝܢ ܐܘܒܕ ܐܘ ܚܣܪ܀ ܗܘ 26
ܓܝܪ ܕܐܢ ܢܒܗܬ ܡܢܝ ܘܡܢ ܡܠܝ ܕܝܠܝ܂ ܡܢܗ ܗܢܐ ܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ ܢܒܗܬ܂ ܡܐ ܕܐܬܐ ܒܫܘܒܚܗ ܕܝܠܗ ܘܕܐܒܐ
ܘܕܡܠܐܟܐ ܩܕܝܫܐ܀ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ ܫܪܝܪܐܝܬ܂ ܕܐܝܬ 27
ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܗܪܟܐ ܩܝܡܝܢ܂ ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܢܛܥܡܘܢ ܡܘܬܐ܂ ܥܕܡܐ
ܕܢܚܙܘܢ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ 28

principibus ſacerdotum, et ſcribis, et occidi, et die tertio
23 reſurgere. Dicebat autem ad omnes, Si quis vult venire
poſt me, abneget ſeipſum, et tollat crucem ſuam † ⁜ quotidie ↙,
24 et ſequatur me. Quicunque enim voluerit animam ſuam
ſervare, perdet eam; qui autem perdiderit animam ſuam
25 propter me, hic ſervabit eam. Quid enim proficiet homo,
quum lucratus fuerit mundum totum, ſeipſum autem perdiderit,
26 aut *ſui* detrimentum fecerit? Quemcunque enim puduerit mei,
27 et ſermonum meorum, ejus Filius hominis pudebit, quum venerit
in gloria ſua, et Patris, et Angelorum ſanctorum. Dico autem
28 vobis vere, quod ſunt quidam ex his qui hic aſtant, qui non
guſtabunt mortem uſquedum viderint regnum Dei. Factum eſt

[1] ⁜ ܟܠܝܘܡ ↙] In margine MSti ܟܠܝܘܡ܂ ܠܐ ܒܟܠܗܘܢ ܨܚܚܐ ܡܫܬܟܚ܀

† ⁜ quotidie ↙] Marg. "Quotidie" non in omnibus exemplaribus invenitur.

ܐܝܟ ܝ̈ܘܡܬܐ ܬܡܢܝܐ܆ ܟܕ ܕܒܪ ܠܦܛܪܘܣ ܘܠܝܘܚܢܢ
29 ܘܠܝܥܩܘܒ܆ ܣܠܩ ܠܛܘܪܐ ܠܡܨܠܝܘ. ܘܗܘܐ ܟܕ ܗܘ ܡܨܠܐ܆
ܚܙܘܐ ܕܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܗ ܐܚܪܢܐ. ܘ※ܐܫܬܚܠܦ✓ ܠܒܘܫܗ ※ܘܗܘܐ✓
30 ܚܘܪܐ ܕܡܒܪܩ. ܘܗܐ ܓܒܪ̈ܐ ܬܪܝܢ ܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ܆
31 ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܡܘܫܐ ܘܐܠܝܐ܆ ܗܢܘܢ
ܕܐܬܚܙܝܘ ܒܫܘܒܚܐ. ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܘ. ܡܦܩܢܐ
ܕܝܠܗ ܗܘ ܕܥܬܝܕ ܗܘܐ ܠܡܫܡܠܝܘ ܒܐܘܪܫܠܡ.
32 ܦܛܪܘܣ ܕܝܢ ܘܗܢܘܢ ܕܥܡܗ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܕܝܩܝܪܝܢ
ܒܫܢܬܐ. ܟܕ ܐܬܬܥܝܪܘ ܕܝܢ ܚܙܘ ܠܫܘܒܚܗ ܕܝܠܗ܆
33 ܘܠܬܪܝܢ ܓܒܪ̈ܐ ܕܩܝܡܝܢ ܥܡܗ. ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܦܪܫܝܢ
ܗܘܘ ܡܢܗ܆ ܐܡܪ ܦܛܪܘܣ ܠܘܬ ܝܫܘܥ. ܪܒܢ܆ ܕܫܦܝܪ
ܐܝܬܘܗܝ ܠܢ ܕܗܪܟܐ ܢܗܘܐ ܐܢܚܢ. ܘܢܥܒܕ ܡܛܠ̈ܠܐ ܬܠܬܐ.
ܚܕ ܠܟ ܘܚܕ ܠܡܘܫܐ ܘܚܕ ܠܐܠܝܐ. ܟܕ ܠܐ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܢ
34 ܕܐܡܪ. ܟܕ ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܐܡܪ ܗܘܐ܆ ܗܘܬ ܥܢܢܐ ܘܐܛܠܠ

autem poſt verba hæc, quaſi dies octo, quum aſſumpſiſſet Petrum,
et Johannem, et Jacobum, aſcendit in montem ad orandum. Et 29
factus eſt, quum ipſe oraret, aſpectus vultus ejus alius, et ※ mutatus eſt ✓ veſtitus ejus, ※ et factus eſt ✓ albus refulgens. Et ecce 30
viri duo loquebantur cum eo, qui erant Moſes et Elias, Qui 31
conſpecti ſunt in gloria. Dicebant autem, quum veniſſent, exitum
ejus quem futurus erat implere Hieroſolymæ. Petrus autem et 32
illi qui cum eo, erant gravati ſomno: quum experrecti eſſent
autem, viderunt gloriam ejus, et duos viros ſtantes cum eo. Et 33
factum eſt, quum diſcederent ab eo, dixit Petrus ad Jeſum, Magiſter noſter, bonum eſt nobis ut hic ſimus: et faciamus tabernacula tria, unum tibi, et unum Moſi, et unum Eliæ: quum non
ſciret quid diceret. Quum hæc autem diceret, facta eſt nubes, et 34

ܒܗܘܢ. ܕܚܠܘ ܕܝܢ ܟܕ ܗܢܘܢ ܥܠܘ ܠܥܢܢܐ. ܘܩܠܐ ܗܘܐ 35
ܡܢ ܥܢܢܐ ܕܐܡܪ: ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܝ ܕܝܠܝ ܗܘ [1]ܚܒܝܒܐ.
ܠܗ ܫܡܥܘ. ܘܟܕ ܗܘܐ ܩܠܐ: ܐܫܬܟܚ ܝܫܘܥ ܒܠܚܘܕܘܗܝ: 36
ܘܗܢܘܢ ܫܬܩܘ. ܘܠܐܢܫ ܠܐ ܐܘܕܥܘ ܒܗܢܘܢ ܝܘܡܬܐ. ܘܠܐ ܡܕܡ
ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܚܙܘ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܝܘܡܐ ܕܒܬܪܗ: ܟܕ ܗܢܘܢ 37
ܢܚܬܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܛܘܪܐ: ܦܓܥ ܒܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ܀ ܘܗܐ 38
ܓܒܪܐ ܡܢ ܟܢܫܐ ܐܙܥܩ ܟܕ ܐܡܪ: ܡܠܦܢܐ: ܡܬܟܫܦ
ܐܢܐ ܠܟ: ܚܘܪ ܒܒܪܝ ܕܝܠܝ. ܡܛܠ ܕܝܚܝܕܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܝ:
ܘܗܐ ܪܘܚܐ ܢܫܩܠ ܠܗ ܘܡܢ ܫܠܝ ܩܥܐ: ܘܡܫܪܩܐ ܠܗ ܥܡ 39
ܪܘܥܐ. ܘܠܥܣܩܝ ܡܫܬܢܐ ܡܢܗ ܡܐ ܕܪܥܥܬܗ.
ܘܒܥܝܬ ܠܬܠܡܝܕܝܟ ܕܢܦܩܘܢܝܗܝ: ܘܠܐ 40
* ω ܐܫܟܚܘ܀ ܥܢܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ. *ܐܘ ܕܪܐ ܠܐ ܡܗܝܡܢܐ 41

obumbravit eos: timuerunt autem dum illi ingrederentur in nu-
35 bem. Et vox facta eſt de nube, dicens, Hic eſt Filius meus
36 † dilectus: ipſum audite. Et quum facta eſt vox, inventus eſt
Jeſus ſolus: et ipſi ſiluerunt, et nemini nunciaverunt in illis die-
37 bus quicquam ex iis quæ viderant. Factum eſt autem die ſe-
quenti, quum ipſi deſcenderent de monte, occurrit ei turba multa.
38 Et ecce vir de turba exclamavit, dicens, Magiſter, rogo te, reſpice
39 in filium meum, quia unigenitus eſt mihi. Et ecce ſpiritus ſumit
eum, et repente exclamat, et diſcerpit eum cum ſpuma, et vix
40 diſcedit ab eo, poſtquam contrivit eum. Et rogavi diſcipulos
41 tuos, ut ejicerent eum, et non potuerunt. Reſpondens autem

---

[1] ܚܒܝܒܐ] In margine MSti ܓܒܝܐ

† dilectus] Lectio marg. Electus.

ܘܡܥܩܡܬܐ܂ ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܐܗܘܐ ܠܘܬܟܘܢ܂ ܘܐܣܝܒܪܟܘܢ܂
42 ܩܪܒܝܗܝ ※ ܠܘܬܝ ✓ ܠܒܪܟ ܠܗܪܟܐ܂ ܟܕ ܕܝܢ ܥܕܟܝܠ
ܡܬܩܪܒ ܗܘܐ܂ ܐܪܡܝܗ ܕܝܘܐ ܗܘ܂ ܘܫܚܩܗ܂ ܟܐܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ
ܒܪܘܚܐ ܗܝ ܛܢܦܬܐ܂ ܘܐܣܝܗ ܠܛܠܝܐ ܘܝܗܒܗ ܠܐܒܘܗܝ܀
43 ܬܡܝܗܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܟܠܗܘܢ ܥܠ ܪܒܘܬܗ ܕܐܠܗܐ܂ ܟܕ ܕܝܢ
ܟܠܗܘܢ ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܥܒܕ ܗܘܐ
44 ܝܫܘܥ܂ ܐܡܪ ܠܘܬ ܬܠܡ̈ܝܕܘܗܝ܂ ܣܝܡܘ ܐܢܬܘܢ ܒܐܕ̈ܢܐ
ܕܝܠܟܘܢ ܠܡܠܐ ܗܠܝܢ܂ ܗܘ ܓܝܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ܂ ܥܬܝܕ
45 ܠܡܫܬܠܡܘ ܒܐܝ̈ܕܝܐ ܕܒܢ̈ܝܢܫܐ ܚ̈ܛܝܐ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܠܐ
ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܠܡܠܬܐ ܗܕܐ܂ ܘܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܕܡܟܣܝܐ
ܡܢܗܘܢ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܪܓܫܘܢ ܒܗ܂ ܘܕܚܠܝܢ ܗܘܘ
46 ܠܡܫܐܠܘܬܗ ܡܛܠ ܡܠܬܐ ܗܕܐ܀ ܥܠ ܕܝܢ ܚܘܫܒܐ
47 ܒܗܘܢ܂ ܕܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܡܢܗܘܢ ܪܒ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ
ܟܕ ܝܕܥ ܚܘܫܒܐ ܕܠܒܗܘܢ܂ ܟܕ ܢܣܒ ܛܠܝܐ ܐܩܝܡܗ ܠܘܬܗ܂

Jeſus dixit, O generatio incredula, et perverſa, uſquequo ero apud vos, et tolerabo vos? adducito ※ ad me ✓ filium tuum huc. Quum autem adhuc accederet, dejecit eum dæmonium, et contudit eum: objurgavit autem Jeſus ſpiritum impurum, et ſanavit puerum, et dedit eum patri ejus. Mirabantur autem omnes ſuper magnificentia Dei. Quum autem omnes mirabantur ſuper omnibus quæ faciebat Jeſus, dixit ad diſcipulos ſuos, Reponite vos in aures veſtras ſermones iſtos: Filius enim hominis futurus eſt tradi in manus hominum peccatorum. Ipſi autem ignorabant ſermonem hunc; et erat occultus ab iis, et non ſenſerunt illum: et timuerunt interrogare eum de ſermone hoc. Intravit autem cogitatio in eos, quis eſſet ex iis maximus. Ipſe autem Jeſus quum cognoviſſet cogitationem cordis eorum, aſſumens puerum

42 43 44 45 46 47

48 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܘ ܕܐܢ ܢܩܒܠ ܠܛܠܝܐ ܗܢܐ ܒܫܡܐ ܕܝܠܝ.
ܠܝ ܡܩܒܠ. ܘܗܘ ܕܐܢ ܠܝ ܢܩܒܠ: ܡܩܒܠ ܠܗܘ
ܕܫܕܪܢܝ. ܗܘ ܓܝܪ ܕܐܝܬܘܗܝ ܕܙܥܘܪ ܒܟܠܟܘܢ: ܗܢܐ
49 ܢܗܘܐ ܪܒܐ܀ ܥܢܐ ܕܝܢ ܝܘܚܢܢ ܐܡܪ. [1]ܪܒܢ: ܚܙܝܢܢ ܚܕ
ܠܐܢܫ ܕܒܫܡܟ ܡܦܩ ܕܝܘܐ: ܘܟܠܝܢܢܝܗܝ. ܡܛܠ ܕܠܐ
50 ܢܩܦ ܥܡܢ: [2]ܘܐܡܪ ܠܘܬܗ ܝܫܘܥ. ܠܐ ܬܟܠܘܢ. ※[3]ܠܐ ܓܝܪ
ܐܝܬܘܗܝ ܠܘܩܒܠܟܘܢ↙. ܗܘ ܓܝܪ ܕܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܘܩܒܠܟܘܢ
51 ܚܠܦܝܟܘܢ ܐܝܬܘܗܝ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܕܟܕ ܡܬܡܠܝܢ ܝܘܡܬܐ
ܕܡܣܬܠܩܢܘܬܗ: ܘܗܘ ܫܪܪ ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܗ ܠܡܐܙܠ ܠܐܘܪܫܠܡ.
52 ܘܫܕܪ ܡܠܐܟܐ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܗ. ܘܟܕ ܐܙܠܘ: ܥܠܘ

48 ſtatuit eum juxta ſe. Et dicit iis, Quicunque exceperit puerum hunc in nomine meo, me excipit; et quicunque me exceperit, excipit eum qui miſit me: qui enim eſt minimus inter vos omnes,
49 hic erit maximus. Reſpondens autem Johannes dixit, † Domine noſter, vidimus quendam in nomine tuo ejicientem dæmonia, et
50 prohibuimus ei, quia non ſequutus eſt nobiſcum. ‡ Et dixit ad eum Jeſus, Ne prohibeatis, ‖ ※non enim eſt adverſus vos ↙:
51 qui enim non eſt adverſus vos, pro vobis eſt. Factum eſt autem quum implerentur dies aſſumptionis ejus, et ipſe firmavit faciem
52 ſuam ad eundum Hieroſolymam. Et miſit nuncios ante faciem

1 ܪܒܢ] In margine MSti ܡܠܦܢܐ
2 ܘܐܡܪ ܠܘܬܗ] ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗܘܢ
3 ※ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ] ܠܘ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܠܘܩܒܠܟܘܢ.
ܠܘܩܒܠܟܘܢ↙ ܠܘ ܒܟܠܗܘܢ ܨܚܚܐ ܡܫܬܟܚ܀

† Domine noſter] Lectio marg. Magiſter.
‡ et dixit ad eum] Dixit autem iis.
‖ ※ non enim eſt adverſus vos ↙] "Non enim eſt adverſus vos" non in omnibus exemplaribus invenitur.

53 ܠܩܪܝܬܐ ܕܫܡܪܝܐ ܐܝܟܢܐ ܕܢܛܝܒܘܢ ܠܗ. ܘܠܐ ܩܒܠܘܗܝ܆
ܡܛܠ ܕܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܗ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܐܙܠ ܠܐܘܪܫܠܡ.
54 ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܝܥܩܘܒ ܘܝܘܚܢܢ ܐܡܪܘ. ܡܪܝܐ܆
ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܢܐܡܪ ܕܬܚܘܬ ܢܘܪܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܘܬܐܟܘܠ ܐܢܘܢ܆
55 ܐܝܟ ܕܐܦ ܐܠܝܐ ܥܒܕ. ܟܕ ܐܬܗܦܟ ܕܝܢ ܟܐܐ ܒܗܘܢ ܘܐܡܪ.
56 ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܝܢܐ ܪܘܚܐ ܐܝܬܝܟܘܢ. ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ
ܠܐ ܐܬܐ ܠܡܘܒܕܘ ܢܦܫܬܐ ܕܒܢܝܢܫܐ ܐܠܐ ܠܡܦܪܩܘ. ܘܐܙܠܘ
57 ܠܩܪܝܬܐ ܐܚܪܬܐ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܕܟܕ ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܒܐܘܪܚܐ܆
ܐܡܪ ܐܢܫ ܠܘܬܗ. ܐܩܦ ܒܬܪܟ ܠܐܝܟܐ ܕܐܢ ܐܙܠܬ ܡܪܝܐ܇
58 ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܠܬܥܠܐ ܢܩܒܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ. ⁻ܘܠܦܪܚܬܐ
ܕܫܡܝܐ ܩܢܐ ܡܫܪܝܐ. ܒܪܗ ܕܝܢ ܕܐܢܫܐ ܠܝܬ ܠܗ ܐܝܟܐ
59 ܕܢܣܡܘܟ ܪܫܗ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܐܚܪܢܐ ܬܐ ܒܬܪܝ. ܗܘ
ܕܝܢ ܐܡܪ. ܡܪܝܐ ܐܦܣ ܠܝ ܕܐܙܠ ܩܕܡܐܝܬ ܐܩܒܪ ܠܐܒܐ

ſuam. Et quum profecti eſſent, ingreſſi ſunt in vicum Samarita-
norum, ut pararent ei. Et non receperunt eum, quia facies ejus 53
erat iens in Hieroſolymam. Quum vidiſſent autem diſcipuli ejus 54
Jacobus et Johannes, dixerunt, Domine, vis ut dicamus ut de-
ſcendat ignis e cœlo et conſumat eos, ſicut et Elias fecit? Quum 55
converſus eſſet autem, increpavit eos, et dixit, Neſcitis qualis
ſpiritus eſtis. Filius hominis non venit perdere animas hominum, 56
ſed ſervare. Et abierunt in vicum alium. Factum eſt autem dum 57
irent in via, dixit quidam ad eum, Sequar te quocunque abieris,
Domine. Et dixit ei Jeſus, Vulpes foveas habent, ⁻ et ↙ volu- 58
cres cœli nidos; Filius autem hominis non habet ubi reclinet
caput ſuum. Dixit autem ad alium, ſequere me: ille autem 59
dixit, Domine, permitte mihi ut abeam primum *et* ſepeliam

60 ܕܝܠܝ. ܐܡܪ ܠܗ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܫܒܘܩ ܠܡܝܬܐ ܩܒܪܝܢ
ܠܡܝܬܝܗܘܢ܀ ܐܢܬ ܕܝܢ ܟܕ ܐܙܠ ܐܢܬ܇ ܣܒܪ ܡܠܟܘܬܐ
61 ܕܐܠܗܐ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܐܦ ܐܚܪܢܐ. ܐܩܦ ܠܟ ܡܪܝܐ.. ܩܕܡܝܬ
62 ܕܝܢ ܐܦܤ ܠܝ ܕܐܫܬܐܠ ܠܗܘܢ ܕܒܒܝܬܐ ܕܝܠܝ. ܐܡܪ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܠܘܬܗ. ܠܐ ܐܢܫ ܪܡܐ ܐܝܕܗ ܥܠ ܦܕܢܐ ܘܚܐܪ
1 ܠܒܣܬܪܗ܇ ܦܫܝܛ ܐܝܬܘܗܝ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܀ ܒܬܪ ܕܝܢ CAP. X.
ܗܠܝܢ܇ ܚܘܝ ܡܪܝܐ ܐܦ ܐܚܪܢܐ ܫܒܥܝܢ܇ ܘܫܕܪ ܐܢܘܢ ܟܠ
ܬܪܝܢ ⁻ܬܪܝܢ ✓ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܗ. ܠܟܠ ܡܕܝܢܬܐ ܘܠܕܘܟܬܐ
2 ܐܝܟܐ ܕܥܬܝܕ ܗܘܐ ܗܘ [1]ܠܡܥܠ܀ ܐܡܪ ܗܘܐ [2]ܗܟܝܠ ܠܘܬܗܘܢ.
ܗܘ ܡܢ ܚܨܕܐ ܣܓܝܐ ܗܘ. ܦܥܠܐ ܕܝܢ ܙܥܘܪܝܢ. ܐܬܟܫܦܘ
ܗܟܝܠ ܠܡܪܗ ܕܚܨܕܐ܇ ܐܝܟܢܐ ܕܢܦܩ ܦܥܠܐ ܠܚܨܕܗ

60 patrem meum. Dixit ei autem Jeſus, ſine mortuos ſepelire mor-
61 tuos ſuos: tu autem abiens evangeliza regnum Dei. Dixit autem
etiam alius, Sequar te, Domine: primum autem permitte mihi
62 ut valedicam illis qui *ſunt* domi meæ. Dixit autem Jeſus ad eum,
Nemo admovens manum ſuam aratro, et reſpiciens retro ſe, aptus
1 eſt ad regnum Dei. Poſt autem hæc deſignavit Dominus et alios CAP. X.
ſeptuaginta, et miſit eos per ⁻duos ✓ ante faciem ſuam, in
2 omnem urbem et locum quo futurus erat ipſe † venire. Dicebat
‡ igitur ad eos, Ipſa quidem meſſis multa eſt, ipſi autem operarii
pauci: rogate igitur dominum meſſis, ut emittat operarios in

1 ܠܡܥܠ] In margine MSti ܠܡܥܠ
2 ܗܟܝܠ] ܕܝܢ
† venire] Lectio marg. Ingredi.
‡ igitur] Autem.

3 ܕܚܨܕܗ ܀ ܙܠܘ. ܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܐܝܟ ܐܡܪ̈ܐ
4 ܒܡܨܥܬܐ ܕܕܐܒ̈ܐ ܀ ܠܐ ܬܛܥܢܘܢ ܟܝܣܐ. ܠܐ ܡܪܣܘܦܐ. ܠܐ
5 ܡܣ̈ܐܢܐ. ܘܠܐ ܠܐܢܫ ܬܫܐܠܘܢ ܫܠܡܗ ܒܐܘܪܚܐ ܀ ܠܐܝܕܐ ܕܝܢ ܒܝܬܐ
6 ܕܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܩܕܡܐܝܬ ܐܡܪܘ ܫܠܡܐ ܠܒܝܬܐ ܗܢܐ. ܘܐܢ
ܢܗܘܐ ܐܢ ܬܡܢ ܒܪܐ ܕܫܠܡܐ. ܢܬܬܢܝܚ ܥܠܘܗܝ ܫܠܡܟܘܢ
7 ܕܝܠܟܘܢ. ܐܢ ܕܝܢ ܠܐ ܥܠܝܟܘܢ ܢܬܗܦܟ ܀ ܒܗ ܕܝܢ ܒܒܝܬܐ
ܗܘܘ ܟܕ ܐܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܫܬܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܝܠܗܘܢ.
ܫܘܐ ܓܝܪ ܦܥܠܐ ܕܢܣܒ ܐܓܪܗ. ܠܐ ܬܫܢܘܢ ܡܢ ܒܝܬܐ
8 ܠܒܝܬܐ ܀ ܘܠܐܝܕܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܝܢ ܕܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܡܩܒܠܝܢ
9 ܠܟܘܢ. ܐܟܘܠܘ ܗܠܝܢ ܕܡܬܬܣܝܡܢ ܠܟܘܢ. ܘܐܣܘ ܠܟܪܝܗܝܢ
ܕܒܗܘܢ ܒܗ. ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ. ܩܪܒܬ ܠܘܬܟܘܢ ܡܠܟܘܬܐ
10 ܕܐܠܗܐ ܀ ܠܐܝܕܐ ܕܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܢ ܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ
ܡܩܒܠܝܢ ܠܟܘܢ. ܟܕ ܢܦܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܦܠܛ̈ܝܬܐ[1] ܕܝܠܗ

messem suam. Ite, ecce ego mitto vos sicut agnos in medium lu- 3
porum. Ne portaveritis crumenam, non marsupium, non cal- 4
ceamenta: neque quenquam salutaveritis in via. In quamcunque 5
autem domum introieritis, primum dicite, Pax domui huic. Et 6
si fuerit ibi filius pacis, requiescet super illum pax vestra: si au-
tem non, ad vos revertetur. In eadem autem domo manete, 7
edentes et bibentes de iis *quæ* illorum *sunt:* dignus enim opera-
rius est mercede sua. Ne transeatis de domo in domum. Et in 8
quamcunque urbem introieritis, et exceperint vos, edite illa quæ
apposita fuerint vobis: Et sanate infirmos in ea, et dicite iis, 9
Appropinquavit ad vos regnum Dei. In quamcunque autem ur- 10
bem introieritis, et non exceperint vos, exeuntes in plateas ejus,

[1] ܠܦܠܛ̈ܝܬܐ In margine MSti ܠܦܠܛ̈ܝܬܐ: ܫܘܩܐ ܦܬܝܐ ܀

ܐܡܪܘ܂ ܕܐܦ ܚܠܐ ܕܕܒܩ ܠܢ ܡܢ ܡܕܝܢܬܟܘܢ ܒܪ̈ܓܠܝܢ 11
ܡܢܦܨܝܢ ܠܟܘܢ܂ ܒܪܡ ܗܕܐ ܕܥܘ܂ ܕܩܪܒܬ ܠܗ̇ ܠܘܬܟܘܢ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܂ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܠܣܕܘܡ ܒܝܘܡܐ ܗܘ 12
ܢܗܘܐ ܢܝܚ ܝܬܝܪ ܐܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܝ܀ ܘܝ ܠܟܝ ܟܘܪܐܙܝܢ.. 13
ܘܝ ܠܟܝ ܒܝܬܨܝܕܐ.. ܡܛܠ ܕܐܠܘ ܒܨܘܪ ܘܒܨܝܕܢ܂ ܗܘܘ ܚܝ̈ܠܐ
ܗܠܝܢ ܕܗܘܘ ܒܟܘܢ܆ ܡܢ ܩܕܝܡ ܒܣܩܐ ܘܒܩܛܡܐ ܟܕ ܝܬܒܝܢ
ܐܬܬܘܝܘ ܗܘܘ ܕܝܢ܂ ܒܪܡ ܠܨܘܪ ܘܠܨܝܕܢ܂ ܢܗܘܐ ܢܝܚ 14
ܝܬܝܪ ܒܕܝܢܐ ܐܘ ܠܟܘܢ܂ ܘܐܢܬܝ ܟܦܪܢܚܘܡ܆ ܗܝ ܕܥܕܡܐ 15
ܠܫܡܝܐ ܐܬܬܪܝܡܬܝ܆ ܥܕܡܐ ܠܫܝܘܠ ܬܬܬܚܬܝܢ܀ ܗܘ ܕܠܟܘܢ 16
ܫܡܥ ܠܝ ܫܡܥ܂ ܘܗܘ ܕܠܟܘܢ ܛܠܡ ܠܝ ܛܠܡ܂ ܗܘ ܕܝܢ
ܕܠܝ ܛܠܡ܆ ܛܠܡ ܠܗܘ ܕܫܕܪܢܝ܂ ܘܗܘ ܕܠܝ ܫܡܥ܆
ܫܡܥ ܠܗܘ ܕܫܕܪܢܝ܀ ܗܦܟܘ ܕܝܢ ܗܢܘܢ [1]ܫܒ̈ܥܝܢ ܥܡ 17

11 dicite, Etiam pulverem, qui adhæſit nobis ex urbe veſtra pedibus noſtris, abſtergimus vobis: attamen hoc ſcitote, quod
12 appropinquavit ad vos regnum Dei. Dico vobis, quod Sodomæ
13 die illo erit tolerabilius, quam civitati illi. Væ tibi Corazim, væ tibi Bethſaida: quia ſi in Tyro et Sidone factæ fuiſſent virtutes illæ quæ factæ ſunt in vobis, olim in ſacco et in cinere ſedentes
14 reſipuiſſent: Veruntamen Tyro et Sidoni erit tolerabilius in ju-
15 dicio, quam vobis. Et tu Capernaum, quæ uſque ad cœlum ex-
16 altata fuiſti, uſque ad infernum deprimeris. Qui vos audit, me audit; et qui vos ſpernit, me ſpernit: qui autem me ſpernit, ſpernit illum qui miſit me; et qui me audit, audit illum qui
17 miſit me. Reverſi ſunt autem † ſeptuaginta cum gaudio, dicentes,

[1] ܗܢܘܢ ܫܒ̈ܥܝܢ] In margine MSti ܘܬܪܝܢ (ܗܢܘܢ ܫܒ̈ܥܝܢ)

† ſeptuaginta] Lectio marg. (ſeptuaginta) Et duo.

ܒܚܕܘܬܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܪܢ ܐܦ ܕܝܘܐ ܡܫܬܥܒܕܝܢ ܠܢ ܒܫܡܐ
ܕܝܠܟ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗܘܢ. ܚܙܐ ܗܘܝܬ ܠܣܛܢܐ܆ ܕܐܝܟ ܒܪܩܐ 18
ܡܢ ܫܡܝܐ ܢܦܠ. ܗܐ ¹ ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܫܘܠܛܢܐ܆ ܠܡܕܪܟ 19
ܠܥܠ ܡܢ ܚܘܘܬܐ ܘܥܩܪܒܐ܆ ܘܥܠ ܟܠܗ ܚܝܠܗ ܕܒܥܠܕܒܒܐ܆
ܘܠܐ ܡܕܡ ܠܐ ܢܗܪܟܘܢ. ܒܪܡ ܒܗܕܐ ܠܐ ܬܚܕܘܢ܆ ܡܛܠ ܕܪܘܚܐ 20
ܡܫܬܥܒܕܝܢ ܠܟܘܢ. ܚܕܘ ܕܝܢ܆ ܡܛܠ ܕܫܡܗܐ ܕܝܠܟܘܢ
ܐܬܟܬܒܘ ܒܫܡܝܐ܀ ܒܗ ܒܫܥܬܐ܆ ܪܘܙ ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܬܐ ܗܘ 21
ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ܆ ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܟ ܐܒܝ܆ ܡܪܐ ܕܫܡܝܐ ܘܕܐܪܥܐ.
ܡܛܠ ܕܛܫܝܬ ܗܠܝܢ ܡܢ ܚܟܝܡܐ ܘܡܣܬܟܠܢܐ܆ ܘܓܠܝܬ
ܐܢܝܢ ܠܫܒܪܐ. ܐܝܢ ܐܒܐ܆ ܡܛܠ ܕܗܟܢܐ ܗܘܬ ܨܒܝܢܐ
ܩܕܡܝܟ܀ ܘܟܕ ܐܬܦܢܝ ܠܘܬ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܡܪ. ܟܠܡܕܡ 22
ܐܫܬܠܡ ܠܝ ܡܢ ܐܒܝ ܕܝܠܝ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܝܕܥ ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ
ܒܪܐ ܐܠܐ ܐܢ ܐܒܐ܆ ܘܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܐܒܐ܆ ܐܠܐ ܒܪܐ܆ ܘܠܡܢ ܕܗܘ

Domine, etiam dæmonia ſubjiciuntur nobis in nomine tuo. Dixit 18
autem iis, Videbam ſatanam, ſicut fulgur, e cœlo cadentem. 19
Ecce, † do vobis poteſtatem calcandi ſupra ſerpentes et ſcorpiones,
et ſupra omnem vim inimici: et nihil lædet vos. Veruntamen 20
in hoc ne gaudeatis, quia ſpiritus ſubjiciuntur vobis: gaudete
vero, quia nomina veſtra ſcripta ſunt in cœlis. Illa hora exultavit 21
ſpiritu ſancto Jeſus, et dixit, Gratias ago tibi, Pater mi, Domine
cœli et terræ, quia abſconderis hæc a ſapientibus et prudentibus, et
revelaveris ea infantibus: etiam, Pater, quoniam ſic fuit benepla-
citum ante te. Et quum converſus eſſet ad diſcipulos ſuos, dixit, 22
Omnia tradita ſunt mihi a Patre meo: et nemo ſcit quis ſit Fili-
us, niſi Pater; et quis ſit Pater, niſi Filius, et cuicunque voluerit

¹ ܝܗܒ ܐܢܐ] In margine MSti ܝܗܒܬ

† do] Lectio marg. Dedi.

23 ܕܐܢ ܢܨܒܐ ܒܪܐ ܠܡܓܠܝܘ ܀ ܘܟܕ ܐܬܦܢܝ ܠܘܬ ܬܠܡܝܕ̈ܐ
ܒܠܚܘܕܝܗ ܐܡܪ. ܛܘܒܝܗܝܢ ܐܢܝܢ ܥܝ̈ܢܐ ܕܚܙ̈ܝܢ ܗܠܝܢ ܕܚܙܝܢ
24 ܐܢܬܘܢ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ܆ ܕܣܓܝ̈ܐܐ ܢܒܝ̈ܐ ܘܡܠܟ̈ܐ
ܨܒܘ ܠܡܚܙܐ ܗܠܝܢ ܕܐܢܬܘܢ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ ܚܙܘ.
25 ܘܠܡܫܡܥ ܗܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ ܫܡܥܘ ܀ ܘܗܐ
ܢܘܡܝܩܐ ܐܢܫ ܩܡ ܟܕ ܡܢܣܐ ܠܗ ܘܐܡܪ܆ ܡܠܦܢܐ ܡܢܐ
26 ܐܥܒܕ ܕܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ ܐܐܪܬ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܘܬܗ. ܒܢܡܘܣܐ
27 ܡܢܐ ܟܬܝܒ. ܐܝܟܢܐ ܩܪܐ ܐܢܬ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܦܢܐ ܐܡܪ.
ܕܬܐܗܒ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ܆ ܡܢ ܟܠܗ ܠܒܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ
ܢܦܫܐ ܕܝܠܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܚܝܠܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܬܪܥܝܬܟ܆
28 ܘܠܩܪܝܒܐ ܕܝܠܟ ܐܝܟ ܕܠܢܦܫܟ ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗ ܬܪܝܨܐܝܬ
29 ܦܢܝܬ. ܗܕܐ ܥܒܕ ܘܬܚܐ ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܨܒܐ ܠܡܙܕܕܩܘ
ܗܘ ܠܗ܆ ܐܡܪ ܠܘܬ ܝܫܘܥ. ܘܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܩܪܝܒܐ ܕܝܠܝ.

23 Filius revelare. Et quum converſus eſſet ad diſcipulos, privatim
24 dixit, Beati ſunt oculi qui vident ea quæ vos videtis: Dico enim
vobis, quod multi prophetæ et reges voluerunt videre ea quæ vos
videtis, et non viderunt; et audire ea quæ auditis, et non audi-
25 erunt. Et ecce, Legiſperitus quidam ſurrexit tentans eum, et
26 dicens, Magiſter, quid faciam ut vitam æternam poſſideam? Ipſe
autem dixit ad eum, In lege quid ſcriptum eſt? quomodo legis?
27 Ipſe autem reſpondens dixit, Diliges Dominum Deum tuum ex
toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota virtute tua, et ex
28 tota cogitatione tua: et proximum tuum ſicut teipſum. Dixit
29 autem ei, Recte reſpondiſti: fac hoc, et vives. Ille autem volens
juſtificare ſeipſum, dixit ad Jeſum, Et quis eſt proximus meus?

30 ܟܕ ܡܩܒܠ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ. ܓܒܪܐ ܐܢܫ ܢܚܬ ܗܘܐ ܡܢ
ܐܘܪܫܠܡ ܠܐܝܪܝܚܘ: ܘܢܦܠ ܒܓܝ̈ܣܐ. ܗܢܘܢ ܕܐܦ ܟܕ
ܐܫܠܚܘܗܝ ܘܡܚ̈ܘܬܐ ܣܡܘ ܒܗ: ܐܙܠܘ ܟܕ ܫܒܩܘܗܝ
* συγκυρίαν
31 ܕܐܝܬܘܗܝ ܦܠܓܗ ܕܡܝܬܐ. ܐܝܟ *ܕܒܣܘܢܩܘܪܝܐ ܕܝܢ: ܟܗܢܐ ܐܢܫ
32 ܢܚܬ ܗܘܐ ܒܐܘܪܚܐ ܗܝ: ܘܟܕ ܚܙܝܗܝ ܡܢ ܡܩܘܒܠ ܥܒܪ. ܒܗ
ܒܕܡܘܬܐ ܕܝܢ ܐܦ ܠܘܝܐ ܟܕ ܗܘܐ ܒܗܘ ܕܘܟܬܐ: ܐܬܐ ܘܚܙܝܗܝ ܘܡܢ
33 ܡܩܘܒܠ ܥܒܪ. ܫܡܪܝܐ ܕܝܢ ܐܢܫ ܟܕ ܪܕܐ ܗܘܐ: ܐܬܐ ܠܘܬܗ.
34 ܘܟܕ ܚܙܝܗܝ ܐܬܪܚܡ. ܘܟܕ ܐܬܩܪܒ ܚܒܫ ܡܚ̈ܘܬܐ ܕܝܠܗ.
ܟܕ ܢܓܠ ܒܗܘܢ ܡܫܚܐ ܘܚܡܪܐ. ܟܕ ܐܪܟܒܗ ܕܝܢ ܥܠ
35 ܒܥܝܪܐ ܕܝܠܗ: ܐܝܬܝܗ ܠܦܘܬܩܐ ܘܝܨܦ ܕܝܠܗ. ܘܠܝܘܡܐ
ܕܠܡܚܪ ܟܕ ܢܦܩ: ܐܦܩ ܬܪܝܢ ܕܝܢܪ̈ܐ ܝܗܒ ܠܦܘܬܩܝܐ
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܒܛܠ ܕܝܠܗ. ܘܐܢ ܡܕܡ ܡܘܬܪ ܬܦܩ: ܐܢܐ
36 ܡܐ ܕܗܦܟ ܐܢܐ ܦܪܥ ܐܢܐ ܠܟ. ܡܢܘ ܗܟܝܠ ܡܢ ܗܠܝܢ

Suſcipiens autem Jeſus dixit, Homo quidam deſcendebat ab Hieroſolyma 30
in Jericho, et incidit in latrones, qui etiam, poſtquam
exuiſſent eum, et plagas impoſuiſſent ei, abierunt relinquentes
eum ſemimortuum. Secundum caſum autem, Sacerdos quidam 31
deſcendebat per viam illam: et quum vidiſſet eum, ex adverſo
præteriit. Similiter autem Levita, quum eſſet in illo loco, venit 32
et vidit eum, *et* ex adverſo præteriit. Samaritanus autem quidam 33
quum iter faceret, venit ad eum, et quum vidiſſet eum, miſericordia
commotus eſt. Et quum acceſſiſſet, obligavit plagas ejus, 34
infundens in eas oleum et vinum: quum impoſuiſſet eum autem
jumento ſuo, duxit eum in diverſorium, et curam egit ejus. Et 35
die craſtino quum exiret, deprompſit duos denarios, *et* dedit hoſpiti:
et dixit ei, Curam age illius: et ſi quid amplius impenderis,
ego, quum rediero, reddam tibi. Quis igitur ex his tribus tibi 36

ܬܠܬܐ܆ ܠܟ ܡܬܚܙܐ ܕܗܘܐ ܩܪܝܒܐ܆ ܕܗܘ ܕܢܦܠ ܒܓܝ̈ܣܐ.
37 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ܆ ܗܘ ܕܥܒܕ ܪ̈ܚܡܐ ܥܡܗ. ܐܡܪ [1]ܗܟܝܠ ܠܗ
38 ܝܫܘܥ. ܙܠ. ܐܦ ܐܢܬ ܥܒܕ ܒܗ ܒܕܡܘܬܐ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ
ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ܆ ܘܗܘ ܥܠ ܠܩܪܝܬܐ ܡܕܡ. ܐܢܬܬܐ ܕܝܢ ܐܢܫ
39 ܕܫܡܗ ܡܪܬܐ܆ ܩܒܠܬܗ ܒܒܝܬܐ ܕܝܠܗ܂ ܘܠܗܕܐ ܕܝܢ
ܐܝܬ ܗܘܬ ܚܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܡܪܝܡ ܗܝ ܕܐܦ ܝܬܒܬ ܠܘܬ
40 ܪ̈ܓܠܘܗܝ [2]ܕܝܫܘܥ ܫܡܥܐ ܗܘܬ ܡܠܬܗ. ܗܝ ܕܝܢ ܡܪܬܐ
ܠܐܝܐ ܗܘܬ ܡܛܠ ܬܫܡܫܬܐ ܣܓܝܐܬܐ. ܟܕ ܩܡܬ ܕܝܢ
ܩܕܡܘܗܝ ܐܡܪܬ. ܡܪܝܐ܆ ܠܐ ܒܛܝܠܐ ܠܟ ܡܛܠ ܕܚܬܐ ܕܝܠܝ
ܒܠܚܘܕܝ ܫܒܩܬܢܝ ܠܡܫܡܫܘ܆ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܠܗ̇ ܕܬܗܘܐ
41 ܡܥܕܪܐ ܠܝ. ܟܕ ܦܢܝ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ̇ [3]ܝܫܘܥ. ܡܪܬܐ

37 videtur fuiſſe proximus illius qui incidit in latrones? Ipſe autem dixit, Ille qui fecit miſericordiam cum eo. Dixit † igitur ei Je-
38 ſus, Abi, et tu fac ſimiliter. Factum eſt autem quum irent, et ipſe intravit in vicum quendam: mulier autem quædam cujus
39 nomen Martha excepit eum in domum ſuam. Et huic autem erat ſoror vocata Maria, quæ etiam ſedens ad pedes ‡ Jeſu, audiebat
40 ſermones ejus. Ipſa autem Martha fatigabatur propter miniſterium multum: ſtans autem ante eum dixit, Domine, non curæ eſt tibi quod ſoror mea ſolam reliquit me miniſtrare? dic igitur ei ut
41 ſit adjuvans me. Reſpondens autem dixit ei ‖ Jeſus, Martha,

---

[1] ܗܟܝܠ] In margine MSti ܕܝܢ
[2] ܕܝܫܘܥ] ܕܡܪܝܐ
[3] ܝܫܘܥ] ܡܪܝܐ
† igitur] Lectio marg. Autem.
‡ Jeſu] Domini.
‖ Jeſus] Dominus.

ܡܪܬܐ܆ ܝܨܝܦܬܐ ܐܝܬܝܟܝ ܘܪܘܒܐ ܐܝܬܝܟܝ ܡܛܠ ܣܓܝܐܬܐ.
42 [1]ܚܕܐ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗ ܣܢܝܩܘܬܐ. ܡܪܝܡ ܕܝܢ ܡܢܬܐ ܛܒܬܐ
CAP. XI. 1 ܓܒܬ܆ ܗܝ ܐܝܕܐ ܕܠܐ ܬܫܬܩܠ ܡܢܗ܀ ܘܗܘܐ ܟܕ ܐܝܬܘܗܝ
ܒܕܘܟܬܐ ܚܕܐ ܕܡܨܠܐ܆ ܟܕ ܫܠܡ ܐܡܪ ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܠܘܬܗ. ܡܪܢ܆ ܐܠܦ ܠܢ ܠܡܨܠܝܘ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܝܘܚܢܢ
2 ܐܠܦ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗܘܢ. ܐܡܬܝ ܕܡܨܠܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܐܡܪܘ܆ ܐܒܘܢ ܕܐܝܬ ܗܘ ܒܫܡܝܐ܆ ܢܬܩܕܫ ܫܡܐ
ܕܝܠܟ܆ ܬܐܬܐ ܡܠܟܘܬܟ. ܢܗܘܐ ܨܒܝܢܟ. ܐܝܟ ܕܒܫܡܝܐ ܐܦ
3 ܥܠ ܐܪܥܐ. ܠܚܡܐ ܕܣܘܢܩܢܢ ܗܒ ܠܢ [2]ܝܘܡܢܐ.
4 ܘܫܒܘܩ ܠܢ ܚܛܗܝܢ. ܐܦ ܓܝܪ ܚܢܢ ܫܒܩܝܢ ܠܟܠ
ܕܚܐܒ ܠܢ. ܘܠܐ ܬܥܠܢ ܠܢܣܝܘܢܐ܆ ܐܠܐ ܦܨܢ ܠܢ ܡܢ

Martha, ſolicita es, et turbaris de multis: † Unius autem eſt 42
neceſſitas: Maria autem partem bonam elegit, quæ non auferetur
CAP. XI. ab ea. Et factum eſt quum eſſet in loco quodam orans, quum 1
ceſſaſſet, dixit quidam ex diſcipulis ſuis ad eum, Domine, doce
nos orare, ſicut et Johannes docuit diſcipulos ſuos. Dixit autem 2
iis, Quum oratis, dicite, Pater noſter qui *es* in cœlis, ſanctificetur
nomen tuum: veniat regnum tuum: fiat voluntas tua, ſicut in
cœlo, etiam in terra. Panem indigentiæ noſtræ da nobis ‡ hodie: 3
Et remitte nobis peccata noſtra, etenim nos remittimus omni qui 4
debet nobis: neque inducas nos in tentationem, ſed libera nos a

---

[1] ܚܕܐ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗ ܣܢܝܩܘܬܐ] In margine MSti ܙܥܘܪܝܬܐ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗܝܢ ܕܡܬܒܥܝܢ ܐܘ ܚܕܐ܀

[2] ܝܘܡܢܐ] ܗܘ ܕܟܠ ܝܘܡܐ

† Unius autem eſt neceſſitas] Lectio marg. Pauca ſunt neceſſaria, aut unum.

‡ hodie] Quotidie.

ܒܝܫܐ܀ ܘܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ. ܡܢܘ ܡܢܟܘܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܪܚܡܐ: 5
ܘܢܐܙܠ ܠܘܬܗ ܒܦܠܓܗ ܕܠܠܝܐ ܘܢܐܡܪ ܠܗ. ܪܚܡܐ
ܐܫܐܠܝܢܝ ܬܠܬܐ ܠܚ̈ܡܐ. ܡܛܠ ܕܪܚܡܐ ܕܝܠܝ ܐܬܐ ܡܢ 6
ܐܘܪܚܐ ܠܘܬܝ: ܘܠܝܬ ܠܝ ܗܘ ܡܐ ܕܐܣܝܡ ܠܗ: ܘܗܘ ܡܢ 7
ܠܓܘ ܡܢ ܢܥܢܐ ܢܐܡܪ: ܠܐ ܬܬܠ ܠܝ ܥܡ̈ܠܐ: ܗܐ ܡܢ ܟܕܘ ܬܪܥܐ
ܐܚܝܕ. ܘܛܠ̈ܝܐ ܥܡܝ ܒܥܪܣܐ ܐܝܬܝܗܘܢ: ܠܐ ܡܨܐ ܐܢܐ ܐܩܘܡ
ܐܬܠ ܠܟ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܐܦ ܠܐ ܢܩܘܡ ܘܢܬܠ ܠܗ 8
ܡܛܠ ܕܐܝܬܘܗܝ ܪܚܡܐ ܕܝܠܗ: ܡܛܠ ܚܨܝܦܘܬܗ ܡܢ ܢܩܘܡ:
ܢܬܠ ܠܗ ܟܠ ܡܐ ܕܣܢܝܩ܀ ܐܦ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ:
ܫܐܠܘ ܘܢܬܝܗܒ ܠܟܘܢ: ܒܥܘ ܘܬܫܟܚܘܢ. ܩܘܫܘ ܘܢܬܦܬܚ 9
ܠܟܘܢ. ܟܠ ܓܝܪ ܗܘ ܕܫܐܠ ܢܣܒ: ܘܗܘ ܕܒܥܐ ܡܫܟܚ. 10
ܘܠܗܘ ܕܢܩܫ ܡܬܦܬܚ. [1]ܡܢܘ ܕܝܢ ܡܢܟܘܢ ܐܒܐ 11

5 malo. Et dixit ad eos, Quis eſt ex vobis qui habebit amicum, et ibit ad eum media nocte, et dicet ei, Amice, mutuo da mihi
6 tres panes: Quia amicus meus venit de via ad me, et non habeo
7 quod apponam ei. Et ille intus reſpondens dicat, Ne exhibeas mihi moleſtias: ecce jam oſtium clauſum eſt, et pueri mecum in
8 lecto ſunt: non poſſum ſurgere *et* dare tibi. Dico vobis, Etiamſi non ſurrexerit et dederit ei, eo quod ſit amicus ejus, propter
9 inſtantiam ejus ſurgens dabit ei quotquot opus habebit. Et ego vobis dico, Petite, et dabitur vobis: quærite, et invenietis:
10 pulſate, et aperietur vobis. Omnis enim qui petit, accipit; et
11 qui quærit, invenit; et illi qui pulſat, aperietur. † Quem autem

---

[1] In margine MSti (ܡܢܘ ܕܝܢ ܡܢܟܘܢ) ܒܪܐ ܕܢܫܐܠ
ܠܐܒܘܗܝ (ܠܚܡܐ)

† Lectio marg. (Quis autem ex vobis) Filius petierit patrem ſuum panem.

ܕܢܫܐܠܝܘܗܝ ܒܪܗ ܠܚܡܐ. ܠܡܐ ܟܐܦܐ ܡܘܫܛ ܠܗ: ܐܘ
ˉܐܢ ↙ ܐܦ ܢܘܢܐ: ܠܡܐ ܚܠܦ ܢܘܢܐ ܚܘܝܐ ܡܘܫܛ ܠܗ:
12 ܐܘ ܐܦ ܐܢ ܢܫܐܠ ܒܝܥܬܐ: ܠܡܐ ܡܘܫܛ ܠܗ ܥܩܪܒܐ:
13 ܐܢ ܗܟܝܠ ܐܢܬܘܢ ܕܒܝܫܐ ܐܝܬܝܟܘܢ: ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܘܗܒܬܐ
ܛܒܬܐ ܠܡܬܠ ܠܒܢܝܟܘܢ: ܟܡܐ ܡܝܬܪܐܝܬ ܐܒܐ ܗܘ ܕܡܢ
ܫܡܝܐ: ܢܬܠ ܪܘܚܐ [1]ܩܕܝܫܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܫܐܠܝܢ ܠܗ܀
14 ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܡܦܩ ܫܐܕܐ: ܘܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܚܪܫܐ.
ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ ܗܘ ܫܐܕܐ ܢܦܩ: ܡܠܠ ܗܘ ܚܪܫܐ ܘܐܬܕܡܪܘ
15 ܟܢܫܐ܀ ܐܢܫܝܢ ܕܝܢ ܡܢܗܘܢ ܐܡܪܘ: ܒܒܥܠܙܒܘܒ ܗܘ
ܪܫܐ ܕܫܐܕܐ ܡܦܩ ܫܐܕܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ.
16 ܐܝܟܢܐ ܡܨܐ ܣܛܢܐ ܠܣܛܢܐ ܠܡܦܩܘ܀ ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܟܕ
17 ܡܢܣܝܢ: ܐܬܐ ܡܢܗ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܫܡܝܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ
ܟܕ ܝܕܥ ܣܪܝܩܘܬܐ ܡܚܫܒܬܗܘܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ: ܟܠ

ex vobis patrem petierit filius ejus panem, num lapidem porriget ei? aut ˉ ſi ↙ et piſcem, num pro piſce ſerpentem porriget ei? Aut et ſi petierit ovum, num porriget ei ſcorpionem? Si igitur 12 13 vos qui mali eſtis, noſtis dona bona dare filiis veſtris, quanto magis Pater qui *eſt* e cœlo dabit ſpiritum † ſanctum petentibus ab ipſo? Et erat ejiciens dæmonium, et illud erat mutum. 14 Factum eſt autem quum dæmonium egreſſum eſſet, loquutus eſt mutus: et miratæ ſunt turbæ. Quidam autem ex iis dixerunt, 15 Per Beelzebul principem dæmoniorum ejicit dæmonia. Ipſe autem reſpondens dixit, Quomodo poteſt Satanas Satanam ejicere? Alii autem tentantes eum, ſignum ab eo quærebant de cœlo. 16 Ipſe autem quum cognoviſſet vanitates cogitationum eorum, dixit 17

[1] ܩܕܝܫܐ] In margine MSti ܛܒܐ
† Sanctum.] Lectio marg. Bonum.

ܡܠܟܘܬܐ ܗܝ ܕܥܠܝܗ ܐܬܦܠܓܬ ܚܪܒܐ. ܘܒܝܬܐ ܕܥܠ
18 ܒܝܬܐ ܢܦܠ. ܐܢ ܕܝܢ ܘܣܛܢܐ ܗܘ ܕܥܠܘܗܝ ܐܬܦܠܓ܆
ܐܝܟܢܐ ܬܩܘܡ ܡܠܟܘܬܐ ܕܝܠܗ܆ ܕܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ
19 ܕܒܒܥܠܙܒܘܒ ܗܘ ܪܝܫܐ ܕܕܝ̈ܘܐ ܡܦܩ ܐܢܐ ܕܝ̈ܘܐ. ܐܢ ܕܝܢ
ܐܢܐ ܒܒܥܠܙܒܘܒ ܡܦܩ ܐܢܐ ܕܝ̈ܘܐ܆ ܒܢܝ̈ܟܘܢ ܒܡܢܐ
20 ܡܦܩܝܢ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܗܢܘܢ ܢܗܘܘܢ ܕܝ̈ܢܐ ܕܝܠܟܘܢ܆ ܐܢ ܕܝܢ
ܒܨܒܥܐ ܕܐܠܗܐ ※ ܐܢܐ ↙ ܡܦܩ ܐܢܐ ܕܝ̈ܘܐ܆ ܐܪܐ ܡܛܬ ܠܘ
21 ܥܠܝܟܘܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܡܬܝ ܕܚܝܠܬܢܐ ܟܕ ܡܙܝܢ
22 ܢܛܪ ܕܪܬܐ ܕܝܠܗ܆ ܒܫܝܢܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܩܢܝ̈ܢܘܗܝ. ܐܡܬܝ ܕܝܢ
ܗܘ ܕܚܝܠܬܢ ܡܢܗ ܢܐܬܐ ܥܠܘܗܝ ܘܢܙܟܝܘܗܝ.
ܟܠܗ ܙܝܢܐ ܕܝܠܗ ܫܩܠ ܗܘ ܕܒܗܘܢ ܬܟܝܠ ܗܘܐ܆
23 ܘܡܐ̈ܢܐ[1] ܕܝܠܗ ܡܦܠܓ. ܗܘ ܕܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܥܡܝ. ܠܘܩܒܠܝ

iis, Omne regnum quod contra ſeipſum diviſum eſt, vaſtatur; et
18 domus quæ contra domum, cadit. Si autem et Satanas contra
ſeipſum diviſus eſt, quomodo ſtabit regnum ejus? quia dicitis quod
19 per Beelzebul principem dæmoniorum ejicio dæmonia. Si autem
ego per Beelzebul ejicio dæmonia, filii veſtri per quem ejiciunt?
20 propter hoc ipſi erunt judices veſtri. Si autem per digitum Dei
※ ego ↙ ejicio dæmonia, nempe appropinquavit ad vos regnum
21 Dei. Quum fortis armatus cuſtodit aulam ſuam, in pace ſunt
22 poſſeſſiones ejus. Quando autem fortior eo venerit ſuper eum *et*
vicerit eum, omnem armaturam ejus tollit, in qua confidebat,
23 et † vaſa ejus diſtribuit. Qui non eſt mecum, contra me eſt; et

---

[1] ܘܡܐ̈ܢܐ] In margine MSti ܘܒܙ̈ܬܐ

† et vaſa] Lectio marg. Et ſpolia.

ܐܝܬܘܗܝ. ܘܗܘ ܕܠܐ ܡܟܢܫ ܥܡܝ ܡܒܕܪ ܀ ܐܡܬܝ ܕܝܢ 24
ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܢܦܩܐ ܡܢ ܒܪܢܫܐ܆ ܡܬܟܪܟܐ ܒܝܬ ܕܘܟܝܬܐ ܕܠܐ
ܡ̈ܝܐ܆ ܟܕ ܒܥܝܐ ܢܝܚܐ. ܘܟܕ ܠܐ ܐܫܟܚܬ܆ ܗܝܕܝܢ ܐܡܪܐ܆
ܐܗܦܘܟ ܠܒܝܬܐ ܕܝܠܝ ܡܢ ܐܝܟܐ ܕܢܦܩܬ. ܘܟܕ ܐܬܬ 25
ܡܫܟܚܐ [1] ※ ܕܣܦܝܩܐ ܘ↘ ܟܢܝܫܐ ܘܡܨܒܬܐ. ܗܝܕܝܢ ܐܙܠܐ ܘܕܒܪܐ 26
ܫܒܥ ܪ̈ܘܚܐ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܕܒܝܫܢ ܝܬܝܪ ܡܢܗ܆ ܘܟܕ ܕܥܐܠܢ
ܥܡܪ̈ܢ ܬܡܢ. ܘܗܘ̈ܝܢ ܐܚܪ̈ܝܬܗ ܕܒܪܢܫܐ ܗܘ ܕܒܝ̈ܫܢ ܡܢ
ܡܩ̈ܕܡܝܬܐ ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ ܐܡܪ ܗܘܐ ܗܠܝܢ. ܟܕ ܐܪܝܡܬ ܐܢܬܬܐ 27
ܐܝܟ ܩܠܐ ܡܢ ܟܢܫܐ ܐܡܪܐ ܠܗ. ܛܘܒܝܗ ܗܘ ܟܪܣܐ ܗܘ
ܕܛܥܢܬܟܝ. ܘܬܕ̈ܝܐ ܗܠܝܢ ܕܝܢܩܬܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܛܘܒܝܗܘܢ ܡܢ 28
ܗܟܝܠ܆ ܗܢܘܢ ܕܫܡܥܝܢ ܠܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ [2] ܘܥܒܕܝܢ ܀ ܟܕ 29
ܕܝܢ ܟܢ̈ܫܐ ܡܬܟܢܫܝܢ ܗܘܘ ܫܪܝ ܠܡܐܡܪ. ܕܪܐ ܗܢܐ ※ ܕܪܐ ↘

qui non congregat mecum, ſpargit. Quum autem ſpiritus im- 24
mundus exierit ab homine, perambulat per loca inaquoſa, quæ-
rens requiem: et quum non invenirit, tunc dicit, Revertar domum
meam unde exivi. Et quum venerit, invenit *eam* ※ inanem, et↙ ver- 25
ſam, et ornatam. Tunc abit et aſſumit ſeptem ſpiritus alios pejores 26
ſeipſo, et ingreſſi habitant ibi: et fiunt noviſſima hominis illius
pejora prioribus. Factum eſt autem quum diceret hæc, extollens 27
mulier quædam vocem ex turba dixit ei, Beatus eſt uterus qui
geſtavit te, et ubera quæ ſuxiſti. Ipſe autem dixit, Beati quidem 28
igitur illi qui audiunt ſermonem Dei, † et faciunt. Quum autem 29
turbæ congregarentur, cœpit dicere, Generatio hæc, ※ generatio↙

[1] ※ ܕܣܦܝܩܐ ܘ ↘] In margine MSti ܕܣܦܝܩܐ ܡܢ ܦܘܠܚܢܐ ܕܡܫܠܪܘܬܐ ܀

[2] ܘܥܒܕܝܢ] ܘܢܛܪܝܢ

† et faciunt] Lectio marg. Et cuſtodiunt.

ܒܝܫܐ ܐܝܬܝܗ̇. ܐܬܐ ܒܥܝܐ. ܘܐܬܐ ܠܐ ܬܬܝܗܒ ܠܗ̇. ܐܠܐ
30 ܐܢ ܐܬܐ ܗܘ ܕܐܝܘܢܢܣ ܗܘ ܢܒܝܐ. ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܗܘܐ ܝܘܢܢ ܐܬܐ
ܠܢܝܢܘܝ̈ܐ. ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܐܦ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܠܫܪܒܐ ܗܢܐ ܀
31 ܡܠܟܬܐ ܕܬܝܡܢܐ ܬܩܘܡ ܒܕܝܢܐ ܥܡ ܓܒܪ̈ܐ ܕܕܪܐ ܗܢܐ
ܘܬܚܝܒ ܐܢܘܢ. ܡܛܠ ܕܐܬܬ ܡܢ ܣܘ̈ܦܐ ܕܐܪܥܐ ܠܡܫܡܥ
ܠܚܟܡܬܗ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܘܗܐ ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܫܠܝܡܘܢ ܗܪܟܐ.
32 ܓܒܪ̈ܐ [1]ܕܢܝܢܘܐ ܢܩܘܡܘܢ ܒܕܝܢܐ ܥܡ ܕܪܐ ܗܢܐ
ܘܢܚܝܒܘܢܗ̇. ܡܛܠ ܕܬܒܘ ܒܟܪܘܙܘܬܗ ܕܐܝܘܢܢܣ. ܘܗܐ
33 ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܝܘܢܢ ܗܪܟܐ ܀ ܠܐ ܐܢܫ ܕܝܢ ܟܕ ܡ̇ܢܗܪ ܫܪܓܐ
ܒܛܘܫܝܐ ܣܐܡ. ܘܠܐ ܬܚܝܬ ܡܘܕܝܐ. ܐܠܐ ܥܠ ܡܢܪܬܐ.
34 ܐܝܟܢܐ ܕܗܢܘܢ ܕܥܐܠܝܢ ܢܚܙܘܢ ܢܘܗܪܐ ܀ ܫܪܓܗ ܕܦܓܪܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܥܝܢܟ. ܐܡܬܝ ܗܟܝܠ ܕܥܝܢܟ ܦܫܝܛܬܐ ܬܗܘܐ. ܐܦ ܟܠܗ

mala eſt: ſignum quærit, et ſignum non dabitur ei, niſi ſignum
30 Jonæ prophetæ. Sicut enim fuit Jonas ſignum Ninivitis, ſic erit
31 etiam Filius hominis generationi huic. Regina Auſtri ſurget in
judicio cum viris generationis hujus, et condemnabit eam: quia
venit a terminis terræ audire ſapientiam Solomonis, et ecce major
32 Solomone hic. Viri † Ninive ſurgent in judicio cum generatione
hac, et condemnabunt eam: quia converſi ſunt per prædicationem
33 Jonæ, et ecce major Jona hic. Nemo autem accendens lucernam
in abſcondito ponit, neque ſubter modium, ſed ſupra candelabrum,
34 ut illi qui ingrediuntur videant lumen. Lucerna corporis eſt oculus
tuus: quum igitur oculus tuus ſimplex fuerit, etiam totum corpus

[1] ܕܢܝܢܘܐ] In margine MSti ܢܝܢܘܝ̈ܐ

† Ninive] Lectio marg. Ninivitæ.

ܦܓܪܐ ܕܝܠܟ ܢܗܝܪܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܐܢ ܕܝܢ ܒܝܫܬܐ ܬܗܘܐ:
ܐܦ ܦܓܪܐ ܕܝܠܟ ܚܫܘܟܐ ※ܢܗܘܐ↙. ܐܬܒܩܐ ܗܟܝܠ ܕܠܡܐ 35
ܢܘܗܪܐ ܗܘ ܕܒܟ ܚܫܘܟܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܐܢ ܗܟܝܠ ܦܓܪܐ ܕܝܠܟ 36
ܟܠܗ ܢܗܝܪܐ ܗܘ: ܟܕ ܠܝܬ ܠܗ ܡܢܬܐ ܡܕܡ ܚܫܘܟܢܝܬܐ.
ܗܘܐ ܢܗܝܪܐ ܟܠܗ: ܐܝܟ ܐܡܬܝ ܕܫܪܓܐ ܒܙܠܩܗ ܡܢܗܪ
ܠܟ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܡܡܠܠ: ܡܦܝܣ ܠܗ ܦܪܝܫܐ ܐܢܫ: ܐܝܟܢܐ 37
ܕܢܫܪܐ ܠܘܬܗ. ܟܕ ܥܠ ܕܝܢ ܐܣܬܡܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܦܪܝܫܐ 38
ܟܕ ܚܙܐ ܐܬܕܡܪ: ܡܛܠ ܕܠܐ ܩܕܡܐܝܬ ܥܡܕ ܩܕܡ ܫܪܘܬܐ.
ܐܡܪ ܕܝܢ ܡܪܝܐ ܠܘܬܗ. ܗܫܐ ܐܢܬܘܢ ܦܪ̈ܝܫܐ: ܒܪܗ 39
ܕܟܣܐ ܘܕܦܝܢܟܐ ܡܕܟܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܠܓܘ ܕܝܠܟܘܢ ܕܝܢ ܡܠܝܐ
ܡܢ ܚܛܘܦܝܐ ܘܒܝܫܘܬܐ. ܣܟܠܐ: ܠܘ ܗܘ ܕܥܒܕ ܕܠܒܪ: 40
ܘܕܠܓܘ ܥܒܕ. ܒܪܡ ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ ܗܒܘ ܙܕܩܬܐ ܘܗܐ ܟܠ 41
ܕܟ̈ܝܐ ܐܢܝܢ ܠܟܘܢ܀ ܐܠܐ ܘܝ ܠܟܘܢ ܠܦܪ̈ܝܫܐ: ܡܛܠ 42

tuum lucidum eſt; ſi autem malum fuerit, etiam corpus tuum
tenebræ ※ ſunt ↙. Conſidera igitur ne lumen quod *eſt* in te, 35
tenebræ ſint. Si igitur corpus tuum totum lucidum fuerit, non 36
habens partem aliquam tenebroſam, erit lucidum totum, ut quum
lucerna fulgore illuminat te. Quum autem loqueretur, rogavit 37
eum Phariſæus quidam ut pranderet apud ſe: quum ingreſſus eſſet
autem, accubuit. Phariſæus autem quum vidiſſet, miratus eſt, 38
quia non prius ablutus eſſet ante prandium. Dixit autem Domi- 39
nus ad eum, Nunc vos Phariſæi externum poculi et patinæ mun-
datis; internum veſtrum autem plenum *eſt* rapina et malitia.
Stulti, nonne is qui fecit quod foris *eſt*, et quod intus fecit? 40
Veruntamen ea quæ ſunt *vobis*, date in eleemoſynam: et ecce 41
omnia munda ſunt vobis. Sed væ vobis Phariſæis, quia decimatis 42

ܕܡܥܣܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܢܢܥܐ ܘܠܦܝܓܢܐ ܘܠܟܠܗ ܝܪܩܐ܂
ܘܡܥܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܕܝܢܐ ܘܠܚܘܒܐ ܕܐܠܗܐ. ܗܠܝܢ ⁜ ܕܝܢ ✓
ܘܳܠܶܐ ܗܘܐ ܕܬܥܒܕܘܢ܂ ܘܗܠܝܢ ܠܐ ܠܡܫܒܩܘ܀ ܘܝ ܠܟܘܢ 43
ܠܦܪ̈ܝܫܐ܂ ܡܛܠ ܕܪܚܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܘܬܒܐ ܩܕܡܝܐ
ܒܟܢܘ̈ܫܬܐ. ܘܫܐܠܬ ܫܠ̈ܡܐ ܒܫܘ̈ܩܐ܀ ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪ̈ܐ 44
ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܢܣܒ̈ܝ ܐܦ̈ܐ܂ ܡܛܠ ܕܐܝܬܝܟܘܢ ܐܝܟ ܩܒܪ̈ܐ ܗܠܝܢ
ܠܐ ܡܬܝ̈ܕܥܢ. ܘܒܢ̈ܝܢܫܐ ܕܡܗܠܟܝܢ ܠܥܠ ܡܢܗܘܢ ܘܠܐ ܝܕܥܝܢ܀
ܥܢܐ ܕܝܢ ܐܢܫ ܡܢ ܢܡܘܣܝ̈ܐ ܐܡܪ ܠܗ. ܡܠܦܢܐ܂ ܟܕ 45
ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܐܢܬ. ܐܦ ܠܢ ܡܨܥܪ ܐܢܬ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܐܦ 46
ܠܟܘܢ ܢܡܘܣܝ̈ܐ ܘܝ. ܡܛܠ ܕܡܛܥܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܒܢ̈ܝܢܫܐ
¹ܡܘ̈ܒܠܐ ܕܥܫܩܐ ܠܡܫܬܩܠܘ܂ ܘܐܢܬܘܢ ܒܚܕܐ ܡܢ ܨܒ̈ܥܬܟܘܢ
ܠܐ ܩܪܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܗܘܢ ܒܡܘ̈ܒܠܐ܀ ܘܝ ܠܟܘܢ ܡܛܠ 47
ܕܒܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܩܒܪ̈ܐ ܕܢܒܝ̈ܐ܂ ܐܒܗ̈ܬܟܘܢ ܕܝܢ ܩܛܠܘ ܐܢܘܢ.

mentham, et rutam, et omne olus, ſed præteritis judicium et charitatem Dei. Hæc ⁜ autem ✓ oportebat facere, et illa non
43 omittere. Væ vobis Phariſæis, quia diligitis conſeſſum primum
44 in ſynagogis, et ſalutationes in plateis. Væ vobis, Scribæ et Phariſæi hypocritæ, quia eſtis ſicut ſepulchra quæ non nota ſunt,
45 et homines qui ambulant ſupra ea, ignorant. Reſpondens autem quidam ex Legiſperitis, dicit ei, Magiſter, quum hæc dicis, etiam
46 nos ignominia afficis. Ipſe autem dixit, Etiam vobis Legiſperitis væ, quia oneratis homines † oneribus difficilibus portatu, et vos
47 uno ex digitis veſtris non attingitis onera. Væ vobis, quia ædificatis ſepulchra prophetarum : patres veſtri autem occiderunt eos.

---

[1] ܡܘ̈ܒܠܐ ܕܥܫܩܐ] In margine MSti (ܡܘ̈ܒܠܐ) ܝܩܝ̈ܪܐ (ܕܥܫܩܐ)

† oneribus difficilibus] Lectio marg. (oneribus) Gravibus (difficilibus). *Vide not.*

48 ܐܪܐ ܣܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܡܨܛܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܥܒ̈ܕܐ ܕܐܒܗ̈ܬܐ
ܕܝܠܟܘܢ. ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܡܢ ܩܛܠܘ ܐܢܘܢ܆ ܐܢܬܘܢ
49 ܕܝܢ ܒܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܩܒܪ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ܀ ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܦ
ܚܟܡܬܐ ܕܐܠܗܐ ¹ܐܡܪܬ܆ ܕܐܫܕܪ ܠܗܘܢ ܢܒܝ̈ܐ ܘܫܠܝ̈ܚܐ.
ܘܡܢܗܘܢ ܢܩܛܠܘܢ ܘܢܪܕܦܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ²ܕܢܬܒܥܐ ܕܡܐ
ܕܟܠܗܘܢ ܢܒܝ̈ܐ ܗܘ ܕܡܬܐܫܕ ܡܢ ܬܪܡܝܬܗ ܕܥܠܡܐ. ܡܢ
50 ܕܪܐ ܗܢܐ. ܡܢ ܕܡܗ ܕܗܒܝܠ ⁜ ܗܘ ܟܐܢܐ܆ ܘܥܕܡܐ ܠܕܡܗ
51 ܕܙܟܪܝܐ. ܗܘ ܕܐܒܕ ܒܝܬ ܡܕܒܚܐ ܘܠܒܝܬܐ. ܐܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
52 ܠܟܘܢ܆ ܕܢܬܒܥܐ ܡܢ ܕܪܐ ܗܢܐ܀ ܘܝ ܠܟܘܢ ܠܢܡܘܣܝ̈ܩܐ܆
ܡܛܠ ܕܫܩܠܬܘܢ ܩܠܝܕܐ ܕܝܕܥܬܐ܆ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܥܠܬܘܢ.

Profecto teſtamini et acquieſcitis operibus patrum veſtrorum: 48
quoniam ipſi quidem occiderunt eos, vos autem ædificatis ſepulchra eorum. Propter hoc etiam ſapientia Dei † dixit, Mittam 49
ad eos Prophetas et Apoſtolos: ex iis occident, et perſequentur.
Ut ‡ requiratur ſanguis omnium prophetarum, qui effuſus eſt a 50
fundatione mundi, a generatione hac: A ſanguine Abelis # juſti ✓ 51
uſque ad ſanguinem Zachariæ, qui periit inter altare et ædem:
etiam dico vobis, quod requiretur a generatione hac. Væ vobis 52
Legiſperitis, quia ſuſtuliſtis clavem ſcientiæ: vos non ingreſſi

---

1 ܐܡܪܬ] In margine MSti ܐܡܪܐ
2 ܕܢܬܒܥܐ] ܕܢܬܒܥ
† dixit] Lectio marg. Dicit.
‡ requiratur] Vindicetur.

53 ܘܠܗܘܢ ܕܥܐܠܝܢ ܟܠܝܬܘܢ ܀ [1]ܟܕ ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ ܗܠܝܢ
ܠܘܬܗܘܢ܆ ܫܪܝܘ ܢܡܘܣܝ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܕܥܫܝܢܐܝܬ ܢܬܚܪܘܢܝܗܝ
54 ܘܢܫܬܩܘܢܝܗܝ ܥܠ ܣܓܝ̈ܐܬܐ܀ ܟܕ ܟܡܢܝܢ ܠܗ ܘܒܥܝܢ
ܗܘܘ ܕܢܨܘܕܘܢ ܡܕܡ ܡܢ ܦܘܡܗ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܩܛܪܓܘܢܝܗܝ.
1 [2]ܒܗܠܝܢ ܕܝܢ ܐܬܟܢܫܘ ܪ̈ܒܘܬܐ ܕܟܢܫܐ܆ ܐܝܟ ܕܢܕܝܫܘܢ ܠܚܕ̈ܕܐ܀ CAP. XII.
ܫܪܝ ܠܡܐܡܪ ܠܘܬ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܩܕܡܐܝܬ. ܚܙܘ ܐܢܬܘܢ
2 ܒܟܘܢ ܡܢ ܚܡܝܪܐ ܕܦܪ̈ܝܫܐ܆ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܣܒ ܒܐܦ̈ܐ܀ ܠܐ
ܡܕܡ [3]ܕܝܢ ܐܝܬ ܕܡܟܣܝܐ ܕܠܐ ܢܬܓܠܐ܆ ܘܡܛܫܝܐ ܗܘ ܕܠܐ

53 eſtis, et ingredientes prohibuiſtis. † Quum diceret autem hæc ad eos, cœperunt Legiſperiti et Phariſæi graviter adverſari ei, et
54 ſilentium imponere ei de multis: Inſidiantes ei, et quærentes
1 capere aliquid ex ore ejus, ut accuſarent eum. ‡ In quibus quum CAP. XII.
congregatæ eſſent myriades turbarum, adeo ut conculcarent alii alios, cœpit dicere ad diſcipulos ſuos primum, Attendite vobis ipſis
2 a fermento Phariſæorum, quod eſt hypocriſis. Nihil ‖ autem eſt opertum, quod non revelabitur; et abſconditum, quod non cog-

[1] In margine MSti ܘܟܕ ܢܦܩ ܡܢ ܬܡܢ܆ ܐܡܪ ܗܘܐ ܗܠܝܢ
ܠܘܬܗܘܢ ܩܕܡ ܟܠܗ ܥܡܐ ܘܡܬܒܗܬܝܢ ܗܘܘ. ܘܫܪܝܘ
ܢܡܘܣܝ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ܀

[2] ܒܗܠܝܢ ܕܝܢ ܐܬܟܢܫܘ ܪ̈ܒܘܬܐ ܕܟܢܫܐ] ܟܕ ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܕܝܢ ܪ̈ܒܘܬܐ ܐܬܟܢܫܘ ܒܚܕܪܐ܀

[3] ܕܝܢ] ܓܝܪ

† Lectio marg. Et quum egreſſus eſſet illinc, dicebat hæc ad eos coram omni populo, et erubeſcebant: et cœperunt legiſperiti et Phariſæi &c.

‡ In quibus quum congregatæ eſſent myriades turbarum] Quum multæ autem myriades congregatæ eſſent in circuitu.

‖ Autem] Enim.

3 ܢܬܝܕܥ. ܡܛܠ ܗܘ ܕܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܒܚܫܘܟܐ ܐܡܪܬܘܢ
ܒܢܘܗܪܐ ܢܫܬܡܥܘܢ. ܘܗܘ ܕܠܘܬ ܐܕܢܐ ܡܠܠܬܘܢ ܒܬܘܢܐ:
4 ܢܬܟܪܙ ܥܠ ܐܓܪܐ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ ܠܪ̈ܚܡܝ: ܠܐ
ܬܕܚܠܘܢ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܩܛܠܝܢ ܦܓܪܐ: ܘܒܬܪ ܗܠܝܢ ܠܝܬ
5 ܠܗܘܢ ܝܬܝܪ ܡܕܡ ܠܡܥܒܕ. ܐܚܘܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܡܢ ܡܢܘ
ܬܕܚܠܘܢ. ܕܚ̇ܠܘ ܡܢ ܗܘ ܕܒܬܪ ܕܩܛܠ: ܐܝܬ ܠܗ ܫܘܠܛܢܐ
ܠܡܪܡܝܘ ܒܓܗܢܐ. ܐܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܡܢ ܗܢܐ ܕܚܠܘ.
6 ܠܘ ܚܡܫ ܨܦܪ̈ܐ ܡܙܕܒ̈ܢܢ ܒܬܪܝܢ ܐܣ̈ܪܐ. ܘܚܕܐ ܡܢܗܝܢ
7 ܠܐ ܐܬܛܥܝܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. ܐܠܐ ܐܦ ܣܥ̈ܪܐ ܕܪܫܟܘܢ
ܟܠܗܝܢ ܡ̈ܢܝܢܢ ܐܢܝܢ. ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܕܚܠܘܢ. ܡܢ
8 ܣܓ̈ܝܐܐ ܨܦܪ̈ܐ ܡܝܬܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ: ܕܟܠ
ܡܢ ܕܢܘܕܐ ܒܝ ܩܕܡ ܒܢ̈ܝܢܫܐ: ܐܦ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܢܘܕܐ ܒܗ
9 ܩܕܡ ܡܠܐܟ̈ܘܗܝ ܕܐܠܗܐ ⁖ ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܟܦܘܪ ܒܝ ܩܕܡ
10 ܒܢ̈ܝܢܫܐ: ܢܬܟܦܪ ÷ ܒܗ ↙ ܩܕܡ ܡܠܐܟ̈ܘܗܝ ܕܐܠܗܐ ⁖ ܘܟܠ

noſcetur. Propterea omnia quæ in tenebris dixiſtis, in luce 3
audientur; et quod ad aurem loquuti eſtis in conclavibus, prædicabitur ſupra tecta. Dico autem vobis amicis meis, Ne timeatis 4
ab iis qui occidunt corpus, et poſt hæc non habent amplius quid
facere. Oſtendam vobis autem quem timeatis: timete illum qui 5
poſtquam occiderit, habet poteſtatem injiciendi in gehennam:
etiam dico vobis, hunc timete. Nonne quinque paſſeres væneunt 6
aſſariis duobus, et unus ex iis non eſt oblivioni datus coram Deo.
Sed etiam capilli capitis veſtri omnes numerati ſunt. Ne igitur 7
metuatis: multis paſſeribus præſtatis. Dico autem vobis, Quiſ- 8
quis confeſſus fuerit me coram hominibus, etiam Filius hominis
confitebitur eum coram angelis Dei. Qui autem negaverit me 9
coram hominibus, negabitur ÷ is ↙ coram angelis Dei. Et qui- 10

ܡܢ ܕܢܐܡܪ ܡܠܬܐ ܥܠ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܢܫܬܒܩ ܠܗ. ܠܗܘ ܕܝܢ
11 ܕܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܓܕܦ ܠܐ ܢܫܬܒܩ܀ ܡܐ ܕܝܢ ܕܡܩܪܒܝܢ
ܠܟܘܢ ܩܕܡ ܟܢܘܫܬܐ ܘܐܪܟܘܣ ܘܫܘܠܛܢܐ. ܠܐ ܬܬܪܢܘܢ ܐܝܟܢܐ
12 ܐܘ ܡܢܐ ܬܦܩܘܢ ܪܘܚܐ. ܐܘ ܡܢܐ ܬܐܡܪܘܢ. ܪܘܚܐ ܓܝܪ
13 ܩܕܝܫܐ ܢܠܦܟܘܢ ܒܗ ܒܫܥܬܐ ܗܝ ܕܘܠܐ ܠܡܐܡܪ܀ ܐܡܪ
ܕܝܢ ܐܢܫ ܠܗ ܡܢ ܟܢܫܐ. ܡܠܦܢܐ. ܐܡܪ ܠܐܚܝ ܕܢܦܠܓ
14 ܠܡܦܠܓܘ ܥܡܝ ܝܪܬܘܬܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܒܪܢܫܐ.
15 ܡܢܘ ܐܩܝܡܢܝ ܕܝܢܐ ܐܘ ܡܦܠܓܢܐ ܥܠܝܟܘܢ. ܐܡܪ ܕܝܢ
ܠܘܬܗܘܢ. ܚܙܘ ¹ܘܛܪܘ ܡܢ ܟܠܗ ܥܠܘܒܘܬܐ. ܡܛܠ ܕܠܘ
ܒܗܘ ܕܡܝܬܪ ܠܐܢܫ. ܚܝܘܗܝ ܐܝܬܝܗܘܢ ܡܢ ܩܢܝ̈ܢܐ ܕܝܠܗ܀
16 ܐܡܪ ܕܝܢ ܦܠܐܬܐ ܠܘܬܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ. ܕܒܪܢܫܐ ܐܢܫ ܥܬܝܪܐ
17 ܐܥܠܬ ܠܗ * ܐܪܥܗ ܥܠܠ̈ܬܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ. ܘܡܬܚܫܒ ܗܘܐ ܗܘ * [illegible]

cunque dixerit verbum in filium hominis, remittetur ei: illi autem qui in Spiritum Sanctum blaſphemaverit, non remittetur.
11 Quum autem adduxerint vos coram ſynagogis, et principibus, et poteſtatibus, ne ſoliciti eſtote quomodo, aut quam defenſionem habeatis, aut quid dicatis.
12 Spiritus enim ſanctus docebit vos in illa hora
13 quæ oporteat dicere. Dixit autem quidam ei ex turba, Magiſter,
14 dic fratri meo ut partiatur mecum hæreditatem. Ipſe autem dixit ei, Homo, quis conſtituit me judicem aut diviſorem ſuper vos?
15 Dixit autem ad eos, Videte, et † cuſtodite *vos* ab omni avaritia: quia non in eo quod abundans *eſt* cuiquam vita ejus eſt ex ſub-
16 ſtantia ipſius. Dixit autem parabolam ad eos, dicens, Hominis
17 cujuſdam divitis produxit ei regio fructus multos: Et cogitabat

---

1 ܘܛܪܘ] In margine MSti ܘܐܙܕܗܪܘ

† cuſtodite *vos*] Marg. Cavete.

ܒܗ ܟܕ ܐܡܪ. ܡܢܐ ܐܥܒܕ ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܠܝ ܐܝܟܐ ܐܟܢܘܫ
18 ܦܐܪ̈ܐ ܕܝܠܝ. ܘܐܡܪ܆ ܗܕܐ ܐܥܒܕ. ܐܣܬܘܪ ܒܝܬ ܡܩ̈ܫܐ
ܕܝܠܝ܆ ܘܪ̈ܘܪܒܢ ܐܒܢܐ. ܘܐܟܢܘܫ ܬܡܢ ܟܠܗܘܢ ܥܠܠ̈ܬܐ
19 ܕܝܠܝ ܘܛܒ̈ܬܝ. ܘܐܡܪ ܠܢܦܫܐ ܕܝܠܝ. ܢܦܫܐ܆ ܐܝܬ
ܠܟܝ ܛܒ̈ܬܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ܆ ܕܣܝܡܢ ܠܫܢ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ. ܐܬܬܢܝܚܝ.
20 ܐܟܘܠܝ. ܐܫܬܝ. ܐܬܒܣܡܝ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗ ܐܠܗܐ.
ܣܟܠܐ܆ ܒܗܢܐ ܠܠܝܐ ܠܢܦܫܐ ܕܝܠܟ ܬܒܥܝܢ ܡܢܟ. ܗܠܝܢ
21 ܕܝܢ ܕܐܛܝܒܬ ܠܡܢܘ ܢܗܘܝܢ. ܗܟܢܐ ※[1] ܐܝܬܘܗܝ ↙ ܗܘ ܕܣܐܡ
22 ܣ̈ܝܡܬܐ ܗܘ ܠܗ. ܘܠܐ ܒܐܠܗܐ ܥܬܝܪ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ܆ ܠܐ ܬܐܨܦܘܢ
ܠܢܦܫܐ ܡܢܐ ܬܐܟܠܘܢ. ܘܠܐ ܠܦܓܪܐ ܡܢܐ ܬܠܒܫܘܢ.
23 ܢܦܫܐ ※ ܓܝܪ ↙ ܕܡܝܬܪܐ ܐܝܬܝܗ ܡܢ ܡܐܟܘܠܬܐ. ܘܦܓܪܐ
24 ܡܢ ܠܒܘܫܐ. ܐܬܒܩܘ ܒܥܘ̈ܪܒܐ ܕܠܐ ܙܪܥܝܢ ܘܠܐ ܚܨܕܝܢ܆

in ſeipſo, dicens, Quid faciam, quia non habeo ubi congregem
fructus meos? Et dixit, Hoc faciam: deſtruam horrea mea, et 18
majora ædificabo, et congregabo illic omnes proventus meos, et
bona mea. Et dicam animæ meæ, Anima habes bona multa re- 19
poſita in annos multos: requieſce, comede, bibe, et oblecta te.
Dixit autem ei Deus, Stulte, hac nocte animam tuam quærent a 20
te: hæc autem quæ paraſti, cui erunt? Sic † ※ eſt ↙ is qui re- 21
ponit theſauros ſibi, et non *eſt* in Deo dives. Dixit autem ad 22
diſcipulos ſuos, Propter hoc vobis dico, Ne ſoliciti eſtote ani-
mæ, quid comedetis; neque corpori, quid induetis. Anima 23
※ enim ↙ præſtantior eſt quam alimentum, et corpus quam veſti-
tus. Conſiderate corvos, quia non ſeminant, neque metunt, 24

[1] ܗܟܢܐ ※ ܐܝܬܘܗܝ ↙] In margine MSti (ܗܟܢܐ) ܢܗܘܐ
† ſic ※ eſt ↙] Lectio marg. (ſic) Erit.

ܠܗܘܢ ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܐܘܨܪܐ ܘܠܐ ܒܝܬ ܩܦܣܐ. ܘܐܠܗܐ ܡܬܪܣܐ
ܠܗܘܢ. ܟܡܐ ܡܝܬܪܐܝܬ ܐܢܬܘܢ ܡܫܬܘܬܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ
25 ܦܪ̈ܚܬܐ. ܡܢܘ ܕܝܢ ܡܢܟܘܢ ܕܟܕ ¹ܝܨܦ: ܡܫܟܚ ܠܡܘܣܦܘ
26 ܥܠ ܩܘܡܬܗ ܐܡܬܐ ܚܕܐ. ܐܢ ܗܟܝܠ ܐܦ ܙܥܘܪܬܐ ܠܐ
ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܡܢܐ ܡܛܠ ܫܪܟܐ ܝܨܦܝܢ ܐܢܬܘܢ.
27 ܐܬܒܩܘ ܒܫܘܫܢܐ ܐܝܟܢܐ ܪ̈ܒܝܢ: ܕܠܐ ܠܐܝܢ ܘܠܐ ܥܙܠܢ. ܐܡܪ
ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ. ܕܐܦ ܠܐ ܫܠܝܡܘܢ ܒܟܠܗ ܬܫܒܘܚܬܗ:
28 ܐܬܟܣܝ ܐܝܟ ܚܕܐ ܡܢ ܗܠܝܢ. ܐܢ ܕܝܢ ܠܥܣܒܐ ܕܝܘܡܢܐ
ܒܚܩܠܐ ܐܝܬܘܗܝ: ܘܡܚܪ ܒܬܢܘܪܐ ܡܬܪܡܐ. ܐܠܗܐ ܗܟܢܐ
ܡܠܒܫ: ܟܡܐ ܡܝܬܪܐܝܬ ܠܟܘܢ ܙܥܘܪ̈ܝ ܗܝܡܢܘܬܐ..
29 ܘܐܢܬܘܢ ܠܐ ܬܒܥܘܢ ܡܢܐ ܬܐܟܠܘܢ ܐܘ ܡܢܐ ܬܫܬܘܢ. ܘܠܐ
30 ܢܬܦܠܓ ܪ̈ܥܝܢܝܟܘܢ ⁼ ܒܡܪܘܚܝܬܐ↙. ܗܠܝܢ ܓܝܪ ܟܠܗܝܢ:
ܥܡ̈ܡܐ ܕܥܠܡܐ ܒܥܝܢ. ܐܒܐ ܕܝܢ ܕܝܠܟܘܢ: ܝܕܥ

quibus non eſt cellarium, neque horreum, et Deus alit eos: quanto
25 magis vos præſtatis volucribus? Quis autem ex vobis, qui ſolicitus
26 eſt, poteſt addere ad ſtaturam ſuam cubitum unum? Si igitur
27 minimum non poteſtis, quid de cæteris ſoliciti eſtis? Conſiderate lilia, quomodo creſcant: non laborant, neque nent. Dico autem vobis, quod neque Solomon in omni gloria ſua amictus
28 eſt ſicut unum ex illis. Si autem gramen, quod hodie in agro eſt, et cras in clibanum projicitur, Deus ſic veſtit, quanto magis
29 vos, puſilli fide? Et vos ne quæſiveritis quid comedatis, aut
30 quid bibatis: neque diſtrahatur mens veſtra ⁼ voluptate ↙. Hæc enim omnia gentes mundi quærunt: Pater autem veſter novit

---

¹ ܕܟܕ ܝܨܦ] In margine MSti (ܕܟܕ) ܪܢܐ

ܕܣܢܝܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗܠܝܢ܂ ܒܪܡ ܒܥܘ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ܆ 31
ܘܗܠܝܢ ※ ܟܠܗܝܢ ↙ ܢܬܬܘܣܦܢ ܠܟܘܢ܀ ܠܐ ܬܕܚܠܝܢ ܡܪܥܝܬܐ 32
ܙܥܘܪܬܐ܂ ܡܛܠ ܕܨܒܐ ܐܒܘܟܘܢ ܠܡܬܠ ܠܟܘܢ ܡܠܟܘܬܐ܀
ܙܒܢܘ ܩܢܝ̈ܢܐ ܕܝܠܟܘܢ ܘܗܒܘ ܙܕܩܬܐ܀ ܥܒܕܘ ܐܢܬܘܢ ܠܟܘܢ 33
ܟܝ̈ܣܐ ܕܠܐ ܒܠܝܢ܂ ܣܝܡܬܐ ܕܠܐ ܡܚܣܪܐ ܒܫܡܝܐ܂ ܐܝܟܐ
ܕܓܢܒܐ ܠܐ ܩܪܒ܂ ܐܦܠܐ ܣܣܐ ܡܚܒܠ܂ ܐܝܟܐ ܓܝܪ 34
ܕܐܝܬܘܗܝ ܣܝܡܬܐ ܕܝܠܟܘܢ܂ ܬܡܢ ܐܦ ܠܒܟܘܢ ܢܗܘܐ܀
ܢܗܘܘܢ ܐܣܝܪܝܢ ܚܨܝܟܘܢ ܘܫܪ̈ܓܝܟܘܢ ܕܕܠܩܝܢ܂ ܘܐܢܬܘܢ 35 36
ܕܕܡܝܢ ܠܐܢܫܐ ܕܡܣܟܝܢ ܠܡܪܗܘܢ܂ ܐܡܬܝ ܢܗܦܘܟ ܡܢ
ܡܫܬܘ̈ܬܐ܂ ܕܐܡܐ ܕܐܬܐ ܘܢܩܫ ܡܚܕܐ ܢܦܬܚܘܢ ܠܗ܀
ܛܘܒܝܗܘܢ ܐܢܘܢ ܥܒ̈ܕܐ ܗܢܘܢ܂ ܗܠܝܢ ܕܐܬܐ ܡܪܗܘܢ ܢܫܟܚ 37
ܟܕ ܥܝܪܝܢ܂ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܢܐܣܘܪ ܚܨܘܗܝ
ܘܢܣܡܟ ܐܢܘܢ܂ ܘܢܥܒܘܪ ܢܫܡܫ ܐܢܘܢ܂ ܘܐܢ ܢܐܬܐ 38
ܒܡܛܪܬܐ ܬܪܝܢܝܬܐ܂ ܘܐܢ ܒܡܛܪܬܐ ܬܠܝܬܝܬܐ ܢܐܬܐ ܘܢܫܟܚ

quod indigeatis his. Veruntamen quærite regnum Dei, et hæc 31
※ omnia ↙ adjicientur vobis. Ne timeatis, grex puſille, quia vo- 32
luit Pater veſter dare vobis regnum. Vendite poſſeſſiones veſtras, 33
et date elemoſynam: facite vobis crumenas quæ non vete-
raſcunt, theſaurum qui non deficit in cœlis; ubi fur non appro-
pinquat, neque tinea corrumpit. Ubi enim eſt theſaurus veſter, 34
illic etiam cor veſtrum erit. Sint accincti lumbi veſtri, et lucer- 35
næ veſtræ ardentes: Et vos ſimiles hominibus expectantibus 36
dominum ſuum, quando revertatur a nuptiis: ut, quum venerit
et pulſaverit, ſtatim aperiant ei. Beati ſunt ſervi illi, quos, *quum* 37
venerit dominus eorum, inveniet vigilantes: amen dico vobis,
quod accinget lumbos ſuos, et accumbere faciet eos, et tranſibit
et miniſtrabit illis. Et ſi venerit in vigilia ſecunda, et ſi in vigilia 38

39 ܗܘܝܐ: ܘܢܫܟܚ ܗܟܢܐ ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܥܒܕܐ ܗܠܝܢ܀ ܗܕܐ ܕܝܢ ܕܥܘ:
ܕܐܠܘ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܪܐ ܒܝܬܐ ܒܐܝܕܐ ܡܛܪܬܐ ܓܢܒܐ ܐܬܐ:
40 ܡܬܬܥܝܪ ܗܘܐ ܘܠܐ ܫܒܩ ܗܘܐ ܕܢܬܦܠܫ ܒܝܬܗ. ܐܦ
ܐܢܬܘܢ ܗܟܝܠ ܗܘܘ ܡܛܝܒܝܢ: ܡܛܠ ܕܒܗܝ ܫܥܬܐ ܕܠܐ
41 ܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܐܬܐ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗ ܦܛܪܘܣ.
ܡܪܝܐ: ܠܘܬܢ ܠܡܬܠܐ ܗܕܐ ܐܡܪ ܐܢܬ: ܐܘ ܐܦ ܠܘܬ ܟܠܢܫ.
42 ܐܡܪ ܕܝܢ ܡܪܝܐ. ܡܢܘ ܟܝ ܐܝܬܘܗܝ ܪܒ ܒܝܬܐ ܗܘ ܡܗܝܡܢܐ
ܘܚܟܝܡܐ.[1] ܗܘ ܕܢܩܝܡܝܘܗܝ ܡܪܗ ܥܠ ܬܫܡܫܬܗ: ܠܡܬܠ
43 ܒܙܒܢܐ *ܟܝܠܐ ܕܣܝܒܪܬܐ܀ ܛܘܒܘܗܝ ܗܘ ܥܒܕܐ ܗܘ. ܐܝܢܐ ܕܟܕ * σιτόμετρον
44 ܕܐܬܐ ܡܪܗ ܢܫܟܚܝܘܗܝ ܕܥܒܕ ܗܟܢܐ. ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܡܪ ܐܢܐ
45 ܠܟܘܢ: ܕܥܠ ܟܠܗܘܢ ܩܢܝܢܘܗܝ ܢܩܝܡܝܘܗܝ܀ ܐܢ ܕܝܢ
ܢܐܡܪ ܥܒܕܐ ܗܘ ܒܠܒܗ: ܕܡܘܚܪ ܡܪܝ ܠܡܐܬܐ: ܘܢܫܪܐ
ܠܡܡܚܐ ܠܥܒܕܐ ܘܠܐܡܗܬܐ: ܘܠܡܐܟܠ ܘܠܡܫܬܐ

39 tertia venerit, et invenerit ita, beati ſunt ſervi illi. Hoc autem ſcitote, quod ſi ſciret dominus domus quanam vigilia fur venturus
40 ſit, vigilaret, et non ſineret perfodi domum ſuam. Et vos igitur eſtote parati: quia hora qua non putatis Filius hominis venit.
41 Dixit autem ei Petrus, Domine, ad nos parabolam hanc dicis, an
42 etiam ad omnes? Dixit autem Dominus, Quiſnam eſt diſpenſator ille fidelis † et prudens, quem conſtituet dominus ejus ſupra
43 famulitium ſuum, ut det in tempore menſuram tritici? Beatus eſt ſervus ille, quem quum venerit dominus ejus, inveniet facien-
44 tem ita. Vere dico vobis, quod ſupra omnes poſſeſſiones ejus
45 conſtituet eum. Si autem dixerit ſervus ille in corde ſuo, Tardat dominus meus venire, et cœperit percutere ſervos et ancillas, et

[1] ܘܚܟܝܡܐ] In margine MSti (ܘ) ܗܘ (ܚܟܝܡܐ)

† et prudens] Lectio marg. (et) Ille (prudens)

ܘܠܡܪܘܐ܂ ܢܐܬܐ ܡܪܗ ܕܥܒܕܐ ܗܘ ܒܝܘܡܐ ܗܘ ܕܠܐ ܡܣܟܐ 46
ܘܒܫܥܬܐ ܗܝ ܕܠܐ ܝܕܥ܂ ܘܢܦܠܓܝܘܗܝ܂ ܘܡܢܬܗ ܥܡ ܠܐ
ܡܗܝܡܢܐ ܢܣܝܡ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܥܒܕܐ ܐܝܢܐ ܕܝܕܥ ܨܒܝܢܐ ܕܡܪܗ܂ 47
ܘܠܐ ܛܝܒ ܘܠܐ ܥܒܕ ܠܘܬ ܨܒܝܢܗ܂ ܢܬܡܚܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ܂ ܗܘ 48
ܕܝܢ ܕܠܐ ܝܕܥ܂ ܥܒܕ ܕܝܢ ܕܫܘܝܢ ܠܡܚܘ̈ܬܐ܂ ܢܬܡܚܐ ܙܥܘܪܝܬܐ܂
ܠܟܠ ܕܝܢ ܗܘ ܕܐܬܝܗܒ ܣܓܝ܂ ܣܓܝ ܢܬܒܥܐ ܡܢܗ܂
ܘܠܗܘ ܕܐܓܥܠܘ ܠܗ [1] ܣܓܝ܂ ܝܬܝܪܐ ܢܬܒܥܘܢܗ܀
ܢܘܪܐ ܐܬܝܬ ܕܐܪܡܐ [2] ܒܐܪܥܐ܂ ܘܡܢܐ ܨܒܐ ܐܢܐ ܐܢ ܠܗ ܡܢ ܟܒܪ 49
ܝܩܕܬ܂ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܝܢ ܐܝܬ ܠܝ ܕܐܥܡܕ܂ ܘܟܡܐ ܐܠܝܨ 50
ܐܢܐ ܥܕܡܐ ܕܬܫܬܡܠܐ܂ ܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܫܝܢܐ ܐܬܝܬ 51
ܕܐܬܠ ܒܐܪܥܐ܂ ܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܐܠܐ ܦܠܓܘܬܐ܂

comedere, et bibere, et inebriari ; Veniet dominus ſervi illius die 46
quo non expectat, et hora quam non novit : et diſſecabit eum, et
partem ejus cum infidelibus ponet. Ille autem ſervus qui novit 47
voluntatem domini ſui, et non præparavit, neque fecit ſecundum
voluntatem ejus, vapulabit multis. Qui autem non novit, fecit 48
autem digna plagis, vapulabit paucis. Omni autem cui datum
eſt multum, multum quæretur ab eo: et cui commendarunt
† multum, amplius repoſcent ab eo. Ignem veni ut mittam 49
‡ in terram : et quid volo ſi jam accendatur ? Baptiſmum autem 50
habeo baptizari, et quomodo coarctor, uſquedum impleatur ?
Putatis quod pacem veni dare in terra ? non, dico vobis, ſed 51

---

[1] ܣܓܝ܂ ܝܬܝܪܐ] In margine MSti ܩܠܝܠ ܩܠܝܠ

[2] ܒܐܪܥܐ] ܥܠ (ܐܪܥܐ)

† multum, amplius] Lectio marg. Exiguum, exiguum.

‡ in terra] Super terram.

52 ܢܗܘܘܢ ܓܝܪ ܡܢ ܗܫܐ ܚܡܫܐ ܒܒܝܬܐ ܚܕ܆ ܕܦܠܝܓܝܢ
53 ܬܠܬܐ ܥܠ ܬܪܝܢ. ܘܬܪܝܢ ܥܠ ܬܠܬܐ. ܢܬܦܠܓ ܐܒܐ ܥܠ
ܒܪܐ. ܘܒܪܐ ܥܠ ܐܒܐ. ܐܡܐ ܥܠ ܒܪܬܐ. ܘܒܪܬܐ ܥܠ ܐܡܐ.
54 ܚܡܬܐ ܥܠ ܟܠܬܗ. ܘܟܠܬܐ ܥܠ ܚܡܬܗ܀ ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ
ܐܦ ܠܟܢܫܐ܆ ܐܡܬܝ ܕܚܙܝܬܘܢ ܥܢܢܐ ܕܕܢܚܐ ܡܢ ܡܥܪܒܐ܆
55 ܡܚܕܐ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܡܛܪܐ ܐܬܐ. ܘܗܘܐ ܗܟܢܐ܆ ܘܐܡܬܝ
ܕܬܝܡܢܐ ܕܢܫܒܐ܆ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܕܚܘܡܐ ܢܗܘܐ. ܘܗܘܐ.
56 ܢܣܒܝ ܐܦܐ܆ ܦܪܨܘܦܐ ܕܐܪܥܐ ܘܕܫܡܝܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
57 ܠܡܒܩܝܘ܆ ܠܙܒܢܐ ܕܝܢ ܗܢܐ ܐܝܟܢܐ [1] ܠܐ ܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܠܡܢܐ
58 ܕܝܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܡܢܝܟܘܢ ܠܐ ܕܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܘ ܕܟܐܢܐ܀ ܟܕ
ܓܝܪ ܐܙܠ ܐܢܬ ܥܡ ܒܥܠ ܕܝܢܟ ܠܘܬ ܐܪܟܘܢ ܒܐܘܪܚܐ܆
ܗܒ ܦܘܠܚܢܐ ܠܡܬܦܨܝܘ ܡܢܗ܆ [2] ܕܠܡܐ ܢܓܪܘܪܟ ܠܘܬ

52 diſſidium. Erunt enim deinceps quinque in domo una diviſi, tres
53 adverſus duos, et duo adverſus tres. Dividetur pater adverſus filium, et filius adverſus patrem; mater adverſus filiam, et filia adverſus matrem; ſocrus adverſus nurum ſuam, et nurus adverſus ſocrum
54 ſuam. Dicebat autem etiam turbis, Quum videritis nubem orientem ab occidente, ſtatim dicitis, quod pluvia venit: et fit ita.
55 Et quum Auſtrum flantem, dicitis, quod æſtus erit; et fit.
56 Hypocritæ, faciem terræ et cœli noſtis probare, tempus autem
57 hoc quomodo † non probatis? Quid autem et a vobis non judi-
58 catis id quod juſtum *eſt*? Quum enim abis cum adverſario tuo ad principem, in via da operam liberari ab illo: ‡ ne trahat te ad

---

[1] ܠܐ ܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ] In margine MSti ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܒܩܝܘ

[2] ܕܠܡܐ ܢܓܪܘܪܟ] (ܕܠܡܐ ܢܓܪܘܪܟ) ܒܥܠ ܕܝܢܐ܀

† non probatis] Lectio marg. Non ſcitis probare.

‡ ne trahat te] (ne trahat te) Adverſarius.

ܕܝܢܐ. ܘܕܝܢܐ ܢܫܠܡܟ ܠܦܪܘܥܐ. ܘܦܪܘܥܐ ܢܪܡܝܟ ܒܒܝܬ
59 ܢܛܘܪܬܐ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ: ܠܐ ܬܦܘܩ ܡܢ ܬܡܢ: ܥܕܡܐ ܐܦ
CAP. XIII. 1 ܫܡܘܢܐ ܐܚܪܝܐ ܬܦܪܘܥ܀ ¹ܩܪܝܒܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܐܢܫܝܢ ܒܗ ܒܗܘ
ܙܒܢܐ. ܕܡܘܕܥܝܢ ܠܗ ܡܛܠ ܓܠܝܠܝ̈ܐ. ܕܐܝܠܝܢ ܕܕܡܐ
2 ܦܝܠܛܘܣ ܚܠܛ ܥܡ ܕܒܚܝ̈ܗܘܢ. ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܓܠܝܠܝ̈ܐ ܗܢܘܢ ܚܛܝ̈ܐ ܝܬܝܪ ܡܢ
3 ܟܠܗܘܢ ܓܠܝܠܝ̈ܐ ܗܘܘ. ܡܛܠ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܚܫܘ. ܠܐ ܐܡܪ
4 ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܐܠܐ ܐܢ ܠܐ ܬܬܘܒܘܢ: ²ܗܘ ܗܟܘܬ ܬܐܒܕܘܢ. ܐܘ ܗܢܘܢ
ܬܡܢܬܥܣܪ ܕܥܠܝܗܘܢ ܢܦܠ ܡܓܕܠܐ ܒܫܝܠܘܚܐ ܘܩܛܠ
ܐܢܘܢ: ܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܗܢܘܢ ܚܝ̈ܒܐ ܗܘܘ: ܝܬܝܪ ܡܢ
ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܗܢܘܢ ܕܥܡܪܝܢ ܒܐܘܪܫܠܡ:

judicem, et judex tradat te exactori, et exactor conjiciat te in domum cuſtodiæ: Dico tibi, quod non exibis illinc donec etiam 59
CAP. XIII. minutum ultimum reddideris. †Accedebant autem quidam illo 1
tempore, nunciantes ei de Galilæis, quorum ſanguinem Pilatus miſcuit cum ſacrificiis eorum. Et reſpondens Jeſus dixit iis, Pu- 2
tatis quod Galilæi hi peccatores plus quam omnes Galilæi fuerint, quia talia paſſi ſunt? Non, dico vobis: ſed niſi converſi fueritis, 3
omnes vos ‡itidem peribitis. Aut illi octodecim, ſuper quos 4
cecidit turris in Siloam, et occidit eos: putatis quod ipſi debitores fuerint plus quam omnes homines qui habitant Hieroſolyma?

---

1 ܩܪܝܒܝܢ ܗܘܘ] In margine MSti ܐܬܝܢ ܗܘܘ
2 ܗܘ ܗܟܘܬ] ܒܗ ܒܕܡܘܬܐ

† Accedebant] Lectio marg. Veniebant.
‡ itidem] Similiter.

5 ܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܠܐ ܬܬܦܢܘܢ ܟܠܟܘܢ ¹ܒܗ̇ ܒܕܡܘܬܐ
6 ܬܐܒܕܘܢ܀ ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ ܗܕܐ ܦܠܐܬܐ. ܬܐܢܬܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܐܢܫ
ܕܢܨܝܒܐ ܒܟܪܡܐ ܕܝܠܗ܆ ܘܐܬܐ ܘܒܥܐ ܒܗ̇ ܦܐܪܐ ܘܠܐ ܐܫܟܚ.
7 ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬ ܦܠܚܐ ܕܟܪܡܐ. ܗܐ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܐܬܐ ܐܢܐ ܒܥܐ
ܐܢܐ ܦܐܪܐ ܒܬܐܢܬܐ ܗܕܐ ܘܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ. ܦܣܘܩܝܗ̇ ܗܟܝܠ܆
8 ܡܛܠ ܡܢܐ ܐܦ ܠܐܪܥܐ ܡܒܛܠܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ
ܠܗ. ܡܪܝ ܫܒܘܩܝܗ̇ ܐܦ ܗܕܐ ܫܢܬܐ܆ ܥܕܡܐ ܕܐܚܦܘܪ
9 ܚܕܪܝܗ̇ ܘܐܪܡܐ ܙܒܠܐ܆ ܘܐܢ ܡܢ ܬܥܒܕ ܦܐܪܐ܆ ܐܢ ܕܝܢ
10 ܠܐ ܒܗܘ ܕܥܬܝܕ ܦܣܩ ܐܢܬ ܠܗ̇܀ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ
11 ܕܡܠܦ ܒܚܕܐ ܡܢ ܟܢܘܫܬܐ ܒܫܒ̈ܬܐ܆ ܘܗܐ ܐܢܬܬܐ ܗܝ
ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ̇ ܪܘܚܐ ܕܟܘܪܗܢܐ ܫܢ̈ܝܢ ܬܡܢܬܥܣܪܐ܆ ܘܐܝܬܝܗ̇
12 ܗܘܬ ܕܟܦܝܦܐ ܘܠܐ ܡܫܟܚܐ ܕܬܬܦܫܛ ܠܓܡܪ܆ ܟܕ ܚܙܐܗ̇

5 Non, dico vobis: ſed niſi converſi fueritis, omnes vos † ſimiliter
6 peribitis. Dicebat autem hanc parabolam, Ficum habebat quidam plantatam in vinea ſua: et venit *et* quæſivit in ea fructum, et
7 non invenit. Dixit autem ad cultorem vineæ, Ecce tres annos venio quærens fructum in ficu hac, et non invenio: exſcinde
8 eam igitur: propter quod etiam terram otioſam reddit? Ipſe autem reſpondens dicit ei, Domine mi, relinque eam etiam hunc
9 annum, donec fodero circa eam, et miſero ſtercora. Et ſi quidem fecerit fructum: ſi autem non, in futurum exſcindes eam.
10 11 Erat autem docens in una ex ſynagogis in ſabbathis. Et ecce mulier quæ habebat ſpiritum infirmitatis annos octodecim: et
12 erat incurvata, et non poterat ſeſe extendere prorſus. Quum

1 ܒܗ̇ ܒܕܡܘܬܐ] In margine MSti ܗܘ ܗܟܘܬ

† ſimiliter] Lectio marg. Itidem.

ܕܝܢ ܗܘ ܝܫܘܥ܆ ܩܪܗ̇ ܘܐܡܪ ܠܗ̇. ܐܢܬܬܐ ܫܪܝܐ ܐܢܬܝ ܡܢ
ܟܘܪܗܢܟܝ. ܘܣܡ ܥܠܝܗ̇ ܐܝ̈ܕܘܗܝ܆ ܘܡܚܕܐ ܐܬܬܪܝܨܬ 13
ܘܡܫܒܚܐ ܗܘܬ ܠܐܠܗܐ܀ ܥܢܐ ܕܝܢ ܪܫ ܟܢܘܫܬܐ ܟܕ 14
ܡܬܚܡܬ ܡܛܠ ܕܒܫܒܬܐ ܐܣܝ ܗܘ ܝܫܘܥ. ⁻ܘ✓ ܐܡܪ ܗܘܐ
ܠܟܢܫܐ. ܫܬܐ ܝ̈ܘܡܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܒܗܘܢ ܙܕܩ ܠܡܦܠܚ.
ܒܗܘܢ ܗܟܝܠ ܬܐܬܘܢ ܐܬܐܣܘ. ܘܠܐ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ.
ܥܢܐ ܠܗ ܗܟܝܠ ܗܘ ܡܪܝܐ ܘܐܡܪ. ܢܣܒ̈ܝ ܐܦܐ܆ ܟܠܚܕ 15
ܡܢܟܘܢ ܒܫܒܬܐ܆ ܠܐ ܫܪܐ ܠܬܘܪܐ ܕܝܠܗ ܐܘ ܠܚܡܪܐ ܡܢ
ܐܘܪܝܐ ܘܡܘܒܠ ܡܫܩܐ܆ ܠܗܕܐ ܕܝܢ ܕܒܪܬܐ ܕܐܒܪܗܡ 16
ܐܝܬܝܗ̇܆ ܠܗܝ ܕܐܣܪܗ̇ ܣܛܢܐ ܗܐ ܬܡܢܥܣܪܐ ܫ̈ܢܝܢ܆ ܠܐ
ܙܕܩ ܗܘܐ ܕܬܫܬܪܐ ܡܢ ܐܣܘܪܐ ܗܢܐ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ܆ ܘܟܕ 17
ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܗܘܐ܆ ܒܗܬܝܢ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܩܝܡܝܢ
ܠܘܩܒܠܗ. [1]ܘܟܠܗ ܟܢܫܐ ܚܕܐ ܗܘܐ ܥܠ ܟܠܗܝܢ

vidiſſet eam autem Jeſus, advocavit eam, et dixit ei, Mulier, ſoluta es ab infirmitate tua. Et poſuit ſuper eam manus ſuas, et 13
ſtatim erecta eſt, et glorificabat Deum. Reſpondit autem princeps 14
ſynagogæ, indignans quia ſabbatho ſanaſſet Jeſus, ⁻et✓ dicebat turbæ, Sex dies ſunt in quibus oportet operari: in his igitur venite *et* ſanemini, et non die ſabbathi. Reſpondit ei igitur Do- 15
minus et dixit, Hypocritæ, unuſquiſque ex vobis in ſabbatho nonne ſolvit bovem ſuum, aut aſinum a præſepi, et abducens præbet potum? Hanc autem, quæ filia Abrahami eſt, quam 16
vinxit ſatanas ecce octodecim annos, non oportebat ſolvi a vinculo hoc die ſabbathi? Et quum hæc diceret, erubeſcebant omnes 17
qui ſtabant contra eum: † et tota turba gaudebat ſuper omnibus

---

[1] ܟܠܗ ܟܢܫܐ] In margine MSti (ܟܠܗ) ܥܡܐ

† et tota turba] Lectio marg. (et totus) Populus.

18 ܡܫܒܚܬܐ ܕܢܦ̈ܩܢ ܗܘܝ ܕܗܘ̈ܝ ܗܘ̈ܝ ܡܢܗ ܀ ܐܡܪ ܗܘܐ [1]ܕܝܢ
ܠܡܢܐ ܕܡܝܐ ܐܝܬܝܗ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܠܡܢܐ ܐܕܡܝܗ̇.
19 ܕܡܝܐ ܐܝܬܝܗ ܠܦܪܕܬܐ ܕܚܪܕܠܐ. ܗ̇ܝ ܕܟܕ ܢܣܒ ܒܪܢܫܐ
ܐܪܡܝܗ̇ ܒܓܢܬܐ ܕܝܠܗ. ܘܪܒܬ ܘܗܘܬ ܠܐܝܠܢܐ ܪܒܐ.
20 ܘܦܪ̈ܚܬܐ ܕܫܡܝܐ ܥܫ̈ܢ ܒܣܘܟ̈ܘܗܝ ܀ ⁻ܘܬܘܒ ܐܡܪ. ܠܡܢܐ
21 ܐܕܡܝܗ̇ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܕܡܝܐ ܐܝܬܝܗ ܠܚܡܝܪܐ. ܗ̇ܝ
ܕܟܕ ܢܣܒܬ ܐܢܬܬܐ ܛܡܪܬ ܒܬܠܬ ܣ̈ܐܝܢ ܕܩܡܚܐ. ܥܕܡܐ
22 ܕܚܡܥ ܟܠܗ ܀ ܘܡܬܟܪܟ ܗܘܐ ܒܡܕ̈ܝܢܬܐ ܘܒܩܘܪ̈ܝܐ ܟܕ
23 ܡܠܦ ܘܡܪܕܝܬܐ ܥܒܕ ܗܘܐ ܠܐܘܪܫܠܡ ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܐܢܫ
ܠܗ. ܡܪܝܐ. ܐܢ ܙܥܘܪ̈ܐ ܗܢܘܢ ܕܡܬܚܝܝܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ
24 ܠܘܬܗܘܢ. ܐܬܟܬܫܘ ܠܡܥܠ ܒܝܕ ܬܪܥܐ ܐܠܝܨܐ. ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܐ
25 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܢܒܥܘܢ ܠܡܥܠ ܘܠܐ ܢܫܟܚܘܢ ܀ [2]ܡܢ ܐܡܬܝ

18 gloriofis † *rebus* quæ factæ erant ab eo. Dicebat ‡ autem, Cui
19 ſimile eſt regnum Dei, et cui aſſimilabo illud? Simile eſt grano
ſinapis, quod quum accepiſſet homo, jecit ipſum in hortum ſuum:
et crevit, et factum eſt in arborem magnam, et volucres cœli nidulatæ
20 ſunt in ramis ejus. ⁻Et ✓ iterum dixit, Cui aſſimilabo regnum Dei?
21 Simile eſt fermento, quod, quum accepiſſet mulier, abſcondit in
22 tria ſata farinæ, donec fermentaretur tota. Et circuibat per urbes
23 et vicos docens, et iter faciens Hieroſolymam. Dixit autem quidam ei, Domine, ſi pauci ſunt qui ſervantur? Ipſe autem dixit
24 ad eos, Contendite intrare per portam anguſtam: quia multi, dico
25 vobis, quærent intrare, et non poterunt. || Ex quo ſurrexerit domi-

---

[1] ܕܝܢ In margine MSti ܗܟܝܠ

[2] ܐܡܬܝ ܕܢܩܘܡ] ܡܚܕܐ ܕܩܐܡ

† *Vide not.*

‡ autem] Lectio marg. Igitur.

|| ex quo ſurrexerit] Statim ſurgens.

ܕܢܩܘܡ ܡܪܐ ܒܝܬܐ ܘܢܐܚܘܕ ܬܪܥܐ. ܘܬܫܪܘܢ ܠܡܩܡ ܠܒܪ.
ܘܠܡܩܫ ܒܬܪܥܐ. ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܡܪܢ ܡܪܢ: ܦܬܚ
ܠܢ. ܘܗܘ ܢܥܢܐ ܘܢܐܡܪ ܠܟܘܢ: ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܡܢ ܐܝܟܐ
26 ܐܢܬܘܢ. ܗܝܕܝܢ ܬܫܪܘܢ ܠܡܐܡܪ: ܐܟܠܢ ܩܕܡܝܟ ܘܐܫܬܝܢ:
27 ܘܒܫܘ̈ܩܐ ܕܝܠܢ ܐܠܦܬ. ܘܢܐܡܪ: ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܠܐ
ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܢܬܘܢ. ܐܪܚܩܘ ÷ܠܟܘܢ↙
28 ܡܢܝ ܟܠܟܘܢ ܦ̈ܠܚܐ ܕܥܘܠܐ. ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩ
ܕܫܢܐ܀ ܐܡܬܝ ܕܚܙܝܬܘܢ ܠܐܒܪܗܡ ܘܠܐܝܣܚܩ ܘܠܝܥܩܘܒ
ܘܠܟܠܗܘܢ ܢܒ̈ܝܐ ܒܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ: ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܢܦܩܝܢ
29 ܐܢܬܘܢ ܠܒܪ. ܘܢܐܬܘܢ ܡܢ ܡܕ̈ܢܚܐ ܘܡܥܪ̈ܒܐ ܘܓܪܒܝܐ
30 ܘܬܝܡܢܐ: ܘܢܣܬܡܟܘܢ ܒܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ܀ ܘܗܐ ܐܝܬܝܗܘܢ
ܐܚܪ̈ܝܐ ܐܝܠܝܢ ܕܢܗܘܘܢ ܩܕ̈ܡܝܐ: ܘܐܝܬܝܗܘܢ ܩܕ̈ܡܝܐ ܐܝܠܝܢ
31 ܕܢܗܘܘܢ ܐܚܪ̈ܝܐ܀ ܒܗ ܒܗܘܐ ¹ܝܘܡܐ: ܩܪܒܘ ܐܢܫܝܢ ܦܪ̈ܝܫܐ

nus domus, et clauſerit oſtium, et cœperitis ſtare foris, et pulſare oſtium, dicentes, Domine, Domine, aperi nobis: et reſpondens dicet vobis, Non novi vos unde eſtis. 26 Tunc incipietis dicere, Comedimus coram te, et bibimus, et in plateis noſtris docuiſti. 27 Et dicet, Dico vobis, Non novi vos unde eſtis: diſcedite a me omnes vos operarii iniquitatis. 28 Ibi erit fletus et ſtridor dentium, quum videritis Abrahamum, et Iſaacum, et Jacobum, et omnes prophetas in regno Dei, vos autem ejectos foras. 29 Et venient ab Orientibus, et Occidentibus, et Aquilone, et Auſtro, et accumbent in regno Dei. 30 Et ecce, ſunt ultimi qui erunt primi, et ſunt primi qui erunt ultimi. 31 In ipſo † die acceſſerunt quidam

1 ܝܘܡܐ] In margine MSti ܫܥܬܐ

† die] Lectio marg. Hora.

ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܦܘܩ ܘܙܠ ܡܢ ܗܪܟܐ. ܡܛܠ ܕܗܪܘܕܣ
ܨܒܐ ܠܡܩܛܠܟ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܐܡܪܘ ܠܬܥܠܐ 32
ܗܢܐ. ܗܐ ܡܦܩ ܐܢܐ ܕܝ̈ܘܐ ܘܐܣܝܘܬܐ ܡܫܡܠܐ ܐܢܐ ܝܘܡܢܐ
ܘܡܚܪ. ܘܗܘ ܬܠܝܬܝܐ ܡܫܬܡܠܐ ܐܢܐ. ܒܪܡ 33
ܘܠܐ ܠܝ ܕܝܘܡܢܐ ܘܡܚܪ ܘܕܒܬܪܗ ܐܙܠ. ܡܛܠ
ܕܠܐ ܡܫܟܚܐ ܕܢܒܝܐ ܢܐܒܕ ܠܒܪ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ ⁘ ܐܘܪܫܠܡ 34
ܐܘܪܫܠܡ. ܗܝ ܩܛܠܐ ܠܢܒܝ̈ܐ ܘܪܓܡܐ ܠܐܝܠܝܢ
ܕܫܠܝܚܝܢ ܠܘܬܗ. ܟܡܐ ܙܒ̈ܢܝܢ ܨܒܝܬ ܠܡܟܢܫܘ
ܠܒܢ̈ܝܟܝ. ܐܝܟ ܗܝ ܕܡܟܢܫܐ ܬܪܢܓܘܠܬܐ ܦܪܘ̈ܓܝܗ ܬܚܝܬ
ܓܦ̈ܝܗ. ܘܠܐ ܨܒܝܬܘܢ. ܗܐ ܡܫܬܒܩ ܠܟܘܢ ܒܝܬܐ 35
ܕܝܠܟܘܢ ܚܪܒܐ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ. ܕܠܐ ܬܚܙܘܢܢܝ ܥܕܡܐ
ܕܢܐܬܐ ⁻ ܝܘܡܐ ܕܬܐܡܪܘܢ. ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ
CAP. XIV. ܕܡܪܝܐ ⁘ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܬܐ ܗܘܐ ܠܒܝܬܐ ܕܐܢܫ ܡܢ ܪ̈ܝܫܢܐ 1
ܕܦܪ̈ܝܫܐ ܒܫܒܬܐ ܠܡܐܟܠ ܠܚܡܐ. ܘܗܢܘܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ

Pharifæi, dicentes ei, Exi, et abi hinc: quia Herodes vult
32 occidere te. Et dixit iis, Ite, dicite vulpi illi, Ecce ejicio dæmonia, et fanationes perficio hodie et cras, et tertio *die* con-
33 fummor. Veruntamen oportet me hodie et cras, et fequenti proficifci: quia non poteft fieri ut propheta pereat extra Hierofo-
34 lymam. Hierofolyma, Hierofolyma, occidens prophetas, et lapidans eos qui miffi funt ad eam, quoties volui congregare filios tuos quemadmodum gallina congregat pullos fuos fub alas fuas,
35 et non voluiftis? Ecce relinquitur vobis domus veftra deferta. Dico autem vobis, quod non videbitis me, donec venerit ⁻ dies ↙
1 quum dicetis, Benedictus eft is qui venit in nomine Domini. Et CAP. XIV.
factum eft, quum veniret in domum cujufdam ex Principibus Pharifæorum fabbbatho ad comedendum panem, et ipfi erant

2 ܕܢܛܪܝܢ ܠܗ܀ ܘܗܐ ܒܪܢܫܐ ܐܢܫ ܕܚܒܝܫ ܗܘܐ ܡ̈ܝܐ ܐܝܬ
3 ܗܘܐ ܩܕܡܘܗܝ܀ ܘܟܕ ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܘܬ ܢܡܘܣܝ̈ܩܐ
ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܟܕ ܐܡܪ. ܐܢ ܫܠܝܛ ܒܫܒܬܐ ܠܡܐܣܝܘ ⁜ ܐܘ ܠܐ↙.
5 4 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܫܬܩܘ. ܘܟܕ ܐܚܕܗ ܐܣܝܗ ܘܫܪܝܗ. ܘܟܕ
ܥܢܐ ܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ. ܕܡܢܘ ܡܢܟܘܢ ܒܪܐ ܐܘ ܬܘܪܐ ܢܦܠ
ܒܒܐܪܐ: ܘܠܐ ܡܚܕܐ ܕܠܐ ܡܣܩ ܠܗ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ.
7 6 ܘܠܐ ܐܬܡܨܝܘ ܠܡܦܢܝܘ ܠܗ ܠܘܬ ܗܠܝܢ܀ ܐܡܪ ܗܘܐ
ܕܝܢ ܠܘܬ ܗܢܘܢ ܕܩܪܝܢ ܦܠܐܬܐ: ܟܕ ܟܠܐ ܕܐܝܟܢܐ ܠܡܣܡܟ̈ܐ
8 ܩܕ̈ܡܝܐ ܓܒܝܢ ܗܘܘ. ܟܕ ܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ: ܐܡܬܝ
ܕܡܬܩܪܐ ܐܢܬ ܡܢ ܐܢܫ ܠܡܫܬܘ̈ܬܐ: ܠܐ ܬܣܬܡܟ ܒܪܝܫ ܡܣܡܟܘܬ
9 ܣܡܟܐ. ܕܠܡܐ ܕܡܝܩܪ ܡܢܟ ܢܗܘܐ ܩܪܐ ܡܢܗ. ܘܟܕ
ܐܬܐ ܗܘ ܕܠܟ ܘܠܗ ܩܪܐ: ܢܐܡܪ ܠܟ ܗܒ ܠܗܢܐ ܕܘܟܬܐ:
ܘܗܝܕܝܢ ܬܫܪܐ ܥܡ ܒܗܬܬܐ ܕܘܟܬܐ ܐܚܪܝܬܐ ܠܡܐܚܕ.

obſervantes eum. Et ecce homo quidam hydropicus erat ante 2
illum. Et reſpondens Jeſus dixit ad Legiſperitos et Phariſæos, 3
dicens, Si licet ſabbatho ſanare ⁜ an non↙? Ipſi autem tacuerunt. 4
Et quum apprehendiſſet eum, ſanavit eum, et dimiſit eum. Et 5
reſpondens dixit ad eos, Cujus ex vobis filius aut bos cadet in
puteum, et non ſtatim hauriens extrahet eum die ſabbathi? Et 6
non potuerunt reſpondere ei ad hæc. Dicebat autem ad eos qui 7
vocati erant parabolam, † prohibens quomodo accubitus primos
eligerent, dicens ad eos, Quum vocatus fueris ab aliquo ad nuptias, 8
ne accumbas in primo accubitu, ne honoratior te ſit vocatus
ab illo: Et veniens ille qui te et illum vocavit, dicat tibi, Da 9
huic locum: et tunc incipias cum pudore locum ultimum obtinere.

---

† prohibens] *Vide not.*

10 ܐܠܐ ܐܡܬܝ ܕܡܬܩܪܐ ܐܢܬ܆ ܙܠ ܐܤܬܡܟ ܒܕܘܟܬܐ ܐܚܪܝܬܐ.
ܐܝܟܢܐ ܕܡܐ ܕܐܬܐ ܗܘ ܕܩܪܟ ܢܐܡܪ ܠܟ܆ ܪ̈ܚܡܝ܆ ܐܬܥܠܐ
ܠܥܠ ܡܢ. ܗܝܕܝܢ ܬܗܘܐ ܠܟ ܫܘܒܚܐ ܩܕܡ ܟܠܗܘܢ
11 ܗܢܘܢ ܕܤܡܝܟܝܢ ܥܡܟ܀ ܡܛܠ ܕܟܠ ܕܡܪܝܡ ܗܘ ܠܗ
12 ܢܬܡܟܟ. ܘܗܘ ܕܡܡܟܟ ܗܘ ܠܗ ܢܬܬܪܝܡ. ܐܡܪ
ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܦ ܠܗܘ ܕܩܪܝܗܝ. ܐܡܬܝ ܕܥܒܕ ܐܢܬ ܫܪܘܬܐ
ܐܘ ܚܫܡܝܬܐ܆ ܠܐ ܬܩܪܐ ܠܪ̈ܚܡܐ ܕܝܠܟ. ܘܠܐ ܠܐܚ̈ܝܟ. ܘܠܐ
ܠܐܢܫ̈ܝܟ. ܘܠܐ ܠܫܒ̈ܒܝܟ ܥܬܝܪ̈ܐ. ܕܠܡܐ ܐܦ ܗܢܘܢ ܢܦܢܘܢ
13 ܢܩܪܘܢ ܠܟ܆ ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܦܘܪܥܢܐ. ܐܠܐ ܐܡܬܝ ܕܥܒܕ ܐܢܬ
ܩܘܡܠܐ܆ ܩܪܝ ܠܡܤ̈ܟܢܐ. ܠܡܚ̈ܝܠܐ. ܠܚ̈ܓܝܪܐ.
14 ܠܤ̈ܡܝܐ. ܘܛܘܒܢܐ ܬܗܘܐ܆ ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ
15 ܕܢܦܪܥܘܢ. ܢܬܦܪܥ ܠܟ ܓܝܪ ܒܩܝܡܬܐ ܕܙܕܝ̈ܩܐ. ܟܕ
ܫܡܥ ܕܝܢ ܐܢܫ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܤܡܝܟܝܢ ܗܘܘ܆ ܐܡܪ ܠܗ.

10 Sed quum vocatus fueris, vade, accumbe in loco ultimo, ut quum venerit ille qui vocavit te, dicat tibi, Amice mi, aſcende ſuperius: tunc erit tibi gloria coram omnibus qui accumbunt tecum.
11 Quia omnis qui extulerit ſeipſum, deprimetur; et qui depreſſerit
12 ſeipſum, extolletur. Dicebat autem etiam illi qui vocaverat eum, Quum facis prandium aut cœnam, ne vocaveris amicos tuos, neque fratres tuos, neque cognatos tuos, neque vicinos tuos divites:
13 ne forte etiam ipſi viciſſim vocent te, et fiat tibi retributio. Sed quum facis convivium, voca pauperes, afflictos, claudos, cæcos.
14 Et beatus eris; quia non eſt iis quod retribuant tibi: retribuetur
15 enim tibi in reſurrectione juſtorum. Quum audiviſſet autem

16 ܛܘܒܢܐ[1] ܗ̇ܘ ܕܢܐܟܘܠ ܠܚܡܐ ܒܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ܀ ܗܘ
ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܒܪܢܫܐ ܐܢܫ ܥܒܕ ܚܫܡܝܬܐ ܪܒܬܐ܆ ܘܩܪܐ
17 ܠܣܓܝ̈ܐܐ. ܘܫܕܪ ܠܥܒܕܗ ܕܝܠܗ ܒܥܕܢܐ ܕܚܫܡܝܬܐ
ܠܡܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܩܪܝܢ ܗܘܘ܆ ܬܘ. ܡܛܠ ܕܗܐ ܡܢ ܟܕܘ
18 ܡܛܝ̈ܒܬܐ ܐܝܬܝܗܝܢ ܟܠܗܝܢ. ܘܫܪܝܘ ܡܢ ܚܕܐ ܠܡܫܬܐܠܘ
ܟܠܗܘܢ. ܗܘ ܩܕܡܝܐ ܐܡܪ ܠܗ܆ ܐܓܘܪܐ ܙܒܢܬ. ܘܐܝܬ
ܠܝ ܐܢܢܩܐ ܠܡܦܩ ܘܠܡܚܙܝܘܗܝ. ܡܬܟܫܦ ܐܢܐ ܠܟ
19 ܫܒܘܩܝܢܝ ܕܡܫܬܐܠܐ ܐܢܐ܀ ܘܐܚܪܢܐ ܐܡܪ. ܚܡܫܐ ܙܘ̈ܓܐ ܬܘܪ̈ܐ
ܙܒܢܬ܆ ܘܐܙܠ ܐܢܐ ܠܡܒܩܐ ܐܢܝ̈ܢ. ܡܬܟܫܦ ܐܢܐ ܠܟ ܫܒܘܩܝܢܝ
20 ܕܡܫܬܐܠܐ ܐܢܐ܀ ܘܐܚܪܢܐ ܐܡܪ. ܐܢܬܬܐ ܢܣܒܬ܆ ܘܡܛܠܗܕܐ
21 ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܠܡܐܬܐ. ܘܟܕ ܐܬܐ ܗܘ ܥܒܕܐ܆ ܐܘܕܥ ܠܡܪܗ
ܕܝܠܗ ܗܠܝܢ. ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܪܓܙ ܗܘ ܡܪܐ ܒܝܬܐ܆ ܐܡܪ
ܠܥܒܕܗ ܕܝܠܗ. ܦܘܩ ܥܓܠ ܠܦܠܛܝ̈ܐ ܘܠܫܘ̈ܩܐ ܕܡܕܝܢܬܐ܆

quidam ex accumbentibus hæc, dixit ei, Beatus † ille qui come-
det panem in regno Dei. Ipſe autem dixit ei, Homo quidam 16
fecit cœnam magnam, et vocavit multos. Et miſit ſervum ſuum 17
tempore cœnæ dicere iis qui vocati erant, Venite, quia ecce jam
parata ſunt omnia. Et cœperunt ab uno ſe excuſare omnes. 18
Primus dixit ei, Agrum emi, et habeo neceſſe exire, et videre eum:
rogo te, permitte mihi ut ſim excuſatus. Et alius dixit, Quin- 19
que juga boum emi, et abeo probare ea: rogo te, permitte mihi
ut ſim excuſatus. Et alius dixit, Uxorem duxi, et propter hoc 20
non poſſum venire. Et quum veniſſet ille ſervus, nunciavit do- 21
mino ſuo hæc. Tunc iratus dominus domus dixit ſervo ſuo, Exi
cito in plateas et vicos urbis, et pauperes, et afflictos, et cæcos,

---

[1] ܗ̇ܘ] In margine MSti ܐܝܢܐ (ܗ̇ܘ)

† ille qui] Lectio marg. Quicunque.

ܘܡܣܟ̈ܢܐ ܘܡܟܬ̈ܫܐ ܘܡܚܓ̈ܝܪܐ ܐܥܠ ܠܗܪܟܐ.
22 ܘܐܡܪ ܗܘ ܥܒܕܐ. ܡܪܝ܆ [1]ܗܘܐ ܐܝܟ ܕܦܩܕܬ܆ ܘܬܘܒ ܕܘܟܬܐ
23 ܐܝܬ. ܘܐܡܪ ܡܪܐ ܠܥܒܕܐ. ܦܘܩ ܠܐܘܪ̈ܚܬܐ ܘܡܣܝ̈ܓܐ܆
24 ܘܐܠܘܨ ܕܢܥܠܘܢ ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܡܠܐ ܒܝܬܐ ܕܝܠܝ. ܐܡܪ ܐܢܐ
ܓܝܪ ܠܟܘܢ܆ ܕܠܐ ܐܢܫ ܡܢ ܓܒܪ̈ܐ ܗܢܘܢ ܕܩܪܝܢ ܗܘܘ܆ ܢܛܥܡ
25 [2]ܡܢ ܚܫܡܝܬܐ ܕܝܠܝ܀ ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ ܕܝܢ ܟܢ̈ܫܐ ܣܓܝ̈ܐܐ܆
26 ܘܟܕ ܐܬܦܢܝ ܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ. ܐܢ ܐܢܫ ܐܬܐ ܠܘܬܝ܆ ܘܠܐ ܣܢܐ
ܠܐܒܐ ܕܝܠܗ ܘܠܐܡܐ ܘܠܐܢܬܬܐ ܘܠܒ̈ܢܝܐ ܘܠܐܚܐ ܘܠܐܚܘ̈ܬܐ܆ ܬܘܒ
ܕܝܢ ܐܦ ܠܢܦܫܗ ܕܝܠܗ܆ ܠܐ ܡܨܐ ܠܡܗܘܐ ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܝ.
27 ܘܗܘ ܐܢܫ ܕܠܐ ܛܥܢ ܙܩܝܦܐ ܕܝܠܗ ܘܐܬܐ ܒܬܪܝ܆ ܠܐ ܡܨܐ
28 ܠܡܗܘܐ ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܝ܀ ܡܢܘ ܓܝܪ ܡܢܟܘܢ ܗܘ ܕܨܒܐ
ܕܢܒܢܐ ܡܓܕܠܐ ܠܐ ܩܕܡܐܝܬ ܝܬܒ ܚܫܒ

22 et claudos introducito huc. Et dixit ſervus, Domine mi, † factum eſt ſicut præcepiſti, et adhuc locus eſt. Et dixit dominus ad
23 ſervum, Exi in vias et ſepes, et coge intrare, ut impleatur domus
24 mea. Dico enim vobis, quod nemo ex viris illis qui vocati ſunt,
25 guſtabit ‡ de cœna mea. Ibant cum eo autem turbæ multæ: et
26 quum converſus eſſet, dixit ad eos: Si quis venit ad me, et non odit patrem ſuum, et matrem, et uxorem, et filios, et fratres, et ſorores, adhuc autem etiam animam ſuam, non poteſt eſſe diſcipulus meus.
27 Et quiſquis non portat crucem ſuam, et venit poſt
28 me, non poteſt eſſe diſcipulus meus. Quis eſt enim ex vobis, qui volens turrim ædificare, non prius ſedet *et* computat ſumptum,

[1] ܗܘܐ ܐܝܟ ܕܦܩܕܬ] In margine MSti (ܗܘܐ) ܗܝ (ܕܦܩܕܬ)

[2] ܡܢ ܚܫܡܝܬܐ ܕܝܠܝ] ܠ(ܚܫܡܝܬܐ ܕܝܠܝ)

† factum eſt ſicut præcepiſti] Lectio marg. (factum eſt) Quod (præcepiſti)

‡ de cœna mea] Cœnam (meam)

ܢܦܩܬܐ: ܐܢ ܐܝܬ ܠܗ ܗܢܝܢ ܕܠܫܘܡܠܝܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܕܠܡܐ 29
ܟܕ ܗܘ ܢܣܝܡ ܫܬܐܣܬܐ ܘܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܫܡܠܝܘ: ܟܠܗܘܢ
ܗܢܘܢ ܕܚܙܝܢ ܢܫܪܘܢ ܠܡܒܙܚܘ ܒܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܕܗܢܐ ܒܪܢܫܐ 30
ܫܪܝ ܠܡܒܢܝܘ ܘܠܐ ܐܫܟܚ ܠܡܫܡܠܝܘ܀ ܐܘ ܡܢܘ ܡܠܟܐ ܕܟܕ 31
ܐܙܠ ܠܡܬܟܬܫܘ ܥܡ ܡܠܟܐ ܐܚܪܢܐ ܒܩܪܒܐ: ܠܐ ܝܬܒ ܩܕܡܝܬ
ܡܬܚܫܒ. ܐܢ ܐܝܬܘܗܝ ܕܡܨܐ ܒܥܣܪܐ ܐܠܦܝܢ ܠܡܥܪܥܘ:
ܠܗܘ ܕܥܡ ܒܥܣܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܐܬܐ ܥܠܘܗܝ. ܘܐܢ ܕܝܢ ܠܐ ܟܕ 32
ܥܕܟܝܠ ܪܚܝܩ ⁻ܡܢܗ✓ ܐܝܬܘܗܝ. ܐܝܙܓܕܘܬܐ ܡܫܕܪ ܘܡܬܒܥܐ
ܗܠܝܢ ܕܠܘܬ ܫܠܡܐ܀ ܗܟܢܐ ܗܟܝܠ ܟܠ ܚܕ ܡܢܟܘܢ. ܗܘ ܕܠܐ 33
ܡܫܪܐ ܒܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗ: ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܗܘܐ
ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܝ܀ ܫܦܝܪܐ ܗܝ ܡܠܚܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܡܠܚܐ ܬܦܟܗ 34
ܒܡܢܐ ܬܬܬܒܠ. ܘܠܐ ܠܐܪܥܐ ܘܠܐ ܠܩܩܠܬܐ ܐܝܬܝܗ ܕܡܚܫܚܐ: 35
ܠܒܪ ܪܡܝܢ ܠܗ. ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܠܡܫܡܥܘ
Cap. XV. ܢܫܡܥ܀ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܕܡܬܩܪܒܝܢ ܠܘܬܗ ܟܠܗܘܢ 1

ſi habeat quæ ad *ejus* perfectionem *requiruntur?* Ne forte, quum 29
ipſe poſuerit fundamentum, et non potuerit perficere, omnes
videntes incipiant illudere ei, Dicentes, Quia hic homo cœpit 30
ædificare, et non potuit perficere. Aut quis rex proficiſcens injicere 31
ſe cum rege alio in bellum, non ſedens prius cogitat, ſi ſit potens
cum decem millibus occurrere ei qui cum viginti millibus venit
contra ipſum? Si autem non, dum adhuc longe ⁻ ab eo ✓ eſt, 32
legationem mittit, et rogat ea quæ ad pacem *ſpectant*. Sic igitur 33
unuſquiſque ex vobis, qui non abnegat omnia quæ habet, non
poteſt eſſe diſcipulus meus. Bonus eſt ſal, ſi autem ſal infatuatus 34
fuerit, quo condietur? Neque ad terram, neque ad ſterquilinium 35
eſt appoſitus: foras abjiciunt ipſum. Qui habet aures ad audiendum, audiat.
Cap. XV. Erant autem accedentes ad eum omnes publicani 1

2 ܡܟ̈ܣܐ ܘܚܛ̈ܝܐ ܕܢܫܡܥܘܢܝܗܝ܂ ܘܪܛܢܝܢ ܗܘܘ ܦܪ̈ܝܫܐ
ܘܣܦܪ̈ܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂ ܕܗܢܐ ܠܚܛ̈ܝܐ ܡܩܒܠ ܘܐܟܠ ܥܡܗܘܢ܀
4 3 ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬܗܘܢ ܦܠܐܬܐ ܗܕܐ ܟܕ ܐܡܪ܂ ܡܢܘ ܒܪܢܫܐ
ܡܢܟܘܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܡܐܐ ܥܪ̈ܒܐ܂ ܘܟܕ ܢܘܒܕ ܚܕ ܡܢܗܘܢ܂
ܠܐ ܫܒܩ ܠܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥܐ ܒܡܕܒܪܐ܂ ܘܐܙܠ ܒܬܪ ܗܘ
5 ܐܒܝܕܐ܂ ܥܕܡܐ ܕܢܫܟܚܝܗܝ܂ ܘܡܐ ܕܐܫܟܚ܂ ܣܐܡ ܥܠ
6 ܟܬܦ̈ܬܗ ܟܕ ܚܕܐ܂ ܘܡܐ ܕܐܬܐ ܠܒܝܬܐ܂ ܩܪܐ ܐܟܚܕܐ
ܠܪ̈ܚܡܘܗܝ ܘܠܫ̈ܒܒܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܚܕܘ ܥܡܝ܂
7 ܡܛܠ ܕܐܫܟܚܬ ܠܥܪܒܐ ܕܝܠܝ ܗܝ ܐܒܝܕܐ܂ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ܂ ܕܚܕܐ ܥܠܝܗ ܝܬܝܪܐܝܬ܂ ܗܟܢܐ ܚܕܘܬܐ ܬܗܘܐ
ܒܫܡܝܐ ܥܠ ܚܕ ܚܛܝܐ ܕܬܐܒ܂ ܐܘ ܥܠ ܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥܐ
ܙܕܝܩܐ܂ ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܣܘܢܩܢܐ ܥܠ
8 ܬܝܒܘܬܐ܀ ܐܘ ܡܢܐ ܗܝ ܐܢܬܬܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܥܣܪ ܕܪ̈ܟܡܐ܂

2 e peccatores, ut audirent eum. Et murmurabant Pharifæi et Scribæ, dicentes, Quia hic peccatores recipit, et comedit cum
3 4 iis. Dixit autem ad eos parabolam hanc, dicens, Quis eſt homo ex vobis, qui habet centum oves, et quum perdiderit unam ex iis, nonne relinquit nonaginta et novem in deſerto, et abit poſt per-
5 ditam, donec inveniat eam? Et quum invenerit, imponit in hu-
6 meros ſuos gaudens. Et quum venerit domum, convocat amicos ſuos, et vicinos ſuos, dicens iis, Gaudete mecum, quia inveni
7 ovem meam perditam. Dico vobis, quod gaudet ſuper ea magis: ſic gaudium erit in cœlo ſuper uno peccatore reſipiſcente, *magis* quam ſuper nonaginta novem juſtis, qui non habent opus reſipi-
8 ſcentia. Aut quæ eſt mulier quæ habet drachmas decem, et ſi

* δραχμὴν ܐܢ ܬܘܒ *ܕܐܘܒܕ ܚܕ. ܠܐ ܡܢܗܪܐ ܫܪܓܐ ܘܡܟܢܫܐ ܒܝܬܐ:
9 ܘܒܥܝܐ ܚܦܝܛܐܝܬ ܥܕܡܐ ܕܬܫܟܚܝܘܗܝ. ܘܡܐ ܕܐܫܟܚܬܗ:
ܩܪܝܐ ܐܟܚܕ ܠܪܚܡܬܐ ܘܠܫܒܒܬܐ ܟܕ ܐܡܪܐ: ܚܕܝܝܢ ܥܡܝ:
10 ܡܛܠ ܕܐܫܟܚܬ ܠܙܘܙܐ ܗܘ ܕܐܘܒܕܬ:: ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ ܕܗܘܝܐ ܚܕܘܬܐ ܩܕܡ ܡܠܐܟܘܗܝ ܕܐܠܗܐ: ܥܠ ܚܕ
11 ܚܛܝܐ ܕܬܐܒ:: ܐܡܪ ܕܝܢ: ܒܪܢܫܐ ܐܢܫ ܗܘܐ ܠܗ ܬܪܝܢ
12 ܒܢܝܢ: ܘܐܡܪ ܗܘ ܕܙܥܘܪ ܡܢܗܘܢ ܠܐܒܐ. ܐܒܝ ܗܒ ܠܝ
* τῆς οὐσίας ܡܢܬܐ ܕܡܛܝܐ ܠܝ ܡܢ *ܐܘܣܝܐ ※ܕܝܠܟ ✓. ܘܦܠܓ ܠܗܘܢ
13 ܩܢܝܢܗ. ܘܒܬܪ ܝܘܡܬܐ ܠܐ ܣܓܝܐܐ: ܟܕ ܟܢܫ ܟܠ
ܡܕܡ ܗܘ ܒܪܐ ܕܙܥܘܪ: ܚܙܩ ܠܐܬܪܐ ܪܚܝܩܐ. ܘܬܡܢ
14 ܒܕܪ ܐܘܣܝܐ ܕܝܠܗ. ܟܕ ܚܝܐ ܐܣܘܛܐܝܬ. ܟܕ ܐܦܩ ܕܝܢ
ܟܠܡܕܡ: ܗܘܐ ܟܦܢܐ ܚܝܠܬܢܐ ܒܐܬܪܐ ܗܘ. ܘܗܘ ܫܪܝ
15 ܗܘܐ ܠܡܣܬܢܩܘ. ܘܐܙܠ ܢܩܦ ܠܚܕ ܡܢ ܒ̈ܢܝ ܡܕܝܢܬܐ

perdiderit drachmam unam, nonne accendit lucernam, et everrit domum, et quærit diligenter, donec inveniat eam? 9 Et quum invenerit, convocat amicas et vicinas, dicens, Gaudete mecum, quia inveni drachmam quam perdideram. 10 Sic dico vobis, quod gaudium eſt coram angelis Dei, ſuper uno peccatore reſipiſcente. 11 Dixit autem, Homo quidam habebat duos filios: 12 Et dixit junior eorum patri, Pater mi, da mihi portionem quæ contigit mihi ex ſubſtantia ※ tua ✓. Et diviſit iis poſſeſſionem ſuam. 13 Et poſt dies non multos, quum congregaſſet omnia filius junior, peregre profectus eſt in regionem longinquam, et ibi diſſipavit ſubſtantiam ſuam, vivens profuſe. 14 Quum conſumpſiſſet autem omnia, facta eſt fames valida in regione illa: et ipſe incipiebat indigere. 15 Et abiit *et* adhæſit uni ex incolis civitatis loci illius: et miſit eum in

ܕܐܬܪܐ ܗܘ܃ ܘܫܕܪܗ ܗܘܐ ܠܐܓܘܪܣܐ ܕܝܠܗ ܠܡܪܥܐ ܚܙܝܪ̈ܐ܂
16 ܘܡܬܪܓܪܓ ܗܘܐ ܠܡܡܠܐ ܟܪܣܗ ܡܢ *ܩܘܪܐܛܝܘܢ ܗܢܘܢ * κερατιων
17 ܕܐܟܠܝܢ ܗܘܘ ܚܙܝܪ̈ܐ܂ ܘܠܐ ܐܢܫ ܝܗܒ ܗܘܐ ܠܗ܂ ܟܕ ܕܝܢ
ܐܬܐ ܗܘ ܠܗ ܐܡܪ܂ ܟܡܐ ܐܓܝܪ̈ܐ ܕܐܒܐ ܕܝܠܝ ܡܬܝܬܪܝܢ ܡܢ
18 ܠܚ̈ܡܐ܃ ܐܢܐ ܕܝܢ ܒܟܦܢܐ ܗܪܟܐ ܐܒܕ ܐܢܐ܂ ܐܩܘܡ ܐܙܠ ܠܘܬ
ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܘܐܡܪ ܠܗ܂ ܐܒܝ܃ ܚܛܝܬ ܒܫܡܝܐ ܘܩܕܡܝܟ܃
19 ܘܠܐ ܬܘܒ ܫܘܐ ܐܢܐ ܠܡܬܩܪܝܘ ܒܪܐ ܕܝܠܟ܂ ܥܒܕܝܢܝ ܐܝܟ
20 ܚܕ ܡܢ ܐܓܝܪ̈ܐ ܕܝܠܟ܂ ܘܩܡ ܐܬܐ ܠܘܬ ܐܒܐ ܕܝܠܗ܂ ܟܕ ܕܝܢ
ܥܕܟܝܠ ܒܪܘܚܩܐ ܡܪܚܩ ܗܘܐ܃ ܚܙܝܗܝ ܐܒܘܗܝ ܘܐܬܪܚܡ
21 ܘܪܗܛ ܢܦܠ ܥܠ ܨܘܪܗ ܘܢܫܩܗ܂ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗ ܗܘ ܒܪܐ܂
ܐܒܝ܃ ܚܛܝܬ ܒܫܡܝܐ ܘܩܕܡܝܟ܂ ܘܠܐ ܬܘܒ ܐܫܬܘܝܬ ܕܐܬܩܪܐ
ܠܡܬܩܪܝܘ ܒܪܐ ܕܝܠܟ܂ ܥܒܕܝܢܝ ܐܝܟ ܚܕ ܡܢ ܐܓܝܪ̈ܐ
22 ܕܝܠܟ܂ ܐܡܪ ܕܝܢ ܗܘ ܐܒܐ ܠܘܬ ܥܒ̈ܕܘܗܝ܂ ܐܦܩܘ
※ܥܓܠܐܝܬ ✓ ܐܣܛܠܐ ܗܝ ܩܕܡܝܬܐ ܘܐܠܒܫܘܗܝ܂ ܘܗܒܘ

16 agrum ſuum paſcere porcos. Et deſiderabat implere ventrem ſuum de ſiliquis quas comedebant porci: et nemo dabat ei.
17 Quum autem veniſſet ad ſeipſum, dixit, Quot mercenarii patris
18 mei abundant panibus, ego autem fame hic pereo? Surgam, et ibo ad patrem meum, et dicam ei, Pater mi, peccavi in cœlum,
19 et contra te, Et non amplius dignus ſum vocari filius tuus, fac
20 me ſicut unum ex mercenariis tuis. Et ſurrexit *et* venit ad patrem ſuum. Quum autem adhuc longe abeſſet, vidit eum pater ejus, et miſericordia motus eſt; et accurrit et cecidit ſuper collum
21 ejus, et oſculatus eſt eum. Dixit autem ei filius, Pater mi, peccavi in cœlum et coram te, et non amplius ſum dignus vocari
22 filius tuus: fac me ſicut unum ex mercenariis tuis. Dixit autem pater ad ſervos ſuos, Proferte ※ cito ✓ ſtolam primam, et induite

ܒܐܝܕܗ ܘܡܣܐܢܐ ܒܪ̈ܓܠܘܗܝ܂ ܘܐܝܬܘ ܬܘܪܐ ܗܘ 23
ܡܦܛܡܐ ܘܢܟܘܣܘܗܝ܂ ܘܢܐܟܘܠ ܘܢܬܒܣܡ܂ ܡܛܠ 24
ܕܗܢܐ ܒܪܝ ܕܡܝܬ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܘܡܚܕܬ ܚܝܐ܂
ܘܐܒܝܕ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܘܐܫܬܟܚ܂ ܘܫܪܝܘ ܠܡܬܒܣܡܘ܂
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܗܘ ܒܪܗ ܩܫܝܫܐ ܒܚܩܠܐ܂ ܘܟܕ ܐܬܐ ܘܐܬܩܪܒ 25
ܠܒܝܬܐ܆ ܫܡܥ ܩܘܠܐ ܩܠ ܕܙܡܪܐ ܘܕܪ̈ܩܕܐ܂ ܘܟܕ ܩܪܐ 26
ܠܚܕ ܡܢ ܛܠܝ̈ܐ ܡܫܐܠ ܗܘܐ܆ ܕܡܢܐ ܐܝܬܝܗܝܢ ܗܠܝܢ܂ ܗܘ 27
ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ܆ ܡܛܠ ܕܐܚܐ ܕܝܠܟ ܐܬܐ܆ ܘܢܟܣ ܐܒܘܟ
ܬܘܪܐ ܗܘ ܡܦܛܡܐ܆ ܡܛܠ ܕܟܕ ܚܠܝܡ ܩܒܠܗ܂ ܪܓܙ ܕܝܢ 28
ܘܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ ܠܡܥܠ܂ ܐܒܘܗܝ ܗܟܝܠ ܟܕ ܢܦܩ ܡܬܟܫܦ
ܗܘܐ ܠܗ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܦܢܐ ܐܡܪ ܠܐܒܐ܂ ܗܐ ܒܟܠܗܝܢ 29
ܗܠܝܢ ܫ̈ܢܝܐ ܦܠܚ ܐܢܐ ܠܟ ܒܦܘܠܚܢܐ܆ ܘܠܐ ܡܡܬܘܡ ܦܩܘܕܝܬܟ
ܥܒܪܬ܆ ܘܠܝ ܠܐ ܡܡܬܘܡ ܝܗܒܬ ܓܕܝܐ܆ ܕܥܡ ܪ̈ܚܡܝ

eum, et date annulum in manum ejus, et calceamenta in pedes ejus: 23 Et adducite bovem ſaginatum, et mactate eum: et comedemus, et oblectabimus nos. 24 Quia hic filius meus mortuus eſt, et iterum vixit; et perditus erat, et inventus eſt: et cœperunt oblectare ſe. 25 Erat autem filius ejus ſenior in agro: et quum veniret et appropinquaret domui, audivit ſymphoniam et choros: 26 Et quum advocaſſet unum ex pueris, interrogabat quid eſſent hæc. 27 Ipſe autem dixit ei, Frater tuus venit, et mactavit pater tuus bovem ſaginatum, quia ſanum recepit eum. 28 Iratus eſt autem, et nolebat ingredi. Pater ejus igitur egreſſus rogabat eum. 29 Ipſe autem reſpondens dixit Patri, Ecce omnes hos annos ſervio tibi ſervitutem, et nunquam mandatum tuum tranſgreſſus ſum: et mihi nunquam dediſti hædum ut cum amicis meis oblectarem

30 ܕܥܡ ܐܬܒܣܡ. ܟܕ ܕܝܢ ܒܪܟ ܕܝܠܟ ܗܢܐ: ܗܘ ܕܐܟܠ
ܩܢܝܢܟ ܥܡ ܙ̈ܢܝܬܐ ܐܬܐ: ܢܟܣܬ ܠܗ ܬܘܪܐ ܗܘ ܡܦܛܡܐ.
31 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܒܪܝ: ܐܢܬ ܒܟܠܙܒܢ ܥܡܝ ܐܝܬܝܟ.
32 ܘܟܠܗܝܢ ܕܝܠܝ ܕܝܠܟ ܐܢܝܢ: ܠܡܬܒܣܡܘ ܕܝܢ
ܘܠܡܚܕܐ ܙܕܩ ܗܘܐ: ܡܛܠ ܕܐܚܘܟ ܗܢܐ ܡܝܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
1 ܘܐܬܚܝܝ ܬܘܒ: ܘܐܒܝܕܐ ܘܐܫܬܟܚ ⁘ ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܦ CAP. XVI.
ܠܘܬ ܬܠܡ̈ܝܕܘܗܝ: ܒܪܢܫܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܥܬܝܪܐ: ܗܘ ܕܐܝܬ
ܗܘܐ ܠܗ ܪܒ ܒܝܬܐ: ܘܗܢܐ ܐܬܐܟܠ ܠܗ ܩܪ̈ܨܘܗܝ. ܐܝܟ
2 ܡܢ ܕܡܒܕܪ ܩܢ̈ܝܢܘܗܝ. ܘܟܕ ܩܪܝܗ ܐܡܪ ܠܗ. ܡܢܘ ܗܢܐ
ܕܫܡܥ ܐܢܐ ܡܛܠܬܟ. ܗܒ ܡܠܬܐ ܕܪܒ ܒܝܬܘܬܐ
ܕܝܠܟ. ܠܐ ܓܝܪ ܡܨܐ ܐܢܬ ܬܘܒ ܠܡܗܘܐ [1]ܐܝܩܘܢܘܡܐ.
3 ܐܡܪ ܕܝܢ ܗܘ ܒܗ ܒܗ ܐܝܩܘܢܘܡܐ. ܡܢܐ ܐܥܒܕ. ܡܛܠ

30 me. Quum autem filius tuus hic, qui conſumpſit poſſeſſionem tuam cum meretricibus, venit, mactaſti ei bovem ſaginatum.
31 Ipſe autem dixit ei, Fili mi, tu ſemper mecum es, et omnia
32 mea, tua ſunt. Oblectari autem nos et gaudere oportebat, quia frater tuus hic mortuus erat, et iterum vixit; et perditus erat,
1 et inventus eſt. Dicebat autem etiam ad diſcipulos ſuos, Homo CAP. XVI. quidam erat dives, qui habebat diſpenſatorem: et hujus delatæ ſunt ad ipſum criminationes, ut qui diſſiparet poſſeſſiones ipſius.
2 Et quum advocaſſet eum, dixit ei, Quid eſt hoc quod audio de te? redde rationem diſpenſationis tuæ: non enim poteris amplius
3 eſſe diſpenſator. Dixit autem in ſeipſo diſpenſator, Quid faciam

---

[1] ܐܝܩܘܢܘܡܐ] In margine MSti οικονομειν ܪܒ ܒܝܬܐ

ܕܡܪܐ ܕܝܠܝ ܡܫܩܠ ܠܗ̇ ܠܪܒܘܬ ܒܝܬܐ ܡܢܝ. ܠܡܚܦܪ ܠܐ
4 ܡܨܐ ܐܢܐ. ܠܡܚܕܪ ܒܗ̇ܬ ܐܢܐ. ܝܕܥܬ ܡܢܐ ܐܥܒܕ. ܐܝܟܢܐ
ܕܡܐ ܕܐܫܬܢܐ ܡܢ ܪܒܘܬ ܒܝܬܐ ܢܩܒܠܘܢܢܝ ܒܒ̈ܬܐ
5 ܕܝܠܗܘܢ. ܘܟܕ ܩܪܐ ܚܕ ܚܕ ܠܚܝܒܝ ܡܢ ܚܝ̈ܒܐ ܕܡܪܐ ܕܝܠܗ:
6 ܐܡܪ ܠܗܘ ܩܕܡܝܐ. ܟܡܐ ܚܝܒ ܐܢܬ ܠܡܪܐ ܕܝܠܝ. ܗܘ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܡܐܐ *ܒܬ̈ܐ ܕܡܫܚܐ: ܘܐܡܪ ܠܗ: ܩܒܠ ܟܬܒܐ ܕܝܠܟ: * βατους
7 ܘܬܒ ܟܬܘܒ # ܒܥܓܠ ܚܡܫܝܢ. ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܠܐܚܪܢܐ.
ܐܢܬ ܕܝܢ ܟܡܐ ܚܝܒ ܐܢܬ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܡܐܐ *ܟܘܪ̈ܐ ܕܚܛܐ. * κορους
8 ܘܐܡܪ ܠܗ. ܩܒܠ ܟܬܒܐ ܕܝܠܟ: ܘܟܬܘܒ ܬܡܢܝܢ. ܘܫܒܚ
ܡܪܐ ܠܪܒܝܬܐ ܕܥܘܠܐ: ܡܛܠ ܕܚܟܝܡܐܝܬ ܥܒܕ. ܡܛܠ
ܕܒܢ̈ܘܗܝ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ: ܕܝܬܝܪ ܚܟܝܡܝܢ ܐܢܘܢ ܡܢ ܒܢ̈ܘܗܝ ܕܢܘܗܪܐ
9 ܒܕܪܐ ܕܝܠܗܘܢ ܐܝܬܝܗܘܢ. ܐܦ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ: ܥܒܕܘ ܠܟܘܢ
ܠܟܘܢ ܪ̈ܚܡܐ ܡܢ ܡܡܘܢܐ ܕܥܘܠܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܡܐ [1] ܕܚܣܪܝܬܘܢ

quia dominus meus aufert diſpenſationem a me? fodere non poſſum, mendicare erubeſco. Novi quid faciam, ut, quum diſceſ- 4
ſero a diſpenſatione, recipiant me in domos ſuas. Et quum ad- 5
vocaſſet unumquemque ex debitoribus domini ſui, dixit primo,
Quantum debes domino meo? Ille autem dixit, Centum batos 6
olei. Et dicit ei, Accipe librum tuum, et ſede *et* ſcribe # cito
quinquaginta. Poſt hæc, dixit alii, Tu autem quantum debes? 7
Ille autem dixit, Centum coros tritici. Et dicit ei, Accipe librum
tuum, et ſcribe octaginta. Et laudavit dominus diſpenſatorem in- 8
juſtitiæ, quia prudenter feciſſet: quia filii ſeculi hujus prudenti-
ores quam filii lucis in generatione ſua ſunt. Et ego vobis dico, 9
Facite vobis amicos ex mammona injuſtitiæ, ut quum † defeceritis,

---

1 ܕܚܣܪܝܬܘܢ] In margine MSti ܕܚܣܪ

† defeceritis] Lectio marg. Defecerit.

10 ܢܩܒܠܘܢܟܘܢ ܒܡܫ̈ܟܢܐ ܕܠܥܠܡ. ܗܘ ܕܡܗܝܡܢܐ ܗܘ
ܒܩܠܝܠ: ܐܦ ܒܤܓܝ ܡܗܝܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܗܘ ܕܒܩܠܝܠ
11 ܥܘܠܐ: ܐܦ ܒܤܓܝ ܥܘܠܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܐܢ ܗܟܝܠ ܒܥܘܠܐ
ܡ̈ܡܘܢܐ ܡܗܝܡܢܐ ܠܐ ܗܘܝܬܘܢ: ܗܘ ܫܪܝܪܐ ܡܢܘ ܠܟܘܢ
12 ܢܗܝܡܢ. ܘܐܢ ܒܢܘܟܪܝܐ ܡܗܝܡܢܐ ܠܐ ܗܘܝܬܘܢ: ܕܝܠܟܘܢ
13 ܡܢܘ ܠܟܘܢ ܢܬܠ: ܠܐ ܐܢܫ ܒܪܒܝܬܐ ܡܨܐ ܠܬܪܝܢ ܡܪ̈ܘܬܐ
ܠܡܦܠܚ ܦܘܠܚܢܐ. ܐܘ ܓܝܪ ܠܚܕ ܢܣܢܐ ܘܠܐܚܪܢܐ ܢܪܚܡ:
ܐܘ ܠܚܕ ܢܐܨܦ ܘܠܐܚܪܢܐ ܢܒܣܐ. ܠܐ ܡܨܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐܠܗܐ
14 ܠܡܦܠܚ ܦܘܠܚܢܐ ܘܠܡܡܘܢܐ: ܫܡܥܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܟܠܗܝܢ
ܗܠܝܢ ܐܦ ܦܪ̈ܝܫܐ ܕܪ̈ܚܡܝ ܟܤܦܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ. ܘܡܒܙܚܝܢ
15 ܗܘܘ ܒܗ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܐܝܬܝܟܘܢ ܗܠܝܢ
ܕܡܙܕܩܝܢ ܢܦܫܗܘܢ ܩܕܡ ܒܢ̈ܝܢܫܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܠܗܐ ܝܕܥ
ܠܒ̈ܘܬܟܘܢ. ܡܛܠ ܕܗܘ ܕܪܡ ܒܝܬ ܒܢ̈ܝܢܫܐ: ܡܣܠܝܐ ܗܘ
16 ܩܕܡ ܐܠܗܐ: ܢܡܘܣܐ ܘܢܒ̈ܝܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܚܢܢ. ܡܢ ܗܝܕܝܢ

10 recipiant vos in tabernacula æterna. Qui fidelis eſt in modico, etiam in multo fidelis eſt; et qui in modico injuſtus *eſt*, etiam in
11 multo injuſtus eſt. Si igitur in injuſto mammona fideles non
12 fuiſtis, verum quis vobis credet? Et ſi in alieno fideles non
13 fuiſtis, veſtrum quis vobis dabit? Nullus domeſticus poteſt duobus dominis ſervire ſervitutem: aut enim unum odio habebit, et alterum diliget; aut unius curam habebit, et alterum contemnet.
14 Non poteſtis Deo ſervire ſervitutem et mammonæ. Audiebant autem omnia hæc etiam Phariſæi, qui amantes argenti erant, et
15 deridebant illum. Et dixit iis, Vos eſtis illi qui juſtificant ſeipſos coram hominibus, Deus autem novit corda veſtra: quia
16 quod altum inter homines, abominandum eſt coram Deo. Lex et prophetæ uſque ad Johannem: deinde regnum Dei evangelizatur,

ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܡܣܬܒܪܐ. ܘܟܠܢܫ ܒܩܛܝܪܐ ܕܒܪ ܠܗ܀
17 ܕܠܝܠ ܕܝܢ ܐܝܬܘܗܝ ܕܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ ܢܥܒܪܘܢ. ܐܘ ܕܡܢ
18 ܢܡܘܣܐ ܣܪܛܐ ܚܕ ܢܦܠ܀ ܟܠ ܡܢ ܕܫܪܐ ܐܢܬܬܗ ܘܢܣܒ ܐܚܪܬܐ
19 ܓܐܪ. ܘܟܠ ܡܢ ܕܫܪܝܐ ܡܢ ܓܒܪܐ ܢܣܒ ܓܐܪ܀ ܓܒܪܐ
ܕܝܢ ܐܢܫ ܐܝܬ ܗܘܐ ܥܬܝܪܐ. ܘܠܒܫ ܗܘܐ ܐܪܓܘܢܐ ܘܒܘܨܐ: [illegible]
20 ܡܬܒܣܡ ܗܘܐ ܟܠ ܝܘܡܐ ܢܨܝܚܐܝܬ. ܡܣܟܢܐ ܕܝܢ ܐܢܫ
ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܫܡܗ ܠܥܙܪ: ܗܘ ܕܪܡܐ ܗܘܐ ܠܘܬ ܬܪܥܐ ܕܝܠܗ
21 ܟܕ ܡܫܚܢ: ܘܡܬܐܪܓ ܗܘܐ ܠܡܣܒܥ ܡܢ ܦܪ̈ܬܘܬܐ ܗܠܝܢ
ܕܢܦܠܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܦܬܘܪܗ ܕܗܘ ܥܬܝܪܐ. ܐܠܐ ܐܦ ܟܠܒ̈ܐ ܐܬܝܢ
22 ܗܘܘ ܡܠܚܟܝܢ ܠܫܘ̈ܚܢܐ ܕܝܠܗ. ܗܘܐ ܕܝܢ ܕܢܡܘܬ ܗܘ
ܡܣܟܢܐ: ܘܐܬܘܒܠ ܡܢ ܡܠܐܟܐ ܠܥܘܒܗ ܕܐܒܪܗܡ.
23 ܡܝܬ ܕܝܢ ܐܦ ܗܘ ܥܬܝܪܐ ܘܐܬܩܒܪ. ܘܒܫܝܘܠ ܟܕ ܐܪܝܡ
ܥܝ̈ܢܘܗܝ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܒܬܫ̈ܢܝܩܐ: ܚܙܐ ܠܐܒܪܗܡ ܡܢ ܪܘܚܩܐ
24 ܘܠܠܥܙܪ ܒܬܚܘ̈ܡܐ ܕܝܠܗ. ܘܗܘ ܟܕ ܩܥܐ ܐܡܪ. ܐܒܘܢ

et omnis violentia accipit illud. Facilius autem eſt ut cœlum et 17
terra prætereant, quam ut de lege apex unus cadat. Quiſquis 18
dimittit uxorem ſuam, et ducit aliam, mœchatur: et quiſquis
dimiſſam a viro ducit, mœchatur. Homo autem quidam erat 19
dives, et induebatur purpura et byſſo, et oblectabatur ſe quotidie
ſplendide. Pauper autem quidam erat, cujus nomen Lazarus, 20
qui projectus erat ad veſtibulum ejus, ulceroſus. Et cupiebat ſa- 21
turari de micis quæ cadebant e menſa divitis: ſed etiam canes
veniebant, et lingebant ulcera ejus. Factum eſt autem ut more- 22
retur pauper, et portaretur ab angelis in ſinum Abrahami: mor-
tuus eſt autem etiam dives, et ſepultus eſt. Et in inferno, quum 23
ſuſtuliſſet oculos ſuos, quum eſſet in tormentis, vidit Abrahamum
e longinquo, et Lazarum in ſinibus ejus. Et ipſe clamans dixit, 24

ܐܒܪܗܡ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ܇ ܘܫܕܪ ܠܠܥܙܪ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܨܒܘܥ
ܪܝܫ ܨܒܥܗ ܒܡܝܐ ܘܢܩܪܪ ܠܠܫܢܐ ܕܝܠܝ܇ ܡܛܠ ܕܗܐ
25 ܡܫܬܢܩ ܐܢܐ ܒܫܠܗܒܝܬܐ ܗܕܐ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗ ܐܒܪܗܡ.
ܒܪܝ܇ ܐܬܕܟܪ ܕܐܬܦܪܥܬ ܐܢܬ ܛܒܬܐ ܕܝܠܟ ܒܚܝܝܟ܇ ܘܠܥܙܪ
ܗܘ ܡܕܡܝܐܝܬ ܒܝܫܬܐ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܗܪܟܐ ܡܬܒܝܐ܇ ܐܢܬ ܕܝܢ
26 ܡܫܬܢܩ ܐܢܬ. ܘܥܡ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ܇ ܒܝܢܬ ܠܢ ܘܠܟܘܢ
ܦܚܬܐ ܪܒܐ ܡܫܪܪ. ܐܝܟܢܐ ܕܗܠܝܢ ܕܨܒܝܢ ܕܢܥܒܪܘܢ ܡܟܐ
ܗܪܟܐ ܠܘܬܟܘܢ ܠܐ ܢܫܟܚܘܢ܇ ܐܦܠܐ ܗܢܘܢ ܕܡܢ ܬܡܢ ܠܘܬܢ
27 ܢܥܒܪܘܢ. ܐܡܪ ܕܝܢ܇ ܡܬܟܫܦ ܐܢܐ ܠܟ ܗܟܝܠ ܐܒܝ܇ ܐܝܟܢܐ
28 ܕܬܫܕܪܝܘܗܝ ܠܒܝܬܐ ܕܐܒܐ ܕܝܠܝ܇ ܐܝܬ ܠܝ ܓܝܪ ܚܡܫܐ
ܐܚܐ܇ ܐܝܟܢܐ ܕܢܣܗܕ ܐܢܘܢ܇ ܕܠܐ ܐܦ ܗܢܘܢ ܢܐܬܘܢ ܠܕܘܟܬܐ
29 ܗܕܐ ܕܫܘܢܩܐ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗ ܐܒܪܗܡ. ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܡܘܫܐ
30 ܘܢܒܝܐ܇ ܢܫܡܥܘܢ [1]ܐܢܘܢ܇ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܠܐ ܐܒܝ ܐܒܪܗܡ.

Pater mi Abrahame, miſerere mei, et mitte Lazarum ut intingat extremum digiti ſui in aquam et refrigeret linguam meam: quia
25 ecce crucior in flamma hac. Dixit autem ei Abrahamus, Fili mi, recordare quod acceperis tu bona tua in vita tua, et Lazarus ſimiliter mala: nunc autem hìc conſolationem accipit, tu vero cru-
26 ciaris. Et cum omnibus his, inter nos et vos profunditas magna firmata eſt, ut ii qui volunt tranſire hinc ad vos, non poſſint;
27 neque etiam ii inde ad nos tranſire. Dixit autem, Rogo te
28 igitur, pater mi, ut mittas eum in domum patris mei: Habeo enim quinque fratres, ut teſtetur iis, ne et ipſi veniant in lo-
29 cum hunc tormenti. Dicit autem ei Abrahamus, Habent Moſen
30 et prophetas: audiant eos. Ipſe autem dixit, Non, pater mi

---

[1] ܐܢܘܢ] In margine MSti ܠܗܘܢ

ܐܠܐ ܐܢ ܐܢܫ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ ܢܐܙܠ ܠܘܬܗܘܢ ܢܬܘܒܘܢ. ܐܡܪ ܕܝܢ 31
ܠܗ. ܐܢ ܠܡܘܫܐ ܘܠܢܒܝ̈ܐ ܠܐ ܫܡܥܝܢ. ܐܦܠܐ ܐܢ ܐܢܫ
CAP. XVII. ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ ܢܩܘܡ ܢܬܛܦܝܣܘܢ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬ ܬܠܡܝ̈ܕܐ 1
※ ܕܝܠܗ✓. ܠܐ ܡܫܟܚܢܘܬܐ ܐܝܬܝܗ ܕܠܐ ܢܐܬܘܢ ܟܫܠܐ. [1]ܘܝ
ܕܝܢ ܠܗܘ ܕܒܝܕܗ ܐܬܝܢ. ܦܩܚ ܗܘܐ ܕܝܢ ܠܗ ܐܠܘ ܪܚܝܐ 2
ܚܡܪܝܬܐ ܬܠܝܐ ܗܘܐ ܒܨܘܪܗ ܘܫܕܐ ܒܝܡܐ. ܐܘ ܕܢܟܫܠ ܠܚܕ
ܡܢ ܙܥܘ̈ܪܐ ܗܠܝܢ. ܙܗܪܘ ܐܢܬܘܢ ܒܟܘܢ܀ ܐܢ ܕܝܢ ܢܚܛܐ ܐܚܘܟ 3
ܟܐܐ ܒܗ. ܘܐܢ ܡܢ ܢܬܘܒ. ܫܒܘܩ ܠܗ܀ ܘܐܢ ܫܒܥ 4
ܙܒ̈ܢܝܢ ܒܝܘܡܐ ܢܚܛܐ ܒܟ. ܘܫܒܥ ܙܒ̈ܢܝܢ ܒܝܘܡܐ ܢܬܦܢܐ
ܠܘܬܟ. ܟܕ ܐܡܪ ܕܬܐܒ ܐܢܐ ܫܒܘܩ ܠܗ܀ ܘܐܡܪܘ 5
ܫܠܝ̈ܚܐ ܠܡܪܝܐ ܐܘܣܦ ܠܢ ܗܝܡܢܘܬܐ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܗܘ ܡܪܝܐ. 6
ܐܠܘ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܝܟ ܦܪܕܬܐ ܕܚܪܕܠܐ. ܐܡܪܝܢ ܗܘܝܬܘܢ
ܠܬܘܬܐ ܗܢܐ ܕܐܬܥܩܪܝ ܘܐܬܢܨܒܝ ܒܝܡܐ. ܘܡܫܬܡܥܐ ܗܘܐ ܠܟܘܢ܀

Abrahame: ſed ſi quis ex mortuis abierit ad eos, reſipiſcent.
Dixit autem ei, Si Moſen et prophetas non audiunt, neque ſi quis 31
CAP. XVII. ex mortuis reſurrexerit, aſſentientur. Dixit autem ad diſcipulos 1
※ ſuos ✓, Impoſſibile eſt ut non veniant offendicula: † væ autem
illi per quem veniunt. Utilius eſſet ei ſi mola aſinaria ſuſpenſa 2
eſſet ad collum ejus, et projiceretur in mare, quam ut offendat
unum ex minimis iſtis. Cavete vobis ipſis. Si autem peccaverit 3
frater tuus, objurga eum: et ſi quidem reſipuerit, remitte ei. Et 4
ſi ſeptem vicibus in die peccaverit contra te, et ſeptem vicibus in die converſus fuerit ad te, dicens, Pœnitet me, remittes
ei. Et dixerunt apoſtoli Domino, Adauge nobis fidem. Dixit au- 5 6
tem Dominus, Si habueritis fidem ſicut granum ſinapis, diceretis
moro huic, Eradicator, et plantator in mari; et obediret vobis.

[1] ܘܝ ܕܝܢ] In margine MSti ܒܪܡ (ܘܝ)
† væ autem] Lectio marg. Veruntamen (væ)

ܡܢܘ ܕܝܢ ܡܢܟܘܢ ܕܥܒܕܐ ܐܝܬ ܠܗ ܕܟܪܒ ܐܘ ܕܪܥܐ 7
÷ܡܪܥܝܬܐ ✓. ܗܘ ܕܡܐ ܕܥܠ ܡܢ ܚܩܠܐ. ܢܐܡܪ ※ ܠܗ ✓
ܡܚܕܐ ܥܒܪ ܐܣܬܡܟ. ܐܠܐ ܠܐ ※ ܡܝܬܪܐܝܬ ✓. ܐܡܪ ܠܗ. 8
ܛܝܒ ※ ܠܝ ✓ ܡܕܡ ܕܐܚܫܡ. ܘܐܣܘܪ ܚܨܝܟ ܫܡܫܝܢܝ ܥܕܡܐ
ܕܐܟܘܠ ܘܐܫܬܐ. ܘܒܬܪ ܗܠܝܢ ܬܐܟܘܠ ܘܬܫܬܐ ܐܢܬ.
ܠܡܐ ܛܝܒܘܬܐ ܡܚܝܠ ܠܥܒܕܐ ܗܘ. ܡܛܠ ܕܥܒܕ ܗܠܝܢ 9
ܕܐܬܦܩܕ. ܠܐ ܣܒܪ ܐܢܐ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ. ܐܡܬܝ ܕ 10
ܕܥܒܕܬܘܢ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܬܦܩܕ ܠܟܘܢ. ܐܡܪܘ. ܕܥܒܕܐ
ܠܐ ܚܫܝܚܐ ܐܝܬܝܢ. ܡܛܠ ܕܗܘ ܕܚܝܒܝܢ ܗܘܝܢ ܠܡܥܒܕ
ܥܒܕܢ. ܘܗܘܐ ܟܕ ܐܙܠ ܗܘܐ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܗܘ 11
ܥܒܪ ܗܘܐ ܒܡܨܥܬܐ ܕܫܡܪܝܢ ܘܕܓܠܝܠܐ. ܘܟܕ ܥܐܠ 12
ܗܘܐ ܠܩܪܝܬܐ ܡܕܡ. ܐܪܥܘܗܝ ܥܣܪܐ ܓܒܪܝܢ ܓܪ̈ܒܐ.
ܗܢܘܢ ܕܩܡܘ ܡܢ ܪܘܚܩܐ. ܘܗܢܘܢ ܐܪܝܡܘ ܩܠܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. 13
ܝܫܘܥ ܪܒܢ. ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܢ. ܘܟܕ ܚܙܐ ܐܢܘܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܙܠܘ 14

7 Quis eſt autem ex vobis qui ſervum habet arantem, aut paſcentem ÷ gregem ✓, qui poſtquam ingreſſus ſit ex agro, dicat ※ ei ✓
8 ſtatim, Tranſi, accumbe? Sed non ※ magis ✓ dicit ei, Para ※ mihi ✓ quod cœnem, et accinge lumbos tuos *et* miniſtra mihi, donec comedero et bibero; et poſtea comedes et bibes tu.
9 Num gratiam habet ſervo illi, quia fecit ea quæ præcepta fuerunt?
10 non puto. Sic etiam vos, quum feceritis omnia quæ præcepta ſunt vobis, dicite, Servi inutiles ſumus: quia id quod debuimus
11 facere, fecimus. Et factum eſt, quum proficiſceretur Hieroſoly-
12 mam, et ipſe tranſibat per medium Samariæ et Galilææ. Et quum ingrederetur vicum quendam, occurrerunt ei decem viri
13 leproſi, qui ſteterunt procul. Et ipſi ſuſtulerunt vocem, dicentes,
14 Jeſu Domine noſter, miſerere noſtri. Et quum vidiſſet *eos*, dixit

ܚܘܘ ܐܢܬܘܢ ܠܟܘܢ ܠܟܗܢܐ. ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܐܬܕܟܝܘ.
15 ܚܕ ܕܝܢ ܡܢܗܘܢ ܟܕ ܚܙܐ ܕܐܬܐܣܝ܁ ܗܦܟ ܟܕ ܥܡ ܩܠܐ ܪܒܐ
16 ܡܫܒܚ ܗܘܐ ܠܐܠܗܐ. ܘܢܦܠ ܥܠ ܦܪܨܘܦܗ ܠܘܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ܁
17 ܟܕ ܡܘܕܐ ܠܗ. ܘܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܫܡܪܝܐ. ܟܕ ܥܢܐ ܕܝܢ
ܗܘ ܝܫܘܥ ܐܡܪ. ܠܘ ܥܣܪܬܗܘܢ ܗܢܘܢ ܐܬܕܟܝܘ܁ ܗܢܘܢ ܕܝܢ
18 ܬܫܥܐ܁ ܐܝܟܐ܁ ܠܐ ܐܫܬܟܚܘ ܕܗܦܟܘ ܠܡܬܠ ܬܫܒܘܚܬܐ
19 ܠܐܠܗܐ܁ ܐܠܐ ܐܢ ܢܘܟܪܝܐ ܗܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ܁ ܩܘܡ
20 ܙܠ ܗܝܡܢܘܬܟ ܐܚܝܬܟ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܐܫܬܐܠ ܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ܁
ܐܡܬܝ ܐܬܝܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܁ ܦܢܝ ܠܗܘܢ ܘܐܡܪ. ܠܐ
21 ܐܬܝܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܥܡ ܢܛܘܪܬܐ. ܐܦܠܐ ܐܡܪܝܢ ܕܗܐ ܗܪܟܐ
ܐܘ ܗܐ ܬܡܢ. ܗܐ ܓܝܪ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܒܓܘܟܘܢ
22 ܐܝܬܝܗ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܢܐܬܘܢ ܝܘ̈ܡܬܐ
ܐܡܬܝ ܕܬܬܪܓܪܓܘܢ ܚܕ ܡܢ ܝܘ̈ܡܬܐ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ
23 ܠܡܚܙܐ ܘܠܐ ܬܚܙܘܢ܀ ܘ ⁻ ܐܢ ✓ ܢܐܡܪܘܢ ܠܟܘܢ ܗܐ ܗܪܟܐ ܗܘ ܐܘ ܗܐ

iis, Ite, oſtendite voſipſos Sacerdotibus. Et factum eſt dum
irent, mundati ſunt. Unus autem ex iis, quum vidiſſet quod 15
ſanatus eſſet, reverſus eſt, cum voce magna glorificans Deum.
Et cecidit in faciem ſuam ad pedes ejus, gratias agens ei: et ipſe 16
erat Samaritanus. Reſpondens autem Jeſus dixit, Nonne decem 17
illi mundati ſunt? illi autem novem, ubi *ſunt?* Non inventi 18
ſunt qui redierint dare gloriam Deo, niſi alienigena hic. Et dixit 19
ei, Surge, abi: fides tua ſervavit te. Quum autem interrogatus 20
eſſet a Phariſæis quando venit regnum Dei; reſpondit iis, et
dixit, Non venit regnum Dei cum obſervatione. Neque dicent, 21
Ecce hic, aut ecce illic: ecce enim regnum Dei intra vos eſt. Dixit
autem ad diſcipulos ſuos, Venient dies quum deſiderabitis unum ex 22
diebus Filii hominis videre, et non videbitis. Et ⁻ ſi ✓ dixerint, 23

ܠܟܘܢ ※ ܡܫܝܚܐ ↙. ¹ܠܐ ܬܐܙܠܘܢ ܐܦܠܐ ܬܪܕܦܘܢ܀ ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ 24
ܕܒܪܩܐ ܟܕ ܒܪܩ ܡܢ ܬܚܝܬ ܫܡܝܐ: ܠܬܚܝܬ ܫܡܝܐ ܡܢܗܪ܀
ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܒܝܘܡܐ ܕܝܠܗ܀ ܩܕܡܝܬ ܕܝܢ 25
²ܙܕܩ ܠܗ ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܠܡܚܫ ܘܠܡܣܬܠܝܘ ܡܢ ܕܪܐ ܗܢܐ܀
ܘܐܝܟܢܐ ܕܗܘܐ ܒܝܘ̈ܡܬܗ ܕܢܘܚ. ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܐܦ ³ܒܝܘ̈ܡܬܐ 26
ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ܀ ܐܟܠܝܢ ܗܘܘ ܘܫܬܝܢ܀ ܡܙܕܘܓܝܢ ܗܘܘ 27
ܘܡܙܕܘ̈ܓܢ ܗܘ̈ܝ܀ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܕܥܠ ܢܘܚ ܠܩܒܘܬܐ܀
ܘܐܬܐ ܛܘܦܢܐ ܘܐܘܒܕ ܠܟܠܗܘܢ܀ ܒܗ ܒܕܡܘܬܐ ܘܐܝܟ 28
ܕܗܘܐ ܒܝܘ̈ܡܬܗ ܕܠܘܛ܀ ܐܟܠܝܢ ܗܘܘ ܘܫܬܝܢ ܗܘܘ. ܙܒܢܝܢ
ܗܘܘ ܡܙܒܢܝܢ ܗܘܘ܀ ܢܨܒܝܢ ܗܘܘ ܒܢܝܢ ܗܘܘ܀ ܒܗܘ ܝܘܡܐ 29
ܕܝܢ ܕܢܦܩ ܠܘܛ ܡܢ ܣܕܘܡ܀ ܐܡܛܪ ܟܒܪܝܬܐ ܘܢܘܪܐ

vobis, Ecce hic, aut ecce illic ⁜ Chriſtus ↙, ┼ ne abeatis, neque
24 ſequamini. Sicut enim fulgur coruſcans de ſub cœlo, ſub
25 cœlo ſplendet, ſic erit Filius hominis in die ſuo. Primum autem
26 ‡ oportet eum multa pati, et reprobari a generatione hac. Et
ſicut factum eſt diebus Noe, ſic erit etiam ‖ in diebus Filii homi-
27 nis. Comedebant et bibebant, uxores ducebant et nubebant,
uſque ad diem quo ingreſſus eſt Noe in arcam; et venit diluvium,
28 et perdidit omnes. Similiter et ſicut factum eſt in diebus Lot:
comedebant et bibebant, emebant et vendebant, plantabant et
29 ædificabant: Die autem quo egreſſus eſt Lot ex Sodom, pluit

1 ܠܐ ܬܐܙܠܘܢ] In margine MSti ܠܐ ܬܗܝܡܢܘܢ

2 ܙܕܩ ܠܗ] ܥܬܝܕ ܗܘ

3 ܒܝܘ̈ܡܬܐ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ] ܒܡܐܬܝܬܐ (ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ)

┼ ne abeatis]	Lectio marg.	Ne credatis.
‡ oportet eum]		Futurus eſt.
‖ in diebus Filii hominis]		Adventu (Filii hominis)

30 ܡܢ ܫܡܝܐ ܘܐܘܒܕ ܠܟܠܗܘܢ܂ ܐܝܟ ܗܠܝܢ ܢܗ̈ܘܝܢ ܒܝܘܡܐ
31 ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܬܓܠܐ܀ ܒܗܘ ܝܘܡܐ܂ ܗܘ ܕܢܗܘܐ ܥܠ
ܐܓܪܐ ܘܡܐܢ̈ܘܗܝ ܒܒܝܬܐ܂ ܠܐ ܢܚܘܬ ܠܡܫܩܠ ܐܢܘܢ. ܘܗܘ
32 ܕܒܚܩܠܐ ܗܘ ܒܕܡܘܬܐ ܠܐ ܢܬܗܦܟ ܠܒܣܬܪܐ܀ ܐܬܕܟܪܘ
33 ܠܐܢܬܬܗ ܕܠܘܛ܀ ܗܘ ܕܐܢ ܢܒܥܐ ܢܦܫܗ ܕܢܚܐ ܠܡܦܪܩܗ̇
34 ܢܘܒܕܝܗ̇. ܘܗܘ ܕܐܢ ܢܘܒܕܝܗ̇ ܢܚܝܝܗ̇܀ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
ܕܒܗ ܒܗܢܐ ܠܠܝܐ܂ ܬܪܝܢ ܢܗܘܘܢ ܥܠ ܥܪܣܐ ܚܕܐ܂ ܚܕ ܢܬܕܒܪ
35 ܘܐܚܪܢܐ ܢܫܬܒܩ. ܬܪ̈ܬܝܢ ܢܗ̈ܘܝܢ ܛܚ̈ܢܢ ܐܟܚܕܐ. ܚܕܐ
36 ܬܬܕܒܪ ܘܗܝ ܐܚܪܬܐ ܬܫܬܒܩ. ܬܪܝܢ ܢܗܘܘܢ ܒܚܩܠܐ܂ ܚܕ
37 ܢܬܕܒܪ ܘܐܚܪܢܐ ܢܫܬܒܩ܀ ܘܥܢܘ ܐܡܪܝܢ ܠܗ.
ܠܐܝܟܐ ܡܪܢ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. [1]ܐܝܟܐ ܕܦܓܪܐ܂ ܬܡܢ
Cap. XVIII. 1 ܢܬܟܢܫܘܢ ܐܦ ܢܫܪ̈ܐ܀ ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ ܘܦܠܐܬܐ ܠܗܘܢ܂

ſulphur et ignem de cœlo, et perdidit omnes. Secundum hæc 30
erunt die quo Filius hominis revelabitur. In illo die, qui fuerit 31
ſupra tectum, et vaſa ejus in domo, ne deſcendat tollere ea: et
qui in agro, ſimiliter non revertatur retro. Memores eſtote uxoris 32
Lot. Quicunque quæſiverit animam ſuam ſervare, perdet eam: 33
et quicunque perdiderit eam, ſervabit eam. Dico vobis, quod 34
illa nocte duo erunt in lecto uno: unus aſſumetur et alter relinquetur.
Duæ erunt molentes ſimul: una aſſumetur, et altera 35
relinquetur. Duo erunt in agro; unus aſſumetur, et alter relinquetur. 36
Et reſpondentes dicunt ei, Ubi, Domine? Ipſe autem 37
Cap. XVIII. dixit iis, Ubi † corpus, illic congregabuntur et aquilæ. Dice- 1

[1] ܐܝܟܐ ܕܦܓܪܐ] In margine MSti (ܐܝܟܐ) ܕܫܠܕܐ

† ubi corpus] Lectio marg. (ubi) Cadaver.

ܠܗܘܢ ܗܘ ܕܙܕܩ ܕܐܡܝܢܐܝܬ ܢܨܠܘܢ ܘܠܐ ܢܬܡܓܠܘܢ
2 ܒܗܘܢ. ܟܕ ܐܡܪ: ܕܝܢܐ ܐܢܫ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܡܕܡ:
ܕܡܢ ܠܐܠܗܐ ܠܐ ܕܚܠ ܗܘܐ: ܘܡܢ ܒܪܢܫܐ ܠܐ ܡܬܟܚܕ ܗܘܐ.
3 ܐܪܡܠܬܐ ܕܝܢ ܐܝܬ ܗܘܬ ܒܡܕܝܢܬܐ ܗܝ: ܘܐܬܝܐ ܗܘܬ ܠܘܬܗ
4 ܟܕ ܐܡܪܐ: ܬܒܘܥ ܠܝ ܡܢ ܒܥܠܕܝܢܐ ܕܝܠܝ. ܘܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ
ܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ. ܒܬܪ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܗܘ ܒܢܦܫܗ. ܐܢ ܐܦ
ܡܢ ܠܐܠܗܐ ܠܐ ܕܚܠ ܐܢܐ. ܘܡܢ ܒܪܢܫܐ ܠܐ ܡܬܟܚܕ ܐܢܐ.
5 ܡܛܠ ܟܝܬ ܕܡܥܠܐ ܥܡܠܐ ܠܝ ܐܪܡܠܬܐ ܗܕܐ: ܐܬܒܥ ܠܗ̇
6 ܐܝܢܐ ܕܠܐ ܠܫܘܠܡ ܬܗܘܐ ܐܬܝܐ ܡܫܢܩܐ ܠܝ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܡܪܝܐ.
7 ܫܡܥܘ ܡܢܐ ܕܝܢܐ ܕܥܘܠܐ ܐܡܪ. ܠܐܠܗܐ ܕܝܢ ܠܐ ܢܥܒܕ
ܬܒܥܬܐ ܕܓܒܝܐ ܕܝܠܗ: ܕܩܥܝܢ ܠܘܬܗ ܐܝܡܡܐ
8 ܘܠܠܝܐ: ܐܦ ܟܕ ܡܓܪܓ ܪܘܚܗ ܒܗܘܢ: ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
ܕܥܒܕ ܬܒܥܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܒܥܓܠ. ܒܪܡ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ: ܐܡܬܝ
9 ܕܐܬܐ ܐܪܐ ܢܫܟܚ ܗܝܡܢܘܬܐ ܥܠ ܐܪܥܐ: ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬ

bat autem et parabolam iis, quod oportet ſemper orare, et non
2 ſegneſcere, Dicens, Judex quidam erat in civitate quadam,
3 qui Deum non timebat, et hominem non reverebatur. Vidua
autem erat in civitate illa; et veniebat ad eum, dicens, Vindica
4 me ab adverſario meo. Et nolebat tempore multo: poſt autem
hæc, dixit in ſeipſo, Etſi Deum non timeo, et hominem non
5 revereor, Quia tamen moleſtiam exhibet mihi vidua hæc,
vindicabo eam; ne omnino veniens vehementer cruciet me.
6 7 Dixit autem Dominus, Audite quid judex injuſtitiæ dicat. Deus
autem non faciet vindictam electorum ſuorum, qui clamant ad eum
8 die et nocte, etiamſi patiens ſit erga illos? Dico vobis, quod
faciet vindictam eorum cito. Veruntamen Filius hominis quum
9 venerit, num inveniet fidem in terra? Dixit autem ad quoſdam,

ܐ̈ܢܫܝܢ ܗܢܘܢ ܕܬܟܝܠܝܢ ܗܘܘ ܒܢܦܫܗܘܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܙܕ̈ܝܩܐ:
ܘܡܫܝܛܝܢ ܠܗܠܝܢ ¹ܕܫܪܟܐ. ܦܠܐܬܐ ܗܕܐ܀ ܐ̈ܢܫܐ ܬܪܝܢ ܣܠܩܘ 10
ܠܗܝܟܠܐ ܠܡܨܠܝܘ. ܗܘ ܚܕ ܦܪܝܫܐ ܘܗܘ ܐܚܪܢܐ ܡܟܣܐ.
ܘܗܘ ܦܪܝܫܐ ܟܕ ܩܐܡ. ܗܘ ܠܘܬܗ ܗܟܢ ܡܨܠܐ ܗܘܐ. ܐܠܗܐ 11
ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܟ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܝܬܝ ܐܝܟ ܗܢܘܢ ܕܫܪܟܐ ܕܒܢ̈ܝ ܐܢܫܐ.
ܚܛܘ̈ܦܐ. ܥܘ̈ܠܐ. ܓܝܪ̈ܐ. ܐܘ ܐܦ ܐܝܟ ܗܢܐ ܡܟܣܐ. ܨܐܡ ܐܢܐ 12
ܬܪܬܝܢ ܒܫܒܬܐ. ܡܥܣܪ ܐܢܐ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܩܢܐ ܐܢܐ. ܐܦ 13
ܗܘ ܡܟܣܐ. ܟܕ ܡܢ ܪܘܚܩܐ ܩܐܡ ܗܘܐ. ܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ ܐܦܠܐ
ܥܝ̈ܢܘܗܝ ܠܫܡܝܐ ܠܡܪܝܡܘ. ܐܠܐ ܡܚܐ ܗܘܐ ܥܠ ܚܕܝܗ ܟܕ ܐܡܪ:
ܐܠܗܐ ܚܘܣ ܥܠܝ ܠܚܛܝܐ܀ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܢܚܬ ܗܢܐ 14
ܕܡܙܕܕܩ ܠܒܝܬܗ ܝܬܝܪ ܐܘ ܗܘ܀ ܡܛܠ ܕܟܠ ܕܡܪܝܡ
ܗܘ ܠܗ ܢܬܡܟܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܡܡܟܟ ܗܘ ܠܗ ܢܬܪܝܡ܀
ܡܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܕܝܢ ܐܦ ܥܘ̈ܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܒܗܘܢ ܢܓܘܫ. 15

qui confidebant in ſeipſis quod eſſent juſti, et contemnebant
†cæteros, parabolam hanc. Homines duo aſcenderunt in templum 10
ad orandum: unus Phariſæus, et alter Publicanus. Et Phariſæus 11
ſtans, apud ſe hæc orabat, Deus, gratias ago tibi, quia non ſum
ſicut cæteri hominum, raptores, injuſti, adulteri, aut etiam ſicut
hic Publicanus. Jejuno bis ſeptimana; decimo omnia quæ poſſideo. 12
Et Publicanus procul ſtans, nolebat nec oculos ſuos ad 13
cœlum attollere; ſed percutiebat in pectus ſuum, dicens, Deus,
miſericors eſto mihi peccatori. Dico vobis, quod deſcendit hic 14
juſtificatus in domum ſuam *potius* quam ‡ ille: quia quiſquis extollit
ſeipſum, deprimetur; qui autem deprimit ſeipſum, extolletur.
Offerebant ei autem et infantes, ut eos tangeret. Quum 15

[1] ܕܫܪܟܐ In margine MSti ܐܚܪ̈ܢܐ

† cæteros] Lectio Marg. Alios.

‡ Vide Notas.

16 ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ܆ ܟܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗܘܢ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ
ܟܕ ܩܪܐ ܐܢܘܢ ܐܡܪ #ܠܗܘܢ✓. ܫܒܘܩܘ ܠܛܠܝ̈ܐ ܠܡܐܬܐ ܠܘܬܝ
ܘܠܐ ܬܟܠܘܢ ܐܢܘܢ. ܕܗܢܘܢ ܓܝܪ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ܆ ܐܝܬܝܗ̇
17 ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܗܘ ܕܐܢ ܠܐ
ܢܩܒܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܟ ܛܠܝܐ ܠܐ ܢܥܘܠ ܠܗ̇܀
18 ܘܫܐܠܗ ܐܢܫ *ܐܪܟܘܢ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܡܠܦܢܐ ܛܒܐ܆ ܡܢܐ
19 ܐܥܒܕ ܕܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ ܐܐܪܬ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗ ܗܘ ܝܫܘܥ.
ܡܢܐ ܠܝ ܐܡܪ ܐܢܬ ܛܒܐ. ܠܐ ܐܢܫ ܛܒܐ ܐܠܐ ܐܢ ܚܕ ܐܠܗܐ.
20 ܦܘܩܕ̈ܢܐ ܝܕܥ ܐܢܬ. ܠܐ ܬܓܘܪ. ܠܐ ܬܩܛܘܠ. ܠܐ ܬܓܢܘܒ.
21 ܠܐ ܬܣܗܕ ܕܓܠܬܐ. ܝܩܪ ܠܐܒܐ ܕܝܠܟ ܘܠܐܡܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ.
22 ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܢܛܪܬ ܡܢ ܛܠܝܘܬܝ. ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ ܗܠܝܢ
ܗܘ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܥܘܕ ܚܕܐ ܚܣܝܪܐ ܠܟ. ܟܠܗܝܢ
ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ ܠܟ ܙܒܢ ܘܦܠܓ ܠܡܣܟ̈ܢܐ܆ ܘܬܗܘܐ ܠܟ
23 ܣܝܡܬܐ ܒܫܡܝܐ ܘܬܐ ܒܬܪܝ܆ ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥ ܗܠܝܢ

* ἄρχων

16 vidiſſent autem diſcipuli, prohibebant eos. Ipſe autem Jeſus quum advocaſſet eos, dixit # iis ✓, Sinite pueros venire ad me, et ne prohibeatis eos: illorum enim qui ſicut hi *ſunt* eſt regnum Dei.
17 Amen dico vobis, Quicunque non acceperit regnum Dei ſicut
18 puer, non intrabit in illud. Et interrogavit eum quidam princeps, dicens, Magiſter bone, quid faciam ut vitam æternam poſ-
19 ſideam? Dixit autem ei Jeſus, Quid me dicis bonum? nemo
20 bonus niſi unus, *nempe* Deus. Mandata noſti: Non mœchaberis, non occides, non furaberis, non teſtaberis falſo: Honora patrem
21 tuum et matrem. Ipſe autem dixit, Omnia hæc cuſtodivi a pue-
22 ritia mea. Quum audiviſſet hæc Jeſus, dixit ei, Adhuc unum deeſt tibi: Omnia quæ ſunt tibi vende, et diſtribue pauperibus,
23 et erit tibi theſaurus in cœlo: et veni, ſequere me. Ipſe autem

ܡܟܪܝܐ ܗܘܐ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܓܝܪ ܥܬܝܪܐ ܛܒ. ܟܕ 24
ܚܙܝܗ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܕܗܘܐ ܡܟܪܝܐ ܐܡܪ. ܐܝܟܢܐ ܒܥܣܩܐܝܬ
ܗܢܘܢ ܕܩܢܝ̈ܢܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ: ܥܐܠܝܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ.
ܦܫܝܩ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܕܓܡܠܐ ܒܚܪܘܪܐ ܕܡܚܛܐ 25
[1]ܢܥܒܪ: ܐܘ ܕܥܬܝܪܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܠܡܥܠ. ܐܡܪܘ 26
ܕܝܢ ܗܢܘܢ ܕܫܡܥܝܢ ܗܘܘ. ܘܡܢܘ ܡܨܐ ܠܡܬܦܪܩܘ. ܗܘ 27
ܕܝܢ ܐܡܪ. ܗܢܝܢ ܠܐ ܡܬܡܨ̈ܝܢܝܬܐ ܠܘܬ ܒܢܝ̈ܢܫܐ:
ܡܬܡܨ̈ܝܢܝܬܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܦܛܪܘܣ. ܗܐ ܚܢܢ 28
ܫܒܩܢ [2]ܟܠܡܕܡ ܘܢܩܦܢܟ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܡܝܢ 29
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܠܐ ܐܢܫ ܐܝܬ ܗܘ ܕܫܒܩ ܒܝܬܐ ܐܘ
ܐܒܗ̈ܐ ܐܘ ܐܚ̈ܐ ܐܘ ܐܢܬܬܐ ܐܘ ܒܢ̈ܝܐ ܡܛܠ ܡܠܟܘܬܐ
ܕܐܠܗܐ: ܗܘ ܕܠܐ ܢܣܒ ܒܥܘ̈ܦܐ ܣܓܝܐܐ ܒܙܒܢܐ ܗܢܐ: 30

quum audiviſſet hæc, triſtitia affectus eſt: erat enim dives valde.
Quum vidiſſet autem Jeſus quod eſſet triſtitia affectus, dixit, 24
Quam difficile illi qui poſſeſſiones habent, intrabunt in regnum
Dei? Facilius enim eſt camelum per foramen acus † tranſire, 25
quam divitem in regnum Dei ingredi. Dixerunt autem illi qui 26
audiebant, Et quis poteſt ſervari? Ipſe autem dixit, Quæ im- 27
poſſibilia ſunt apud homines, poſſibilia ſunt apud Deum. Dixit 28
autem Petrus, Ecce nos reliquimus ‡ omnia, et ſequuti ſumus te.
Ipſe autem dixit iis, Amen dico vobis, nemo eſt qui reliquit 29
domum, aut parentes, aut fratres, aut uxorem, aut filios,
propter regnum Dei: Qui non accepturus ſit multiplicia tem- 30

---

[1] ܢܥܒܪ] In margine MSti ܢܥܘܠ

[2] ܫܒܩܢ ܟܠܡܕܡ] (ܫܒܩܢ) ܠܗܠܝܢ ܕܝܠܢ

† tranſire] Lectio marg. Ingredi.

‡ reliquimus omnia] (reliquimus) Noſtra.

31 ܘܒܥܠܡܐ ܗܘ ܕܐܬܐ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ ܀ ܟܕ ܕܒܪ ܕܝܢ ܠܬܪܥܣܪ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܐ ܣܠܩܝܢ ܠܐܘܪܫܠܡ܇ ܘܢܫܬܠܡܢ
ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܟܬܝܒܢ ܒܝܕ ܢܒܝܐ ܥܠ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ.
32 ܢܫܬܠܡ ܓܝܪ ܠܥܡܡܐ ܘܢܬܒܙܚ ⁜ ܘܢܨܛܥܪ ✓ ܘܢܬܪܩ
33 ܒܗ. ܘܡܐ ܕܢܓܕܘܢܝܗܝ ܢܩܛܠܘܢܝܗܝ. ܘܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ
34 ܢܩܘܡ ܀ ܘܗܢܘܢ ܘܠܐ ܡܕܡ ܡܢ ܗܠܝܢ ܐܣܬܟܠܘ. ܘܐܝܬܝܗ
ܗܘܬ ܡܠܬܐ ܗܕܐ ܕܟܣܝܐ ܡܢܗܘܢ. ܘܠܐ ܡܫܬܘܕܥܝܢ ܗܘܘ
35 ܗܠܝܢ ܕܡܬܐܡܪܢ ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ ܩܪܝܒ ܗܘܐ ܠܐܝܪܝܚܘ.
36 ܣܡܝܐ ܐܢܫ ܝܬܒ ܗܘܐ ܥܠ ܝܕ ܐܘܪܚܐ ܘܡܚܕܪ. ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ
37 ܕܟܢܫܐ ܥܒܪ܇ ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܕܡܢܐ ܐܝܬܝܗ ܗܕܐ. ܐܘܕܥܘܗܝ
38 ܕܝܢ ܕܝܫܘܥ ܗܘ ܢܨܪܝܐ ܥܒܪ. ܘܩܥܐ ܟܕ ܐܡܪ܇ ܝܫܘܥ ܒܪܗ
39 ܕܕܘܝܕ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ. ܘܗܢܘܢ ܕܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܩܕܡܘܗܝ܇
ܟܐܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܬܘܩ. ܗܘ ܕܝܢ ܣܓܝ

31 pore hoc, et in ſeculo venturo vitam æternam. Quum aſſumpſiſſet autem duodecim, dixit ad eos, Ecce aſcendimus Hieroſolymam, et implebuntur omnia quæ ſcripta ſunt per prophetas de
32 Filio hominis. Tradetur enim gentibus, et illudetur, ⁜ et contu-
33 melia afficietur ✓, et conſpuetur. Et poſtquam flagellaverint
34 eum, occident eum: et die tertio reſurget. Et ipſi nihil ex his intellexerunt: et erat verbum hoc abſconditum ab iis; neque
35 cognoſcebant ea quæ dicebantur. Factum eſt autem, quum appropinquaret Jericho, cœcus quidam ſedebat juxta viam, et men-
36 dicabat. Quum audiviſſet autem turbam prætereuntem, interro-
37 gabat quid eſſet hoc. Nunciaverunt ei autem, quod Jeſus Naza-
38 renus tranſiret. Et clamavit, dicens, Jeſu Fili Davidis, miſerere
39 mei. Et illi qui ibant ante eum, increpabant eum ut taceret: ipſe

ܝܬܝܪܐܝܬ ܩܥܐ ܗܘܐ܀ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ܆ ܟܕ ܩܡ 40
ܕܝܢ ܝܫܘܥ܆ ܦܩܕ ܕܢܬܩܪܒ ܠܘܬܗ܂ ܟܕ ܐܬܩܪܒ ܗܘܐ ܕܝܢ܆
ܫܐܠܗ܂ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܡܢܐ ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܐܥܒܕ ܠܟ܂ ¹ܗܘ ܕܝܢ 41
ܐܡܪ܂ ܡܪܝܐ ܕܐܚܙܐ܂ ܘܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ܂ ܚܙܝ ܗܝܡܢܘܬܟ 42
ܐܚܝܬܟ܂ ܘܒܪ ܫܥܬܗ ܚܙܐ܂ ܘܢܩܦ ܗܘܐ ܠܗ ܟܕ 43
ܡܫܒܚ ܠܐܠܗܐ܂ ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܟܕ ܚܙܐ ܝܗܒ ܫܘܒܚܐ
CAP. XIX. ܠܐܠܗܐ܀ ܘܟܕ ܥܠ ܡܬܟܪܟ ܗܘܐ ܒܐܝܪܝܚܘ܆ ܘܗܐ ܓܒܪܐ 2 1
* ζακχαις ܕܒܫܡܐ ܡܬܩܪܐ ܗܘܐ *ܙܰܟܟܳܝܳܘܣ܆ ܘܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܪܝܫ
ܡܟܣܐ܆ ²ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܥܬܝܪܐ܆ ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܠܡܚܙܐ 3
ܠܝܫܘܥ ܕܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܘܠܐ ܡܨܐ ܗܘܐ ܡܢ ܟܢܫܐ܆ ܡܛܠ
ܕܒܩܘܡܬܗ ܙܥܘܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ܂ ܘܟܕ ܪܗܛ ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ܆ 4
ܣܠܩ ܥܠ ܬܐܬܐ ܦܟܝܗܬܐ ܕܢܚܙܝܘܗܝ܆ ܡܛܠ ܕܒܗ̇

autem multo magis clamabat, Fili Davidis, miſerere mei. Quum 40
ſtetiſſet autem Jeſus, juſſit ut adduceretur ad ſe. Quum adductus
eſſet autem, interrogavit eum, Dicens, Quid vis *ut* faciam tibi? 41
† Ipſe autem dixit, Domine, ut videam. Et Jeſus dixit ei, Vi- 42
deto: fides tua ſervavit te. Et confeſtim vidit, et ſequebatur 43
eum glorificans Deum; et omnis populus, quum vidiſſet, dedit
CAP. XIX. laudem Deo. Et quum ingreſſus eſſet, circuibat Jericho: Et 1 2
ecce vir, qui nomine vocabatur Zachæus, et ipſe erat princeps
publicanorum: ‡ hic erat dives. Et quærebat videre Jeſum, quis 3
eſſet; et non poterat præ turba: quia ſtatura puſillus erat. Et 4
quum cucurriſſet ante eum, aſcendit in ficum ſylveſtrem, ut vide-

1 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ] In margine MSti (ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ) ܠܗ
1 ܗܢܐ] ܘ (ܗܢܐ)

† Ipſe autem dixit] Lectio marg. (Ipſe autem dixit) Illi.
‡ hic] Et (hic)

5 ܗܘ ܒܗܝ ܗܘܐ ܠܡܥܒܪ. ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܘܬ ܕܘܟܬܐ. ܚܪ
ܠܥܠ ܝܫܘܥ. ܘܚܙܝܗܝ ܘܐܡܪ ܠܘܬܗ. ܙܟܝ. ܐܣܬܪܗܒ ܚܘܬ.
6 ܝܘܡܢܐ ܓܝܪ ܒܒܝܬܟ ܙܕܩ ܠܝ ܠܡܩܘܝܘ: ܘܐܣܬܪܗܒ ܢܚܬ
7 ܘܩܒܠܗ ܟܕ ܚܕܐ. ܘܟܕ ܚܙܘ ܡܪܛܢܝܢ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܟܕ
8 ܐܡܪܝܢ: ܕܠܘܬ ܓܒܪܐ ܚܛܝܐ ܥܠ ܠܡܫܪܐ. ܟܕ ܩܡ ܕܝܢ
ܙܟܝ ܐܡܪ ¹ܠܘܬ ܡܪܝܐ. ܗܐ ܦܠܓܐ ܕܗܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܕܝܠܝ
ܡܪܝܐ: ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܡܣܟܢܐ. ܘܐܢ ܠܐܢܫ ܡܕܡ ܥܠܒܬ: ܦܪܥ
9 ܐܢܐ ܒܐܪܒܥܐ ܒܐܦ̈ܐ. ²ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬܗ ܝܫܘܥ. ܕܝܘܡܢܐ
ܦܘܪܩܢܐ ܠܒܝܬܐ ܗܢܐ ܗܘܐ: ܒܗܝ ܕܐܦ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܒܪܗܡ
10 ܐܝܬܘܗܝ܀ ܐܬܐ ܓܝܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܠܡܒܥܐ ܘܠܡܚܝܘ
11 ܠܗܝ ܕܐܒܝܕܐ܀ ܟܕ ܫܡܥܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܗܠܝܢ: ܐܘܣܦ

5 ret eum: quia per illam *viam* futurus erat tranſire. Et quum veniſſet ad locum, ſuſpexit Jeſus, et vidit eum, et dixit ad eum, Zachæe, feſtinanter deſcende: hodie enim in domo tua oportet
6 me manere. Et feſtinanter deſcendit, et excepit eum gaudens.
7 Et quum viderent, murmurabant omnes, dicentes, Ad virum
8 peccatorem ingreſſus eſt diverſari. Quum ſtetiſſet autem Zachæus, dixit † ad Dominum, Ecce dimidium eorum quæ ſunt mihi, Domine, do pauperibus: et ſi aliquem quid defraudavi, reddo
9 quadruplo. ‡ Dixit autem ad eum Jeſus, Hodie ſalus domui huic
10 facta eſt, eo quod et ipſe filius Abrahami ſit. Venit enim Filius
11 hominis quærere, et ſervare id quod perditum *erat*. Quum audi-

---

1 [ܠܘܬ ܡܪܝܐ] In margine MSti [ܠܘܬ] ܝܫܘܥ

2 [ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬܗ ܝܫܘܥ] [ܐܡܪ ܕܝܢ] ܡܪܝܐ ܠܘܬܗܘܢ

† ad Dominum] Lectio marg. (ad) Jeſum.

‡ dixit autem ad eum Jeſus] (dixit autem) Dominus ad eos.

ܐܡܪ ܦܠܐܬܐ܆ ܡܛܠ ܕܩܪܝܒ ܗܘܐ ܠܐܘܪܫܠܡ܆ ܘܡܣܒܪܝܢ
ܗܘܘ ܕܡܢ ܫܥܬܐ ܥܬܝܕܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܠܡܬܚܙܝܘ܀
ܐܡܪ ܗܟܝܠ܆ ܒܪܢܫܐ ܐܢܫ ܛܒ ܓܢܣܐ ܐܙܠ ܠܐܬܪܐ ܪܚܝܩܐ 12
ܠܡܣܒ ܗܘ ܠܗ ܡܠܟܘܬܐ ܘܠܡܗܦܟ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܩܪܐ 13
* μνᾶς ܠܥܣܪܐ ܥܒ̈ܕܐ ܕܝܠܗ܆ ܝܗܒ ܠܗܘܢ ܥܣܪܐ *ܡ̈ܢܝܢ܆ ܘܐܡܪ
ܠܘܬܗܘܢ ܐܬܬܓܪܘ ܥܕ ܐܬܐ ܐܢܐ. ܒܢ̈ܝ ܡܕܝܢܬܗ ܕܝܢ ܣܢܝܢ 14
ܗܘܘ ܠܗ܆ ܘܫܕܪܘ ܐܝܙܓܕܘܬܐ ܒܬܪܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܠܐ
ܨܒܝܢ ܕܗܢܐ ܢܡܠܟ ܥܠܝܢ. ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܢܣܒ ܡܠܟܘܬܐ 15
ܘܗܦܟ܆ ܘܐܡܪ ܕܢܩܪܘܢ ܠܗ ܠܥܒ̈ܕܐ ܗܠܝܢ܆ ܗܢܘܢ ܕܝܗܒ
ܠܗܘܢ ܟܣܦܐ܆ ܕܢܕܥ ܡܢܘ ܡܢܐ ܐܬܬܓܪ. ܐܬܐ ܕܝܢ 16
ܗܘ ܩܕܡܝܐ ܟܕ ܐܡܪ. ܡܪܝ܆ ܡܢܝܐ ܕܝܠܟ ܥܒܕܬ ܥܣܪܐ
* ἐν ܡ̈ܢܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܗ. *ܫܦܝܪ ܥܒܕܐ ܛܒܐ. ܡܛܠ 17
ܕܒܩܠܝܠ ܡܗܝܡܢܐ ܗܘܝܬ. ܗܘܝ ܕܐܝܬ ܠܟ ܫܘܠܛܢܐ ܥܠ
ܥܣܪ ܡܕܝܢ̈ܬܐ܀ ܘܐܬܐ ܗܘ ܬܪܝܢܐ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܡܪܝ܆ 18

rent autem hæc, adjecit *et* dixit parabolam; eo quod propinquus
eſſet Hieroſolymæ, et putarent quod confeſtim regnum Dei appa-
reret. Dixit igitur, Homo quidam nobilis abiit in regionem lon- 12
ginquam accipere ſibi regnum, et reverti. Quum autem vocaſſet 13
decem ſervos ſuos, dedit iis decem minas, et dixit ad eos; Nego-
tiamini donec veniam. Cives autem ejus oderant eum, et miſe- 14
runt legationem poſt eum, dicentes, Nolumus ut hic regnet ſuper
nos. Et factum eſt quum accepiſſet regnum, et reverſus eſſet, 15
dixit ut vocarent ad ſe ſervos illos, quibus dederat argentum, ut
ſciret quis quid negotiatus eſſet. Venit autem primus, dicens, 16
Domine mi, mina tua adoperata eſt decem minas. Et dixit ei, 17
Bene, ſerve bone: quia in modico fidelis fuiſti, eſto tibi poteſtas
ſuper decem civitates. Et venit ſecundus, dicens, Domine mi, 18

19 ܡܢܝܐ ܕܝܠܟ ܥܒܕ ܚܡܫܐ ܡܢ̈ܝܢ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܐܦ ܠܗܢܐ. ܐܦ
20 ܐܢܬ ܗܘܝ ܠܥܠ ܡܢ ܚܡܫ ܡܕ̈ܝܢܬܐ ⁘ ※ ܘܗܘ ✓ ܐܚܪܢܐ ܐܬܐ ܟܕ
ܐܡܪ: ܡܪܝ: ܗܐ ܡܢܝܐ ܕܝܠܟ ܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܝ. ܟܕ ܣܝܡ
21 ܒܣܘܕܪܐ. ܕܚܠ ܗܘܝܬ ܓܝܪ ܡܢܟ. ܡܛܠ ܕܒܪܢܫܐ ܩܫܝܐ
ܐܢܬ: ܕܫܩܠ ܐܢܬ ܗܘ ܡܐ ܕܠܐ ܣܡܬ: ܘܚܨܕ ܐܢܬ ܗܘ ܡܐ
22 ܕܠܐ ܙܪܥܬ. ܐܡܪ ܠܗ. ܡܢ ܦܘܡܐ ܕܝܠܟ ܕܐܢ ܐܢܐ ܠܟ ܥܒܕܐ
ܒܝܫܐ: ܝܕܥ ܗܘܝܬ ܕܐܢܐ ܒܪܢܫܐ ܩܫܝܐ ܐܢܐ: ܕܫܩܠ ܐܢܐ ܗܘ
23 ܡܐ ܕܠܐ ܣܡܬ: ܘܚܨܕ ܐܢܐ ܗܘ ܡܐ ܕܠܐ ܙܪܥܬ: ܘܡܛܠܡܢܐ ܠܐ
ܝܗܒܬ ܟܣܦܐ ܕܝܠܝ ܥܠ ܦܬܘܪܐ: ܘܐܢܐ ܡܐ ܕܐܬܝܬ ܥܡ
24 ܪܒܝܬܐ ܬܒܥ ܗܘܝܬ ܠܗ ⁘ ܘܠܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܩܕܡܘܗܝ ܐܡܪ.
ܫܩܘܠܘ ܡܢܗ ܗܘ ܡܢܝܐ: ܘܗܒܘ ܠܗܘ ܕܥܣܪ ܡܢ̈ܝܢ ܐܝܬ
25 ܠܗ. ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܡܪܢܐ: ܐܝܬ ܠܗ ܥܣܪ ܡܢ̈ܝܢ ⁘
26 ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ: ܕܠܟܠ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ. ܢܬܝܗܒ.
ܡܢ ܕܝܢ ܗܘ ܕܠܝܬ ܠܗ: ܐܦ ܗܘ ※ ܕܣܒܪ ✓ ܕܐܝܬ ܠܗ

19 mina tua fecit quinque minas. Dixit autem huic, Et tu eſto ſu-
20 per quinque civitates. Et ※ ille ✓ alius venit, dicens, Domine mi,
21 ecce mina tua quam habui repoſitam in ſudario: Timebam enim
te, quia homo durus es, qui tollis quod non poſuiſti, et metis
22 quod non ſeminaſti. Dicit ei, Ex ore tuo judico te, ſerve male:
ſciebas quod ego homo durus ſum, tollens quod non poſui, et
23 metens quod non ſeminavi: Et quare non dediſti argentum me-
um ad menſam, et ego quum veniſſem, cum fœnore exegiſſem
24 illud? Et illis qui ſtabant ante ſe dixit, Tollite ab eo minam, et
25 date illi qui decem minas habet. Et dixerunt ei, Domine, habet
26 decem minas. Dico enim vobis, Omni qui habet, dabitur; ab
autem eo qui non habet, etiam id ※ quod putat ✓ quod habeat,

ܢܫܬܩܠ ܡܢܗ܀ ܒܪܡ ܠܒܥܠܕܒܒܝ̈ ܕܝܠܝ ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ 27
ܕܠܐ ܨܒܝܘ ܕܐܡܠܘܟ ܥܠܝܗܘܢ܂ ܐܝܬܘ ܠܗܪܟܐ ܘܩܛܠܘ
※ܐܢܘܢ ↙ ܩܕܡܝ܀ ܘܟܕ ܐܡܪ ܗܠܝܢ܂ ܐܙܠ ܗܘܐ ܠܩܕܡܝܗܘܢ܂ 28
ܟܕ ܣܠܩ ܠܐܘܪܫܠܡ܀ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܩܪܒ ܠܒܝܬ ܦܐܓܐ ܘܒܝܬ 29
ܥܢܝܐ ܠܘܬ ܛܘܪܐ ܗܘ ܕܡܬܩܪܐ ܕܙܝܬܐ܂ ܫܕܪ ܬܪܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕ̈ܐ
ܕܝܠܗ܂ ܟܕ ܐܡܪ܂ ܙܠܘ ܠܩܘܪܝܬܐ ܗܝ ܕܠܘܩܒܠܟܘܢ܂ ܒܗ̇ 30
ܕܟܕ ܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܫܟܚܝܢ ܥܝܠܐ ܕܐܣܝܪ܂ ܕܥܠܘܗܝ ܗܘ ܕܠܐ ܐܢܫ
ܡܡܬܘܡ ܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܝܬܒ܂ ܫܪܘ ܐܝܬܐܘܗܝ܂ ܘܐܢ ܐܢܫ 31
ܢܫܐܠ ܠܟܘܢ ܡܛܠ ܡܢܐ ܫܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ※ܠܗ ↙܂ ܗܟܢܐ
ܬܐܡܪܘܢ ܠܗ܂ ܕܡܪܝܐ ܣܢܝܩ ܠܗ܀ ܟܕ ܐܙܠܘ ܕܝܢ ܗܢܘܢ 32
ܕܐܫܬܠܚܘ܂ ܐܫܟܚܘ ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ ܥܝܠܐ ܕܩܐܡ܂ ܟܕ 33
ܫܪܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܠܗ ܠܥܝܠܐ܂ ܐܡܪܝܢ ܡܪܘܗܝ ܠܘܬܗܘܢ܂ ܡܢܐ
ܫܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܥܝܠܐ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܕܡܪܝܐ ܣܢܝܩ 34
ܠܗ܀ ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܘܬ ܝܫܘܥ܂ ܘܟܕ ܫܕܘ ܡܐܢܝܗܘܢ 35

auferetur ab eo. Veruntamen inimicos meos, qui noluerunt *ut* 27
regnarem ſuper eos, adducite huc, et interficite ※ eos ↙ coram me.
Et quum dixiſſet hæc, ibat ante eos aſcendens Hieroſolymam. 28
Et factum eſt, quum appropinquaſſet ad Bethpage et Bethaniam, 29
ad montem qui vocatur Olivarum, miſit duos ex diſcipulis ſuis,
Dicens, Ite in vicum qui *eſt* contra vos: in quo introeuntes inve- 30
nietis pullum alligatum, ſupra quem nemo unquam ex hominibus
ſedit: Solvite, *et* adducite eum. Et ſi quis interrogaverit vos, Quare 31
ſolvitis ※ eum ↙? Sic dicetis, Quia Dominus opus habet eo.
Quum abiiſſent autem illi qui miſſi erant, invenerunt, ſicut dixe- 32
rat iis, pullum ſtantem. Quum ſolverent autem pullum, dicunt 33
domini ejus ad eos, Quid ſolvitis pullum? Ipſi autem dixerunt, 34
Dominus opus habet eo. Et adduxerunt eum ad Jeſum. Et 35

36 ܕܝܠܗܘܢ ܥܠ ܥܝܠܐ܇ ܐܪܟܒܘܗܝ ܠܝܫܘܥ. ܟܕ ܕܝܢ ܐܙܠ
ܗܘܐ. ܡܫܘܝܢ ܗܘܘ ܡܐܢܐ ܕܝܠܗܘܢ ※ܩܕܡܘܗܝ↙ ܒܐܘܪܚܐ܀
37 ܟܕ ܕܝܢ ܡܬܩܪܒ ܗܘܐ ܡܟܝܠ ܠܘܬ ܡܚܕܪܐ ܕܛܘܪܐ
ܕܙܝܬܐ. ܫܪܝܘ ܟܠܗ ܟܢܫܐ ܕܬܠܡܝܕܐ ܟܕ ܚܕܝܢ ܠܡܫܒܚܘ
ܠܐܠܗܐ ܒܩܠܐ ܪܒܐ܇ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܚܝܠܐ ܗܠܝܢ ܕܚܙܘ.
38 ܟܕ ܐܡܪܝܢ܇ ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܕܐܬܐ ܡܠܟܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ.
[1]※ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ↙. ܫܠܡܐ ܒܫܡܝܐ.
39 ܘܬܫܒܘܚܬܐ ܒܡܪܘܡܐ. ܘܐܢܫܝܢ ܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ ܡܢ ܟܢܫܐ
40 ܐܡܪܘ ܠܗ. ܡܠܦܢܐ ܟܐܐ ܒܬܠܡܝܕܝܟ. ܘܗܘ ܥܢܐ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܇ ܕܐܢ ܗܢܘܢ ܢܫܬܩܘܢ
41 ܟܐ̈ܦܐ ܢܩܥܘܢ܀ ܘܟܕ ܩܪܒ ܚܙܗ̇ ܠܐܘܪܫܠܡ܇ ܘܒܟܐ

quum injeciſſent veſtimenta ſua ſuper pullum, impoſuerunt Je-
36 ſum. Quum autem proficiſceretur, ſternebant veſtimenta ſua
37 ※ ante eum ↙ in via. Quum autem appropinquaret jam ad de-
ſcenſum montis Olivarum, cœperunt omnis turba diſcipulorum
gaudentes laudare Deum voce magna de omnibus virtutibus,
38 quas viderant. Dicentes, Benedictus qui venit rex in nomine
Domini: † ※ benedictus eſt rex Iſraelis: ↙ pax in cœlo, et gloria in
39 excelſis. Et quidam ex Phariſæis de turba dixerunt ad eum,
40 Magiſter, objurga diſcipulos tuos. Et reſpondens dixit iis, Dico
41 vobis, ſi hi ſiluerint, lapides clamabunt. Et quum appropin-

1 [※ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ↙] In margine MSti ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ܇ ܠܐ ܒܟܠܗܘܢ ܨܚܚܐ ܡܫܬܟܚ

† ※ benedictus eſt rex Iſraelis: ↙] Marg. "Benedictus eſt rex Iſraelis" non in omnibus exemplaribus invenitur.

ܥܠܝܗ̇܂ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܕܐܠܘ ܝܕܥܬܝ ܐܦ ܐܢܬܝ ܐܦܢ ܒܝܘܡܐ 42
ܕܝܠܟܝ ܗܢܐ܆ ܗܠܝܢ ܕܫܠܡܐ ܕܝܠܟܝ܂ ܗܫܐ ܕܝܢ ܐܬܟܣܝ ܡܢ
ܥܝ̈ܢܝܟܝ܂ ܡܛܠ ܕܐܬܝܢ ܝܘ̈ܡܬܐ ܥܠܝܟܝ܆ ܘܢܪܡܘܢ 43
* χαρακα ܥܠܝܟܝ ܒܥܠܕܒ̈ܒܝܟܝ *ܚܪܩܘܡܐ ܠܟܝ ܘܢܚܕܪܘܢܟܝ܂
ܘܢܐܠܨܘܢܟܝ ܡܢ ܟܠ ܕܘܟܐ܂ ܘܢܫܘܘܢܟܝ ܘܠܒ̈ܢܝܟܝ ܕܒܟܝ 44
ܒܟܝ܀ ܘܠܐ ܢܫܒܩܘܢ ܒܟܝ ܟܐܦܐ ܥܠ ܟܐܦܐ܆ ܚܠܦ ܕܠܐ
ܝܕܥܬܝ ܠܙܒܢܐ ܕܡܣܥܪܢܘܬܟܝ܀ ܘܟܕ ܥܠ ܗ̣ܘ ܝܫܘܥ 45
ܠܗܝܟܠܐ܆ ܫܪܝ ܠܡܦܩܘ ܠܗܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܒܗ ܘܙܒܢܝܢ܂
[1] # ܘܦܬܘܪ̈ܐ ܕܡܥܪ̈ܦܢܐ ܐܫܕ܂ ܘܟܘܪ̈ܣܘܬܐ ܕܗܢܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ
ܝܘ̈ܢܐ܂ ܟܕ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܆ ܟܬܝܒ ܕܒܝܬܝ ܒܝܬܐ 46
ܕܨܠܘܬܐ ܐܝܬܘܗܝ܂ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܥܒܕܬܘܢܝܗ̇ ܡܥܪܬܐ

quaſſet, vidit urbem, et flevit ſuper eam; Dicens, Si cognoviſſes et tu, ſaltem die tuo hoc, ea quæ pacis tuæ *ſunt*: nunc autem abſcondita ſunt ab oculis tuis. 42
Quia venient dies in te, et ponent circum te inimici tui vallum tibi, et circumcingent te, et conſtringent te undique. 43
Et ſolo æquabunt te, et filios tuos in te, et non relinquent in te lapidem ſuper lapidem: eo quod non noveris tempus viſitationis tuæ. 44
Et quum ingreſſus eſſet Jeſus in templum, cœpit ejicere eos qui vendebant in eo, et emebant :† # et menſas numulariorum effudit, et cathedras eorum qui vendebant columbas. ✓ 45
Dicens iis, Scriptum eſt, Domus mea domus orationis eſt; vos autem feciſtis eam ſpelun- 46

---

[1] In margine MSti ܘܦܬܘܪ̈ܐ ܕܡܥܪ̈ܦܢܐ ܐܫܕ܂ ܘܟܘܪ̈ܣܘܬܐ
ܕܗܢܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܝܘ̈ܢܐ܆ ܠܐ ܒܟܠ
ܨܚܚܐ ܐܝܬ ܗܟܢܐ ܗܪܟܐ܀

† Marg. " Et menſas numulariorum effudit, et cathedras eorum qui vendebant columbas." Non in omni exemplari eſt ita in hoc loco.

47 ܕܠܣܛ̈ܝܐ܀ ܘܐܝܬܘܗܝ ܕܡܠܦ ܟܠܝܘܡ ܒܗܝܟܠܐ܂
¹ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܕܝܢ ܘܣܦܪ̈ܐ ܘܩܫ̈ܝܫܐ ܕܥܡܐ܂ ܒܥܝܢ ܗܘܘ
48 ܠܡܘܒܕܘܬܗ܂ ܘܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܗܘܘ ܡܕܡ ܕܢܥܒܕܘܢ ※ܠܗ↙.
1 ܥܡܐ ܓܝܪ ܟܠܗ ܬܠܐ ܗܘܐ ܒܗ ܠܡܫܡܥܘܗܝ܀ ܘܗܘܐ ܒܚܕ CAP. XX.
ܡܢ ܝܘܡ̈ܬܐ ܗܠܝܢ܂ ܟܕ ܡܠܦ ܗܘܐ ܠܥܡܐ ܒܗܝܟܠܐ
ܘܡܣܒܪ܂ ܩܡܘ ܠܩܘܒܠܗ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܣܦܪ̈ܐ ܥܡ
2 ܩܫ̈ܝܫܐ܂ ܘܐܡܪܘ ܠܗ܂ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂ ܐܡܪ ܠܢ ܒܐܝܢܐ
ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܬ܂ ܐܘ ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ
3 ܕܝܗܒ ܠܟ ܫܘܠܛܢܐ ܗܢܐ܀ ܟܕ ܥܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ
ܠܗܘܢ܂ ܐܫܐܠܟܘܢ ܐܦ ܐܢܐ ܡܠܬܐ ※ܚܕܐ↙ ܘܐܡܪܘ
4 ܠܝ܂ ܡܥܡܘܕܝܬܗ ܕܝܘܚܢܢ܂ ܡܢ ܫܡܝܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܗ̄ܘܬ

47 cam latronum. Et erat docens quotidie in templo: principes Sacerdotum autem, et Scribæ, †et Seniores populi quærebant
48 perdere eum. Et non inveniebant quid facerent ※ei↙: populus
1 enim totus pendebat ab ipſo, ut audiret eum. Et factum eſt in uno ex diebus illis, quum doceret populum in templo, et evangelizaret, ſurrexerunt adverſus eum principes Sacerdotum et Scribæ cum CAP. XX.
2 Senioribus: Et dixerunt ad eum, dicentes, Dic nobis, qua poteſtate hæc facis, aut quis eſt qui dedit tibi poteſtatem hanc?
3 Reſpondens autem dixit ad eos, Interrogabo vos et ego verbum
4 ※unum↙, et dicite mihi: Baptiſmus Johannis de cœlo erat, an

1 ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܕܝܢ] ܘܣܦܪ̈ܐ ܘܩܫ̈ܝܫܐ ܕܥܡܐ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܡܘܒܕܘܬܗ In margine MSti (ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܕܝܢ ܘܣܦܪ̈ܐ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܡܘܒܕܘܬܗ) ܘܪ̈ܫܝܐ ܕܥܡܐ

† principes Sacerdotum autem, et Scribæ, et Seniores populi quærebant perdere eum] Lectio marg. (principes Sacerdotum autem et Scribæ, quærebant perdere eum) Et primores populi. *Vid. not.*

ܐܘ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܬܚܫܒܘ ܗܘܘ ܠܘܬܗܘܢ 5
ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܕܐܢ ܢܐܡܪ ܡܢ ܫܡܝܐ܆ ܐܡܪ. ܡܛܠ ܡܢܐ
ܗܟܝܠ ܠܐ ܗܝܡܢܬܘܢܝܗܝ. ܐܢ ܕܝܢ ܢܐܡܪ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ܆ 6
ܟܠܗ ܥܡܐ ܪܓܡ ܠܢ. ܡܦܣܝܣ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܕܝܘܚܢܢ ܢܒܝܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ. ܘܦܢܝܘ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܡܢ ܐܝܟܐ. ܘܝܫܘܥ ܐܡܪ 7 8
ܠܗܘܢ. ܘܠܐ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ
ܥܒܕ ܐܢܐ܀ ܫܪܝ ܕܝܢ ܠܘܬ ܥܡܐ ܠܡܐܡܪ ܦܠܐܬܐ ܗܕܐ. ܓܒܪܐ 9
ܐܝܟ ܚܕ ܢܨܒ ܟܪܡܐ ܘܐܫܠܡܗ ܠܦܠܚܐ. ܘܚܓ ܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ.
ܘܒܙܒܢܐ ܫܕܪ ܠܘܬ ܦܠܚܐ ܥܒܕܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܡܢ ܦܐܪܐ ܕܟܪܡܐ 10
ܢܬܠܘܢ ܠܗ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܦܠܚܐ ܟܕ ܡܚܐܘܗܝ ܫܕܪܘܗܝ ܣܦܝܩܐ.
ܘܐܘܣܦ ܠܡܫܕܪ ܠܘܬܗܘܢ ܠܥܒܕܐ ܐܚܪܢܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܦ 11
ܠܗܘ ܟܕ ܡܚܘ ܘܨܥܪܘ܆ ܫܕܪܘ ܣܦܝܩܐ. ܘܐܘܣܦ ܠܡܫܕܪ 12
ܠܬܠܝܬܝܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܦ [1]ܠܗܢܐ ܟܕ ܓܪܚܘ

ex hominibus? Ipſi autem ratiocinabantur apud ſe, dicentes, Si 5
dixerimus, De cœlo, dicet, Quare igitur non credidiſtis ei? Si 6
autem dixerimus, Ex hominibus, omnis populus lapidabit nos:
nam perſuaſus eſt, quod Johannes propheta ſit. Et reſponderunt, 7
Non novimus unde ſit. Et Jeſus dixit iis, Neque ego dico vobis, 8
qua poteſtate hæc facio. Cœpit autem ad populum dicere para- 9
bolam hanc, Homo ※ quidam ↙ plantavit vineam, et tradidit
eam agricolis; et peregre profectus eſt temporibus multis. Et in 10
tempore miſit ad agricolas ſervum, ut de fructibus vineæ darent
ei: ipſi autem agricolæ, quum percuſſiſſent eum, remiſerunt ÷ eum↙
inanem. Et addidit mittere ad eos ſervum alium: ipſi autem et 11
illum, quum percuſſiſſent, et ignominia affeciſſent, remiſerunt
inanem. Et addidit mittere tertium: ipſi autem et † hunc, quum 12

[1] ܠܗܢܐ In margine MSti ܠܗܘ
† hunc] Lectio marg. Illum.

13 ܐܦܩܘ܇ ܐܡܪ ܕܝܢ ܡܪܗ ܕܟܪܡܐ. ܡܢܐ ܐܥܒܕ. ܐܫܕܪ ܠܒܪܝ
ܕܝܠܝ ܠܗܘ̇ ܚܒܝܒܐ܃ ¹ܟܒܪ ܟܕ ܠܗܢܐ ܚܙܝܢ ܢܟܚܦܘܢ.
14 ܟܕ ܕܝܢ ܚܙܐܘܗܝ ܦ̈ܠܚܐ܃ ²ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܗܢܘܢ ܠܘܬܗܘܢ
ܟܕ ܐܡܪܝܢ܃ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܝܪܬܐ ※ ܬܘ ↙ ܢܩܛܠܝܘܗܝ. ܐܝܟܢܐ
15 ܕܕܝܠܢ ܬܗܘܐ ܝܪܬܘܬܐ. ܘܟܕ ܐܦܩܘܗܝ ܠܒܪ ܡܢ ܟܪܡܐ
ܩܛܠܘ ÷ܗܝ ↙. ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܢܥܒܕ ܠܗܘܢ ܡܪܗ ܕܟܪܡܐ.
16 ܢܐܬܐ ܘܢܘܒܕ ܐܢܘܢ ܠܦ̈ܠܚܐ ܗܢܘܢ܃ ܘܢܬܠܝܘܗܝ ܠܟܪܡܐ
17 ܠܐܚܪ̈ܢܐ. ܟܕ ܫܡܥܘ ܕܝܢ ܐܡܪܘ܃ ܠܐ ܬܗܘܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܚܪ
ܒܗܘܢ ܐܡܪ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܐܝܬܝܗ̇ ܗܕܐ ܕܟܬܝܒܐ܃
ܕܟܐܦܐ ܗܝ ܕܐܣܠܝܘܗ̇ ܒ̈ܢܝܐ܃ ܗܝ ܗܘܬ ܠܪܝܫܐ

13 contudiſſent, ejecerunt. Dixit autem dominus vineæ quid faciam? mittam filium meum dilectum: † forſan quum hunc viderint, reverebuntur.
14 Quum autem vidiſſent eum agricolæ, ‡ ratiocinabantur apud ſeipſos, dicentes, Hic eſt hæres, ※ venite ↙, occidamus eum, ut noſtra fiat hæreditas.
15 Et quum ejeciſſent eum extra vineam, occiderunt ÷ eum ↙. Quid igitur faciet iis dominus vineæ?
16 Veniet et perdet illos agricolas, et dabit vineam aliis.
17 Quum audiviſſent autem, dixerunt, Abſit. Ipſe autem quum intuitus eſſet eos, dixit, Quid igitur eſt hoc quod ſcriptum eſt? Lapis quem reprobaverunt ædificantes, is factus eſt in caput

---

1 ܟܒܪ ܟܕ ܠܗܢܐ] In margine MSti (ܟܒܪ) ܠܗ ܗܢܐ
ܚܙܝܢ ܢܟܚܦܘܢ (ܢܟܚܦܘܢ)
2 ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ] (ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ)
ܗܢܘܢ ܠܘܬܗܘܢ ܥܡ ܚܕ̈ܕܐ

† forſan quum hunc viderint, reverebuntur] Marg. (forſan) Hunc (reverebuntur)
‡ ratiocinabantur apud ſeipſos] (ratiocinabantur) Alii cum aliis.

18 ܕܙܘܝܬܐ. ܟܠ ܡܢ ܕܢܦܠ ܥܠ ¹ܟܐܦܐ ܗܘ ܢܬܪܥܥ. ܥܠ
19 ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܦܠ ܢܕܪܝܘܗܝ܀ ܘܒܥܘ ܣܦܪ̈ܐ ܘܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ
ܕܢܪܡܘܢ ܥܠܘܗܝ ܐܝ̈ܕܝܐ ܒܗ ܒܫܥܬܐ܆ ܘܕܚܠܘ ܡܢ ܟܢ̈ܫܐ.
20 ܝܕܥܘ ܓܝܪ ܕܥܠܝܗܘܢ ܡܬܠܐ ܗܕܐ ܐܡܪ. ܘܟܕ ܢܛܪܘ
* ἐγκαθέτους #ܙܒܢܐ܆ ܫܕܪܘ ܠܘܬܗ *ܢܥ̈ܠܐ. ܕܡܕܡܝܢ ܗܘܘ ܢܦܫܗܘܢ
ܐܝܟ ܕܙܕܝ̈ܩܐ ܐܢܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܐܚܕܘܢ ܡܢܗ ܡܠܬܐ܆
ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܠܡܘܢܝܗܝ ܠܪܫܢܘܬܐ܆ ܘܠܫܘܠܛܢܐ ܕܐܗܓܡܘܢܐ.
21 ܘܫܐܠܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܠܦܢܐ܆ ܝܕܥܝܢ ܕܬܪܝܨܐܝܬ ܐܡܪ
ܐܢܬ ܘܡܠܦ ܐܢܬ܆ ܘܠܐ ܢܣܒ ܐܢܬ ܒܦܪܨܘܦܐ. ܐܠܐ ܒܫܪܪܐ
22 * φόρον ܐܘܪܚܐ ܕܐܠܗܐ ܡܠܦ ܐܢܬ. ܫܠܝܛ ܠܢ ܠܡܬܠ *ܡܕܐܬܐ
23 ܠܩܣܪ ܐܘ ܠܐ. ܟܕ ܐܣܬܟܠ ܕܝܢ ²ܡܢܟܠܬܗܘܢ ܐܡܪ

anguli. Quiſquis ceciderit ſuper † lapidem illum, confringetur: 18
ſuper quem autem ceciderit, diſſipabit eum. Et quæſiverunt 19
Scribæ et principes Sacerdotum injicere in illum manus illa hora,
ſed timuerunt turbas: cognoverunt enim quod ad ipſos parabolam
hanc dixiſſet. Et quum obſervaſſent # opportunum tempus ✓, 20
miſerunt ad eum inſidiatores, qui ſimulabant ſe juſtos eſſe, ut caperent ab eo ſermonem, quo traderent eum principatui, et poteſtati Præſidis. Et interrogaverunt eum, dicentes, Magiſter, no- 21
vimus quod recte dicas et doceas, neque accipias perſonam, ſed in
veritate viam Dei doceas: Licet nobis dare tributum Cæſari, an 22
non? Quum intellexiſſet autem ‡ aſtutiam eorum, dixit ad eos, 23

1 ܟܐܦܐ ܗܘ] In margine MSti ܗܕܐ (ܟܐܦܐ)
2 ܡܢܟܠܬܗܘܢ] ܒܝܫܘܬܗܘܢ܀ ܡܣܒ ܒܐܦ̈ܝܗܘܢ܀
† lapidem illum] Lectio marg. (lapidem) Hunc.
‡ aſtutiam eorum] Malitiam eorum: Hypocriſin eorum.

24 ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܡܢܣܝܢ ܠܝ. ܚܘܘ ܠܝ ܕܝܢܪܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܚܘܝܘ. ܘܐܡܪ ܕܡܢܘ ܐܝܬ ܠܗ ܨܠܡܐ ܘܡܟܬܒܐ. ¹ܟܕ ܦܢܝܘ
25 ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܕܩܣܪ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܒܘ ܗܟܝܠ
26 ܗܢܝܢ ܕܩܣܪ ܠܩܣܪ: ܘܗܠܝܢ ܕܐܠܗܐ ܠܐܠܗܐ. ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ
²ܠܡܐܚܕ ܡܢܗ ܡܠܬܐ ܩܕܡ ܥܡܐ. ܘܟܕ ܐܬܕܡܪܘ ܥܠ
27 ܦܬܓܡܐ ܕܝܠܗ ܫܬܩܘ܀ ܟܕ ܩܪܒܘ ܕܝܢ ܐܢܫܝܢ ܡܢ
ܙܕܘܩܝܐ: ܗܢܘܢ ܕܡܣܬܩܒܠܝܢ ܐܡܪܝܢ ܕܩܝܡܬܐ ܠܐ ܐܝܬ:
28 ܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܡܠܦܢܐ: ܡܘܫܐ ܟܬܒ
ܠܢ: ܕܐܢ ܐܚܐ ܕܐܢܫ ܢܡܘܬ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܢܬܬܐ: ܘܗܢܐ ܕܠܐ
ܒܢܝܐ ܢܡܘܬ: ܕܢܣܒ ܐܚܘܗܝ ܐܢܬܬܐ # ܕܝܠܗ ✓.
29 ܘܢܩܝܡ ܙܪܥܐ ܠܐܚܘܗܝ. ܫܒܥܐ ܗܟܝܠ ܐܚܐ ܐܝܬ
ܗܘܘ. ܘܗܘ ܩܕܡܝܐ ܟܕ ܢܣܒ ܐܢܬܬܐ: ܡܝܬ ܕܠܐ

24 Quid tentatis me? Oſtendite mihi denarium: Ipſi autem oſtenderunt. Et dixit, Cujus habet imaginem et inſcriptio-
25 nem? † reſpondentes autem dixerunt, Cæſaris. Ipſe autem dixit iis, Date igitur quæ *ſunt* Cæſaris, Cæſari; et quæ *ſunt*
26 Dei, Deo. Et non potuerunt reprehendere ex eo verbum co-
27 ram populo: et mirati ſuper reſponſo ejus, tacuerunt. Quum acceſſiſſent autem quidam ex Sadducæis, qui contradicunt quod
28 reſurrectio non eſt, interrogabant eum, Dicentes, Magiſter, Moſes ſcripſit nobis, Si frater alicujus mortuus fuerit, cui ſit uxor, et hic ſine liberis mortuus fuerit, ut accipiat frater ejus
29 uxorem # ejus ✓, et ſuſcitet ſemen fratri ſuo. Septem igitur fratres erant: et primus quum accepiſſet uxorem, mortuus eſt ſine

---

1 ܟܕ ܦܢܝܘ ܕܝܢ] In margine MSti ܗܢܘܢ (ܕܝܢ ܟܕ ܦܢܝܘ)
2 ܠܡܐܚܕ ܡܢܗ ܡܠܬܐ] ܠܡܐܚܕܘܗ ܠܡܠܬܐ ⁘
† reſpondentes autem] Lectio marg. Ipſi (autem reſpondentes)

ܒܢ̈ܝܐ. ܘܢܣܒܗ̇ ܗܘ ܬܪܝܢܐ ܠܐܢܬܬܐ܀ ܐܦ ܗܢܐ ܡܝܬ ܕܠܐ 30
ܒܢ̈ܝܐ. ܐܦ ܗܘ ܬܠܝܬܝܐ ܢܣܒܗ̇ [1]ܗܘ ܗܟܢܐ. ܗܘ ܗܟܘܬ 31
ܕܝܢ ܐܦ ܫܒܥܬܝܗܘܢ. ܘܠܐ ܫܒܩܘ ܒܢ̈ܝܐ ܘܡܝܬܘ:
ܠܚܪܬܐ *ܕܝܢ ✓ ܕܟܠܗܘܢ ܡܝܬܬ ܐܦ ܗܝ ܐܢܬܬܐ. [2]ܒܩܝܡܬܐ 33 32
ܗܟܝܠ ܕܐܝܢܐ ܡܢܗܘܢ ܗܘܝܐ ܐܢܬܬܐ. ܫܒܥܬܝܗܘܢ ܓܝܪ:
ܢܣܒܘܗ̇ ܐܢܬܬܐ. ܘܟܕ ܦܢܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܘ ܝܫܘܥ. [3]ܒܢ̈ܘܗܝ 34
ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ. ܡܟܪܝܢ ܘܡܬܟܪ̈ܝܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ 35
*ܕܫܘܘ ܕܥܠܡܐ ܗܘ *ܠܡܕܪܟܘ: ܘܠܩܝܡܬܐ ܗܝ ܕܡܢ * καταξιωθέντες * τυχεῖν
ܡܝ̈ܬܐ. ܠܐ ܡܟܪܝܢ ܘܠܐ ܡܬܟܪ̈ܝܢ. ܐܦܠܐ ܠܡܡܬ 36

liberis. Et accepit eam ſecundus in uxorem, et ipſe mortuus eſt 30
ſine liberis. Et tertius accepit eam ſimiliter: itidem autem et 31
ſeptem illi: et non reliquerunt liberos, et mortui ſunt. Noviſ- 32
ſime * autem ✓ omnium, mortua eſt et mulier. † In reſurrectione 33
igitur, cujus ex illis erit uxor? Septem illi enim habuerunt eam
uxorem. Et reſpondens dixit iis Jeſus, ‡ Filii ſeculi hujus uxores 34
ducunt, et nuptum dantur: Illi autem qui digni habiti ſunt ſecu- 35
lum illud conſequi, et reſurrectionem quæ *eſt* a mortuis, non
ducunt uxores, neque nuptum dantur: Neque enim mori rur- 36

1 ܗܘ ܗܟܢܐ] In margine MSti ܒܗ̇ ܒܕܡܘܬܐ
2 ܒܩܝܡܬܐ ܗܟܝܠ] ܗܝ ܗܟܝܠ ܐܢܬܬܐ (ܒܩܝܡܬܐ)
3 ܒܢ̈ܘܗܝ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ] ܒܢܘܣܚܐ ܥܬܝܩܐ ܐܝܬ.
ܝܠܕܝܢ ܘܡܬܝܠܕܝܢ.
ܘܒܝܘܢܝܐ ܠܝܬ ⁖

† In reſurrectione igitur] Lectio marg. Mulier igitur (in reſurrectione)
‡ Filii ſeculi hujus] In exemplari antiquo eſt, "Gignunt, et gignuntur:" ſed in Græco non eſt.

ܠܡܡܬ ܡܫܟܚܝܢ[1]܂ ܫܘܝܢ ܓܝܪ ܠܡܠܐ̈ܟܐ ܐܝܬܝܗܘܢ܂ ܘܒܢ̈ܝܐ
37 ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܐܠܗܐ܆ ܕܒܢ̈ܝܐ ܕܩܝܡܬܐ ܐܝܬܝܗܘܢ܂ ܕܩܝܡܝܢ
ܕܝܢ ܡܝ̈ܬܐ܆ ܐܦ ܡܘܫܐ ܚܘܝ ܒܣܢܝܐ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܠܡܪܝܐ *ܗܘ
ܐܠܗܗ ܕܐܒܪܗܡ *ܘܗܘ ܐܠܗܗ ܕܐܝܣܚܩ* ܘܗܘ ܐܠܗܗ
38 ܕܝܥܩܘܒ܂ ܐܠܗܐ ܕܝܢ܆ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܡܝ̈ܬܐ ܐܠܐ ܕܚ̈ܝܐ܂
39 ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܠܗ ܚܝܝܢ܂ ܟܕ ܥܢܘ ܕܝܢ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܣܦܪ̈ܐ
40 ܐܡܪܘ܂ ܡܠܦܢܐ ܫܦܝܪ ܐܡܪܬ܀ ܠܐ ܬܘܒ ܕܝܢ ܡܬܡܪܚܝܢ
41 ܗܘܘ ܠܡܫܐܠܘܗܝ ܘܠܐ ܡܕܡ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬܗܘܢ ܐܝܟܢܐ
ܐܡܪܝܢ ܠܗ # ܐܢܫܝܢ ✓ ܠܡܫܝܚܐ܆ ܕܒܪ ܕܘܝܕ ܐܝܬܘܗܝ܆
42 ܘܗܘ ܕܘܝܕ ܐܡܪ ܒܟܬܒܐ ܕܡܙܡܘܪ̈ܐ܂ ܐܡܪ ܡܪܝܐ
43 ܠܡܪܝ ܕܝܠܝ܂ ܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܝ܆ ܥܕܡܐ ܕܐܣܝܡ
44 ܒܥܠܕܒܒ̈ܝܟ ܟܘܒܫܐ ܬܚܝܬ ܪ̈ܓܠܝܟ܂ ܕܘܝܕ ܗܟܝܠ ܡܪܝܐ

ſus † poſſunt: æquales enim angelis ſunt; et filii ſunt Dei, quum
37 filii reſurrectionis ſint. Quod reſurgent autem mortui, etiam
Moſes declaravit ſecus rubum, quum dicit Dominum Deum Abra-
38 hami, et Deum Iſaaci, et Deum Jacobi. Deus autem non eſt mor-
39 tuorum, ſed viventium: omnes enim ei vivunt. Reſpondentes au-
40 tem quidam ex Scribis dixerunt, Magiſter, bene dixiſti. Non
41 amplius autem audebant interrogare eum quicquam. Dixit au-
tem ad eos, Quomodo dicunt # quidam ✓ Chriſtum Filium Davi-
42 dis eſſe? Et ipſe David dicit in libro Pſalmorum, Dixit Domi-
43 nus Domino meo, Sede a dextera mea, Uſquedum poſuero ini-
44 micos tuos ſcabellum ſub pedibus tuis. David igitur Dominum

[1] ܡܫܟܚܝܢ] In margine MSti ܥܬܝܕܝܢ

† poſſunt] Lectio marg. Futuri ſunt.

ܩܪܐ ܠܗ܆ ܘܐܝܟܢܐ ܗܟܝܠ ܒܪܗ ܕܝܠܗ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܟܕ ܫܡܥܝܢ 45
ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܠܗ ܥܡܐ܆ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܚܙܘ ܡܢ 46
ܣܦܪ̈ܐ ܗܢܘܢ ܕܨܒܝܢ ܠܡܗܠܟܘ ܒܐܣܛܠܐ܆ ܘܪܚܡܝܢ ܫܐܠܬܐ
ܫܠܡ̈ܐ ܒܫܘ̈ܩܐ. ܘܩܕܡܝܬܐ ܡܘܬܒ̈ܐ ܒܟܢܘܫ̈ܬܐ. ܘܩܕܡܝܬܐ
ܣܡܟ̈ܐ ܒܚܫ̈ܡܝܬܐ. ܗܢܘܢ ܕܐܟܠܝܢ ܠܒ̈ܬܐ ܕܐܪ̈ܡܠܬܐ. 47
ܘܒܥܠܬܐ ܐܪ̈ܝܟܬܐ ܡܨܠܝܢ. ܗܢܘܢ ܢܣܒܘܢ ܕܝܢܐ ܝܬܝܪܐ܀
CAP. XXI. ܟܕ ܕܝܢ ܚܪ ܚܙܐ ܠܥܬܝܪ̈ܐ ܕܪܡܝܢ ܩܘܪ̈ܒܢܐ ܕܝܠܗܘܢ ܒܒܝܬ 1
ܓܙܐ. ܚܙܐ ܕܝܢ ※ ܐܦ ↙ ܐܢܫ ܐܪܡܠܬܐ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܡܝܬ[1] 2
*δύο λεπτά ܬܡܢ *ܬܪܝܢ ܠܦܛ̈ܐ܆ ܘܐܡܪ. ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܡܪ ܐܢܐ 3
ܠܟܘܢ܆ ܕܐܪܡܠܬܐ ܡܣܟܢܬܐ ܗܕܐ܆ ܝܬܝܪ ܡܢ ܟܠܗܘܢ
ܐܪܡܝܬ. ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܗܢܘܢ ܡܢ ܡܕܡ ܕܝܬܝܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ 4
ܐܪܡܝܘ ܒܒܝܬ ܩܘܪܒܢܐ ܕܐܠܗܐ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܡܢ ܚܣܝܪܘܬܗ܆
ܟܠܗ ܩܢܝܢܐ ܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܐܪܡܝܬ܀ ܘܟܕ ܐܢܫܝܢ 5

vocat eum, et quomodo igitur Filius ejus eſt? Quum audiret 45
autem omnis populus, dixit diſcipulis ſuis, Attendite a Scribis, 46
qui volunt ambulare in ſtolis, et amant ſalutationes in foris, et
primas cathedras in ſynagogis, et primos accubitus in cœnis.
Qui comedunt domos viduarum, et prætextu prolixe precantur: 47
CAP. XXI. ipſi accipient judicium majus. Intuitus autem vidit divites con- 1
jicientes oblationes ſuas in gazophylacium. Vidit autem ※ etiam ↙ 2
quandam viduam pauperem, † quæ conjecit illuc duo minuta.
Et dixit, Vere dico vobis, quod vidua pauper hæc plus quam 3
omnes conjecit. Omnes enim illi ex eo quod ſupererat iis conje- 4
cerunt in locum oblationis Dei; hæc autem ex penuria ſua omnem
poſſeſſionem quam habebat, conjecit. Et quum quidam 5

[1] ܕܐܪܡܝܬ] In margine MSti ܕܪܡܝܐ

† quæ conjecit] Lectio marg. Conjicientem.

ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܡܛܠ ܗܝܟܠܐ: ܕܒܟ̈ܐܦܐ ܫܦܝܪ̈ܬܐ *ܘܒܣܝ̈ܡܬܐ * ἀναθήμασι
ܡܨܒܬ: ܐܡܪ. ܗܠܝܢ ܕܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܢܐܬܘܢ ܝܘ̈ܡܬܐ: 6
ܕܒܗܘܢ ܠܐ ܬܫܬܒܩ ܟܐܦܐ ܥܠ ܟܐܦܐ ܗܝ ܕܠܐ ܬܫܬܪܐ܀
ܫܐܠܘܗܝ ܕܝܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܡܠܦܢܐ: ܐܡܬܝ ܗܟܝܠ ܗܠܝܢ 7
ܢܗܘ̈ܝܢ. ܘܡܢܐ ܗܝ ܐܬܐ ܐܡܬܝ ܕܥܬܝ̈ܕܢ ܗܠܝܢ ܠܡܗܘܐ.
ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܚܙܘ ܠܐ ܬܛܥܘܢ. ܣܓܝ̈ܐܐ ܓܝܪ ܢܐܬܘܢ ܒܫܡܐ 8
ܕܝܠܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܕܐܢܐ ܐܢܐ: ܘܙܒܢܐ ܩܪܒ. ܠܐ ܗܟܝܠ
ܬܐܙܠܘܢ ܒܬܪܗܘܢ. ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܬܫܡܥܘܢ ¹ܩܪ̈ܒܐ ܘܠܐ 9
ܡܬܩܘ̈ܡܘܬܐ: ܠܐ ܬܬܬܗܘܢ. ²ܙܕܩ ܓܝܪ ܕܗܠܝܢ ܢܗܘ̈ܝܢ
ܩܕܡܝܬ. ܐܠܐ ܠܘ ܡܚܕܐ ܫܘܠܡܐ. ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ 10
ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܢܩܘܡ ܥܡܐ ܥܠ ܥܡܐ: ܘܡܠܟܘܬܐ ܥܠ

dicerent de templo, quod lapidibus pulchris et † donariis ornatum
6 effet, dixit, *Quod attinet* hæc quæ ſpectatis, venient dies
quibus non relinquetur lapis ſuper lapidem, qui non deſtruatur.
7 Interrogaverunt eum autem, dicentes, Magiſter, quando igitur
hæc erunt? et quod eſt ſignum, quando futurum eſt ut hæc fiant?
8 Ipſe autem dixit, Videte ne erretis: multi enim venient in nomine
meo, dicentes, Ego ſum: et tempus appropinquavit: ne ergo iveri-
9 tis poſt eos. Quum autem audiveritis ‡ bella et ſeditiones, ne con-
turbemini: ‖ oportet enim ut hæc fiant primum; ſed non ſtatim
10 finis. Tunc dicebat iis, Surgent enim gens contra gentem, et

---

1 ܩܪ̈ܒܐ ܘܠܐ ܡܬܩܘ̈ܡܘܬܐ] In margine MSti ܐܘ ܫܡܥܐ ܕܩܪ̈ܒܐ ܘܠܐ ܡܬܩܘ̈ܡܘܬܐ܀

2 ܙܕܩ] ܥܬܝܕ

† *Vid. not.*

‡ bella et ſeditiones] Lectio marg. (bella,) Aut rumorem bellorum, (et ſeditiones)

‖ oportet enim] Futurum eſt (enim)

11 ܡܠܟܘܬܐ. ܘܙܘܥܐ ܪܘܪܒܐ ܒܟܠ ܕܘܟܝܬܐ. ܘܟܦܢܐ
ܘܡܘܬܢܐ ܢܗܘܘܢ. ܘܕܚܠܬܐ [1] ܘܐܬܘܬܐ ܪܘܪܒܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܢܗܘܝܢ܀
12 ܩܕܡ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ. ܢܪܡܘܢ ܥܠܝܟܘܢ ܐܝܕܝܗܘܢ.
ܘܢܪܕܦܘܢܟܘܢ✓. ܟܕ ܡܫܠܡܝܢ ܠܟܢܘܫܬܐ ܘܠܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ
ܘܡܩܪܒܝܢ ܠܩܕܡ ܡܠܟ̈ܐ ܘܐܗܓܡܘܢ̈ܐ ܡܛܠ ܫܡܐ
13 14 ܕܝܠܝ. ܬܦܘܩ ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܠܣܗܕܘܬܐ܀ ܣܝܡܘ ܗܟܝܠ
* ἀπολογηθῆναι ܒܠܒܘܬܟܘܢ. ܕܠܐ ܬܬܪܢܘܢ ܠܡܦܩ *ܡܦܩ ܒܪܘܚܐ.
15 ܐܢܐ ܓܝܪ ܐܬܠ ܠܟܘܢ ܦܘܡܐ ܘܚܟܡܬܐ. ܗܝ ܕܠܐ
ܢܫܟܚܘܢ ܠܡܐܡܪ ܠܘܩܒܠܗ. ܘܠܐ ܠܡܩܡ ܠܘܩܒܠܗ.
16 ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ ܠܘܩܒܠܟܘܢ. ܬܫܬܠܡܘܢ
ܕܝܢ ܐܦ ܡܢ ܐܒܗ̈ܐ ܘܐܚ̈ܐ ܘܐܚܝܢ̈ܐ ܘܪ̈ܚܡܐ ܘܢܡܝܬܘܢ
17 ܡܢܟܘܢ. ܘܬܗܘܘܢ ܣܢܝܐܝܢ. ܡܛܠ ܫܡܐ ܕܝܠܝ ܡܢ

regnum contra regnum. Et terræmotus magni in omnibus locis, 11
et fames, et peſtilentiæ erunt, et terrores: † et ſigna magna de
cœlo erunt. Ante autem hæc omnia injicient in vos manus ſuas, 12
et perſequentur ‾vos✓, tradentes in Synagogas et domos cuſtodiæ,
et adducentes ante reges et præſides, propter nomen meum. Exi- 13
bit vobis autem in teſtimonium. Ponite igitur in cordibus veſtris, 14
ut non præmeditemini ad proferendum defenſionem. Ego enim 15
dabo vobis os et ſapientiam, cui non poterunt contradicere, ne-
que conſiſtere contra eam, omnes qui inſurgunt adverſus vos.
Trademini autem etiam a parentibus et fratribus et cognatis et 16
amicis, et morte afficient *aliquos* ex vobis: Et eritis exoſi propter 17

[1] ܘܐܬܘܬܐ ܪܘܪܒܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܢܗܘܝܢ] In margine MSti (ܘܐܬܘܬܐ ܪܘܪܒܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܢܗܘܝܢ) ܘܥܠܥܠܐ܀

† et ſigna magna de cœlo erunt] Lectio marg. (et ſigna magna de cœlo erunt) Et tempeſtates.

19 18 ܟܠܢܫ. ܘܣܥܪܬܐ ܡܢ ܪܫܟܘܢ ܠܐ ܬܐܒܕ܀ ܒܡܣܝܒܪܢܘܬܟܘܢ
20 ܬܩܢܘܢ ܢܦ̈ܫܬܐ ܕܝܠܟܘܢ܀ ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܬܚܙܘܢ ܠܐܘܪܫܠܡ
ܕܚܕܝܪܐ ܡܢ ܡܫܪܝܬܐ ܕܚܝܠܐ. ܗܝܕܝܢ ܕܥܘ ܕܩܪܒ ܠܗ̇ ܘ
21 ܚܘܪܒܐ ܕܝܠܗ̇܀ ܗܝܕܝܢ ܗܢܘܢ ܕܒܝܗܘܕ ܢܥܪܩܘܢ ܠܛܘܪ̈ܐ܀
ܘܗܢܘܢ ܕܒܡܨܥܬܗ̇ ܢܦܩܘܢ. ܘܗܢܘܢ ܕܒܐܬܪ̈ܘܬܐ ܠܐ ܢܥܠܘܢ
22 ܠܗ̇. ܡܛܠ ܕܝܘ̈ܡܬܐ ܕܬܒܥܬܐ ܗܠܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ܀
23 ܕܢܬܡܠܘܢ ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܟܬܝ̈ܒܢ܀ ܘܝ ܕܝܢ ܠܗܠܝܢ
ܕܒܟܪܣܐ ܐܝܬ ܠܗܝܢ. ܘܠܗܠܝܢ ܕܡܝܢܩܢ ܒܗܢܘܢ
ܝܘ̈ܡܬܐ܀ ¹ܬܗܘܐ ܓܝܪ ܐܢܢܩܐ ܪܒܬܐ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܘܪܘܓܙܐ
24 ܒܥܡܐ ܗܢܐ܀ ܘܢܦܠܘܢ ܒܦܘܡܐ ܕܣܝܦܐ. ܘܢܫܬܒܘܢ
ܠܟܠܗܘܢ ܥܡ̈ܡܐ. ܘܐܘܪܫܠܡ ܬܗܘܐ ܡܬܕܝܫܐ ܡܢ
25 ܥܡ̈ܡܐ. ܥܕܡܐ ܕܢܬܡܠܘܢ ܙܒ̈ܢܐ ܕܥܡ̈ܡܐ܀ ܘܢܗܘ̈ܝܢ

18 nomen meum omnibus: At capillus ex capite veſtro non peribit.
19 20 In patientia veſtra poſſidebitis animas veſtras. Quando autem videritis Hieroſolymam cinctam a caſtris exercitus, tunc ſcitote quod
21 appropinquavit deſolatio ejus. Tunc illi qui in Judæa *ſunt*, fugiant in montes; et illi qui in medio ejus, diſcedant; et illi qui in re-
22 gionibus, non ingrediantur in eam: Quia dies ultionis hi ſunt,
23 ut impleantur omnia quæ ſcripta ſunt. Væ autem in utero ha-bentibus, et lactantibus in illis diebus: † erit enim neceſſitas
24 magna ſuper terram, et ira ſuper populum hunc. Et cadent acie gladii, et captivi ducentur in omnes gentes: et Hieroſolyma erit
25 calcata a gentibus, uſquedum impleantur tempora gentium. Et

---

[1] ܬܗܘܐ ܓܝܪ ܐܢܢܩܐ ܪܒܬܐ] In margine MSti ܢܗܘܐ ܕܝܢ ܐܘܠܨܢܐ ܪܒܐ

† erit enim neceſſitas magna] Lectio marg. (Erit) Autem anguſtia magna.

ܐܬܘ̈ܬܐ ܒܫܡܫܐ ܘܒܣܗܪܐ ܘܒܟܘ̈ܟܒܐ܂ ܘܥܠ ܐܪܥܐ ܐܘܠܨܢܐ
* καὶ σάλου ܕܥܡ̈ܡܐ ܒܬܘܗܝܐ܂ ܡܢ ܩܠܐ ܕܝܡܐ *ܘܕܫܓܘܫܝܐ܂ ܟܕ 26
ܢܦܩܢ ܢܦ̈ܫܬܐ ܕܒܢ̈ܝܢܫܐ܂ ܡܢ ܕܚܠܬܐ ܘܣܘܟܝܐ ܕܗܢܝܢ ܕܐܬܝܢ
ܥܠ ܡܬܥܡܪܢܝܬܐ܂ ܚܝ̈ܠܘܬܐ ܓܝܪ ܕܫܡܝܐ ܢܬܬܙܝܥܘܢ܂
ܘܗܝܕܝܢ ܢܚܙܘܢ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܐܬܐ [1]ܒܥܢܢܐ ܥܡ ܚܝܠܐ 27
ܘܫܘܒܚܐ ܣܓܝܐܐ܀ ܟܕ ܡܫܪܝܢ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܠܡܗܘܐ܂ ܚܘܪܘ 28
ܠܥܠ ܘܐܪܝܡܘ ܪ̈ܫܝܟܘܢ܂ ܡܛܠ ܕܩܪܝܒ ܗܘ ܦܘܪܩܢܐ
ܕܝܠܟܘܢ܀ ܘܐܡܪ ܡܬܠܐ ܠܗܘܢ܂ ܚܙܘ ܠܬܐܬܐ ܘܠܟܠܗܘܢ 29
ܐܝ̈ܠܢܐ܂ ܕܐܡܬܝ ܕܡܦܪ̈ܥܝܢ ܡܢ ܟܕܘ ܟܕ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ [2]ܐܢܬܘܢ 30
ܡܢܟܘܢ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܗܐ ܩܪܒ ܠܗ ܩܝܛܐ܂ ܗܟܢܐ ܐܦ 31
ܐܢܬܘܢ ܐܡܬܝ ܕܚܙܝܬܘܢ ܗܠܝܢ ܕܗܘܝܢ܂ ܕܥܘ ܕܩܪܝܒܐ

erunt ſigna in ſole, et in luna, et in ſtellis; et in terra anguſtia gentium in dubitatione præ ſonitu maris, et tumultus; Exeuntibus animis hominum præ timore et expectatione eorum quæ ventura ſunt ſuper habitatam *terram:* Virtutes enim cœli commovebuntur. Et tunc videbunt Filium hominis venientem † in nube, cum virtute et gloria multa. Quum incipient autem hæc fieri, reſpicite, et attollite capita veſtra, quia prope eſt redemptio veſtra. Et dixit parabolam iis, Videte ficum, et omnes arbores. Quum pullulantes *eas* jam videatis, ‡ ex vobis ipſis cognoſcitis quod ecce appropinquavit æſtas: Sic etiam vos, quum videritis hæc fieri, 26 27 28 29 30 31

[1] ܒܥܢܢܐ] In margine MSti ܒܥܢ̈ܢܐ

[2] ܐܢܬܘܢ ܡܢܟܘܢ ܝܕܥܝܢ] ܡܢ ܦܐܪ̈ܝܗܘܢ (ܝܕܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܐܢܬܘܢ)

† in nube] Lectio marg. In nubibus.

‡ ex vobis ipſis cognoſcitis] Ex fructibus earum (cognoſcitis)

32 ܐܝܬܝܗ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܠܐ
33 ܢܥܒܪ ܕܪܐ ܗܢܐ܆ ܥܕܡܐ ܕܟܠܗܝܢ ܢܗܘ̈ܝܢ. ܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ
34 ܢܥܒܪܘܢ܆ ܡ̈ܠܝ ܕܝܢ ܠܐ ܢܥܒܪ̈ܢ܀ ܚܙܘ ܕܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܒܟܘܢ܆ ܕܠܡܐ ܢܐܩܪܢ ܠܒ̈ܘܬܟܘܢ ܒܐܣܛܘܡܟܘܬܐ ܘܒܪܘܝܘܬܐ.
ܘܒܪ̈ܢܝܬܐ ܕܥܠܡܢܝܬܐ܆ ܘܡܢ ܫܠܝ ܥܠܝܟܘܢ ܢܩܘܡ ܝܘܡܐ
35 ܗܘ. ܐܝܟ ܦܚܐ ܓܝܪ ܢܐܬܐ܆ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܝܬܒܝܢ ܥܠ
36 ܦܪܨܘܦܐ ܕܐܪܥܐ ܟܠܗ. ܫܗܪܘ ܗܟܝܠ ܒܟܠ ܙܒܢ. ܟܕ
ܡܬܟܫܦܝܢ ܐܝܟ ܫܘܝܐ ܕܬܗܘܘܢ ܠܡܥܪܩ ܡܢ ܟܠܗܝܢ
ܗ̈ܠܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܥܬܝ̈ܕܢ ܠܡܗܘܐ܆ ܘܠܡܩܡ ܩܕܡ ܒܪܗ
37 ܕܐܢܫܐ܀ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܐܝ̈ܡܡܐ ܒܗܝܟܠܐ ܡܠܦ
ܗܘܐ܆ ܒܠܠܝ̈ܐ ܕܝܢ ܢܦܩ ܗܘܐ ܘܒܐܬ ܒܛܘܪܐ ܗܘ ܕܡܬܩܪܐ
38 ܕܙܝ̈ܬܐ. ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܡܩܕܡ ܗܘܐ ܠܘܬܗ ܒܗܝܟܠܐ
1 ܠܡܫܡܥܗ܀ ܩܪܝܒ ܗܘܐ ܕܝܢ ܥܐܕܐ ܕܦܛܝ̈ܪܐ ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ
2 ܦܨܚܐ܀ ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܣܦܪ̈ܐ܆ ܕܐܝܟܢܐ

CAP. XXII.

32 ſcitote quod prope eſt regnum Dei. Amen dico vobis, quod non
33 præteribit generatio hæc, donec omnia fiant. Cœlum et terra
34 præteribunt, verba mea autem non præteribunt. Attendite autem
vobiſipſis, ne forte graventur corda veſtra crapula et ebrietate et
35 ſolicitudine ſeculari, et repente ſuper vos ſurgat dies ille. Tanquam laqueus enim veniet ſuper omnes qui ſedent ſuper faciem
36 terræ omnis. Vigilate igitur omni tempore, precantes ut digni
ſitis fugere ab omnibus quæ futura ſunt, et ſtare coram Filio
37 hominis. Erat autem diebus in templo docens, noctibus autem
38 exibat, *et* pernoctabat in monte qui vocatur Olivarum. Et omnis
populus mane veniebat ad eum in templo ad audiendum eum.
1 Appropinquabat autem feſtum azymorum, quod dicitur Paſcha.
2 Et quærebant principes Sacerdotum, et Scribæ, quomodo occide-

CAP. XXII.

3 ܢܩܛܠܘܢܝܗܝ. ܕܚܠܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܡܢ ܥܡܐ܀ ܥܠ ܕܝܢ
ܣܛܢܐ ܒܝܗܘܕܐ ܗܘ ܕܡܬܩܪܐ ܐܣܟܪܝܘܛܐ: ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
4 ※ ܚܕ ܡܢ ܡܢܝܢܐ ܕܬܪܥܣܪ܀ ܘܐܙܠ ܡܠܠ ܥܡ ܪ̈ܒܝ
ܟܗܢܐ ܘܣܦܪ̈ܐ ܘܐܣܛܪܛܓ̈ܐ ܕܗܝܟܠܐ܆ ܕܐܝܟܢܐ ܢܫܠܡܝܘܗܝ
5 ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܘܚܕܝܘ. ܘܐܫܬܘܝܘ ܕܟܣ̈ܦܐ ܕܢܬܠܘܢ ܠܗ.
6 ܘܐܘܕܝ. ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܥܕܢܐ ܙܒܢܐ ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ
7 ܠܗܘܢ ܠܒܪ ܡܢ ܟܢܫܐ܀ ܐܬܐ ܕܝܢ ܝܘܡܐ ܕܦܛܝܪ̈ܐ ܕܒܗ
8 ܘܠܐ ܗܘܐ ܕܢܬܢܟܣ ܦܨܚܐ. ܘܫܕܪ ܠܦܛܪܘܣ ܘܠܝܘܚܢܢ
9 ܟܕ ܐܡܪ: ܙܠܘ ܛܝܒܘ ܠܢ ܠܦܨܚܐ ܕܢܐܟܘܠ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ
10 ܐܡܪܘ ܠܗ. ܐܝܟܐ ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܢܛܝܒ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܗܐ ܡܐ ܕܥܠܬܘܢ ܠܡܕܝܢܬܐ: ܦܓܥ ܒܟܘܢ
ܓܒܪܐ ܕܫܩܝܠ *ܩܪܡܝܘܢ ܕܡܝܐ. ܢܩܦܘܢܝܗܝ ܠܒܝܬܐ * κεράμιον
11 ܗܘ ܕܥܐܠ ܠܗ. ܘܐܡܪܘܢ ܠܡܪܗ ܕܒܝܬܐ: ܐܡܪ ܠܟ
ܡܠܦܢܐ: ܐܝܟܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܝܬ ܡܫܪܝܐ: ܐܝܟܐ ܕܦܨܚܐ ܥܡ

rent eum: timebant enim populum. Intravit autem Satanas in Ju- 3
dam qui † dicebatur Iſcariotes, qui erat unus ex numero duodecim.
Et abiit, *et* loquutus eſt cum principibus Sacerdotum et Scribis et 4
Præfectis templi, quomodo traderet eum illis. Et gaviſi ſunt, et 5
pacti ſunt argentum dare ei. Et pollicitus eſt: et quærebat op- 6
portunitatem ut traderet eum ipſis ſine turba. Venit autem dies 7
azymorum, in quo oportebat mactari Paſcha. Et miſit Petrum, 8
et Johannem, dicens, Ite, parate nobis Paſcha, ut comedamus.
Ipſi autem dixerunt ei, ‡ Ubi vis ut paremus? Ipſe autem dixit 9 10
iis, Ecce, quum intraveritis in urbem, occurret vobis homo por-
tans amphoram aquæ: ſequimini eum in domum in quam intrat.
Et dicetis domino domus, Dicit tibi Magiſter, Ubi eſt diverſorium 11

†——‡ *Vide Notas.*

12 ܠܐܟܣܢܝܐ ܐܟܘܠ. ¹ܘܗܘ ܡܚܘܐ ܠܟܘܢ ܥܠܝܬܐ ܪܒܬܐ
13 ܕܡܫܘܝܐ܂ ܬܡܢ ܛܝܒܘ. ܟܕ ܐܙܠܘ ܕܝܢ. ܐܫܟܚܘ ܐܝܟ ܡܐ
14 ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ ܘܛܝܒܘ ܦܨܚܐ. ܘܟܕ ܗܘܐ ܥܕܢܐ܂ ܐܣܬܡܟ
15 ܘܬܪܥܣܪ ܫܠܝܚܐ ܥܡܗ ܀ ܘܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ. ܪܓܬܐ ܪܓܝܓܬ܂
16 ܕܗܢܐ ܦܨܚܐ ܐܟܘܠ ܥܡܟܘܢ ܩܕܡ ܕܐܚܫ ܀ ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ
ܠܟܘܢ܂ ܕܠܐ ܬܘܒ ²ܐܟܘܠ ܡܢܗ. ܥܕܡܐ ܕܢܫܬܡܠܐ ܒܡܠܟܘܬܐ
17 ܕܐܠܗܐ. ܘܟܕ ܩܒܠ ܟܣܐ܂ ܟܕ ܐܘܕܝ ܐܡܪ. ܣܒܘ ܗܢܐ
18 ܘܦܠܓܘ ܐܢܘܢ ܠܟܘܢ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ܂ ³ܕܠܐ ܐܫܬܐ
ܬܘܒ ܡܢ ܝܠܕܐ ܕܓܦܬܐ. ⁴ܥܕܡܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܬܐܬܐ ܀

12 ubi Paſcha cum diſcipulis meis comedam? Et † ipſe oſtendet
13 vobis cœnaculum magnum ſtratum: illic parate. Quum abiiſſent
14 autem, inuenerunt ſicut dixerat iis: et paraverunt Paſcha. Et
quum eſſet tempus, diſcubuit, et duodecim apoſtoli cum eo.
15 Et dixit ad eos, Deſiderio deſideravi ut hoc Paſcha comedam
16 vobiſcum, antequam patiar. Dico enim vobis, quod non
17 amplius ‡ comedam ex eo, donec impleatur in regno Dei. Et
quum accepiſſet poculum, gratias agens dixit, Accipite hoc,
18 et partimini vobis ipſis. Dico enim vobis, ‖ quod non bibam amplius de fructu vitis, § donec regnum Dei venerit.

1 ܘܗܘ ܡܚܘܐ] In margine MSti ܘܗܐ (ܗܘ ܡܚܘܐ)
2 ܐܟܘܠ ܡܢܗ] ܐܟܠܝܘܗܝ
3 ܕܠܐ ܐܫܬܐ ܬܘܒ] (ܕܠܐ ܐܫܬܐ) ܡܢ ܗܫܐ
4 ܥܕܡܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܬܐܬܐ] (ܥܕܡܐ) ܕܚܕܬܐ ܐܫܬܝܘܗܝ ܒ (ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ)

† Et ipſe oſtendet] Lectio marg. Et ecce (ipſe oſtendet)
‡ comedam ex eo] comedam Illud. *Vide et Not.*
‖ quod non bibam amplius] (quod non bibam) Ex hoc *tempore*
§ donec regnum Dei venerit] (donec) Novum bibero in (regno Dei)

19 ܘܟܕ ܢܣܒ ܠܚܡܐ ܘܐܘܕܝ܆ ܩܨܐ ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ܆
ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܦܓܪܐ ܕܝܠܝ܆ ܗܘ ܕܚܠܦܝܟܘܢ ܡܬܝܗܒ.
20 ܗܕܐ ܥܒܕܘ ܠܥܘܗܕܢܐ ܕܝܠܝ܀ ܗܘ ܗܟܢܐ ܐܦ ܟܣܐ ܡܢ
ܒܬܪ ܕܐܚܫܡܘ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܗܢܐ ܟܣܐ ܕܝܬܝܩܐ ܚܕܬܐ ܒܕܡܐ
21 ܕܝܠܝ܆ ܗܘ ܕܚܠܦܝܟܘܢ ܡܬܐܫܕ܀ ܒܪܡ ܗܐ ܐܝܕܗ
22 ܕܗܘ ܕܡܫܠܡ ܠܝ ܥܡܝ ܥܠ ܦܬܘܪܐ. ܘܒܪܗ ܡܢ
ܕܐܢܫܐ ܐܙܠ ܐܝܟ ܗܝ ܕܡܬܚܡܬܐ. ܒܪܡ ܘܝ ܠܗܘ
23 ܠܒܪܢܫܐ ܗܘ ܕܒܐܝܕܗ ܡܫܬܠܡ܀ ܘܗܢܘܢ ܫܪܝܘ ܠܡܒܥܝܐ
ܠܘܬܗܘܢ܆ ܕܡܢܘ ܐܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܢܗܘܢ ܗܘ ܕܗܕܐ ܥܬܝܕ
24 ܠܡܥܒܕ܀ ܗܘܬ ܕܝܢ ܐܦ ܚܪܝܢܐ ܒܗܘܢ܆ ܕܡܢܘ ܡܢܗܘܢ
25 ܡܬܚܫܒ ܕܐܝܬܘܗܝ ܪܒܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܆ ܡܠܟ̈ܝܗܘܢ
ܕܥܡ̈ܡܐ ܡܪ̈ܝܗܘܢ ܐܢܘܢ. ܘܗܢܘܢ ܕܫܠܝܛܝܢ ܥܠܝܗܘܢ
26 ܡܛܒܢ̈ܐ ܡܬܩܪܝܢ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܗܟܢܐ. ܐܠܐ ܗܘ
ܕܪܒ ܒܟܘܢ. ܢܗܘܐ ܐܝܟ ܗܘ ܕܙܥܘܪܐ. ܘܡܕܒܪܢܐ ܐܝܟ

Et quum accepiſſet panem, et gratias egiſſet, fregit, et dedit iis, 19
dicens, Hoc eſt corpus meum, quod pro vobis datur: hoc facite in
memoriam mei. Similiter et poculum, poſtquam cœnaſſent, dicens, 20
Hoc *eſt* poculum teſtamentum novum in ſanguine meo, qui
pro vobis effunditur. Veruntamen ecce manus ejus qui tradit me, 21
mecum eſt in menſa. Et Filius quidem hominis abit ſicut definitum 22
eſt: veruntamen væ homini illi per quem traditur. Et 23
ipſi cœperunt diſquirere apud ſe, quiſnam eſſet ex iis qui hoc facturus
eſſet. Facta eſt autem et contentio inter eos, quis ex iis 24
videretur eſſe maximus. Ipſe autem dixit iis, Reges gentium 25
domini earum ſunt; et qui poteſtatem habent in eas, benefici vocantur.
Vos autem non ita: ſed qui maximus eſt in vobis, ſit 26

27 ܗܘ ܕܡܫܡܫ܀ [1]ܡܢܘ ܓܝܪ ܪܒ. ܗܘ ܕܣܡܝܟ ܐܘ ܗܘ
ܕܡܫܡܫ. ܠܐ ܗܘ ܕܣܡܝܟ܆ ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܝܬܝ ܒܡܨܥܬܟܘܢ
28 ܐܝܟ ܗܘ ܕܡܫܡܫ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܢܘܢ ܕܩܘܝܬܘܢ
29 ܥܡܝ ܒܢܣܝܘܢܐ ܕܝܠܝ. ܘܐܢܐ ܣܐܡ ܠܟܘܢ ܕܝܬܩܐ܆ ܐܝܟܢܐ
30 ܕܣܡ ܠܝ ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܡܠܟܘܬܐ. ܕܬܐܟܠܘܢ ܘܬܫܬܘܢ ܥܠ
ܦܬܘܪܐ ܕܝܠܝ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܝܠܝ܀ ܘܬܬܒܘܢ ܥܠ ܬܪܥܣܪ
ܟܘܪܣܘܬܐ܆ ܟܕ ܕܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܬܪܥܣܪܐ ܫܒܛܐ
31 ܕܐܝܣܪܝܠ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܡܪܝܐ. ܫܡܥܘܢ ܫܡܥܘܢ܆
32 ܗܐ ܣܛܢܐ ܫܐܠܟܘܢ ܠܡܪܒܠܘ ܐܝܟ ܕܚܛܐ. ܐܢܐ ܕܝܢ
ܐܬܟܫܦܬ ܡܛܠܬܟ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܬܚܣܪ ܗܝܡܢܘܬܟ܀
33 ܘܐܢܬ ܒܙܒܢ ܡܢ ܡܐ ܕܬܬܦܢܐ ܐܫܪ ܠܐܚܝܟ܀ ܗܘ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗ. ܡܪܝܐ܆ ܥܡܟ ܡܛܝܒ ܐܢܐ܆ ܐܦ ܠܒܝܬ
34 ܢܛܘܪܬܐ ܘܠܡܘܬܐ ܠܡܐܙܠ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ

27 ſicut junior; et dux, ſicut is qui miniſtrat. † Quis enim major,
is qui accumbit, aut is qui miniſtrat? nonne is qui accumbit?
28 Ego autem ſum in medio veſtrum ſicut is qui miniſtrat. Vos
29 autem eſtis qui perſeveraſtis mecum in tentationibus meis. Et ego
conſtituo vobis teſtamentum, ſicut poſuit mihi Pater meus reg-
30 num; Ut edatis et bibatis ſuper menſam meam in regno meo,
et ſedeatis ſuper duodecim thronos, judicantes duodecim tribus
31 Iſraelis. Dixit autem Dominus, Simon, Simon, ecce Satanas ex-
32 petiit vos cribrare ſicut triticum. Ego autem rogavi pro te, ut
non deficiat fides tua: et tu aliquando quum converſus fueris,
33 confirma fratres tuos. Ipſe autem dixit ei, Domine, tecum pa-
34 ratus ſum et in domum cuſtodiæ et in mortem ire. Ille autem

---

[1] ܡܢܘ ܓܝܪ ܪܒ] In margine MSti ܐܝܬܘܗܝ (ܡܢܘ ܓܝܪ ܪܒ)
† Quis enim major] Lectio marg. (Quis enim major) Eſt.

ܦܛܪܐ܆ ܕܠܐ ܢܩܪܐ ܝܘܡܢܐ ܬܪܢܓܠܐ ¹ܩܕܡ ܕܬܠܬ ⁻ܙܒ̈ܢܝܢ↙
35 ܬܟܦܘܪ. ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܠܝ܀ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܟܕ
ܫܕܪܬܟܘܢ ܕܠܐ ܟܝܣܐ ܘܡܪܣܘܦܐ ܘܡܣ̈ܐܢܐ: ܕܠܡܐ ܡܕܡ ܚܣܪ
36 ܠܟܘܢ܆ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܘܠܐ ܡܕܡ. ²ܐܡܪ ܗܟܝܠ
ܠܗܘܢ. ܐܠܐ ܗܫܐ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܟܝܣܐ ܢܫܩܘܠ. ܒܗ̇ܘ
ܕܡܘܬܐ ܐܦ ܡܪܣܘܦܐ. ܘܗܘ ܕܠܝܬ ܠܗ܆ ܢܙܒܢ ܡܐܢܐ
37 ܕܝܠܗ ܘܢܙܒܢ ܣܦܣܪܐ܀ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܓܝܪ. ܕܬܘܒ
ܗܕܐ ܕܟܬܝܒܐ ܙܕܩ ܕܢܫܬܡܠܐ ܒܝ. *ܗܝ ܕܐܦ ܥܡ ܠܐ ܢܡ̈ܘܣܝܐ
ܐܬܚܫܒ. ܐܦ ܓܝܪ ³ܗܝ ܕܡܛܠܬܝ ⁴ܫܘܠܡܐ ܐܝܬ
38 ܠܗ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ. ܡܪܝܐ܆ ܗܐ ܣܦ̈ܣܪܐ ܗܪܟܐ

dixit, Dico tibi, Petre, non cantabit hodie gallus, † priuſquam tribus ⁻vicibus ↙ neges quod noveris me. Et dixit iis, Quando miſi 35 vos abſque crumenis et marſupiis et calceamentis, num aliquid defuit vobis? Ipſi autem dixerunt, Nihil. ‡ Dixit igitur iis, Sed 36 nunc, qui habet crumenam, tollat; ſimiliter et marſupium: et qui non habet, vendat veſtimentum ſuum, et emat gladium. Dico 37 vobis enim, quod adhuc hoc, quod ſcriptum eſt, oporteat impleri in me; ſcilicet, Et cum iniquis reputatus eſt. Etenim ‖ quod de me *ſcriptum eſt*, § finem habet. Illi autem dixerunt, Domine, 38

1 ܩܕܡ]	In margine MSti	ܥܕܡܐ
2 ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܠܗܘܢ]		ܗܘ ܕܝܢ (ܐܡܪ ܠܗܘܢ)
3 ܗܝ ܕܡܛܠܬܝ]		ܗܠܝܢ (ܕܡܛܠܬܝ)
4 ܫܘܠܡܐ ܐܝܬ ܠܗ		(ܫܘܠܡܐ ܐܝܬ) ܠܗܝܢ
† priuſquam]	Lectio marg.	Donec.
‡ Dixit igitur iis]		Ipſe autem (dixit iis)
‖ quod de me]		Quæ (de me)
§ finem habet]		(finem) Habent.

39 ܬܪܝܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܣܦܩܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܀ ܘܟܕ ܢܦܩ
ܐܙܠ ܐܝܟ ܥܝܕܐ ܠܛܘܪܐ ܕܙܝ̈ܬܐ. ܢܩܦܘܗܝ ܕܝܢ ܐܦ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܀
40 ܟܕ ܕܝܢ ܗܘܐ ܒܗܘ ܕܘܟܬܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܨܠܘ ܕܠܐ ܬܥܠܘܢ
41 ܠܢܣܝܘܢܐ ܀ ܘܗܘ ܐܬܦܪܫ ܡܢܗܘܢ ܐܝܟ ܡܫܕܝܐ ܕܟܐܦܐ.
42 ܘܟܕ ܣܡ ܒܘܪ̈ܟܐ ܡܨܠܐ ܗܘܐ. ܟܕ ܐܡܪ: ܐܒܝ: ܐܢ
ܨܒܐ ܐܢܬ: ܐܥܒܪ ܟܣܐ ܗܢܐ ܡܢܝ. ܒܪܡ ܠܐ ܨܒܝܢܐ
43 ܕܝܠܝ. ܐܠܐ ܗܘ ܕܝܠܟ ܢܗܘܐ ܀ ܐܬܚܙܝ ܕܝܢ ܠܗ ܡܠܐܟܐ ܕܡܪܝܐ
44 ܡܢ ܫܡܝܐ ܕܡܚܝܠ ܗܘܐ ܠܗ. ܘܟܕ ܗܘܐ ܒܐܓܘܢܐ ܝܬܝܪ
ܡܚܦܛܐܝܬ ܡܨܠܐ ܗܘܐ. ܗܘܬ ܕܝܢ ܕܘܥܬܗ ܕܝܠܗ ܐܝܟ
45 *ܢܛܦ̈ܐ ܕܕܡܐ ܕܢܚܬܝܢ ܥܠ ܐܪܥܐ ܀ ܘܟܕ ܩܡ ܡܢ
ܨܠܘܬܐ ܐܬܐ ܠܘܬ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ※ ܕܝܠܗ ✓: ܘܐܫܟܚ ܐܢܘܢ
46 ܟܕ ܕܡܟܝܢ ܡܢ ܟܪܝܘܬܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܕܡܟܝܢ
47 ܐܢܬܘܢ. ܩܘܡܘ ܨܠܘ ܕܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܢܣܝܘܢܐ ܀ ܥܘܕ ܟܕ
ܗܘ ܡܡܠܠ ܗܐ ܟܢܫܐ. ܘܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܗܘܐ ܝܗܘܕܐ ܚܕ

* θρόμβοι

39 ecce gladii hic duo: ipſe autem dixit iis, Satis eſt. Et quum egreſſus eſſet, abiit, ſecundum conſuetudinem, in montem Oli-
40 varum: ſequuti ſunt eum autem etiam diſcipuli. Quum autem
41 eſſet in illo loco, dixit iis, Orate ne intretis in tentationem. Et ipſe receſſit ab iis, quaſi *ad* jactum lapidis: et quum poſuiſſet
42 genua, orabat, Dicens, Pater mi, Si vis, transfer poculum hoc
43 a me: veruntamen non voluntas mea, ſed tua fiat. Apparuit
44 autem ei angelus Domini de cœlo, qui corroborabat eum. Et quum eſſet in agonia, inſtantius orabat. Factus eſt autem ſudor
45 ejus ſicut grumi ſanguinis deſcendentes in terram. Et quum ſurrexiſſet ab oratione, venit ad diſcipulos ※ ſuos ✓, et invenit eos
46 dormientes præ triſtitia. Et dixit iis, Quid dormitis? Surgite,
47 et orate ne intretis in intentationem. Adhuc dum ipſe loqueretur,

ܡܢ ܬܪܥܣܪ: ܐܬܐ ܗܘܐ ¹ܩܕܡܝܗܘܢ. ܘܩܪܒ ܠܘܬ ܝܫܘܥ
ܕܢܫܩܝܘܗܝ. ܗܕܐ ܓܝܪ ܐܬܐ ܝܗܒ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܕܗܘ ܕܢܫܩ
48 ܐܢܐ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ÷ ܗܘ ܕܝܢ ※ ܝܫܘܥ ↙ ܐܡܪ ܠܗ. ܝܗܘܕܐ
49 ܒܢܘܫܩܬܐ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܠܡ ܐܢܬ÷ ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ
ܗܢܘܢ ܕܠܘܬܗ ²ܠܗܝ ܕܥܬܝܕܐ ܗܘܬ: ܐܡܪܘ ܠܗ. ܡܪܝܐ:
50 ܐܢ ܢܡܚܐ ※ ܐܢܘܢ ↙ ܒܣܝܦܐ. ܘܡܚܐ ܚܕ ܐܢܫ ܡܢܗܘܢ
51 ܠܥܒܕܗ ܕܪܝܫ ܟܗ̈ܢܐ: ܘܐܦܩܗ ܠܐܕܢܗ ܗܝ ܕܝܡܝܢܐ÷ ܘܥܢܐ
ܕܝܢ ܗܘ ܝܫܘܥ ܐܡܪ. ܫܒܘܩܘ ܥܕܡܐ ܠܗܕܐ. ܘܟܕ ܓܫ
52 ܠܐܕܢܗ ܐܣܝܗ÷ ܐܡܪ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܘܬ ܗܢܘܢ ܕܐܬܘ ܥܠܘܗܝ:
ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܐܣܛܪܛܓ̈ܐ ܕܗܝܟܠܐ ܘܩܫܝ̈ܫܐ. ܐܝܟ ܕܥܠ
ܠܓܝܣܐ ܢܦܩܬܘܢ ܥܡ ܣܝ̈ܦܐ ܘܩܝ̈ܣܐ ※ ܠܡܐܚܕܘܢܝ ↙.

ecce turba, et ille qui dicebatur Judas, unus ex duodecim, veniebat † ante eos, et acceſſit ad Jeſum ut oſcularetur eum. (Hoc enim ſignum dederat iis; Quem oſculatus fuero, ipſe eſt.) Ipſe 48
autem ※ Jeſus ↙ dixit ei, Juda, oſculo Filium hominis tradis?
Quum viderent autem ii qui apud eum *erant* ‡ id quod futurum 49
erat, dixerunt ei, Domine, num percutiemus ※ eos ↙ gladio? Et 50
percuſſit unus quidam ex iis ſervum principis Sacerdotum, et
abſtulit auriculam ejus dexteram. Et reſpondens Jeſus dixit, 51
Sinite uſque ad hoc. Et quum tetigiſſet auriculam ejus, ſanavit
eam. Dixit autem Jeſus ad eos qui venerant contra ipſum, prin- 52
cipes Sacerdotum, et magiſtratus templi, et ſeniores, Tanquam
contra latronem exiviſtis, cum gladiis et fuſtibus ※ ut apprehen-

1 ܩܕܡܝܗܘܢ] In margine MSti ܥܡܗܘܢ

2 ܠܗܝ ܕܥܬܝܕܐ ܗܘܬ] (ܠܗܝ) ܕܗܘܬ

† ante eos] Lectio marg. Cum iis.

‡ id quod futurum erat] (id quod) Fiebat.

53 ܟܕ ܟܠ ܝܘܡܐ ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ ܥܡܟܘܢ ܒܗܝܟܠܐ
ܠܐ ܦܫܛܬܘܢ ܐܝܕܝܐ ܥܠܝ. ܐܠܐ ܗܕܐ ܐܝܬܝܗ ܫܥܬܐ
54 ܕܝܠܟܘܢ. ܘܫܘܠܛܢܐ ܕܚܫܘܟܐ ܀ ܟܕ ܐܚܕܘܗܝ ܕܝܢ܇
ܐܘܒܠܘ‾ܗܝ ✓ ܘܐܥܠܘ‾ܗܝ ✓ ܠܒܝܬܗ ܕܪܒ̈ܟܘܡܪܐ ܀ ܗܘ ܕܝܢ
55 ܦܛܪܘܣ ܢܩܦ ܗܘܐ ⁜ ܠܗ ✓ ܡܢ ܪܘܚܩܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܐܚܕܘ ܢܘܪܐ
ܒܡܨܥܬܗ ܕܕܪܬܐ ܘܝܬܒܘ ܗܘܘ ܐܟܚܕܐ܇ ܝܬܒ ܗܘܐ ܦܛܪܘܣ
56 ܒܡܨܥܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܟܕ ܚܙܬܗ ܕܝܢ ܛܠܝܬܐ ܐܢܫ ܕܝܬܒ ܠܘܬ
57 ܢܘܪܐ ܘܐܚܪܬ ܒܗ ܘܐܡܪܬ. ܐܦ ܗܢܐ ܥܡܗ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ. ܗܘ
58 ܕܝܢ ܟܦܪ ܒܗ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܐܢܬܬܐ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ ܀ ܘܒܬܪ
ܩܠܝܠ܆ ܐܚܪܢܐ ܟܕ ܚܙܝܗܝ ܐܡܪ. ܐܦ ܐܢܬ ܡܢܗܘܢ
59 ܐܝܬܝܟ. ܦܛܪܘܣ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܒܪܢܫܐ܆ ܠܐ ܐܝܬܝ. ܘܟܕ
ܥܒܪܬ ܐܝܟ ܫܥܬܐ ܚܕܐ܇ ܐܚܪܢܐ ܐܝܢܐ ܡܬܚܝܠ ܗܘܐ ܟܕ
ܐܡܪ܆ ܒܫܪܪܐ ܐܦ ܗܢܐ ܥܡܗ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ. ܐܦ ܓܝܪ
60 ܓܠܝܠܝܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ. ܒܪܢܫܐ܆ ܠܐ

53 deretis me ✓? Quum quotidie eſſem vobiſcum in templo, non extendiſtis manus in me: ſed hæc eſt hora veſtra, et poteſtas te-
54 nebrarum. Quum apprehendiſſent eum autem, duxerunt ‾ eum ✓, et introduxerunt ‾ eum ✓ in domum principis Sacerdotum: ipſe
55 autem Petrus ſequebatur ⁜ eum ✓ e longinquo. Quum autem accendiſſent ignem in medio aulæ, et conſediſſent una, ſedebat
56 Petrus in medio eorum. Quum vidiſſet eum autem puella quædam ſedentem ad ignem, et intuita eſſet eum, dixit, Et hic cum
57 illo erat. Ipſe autem negavit, dicens, Mulier, non novi eum.
58 Et poſt paululum alius, quum vidiſſet eum, dixit, Et tu ex illis
59 es: Petrus autem dixit, Homo, non ſum. Et quum præteriiſſet quaſi hora una, alius quidam affirmabat, dicens, In veritate et hic
60 cum illo erat: etenim Galilæus eſt. Ipſe autem Petrus dixit,

ܓܒܪܐ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܡܢܐ ܕܐܡܪ ܐܢܬ. ܘܡܚܕܐ ܥܕܟܝܠ ܟܕ ܗܘ
61 ※ ܦܛܪܘܣ ↙ ܡܡܠܠ܀ ܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ܀ ܘܟܕ ܐܬܦܢܝ ¹ܝܫܘܥ
ܚܪ ܒܦܛܪܘܣ. ܘܐܬܕܟܪ ܦܛܪܘܣ ܠܡܠܬܗ ܕܡܪܝܐ ܐܝܟ ܕܐܡܪ
ܗܘܐ ܠܗ܀ ܕܥܕܠܐ ܬܪܢܓܠܐ ܢܩܪܐ ※ ܝܘܡܢܐ ↙. ܬܟܦܘܪ ܒܝ
62 ܬܠܬ ÷ ܙܒܢܝܢ ↙. ܘܟܕ ܢܦܩ ܠܒܪ ܦܛܪܘܣ܆ ܒܟܐ
63 ܡܪܝܪܐܝܬ܀ ܘܓܒܪܐ ܗܢܘܢ ܕܐܚܝܕܝܢ ܗܘܘ ²ܠܝܫܘܥ܀
64 ܡܒܙܚܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܟܕ ܡܚܝܢ. ܘܟܕ ܚܦܝܘܗܝ܆ ܡܚܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܥܠ ܦܪܨܘܦܗ. ܘܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆
65 ܐܬܢܒܐ ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܡܚܝܟ. ܘܐܚܪܢܝܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܟܕ
66 ܡܓܕܦܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ³ܒܗ. ܘܟܕ ܗܘܐ ܐܝܡܡܐ܆
ܐܬܟܢܫ ܩܫܝܫܘܬܐ ܕܥܡܐ ܘܪܫܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ

Homo, non novi quid dicas. Et ſtatim, adhuc dum ipſe ※ Petrus ↙ 61
loqueretur, cantavit gallus. Et quum converſus eſſet † Jeſus, 62
intuitus eſt Petrum: et recordatus eſt Petrus ſermonis Domini,
ſicut dixerat ei, Priuſquam gallus cantaverit ※ hodie ↙, negabis
me tribus ÷ vicibus ↙. Et quum egreſſus eſſet foras Petrus, flevit 63
amare. Et viri qui tenebant ‡ Jeſum, illudebant ei, cædentes: 64
Et quum obvelaſſent eum, percutiebant eum in faciem ejus, et
interrogabant eum, dicentes, Vaticinare, quis eſt is qui percuſſit
te? Et alia multa blaſphemantes dicebant ‖ in eum. Et quum 65 66
factus eſſet dies, congregatus eſt ſenatus populi, et principes

¹ ܝܫܘܥ]	In margine MSti	ܡܪܝܐ
² ܠܝܫܘܥ]		ܠܗ
³ ܒܗ]		ܠܘܩܒܠܗ
† Jeſus]	Lectio marg.	Dominus.
‡ Jeſum]		Eum.
‖ in eum]		Contra eum.

ܘܐܣܩܘܗܝ[1] ܠܟܢܘܫܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܐܢ ܐܢܬ 67
ܐܢܬܝܘ ܡܫܝܚܐ ܐܡܪ ܠܢ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗܘܢ. ܐܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ. ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܢ ܕܝܢ ܘܡܫܐܠܘ ܐܫܐܠ: ܠܐ 68
ܡܦܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ ܐܘ ܫܪܝܢ ܐܢܬܘܢ܀ ܡܢ ܗܫܐ * ܕܝܢ ✓ 69
ܢܗܘܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܝܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܚܝܠܗ ܕܐܠܗܐ܀ ܐܡܪܘ 70
ܕܝܢ ܟܠܗܘܢ. ܐܢܬ ܗܟܝܠ ܐܢܬܝ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ: ܗܘ ܕܝܢ
ܠܘܬܗܘܢ ܐܡܪ. ܐܢܬܘܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܢܐ ܐܢܐ܀ ܗܢܘܢ 71
ܕܝܢ ܐܡܪܘ. ܡܢܐ ܬܘܒ ܣܘܢܩܢܐ ܐܝܬ ܠܢ ܕܣܗܕܘܬܐ.
ܚܢܢ ܓܝܪ ܫܡܥܢܢ ܡܢ ܦܘܡܗ܀ ܘܟܕ ܩܡ ܟܠܗ 1 CAP. XXIII.
ܟܢܫܗܘܢ ܩܪܒܘܗܝ ܠܘܬ ܦܝܠܛܘܣ܀ ܫܪܝܘ ܕܝܢ 2
ܕܢܩܛܓܪܘܢܗܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܠܗܢܐ ܐܫܟܚܢܢ ܕܡܗܦܟ
ܠܥܡܐ ܕܝܠܢ: ܘܟܠܐ ܕܠܩܣܪ ܦܘܪܐ ܢܬܠ: ܘܐܡܪ ܗܘ
ܠܗ ܕܡܫܝܚܐ ܡܠܟܐ ܐܝܬܘܗܝ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ 3

Sacerdotum, et Scribæ, † et ſubduxerunt eum in concilium ſuum,
67 Dicentes, Si tu es Chriſtus, dic nobis. Dixit autem iis, Si dixero
68 vobis, non credetis: Si autem et interrogavero, non reſpondebitis
69 mihi, aut dimittetis. Ab hoc tempore * autem ✓ erit Filius
70 hominis ſedens a dextera virtutis Dei. Dixerunt autem omnes,
Tu igitur es Filius Dei? Ipſe autem ad eos dixit, Vos dicitis
71 quod ego ſum. Illi autem dixerunt, Quid amplius opus habemus
1 teſtimonio? nos enim audivimus ex ore ipſius. Et quum ſurrexiſſet omnis congregatio eorum, adduxerunt eum ad Pilatum. CAP. XXIII.
2 Cœperunt autem accuſare eum, dicentes, Hunc invenimus perturbantem populum noſtrum, et prohibentem Cæſari tributum
3 dare, et dicentem ſe Chriſtum regem eſſe. Ipſe autem Pilatus

1 ܘܐܣܩܘܗܝ] In margine MSti ܘܐܘܒܠܘܗܝ

† et ſubduxerunt] Lectio marg. Et abduxerunt.

ܫܐܠܗ ܕܝܢ ܐܡܪ܇ ܐܢܬ ܐܢܬܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ܇ ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ
4 ܦܢܝ ܠܗ ܐܡܪ܇ ܐܢܬ ܐܡܪ ܐܢܬ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ ܐܡܪ
ܠܘܬ ܪ̈ܫܝ ܟܗܢ̈ܐ ܘܟܢ̈ܫܐ. ܕܠܐ ܡܕܡ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܥܠܬܐ
5 ܒܒܪܢܫܐ ܗܢܐ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܬܚܝܠܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܇
ܕܡܙܝܥ ܠܥܡܐ܇ ܟܕ ܡܠܦ ܒܟܠܗ ܝܗܘܕ. ܘܫܪܝ ܡܢ
6 ܓܠܝܠܐ ܥܕܡܐ ܠܗܪܟܐ܀ ܦܝܠܛܘܣ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥ ܓܠܝܠܐ܇
7 ܫܐܠ ܕܐܢ ܓܒܪܐ ܓܠܝܠܝܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܟܕ ܝܕܥ ܕܡܢ
ܫܘܠܛܢܗ ܕܗܪܘܕܣ ܐܝܬܘܗܝ܇ ܗܝܕܝܢ ܫܕܪܗ ܠܘܬ
ܗܪܘܕܣ܇ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܐܦ ܗܘ ܒܐܘܪܫܠܡ ܒܗܢܘܢ
8 ܝܘ̈ܡܬܐ. ܗܪܘܕܣ ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܝܗ ܠܝܫܘܥ܇ ܚܕܝ ܛܒ.
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܓܝܪ ܪܓܐ ܡܢ ܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ ܠܡܚܙܝܗ܇ ܡܛܠ
ܕܫܡܥ ܗܘܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܥܠܘܗܝ܇ ܘܡܣܒܪ ܗܘܐ ܕܡܕܡ ܐܬܐ
9 ܢܚܙܐ ܡܢܗ ܕܗܘܝܐ. ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗ ܕܝܢ ܒܡ̈ܠܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ܇
10 ܗܘ ܕܝܢ ܘܠܐ ܡܕܡ ܦܢܝ ܠܗ܀ ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܪ̈ܫܝ ܟܗܢ̈ܐ

interrogavit eum, dicens, Tu*ne* es rex Judæorum? Ipſe autem reſpondens ei, dixit, Tu dicis. 4 Ipſe autem Pilatus dixit ad principes Sacerdotum et turbas, Nullam invenio cauſam in homine hoc. 5 Ipſi autem invaleſcebant, dicentes, Concitat populum, docens in univerſa Judæa: et incepit a Galilæa uſque huc. 6 Pilatus autem, quum audiviſſet Galilæam, interrogavit num homo Galilæus eſſet. 7 Et quum cognoviſſet quod de poteſtate Herodis eſſet, remiſit eum ad Herodem: qui erat et ipſe Hierſolymæ illis diebus. 8 Herodes autem quum vidiſſet Jeſum, gaviſus eſt valde: erat enim cupiens ex tempore multo videre eum; quia audiebat multa de eo, et ſperabat aliquod ſignum videre ab eo fieri. 9 Interrogabat eum autem ſermonibus multis: ipſe autem nihil reſpondit ei. 10 Stabant autem principes Sacerdotum et Scribæ, conſtanter

11 ܘܣܦܪ̈ܐ. ܟܕ ܢܨܝܚܐܝܬ ܡܩܛܪܓܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܀ [1]ܟܕ ܫܘܛܝܗ
ܕܝܢ ܐܗܪܘܕܣ ܥܡ ܦܠ̈ܚܐ ܕܝܠܗ ܘܒܙܚ ܒܗ. ܐܠܒܫܗ
12 ܠܒܘܫܐ ܢܗܝܪܐ ܘܡܫܕܪ ܫܕܪܗ ܠܦܝܠܛܘܣ. ܗܘܘ ܕܝܢ
ܪ̈ܚܡܐ ܗܘ ܦܝܠܛܘܣ ܘܐܗܪܘܕܣ [2]ܒܗ ܒܝܘܡܐ ܥܡ ܚܕ̈ܕܐ.
ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܡܢ ܩܕܝܡ ܒܒܥܠܕܒܒܘܬܐ ܚܕ ܠܘܬ
13 ܚܕ ܀ ܦܝܠܛܘܣ ܕܝܢ ܟܕ ܩܪܐ ܠܪ̈ܫܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܠܐܪ̈ܟܘܢܛܐ
14 ܘܠܥܡܐ. ܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ. ܩܪܒܬܘܢ ܠܝ ܠܓܒܪܐ ܗܢܐ ܐܝܟ
ܡܗܦܟܢ ܠܥܡܐ. ܘܗܐ ܐܢܐ ܩܕܡܝܟܘܢ ܟܕ ܕܢܬܗ. ܠܐ ܡܕܡ
ܐܫܟܚܬ ܒܓܒܪܐ ܗܢܐ ܥܠܬܐ: ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܡܩܛܪܓܝܢ
15 ܐܢܬܘܢ ܠܘܩܒܠܗ ܀ ܐܠܐ ܐܦܠܐ ܐܗܪܘܕܣ [3]ܫܕܪܬܟܘܢ ܓܝܪ
ܠܘܬܗ. ܘܗܐ ܘܠܐ ܡܕܡ ܕܫܘܐ ܠܡܘܬܐ ܐܝܬ ܕܡܥܒܕ

11 accuſantes eum. † Quum contemptui habuiſſet eum autem Herodes cum militibus ſuis, et illuſiſſet ei, induit eum veſte ſplen-
12 dida, et remiſit eum ad Pilatum. Facti ſunt autem amici Pilatus et Herodes ‡ illo die inter ſeſe: erant enim antea in inimicitia
13 unus ad alterum. Pilatus autem quum advocaſſet principes Sacer-
14 dotum, et magiſtratus, et populum, Dixit ad eos, Adduxiſtis mihi hominem hunc tanquam ſubvertentem populum: et ecce, ego coram vobis quum examinaverim eum, nullam inveni in homine
15 hoc cauſam, ex iis *de* quibus accuſatis contra eum. Sed neque Herodes: ‖ miſi vos enim ad eum, et ecce, nihil dignum morte

1	ܟܕ ܫܘܛܝܗ ܕܝܢ]	In margine MSti	(ܟܕ) ܐܦ (ܫܘܛܝܗ ܕܝܢ)
2	ܒܗ ܒܝܘܡܐ]		ܒܗ ܒܫܥܬܐ
3	ܫܕܪܬܟܘܢ ܓܝܪ ܠܘܬܗ]		ܡܫܕܪ ܫܕܪܗ ܓܝܪ ܠܘܬܟܘܢ

† Quum contemptui habuiſſet eum]	Lectio marg.	(Quum) Et (contemptui habuiſſet eum)
‡ illo die]		Illa hora.
‖ miſi vos enim ad eum]		Remiſi eum enim ad vos.

16 17 ܠܗ܂ ܐܪܕܝܘܗܝ ܗܟܝܠ ܘܐܫܪܝܘܗܝ܀ ܐܢܢܩܐ ܕܝܢ ܐܝܬ ܗܘܐ
18 ܠܗ܆ ܠܡܫܪܐ ܠܗܘܢ ܒܟܠ ܥܐܕܐ ܚܕ ⁼ܐܣܝܪܐ↙܀ ܩܥܘ ܕܝܢ
ܟܠܗ ܟܢܫܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܫܩܘܠܝܗܝ ܠܗܢܐ܂ ܫܪܝ ܠܢ ܕܝܢ
19 ܠܒܪ ܐܒܐ܂ ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܡܛܠ ܣܛܐܣܝܣ ܡܕܡ ܕܗܘܬ
20 ܒܡܕܝܢܬܐ ܘܩܛܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܪܡܐ ܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ܀ ܬܘܒ
21 ܗܟܝܠ ܦܝܠܛܘܣ ܩܪܐ ܟܕ ܨܒܐ ܕܢܫܪܐ ܠܝܫܘܥ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ
22 ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܨܠܘܒ ܨܠܘܒܝܗܝ܀ ܗܘ ܕܝܢ
ܕܬܠܬ⁼ ܙܒܢܝܢ↙ ܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ܂ ܡܢܐ ܓܝܪ ܒܝܫܬܐ ܥܒܕ
ܗܢܐ܂ [1]ܘܠܐ ܡܕܡ ܥܠܬܐ ܕܡܘܬܐ ܐܫܟܚܬ ܒܗ܂ ܐܪܕܝܘܗܝ
23 ܗܟܝܠ ܘܐܫܪܝܘܗܝ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܒܩܠ̈ܐ ܪܘܪܒܐ܆
ܟܕ ܫܐܠܝܢ ܠܗ ܕܢܙܕܩܦ܂ ܘܡܬܝܪ ܚܣܝܢ ܗܘܘ ܩܠ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ
24 ܘܕܪ̈ܝܫܝ ܟܗܢ̈ܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ ܕܢ ܕܬܗܘܐ ܫܐܠܬܐ

eſt factum ei. Caſtigabo eum igitur, et dimittam eum. Neceſſe 16 17
autem habebat dimittere iis omni feſto unum ⁼ vinctum ↙:
Clamaverunt autem univerſa turba, dicentes, Tolle hunc, di- 18
mitte nobis autem Barabbam: Qui propter ſeditionem quandam 19
quæ facta eſt in urbe, et cædem, erat conjectus in domum cuſtodiæ.
Iterum ergo Pilatus clamavit, cupiens dimittere Jeſum. Ipſi au- 20 21
tem clamabant, dicentes, Crucifige, crucifige eum. Ipſe autem ter- 22
tia ⁼ vice ↙ dixit ad eos, Quid enim mali fecit hic? † nullam cau-
ſam mortis inveni in eo: Caſtigabo eum igitur, et dimittam eum.
Ipſi autem inſtabant vocibus magnis, petentes ab eo, ut crucifigere- 23
tur: et prævalebant voces eorum, et principum Sacerdotum. Ipſe 24

---

[1] ܘܠܐ ܡܕܡ ܥܠܬܐ ܕܡܘܬܐ] In margine MSti (ܘܠܐ ܡܕܡ) ܕܫܘܐ ܠ (ܡܘܬܐ)

† nullam cauſam mortis] Lectio marg. (nihil) Dignum (morte)

25 ܕܒܥܘܬܗܘܢ. ܫܪܐ ⁼ ܠܗܘܢ ↙ ܕܝܢ ܠܗܘ ܕܡܛܠ ܐܣܛܣܝܣ
ܘܩܛܠܐ ܪܡܐ ܗܘܐ ܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ: ܠܗܘ ܕܫܐܠܝܢ ܗܘܘ.
26 ܠܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܫܠܡ ܠܨܒܝܢܐ ܕܝܠܗܘܢ ÷ ܘܟܕ ܡܘܒܠܝܢ ܗܘܘ
ܠܗ: ܐܚܕܘ ܠܫܡܥܘܢ ܐܢܫ ܩܘܪܝܢܝܐ ܕܐܬܐ ܗܘܐ ܡܢ ܐܓܪܐ:
27 ܘܣܡܘ ܥܠܘܗܝ ܙܩܝܦܐ: ܠܡܫܩܠܗ ܒܬܪܗ ܕܝܫܘܥ ÷ ܢܩܦ
ܗܘܐ ܠܗ ܕܝܢ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܕܥܡܐ: ܘܕܢ̈ܫܐ ܐܝܠܝܢ ܕܐܦ
28 ܡܪܩܕܢ ܗܘ̈ܝ ܘܡܐܠܝܢ ܠܗ. ܟܕ ܐܬܦܢܝ ܕܝܢ ܠܘܬܗܝܢ ܝܫܘܥ
ܐܡܪ: ܒܢܬܐ ܕܐܘܪܫܠܡ ܠܐ ܬܒܟܝܢ ܥܠܝ. ܒܪܡ ܥܠܝܟܝܢ
29 ܒܟܝ̈ܝܢ ܘܥܠ ܒܢ̈ܝܟܝܢ. ܡܛܠ ܕܗܐ ܐܬܝܢ ܝܘ̈ܡܬܐ
ܕܒܗܘܢ ܢܐܡܪܘܢ: ܛܘ̈ܒܝܗܝܢ ܠܥܩܪ̈ܬܐ ܘܟܪ̈ܣܬܐ
30 ܗܢܝܢ ܕܠܐ ܝܠܕ̈ܝ: ܘܬܕ̈ܐ ܗܢܝܢ ܕܠܐ ¹ܐܝܢܩܘ. ܗܝܕܝܢ
ܢܫܪܘܢ ܠܡܐܡܪ ܠܛܘܪ̈ܐ ܦܠܘ ܥܠܝܢ: ܘܠܪ̈ܡܬܐ

25 autem Pilatus judicavit ut fieret petitio eorum. Dimiſit ⁼ iis ↙ autem illum qui propter ſeditionem et cædem conjectus fuerat in domum cuſtodiæ, quem petebant: Jeſum autem tradidit volun-
26 tati eorum. Et quum deducerent eum, apprehenderunt Simonem quendam Cyrenæum, qui veniebat ex agro: et poſuerunt ſuper
27 eum crucem, ut ferret poſt Jeſum. Sequebatur eum autem turba multa populi, et mulierum, quæ et plangebant et lamentaban-
28 tur eum. Quum converſus eſſet autem ad eas Jeſus, dixit, Filiæ Hieroſolymæ, ne fleatis ſuper me, ſed ſuper voſipſas flete, et ſu-
29 per filios veſtros. Quia ecce veniunt dies quibus dicent, Beatæ ſteriles, et ventres qui non genuerunt, et ubera quæ non † lacta-
30 verunt. Tunc incipient dicere montibus, Cadite ſuper nos; et

---

1 ܐܝܢܩܘ] In margine MSti ܪܒܝܘ

† lactaverunt Lectio marg. Aluerunt.

31 ܟܣܘ ܠܢ. ܡܛܠ ܕܐܢ ܒܩܝܣܐ ܪܛܝܒܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕܝܢ܀
32 ܒܝܒܝܫܐ ܡܢܐ ܢܗܘܐ܀ ܡܬܕܒܪܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܐܦ ܐܚܪ̈ܢܐ ܬܪܝܢ
33 ܥܒ̈ܕܝ ܒܝ̈ܫܬܐ ܥܡܗ ܕܢܬܩܛܠܘܢ܀ ¹ܘܟܕ ܐܙܠܘ ܠܕܘܟܬܐ ܗܝ
ܕܡܬܩܪܝܐ ܩܪܩܦܬܐ܀ ܬܡܢ ܨܠܒܘܗܝ܀ ܘܠܗܢܘܢ ܥܒ̈ܕܝ
ܒܝ̈ܫܬܐ܀ ܠܗ̇ܘ ܡܢ ܝܡܝܢܐ܀ ܠܗ̇ܘ ܕܝܢ ܡܢ ܣܡܠܐ ܨܠܒܘ.
34 ܗܘ ܕܝܢ ²ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܗܘܐ܀ ܐܒܝ ܫܒܘܩ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܓܝܪ
ܝܕܥܝܢ ܡܢܐ ܕܥܒܕܝܢ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܡܦܠܓܝܢ ܗܘܘ ܡܐܢ̈ܐ ܕܝܠܗ.
35 ܐܪܡܝܘ ³ܦܣ̈ܐ܀ ܐܦ ܥܡܐ ܩܐܡ ܗܘܐ ܟܕ ܚܙܐ. ܡܡܝܩܝܢ ܗܘܘ
ܒܗ ܕܝܢ ܐܦ ܪ̈ܫܢܐ ܥܡܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܀ ܠܐܚܪ̈ܢܐ ܦܪܩ܀
ܢܦܪܘܩ ܗܘ ܠܗ. ܐܢ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܒܪܗ
36 ܕܐܠܗܐ ܗ̇ܘ ܓܒܝܐ܀ ܡܒܙܚܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܒܗ ܐܦ

collibus, Operite nos. Quia ſi in ligno humido hæc faciunt, in 31
arido quid fiet? Ducebantur autem etiam alii duo malefici cum 32
eo, ut occiderentur. † Et quum abiiſſent in locum qui vocatur 33
Cranium, ibi crucifixerunt eum, et illos maleficos: hunc quidem
a dextra, hunc autem a ſiniſtra crucifixerunt. Ipſe autem ‡ Jeſus 34
dicebat, Pater mi, remitte iis: non enim ſciunt quæ faciunt.
Quum autem dividerent veſtimenta ejus, jecerunt ‖ ſortes. Et 35
populus ſtabat ſpectans. Deridebant eum autem et principes cum
iis, dicentes, Alios ſervavit, ſervet ſeipſum, ſi hic ſit Chriſtus
Filius Dei electus. Illudebant autem ei et milites, accedentes, 36

1 ܘܟܕ ܐܙܠܘ ܠܕܘܟܬܐ] In margine MSti (ܘܟܕ) ܐܬܘ ܠܗ̇ (ܠܕܘܟܬܐ)
2 ܝܫܘܥ] ܡܪܝܐ
3 ܦܣ̈ܐ ܦܣܐ

† Et quum abiiſſent in locum] Lectio marg. (Et quum) Veniſſent (in locum)
‡ Jeſus] Dominus.
‖ ſortes] Sortem.

37 ܐܣܛܪ̈ܛܝܘܛܐ. ܟܕ ܡܬܩܪܒܝܢ ܘܚܠܐ ܡܩܪܒܝܢ ܠܗ. ܘܐܡܪܝܢ܂
38 ܐܢ ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ ܦܪܘܩ ܐܢܬ ܠܟ܀ ܐܝܬ
ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܦ ܟܬܒܐ ܕܟܬܝܒ ܗܘܐ ܥܠܘܗܝ܂ ܒܟܬܒ̈ܐ
ܝܘܢܝܐ ܘܪܗܘܡܝܐ ܘܥܒܪܝܐ ܗܢܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ܀
39 ܚܕ ܕܝܢ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܐܬܬܠܝܘ ܥܒܕ̈ܝ ܒܝܫܬܐ܂ ܡܓܕܦ ܗܘܐ
ܠܗ ܟܕ ܐܡܪ܂ ܐܢ ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܡܫܝܚܐ܂ ܦܪܘܩ ܐܢܬ ܠܟ
40 ܐܦ ܠܢ܀ ܟܕ ܥܢܐ ܕܝܢ ܗܘ ܐܚܪܢܐ ܟܐܐ ܗܘܐ ܒܗ ܟܕ ܐܡܪ܂ ܠܐ
41 ܕܚܠ ܐܢܬ ܡܢ ܐܠܗܐ܂ ܕܒܗ ܟܕ ܒܗ ܕܝܢܐ ܐܝܬܝܟ܂ ܘܚܢܢ
ܡܢ ܒܟܐܢܘܬܐ܂ ܕܫܘ̈ܝܢ ܓܝܪ ܠܗܠܝܢ ܕܥܒܕܢ ܡܩܒܠܝܢܢ.
42 ܗܢܐ ܕܝܢ ܘܠܐ ܡܕܡ ܕܣܢܝܐ ܥܒܕ. ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܝܫܘܥ.
43 ܐܬܕܟܪܝܢܝ ܡܪܝܐ ܐܡܬܝ ܕܐܬܐ ܐܢܬ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܝܠܟ. ܘܐܡܪ
ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ܂ ܕܝܘܡܢܐ ܥܡܝ ܬܗܘܐ
44 ܒܦܪܕܝܣܐ܀ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܕܝܢ ܡܟܝܠ ܟܒܪ ܐܝܟ ܫܥܬܐ
ܫܬܝܬܐ. ܘܚܫܘܟܐ ܗܘܐ ܥܠ ܟܠܗ ܐܪܥܐ܂ ܥܕܡܐ

37 et acetum offerentes ei, Et dicentes, Si tu es rex Judæorum,
38 ſerva teipſum. Erat autem et inſcriptio, quæ ſcripta erat ſuper
eum, literis Græcis, et Romanis, et Hebraicis, HIC EST REX
39 JUDÆORUM. Unus autem ex illis qui ſuſpenſi erant, maleficis, blaſphemabat eum, dicens, Si tu es Chriſtus, ſerva teip-
40 ſum et nos. Reſpondens autem alter increpabat eum, dicens,
41 Nonne times Deum, quod in eodem judicio es? Et nos quidem
juſte, (digna enim iis quæ fecimus, recipimus) hic autem nihil
42 turpe fecit. Et dicebat Jeſu, Memento mei, Domine, quum
43 veneris in regnum tuum. Et dixit ei Jeſus, Amen dico tibi,
44 Hodie mecum eris in Paradiſo. Erat autem jam quaſi hora
ſexta: et tenebræ factæ ſunt ſuper totam terram uſque ad

45 ܠܫܥܬܐ ܠܬܫܥܝܬܐ܆ [1]ܟܕ ܫܡܫܐ ܐܬܚܫܟ܀ ܘܐܨܛܪܝ ܐܦܝ
46 ܬܪܥܐ ܕܗܝܟܠܐ ܡܢ ܡܨܥܬܗ܀ ܘܟܕ ܩܥܐ ܒܩܠܐ ܪܒܐ ܝܫܘܥ
ܐܡܪ. ܐܒܝ ܒܐܝܕܝܟ ܣܐܡ ܐܢܐ ܪܘܚܝ. ܘܟܕ ܗܠܝܢ
47 ܐܡܪ܆ ܢܦܩܬ [1]ܢܦܫܗ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܚܙܐ ܗܘ ܪܒ ܡܐܐ ܠܗܝ
ܡܐ ܕܗܘܬ܆ ܡܫܒܚ ܗܘܐ ܠܐܠܗܐ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܫܪܝܪܐܝܬ
48 ܒܪܢܫܐ ܗܢܐ ܙܕܝܩܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ܀ ܘܟܠܗܘܢ ܟܢ̈ܫܐ ܗܢܘܢ
ܕܐܬܟܢܫܘ ܥܠ *ܚܙܬܐ ܗܕܐ܆ ܟܕ ܚܙܝܢ ܗܘܘ ܗܠܝܢ ܕܗܘ̈ܝ܆ ܟܕ
49 ܡܚܝܢ ܚܕ̈ܝܐ ܕܝܠܗܘܢ ܗܦܟܝܢ ܗܘܘ. ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ
ܟܠܗܘܢ ܝܕܘܥܘܗܝ ܡܢ ܪܘܚܩܐ܆ ܘܢܫ̈ܐ ܗܢ̈ܝܢ ܕܐܬܢܩܦ̈ܝ ܗܘ̈ܝ
50 ܠܗ ܡܢ ܓܠܝܠܐ܆ ܟܕ ܚܙ̈ܝܢ ܗܠܝܢ܀ ܘܗܐ ܓܒܪܐ ܕܫܡܗ
ܝܘܣܦ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܒܘܠܘܛܝܣ܆ ܓܒܪܐ ܛܒܐ ܘܙܕܝܩܐ܆
51 ܗܢܐ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܫܠܡ ܠܨܒܝܢܐ ܘܠܡܣܥܪ̈ܢܐ ܕܝܠܗܘܢ܆

* θεωρίαν

horam nonam, † quum ſol obſcuratus eſt. Et fiſſum eſt velamen 45
templi per medium ſuum. Et quum clamaſſet voce magna Jeſus, 46
dixit, Pater mi, in manus tuas depono ſpiritum meum. Et quum
hæc dixiſſet, exivit ſpiritus ejus. Quum autem vidiſſet Centurio 47
id quod factum fuerat, glorificabat Deum, dicens, Vere homo
hic juſtus erat. Et omnes turbæ quæ congregatæ fuerant ad ſpec- 48
taculum hoc, quum viderent ea quæ facta fuerant, percutientes
pectora ſua revertebantur. Stabant autem omnes noti ejus a longe, 49
et mulieres quæ una ſequutæ fuerant eum a Galilæa, videntes hæc.
Et ecce vir, cujus nomen Joſephus, qui erat ſenator, vir bonus 50
et juſtus: Hic non fuerat aſſenſus voluntati et facinoribus eorum, 51

[1] ܟܕ ܫܡܫܐ ܐܬܚܫܟ] In margine MSti (ܟܕ ܫܡܫܐ) ܐܘܒܦ

[1] ܢܦܫܗ] ܪܘܚܐ(ܗ)

† quum ſol obſcuratus eſt] Lectio marg. (quum ſol) Defecit.

ܡܢ ܐܪܝܡܬܐܘܣ ܡܕܝܢܬܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܗܘ ܕܐܦ ܡܣܟܐ ܗܘܐ
52 ܐܦ ܗܘ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܗܢܐ ܟܕ ܩܪܒ ܠܦܝܠܛܘܣ.
53 ܫܐܠ ܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ ܀ ܘܟܕ ܐܚܬܗ. ܟܪܟܗ ܒܣܕܘܢܐ.
ܘܣܡܗ ܒܩܒܪܐ ܦܣܝܠܐ. ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܗܘܐ ܐܢܫ ܗܫ
54 ܒܟܠܠ ܕܣܝܡ ܀ ܘܝܘܡܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܥܪܘܒܬܐ ‒ ܘܫܒܬܐ
55 ܢܓܗܐ ܗܘܐ. ܟܕ ܢܩܦܝ ܕܝܢ ܢܫ̈ܐ: ܗܢܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܝܢ
ܗܘ̈ܝ ¹ ܕܐܬܝ̈ ܥܡܗ ܡܢ ܓܠܝܠܐ: ܚܙ̈ܝܝܗ ܠܩܒܪܐ ܘܐܝܟ
56 ܕܐܬܬܣܝܡ ܦܓܪܗ ܕܝܠܗ ܀ ܟܕ ܗܦܟ̈ܝ ܕܝܢ ܛܝܒ̈ܝ *ܗܪܘܡܛܐ
1 ܘܡܘܪܘܢ. ܘܒܫܒܬܐ ܡܢ ܫܠܝ̈ ܗܘܝ ܐܝܟ ܦܘܩܕܢܐ ܀ ܒܚܕ
ܕܝܢ ܕܫܒ̈ܐ ܒܨܦܪܐ ܥܡܝܩܐ: ܐܬܝ̈ ܠܘܬ ܩܒܪܐ. ܟܕ ܐܝܬܝ̈
2 ܗܪܘܡܛܐ ܗܠܝܢ ܕܛܝܒ̈ ܗܘ̈ܝ. ܘܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܥܡܗܝܢ. ܐܫܟܚ̈ܝ
3 ܕܝܢ ܠܟܐܦܐ ܕܡܥܓܠܐ ܡܢ ܗܘ ܩܒܪܐ. ܘܟܕ ܥ̈ܠܝ: ܠܐ

* ἀρώματα καὶ μύρα

CAP. XXIV.

ex Arimathea civitate Judæorum, qui etiam expectabat et ipſe
52 regnum Dei. Hic quum acceſſiſſet ad Pilatum, petiit corpus
53 Jeſu. Et quum detraxiſſet ipſum, involvit illud ſindone, et poſuit
illud in ſepulchro exciſo, ubi non fuerat quiſquam omnino poſitus.
54 55 Et dies erat Paraſceues: ‒ et ✓ ſabbathum illuceſcebat. Quum
ſequutæ eſſent autem mulieres, quæ † venerant cum eo ex Galilæa,
viderunt ſepulchrum, et quomodo poſitum eſſet corpus ejus.
56 Quum reverſæ eſſent autem, paraverunt aromata, et unguenta: et
1 ſabbatho quidem quieverunt, ſecundum mandatum. Uno autem
Sabbathorum, diluculo profundo, venerunt ad ſepulchrum, ferentes
2 aromata qnæ paraverant: et aliæ cum iis. Invenerunt autem la-
3 pidem devolutum a ſepulchro. Et quum ingreſſæ eſſent, non

CAP. XXIV.

1 ܕܐܬܝ̈] In margine MSti ܕܣܠܩ̈ܝ

† venerant] Lectio marg. Aſcenderant.

ܐܫܟ̈ܚܘܗܝ ܠܦܓܪܗ ܕܡܪܝܐ ܝܫܘܥ. ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܡܬܦܩܥܢ 4
ܗܘ̈ܝ ܡܛܠ ܗܕܐ܂ ܘܗܐ ܓܒܪ̈ܐ ܬܪܝܢ ܩܡܘ ܠܘܬܗܝܢ
ܒܠܒܘ̈ܫܐ ܕܡܒܪܩܝܢ܀ ܟܕ ܒܕܚܠܬܐ ܕܝܢ ܗܘ̈ܝ܆ ¹ܘܡܬܟ̈ܦܢܝܢ 5
ܗܘ̈ܝ ܦܪ̈ܨܘܦܝܗܝܢ ܠܐܪܥܐ܇ ܐܡܪܘ ܠܘܬܗܝܢ. ܡܢܐ ܒܥ̈ܝܢ
ܐܢ̈ܬܝܢ ܠܚܝܐ ܥܡ ܡܝ̈ܬܐ. ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܪܟܐ. ܐܠܐ ܩܡ ܠܗ. 6
ܐܬܕܟ̈ܪܝܢ ܐܝܟܢܐ ܕܡܠܠ ܥܡܟܝܢ ܟܕ ܥܕܟܝܠ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
ܒܓܠܝܠܐ܃ ܟܕ ܐܡܪ܇ ²ܕܙܕܩ ܠܗ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܠܡܫܬܠܡܘ 7
ܒܐܝ̈ܕܝܐ ܕܒܢ̈ܝܢܫܐ ܚܛ̈ܝܐ܂ ܘܠܡܙܕܩܦܘ܆ ܘܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ
ܠܡܩܡ. ܘܐܬܕ̈ܟܪܝ ܠܡ̈ܠܐ ܕܝܠܗ܀ ܘܟܕ ܗܦ̈ܟܝ ܡܢ ܩܒܪܐ܇ 9 8
ܐܘܕܥ̈ܝ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܠܚܕܥܣܪ܇ ܘܠܟܠܗܘܢ ܗ̈ܢܘܢ
ܕܫܪܟܐ܀ ※ܐܝܬܝܗܝܢ ܗܘ̈ܝ ܕܝܢ ✓ ܡܪܝܡ ܗܝ ܡܓܕܠܝܬܐ 10
* ιωαννα *ܘܝܘ̈ܚܢܐ ܘܡܪܝܡ ܗܝ ܕܝܥܩܘܒ ܘܗܠܝܢ ܕܫܪ̈ܟܐ
ܕܥܡܗܝܢ. ※ܗܢܝܢ ✓ ܕܐܡܪ̈ܢ ܗܘ̈ܝ ܠܘܬ ܫܠܝ̈ܚܐ ܗܠܝܢ.

invenerunt corpus Domini Jeſu. Et factum eſt dum dubitarent 4
de hoc, et ecce viri duo ſteterunt juxta eas, in veſtibus fulgentibus.
Quum in metu autem eſſent, et inclinarent facies ſuas in 5
terram, dixerunt ad eas, Quid quæritis viventem cum mortuis?
Non eſt hic, ſed ſurrexit: mementote quomodo loquutus ſit vobis, 6
dum adhuc eſſet in Galilæa: Dicens, † Oportet Filium hominis 7
tradi in manus hominum peccatorum, et crucifigi, et die tertio
reſurgere. Et recordatæ ſunt verborum ejus. Et quum reverſæ 8 9
eſſent a ſepulchro, nunciaverunt hæc omnia undecim, et omnibus
cæteris. ※ Erant autem ✓ Maria Magdalene, et Joanna, et Maria 10
mater Jacobi, et cæteræ cum iis, ※ quæ ✓ dicebant ad Apoſtolos hæc.

1 ܘܡܬܟ̈ܦܢܝܢ] In margine MSti ܘܐܪܟܢܝܢ
2 ܕܙܕܩ ܕܥܬܝܕ ܗܘ
† Oportet Filium] Lectio marg. Futurus eſt (Filius)

11 ܘܐܬܚܙܝܘ ܩܕܡܝܗܘܢ ܐܝܟ ܫܛܝܘܬܐ ܡ̈ܠܐ ܕܝܠܗܝܢ: ܘܠܐ
12 ܡܗܝܡܢܝܢ ܗܘܘ ܠܗܝܢ ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܦܛܪܘܣ ܟܕ ܩܡ ܪܗܛ
ܠܘܬ ܩܒܪܐ. ܘܟܕ ܐܕܝܩ ܚܙܐ ܠܟܬ̈ܢܐ ܕܣܝܡܝܢ
ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ܆ ܘܐܙܠ ܟܕ ܗܘ ܠܘܬܗ ܡܬܕܡܪ܆ ܒܗܘ ܡܕܡ
13 ܕܗܘܐ. ܘܗܐ ܬܪܝܢ ܡܢܗܘܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܕܐܙܠܝܢ ܒܗܘ
ܝܘܡܐ ܠܩܪܝܬܐ ܕܪܚܝܩܐ ܐܣܛܕ̈ܘܬܐ ܫܬܝܢ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ:
14 ܗܝ ܕܫܡܗ *ܥܡܐܘܣ. ܘܗܢܘܢ ܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬ * [illegible]
15 ܚ̈ܕܕܐ: ܥܠ ܟܠܗܝܢ ܕܓܕ̈ܫܝ. ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ
ܘܕܪܫܝܢ ܥܡ ܚ̈ܕܕܐ: ܐܦ ܗܘ ܝܫܘܥ ܟܕ ܩܪܒ ܐܙܠ ܗܘܐ
16 ܥܡܗܘܢ ܀ ܥܝ̈ܢܝܗܘܢ ܕܝܢ ܐܚܝ̈ܕܢ ܗܘ̈ܝ ܕܠܐ ܢܫܬܘܕܥܘܢܝܗܝ.
17 ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬܗܘܢ ܡܢܐ ܐܢܝܢ ܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ. ܗ̇ܠܝܢ
ܕܡܦܣܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܘܬ ܚ̈ܕܕܐ ܟܕ ܡܗܠܟܝܢ ܐܢܬܘܢ
18 ܘܐܝܬܝܟܘܢ ܟܡܝܪ̈ܐ ܀ ܟܕ ܦܢܐ ܕܝܢ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܕܫܡܗ
ܩܠܝܘܦܐ ܐܡܪ ܠܘܬܗ. ܐܢܬ ܒܠܚܘܕܝܟ ܡܬܬܘܬܒ ܐܢܬ

11 Et viſa ſunt ante illos ſicut deliramentum verba eorum: et non
12 credebant iis. Ipſe autem Petrus, quum ſurrexiſſet, cucurrit ad
ſepulchrum; et quum introſpexiſſet, videt lintea poſita ſola: et
13 abiit, apud ſe mirans id quod factum fuerat. Et ecce, duo ex iis
erant euntes illo die in vicum diſtantem ſtadiis ſexaginta ab
14 Hieroſolyma, cui nomen Emaus. Et ipſi loquebantur alii ad
15 alios de iis omnibus quæ evenerant. Et factum eſt dum loquerentur,
et diſputarent alii cum aliis, et ipſe Jeſus, quum acceſ-
16 ſiſſet, ibat cum iis. Oculi eorum autem tenebantur ut non
17 agnoſcerent eum. Dixit autem ad eos, Qui ſunt ſermones hi,
18 quos confertis alii cum aliis ambulantes, et eſtis triſtes? Re-
ſpondens autem unus ex iis, cujus nomen Cleopas, dixit ad eum,
Tu ſolus peregrinaris extra Hieroſolymam, et non noſti illa quæ

ܠܒܪ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ܆ ܘܠܐ ܝܕܥܬ ܗܠܝܢ ܕܗܘܝ ܒܗ
ܒܝܘܡܬܐ ܗܠܝܢ܆ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ 19
ܐܡܪܘ ܠܗ܂ ܗܠܝܢ ܕܥܠ ܝܫܘܥ ܗܘ ܢܨܪܝܐ܆ ܗܘ ܕܗܘܐ
ܓܒܪܐ ܢܒܝܐ܆ ܚܝܠܬܢܐ ܒܥܒܕܐ ܘܒܡܠܬܐ܆ ܩܕܡ ܐܠܗܐ
ܘܟܠܗ ܥܡܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܐܫܠܡܘܗܝ ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ ܘܪ̈ܫܢܐ ܕܝܠܢ 20
ܠܕܝܢܐ ܕܡܘܬܐ ܘܙܩܦܘܗܝ܂ ܚܢܢ ܕܝܢ [1]ܡܣܒܪܝܢ ܗܘܝܢ܆ 21
ܕܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܥܬܝܕ ܠܡܦܪܩ ܠܐܝܣܪܝܠ܂ [2]ܐܠܐ ܒܪܡ ܥܡ
ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ܆ ܬܠܬܐ ܝܘܡܐ ܐܝܬ ܠܗ ܝܘܡܢܐ܂ ܡܢ ܟܕ
ܗܠܝܢ ܗܘܝ܂ ܐܠܐ ܐܦ ܢܫܐ ܡܢܢ ܐܬ̈ܡܗܝ ܠܢ܂ [3]ܕܗܘܝ 22
ܒܨܦܪܐ ܠܘܬ ܩܒܪܐ܆ ܘܟܕ ܠܐ ܐܫܟ̈ܚܝ ܦܓܪܐ ܕܝܠܗ܆ ܐܬ̈ܝ 23
ܟܕ ܐܡ̈ܪܢ ܕܐܦ ܚܙܘܐ ܕܡܠܐܟ̈ܐ ܚܙ̈ܝ ※ܬܡܢ ↙܂ ܗܢܘܢ ܕܐܡܪܝܢ

facta ſunt in ea diebus his? Et dixit iis, Quæ? Ipſi autem dix- 19
erunt ei, Quæ de Jeſu Nazareno, qui fuit vir propheta, potens
in opere et verbo coram Deo et omni populo. Quomodo tradide- 20
runt eum principes Sacerdotum, et primores noſtri in damnatio-
nem mortis, et crucifixerunt eum. Nos autem ſperabamus, quod 21
ipſe eſſet redempturus Iſraelem. † Sed cum his omnibus, tertius
dies eſt hodie, ex quo hæc facta ſunt. Sed et mulieres quædam 22
ex nobis attonitos reddiderunt nos, ‡ quæ fuerunt diluculo ad ſepul-
chrum. Et quum non inveniſſent corpus ejus, venerunt, dicen- 23
tes, quod etiam viſionem angelorum vidiſſent ※ ibi ↙, qui dicunt

---

1 ܡܣܒܪܝܢ] In margine MSti ܡܢ ܣܒܪܐ܂ ܘܟܠܗ
ܡܢ ܡܣܒܪܢܘܬܐ

2 ܐܠܐ ܒܪܡ] ܐܦ (ܐܠܐ)

3 ܕܗܘܝ] ܕܐܙ̈ܠܝ

† Sed] Lectio marg. (Sed) Et.

‡ quæ fuerunt] Quæ profectæ ſunt.

24 ܕܚܝ ܗܘ. ܘܐܙܠܘ ܐ̈ܢܫܝܢ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܥܡܢ ܠܘܬ ܩܒܪܐ.
ܘܐܫܟܚܘ ܗܟܢܐ ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܦ ܢܫ̈ܐ ܐܡܪ̈ܝܢ. ܠܗ ܕܝܢ
25 ܠܐ ܚܙܘ. ܘܗܘ ܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ. *ܐܘ ܕܠܐ ܗܘܢܐ ܘܝܩܝܪܝ * ὦ
ܒܠܒܐ ܠܡܗܝܡܢܘ: ܒܟܠܗܝܢ ܗܢܝܢ ܕܡܠܠܘ ܢܒ̈ܝܐ:
26 ܠܘ ܗܠܝܢ ܙܕܩ ܗܘܐ ܕܢܚܫ ܡܫܝܚܐ. ܘܕܢܥܘܠ
27 ܠܫܘܒܚܗ ܕܝܠܗ: ܘܟܕ ܫܪܝ ܡܢ ܡܘܫܐ ܘܡܢ ܟܠܗܘܢ
ܢܒ̈ܝܐ: ܡܦܫܩ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܟܠܗܘܢ ܟܬܒ̈ܐ ܗܠܝܢ
28 ܕܡܛܠܬܗ: ܘܩܪܒܘ ܠܩܘܪܝܬܐ ܠܗܝ ܕܐܙܠܝܢ ܗܘܘ: ܘܗܘ
29 ܡܚܘܐ ܗܘܐ ܕܠܪܘܚܩܐ ܐܙܠ ܗܘܐ. ܘܡܥܨܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܟܕ
ܐܡܪܝܢ: ܩܘܐ ܥܡܢ. ܡܛܠ ܕܗܫܐ✓ ܠܘܬ ܪܡܫܐ ܐܝܬܘܗܝ:
30 ܘܪܟܢ ܠܗ ܝܘܡܐ. ܘܥܠ ܠܡܩܘܘ ܥܡܗܘܢ: ܘܗܘܐ ܕܟܕ
ܐܣܬܡܟ. ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ. ܢܣܒ ܠܚܡܐ: ܒܪܟ ܘܩܨܐ ܘܝܗܒ
31 ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܕܝܠܗܘܢ ܕܝܢ ܐܬܦܬܚ ܥܝ̈ܢܝܗܘܢ ܘܐܫܬܘܕܥܘܗܝ.
32 ܘܗܘ *ܠܐ ܡܬܚܙܝܢܐ *ܗܘܐ ܡܢܗܘܢ. ܘܐܡܪܘ ܠܘܬ ܚܕ̈ܕܐ. ܠܐ * ἄφαντος * ἐγένετο

24 quod vivus eſt. Et abierunt quidam ex illis qui nobiſcum *erant*
ad ſepulchrum, et invenerunt ita ſicut et mulieres dixerant: ip-
25 ſum autem non viderunt. Et ipſe dixit ad eos, O ſtulti, et graves
26 corde ad credendum omnibus quæ loquuti ſunt prophetæ. Nonne
27 hæc oportebat pati Chriſtum, et intrare in gloriam ſuam? Et
incipiens a Moſe et ab omnibus prophetis, interpretabatur iis in
28 omnibus ſcripturis quæ de ipſo *erant*. Et appropinquaverunt vico
29 quo ibant: et ipſe monſtravit ſe procul proficiſci. Et obſtiterunt
ei, dicentes, Mane nobiſcum, quia ⁻ nunc ✓ ad veſperam eſt, et
30 inclinavit dies. Et intravit ad manendum cum iis. Et factum
eſt quum diſcumberet cum iis, accepit panem, *et* benedixit, et
31 fregit, et dedit iis. Eorum autem aperti ſunt oculi, et agnove-
32 runt eum: et ipſe inviſibilis factus eſt iis. Et dixerunt alii ad

* καιομένη

ܗܘܐ ܠܒܢ ܝܩܝܕܐ ܗܘܐ* ܒܢ܂ ܟܕ ܡܡܠܠ ܗܘܐ
33 ܠܢ ܒܐܘܪܚܐ܂ ܘܟܕ ܡܦܬܚ ܗܘܐ ܠܢ ܟܬܒܐ܂ ܘܟܕ
ܩܡܘ ܒܗ̇ ܒܫܥܬܐ ܗܦܟܘ ܠܐܘܪܫܠܡ܀ ܘܐܫܟܚܘ ܠܗܘܢ
34 ܠܚܕܥܣܪ ܕܟܢܝܫܝܢ ܘܠܗܠܝܢ ܕܥܡܗܘܢ܂ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂ ܕܩܡ
35 ܡܪܢ ܫܪܝܪܐܝܬ ܘܐܬܚܙܝ ܠܫܡܥܘܢ܂ ܐܦ ܗܢܘܢ ܡܫܬܥܝܢ
ܗܘܘ ܗܠܝܢ ܕܒܐܘܪܚܐ܂ ܘܐܝܟ ܕܐܬܝܕܥ ܠܗܘܢ ܒܩܨܝܐ
36 ܕܠܚܡܐ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ܂ ܗܘ ܝܫܘܥ
ܩܡ ܒܡܨܥܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܫܠܡܐ ܠܟܘܢ܂
37 ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ܂ ܟܕ ܬܘܗܘ ܕܝܢ ܘܒܕܚܠܬܐ ܗܘܘ܂
38 ܣܒܪܝܢ ܗܘܘ ܕܪܘܚܐ ܚܙܝܢ܂ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܡܢܐ ܫܓܝ̈ܫܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܘܡܛܠܐ ܡܚܫ̈ܒܬܐ ܣܠ̈ܩܢ ܒܠ̈ܒܘܬܟܘܢ܂
39 ܚܙܘ ܐܝܕ̈ܝ ܕܝܠܝ ܘܪ̈ܓܠܝ܂ ܕܗܘ ܐܢܐ ܐܢܐ܂ ܓܫܘܫܘ⁻ܢܝ✓
ܘܚܙܘ܂ ܕܪܘܚܐ ܒܣܪܐ ܘܓܪ̈ܡܐ ܠܝܬ ܠܗ܂ ܐܝܟ ܡܐ
40 ܕܠܝ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܝܬ܂ ܘܟܕ ܗܕܐ ܐܡܪ ܚܘܝ ܠܗܘܢ

alios, nonne cor noſtrum erat ardens in nobis dum loqueretur
nobis in via, et dum aperiret nobis ſcripturas? 33 Et quum ſurrexiſſent eadem hora, reverſi ſunt Hieroſolymam: et invenerunt
undecim congregatos, et eos qui cum iis *erant*, 34 Dicentes, Surrexit Dominus vere, et conſpectus eſt Simoni. 35 Et ipſi enarrabant quæ *geſta erant* in via, et quomodo agnitus fuiſſet ipſis in
fractione panis. 36 Quum autem ipſi hæc loquerentur, ipſe Jeſus
ſtetit in medio eorum, et dicit iis, Pax vobis: Ego ſum, ne timeatis. 37 Quum conturbati autem et in timore eſſent, putabant
quod ſpiritum viderent. 38 Et dixit iis, Quid turbati eſtis, et quare
cogitationes aſcendunt in corda veſtra? 39 Videte manus meas, et
pedes: quia ipſe ego ſum. Palpate ⁻ me ✓, et videte: quia ſpiritus carnem et oſſa non habet, ſicut me videtis habere. 40 Et quum

41 ܐܝ̈ܕܝܐ ܕܝܠܗ ܘܪ̈ܓܠܐ ܀ ܟܕ ܥܕܟܝܠ ܕܝܢ ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ
ܗܘܘ܇ ܡܢ ܚܕܘܬܐ ܘܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ܇ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܬ
42 ܠܟܘܢ ܡܕܡ ܡܐܟܘܠܬܐ ܗܪܟܐ܇ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܗܒܘ ܠܗ
43 ܡܢܬܐ ܕܢܘܢܐ ܕܡܛܘ̈ܝܐ. ※ ܘܡܢ ܟܘܪܬܐ ܕܕܒܫܐ. ܘܐܟܠ
ܩܕܡܝܗܘܢ. ܟܕ ܕܝܢ ܢܣܒ. ܗܠܝܢ ܕܫܪܟܐ ܝܗܒ
44 ܠܗܘܢ ✓ ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗܘܢ. ܗܠܝܢ ܡ̈ܠܐ ܗ̄ܢܝܢ ܕܡܠܠܬ
ܠܘܬܟܘܢ ܟܕ ܥܕܟܝܠ ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ ܥܡܟܘܢ: ܕܘܠܐ ܕܢܫܬܡ̈ܠܝܢ
ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܟܬ̈ܝܒܢ ܒܢܡܘܣܐ ܕܡܘܫܐ ܘܒܢܒ̈ܝܐ
45 ܘܒܡܙܡܘܪ̈ܐ ܡܛܠܬܝ ܀ ܗܝܕܝܢ ܦܬܚ ܠܗܘܢܐ ܕܝܠܗܘܢ
46 ܠܡܣܬܟܠܘ ܟܬܒ̈ܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܗܟܢܐ ܟܬܝܒ: ܘܗܟܢܐ
ܘܠܐ ܗܘܐ ܕܢܚܫ ܡܫܝܚܐ܇ ܘܢܩܘܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝ̈ܬܐ ܒܝܘܡܐ
47 ܬܠܝܬܝܐ: ܘܢܬܟܪܙ ܒܫܡܗ ܬܝܒܘܬܐ ܘܫܘܒܩܢܐ ܕܚ̈ܛܗܐ
48 ܒܟܠܗܘܢ ܥܡ̈ܡܐ: ܟܕ ܫܪܝܢ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ
49 ܐܝܬܝܟܘܢ ܣܗ̈ܕܐ ܕܗܠܝܢ ܀ ܘܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܠܫܘܘܕܝܐ

41 hæc dixiſſet, oſtendit iis manus ſuas et pedes. Dum adhuc autem non crederent præ gaudio, et mirarentur, dixit iis, Habetis aliquid
42 eſculentum hic? Ipſi autem dederunt ei partem piſcis aſſati ※ et
43 ex favo mellis. Et comedit coram iis. Quum autem accepiſſet,
44 reliquias dedit iis ✓. Dixit autem iis, Hæc *ſunt* verba quæ loquutus ſum ad vos, quum adhuc eſſem vobiſcum, quod oportet impleri omnia quæ ſcripta ſunt in lege Moſis, et in Prophetis, et
45 in Pſalmis de me. Tunc aperuit ſenſum eorum ad intelligendum
46 ſcripturas. Et dixit iis, Ita ſcriptum eſt, et ita oportebat pati
47 Chriſtum, et reſurgere a mortuis die tertio: Et prædicari in nomine ejus reſipiſcentiam, et remiſſionem peccatorum in omnes
48 gentes, incipiens ab Hieroſolyma. Vos autem eſtis teſtes
49 horum. Et ecce ego mittam promiſſum Patris mei in vos: vos

ܕܐܒܝ ܥܠܝܟܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܬܒܘ ܒܡܕܝܢܬܐ
50 ܐܘܪܫܠܡ: ܥܕܡܐ ܕܬܠܒܫܘܢ ܚܝܠܐ ܡܢ ܪܘܡܐ: [1]ܐܦܩ
ܐܢܘܢ ܕܝܢ ܠܒܪ ܥܕܡܐ ܠܒܝܬ ܥܢܝܐ: ܘܟܕ ܐܪܝܡ ܐܝܕܘܗܝ
51 ܒܪܟ ܐܢܘܢ܀ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܗܘ ܡܒܪܟ ܠܗܘܢ: ܐܬܦܪܫ
52 ܡܢܗܘܢ ܘܡܣܬܠܩ ܗܘܐ ܠܫܡܝܐ. ܘܗܢܘܢ ܟܕ ܣܓܕܘ
53 ܠܗ: ܗܦܟܘ ܠܐܘܪܫܠܡ ܥܡ ܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ. ܘܐܝܬܝܗܘܢ
ܗܘܘ ܒܟܠܙܒܢ ܒܗܝܟܠܐ: ܟܕ ܡܫܒܚܝܢ ܘܡܒܪܟܝܢ
ܠܐܠܗܐ. ܐܡܝܢ܀

ܫܠܡ ܐܘܐܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܠܘܩܐ ܕܡܠܠ ܝܘܢܐܝܬ܀

autem ſedete in urbe Hieroſolyma, donec induamini virtute ex alto. 50 Eduxit eos autem foras uſque ad Bethaniam: et quum ſuſtuliſſet manus ſuas, benedixit iis. 51 Et factum eſt, dum ipſe benediceret iis, ſeparatus eſt ab iis, et ferebatur in cœlum. 52 Et ipſi quum adoraſſent eum, reverſi ſunt Hieroſolymam cum gaudio magno. 53 Et erant omni tempore in templo, laudantes, et benedicentes Deo. Amen.

[1] ܐܦܩ] In margine MSti ܐܒܠ

Finitum eſt Evangelium Sanctum Lucæ, quod loquutus eſt Græce.

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܝܘܚܢܢ

Cap. I.

ܒܪܫܝܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܠܬܐ. ܘܡܠܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ 1
ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܘܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܠܬܐ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ 2
ܗܘܐ ܒܪܫܝܬܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܟܠܗܝܢ ܒܐܝܕܗ ܗܘ̈ܝ. 3
ܘܒܠܥܕܘܗ̈ܝ: ܗܘܬ ܐܦܠܐ ܚܕܐ: ܗܝ ܕܗܘܬ. ܒܗ [1]ܚܝ̈ܐ 4
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ. ܘܚܝ̈ܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܢܘܗܪܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ:
ܘܢܘܗܪܐ ܒܚܫܘܟܐ ܡܢܗܪ: ܘܚܫܘܟܐ ܠܗ ܠܐ ܐܕܪܟܗ܀ 5
ܗܘܐ ܒܪܢܫܐ ܕܐܫܬܕܪ ܡܢ ܐܠܗܐ: ܫܡܐ ܠܗ ܝܘܚܢܢ. 6
ܗܢܐ ܐܬܐ ܠܣܗܕܘܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܣܗܕ ܥܠ ܢܘܗܪܐ. ܐܝܟܢܐ 7
ܕܟܠܗܘܢ ܢܗܝܡܢܘܢ ܒܐܝܕܗ. ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܗܘ ܢܘܗܪܐ. 8

EVANGELIUM SANCTUM JOHANNIS.

Cap. I.

1 IN principio erat Sermo, et Sermo erat apud Deum, et Deus erat
2 3 Sermo. Hic erat in principio apud Deum. Omnia per ipſum facta
ſunt, et ſine ipſo factum eſt ne unum quidem quod factum eſt.
4 5 In ipſo vita erat, et vita erat lux hominum. Et lux in tenebris
6 lucet, et tenebræ eam non comprehenderunt. Fuit homo, qui
7 miſſus eſt a Deo, nomen ei Johannes. Hic venit in teſtimonium,
8 ut teſtaretur de Luce, ut omnes crederent per eum. Non erat

[1] ܚܝ̈ܐ] In margine MSti ܚܝ̈ܐ ܚܕܝܐܝܬ ζωη
ܣܓܝܐܝܬ ζωας

9 ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܢܣܗܕ ܡܛܠ ܢܘܗܪܐ܀ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܢܘܗܪܐ ܗܘ
10 ܫܪܝܪܐ. ܗܘ ܕܡܢܗܪ ܠܟܠ ܒܪܢܫܐ ܕܐܬܐ ܠܥܠܡܐ. ܒܥܠܡܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ܇ ܘܥܠܡܐ ܒܐܝܕܗ ܗܘܐ܇ ܘܥܠܡܐ ܠܗ ܠܐ ܝܕܥ܀
12 11 ܠܕܝܠܗ ܐܬܐ. ܘܗܢܘܢ ܕܝܠܗ ܠܐ ܩܒܠܘܗܝ܇ ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܕܩܒܠܘܗܝ܇ ܝܗܒ ܠܗܘܢ ܫܘܠܛܢܐ ܕܒܢܝܐ ܕܐܠܗܐ ܢܗܘܘܢ܇
13 ܠܗܢܘܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܫܡܐ ܕܝܠܗ. ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܡܢ ܕܡܐ܇
ܘܠܐ ܡܢ ܨܒܝܢܐ ܕܒܣܪܐ܇ ܘܠܐ ܡܢ ܨܒܝܢܐ ܕܓܒܪܐ܇ ܐܠܐ ܡܢ
14 ܐܠܗܐ ܐܬܝܠܕܘ܀ ܘܗܘ ܡܠܬܐ ܒܣܪܐ ܗܘܐ ܘܐܓܢ ܒܢ. ܘܚܙܝܢ
ܠܫܘܒܚܗ ܕܝܠܗ܇ ܫܘܒܚܐ ܐܝܟ ܕܝܚܝܕܝܐ ܕܡܢ ܐܒܐ܇ ܕܡܠܐ
15 ܡܢ ܛܝܒܘܬܐ ܘܫܪܪܐ܀ ܝܘܚܢܢ ܣܗܕ ܡܛܠܬܗ ܘܩܥܐ ܟܕ
ܐܡܪ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܐܡܪܬ. ܗܘ ܕܒܬܪܝ ܐܬܐ ܡܢ
16 ܩܕܡܝ ܗܘܐ܇ ܡܛܠ ܕܩܕܡܝܐ ܡܢܝ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ. ܘܡܢ
ܡܘܠܝܐ ܕܝܠܗ ܚܢܢ ܟܠܢ ܢܣܒܢ ܘܛܝܒܘܬܐ ܚܠܦ ܛܝܒܘܬܐ.
17 ܡܛܠ ܕܢܡܘܣܐ ܒܝܕ ܡܘܫܐ ܐܬܝܗܒ. ܛܝܒܘܬܐ # ܕܝܢ ✓ ܘܫܪܪܐ

ipſe Lux, ſed ut teſtaretur de Luce. Erat *Is* Lux vera, quæ il- 9
luminat omnem hominem venientem in mundum. In mundo 10
erat, et mundus per eum factus eſt, et mundus eum non cognovit.
Ad ſua venit, et ſui non receperunt eum. Qui autem receperunt 11 12
eum, dedit iis poteſtatem ut filii Dei fierent, iis qui credunt in
nomen ejus: Qui non ex ſanguine, neque ex voluntate carnis, 13
neque ex voluntate viri, ſed ex Deo geniti ſunt. Et Sermo caro 14
factus eſt, et habitavit inter nos, (et vidimus gloriam ejus, glori-
am quaſi unigeniti qui a Patre) plenus gratiæ et veritatis. Jo- 15
hannes teſtatus eſt de eo, et clamavit, dicens, Hic eſt ille quem
dixi, Qui poſt me venit, ante me fuit: quia prior me erat. Et 16
ex plenitudine ejus nos omnes accepimus, et gratiam pro gratia:
Quia Lex per Moſen data eſt, gratia # autem ✓ et veritas per 17

18 ܒܝܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܗܘܐ ܀ ܠܐܠܗܐ ܠܐ ܐܢܫ ܚܙܐ ܡܡܬܘܡ.
[1] ܝܚܝܕܝܐ ܒܪܐ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܒܥܘܒܐ ܕܐܒܐ ܗܘ ܐܫܬܥܝ ܀
19 ܘܗܕܐ ܐܝܬܝܗ ܣܗܕܘܬܐ ܕܝܘܚܢܢ܆ ܟܕ ܫܕܪܘ ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܡܢ
ܐܘܪܫܠܡ ܟܗ̈ܢܐ ܘܠܘ̈ܝܐ ܠܘܬܗ ܕܢܫܐܠܘܢܝܗܝ. ܐܢܬ ܡܢܘ
20 ܐܝܬܝܟ. ܘܐܘܕܝ ܘܠܐ ܟܦܪ. ܘܐܘܕܝ ܕܠܐ ܐܝܬܝ ܐܢܐ ܗܘ ܡܫܝܚܐ.
21 ܘܫܐܠܘܗܝ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ. ܐܠܝܐ ܐܝܬܝܟ ܐܢܬ. ܘܐܡܪ ܠܐ
22 ܐܝܬܝ. ܗܘ ܢܒܝܐ ܐܝܬܝܟ ܐܢܬ. ܘܦܢܝ ܠܐ. ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ
ܠܗ. ܡܢܘ ܐܝܬܝܟ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܦܘܩܪܝܣܝܣ ܢܬܠ ܠܡܫܕܪܢܝܢ
23 ܕܫܕܪܘ ܠܢ ܀ ܡܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ ܥܠ ܢܦܫܟ. ܘܐܡܪ. ܐܢܐ
ܩܠܐ ܗܘ ܕܩܪܐ ܒܡܕܒܪܐ܆ ܬܪܨܘ ܐܘܪܚܗ ܕܡܪܝܐ܆ ܐܝܟܢܐ
24 ܕܐܡܪ ܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ ܀ ܘܗܢܘܢ ܕܐܫܬܕܪܘ܆ ܐܝܬܝܗܘܢ
25 ܗܘܘ ܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ. ܘܫܐܠܘܗܝ ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ
ܡܥܡܕ ܐܢܬ܆ ܐܢ ܐܢܬ ܠܐ ܐܝܬܝܟ ܗܘ ܡܫܝܚܐ܆ ܘܠܐ ܐܠܝܐ܆

18 Jeſum Chriſtum fuit. Deum nemo vidit unquam: † unigenitus
19 Filius qui eſt in ſinu patris, ipſe enarravit. Et hoc eſt teſtimonium Johannis, quando miſerunt Judæi ab Hieroſolyma Sacerdotes
20 et Levitas ad eum, ut interrogarent eum, Tu quis es? Et confeſſus eſt, et non negavit: et confeſſus eſt, Non ſum ego Chriſtus.
21 Et interrogaverunt eum, Quid igitur? Elias es tu? et dicit, Non
22 ſum. Ille propheta es tu? et reſpondit, Non. Dixerunt igitur ei, Quis es? ut reſponſum demus iis qui miſerunt nos: quid
23 dicis tu de teipſo? Et dixit, Ego *ſum* vox clamantis in deſerto,
24 Dirigite viam Domini, ſicut dixit Eſaias propheta. Et illi qui
25 miſſi fuerant, erant ex Phariſæis. Et interrogaverunt eum, et dixerunt ei, Quid ergo baptizas, ſi tu non es Chriſtus, neque

1 ܝܚܝܕܝܐ ܒܪܐ In margine MSti (ܝܚܝܕܝܐ) ܐܠܗܐ
† unigenitus Filius] Lectio marg. (unigenitus) Deus.

ܘܠܐ ܗܘ ܢܒܝܐ܀ ܥܢܐ ܠܗܘܢ ܝܘܚܢܢ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܐܢܐ 26
ܡܥܡܕ ܐܢܐ ※ ܠܟܘܢ ↙ ܒܡܝܐ܆ ܒܡܨܥܬܐ ܕܝܢ ܕܝܠܟܘܢ ܩܐܡ܆
ܠܗܘ ܕܐܢܬܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܒܬܪܝ 27
ܐܬܐ܆ ܗܘ ܕܩܕܡܝ ܗܘܐ܆ ܗܘ ܕܐܢܐ ܠܐ ܐܝܬܝ ܫܘܐ܆
ܕܐܫܪܐ ܥܪܩܬܐ ܕܡܣܐܢܗ܀ ܗܠܝܢ ܕܝܢ [1] ܒܒܝܬ ܥܢܝܐ 28
ܗܘܝ ܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ܆ ܐܝܟܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܝܘܚܢܢ ܕܡܥܡܕ܀
ܠܝܘܡܐ ܕܝܢ ܕܒܬܪܗ܆ ܚܙܐ ܠܝܫܘܥ ܕܐܬܐ ܠܘܬܗ ܘܐܡܪ. ܗܐ 29
ܐܡܪܗ ܕܐܠܗܐ܆ ܗܘ ܕܫܩܠ ܠܚܛܝܬܗ ܕܥܠܡܐ܀ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ 30
ܗܘ ܕܥܠܘܗܝ ܐܢܐ ܐܡܪܬ. ܕܒܬܪܝ ܐܬܐ ܓܒܪܐ܆ ܗܘ ܕܩܕܡܝ
ܩܕܡܝ ܗܘܐ. ܡܛܠ ܕܩܕܡܝܐ ܡܢܝ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ܆ ܘܐܢܐ ܠܐ 31
ܝܕܥ ܗܘܝܬ ܠܗ. ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܓܠܐ ܠܐܝܣܪܐܝܠ܆ ܡܛܠ ܗܕܐ
ܐܬܝܬ ܐܢܐ ܒܡܝܐ ܡܥܡܕ ܐܢܐ܀ ܘܐܣܗܕ ܝܘܚܢܢ ܟܕ ܐܡܪ܆ 32

Elias, neque ille propheta? Reſpondit iis Johannes, dicens, 26
Ego baptizo ※ vos ↙ aqua: in medio autem veſtrum ſtat quem
vos non noſtis. Ille eſt qui poſt me venit, qui ante me fuit: 27
cujus ego non ſum dignus ut ſolvam corrigiam calceamenti. Hæc 28
quidem † in Bethania facta ſunt trans Jordanem, ubi erat Johannes baptizans. Die autem craſtino vidit Jeſum venientem ad ſe, 29
et dicit, Ecce Agnus Dei, qui tollit peccatum mundi. Hic eſt 30
ille de quo ego dixi, quod poſt me venit vir, qui ante me fuit:
quia prior me erat. Et ego non noveram eum; ſed ut mani- 31
feſtaretur Iſraeli, propter hoc veni ego aqua baptizans. Et te- 32
ſtatus eſt Johannes, dicens, Vidi Spiritum deſcendentem tanquam

---

[1] ܒܒܝܬ ܥܢܝܐ] In margine MSti ܒܪܒܐ—ܐܪܐܒܐ
ἐν Βηαραβα
ἐν Βηανια

† in Bethania] *Vide Notas.*

ܕܚܙܝܬ ܠܪܘܚܐ ܕܢܚܬܐ ܐܝܟ ܝܘܢܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܘܩܘܐ ܥܠܘܗܝ܀
33 ܘܐܢܐ ܠܐ ܝܕܥ ܗܘܝܬ ܠܗ܂ ܐܠܐ ܗܘ ܕܫܕܪܢܝ ܠܡܥܡܕܘ ܒܡܝܐ
ܗܘ ܐܡܪ ܠܝ܆ ܕܥܠ ܗܘ ܕܚܙܐ ܐܢܬ ܠܪܘܚܐ ܕܢܚܬܐ ܘܡܩܘܝܐ
34 ܥܠܘܗܝ܆ ܗܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܡܥܡܕ ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ܂ ܘܐܢܐ
35 ܚܙܝܬ ܘܐܣܗܕܬ܆ ܕܗܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ܀ ܒܝܘܡܐ
ܕܒܬܪܗ ܬܘܒ܆ ܩܐܡ ܗܘܐ ܝܘܚܢܢ ܘܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܬܪܝܢ܂
36 ܘܟܕ ܚܪ ܒܝܫܘܥ ܕܡܗܠܟ ܐܡܪ܆ ܗܐ ܐܡܪܗ ܕܐܠܗܐ܂
37 ܘܫܡܥܘܗܝ ܗܢܘܢ ܬܪܝܢ ܬܠܡܝܕܐ܂ ܟܕ ܡܡܠܠ ܘܢܩܦܘܗܝ
38 ܠܝܫܘܥ܂ ܟܕ ܐܬܦܢܝ ܕܝܢ ܗܘ ܝܫܘܥ ܘܚܙܐ ܐܢܘܢ ܕܢܩܦܝܢ ܠܗ܂
39 ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܡܢܐ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܠܗ܂
ܪܒܝ܆ ¹ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܡܢ ܡܬܦܫܩ ܡܠܦܢܐ܆ ܐܝܟܐ ܡܩܘܐ
40 ܐܢܬ܂ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܬܘ ܘܬܚܙܘܢ܆ ²ܘܐܬܘ ܘܚܙܘ ܐܝܟܐ

33 columbam e cœlo, et manſit ſuper eum. Et ego non noveram eum, ſed is qui miſit me ad baptizandum aqua, ille dixit mihi, Super quem videris Spiritum deſcendentem, et manentem ſuper
34 eum, hic eſt qui baptizat Spiritu ſancto. Et ego vidi, et teſtatus
35 ſum, quod hic eſt Filius Dei. Die craſtino iterum ſtabat Johan-
36 nes, et ex diſcipulis ejus duo: Et quum intuitus eſſet Jeſum am-
37 bulantem, dicit, Ecce Agnus Dei. Et audiverunt eum duo diſ-
38 cipuli loquentem, et ſequuti ſunt Jeſum. Quum converſus eſſet
39 autem Jeſus, et vidiſſet eos ſequentes ſe, dicit iis, Quid quæritis? Ipſi autem dixerunt ei, Rabi, († quod dicitur, interpretatum, Ma-
40 giſter) ubi maneş? Dicit iis, Venite, et videbitis. ‡ Et venerunt

---

1 ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ] In margine MSti (ܗܘ) ܕܐܝܬܘܗܝ

2 ܘܐܬܘ] (ܐܬܘ) ܗܟܝܠ

† quod dicitur] Lectio marg. (quod) Eſt.

‡ et venerunt] (venerunt) Igitur.

ܡܩܘܐ܆ ܘܠܘܬܗ ܩܘܝܘ ܝܘܡܐ ܗܘ. ܫܥܬܐ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗ̇
41 ܗܘܬ܆ ܐܝܟ ܕܥܣܪܝܬܐ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ # ܕܝܢ ✓ ܐܢܕܪܐܘܣ
ܗܘ ܐܚܘܗܝ ܕܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ. ܚܕ ܡܢ ܗܠܝܢ ܬܪܝܢ
42 ܕܫܡܥܘ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܘܢܩܦܘ ܠܗ܀ ܡܫܟܚ ܗܢܐ ܩܕܡܝܬ
* τὸν μεσσίαν ܠܐܚܐ ܕܝܠܗ ܫܡܥܘܢ܆ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܫܟܚܢܝܗܝ *ܠܡܫܝܚܐ
43 ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܕܡܬܦܫܩ ܡܫܝܚܐ. ܘܐܝܬܝܗ ܠܘܬ ܝܫܘܥ.
ܟܕ # ܕܝܢ ✓ ܚܪ ܒܗ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܐܡܪ. ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܫܡܥܘܢ
* κηφᾶς ܒܪܗ ܕܝܘܢܐ܆ ܐܢܬ ܬܬܩܪܐ *ܟܐܦܐ. ܗܘ ܕܡܬܦܫܩ ܦܛܪܘܣ܀
44 ܠܝܘܡܐ ܕܠܡܚܪ܆ ܨܒܐ ܠܡܦܩ ܠܓܠܝܠܐ܆ ܘܡܫܟܚ
45 ܠܦܝܠܝܦܘܣ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܩܦ ܠܝ. ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܕܝܢ ܦܝܠܝܦܘܣ ܡܢ ¹ܒܝܬ ܨܝܕܐ܆ ܡܢ ܡܕܝܢܬܗ
46 ܕܐܢܕܪܐܘܣ ܘܕܦܛܪܘܣ. ܡܫܟܚ ܦܝܠܝܦܘܣ ܠܢܬܢܐܝܠ܆
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܠܗܘ ܕܟܬܒ ܡܘܫܐ ܒܢܡܘܣܐ ܘܢܒܝ̈ܐ܆ ܐܫܟܚܢ

et viderunt ubi maneret: et apud eum manſerunt die illo. Hora
autem erat quaſi decima. Erat # autem ✓ Andreas, frater Simonis 41
Petri, unus ex duobus qui audiverant a Johanne, et ſequuti fuerant eum. Invenit hic primum fratrem ſuum Simonem, et dicit 42
ei, Invenimus Meſſiam, quod eſt interpretatum, Chriſtus. Et 43
adduxit eum ad Jeſum. Quum # autem ✓ intuitus eſſet eum Jeſus, dixit, Tu es Simon filius Jonæ: tu vocaberis Cephas, quod
exponitur, Petrus. Die craſtino voluit exire in Galilæam; et 44
invenit Philippum, et dicit ei Jeſus, Sequere me. Erat autem 45
Philippus ex Bethſaida, ex civitate Andreæ et Petri. Invenit 46
Philippus Nathanaelem, et dicit ei, Quem ſcripſit Moſes in Lege,
et Prophetæ, invenimus; Jeſum filium Joſephi, qui *eſt* ex

1 ܒܝܬ ܨܝܕܐ] In margine MSti (ܒܝܬ) ܨܝܕܐ

47 ܠܝܫܘܥ ܒܪܗ ܕܝܘܣܦ ܗܘ ܕܡܢ ܢܨܪܬ. ܘܐܡܪ ܠܗ
ܢܬܢܐܝܠ. ܡܢ ܢܨܪܬ ܡܨܐ ܡܕܡ ܛܒܐ ܠܡܗܘܐ. ܐܡܪ
48 ܠܗ ܦܝܠܝܦܘܣ ܬܐ ܘܚܙܝ. ⸆ܘܚܙܝܗܝ ܝܫܘܥ
ܠܢܬܢܐܝܠ ܟܕ ܐܬܐ ܠܘܬܗ ܘܐܡܪ ܡܛܠܬܗ. ܗܐ ܫܪܝܪܐܝܬ
49 ܐܝܣܪܝܠܝܐ. ܒܗܘ ܕܢܟܠܐ ܠܐ ܐܝܬ. ܐܡܪ ܠܗ ܢܬܢܐܝܠ.
ܡܢ ܐܝܟܐ ܠܝ ܝܕܥ ܐܢܬ. ܥܢܐ ܗܘ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܩܕܡ
ܕܢܩܪܐ ܠܟ ܦܝܠܝܦܘܣ ܟܕ ܐܝܬܝܟ ܬܚܝܬ ܬܐܢܬܐ ܚܙܝܬܟ.
50 ܥܢܐ ܢܬܢܐܝܠ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܪܒܝ. ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܗܘ ܒܪܗ
51 ܕܐܠܗܐ. ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܥܢܐ ܝܫܘܥ
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܛܠ ܕܐܡܪܬ ܠܟ ܕܚܙܝܬܟ ܬܚܝܬ ܬܐܢܬܐ ܡܗܝܡܢܬ
52 ܐܢܬ. ܪܘܪܒܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܬܚܙܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܡܢ ܗܫܐ ܬܚܙܘܢ ܠܫܡܝܐ ܟܕ ܦܬܝܚܝܢ. ܘܡܠܐܟܘܗܝ
1 ܕܐܠܗܐ ܟܕ ܣܠܩܝܢ ܘܢܚܬܝܢ [1]ܠܘܬ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ܀ ܘܒܝܘܡܐ CAP. II.

47 Nazareth. Et dixit ei Nathanael, Ex Nazareth poteſt aliquid
48 boni eſſe? Dicit ei Philippus, Veni, et videbis. ⸆ Et ✓ vidit
Jeſus Nathanaelem venientem ad ſe, et dicit de eo, Ecce vere
49 Iſraelita in quo dolus non eſt. Dicit ei Nathanael, Unde me
noſti? Reſpondit Jeſus, et dixit ei, Priuſquam vocaret te Phi-
50 lippus, quum eſſes ſub ficu, vidi te. Reſpondit Nathanael, et
51 dicit ei, Rabi, tu es Filius Dei, tu es Rex Iſraelis. Reſpondit
Jeſus, et dixit ei, Quia dixi tibi quod vidi te ſub ficu, credis?
52 majora his videbis. Et dicit ei, Amen amen dico vobis, ab hoc
tempore videbitis cœlum apertum, et angelos Dei aſcendentes et
1 deſcendentes † ad Filium hominis. Et die tertio nuptiæ factæ CAP. II.

---

[1] ܠܘܬ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ] In margine MSti ܥܠ (ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ)

† ad Filium hominis] Lectio marg. Super (Filium hominis)

ܬܠܝܬܝܐ܀ ܡܫܬܘܬܐ ܗܘܬ ¹ ܒܩܛܢܐ ܕܓܠܝܠܐ. ܘܐܝܬܝܗ ܗܘܬ
ܐܡܗ ܕܝܫܘܥ ܬܡܢ. ܐܬܩܪܝ ܕܝܢ ܐܦ ܗܘ ܝܫܘܥ ܘܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ 2
ܠܡܫܬܘܬܐ܀ ܘܟܕ ܚܣܪ ܚܡܪܐ܀ ܐܡܪܬ ܐܡܗ ܕܝܫܘܥ ܠܘܬܗ. 3
ܚܡܪܐ ܠܝܬ ܠܗܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܡܢܐ ܠܝ ܘܠܟܝ 4
ܐܢܬܬܐ. ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܐܬܬ ܫܥܬܐ ܕܝܠܝ. ܐܡܪܬ ܐܡܗ 5
ܠܡܫܡ̈ܫܢܐ. ܡܕܡ ܕܐܢ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܥܒܕܘ. ܐܝܬ ܗ̈ܘܝ ܕܝܢ 6
* ὑδρίαι ܬܡܢ *ܐܓܢ̈ܐ ܕܟܐܦ̈ܐ ܫܬ. ܕܣܝܡܢ ܐܝܟ ܕܬܕܟܝܬܐ
* ἀνὰ μετρητὰς ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ܀ ܕܐܚܝ̈ܕܢ ܡܢ *ܬܪ̈ܬܝܢ ܡܛܪ̈ܬܐ ܐܘ ܠܬܠܬ. ܐܡܪ 7
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܡܠܘ ܐܢܝܢ ܠܐܓܢ̈ܐ ܡܝܐ. ܘܡܠܘ ܐܢܝܢ
* ἀρχιτρικλίνῳ ܥܕܡܐ ܠܥܠ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܠܘ ܗܫܐ ܘܐܝܬܘ *ܠܪܝܫ 8
ܣܡܟܐ. ²ܘܐܝܬܝܘ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܛܥܡ ܗܘ ܪܝܫ ܣܡܟܐ 9

ſunt ✝ in Kana Galilææ: et erat mater Jeſu ibi. Vocatus eſt au- 2
tem et Jeſus, et diſcipuli ejus, ad nuptias. Et quum defeciſſet 3
vinum, dicit mater Jeſu ad eum, Vinum non habent. Et dicit ei 4
Jeſus, Quid mihi et tibi, mulier? nondum venit hora mea.
Dixit mater ejus miniſtris, Quodcunque dixerit vobis, facite. 5
Erant autem ibi Hydriæ lapideæ ſex, poſitæ ſecundum purificati- 6
onem Judæorum, continentes ſingulæ binas amphoras aut ternas.
Dicit iis Jeſus, Implete hydrias aqua. Et impleverunt eas uſque 7
ad ſummum. Et dicit iis, Haurite nunc, et ferte architriclino: 8
‡ et tulerunt. Quum autem guſtaſſet architriclinus aquam quæ 9

1 ܒܩܛܢܐ ܕܓܠܝܠܐ] In margine MSti ܘܚܡܪܐ ܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܆
ܡܛܠ ܕܫܠܡ ܗܘܐ ܚܡܪܐ ܕܡܫܬܘܬܐ܀

2 ܘܐܝܬܝܘ] ܗܢܘܢ ܕܝܢ (ܐܝܬܝܘ)

✝ in Kana Galilææ] Lectio marg. (in Kana Galilææ:) Et vinum non habebant, quia defecit vinum convivii. *Vide Notas.*

‡ et tulerunt] Ipſi autem (tulerunt)

ܠܗܘܢ ܡܝ̈ܐ ܕܗܘܘ ܚܡܪܐ: ܘܠܐ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܢ ܐܝܟܐ
ܐܝܬܘܗܝ. ܡܫܡܫܢ̈ܐ ܕܝܢ ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܗܢܘܢ ܕܡܠܝܘ ܐܢܘܢ
ܠܡܝ̈ܐ. ※ܘܟܕ ܚܙܘ ܗܘ ܕܗܘܐ ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ✓: ܩܪܐ
10 ܠܚܬܢܐ ܗܘ ܪܝܫ ܛܪܝܩܠܝܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ: ܟܠ ܒܪܢܫܐ
ܩܕܡܝܬ ܚܡܪܐ ܗܘ ܛܒܐ ܣܐܡ. ܘܐܡܬܝ ܕܪܘܝܢ ܗܘܘ ܗܝܕܝܢ
ܗܘ ܕܒܨܝܪ. ܐܢܬ ※ܕܝܢ✓ ܢܛܪܬܝܗܝ ܠܚܡܪܐ ܛܒܐ ܥܕܡܐ
11 ܠܗܫܐ. ܗܢܐ ܥܒܕ ܫܘܪܝܐ ܕܐܬ̈ܘܬܐ ܝܫܘܥ ܒܩܛܢܐ
ܕܓܠܝܠܐ: ܘܓܠܐ ܫܘܒܚܐ ܕܝܠܗ [1]ܘܗܝܡܢܘ ܒܗ
12 ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ܀ ܒܬܪ ܗܕܐ ܢܚܬ ܠܟܦܪܢܚܘܡ: ܗܘ ܘܐܡܗ
ܘܐܚ̈ܘܗܝ ܘܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܘܬܡܢ ܩܘܘ ܠܘ ܦܝ̈ܫܝ ܝܘ̈ܡܬܐ܀
13 ܘܩܪܝܒ ܗܘܐ ܦܨܚܐ ܕܝܗ̈ܘܕܝܐ. ܘܣܠܩ ܠܐܘܪܫܠܡ ܝܫܘܥ܀
14 ܘܐܫܟܚ ܒܗܝܟܠܐ ܠܗܢܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܬܘܪ̈ܐ ܘܥܢ̈ܐ ܘܝܘ̈ܢܐ.

facta fuerat vinum,(et non ſciebat unde eſſet, miniſtri autem ſciebant qui hauſerant aquam: ※ et quum vidiſſent id quod factum eſt, 10 mirabantur ✓) Vocat ſponſum architriclinus, et dicit ei, Omnis homo primum vinum bonum ponit, et quum inebriati fuerint, tunc id quod minus *eſt:* tu ※ autem ✓ ſervaſti vinum bonum uſque 11 nunc. Hoc fecit initium ſignorum Jeſus in Kana Galilææ, et 12 manifeſtavit gloriam ſuam: † et crediderunt ei diſcipuli ejus. Poſt hoc deſcendit in Capernaum ipſe, et mater ejus, et fratres ejus, et 13 diſcipuli ejus: et ibi manſerunt non multis diebus. Et prope erat 14 Paſcha Judæorum: et aſcendit Hieroſolymam Jeſus. Et invenit in templo vendentes boves et oves et columbas, et numularios

[1] ܘܗܝܡܢܘ] In margine MSti ܗܟܢܐ (ܗܝܡܢܘ)

† et crediderunt] Lectio marg. Sic (crediderunt)

ܘܡܥܪ̈ܦܢܐ ܕܝܬܒܝܢ. ܘܟܕ ܥܒܕ[1] ܦܪܓܠܐ ܡܢ ܚܒܠܐ: 15
ܠܟܠܗܘܢ ܐܦܩ ܡܢ ܗܝܟܠܐ. ܘܥ̈ܢܐ ܘܬܘܪ̈ܐ ܘܕܡܥܪ̈ܦܢܐ
ܐܫܕ ܥܘܪ̈ܦܐ. ܘܦܬܘܪ̈ܐ ܗܦܟ. ܘܠܗܢܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ 16
ܝܘ̈ܢܐ ܐܡܪ. ܐܪܝܡܘ ܗܠܝܢ ܡܟܐ. ܘܠܐ ܬܥܒܕܘܢܝܗ̄ ܠ
ܒܝܬܐ ܕܐܒܝ. ܒܝܬܐ *ܕܬܐܓܘܪܬܐ: ܐܬܕܟܪܘ ܕܝܢ 17
ܬܠܡ̈ܝܕܘܗܝ ܕܕܟܬܝܒܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܕܛܢܢܗ ܕܒܝܬܟ ܐܟܠܢܝ:
ܥܢܘ ܗܟܝܠ ܝܗ̈ܘܕܝܐ ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܐܬܐ ܡܚܘܐ 18
ܐܢܬ ܠܢ. ܡܛܠ ܕܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܬ: ܥܢܐ ܗܘ ܝܫܘܥ 19
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܪܘ ܠܗܝܟܠܐ ܗܢܐ: ܘܒܬܠܬܐ ܝܘ̈ܡܝܢ ܡܩܝܡ
ܐܢܐ ܠܗ. ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܝܗ̈ܘܕܝܐ ܠܐܪܒܥܝܢ ܘܫܬ ܫܢ̈ܝܢ 20
ܐܬܒܢܝ ܗܝܟܠܐ ܗܢܐ: ܘܐܢܬ ܒܬܠܬܐ ܝܘ̈ܡܝܢ ܡܩܝܡ ܐܢܬ ܠܗ:
ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܗܘܐ ܡܛܠ ܗܝܟܠܐ ܕܦܓܪܐ ܕܝܠܗ. ܟܕ ܗܟܝܠ 21 22
ܩܡ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ. ܐܬܕܟܪܘ ܬܠܡ̈ܝܕܘܗܝ ܕܗܕܐ ܐܡܪ ܗܘܐ:

* ἐμπορίου

ſedentes. Et quum † feciſſet flagellum e fune, omnes ejecit 15
e templo, et oves et boves; et numulariorum effudit numulos, et
menſas ſubvertit. Et vendentibus columbas dixit, Auferte iſta 16
hinc: et ne feceritis domum Patris mei domum negotiationis.
Recordati ſunt autem diſcipuli ejus, quod ſcriptum eſt, Zelus do- 17
mus tuæ comedit me. Reſponderunt igitur Judæi, et dixerunt 18
ei, Quod igitur ſignum oſtendis nobis, quia hæc facis? Reſpon- 19
dit Jeſus, et dixit iis, Solvite templum hoc, et tribus diebus
erigam illud. Dixerunt igitur Judæi, Quadraginta et ſex annis 20
ædificatum eſt templum hoc, et tu tribus diebus eriges illud?
Ille autem dicebat de templo corporis ſui. Quum igitur ſur- 21 22
rexiſſet a mortuis, recordati ſunt diſcipuli ejus quod hoc diceret:

[1] ܥܒܕ ܦܪܓܠܐ] In margine MSti (ܥܒܕ) ܐܝܟ (ܦܪܓܠܐ)

† feciſſet flagellum] , Lectio marg. (feciſſet) Quaſi (flagellum)

23 ܘܗܝܡܢܘ ܠܟܬܒܐ ܘܠܡܠܬܐ ܗܝ ܕܐܡܪ ܝܫܘܥ. ܟܕ ܕܝܢ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܒܐܘܪܫܠܡ ܒܦܨܚܐ ܒܥܐܕܐ: ܣܓ̈ܝܐܐ ܗܝܡܢܘ
ܒܫܡܗ ܕܝܠܗ. ܟܕ ܚܙܝܢ ܗܘܘ ܐܬܘ̈ܬܐ ܕܝܠܗ ܗܠܝܢ ܕܥܒܕ
24 ܗܘܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܐ ܡܗܝܡܢ ܗܘܐ ܢܦܫܗ ܗܘ ܠܗܘܢ.
25 ܡܛܠ ܕܗܘ ܝܕܥ ܗܘܐ ܠܟܠܗܘܢ: ܘܡܛܠ ܕܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ
ܠܗ ܣܘܢܩܢܐ: ܕܐܢܫ ܢܣܗܕ ܡܛܠ ܒܪܢܫܐ. ܗܘ ܓܝܪ ܝܕܥ
1 ܗܘܐ ܡܢܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܒܪܢܫܐ܀ ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܪܢܫܐ ܡܢ CAP. III.
2 ܦܪ̈ܝܫܐ *ܢܝܩܘܕܝܡܘܣ ܫܡܐ ܠܗ: *ܐܪܟܘܢ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ. ܗܢܐ
ܐܬܐ ܠܘܬܗ ܒܠܠܝܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܪܒܝ: ܝܕܥܝܢܢ ܕܡܢ
ܐܠܗܐ ܐܬܝܬ *ܡܠܦܢܐ. ܠܐ ܐܢܫ ܓܝܪ ܗܠܝܢ ܐܬܘ̈ܬܐ ܡܨܐ
ܠܡܥܒܕ ܗܠܝܢ ܕܐܢܬ ܥܒܕ ܐܢܬ: ܐܢ ܐܠܗܐ ܠܐ ܢܗܘܐ
3 ܐܝܬܘܗܝ ܥܡܗ. ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ. ܕܐܢ ܠܐ ܐܢܫ ܢܬܝܠܕ ܡܢ ܠܥܠ: ܠܐ ܡܨܐ
4 ܠܡܚܙܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܡܪ ܠܘܬܗ ܢܝܩܘܕܝܡܘܣ.

* νικοδημος
* αρχων
* διδασκαλος

23 et crediderunt Scripturæ, et ſermoni quem dixerat Jeſus. Quum autem eſſet Hieroſolymæ in Paſcha, in feſto, multi crediderunt in
24 nomen ejus, quum viderent ſigna ejus quæ faciebat. Ipſe autem
25 Jeſus non credebat ſeipſum iis, quia ipſe noverat omnes: Et quia non habebat opus ut quiſquam teſtaretur de homine: ipſe enim
1 ſciebat quid eſſet in homine. Erat autem ex Phariſæis homo, Ni- CAP. III.
2 codemus nomen ei, princeps Judæorum. Hic venit ad eum nocte, et dixit ei, Rabi, ſcimus quod a Deo veniſti magiſter: nemo enim hæc ſigna poteſt facere quæ tu facis, ſi Deus non fuerit cum eo.
3 Reſpondit Jeſus, et dixit ei, Amen amen dico tibi, niſi quis
4 natus fuerit deſuper, non poteſt videre regnum Dei. Dicit ad eum Nicodemus, Quomodo poteſt homo naſci quum ſit ſenex?

ܐܝܟܢܐ ܡܨܐ ܒܪܢܫܐ ܢܬܝܠܕ ܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܣܒܐ. ܕܠܡܐ
ܡܨܐ ܠܟܪܣܐ ܕܐܡܗ ܕܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ ܠܡܥܠ ܘܠܡܬܝܠܕܘ:
5 [1]ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ. ܕܐܢ ܠܐ ܐܢܫ ܢܬܝܠܕ
6 ܡܢ ܡܝܐ ܘܪܘܚܐ. ܠܐ ܡܨܐ ܠܡܥܠ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܗܘ
ܕܡܬܝܠܕ ܡܢ ܒܣܪܐ ܐܝܬܘܗܝ. [2]ܘܗܘ ܕܡܬܝܠܕ ܡܢ
7 ܪܘܚܐ ܪܘܚܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܠܐ ܬܬܕܡܪ ܡܛܠ ܕܐܡܪܬ ܠܟ: ܕܘܠܐ
8 ܠܟܘܢ ܠܡܬܝܠܕܘ *ܡܢ ܠܥܠ: ܪܘܚܐ ܐܝܟܐ ܕܨܒܝܐ ܢܫܒ. * ἄνωθεν
ܘܩܠܐ ܕܝܠܗ ܫܡܥ ܐܢܬ. ܐܠܐ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܬܐ
[3]ܘܠܐܝܟܐ ܐܙܠ. ܗܟܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܟܠ ܡܢ ܕܡܬܝܠܕ ܡܢ ܪܘܚܐ.
9 ܥܢܐ ܢܝܩܘܕܝܡܘܣ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܝܟܢܐ ܡܨܝܢ ܗܠܝܢ ܠܡܗܘܐ.

num poteſt in ventrem matris ſuæ ſecunda vice ingredi, et naſci? † Reſpondit Jeſus, Amen amen dico tibi, niſi homo natus fuerit 5 ex aqua et Spiritu, non poteſt ingredi in regnum Dei. Quod 6 natum eſt ex carne, caro eſt: ‡ et quod natum eſt ex Spiritu, ſpiritus eſt. Ne mireris quia dixi tibi, Oportet vos naſci deſuper. 7 Ventus ubi vult ſpirat, et vocem ejus audis, ſed non noſti unde 8 veniat, ‖ et quo vadat: ſic eſt omnis qui natus eſt ex Spiritu. Reſpondit Nicodemus, et dixit ei, Quomodo poſſunt hæc fieri? 9

[1] ܥܢܐ ܝܫܘܥ] In margine MSti (ܥܢܐ ܝܫܘܥ) ܘܐܡܪ ܠܗ

[2] ܘܗܘ ܕܡܬܝܠܕ ܡܢ ܪܘܚܐ] (ܘܗܘ ܕܡܬܝܠܕ) ܡܢ ܡܝܐ ܘ (ܡܢ ܪܘܚܐ)

[3] ܘܠܐܝܟܐ ܐܙܠ] ܐܘ (ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ)

† Reſpondit Jeſus] Lectio marg. (reſpondit Jeſus,) Et dixit ei.

‡ et quod natum eſt ex Spiritu] (et quod natum eſt) Ex aqua et (ex Spiritu)

‖ et quo vadat] Aut (quo vadat)

10 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܡܠܦܢܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ܆
11 ܘܗܠܝܢ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ܆ [1]ܕܗܢܝܢ
ܕܝܕܥܝܢ ܡܡܠܠܝܢ. ܘܗܘ ܕܚܙܝܢ ܡܣܗܕܝܢ. ܘܣܗܕܘܬܐ
12 ܕܝܠܢ ܠܐ ܡܩܒܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܢ ܗܠܝܢ ܕܐܪܥܢܝܬܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ
ܘܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܐܢ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܗܠܝܢ
13 ܫܡܝܢܝܬܐ ܬܗܝܡܢܘܢ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܣܠܩ ܠܫܡܝܐ܆ ܐܠܐ ܐܢ
ܗܘ ܕܡܢ ܫܡܝܐ ܢܚܬ܆ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܒܫܡܝܐ.
14 ܘܐܝܟܢܐ ܕܡܘܫܐ ܐܪܝܡ ܠܚܘܝܐ ܒܡܕܒܪܐ܆ ܗܟܢܐ
15 ܠܡܬܪܡܪܡܘ ܙܕܩ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܠ ܡܢ
ܕܡܗܝܡܢ ܒܗ ܠܐ ܢܐܒܕ. ܐܠܐ ܢܗܘܐ ܠܗ [2]ܚܝܐ
16 ܕܠܥܠܡ. ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܐܚܒ ܐܠܗܐ ܠܥܠܡܐ܆ ܐܝܟܢܐ
ܕܠܒܪܗ ܕܝܠܗ ܗܘ ܝܚܝܕܝܐ ܢܬܠ. ܕܟܠ ܡܢ ܕܡܗܝܡܢ

10 Reſpondit Jeſus, et dixit ei, Tu es magiſter Iſraelis, et hæc non
11 noſti? Amen amen dico tibi, † quod ea quæ ſcimus loquimur,
et id quod vidimus teſtamur: et teſtimonium noſtrum non accipi-
12 tis. Si terrena dixi vobis, et non creditis, quomodo ſi dixero vo-
13 bis cœleſtia, credetis? Et nemo aſcendit in cœlum, niſi ille qui
14 e cœlo deſcendit, *nempe* Filius hominis qui eſt in cœlo. Et ſicut
Moſes exaltavit ſerpentem in deſerto, ſic exaltari oportet Filium
15 hominis: Ut omnis qui credit in eum, non pereat, ſed habeat
16 vitam æternam. Sic enim dilexit Deus mundum, ut Filium
ſuum unigenitum daret, ut omnis qui credit in eum non pereat,

[1] ܕܗܢܝܢ] In margine MSti ܕܗܘ

[2] ܚܝܐ] ܚܝܐ ܚܝܕܐܝܬ

† quod ea quæ] Lectio marg. Quod id (quod)

17 ܒܗ ܠܐ ܢܐܒܕ܂ ܐܠܐ ܢܗܘܐ ܠܗ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ܂ ܠܐ ܓܝܪ
ܫܕܪ ܐܠܗܐ ܠܒܪܗ ܠܥܠܡܐ ܐܝܟܢܐ ܕܢܕܘܢܝܘܗܝ
18 ܠܥܠܡܐ܂ ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܦܪܩ ܥܠܡܐ ܒܐܝܕܗ܂ ܗܘ ܕܡܗܝܡܢ
ܒܗ ܠܐ ܡܬܕܝܢ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢ ܗܐ ܡܢ ܟܕܘ ܕܝܢ
ܗܘ܂ ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢ ܒܫܡܗ ܕܝܚܝܕܝܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ܂
19 ܗܢܐ ܕܝܢ ܐܝܬܘܗܝ ܕܝܢܐ܂ ܡܛܠ ܕܢܘܗܪܐ ܐܬܐ ܠܥܠܡܐ܂
ܘܐܚܒܘ ܒܢܝܢܫܐ ܝܬܝܪܐܝܬ ܠܚܫܘܟܐ ܐܘ ܠܢܘܗܪܐ܂
20 ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܒܝܫܐ ܥܒܕܝܗܘܢ܂ ܟܠ ܓܝܪ
*ܗܘ ܕܨܥܪܬܐ ܥܒܕ܂ ܣܢܐ ܠܢܘܗܪܐ܂ ܘܠܐ ܐܬܐ ܠܘܬ

*. φαῦλα

21 ܢܘܗܪܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܬܟܣܘܢ ܥܒܕܘܗܝ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܕܥܒܕ
ܫܪܪܐ ܐܬܐ ܠܘܬ ܢܘܗܪܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܓܠܘܢ ܥܒܕܐ ܕܝܠܗ
22 ܕܒܐܠܗܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܥܒܝܕܢ܂ ܒܬܪ ܗܠܝܢ܂ ܐܬܐ ܝܫܘܥ
ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܐܪܥܐ ܕܝܗܘܕ܂ ܘܬܡܢ ܡܥܒܪ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ
23 ܘܡܥܡܕ ܗܘܐ܀ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܦ ܝܘܚܢܢ ܕܡܥܡܕ

ſed habeat vitam æternam. Non enim miſit Deus Filium ſuum 17
in mundum ut judicet mundum, ſed ut ſervetur mundus per eum.
Qui credit in eum, non judicatur: qui autem non credit, ecce 18
jam judicatus eſt: quia non credidit in nomen unigeniti Filii
Dei. Hoc autem eſt judicium, quia lux venit in mundum, et 19
dilexerunt homines magis tenebras quam lucem: erant enim
mala opera eorum. Omnis enim qui mala facit, odit lucem, et 20
non venit ad lucem, ut non arguantur opera ejus. Qui autem 21
facit veritatem, venit ad lucem, ut manifeſtentur opera ejus,
quod in Deo ſunt facta. Poſt hæc venit Jeſus, et diſcipuli ejus, 22
in terram Judææ: et illic habitabat cum iis, et baptizabat. Erat 23
autem et Johannes baptizans in Ænon, quod *eſt* juxta Salim:

*ܒܥܝܢ ܗܘ ܕܩܪܝܒ ܠܫܠܝܡ. ܡܛܠ ܕܡܝܐ ܣܓܝܐܐ
24 ܐܝܬ ܗܘܘ ܬܡܢ܂ ܘܐܬܝܢ ܗܘܘ ܘܡܥܡܕܝܢ ܀ ܠܐ ܓܝܪ ܥܕܟܝܠ
25 ܐܫܬܕܪ ܗܘܐ [illegible] ܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ ܝܘܚܢܢ ܀ ܗܘܬ ܗܟܝܠ
*ܒܥܝܬܐ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܥܡ ܝܗܘܕܝܐ ※ ܚܕ ✓ *ܡܛܠ
26 ܬܕܟܝܬܐ܂ ܘܐܬܘ ܠܘܬ ܝܘܚܢܢ ܘܐܡܪܘ ܠܗ. *ܪܒܝ܂ ܗܘ
ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܥܡܟ ܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ: ܠܗܘ ܕܐܢܬ ܣܗܕܬ܂ ܗܐ
27 ܗܢܐ ܡܥܡܕ܂ ܘܟܠܗܘܢ ܐܬܝܢ ܠܘܬܗ ܀ ܥܢܐ ܝܘܚܢܢ ܘܐܡܪ. ܠܐ
ܡܫܟܚ ܒܪܢܫܐ ܠܡܣܒ ܘܠܐ ܡܕܡ ܗܘ ܡܢ ܢܦܫܗ: ܐܢ ܠܐ ܝܗܝܒ ܠܗ
28 ܡܢ ܫܡܝܐ ܀ ܗܘܢ ܐܢܬܘܢ ܣܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ ܕܐܡܪܬ܂ ܕܠܐ
29 ܐܝܬܝ ܐܢܐ ܗܘ ܡܫܝܚܐ. ܐܠܐ ܕܡܫܕܪ ܐܢܐ ܩܕܡ ܗܘ ܀ ܡܢ
ܕܐܝܬ ܠܗ ܟܠܬܐ ܚܬܢܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܪܚܡܗ ܕܝܢ ܕܚܬܢܐ ܗܘ
ܕܩܐܡ ܘܫܡܥ ܠܗ܂ ܒܚܕܘܬܐ ܚܕܐ ܡܛܠ ܩܠܗ ܕܚܬܢܐ. ܗܕܐ
30 ܗܟܝܠ ܚܕܘܬܐ ܕܝܠܝ ܡܫܡܠܝܐ. ܠܗܘ ܙܕܩ ܠܡܪܒܐ. ܠܝ
31 ܠܡܒܨܪܘ. ܗܘ ܕܡܢ ܠܥܠ ܐܬܐ܂ ܠܥܠ ܡܢ ܟܠ ܐܢܘܢ.

* ἐν Αἰνὼν

* ζήτησις

* περὶ καθαρισμοῦ

* ῥαββί

24 quia aquæ multæ erant illic, et veniebant et baptizabantur. Non-
25 dum enim erat miſſus in domum cuſtodiæ Johannes. Facta eſt igitur quæſtio ex diſcipulis ejus cum Judæo ※ quodam ✓ de
26 purificatione. Et venerunt ad Johannem, et dixerunt ei, Rabbi, qui erat tecum trans Jordanem, cui tu teſtatus es, ecce hic bap-
27 tizat, et omnes veniunt ad eum. Reſpondit Johannes, et dixit, Non poteſt homo accipere quicquam a ſeipſo, niſi datum *fuerit*
28 ei e cœlo. Ipſi vos teſtamini mihi quod dixerim, quod non ſum
29 ego Chriſtus, ſed quod miſſus ſum ante illum. Qui habet ſponſam, ſponſus eſt: amicus autem ſponſi, qui ſtat et audit eum, gaudio gaudet propter vocem ſponſi. Hoc igitur gaudium
30 meum impletum eſt. Illum oportet creſcere, me autem minui.
31 Qui ſuperne venit, ſupra omnes eſt: qui eſt e terra, e terra eſt,

ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܢ ܐܪܥܐ܆ ܡܢ ܐܪܥܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܡܢ
ܐܪܥܐ ܡܡܠܠ. ܗܘ ܕܡܢ ܫܡܝܐ ܐܬܐ܆ ܠܥܠ ܡܢ ܟܠ
32 ܐܝܬܘܗܝ. [1]ܘܗܘ ܕܚܙܐ ܘܫܡܥ ܗܕܐ ܡܣܗܕ܆ ܘܣܗܕܘܬܐ
33 ܕܝܠܗ ܠܐ ܐܢܫ ܡܩܒܠ. ܗܘ ܕܩܒܠ ܠܣܗܕܘܬܐ ܕܝܠܗ܆ ܚܬܡ
34 ܕܐܠܗܐ ܫܪܝܪܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܗܘ ܓܝܪ ܕܫܕܪ ܐܠܗܐ ܡ̈ܠܐ
ܕܐܠܗܐ ܡܡܠܠ. ܠܐ ܓܝܪ ܡܢ ܟܝܠ ܝܗܒ ܐܠܗܐ ܪܘܚܐ܀
36 35 ܐܒܐ ܡܚܒ ܠܒܪܐ ܘܟܠܡܕܡ ܝܗܒ ܒܐܝܕܗ ܕܝܠܗ܀ ܗܘ
ܕܡܗܝܡܢ ܒܒܪܐ ܐܝܬ ܠܗ [2]ܚ̈ܝܐ ܕܠܥܠܡ܆ ܗܘ ܕܝܢ ܕܠܐ
ܡܬܛܦܝܣ ܠܒܪܐ܆ ܠܐ ܢܚܙܐ ܚ̈ܝܐ. ܐܠܐ ܪܘܓܙܗ ܕܐܠܗܐ
CAP. IV. 1 ܡܩܘܐ [3]ܥܠܘܗܝ܀ ܟܕ ܗܟܝܠ ܝܕܥ [4]ܝܫܘܥ ܕܫܡܥܘ ܦ̈ܪܝܫܐ.
2 ܕܝܫܘܥ ܣܓܝ̈ܐܐ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܥܒܕ܆ ܘܡܥܡܕ܆ ܐܘ ܝܘܚܢܢ܆ ܟܕ
ܠܘ ܗܘ ܗܘ ܝܫܘܥ ܡܥܡܕ ܗܘܐ܆ ܐܠܐ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ܀

et e terra loquitur: qui e cœlo venit, ſupra omnes eſt. † Et quod 32
vidit et audivit, hoc teſtatur: et teſtimonium ejus nemo accipit.
Qui accepit teſtimonium ejus, obſignavit quod Deus verax eſt. 33
Is enim quem miſit Deus, verba Dei loquitur: non enim ex 34
menſura dat Deus Spiritum. Pater diligit Filium, et omnia dedit 35
in manum ejus. Qui credit in Filium, habet vitam æternam: 36
qui autem non obedit Filio, non videbit vitam, ſed ira Dei manet
CAP. IV. ‡ ſuper ipſum. Quum igitur cognoviſſet ‖ Jeſus, quod audiviſſent 1
Pharisæi quod Jeſus plures dicipulos faceret et baptizaret quam
Johannes, (Quum non ipſe Jeſus baptizaret, ſed diſcipuli ejus) 2

1 ܘܗܘ ܕܚܙܐ] In margine MSti ܗܘ ܕܚܙܐ (ܘ) . και ο εωρακεν
2 ܚ̈ܝܐ] ܚ̈ܝܐ ܚܝܘܬܢܝܬ
3 ܥܠܘܗܝ] (ܥܠܘܗܝ) ܘܒܬܪ ܗܠܝܢ ܐܫܬܠܡ ܗܘ ܝܘܚܢܢ
4 ܝܫܘܥ ܡܪܝܐ
† Et quod vidit] Lectio marg. *Vide Notas.*
‡ ſuper ipſum] (ſuper ipſum.) Et poſt hæc traditus eſt Johannes.
‖ Jeſus] Dominus.

4 3 ܫܒܩܗ̇ ܠܝܗܘܕ ܘܐܙܠ ܠܓܠܝܠܐ ܀ ܙܕܩ ܗܘܐ ܕܝܢ ܠܗܘ
5 ܠܡܥܒܪ ܒܝܕ ܫܡܪܝܢ. ܐܬܐ ܗܟܝܠ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܫܡܪܝܢ
ܕܡܬܐܡܪܐ ܣܘܟܪ. ܕܩܪܝܒܐ ܠܡܙܪܥܬܐ ܗ̇ܝ ܕܝܗܒ ܗܘܐ ܝܥܩܘܒ
6 ܠܝܘܣܦ ܗܘ ܒܪܗ ܕܝܠܗ. ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܬܡܢ ܡܒܘܥܐ
ܕܝܥܩܘܒ. ܗܘ ܗܟܝܠ ܝܫܘܥ ܟܕ ܠܐܐ ܡܢ ܡܪܕܝܬܐ ܕܐܘܪܚܐ:
ܝܬܒ ܗܘܐ ܗܟܢܐ ܥܠ ܡܒܘܥܐ: ÷ܘܫܥܬܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ
7 ܐܝܟ ܫܬܝܬܝܬܐ ܀ ܐܬܬ ܐܢܬܬܐ ܡܢ ܫܡܪܝܢ ܠܡܡܠܐ ܡ̈ܝܐ. ܐܡܪ
8 ܠܗ̇ ܗܘ ܝܫܘܥ ܗܒܝ ܠܝ ܐܫܬܐ. ܠܬܠܡ̈ܝܕܘܗܝ ܓܝܪ ܐܙܠܝܢ
9 ܗܘܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܐܝܟܢܐ ܕܡܐܟܘܠܬܐ ܢܙܒܢܘܢ܀ ܐܡܪܐ ܗܟܝܠ
ܠܗ ܐܢܬܬܐ ܗܝ ܫܡܪܝܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܐܢܬ ܟܕ ܝܗܘܕܝܐ ܐܝܬܝܟ܆
ܡܢܝ ܠܡܫܬܐ ܫܐܠܐ ܐܢܬ. ܕܐܝܬܝ ܐܢܬܬܐ ܫܡܪܝܬܐ. ܠܐ
10 ܓܝܪ ܡܬܚܫܚܝܢ ܝܗ̈ܘܕܝܐ ܥܡ ܫܡܪ̈ܝܐ. ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ
ܠܗ̇. ܐܠܘ ܝܕܥܐ ܗܘܝܬܝ ܠܡܘܗܒܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܡܢܘ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܟܝ ܗܒܝ ܠܝ ܐܫܬܐ܆ ܐܢܬܝ ܫܐܠܐ

3 4 Reliquit Judæam, et abiit in Galilæam. Oportebat autem eum
5 tranſire per Samariam. Venit igitur in civitatem Samariæ quæ
dicitur Suchar, quæ prope *eſt* agrum quem dederat Jacobus Joſe-
6 pho filio ſuo. Erat autem ibi fons Jacobi. Ipſe ergo Jeſus, quum
fatigatus eſſet ex itinere viæ, ſedebat ita ad fontem : ÷ et ↙ hora
7 erat quaſi ſexta. Venit mulier ex Samaria haurire aquam : dicit
8 ei Jeſus, Da mihi bibere. Diſcipuli ejus enim abierant in civita-
9 tem, ut cibos emerent. Dicit igitur ei mulier illa Samaritana,
Quomodo tu, quum Judæus ſis, a me bibere poſcis, quæ ſum
mulier Samaritana? non enim commercium habent Judæi cum
10 Samaritanis. Reſpondit Jeſus, et dixit ei, Si ſcires donum Dei,
et quis ſit is qui dicit tibi, Da mihi bibere, tu petiiſſes ab eo, et

11 ܗܘܝܬ ܠܗ܆ ܘܝܗܒ ܗܘܐ ܠܟ ܡ̈ܝܐ ܚ̈ܝܐ. ܐܡܪܐ ܠܗ
ܗܝ ܐܢܬܬܐ. ܡܪܝ܆ ܘܠܐ ܕܘܠܐ ܐܝܬ ܠܟ ܘܒܐܪܐ ܐܝܬܝܗ̇
12 ܥܡܝܩܬܐ܆ ܡܢ ܐܝܟܐ ܗܟܝܠ ܐܝܬ ܠܟ ܡ̈ܝܐ ܚ̈ܝܐ. ܕܠܡܐ
ܐܢܬ ܪܒ ܐܢܬ ܡܢ ܐܒܐ ܕܝܠܢ ܝܥܩܘܒ. ܗܘ ܕܝܗܒ ܠܢ
ܒܐܪܐ܆ ܘܗܘ ܡܢܗ̇ ܐܫܬܝ ܘܒܢܘܗܝ *ܘܡܪ̈ܥܝܬܐ ܕܝܠܗ.

* καὶ τὰ θρέμματα

13 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ̇. ܟܠ ܡܢ ܕܫܬܐ ܡܢ ܡ̈ܝܐ ܗܠܝܢ܆
14 ܨܗܐ ܬܘܒ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܫܬܐ ܡܢ ܡ̈ܝܐ ܗܢܘܢ ܕܐܢܐ ܐܬܠ ܠܗ܆
ܠܐ ܨܗܐ ܠܥܠܡ. ܐܠܐ ܡ̈ܝܐ ܗܢܘܢ ܕܐܢܐ ܐܬܠ ܠܗ܆ ܢܗܘܘܢ
15 ܒܗ ܡܒܘܥܐ ܕܡ̈ܝܐ܆ ܕܢܒܥܝܢ ܠܚ̈ܝܐ ܕܠܥܠܡ. ܐܡܪܐ
ܠܘܬܗ ܗܝ ܐܢܬܬܐ. ܡܪܝ܆ ܗܒ ܠܝ ܗܠܝܢ ܡ̈ܝܐ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ
16 ܐܨܗܐ܆ ܘܠܐ ܗܘܝܬ ܐܬܝܐ ܠܗܪܟܐ ܠܡܡܠܐ. ܐܡܪ ܠܗ̇ ܝܫܘܥ.
17 ܙܠܝ ܩܪܝ ܠܒܥܠܟܝ ܘܬܝ ܠܗܪܟܐ. ܥܢܬ ܗܝ ܐܢܬܬܐ
ܘܐܡܪܬ. ܠܝܬ ܠܝ ܒܥܠܐ. ܐܡܪ ܠܗ̇ ܝܫܘܥ. ܫܦܝܪܐܝܬ
18 ܐܡܪܬܝ ܕܒܥܠܐ ܠܝܬ ܠܝ. ܚܡܫܐ ܓܝܪ ܒ̈ܥܠܐ ܩܢܝܬܝ.

daret tibi aquam vivam. Dicit ei mulier, Domine mi, neque 11
ſitulam habes, et puteus eſt profundus: unde ergo habes aquam
vivam? Num tu major es quam pater noſter Jacobus, qui dedit 12
nobis puteum, et ipſe ex eo bibit, et filii ejus, et oves ejus?
Reſpondit Jeſus, et dixit ei, Omnis qui biberit ex aqua hac, 13
ſitiet rurſus: Qui autem biberit ex aqua quam ego dabo ei, non 14
ſitiet in æternum: ſed aqua quam ego dabo ei, erit in eo fons
aquæ ſcaturientis in vitam æternam. Dicit ad eum mulier, Do- 15
mine mi, da mihi hanc aquam, ut non ſitiam, neque veniam huc
haurire. Dicit ei Jeſus, Vade, voca virum tuum, et veni huc. 16
Reſpondit mulier, et dixit, Non habeo virum. Dicit ei Jeſus, 17
Bene dixiſti, Virum non habeo: Quinque enim viros habuiſti, 18

ܘܗܫܐ ܗܘ ܐܝܬ ܠܟܝ. ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܓܒܪܐ ܕܝܠܟܝ. ܗܕܐ
19 ܫܪܝܪܬܐ ܐܡܪܬܝ. ܐܡܪܐ ܠܗ ܗܝ ܐܢܬܬܐ. ܡܪܝ܁ ܚܙܐ ܐܢܐ
20 ܕܢܒܝܐ ܐܢܬ ܐܢܬ. ܐܒܗ̈ܬܐ ܕܝܠܢ ܒܛܘܪܐ ܗܢܐ ܣܓܕܘ.
ܘܐܢܬܘܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܒܐܘܪܫܠܡ ܐܝܬܝܗ ܕܘܟܬܐ ܐܝܟܐ
21 ܕܘܠܐ ܠܡܣܓܕ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܬܬܐ ܗܝܡܢܝܢܝ. ܕܐܬܝܐ
ܫܥܬܐ܆ ܕܠܐ ܒܛܘܪܐ ܗܢܐ ܘܠܐ ܒܐܘܪܫܠܡ ܬܣܓܕܘܢ ܠܐܒܐ.
22 ܐܢܬܘܢ ܣܓܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܚܢܢ ܣܓܕܝܢܢ
23 ܠܡܐ ܕܝܕܥܝܢܢ. ܡܛܠ ܕܦܘܪܩܢܐ ܡܢ ܝܗܘܕܝ̈ܐ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܐܠܐ
ܐܬܝܐ ܫܥܬܐ ܘܗܫܐ ܐܝܬܝܗ܆ ܐܡܬܝ ܕܣܓ̈ܘܕܐ ܫܪܝܪ̈ܐ ܢܣܓܕܘܢ
ܠܐܒܐ ܒܪܘܚܐ ܘܒܫܪܪܐ. ܐܦ ܓܝܪ ܐܒܐ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܒܥܐ ܠܣܓܘܕܘܗܝ
24 ܕܣܓܕܝܢ ܠܗ. ܪܘܚܐ ܗܘ ܐܠܗܐ. ܘܠܗܠܝܢ ܕܣܓܕܝܢ ܠܗ܆
25 ܒܪܘܚܐ ܘܒܫܪܪܐ[1] ܘܠܐ ܠܡܣܓܕ. ܐܡܪܐ ܠܗ ܗܝ ܐܢܬܬܐ. [2]ܝܕܥܐ

et nunc hic quem habes, non eſt vir tuus; hanc veritatem dixiſti.
19 20 Dicit ei mulier, Domine mi, video quod Propheta es tu. Patres
noſtri in monte hoc adoraverunt, et vos dicitis quod Hieroſolymæ
21 eſt locus ubi oportet adorare. Dicit ei Jeſus, Mulier, crede
mihi, quod venit hora, qua neque in monte hoc, neque in
22 Hieroſolyma adorabitis Patrem. Vos adoratis quod neſcitis;
23 nos adoramus quod ſcimus: quia ſalus ex Judæis eſt. Sed venit
hora, et nunc eſt, quando adoratores veri adorabunt Patrem in
Spiritu et veritate: etenim Pater tales quærit adorantes eum.
24 Spiritus eſt Deus: et eos qui adorant eum, † in Spiritu et veritate
25 oportet adorare. Dicit ei mulier, ‡ Scio quod Meſias venit, qui

[1] ܒܪܘܚܐ ܘܒܫܪܪܐ] In margine MSti (ܒܪܘܚܐ) ܕ (ܫܪܪܐ)

[2] ܝܕܥܐ ܐܢܐ] ܝܕܥܝܢ

† in Spiritu et veritate] Lectio marg. (in Spiritu) Veritatis.

‡ Scio] Scimus.

* μεσιας
* εκινος

ܐܢܐ *ܕܡܫܝܐܣ ܐܬܐ. ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܡܫܝܚܐ: ܘܐܡܬܝ ܕܐܬܐ *ܗܘ
ܡܣܒܪ ܠܢ ܟܠܡܕܡ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܗܘ ܕܡܡܠܠ 26
ܥܡܟܝ. ܘܒܗܕܐ ܐܬܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ: ܘܐܬܕܡܪܘ ܡܛܠ ܕܥܡ ܐܢܬܬܐ 27
ܡܡܠܠ ܗܘܐ. ܠܐ ܐܢܫ ܕܝܢ ܐܡܪ ܡܢܐ ܒܥܐ ܐܢܬܝ: ܐܘ ܡܢܐ
ܡܡܠܠ ܐܢܬܝ ܥܡܗ. ܫܒܩܬ ܗܟܝܠ ܠܩܘܠܬܐ ܕܝܠܗ ܗܝ 28
ܐܢܬܬܐ ܘܐܙܠܬ ܠܡܕܝܢܬܐ. ܘܐܡܪܐ ܠܐܢܫܐ: ܬܘ ܚܙܘ ܠܓܒܪܐ ܗܘ 29
ܕܐܡܪ ܠܝ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܥܒܕܬ: ܕܠܡܐ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܫܝܚܐ.
ܘܢܦܩܘ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܘܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ. ܒܝܢܬ ܕܝܢ ܗܠܝܢ 31 30
ܡܦܝܣܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܪܒܝ. ܐܟܘܠ.
ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܐ ܡܐܟܘܠܬܐ ܐܝܬ ܠܝ ܠܡܐܟܠ: ܗܝ 32
ܕܐܢܬܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܬܠܡܝܕܐ ܚܕ ܠܘܬ 33
ܚܕܕܐ. ܠܡܐ ܐܢܫ ܐܝܬܝ ܠܗ ܠܡܐܟܠ: ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܘ 34
ܝܫܘܥ. ܕܝܠܝ ܡܐܟܘܠܬܐ ܐܝܬܝܗ: ܕܐܥܒܕ ܨܒܝܢܗ ܕܗܘ
ܕܫܕܪܢܝ: ܘܐܫܡܠܝܘܗܝ ܠܥܒܕܐ ܕܝܠܗ. ܠܐ ܐܢܬܘܢ ܐܡܪܝܢ 35

dicitur Chriſtus : et quum venerit, ipſe annunciabit nobis omnia.
Dicit ei Jeſus, Ego ſum, qui loquor tibi. Et in hoc venerunt 26 27
diſcipuli ejus, et mirati ſunt quod cum muliere loqueretur:
nemo autem dixit, Quid quæris? aut quid loqueris cum ea?
Reliquit igitur hydriam ſuam mulier, et abiit in civitatem, et 28
dicit hominibus, Venite, videte hominem qui dixit mihi omnia 29
quæcunque feci: num hic eſt Chriſtus ? Et exierunt ex urbe, et 30
veniebant ad eum. Interea autem rogabant eum diſcipuli ejus, 31
dicentes, Rabi, comede. Ipſe autem dixit iis, Ego cibum habeo 32
ad comedendum, quem vos neſcitis. Dicebant igitur diſcipuli 33
ejus alii ad alios, Num aliquis attulit ei ad comedendum? Dicit 34
iis Jeſus, Meus cibus eſt ut faciam voluntatem illius qui miſit me,
et ut perficiam opus ejus. Nonne vos dicitis quod adhuc quatuor 35

ܐܝܬܝܗܘܢ܂ ܘܚܨܕܐ ܐܬܐ܂ ܗܐ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ܂ ܐܪܝܡܘ ܥܝ̈ܢܝܟܘܢ܂ ܘܚܙܘ *ܠܐܬܪ̈ܘܬܐ ܕܚܘܪ̈ܢ ܐܝܬܝܗܘܢ * τῆς χώρας
36 ܠܚܨܕܐ ܡܢ ܟܕܘ܂ ܘܗܘ ܕܚܨܕ ܐܓܪܐ ܢܣܒ܂ ܘܡܟܢܫ
*ܦܐܪܐ ܠܚ̈ܝܐ ܕܠܥܠܡ܂ ¹ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܗܘ ܕܙܪܥ ܐܟܚܕܐ * καρπὸν
37 ܢܚܕܐ ܘܗܘ ܕܚܨܕ܂ ܒܗܕܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܗ ܡܠܬܐ ܗܝ
38 ܫܪܝܪܬܐ܆ ܕܐܚܪܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܙܪܥ ܘܐܚܪܢܐ ܗܘ ܕܚܨܕ܂ ܐܢܐ
ܫܕܪܬܟܘܢ ܠܡܚܨܕ܆ ܗܘ ܡܕܡ ܕܠܐ ܐܢܬܘܢ ܠܐܝܬܘܢ܂ ܐܚܪ̈ܢܐ
39 # ܓܝܪ ✓ ܠܐܝܘ܂ ܘܐܢܬܘܢ ܠܥܡܠܐ ܕܝܠܗܘܢ ܥܠܬܘܢ܂ ܡܢ ܕܝܢ
ܡܕܝܢܬܐ ܗܝ܆ ܣܓܝ̈ܐܐ ܗܝܡܢܘ ܒܗ ܡܢ ܫܡܪ̈ܝܐ ܡܛܠ
ܡܠܬܗ ܕܐܢܬܬܐ܆ ܕܡܣܗܕܐ ܗܘܬ ܕܐܡܪܐ ܠܝ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ
40 ܕܥܒܕܬ܂ ܟܕ ܗܟܝܠ ܐܬܘ ܠܘܬܗ ܗܢܘܢ ܫܡܪ̈ܝܐ܆ ܡܬܟܫܦܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܠܡܩܘܝܘ ܠܘܬܗܘܢ܂ ܘܩܘܝ ܬܡܢ ܬܪܝܢ ܝܘ̈ܡܝܢ܂
41 ܘܣܓܝ̈ܐܐ ܝܬܝܪ ܗܝܡܢܘ ⁼ ܒܗ ✓ ܡܛܠ ܡܠܬܗ ܕܝܠܗ܂

menſes ſunt, et meſſis venit? Ecce dico vobis, Attollite oculos
36 veſtros, et videte regiones, quod albæ ſunt ad meſſem jam. Et
qui metit, mercedem accipit, et congregat fructus in vitam æter-
37 nam: † ut et qui ſeminat ſimul gaudeat, et qui metit. In hoc
enim eſt verbum illud verum, Alius eſt qui ſeminat, et alius qui
38 metit. Ego miſi vos ad metendum quod non laboraſtis: alii
39 # enim ✓ laboraverunt, et vos in laborem eorum introiſtis. Ex
autem civitate illa multi crediderunt in eum ex Samaritanis, propter ſermonem mulieris quæ teſtabatur, Dixit mihi
40 omnia quæcunque feci. Quum igitur veniſſent ad eum Samaritani, rogabant eum manere apud eos: et manſit ibi duos dies.
41 Et multi plures crediderunt ⁼ in eum ✓ propter ſermonem ejus.

† *Vide Notas.*

42 ܠܗ̇ ܕܝܢ ܠܐܢܬܬܐ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ: ܕܠܐ ܬܘܒ ܡܛܠ ܡܡܠܠܟܝ
ܡܗܝܡܢܝܢܢ. ܚܢܢ ܓܝܪ ܫܡܥܢ ܘܝܕܥܝܢ: ܕܗܢܘ
43 ܐܝܬܘܗܝ ܫܪܝܪܐܝܬ ܦܪܘܩܗ ܕܥܠܡܐ. ܗܘ ܡܫܝܚܐ ⁘ ܒܬܪ
44 ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܬܪܝܢ ܝܘܡܝܢ: ܢܦܩ ܡܢ ܬܡܢ. ¹ܘܐܬܐ ܠܓܠܝܠܐ ⁘ ܗܘ
ܓܝܪ ܝܫܘܥ ܣܗܕ: ܕܢܒܝܐ ܒܐܬܪܗ ܕܝܠܗ: ܐܝܩܪܐ ܠܝܬ
45 ܠܗ: ܟܕ ܗܟܝܠ ܐܬܐ ܠܓܠܝܠܐ: ܩܒܠܘܗܝ ܓܠܝ̈ܠܝܐ
ܟܠܗܘܢ: ²ܕܚܙܘ ܗܠܝܢ ܕܥܒܕ ܒܐܘܪܫܠܡ ܒܥܐܕܐ. ܐܦ
46 ܗܢܘܢ ܓܝܪ ܐܬܘ ܠܥܐܕܐ. ܐܬܐ ܗܟܝܠ ܬܘܒ ܝܫܘܥ *ܠܩܛܢܐ * κανα
ܕܓܠܝܠܐ: ܐܝܟܐ ܕܥܒܕ ܠܡܝܐ ܚܡܪܐ ⁘ ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܐܢܫ
ܬܡܢ *ܒܣܝܠܝܩܐ: ܗܘ ܕܒܪܗ ܟܪܝܗ ܗܘܐ ܒܟܦܪܢܚܘܡ. * βασιλικος
47 ܗܢܐ ܟܕ ܫܡܥ ܕܐܬܐ ܝܫܘܥ ܡܢ ܝܗܘܕ ܠܓܠܝܠܐ: ܐܙܠ
ܠܘܬܗ ܘܡܬܟܫܦ ܗܘܐ ܠܗ: ܕܢܚܘܬ ܘܢܐܣܐ ܠܒܪܗ

42 Mulieri autem dicebant, Non amplius propter loquelam tuam credimus: nos enim audivimus, et ſcimus quod hic eſt vere Servator mundi, Chriſtus. 43 Poſt autem duos dies exiit inde, †et venit in Galilæam. 44 Ipſe enim Jeſus teſtatus eſt, quod Propheta in patria ſua honorem non habet. 45 Quum igitur veniſſet in Galilæam, acceperunt eum Galilæi omnes, qui ‡ viderant ea quæ fecerat Hieroſolymæ in feſto: etenim ipſi venerant ad feſtum. 46 Venit igitur iterum Jeſus in Kana Galilææ, ubi fecerat aquam vinum. Et erat ibi quidam regius, cujus filius ægrotabat in Capernaum. 47 Hic quum audiviſſet, quod veniſſet Jeſus ex Judæa in Galilæam, abiit ad eum, et rogabat eum ut deſcenderet, et ſanaret filium

1 ܘܐܬܐ] In margine MSti ܘܐܙܠ

2 ܕܚܙܘ ܗܠܝܢ ܕܥܒܕ] ܕܚܙܘ ܟܠܗܝܢ (ܕܥܒܕ)

† et venit] Lectio marg. Et abiit.

‡ qui viderant ea quæ fecerat] Qui viderant Omnia (quæ fecerat)

48 ܕܒܪܗ. ¹ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܓܝܪ ܠܡܡܬ. ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܗܘ ܝܫܘܥ
49 ܠܘܬܗ. ܐܢ ܠܐ ܐܬܘܬܐ ܘܬܕܡܪ̈ܬܐ ܚܙܝܬܘܢ ܠܐ ܬܗܝܡܢܘܢ. ܐܡܪ
ܠܘܬܗ ܗܘ ܡܠܟܝܐ. ܡܪܝ܆ ܚܘܬ ܩܕܡ ܕܢܡܘܬ ܠܗ ܛܠܝܐ
50 ܕܝܠܝ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܙܠ. ܒܪܟ ܕܝܠܟ ܚܝ. ܘܗܝܡܢ ܗܘ
51 ܒܪܢܫܐ ܠܡܠܬܐ ܗܝ ܕܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܘܐܙܠ ܗܘܐ. ܟܕ ܗܝ
ܕܝܢ ܗܘ ܢܚܬ ܗܘܐ܆ ܥܒܕ̈ܐ ܕܝܠܗ ܐܪܥܘܗܝ ܘܐܘܕܥܘܗܝ
52 ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ²ܕܛܠܝܐ ܕܝܠܟ ܚܝ. ܡܫܬܐܠ ܗܘܐ ܗܟܝܠ
ܠܡܐܠܦ ܡܢܗܘܢ ܠܫܥܬܐ ܗܝ ܕܒܗ ܐܝܬ ܦܐܝܐܝܬ ܗܘܐ
ܠܗ. ܘܐܡܪܘ ܠܗ܆ ܕܐܬܡ̇ܠ ܒܫܥܬܐ ܫܒܝܥܝܬܐ ܫܒܩܬܗ
53 ܐܫܬܐ. ܝܕܥ ܗܟܝܠ ܐܒܘܗܝ܆ ܕܒܗܝ ܫܥܬܐ ܗܘ ܕܐܡܪ
ܠܗ ܝܫܘܥ ܕܒܪܟ ܕܝܠܟ ܚܝ. ܘܗܝܡܢ ܗܘ ܘܒܝܬܐ ܕܝܠܗ
54 ܟܠܗ ܀ ܗܕܐ ܬܘܒ ܐܬܐ ܬܪܝܢܝܬܐ ܥܒܕ ܝܫܘܥ܆ ܟܕ ܐܬܐ ܡܢ

48 ſuum: futurus erat enim mori. Dixit igitur Jeſus ad eum, Niſi
49 ſigna et prodigia videritis, non credetis. Dicit ad eum regius,
50 Domine mi, deſcende priusquam moriatur puer meus. Dicit ei
Jeſus, Vade, filius tuus vivit. Et credidit homo ſermoni quem
51 dixerat ei Jeſus: et ibat. Quum jam autem ipſe deſcendiſſet, ſervi
ejus occurrerunt ei, et nunciaverunt ei, dicentes, † Servus tuus
52 vivit. Quærebat igitur diſcere ab iis horam qua melius habuerit:
53 et dixerunt ei, Heri hora ſeptima reliquit eum febris. Cognovit
igitur pater ejus quod illa hora *id contigiſſet* qua dixerat ei Jeſus,
54 Filius tuus vivit. Et credidit ipſe, et domus ejus tota. Hoc
iterum ſignum ſecundum fecit Jeſus, quum veniſſet ex Judæa in

[1] ܥܬܝܕ ܗܘܐ] In margine MSti ܡܩܪܒ (ܗܘܐ)

[2] ܕܛܠܝܐ ܕܝܠܟ] ܕܒܪܟ ܕܝܠܟ

† Servus tuus] Lectio marg. Filius tuus.

CAP. V. ܡܢ ܝܗܘܕ ܠܓܠܝܠܐ ∴ ܒܬܪ ܗܠܝܢ܆ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܥܐܕܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ. 1
ܘܣܠܩ ܝܫܘܥ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܐܘܪܫܠܡ ܥܠ 2
¹ܦܪܘܒܐܛܝܩܝ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܗܝ ܕܡܬܐܡܪܐ ܥܒܪܐܝܬ ²ܒܝܬ
ܚܣܕܐ܆ ܕܚܡܫܐ ܐܣܛܘ̈ܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ. ܒܗܠܝܢ ܪܡܐ ܗܘܐ 3
ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܕܟܪ̈ܝܗܐ. ܕܣܡ̈ܝܐ. ܕܚܓ̈ܝܪܐ.
ܕܝܒ̈ܝܫܐ. ܕܡܣܟܝܢ ܗܘܘ ܠܙܘܥܐ ܕܡ̈ܝܐ ∴ ※ܡܠܐܟܐ ܓܝܪ ܒܟܠ ܙܒܢ 4
ܣܚܐ ܗܘܐ ܒܗ ܒܡܥܡܘܕܝܬܐ ∴ ܘܡܙܝܥ ܗܘܐ ܠܡ̈ܝܐ.↙
⸆ ܗܘ ܗܟܝܠ ܕܩܕܡܝܐ ܢܚܬ ܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪ ܫܘܓܫܐ ܕܡ̈ܝܐ܆
ܚܠܝܡܐ ܗܘܐ ܗܘܐ܆ ܒܐܝܢܐ ܕܗܘ ܟܘܪܗܢܐ ܐܚܝܕ ܗܘܐ↙. ܐܝܬ 5
ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܢܫ ܒܪܢܫܐ ܬܡܢ܆ ܕܬܠܬܝܢ ܘܬܡܢܐ ܫܢ̈ܝܢ ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܒܡܚܝܠܘܬܗ. ܠܗܢܐ ܟܕ ܚܙܐ ܝܫܘܥ ܕܪܡܐ܆ ܘܝܕܥ ܕܗܐ ܙܒܢܐ 6
ܣܓܝܐܐ ܡܢ ܟܒܪ ܐܝܬ ܠܗ܆ ܐܡܪ ܠܗ. ܨܒܐ ܐܢܬ ܚܠܝܡܐ

CAP. V. Galilæam. Poſt hæc erat feſtum Judæorum, et aſcendit Jeſus 1
Hieroſolymam. Erat autem Hieroſolymæ ad Probaticam baptiſterium, quod dicitur Hebraice † Bethſaida, quod quinque porticus 2
habebat. In iis jacebat turba multa infirmorum, cæcorum, claudorum *et* aridorum, qui expectabant motum aquæ. ※ Angelus enim 3
omni tempore lavabat ſe in baptiſterio, et turbabat aquam: ↙ 4
⸆ Is igitur qui primus deſcendebat poſt motum aquæ, ſanus fiebat
a quocunque morbo detineretur ↙. Erat autem quidam homo 5
ibi, qui triginta et octo annos erat in infirmitate. Hunc 6
quum vidiſſet Jeſus jacentem, et cognoviſſet quod ecce tempore
multo jam haberet *infirmitatem*, dicit ei, Vis ſanus fieri?

1 ܦܪܘܒܐܛܝܩܝ] In margine MSti ܦܪ̊ܘܒܛ̊ܝܩܐ προβατικη

2 ܒܝܬ ܚܣܕܐ] (ܒܝܬ) ܐܣܕܐ — (·Βηθ)εσδα

† *Vide Notas.*

7 ܠܡܗܘܐ܂ ÷ܘ↙ ܥܢܐ ܠܗ ܗܘ ܕܡܚܝܠ܂ ܐܝܢ ܡܪܝܐ܂
ܒܪܢܫܐ ܕܝܢ ܠܝܬ ܠܝ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܡܐ ܕܐܬܕܠܚܘ ܡܝ̈ܐ ÷ܡܢ
ܡܠܐܟܐ↙܂ ܢܪܡܝܢܝ ܒܡܥܡܘܕܝܬܐ܂ ܟܕ ܕܝܢ ܐܢܐ ܐܬܐ ܐܢܐ܂
8 ܐܚܪܢܐ ܡܢ ܩܕܡܝ ܢܚܬ܂ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܂ ܩܘܡ ܫܩܘܠ
9 ܥܪܣܐ ܕܝܠܟ ܘܗܠܟ܂ ܘܡܚܕܐ ܗܘܐ ܚܠܝܡܐ ܗܘ ܒܪܢܫܐ܂
※ܘܩܡ↙ ܘܫܩܠ ܥܪܣܐ ܕܝܠܗ ܘܡܗܠܟ ܗܘܐ܂ ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ
10 ܕܝܢ ܫܒܬܐ ܒܗܘ ܝܘܡܐ܂ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܝܗ̈ܘܕܝܐ ܠܗܘ
ܕܐܬܐܣܝ܂ ܫܒܬܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܠܐ ܫܠܝܛ ܠܟ ܕܬܫܩܘܠ ܥܪܣܐ
11 ※ܕܝܠܟ↙܂ [1]ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܠܗܘܢ܂ ܗܘ ܕܥܒܕܢܝ ܚܠܝܡܐ܂
12 ܗܘ ܐܡܪ ܠܝ ܫܩܘܠ ܥܪܣܟ ܘܗܠܟ܂ ܫܐܠܘܗܝ ܗܟܝܠ܂
ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܢܫܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܟ ܫܩܘܠ ܥܪܣܟ ܘܗܠܟ܂
13 ܗܘ ܕܝܢ ܕܐܬܐܣܝ܂ ܠܐ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ܂ ܗܘ ܓܝܪ ܝܫܘܥ

7 ÷Et↙ reſpondit ei infirmus, Etiam, Domine; hominem autem
non habeo, ut, quum turbata fuerit aqua ÷ab Angelo↙, mittat me
in baptiſterium: dum autem ego venio, alius ante me deſcendit.
8 9 Dicit ei Jeſus, Surge, tolle lectum tuum, et ambula. Et ſtatim
factus eſt ſanus ille homo: ※et ſurrexit↙ et ſuſtulit lectum ſuum,
10 et ambulabat. Erat autem Sabbathum illo die. Dicebant igitur
Judæi illi qui ſanatus fuerat, Sabbathum eſt, non licet tibi tollere
11 lectum ※tuum↙. Ipſe autem † reſpondit iis, Qui fecit me ſanum,
12 ille dixit mihi, Tolle lectum tuum, et ambula. Interrogaverunt
eum igitur, Quis eſt homo ille qui dixit tibi, Tolle lectum tuum,
13 et ambula? Ille autem qui ſanatus fuerat, neſciebat quis eſſet: ipſe

[1] ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ] In margine MSti (ܗܘ ܕܝܢ) ܐܡܪ

† Ipſe autem reſpondit] Lectio marg. (Ipſe autem) dixit.

ܝܫܘܥ ܓܝܪ ܐܬܓܢܒ ܗܘܐ܂ ܡܛܠ ܕܟܢܫܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܕܘܟܬܐ܂ ܒܬܪ 14
ܗܠܝܢ ܡܫܟܚ ܠܗ ܗܘ ܝܫܘܥ ܒܗܝܟܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗ܂ ܗܐ
ܚܠܝܡܐ ܗܘܝܬ܂ ܠܐ ܬܘܣܦ ܬܚܛܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܡܕܡ ܕܝܬܝܪ
ܢܗܘܐ ܠܟ܂ ܘܐܙܠ ܗܘ ܓܒܪܐ ܘܐܘܕܥ ܠܝܗܘܕܝܐ܂ ܕܝܫܘܥ 15
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܥܒܕܗ ܚܠܝܡܐ܂ ܘܡܛܠ ܗܕܐ ܪܕܦܝܢ ܗܘܘ 16
ܠܝܫܘܥ ܝܗܘܕܝܐ ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܡܩܛܠܗ܂ ܡܛܠ ܕܗܠܝܢ ܥܒܕ 17
ܗܘܐ ܒܫܒܬܐ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܥܢܐ ܠܗܘܢ܂ ܐܒܐ ܕܝܠܝ
ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ ܥܒܕ܂ ܐܦ ܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ܂ ܡܛܠ ܗܕܐ ܗܟܝܠ 18
ܝܬܝܪܐܝܬ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܝܗܘܕܝܐ ܠܡܩܛܠܗ܂ ܡܛܠ ܕܠܐ
ܒܠܚܘܕ ܫܪܐ ܗܘܐ ܠܫܒܬܐ܂ ܐܠܐ ܐܦ ܐܒܐ *ܕܝܠܗ ܐܡܪ
ܗܘܐ ܠܐܠܗܐ܂ [1]ܟܕ ܫܘܝܐ ܠܐܠܗܐ ܗܘ ܠܗ ܥܒܕ ܗܘܐ܂
ܥܢܐ ܗܟܝܠ ܗܘ ܝܫܘܥ [2]ܘܐܡܪ܂ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ 19

* ἰδίαν

enim Jeſus ſubduxerat ſe, quia turba erat in loco. Poſt hæc in- 14
venit eum Jeſus in templo, et dixit ei, Ecce ſanus factus es: ne
amplius peccaveris, ne quid deterius fiat tibi. Et abiit ille homo, 15
et nunciavit Judæis, quod Jeſus eſſet qui fecerat eum ſanum. Et 16
propter hoc perſequebantur Jeſum Judæi, et quærebant occidere
eum, quia hæc faceret Sabbatho. Jeſus autem reſpondit iis, Pa- 17
ter meus uſque adhuc operatur, et ego operor. Propter hoc 18
igitur magis quærebant Judæi occidere eum, quia non ſolum ſol-
veret Sabbathum, ſed et Patrem ſuum diceret Deum, † æqualem
Deo ſeipſum faciens. Reſpondit igitur Jeſus, ‡ et dixit, Amen 19

---

1 ܟܕ ܫܘܝܐ ܠܐܠܗܐ ܗܘ ܠܗ ܥܒܕ ܗܘܐ.] In margine MSti ܟܕ ܡܫܘܐ ܗܘ ܠܗ ܠܐܠܗܐ܀

2 ܘܐܡܪ] ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ

† æqualem Deo ſeipſum faciens] Lectio marg. Æqualem faciens ſeipſum Deo.

‡ et dixit] Et dixit iis.

ܠܟܘܢ܆ ܕܠܐ ܡܨܐ ܒܪܐ ܠܡܥܒܕ ܗܘ ܡܢܗ ܘܠܐ ܡܕܡ܆ ܐܢ ܠܐ
ܢܚܙܐ ܠܐܒܐ ܕܥܒܕ ܡܕܡ. ܗܠܝܢ ܓܝܪ ܕܗܘ ܥܒܕ܆ ܗܠܝܢ
20 ܐܦ ܒܪܐ ܒܗ ܒܕܡܘܬܐ ܥܒܕ. ܗܘ ܓܝܪ ܐܒܐ ܪܚܡ ܠܒܪܐ܆
ܘܟܠܗܝܢ ܡܚܘܐ ܠܗ ܗܠܝܢ ܕܗܘ ܥܒܕ. ܘܪ̈ܘܪܒܢ ܡܢ ܗܠܝܢ
21 ܥ̈ܒܕܐ ܡܚܘܐ ܠܗ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܬܘܢ ܬܬܕܡܪܘܢ. ܐܝܟܢܢܐ
ܓܝܪ ܕܐܒܐ ܡܩܝܡ ܠܡ̈ܝܬܐ ܘܡܚܐ܆ ܗܟܢܐ ܐܦ ܒܪܐ
22 ܠܐܝܠܝܢ ܕܨܒܐ ܡܚܐ. ܠܘ ܓܝܪ ܐܒܐ ܕܐܢ ܘܠܐ ܠܐܢܫ܆ ܐܠܐ
23 ܕܝܢܐ ܟܠܗ ܝܗܒܗ ܠܒܪܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܟܠܗܘܢ ܢܝܩܪܘܢ
ܠܒܪܐ ܐܝܟ ܡܐ ܕܡܝܩܪܝܢ ܠܐܒܐ܆ ܗܘ ܕܠܐ ܡܝܩܪ ܠܒܪܐ܆ ܠܐ
24 ܡܝܩܪ ܠܐܒܐ ܗܘ ܕܫܕܪܗ܆ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܗܘ
ܕܡܠܬܐ ܕܝܠܝ ܫܡܥ ܘܡܗܝܡܢ ܠܗܘ ܕܫܕܪܢܝ܆ ܐܝܬ
ܠܗ [1] ܚ̈ܝܐ ܕܠܥܠܡ. ܘܠܕܝܢܐ ܠܐ ܐܬܐ܆ ܐܠܐ ܫܢܝ ܠܗ
25 ܡܢ ܡܘܬܐ ܠܚ̈ܝܐ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܐܬܝܐ

amen dico vobis, Non poteſt Filius facere a ſeipſo quicquam, niſi viderit Patrem facientem aliquid: quæ enim ille facit, hæc et
20 Filius ſimiliter facit. Ipſe enim Pater diligit Filium, et omnia demonſtrat ei quæ ipſe facit: et majora quam hæc opera demon-
21 ſtrabit ei, ut vos miremini. Sicut enim Pater ſuſcitat mortuos et
22 vivificat, ſic et Filius quos vult vivificat. Non enim Pater judi-
23 cat quenquam, ſed judicium omne dedit Filio: Ut omnes honorent Filium, ſicut honorant Patrem. Qui non honorat Filium,
24 non honorat Patrem qui miſit eum. Amen amen dico vobis, Qui ſermonem meum audit, et credit ei qui miſit me, habet vitam æternam, et in judicium non venit: ſed tranſivit a morte
25 in vitam. Amen amen dico vobis, quod venit hora, et nunc eſt,

---

[1] ܚ̈ܝܐ] In margine MSti ܚ̈ܝܐ [illegible]

ܫܥܬܐ ܐܦ ܗܫܐ ܐܝܬܝܗ̇܀ ܐܡܬܝ ܕܡܝ̈ܬܐ ܢܫܡܥܘܢ ܩܠܐ
26 [1]ܕܒܪܗ ܕܐܠܗܐ܀ ܘܗܢܘܢ ܕܫܡܥܝܢ ܢܚܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܗܘ
ܐܒܐ ܐܝܬ ܠܗ ܚܝ̈ܐ ܒܗ. ܗܟܢܐ ܝܗܒ ܐܦ ܠܒܪܐ܀ ܕܚܝ̈ܐ
27 ܢܗܘܐ ܐܝܬ ܠܗ ܒܗ. ܘܫܘܠܛܢܐ ܝܗܒ ܠܗ ܐܦ ܕܕܝܢܐ
28 ܠܡܥܒܕ. ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ※ ܕܝܢ ✓ ܐܝܬܘܗܝ܀ ܠܐ ܬܬܕܡܪܘܢ ܒܗܕܐ.
ܡܛܠ ܕܐܬܝܐ ܫܥܬܐ܀ ܕܒܗ ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܒܩܒܪ̈ܐ ܢܫܡܥܘܢ
29 ܩܠܐ ܕܝܠܗ ܘܢܦܩܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܛܒ̈ܬܐ ܥܒܕܘ ܠܩܝܡܬܐ ܕܚܝ̈ܐ.
30 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܒܝ̈ܫܬܐ ܥܒܕܘ ܠܩܝܡܬܐ ܕܕܝܢܐ܀ ܠܐ ܡܨܐ ܐܢܐ ܐܢܐ
ܠܡܥܒܕ ܗܘ ܐܢܐ ܡܢ ܢܦܫܝ ܘܠܐ ܡܕܡ. ܐܝܟܢܐ ܕܫܡܥ ܐܢܐ ܕܐܢ
ܐܢܐ. ܘܕܝܢܐ ܕܝܠܝ ܟܐܢܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܒܥܐ ܐܢܐ ܨܒܝܢܐ
31 ܕܝܠܝ. ܐܠܐ ܨܒܝܢܐ ܕܗܘ ܕܫܕܪܢܝ܀ ܐܢ ܐܢܐ ܣܗܕ ܐܢܐ ܡܛܠܬܝ.
32 ܣܗܕܘܬܐ ܕܝܠܝ ܠܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܫܪܝܪܬܐ. ܐܚܪܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܣܗܕ
ܡܛܠܬܝ. ܘܝܕܥ ܐܢܐ ܕܫܪܝܪܬܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܣܗܕܘܬܐ ܗܝ ܕܣܗܕ

quando mortui audient vocem † Filii Dei, et qui audierint, vivent.
Sicut enim Pater habet vitam in ſeipſo, ſic dedit et Filio, ut vitam 26
haberet in ſeipſo: Et poteſtatem dedit ei etiam judicium facere. 27
Quod Filius hominis ※ autem ✓ ſit, ne miremini hoc: quia venit 28
hora, in qua omnes qui in ſepulchris *ſunt*, audient vocem ejus:
Et prodibunt qui bona fecerunt, in reſurrectionem vitæ, qui au- 29
tem mala fecerunt, in reſurrectionem judicii. Non poſſum ego 30
facere a meipſo quicquam: ſicut audio, judico; et judicium
meum juſtum eſt: quia non quæro voluntatem meam, ſed
voluntatem ejus qui miſit me. Si ego teſtor de meipſo, te- 31
ſtimonium meum non eſt verum. Alius eſt qui teſtatur de 32
me, et ſcio quod verum eſt teſtimonium, quod teſtatur de me.

---

1 ܕܒܪܗ ܕܐܠܗܐ] In margine MSti (ܕܒܪܗ) ܕܐܢܫܐ

† Filii Dei] Lectio marg. (Filii) Hominis.

34 33 ܥܠܝ. ܐܢܬܘܢ ܫܕܪܬܘܢ ܠܘܬ ܝܘܚܢܢ ܘܐܣܗܕ ܠܫܪܪܐ. ܐܢܐ
ܕܝܢ ܠܘ ܡܢ ܒܪܢܫܐ ܣܗܕܘܬܐ ܢܣܒ ܐܢܐ. ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ:
35 ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܬܘܢ ܬܫܬܘܙܒܘܢ:· ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܫܪܓܐ ܗܘ
ܕܝܩܕ ܘܡܢܗܪ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܨܒܝܬܘܢ ܠܡܪܘܙ ܩܠܝܠ ܫܥܬܐ
36 ܒܢܘܗܪܐ ܕܝܠܗ. ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܝܬ ܠܝ ܣܗܕܘܬܐ ܕܪܒܐ ܡܢ
ܕܝܘܚܢܢ. ܥܒ̈ܕܐ ܓܝܪ ܗܠܝܢ ܕܝܗܒ ܠܝ ܐܒܐ ܕܐܫܡܠܐ ܐܢܘܢ:
ܗܢܘܢ ܥܒ̈ܕܐ ܗܢܘܢ ܕܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ ܣܗܕܝܢ ܥܠܝ. ܕܐܒܐ
37 ܫܕܪܢܝ. ܘܐܒܐ ܗܘ ܕܫܕܪܢܝ ܗܘ ܣܗܕ ܥܠܝ:· ܠܐ ܩܠܗ
38 ܡܡܬܘܡ ܫܡܥܬܘܢ:· ܘܠܐ *ܚܙܘܐ ܕܝܠܗ ܚܙܝܬܘܢ. ܘܡܠܬܐ * εἶδος
ܕܝܠܗ ܠܝܬ ܠܟܘܢ ܕܡܩܘܝܐ ܒܟܘܢ. ܡܛܠ ܕܠܗܘ ܕܫܕܪ
39 *ܗܘ:· ܠܗܢܐ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܒܨܘ ܟܬ̈ܒܐ * ἐκεῖνος
ܡܛܠ ܕܐܢܬܘܢ ܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܒܗܘܢ ܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ ܐܝܬ
40 ܠܟܘܢ. ܘܗܢܝܢ ܐܝܠܝܢ ܐܢܝܢ ܕܣܗܕܢ ܥܠܝ. ܘܠܐ ܨܒܝܢ
41 ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܬܐ ܠܘܬܝ:· ܐܝܟܢܐ ܕܚܝ̈ܐ ܢܗܘܘܢ ܠܟܘܢ. ܫܘܒܚܐ

33 34 Vos miſiſtis ad Johannem, et teſtatus eſt veritati. Ego autem non ab homine teſtimonium accipio: ſed hæc dico ut vos ſervemini.
35 Ille erat lucerna ardens et lucens: vos autem voluiſtis exultare ad
36 horam in luce ejus. Ego autem habeo teſtimonium majus quam Johannis: opera enim quæ dedit mihi Pater ut perficiam ea, ipſa
37 opera quæ ego facio, teſtantur de me quod Pater miſit me. Et Pater qui miſit me, ipſe teſtatur de me. Non vocem ejus unquam
38 audiſtis, neque ſpeciem ejus vidiſtis. Et ſermonem ejus non habetis manentem in vobis: quia quem miſit ille, huic vos non cre-
39 ditis. Scrutamini Scripturas, quia vos putatis quod in iis vitam
40 æternam habeatis: et illæ ſunt quæ teſtantur de me. Et non
41 vultis venire ad me, ut vitam habeatis. Gloriam ab hominibus

ܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܠܐ ܢܣܒ ܐܢܐ. ܐܠܐ ܝܕܥܬܟܘܢ ܕܚܘܒܐ ܕܐܠܗܐ 42
ܠܝܬ ܠܟܘܢ ܒܟܘܢ. ܐܢܐ ܐܬܝܬ ܒܫܡܗ ܕܐܒܐ ܕܝܠܝ܆ ܘܠܐ 43
ܡܩܒܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ. ܐܢ ܐܚܪܢܐ ܢܐܬܐ ܒܫܡܐ *ܕܝܠܗ܆ * ܢܦܫܗ
ܠܗܘ ܬܩܒܠܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܗܝܡܢܘ: 44
ܕܫܘܒܚܐ ܡܢ ܚ̈ܕܕܐ ܢܣܒܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܘܫܘܒܚܐ ܕܡܢ ܚܕ
ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܐܠܗܐ ܠܐ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܠܡܐ ܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ 45
ܕܐܢܐ ܡܩܛܪܓܢܐ ܐܢܐ ܥܠܝܟܘܢ ܠܘܬ ܐܒܐ܆ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܡܩܛܪܓ
ܠܟܘܢ܆ ܡܘܫܐ ܗܘ ܕܒܗ ܐܢܬܘܢ ܣܒܪܬܘܢ. ܐܠܘ ܓܝܪ 46
ܡܗܝܡܢܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܡܘܫܐ܆ ܡܗܝܡܢܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܐܦ
ܠܝ. ܡܛܠܬܝ ܓܝܪ ܕܝܠܗ ܗܘ ܟܬܒ. ܐܢ ܕܝܢ ܠܟܬܒ̈ܘܗܝ 47
CAP. VI. ܕܗܘ ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܠܡ̈ܠܝ ܕܝܠܝ ܬܗܝܡܢܘܢ ܀ 1
ܒܬܪ ܗܠܝܢ܆ ܐܙܠ ܝܫܘܥ ܠܥܒܪܐ ܕܝܡܐ ܕܓܠܝܠܐ ܕܛܝܒܪܝܘܣ.
ܘܢܩܦ ܗܘܐ ܠܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ܆ ܡܛܠ ܕܚܙܝܢ ܗܘܘ ܠܐܬ̈ܘܬܐ 2
ܗܠܝܢ ܕܥܒܕ ܗܘܐ ܥܠ ܗܢܘܢ ܕܟܪܝܗܝܢ. ܣܠܩ ܕܝܢ ܠܛܘܪܐ 3
ܗܘ ܝܫܘܥ܆ ܘܬܡܢ ܝܬܒ ܗܘܐ ܥܡ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܀ ܐܝܬܘܗܝ 4

non accipio. Sed cognovi vos, quod charitatem Dei non habe- 42
tis in vobis. Ego veni in nomine Patris mei, et non accipitis 43
me: ſi alius venerit in nomine ſuo, illum accipietis. Quomodo 44
poteſtis vos credere, qui gloriam alii ab aliis accipitis, et gloriam
quæ ab uno tantum Deo *eſt*, non quæritis? An putatis quod 45
ego accuſaturus ſim vos apud Patrem? eſt qui accuſet vos, Moſes,
in quo vos ſperaſtis. Si enim crederetis Moſi, crederetis etiam 46
mihi: de me enim ille ſcripſit. Si autem ſcriptis illius non cre- 47
CAP. VI. ditis, quomodo verbis meis credetis? Poſt hæc abiit Jeſus trans 1
mare Galilææ Tiberiadis. Et ſequebatur eum turba multa, quia 2
videbant ſigna quæ faciebat ſuper infirmos. Aſcendit autem in 3
montem Jeſus, et ibi ſedebat cum diſcipulis ſuis. Erat autem 4

ܗܘܐ ܕܝܢ ܩܪܝܒ ܦܨܚܐ ܥܐܕܐ ܕܝܗܘܕܝܐ܀ ܟܕ ܐܪܝܡ ܗܟܝܠ 5
ܥܝܢܘܗܝ ܗܘ ܝܫܘܥ ܘܚܙܐ܇ ܕܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܐܬܐ ܠܘܬܗ܇ ܐܡܪ
ܠܘܬ ܦܝܠܝܦܘܣ. ܡܢ ܐܝܟܐ ܙܒܢܝܢ ܠܚܡܐ܇ ܐܝܟܢܐ ܕܢܐܟܠܘܢ
ܗܠܝܢ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܗܘܐ ܟܕ ܡܢܣܐ ܠܗ. ܗܘ ܓܝܪ ܝܕܥ 6
ܗܘܐ ܡܢܐ ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܠܡܥܒܕ܀ ܥܢܐ ܠܗ ܦܝܠܝܦܘܣ܇ 7
ܕܡܐܬܝܢ ܕܝܢܪܐ ܠܚܡܐ ܠܐ ܣܦܩܝܢ ܠܗܘܢ܇ ܐܝܟܢܐ ܕܟܠ ܚܕ
ܩܠܝܠ ܡܕܡ ܢܣܒ. ܐܡܪ ܠܗ ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܢܕܪܐܘܣ 8
ܐܚܘܗܝ ܕܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ. ܐܝܬ ܛܠܝܐ ܚܕ ܗܪܟܐ܇ ܗܘ 9
ܕܐܝܬ ܠܗ ܚܡܫܐ ܠܚܡܐ ܕܣܥܪܐ ܘܬܪܝܢ ܢܘܢܐ. ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܡܢܐ
ܐܝܬܝܗܝܢ ܠܗܠܝܢ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ܆ ܐܡܪ ܕܝܢ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܥܒܕܘ 10
[1]ܠܐܢܫܐ ܕܢܣܬܡܟܘܢ. ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܥܣܒܐ ܣܓܝܐܐ ܒܗܘ
ܒܕܘܟܬܐ. ܐܣܬܡܟܘ ܗܟܝܠ ܓܒܪܐ ܒܡܢܝܢܐ ܐܝܟ ܚܡܫܐ
ܐܠܦܝܢ. ܢܣܒ ܕܝܢ ܠܠܚܡܐ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܘܟܕ ܐܘܕܝ ܝܗܒ 11

5 prope Paſcha, feſtum Judæorum. Quum ſuſtuliſſet igitur oculos ſuos Jeſus, et vidiſſet quod turba multa veniret ad ſe, dicit ad
6 Philippum, Unde ememus panes, ut comedant hi? (Hoc autem dicebat tentans eum: ipſe enim ſciebat quid facturus eſſet.)
7 Reſpondit ei Philippus, Ducentorum denariorum panes non ſuf-
8 ficiunt iis, ut unuſquiſque modicum quid accipiat. Dicit ei unus
9 ex diſcipulis ejus, Andreas frater Simonis Petri, Eſt puer unus hic qui habet quinque panes hordeaceos et duos piſces: ſed hæc
10 quid ſunt talibus? Dixit autem Jeſus, Facite † homines diſcumbere. Erat autem gramen multum in illo loco. Diſcubue-
11 runt ergo viri, numero quaſi quinque millia. Accepit autem panes Jeſus, et quum gratias egiſſet, dedit diſcumbentibus:

[1] ܠܐܢܫܐ] In margine MSti ܟܢܫܐ

† homines] Lectio marg. Turbam.

ܠܗܘܢ ܕܣܡܝܟܝܢ. ܗܟܘܬ ܐܦ ܡܢ ܢܘܢܐ ܟܡܐ
12 ܕܨܒܝܢ ܗܘܘ. ܟܕ ܕܝܢ ܣܒܥܘ: ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܟܢܫܘ
13 ܩܨܝܐ ܗܠܝܢ ܕܝܬܪܘ. ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܡܕܡ ܢܐܒܕ. ܟܢܫܘ
ܗܟܝܠ ܘܡܠܘ ܬܪܥܣܪ ܩܘܦܝܢܐ ܕܩܨܝܐ: ܡܢ ܚܡܫܐ ܠܚܡܐ
14 ܕܣܥܪܐ: ܗܢܘܢ ܕܝܬܪܘ ܠܗܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܐܟܠܘ. ܗܢܘܢ ܗܟܝܠ ܐܢܫܐ
ܟܕ ܚܙܘ ܠܐܬܐ ܗܝ ܕܥܒܕ ܝܫܘܥ. ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ: ܕܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ
15 ܫܪܝܪܐܝܬ ܗܘ ܢܒܝܐ: ܗܘ ܕܐܬܐ ܠܥܠܡܐ. ܝܫܘܥ ܗܟܝܠ
ܟܕ ܝܕܥ ܕܥܬܝܕܝܢ ܕܢܐܬܘܢ ܘܢܚܛܦܘܢܝܗܝ ܐܝܟܢܐ
ܕܢܥܒܕܘܢܝܗܝ ܡܠܟܐ: ܥܪܩ ܬܘܒ ܠܛܘܪܐ ܗܘ ܒܠܚܘܕܘܗܝ.
16 ܟܕ ܕܝܢ ܪܡܫܐ ܗܘܐ: ܢܚܬܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܥܠ ܝܡܐ.
17 ܘܟܕ ܣܠܩܘ ܠܐܠܦܐ. ܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܥܒܪܐ ܕܝܡܐ ܠܟܦܪܢܚܘܡ.
ܘܚܫܘܟܐ ܗܘܐ ܟܒܪ ܗܘܐ ܗܘܐ: ܘܠܐ ܐܬܐ ܗܘܐ ܠܘܬܗܘܢ
18 ܗܘ ܝܫܘܥ. ܝܡܐ ܕܝܢ ܟܕ ܪܘܚܐ ܪܒܬܐ ܢܫܒܐ ܗܘܬ:
19 ܡܬܬܥܝܪܐ ܗܘܐ. ܟܕ ܕܒܪܘ ܗܟܝܠ ܐܝܟ ܐܣܛܕܘܬܐ ܟܥܣܪܝܢ

ſimiliter et ex piſcibus quantum volebant. Quum autem ſatiati 12
eſſent, dicit diſcipulis ſuis, Colligite fragmenta quæ ſuperfuerunt,
ne quid pereat. Collegerunt ergo, et impleverunt duodecim 13
cophinos fragmentis ex quinque panibus hordeaceis, quæ ſuperfuerunt iis qui comederant. Illi ergo homines quum vidiſ- 14
ſent ſignum quod fecerat Jeſus, dicebant, Hic eſt vere ille Propheta
qui venturus *erat* in mundum. Jeſus igitur quum cognoviſſet 15
quod futuri eſſent venire et rapere eum, ut facerent eum regem,
ſeceſſit iterum in montem ipſe ſolus. Quum autem veſpera eſſet, 16
deſcenderunt diſcipuli ejus ad mare. Et quum aſcendiſſent navim, 17
veniebant in ulteriorem ripam maris in Capernaum. Et tenebræ
jam factæ erant, et non venerat ad eos Jeſus. Mare autem, 18
quum ventus magnus flaret, exurgebat. Quum provecti eſſent 19

ܘܚܡܫܐ ܐܘ ܬܠܬܝܢ܆ ܚܙܝܢ ܠܝܫܘܥ ܟܕ ܡܗܠܟ ܥܠ ܝܡܐ܆
20 ¹ܘܕܩܘܪܒܐ ܕܐܠܦܐ ܗܘܐ ܘܕܚܠܘ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
21 ܐܢܐ ܐܝܬܝ. ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ. ܨܒܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܕܢܩܒܠܘܢܝܗܝ
ܒܐܠܦܐ܆ ܘܡܚܕܐ ܐܠܦܐ ܗܘܬ ܠܘܬ ܐܪܥܐ܆ ܠܗ̇ ܕܐܙܠܝܢ
22 ܗܘܘ. ܘܒܝܘܡܐ ܕܒܬܪܗ܆ ܗܘ ܟܢܫܐ ܕܩܐܡ ܗܘܐ ܒܥܒܪܐ
ܕܝܡܐ܆ ²ܚܙܘ ܕܐܠܦܘܢܝܬܐ ܐܚܪܬܐ ܠܝܬ ܗܘܐ ܬܡܢ. ܐܠܐ ܚܕܐ
ܒܗ̇ ܕܣܠܩܘ ܬܠܡ̈ܝܕܘܗܝ܆ ܘܕܠܐ ܥܠ ܗܘܐ ܥܡ ܬܠܡ̈ܝܕܘܗܝ
ܝܫܘܥ ܠܐܠܦܘܢܝܬܐ܆ ܐܠܐ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܬܠܡ̈ܝܕܐ ܕܝܠܗ ܐܙܠܘ܆
23 ܐ̈ܚܪܢܝܬܐ ܕܝܢ ܐܠܦܘ̈ܢܝܬܐ ܐܬܝ̈ ܡܢ ܛܝܒܪܝܐܘܣ ܥܠ
ܓܢܒܗ ܕܕܘܟܬܐ ܗ̇ܝ܆ ܐܝܟܐ ܕܐܟܠܘ ܗܘܘ ܠܚܡܐ܆ ܟܕ
24 ܐܘܕܝ ܗܘܐ ³ܡܪܝܐ. ܟܕ ܗܟܝܠ ܚܙܐ ܟܢܫܐ ܕܝܫܘܥ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ

igitur ꞌquaſi ſtadia viginti et quinque aut triginta, vident Jeſum ambulantem ſuper mare, † et propinquum navi: et timuerunt.
20 21 Ipſe autem dicit iis, Ego ſum, ne timeatis. Volebant ergo accipere eum in navim: et ſtatim navis fuit ad terram in quam ibant.
22 Et die craſtino turba quæ ſtabat in ulteriore ripa maris, ‡ viderunt quod navicula alia non eſſet ibi, niſi una in quam aſcenderant diſcipuli ejus, et quod non ingreſſus eſſet cum diſcipulis ſuis Jeſus
23 in naviculam, ſed ſoli diſcipuli ejus abiiſſent: Aliæ autem naviculæ venerunt a Tiberiade juxta locum illum ubi comederant pa-
24 nem, quum gratias egiſſet ‖ Dominus. Quum igitur vidiſſet turba

1 ܘܕܩܘܪܒܐ ܕܐܠܦܐ ܗܘܐ] In margine MSti ܘܩܪܒܬ ܠܐܠܦܐ ܡܬܩܪܒܐ
2 ܚܙܘ] ܝܕܥܘ
3 ܡܪܝܐ] ܝܫܘܥ

† *Vide Notas.*

‡ viderunt] Lectio marg. Noverunt.

‖ Dominus] Jeſus.

ܬܡܢ ܐܦܠܐ ܬܠܡܝܕܘܗܝ܆ ܣܠܩܘ ܗܢܘܢ [1]ܠܐܠܦܐ ܘܐܬܘ
25 ܠܟܦܪܢܚܘܡ܆ ܟܕ ܒܥܝܢ ܠܗ ܠܝܫܘܥ܂ ܘܟܕ ܐܫܟܚܘܗܝ
ܒܥܒܪܐ ܕܝܡܐ܂ ܐܡܪܘ ܠܗ܂ ܪܒܝ܆ ܐܡܬܝ ܠܗܪܟܐ
26 ܐܬܝܬ܂ [2]ܥܢܐ ܠܗܘܢ ܗܘ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ܂ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ܆ ܠܘ ܡܛܠ ܕܚܙܝܬܘܢ
ܐܬܘܬܐ܆ ܐܠܐ ܡܛܠ ܕܐܟܠܬܘܢ ܡܢ ܠܚܡܐ ܘܣܒܥܬܘܢ܂
27 ܦܠܘܚܘ ܠܘ ܠܡܐܟܘܠܬܐ ܗܝ ܕܐܒܕܐ܆ ܐܠܐ ܡܐܟܘܠܬܐ ܗܝ
ܕܡܩܘܝܐ ܠܚܝܐ ܕܠܥܠܡ܂ ܗܝ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܠܟܘܢ ܢܬܠ܂
28 ܠܗܢܐ ܓܝܪ ܐܒܐ ܚܬܡ ܐܠܗܐ܀ ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܠܘܬܗ܂
29 ܡܢܐ ܢܥܒܕ ܕܢܦܠܘܚ ܥܒܕܐ ܕܐܠܗܐ܀ ܥܢܐ ܝܫܘܥ
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܥܒܕܐ ܕܐܠܗܐ܆ ܕܬܗܝܡܢܘܢ
30 ܒܗܘ ܕܫܕܪ ܗܘ܀ ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܠܗ܂ ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܐܬܐ

quod Jeſus non eſſet ibi, neque diſcipuli ejus, aſcenderunt ipſi in † naves, et venerunt Capernaum, quærentes Jeſum. Et 25
quum inveniſſent eum in ulteriore ripa maris, dixerunt ei, Rabi,
quando huc veniſti? ‡ Reſpondit iis Jeſus, et dixit, Amen 26
amen dico vobis, quæritis me, non quia vidiſtis ſigna, ſed quia
comediſtis ex panibus, et ſatiati eſtis. Operemini non cibum 27
qui perit, ſed cibum qui permanet in vitam æternam, quem
Filius hominis vobis dabit: hunc enim Pater obſignavit Deus.
Dixerunt igitur ad eum, Quid faciemus ut operemur opera Dei? 28
Reſpondit Jeſus, et dixit iis, Hoc eſt opus Dei, ut credatis in 29
eum quem miſit ille. Dixerunt igitur ei, Quod igitur ſignum 30

1 ܠܐܠܦܐ]	In margine MSti	ܠܐܠܦܘܢܐ
2 ܥܢܐ ܠܗܘܢ]		(ܥܢܐ) ܕܝܢ (ܠܗܘܢ)
† in naves]	Lectio marg.	In naviculas
‡ reſpondit iis]		(reſpondit) Autem (iis)

ܥܒܕ ܐܢܬ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܚܙܐ ܘܢܗܝܡܢ ܒܟ܆ ܡܢܐ ܦܠܚ ܐܢܬ܀
31 ܐܒܗܝ ܕܝܠܢ ܐܟܠܘ ܡܢܢܐ ܒܡܕܒܪܐ܆ ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܝܬܘܗܝ
ܕܟܬܝܒܐ܆ ÷ܕܠܚܡܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܝܗܒ ܠܗܘܢ ܠܡܐܟܠ܀
32 ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
ܕܠܐ ܡܘܫܐ ܝܗܒ ܠܟܘܢ ܠܚܡܐ ܡܢ ܫܡܝܐ܆ ܐܠܐ ܐܒܐ ܕܝܠܝ
33 ܝܗܒ ܠܟܘܢ ܠܚܡܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܗܘ ܫܪܝܪܐ. ܗܘ ܓܝܪ ܠܚܡܐ
ܕܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܗܘ ܕܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ ܘܝܗܒ ܚܝܐ ܠܥܠܡܐ܀
34 ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܠܘܬܗ. ܡܪܝܐ܆ ܒܟܠܙܒܢ ܗܒ ܠܢ ܠܚܡܐ
35 ܗܢܐ܀ [1]ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܗܘ
ܠܚܡܐ ܕܚܝܐ܀ ܗܘ ܕܐܬܐ ܠܘܬܝ ܠܐ ܢܟܦܢ. ܘܗܘ ܕܡܗܝܡܢ
36 ܒܝ ܠܐ ܢܨܗܐ ܡܡܬܘܡ. ܐܠܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ. ܕܘܚܙܝܬܘܢܢܝ ܘܠܐ
37 ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܟܠ ܡܐ ܕܝܗܒ ܠܝ ܐܒܝ ܠܘܬܝ
38 ܢܐܬܐ. ܘܠܗܘ ܕܐܬܐ ܠܘܬܝ ܠܐ ܐܦܩܝܘܗܝ ܠܒܪ܀ ܡܛܠ

31 facis, ut videamus et credamus in te? Quid operaris? Patres noſtri comederunt manna in deſerto: ſicut eſt ſcriptum,
32 ÷Quod⸓ panem e cœlo dedit iis comedere. Dixit igitur iis Jeſus, Amen amen dico vobis, non Moſes dedit vobis panem e cœlo,
33 ſed Pater meus dat vobis panem e cœlo verum. Panis enim Dei eſt ille qui deſcendit de cœlo, et dat vitam mundo.
34 Dixerunt igitur ad eum, Domine, ſemper da nobis panem hunc.
35 † Dixit igitur iis Jeſus, Ego ſum panis vitæ: qui venit ad me,
36 non eſuriet: et qui credit in me, non ſitiet unquam. Sed dixi
37 vobis, quod et vidiſtis me, et non creditis. Quicquid dat mihi Pater meus, ad me veniet: et eum qui venit ad me, non ejiciam
38 foras. Quia deſcendi de cœlo non ut faciam voluntatem meam,

[1] ܐܡܪ ܗܟܝܠ] In margine MSti (ܐܡܪ) ܕܝܢ

† dixit igitur] Lectio marg. (dixit) Autem.

ܕܢܚܬܬ ܡܢ ܫܡܝܐ܂ ܠܘ ܕܐܥܒܕ ܨܒܝܢܐ ܕܝܠܝ܂ ܐܠܐ ܨܒܝܢܐ
ܕܗܘ ܕܫܕܪܢܝ ܀ ܗܢܐ ܕܝܢ ܐܝܬܘܗܝ ܨܒܝܢܗ ܕܐܒܐ ܗܘ ܕܫܕܪܢܝ܂ 39
ܕܟܠ ܡܐ ܕܝܗܒ ܠܝ ܠܐ ܐܘܒܕ ܡܢܗ܂ ܐܠܐ ܐܩܝܡܝܘܗܝ ܒܝܘܡܐ
ܐܚܪܝܐ܂ ܗܢܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܨܒܝܢܗ ܕܐܒܝ ܕܫܕܪܢܝ܂ ܕܟܠ ܡܢ 40
ܕܚܙܐ ܠܒܪܐ ܘܡܗܝܡܢ ܒܗ܂ ܢܗܘܐ ܠܗ ܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ܂
ܘܐܩܝܡܝܘܗܝ ܐܢܐ܂ ܒܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ ܀ ܪܛܢܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܝܗܘܕܝܐ 41
ܥܠܘܗܝ܂ ܡܛܠ ܕܐܡܪ ܕܐܢܐ ܐܝܬܝ ܠܚܡܐ ܗܘ ܕܢܚܬ
ܡܢ ܫܡܝܐ܂ ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܂ ܠܘ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܝܫܘܥ ܗܘ ܒܪܗ 42
ܕܝܘܣܦ܂ ܕܗܘ ܕܚܢܢ ܝܕܥܝܢܢ ܠܐܒܘܗܝ ܘܠܐܡܗ܂ ܐܝܟܢܐ ܗܟܝܠ
ܐܡܪ ܗܢܐ ܕܡܢ ܫܡܝܐ ܢܚܬܬ ܀ ܥܢܐ ܗܟܝܠ ܗܘ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ 43
ܠܗܘܢ܂ ܠܐ ܬܪ̈ܛܢܘܢ ܥܡ ܚܕܕܐ܂ ܠܐ ܐܢܫ ܡܨܐ ܠܡܐܬܐ ܠܘܬܝ܂ 44
ܐܢ ܐܒܐ ܗܘ ܕܫܕܪܢܝ ܠܐ ܢܓܕ ܠܗ܂ ܘܐܢܐ ܐܩܝܡܝܘܗܝ
ܒܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ܂ ܐܝܬܝܗ ܕܟܬܝܒܐ ܒܢ̈ܒܝܐ܂ ܕܢܗܘܘܢ 45

ſed voluntatem ejus qui miſit me. Hæc autem eſt voluntas 39
Patris qui miſit me, ut quicquid dederit mihi, non perdam ex
eo, ſed ſuſcitem illud die ultimo. Hæc autem eſt voluntas 40
Patris mei, ut omnis qui videt Filium, et credit in eum, habeat
vitam æternam: et ſuſcitabo eum ego die ultimo. Murmura- 41
bant igitur Judæi de illo, quia dixiſſet, Ego ſum panis qui de-
ſcendit de cœlo. Et dicebant, Nonne hic eſt Jeſus, filius Joſe- 42
phi, cujus nos novimus patrem et matrem? quomodo ergo dicit
hic, quod de cœlo deſcendi? Reſpondit igitur Jeſus, et dixit 43
iis, Ne murmuretis alii cum aliis. Nemo poteſt venire ad me, 44
ſi Pater qui miſit me non traxerit eum: et ego ſuſcitabo eum die
ultimo. Eſt ſcriptum in Prophetis, Erunt omnes docti a Deo. 45

ܘܢܗܘܘܢ ܡܠܦ̈ܐ ܕܐܠܗܐ. ܟܠ ܗܟܝܠ ܡܢ [1]ܕܫܡܥ ܡܢ ܐܒܐ
46 ܘܝܠܦ ܐܬܐ ܠܘܬܝ܀ ܠܘ ܕܠܐܒܐ ܐܢܫ ܚܙܐ܆ ܐܠܐ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ
47 ܡܢ ܐܠܗܐ܆ ܗܢܐ ܚܙܐ ܠܐܒܐ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ.
48 ܕܡܢ ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ. ܐܝܬ ܠܗ ܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ. ܐܢܐ ܐܝܬܝ
49 ܗܘ ܠܚܡܐ ܕܚܝ̈ܐ܀ ܐܒܗ̈ܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܐܟܠܘ ܡܢܢܐ ܒܡܕܒܪܐ
50 ܘܡܝܬܘ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܚܡܐ ܗܘ ܕܡܢ ܫܡܝܐ ܢܚܬ܆ ܐܝܟܢܐ
51 ܕܐܢܫ ܡܢܗ ܢܐܟܘܠ ܘܠܐ ܢܡܘܬ܀ ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܗܘ ܠܚܡܐ ܚܝܐ܆
ܗܘ ܕܡܢ ܫܡܝܐ ܢܚܬ. ܐܢ ܐܢܫ ܢܐܟܘܠ ܡܢ ܗܢܐ ܠܚܡܐ܆
ܢܚܐ ܠܥܠܡ܆ ܘܠܚܡܐ ܕܝܢ ܗܘ ܕܐܢܐ ܐܬܠ܆ ܒܣܪܐ ܕܝܠܝ
52 ܐܝܬܘܗܝ܆ ܗܘ ܕܐܢܐ ܝܗܒ ܐܢܐ ܚܠܦ ܚܝ̈ܐ ܕܥܠܡܐ܀ ܢܨܝܢ
ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܠܘܬ ܚܕ̈ܕܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ ܗܢܐ
53 ܒܣܪܗ ܠܡܬܠ ܠܢ ܠܡܐܟܠ. ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܠܗܘܢ ܗܘ

46 Quiſquis igitur †audivit a Patre et didicit, venit ad me. Non quod Patrem quiſquam viderit, niſi is qui eſt a Deo: hic vidit
47 Patrem. Amen amen dico vobis, qui credit in me, habet vitam
48 49 æternam. Ego ſum panis vitæ. Patres veſtri comederunt manna
50 in deſerto, et mortui ſunt. Hic eſt panis qui de cœlo deſcendit,
51 ut quis ex eo comedat, et non moriatur. Ego ſum panis vivus qui de cœlo deſcendit: ſi quis comederit ex hoc pane, vivet in æternum: et panis autem quem ego dabo, caro mea eſt, quam
52 ego dabo pro vita mundi. Contendebant igitur Judæi alii cum aliis, dicentes, Quomodo poteſt hic carnem ſuam dare nobis ad
53 comedendum? Dixit igitur iis Jeſus, Amen amen dico vobis,

[1] ܕܫܡܥ] In margine MSti ܗܟܝܠ ܕܫܡܥ

† audivit] Lectio marg. Audit. *Vide Notas.*

ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܐܢ ܠܐ ܬܐܟܠܘܢ ܒܣܪܗ
ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܘܬܫܬܘܢ ܕܡܗ܆ ܠܝܬ ܠܟܘܢ ܚܝܐ ܒܟܘܢ.
54 ܗܘ ܕܐܟܠ ܒܣܪܐ ܕܝܠܝ ܘܫܬܐ ܕܡܐ ܕܝܠܝ܆ ܐܝܬ ܠܗ
55 ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ܆ ܘܐܢܐ ܐܩܝܡܝܘܗܝ ܒܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ܀ ܗܘ ܓܝܪ
ܒܣܪܐ ܕܝܠܝ ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܝܬܘܗܝ ܡܐܟܘܠܬܐ. ܘܕܡܐ ܕܝܠܝ
56 ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܝܬܘܗܝ ܡܫܬܝܐ܀ ܗܘ ܕܐܟܠ ܒܣܪܐ ܕܝܠܝ
57 ܘܫܬܐ ܕܡܐ ܕܝܠܝ܆ ܒܝ ܡܩܘܐ ܘܐܢܐ ܒܗ. ܐܝܟܢܐ ܕܫܕܪܢܝ
ܐܒܐ ܗܘ ܚܝܐ܆ ܘܐܢܐ ܚܝ ܐܢܐ ܡܛܠ ܐܒܐ. ܘܗܘ ܕܐܟܠ ܠܝ܆
58 ܐܦ *ܗܘ ܢܚܐ ܡܛܠܬܝ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܚܡܐ ܗܘ ܕܡܢ

* ἐκεῖνος

ܫܡܝܐ ܢܚܬ܆ ܠܘ ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܟܠܘ ܐܒܗ̈ܬܟܘܢ ܡܢܢܐ
59 ܘܡܝܬܘ. ܗܘ ܕܐܟܠ ܗܢܐ ܠܚܡܐ ܢܚܐ ܠܥܠܡ܀ ܗܠܝܢ
60 ܐܡܪ ܒܟܢܘܫܬܐ ܟܕ ܡܠܦ ܒܟܦܪܢܚܘܡ. ܣܓܝ̈ܐܐ ܗܟܝܠ
ܟܕ ܫܡܥܘ ܡܢ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܐܡܪܘ. ܩܫܝܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܗܕܐ
61 ܡܠܬܐ. ܡܢܘ ܡܨܐ ܠܡܫܡܥܗ̇. ܟܕ ܝܕܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܗܘ

Niſi comederitis carnem Filii hominis, et biberitis ſanguinem ejus, non habetis vitam in vobis ipſis. Qui comedit carnem 54 meam, et bibit ſanguinem meum, habet vitam æternam, et ego ſuſcitabo eum die ultimo. Caro enim mea vere eſt cibus, et 55 ſanguis meus vere eſt potus. Qui comedit carnem meam, et 56 bibit ſanguinem meum, in me manet, et ego in ipſo. Sicut 57 miſit me Pater vivens, et ego vivo propter Patrem; etiam qui comedit me, et ille vivet propter me. Hic eſt panis qui de 58 cœlo deſcendit; non ſicut comederunt patres veſtri manna, et mortui ſunt: qui comederit hunc panem, vivet in æternum. Hæc dixit in Synagoga, docens in Capernaum. Multi igitur 59 60 quum audiviſſent ex diſcipulis ejus, dixerunt, Durus eſt hic ſermo: quis poteſt audire eum? Quum autem cognoviſſet Jeſus 61

ܒܗ ܕܪܛܢܝܢ ܥܠ ܗܕܐ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܠܗ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ܃ ܗܕܐ
62 ܠܟܘܢ ܡܟܫܠܐ܃ ܐܢ ܗܟܝܠ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܣܠܩ ܠܐܬܪܐ
63 ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ ܩܕܝܡ܀ ܪܘܚܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܡܚܝܐ. ܦܓܪܐ
ܠܐ ܡܘܬܪ ܘܠܐ ܡܕܡ܀ ܡܠܐ ܗܠܝܢ ܕܐܢܐ ܡܡܠܠ ܥܡܟܘܢ܃ ܪܘܚܐ
64 ܐܢܝܢ ܘܚܝܐ ܐܢܝܢ. ܐܠܐ ܐܝܬ ܐܢܫܝܢ ܡܢܟܘܢ ܕܠܐ
ܡܗܝܡܢܝܢ܀ ܝܕܥ ܗܘܐ ܓܝܪ ܡܢ ܩܘܕܡ ܝܫܘܥ܃ ܐܝܠܝܢ
ܐܢܘܢ ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ܃ ܘܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܡܫܠܡ
65 ܠܗ܀ ܘܐܡܪ ܗܘܐ܃ ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ܃ ܕܠܐ ܐܢܫ ܡܨܐ
ܕܢܐܬܐ ܠܘܬܝ܃ ܐܢ ܠܐ ܢܗܘܐ ܝܗܝܒ ܠܗ ܡܢ ܐܒܐ ܕܝܠܝ.
66 ܡܢ ܗܕܐ ܣܓܝܐܐ ܐܙܠܘ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܠܗ ܠܒܣܬܪܗܘܢ܃ ܘܠܐ
67 ܬܘܒ ܥܡܗ ܡܗܠܟܝܢ ܗܘܘ. ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܝܫܘܥ ܠܬܪܥܣܪ.
68 ܕܠܡܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܙܠ܃ ܥܢܐ ܗܟܝܠ ܠܗ
ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ܃ ܡܪܢ܃ ܠܘܬ ܡܢܘ ܢܐܙܠ. ܡܠܐ ܕܚܝܐ
69 ܕܠܥܠܡ ܐܝܬ ܠܟ. ܘܚܢܢ ܗܝܡܢܢ ܘܝܕܥܢ ܕܐܢܬ ܐܝܬܝܟ

in ſeipſo, quod murmurarent de hoc diſcipuli ejus, dixit iis,
62 Hoc vos offendit? *Quid* ſi igitur videritis Filium hominis aſcen-
63 dentem ubi erat prius? Spiritus eſt qui vivificat, caro non pro-
deſt quicquam. Verba quæ ego loquutus ſum vobis, ſpiritus ſunt
64 et vita ſunt: Sed ſunt quidam ex vobis qui non credunt. Scie-
bat enim a principio Jeſus quinam eſſent illi qui non crede-
65 bant, et quis eſſet traditurus eum. Et dicebat, Propter hoc
dixi vobis, quod nemo poteſt venire ad me, niſi fuerit datum ei a
66 Patre meo. Ex hoc *tempore* multi abierunt ex diſcipulis ejus
67 retro, et non amplius cum eo ambulabant. Dixit igitur Jeſus
68 duodecim, Num et vos vultis abire? Reſpondit ergo ei Simon
Petrus, Domine, ad quem ibimus? verba vitæ æternæ habes.
69 Et nos credidimus, et novimus quod tu es Chriſtus Filius Dei

ܗܘ ܡܫܝܚܐ. ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܕܚܝܐ ܀ ܥܢܐ ܗܟܝܠ ܠܗܘܢ ܗܘ 70
ܝܫܘܥ: ܠܐ ܠܟܘܢ ܠܬܪܥܣܪ ܓܒܝܬ. ܘܡܢܟܘܢ ܚܕ ܐܟܠܩܪܨܐ
ܐܝܬܘܗܝ. ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ ܠܝܗܘܕܐ' ܒܪ ܫܡܥܘܢ ܣܟܪܝܘܛܐ. 71
ܗܢܐ ܓܝܪ ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ. ܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ
CAP. VII. ܬܪܥܣܪ ܀ ܘܡܗܠܟ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܒܓܠܝܠܐ. ܠܐ ܓܝܪ 1
ܨܒܐ ܗܘܐ ܒܝܗܘܕ ܠܡܗܠܟܘ. ܡܛܠ ܕܒܥܝܢ ܗܘܘ ܝܗܘܕ̈ܝܐ
ܠܡܩܛܠܗ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܩܪܝܒ ܥܐܕܐ ܕܝܗܘܕ̈ܝܐ. ܗܘ 2
ܕܡܩܒܥܘܬ ܡܛ̈ܠܠܐ. ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܠܘܬܗ ܐܚ̈ܘܗܝ. ܥܒܪ 3
ܡܢ ܗܪܟܐ ܘܙܠ ܠܝܗܘܕ: ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܬܠܡܝ̈ܕܝܟ ܢܚܙܘܢ
ܠܥܒ̈ܕܝܟ ܗܢܘܢ ܕܥܒܕ ܐܢܬ. ܠܐ ܐܢܫ ܓܝܪ ܒܛܘܫܝܐ ܡܕܡ 4
ܥܒܕ: ܘܒܥܐ ܗܘ ܕܒܦܪܗܣܝܐ ܢܗܘܐ. ܐܢ ܗܠܝܢ
ܥܒܕ ܐܢܬ: ܓܠܝ ܐܢܬ ܠܟ ܠܥܠܡܐ. ܐܦܠܐ ܓܝܪ 5

viventis. Reſpondit igitur iis Jeſus, Nonne vos duodecim elegi, 70
et ex vobis unus diabolus eſt? Dicebat autem Judam filium Simonis † Scariotam: hic enim futurus erat tradere eum, quum 71
CAP. VII. unus eſſet ex duodecim. Et ambulabat Jeſus poſt hæc in Galilæa: non enim volebat in Judæa ambulare, quia quærebant 1
Judæi occidere eum. Erat autem prope feſtum Judæorum, Fixio 2
tabernaculorum. Dixerunt igitur ad eum fratres ejus, Tranſi 3
hinc, et abi in Judæam, ut et diſcipuli tui videant opera tua quæ
facis. Nemo enim in occulto aliquid facit, et quærit ipſe in ce- 4
lebritate eſſe: ſi hæc facis, manifeſta teipſum mundo. Neque 5

1 ܣܟܪܝܘܛܐ] In margine MSti ܗܘ ܕܡܢ ܩܪܝܘܛܘܬ
(τȣ ἀπὸ) καρυωτȣ

† Scariotam] *Vide Notas.*

ܐܚ̈ܐ ܕܝܠܗ ܡܗܝܡܢܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܀ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܠܗܘܢ ܗܘ 6
ܝܫܘܥ . ܙܒܢܐ ܗܘ ܕܝܠܝ ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܐܝܬܘܗܝ ܕܩܪܝܒ. ܙܒܢܐ
ܕܝܢ ܗܘ ܕܝܠܟܘܢ ܒܟܠܙܒܢ ܐܝܬܘܗܝ ܡܛܝܒܐ. ܠܐ ܡܨܐ ܥܠܡܐ 7
ܠܡܣܢܝܘܟܘܢ: ܠܝ ܕܝܢ ܣܢܐ: ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܣܗܕ ܐܢܐ ܥܠܘܗܝ:
ܕܥܒ̈ܕܘܗܝ ܒܝ̈ܫܐ ܐܝܬܝܗܘܢ . ܐܢܬܘܢ ܣܩܘ ܠܥܐܕܐ ܗܢܐ. ܐܢܐ 8
*ܗܫܐ ܠܐ ܣܠܩ ܐܢܐ ܠܥܐܕܐ ܗܢܐ. ܡܛܠ ܕܙܒܢܐ ܕܝܠܝ ܠܐ * ουπω
ܥܕܟܝܠ ܐܬܡܠܝ. ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܟܕ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܦܫ ܒܓܠܝܠܐ. 9
ܟܕ ܕܝܢ ܣܠܩܘ ܐܚ̈ܘܗܝ: ܗܝܕܝܢ ܐܦ ܗܘ ܣܠܩ ܠܥܐܕܐ. ܠܐ 10
ܒܓܠܝܐ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܒܛܘܫܝܐ. *ܗܢܘܢ ܗܟܝܠ ܝܗ̈ܘܕܝܐ ܒܥܝܢ ܗܘܘ 11 * αυτοις
ܠܗ ܒܥܐܕܐ ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܐܝܟܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ. ܘܪܛܢܐ ܣܓܝܐܐ 12
ܐܝܬ ܗܘܐ ܡܛܠܬܗ ܒܟܢ̈ܫܐ. ܗܢܘܢ ܡܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܕܛܒܐ
ܐܝܬܘܗܝ. ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ: ܠܐ. ܐܠܐ ܡܛܥܐ ܠܟܢܫܐ.
ܠܐ ܐܢܫ ܕܝܢ ܒܓܠܝܐ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܡܛܠܬܗ: ܡܛܠ 13

6 enim fratres ejus credebant in eum. Dicit igitur iis Jeſus, Tempus meum nondum adeſt: tempus autem veſtrum ſemper eſt
7 paratum. Non poteſt mundus odiſſe vos: me autem odit, quia
8 ego teſtor de eo, quod opera ejus mala ſunt. Vos aſcendite ad
feſtum hoc: ego nunc non aſcendo ad feſtum hoc, quia tempus
9 meum nondum impletum eſt. Hæc autem quum dixiſſet iis,
10 manſit in Galilæa. Quum autem aſcendiſſent fratres ejus, tunc
et ipſe aſcendit ad feſtum, non manifeſte, ſed quaſi in occulto.
11 Ipſi igitur Judæi quærebant eum in feſto, et dicebant, Ubi eſt
12 ille? Et murmur multum erat de eo in turbis. Hi quidem
dicebant, quod bonus eſt: alii autem dicebant, Non; ſed ſeducit
13 turbam. Nemo autem palam loquebatur de eo, propter metum

14 ܕܝܗܘܕܝܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܟܒܪ ܥܐܕܐ ܡܦܠܓ ܗܘܐ:
15 ܣܠܩ ܝܫܘܥ ܠܗܝܟܠܐ ܘܡܠܦ ܗܘܐ. ¹ܘܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܝܗܘܕܝܐ
16 ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܐܝܟܢܐ ܗܢܐ ܟܬܒܐ ܝܕܥ ܟܕ ܠܐ ܝܠܦ. ܥܢܐ
ܗܟܝܠ ܠܗܘܢ ܗܘ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ: ܡܠܦܢܘܬܐ ܕܝܠܝ ܠܐ ܐܝܬܝܗ
17 ܕܝܠܝ. ܐܠܐ ܕܗܘ ܕܫܕܪܢܝ: ܐܢ ܐܢܫ ܨܒܐ ܠܡܥܒܕ ܨܒܝܢܗ ܕܝܠܗ:
ܢܕܥ ܡܛܠ ܡܠܦܢܘܬܐ. ܐܢ ܕܡܢܗ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܝܬܝܗ:
18 ܐܘ ܗܘ ܐܢܐ ܡܢܝ ܡܡܠܠ ܐܢܐ: ܗܘ ܕܡܢܗ ܗܘ ܡܡܠܠ:
ܫܘܒܚܐ ܕܝܠܗ ܒܥܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܒܥܐ ܫܘܒܚܐ ܕܗܘ ܕܫܕܪܗ:
19 ܗܢܐ ܫܪܝܪܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܥܘܠܐ ܒܗ ܠܐ ܐܝܬ. ܠܘ ܡܘܫܐ
ܝܗܒ ܠܟܘܢ ܢܡܘܣܐ: ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܥܒܕ ܠܗ
20 ܠܢܡܘܣܐ. ܡܢܐ ܠܝ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܩܛܠܢܝ. ²ܥܢܐ ܟܢܫܐ

Judæorum. Quum jam autem feſtum dimidiatum eſſet, aſcendit 14
Jeſus in templum, et docebat. † Et mirabantur Judæi, dicentes, 15
Quomodo hic literas novit, quum non didicerit? Reſpondit ergo 16
iis Jeſus, et dixit, Doctrina mea non eſt mea, ſed ejus qui miſit
me. Si quis voluerit facere voluntatem ejus, cognoſcet de doc- 17
trina, utrum ex Deo ſit, an ego a meipſo loquar. Qui a ſeip- 18
ſo loquitur, gloriam ſuam quærit: qui autem quærit gloriam
ejus qui miſit eum, hic verax eſt, et injuſtitia in eo non eſt.
Nonne Moſes dedit vobis Legem, et nemo ex vobis facit Legem? 19
Quid me quæritis occidere? ‡ Reſpondit turba, et dixit ei, 20

---

1 ܘܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ In margine MSti (ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ)
ܝܗܘܕܝܐ ܗܟܝܠ (ܝܗܘܕܝܐ)
2 [ܥܢܐ ܟܢܫܐ ܥܢܘ ܝܗܘܕܝܐ

† et mirabantur Judæi] Lectio marg. (mirabantur) Igitur (Judæi)
‡ reſpondit turba] Reſponderunt Judæi.

21 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܕܝܘܐ ܐܝܬ ܠܟ: ܡܢܘ ܠܟ ܒܥܐ ܠܡܩܛܠܟ.
ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܚܕ ܥܒܕܐ ܥܒܕܬ ܘܟܠܟܘܢ
22 ܡܬܕܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܡܛܠ ܗܕܐ ܡܘܫܐ ܝܗܒ ܠܟܘܢ ܓܙܘܪܬܐ:
ܠܐ ܡܛܠ ܕܡܢ ܡܘܫܐ ܐܝܬܝܗ̇: ܐܠܐ ܕܡܢ ܐܒܗ̈ܬܐ. ܘܒܫܒܬܐ
23 ܓܙܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܪܢܫܐ. ܐܢ ܓܙܘܪܬܐ ܢܣܒ ܒܪܢܫܐ ܒܫܒܬܐ:
ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܫܬܪܐ ܢܡܘܣܐ ܕܡܘܫܐ: ܥܠܝ ܡܬܚܡܬܝܢ
ܐܢܬܘܢ: ܡܛܠ ܕܠܟܠܗ ܒܪܢܫܐ ܚܠܝܡܐ ܥܒܕܬ ܒܫܒܬܐ:
24 25 ܠܐ ܬܕܘܢܘܢ ܒܢܣܒ ܐܦܐ. ܐܠܐ ܕܝܢܐ ܟܐܢܐ ܕܘܢܘ. ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ
ܗܝܕܝܢ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡܝܐ: ܠܘ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܒܥܝܢ
26 ܠܡܩܛܠܗ: ܘܗܐ ܓܠܝܐܝܬ ܡܡܠܠ: ܘܠܐ ܡܕܡ ܐܡܪܝܢ ܠܗ.
ܕܠܡܐ ܫܪܝܪܐܝܬ ܝܕܥܘ ܪ̈ܫܢܐ: ܕܗܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܫܪܝܪܐܝܬ
27 ܡܫܝܚܐ: ܐܠܐ ܠܗܢܐ ܝܕܥܝܢ ܚܢܢ ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܡܫܝܚܐ
28 ܕܝܢ ܡܐ ܕܐܬܐ: ܠܐ ܐܢܫ ܝܕܥ ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܝܬܘܗܝ܀ ܩܥܐ
ܗܝܕܝܢ ܒܗܝܟܠܐ ܟܕ ܡܠܦ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܘܠܝ ܝܕܥܝܢ

21 Dæmonium habes: quis te quærit occidere? Reſpondit Jeſus,
22 et dixit iis, Unum opus feci, et omnes vos miramini. Propter hoc Moſes dedit vobis circumciſionem, (non quia ex Moſe eſt, ſed ex Patribus,) et in Sabbatho circumciditis homi-
23 nem. Si circumciſionem accipit homo in Sabbatho, ut non ſolvatur Lex Moſis, mihi indignamini quia totum hominem ſa-
24 num feci in Sabbatho? Ne judicetis cum acceptione vultus,
25 ſed judicium juſtum judicate. Dicebant igitur quidam ex
26 Hieroſolymitanis, Nonne hic eſt quem quærunt interficere? Et ecce palam loquitur, et nihil dicunt ei: nunquid vere noverunt
27 Principes quod hic eſt vere Chriſtus? Sed hunc novimus unde
28 ſit: Chriſtus autem quum venerit, nemo novit unde ſit. Clamavit igitur in templo docens Jeſus, et dixit, Et me noſtis, et noſtis

ܐܢܬܘܢ. ܘܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܝܬܝ. ܘܗܘ ܐܢܐ ܡܢ ܢܦܫܝ ܠܐ
ܐܬܝܬ. ܐܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܫܪܝܪܐ ܗܘ ܕܫܕܪܢܝ: ܠܗܘ ܕܐܢܬܘܢ
29 ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܢܐ ※ ܕܝܢ ✓ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ: ܡܛܠ ܕܡܢ ܠܘܬܗ
30 ܐܝܬܝ. ܘܗܘ ܗܘ ܫܕܪܢܝ܀ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܠܡܐܚܕܗ: ܘܠܐ ܐܢܫ
ܐܪܡܝ ܥܠܘܗܝ ܐܝܕܐ: ܡܛܠ ܕܠܐ ܥܕܟܝܠ ܐܬܬ ܗܘܬ ܫܥܬܐ
31 ܕܝܠܗ܀ ܣܓܝܐܐ ܕܝܢ ܡܢ ܟܢܫܐ ܗܝܡܢܘ ܒܗ. ܘܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ. ܕܡܫܝܚܐ ܐܡܬܝ ܕܐܬܐ: ܕܠܡܐ ܕܝܬܝܪܢ ܡܢ ܗܠܝܢ
32 ܐܬܘܬܐ ܥܒܕ: ܗܢܝܢ ܕܗܢܐ ܥܒܕ: ÷ܘ ✓ ܫܡܥܘ ܦܪܝܫܐ
ܠܟܢܫܐ ܕܡܪܛܢܝܢ ܡܛܠܬܗ ܗܠܝܢ܀ ܘܫܕܪܘ ܠܡܫܡܫܢܐ
33 ܦܪܝܫܐ ܘܪܒܝ ܟܗܢܐ ܐܝܟܢܐ ܕܢܐܚܕܘܢܗ܀ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܗܘ
ܝܫܘܥ. ܥܘܕ ܩܠܝܠ ܙܒܢܐ ܥܡܟܘܢ ܐܝܬܝ ܘܐܙܠ ܐܢܐ ܠܘܬܗ ܗܘ
34 ܕܫܕܪܢܝ܀ ܬܒܥܘܢܢܝ ܘܠܐ ܬܫܟܚܘܢܢܝ. ܘܐܝܟܐ ܕܐܝܬܝ ܐܢܐ:
35 ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܬܐ. ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܝܗܘܕܝܐ ܗܢܘܢ
ܠܘܬܗܘܢ. ܠܐܝܟܐ ܗܢܐ ܥܬܝܕ ܠܡܐܙܠ܀ ܕܚܢܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ

unde ſim: et a meipſo non veni, ſed eſt verax ille qui miſit me,
quem vos non noſtis. Ego ※ autem ✓ novi eum, quia ab ipſo 29
ſum, et ipſe me miſit. Quærebant igitur apprehendere eum: et 30
nemo injecit in eum manum, quia nondum venerat hora ejus.
Multi autem ex turba crediderunt in eum, et dicebant, Chriſtus 31
quum venerit, num plura ſigna faciet quam hic fecit? ÷ Et ✓ 32
audiverunt Phariſæi turbas murmurantes de eo hæc, et miſerunt
miniſtros Phariſæi et principes Sacerdotum, ut apprehenderent
eum. Dixit igitur Jeſus, Adhuc modicum tempus vobiſcum 33
ſum, et vado ad eum qui miſit me. Quæretis me, et non inve- 34
nietis: et ubi ſum ego, vos non poteſtis venire. Dixerunt igitur 35
Judæi inter ſeſe, Quo hic iturus eſt, ut nos non inveniamus eum?

ܠܗܘ̄ ܕܠܡܐ *ܠܡܒܕܪܘܬܐ ܕܚܢ̈ܦܐ ܥܬܝܕ ܕܐܙܠ ܘܡܠܦ * διασπορα
ܠܚܢ̈ܦܐ: ܡܢܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܗܕܐ ܡܠܬܐ ܗ̇ܝ ܕܐܡܪ: ܕܬܒܥܘܢܢܝ ܘܠܐ 36
ܬܫܟܚܘܢܢܝ̄↙. ܘܐܝܟܐ ܕܐܢܐ ܐܝܬܝ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܬܐ܀ 37
ܒܝܘܡܐ ܕܝܢ ܐܚܪܝܐ ܗܘ ܪܒܐ ܕܥܐܕܐ: ܩܐܡ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܘܩܥܐ ܗܘܐ ܟܕ
ܐܡܪ: ܐܢ ܐܢܫ ܨܗܐ ܢܐܬܐ ܠܘܬܝ ܘܢܫܬܐ. ܗܘ ܕܡܗܝܡܢ 38
ܒܝ ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܡܪ ܟܬܒܐ: ܢܗܪ̈ܘܬܐ ܡܢ ܟܪܣܗ ܢܪܕܘܢ ܕܡܝ̈ܐ
ܚ̈ܝܐ: ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܡܛܠ ܪܘܚܐ ܗܘ ܕܥܬܝܕܝܢ ܗܘܘ ܠܡܩܒܠܘ: 39
ܗ̇ܢܘܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܗ. ܠܐ ܓܝܪ ܥܕܟܝܠ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ⁜ ܝܗܝܒܐ↙. ¹ܡܛܠ ܕܝܫܘܥ ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܐܫܬܒܚ
ܗܘܐ܀ ܣܓܝ̈ܐܐ ܗܟܝܠ ܡܢ ܟܢܫܐ ܟܕ ܫܡܥܘ ²ܡ̈ܠܠܐ ܕܝܠܗ 40

num in diſperſionem Gentium iturus eſt, et docturus Gentes?
36 Quis eſt hic ſermo quem dixit, Quæretis me, et non invenietis
37 ⁼me ↙: et ubi ego ſum, vos non poteſtis venire? Die autem ultimo, illo magno feſti, ſtabat Jeſus et clamabat, dicens, Si quis ſitit,
38 veniat ad me, et bibat. Qui credit in me, ſicut dixit Scriptura,
39 flumina ex ventre ejus fluent aquæ vivæ. (Hoc autem dixit de Spiritu, quem accepturi erant credentes in eum: nondum enim erat Spiritus ⁜ datus ↙, † quia Jeſus nondum glorificatus fuerat.)
40 Multi ergo e turba, quum audiviſſent ‡ verba ejus, dicebant, Hic

---

¹ ܡܛܠ ܕܝܫܘܥ ܠܐ ܥܕܟܝܠ] ܐܫܬܒܚ ܗܘܐ In margine MSti ܡܛܠ ܗܝ ܕܠܐ ܐܬܝܗܒ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ: ܩܕܡ ܩܝܡܬܐ.

² ܡ̈ܠܠܐ ܕܝܠܗ] (ܡ̈ܠܠܐ) ܗܠܝܢ

† quia Jeſus nondum glorificatus fuerat.] Marg. Quia non datus eſt Spiritus ſanctus ante reſurrectionem.

‡ verba ejus] (verba) Hæc.

41 ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܆ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܫܪܝܪܐܝܬ ܗܘ ܢܒܝܐ. ܐܚܪ̈ܢܐ ܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ܆ ※ܕ✓ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܫܝܚܐ܀ ܐܚܪ̈ܢܐ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܆ ܕܠܡܐ
42 ܓܝܪ ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܐܬܐ܆ ܠܘ ܟܬܒܐ ܐܡܪ܆ ܕܡܢ
ܙܪܥܗ ܕܕܘܝܕ܆ ܘܡܢ ܒܝܬܠܚܡ ܩܪܝܬܐ ܐܝܟܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
43 ܕܘܝܕ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܐܬܐ܀ ܣܕܩܐ ܗܟܝܠ ܗܘܐ ܒܟܢܫܐ ܡܛܠܬܗ.
44 ܐܢܫ̈ܝܢ ܕܝܢ ܡܢܗܘܢ ܨܒܝܢ ܗܘܘ ܠܡܐܚܕܗ܆ ܐܠܐ ܠܐ ܐܢܫ ܐܪܡܝ
45 ܥܠܘܗܝ ܐܝ̈ܕܐ܀ ܐܬܘ ܗܟܝܠ ܗܢܘܢ ܡܫܡ̈ܫܢܐ ܠܘܬ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ
ܘܦܪ̈ܝܫܐ. ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܗܢܘܢ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܠܐ ܐܝܬܝܬܘܢܝܗܝ.
46 ܦܢܘ ܡܫܡ̈ܫܢܐ. ܠܐ ܡܡܬܘܡ ܗܟܢܐ ܡܠܠ ܒܪܢܫܐ. ܐܝܟ ܒܪܢܫܐ
47 ܗܢܐ܆ ܦܢܘ ܗܟܝܠ ܠܗܘܢ ܦܪ̈ܝܫܐ܆ ܕܠܡܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ
48 ܛܥܝܬܘܢ܆ ܠܡܐ ܐܢܫ ܡܢ ܪ̈ܫܢܐ ܗܝܡܢ ܒܗ ܐܘ ܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ܆
49 ܐܠܐ ܗܢܐ ܟܢܫܐ ܗܘ ܕܠܐ ܝܕܥ ܢܡܘܣܐ܆ ܠܝ̈ܛܐ ܐܝܬܝܗܘܢ܀
50 ܐܡܪ ܢܝܩܕܝܡܘܣ ܠܘܬܗܘܢ܆ ܗܘ ܕܐܬܐ ܗܘܐ ܠܘܬܗ ܒܠܠܝܐ
51 ※ܡܩܕܡܐܝܬ✓܆ ܕܚܕ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢܗܘܢ. ܕܠܡܐ ܢܡܘܣܐ

eſt vere ille Propheta. Alii dicebant, ※ quod ✓ hic eſt Chriſtus : 41
alii dicebant, Num enim ex Galilæa Chriſtus venit? Nonne 42
Scriptura dixit, Ex ſemine Davidis, et ex Bethlehem vico ubi
erat David, Chriſtus venit? Diſſenſio igitur facta eſt in turba 43
propter eum. Quidam autem ex iis volebant apprehendere eum : 44
ſed nemo injecit in eum manus. Venerunt igitur miniſtri ad 45
principes Sacerdotum et Phariſæos, et dixerunt iis illi, Quare
non adduxiſtis eum? Reſponderunt miniſtri, Nunquam ſic loquutus 46
eſt homo ſicut homo hic. Reſponderunt ergo iis Phariſæi, 47
Nunquid et vos ſeducti eſtis? Num quis ex principibus 48
credidit in eum, aut ex Phariſæis? Sed hæc turba quæ non novit 49
Legem, maledicti ſunt. Dicit Nicodemus ad eos, is qui venerat 50
ad eum nocte ※ prius ✓, qui unus erat ex illis, Nunquid Lex 51

ܕܝܠܢ ܕܐܢ ܠܒܪܢܫܐ: ܐܢ ܠܐ ܢܫܡܥ ܡܢܗ ܩܕܡܝܬ.
52 ܘܢܕܥ ܡܢܐ *ܥܒܕ: ܥܢܘ ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܕܠܡܐ ܐܦ ܐܢܬ * ποιεῖ
ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܐܢܬ: ܒܨܝ ܘܚܙܝ: ܕܢܒܝܐ ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܠܐ
1 ܩܐܡ[1] ∴ ܬܘܒ ܗܟܝܠ ܝܫܘܥ ܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ: ܐܢܐ Cap. VIII.
ܐܝܬܝ ܢܘܗܪܗ ܕܥܠܡܐ. ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܬܪܝ ܠܐ ܢܗܠܟ ܒܚܫܘܟܐ.
2 ܐܠܐ ܢܗܘܐ ܠܗ ܢܘܗܪܐ ܕܚܝܐ. ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܠܗ ܦܪܝܫܐ. ܐܢܬ
ܡܣܗܕ ܐܢܬ ܥܠ ܢܦܫܟ: ܣܗܕܘܬܟ ܕܝܠܟ ܠܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܫܪܝܪܬܐ.
3 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ: ܐܦܢ ܐܢܐ ܡܣܗܕ ܐܢܐ ܥܠ ܢܦܫܝ:
ܫܪܝܪܬܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܣܗܕܘܬܐ ܕܝܠܝ. ܡܛܠ ܕܝܕܥ ܐܢܐ ܡܢ
ܐܝܟܐ ܐܬܝܬ ܘܠܐܝܟܐ ܐܙܠ ܐܢܐ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ
4 ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܐܝܟܐ ²ܐܬܐ ܐܢܐ: ܐܘ ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ ܐܢܐ. ܐܢܬܘܢ ܐܝܟ

noſtra judicat hominem, niſi audierit ab ipſo prius, et cog-
52 noverit quid faciat? Reſponderunt, et dixerunt ei, Nunquid
et tu ex Galilæa es? ſcrutare, et vide, quod Propheta ex
1 Galilæa non † ſurgit. ‡ Rurſus ergo Jeſus loquutus eſt iis, Cap. VIII.
dicens, Ego ſum lux mundi: qui ſequitur me, non am-
2 bulabit in tenebris, ſed habebit lumen vitæ. Dixerunt igitur ei
Phariſæi, Tu de teipſo teſtaris, teſtimonium tuum non eſt verum.
3 Reſpondit Jeſus, et dixit iis, Etiamſi ego teſtor de meipſo, verum
eſt teſtimonium meum: quia ſcio unde veni, et quo vado: vos
4 autem neſcitis unde ‖ venio, aut quo vado. Vos ſecundum car-

1 ܩܐܡ] In margine MSti ܩܡ
2 ܐܬܐ ܐܢܐ] ܐܬܝܬ

† Surgit] Lectio marg. Surrexit.
‡ *Vide Hiſtoriam Adulteræ ad calcem hujus Evangelii.*
‖ venio] Veni.

5 ܒܣܪܐ ܕܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܢܐ ܠܐ ܕܐܢ ܐܢܐ ܠܐܢܫ. ܘܐܢ ܕܐܢ ܐܢܐ ܕܝܢ
ܐܢܐ. ܕܝܢܐ ܕܝܠܝ ¹ܫܪܝܪܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܡܛܠ ܕܒܠܚܘܕܝ
6 ܠܐ ܐܝܬܝ. ܐܠܐ ܐܢܐ ܘܐܒܐ ܗܘ ܕܫܕܪܢܝ. ܐܦ ܒܢܡܘܣܐ ܕܝܢ ܕܝܠܟܘܢ
7 ܟܬܝܒ. ܕܣܗܕܘܬܐ ܕܬܪܝܢ ܒܢܝܢܫܐ ܫܪܝܪܬܐ ܐܝܬܝܗ̇. ܐܢܐ
ܐܝܬܝ ܗܘ ܕܣܗܕ ܐܢܐ ܥܠ ܢܦܫܝ: ܘܣܗܕ ܥܠܝ ܐܒܐ ܗܘ
8 ܕܫܕܪܢܝ. ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܠܗ: ܐܝܟܐ ܐܝܬܘܗܝ ܐܒܐ ܕܝܠܟ:
ܥܢܐ ܝܫܘܥ: ܘܠܐ ܠܝ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ ܠܐܒܐ ܕܝܠܝ. ܐܠܘ
9 ܠܝ ܝܕܥܝܢ ܗܘܝܬܘܢ. ܐܦ ܠܐܒܐ ܕܝܠܝ ܝܕܥܝܢ ܗܘܝܬܘܢ: ܗܠܝܢ
ܡܠܠ ܒܒܝܬ ܓܙܐ ܟܕ ܡܠܦ ܒܗܝܟܠܐ: ܘܠܐ ܐܢܫ ܐܚܕܗ. ܡܛܠ
10 ܕܠܐ ܥܕܟܝܠ ܐܬܬ ܗܘܬ ܫܥܬܐ ܕܝܠܗ: ܐܡܪ ܗܘܐ ܗܟܝܠ ܬܘܒ
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܢܐ ܐܙܠ ܐܢܐ: ܘܬܒܥܘܢܢܝ ※ܘܠܐ ܬܫܟܚܘܢܢܝ↙:
ܘܒܚܛܝܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܬܡܘܬܘܢ. ܐܝܟܐ ܕܐܢܐ ܐܙܠ ܐܢܐ: ܐܢܬܘܢ
11 ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܬܐ. ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܝܗܘܕܝܐ:

nem judicatis, ego non judico quenquam. Et ſi judico autem 5
ego, judicium meum † verum eſt: quia ſolus non ſum, ſed ego
et Pater qui miſit me. Et in Lege autem veſtra ſcriptum eſt, 6
quod teſtimonium duorum hominum verum eſt. Ego ſum qui 7
teſtor de meipſo, et teſtatur de me Pater qui miſit me. Dicebant 8
igitur ei, Ubi eſt Pater tuus? Reſpondit Jeſus, Neque me noſtis,
neque Patrem meum: ſi me noſſetis, etiam Patrem meum
noſſetis. Hæc verba loquutus eſt in gazophylacio, docens in 9
templo: et nemo apprehendit eum, quia nondum venerat hora
ejus. Dixit igitur rurſus iis Jeſus, Ego vado, et quæretis me, 10
※ et non invenietis, ↙ et in peccato veſtro moriemini: quo ego
vado, vos non poteſtis venire. Dicebant igitur Judæi, Nunquid 11

1 ܫܪܝܪܐ] In margine MSti ܟܐܢܐ

† verum] Lectio marg. Juſtum.

ܠܡܐ ܕܝܢ ܗܘ ܠܗ ܩܛܠ܇ ܡܛܠ ܕܐܡܪ ܕܠܐܝܟܐ ܕܐܢܐ ܐܙܠ
12 ܐܢܐ܇ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܨܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܬܐ܇ 'ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂
ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܠܬܚܬ ܐܢܬܘܢ܂ ܐܢܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܠܥܠ
ܐܝܬܝ܂ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܢܐ ܐܢܬܘܢ܂ ܐܢܐ ܠܐ ܐܝܬܝ ܡܢ
13 ܥܠܡܐ ܗܢܐ܂ ܐܡܪܬ ܗܟܝܠ ܠܟܘܢ܇ ܕܬܡܘܬܘܢ ܒܚܛ̈ܗܐ
ܕܝܠܟܘܢ܂ ܐܢ ܓܝܪ ܠܐ ܬܗܝܡܢܘܢ ܕܐܢܐ ܐܝܬܝ܂ ܬܡܘܬܘܢ ܒܚܛ̈ܗܐ
14 ܕܝܠܟܘܢ܂ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܗܟܝܠ܇ ܐܢܬ ܡܢܘ ܐܝܬܝܟ܂
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܘ ܝܫܘܥ܂ ܫܘܪܝܐ ܕܐܦ ܡܡܠܠ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܇
15 ܣ̈ܓܝܐܬܐ ܐܝܬ ܠܝ ܡܛܠܬܟܘܢ ܠܡܡܠܠܘ ܘܠܡܕܢ܂ ܐܠܐ ܗܘ
ܕܫܕܪܢܝ ܫܪܝܪܐ ܐܝܬܘܗܝ܂ ܐܦ ܐܢܐ ܗܠܝܢ ܕܫܡܥܬ ܡܢܗ܇
16 ܗܠܝܢ ܡܡܠܠ ܐܢܐ ܒܥܠܡܐ܂ ܘܠܐ ܝܕܥܘ ܕܠܐܒܐ ܠܗܘܢ ܐܡܪ
17 ܗܘܐ܂ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܠܗܘܢ ܬܘܒ ܗܘ ܝܫܘܥ܂ ܐܡܬܝ ܕܬܪܝܡܘܢܝܗܝ
ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ܇ ܗܝܕܝܢ ܬܕܥܘܢ ܕܐܢܐ ܐܝܬܝ܇ ܘܡܢ ܐܢܐ ܡܢܝ ܢܦܫܝ

ſeipſum interficiet, quia dicit, Quo ego vado, vos non poteſtis
12 venire? †Et dixit iis, Vos ex infernis eſtis, ego ex ſupernis
13 ſum: vos ex mundo hoc eſtis, ego non ſum ex mundo hoc. Dixi
igitur vobis, quod moriemini in peccatis veſtris. Si enim non cre-
14 dideritis quod ego ſim, moriemini in peccatis veſtris. Dicebant ei
ergo, Tu quis es? Et dixit iis Jeſus, Principium, quod et loquor
15 vobis. Multa habeo de vobis loqui et judicare: ſed is qui miſit
me, verax eſt; et ego quæ audivi ab eo, hæc loquor in mundo.
16 17 Et non cognoverunt quod Patrem iis dicebat. Dixit igitur iis
iterum Jeſus, Quum exaltaveritis Filium hominis, tunc cog-
noſcetis quod ego ſim, et a meipſo faciam nihil; ſed ſicut docuit

---

1 ܘܐܡܪ] In margine MSti ܘܐܡܪ ܗܘܐ

† et dixit] Lectio marg. Et dicebat.

ܐܢܐ ܘܠܐ ܡܕܡ܆ ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܐܠܦܢܝ ܐܒܝ ܗܟܢܐ ܡܡܠܠ
ܐܢܐ܂ ܘܗܘ ܕܫܕܪܢܝ ܥܡܝ ܐܝܬܘܗܝ܂ ‾ܘܠܐ ܫܒܩܢܝ 18
ܒܠܚܘܕܝ ܐܒܐ܆ ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܡܕܡ ܕܫܦܪ ܠܗ ܥܒܕ ܐܢܐ
ܒܟܠܙܒܢ܀ ܗܠܝܢ ܟܕ ܡܡܠܠ ܗܘܐ܂ ܣܓܝܐܐ ܗܝܡܢܘ ܒܗ܀ 19
ܐܡܪ ܗܘܐ ܗܟܝܠ ܝܫܘܥ ܠܘܬ ܝܗܘܕܝܐ ܗܢܘܢ ܕܗܝܡܢܘ ܒܗ܆ ܐܢ 20
ܐܢܬܘܢ ܬܩܘܘܢ ܒܡܠܬܐ ܕܝܠܝ܆ ܫܪܝܪܐܝܬ ܬܠܡܝܕܝ ܐܢܬܘܢ
ܐܢܬܘܢ܂ ܘܬܕܥܘܢ ܠܫܪܪܐ܆ ܘܗܘ ܫܪܪܐ ܢܚܪܪܟܘܢ܀ ܥܢܘ 22 21
ܠܗ ܝܗܘܕܝܐ܂ ܙܪܥܗ ܕܐܒܪܗܡ ܐܢܚܢܢ܆ ܘܠܐ ܠܐܢܫ ܠܥܒܕܘܬܐ
ܦܠܚܢ ܡܬܘܡ܂ ܐܝܟܢܐ ܐܢܬ ܐܡܪ ܐܢܬ ܕܒܢܝ ܚܐܪܐ ܬܗܘܘܢ܀
ܥܢܐ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܂ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܟܠ 23
ܡܢ ܕܥܒܕ ܚܛܝܬܐ܂ ܥܒܕܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܚܛܝܬܐ܂ ܥܒܕܐ ܕܝܢ ܠܐ 24
ܡܩܘܐ ܒܒܝܬܐ ܠܥܠܡ܂ ܒܪܐ ‾ܕܝܢ ✓ ܡܩܘܐ ܠܥܠܡ܂ ܐܢ 25
ܗܟܝܠ ܒܪܐ ܢܚܪܪܟܘܢ܆ ܫܪܝܪܐܝܬ ܒܢܝ ܚܐܪܐ ܬܗܘܘܢ܂ ܝܕܥ ܐܢܐ 26
ܕܙܪܥܗ ܕܐܒܪܗܡ ܐܢܬܘܢ܂ ܐܠܐ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܩܛܠܢܝ܆

me Pater meus, hæc loquor. Et qui miſit me, mecum eſt: 18
‾ et ✓ non reliquit me ſolum Pater, quia ego ea quæ placita
ſunt ei ſemper facio. Hæc quum loqueretur, multi crediderunt 19
in eum. Dicebat igitur Jeſus ad Judæos qui crediderunt in 20
eum, Si vos manſeritis in ſermone meo, vere diſcipuli mei eritis.
Et cognoſcetis veritatem, et veritas liberos faciet vos. Reſpon- 21 22
derunt ei Judæi, Semen Abrahami ſumus, et nemini ſervitutem
ſervivimus unquam: quomodo tu dicis, Liberi eritis? Reſpon- 23
dit iis Jeſus, Amen amen dico vobis, quiſquis facit peccatum,
ſervus eſt peccati. Servus autem non manet in domo in æter- 24
num, filius ‾ autem ✓ manet in æternum. Si igitur Filius liberos 25
fecerit vos, vere liberi eritis. Scio quod ſemen Abrahami eſtis: 26
ſed quæritis interficere me, quia ſermonem meum non capitis

27 ܡܛܠ ܕܡܠܬܐ ܗܝ ܕܝܠܝ ܠܐ ܟܝܢܐ ÷ ܐܝܬܝܗ ܒܟܘܢ↙. ܐܢܐ
ܗܘ ܕܚܙܝܬ ܠܘܬ ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܡܡܠܠ ܐܢܐ. ܘܐܢܬܘܢ ܗܟܝܠ
28 ܗܘ ܕܚܙܝܬܘܢ ܠܘܬ ܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ܀ ܥܢܘ
ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܐܒܐ ܕܝܠܢ ܐܒܪܗܡ ܐܝܬܘܗܝ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ. ܐܠܘ ܒܢܝܐ ܕܐܒܪܗܡ ܐܝܬܝܟܘܢ ܗܘܝܬܘܢ܆ ܥܒ̈ܕܐ
29 ܕܐܒܪܗܡ ܥܒܕܝܢ ܗܘܝܬܘܢ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܡܩܛܠܢܝ. ܠܓܒܪܐ ܗܘ ܕܫܪܪܐ ܠܟܘܢ ܡܠܠܬ: ܗܝ ܕܫܡܥܬ
30 ܡܢ ܐܠܗܐ. ܗܕܐ ܐܒܪܗܡ ܠܐ ܥܒܕ. ܐܢܬܘܢ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܥܒ̈ܕܐ ܕܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ܀ ܐܡܪܘ ※ ܗܟܝܠ↙ ܠܗ. ܚܢܢ ܡܢ
31 ܙܢܝܘܬܐ ܠܐ ܐܬܝܠܕܢ. ܚܕ ܐܒܐ ܐܝܬ ܠܢ ܐܠܗܐ܀ ܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ. ܐܠܘ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ܆ ܪܚܡܝܢ
ܗܘܝܬܘܢ ܠܝ. ܐܢܐ ܓܝܪ ܡܢ ܐܠܗܐ ܢܦܩܬ ܘܐܬܝܬ܆ ܠܘ ܓܝܪ

27 ÷ in vobis ↙. Ego quod vidi apud Patrem meum loquor, et vos
28 igitur † quod vidiſtis apud patrem veſtrum facitis. Reſponderunt, et dixerunt ei, Pater noſter Abrahamus eſt. Dixit iis Jeſus,
29 Si filii Abrahami eſſetis, opera Abrahami faceretis. Nunc autem quæritis interficere me, hominem qui veritatem vobis loquutus
30 ſum, quam audivi a Deo: hoc Abrahamus non fecit. Vos facitis opera patris veſtri. Dixerunt ※ igitur ↙ ei, Nos ex ſcortatione
31 non nati ſumus: unum patrem habemus, Deum. Dixit iis Jeſus, Si Deus pater veſter eſſet, diligeretis me: ego enim ex Deo prodii, et veni: non enim a meipſo prodii, et veni, ſed ille

1 ܗܘ ܕܚܙܝܬܘܢ ܠܘܬ ܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ] In margine MSti (ܗܘ) ܕܫܡܥܬܘܢ ܡܢ (ܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ)

† quod vidiſtis apud Patrem veſtrum] Lectio marg. (quod) Audiſtis a (patre veſtro)

ܗܘ ܐܢܐ ܡܢ ܢܦܫܝ ܐܬܝܬ܇ ܐܠܐ ܗܘ ܠܝ ܫܕܪ܂ ܡܛܠ 32
ܡܢܐ ܠܡܡܠܠ ܕܝܠܝ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܡܛܠ
ܕܠܐ ܡܨܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܫܡܥ ܠܡܠܬܐ ܕܝܠܝ܂ ܐܢܬܘܢ ܡܢ 33
ܐܒܐ ܐܟܠܩܪܨܐ ܐܢܬܘܢ܇ ܘܪ̈ܓܝܓܬܗ ܕܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ
ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܥܒܕ܂ ܗܘ ܩܛܘܠ ܐܢܫܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܢ
ܫܘܪܝܐ܇ ܘܒܫܪܪܐ ܠܐ ¹ܩܡ܇ ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܫܪܪܐ
ܒܗ܂ ܐܡܬܝ ܕܡܡܠܠ ܕܓܠܘܬܐ܇ ܡܢ ܕܝܠܗ
ܡܡܠܠ܂ ܡܛܠ ܕܕܓܠ ܐܝܬܘܗܝ ܐܦ ܐܒܐ ܕܝܠܗ܇ ܐܢܐ 34
ܕܝܢ ܡܛܠ ܕܫܪܪܐ ܐܡܪ ܐܢܐ܇ ܡܛܠ ܡܢܐ ܐܢܬܘܢ ܠܐ
ܡܗܝܡܢܝܢ ܠܝ܂ ܡܢܘ ܡܢܟܘܢ ܡܟܣ ܠܝ ܡܛܠ 35
ܚܛܝܬܐ܂ ܐܢ ܫܪܪܐ ܐܡܪ ܐܢܐ܇ ܡܛܠ ܡܢܐ ܐܢܬܘܢ ܠܐ
ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ܂ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܢ ܐܠܗܐ ܠܡ̈ܠܐ 36
ܕܐܠܗܐ ܫܡܥ܂ ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܇
ܡܛܠ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܠܐ ܐܝܬܝܟܘܢ܀ ܥܢܘ ܘܐܡܪܘ ܠܗ 37

me miſit. Quare loquelam meam non cognoſcitis? quia non 32
poteſtis audire ſermonem meum. Vos ex patre diabolo eſtis, et 33
deſideria patris veſtri vultis facere. Ille homicida erat a principio,
et in veritate non † ſtetit, quia non eſt veritas in eo. Quum loquitur mendacium, de ſuis loquitur, quia mendax eſt, et pater
ejus. Ego autem quia veritatem dico, quare vos non creditis 34
mihi? Quis ex vobis arguit me de peccato? ſi veritatem dico, 35
quare vos non creditis mihi? Qui eſt ex Deo, verba Dei audit: 36
propter hoc vos non auditis, quia ex Deo non eſtis. Reſponde- 37

---

1 ܩܡ] In margine MSti ܩܐܡ

† ſtetit] Lectio marg. Stat.

ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܠܘ ܫܦܝܪܐܝܬ ܚܢܢ ܐܡܪܝܢ܇ ܕܫܡܪܝܐ ¹ܐܢܬܝ
38 ܘܕܝܘܐ ܐܝܬ ܠܟ܀ ܥܢܐ ܝܫܘܥ܇ ܐܢܐ ܕܝܘܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܝ. ܐܠܐ
39 ܡܝܩܪ ܐܢܐ ܠܐܒܐ ܕܝܠܝ܇ ܘܐܢܬܘܢ ܡܨܥܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ. ܐܢܐ
ܕܝܢ ܠܐ ܒܥܐ ܐܢܐ ܫܘܒܚܐ ܕܝܠܝ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܒܥܐ ܘܕܐܢ.
40 ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܇ ܕܐܢ ܐܢܫ ܠܡܠܬܐ ܗܝ ܕܝܠܝ
41 ܢܛܪ܇ ܡܘܬܐ ܠܐ ܢܚܙܐ ܠܥܠܡ܀ ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܠܗ ܝܗܘܕܝܐ.
ܗܫܐ ܝܕܥܢ ܕܕܝܘܐ ܐܝܬ ܠܟ. ܐܒܪܗܡ ܡܝܬ ܘܢܒܝܐ܇ ܘܐܢܬ
ܐܡܪ ܐܢܬ ܕܐܢ ܐܢܫ ܠܡܠܬܐ ܕܝܠܝ ܢܛܪ܇ ܠܐ ܢܛܥܘܡ ܡܘܬܐ
42 ܠܥܠܡ܇ ܠܡܐ ܐܢܬ ܕܪܒ ܐܢܬ ܡܢ ܐܒܘܢ ܐܒܪܗܡ܇
ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܡܝܬ ܘܢܒܝܐ ⁻ܕܡܝܬܘ܇ ²ܠܡܢܘ ܐܢܬ ܠܟ
43 ܥܒܕ ܐܢܬ܀ ܥܢܐ ܝܫܘܥ܇ ܐܢ ܐܢܐ ܠܝ ܡܫܒܚ ܐܢܐ܇

runt igitur Judæi, et dixerunt ei, Nonne bene nos dicimus quod
38 Samaritanus † es, et dæmonium habes? Reſpondit Jeſus, Ego
dæmonium non habeo, ſed honoro Patrem meum, et vos inhonoratis me.
39 Ego autem non quæro gloriam meam: eſt qui quærit, et
40 judicat. Amen amen dico vobis, ſi quis ſermonem meum ſervaverit,
41 mortem non videbit in æternum. Dixerunt igitur ei Judæi,
Nunc novimus quod dæmonium habes: Abrahamus mortuus eſt,
et prophetæ; et tu dicis, Si quis ſermonem meum ſervaverit, non
42 guſtabit mortem in æternum? Num tu major es quam pater
noſter Abrahamus, qui mortuus eſt, et [*quam*] prophetæ ⁻ qui ↙
43 mortui ſunt? ‡ Quem teipſum facis? Reſpondit Jeſus, Si me-

---

1 ܐܢܬܝ] In margine MSti (ܐܢܬܝ) ܐܢܬ
2 ܠܡܢܘ ܐܢܬ ܠܟ] (ܠܡܢܘ ܐܢܬ ܠܟ) ܪܒܐ
ܥܒܕ ܐܢܬ (ܥܒܕ ܐܢܬ)
† es] Lectio marg. (es) Tu.
‡ quem teipſum facis?] (quem te) Magnum (facis?)

ܫܘܒܚܐ ܕܝܠܝ ܘܠܐ ܡܕܡ ܐܝܬܘܗ̇. ܐܝܬܘܗܝ ܐܒܐ ※ ܕܝܠܝ ↙
ܗܘ ܕܡܫܒܚ ܠܝ. ܠܗܘ ܕܐܢܬܘܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܠܗܐ
44 ܕܝܠܢ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܠܐ ܝܕܥܬܘܢܝܗܝ. ܐܢܐ ܕܝܢ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ:
ܘܐܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ: ܗܘܐ ܐܢܐ ܠܟ ܕܕܡܐ ܠܟܘܢ ܕܓܠܐ.
45 ܐܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ. ܘܡܠܬܐ ܕܝܠܗ ܢܛܪ ܐܢܐ. ܐܒܪܗܡ ܗܘ
ܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ ܪܘܙ ܗܘܐ ܕܢܚܙܐ ܠܝܘܡܐ ܕܝܠܝ. ܘܚܙܐ ܘܚܕܝ܀
46 ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܝܗܘܕܝܐ ܠܘܬܗ. ܕܚܡܫܝܢ ܫܢܝܐ ܥܕܟܝܠ ܠܐ
47 ܐܝܬܝܟ ܘܠܐܒܪܗܡ ܚܙܝܬ: ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܩܕܡ ܕܐܒܪܗܡ ܢܗܘܐ
48 ܐܢܐ ܐܝܬܝ. ܫܩܠܘ ܗܟܝܠ ܟܐܦܐ ܐܝܟ ܕܢܪܓܡܘܢ ܥܠܘܗܝ.
ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܬܛܫܝ ܘܢܦܩ ܡܢ ܗܝܟܠܐ: ܟܕ ܥܒܪ ܒܝܢܬ ܡܨܥܬܐ
Cap. IX. 1 ܕܝܠܗܘܢ [1] ※ ܐܙܠ ↙ ܗܘܐ. ܘܥܒܪ ܗܟܢܐ܀ ܘܟܕ ܥܒܪ: ܚܙܐ
2 ܠܒܪܢܫܐ ܣܡܝܐ ܕܡܢ ܡܘܠܕܐ. ܘܫܐܠܘܗܝ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܠܗ
ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܪܒܝ. ܡܢܘ ܚܛܐ: ܗܢܐ ܐܘ ܐܒܗܘܗܝ: ܕܣܡܝܐ

ipſum glorifico, gloria mea nihil eſt : eſt Pater ※ meus ↙ qui glorificat me, de quo vos dicitis, Deus noſter eſt. Et non noſtis eum ; 44
ego autem novi eum : et ſi dicerem quod non novi eum, eſſem
ſimilis vobis, mendax : ſed novi eum, et ſermonem ejus ſervo.
Abrahamus pater veſter exultabat ut videret diem meum : et vidit, 45
et gaviſus eſt. Dixerunt igitur Judæi ad eum, Quinquaginta 46
annos nondum habes, et Abrahamum vidiſti? Et dixit iis Jeſus, 47
Amen amen dico vobis, quod antequam Abrahamus eſſet, ego
ſum. Suſtulerunt igitur lapides ut jacerent in eum : Jeſus autem 48
abſcondit ſe, et exivit e templo, quum tranſiviſſet per medium
Cap. IX. eorum : ※ *et* abiit ↙ et præteriit ita. Et præteriens vidit hominem 1
cæcum a nativitate. Et interrogaverunt eum diſcipuli ejus, di- 2
centes, Rabi, quis peccavit, hic, an parentes ejus, ut cæcus

[1] ※ ܐܙܠ ↙ ܗܘܐ] *Vide Notas.*

3 ܕܣܡܝܐ ܢܬܝܠܕ. ܥܢܐ ܝܫܘܥ. ܘܠܐ ܗܢܐ ܚܛܐ ܘܠܐ ܐܒܗ̈ܘܗܝ

4 ܕܝܠܗ܂ ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܓܠܘܢ ܥܒ̈ܕܘܗܝ ܕܐܠܗܐ ܒܗ. ܠܝ

ܙܕܩ ܠܡܥܒܕ ܥܒ̈ܕܐ ܕܗܘ ܕܫܕܪܢܝ܆ ¹ܥܕܡܐ ܕܐܝܡܡܐ ܐܝܬܘܗܝ.

5 ܐܬܐ ܠܠܝܐ ܐܡܬܝ ܕܠܐ ܐܢܫ ܡܨܐ ܠܡܦܠܚ. ܟܡܐ ܕܒܥܠܡܐ

6 ܐܢܐ܂ ܢܘܗܪܗ ܐܢܐ ܕܥܠܡܐ. ܟܕ ܗܠܝܢ ܐܡܪ܆ ܪܩ

ܒܐܪܥܐ ܘܥܒܕ ܛܝܢܐ ܡܢ ܪܘܩܐ܆ ܘܛܫܗ ܠܗܘ ܛܝܢܐ ܥܠ

7 ܥܝ̈ܢܘܗܝ ܕܗܘ ܣܡܝܐ ܘܐܡܪ܆ ܠܗ. ܙܠ ܐܫܝܓ

ܒܡܥܡܘܕܝܬܐ *ܕܫܝܠܘܚܐ܆ ܗܝ ܕܡܬܦܫܩܐ ²ܫܠܝܚܐ. ܐܙܠ * σιλωαμ

8 ܗܟܝܠ ܘܐܫܝܓ܂ ܘܐܬܐ ܟܕ ܚܙܐ܆ ܫܒ̈ܒܐ ܗܟܝܠ ܘܗܢܘܢ

ܕܚܙܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܡܢ ܩܕܝܡ܆ ܕܚܕܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ܆ ܐܡܪܝܢ

9 ܗܘܘ. ܠܘ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܝܬܒ ܘܚܕܪ܆ ³ܐܚܪ̈ܢܐ ܐܡܪܝܢ

3 naſceretur? Reſpondit Jeſus, Neque hic peccavit, neque pa-
4 rentes ejus, ſed ut manifeſtentur opera Dei in illo. Me oportet
facere opera illius qui miſit me, † donec dies eſt: venit nox,
5 quando nemo poteſt operari. Quamdiu in mundo ſum, Lux
6 ſum mundi. Quum hæc dixiſſet, ſpuit in terram, et fecit lutum
7 ex ſputo, et illevit lutum ſuper oculos cæci. Et dixit ei,
Abi, lava in baptiſterio ‡ Siloam (quod exponitur, Miſſus).
8 Abiit igitur et lavit, et venit videns. Vicini ergo, et illi
qui videbant eum prius, quod mendicus eſſet, dicebant, Nonne
9 hic eſt qui ſedebat et mendicabat? ‖ Alii dicebant, Hic

1 ܥܕܡܐ] In margine MSti ܥܕܡܐ ܟܡܐ

2 ܫܠܝܚܐ] . ܫܠܝܚܐ ܕܡܫܬܕܪ ܘܐܬܐ ἀπεσταλμένος

3 ܐܚܪ̈ܢܐ] (ܐܚܪ̈ܢܐ) ܕܝܢ

† donec] Lectio marg. Quamdiu.

‡ *Vide Notas.*

‖ alii] (alii) Autem.

ܗܘܘ . ܕܗܘܝܘ ܐܝܬܘܗܝ . [1]ܐ̈ܚܪܢܐ ܕܝܢ ⁚ ܕܕܡܐ ܠܗ ܐܝܬܘܗܝ .
10 ܗܘ # ܕܝܢ ✓ ܐܡܪ ܗܘܐ . ܕܐܢܐ ܐܢܐ ⁘ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ
11 ܠܗ . ܐܝܟܢܐ # ܗܟܝܠ ✓ ܐܬܦܬ̈ܚܝ ܥܝ̈ܢܝܟ ⁘ ܥܢܐ ܗܘ
ܘܐܡܪ . ܓܒܪܐ # ܗܘ ✓ ܕܡܬܐܡܪ ܝܫܘܥ ⁚ ܛܝܢܐ ܥܒܕ
ܘܛܫ ܥܠ ܥܝ̈ܢܐ ܕܝܠܝ ܘܐܡܪ ܠܝ ⁚ [2]ܙܠ ܠܡܥܡܘܕܝܬܐ
ܕܫܝܠܘܚܐ ܘܐܫܝܓ . ܟܕ ܐܙܠܬ [3]ܕܝܢ ܘܐܫܝܓܬ ⁚ ܚܙܝܬ ⁘
12 ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܠܗ . ܐܝܟܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ⁘ ܐܡܪ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ .
13 14 ܡܝܬܝܢ ܠܗ ܠܘܬ ܦܪ̈ܝܫܐ . ܠܗܘ ܕܡܢ ܩܕܡ ܣܡܝܐ . ܐܝܬܘܗܝ

eſt; † alii autem, Similis ei eſt: ipſe # autem ✓ dicebat, Ego
ſum. Dicebant ergo ei, Quomodo # igitur ✓ aperti ſunt oculi 10
tui? Reſpondit ipſe, et dixit, Homo # qui ✓ dictus *eſt* Jeſus, 11
lutum fecit, et illevit ſuper oculos meos, et dixit mihi, ‡ Abi ad
baptiſterium Siloam, et lava. Quum abiiſſem § autem et laviſſem,
vidi. Dixerunt igitur ei, Ubi eſt ille? Dixit, Neſcio. Ad- 12 13
ducunt eum ad Phariſæos qui quondam cæcus *fuerat*. Erat autem 14

1 ܐ̈ܚܪܢܐ ܕܝܢ ⁚ ܕܕܡܐ ܠܗ ܐܝܬܘܗܝ]	In margine MSti	(ܐ̈ܚܪܢܐ ܕܝܢ) ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܐ. ܐܠܐ ܕܕܡܐ (ܠܗ ܐܝܬܘܗܝ)
2 ܙܠ ܠܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܫܝܠܘܚܐ ܘܐܫܝܓ]		(ܙܠ ܘ) ܐܫܝܓ ܒܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܫܝܠܘܚܐ ⁘
3 ܕܝܢ]		ܗܟܝܠ
† alii autem, Similis ei eſt]	Lectio marg.	(alii autem) Dicebant, Non; ſed ſimilis (ei eſt)
‡ Abi ad baptiſterium Siloam, et lava]		(Abi, et) Lava in baptiſterio Siloam.
‖ autem]		Igitur.

ܗܘܳܬ ܕܶܝܢ ܫܰܒܬܳܐ܂ ¹ܟܰܕ ܛܺܝܢܳܐ ܥܒܰܕ ܗܽܘ ܝܶܫܽܘܥ ܘܰܦܬܰܚ
15 ܠܥܝ̈ܢܐ ܕܝܠܗ܀ ܬܘܒ ܗܟܝܠ ܡܫܬܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܐܦ
ܦܪ̈ܝܫܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܚܙܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܦ ܠܗܘܢ܂ ܛܝܢܐ ܣܡ
16 ܠܝ ܥܠ ܥܝ̈ܢܐ܂ ܘܐܫܝܓܬ ܘܚܙܐ ܐܢܐ܀ ܐܡܪܝܢ ܗܟܝܠ ܐ̈ܢܫܝܢ
ܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ܂ ܗܢܐ ܒܪܢܫܐ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܢ ܐܠܗܐ܂ ܡܛܠ
ܕܫܒܬܐ ܠܐ ܢܛܪ܂ ܐ̈ܚܪܢܐ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܂ ܐܝܟܢܐ ܡܨܐ ܒܪܢܫܐ
ܚܛܝܐ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܐܬ̈ܘܬܐ ܠܡܥܒܕ܂ ܘܣܕܩܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗܘܢ܀
17 ܐܡܪܝܢ ※ܗܟܝܠ✓ ܠܗܘ ܣܡܝܐ ܬܘܒ܂ ܐܢܬ ܡܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ
ܡܛܠܬܗ ܕܦܬܚ ܥܝ̈ܢܐ ܕܝܠܟ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܕܢܒܝܐ
18 ܐܝܬܘܗܝ܂ ܠܐ ܗܝܡܢܘ ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܝܗ̈ܘܕܝܐ ܡܛܠܬܗ ܕܣܡܝܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܘܚܙܐ܂ ܥܕܡܐ ܕܩܪܘ ܠܐ̈ܒܗܘܗܝ ܕܝܠܗ ܕܗܿܘ ܕܚܙܐ܂
19 ܘܫܐܠܘ ܐܢܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܐ ܕܝܠܟܘܢ
ܗܘ ܕܐܢܬܘܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܣܡܝܐ ܐܬܝܠܕ܂ ܐܝܟܢܐ

Sabbathum † quum lutum fecit Jeſus, et aperuit oculos ejus.
15 Iterum igitur interrogabant eum et Phariſæi, quomodo vidiſſet. Ipſe autem dixit et iis, Lutum poſuit mihi ſuper oculos, et lavi,
16 et video. Dicunt igitur quidam ex Phariſæis, Hic homo non eſt a Deo, quia Sabbathum non ſervat. Alii dicebant, Quomodo poteſt homo peccator talia ſigna facere? Et diſſidium erat inter eos.
17 Dicunt ※ igitur ✓ cæco iterum, Tu quid dicis de illo, quod aperuit
18 oculos tuos? Ipſe autem dixit, Propheta eſt. Non crediderunt igitur Judæi de eo quod cæcus fuiſſet, et vidiſſet, donec vocarunt
19 parentes ejus qui vidit. Et interrogaverunt eos, dicentes, Hic eſt filius veſter, quem vos dicitis quod cæcus natus eſt? Quomodo

---

1 ܟܕ] In margine MSti ܒܝܘܡܐ
† quum] Lectio marg. *quo* Die.

ܗܟܝܠ ܗܫܐ ܚܙܐ܀ ܥܢܘ ܕܝܢ ܠܗܘܢ ܐܒ̈ܗܘܗܝ ܘܐܡܪܘ. 20
ܝܕܥܝܢ ܕܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܢ܆ ܘܕܣܡܝܐ ܐܬܝܠܕ܀ ܐܝܟܢܐ 21
ܕܝܢ ܗܫܐ ܚܙܐ ܠܐ ܝܕܥܝܢ܆ ܐܘ ܡܢܘ ܦܬܚ ܥܝܢ̈ܘܗܝ܆ ܚܢܢ
ܠܐ ܝܕܥܝܢ. ܩܘܡܬܐ ܐܝܬ ܠܗ. ܠܗ ܫܐܠܘ. ܗܘ ܡܛܠܬܗ
ܕܢܦܫܗ ܢܡܠܠ. ܗܠܝܢ ܐܡܪܘ ܐܒ̈ܗܘܗܝ܆ ܡܛܠ ܕܕܚܠܝܢ 22
ܗܘܘ ܡܢ ܝܗܘ̈ܕܝܐ. ܡܢ ܟܒܪ ܓܝܪ *ܦܣܩܘ ܗܘܘ ܝܗܘ̈ܕܝܐ܆ ܕܐܢ ܐܢܫ
ܢܘܕܐ ܒܗ ܡܫܝܚܐ. ܠܒܪ ܡܢ ܟܢܘܫܬܐ ܢܗܘܐ. ܡܛܠܗܕܐ 23
ܐܒ̈ܗܘܗܝ ܐܡܪܘ܆ ܕܩܘܡܬܐ ܐܝܬ ܠܗ܆ ܠܗ ܫܐܠܘ܀
ܩܪܐܘܗܝ ܗܟܝܠ ܡܢ ܬܪܬܝܢ ܠܓܒܪܐ ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ 24
ܣܡܝܐ܆ ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܗܒ ܫܘܒܚܐ ܠܐܠܗܐ. ܚܢܢ ܝܕܥܝܢ܆
ܕܓܒܪܐ ܗܢܐ ܚܛܝܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܥܢܐ ܗܟܝܠ ܗܘ܆ ܐܢ ܚܛܝܐ 25
ܐܝܬܘܗܝ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ܆ ܚܕܐ ܝܕܥ ܐܢܐ܆ ܕܟܕ ܣܡܝܐ ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ܆
ܗܫܐ ܚܙܐ ܐܢܐ܀ ܐܡܪܘ ܠܗ ܕܝܢ ܬܘܒ. ܡܢܐ ܥܒܕ 26
ܠܟ. ܐܝܟܢܐ ܦܬܚ ܥܝܢ̈ܝܟ. ܥܢܐ ܠܗܘܢ܆ 27

* συνετίθεντο

igitur nunc videt? Reſponderunt autem iis parentes ejus, et dixerunt, Novimus quod hic eſt filius noſter, et quod cæcus natus eſt; 20
Quomodo autem jam videat, non novimus, aut quis aperuit oculos ejus non novimus: ſtaturam habet, ipſum interrogate: ipſe de ſeipſo loquatur. 21
Hæc dixerunt parentes ejus, quia timebant Judæos: jam enim ſtatuerant Judæi quod ſi quis confiteretur eum Chriſtum *eſſe*, extra ſynagogam fieret. 22
Propter hoc parentes ejus dixerunt, Staturam habet, ipſum interrogate. 23
Vocarunt igitur ſecunda *vice* hominem qui fuerat cæcus, et dixerunt ei, Da gloriam Deo: nos novimus quod homo hic peccator eſt. 24
Reſpondit igitur ille, Si peccator eſt, neſcio: unum ſcio, quod quum cæcus fuerim, nunc video. 25
Dixerunt ei autem rurſus, Quid fecit tibi? Quomodo aperuit oculos tuos? 26
Reſpondit 27

ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܡܢ ܟܒܪ. ܘܠܐ ܫܡܥܬܘܢ. ܡܢܐ ܬܘܒ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܗܘ ܠܡܫܡܥܘ. ܠܡܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ
28 ܠܡܗܘܐ.· ≡ܗܢܘܢ ܕܝܢ↙ ܨܥܪܘܗܝ ܘܐܡܪܘ. ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ
29 ܬܠܡܝܕܗ ܕܗܘ. ܚܢܢ ܕܝܢ ܕܡܘܫܐ ܐܝܬܝܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ. ܚܢܢ ܝܕܥܝܢ
ܕܠܡܘܫܐ ܐܠܗܐ ܡܠܠ. ܠܗܢܐ ܕܝܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܡܢ ܐܝܟܐ
30 ܐܝܬܘܗܝ܀ ܥܢܐ ܗܘ ܓܒܪܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.· ܒܗܕܐ ܓܝܪ
ܐܝܬܝܗ ܬܕܡܘܪܬܐ. ܕܐܢܬܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܐܝܟܐ
31 ܐܝܬܘܗܝ.· ܘܦܬܚ ܥܝ̈ܢܐ ܕܝܠܝ. ܝܕܥܝܢܢ ܕܝܢ ܕܠܚ̈ܛܝܐ
ܐܠܗܐ ܠܐ ܫܡܥ. ܐܠܐ ܐܢ ܐܢܫ ܕܚܠ ܐܠܗܐ ܢܗܘܐ ܐܝܬܘܗܝ
32 ܘܨܒܝܢܗ ܕܢܥܒܕ܆ ܠܗܢܐ ܫܡܥ. *ܡܢ ܥܠܡܐ ܠܐ
ܐܫܬܡܥܬ ܕܦܬܚ ܐܢܫ ܠܥܝ̈ܢܐ ⁼ܕܗܘ↙ ܕܣܡܝܐ ܐܬܝܠܕ.
33 ܐܠܘ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܗܢܐ ܡܢ ܐܠܗܐ.· ܠܐ ܡܫܟܚ ܗܘܐ
34 ܠܡܥܒܕ ܘܠܐ ܡܕܡ܀ ܥܢܘ ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܒܚ̈ܛܗܐ

* ἐκ τοῦ αἰῶνος

iis, Dixi vobis jam, et non audiſtis: quid vultis iterum audire?
28 Num vos vultis diſcipuli ejus fieri? ⋕ Ipſi autem ↙ convitiati
ſunt ei, et dixerunt, Tu es diſcipulus illius: nos autem Moſis
29 ſumus diſcipuli. Nos ſcimus quod Moſi Deus loquutus eſt:
30 hunc autem neſcimus unde ſit. Reſpondit ille homo, et dixit
iis, In hoc enim eſt mirabile, quod vos neſcitis unde ſit, et
31 aperuit oculos meos. Scimus autem quod peccatores Deus non
audit: ſed ſi quis cultor Dei ſit, et voluntatem ejus faciat, hunc
32 audit. A ſeculo non auditum eſt, quod aperuit quis oculos
33 † ⁼ illius ↙ qui cæcus natus eſt. Niſi hic eſſet a Deo, non pote-
34 rat facere quicquam. Reſponderunt, et dixerunt ei, In peccatis

† ⁼ illius ↙] *Vide Notas.*

ܐܢܬ ܐܬܝܠܕܬ ܟܠܟ܇ ܘܐܢܬ ܡܠܦ ܐܢܬ ܠܢ܇ ܘܐܦܩܘܗܝ
35 ܠܒܪ܀ ܫܡܥ ܝܫܘܥ ܕܐܦܩܘܗܝ ܠܒܪ܇ ܘܟܕ ܐܫܟܚܗ ܐܡܪ
36 ܠܗ܂ ܐܢܬ ܡܗܝܡܢ ܐܢܬ ܒܒܪܗ ܕܐܠܗܐ܇ ܦܢܝ ܗܘ
37 ܘܐܡܪ܂ ܘܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܡܪܝ ܐܝܟܢܐ ܕܐܗܝܡܢ ܒܗ܂ [1]ܐܡܪ
ܠܗ ܗܘ ܝܫܘܥ܂ ܘܚܙܝܬܝܗܝ ܘܗܘ ܕܡܡܠܠ ܥܡܟ *ܗܘ
38 ܐܝܬܘܗܝ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ܂ ܡܗܝܡܢ ܐܢܐ ܡܪܝܐ܇ ܘܣܓܕ ܠܗ܂
39 ܘܐܡܪ ܗܘ ܝܫܘܥ܂ ܠܕܝܢܐ ܐܢܐ ܠܥܠܡܐ ܗܢܐ ܐܬܝܬ܂
ܐܝܟܢܐ ܕܗܢܘܢ ܕܠܐ ܚܙܝܢ ܢܚܙܘܢ܂ ܘܗܢܘܢ ܕܚܙܝܢ ܣܡܝܐ
40 ܢܗܘܘܢ܀ ܘܫܡܥܘ ܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ ܗܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ
ܥܡܗ ܗܠܝܢ܂ ܘܐܡܪܘ ܠܗ܂ ܕܠܡܐ ܐܦ ܚܢܢ ܣܡܝܐ
41 ܐܝܬܝܢ܀ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܂ ܐܠܘ ܣܡܝܐ ܐܝܬܝܟܘܢ ܗܘܝܬܘܢ
ܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܟܘܢ ܚܛܝܬܐ܂ ܗܫܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ

* ἐκεῖνος

tu natus fuiſti totus, et tu doces nos? Et ejecerunt eum foras.
35 Audivit Jeſus quod ejeciſſent eum foras: et quum inveniſſet eum,
36 dixit ei, Tu credis in Filium Dei? Reſpondit ille, et dixit,
37 Et quis eſt, Domine mi, ut credam in eum? † Dicit ei Jeſus,
38 Et vidiſti eum, et qui loquitur tecum, ille eſt. Ipſe autem dixit,
39 Credo, Domine. Et adoravit eum. Et dixit Jeſus, In judicium
ego in mundum hunc veni: ut illi qui non vident, videant, et
40 illi qui vident, cæci fiant. Et audiverunt *quidam* ex Phariſæis
qui erant cum eo hæc, et dixerunt ei, Num et nos cæci ſumus?
41 Dixit iis Jeſus, Si cæci eſſetis, non haberetis peccatum: nunc

---

[1] ܐܡܪ] In margine MSti ܦܢܝ

† dicit] Lectio marg. Reſpondit.

1 ܕܚܙܝܢܢ. ܗܘ [1] ܚܛܝܬܐ ܗܟܝܠ ܕܝܠܟܘܢ ܡܩܘܝܐ܀ ܐܡܝܢ CAP. X.
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܗܘ ܕܠܐ ܥܐܠ ܡܢ ܬܪܥܐ *ܠܚܝܪܬܐ * εἰς τὴν αὐλὴν
ܕܥܢܐ. ܐܠܐ ܣܠܩ ܡܢ ܟܐ ܐܚܪܢܐ܀ ܗܘ ܓܢܒܐ ܐܝܬܘܗܝ
2 ܘܓܝܣܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܥܐܠ ܡܢ ܬܪܥܐ܀ ܪܥܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܥܢܐ.
3 ܠܗܢܐ ܬܳܪܥܐ ܦܬܚ. ܘܥܢܐ ܩܠܗ ܫܡܥܢ. ܘܠܥܢܐ
4 ܕܝܠܗ ܩܪܐ ܒܫܡܗܝܢ ܘܡܦܩ ܠܗܝܢ. ܘܐܡܬܝ ܕܠܥܢܐ
ܕܝܠܗ ܢܦܩ ܡܢ ܩܕܡܝܗܝܢ ܐܙܠ. ܘܥܢܐ ܠܗ ܢܩܦܢ
5 ܡܛܠ ܕܝܕܥܢ ܩܠܗ ܕܝܠܗ. ܠܢܘܟܪܝܐ ܕܝܢ ܠܐ ܢܩܦܢ. ܐܠܐ
6 ܥܪܩܢ ܡܢܗ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥܢ ܠܩܠܐ ܕܢܘܟܪ̈ܝܐ܀ ܗܕܐ
ܦܠܐܬܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܝܕܥܘ ܐܝܠܝܢ
7 ܐܝܬܝܗܝܢ ܗܘܝ ܗܠܝܢ ܕܡܡܠܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܀ ܐܡܪ ܗܟܝܠ
ܠܗܘܢ ܬܘܒ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܐܢܐ

1 vero dicitis, Videmus: † peccatum igitur veſtrum manet. Amen CAP. X.
amen dico vobis, qui non ingreditur per oſtium in caulam ovium,
2 ſed aſcendit ex parte alia, ille fur eſt et latro. Qui autem in-
3 greditur per oſtium, paſtor eſt ovium. Huic janitor aperit, et
oves vocem ejus audiunt: et oves ſuas vocat nominatim, et
4 educit eas. Et quum oves ſuas eduxerit, ante eas vadit: et oves
5 eum ſequuntur, quia ſciunt vocem ejus. Alienum autem non
ſequuntur, ſed fugiunt ab eo: quia non norunt vocem alienorum.
6 Hanc parabolam dixit iis Jeſus: illi autem non norunt quænam
7 eſſent ea quæ loquebatur iis. Dixit igitur iis iterum Jeſus,

---

1 ܗܘ ܚܛܝܬܐ ܗܟܝܠ ܕܝܠܟܘܢ ܡܩܘܝܐ] In margine MSti ܚܛܗ̈ܐ ܗܟܝܠ ܕܝܠܟܘܢ ܡܩܘܝܢ

† peccatum igitur veſtrum manet] Lectio marg. Peccata igitur veſtra manent.

8 ܐܝܬܝ ܬܪܥܐ ܕܥ̈ܢܐ. ¹ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܐܬܘ ⁜ ܩܕܡܝ ܡܢܩܕܡ ↙:
9 ܓܢ̈ܒܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܘܓܝ̈ܣܐ. ܐܠܐ ܠܐ ܫܡܥܘ ܐܢܘܢ ܥ̈ܢܐ. ܐܢܐ
ܐܝܬܝ ܬܪܥܐ. ܒܝ ܕܝܢ ܐܢ ܐܢܫ ܢܥܘܠ ܢܬܦܪܩ. ܘܢܥܘܠ
10 ܘܢܦܘܩ ܘܪܥܝܐ ܢܫܟܚ. ܓܢܒܐ ܠܐ ܐܬܐ: ܐܠܐ ܐܢ ܕܢܓܢܘܒ
ܘܢܕܒܘܚ ܘܢܘܒܕ܀ ܐܢܐ ܐܬܝܬ ܕܚܝ̈ܐ ܢܗܘܐ ܐܝܬ
11 ܠܗܘܢ: ܘܡܝܬܪܐ ܢܗܘܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ. ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܪܥܝܐ ܗܘ
ܛܒܐ. ܪܥܝܐ ܗܘ ܛܒܐ ܢܦܫܐ ܕܝܠܗ ܣܐܡ ܚܠܦ ܥ̈ܢܐ.
12 ܐܓܝܪܐ ܕܝܢ ܘܕܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܪܥܝܐ: ܕܗܘ ܕܠܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܥ̈ܢܐ
ܕܝܠܗ: ܚܙܐ ܠܕܐܒܐ ܕܐܬܐ: ܘܫܒܩ ⁼ܠܗܘܢ ↙ ܠܥ̈ܢܐ
13 ܘܥܪܩ. ܘܕܐܒܐ ܚܛܦ ܘܡܒܕܪ ܠܗܘܢ ܠܥ̈ܢܐ. ܗܘ ܕܝܢ
ܐܓܝܪܐ ܥܪܩ ܡܛܠ ܕܐܓܝܪܐ ܐܝܬܘܗܝ: ܘܠܐ ܒܛܝܠ ܠܗ
14 ܡܛܠ ܥ̈ܢܐ. ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܪܥܝܐ ܗܘ ܛܒܐ. ܘܝܕܥ ܐܢܐ

Amen amen dico vobis, quod ego ſum oſtium ovium. † Omnes 8
qui venerunt ⁜ ante me ↙, fures ſunt et latrones: ſed non audiverunt eos oves. Ego ſum oſtium: per me ſi quis ingreſſus 9
fuerit, ſervabitur: et ingredietur et egredietur, et paſcuum inveniet. Fur non venit niſi ut furetur, et mactet, et perdat. Ego 10
veni ut vitam habeant, et abundantius habeant. Ego ſum paſtor 11
ille bonus: paſtor ille bonus animam ſuam deponit pro ovibus.
Mercenarius autem, et qui non eſt paſtor, cujus non ſunt oves 12
ſuæ, videt lupum venientem, et relinquit oves, et fugit: et lupus
rapit, et diſpergit oves. Ipſe autem mercenarius fugit, quia 13
mercenarius eſt, et non cura eſt ei de ovibus. Ego ſum paſtor 14

---

1 [ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܐܬܘ In margine MSti ܬܐܘܕܐ. ܝܗܘܕܐ
⁜ ܩܕܡܝ ܡܢܩܕܡ ↙ ܓܠܝܠܝܐ. ܘܫܪܟܐ

† omnes qui venerunt Marg. Theudas, Judas Galilæus, et cæteri.
⁜ ante me ↙] *Vide Act.* V. 36. 37.

15 ܠܗܠܝܢ ܕܝܠܝ. ܘܡܬܝܕܥ ܐܢܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܝܠܝ܀ ܐܝܟܢܐ
ܕܝܕܥ ܠܝ ܐܒܐ. ܐܦ ܐܢܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܐܒܐ܀ ܘܢܦܫܐ ܕܝܠܝ
16 ܣܐܡ ܐܢܐ ܚܠܦ ܥܪܒܐ܀ ܘܐܦ ܐܚܪܢܝܬܐ ܕܝܢ ܥܪܒܐ ܐܝܬ ܠܝ.
ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܐܝܬܝܗܝܢ ¹ܡܢ ܕܪܬܐ ܗܕܐ. ܐܦ ܠܗܝܢ ܙܕܩ ܠܝ
ܠܡܝܬܝܘ ܘܠܩܠܐ ܕܝܠܝ ܢܫܡܥܢ. ²ܘܬܗܘܐ ܚܕܐ ܡܪܥܝܬܐ
17 ※ܘ✓ ܚܕ ܪܥܝܐ܀ ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܒܐ ܪܚܡ ܠܝ. ܡܛܠ
ܕܐܢܐ ܣܐܡ ܐܢܐ ܠܢܦܫܐ ܕܝܠܝ ܕܬܘܒ ܐܣܒܝܗ.
18 ܠܐ ܐܢܫ ܫܩܠ ܠܗ ܡܢܝ. ܐܠܐ ܐܢܐ ܣܐܡ ܐܢܐ ܠܗ ܡܢ
ܨܒܝܢܐ ܕܝܠܝ. ܫܘܠܛܢܐ ܐܝܬ ܠܝ ܕܐܣܝܡܝܗ. ܘܫܘܠܛܢܐ
ܐܝܬ ܠܝ ܬܘܒ ܕܐܣܒܝܗ. ܗܢܐ ܦܘܩܕܢܐ ܢܣܒܬ ܡܢ ܐܒܐ
19 ܕܝܠܝ܀ ܦܠܓܘܬܐ ܗܟܝܠ ܬܘܒ ܗܘܬ ܒܝܢܝ ܝܗܘܕܝܐ ܡܛܠ ܡܠܐ ܗܠܝܢ.
20 ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܣܓܝܐܐ ܡܢܗܘܢ. ܕܝܘܐ ܐܝܬ ܠܗ ܘܫܢܐ.

15 ille bonus, et cognoſco meas, et cognoſcor a meis. Sicut novit me Pater, et ego novi Patrem: et animam meam depono pro
16 ovibus. Et etiam alias autem oves habeo, quæ non ſunt † ex caula hac: et illas oportet me adducere; et vocem meam audient,
17 ‡ et erit unus grex, ※ et ✓ unus paſtor. Propter hoc Pater diligit me, quia ego depono animam meam, ut iterum ſumam eam.
18 Nemo tollit eam a me, ſed ego depono eam ex voluntate mea: poteſtatem habeo ut deponam eam, et poteſtatem habeo iterum ut
19 ſumam eam. Hoc mandatum accepi a Patre meo. Diſſenſio igi-
20 tur rurſus facta eſt inter Judæos propter ſermones hos. Dicebant autem multi ex iis, Dæmonium habet, et inſanit: quid auditis

---

1 ܡܢ ܕܪܬܐ ܗܕܐ] In margine MSti (ܡܢ) ܡܪܥܝܬܐ ܗܕܐ

2 ܘܬܗܘܐ] ܘܢܗܘܘܢ

† ex caula hac] Lectio marg. (ex) Grege hoc.

‡ et erit] Et erunt.

21 ܡܢܐ ܫܡܥܝܢ ܠܗ܀ ܐܚܪ̈ܢܐ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܇ [1]ܗܠܝܢ ܡ̈ܠܐ ܠܐ
ܐܝܬܝܗܝܢ ܕܗܘ ܕܡܬܕܝܘ. ܕܠܡܐ ܕܝܘܐ ܡܨܐ ܠܥܝ̈ܢܐ ܕܣܡܝܐ
22 ܠܡܦܬܚܘ܀ ܗܘܘ ܕܝܢ ܚܘ̈ܕܬܐ ܒܐܘܪܫܠܡ ܘܣܬܘܐ ܐܝܬܘܗܝ
23 ܗܘܐ. ܘܡܬܗܠܟ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܗܝܟܠܐ ܒܐܣܛܘܐ ܕܫܠܝܡܘܢ.
24 ܚܕܪܘܗܝ ܗܟܝܠ ܝܗ̈ܘܕܝܐ ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ܇ ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ
ܠܢܦܫܐ ܕܝܠܢ ܫܩܠܬ ܐܢܬ. ܐܢ ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܐܡܪ
25 ܠܢ ܒܦܐܪܪܗܣܝܐ܀ ܥܢܐ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܇ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܘܠܐ
ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܥܒ̈ܕܐ ܗܠܝܢ ܕܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ ܒܫܡܗ
26 ܕܐܒܝ ܕܝܠܝ܇ ܗܠܝܢ ܣܗܕܝܢ ܡܛܠܬܝ. ܐܠܐ ܐܢܬܘܢ ܠܐ
ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. [2]ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܟܘܢ ܡܢ ܥܪ̈ܒܐ ܗܠܝܢ ܕܝܠܝ܇
27 ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪܬ ܠܟܘܢ. ܥܪ̈ܒܐ ܗܠܝܢ ܕܝܠܝ ܩܠܐ ܕܝܠܝ ܫܡܥܝܢ.
28 ܘܐܢܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗܘܢ. ܘܢܩܦܝܢ ܠܝ. ܘܐܢܐ ܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ

eum? Alii dicebant, † Hi ſermones non ſunt dæmoniaci: num 21
dæmonium poteſt oculos cæci aperire? Facta ſunt autem En- 22
cænia Hieroſolymæ, et hyems erat. Et ambulabat Jeſus in tem- 23
plo, in porticu Solomonis. Circumdederunt eum ergo Judæi, 24
et dicebant ei, Quouſque animam noſtram tollis? Si tu es Chriſ-
tus, dic nobis palam. Reſpondit iis Jeſus, Dixi vobis, et non 25
creditis: opera quæ ego facio in nomine Patris mei, hæc teſtantur
de me. Sed vos non creditis: ‡ non enim eſtis ex ovibus meis, 26
ſicut dixi vobis. Oves meæ vocem meam audiunt, et ego cog- 27
noſco eas, et ſequuntur me. Et ego vitam æternam do iis, et 28

---

1 ܗܠܝܢ ܡ̈ܠܐ ܠܐ ܐܝܬܝܗܝܢ]	In margine MSti	(ܗܠܝܢ) ܥܒ̈ܕܐ ܠܐ ܐܝܬܝܗܘܢ
2 ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܟܘܢ]		ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܝܬܝܟܘܢ
† Hi ſermones non ſunt]	Lectio marg.	(Hæc) Opera non ſunt.
‡ non enim eſtis]		Quia non eſtis.

ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܗܝܢ܆ ܘܠܐ ܢܐܒܕܢ ܠܥܠܡ܂ ܘܠܐ ܐܢܫ ܢܚܛܘܦ
29 ܐܢܝܢ ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܝܠܝ܂ ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܗܘ̈ ܕܝܗܒ ܠܝ܆ ܕܪܒ ܡܢ
ܟܠ ܐܝܬܘܗܝ܂ ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܨܐ ܠܡܚܛܘܦ ܡܢ ܐܝܕܗ ܐܒܐ ܕܝܠܝ܂
31 30 ܐܢܐ ܘܐܒܐ *ܚܕ ܐܝܬܝܢ܂ ܫܩܠܘ ܗܟܝܠ ܬܘܒ ܟܐ̈ܦܐ ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܐܝܟܢܐ
32 ܕܢܪܓܡܘܢܝܗܝ܀ ܥܢܐ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܆ ܣܓܝ̈ܐܐ ܥܒ̈ܕܐ ܛܒܐ
ܚܘܝܬ ܠܟܘܢ ܡܢ ܐܒܐ ܕܝܠܝ܂ ܡܛܠ ܐܝܢܐ ܥܒܕܐ ܡܢܗܘܢ
33 ܪܓܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ܀ ܥܢܘ ܠܗ ܝܗܘ̈ܕܝܐ܆ ܡܛܠ ܥܒܕܐ ܛܒܐ
ܠܐ ܪܓܡܝܢ ܠܟ܂ ܐܠܐ ܡܛܠ ܓܘܕܦܐ܂ ܘܕܟܕ ܐܢܬ ܒܪܢܫܐ
34 ܐܢܬ܆ ܥܒܕ ܐܢܬ ܠܟ ܠܐܠܗܐ܀ ܥܢܐ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ܂ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܟܬܝܒ ܒܢܡܘܣܐ ܕܝܠܟܘܢ܆ ܕܐܢܐ
35 ܐܡܪܬ ܐܠܗ̈ܐ ܐܝܬܝܟܘܢ܆ ܐܢ ܠܗܢܘܢ ܐܡܪ ܐܠܗ̈ܐ܆
ܗܠܝܢ ܕܠܘܬܗܘܢ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ ܗܘܬ܆ ܘܠܐ ܡܨܐ
36 ܕܢܫܬܪܐ ܟܬܒܐ܂ ܠܗܘ ܕܐܒܐ ܩܕܫܗ ܘܫܕܪܗ ܠܥܠܡܐ܆ ܐܢܬܘܢ
ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܡܓܕܦ ܐܢܬ܆ ܡܛܠ ܕܐܡܪܬ ܕܒܪܐ

non peribunt in æternum, neque quiſquam rapiet eas e manu mea.
29 Pater meus qui dedit mihi, major quam omnes eſt: et nemo poteſt
30 31 rapere e manu Patris mei. Ego et Pater unum ſumus. Suſtulerunt
32 igitur rurſus lapides Judæi ut lapidarent eum. Reſpondit iis
Jeſus, Multa opera bona oſtendi vobis ex Patre meo: propter
33 quodnam opus ex illis lapidatis me? Reſponderunt ei Judæi,
Propter opus bonum non lapidamus te, ſed propter blaſphe-
34 miam, et quia quum tu homo ſis, facis teipſum Deum. Re-
ſpondit iis Jeſus, Nonne eſt ſcriptum in Lege veſtra, quod
35 ego dixi, Dii eſtis? Si illos dixit Deos ad quos ſermo Dei
36 factus eſt, et non poteſt ſolvi ſcriptura: Ei quem Pater ſanc-
tificavit et miſit in mundum, vos dicitis, Blaſphemas, quia dixi,

ܕܐܠܗܐ ܐܢܐ܆ ܐܢ ܠܐ ܥܒܕ ܐܢܐ ܥܒ̈ܕܐ ܕܐܒܐ ܕܝܠܝ܆ ܠܐ 37
ܬܗܝܡܢܘܢ ܠܝ. ܐܢ ܕܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ܆ ܐܦ ܠܝ ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ 38
ܐܢܬܘܢ܆ ܠܗܘܢ ܠܥܒ̈ܕܐ ܗܝܡܢܘ. ܐܝܟܢܐ ܕܬܕܥܘܢ
ܘܬܗܝܡܢܘܢ܆ ܕܐܒܐ ܒܝ ¹ܘܐܢܐ ܒܗ܀ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ 39
ܬܘܒ ܠܡܐܚܕܗ܆ ܘܢܦܩ ܡܢ ܐܝ̈ܕܝܗܘܢ܆ ܘܐܙܠ ܬܘܒ 40
ܠܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ܆ ܠܕܘܟܬܐ ܐܝܟܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܝܘܚܢܢ ܡܢ
ܩܕܡܝܬ ܟܕ ܡܥܡܕ ܗܘܐ܆ ܘܩܘܝ ܬܡܢ܀ ܘܣܓܝ̈ܐܐ ܐܬܘ ܠܘܬܗ 41
ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܆ ܕܝܘܚܢܢ ܡܢ ܐܬܐ ܥܒܕ ܐܦܠܐ ܚܕܐ. ܟܠܗܝܢ
ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܡܪ ܝܘܚܢܢ ܡܛܠ ܗܢܐ܆ ܫܪܝܪ̈ܬܐ ܐܝܬܝܗܝܢ ܗܘ̈ܝ܆
CAP. XI. ܘܗܝܡܢܘ ܣܓܝ̈ܐܐ ܒܗ ܬܡܢ܀ ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܢܫ ܕܟܪܝܗ܆ 1 42
ܠܥܙܪ ܡܢ ܒܝܬ ܥܢܝܐ. ܡܢ ܩܪܝܬܐ ܕܡܪܝܡ ܘܕܡܪܬܐ ܚܬܗ
ܕܝܠܗ. ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܕܝܢ ܡܪܝܡ܆ ܗܝ ܕܡܫܚܬ ܠܡܪܝܐ 2
ܒܡܘܪܘܢ܆ ܘܫܘܝܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܒܣܥܪ̈ܐ ܕܪܫܗ ܕܝܠܗ܆ ܗܝ

Filius Dei ſum? Si non facio opera Patris mei, ne credatis 37
mihi. Si autem facio, etiamſi mihi non credatis, operibus cre- 38
dite: ut cognoſcatis et credatis quod Pater in me *eſt*, ✝et ego in
eo. Quærebant igitur rurſus apprehendere eum: et exivit ex 39
manu eorum. Et abiit iterum in ulteriorem ripam Jordanis, in 40
locum ubi erat Johannes primum baptizans: et manſit illic. Et 41
multi venerunt ad eum, et dicebant, Johannes quidem ſignum
fecit ne unum: omnia autem quæ dixit Johannes de hoc, vera
CAP. XI. erant. Et crediderunt multi in eum illic. Erat autem quidam 42 1
ægrotans Lazarus, ex Bethania, ex vico Mariæ et Marthæ ſororis
ejus. (Erat autem Maria quæ unxit Dominum unguento, et 2
abſterſit pedes ejus capillis capitis ſui, cujus frater Lazarus

1 ܘܐܢܐ ܒܗ] In margine MSti (ܘܐܢܐ) ܒܐܒܐ.
✝ et ego in eo] Lectio marg. (et ego) In Patre.

3 ܕܐܚܐ ܕܝܠܗ̇ ܠܥܙܪ ܡܚܝܠ ܗܘܐ. ܫܕܪ̈ ܗܟܝܠ ܗ̇ܢ̈ܝܢ
ܐܚ̈ܘܬܐ ܠܘܬܗ ܟܕ ܐܡܪ̈ܢ. ܡܪܝܐ ܗܐ ܗܘ ܕܪܚܡ ܐܢܬ ܡܚܝܠ.
4 ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ ܗܘ ܝܫܘܥ ܐܡܪ. ܗܕܐ ܡܚܝܠܘܬܐ ܠܐ ܐܝܬܝܗ̇
ܠܘܬ ܡܘܬܐ. ܐܠܐ ܚܠܦ ܫܘܒܚܐ ܕܐܠܗܐ: ܐܝܟܢܐ
5 ܕܢܫܬܒܚ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܡܛܠܬܗ. ܡܚܒ ܗܘܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ
6 ܠܡܪܬܐ ܘܠܚܬܗ̇ ܘܠܠܥܙܪ: ܟܕ ܗܟܝܠ ܫܡܥ ܕܡܚܝܠ.
ܗܝܕܝܢ ※ ܡܢ ↙ ܦܫ ܒܕܘܟܬܐ ܗ̇ܝ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܬܪܝܢ ܝܘ̈ܡܝܢ.
7 ܒܬܪܟܢ. ܒܬܪ ܗܕܐ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܕܒܪܘ ÷ ܢܐܙܠ ↙
8 ܠܝܗܘܕ ܬܘܒ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܪܒܝ. ܗܫܐ
ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܕܢܪܓܡܘܢܟ ܝܗܘ̈ܕܝܐ: ܘܬܘܒ ܐܙܠ ܐܢܬ ܠܬܡܢ.
9 ܥܢܐ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܠܘ ܬܪܬܥܣܪܐ ܐܝܬܝܗܝܢ ܫ̈ܥܐ ܕܐܝܡܡܐ. ܐܢ
ܐܢܫ ܢܗܠܟ ܒܐܝܡܡܐ ܠܐ ܡܬܬܩܠ. ܡܛܠ ܕܢܘܗܪܐ ܕܥܠܡܐ
10 ܗܢܐ ܚܙܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܐܢܫ ܢܗܠܟ ܒܠܠܝܐ ܡܬܬܩܠ. ܡܛܠ
11 ܕܢܘܗܪܐ ܠܐ ܐܝܬ ܒܗ. ܗܠܝܢ ܐܡܪ. ܘܒܬܪ ܗܕܐ ܐܡܪ

3 ægrotabat.) Miſerunt igitur ſorores ad eum, dicentes, Do-
4 mine, ecce, is quem diligis, ægrotat. Quum audiviſſet autem
Jeſus, dixit, Hic morbus non eſt ad mortem, ſed pro gloria
5 Dei: ut glorificetur Filius Dei propter eum. Diligebat autem
6 Jeſus Martham, et ſororem ejus, et Lazarum. Quum igitur
audiviſſet quod ægrotaret, tunc ※ quidem ↙ manſit in loco quo
7 erat duos dies. Deinde poſt hæc dicit diſcipulis ſuis, Ducite,
8 ÷ eamus ↙ in Judæam iterum. Dicunt ei diſcipuli ejus, Rabi,
modo quærebant ut lapidarent te Judæi, et iterum abis illuc?
9 Reſpondit Jeſus, Nonne duodecim ſunt horæ diei? ſi quis am-
bulaverit in die, non impingit; quia lucem mundi hujus videt.
10 Si autem quis ambulaverit in nocte, impingit; quia lux non eſt
11 in eo. Hæc dixit, et poſt hoc dicit iis, Lazarus amicus noſter

ܠܗܘܢ. ܠܥܙܪ ܗܘ ܪܚܡܢ ܕܡܟ ܕܡܟ. ܐܠܐ ܐܙܠ ܐܢܐ ܐܝܟܢܐ
12 ܕܐܥܝܪܝܘܗܝ ⁘ [1]ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ. ܡܪܝܐ. ܐܢ
13 ܕܡܟ ܡܬܦܪܩ. ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܡܛܠ ܡܘܬܐ ܕܝܠܗ.
14 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܣܒܪܘ. ܕܡܛܠ ܕܡܟܬܐ ܕܫܢܬܐ ܐܡܪ. ܗܝܕܝܢ
15 ܗܟܝܠ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܓܠܝܐܝܬ. ܠܥܙܪ ܡܝܬ. ܘܚܕܐ ܐܢܐ
ܡܛܠܬܟܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܬܗܝܡܢܘܢ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ
16 ܬܡܢ. ܐܠܐ ܬܘ ⁼ܢܐܙܠ ܠܘܬܗ ⁘ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܬܐܘܡܐ ܗܘ
ܕܡܬܐܡܪ *ܬܐܡܐ ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ ܟܢ̈ܘܬܗ. ܬܘ ⁼ܢܐܙܠ ܐܦ ܚܢܢ
17 ܕܢܡܘܬ ܥܡܗ ⁘ ܟܕ ܐܬܐ ܗܟܝܠ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܐܫܟܚܗ
18 ܕܐܪܒܥܐ ܝܘܡܝ̈ܢ ܡܢ ܟܕܘ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܒܩܒܪܐ. ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ
ܕܝܢ ܒܝܬ ܥܢܝܐ ܩܪܝܒ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܐܝܟ ܕܡܢ ܐܣܛܕܘ̈ܬܐ
19 ܚܡܫܬܥܣܪ̈ܐ. ܘܣܓܝ̈ܐܐ ܡܢ ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܐܬܘ ܠܘܬ ܗܢܝܢ ܕܚܕܪ

* διδυμος

dormit: ſed vado ut expergeſaciam eum. † Dixerunt igitur 12
diſcipuli ejus, Domine, ſi dormit, ſervabitur. Dixerat autem 13
Jeſus de morte ejus: illi autem putaverunt quod de dormitione
ſomni diceret. Tunc igitur dixit iis Jeſus manifeſte, Lazarus 14
mortuus eſt. Et gaudeo propter vos (ut credatis), quod non 15
eſſem illic: ſed ducite, ⁼ eamus ✓ ad eum. Dixit igitur Thomas, 16
qui dicitur Gemellus, diſcipulis ſociis ſuis, Ducite, ⁼ eamus ✓ et
nos, ut moriamur cum eo. Quum veniſſet igitur Jeſus, invenit 17
eum quatuor dies jam habere in ſepulchro. Erat autem Bethania 18
juxta Hieroſolymam quaſi ſtadiis quindecim. Et multi ex Judæis 19
venerant ad eas quæ *erant* circa Martham et Mariam, ut conſola-

---

[1] ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ] In margine MSti (ܐܡܪܘ) ܠܗ (ܗܟܝܠ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ)

† dixerunt igitur diſcipuli ejus] Lectio marg. (dixerunt) Ei (igitur diſcipuli ejus)

ܡܪܬܐ ܘܡܪܝܡ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܒܝܐܢ ܐܢܝܢ ܡܛܠ ܐܚܐ ܕܝܠܗܝܢ܀
20 ܡܪܬܐ ܗܟܝܠ ܟܕ ܫܡܥܬ ܕܝܫܘܥ ܐܬܐ܆ ܐܪܥܬܗ. ܡܪܝܡ
21 ܕܝܢ ܒܒܝܬܐ ܝܬܒܐ ܗܘܬ܀ ܐܡܪܬ ܗܟܝܠ ܡܪܬܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ.
ܡܪܝܐ܆ ܐܠܘ ܐܝܬܝܟ ܗܘܝܬ ܗܪܟܐ܆ ܐܚܐ ܕܝܠܝ ܠܐ ܡܝܬܐ
22 ܗܘܐ. ܐܠܐ ܐܦ ܗܫܐ ܝܕܥܐ ܐܢܐ ܕܟܠܗܝܢ ܕܬܫܐܠ ܠܐܠܗܐ܆
23 ܢܬܠ ܠܟܝ ܐܠܗܐ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܆ ܩܐܡ ܐܚܐ
24 ܕܝܠܟܝ܀ ܐܡܪܐ ܠܗ ܡܪܬܐ. ܝܕܥܐ ܐܢܐ ܕܩܐܡ ܒܩܝܡܬܐ
25 ܒܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܩܝܡܬܐ
26 ܘܚܝܐ. ܗܘ ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ܆ ܐܦܢ ܢܡܘܬ ܢܚܐ. ܘܟܠ
ܕܚܝ ܘܡܗܝܡܢ ܒܝ܆ ܠܐ ܢܡܘܬ ܠܥܠܡ܀ ܡܗܝܡܢܐ
27 ܐܢܬܝ ܗܕܐ܆ ܐܡܪܐ ܠܗ܆ ܐܝܢ ܡܪܝܐ. ܐܢܐ ܗܝܡܢܬ܆
ܕܐܢܬ ܐܢܬ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ܆ ܗܘ ܕܠܥܠܡܐ ܐܬܐ܀
28 ܘܟܕ ܗܠܝܢ ܐܡܪܬ܆ ܐܙܠܬ ܘܩܪܬ ܠܡܪܝܡ ܚܬܐ ܕܝܠܗ
29 ܒܛܘܫܝܐܝܬ ܟܕ ܐܡܪܐ܆ ܡܠܦܢܐ ܩܪܝܒ ܘܩܪܐ ܠܟܝ܀ ܗܝ ※ ܕܝܢ ✓

20 rentur eas de fratre ſuo. Martha igitur quum audiviſſet quod
21 Jeſus veniret, occurrit ei: Maria autem domi ſedebat. Dixit
igitur Martha ad Jeſum, Domine, ſi fuiſſes hic, frater meus non
22 mortuus fuiſſet: Sed et nunc ſcio quod quæcunque petieris a Deo,
23 24 dabit tibi Deus. Dicit ei Jeſus, Reſurget frater tuus. Dicit ei
25 Martha, Scio quod reſurget in reſurrectione die ultimo. Dicit ei
Jeſus, Ego ſum reſurrectio et vita: qui credit in me, etiamſi
26 mortuus fuerit, vivet: Et omnis qui vivit, et credit in me, non
27 morietur in æternum. Credis hoc? Dicit ei, Etiam, Domine;
ego credidi quod tu es Chriſtus Filius Dei, qui in mundum venis.
28 Et quum hæc dixiſſet, abiit et vocavit Mariam ſororem ſuam
29 clam, dicens, Magiſter adeſt, et vocat te. Illa ※ autem ✓ quum

ܟܕ ܫܡܥܬ܆ ¹ܩܝܡܐ ܥܓܠ. ܘܐܬܝܐ ܠܘܬܗ. ܠܐ ܥܕܟܝܠ 30
ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܬܐ ܗܘܐ ܠܩܪܝܬܐ. ܐܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܒܕܘܟܬܐ
ܐܝܟܐ ܕܐܪܥܬܗ ܡܪܬܐ܀ ܝܗܘܕܝܐ ܗܟܝܠ ܗܢܘܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ 31
ܥܡܗ ܒܒܝܬܐ ܘܡܒܝܐܝܢ ܗܘܘ ܠܗ܆ ܟܕ ܚܙܘ ܠܡܪܝܡ
ܕܥܓܠ ܩܡܬ ܘܢܦܩܬ܆ ܢܩܦܘܗ̇ ²ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܕܠܩܒܪܐ
ܐܙܠܐ ܕܬܒܟܐ ܬܡܢ܀ ܡܪܝܡ ܗܟܝܠ ܟܕ ܐܬܬ ܠܐܝܟܐ 32
ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܘܚܙܬܗ܆ ܢܦܠܬ ܠܘܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܟܕ
ܐܡܪܐ ܠܗ܆ ܡܪܝܐ܆ ܐܠܘ ܐܝܬܝܟ ܗܘܝܬ ܗܪܟܐ ܠܐ ܡܐܬ
ܗܘܐ ܐܚܝ܀ ܝܫܘܥ ܗܟܝܠ ܟܕ ܚܙܗ̇ ܕܒܟܝܐ܆ ܘܠܗܢܘܢ 33
ܕܐܬܘ ܥܡܗ̇ ܝܗܘܕܝܐ ܕܒܟܝܢ܆ *ܐܬܥܙܙ ܒܪܘܚܐ. ܘܫܓܫ
ܗܘ ܠܗ. ܘܐܡܪ. ܐܝܟܐ ܣܡܬܘܢܝܗܝ. ܐܡܪܝܢ 34
ܠܗ. ܡܪܝܐ܆ ܬܐ ܘܚܙܝ. ܕܡܥ ܝܫܘܥ܀ ܐܡܪܝܢ 36 35

* ἐνεβριμήσατο

audiviſſet, † ſurgit cito, et venit ad eum. Nondum autem Jeſus 30
venerat in vicum, ſed erat in loco ubi occurrerat ei Martha.
Judæi igitur qui erant cum ea in domo, et conſolabantur eam, 31
quum vidiſſent Mariam, quod cito ſurrexiſſet, et exiiſſet, ſequuti
ſunt eam, ‡ dicentes, quod ad ſepulchrum abiret, ut ploret illic.
Maria autem quum veniſſet eo ubi erat Jeſus, et vidiſſet eum, 32
cecidit ad pedes ejus, dicens ei, Domine, ſi fuiſſes hic, non
mortuus fuiſſet frater meus. Jeſus igitur quum vidiſſet eam 33
flentem, et, qui venerant cum ea, Judæos flentes, infremuit ſpiritu, et turbavit ſeipſum. Et dixit, Ubi poſuiſtis eum? Dicunt 34
ei, Domine, veni et vide. Lachrymatus eſt Jeſus. Dicebant 35 36

---

1 ܩܝܡܐ] In margine MSti ܩܡܬ
2 ܟܕ ܐܡܪܝܢ] (ܟܕ) ܣܒܪܝܢ
† Surgit] Lectio marg. Surrexit.
‡ dicentes] Putantes.

37 ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܝܗ̈ܘܕܝܐ܆ ܚܙܘ ܟܡܐ ܪܚܡ ܗܘܐ ܠܗ܂ ܐ̄ܢܫ̈ܝܢ ܕܝܢ
ܡܢܗܘܢ ܐܡܪܘ܆ ܠܐ ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܗܢܐ܆ ܗܘ ܕܦܬܚ ܠܥܝ̈ܢܐ ܕܗܘ
38 ܣܡܝܐ܆ ܠܡܥܒܕ ܕܐܦ ܗܢܐ ܠܐ ܢܡܘܬ܀ ܝܫܘܥ ܗܟܝܠ
ܬܘܒ ܟܕ ܡܬܥܙܙ ܗܘ ܒܗ܆ ܐܬܐ ܠܒܝܬ ܩܒܘܪܐ܂ ܐܝܬܘܗܝ
39 ܗܘܐ ܕܝܢ ܡܥܪܬܐ܂ ܘܟܐܦܐ ܣܝܡܐ ܗܘܬ ܥܠܝܗ̇܀ ܐܡܪ
ܝܫܘܥ܂ ܫܩܘܠܘ ܟܐܦܐ܀ ܐܡܪܐ ܠܗ ܡܪܬܐ ܚܬܗ ܕܗܘ
ܕܡܝܬ[1]܂ ܡܪܝ܆ ܟܒܪ ܣܪܝ ܠܗ܂ ܐܪܒܥܐ
40 ܝܘ̈ܡܬܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܂ ܠܐ ܐܡܪܬ
ܠܟܝ ܕܐܢ ܬܗܝܡܢܝܢ ܬܚܙܝܢ ܫܘܒܚܗ ܕܐܠܗܐ܀
41 ܫܩܠܘ ܗܟܝܠ ܟܐܦܐ ܡܢ ܐܬܪܐ ܕܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ܀ ܗܘ
ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܪܝܡ ܥܝ̈ܢܘܗܝ [2]ܠܥܠ ܘܐܡܪ܂ ܐܒܝ܆ ܡܘܕܐ
42 ܠܟ ܡܛܠ ܕܫܡܥܬܢܝ܂ ܐܢܐ ܕܝܢ ܝܕܥ ܗܘܝܬ܆ ܕܒܟܠܙܒܢ

37 igitur Judæi, † Vide quantum diligebat eum! Quidam autem ex
iis dixerunt, Non poterat hic qui aperuit oculos cæci, facere ut
38 et hic non moreretur? Jeſus igitur iterum infremens in ſeipſo,
venit ad ſepulchrum. Erat autem ſpelunca, et lapis poſitus erat
39 ſuper ea. Dicit Jeſus, Tollite lapidem. Dicit ei Martha, ſoror
illius ‡ qui mortuus erat, Domine, jam fœtet: quatuor ⸗ dierum ✓
40 enim eſt. Dicit ei Jeſus, Nonne dixi tibi, quod, ſi credideris,
41 videbis gloriam Dei? Suſtulerunt ergo lapidem e *loco* ubi erat.
Ipſe autem Jeſus ſuſtulit oculos ſuos ‖ ſurſum, et dixit, Pater mi,
42 gratias ago tibi quod exaudiſti me. Ego autem ſciebam quod

[1] ܕܡܝܬ] In margine MSti ܕܫܠܡ
[2] ܠܥܠ] ܠܫܡܝܐ
† *Vide Notas.*
‡ qui mortuus erat] Lectio marg. Obierat.
‖ ſurſum] In cœlum.

ܠܝ ܫܡܥ ܐܢܬ. ܐܠܐ ܡܛܠ ܟܢܫܐ ÷ ܗܢܐ ↙ ܕܩܐܡ ܗܪܟܐ
43 ܐܡܪܬ: ܐܝܟܢܐ ܕܢܗܝܡܢܘܢ ܕܐܢܬ ܠܝ ܫܕܪܬܢܝ. ܘܗܠܝܢ ܟܕ
44 ܐܡܪ. ܒܩܠܐ ܪܒܐ ܩܥܐ: ܠܥܙܪ ܬܐ ܠܒܪ. ܘܢܦܩ ܗܘ
ܕܡܝܬ: ܟܕ ܐܣܝܪ ܐܝ̈ܕܝܐ ܘܪ̈ܓܠܐ *ܒܩܝܪ̈ܝܣܐ: ܘܦܐܬܗ

* κειρίαις

ܕܝܠܗ ܒܣܘܕܪܐ ܡܟܪܟܐ ܗܘܬ: ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܫܪܘܗܝ.
45 ܘܫܒܘܩܘ ܐܙܠ܀ ܣܓ̈ܝܐܐ ܗܟܝܠ ܡܢ ܝܗ̈ܘܕܝܐ ܗܠܝܢ ܕܐܬܘ ܠܘܬ
46 ܡܪܝܡ: ܘܚܙܘ ܗܝ ܕܥܒܕ ܝܫܘܥ: ܗܝܡܢܘ ܒܗ. ܐܢ̈ܫܝܢ
ܕܝܢ ܡܢܗܘܢ: ܐܙܠܘ ܠܘܬ ܦܪ̈ܝܫܐ: ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܗܠܝܢ
47 ܕܥܒܕ ܝܫܘܥ܀ ܟܢܫܘ ܗܟܝܠ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܟܢܘܫܬܐ
ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ: ܡܢܐ ܥܒܕܝܢܢ: ܡܛܠ ܕܗܢܐ ܒܪܢܫܐ
48 ܣܓ̈ܝܐܬܐ ܐܬ̈ܘܬܐ ܥܒܕ. ܐܢ ܫܒܩܝܢܢ ܠܗ ܗܟܢܐ: ܟܠܗܘܢ
ܡܗܝܡܢܝܢ ܒܗ: ܘܐܬܝܢ ܪ̈ܗܘܡܝܐ ܘܫܩܠܝܢ ܘܠܐܬܪܐ ܕܝܠܢ
49 ܘܠܥܡܐ܀ ܚܕ ܕܝܢ ܐܢܫ ܡܢܗܘܢ ܩܝܦܐ: ܕܪܒ ܟܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܕܫܢܬܐ ܗܝ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ

ſemper me audis: ſed propter turbam ÷ hanc ↙ quæ ſtat hic dixi, ut credant quod tu me miſiſti. 43 Et hæc quum dixiſſet, voce magna clamavit, Lazare, veni foras. 44 Et exiit ille qui mortuus erat, ligatus manus et pedes faſciis; et facies ejus ſudario obvincta erat. Dicit iis Jeſus, Solvite eum, et ſinite abire. 45 Multi igitur ex Judæis qui venerant ad Mariam, et viderant quæ fecit Jeſus, crediderunt in eum. 46 Quidam autem ex iis abierunt ad Phariſæos, et dixerunt iis quæ fecit Jeſus. 47 Coegerunt igitur principes Sacerdotum et Phariſæi concilium, et dicebant, Quid facimus? quia hic homo multa ſigna facit. 48 Si ſinamus eum ita, omnes credent in eum, et venient Romani, et tollent et locum noſtrum, et gentem. 49 Unus autem quidam ex iis Caiaphas, qui princeps Sacerdotum erat anni illius, dixit iis, Vos non noſtis

50 ܘܠܐ ܡܕܡ. ܘܠܐ ܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܦܩܚܐ ܠܢ ܕܚܕ
ܒܪܢܫܐ ܢܡܘܬ ܚܠܦ ܥܡܐ. ܘܠܐ ܟܠܗ ܥܡܡܐ ܢܐܒܕ܀
51 ܗܕܐ ܕܝܢ ܗܘ ܡܢܗ ܠܐ ܐܡܪ. ܐܠܐ ܕܪܝܫ ܟܗ̈ܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
ܕܫܢܬܐ ܗܝ ܐܬܢܒܝ܂ ܕܥܬܝܕ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܠܡܡܬ ܚܠܦ
52 ܥܡܐ. ܘܠܘ ܚܠܦ ܥܡܐ ܒܠܚܘܕ܂ ܐܠܐ ܕܐܦ ܠܒ̈ܢܝܐ
53 ܕܐܠܗܐ ܗܠܝܢ ܕܡܒܕܪܝܢ ܢܟܢܫ ܠܚܕ܀ ¹ܡܢ ܗܝ ܗܟܝܠ
54 ܫܥܬܐ ܐܚܕܐ ܐܬܡܠܟܘ ܗܘܘ ܕܢܩܛܠܘܢܝܗܝ. ܝܫܘܥ ܗܟܝܠ
ܠܐ ܬܘܒ ܓܠܝܐܝܬ ܡܗܠܟ ܗܘܐ ܒܝܬ ܝܗܘ̈ܕܝܐ. ܐܠܐ ܐܙܠ ܡܢ
ܬܡܢ ܠܐܬܪܐ ܕܩܪܝܒ ܠܡܕܒܪܐ܂ ܠܐܦܪܝܡ ܕܡܬܐܡܪܐ ܡܕܝܢܬܐ܀
55 ²ܘܬܡܢ ܡܬܗܦܟ ܗܘܐ ܥܡ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ܀ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
ܕܝܢ ܩܪܝܒ ܦܨܚܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ܀ ܘܣܠܩܘ ܣܓܝ̈ܐܐ ܠܐܘܪܫܠܡ ܡܢ

50 quicquam: Neque cogitatis quod expedit nobis, ut unus homo
51 moriatur pro populo, et non tota gens pereat. Hoc autem ex ſeipſo non dixit: ſed quia princeps Sacerdotum erat anni illius,
52 prophetavit quod futurus eſſet Jeſus mori pro gente: Et non pro gente tantum, ſed ut etiam filios Dei diſperſos congregaret
53 in unum. † Ab illa ergo hora una conſultabant ut interficerent
54 eum. Jeſus igitur non amplius manifeſte ambulabat inter Judæos: ſed abiit illinc in regionem prope deſertum, in Ephrim dictam
55 urbem: et ibi ‡ habitabat cum diſcipulis ſuis. Erat autem prope Paſcha Judæorum: et aſcenderunt multi in Hieroſolymam ex illa

1 ܡܢ ܗܝ ܗܟܝܠ ܫܥܬܐ] In margine MSti (ܡܢ) ܗܘ (ܗܟܝܠ) ܝܘܡܐ
2 ܡܬܗܦܟ ܗܘܐ] ܡܟܬܪ (ܗܘܐ)

† ab illa ergo hora] Lectio marg. (ab) Illo (ergo) die.
‡ habitabat] Manebat.

56 ܗܿܘ ܐܬܪܐ ܩܕܡ ܦܨܚܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܢܕܟܘܢ ܢܦܫܗܘܢ܂ ܒܥܝܢ
ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܠܝܫܘܥ܂ ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܥܡ ܚܕ̈ܕܐ ܟܕ ܩܝܡܝܢ
57 ܒܗܝܟܠܐ܂ ܡܢܐ ܡܬܚܙܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܠܐ ܐܬܐ ܠܥܐܕܐ܂ ܝܗܒܘ
ܗܘܘ ܕܝܢ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ¹ܦܘܩܕܢܐ܂ ܕܐܢ ܐܢܫ ܢܕܥ
Cap. XII. ܐܝܟܐ ܐܝܬܘܗܝ܂ ܢܚܘܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܢܐܚܕܘܢܝܗܝ܀ ܗܘ ܗܟܝܠ 1
ܝܫܘܥ ܩܕܡ ܫܬܐ ܝܘ̈ܡܬܐ ܕܦܨܚܐ܂ ܐܬܐ ܠܒܝܬ ܥܢܝܐ
ܐܝܟܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܠܥܙܪ ܗܘ ܕܡܝܬ܂ ܗܘ ܕܐܩܝܡ ܡܢ
2 ܡܝ̈ܬܐ ܝܫܘܥ܀ ܥܒܕܘ ܠܗ ܗܟܝܠ ܚܫܡܝܬܐ ܬܡܢ܂ ܘܡܪܬܐ
ܡܫܡܫܢܝܬܐ ܗܘܬ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܠܥܙܪ ܚܕ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ ܗܢܘܢ
* λιτραν 3 ܕܣܡܝܟܝܢ ܥܡܗ܀ ܡܪܝܡ ܗܟܝܠ ܟܕ ܢܣܒܬ *ܠܝܛܪܐ ܕܡܫܘܚܐ
* πιστικης ܕܢܪܕܝܢ *ܦܝܣܛܝܩܐ ܣܓܝ ܝܩܝܪܐ܂ ܡܫܚܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܕܝܫܘܥ܂
ܘܫܘܝܬ ܒܣܥܪ̈ܐ ܕܪܫܗ ܪ̈ܓܠܘܗܝ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܒܝܬܐ ܐܬܡܠܝ
4 ܡܢ ܪܝܚܐ ܕܡܫܘܚܐ܀ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ܂

regione ante Paſcha, ut purificarent ſeipſos. Quærebant igitur 56
Jeſum, et dicebant alii cum aliis, ſtantes in templo, Quid videtur
vobis? quod non venturus ſit ad feſtum? Dederant autem prin- 57
cipes Sacerdotum et Phariſæi † mandatum, quod ſi quis ſciret ubi
Cap. XII. eſſet, indicaret, ut apprehenderent eum. Ipſe igitur Jeſus ante 1
ſex dies Paſchatis venit in Bethaniam, ubi erat Lazarus ille qui
fuerat mortuus, quem excitaverat a mortuis Jeſus. Fecerunt ei 2
igitur cœnam illic, et Martha miniſtrabat: ipſe autem Lazarus
unus erat ex iis qui diſcumbebant cum eo. Maria igitur quum 3
accepiſſet libram unguenti nardi fidelis, multi pretii, unxit pedes
Jeſu, et abſterſit capillis ſuis pedes ejus: ipſa autem domus im-
pleta eſt odore unguenti. Dicit igitur unus ex diſcipulis ejus, 4

1 ܦܘܩܕܢܐ] In margine MSti ܦܘܩܕ̈ܢܐ

† mandatum] Lectio marg. Mandata.

ܝܗܘܕܐ ܒܪ ܫܡܥܘܢ ܣܟܪܝܘܛܐ܇ ܗܘ ܕܥܬܝܕ ܗܘܐ ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ܇
5 ܡܛܠ ܡܢܐ ܗܢܐ ܡܫܘܚܐ܇ ܠܐ ܐܙܕܒܢ ܒܬܠܬ ܡܐܐ ܕܝܢܪ̈ܐ ܘܐܬܝܗܒ
6 ܠܡܣܟ̈ܢܐ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܗܕܐ܇ ܠܘ ܡܛܠ ܕܥܠ ܡܣܟ̈ܢܐ ܒܛܝܠ
ܗܘܐ ܠܗ܇ ܐܠܐ ܡܛܠ ܕܓܢܒܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ܇ ܘܓܠܘܣܩܡܐ
7 ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ܇ ܘܗܠܝܢ ܕܡܬܐܪ̈ܡܝܢ ܗܘ̈ܝ ܫܩܠ ܗܘܐ܀ ܐܡܪ
ܗܟܝܠ ܝܫܘܥ. ܫܒܘܩܝܗ܇ ¹ܠܝܘܡܐ ܕܩܒܘܪܬܝ ܢܛܪܬܗ.
8 ܠܡܣܟ̈ܢܐ ܓܝܪ ܒܟܠܙܒܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܥܡܟܘܢ. ܠܝ ܕܝܢ ܠܘ
9 ܒܟܠܙܒܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ܀ ܝܕܥܘ ܗܟܝܠ ܟܢ̈ܫܐ ܣܓܝܐܐ ܡܢ
ܝܗ̈ܘܕܝܐ ܕܬܡܢ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܐܬܘ ܠܘ ܡܛܠ ܝܫܘܥ ܒܠܚܘܕ܇
ܐܠܐ ܐܦܢ ܕܐܦ ܠܠܥܙܪ ܢܚܙܘܢ. ܗܘ ܕܐܩܝܡ ܡܢ
10 ܡܝ̈ܬܐ. ܐܬܡܠܟܘ ܗܘܘ ܕܝܢ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ
11 ܠܠܥܙܪ ܢܩܛܠܘܢ܇ ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܐ ܡܛܠܬܗ ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ

Judas filius Simonis, Scariota, qui futurus erat tradere eum,
5 Quare hoc unguentum non venditum eſt trecentis denariis, et
6 datum pauperibus? Dixit autem hoc, non quod de pauperibus cura eſſet ei, ſed quia fur erat, et marſupium habebat, et
7 ea quæ injecta erant portabat. Dixit igitur Jeſus, Sine eam: † in
8 diem ſepulturæ meæ ſervavit illud. Pauperes enim ſemper habe-
9 tis vobiſcum, me autem non ſemper habetis. Cognoverunt igitur turbæ multæ ex Judæis quod illic eſſet: et venerunt non propter Jeſum tantum, ſed ut etiam Lazarum viderent, quem excitaverat a
10 mortuis. Conſultarunt autem principes Sacerdotum, ut et Laza-
11 rum interficerent: Quia multi propter eum abibant ex Judæis,

---

[1] ܠܝܘܡܐ ܕܩܒܘܪܬܝ ܢܛܪܬܗ] In margine MSti ܕܠܝܘܡܐ ܕܩܒܘܪܬܝ ܬܛܪܝܘܗܝ

† in diem ſepulturæ meæ ſervavit illud] Lectio marg. Ut ad diem ſepulturæ meæ ſervet illud.

12 ܡܢ ܝܗܘ̈ܕܝܐ܂ ܘܡܗܝܡܢܝܢ ܗܘܘ ܒܝܫܘܥ܀ ܠܝܘܡܐ ܕܡܚܪ܂
ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܗܘ ܕܐܬܐ ܠܥܐܕܐ܂ ܟܕ ܫܡܥܘ ܕܐܬܐ ܝܫܘܥ
13 ܠܐܘܪܫܠܡ܂ ܢܣܒܘ ܐܣܟܘܠܐ ܕܕܩ̈ܠܐ ܘܢܦܩܘ ܠܐܘܪܥܐ ܕܝܠܗ.
ܘܩܥܝܢ ܗܘܘ ܐܘܫܥܢܐ. ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ
14 ܕܡܪܝܐ܂ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ܀ ܐܫܟܚ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܚܡܪܘܢܐ
15 ܘܝܬܒ ܥܠܘܗܝ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ܂ ܠܐ ܬܕܚܠܝܢ ܒܪܬܐ
ܕܨܗܝܘܢ܂ ܗܐ ܡܠܟܐ ܕܝܠܟܝ ܐܬܐ܂ ܟܕ ܝܬܒ ܥܠ ܥܝܠܐ ܕܐܬܢܐ܀
16 ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܠܐ ܝܕܥܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܡܢ ܩܕܝܡ. ܐܠܐ ܟܕ ܐܫܬܒܚ
ܝܫܘܥ܂ ܗܝܕܝܢ ܐܬܕܟܪܘ ܕܗܠܝܢ ܐܝܬܝܗܝܢ ܗܘ̈ܝ ܕܟܬܝ̈ܒܢ ܥܠܘܗܝ܂
17 ܘܗܠܝܢ ܥܒܕܘ ܠܗ܂ ܣܗܕ ܗܘܐ ܗܟܝܠ ܟܢܫܐ ܗܘ ܕܐܝܬܗ
ܗܘܐ ܥܡܗ܂ ܟܕ ܠܠܥܙܪ ܩܪܐ ܡܢ ܩܒܪܐ ܘܐܩܝܡܗ ܡܢ
18 ܡܝ̈ܬܐ. ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܦ ܐܪܥܗ ܗܘܐ ܟܢܫܐ܂ ܡܛܠ
19 ܕܫܡܥ ܕܗܕܐ ܐܬܐ ܥܒܕ ܗܘܐ܀ ܦܪ̈ܝܫܐ ܗܟܝܠ ܐܡܪܘ ܗܘܘ
ܠܘܬܗܘܢ. ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܠܐ ܡܘܬܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ ܡܕܡ܂

et credebant in Jeſum. Die craſtino turba multa quæ veniebat 12
ad feſtum, quum audiviſſent quod Jeſus veniret Hieroſolymam,
Acceperunt ramos palmarum, et egreſſi ſunt in occurſum ejus, et 13
clamabant, Hoſanna, Benedictus eſt qui venit in nomine Domini,
Rex Iſraelis. Invenit autem Jeſus aſellum, et ſedit ſuper eum, 14
ſicut eſt ſcriptum, Ne timeas filia Sionis: ecce rex tuus venit, 15
ſedens ſuper pullum aſinæ. Hæc autem non cognoverunt diſci- 16
puli ejus primum: ſed quum glorificatus eſſet Jeſus, tunc recor-
dati ſunt quod hæc eſſent ſcripta de eo, et hæc feciſſent ei.
Teſtabatur ergo turba quæ erat cum eo, quum Lazarum vocavit 17
e ſepulchro, et excitavit eum a mortuis. Propter hoc etiam oc- 18
currit ei turba, quia audivit quod hoc ſignum feciſſet. Pha- 19
riſæi igitur dixerunt inter ſe, Videtis quod non proficitis quic-

20 ܗܐ ܥܠܡܐ ※ ܟܠܗ ↙ ܐܙܠ ܠܗ ܒܬܪܗ ܀ ܐܝܬ ܗܘܘ ܕܝܢ
ܐܢܫܝܢ *ܚܢܦܐ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܣܠܩܘ ܐܝܟܐ ܕܢܣܓܕܘܢ ܒܥܐܕܐ.
21 ܗܠܝܢ ܗܟܝܠ ܩܪܒܘ ܠܘܬ ܦܝܠܝܦܘܣ ܗܘ ܕܡܢ ܒܝܬ
ܨܝܕܐ ܕܓܠܝܠܐ܆ ܘܡܬܟܫܦܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܪܝ.
22 ܨܒܝܢ ܕܠܝܫܘܥ ܢܚܙܐ ܀ ܐܬܐ ܦܝܠܝܦܘܣ ܘܐܡܪ
ܠܐܢܕܪܐܘܣ. ܘܬܘܒ ܐܢܕܪܐܘܣ ܘܦܝܠܝܦܘܣ ܐܡܪܝܢ ܠܝܫܘܥ ܀
23 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܥܢܐ ܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܐܬܬ ܫܥܬܐ
24 ܕܢܫܬܒܚ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
ܕܐܢ ܦܪܕܬܐ ܕܚܛܬܐ ܠܐ ܬܦܠ ܒܐܪܥܐ ܘܬܡܘܬ܆ ܗܝ
ܒܠܚܘܕܝܗ ܡܩܘܝܐ܆ ܐܢ ܕܝܢ ܬܡܘܬ܆ ܦܐܪܐ ܣܓܝܐܐ
25 ܡܝܬܝܐ ܀ ܗܘ ܕܪܚܡ ܠܢܦܫܗ ܕܝܠܗ ܢܘܒܕܝܗ. ܘܗܘ
ܕܣܢܐ ܠܢܦܫܗ ܕܝܠܗ ܒܥܠܡܐ ܗܢܐ܆ ܠܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ
26 ܢܛܪܝܗ ܀ ܐܢ ܠܝ ܐܢܫ ܡܫܡܫ܆ ܠܝ ܢܩܦ. ܘܐܝܟܐ
ܕܐܝܬܝ ܐܢܐ܆ ܬܡܢ ܐܦ ܡܫܡܫܢܐ ܕܝܠܝ ܢܗܘܐ. ܘܐܢ ܐܢܫ

* ελληνες

20 quam? ecce mundus ※ totus ↙ abit poſt eum. Erant autem quidam Ethnici ex iis qui aſcenderant ut adorarent in feſto. 21 Hi igitur acceſſerunt ad Philippum qui *erat* a Bethſaida Galilææ, et rogabant eum, dicentes, Domine mi, volumus Jeſum videre. 22 Venit Philippus et dicit Andreæ: et rurſum Andreas et Philippus dicunt Jeſu. 23 Ipſe autem Jeſus reſpondit iis, dicens, Venit hora ut glorificetur Filius hominis. 24 Amen amen dico vobis, Si granum tritici non ceciderit in terram, et mortuum fuerit, ipſum ſolum manet: ſi autem mortuum fuerit, fructus multos affert. 25 Qui diligit animam ſuam, perdet eam: et qui odit animam ſuam in mundo hoc, in vitam æternam ſervabit eam. 26 Si mihi quis miniſtrat, me ſequatur: et ubi ſum ego, illic et miniſter meus erit. Et ſi quis

27 ܠܝ ܡܫܡܫ ܢܝܩܪܝܘܗܝ ܐܒܐ܀ ܗܫܐ ܢܦܫܐ ܕܝܠܝ ܫܓܝܫܐ.
ܘܡܢܐ ܐܡܪ. ܐܒܝ ܦܪܘܩܝܢܝ ܡܢ ܫܥܬܐ ܗܕܐ܂ ܐܠܐ
28 ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܬܝܬ ܠܫܥܬܐ ܗܕܐ܀ ܐܒܝ ܫܒܚܝܗܝ
[1]ܫܡܟ ܕܝܠܟ. ܐܬܐ ܗܟܝܠ ܩܠܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܕܐܡܪ
29 ܐܡܪ܂ ܘܫܒܚܬ ܘܬܘܒ ܡܫܒܚ ܐܢܐ. ܟܢܫܐ ܗܟܝܠ
ܗܘ ܕܩܐܡ ܗܘܐ ܘܫܡܥ. ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܪܥܡܐ ܗܘܐ. ܐܚܪ̈ܢܐ
30 ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܡܠܐܟܐ ܡܠܠ ܥܡܗ܀ ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ.
31 ܠܐ ܡܛܠܬܝ ܗܢܐ ܩܠܐ ܗܘܐ܂ ܐܠܐ ܡܛܠܬܟܘܢ. ܗܫܐ ܕܝܢܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ. ܗܫܐ ܐܪܟܘܢܐ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܢܬܫܕܐ
32 ܠܒܪ܂ ܘܐܢܐ ܐܢ ܐܬܬܪܝܡܬ ܡܢ ܐܪܥܐ܂ ܠܟܠܗܘܢ ܐܢܓܕ
33 ܠܘܬܝ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܗܘܐ܂ ܟܕ ܡܚܘܐ ܒܐܝܢܐ ܡܘܬܐ
34 ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܠܡܡܬ܀ [2]ܥܢܐ ܠܗ ܟܢܫܐ܂ ܚܢܢ ܫܡܥܢܢ

mihi miniſtrat, honorabit eum Pater. Nunc anima mea turbata eſt: et quid dicam? Pater mi, ſerva me ex hora hac: ſed 27
propter hoc veni in horam hanc. Pater mi, glorifica † nomen 28
tuum. Venit ergo vox e cœlo, dicens, Et glorificavi, et iterum
glorificabo. Turba igitur quæ aſtabat et audiebat, dicebat quod 29
tonitru factum eſſet. Alii dicebant, Angelus loquutus eſt ei.
Reſpondit Jeſus, et dixit, Non propter me hæc vox facta eſt, ſed 30
propter vos. Nunc judicium eſt mundi hujus: nunc princeps 31
mundi hujus ejicietur foras. Et ego ſi exaltatus fuero a terra, 32
omnes traham ad me. Hoc autem dicebat, ſignificans qua morte 33
futurus eſſet mori. ‡ Reſpondit ei turba, Nos audivimus ex Lege, 34

[1] [ܫܡܟ ܕܝܠܟ] In margine MSti ܠܒܪܐ (ܕܝܠܟ)

[2] [ܥܢܐ ܠܗ ܟܢܫܐ] (ܥܢܐ) ܗܟܝܠ (ܠܗ ܟܢܫܐ)

† nomen tuum] Lectio marg. Filium (tuum)

‡ reſpondit ei turba] (reſpondit) Igitur (ei turba)

ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܀ ܕܡܫܝܚܐ ܡܩܘܐ ܠܥܠܡ. ܘܐܝܟܢܐ ܐܢܬ ܐܡܪ
ܐܢܬ ܀ ܕܘܠܐ ܠܡܬܬܪܡܘ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܢܐ ܒܪܗ
35 ܕܐܢܫܐ ܀ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܬܘܒ ܩܠܝܠ ܙܒܢܐ
ܢܘܗܪܐ ܒܟܘܢ ܐܝܬܘܗܝ. ܗܠܟܘ [1]ܥܕܡܐ ܕܢܘܗܪܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܀
ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܚܫܘܟܐ ܢܕܪܟܟܘܢ. ܘܗܘ ܕܡܗܠܟ ܒܚܫܘܟܐ ܀ ܠܐ ܝܕܥ
36 ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ. ܥܕܡܐ ܕܢܘܗܪܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܗܝܡܢܘ ܒܢܘܗܪܐ ܀
ܐܝܟܢܐ ܕܒܢܝܐ ܕܢܘܗܪܐ ܬܗܘܘܢ ܀ ܗܠܝܢ ܡܠܠ ܝܫܘܥ ܘܐܙܠ ܐܬܛܫܝ
37 ܡܢܗܘܢ. ܟܕ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܐܬܘܬܐ ܥܒܕ ܗܘܐ ܩܕܡܝܗܘܢ.
38 ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܗܘܘ ܒܗ. ܐܝܟܢܐ ܕܡܠܬܗ ܕܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ
ܢܫܬܡܠܐ ܗܝ ܕܐܡܪ. ܡܪܝܐ ܡܢܘ ܗܝܡܢ ܠܫܡܥܢ ܕܝܠܢ. ܘܕܪܥܗ
39 ܕܡܪܝܐ ܠܡܢܘ ܐܬܓܠܝ ܀ ܡܛܠܗܢܐ ܗܘܘ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܠܡܗܝܡܢܘ ܀
40 ܡܛܠ ܕܬܘܒ ܐܡܪ ܐܫܥܝܐ. ܕܥܘܪ ܠܥܝܢܝܗܘܢ ܘܚܫܟ

quod Chriſtus manet in æternum: et quomodo tu dicis, Oportet
35 exaltari Filium hominis? quis eſt hic Filius hominis? Dixit
igitur iis Jeſus, Adhuc modico tempore lux in vobis eſt: ambulate † dum lucem habetis, ne tenebræ apprehendant vos. Et
36 qui ambulat in tenebris, non novit quo vadat. Dum lucem habetis, credite in lucem, ut filii lucis ſitis. Hæc loquutus eſt Jeſus, et abiit, *et* abſcondit ſe ab iis. Quum talia autem ſigna fe-
37 ciſſet coram iis, non credebant in eum: Ut ſermo Eſaiæ pro-
38 phetæ impleretur, quem dixit, Domine, quis credidit auditui
39 noſtro, et brachium Domini cui revelatum eſt? Propter hoc non
40 poterant credere, quia iterum dixit Eſaias, Excæcavit oculos
eorum, et ‡ obduravit cor eorum, ne videant oculis, et intelligant

---

[1] ܥܕܡܐ ܕܢܘܗܪܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ] In margine MSti ܒܡܐ (ܕܢܘܗܪܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ)

† dum lucem habetis] Lectio marg. Quamdiu (lucem habetis)

‡ obduravit] *Vide Notas.*

ܠܠܒܗܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܚܙܘܢ ܒܥܝ̈ܢܐ ܘܢܣܬܟܠܘܢ ܒܠܒܐ܆
ܘܢܬܗܦܟܘܢ ܘܐܐܣܐ ܐܢܘܢ܀ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܐܫܥܝܐ܂ ܟܕ ܚܙܐ 41
[1]ܫܘܒܚܐ ܕܐܠܗܐ܂ ܘܡܠܠ ܡܛܠܬܗ܂ ܒܪܡ ܕܝܢ ܐܦ ܡܢ 42
ܪ̈ܫܢܐ ܣܓܝܐܐ ܗܝܡܢܘ ܒܗ܂ ܐܠܐ ܡܛܠ ܦܪ̈ܝܫܐ ܠܐ ܡܘܕܝܢ
ܗܘܘ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܠܒܪ ܡܢ ܟܢܘܫܬܐ ܢܗܘܘܢ܆ ܐܚܒܘ ܓܝܪ 43
ܠܫܘܒܚܐ ܕܒ̈ܢܝܢܫܐ [2]ܡܕܐܠܠܗܘܢ ܐܘ ܠܫܘܒܚܐ ܕܐܠܗܐ܀ ܝܫܘܥ 44
ܕܝܢ ܩܥܐ ܘܐܡܪ܂ ܗܘ ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ܆ ܠܐ ܡܗܝܡܢ ܒܝ܆ ܐܠܐ
ܒܗܘ ܕܫܕܪܢܝ܂ ܘܗܘ ܕܚܙܐ ܠܝ܂ ܚܙܐ ܠܗܘ ܕܫܕܪܢܝ܀ 45
ܐܢܐ ܢܘܗܪܐ ܠܥܠܡܐ ܐܬܝܬ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܟܠ ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ܆ 46
ܒܚܫܘܟܐ ܠܐ ܢܩܘܐ܂ ܘܐܢ ܐܢܫ ܢܫܡܥ ܠܡ̈ܠܝ ܕܝܠܝ [3]ܘܠܐ ܢܛܪ܆ 47
ܐܢܐ ܠܐ ܕܐܢ ܐܢܐ ܠܗ܂ ܠܐ ܓܝܪ ܐܬܝܬ ܐܝܟܢܐ ܕܐܕܘܢ ܠܥܠܡܐ܂

corde, et convertantur, et ſanem eos. Hæc dixit Eſaias, quum 41
vidit † gloriam Dei, et loquutus eſt de eo. Veruntamen autem 42
et ex principibus multi crediderunt in eum: ſed propter Phariſæos non confitebantur, ne extra ſynagogam fierent. Dilexerunt 43
enim gloriam hominum magis quam gloriam Dei. Jeſus autem 44
clamavit, et dixit, Qui credit in me, non credit in me, ſed in
eum qui miſit me. Et qui me videt, videt eum qui miſit me. 45
Ego lux in mundum veni, ut quiſquis credit me, in tenebris non 46
maneat. Et ſi quis audiverit ſermones meos, ‡ et non ſervaverit, 47
ego non judico eum: non enim veni ut judicem mundum, ſed

---

[1] ܫܘܒܚܐ ܕܐܠܗܐ] In margine MSti (ܫܘܒܚܐ) ܕܝܠܗ

[2] ܡܕܐܠܠܗܘܢ] ܣܪܐ ܠܗ ܦܪܝ

[3] ܘܠܐ ܢܛܪ] (ܘܠܐ) ܡܗܝܡܢ

† gloriam Dei] Lectio marg. (gloriam) Ejus.

‡ et non ſervaverit] (et non) Crediderit.

48 ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦܨܐ ܠܥܠܡܐ. ܗܘ ܕܐܣܠܐ ܠܝ ܘܠܐ
ܢܣܒ ܡ̈ܠܐ ܕܝܠܝ. ܐܝܬ ܠܗ ܗܘ ܕܕܐܢ ܠܗ. ܡܠܬܐ ܗܝ
49 ܕܡܠܠܬ܆ ܗܝ ܕܐܢܐ ܠܗ ܒܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ. ܡܛܠ ܕܐܢܐ
ܐܢܐ ܡܢ ܢܦܫܝ ܠܐ ܡܠܠܬ. ܐܠܐ ܐܒܐ ܗܘ ܕܫܕܪܢܝ. ܗܘ ܝܗܒ
50 ܠܝ ܦܘܩܕܢܐ ܡܢܐ ܐܡܪ ܘܡܢܐ ܐܡܠܠ. ܘܝܕܥ ܐܢܐ
ܕܦܘܩܕܢܗ ܚ̈ܝܐ ܕܠܥܠܡ ܐܝܬܘܗܝ. ܗܠܝܢ ܗܟܝܠ ܕܡܡܠܠ
ܐܢܐ ܐܢܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ ܠܝ ܐܒܐ. ܗܟܢܐ ܡܡܠܠ CAP. XIII.
1 ܐܢܐ܀ ܩܕܡ ܕܝܢ ܥܐܕܐ ܕܦܨܚܐ܆ ܟܕ ܝܕܥ ܗܘܐ ܝܫܘܥ
ܕܐܬܬ ܫܥܬܗ ܕܢܫܢܐ ܡܢ ܗܢܐ ܥܠܡܐ ܠܘܬ ܐܒܐ܆
ܐܚܒ ܠܗܘܢ ܕܝܠܗ ܕܒܥܠܡܐ܆ ܠܫܘܠܡܐ
2 ܐܚܒ ܐܢܘܢ. ܘܟܕ ܚܫܡܝܬܐ ܗܘܬ܆ ܐܟܠܩܪܨܐ ܡܢ ܟܒܪ ܐܪܡܝ
ܗܘܐ ܒܠܒܐ ܕܝܗܘܕܐ ܒܪ ܫܡܥܘܢ ܣܟܪܝܘܛܐ܆ ܐܝܟܢܐ
3 ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ܀ ܟܕ # ܕܝܢ ✓ ܝܕܥ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܕܟܠܡܕܡ ܝܗܒ
ܐܒܐ ܒܐܝ̈ܕܘܗܝ܀ ܘܕܡܢ ܐܒܐ ܢܦܩ ܘܠܘܬ ܐܠܗܐ ܐܙܠ܆

48 ut ſervem mundum. Qui rejicit me, et non accipit ſermones
meos, habet qui judicet eum: ſermo quem loquutus ſum, ille
49 judicabit eum die ultimo. Quia ego ex meipſo non loquutus
ſum: ſed Pater qui miſit me, ipſe dedit mihi mandatum quid
50 dicam, et quid loquar. Et ſcio quod mandatum ejus vita æterna
eſt. Quæ igitur loquor ego, ſicut dixit mihi Pater, ſic loquor.
1 Ante autem feſtum Paſchatis, quum ſciret Jeſus quod veniſſet hora CAP. XIII.
ejus ut tranſiret ex hoc mundo ad Patrem, *quum* dilexiſſet ſuos qui
2 in mundo *erant*, ad finem dilexit eos. Et quum cœna facta eſſet,
(diabolus jam injecerat in cor Judæ filii Simonis Scariotæ, ut tra-
3 deret eum:) Quum # autem ✓ ſciret Jeſus quod omnia dediſſet
Pater in manus ejus, et quod a Patre exiiſſet, et ad Deum abiret,

* τα ιματια

* νιπ

4 ܩܐܡ ܡܢ ܚܫܡܝܬܐ ܘܣܐܡ *ܡܐܢܘܗܝ. ܘܟܕ ܢܣܒ ܣܕܘܢܐ ܚܙܩ
5 ܗܘ ܠܗ. *ܒܬܪܟܢ ܪܡܐ ܡܝܐ ܒܡܫܓܠܬܐ: ܘܫܪܝ ܠܡܫܓܘ
6 ܪ̈ܓܠܐ ܕܬܠܡܝܕ̈ܐ: ܘܠܡܟܦܪܘ ܒܣܕܘܢܐ ܗܘ ܕܚܙܝܩ ܗܘܐ. ܐܬܐ
ܗܟܝܠ ܠܘܬ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ: ܘܐܡܪ ܠܗ ܗܘ. ܡܪܝܐ:
7 ܐܢܬ ܡܫܝܓ ܐܢܬ ܠܝ ܪ̈ܓܠܝ: ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ
ܠܗ. ¹ܗܘ ܕܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ: ܐܢܬ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܗܫܐ. ܬܕܥ ܕܝܢ
8 ܒܬܪܟܢ ÷ ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ. ܠܐ ܡܫܝܓ ܐܢܬ ܠܝ
ܪ̈ܓܠܝ ܕܠܥܠܡ÷ ܥܢܐ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢ ܠܐ ܡܫܝܓ ܐܢܐ ܠܟ:
9 ܠܝܬ ܠܟ ܡܢܬܐ ܥܡܝ. ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ.
10 ܡܪܝܐ: ܠܘ ܪ̈ܓܠܝ ܒܠܚܘܕ: ܐܠܐ ܐܦ ܐܝ̈ܕܝ ܐܦ ܪܫܝ÷ ܐܡܪ
ܠܗ ܝܫܘܥ. ܗܘ ܕܣܚܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܣܘܢܩܢܐ ܐܠܐ ܪ̈ܓܠܘܗܝ
ܠܡܫܝܓܘ. ܐܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܟܐ ܟܠܗ. ܐܦ ܐܢܬܘܢ # ܕܝܢ ✓
11 ܕܟ̈ܝܐ ܐܢܬܘܢ. ܐܠܐ ܠܘ ܟܠܟܘܢ. ܝܕܥ ܗܘܐ ܓܝܪ ܠܗܘ

Surgit a cœna, et deponit veſtimenta ſua: et quum accepiſſet 4
ſindonem, cinxit ſeipſum. Deinde injicit aquam in pelvim, et 5
cœpit lavare pedes diſcipulorum, et abſtergere ſindone qua cinctus
erat. Venit igitur ad Simonem Petrum: et dixit ei ille, Domine, 6
tu lavas mihi pedes meos? Reſpondit Jeſus, et dixit ei, † Quod 7
ego facio, tu neſcis nunc, ſcies autem poſtea. Dicit ei Simon 8
Petrus, Non lavabis mihi pedes meos in æternum. Reſpondit ei
Jeſus, Si non lavero te, non habes partem mecum. Dicit ei 9
Simon Petrus, Domine, non pedes meos tantum, ſed et manus
meas et caput. Dicit ei Jeſus, Qui lotus eſt, non habet opus 10
niſi *ut* pedes ejus lavet, ſed eſt mundus totus: et vos # autem ✓
mundi eſtis, ſed non omnes vos. Norat enim eum qui traditurus 11

---

1 ܗܘ ܕܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ] In margine MSti (ܗܘ ܕܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ) ܠܟ

† quod ego facio] Lectio marg (quod ego facio) Tibi.

ܕܡܫܠܡ ܠܗ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ ܕܠܐ ܟܠܟܘܢ ܕܟ̈ܝܐ ܐܢܬܘܢ ܀
ܟܕ ܗܟܝܠ ܐܫܝܓ ܪ̈ܓܠܐ ܕܝܠܗܘܢ܆ ܘܢܣܒ ܡܐܢ̈ܐ ܕܝܠܗ܆ ܟܕ 12
ܐܣܬܡܟ ܬܘܒ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ܆ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢܐ ܥܒܕܬ
ܠܟܘܢ܀ ܐܢܬܘܢ ܩܪܝܢ ܠܝ ܡܠܦܢܐ ܘܡܪܝܐ. ܘܫܦܝܪ ܐܡܪܝܢ° 13
ܐܢܬܘܢ. ܐܝܬܝ ܓܝܪ܀ ܐܢ ܗܟܝܠ ܐܢܐ ܡܪܝܐ ܘܡܠܦܢܐ ܪ̈ܓܠܐ 14
ܕܝܠܟܘܢ ܐܫܝܓܬ܆ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܚܝܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܫܘܓ ܪ̈ܓܠܐ
ܕܚܕ̈ܕܐ. ܬܚܘܝܬܐ ܓܝܪ ܝܗܒܬ ܠܟܘܢ. ܕܐܝܟܢܐ ܕܐܢܐ ܥܒܕܬ 15
ܠܟܘܢ܆ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܬܥܒܕܘܢ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ 16
ܕܠܐ ܐܝܬ ܥܒܕܐ ܕܪܒ ܡܢ ܡܪܗ ܕܝܠܗ܆ ܘܠܐ ܫܠܝܚܐ ܕܪܒ ܡܢ
ܗܘ ܕܫܕܪܗ. ܐܢ ܗܠܝܢ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܛܘܒ̈ܝܟܘܢ ܐܢܬܘܢ܆ 17
ܐܢ ܬܥܒܕܘܢ ܐܢܝܢ܀ ܠܘ ܥܠ ܟܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܐܢܐ ܝܕܥ 18
ܐܢܐ ܠܡܢܘܢ ܕܓܒܝܬ. ܐܠܐ ܕܟܬܒܐ ܢܫܬܡܠܐ܆ ܕܗܘ
ܕܐܟܠ ܥܡܝ ܠܚܡܐ ܐܪܝܡ ܥܠܝ ܥܩܒܐ ܕܝܠܗ. ܡܢ ܗܫܐ 19
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܩܕܡ ܕܢܗܘܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܡܐ ܕܗܘܐ ܬܗܝܡܢܘܢ

erat illum: propter hoc dixit, Non omnes vos mundi eſtis.
12 Quum igitur laviſſet pedes eorum, et accepiſſet veſtimenta ſua,
13 diſcumbens iterum, dixit iis, Scitis quid fecerim vobis? Vos vo-
14 catis me, Magiſter et Domine, et bene dicitis: ſum enim. Si
ergo ego, Dominus et Magiſter, pedes veſtros lavi, et vos debetis
15 lavare pedes alii aliorum. Exemplum enim dedi vobis, ut
16 quemadmodum ego feci vobis, et vos faciatis. Amen amen
dico vobis, quod non eſt ſervus major quam Dominus ejus,
17 neque apoſtolus major quam ille qui miſit eum. Si hæc ſci-
18 tis, beati eſtis ſi feceritis ea. Non de omnibus vobis dico: ego
ſcio quos elegerim: ſed ut Scriptura impleatur, Qui comedit
19 mecum panem, ſuſtulit contra me calcaneum ſuum. Ex hoc tem-
pore dico vobis priuſquam fiat, ut quum factum fuerit, credatis

ܕܐܢܐ ܐܢܐ ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܗܘ ܕܡܩܒܠ 20
ܠܡܢ ܕܐܢ ܐܫܕܪ. ܠܝ ܡܩܒܠ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܠܝ ܡܩܒܠ܆
ܡܩܒܠ ܠܗܘ ܕܫܕܪܢܝ ܀ ܗܠܝܢ ܟܕ ܐܡܪ ܝܫܘܥ܆ ܐܬܥܙܝܙ 21
° ܒܪܘܚܐ. ܘܐܣܗܕ ܘܐܡܪ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
ܕܚܕ ܡܢܟܘܢ ܡܫܠܡ ܠܝ ܀ ܚܝܪܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܒܚܕܕܐ 22
ܬܠܡܝܕܐ܆ ܟܕ ܡܬܦܠܓܝܢ ܗܘܘ ܕܡܛܠ ܡܢܘ ܐܡܪ ܀
ܐܝܬ ܗܘܐ ※ ܕܝܢ ✓ ܕܣܡܝܟ ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܠܗ ܒܥܘܒܗ 23
ܕܝܫܘܥ܆ ܗܘ ܠܗܘ ܕܪܚܡ ܗܘܐ ܝܫܘܥ. [1]ܪܡܙ ܠܗ ܗܟܝܠ 24
ܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ ܕܢܫܐܠܝܘܗܝ ܕܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ
ܕܡܛܠܬܗ ܐܡܪ ܀ ܟܕ ܢܦܠ [2]ܕܝܢ ܗܘ ܥܠ ܚܕܝܗ ܕܝܫܘܥ܆ 25
ܐܡܪ ܠܗ. ܡܪܝܐ܆ ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ. [3]ܡܦܢܐ ܝܫܘܥ. ܗܘ 26

quod ego ſum. Amen amen dico vobis, Qui accipit quemcunque miſero, me accipit: qui autem me accipit, accipit eum qui miſit me. 20 Hæc quum dixiſſet Jeſus, turbatus eſt ſpiritu, et teſtatus eſt, et dixit, Amen amen dico vobis, quod unus ex vobis tradet me. 21 Aſpiciebant igitur alii ad alios diſcipuli, hæſitantes de quo diceret. 22 Erat ※ autem ✓ recumbens unus ex diſcipulis ejus in ſinu Jeſu, quem diligebat Jeſus. 23 † Innuit ei igitur Simon Petrus, ut interrogaret eum, quis eſſet ille de quo diceret. 24 Quum cecidiſſet ‡ autem ille ſuper pectus Jeſu, dicit ei, Domine, quis eſt? 25 ‖ Reſpondit Jeſus, Ille eſt cui ego intingens panem 26

---

[1] ܪܡܙ ܠܗ] In margine MSti (ܪܡܙ) ܠܗܢܐ
[2] ܕܝܢ] ܗܟܝܠ
[3] ܡܦܢܐ ܝܫܘܥ] (ܡܦܢܐ) ܗܟܝܠ (ܝܫܘܥ)

† innuit ei] Lectio marg. (innuit) Huic.
‡ autem] Igitur.
‖ reſpondit Jeſus] (Reſpondit) Igitur (Jeſus)

ܐܬܠܝܘܗܝ܆ ܠܗܘ܂ ܕܐܢܐ ܡܢ ܨܒܥ ܐܢܐ ܠܚܡܐ ܐܬܠ܀ [1]ܘܟܕ ܨܒܥ
ܠܚܡܐ܆ ܝܗܒ ܠܝܗܘܕܐ ܒܪ ܫܡܥܘܢ ܣܟܪܝܘܛܐ܂ ܘܒܬܪ 27
ܠܚܡܐ܆ ܗܝܕܝܢ ܥܠ ܒܗ ܣܛܢܐ܀ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܠܗ ܝܫܘܥ܂
ܗܘ ܕܥܒܕ ܐܢܬ܂ ܥܒܕ ܥܓܠ܂ ܗܕܐ ܕܝܢ ܠܐ ܐܢܫ ܝܕܥ ܡܢ 28
ܗܢܘܢ ܕܣܡܝܟܝܢ ܗܘܘ܆ ܠܘܬ ܡܢܐ ܐܡܪ ܠܗ܂ ܐܢܫܝܢ ܓܝܪ 29
ܡܣܬܒܪܝܢ ܗܘܘ܂ ܡܛܠ ܕܓܠܘܣܩܡܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܝܗܘܕܐ܆
ܕܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܆ ܙܒܢ ܗܠܝܢ ܕܣܢܝܩܝܢ ܐܝܬ ܠܢ ܠܥܐܕܐ܆
ܐܘ ܕܠܡܣ̈ܟܢܐ ܡܕܡ ܢܬܠ܀ ܟܕ ܢܣܒ ܗܟܝܠ ܗܘ ܠܠܚܡܐ܆ 30
ܡܚܕܐ ܢܦܩ܂ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܠܠܝܐ ܟܕ ܢܦܩ܀ ܐܡܪ 31
ܝܫܘܥ܂ ܗܫܐ ܐܫܬܒܚ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ܂ ܘܐܠܗܐ ܐܫܬܒܚ ܒܗ܂
ܐܦ ܐܠܗܐ ܡܫܒܚ ܠܗ ܗܘ ܒܗ܆ ܘܡܚܕܐ ܡܫܒܚ 32
ܠܗ܂ *ܒ̈ܢܝ܆ ܬܘܒ ܩܠܝܠ ܙܒܢܐ ܥܡܟܘܢ ܐܢܐ܆ ܬܒܥܘܢܢܝ܆ 33

* τεκνία

dabo. †Et quum intinxiſſet panem, dedit Judæ filio Simonis
27 Scariotæ. Et poſt panem tunc ingreſſus eſt in eum Satanas.
28 Dicit igitur ei Jeſus, Quod facis, fac cito. Hoc autem nemo
29 ſcivit ex iis qui diſcumbebant, ad quid dixiſſet ei. Quidam
enim putabant, quia marſupium habebat Judas, quod diceret
ei Jeſus, Eme ea quibus opus habemus ad feſtum; aut ut pauperi-
30 bus aliquid daret. Quum accepiſſet igitur ille panem, ſtatim
31 egreſſus eſt. Erat autem nox, quum egreſſus eſt. Dicit Jeſus,
Nunc glorificatus eſt Filius hominis, et Deus glorificatus eſt in eo.
32 Et Deus glorificabit eum in ſeipſo; et ſtatim glorificabit eum.
33 Filii mei, adhuc exiguum tempus vobiſcum ſum. Quæretis me,

---

[1] ܘܟܕ ܨܒܥ ܠܚܡܐ܆ ܝܗܒ] In margine MSti (ܘܟܕ ܨܒܥ ܠܚܡܐ) ܢܣܒ ܘܝܗܒ

† et quum intinxiſſet panem, dedit] Lectio marg. (et quum intinxiſſet panem) Accepit et dedit. *Vid. Not.*

ܘܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪܬ ܠܝܗܘܕܝܐ܆ ܕܠܐܝܟܐ ܕܐܙܠ ܐܢܐ ܐܢܐ܆ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ
34 ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܬܐ܆ ܐܦ ܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܗܫܐ. ܦܘܩܕܢܐ ܚܕܬܐ
ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܬܚܒܘܢ ܠܚܕ̈ܕܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܐܚܒܬܟܘܢ. ܕܐܦ
35 ܐܢܬܘܢ ܬܚܒܘܢ ܠܚܕ̈ܕܐ. ܒܗܕܐ ܢܕܥܘܢ ܟܠܗܘܢ ܕܬܠܡܝ̈ܕܐ
36 ܕܝܠܝ ܐܢܬܘܢ܆ [1] ܐܢ ܚܘܒܐ ܢܗܘܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܒܚܕ̈ܕܐ܀ ܐܡܪ
ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ. ܡܪܝ܆ ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ ܐܢܬ܀ ܥܢܐ
ܠܗ ܝܫܘܥ. ܠܐܝܟܐ ܕܐܙܠ ܐܢܐ܆ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܗܫܐ ܠܡܬܒܥ ܠܝ.
37 ܠܚܪܬܐ ܕܝܢ ܬܬܒܥ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܦܛܪܘܣ. ܡܪܝ܆ ܡܛܠ
ܡܢܐ ܠܐ ܡܨܐ ܐܢܐ ܠܡܬܒܥ ܠܟ ܗܫܐ. ܠܢܦܫܐ ܕܝܠܝ ܚܠܦܝܟ
38 ܣܐܡ ܐܢܐ܀ ܥܢܐ ܝܫܘܥ. ܠܢܦܫܐ ܕܝܠܟ ܚܠܦܝ ܣܐܡ ܐܢܬ܆
ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ܆ ܕܠܐ ܢܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ ܥܕܡܐ ܕܬܟܦܘܪ
CAP. XIV. 1 ܒܝ ܬܠܬ ÷ ܙܒ̈ܢܝܢ ↙. ܠܐ ܢܬܕܠܚ ܠܒܟܘܢ܆ ܗܝܡܢܘ
2 ܒܐܠܗܐ. ܘܒܝ ܗܝܡܢܘ. ܒܒܝܬܗ ܕܐܒܐ ܕܝܠܝ܆ * ܐܘ̈ܢܐ   * μοναι

et ſicut dixi Judæis, Quo vado ego, vos non poteſtis venire: et vobis dico nunc. Mandatum novum do vobis, ut diligatis alii 34 alios: ſicut dilexi vos, ut et vos diligatis alii alios. In hoc cog- 35 noſcent omnes quod diſcipuli mei eſtis, † ſi dilectionem habueritis alii in alios. Dicit ei Simon Petrus, Domine, quo vadis? 36 Reſpondit ei Jeſus, Quo vado, non potes nunc ſequi me, poſtea autem ſequeris. Dicit ei Petrus, Domine, Quare non poſſum 37 ſequi te nunc? animam meam pro te deponam. Reſpondit Jeſus, 38 Animam tuam pro me depones? Amen amen dico tibi, quod
CAP. XIV. non cantabit gallus, donec abnegaveris me tribus ÷ vicibus ↙. Ne 1 turbetur cor veſtrum: credite in Deum, et in me credite. In 2 domo Patris mei manſiones multæ ſunt; alioqui dixiſſem vobis:

---

[1] ܐܢ ܚܘܒܐ ܢܗܘܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ] In margine MSti (ܐܢ) ܬܚܒܘܢ ܠܚܕ̈ܕܐ
† ſi dilectionem habueritis alii ad alios] Lectio marg. (ſi) Dilexeritis alii alios.

ܣܓܝܐܐ ܐܝܬܝܗܘܢ܇ ܘܐܠܘ ܕܝܢ ܠܐ ܐܡܪ ܗܘܝܬ ܠܟܘܢ܇
3 ܕܐܙܠ ܐܢܐ ܕܐܛܝܒ ܠܟܘܢ ܕܘܟܬܐ܇ ܘܐܢ ܐܙܠ ܘܐܛܝܒ ܠܟܘܢ
ܕܘܟܬܐ܇ ܬܘܒ ܐܬܐ ܘܐܕܒܪܟܘܢ ܠܘܬܝ. ܕܐܝܟܐ ܕܐܝܬܝ ܐܢܐ܇
4 ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܬܗܘܘܢ ܐܝܬܝܟܘܢ. ܘܠܐܝܟܐ ܕܐܢܐ ܐܢܐ ܐܙܠ ܐܢܐ ܝܕܥܝܢ
5 ܐܢܬܘܢ܇ ܘܠܐܘܪܚܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܬܐܘܡܐ.
ܡܪܝܐ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ ܐܢܬ܇ ܘܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚܝܢ
6 ܐܘܪܚܐ ܠܡܕܥ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܐܘܪܚܐ
ܘܫܪܪܐ ܘܚܝܐ. ܠܐ ܐܢܫ ܐܬܐ ܠܘܬ ܐܒܐ ܐܠܐ ܐܢ ܒܝܕܝ.
7 ܐܠܘ ܠܝ ܝܕܥܝܢ ܗܘܝܬܘܢ. ܐܦ ܠܐܒܐ ܕܝܠܝ ܝܕܥܝܢ
ܗܘܝܬܘܢ. ܘܡܢ ܗܫܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ. ܘܚܙܝܬܘܢܝܗܝ܀
8 ܐܡܪ ܠܗ ܦܝܠܝܦܘܣ. ܡܪܝܐ܇ ܚܘܐ ܠܢ ܠܐܒܐ ܘܣܦܩܐ
9 ܠܢ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܟܠܗ ܗܢܐ ܙܒܢܐ ܥܡܟܘܢ ܐܢܐ܇
ܘܠܐ ܝܕܥܬܢܝ ܦܝܠܝܦܐ܇ ܗܘ ܕܚܙܢܝ ܚܙܐ ܠܐܒܐ. ܘܐܝܟܢܐ
10 ܐܢܬ ܐܡܪ ܐܢܬ ܚܘܐ ܠܢ ܠܐܒܐ. ܠܐ ܡܗܝܡܢ ܐܢܬ ܕܐܢܐ

3 quia vado ut parem vobis locum. Et ſi abiero, et paravero vobis
locum, iterum veniam, et accipiam vos ad me: ut ubi ſum ego,
4 5 et vos ſitis. Et quo ego vado ſcitis, et viam ſcitis. Dicit ei
Thomas, Domine, neſcimus quo vadis; et quomodo poſſumus
6 viam ſcire? Dicit ei Jeſus, Ego ſum via, et veritas, et vita:
7 nemo venit ad Patrem niſi per me. Si me noſſetis, et Patrem
meum noſſetis: et ex hoc tempore noſtis eum, et vidiſtis eum.
8 Dicit ei Philippus, Domine, oſtende nobis Patrem, et ſufficit
9 nobis. Dicit ei Jeſus, Totum hoc tempus vobiſcum ſum, et
non noſti me, Philippe? Qui vidit me, vidit Patrem: et quo-
10 modo tu dicis, Oſtende nobis Patrem? Non credis quod ego in

ܒܐܒܐ܂ ܘܐܒܐ ܒܝ ܐܝܬܘܗܝ܂ [1]ܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ ܕܐܢܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ܂ ܐܢܐ ܡܢܝ ܠܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ܂ ܐܒܐ ܕܝܢ ܗܘ ܕܒܝ ܡܩܘܐ܂
ܗܘ ܥܒܕ ܗܠܝܢ ܥܒ̈ܕܐ. ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ܂ ܕܐܢܐ ܒܐܒܐ 11
ܘܐܒܐ ܒܝ܂ ܘܐܢ ܕܝܢ ܠܐ܂ ܡܛܠܬܗܘܢ ܕܥܒ̈ܕܐ ܗܝܡܢܘܢܝ.
ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܗܘ ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ܂ ܥܒ̈ܕܐ 12
ܗܠܝܢ ܕܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ. ܐܦ ܗܘ ܢܥܒܕ܀ ܘܝܬܝܪ̈ܢ ܡܢ ܗܠܝܢ
ܢܥܒܕ܀ ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܠܘܬ ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܐܙܠ ܐܢܐ. ܘܗܘ ܡܕܡ 13
ܕܐܢ ܬܫܐܠܘܢ ܒܫܡܐ ܕܝܠܝ܀ ܗܢܐ ܐܥܒܕ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܬܒܚ
ܐܒܐ ܒܒܪܐ. ܐܢ ܡܕܡ ܬܫܐܠܘܢܢܝ ܒܫܡܐ ܕܝܠܝ. ܐܢܐ ܐܥܒܕ܀ 14
ܐܢ ܪܚܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ. ܠܦܘ̈ܩܕܢܐ ܕܝܠܝ ܛܪܘ. ܘܐܢܐ ܐܦܝܣ 16 15
ܠܐܒܐ܂ ܘܐܚܪܢܐ ܦܪܩܠܝܛܐ ܢܬܠ ܠܟܘܢ܂ [2]ܐܝܟܢܐ ܕܢܩܘܐ

Patre, et Pater in me eſt? † Verba quæ ego loquor vobis, a meipſo non loquor: Pater autem qui in me manet, ipſe facit hæc opera. ‡ Creditis mihi quod ego in Patre, et Pater in me: alioquin 11 propter ipſa opera credite mihi. Amen amen dico vobis, Qui 12 credit in me, opera quæ ego facio, et ille faciet; et majora quam hæc faciet: quia ego ad Patrem meum vado. Et quodcunque 13 petieritis in nomine meo, hoc faciam; ut glorificetur Pater in Filio. Si quid petieritis me in nomine meo, ego faciam. Si 14 15 diligitis me, mandata mea ſervate. Et ego rogabo Patrem, 16 et alium Paracletum dabit vobis, ‖ ut maneat vobiſcum in

1 ܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ ܕܐܢܐ] In margine MSti (ܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ ܕܐܢܐ)
ܡܡܠܠ ܐܢܐ ܐܡܪ (ܐܢܐ)

2 ܐܝܟܢܐ ܕܢܩܘܐ ܥܡܟܘܢ] (ܐܝܟܢܐ) ܕܢܗܘܐ (ܥܡܟܘܢ)

† verba quæ ego loquor] Lectio marg. (verba quæ ego) Dico.
‡ Creditis] *Vide Notas.*
‖ ut maneat vobiſcum] (ut) Sit (vobiſcum)

17 ܥܡܟܘܢ ܠܥܠܡ. ܗܘ ܪܘܚܐ ܕܫܪܪܐ. ܠܗܘ ܕܥܠܡܐ ܠܐ ܡܨܐ
ܠܡܩܒܠܘ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܚܙܐ ܠܗ ܘܠܐ ܝܕܥ ܠܗ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ
ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ܆ ܡܛܠ ܕܠܘܬܟܘܢ ܡܩܘܐ ܘܒܟܘܢ
19 18 ܢܗܘܐ. ܠܐ ܐܫܒܘܩܟܘܢ ܝܬܡܐ. ܐܬܐ ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ. ܥܘܕ
ܩܠܝܠ܆ ܘܥܠܡܐ ܠܝ ܠܐ ܥܘܕ ܚܙܐ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܚܙܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܝ܆ ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܚܝ ܐܢܐ. ܐܦ ܐܢܬܘܢ
20 ܬܚܘܢ. ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܬܕܥܘܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܕܐܢܐ ܒܐܒܐ
21 ܕܝܠܝ܆ ܘܐܢܬܘܢ ܒܝ. ܘܐܢܐ ܒܟܘܢ܀ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ
ܦܘܩܕܢܐ ܕܝܠܝ ܘܢܛܪ ܠܗܘܢ܆ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܡܚܒ
ܠܝ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܕܡܚܒ ܠܝ܆ ܢܬܚܒ ܡܢ ܐܒܐ ܕܝܠܝ. ܘܐܢܐ
22 ܐܚܒܝܘܗܝ܆ ܘܐܬܓܠܐ ܠܗ ܐܢܐ ܠܝ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܗܘܕܐ.
ܠܐ ܗܘ ܣܟܪܝܘܛܐ. ܡܪܝܐ܆ ܘܡܢܐ ܗܘܐ܆ ܕܠܢ ܥܬܝܕ ܐܢܬ
23 ܠܡܓܠܝܘ ܢܦܫܟ ܘܠܐ ܠܥܠܡܐ܀ ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ.
ܐܢ ܐܢܫ ܡܚܒ ܠܝ. ܡܠܬܐ ܕܝܠܝ ܢܛܪ. ܘܐܒܐ ܕܝܠܝ

17 æternum, Spiritum veritatis, quem mundus non poteſt accipere, quia non videt eum, neque novit eum: vos autem noſtis eum,
18 quia apud vos manet, et in vobis erit. Non relinquam vos orpha-
19 nos: veniam ad vos adhuc paululum. Et mundus me non amplius
20 videt, vos autem videtis me: quia ego vivo, etiam vos vivetis. In illo die cognoſcetis vos quod ego in Patre meo, et vos in me, et
21 ego in vobis. Qui habet mandata mea, et ſervat ea, ille eſt qui diligit me: qui autem diligit me, diligetur a Patre meo: et ego
22 diligam eum, et manifeſtabo ei meipſum. Dicit ei Judas, (non ille Scariota,) Domine, et quid factum eſt quod nobis futurus ſis
23 manifeſtare teipſum, et non mundo? Reſpondit Jeſus, et dixit ei, Si quis diligit me, ſermonem meum ſervabit; et Pater meus

ܢܚܒܝܘܗܝ ܘܠܘܬܗ ܐܬܝܢ܆ ܘܐܘܢܐ ܠܘܬܗ ܥܒܕܝܢ܂ ܗܘ ※ ܕܝܢ↙ 24
ܕܠܐ ܡܚܒ ܠܝ܆ ܡ̈ܠܝ ܕܝܠܝ ܠܐ ܢܛܪ܀ ܘܡܠܬܐ ܕܝܠܝ ܗ̇ܝ
ܕܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܠܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܕܝܠܝ܂ ܐܠܐ ܕܐܒܐ ܗܘ ܕܫܕܪܢܝ܀
ܗܠܝܢ ܡ̈ܠܠܬ ܠܟܘܢ܂ ܟܕ ܠܘܬܟܘܢ ܡܩܘܐ ܗܘܝܬ܂ ܗܘ ܕܝܢ 26 25
ܦܪܩܠܛܐ ܪܘܚܐ ܗܘ ܩܕܝܫܐ܂ ܗܘ ܕܫܕܪ ܐܒܐ ܒܫܡܝ ܕܝܠܝ܆
ܗܘ ܢܠܦܟܘܢ ܟܠܡܕܡ܂ ܘܢܥܗܕܟܘܢ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܢ ¹ܐܡܪ
ܠܟܘܢ܀ ܫܠܡܐ ܫܒܩ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܫܠܡܐ ܗܘ ܕܝܠܝ ܝܗܒ 27
ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܠܘ ܐܝܟܢܐ ܕܥܠܡܐ ܝܗܒ܆ ܐܢܐ ܝܗܒ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ܂ ܠܐ ܢܬܕܠܚ ܠܒܟܘܢ܂ ܘܠܐ ܢܕܚܠ܂ ܫܡܥܬܘܢ 28
ܕܐܢܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ܆ ܕܐܙܠ ܐܢܐ ܘܐܬܐ ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ܆ ܐܠܘ ܪܚܡܝܢ
ܗܘܝܬܘܢ ܠܝ܆ ܚܕܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܕܐܙܠ ܐܢܐ ܠܘܬ ܐܒܐ܂ ܡܛܠ
ܕܐܒܐ ܕܝܠܝ܂ ܪܒ ܡܢܝ ܐܝܬܘܗܝ܂ ܘܗܫܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ 29
ܩܕܡ ܕܢܗܘܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܬܝ ܕܗܘܐ ܬܗܝܡܢܘܢ܂ ܠܐ ܬܘܒ 30

diliget eum, et ad eum veniemus, et manſionem apud eum faciemus. Qui ⋕ autem ↙ non diligit me, ſermones meos non 24
ſervat: et ſermo meus quem auditis, non eſt meus, ſed Patris
qui miſit me. Hæc loquutus ſum vobis, dum apud vos manſi. 25
Ipſe autem Paracletus, Spiritus Sanctus, quem mittet Pater in 26
nomine meo, ille docebit vos omnia, et commonefaciet vos
omnium quæcunque † dico vobis. Pacem relinquo vobis, pacem 27
meam do vobis: non ſicut mundus dat, ego do vobis. Ne turbetur cor veſtrum, neque formidet. Audiſtis quod ego dixi 28
vobis, Abeo, et venio ad vos. Si diligeretis me, gauderetis quod
abeo ad Patrem: quia Pater meus major me eſt. Et nunc dixi 29
vobis priuſquam fiat; ut quum factum fuerit, credatis. Non 30

1 ܐܡܪ] In margine MSti ܐܡܪܬ
† dico] Lectio marg. Dixi.

ܣܓܝܐܬܐ ܐܡܠܠ ܥܡܟܘܢ. ܐܬܐ ܓܝܪ ܐܪܟܘܢܐ ܕܥܠܡܐ: ܘܒܝ
31 [1]ܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܘܠܐ ܡܕܡ. ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܢܕܥ ܥܠܡܐ ܕܪܚܡ ܐܢܐ
ܠܐܒܐ: ܘܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕ ܠܝ ܐܒܐ ܗܟܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ܀ ܩܘܡܘ ܢܐܙܠ
1 ܡܢ ܗܪܟܐ܀ ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܓܦܬܐ ܗܝ ܫܪܝܪܬܐ: ܘܐܒܐ ܕܝܠܝ ܗܘ CAP. XV.
2 ܦܠܚܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܟܠ ܫܒܫܬܐ ܕܒܝ ܠܐ ܡܝܬܝܐ [2]ܦܐܪܐ:
ܡܥܒܪ ܠܗ. ܘܟܠ ܐܝܕܐ ܕܦܐܪܐ ܡܝܬܝܐ: ܡܕܟܐ ܠܗ ܐܝܟܢܐ
3 ܕܦܐܪܐ ܝܬܝܪ ܬܝܬܐ܀ ܡܢ ܟܕܘ ܐܢܬܘܢ ܕܟܝܐ ܐܝܬܝܟܘܢ. ܡܛܠ
4 ܡܠܬܐ ܗܝ ܕܡܠܠܬ ܠܟܘܢ: ܩܘܘ ܒܝ. ܘܐܢܐ ܒܟܘܢ.
ܐܝܟܢܐ ܕܫܒܫܬܐ ܠܐ ܡܫܟܚܐ ܦܐܪܐ ܠܡܝܬܝܘ ܡܢ ܢܦܫܗ. ܐܢ
ܠܐ ܬܗܘܐ ܒܓܦܬܐ: ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ: ܐܢ ܠܐ ܬܩܘܘܢ ܒܝ.
5 ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܓܦܬܐ: ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܫܒ̈ܫܬܐ. ܗܘ ܕܡܩܘܐ ܒܝ ܘܐܢܐ
ܒܗ: ܗܢܐ ܡܝܬܐ ܦܐܪܐ ܣܓܝܐܐ. ܡܛܠ ܕܒܠܥܕܝ ܡܫܟܚܝܢ ܠܐ

amplius multa loquar vobiſcum: venit enim princeps mundi, et
31 in me † non habet quicquam. Sed ut cognoſcat mundus quod
diligo Patrem, et ſicut mandavit mihi Pater, ſic facio. Surgite,
1 eamus hinc. Ego ſum vitis vera, et Pater meus agricola eſt. CAP. XV.
2 Omnem palmitem qui in me non fert fructum, tollit eum:
et omnem qui fructum fert, purgat eum, ut fructus plus ferat.
3 Jam vos mundi eſtis propter ſermonem quem loquutus ſum vobis.
4 Manete in me, et ego in vobis. Sicut palmes non poteſt fructum
ferre a ſeipſo, niſi manſerit in vite; ſic etiam vos, niſi manſeritis
5 in me. Ego ſum vitis, vos autem palmites. Qui manet in me,
et ego in eo, hic fert fructum multum: quia ſine me non poteſtis

[1] ܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܘܠܐ ܡܕܡ] In margine MSti (ܠܐ) ܡܫܟܚ (ܘܠܐ ܡܕܡ)

[2] ܦܐܪܐ] ܦܐܪܐ ܚܕܢܝܬܐ. καρπον

† non habet quicquam] Lectio marg. (non) Invenit (quicquam)

ܡܨܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܥܒܕ ܘܠܐ ܡܕܡ. ܐܢ ܐܢܫ ܠܐ ܢܩܘܐ ܒܝ. 6
ܢܬܪܡܐ ܠܒܪ ܘܢܝܒܫ ܐܝܟ ܫܒ̈ܫܬܐ. ܘܡܟܢܫܝܢ ܠܗܘܢ
ܘܒܢܘܪܐ ܪܡܝܢ ܘܝܩ̈ܕܝܢ܀ ܐܢ ܬܩܘܘܢ ܒܝ ܘܡ̈ܠܝ ܕܝܠܝ ܒܟܘܢ 7
ܢܩܘ̈ܘܢ܆ ܡܐ ܕܐܢ ܕܬܨܒܘܢ ܬܫܐܠܘܢ ܘܢܗܘܐ ܠܟܘܢ܀ ܒܗܕܐ 8
ܐܫܬܒܚ ܐܒܐ ܕܝܠܝ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܦܐܪ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܬܝܬܘܢ܆
ܘܬܗܘܘܢ ܠܝ ܬܠܡ̈ܝܕܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܚܒܢܝ ܐܒܐ ܐܦ ܐܢܐ 9
ܐܚܒܬܟܘܢ. ܩܘܘ ܒܚܘܒܐ ܗܘ ܕܝܠܝ. ܐܢ ܦܘ̈ܩܕܢܐ ܕܝܠܝ 10
ܬܛܪܘܢ. ܬܩܘܘܢ ܐܢܬܘܢ ܒܚܘܒܐ ܕܝܠܝ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܐ
ܦܘܩܕܢܘܗܝ ܕܐܒܐ ܕܝܠܝ ܢܛܪܬ܆ ܘܡܩܘܐ ܐܢܐ ܒܚܘܒܐ ܕܝܠܗ.
ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܡܠܠܬ ܠܟܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܚܕܘܬܐ ܗܝ ܕܝܠܝ ܒܟܘܢ 11
ܬܗܘܐ ܐܝܬܝܗ܆ ܘܚܕܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܬܫܬܡܠܐ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ 12
[1]ܦܘܩܕܢܐ ܗܘ ܕܝܠܝ ܕܬܚܒܘܢ ܠܚܕ̈ܕܐ ܐܝܟܢܐ ܕܐܚܒܬܟܘܢ܀
ܪܒ ܡܢ ܗܢܐ ܚܘܒܐ ܘܠܐ ܐܢܫ ܐܝܬ ܠܗ. ܕܐܢܫ ܠܢܦܫܗ 13

facere quicquam. Si quis non manſerit in me, ejicietur foras, et 6
areſcet ſicut palmites, quos colligunt et in ignem injiciunt, et
ardent. Si manſeritis in me, et ſermones mei in vobis man- 7
ſerint, quodcunque volueritis, petetis, et fiet vobis. In hoc glo- 8
rificatus eſt Pater meus, ut fructum multum feratis; et eritis
mei diſcipuli. Sicut dilexit me Pater, etiam ego dilexi vos: 9
manete in dilectione mea. Si mandata mea ſervaveritis, ma- 10
nebitis in dilectione mea: ſicut ego mandata Patris mei ſervavi,
et maneo in dilectione ejus. Hæc autem loquutus ſum vobis, ut 11
gaudium meum in vobis ſit, et gaudium veſtrum impleatur. Hoc 12
eſt mandatum meum, ut diligatis alii alios, ſicut dilexi vos. Ma- 13
jorem hac dilectionem nemo habet, ut quis animam ſuam de-

---

1 ܦܘܩܕܢܐ] In margine MSti ܩܢܘܢܐ ܢܡܘܣܛܝܩܝܬ

14 ܕܢܦܫܗ ܢܣܝܡ ܚܠܦ ܪ̈ܚܡܘܗܝ܀ ܐܢܬܘܢ ܪ̈ܚܡܝ ܕܝܠܝ ܐܢܬܘܢ܆
15 ܐܢ ܬܥܒܕܘܢ ¹ܟܠܗܝܢ ܕܐܢܐ ܡܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܠܐ ܬܘܒ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܥܒ̈ܕܐ. ܡܛܠ ܕܥܒܕܐ ܠܐ ܝܕܥ ܡܢܐ ܥܒܕ ܡܪܐ
ܕܝܠܗ. ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܬ ܪ̈ܚܡܐ܆ ܡܛܠ ܕܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ
16 ܕܫܡܥܬ ܡܢ ܐܒܝ ܐܘܕܥܬ ܠܟܘܢ. ܠܘ ܐܢܬܘܢ
ܓܒܝܬܘܢܢܝ. ܐܠܐ ܐܢܐ ܓܒܝܬܟܘܢ܆ ܘܣܡܬܟܘܢ ܐܝܟܢܐ
ܕܐܢܬܘܢ ܬܐܙܠܘܢ܆ ܘܦܐܪܐ ܬܝܬܘܢ܆ ܘܦܐܪܐ ܕܝܠܟܘܢ ܢܩܘܐ܀ ܐܝܟܢܐ
17 ܕܟܠ ܕܬܫܐܠܘܢ ܠܐܒܐ ܒܫܡܐ ܕܝܠܝ. ܢܬܠ ܠܟܘܢ܀ ܗܠܝܢ
18 ܡܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܬܚܒܘܢ ܠܚܕ̈ܕܐ. ܐܢ ܥܠܡܐ
19 ܠܟܘܢ ܣܢܐ܆ ܕܥܘ ܕܠܝ ܡܢ ܩܕܡܝܟܘܢ ܣܢܐ. ܐܠܘ ܡܢ
ܥܠܡܐ ܐܝܬܝܟܘܢ ܗܘܝܬܘܢ܆ ܥܠܡܐ ܠܕܝܠܗ ܪܚܡ ܗܘܐ.
ܡܛܠ ܕܡܢ ܥܠܡܐ ܠܐ ܕܝܢ ܐܝܬܝܟܘܢ. ܐܠܐ ܐܢܐ ܓܒܝܬܟܘܢ

14 ponat pro amicis ſuis. Vos amici mei eſtis, ſi feceritis † omnia
15 quæ ego præcipio vobis. Non amplius dico vos ſervos, quia ſervus neſcit quid faciat dominus ejus: vos autem dixi amicos, quia omnia quæ audivi a Patre meo, nota feci vobis.
16 Non vos elegiſtis me, ſed ego elegi vos; et poſui vos, ut abeatis et fructum feratis, et fructus veſter maneat: ut quodcunque
17 petieritis Patrem in nomine meo, det vobis. Hæc præcipio
18 vobis, ut diligatis alii alios. Si mundus vos odit, ſcitote quod
19 me ante vos odio habet. Si ex mundo eſſetis, mundus ſuum diligeret: quia ex mundo non autem eſtis, ſed ego elegi vos ex

1 ܟܠܗܝܢ ܕܐܢܐ] ܡܦܩܕ ܐܢܐ	In margine MSti	ܗܠܝܢ (ܕܐܢܐ ܡܦܩܕ ܐܢܐ)
† omnia quæ ego præcipio]	Lectio marg.	Quæ (ego præcipio)

20 ܡܢ ܥܠܡܐ: ܡܛܠ ܗܢܐ ܣܢܐ ܠܟܘܢ ܥܠܡܐ܀ ܐܬܕܟܪܘܗ̇
ܠܡܠܬܐ ܕܝܠܝ ܗܝ ܕܐܢܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ: ܕܠܝܬ ܥܒܕܐ ܕܪܒ ܡܢ
ܡܪܐ ܕܝܠܗ܀ ܐܢ ܠܝ ܪܕܦܘ ܐܦ ܠܟܘܢ ܢܪܕܦܘܢ: ܐܢ ܡܠܬܐ
21 ܕܝܠܝ ܢܛܪܘ ܐܦ ܠܕܝܠܟܘܢ ܢܛܪܘܢ܀ ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ
[1]ܢܥܒܕܘܢ ܠܟܘܢ: ܡܛܠ ܫܡܐ ܕܝܠܝ܀ ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ
22 ܠܗܘ ܕܫܕܪܢܝ܀ ܐܠܘ ܠܐ ܐܬܝܬ ܘܡܠܠܬ ܥܡܗܘܢ: ܚܛܝܬܐ ܠܐ
ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܥܠܬܐ ܠܝܬ ܠܗܘܢ ܡܛܠ ܚܛܝܬܐ
23 24 ܕܝܠܗܘܢ܀ ܗܘ ܕܠܝ ܣܢܐ ܐܦ ܠܐܒܐ ܕܝܠܝ ܣܢܐ܀ ܐܠܘ
ܥܒ̈ܕܐ ܠܐ ܥܒܕܬ ܒܗܘܢ: ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܐܢܫ ܐܚܪܢܐ ܥܒܕ.
ܚܛܝܬܐ ܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ: ܗܫܐ ܕܝܢ ܘܚܙܘ ܘܣܢܘ ܘܠܝ
25 ܘܠܐܒܐ ܕܝܠܝ. ܐܠܐ ܕܬܬܡܠܐ ܡܠܬܐ ܗܝ ܕܟܬܝܒܐ
26 ܒܢܡܘܣܐ ܕܝܠܗܘܢ: ܕܣܢܐܘܢܝ ܡܓܢ܀ ܐܡܬܝ ܕܝܢ
ܕܐܬܐ ܦܪܐܩܠܝܛܐ: ܗܘ ܕܐܢܐ ܐܫܕܪ ܠܟܘܢ ܡܢ ܐܒܐ: ܗܘ

mundo, propter hoc odit vos mundus. Mementote ſermonis 20
mei, quem ego dixi vobis, Non eſt ſervus major quam dominus
ejus. Si me perſequuti ſunt, et vos perſequentur: ſi ſermonem
meum ſervaverunt, et veſtrum ſervabunt. Sed hæc omnia †facient 21
vobis propter nomen meum, quia non noverunt eum qui
miſit me. Si non veniſſem et loquutus fuiſſem iis, peccatum non 22
haberent: nunc autem excuſationem non habent de peccato ſuo.
Qui me odit, et Patrem meum odit. Si opera non feciſſem inter 23 24
eos quæ nemo alius fecit, peccatum non haberent: nunc autem
et viderunt, et oderunt et me et Patrem meum. Sed ut impleatur 25
ſermo qui ſcriptus eſt in Lege eorum, Oderunt me ſine
cauſa. Quum autem venerit Paracletus, quem ego mittam vobis 26

[1] ܢܥܒܕܘܢ ܠܟܘܢ] In margine MSti (ܢܥܒܕܘܢ) ܒܟܘܢ

† facient vobis] Lectio marg. (facient) In vos.

ܪܘܚܐ ܕܫܪܪܐ܆ ܗܘ ܕܡܢ ܐܒܐ ܢܦܩ܆ ܗܘ ܢܣܗܕ ܡܛܠܬܝ. ܐܦ 27
ܐܢܬܘܢ ܣܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܡܛܠ ܕܡܢ ܫܘܪܝܐ ܥܡܝ ܐܢܬܘܢ.
CAP. XVI. ܗܠܝܢ ܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܬܬܟܫܠܘܢ. [1]ܠܒܪ ܡܢ 1 2
ܟܢܘ̈ܫܬܐ ܢܥܒܕܘܢܟܘܢ܆ ܐܠܐ ܐܬܝܐ ܫܥܬܐ ܕܟܠ ܡܢ ܕܢܩܛܘܠܟܘܢ܆
* λατρείαν ܢܣܒܪ *ܕܬܫܡܫܬܐ ܡܩܪܒ ܠܐܠܗܐ. ܘܗܠܝܢ ܢܥܒܕܘܢ ※ܠܟܘܢ↙܆ 3
ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥܘ ܠܐܒܐ ܘܠܐ ܠܝ. ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ܆ 4
ܕܐܡܬܝ ܕܬܐܬܐ ܫܥܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܬܬܕܟܪܘܢ ܐܢܝܢ܆ ܕܐܢܐ ܐܡܪܬ
ܠܟܘܢ܆ ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܠܟܘܢ ܡܢ ܫܘܪܝܐ ܠܐ ܐܡܪܬ܆ ܡܛܠ ܕܥܡܟܘܢ
ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܐܙܠ ܐܢܐ ܠܘܬ ܗܘ ܕܫܕܪܢܝ܆ ܘܠܐ ܐܢܫ 5
ܡܢܟܘܢ ܡܫܐܠ ܠܝ. ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ ܐܢܬ. ܐܠܐ ܡܛܠ ܕܗܠܝܢ 6
ܡܠܠܬ ܠܟܘܢ ܟܪܝܘܬܐ ܡܠܝܗ ܠܠܒܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܐܠܐ ܐܢܐ 7
ܫܪܪܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ÷ܕܡܦܩܚܐ ܠܟܘܢ ܕܐܢܐ ܐܙܠ.

a Patre, Spiritum veritatis, qui a Patre procedit, ille teſtabitur
27 1 de me. Et vos teſtamini, quia a principio mecum eſtis. Hæc lo- CAP. XVI.
2 quutus ſum vobis, ut non offendamini. †Extra ſynagogas facient
vos: ſed venit hora quum omnis qui interficiet vos, putabit quod
3 gloriam affert Deo. Et hæc facient ※vobis↙, quia non noverunt
4 Patrem neque me. Sed hæc loquutus ſum vobis, ut quum venerit
tempus eorum, memineritis eorum, quod ego dixerim vobis. Hæc
5 autem vobis a principio non dixi, quia vobiſcum eram. Nunc au-
tem abeo ad eum qui miſit me, et nemo ex vobis interrogat me,
6 Quo vadis? Sed quia hæc loquutus ſum vobis, triſtitia implevit
7 cor veſtrum. Sed ego veritatem dico vobis, ÷quod↙ expedit

[1] ܠܒܪ ܡܢ ܟܢܘ̈ܫܬܐ ܢܥܒܕܘܢܟܘܢ] In margine MSti (ܠܒܪ ܡܢ) ܓܝܪ (ܟܢܘ̈ܫܬܐ ܢܥܒܕܘܢܟܘܢ)

† extra Synagogas facient vos] Lectio marg. (extra Synagogas) Enim (facient vos)

ܐܢ ܓܝܪ ܐܢܐ ܠܐ ܐܙܠ· ܦܪܩܠܝܛܐ ܠܐ ܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ. ܐܢ ܕܝܢ
8. ܐܙܠ. ܐܫܕܪܝܘܗܝ ܠܘܬܟܘܢ· ܘܡܐ ܕܐܬܐ ܗܘ· ܢܟܣܣܘܗܝ
ܠܥܠܡܐ ܡܛܠ ܚܛܝܬܐ ܘܡܛܠ ܙܕܝܩܘܬܐ ܘܡܛܠ ܕܝܢܐ.
9 10 ܡܛܠ ܚܛܝܬܐ ܡܢ· ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܒܝ. ܡܛܠ
ܙܕܝܩܘܬܐ ܕܝܢ· ܡܛܠ ܕܠܘܬ ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܐܙܠ ܐܢܐ. ܘܠܐ ܬܘܒ
11 ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ. ܡܛܠ ܕܝܢ ܕܝܢܐ· ܡܛܠ ܕܐܪܟܘܢܐ
12 ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܕܝܢ ܗܘ. ܬܘܒ ܣܓܝܐܬܐ ܐܝܬ ܠܝ ܠܡܐܡܪ
13 ܠܟܘܢ· ܐܠܐ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܫܩܠ ܗܫܐ. [1]ܐܡܬܝ
ܕܝܢ ܕܐܬܐ ܗܘ· ܗܘ ܪܘܚܐ ܕܫܪܪܐ· ܢܕܒܪܟܘܢ ܒܟܠܗ ܫܪܪܐ.
ܠܐ ܓܝܪ ܢܡܠܠ ܡܢ ܩܢܘܡܗ· ܐܠܐ ܟܡܐ ܕܐܢ ܢܫܡܥ
14 ܢܡܠܠ. ܘܗܠܝܢ ܕܐܬܝܢ. ܢܚܘܐ ܠܟܘܢ. ܗܘ ܠܝ ܢܫܒܚ.
15 ܡܛܠ ܕܡܢ ܕܝܠܝ ܢܣܒ ܘܢܚܘܐ ܠܟܘܢ܀ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ

vobis ut ego abeam. Si enim ego non abiero, Paracletus non
veniet ad vos : ſi autem abiero, mittam eum ad vos. Et quum 8
venerit ille, arguet mundum de peccato, et de juſtitia, et de judicio.
De peccato quidem, quia non credunt in me: De juſtitia 9 10
autem, quia ad Patrem meum vado, et non amplius videbitis
me: De autem judicio, quia princeps mundi hujus judicatus 11
eſt. Adhuc multa habeo dicere vobis, ſed non poteſtis portare 12
nunc. † Quum autem venerit ille, Spiritus veritatis, ducet vos 13
in omnem veritatem. Non enim loquetur a ſeipſo, ſed quacunque
audierit loquetur : et ventura annunciabit vobis. Ille me glorificabit, 14
quia de meo accipiet, et annunciabit vobis. Omnia quæ 15

---

[1] ܐܡܬܝ ܕܝܢ] ܕܐܬܐ ܗܘ In margine MSti (ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܐܬܐ) ܗܘ ܦܪܩܠܝܛܐ·

† quum autem venerit ille] Lectio marg. (quum autem venerit) Paracletus.

ܕܐܝܬ ܠܐܒܐ ܕܝܠܝ ܐܢܘܢ܂ ܡܛܠܗܢܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ܆ ܕܡܢ
ܕܝܠܝ ܢܣܒ ܘܡܟܪܙ ܠܟܘܢ܀ ܩܠܝܠ ܘܠܐ ܬܘܒ ܬܚܙܘܢܢܝ܂ 16
ܘܬܘܒ ܩܠܝܠ ܘܬܚܙܘܢܢܝ܆ ܡܛܠ ܕܐܙܠ ܐܢܐ ܠܘܬ ܐܒܐ܂
ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܘܬ ܚܕܕܐ܂ ܡܢܐ ܐܝܬܝܗ ܗܕܐ 17
ܗܝ ܕܐܡܪ ܠܢ܆ ܩܠܝܠ ܘܠܐ ܬܚܙܘܢܢܝ܂ ܘܬܘܒ ܩܠܝܠ ܘܬܚܙܘܢܢܝ܆
ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܐܙܠ ܐܢܐ ܠܘܬ ܐܒܐ܀ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ܆ ܗܕܐ 18
ܡܢܐ ܐܝܬܝܗ܆ ܗܝ ܕܐܡܪ ܩܠܝܠ܂ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܡܢܐ ܡܡܠܠ܀
ܝܕܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܕܨܒܝܢ ܗܘܘ ܕܢܫܐܠܘܢܗ܂ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ 19
ܡܛܠ ܗܕܐ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܡ ܚܕܕܐ܆ ܡܛܠ ܕܐܡܪܬ ܩܠܝܠ
ܘܠܐ ܬܚܙܘܢܢܝ܆ ܘܬܘܒ ܩܠܝܠ ܘܬܚܙܘܢܢܝ܆ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ 20
ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܬܒܟܘܢ ܘܬܐܠܘܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܥܠܡܐ ܕܝܢ ܢܚܕܐ܂
ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܬܬܟܡܪܘܢ܆ ܐܠܐ ܟܪܝܘܬܟܘܢ ܠܚܕܘܬܐ
ܬܗܘܐ܀ ܐܢܬܬܐ ܐܡܬܝ ܕܝܠܕܐ܆ ܟܪܝܘܬܐ ܐܝܬ ܠܗ܂ ܡܛܠ 21

habet Pater, mea ſunt: propter hoc dixi vobis, quod de meo ac-
16 cipiet, et annunciabit vobis. Paululum, et non amplius vide-
bitis me: et adhuc paululum, et videbitis me, quia vado ad Pa-
17 trem. Dixerunt igitur *quidam* ex diſcipulis ejus alii ad alios, Quid
eſt hoc quod dixit nobis, Paululum, et non videbitis me: et ad-
18 huc paululum, et videbitis me, quia ego vado ad Patrem. Dice-
bant igitur, Hoc quid eſt quod dicit, paululum? neſcimus quid
19 loquatur. Cognovit autem Jeſus quod volebant interrogare eum,
et dixit iis, De hoc quæritis alii cum aliis, quia dixi, Paululum,
20 et non videbitis me: et adhuc paululum, et videbitis me? Amen
amen dico vobis, Flebitis et lamentabimini vos, mundus autem
gaudebit: vos autem triſtes eritis, ſed triſtitia veſtra in gaudium
21 fiet. Mulier quum parit, triſtitiam habet, quia venit hora ejus:

ܕܐܬܬ ܫܥܬܐ ܕܝܠܗ̇. ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܐܝܠܕܬ ܠܛܠܝܐ܆ ܠܐ ܬܘܒ
ܡܬܥܗܕܐ ܠܐܘܠܨܢܐ܆ ܡܛܠ ܚܕܘܬܐ ܕܐܬܝܠܕ ܒܪܢܫܐ ܒܥܠܡܐ.
22 ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܗܟܝܠ܆ ܗܫܐ ܡܢ ܟܪܝܘܬܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ. ܬܘܒ
ܕܝܢ ܐܚܙܝܟܘܢ. ܘܢܚܕܐ ܠܒܟܘܢ܆ ܘܚܕܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܠܐ ܐܢܫ
23 ܡܥܒܪ ܡܢܟܘܢ܆ ܘܒܗܘ ܝܘܡܐ ܠܝ ܠܐ ܬܫܐܠܘܢ ܘܠܐ ܡܕܡ܆
ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܗܘ ܡܐ ܕܐܢ ܬܫܐܠܘܢ ܠܐܒܐ
24 ܒܫܡܐ ܕܝܠܝ ܢܬܠ ܠܟܘܢ. ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ ܠܐ ܫܐܠܬܘܢ ܘܠܐ
ܡܕܡ ܒܫܡܐ ܕܝܠܝ. ܫܐܠܘ ܘܬܣܒܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܚܕܘܬܐ.
25 ܕܝܠܟܘܢ ܬܗܘܐ ܡܫܡܠܝܐ ܀ ܗܠܝܢ ܒܡܬܠܐ ܡܠܠܬ ܠܟܘܢ܆
ܐܠܐ ܐܬܝܐ ܫܥܬܐ܆ ܐܡܬܝ ܕܠܐ ܬܘܒ ܒܡܬܠܐ ܐܡܠܠ ܠܟܘܢ܆ ܐܠܐ
26 ܓܠܝܐܝܬ ܡܛܠ ܐܒܐ ܐܟܪܙ ܠܟܘܢ. ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܒܫܡܐ ܕܝܠܝ
ܬܫܐܠܘܢ܆ ܘܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܐܢܐ ܐܦܝܣ ܠܐܒܐ ܡܛܠܬܟܘܢ.
27 ܗܘ ܓܝܪ ܐܒܐ ܪܚܡ ܠܟܘܢ ܡܛܠ ܕܐܢܬܘܢ ܪܚܡܬܘܢܢܝ܆
28 ܘܗܝܡܢܬܘܢ ܕܐܢܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܢܦܩܬ. ܢܦܩܬ ܡܢ ܐܒܐ.

quum autem peperit filium, non amplius meminit afflictionis,
propter gaudium quod natus ſit homo in mundo. Et vos igitur 22
nunc quidem triſtitiam habetis: iterum autem videbo vos, et
gaudebit cor veſtrum, et gaudium veſtrum nemo tollet a vobis.
Et illo die me non interrogabitis quicquam. Amen amen dico 23
vobis, Quæcunque petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis.
Uſque nunc non petiiſtis quicquam in nomine meo: petite, et 24
accipietis, ut gaudium veſtrum plenum ſit. Hæc in parabolis 25
loquutus ſum vobis: ſed venit hora, quum non amplius in parabolis loquar vobis, ſed aperte de Patre annunciabo vobis. Illo 26
die in nomine meo petetis: et non dico vobis quod ego rogabo Patrem de vobis: Ipſe enim Pater diligit vos, quia vos dilexiſtis 27
me, et credidiſtis quod ego a Deo exivi. Exivi a Patre, et veni 28

ܘܐܬܝܬ ܠܥܠܡܐ. ܬܘܒ ܫܒܩ ܐܢܐ ܠܥܠܡܐ. ܘܐܙܠ ܐܢܐ ܠܘܬ
29 ܐܒܐ. ܐܡܪܝܢ[1] ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܗ. ܗܐ ܗܫܐ ܓܠܝܐܝܬ ܡܡܠܠ
30 ܐܢܬ܆ ܘܦܠܐܬܐ ܘܠܐ ܚܕܐ ܐܡܪ ܐܢܬ. ܗܫܐ ܝܕܥܝܢܢ ܕܝܕܥ ܐܢܬ
ܟܠܗܝܢ܆ ܘܠܐ ܐܢܬ ܠܟ ܣܘܢܩܢܐ ܕܐܢܫ ܢܫܐܠܟ. ܒܗܕܐ
31 ܡܗܝܡܢܝܢ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܢܦܩܬ ⁘ ܥܢܐ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ.
32 ܗܫܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܗܐ ܐܬܝܐ ܫܥܬܐ ܘܗܫܐ ܐܬܬ.
ܕܬܬܒܕܪܘܢ ܟܠܚܕ ܠܕܝܠܗ܆ ܘܠܝ ܒܠܚܘܕܝ ܬܫܒܩܘܢܢܝ.
33 ܘܠܐ ܐܢܐ ܒܠܚܘܕܝ܆ ܡܛܠ ܕܐܒܐ ܥܡܝ ܐܝܬܘܗܝ ⁘ ܗܠܝܢ
ܡܠܠܬ ܠܟܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܒܝ ܫܠܡܐ ܬܗܘܘܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ܆ ܒܥܠܡܐ
ܐܘܠܨܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ܆ ܐܠܐ ܐܬܠܒܒܘ. ܐܢܐ ܙܟܝܬܗ ܠܥܠܡܐ ⁘
1 ܗܠܝܢ ܡܠܠ ܝܫܘܥ܆ ܘܐܪܝܡ ܥܝܢܘܗܝ ܠܫܡܝܐ ܘܐܡܪ. [2]ܐܒܝ CAP. XVII.

in mundum: iterum relinquo mundum, et vado ad Patrem.
29 † Dicunt diſcipuli ejus, Ecce jam aperte loqueris, et parabolam
30 nullam dicis. Nunc novimus quod ſcis omnia, neque habes
opus ut quis interroget te: per hoc credimus quod a Deo exi-
31 32 viſti. Reſpondit iis Jeſus, Nunc creditis? Ecce venit hora,
et jam venit, ut diſpergamini unuſquiſque ad ſua, et me ſolum
33 relinquatis: et non ſum ſolus, quia Pater mecum eſt. Hæc lo-
quutus ſum vobis ‡ ut in me pacem habeatis. In mundo afflictio-
1 nem habebitis: ſed confidite, ego vici mundum. Hæc loquutus CAP. XVII.
eſt Jeſus, et ſuſtulit oculos ſuos in cœlum, et dixit, ‖ Pater mi,

---

1 [ܐܡܪܝܢ ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܗ] In margine MSti (ܐܡܪܝܢ) ܠܗ (ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܗ)

2 [ܐܒܝ] ܝܘܢܝܐ ܐܒܐ

† dicunt diſcipuli ejus] Lectio marg. (dicunt) Ei (diſcipuli ejus)
‡ *Vide Notas.*
‖ Pater mi] Græcis *eſt*, Pater.

ܐܬܬ ܫܥܬܐ. ܫܒܚ ܠܒܪܐ ܕܝܠܟ. ܐܝܟܢܐ ܕܒܪܐ ܕܝܠܟ
2 ܢܫܒܚܟ. ܐܝܟܢܐ ܕܝܗܒܬ ܠܗ ܫܘܠܛܢܐ ܕܟܠ ܒܣܪܐ. ܕܟܠ
3 ܗܘ ܡܐ ܕܝܗܒܬ ܠܗ܆ ܢܬܠ ܠܗܘܢ ܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ܆ ܗܠܝܢ
ܕܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܕܥܘܢܟ ܠܟ ܒܠܚܘܕܝܟ
4 ܠܐܠܗܐ ܫܪܝܪܐ܆ ܘܠܗܘ ܕܫܕܪܬ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܐܢܐ ܫܒܚܬܟ
ܥܠ ܐܪܥܐ. ⁜ ܟܕ ✓ ܥܒܕܐ ܫܡܠܝܬ ܗܘ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܕܐܥܒܕ.
5 ܘܗܫܐ ܫܒܚܝܢܝ ܐܢܬ [1]ܐܒܝ ܠܘܬܟ ܒܫܘܒܚܐ ܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ
6 ܠܝ ܠܘܬܟ ܡܢ ܩܕܡ ܕܢܗܘܐ ܥܠܡܐ. ܓܠܝܬ ܫܡܟ ܕܝܠܟ
ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ ܗܢܘܢ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܡܢ ܥܠܡܐ. *ܕܝܠܟ
ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܘܠܝ ܝܗܒܬ ܐܢܘܢ. ܘܠܡܠܬܐ ܕܝܠܟ ܢܛܪܘ.
7 ܗܫܐ [2]ܝܕܥܘ ܕܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܡܢ ܠܘܬܟ
8 ܐܝܬܝܗܝܢ. ܡܛܠ ܕܡ̈ܠܐ ܗܢܝܢ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܝܗܒܬ

venit hora: glorifica Filium tuum, ut Filius tuus glorificet te.
Sicut dediſti ei poteſtatem omnis carnis, ut omne quodcunque 2
dediſti ei, det iis vitam æternam. Hæc autem eſt vita æterna, 3
ut cognoſcant te ſolum Deum verum, et quem miſiſti, Jeſum
Chriſtum. Ego glorificavi te ſuper terram: ⁜ quum ✓ opus con- 4
ſummavi quod dediſti mihi ut facerem. Et nunc glorifica me, tu 5
† Pater mi, apud teipſum, gloria quam habui apud te antequam
eſſet mundus. Manifeſtavi nomen tuum hominibus quos dediſti 6
mihi e mundo: tui erant, et mihi dediſti eos: et ſermonem
tuum ſervaverunt. Nunc ‡ noverunt quod omnia quæ dediſti 7
mihi, a te ſunt. Quia verba quæ dediſti mihi, dedi iis; et ipſi 8

1 ܐܒܝ] In margine MSti ܦܘܫܩܐ ܐܒܐ
2 ܝܕܥܘ] *ἔγνωκα*. ܝܕܥܬ
† Pater mi] Lectio marg. Græcis *eſt*, Pater.
‡ noverunt] Novi.

ܠܗܘܢ. ܘܗܢܘܢ ܢܣܒܘ ܘܝܕܥܘ ܫܪܝܪܐܝܬ ܕܡܢܟ ܢܦܩܬ.
9 ܘܗܝܡܢܘ ܕܐܢܬ ܫܕܪܬܢܝ. ܐܢܐ ܡܛܠܬܗܘܢ ܡܬܟܫܦ ܐܢܐ. ܠܐ
ܡܛܠ ܥܠܡܐ ܡܬܟܫܦ ܐܢܐ. ܐܠܐ ܡܛܠ ܗܠܝܢ ܕܝܗܒܬ ܠܝ.
10 ܕܕܝܠܟ ܐܢܘܢ. ܘܗܠܝܢ ܕܝܠܝ ܟܠܗܝܢ ܕܝܠܟ ܐܢܝܢ:
11 ܘܗܠܝܢ ܕܝܠܟ ܕܝܠܝ. ܘܡܫܬܒܚ ܐܢܐ ܒܗܘܢ. ܘܠܐ ܥܘܕ ܐܝܬܝ
ܒܥܠܡܐ. ܘܗܢܘܢ ܕܒܥܠܡܐ ܐܝܬܝܗܘܢ. ܘܐܢܐ ܠܘܬܟ ܐܬܐ ܐܢܐ.
ܐܒܐ ܩܕܝܫܐ ܛܪ ܐܢܘܢ ܒܫܡܐ ܕܝܠܟ ܗܘ ܕܝܗܒܬ ܠܝ: ܐܢܘܢ
12 ܕܢܗܘܘܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܚܕ: ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܚܢܢ ܚܕ ܐܝܬܝܢ. ܟܕ
ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ ܥܡܗܘܢ ܒܥܠܡܐ. ܐܢܐ ܢܛܪ ܗܘܝܬ ܠܗܘܢ
ܒܫܡܐ ܕܝܠܟ: ܠܗܘ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܢܛܪܬ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܢܗܘܢ
13 ܐܒܕ. ܐܠܐ ܐܢ ܒܪܐ ܕܐܒܕܢܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܒܐ ܢܫܬܡܠܐ. ܗܫܐ ܕܝܢ
ܠܘܬܟ ܐܬܐ ܐܢܐ. ܘܗܠܝܢ ܡܡܠܠ ܐܢܐ ܒܥܠܡܐ: ܐܝܟܢܐ
14 ܕܢܗܘܘܢ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܚܕܘܬܐ ܕܝܠܝ ܡܫܡܠܝܐ ܒܗܘܢ. ܐܢܐ
ܝܗܒܬ ܠܗܘܢ ܡܠܬܐ ܕܝܠܟ: ܘܥܠܡܐ ܣܢܐ ܐܢܘܢ. ܡܛܠ ܕܠܐ

acceperunt, et cognoverunt vere quod a te exivi; et crediderunt
9 quod tu miſiſti me. Ego pro iis rogo, non pro mundo rogo;
10 ſed pro iis quos dediſti mihi, quia tui ſunt. Et mea omnia, tua
11 ſunt, et tua, mea: et glorificatus ſum in iis. Et non amplius
ſum in mundo, et hi in mundo ſunt, et ego ad te venio. Pater
mi ſancte, ſerva eos in nomine tuo, quos dediſti mihi, ut ſint
12 unum ſicut et nos unum ſumus. Quum eſſem cum iis in
mundo, ego ſervabam eos in nomine tuo: quod dediſti mihi,
cuſtodivi, et nemo ex iis periit, niſi filius perditionis, ut ſcriptura
13 impleretur. Nunc autem ad te venio, et hæc loquor in mundo,
14 ut habeant gaudium meum impletum in iis. Ego dedi iis ſermonem tuum, et mundus odio habuit eos, quia non ſunt ex mundo,

ܐܝܬܝܗܘܢ ܡܢ ܥܠܡܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܐ ܠܐ ܐܝܬܝ ܡܢ ܥܠܡܐ.
15 ܠܐ ܡܬܟܫܦ ܐܢܐ ܕܬܫܩܘܠ ܐܢܘܢ ܡܢ ܥܠܡܐ. ܐܠܐ ܕܬܛܪ
16 ܐܢܘܢ ܡܢ ܒܝܫܐ. ܡܢ ܥܠܡܐ ܠܐ ܐܝܬܝܗܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܐ
17 ܡܢ ܥܠܡܐ ܠܐ ܐܝܬܝ. ܩܕܫ ܐܢܘܢ ܒܫܪܪܐ ܕܝܠܟ. ܡܠܬܟ ܗܝ
18 ܫܪܪܐ ܐܝܬܝܗ. ܐܝܟܢܐ ܕܠܝ ܫܕܪܬ ܠܥܠܡܐ. ܐܦ ܐܢܐ
19 ܫܕܪܬ ܐܢܘܢ ܠܥܠܡܐ. ܘܚܠܦܝܗܘܢ ܐܢܐ ܠܝ ܡܩܕܫ ܐܢܐ܆
ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܗܢܘܢ ܢܗܘܘܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܡܩܕܫܐ ܒܫܪܪܐ.
20 ¹ܠܐ ܡܛܠ ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܡܬܟܫܦ ܐܢܐ ܒܠܚܘܕ܆ ²ܐܠܐ ܐܦ ܡܛܠ
21 ܗܢܘܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܝܕ ܡܠܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܒܝ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܠܗܘܢ
ܚܕ ܢܗܘܘܢ ܐܝܬܝܗܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܬ ܐܒܝ ܒܝ ܘܐܢܐ ܒܟ. ܕܐܦ
ܗܢܘܢ ܒܢ ܚܕ ܢܗܘܘܢ ܐܝܬܝܗܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܥܠܡܐ ܢܗܝܡܢ

ſicut ego non ſum ex mundo. Non rogo autem ut tollas eos ex 15
mundo, ſed ut ſerves eos a malo. Ex mundo non ſunt, ſicut ego 16
ex mundo non ſum. Sanctifica eos in veritate tua: ſermo tuus 17
veritas eſt. Sicut me miſiſti in mundum, et ego miſi eos in 18
mundum. Et pro iis ego meipſum ſanctifico, ut etiam ipſi ſint 19
ſanctificati in veritate. † Non pro iis autem rogo tantum, ‡ ſed 20
et pro illis qui credunt per ſermonem eorum in me: Ut 21
omnes unum ſint, ſicut tu, Pater mi, in me, et ego in te; ut
etiam ipſi in nobis unum ſint: ut mundus credat quod tu

---

1 ܠܐ ܡܛܠ ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܡܬܟܫܦ ܐܢܐ ܒܠܚܘܕ] In margine MSti (ܠܐ ܡܛܠ ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܡܬܟܫܦ ܐܢܐ) ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ

2 ܐܠܐ ܐܦ ܡܛܠ ܗܢܘܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ] (ܐܠܐ ܐܦ ܡܛܠ) ܟܠܗܘܢ (ܕܡܗܝܡܢܝܢ)

† non pro iis autem rogo tantum] Lectio marg. (non pro iis autem rogo) Solis.

‡ ſed et pro illis qui credunt] (ſed et pro) Omnibus (qui credunt)

22 ܕܐܢܬ ܫܕܪܬܢܝ. ܘܐܢܐ ܫܘܒܚܐ ܗܘ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܝܗܒܬ
ܠܗܘܢ. ܕܢܗܘܘܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܚܕ܀ ܐܝܟܢܐ ܕܚܢܢ ܚܕ ܐܝܬܝܢ܀
23 ܐܢܐ ܒܗܘܢ ܘܐܢܬ ܒܝ܀ ܕܢܗܘܘܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܡܫܡܠܝܐ ܠܚܕ.
ܘܕܢܕܥ ܥܠܡܐ ܕܐܢܬ ܫܕܪܬܢܝ܀ [1]ܘܐܚܒܬ ܐܢܘܢ ܐܝܟܢܐ ܕܠܝ
24 ܐܚܒܬ. ܐܒܐ܆ ܗܢܘܢ ܕܝܗܒܬ ܠܝ. ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܐܝܟܐ ܕܐܢܐ
ܐܢܐ ܐܦ ܗܢܘܢ ܢܗܘܘܢ ܥܡܝ܀ ܐܝܟܢܐ ܕܢܚܙܘܢ
ܫܘܒܚܐ ܕܝܠܝ ܗܘ ܕܝܗܒܬ ܠܝ. ܡܛܠ ܕܐܚܒܬܢܝ
25 ܩܕܡ ܬܪܡܝܬܗ ܕܥܠܡܐ⁘ ܐܒܐ ܟܐܢܐ܀ ܘܥܠܡܐ ܠܟ ܠܐ
ܝܕܥ. ܐܢܐ ܕܝܢ ܝܕܥܬܟ܀ [2]ܘܗܢܘܢ ܝܕܥܘ ܕܐܢܬ ܫܕܪܬܢܝ.
26 ܘܐܘܕܥܬ ܐܢܘܢ ܫܡܐ ܕܝܠܟ ܘܐܘܕܥ ܐܢܐ܀ ܐܝܟܢܐ ܕܚܘܒܐ ܗܘ
1 ܕܐܚܒܬܢܝ ܒܗܘܢ ܢܗܘܐ ܐܝܬܘܗܝ ܘܐܢܐ ܒܗܘܢ⁘ ܗܠܝܢ ܟܕ — C A P. XVIII.
ܐܡܪ ܝܫܘܥ܀ ܢܦܩ ܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܥܒܪܐ ܕܢܚܠܐ

22 miſiſti me. Et ego gloriam quam dediſti mihi, dedi iis; ut ſint
23 unum, ſicut nos unum ſumus. Ego in iis, et tu in me, ut ſint
perfecti in unum; et ut cognoſcat mundus quod tu miſiſti me,
24 † et *quod* dilexi eos, ſicut me dilexiſti. Pater mi, quos dediſti
mihi, volo ut ubi ſum ego, et ipſi ſint mecum; ut videant gloriam meam quam dediſti mihi: quia dilexiſti me ante fundamenta
25 mundi. Pater mi juſte, et mundus te non novit, ego autem
26 te novi: ‡ et hi noverunt quod tu miſiſti me. Et notum feci
iis nomen tuum, et notum faciam: ut dilectio qua dilexiſti
1 me, in iis ſit, et ego in iis. Hæc quum dixiſſet Jeſus, egreſſus — C A P. XVIII.
eſt cum diſcipulis ſuis trans vadum Kidron, ubi erat hortus; in

---

1 ܘܐܚܒܬ ܐܢܘܢ] In margine MSti ܘܐܚܒܬ (ܐܢܘܢ)
2 ܘܗܢܘܢ] ܘܗܢܘܢ
† et *quod* dilexi eos] Lectio marg. Et *quod* dilexiſti (eos)
‡ et hi] Illi.

ܕܩܕܪܘܢ܆ ܐܬܪܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܓܢܬܐ܆ ܠܗܿܝ ܕܥܠ ܗܘ ܘܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ܀
2 ܝܕܥ ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܦ ܝܗܘܕܐ ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܠܗ ܠܗܿ ܕܘܟܬܐ܆ ܡܛܠ
ܕܙܒ̈ܢܝܢ ܣܓܝ̈ܐܢ ܐܬܟܢܫ ܗܘ ܝܫܘܥ ܬܡܢ ܥܡ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ.
3 ܗܘ ܗܟܝܠ ܝܗܘܕܐ ܟܕ ܢܣܒ *ܠܣܦܝܪܐ܆ ܘܡܢ ܪ̈ܒܝ ܟܗܢ̈ܐ
ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܡܫܡ̈ܫܢܐ܆ ܐܬܐ ܠܬܡܢ ܥܡ *ܦܢ̈ܐ ܘܠܡܦܕ̈ܐ
4 ܘܙܝ̈ܢܐ܀ ܝܫܘܥ ܗܟܝܠ ܟܕ ܝܕܥ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܬ̈ܝܢ ܥܠܘܗܝ܆
5 ܢܦܩ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܡܢܘ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܀ ܦܢܝܘ ܠܗ
ܠܝܫܘܥ ܗܘ ܢܨܪܝܐ܀ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܢܐ ܐܝܬܝ. ܩܐܡ
6 ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܦ ܝܗܘܕܐ ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܠܗ ܥܡܗܘܢ܆ ܟܕ ܗܟܝܠ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܐܢܐ ܐܝܬܝ܆ ܐܙܠܘ ܠܒܣܬܪܗܘܢ ܘܢܦܠܘ ܥܠ
7 ܐܪܥܐ. ܬܘܒ ܗܟܝܠ ܫܐܠ ܐܢܘܢ. ܠܡܢܘ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܗܢܘܢ
8 ܕܝܢ ܐܡܪܘ. ܠܝܫܘܥ ܗܘ ܢܨܪܝܐ܀ ܥܢܐ ܝܫܘܥ܆ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܕܐܢܐ
ܐܝܬܝ. ܐܢ ܗܟܝܠ ܠܝ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܫܒܘܩܘ ܠܗܿܠܝܢ
9 ܕܢܐܙܠܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܬܬܡܠܐ ܡܠܬܐ ܗܝ ܕܐܡܪ. ܕܗܢܘܢ ܕܝܗܒܬ

* την σπειραν
* φανων

quem introivit ipſe, et diſcipuli ejus. Noverat autem et Judas, 2
qui tradebat eum, illum locum : quia frequenter convenerat Jeſus
illuc cum diſcipulis ſuis. Ipſe igitur Judas quum accepiſſet cohortem, 3
et a principibus Sacerdotum et Phariſæis miniſtros, venit
illuc cum laternis, et lampadibus, et armis. Jeſus igitur 4
quum ſciret omnia quæ venerant ſuper ſe, exivit, et dixit iis,
Quem quæritis ? Reſponderunt ei, Jeſum Nazarenum. Dicit 5
iis Jeſus, Ego ſum. Stabat autem et Judas, qui prodebat eum,
cum iis. Quum igitur dixiſſet iis, Ego ſum, abierunt retrorſum, 6
et ceciderunt in terram. Iterum igitur interrogavit eos, Quem 7
quæritis ? Ipſi autem dixerunt, Jeſum Nazarenum. Reſpondit 8
Jeſus, Dixi vobis, quod ego ſum. Si igitur me quæritis, ſinite
hos abire. Ut impleretur ſermo quem dixerat, Quos dediſti 9

10 ܠܝ ܠܐ ܐܘܒܕܬ ܡܢܗܘܢ ܘܠܐ ܚܕ܀ ܫܡܥܘܢ ܗܟܝܠ ܦܛܪܘܣ܇
ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܣܦܣܪܐ܇ ܫܡܛܗ ܘܡܚܝܗܝ ܠܥܒܕܗ
ܕܪܒ ܟܗ̈ܢܐ. ܘܦܣܩܗ ¹ܐܕܢܗ ܕܝܡܝܢܐ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ
11 ܫܡܗ ܕܥܒܕܐ *ܡܠܟܘܣ܀ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܝܫܘܥ ܠܦܛܪܘܣ. * μαλχος
ܐܪܡܐ ܣܦܣܪܐ *ܠܬܝܩܗ܇ ܟܣܐ ܗܘ ܕܝܗܒ ܠܝ ܐܒܐ܇ ܠܐ * την θηκην
12 ܐܫܬܝܘܗܝ. ܗܝ ܗܟܝܠ ܣܦܝܪܐ ܘܟܠܝܐܪܟܐ ܘܡܫܡ̈ܫܢܐ
13 ܕܝܗ̈ܘܕܝܐ܇ ܐܚܕܘܗܝ ܠܝܫܘܥ ܘܐܣܪܘܗܝ܀ ܘܐܘܒܠܘܗܝ ܠܘܬ
ܚܢܢ ܩܕܡܝܬ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܓܝܪ ܚܡܘܗܝ ܕܩܝܦܐ܇ ܗܘ
14 ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܪܒ ܟܗ̈ܢܐ ܕܫܢܬܐ ܗܝ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ
ܩܝܦܐ܇ ܗܘ ܕܡܠܟ ܠܝܗ̈ܘܕܝܐ. ܕܦܩܚܐ ܕܚܕ ܒܪܢܫܐ ²ܢܐܒܕ ܚܠܦ
15 ܥܡܐ܀ ܢܩܦ ܗܘܐ ܕܝܢ ܠܝܫܘܥ ܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ ܘܐܚܪܢܐ

10 mihi, non perdidi ex illis quenquam. Simon ergo Petrus quum haberet
gladium, ſtrinxit eum, et percuſſit ſervum principis Sacer-
dotum, et abſcidit † aurem ejus dexteram. Erat autem nomen
11 Servi Malchus. Dixit igitur Jeſus Petro, Mitte gladium in
vaginam ſuam: poculum quod dedit mihi Pater, non bibam illud?
12 Cohors ergo et chiliarcha et miniſtri Judæorum apprehenderunt
13 Jeſum, et vinxerunt eum. Et adduxerunt eum ad Annam primum:
erat enim ſocer Caiaphæ, qui erat princeps Sacerdotum
14 ‡ anni illius. Erat autem Caiaphas ille qui conſilium dederat
Judæis, quod expedit unum hominem ‖ perire pro populo.
15 Sequebatur autem Jeſum Simon Petrus, et alius diſcipulus:

1 ܐܕܢܗ	In margine MSti	ܐܕܢܬܗ
2 ܢܐܒܕ]		ܢܡܘܬ
† Aurem]	Lectio marg.	Auriculam.
‡ *Vide Notas.*		
‖ perire]		Mori.

ܬܠܡܝܕܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܐ ܗܘ܆ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܝܕܝܥܐ
16 ܠܪܝܫ ܟܘܡܪ̈ܐ܂ ܘܥܠ ܥܡ ܝܫܘܥ ܠܕܪܬܐ ܕܪܝܫܟܘܡܪ̈ܐ܀ ܗܘ
ܕܝܢ ܦܛܪܘܣ ܩܐܡ ܗܘܐ ܠܘܬ ܬܪܥܐ ܠܒܪ܀ ܢܦܩ ܗܟܝܠ
ܬܠܡܝܕܐ ܗܘ ܐܚܪܢܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܝܕܝܥܐ ܠܪܝܫ ܟܘܡܪ̈ܐ܂
17 ܘܐܡܪ ¹ܠܬܪܥܐ ܘܐܥܠܗ ܠܦܛܪܘܣ܀ ܐܡܪܐ ܗܟܝܠ ܗܝ
ܥܠܝܡܬܐ ܬܪܥܬܐ ܠܦܛܪܘܣ܂ ܠܡܐ ܐܦ ܐܢܬ ܡܢ ܬܠܡ̈ܝܕܐ
18 ܐܝܬܝܟ ܕܒܪܢܫܐ ܗܢܐ܆ ܐܡܪ ܗܘ ܠܐ ܐܝܬܝ܂ ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ
ܥܒ̈ܕܐ ܘܡܫܡܫܢ̈ܐ ܕܥܒܕܘ *ܓܘܡܪ̈ܐ ܡܛܠ ܕܩܘܪܫܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ܆ ܘܫܚܢܝܢ ܗܘܘ܂ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܥܡܗܘܢ ※ܘ↙
19 ܦܛܪܘܣ܆ ܟܕ ܩܐܡ ܗܘܐ ܘܫܚܢ܀ ܪܝܫ ܟܘܡܪܐ ܗܟܝܠ ܫܐܠܗ
20 ܠܝܫܘܥ ܡܛܠ ܬܠܡ̈ܝܕܐ ܕܝܠܗ܂ ܘܡܛܠ ܡܠܦܢܘܬܗ܀ ܦܢܝ
ܠܗ ܝܫܘܥ܆ ܐܢܐ ܓܠܝܐܝܬ ܡܠܠܬ ܠܥܠܡܐ܂ ܐܢܐ ܒܟܠܙܒܢ
ܐܠܦܬ ܒܟܢܘܫܬܐ ܘܒܗܝܟܠܐ܆ ܐܝܟܐ ܕܒܟܠܙܒܢ ܝܗܘ̈ܕܝܐ

* ανθρακιαν

diſcipulus autem ille erat notus principi Sacerdotum, et introivit cum Jeſu in aulam principis Sacerdotum. Ipſe autem 16
Petrus ſtabat ad oſtium foris. Exivit ergo diſcipulus ille alius,
qui erat notus principi Sacerdotum, et dixit † oſtiario, et introduxit Petrum. Dicit ergo ancilla oſtiaria Petro, Num et tu ex 17
diſcipulis es hominis iſtius? Dicit ille, Non ſum. Aſtabant 18
autem ſervi et miniſtri qui fecerant prunas, quia frigus erat, et
calefaciebant ſe; erat autem cum iis ※ et ↙ Petrus ſtans, et calefaciens ſe. Princeps Sacerdotum igitur interrogavit Jeſum de diſci- 19
pulis ſuis, et de doctrina ejus. Reſpondit ei Jeſus, Ego mani- 20
feſte loquutus ſum mundo: ego ſemper docui in Synagoga, et in
templo, quo ſemper Judæi congregantur, et in occulto loquutus

---

1 ܠܬܪܥܐ] In margine MSti ܠܬܪܥܬܐ

† oſtiario] Lectio marg. Oſtiariæ.

21 ܡܬܟܢܫܝܢ. ܘܒܛܘܫܝܐ ܡܕܡ ܠܐ ܡܠܠܬ܀ ܡܢܐ ܠܝ ܡܫܐܠ
ܐܢܬ. ܫܐܠ ܠܗܘܢ ܕܫܡܥܘ ܡܢܐ ܡܠܠܬ ܥܡܗܘܢ܆ ܗܐ
22 ܗܢܘܢ ܝܕܥܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܡܪܬ ܐܢܐ܀ ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܚܕ ܡܢ
ܡܫܡܫܢܐ ܕܩܐܡ ܗܘܐ܆ ܡܚܝܗ ܦܟܐ ܠܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܗܟܢܐ
23 ܡܦܢܐ ܐܢܬ ܠܪܒܟܘܡܪܐ܀ ܥܢܐ ܠܗ ܗܘ ܝܫܘܥ܆ ܐܢ
ܒܝܫܐܝܬ ܡܠܠܬ. ܐܣܗܕ ܡܛܠ ܒܝܫܬܐ. ܐܢ ܕܝܢ
24 ܫܦܝܪܐܝܬ. ܠܡܢܐ ܠܝ ܡܚܐ ܐܢܬ܀ ܫܕܪܗ ܗܘ ܗܟܝܠ ܚܢܢ ܟܕ
25 ܐܣܝܪ ܠܘܬ ܩܝܦܐ ܪܒܟܘܡܪܐ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܫܡܥܘܢ
ܦܛܪܘܣ ܕܩܐܡ ܗܘܐ ܘܫܚܢ. ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܠܗ܆ ܠܡܐ ܐܦ
ܐܢܬ ܡܢ ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܗ ܐܝܬܝܟ. ܟܦܪ ܗܘ ܘܐܡܪ ܠܐ ܐܝܬܝ.
26 ܐܡܪ ܚܕ ܡܢ ܥܒܕܐ ܕܪܒܟܘܡܪܐ܆ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܐܚܝܢܗ ܕܗܘ
ܕܦܣܩ ܦܛܪܘܣ ܐܕܢܗ. ܠܘ ܐܢܐ ܚܙܝܬܟ ܒܓܢܬܐ ܥܡܗ܆
27 ܬܘܒ ܗܟܝܠ ܟܦܪ ܦܛܪܘܣ. ܘܡܚܕܐ ܬܪܢܓܠܐ ܩܪܐ܀
28 ܢܒܠܝܢ ܠܗ ܗܟܝܠ ܠܝܫܘܥ ܡܢ ܠܘܬ ܩܝܦܐ ܠܦܪܛܘܪܝܢ.

21 ſum nihil. Quid me interrogas? interroga eos qui audiverunt
22 quid loquutus ſim ipſis: ecce ipſi ſciunt quæ dixerim ego. Hæc
autem quum dixiſſet, unus ex miniſtris qui aſtabat, dedit co-
23 laphum Jeſu, dicens, Sic reſpondes principi Sacerdotum? Re-
ſpondit ei Jeſus, Si male loquutus ſum, teſtare de malo: ſi autem
24 bene, quid me percutis? Miſit eum igitur Annas vinctum ad
25 Caiapham principem Sacerdotum. Erat autem Simon Petrus
ſtans, et calefaciens ſe. Dixerunt igitur ei, Num et tu ex diſ-
26 cipulis ejus es? Negavit ille, et dixit, Non ſum. Dicit unus ex
ſervis principis Sacerdotum, qui erat cognatus illius cujus abſci-
27 derat Petrus aurem, Nonne ego vidi te in horto cum illo? Ite-
28 rum igitur negavit Petrus: et ſtatim gallus cantavit. Addu-
cunt ergo Jeſum a Caiapha in prætorium. Erat autem mane:

ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܨܦܪܐ܀ ܘܗܢܘܢ ܠܐ ܥܠܘ ܠܦܪܐܛܘܪܝܘܢ܂
ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܬܛܘܫܘܢ܂ ܐܠܐ ܕܢܐܟܠܘܢ ܦܨܚܐ܂ ܢܦܩ 29
ܗܟܝܠ ܦܝܠܛܘܣ ※ ܠܒܪ ↙ ܠܘܬܗܘܢ ܘܐܡܪ܂ ܡܢܐ
ܩܛܝܓܘܪܝܐ ܡܝܬܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܠ ܓܒܪܐ ܗܢܐ܀ ܥܢܘ 30
ܘܐܡܪܘ ܠܗ܂ ܐܠܘ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܗܢܐ ܥܒܕ ܒܝܫܬܐ܀
ܠܐ ܡܫܠܡܝܢ ܗܘܝܢ ܠܗ ܠܟ܀ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܠܗܘܢ 31
ܦܝܠܛܘܣ܂ ܫܩܘܠܘܗܝ ܐܢܬܘܢ܂ ܘܐܝܟ ܢܡܘܣܐ ܕܝܠܟܘܢ
ܕܘܢܘܗܝ܂ ܐܡܪܘ ܠܗ ܕܝܢ ܝܗܘܕܝܐ܂ ܠܢ ܠܐ ܫܠܝܛ
ܠܡܩܛܠ ܘܠܐ ܠܐܢܫ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܡܠܬܗ ܕܝܫܘܥ ܬܫܬܡܠܐ ܗܝ 32
ܕܐܡܪ܂ ܟܕ ܡܚܘܐ ܕܐܝܢܐ ܡܘܬܐ ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܕܢܡܘܬ܀ ܥܠ 33
ܗܟܝܠ ܠܦܪܐܛܘܪܝܘܢ ܬܘܒ ܦܝܠܛܘܣ܂ ܘܩܪܝܗ ܠܝܫܘܥ
ܘܐܡܪ ܠܗ܂ ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ܀ ܥܢܐ ܝܫܘܥ܂ 34
ܐܢܬ ܡܢܟ ܗܕܐ ܐܡܪ ܐܢܬ܂ ܐܘ ܐܚܪ̈ܢܐ ܐܡܪܘ ܠܟ ܡܛܠܬܝ܀
ܥܢܐ ܦܝܠܛܘܣ܂ ܠܡܐ ܐܢܐ ܝܗܘܕܝܐ ܐܢܐ܂ ܥܡܐ ܕܝܠܟ ܘܪ̈ܒܝ 35

et ipſi non introierunt in prætorium, ut non polluerentur, ſed
ut comederent Paſcha. Exivit igitur Pilatus ※ foras ↙ ad eos, 29
et dixit, Quam accuſationem affertis adverſus hominem hunc?
Reſponderunt et dixerunt ei, Si non eſſet hic maleficus, non
tradidiſſemus eum tibi. Dixit igitur iis Pilatus, Accipite eum 30
vos, et ſecundum legem veſtram judicate eum. Dixerunt ei au- 31
tem Judæi, Nobis non licet interficere quenquam. Ut ſermo 32
Jeſu impleretur, quem dixit, ſignificans qua morte futurus eſſet
mori. Introivit igitur in prætorium iterum Pilatus, et vocavit 33
Jeſum, et dixit ei, Tune es rex Judæorum? Reſpondit Jeſus, 34
A teipſo hoc dicis, an alii dixerunt tibi de me? Reſpondit 35
Pilatus, Num ego Judæus ſum? populus tuus, et principes Sa-

36 ܟܗ̈ܢܐ ܐܫܠܡܘܟ ܠܝ. ¹ܡܢܐ ܥܒܕܬ܀ ܥܢܐ ܝܫܘܥ. ܡܠܟܘܬܐ
ܕܝܠܝ ܠܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܢܐ. ܐܠܘ ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܢܐ
ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܡܠܟܘܬܐ ܕܝܠܝ܆ ܡܫܡܫܢ̈ܐ ܕܝܠܝ ܡܬܟܬܫܝܢ
ܗܘܘ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܐܫܬܠܡ ܠܝܗܘ̈ܕܝܐ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܡܠܟܘܬܐ ܗܝ
37 ܕܝܠܝ܆ ܠܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܡܢ ܗܪܟܐ܀ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܠܗ ܦܝܠܛܘܣ.
ܡܟܝܠ ܡܠܟܐ ܐܝܬܝܟ ܐܢܬ܀ ܥܢܐ ܝܫܘܥ. ܐܢܬ ܐܡܪ ܐܢܬ
ܕܡܠܟܐ ܐܝܬܝ ܐܢܐ܀ ܐܢܐ ܠܗܕܐ ܝܠܝܕ ܐܢܐ. ܘܠܗܕܐ ܐܬܝܬ
ܠܥܠܡܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܐܣܗܕ ܠܫܪܪܐ. ܟܠ ܡܢ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܢ
38 ܫܪܪܐ܆ ܫܡܥ *ܠܩܠܐ ܕܝܠܝ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܦܝܠܛܘܣ. ܡܢܐ * τῆς ἀληθείας
ܐܝܬܘܗܝ ܫܪܪܐ. ܘܟܕ ܗܕܐ ܐܡܪ. ܬܘܒ ܢܦܩ ܠܘܬ ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܘܐܡܪ
39 ܠܗܘܢ܆ ܐܢܐ ܐܦܠܐ ܚܕܐ ܥܠܬܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܒܗ܀ ܐܝܬ ܗܘܬ
ܕܝܢ ܥܝܕܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܚܕ ܐܫܪܐ ܠܟܘܢ ܒܦܨܚܐ. ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
40 ܗܟܝܠ ܐܫܪܐ ܠܟܘܢ ܠܡܠܟܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ܀ ܩܥܘ ܗܟܝܠ ܬܘܒ

36 cerdotum tradiderunt te mihi: quid feciſti? Reſpondit Jeſus, Regnum meum non eſt ex mundo hoc: ſi ex mundo hoc eſſet regnum meum, miniſtri mei certarent ut non traderer Judæis:
37 nunc autem regnum meum non eſt hinc. Dixit igitur ei Pilatus, Ergo rex es tu? Reſpondit Jeſus, Tu dicis quod rex ſum. Ego ad hoc natus ſum, et ad hoc veni in mundum, ut teſter veritati.
38 Omnis qui eſt ex veritate, audit vocem meam. Dicit ei Pilatus, Quid eſt veritas? et quum hoc dixiſſet, iterum egreſſus eſt ad Judæos, et dixit iis, Ego ne unam *quidem* cauſam invenio in eo.
39 Eſt autem conſuetudo vobis, ut unum ſolvam vobis in Paſcha:
40 vultis ergo ut ſolvam vobis regem Judæorum? Clamaverunt

[1] ܡܢܐ ܥܒܕܬ] In margine MSti ܥܒܰܕܬ *ἐποίησας. Vide Notas.*

* αννας

CAP. XIX.

ܟܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܀ ܠܐ ܠܗܢܐ ܐܠܐ ܠܒܪ ܐܒܐ. ܐܝܬܘܗܝ
1 ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܪ *ܐܒܐ ¹ܠܣܛܝܐ܀ ܗܝܕܝܢ ܗܟܝܠ ܢܣܒܗ
2 ܦܝܠܛܘܣ ܠܝܫܘܥ ܘܢܓܕܗ. ܘܐܣܛܪ̈ܛܝܘܛܐ ܓܕܠܘ
ܟܠܝܠܐ ܡܢ ܟܘ̈ܒܐ. ܘܣܡܘ ܠܗ ܥܠ ܪܫܗ. ܘܡܐܢܐ
3 ܕܐܪܓܘܢܐ ܐܥܛܦܘܗܝ܀ ܘܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܀
4 ܫܠܡ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܘܝܗܒܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ²ܦܟ̈ܐ܀ ܢܦܩ
ܬܘܒ ܠܒܪ ܦܝܠܛܘܣ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܐ ܡܦܩ ܐܢܐ ܠܗ
ܠܟܘܢ ܠܒܪ܀ ܐܝܟܢܐ ܕܬܕܥܘܢ܀ ܕܒܗ ܐܦܠܐ ܚܕܐ ܥܠܬܐ
5 ܡܫܟܚ ܐܢܐ܀ ܢܦܩ ܗܟܝܠ ܝܫܘܥ ܠܒܪ ܟܕ ܠܒܝܫ
ܟܠܝܠܐ ܕܟܘ̈ܒܐ. ܘܡܐܢܐ ܕܐܪܓܘܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܐ ܗܘ ܓܒܪܐ܀
6 ܟܕ ܗܟܝܠ ܚܙܐܘܗܝ ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ ܘܡܫܡܫܢܐ܀ ܩܥܘ ܟܕ
ܐܡܪܝܢ܀ ܨܠܘܒ. ܨܠܘܒܝܗܝ܀ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ.

CAP. XIX.

igitur rurſum omnes, dicentes, Non hunc, ſed Barabbam: erat
1 autem Barabbas † latro. Tunc igitur accepit Pilatus Jeſum, et
2 flagellavit eum. Et milites plexerunt ‡ coronam e ſpinis, et po-
ſuerunt eam ſuper caput ejus, et veſte purpurea amicierunt eum.
3 Et veniebant ad eum, et dicebant, Salve, rex Judæorum: et da-
4 bant ei ‖ colaphos. Exivit iterum foras Pilatus, et dixit iis, Ecce
educo eum ad vos foras, ut ſciatis, quod in eo ne unam *quidem*
5 cauſam invenio. Egreſſus eſt igitur Jeſus foras indutus corona
ſpinarum, et veſtimento purpureo: et dixit iis, Ecce homo.
6 Quum igitur vidiſſent eum principes Sacerdotum et miniſtri, cla-
maverunt, dicentes, Crucifige, crucifige eum. Dixit iis Pilatus,

---

[1] ܠܣܛܝܐ] In margine MSti ܪܫ ܠܣܛܝ̈ܐ

[2] ܦܟ̈ܐ] ραπισματα. ܪܦܝܣܡܛܐ

† latro]. Lectio marg. Princeps latronum.

‡ *Vide Notas.*

‖ *Vide Notas.*

ܫܩܘܠܘܗܝ ܐܢܬܘܢ ܘܙܩܘܦܘܗܝ. ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܒܗ
ܥܠܬܐ. ܦܢܘ ܠܗ ܝܗܘܕܝܐ܆ ܚܢܢ ܢܡܘܣܐ ܐܝܬ ܠܢ܀ ܘܐܝܟ 7
ܢܡܘܣܐ ܕܝܠܢ. ܚܝܒ ܗܘ ܠܡܡܬ. ܡܛܠ ܕܥܒܕ ܗܘ ܠܗ
ܒܪܐ ܕܐܠܗܐ܀ ܟܕ ܗܘܝܠ ܫܡܥ ܦܝܠܛܘܣ ܠܗܕܐ ܡܠܬܐ܆ 8
ܝܬܝܪܐܝܬ ܕܚܠ. ܘܥܠ ܠܦܪܛܘܪܝܢ ܬܘܒ. ܘܐܡܪ ܠܝܫܘܥ. 9
ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܝܬܝܟ ܐܢܬ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܦܬܓܡܐ ܠܐ
ܝܗܒ ܠܗ܀ ܐܡܪ ܗܘܝܠ ܠܗ ܦܝܠܛܘܣ܆ ܠܝ ܠܐ ܡܡܠܠ 10
ܐܢܬ. ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܕܫܘܠܛܢܐ ܐܝܬ ܠܝ ܕܐܫܪܝܟ܆ ܘܫܘܠܛܢܐ
ܐܝܬ ܠܝ ܕܐܨܠܒܝܟ܀ ܦܢܐ ܝܫܘܥ܆ ܠܝܬ ܗܘܐ ܠܟ ܫܘܠܛܢܐ 11
ܐܦܠܐ ܚܕ ܠܘܬܝ܆ ܐܠܘ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܗܝܒ ܠܟ ܡܢ
ܠܥܠ. ܡܛܠ ܗܕܐ ܗܘ ܕܐܫܠܡܢܝ ܠܟ܆ ܚܛܝܬܐ
ܪܒܐ ܐܝܬ ܠܗ܀ ܡܢ ܗܕܐ ܒܥܐ ܗܘܐ ܦܝܠܛܘܣ ܕܢܫܪܝܘܗܝ. 12
ܝܗܘܕܝܐ ܕܝܢ ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܕܐܢ ܠܗܢܐ ܬܫܪܐ܆ ܠܐ
ܐܝܬܝܟ ܪܚܡܐ ܕܩܣܪ. ܟܠ ܡܢ ܕܡܠܟܐ ܗܘ ܠܗ ܥܒܕ܆

Accipite eum vos, et crucifigite: ego enim non invenio in eo
7 cauſam. Reſponderunt ei Judæi, Nos legem habemus, et ſecundum legem noſtram debet mori: quia fecit ſeipſum Filium Dei.
8 Quum igitur audiviſſet Pilatus hunc ſermonem, magis timuit.
9 Et ingreſſus eſt in Prætorium iterum, et dixit Jeſu, Unde es
10 tu? Ipſe autem Jeſus reſponſum non dedit ei. Dicit igitur ei Pilatus, Mihi non loqueris? neſcis quod poteſtatem habeam
11 ſolvere te? Reſpondit Jeſus, Non haberes poteſtatem ullam adverſus me, niſi eſſet datum tibi deſuper. Propter hoc is qui
12 tradidit me tibi, peccatum majus habet. Ex hoc quærebat Pilatus ſolvere eum: Judæi autem clamabant, dicentes, Si hunc abſolveris, non es amicus Cæſaris: omnis qui regem ſeipſum facit.

ܕܠܩܘܒܠ ܐܡܪ ܕܩܣܪ܀ ܗܘ ܗܟܝܠ ܦܝܠܛܘܣ ܟܕ ܫܡܥ 13
ܠܗܠܝܢ ܡ̈ܠܐ܆ ܐܦܩܗ ܠܝܫܘܥ ܠܒܪ܆ ܘܝܬܒ ܥܠ ܒܝܡܐ
ܒܕܘܟܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ *ܫܘܝܘܬ ܟܐ̈ܦܐ܆ ܥܒܪܐܝܬ ܕܝܢ *ܓܒܬܐ.
ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܕܝܢ ܥܪܘܒܬܐ ܕܦܨܚܐ. ܫܥܬܐ ܕܝܢ ܐܝܟ 14
ܫܬܝܬܝܬܐ܀ ܘܐܡܪ ܠܝܗ̈ܘܕܝܐ܆ ܗܐ ܡܠܟܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܗܢܘܢ 15
ܕܝܢ ܩܥܝܢ ܗܘܘ܆ ܫܩܘܠ܆ ܫܩܘܠ. ܙܩܘܦܝܗܝ. ܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ ܠܡܠܟܐ ܕܝܠܟܘܢ ܐܙܩܘܦ܀ ܦܢܘ ܪ̈ܒܝ
ܟܗ̈ܢܐ܆ ܠܐ ܐܝܬ ܠܢ ܡܠܟܐ ܐܠܐ ܐܢ ܩܣܪ܀ ܗܝܕܝܢ ܗܟܝܠ 16
ܐܫܠܡܗ ܠܗܘܢ ܐܝܟܢܐ ܕܢܙܕܩܦ܀ ܕܒܪܘܗܝ ܕܝܢ ܠܝܫܘܥ.
ܘܐܦܩܘܗܝ. ܘܟܕ ܛܥܝܢ ܗܘܐ ܙܩܝܦܐ ܕܝܠܗ܆ ܢܦܩ ※ܠܕܘܟܬܐ✓ 17
ܗ̇ܝ ܕܡܬܐܡܪܐ ܕܘܟܬܐ ܕܩܪܩܦܬܐ܆ ܗ̇ܝ ܕܡܬܐܡܪܐ ܥܒܪܐܝܬ
[1]ܓܓܘܠܬܐ܆ ܐܝܟܐ ܕܙܩܦܘܗܝ܀ ܘܥܡܗ ܐܚܪ̈ܢܐ ܬܪܝܢ [2]ܡܟܐ ܘܡܟܐ. 18

* λιθοστρωτον
* γαββαθα

contradicit Cæſari. Ipſe igitur Pilatus quum audiviſſet hæc verba, 13
eduxit Jeſum foras, et ſedit pro tribunali, in loco qui dicitur Complanatio lapidum, Hebraice autem Gabatha. Erat autem paraſceue 14
Paſcha, hora autem quaſi ſexta. Et dicit Judæis, Ecce rex veſter.
Ipſi autem clamabant, Tolle, tolle, crucifige eum. Dicit iis 15
Pilatus, Regem veſtrum crucifigam? Reſponderunt principes Sacerdotum, Non habemus regem niſi Cæſarem. Tunc igitur 16
tradidit eum iis ut crucifigeretur. Acceperunt autem Jeſum, et
eduxerunt eum. Et portans crucem ſuam exivit ※ in locum✓ dictum 17
locum Calvariæ, qui dicitur Hebraice Gogultha; Ubi cru- 18
cifixerunt eum, et cum eo alios duos, † hinc et hinc, in medio

[1] ܓܓܘܠܬܐ] In margine MSti γολγολθα. ܓܠܓܘܠܬܐ . גלגלות

[2] ܡܟܐ ܘܡܟܐ] ܚܕ ܡܟܐ ܘܚܕ ܡܟܐ

† hinc et hinc] Lectio marg. Unum hinc, et unum hinc.

19 ܡܨܥܬܐ ܕܝܢ ܠܝܫܘܥ܀ ܟܬܒ ܕܝܢ ܐܦ ܛܝܛܠܘܣ ܦܝܠܛܘܣ܂
ܘܣܡ ܥܠ ܙܩܝܦܐ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܕܟܬܝܒ܆ ܝܫܘܥ ܗܘ
20 ܢܨܪܝܐ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ܀ ܠܗܢܐ ܗܟܝܠ ܛܝܛܠܘܣ܂
ܣܓܝܐ̈ܐ ܡܢ ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܩܪܘ̄ܗܝ܆ ܡܛܠ ܕܒܩܘܪܒܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
ܕܘܟܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ܆ ܐܝܟܐ ܕܐܨܛܠܒ ܝܫܘܥ. ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
21 ܕܟܬܝܒ܆ ܥܒܪܐܝܬ. ܝܘܢܐܝܬ. ܪܗܘܡܐܝܬ܀ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ
ܠܦܝܠܛܘܣ ܪ̈ܝܫܝ ܟܘܡܪ̈ܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ. ܠܐ ܬܟܬܘܒ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ.
22 ܐܠܐ ܕܗܘ ܐܡܪ ܕܡܠܟܐ ܐܢܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ܀ ܥܢܐ ܦܝܠܛܘܣ܆ ܗܘ
23 ܕܟܬܒܬ ܟܬܒܬ܀ ܐܣܛܪܛܝܘ̈ܛܐ ܗܟܝܠ ܟܕ ܙܩܦܘܗܝ ܠܝܫܘܥ܆
ܢܣܒܘ ܠܡܐ̈ܢܘܗܝ. ܘܥܒܕܘ ܐܪܒܥܐ ܡܢܘ̈ܬܐ܆ ܠܟܠ ܚܕ
ܡܢ ܐܣܛܪ̈ܛܝܘܛܐ ܡܢܬܐ. ܘܟܘܬܝܢܐ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ
24 ܟܘܬܝܢܐ * ܕܠܐ ܚܝܛܐ ܡܢ ܠܥܠ܆ ܙܩܝܪܐ ܟܠܗ܀ ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ * ἄρραφος

19 autem Jeſum. Scripſit autem et titulum Pilatus, et poſuit
ſuper crucem. Erat autem ſcriptum, JESUS NAZARENUS
20 REX JUDÆORUM. Hunc igitur titulum multi
ex Judæis legerunt; quia in vicinia erat locus urbis, ubi crucifixus
eſt Jeſus. Et erat ſcriptum Hebraice, Græce, *et* Romane.
21 Dicebant igitur Pilato principes Sacerdotum, Ne ſcribas, Rex
22 Judæorum; ſed quod ille dixerit, Rex ſum Judæorum. Reſpondit
23 Pilatus, Quod ſcripſi, ſcripſi. Milites igitur quum crucifixiſſent
Jeſum, acceperunt veſtimenta ejus, (et fecerunt quatuor partes,
unicuique ex militibus partem) et tunicam: erat autem tunica
24 abſque ſutura a ſummo, contexta tota. † Dixerunt igitur alius

1 ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ] In margine MSti (ܐܡܪܘ) ܕܝܢ

† dixerunt igitur] Lectio marg. (dixerunt) Autem.

ܠܘܬ ܚܒܪܗ܆ ܠܐ ܢܨܪܝܘܗ̇ ܐܠܐ ܢܦܣ ܥܠܝܗ̇ ܕܠܡܢܘ
ܬܗܘܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܒܐ ܢܫܬܡܠܐ ܗ̇ܘ ܕܐܡܪ܆ ܕܦܠܓܘ
ܡ̈ܐܢܝ ܕܝܠܝ ܒܝܢܝ ܠܗܘܢ܆ ܘܥܠ ܠܒܘܫܐ ܕܝܠܝ ܐܪܡܝܘ
ܦܣܐ܂ ܗܢܘܢ ܡܢ ܗܟܝܠ ܐܣܛܪ̈ܛܝܘܛܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕܘ܀
25 ܩ̈ܝܡܝܢ ܗ̈ܘܝ ܕܝܢ ܠܘܬ ܙܩܝܦܗ ܕܝܫܘܥ܆ ܐܡܗ ܘܚܬܗ
ܕܐܡܗ܂ ܡܪܝܡ ܗ̇ܝ *[1] ܕܩܠܘ̇ܦܐ܆ ܘܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ܀ * κλωπᾶ
26 ܝܫܘܥ ܗܟܝܠ ܟܕ ܚܙܐ ܠܐܡܗ܆ ܘܠܬܠܡܝܕܐ ܕܩܐܡ ܗ̇ܘ
ܕܪܚܡ ܗܘܐ܆ ܐܡܪ ܠܐܡܗ܂ ܐܢܬܬܐ ܗܐ ܒܪܐ ܕܝܠܟܝ܂
27 ܒܬܪܟܢ ܐܡܪ ܠܗܘ ܠܬܠܡܝܕܐ܂ ܗܐ ܐܡܐ ܕܝܠܟ܂ ܘܡܢ ܗ̇ܝ
28 ܫܥܬܐ ܢܣܒܗ̇ ܗ̇ܘ ܬܠܡܝܕܐ *ܠܕܝܠܗ܀ ܒܬܪ ܗܕܐ܆ * εἰς τὰ ἴδια
ܟܕ ܝܕܥ ܝܫܘܥ ܕܟܠܗܝܢ ܡܢ ܟܒܪ ܐܫܬܠ̈ܡܝ܆ ܐܝܟܢܐ

ad alium, Ne ſcindamus eam, ſed ſortiamur de ea, cujuſnam futura ſit: ut Scriptura impleretur, quæ dicit, Diviſerunt veſtimenta mea inter ſeſe, et ſuper veſtem meam jecerunt ſortem. Ipſi quidem igitur milites hæc fecerunt. Stabant autem juxta crucem 25 Jeſu mater ejus, et ſoror matris ejus, Maria *uxor* † Clopæ, et Maria Magdalene. Jeſus igitur quum vidiſſet matrem ſuam, et 26 diſcipulum aſtantem quem diligebat, dicit matri ſuæ, Mulier, ecce filius tuus. Deinde dicit illi diſcipulo, Ecce mater tua. Et 27 ex illa hora accepit eam ille diſcipulus in ſua. Poſt hoc, quum 28 ſciret Jeſus quod omnia jam completa eſſent, ut impleretur Scrip-

1 ܕܩܠܘ̇ܦܐ] In margine MSti ܩܠܘܦܐ ܘܝܘܣܦ ܐܚ̈ܐ܂ ܘܡܪܝܡ
ܘܡܪܝܡ ܐܡܗ ܕܡܪܢ ܐܚ̈ܘܬܐ܂ ܗܢܘܢ ܗܟܝܠ
ܬܪܝܢ ܐܚ̈ܐ܆ ܢܣܒܘ ܠܢܫ̈ܐ ܠܬܪܬܝܢ ܐܚ̈ܘܬܐ܀

† Clopæ] Marg. Clopa et Joſephus fratres *erant*, et Maria et Maria (mater Domini) ſorores: hi igitur duo fratres *in uxores* acceperant has duas ſorores.

ܕܢܫܬܡܠܐ ܟܬܒܐ ※ ܕܐܡܪ܆ ܘܝܗܒܘ ܒܡܫܬܝܐ ܕܝܠܝ
29 ܚܠܐ ܘܡܪܪܬܐ܀ ܐܡܪ ܨܗܐ ܐܢܐ. ܡܐܢܐ ܗܟܝܠ ܣܝܡ ܗܘܐ
ܕܡܠܐ ܡܢ ܚܠܐ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܡܠܝܘ *ܣܦܘܓܓܘܣ ܡܢ * σπογγον
ܚܠܐ ※ ܕܡܚܠܛ ܥܡ ܡܪܪܬܐ܆ ܘܣܡܘ ܥܠ *ܙܘܦܐ܆ ܩܪܒܘ * ὑσσώπῳ
30 ܠܦܘܡܗ. ܟܕ ܗܟܝܠ ܢܣܒ ܠܚܠܐ ܝܫܘܥ܆ ܐܡܪ
ܐܫܬܠܡܬ܀ ܘܟܕ ܐܪܟܢ ܪܫܐ. ܐܫܠܡ ܪܘܚܐ܀ ※ ܟܕ ܕܝܢ
ܢܦܩܬ ܢܦܫܗ ܕܝܠܗ܆ ܐܣܬܕܩ ܐܦܝ ܬܪܥܐ ܕܗܝܟܠܐ ܡܢ
31 ܡܨܥܬܗ. ܡܢ ܠܥܠ ܥܕܡܐ ܠܬܚܬ܀ ܝܗ̈ܘܕܝܐ ܗܟܝܠ
ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܩܘܡܘܢ ܥܠ ܙܩܝ̈ܦܐ ܦܓܪ̈ܐ ܒܫܒܬܐ܆ ܡܛܠ
ܕܥܪܘܒܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܬ܆ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܓܝܪ ܪܒܐ ܝܘܡܐ ܗܘ
ܕܫܒܬܐ܆ ܐܬܟܫܦܘ ܠܦܝܠܛܘܣ ܕܢܬܬܒܪܢ *ܫܩ̈ܝܗܘܢ. * αὐτῶν τὰ σκέλη
32 ܘܢܫܬܩܠܘܢ܀ ܐܬܘ ܗܟܝܠ ܐܣܛܪ̈ܛܝܘܛܐ܆ ܘܕܗܘ ܐܚܪܢܐ ܩܕܡܝܐ
33 ܬܒܪܘ ܫܩ̈ܐ܆ ܘܕܐܚܪܢܐ ܕܐܙܕܩܦ ܥܡܗ. ܟܕ ܠܘܬ ܝܫܘܥ

tura, † ※ quæ dicit, Et dederunt in potu meo acetum et fel, ↙
29 dicit, Sitio. Vas igitur poſitum erat plenum aceto. Illi autem
quum impleviſſent ſpongiam aceto, ※ mixtum ↙ cum felle, quum et
30 impoſuiſſent hyſſopo, admoverunt ori ejus. Quum igitur acce-
piſſet acetum Jeſus, dixit, Conſummatum eſt: et quum inclinaſ-
ſet caput, tradidit ſpiritum. ※ Quum autem exiviſſet ſpiritus
ejus, ſciſſum eſt velamen templi a medio, a ſummo uſque ad
31 imum ↙. Judæi igitur, ut non manerent in crucibus corpora Sab-
batho, quia paraſceue erat, (erat enim dies ille magnus Sabbathi)
rogarunt Pilatum ut confringerentur crura eorum, et tollerentur.
32 Venerunt igitur milites † et primi confregerunt crura, et alterius
33 qui crucifixus eſt cum eo. Quum ad Jeſum autem veniſſent, quum

---

† *Vide Notas.*
‡ *Vide Notas.*

ܕܝܢ ܐܬܘ܆ ܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܕܗܐ ܟܒܪ ܡܝܬ ܗܘܐ܆ ܠܐ ܬܒܪܘ
34 ܫܩܐ ܕܝܠܗ. ܐܠܐ ܚܕ ܡܢ ܐܣܛܪ̈ܛܝܘܛܐ ܒܠܘܟܝܐ ܠܓܒܐ
35 ܕܝܠܗ ܦܬܚ܆ ܘܡܚܕܐ ܢܦܩ ܕܡܐ ܘܡܝ̈ܐ. ܘܗܘ ܕܚܙܐ.
ܐܣܗܕ ܘܫܪܝܪܐ ܐܝܬܝܗ ܣܗܕܘܬܐ ܕܝܠܗ. ܘܗܘ ܝܕܥ
36 ܕܫܪܝܪܬܐ ܐܡܪ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܐܢܬܘܢ ܬܗܝܡܢܘܢ. ܗܘ̈ܝ ܓܝܪ
ܗܠܝܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܒܐ ܢܫܬܡܠܐ܆ ܕܓܪܡܐ ܡܢܗ ܕܝܠܗ ܠܐ
37 ܢܬܬܒܪ. ܘܬܘܒ ܐܚܪܢܐ ܟܬܒܐ ܐܡܪ܆ ܕܢܚܙܘܢ ܒܗܘ ܕܕܩܪܘ܀
38 ܒܬܪ ܕܝܢ ܗܠܝܢ܆ ܐܬܒܥܝ ܠܦܝܠܛܘܣ ܝܘܣܦ ܗܘ ܕܡܢ
* αρειμαθαιας *ܐܪܝܡܐܬܐܘܣ܆ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܫܘܥ܆ ܕܡܛܫܝ ܗܘܐ
ܕܝܢ ܡܛܠ ܕܚܠܬܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܩܘܠ ܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ.
39 ܘܐܦܣ ܦܝܠܛܘܣ. ܐܬܐ ܗܟܝܠ ܘܫܩܠ ܠܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ܀ ܐܬܐ
ܕܝܢ ܐܦ ܢܝܩܕܝܡܘܣ ܗܘ ܕܐܬܐ ܗܘܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܒܠܠܝܐ ܡܢ
* μιγμα σμυρνης και αλοης ܩܕܝܡ܆ ܟܕ ܐܝܬܝ *ܡܙܓܐ ܕܡܘܪܐ ܘܕܥܠܘܝ ܐܝܟ ܠܝ̈ܛܪܐ ܡܐܐ܀
40 ܢܣܒܘܗܝ ܗܟܝܠ ܠܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ܆ ܘܟܪܟܘܗܝ ܒܟ̈ܬܢܐ ܥܡ

vidiſſent quod jam mortuus eſſet, non confregerunt crura ejus.
34 Sed unus ex militibus lancea latus ejus aperuit, et ſtatim exivit
35 ſanguis et aqua. Et ille qui vidit, teſtatus eſt, et verum eſt teſtimonium ejus: et ille novit quod verum dicat, ut et vos credatis.
36 Facta ſunt enim hæc, ut Scriptura impleretur, Os ex eo non
37 comminuetur. Et iterum alia Scriptura dicit, Intuebuntur in eum quem transfixerunt.
38 Poſt autem hæc rogavit Pilatum Joſephus qui *erat* ex Arimathæa, (quod eſſet diſcipulus Jeſu, occultus autem propter metum Judæorum) ut tolleret corpus Jeſu: et permiſit Pilatus. Venit ergo, et ſuſtulit corpus Jeſu.
39 Venit autem et Nicodemus, ille qui venerat ad Jeſum nocte primum, ferens mixturam myrrhæ et aloes, quaſi libras centum.
40 Acceperunt ergo corpus Jeſu, et obvinxerunt illud linteis cum aromatibus,

41 ܗܪܘܡܐ܆ ܐܝܟ ܥܝܕܐ ܕܐܝܬ ܠܝܗܘܕܝܐ ܠܡܩܒܪܘ܀ ܐܝܬ
ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܕܘܟܬܐ ܐܝܟܐ ܕܐܙܕܩܦ ܓܢܬܐ. ܘܒܓܢܬܐ
ܩܒܪܐ *ܚܕܬܐ. ܕܒܗ ܕܠܐ ܒܙܒܢ ܘܠܐ ܐܢܫ ܐܬܬܣܝܡ ܗܘܐ܀ * καινον
42 ܬܡܢ ܗܟܝܠ ܡܛܠ ܥܪܘܒܬܐ ܕܝܗܘܕܝܐ܆ ܡܛܠ ܕܩܪܝܒ ܗܘܐ
1 ܩܒܪܐ ܣܡܘܗܝ ܠܝܫܘܥ܀ *ܒܚܕ ܕܝܢ ܕܫ̈ܒܐ. ܡܪܝܡ C A P. XX.
ܗܝ ܡܓܕܠܝܬܐ܆ ܐܬܬ ܒܨܦܪܐ ܟܕ ܚܫܘܟܐ ܥܕܟܝܠ ܐܝܬ * τη δὲ μιᾳ των σαββατων
2 ܗܘܐ ܠܩܒܪܐ܆ ܘܚܙܝܐ ܠܟܐܦܐ ܕܫܩܝܠܐ ܡܢ ܩܒܪܐ܀ ܪܗܛܐ
ܗܟܝܠ ܘܐܬܝܐ ܠܘܬ ܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ܆ ܘܠܘܬ ܗܘ ܐܚܪܢܐ
ܠܬܠܡܝܕܐ ܗܘ ܕܪܚܡ ܗܘܐ ܝܫܘܥ܆ ܘܐܡܪܐ ܠܗܘܢ. ܫܩܠܘܗܝ
3 ܠܡܪܝܐ ܡܢ ܩܒܪܐ܆ ܘܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܝܟܐ ܣܡܘܗܝ. ܢܦܩ
ܗܟܝܠ ܦܛܪܘܣ ܘܗܘ ܐܚܪܢܐ ܬܠܡܝܕܐ. ܘܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܩܒܪܐ.
4 ܪܗܛܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܬܪ̈ܝܗܘܢ ܐܟܚܕܐ. ܘܗܘ ܐܚܪܢܐ
ܬܠܡܝܕܐ܆ ܩܕܡ ܪܗܛ ܒܥܓܠ ܝܬܝܪ ܡܢ ܦܛܪܘܣ܆
5 ܘܐܬܐ ܩܕܡܝܐ ܠܩܒܪܐ. ܘܟܕ ܐܓܚܢ܆ ܚܙܐ ܠܟܬ̈ܢܐ ܟܕ

41 ficut eſt mos Judæis ſepelire. Erat autem in loco ubi crucifixus eſt, hortus; et in horto ſepulchrum novum, in quo nondum
42 quiſquam poſitus fuerat. Ibi igitur propter Paraſceuen Judæorum,
1 quod prope eſſet ſepulchrum, poſuerunt Jeſum. Primo autem die ſabbathorum, Maria Magdalene venit mane, quum tenebræ adhuc eſſent, ad ſepulchrum: et videt lapidem ſublatum a ſe-
2 pulchro. Currit igitur et venit ad Simonem Petrum, et ad alium diſcipulum quem diligebat Jeſus; et dicit iis, Suſtulerunt Domi-
3 num e ſepulchro, et neſcimus ubi poſuerint eum. Exivit ergo Petrus, et ille alius diſcipulus, et veniebant ad ſepulchrum.
4 Currebant autem duo ſimul: et ille alius diſcipulus præcucurrit
5 citius Petro, et venit primus ad ſepulchrum. Et quum intro-

C A P. XX.

6 ܣܝܡܝܢ܂ ܠܐ ܕܝܢ ܥܠ. ܐܬܐ ܗܟܝܠ ܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ܂ ܟܕ
ܢܩܦ ܒܬܪܗ܂ ܘܥܠ ܠܩܒܪܐ. ܘܚܙܐ ܠܟܬ̈ܢܐ ܟܕ ܣܝܡܝܢ.
7 ܘܣܘܕܪܐ ܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܥܠ ܪܫܐ ܕܝܠܗ܂ ܠܘ ܟܝ ܥܡ
ܟܬ̈ܢܐ ܣܝܡ ܗܘܐ܂ ܐܠܐ ܕܦܪܝܫ ܟܕ ܟܪܝܟ ܒܚܕܐ ܕܘܟܬܐ.
8 ܗܝܕܝܢ ܗܟܝܠ ܥܠ ܐܦ ܗܘ ܐܚܪܢܐ ܬܠܡܝܕܐ܂ ܗܘ ܕܐܬܐ ܩܕܡܝܐ
9 ܠܩܒܪܐ. ܘܚܙܐ ܘܗܝܡܢ. ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܓܝܪ ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ
10 ܠܟܬܒܐ. ܕܘܠܐ ܠܗ ܕܢܩܘܡ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ. ܐܙܠܘ ܗܟܝܠ ܬܘܒ
11 ܗܢܘܢ ܠܘܬܗܘܢ ܗܢܘܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ܀ ܡܪܝܡ ܕܝܢ ܩܝܡܐ ܗܘܬ ܠܘܬ
ܩܒܪܐ܂ ܟܕ ܒܟܝܐ ܠܒܪ. ܟܕ ܗܟܝܠ ܒܟܝܐ ܗܘܬ܂ ܐܕܝܩܬ
12 ܒܩܒܪܐ. ܘܚܙܬ ܬܪܝܢ ܡܠܐ̈ܟܐ ܒܚ̈ܘܪܐ ܟܕ ܝܬܒܝܢ. ܚܕ ܠܘܬ
ܪܫܐ ܘܚܕ ܠܘܬ ܪ̈ܓܠܐ܂ ܐܝܟܐ ܕܣܝܡ ܗܘܐ ܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ܀
13 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܗܢܘܢ. ܐܢܬܬܐ ܡܢܐ ܒܟܝܐ ܐܢܬܝ܀ ܐܡܪܐ
ܠܗܘܢ܂ ܡܛܠ ܕܫܩܠܘܗܝ ܠܡܪܝ ܕܝܠܝ ܘܠܐ ܝܕܥܐ ܐܢܐ
14 ܐܝܟܐ ܣܡܘܗܝ. ܟܕ ܗܠܝܢ ܐܡܪܬ ܐܬܦܢܝܬ ܠܒܣܬܪܐ܀

ſpexiſſet, videt lintea poſita: non autem introivit. Venit igitur 6
Simon Petrus ſequens eum, et introivit in ſepulchrum, et videt
lintea poſita. Et ſudarium quod fuerat ſuper caput ejus, non 7
cum linteis poſitum, ſed ſeorſim involutum in unum locum.
Tunc igitur introivit et alius diſcipulus, qui venerat primus ad 8
ſepulchrum, et vidit, et credidit. Nondum enim ſciebant Scrip- 9
turam, quod oporteret eum reſurgere a mortuis. Abierunt igitur 10
iterum ad ſeipſos diſcipuli. Maria autem ſtabat ad ſepulchrum, 11
flens foris. Dum ergo fleret, introſpexit in ſepulchrum. Et videt 12
duos Angelos in albis *veſtibus*, ſedentes, unum ad caput, et unum
ad pedes, ubi poſitum fuerat corpus Jeſu. Et dicunt ei illi, 13
Mulier, quid fles? Dicit iis, Quia ſuſtulerunt Dominum meum,
et neſcio ubi poſuerint eum. Quum hæc dixiſſet, converſa eſt 14

ܘܚܙܝܐ ܠܝܫܘܥ ܟܕ ܩܐܡ: ܘܠܐ ܝܕܥܐ ܗܘܬ ܕܝܫܘܥ ܐܝܬܘܗܝ܀
15 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܬܬܐ ܡܢܐ ܒܟܝܐ ܐܢܬܝ. ܠܡܢܘ ܒܥܝܐ
ܐܢܬܝ܀ ܗܝ ܕܝܢ ܟܕ ܣܒܪܐ ܕܓܢܢܐ ܐܝܬܘܗܝ: ܐܡܪܐ ܠܗ.
ܡܪܝ: ܐܢ ܐܢܬ *ܛܥܢܬܝܗܝ ܐܡܪ ܠܝ ܐܝܟܐ ܣܡܬܝܗܝ. ܘܐܢܐ * ἐβάστασας
16 ܫܩܠ ܐܢܐ ܠܗ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܡܪܝܡ: ܘܗܝ ܐܬܦܢܝܬ
ܗܝ ܐܡܪܐ ܠܗ ܥܒܪܐܝܬ *ܪܒܘܠܝ: ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܡܠܦܢܐ. * ῥαββουνι
17 ܘܪܗܛܬ ܠܡܩܪܒܘ ܒܗ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܠܐ ܬܬܩܪܒܝܢ
ܒܝ. ܠܐ ܓܝܪ ܥܕܟܝܠ ܣܠܩܬ ܠܘܬ ܐܒܐ ܕܝܠܝ. ܙܠܝ ܕܝܢ
ܠܘܬ ܐܚܝ ܕܝܠܝ. ܘܐܡܪܝ ܠܗܘܢ: ܣܠܩ ܐܢܐ ܠܘܬ ܐܒܐ ܕܝܠܝ
18 ܘܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܘܐܠܗܐ ܕܝܠܝ ܘܐܠܗܐ ܕܝܠܟܘܢ܀ ܐܬܬ ܡܪܝܡ
ܗܝ ܡܓܕܠܝܬܐ: ܟܕ ܡܣܒܪܐ ܠܬܠܡܝܕܐ ܕܚܙܬ ܠܡܪܝܐ.
19 ܘܕܗܠܝܢ ܐܡܪ ܠܗ܀ ܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܗܟܝܠ ܪܡܫܐ ܒܝܘܡܐ
ܗܘ ܕܚܕ ܒܫܒܐ: ܘܬܪܥܐ ܐܚܝܕܝܢ ܗܘܘ ܐܝܟܐ ܕܐܝܬܝܗܘܢ
ܗܘܘ ※ ܕܟܢܝܫܝܢ ✓ ܬܠܡܝܕܐ: ܡܛܠ ܕܚܠܬܐ ܕܝܗܘܕܝܐ: ܐܬܐ

retrorſum, et videt Jeſum ſtantem: et non ſciebat quod Jeſus
15 eſſet. Dicit ei Jeſus, Mulier, quid fles? quem quæris? Ipſa
autem quum putaret quod hortulanus eſſet, dicit ei, Domine mi,
ſi tu ſuſtuliſti eum, dic mihi ubi poſueris eum, et ego tollam eum.
16 Dicit ei Jeſus, Maria. Et quum converſa eſſet illa, dicit ei
Hebraice, Raboni, quod dicitur, Magiſter. Et cucurrit ut tan-
17 geret eum. Dicit ei Jeſus, Ne tangas me: nondum enim aſcendi
ad Patrem meum: vade autem ad fratres meos, et dic iis, Aſ-
cendo ad Patrem meum et Patrem veſtrum, et Deum meum et
18 Deum veſtrum. Venit Maria Magdalene annuncians diſcipulis,
19 quod vidiſſet Dominum, et quod hæc dixiſſet ſibi. Quum eſſet
igitur veſpera, die illo primo ſabbathorum, et portæ clauſæ eſ-
ſent, ubi erant ※ congregati ✓ diſcipuli proper metum Judæorum,

20 ܝܫܘܥ ܘܩܡ ܒܡܨܥܬܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܠܡܐ ܠܟܘܢ. ܘܟܕ
ܗܕܐ ܐܡܪ܆ ܚܘܝ ܠܗܘܢ ܘܐܝ̈ܕܝܐ ܘܓܒܐ ܕܝܠܗ ܀ ܚܕܝܘ ܗܟܝܠ
21 ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܟܕ ܚܙܘ ܠܡܪܝܐ. ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܬܘܒ.
ܫܠܡܐ ܠܟܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܫܕܪܢܝ ܐܒܐ܆ ܐܦ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ
22 ܠܟܘܢ ܀ ܘܟܕ ܗܕܐ ܐܡܪ܆ ܢܦܚ *ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܣܒܘ
23 ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܐܢ ܕܐܢܫܝܢ ܬܫܒܩܘܢ ܚܛܗ̈ܐ. ܢܫܬܒܩܘܢ
24 ܠܗܘܢ܆ ܘܐܢ ܕܐܢܫܝܢ ܬܐܚܕܘܢ. ܐܚܝܕܝܢ ܀ ܬܐܘܡܐ ܕܝܢ ܚܕ ܡܢ
ܬܪܥܣܪ܆ ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ *ܬܐܘܡܐ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ※ܬܡܢ ✓
25 ܥܡܗܘܢ ܟܕ ܐܬܐ ܝܫܘܥ. ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܠܗ ܗܢܘܢ
ܐܚܪ̈ܢܐ ܬܠܡܝ̈ܕܐ. ܚܙܝܢ ܠܡܪܝܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܐܢ ܠܐ ܚܙܐ ܐܢܐ ܒܐܝ̈ܕܘܗܝ ܠܛܘܦܣܐ ܕܙ̈ܩܦܐ܆ ܘܪܡܐ ܐܢܐ
ܨܒܥܐ ܕܝܠܝ ܒܕܘܟܬܐ ܕܙ̈ܩܦܐ܆ ܘܪܡܐ ܐܢܐ ܐܝܕܐ ܕܝܠܝ ܒܓܒܐ
26 ܕܝܠܗ ܠܐ ܡܗܝܡܢ ܐܢܐ ܀ ܘܒܬܪ ܝܘ̈ܡܬܐ ܬܡܢܝܐ܆ ܬܘܒ
ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܠܓܘ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ ܘܬܐܘܡܐ ܥܡܗܘܢ.

* λάβετε

* δίδυμος

venit Jeſus, et ſtetit in medio, et dixit iis, Pax vobis. Et quum 20
hoc dixiſſet, oſtendit iis et manus et latus ſuum. Gaviſi ſunt
igitur diſcipuli quum vidiſſent Dominum. Dixit igitur iis Jeſus 21
iterum, Pax vobis: ſicut miſit me Pater, et ego mitto vos. Et 22
quum hoc dixiſſet, flavit; et dicit iis, Accipite Spiritum Sanctum.
Si quorum remiſeritis peccata, remittentur iis; et ſi quorum re- 23
tinueritis, retenta erunt. Thomas autem, unus ex duodecim, 24
qui dicitur Didymus, non erat ※ ibi ✓ cum iis, quando venerat
Jeſus. Dicebant igitur ei alii diſcipuli, Vidimus Dominum. 25
Ipſe autem dixit iis, Niſi videro in manibus ejus veſtigium clavorum, et miſero digitum meum in locum clavorum, et miſero
manum meam in latus ejus, non credam. Et poſt dies octo 26
iterum erant intus diſcipuli ejus, et Thomas cum iis: venit

ܐܬܐ ܗܘ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܚܝܕܝܢ ܬܪ̈ܥܐ܆ ܘܩܡ ܒܡܨܥܬܐ ܘܐܡܪ܆
27 ܫܠܡܐ ܠܟܘܢ. ܒܬܪܟܢ ܐܡܪ ܠܬܐܘܡܐ. ܐܝܬܐ ܨܒܥܟ ܠܗܪܟܐ.
ܘܚܙܝ ܐܝ̈ܕܝܐ ܕܝܠܝ. ܘܐܝܬܐ ܐܝܕܟ ܘܐܪܡܐ ܒܓܒܐ ܕܝܠܝ. ܘܠܐ
28 ܬܗܘܐ ܠܐ ܡܗܝܡܢܐ. ܐܠܐ ܡܗܝܡܢܐ܀ ܘܥܢܐ ܬܐܘܡܐ ܘܐܡܪ
29 ܠܗ. ܡܪܝ ܕܝܠܝ ܘܐܠܗܐ ܕܝܠܝ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܡܛܠ
ܕܚܙܝܬܢܝ ܗܝܡܢܬ܆ ܛܘܒ̈ܝܗܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܚܙܐܘܢܝ
30 ܘܗܝܡܢܘ܀ ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܡܢ ܗܟܝܠ ܐܦ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܐܬ̈ܘܬܐ ܥܒܕ
ܝܫܘܥ ܩܕܡ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ※ܕܝܠܗ↙܆ ܗܢܝܢ ܕܠܐ ܐܝܬܝܗܝܢ ܕܟܬ̈ܝܒܢ
31 ܒܟܬܒܐ ܗܢܐ. ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܟܬ̈ܝܒܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܬܗܝܡܢܘܢ ܕܝܫܘܥ
ܐܝܬܘܗܝ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. ܘܟܕ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ
1 ܚ̈ܝܐ ※ܕܠܥܠܡ↙ ܢܗܘܘܢ ܠܟܘܢ ܒܫܡܐ ܕܝܠܗ܀ ܒܬܪ CAP. XXI.
ܗܠܝܢ܆ ܓܠܐ ܗܘ ܠܗ ܬܘܒ ܗܘ. ܝܫܘܥ ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ܆ ܥܠ ܝܡܐ
2 ܕܛܝܒܪܝܘܣ. ܓܠܐ ܕܝܢ ܗܟܢܐ. ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܐܟܚܕܐ܆ ܫܡܥܘܢ

Jeſus quum clauſæ eſſent portæ, et ſtetit in medio, et dixit, Pax
27 vobis. Deinde dicit Thomæ, Infer digitum tuum huc, et vide
manus meas; et affer manum tuam, et mitte in latus meum:
28 et ne ſis † incredulus, ſed credens. Et reſpondit Thomas, et dixit
29 ei, Domine mi, et Deus mi. Dicit ei Jeſus, Quia vidiſti me,
30 credidiſti: beati ſunt illi qui non viderunt, et crediderunt. Multa
quidem igitur alia ſigna fecit Jeſus coram diſcipulis ※ ſuis↙, quæ
31 non ſunt ſcripta in libro hoc. Hæc autem ‡ ſcripta ſunt ut cre-
datis quod Jeſus ſit Chriſtus Filius Dei, et ut credentes, vitam
1 ※ æternam ↙ habeatis in nomine ejus. Poſt hæc manifeſtavit ſeip- CAP. XXI.
ſum iterum Jeſus diſcipulis juxta mare Tiberiadis: manifeſtavit
2 autem ſic. Erant ſimul Simon Petrus et Thomas, qui dicitur

---

† *Vide Notas.*

‡ *Vide Notas.*

[illegible]
[illegible]
3 [illegible]
[illegible]
4 [illegible]
[illegible] * αιγιαλον
5 [illegible] * παιδια
6 [illegible]
[illegible]
[illegible]
7 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Didymus, et Nathanael qui *erat* ex Cana Galilææ, et *filii* Zebedæi, et alii ex diſcipulis ejus duo. Dicit iis Simon Petrus, 3 Abeo piſcari. Dicunt ei, Venimus et nos tecum. Et exierunt, et aſcenderunt in navigium ſtatim: et illa nocte ceperunt nihil. Quum mane autem jam eſſet, ſtetit Jeſus in littore maris: non 4 autem ſciebant diſcipuli quod Jeſus eſſet. Dicit igitur iis Jeſus, 5 Pueri, num quid ad edendum habetis? Reſponderunt ei, Non. Ipſe autem dixit iis, Jacite in latus dexterum navigii rete, et in- 6 nietis. Jecerunt igitur, et non amplius trahere illud poterant præ multitudine piſcium. Dicit igitur diſcipulus ille quem diligebat 7 Jeſus, Petro, Dominus eſt. Simon igitur Petrus, quum audiviſſet quod Dominus eſſet, veſtem ſuam ligavit in lumbos ſuos, (erat

8 ܘܐܪܡܝ ܗܘ ܠܗ ܒܝܡܐ. ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܐܚܪ̈ܢܐ ܬܠܡܝ̈ܕܐ:
ܒܐܠܦܘܢܝܬܐ ܐܬܘ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܕܪ̈ܚܝܩܝܢ ܡܢ
ܐܪܥܐ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܡܐܬܝܢ ܐܡ̈ܝܢ. ܟܕ ܢܓܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗܝ
9 ܡܨܝܕܬܐ ܕܢܘ̈ܢܐ: ܟܕ ܗܟܝܠ ܢܦܩܘ ܠܐܪܥܐ. ܚܙܝܢ ܓܘܡܪ̈ܐ
10 ܕܣܝܡܝܢ. ܘܢܘܢܐ ܕܣܝܡ ܥܠܝܗܘܢ ܘܠܚܡܐ: ܐܡܪ ܠܗܘܢ
11 ܝܫܘܥ. ܐܝܬܘ ܡܢ ܗܠܝܢ ܢܘ̈ܢܐ ܗܢܘܢ ܕܨܕܬܘܢ ܗܫܐ: ܣܠܩ
ܗܟܝܠ ܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ ܘܢܓܕܗ ܠܡܨܝܕܬܐ ܠܐܪܥܐ ܟܕ
ܡܠܝܐ ܡܢ ܢܘ̈ܢܐ ܪ̈ܘܪܒܐ: ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܬܠܬܐ. ܘܟܕ
12 ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ. ܠܐ ܐܨܛܪܝܬ ܡܨܝܕܬܐ: ܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܬܘ ܐܫܬܪܘ: ܠܐ ܐܢܫ ܕܝܢ ܡܡܪܚ ܗܘܐ ܡܢ
ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܢܫܐܠܝܘܗܝ ܐܢܬ ܡܢܘ ܐܢܬ. ܕܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܕܡܪܝܐ
13 ܐܝܬܘܗܝ: ܐܬܐ ܗܟܝܠ ܝܫܘܥ. ܘܢܣܒ ܗܘ ܠܚܡܐ ܘܝܗܒ
14 ܠܗܘܢ. ܐܦ ܗܘ ܢܘܢܐ ܒܗ ܒܕܡܘܬܐ: ܗܕܐ ܡܢ ܟܒܪ
ܬܠܝܬܝܬ ⸆ܙܒ̈ܢܝܢ ܐܝܬܘܗܝ. ⸆ܕܐܬܚܙܝ ܝܫܘܥ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܡܢ

8 enim nudus) et projecit ſe in mare. Alii autem diſcipuli navicula
venerunt, (non enim erant longe a terra, ſed quaſi ducentis cubi-
9 tis) trahentes rete piſcium. Quum igitur exiiſſent in terram,
vident prunas poſitas, et piſcem poſitum ſuper eas, et panem.
10 11 Dicit iis Jeſus, Afferte ex piſcibus quos cepiſtis nunc. Aſcen-
dit igitur Simon Petrus, et traxit rete in terram, plenum piſcibus
magnis, centum et quinquaginta et tribus: et quum omnes hi
12 eſſent, non ſciſſum eſt rete. Dicit iis Jeſus, Venite, prandete.
Nemo autem audebat ex diſcipulis interrogare eum, Tu quis es?
13 quia ſciebant quod Dominus eſſet. Venit igitur Jeſus, et accipit
14 panem, et dat iis; et piſcem ſimiliter. Hac jam tertia ⸆vice↙ erat
⸆qua↙ manifeſtatus (eſt) Jeſus diſcipulis ſuis, poſtquam ſurrexiſſet a

ܕܩܡ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ. ܟܕ ܗܟܝܠ ܐܫܬܪܝܘ܆ ܐܡܪ ܗܘ ܝܫܘܥ 15
ܠܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ. ܫܡܥܘܢ ⁻ܒܪ✓ ܝܘܢܐ܆ ܪܚܡ ܐܢܬ
ܠܝ ܝܬܝܪ ܡܢ ܗܠܝܢ܆ ܐܡܪ ܠܗ. ܐܝܢ ܡܪܝ. ܐܢܬ ܝܕܥ
ܐܢܬ ܕܪܚܡ ܐܢܐ ܠܟ܆ ܐܡܪ ܠܗ. ܪܥܝ ܐܡܪ̈ܝ ܕܝܠܝ܀
ܐܡܪ ܠܗ ܬܘܒ ܕܬܪܬܝܢ ܙܒ̈ܢܝܢ. ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܝܘܢܐ ܪܚܡ 16
ܐܢܬ ܠܝ܀ ܐܡܪ ܠܗ܆ ܐܝܢ ܡܪܝܐ. ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ
ܕܪܚܡ ܐܢܐ ܠܟ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢ ܪܚܡ ܐܢܬ ܠܝ
ܘܪܚܡ ܐܢܬ ܠܝ܆ ܪܥܝ ܥܪ̈ܒܐ ܕܝܠܝ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܕܬܠܬ 17
⁻ܙܒ̈ܢܝܢ✓. ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܝܘܢܐ܆ ܪܚܡ ܐܢܬ ܠܝ܆ ܐܬܟܪܝܗ
ܗܘ ܟܐܦܐ. ܡܛܠ ܕܐܡܪ ܠܗ ܕܬܠܬ ⁻ܙܒ̈ܢܝܢ✓ ܕܪܚܡ
ܐܢܬ ܠܝ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܪܝܐ܆ ܟܠܡܕܡ ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ.
ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ ܕܪܚܡ ܐܢܐ ܠܟ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܪܥܝ
ܢܩܘ̈ܬܐ ܕܝܠܝ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ܆ ܕܟܕ ܐܢܬ 18
ܗܘܝܬ ܛܠܝܐ܆ ܐܢܬ ܠܟ ܐܣܪ ܗܘܝܬ ܚܨ̈ܝܟ܆ ܘܡܗܠܟ
ܗܘܝܬ ܠܐܝܟܐ ܕܨܒܐ ܗܘܝܬ. ܡܐ ܕܝܢ ܕܣܐܒܬ܆ ܬܦܫܘܛ

mortuis. Quum ergo prandiſſent, dicit Jeſus Simoni Petro, 15
Simon ⁻fili✓ Jonæ, diligis me plus quam hi? Dicit ei, Etiam
Domine: tu ſcis quod amem te. Dicit ei, Paſce agnos meos.
Dicit ei rurſum ſecunda vice, Simon fili Jonæ, diligis me? Dicit 16
ei, Etiam Domine; tu ſcis quod amem te. Dicit Jeſus, Si diligas me, et ames, paſce oves meas. Dicit ei tertia ⁻vice✓, Si- 17
mon fili Jonæ, amas me? Contriſtatus eſt Petrus quia dixiſſet
ei tertia ⁻vice✓ amas me? et dixit ei, Domine, omnia tu ſcis:
tu noſti quod amem te. Dicit ei Jeſus, Paſce oves meas. Amen 18
amen dico tibi, Quum eſſes junior, tu tibi cingebas lumbos
tuos, et ambulabas quo volebas: quum autem ſenueris, extendes

ܐܝܕܝܟ ' ܘܐܚܪܢܐ ܢܐܣܘܪ ܠܟ ܚܨܝܟ܂ ܘܢܘܒܠܟ ܠܐܝܟܐ ܕܠܐ ܨܒܐ
ܐܢܬ܂ ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪ܆ ܟܕ ܡܫܘܕܥ ܕܒܐܝܢܐ ܡܘܬܐ ܡܫܒܚ 19
ܠܐܠܗܐ܀ ܘܟܕ ܗܕܐ ܐܡܪ܆ ܐܡܪ ܠܗ ܩܦܢܝ܂ ܟܕ ܐܬܦܢܝ 20
ܕܝܢ ܦܛܪܘܣ܆ ܚܙܐ ܠܬܠܡܝܕܐ ܗܘ ܕܪܚܡ ܗܘܐ ܝܫܘܥ
ܕܢܩܦ ⁻ܠܗ↙܂ ܗܘ ܕܐܦ ܣܡܟ ܗܘܐ ܒܚܫܡܝܬܐ ܥܠ
ܚܕܝܗ ܕܝܠܗ ܘܐܡܪ܆ ܡܪܝܐ ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܡܫܠܡ
ܠܟ܂ ܠܗܢܐ ≡ܗܟܝܠ↙܂ ܟܕ ܚܙܐ ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܠܝܫܘܥ܂ 21
ܡܪܝܐ܆ ܗܢܐ ܕܝܢ ܡܢܐ܂ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܂ ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܐ 22
ܕܢܩܘܐ ܗܢܐ ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ ܐܢܐ܂ ܡܢܐ ܠܟ܂ ܐܢܬ ܩܘܦ ܠܝ܂ ܢܦܩܬ 23
ܗܟܝܠ ܡܠܬܐ ܗܕܐ ܒܝܬ ܐܚܐ܆ ܕܗܘ ܬܠܡܝܕܐ ܠܐ ܡܐܬ܂ ܘܠܐ ܐܡܪ
ܠܗ ܝܫܘܥ ܕܠܐ ܡܐܬ܂ ܐܠܐ ܕܐܢ ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܢܩܘܐ ܗܢܐ ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ

manus tuas, † et alius accinget tibi lumbos tuos, et ducet te quo
19 non vis. Hoc autem dixit, ſignificans qua morte glorificaturus
20 eſſet Deum. Et quum hoc dixiſſet, dicit ei, Sequere me. Quum
converſus eſſet autem Petrus, videt diſcipulum quem diligebat
Jeſus, ſequentem ⁻ ſe↙; qui et recubuerat in cœna ſuper pectus
ejus, et dixerat, Domine, quis eſt ille qui traditurus eſt te?
21 Hunc ≡igitur↙ quum vidiſſet Petrus, dicit Jeſu, Domine, hic autem
22 quid? Dicit ei Jeſus, Si volo ut maneat hic donec veniam, quid
23 ad te? tu ſequere me. Exivit igitur ſermo hic inter fratres,
quod ille diſcipulus non moriturus ſit; et non dixit ei Jeſus, Non
morietur, ſed, Si volo ut maneat hic donec veniam, quid

---

1 ܘܐܚܪܢܐ ܢܐܣܘܪ ܠܟ ܚܨܝܟ܂ ܘܢܘܒܠܟ] In margine MSti ܘܐܚܪܢܐ ܠܟ ܢܐܣܪܘܢ ܚܨܝܟ ܘܢܘܒܠܘܢܟ

† et alius accinget tibi lumbos tuos, et ducet te] Marg. Et alii tibi accingent lumbos tuos, et ducent te.

ܐܢܐ܀ ܡܢܐ ܠܘܬܟ܂ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܬܠܡܝܕܐ ܗܘ ܕܣܗܕ 24
ܡܛܠ ܗܠܝܢ܆ ※ܗܘ↙ ܕܐܦ ܟܬܒ ܗܠܝܢ܂ ܘܝܕܥܝܢ
ܕܫܪܝܪܐ ܐܝܬܘܗ̇ ܗ̇ܝ ܣܗܕܘܬܐ ܕܝܠܗ܂ ܐܝܬ ܕܝܢ ܐܦ 25
[illegible] ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܣܓ̈ܝܐܬܐ *ܗܠܝܢ ܕܥܒܕ ܝܫܘܥ܆ ܗ̇ܢܝܢ ܐܢܝܢ ܕܐܠܘ
ܡܬܟܬ̈ܒܢ ܗܘ̈ܝ ܚܕܐ ܚܕܐ܆ ܐܦܠܐ ܗ̣ܘ ܥܠܡܐ ܐܝܟ ܕܣܒܪ
ܐܢܐ܆ *ܫܦܩ ܗܘܐ ܠܟ̈ܬܒܐ ܕܡܬܟܬܒܝܢ ܗܘܘ܂ [1]ܐܡܝܢ܀

* χωρησαι τα γραφομενα βιβλια αμην

ܫܠܡ ܟܬܒܬܗ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܝܘܚܢܢ܂
ܕܡܠܠ ܝܘܢܐܝܬ܀

ad te? Hic eſt diſcipulus ille qui teſtatur de his, ※qui↙ et 24
ſcripſit hæc: et ſcimus quod verum ſit teſtimonium ejus. Sunt au- 25
tem et alia multa quæ fecit Jeſus, quæ ſi ſcribantur ſigillatim, nec
ipſe mundus, ut opinor, caperet libros qui ſcriberentur. † Amen.

[1] ܐܡܝܢ] In margine MSti ܒܝܘܢܝܐ ܐܝܬ ܐܡܝܢ

† Amen] *Vide Notas.*

Finita eſt deſcriptio Evangelii Sancti Johannis, quod loquutus eſt Græce.

HISTORIA ADULTERÆ

Ex Codice Barſalibæi deſumpta.

[1] 53 ܐܙܠ ܗܟܝܠ ܟܠ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܠܒܝܬܗ. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܙܠ CAP. VII.
2 ܠܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ܀ ܒܨܦܪܐ ܕܝܢ ܬܘܒ ܐܬܐ ܠܗܝܟܠܐ. ܘܟܠܗ CAP. VIII.
ܥܡܐ ܐܬܐ ܗܘܐ ܠܘܬܗ. ܘܟܕ ܝܬܒ ܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ.
3 ܐܝܬܝܘ ܕܝܢ ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܠܐܢܬܬܐ ܕܐܬܐܚܕܬ ܒܓܘܪܐ. ܘܟܕ
4 ܐܩܝܡܘܗ ܒܡܨܥܬܐ ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܠܦܢܐ. ܗܕܐ ܐܢܬܬܐ
5 ܐܬܐܚܕܬ ܓܠܝܐܝܬ ܒܗ ܒܥܒܕܐ ܕܓܘܪܐ. ܘܢܡܘܣܐ ܕܝܢ
ܕܡܘܫܐ ܦܩܕ. ܕܠܐܝܠܝܢ ܕܗܟܢܐ ܢܪܓܘܡ. ܐܢܬ
6 ܗܟܝܠ ܡܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ. ܗܕܐ ܐܡܪܘ ܟܕ ܡܢܣܝܢ
ܠܗ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܗܘܐ ܠܗܘܢ ܥܠܬܐ ܕܢܩܛܪܓܘܢܝܗܝ܀ ܝܫܘܥ
ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܟܦܝ ܠܬܚܬ. ܟܬܒ ܗܘܐ ܥܠ ܐܪܥܐ.

53 † PROFECTUS eſt igitur unuſquiſque ex iis in domum CAP. VII.
1 2 ſuam. Jeſus autem abiit in montem Olivarum. Mane autem CAP. VIII.
iterum venit in templum, et totus populus veniebat ad eum: et
3 quum ſediſſet, docebat eos. Adduxerunt autem Scribæ et Pha-
riſæi mulierem quæ deprehenſa fuerat in adulterio: et quum ſta-
4 tuiſſent eam in medio, Dicunt ei, Magiſter, hæc Mulier depre-
5 henſa eſt aperte in ipſo facto adulterii. Et lex autem noſtra
6 Moſis præcipit, ut tales lapidemus: tu igitur quid dicis? Hoc
dixerunt, tentantes eum, ut haberent cauſam ut accuſarent eum.
Jeſus autem quum deorſum incurvaſſet ſe, ſcribebat ſuper terram.

[1] In margine MSti ܗܕܐ ܗܟܝܠ ܫܘܥܝܬܐ ܠܘ ܒܟܠ
ܨܚܚܐ ܡܫܬܟܚܐ

† Marg. Hæc Narratio non in omni exemplari reperitur. *Vide Notas.*

7 ܟܕ ܕܝܢ ܩܘܝܘ ܟܕ ܡܫܐܠܝܢ ܠܗ ܐܬܦܫܛ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܆
ܐܝܢܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܢܟܘܢ ܕܠܐ ܚܛܗܐ܆ ܩܕܡܝܐ ܢܫܕܐ ܥܠܝܗ̇
9 8 ܟܐܦܐ. ܘܬܘܒ ܟܕ ܐܬܟܦܝ ܟܬܒ ܗܘܐ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܟܕ ܫܡܥܘ ܢܦܩܝܢ ܗܘܘ ܚܕ ܚܕ. ܟܕ ܫܪܝܘ ܡܢ ܩܫܝܫܐ.
10 ܘܐܫܬܒܩܬ ܐܢܬܬܐ ܠܚܘܕܝܗ̇܆ ܟܕ ܐܝܬܝܗ̇ ܒܡܨܥܬܐ. ܟܕ
ܕܝܢ ܐܬܦܫܛ ܝܫܘܥ܆ ܐܡܪ ܠܗ̇ ܠܐܢܬܬܐ܆ ܐܝܟܐ ܐܝܬܝܗܘܢ܆
11 ܠܐ ܐܢܫ ܚܝܒܟܝ܆ ܗܝ ܕܝܢ ܐܡܪܐ ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܪܝܐ. ܐܡܪ ܕܝܢ
¹ܡܪܝܐ. ܐܦ ܠܐ ܐܢܐ ܠܟܝ ܡܚܝܒ ܐܢܐ. ܙܠܝ. ܘܡܢ ܗܫܐ ܠܐ
12 ܬܘܒ ܬܚܛܝܢ܀ ܟܕ ܗܟܝܠ ܐܬܟܢܫܘ

Quum autem permanſiſſent interrogantes eum, erexit ſe, et dixit 7
iis, Qui ex vobis eſt ſine peccato, primus jaciat in eam lapidem.
Et rurſus quum incurvaſſet ſe, ſcribebat ſuper terram. Ipſi au- 8 9
tem quum audiviſſent, exibant ſingulatim, quum incepiſſent a
Senioribus: et relicta eſt mulier ſola, exiſtens in medio. Quum 10
autem erexiſſet ſe Jeſus, dixit mulieri, Ubi ſunt? Nemo, con-
demnavit te? Ipſa autem dixit Nemo, Domine. Dixit autem 11
† Dominus, Neque ego te condemo: abi, et ab hoc *tempore* ne
amplius pecca. Quum igitur congregati eſſent, &c. 12

---

1 ܡܪܝܐ] In margine MSti ܝܫܘܥ

† Dominus] Lectio marg. Jeſus.

AD CALCEM EVANGELIORUM
HAS ANNOTATIONES EXHIBET CODEX HERACLEENSIS.

I ܐܝܬܘܗܝ ܕܝܢ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܕܐܪܒܥܐ ܐܘܢܓܠܝ̈ܣܛܐ ܩܕܝ̈ܫܐ
ܕܐܬܦܫܩ ܡܢ ܠܫܢܐ ܝܘܢܝܐ ܠܣܘܪܝܝܐ· ארמיא ܒܚܦܝܛܘܬܐ
ܤܓܝܐܬܐ ܘܒܥܡܠܐ ܛܒ ܪܒܐ· ܩܕܡܝܬ ܡܢ ܒܡܕܝܢܬܐ
ܡܒܘܓ. ܒܫܢܬܐ ܕܬܡܢܐ ܡܐܐ ܘܬܫܥܤܪ ܕܐܠܟܤܢܕܪܘܤ
ܡܩܕܘܢܝܐ· ܒܝܘ̈ܡܝ ܚܤܝܐ ܡܪܝ ܦܝܠܘܟܤܝܢܘܤ ܡܘܕܝܢܐ
ܐܦܝܤܩܘܦܐ ܕܗܝ ܕܡܕܝܢܬܐ.

II ܐܬܦܚܡ ܕܝܢ ܒܬܪܟܢ ܒܚܦܝܛܘܬܐ ܤܓܝܐܬܐ ܕܝܠܝ ܬܐܘܡܐ
ܡܤܟܢܐ. ܥܠ ܬܪܝܢ ܨܚ̈ܚܐ ܕܝܘ̈ܢܝܐ ܛܒ ܒܚܝܪܝܢ
ܘܡܚܬܬܝܢ· ܒܐܢܛܘܢܝ ܕܐܠܟܤܢܕܪܝܐ ܡܕܝܢܬܐ ܪܒܬܐ·
ܒܕܝܪܐ ܩܕܝܫܐ ܕܐܢܛܘ̈ܢܝܢܐ.

III ܬܘܒ ܐܬܟܬܒ ܕܝܢ ܘܐܬܦܚܡ ܒܗ ܒܕܘܟܬܐ ܕܐܬܐܡܪܬ·
ܒܫܢܬܐ ܛܟܙ ܕܝܠܗ ܕܐܠܟܤܢܕܪܘܤ ܐܢܕܝܩܛܝܘܢܐ

I EST autem liber hic quatuor Evangeliſtarum Sanctorum, qui verſus eſt e lingua Græca in Syriacam ARAMÆAM cum diligentia multa et labore magno; primum quidem in urbe Mabug, *(Hierapoli)* anno 819 Alexandri Macedonis, (*Chriſti* 508) diebus religioſi Mar Philoxeni Confeſſoris, Epiſcopi illius urbis.

II †Collatus eſt autem poſtea, cum diligentia magna a me Thoma paupere, cum duobus exemplaribus Græcis valde probatis accuratiſque, in Antonia Alexandriæ urbis magnæ, in monaſterio ſancto Antonianorum.

III Deinde deſcriptus eſt et collatus loco prædicto, anno 927 ipſius

---

† *Vide Notas.*

ܕܐܪܒܥ. ܟܡܐ ܕܝܢ ܥܡܠܐ ܘܚܦܝܛܘܬܐ ܗܘܐ ܠܝ ܒܗ ܒܗܘ
ܘܒܚܒܪ̈ܘܗܝ: ܡܪܝܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܝܕܥ: ܗܘ ܕܥܬܝܕ ܠܡܦܪܥ
ܠܟܠܚܕ ܐܝܟ ܥܒ̈ܕܘܗܝ ܒܕܝܢܗ ܟܐܢܐ ܘܬܪܝܨܐ: ܕܒܗ
ܢܫܬܘܐ ܠܪ̈ܚܡܐ ܕܡܢܗ. ܐܡܝܢ.

Alexandri (*Chriſti* 616) Indictione quarta. Quanta autem opera et cura fuerit mihi in illo *Evangeliſtarum libro,* et ſociis ejus, *Actibus nimirum Apoſtolicis, et Epiſtolis,* Dominus ſolus novit, qui retributurus eſt unicuique ſecundum opera ſua in judicio ſuo juſto et recto: in quo digni efficiamur miſericordiæ ab eo. Amen.

COLLATIONES RIDLEYANÆ

CODICUM, BARSALIBÆI ET BODLEIANI, IN QUATUOR EVANGELIA.

Notæ Editoris literis WH. deſignantur.

MATT. CAP. I.

2 IN propriorum nominum repetitione codex noſter deſcribit ea prima quidem vice Græco more, ſecunda vero Syro. Barſalibæi cod. utraque vice ea Syro more deſcribit.

3 ܝܠܕ] Barſalibæi codex habet ܐܝܠܕ, eodem modo et in exitu commatis: et per omnes generationes, ubi in noſtro ܝܠܕ reperitur, ibi legitur ܐܝܠܕ

5 ܥܘܒܝܕ Obed] In margine MS^{ti} ܥܘܒܝܪ *Ober*. Lectio eſt prorſus nova; profecta eſt vero, ut opinor, a ſimilitudine literarum *Riſh* et *Dolath*, quæ non aliter a ſe invicem diſtinguuntur, quam puncto ſupra vel infra poſito. WH.

11 ܐܝܘܣܝܐܣ ܕܝܢ ܝܠܕ ✱ ܠܝܘܩܝܡ . ܝܘܩܝܡ ܕܝܢ ܝܠܕ ↙ ܠܝܟܘܢܝܐ ܘܠܐܚܘ̈ܗܝ *Joſias autem genuit* ✱ *Joakim. Joakim autem genuit* ↙ *Jechoniam et fratres ejus.* Noſter Cod. ſic legit: ܐܝܘܣܝܐܣ ܕܝܢ ܝܠܕ ܠܐܝܟܘܢܝܐܣ ܘܠܐܚܘ̈ܗܝ ✱ ܠܝܘܩܝܡ. ܝܘܩܝܡ ܕܝܢ ܝܠܕ ↙ ܠܝܟܘܢܝܐ ܘܠܐܚܘ̈ܗܝ *Joſias autem genuit Jechoniam et fratres ejus* ✱ *Joakim. Joakim autem genuit* ↙ *Jechoniam et fratres ejus.* Barſalibæus legit ſine aſteriſco, in hunc modum: ܝܘܫܝܐ ܕܝܢ ܐܝܠܕ ܠܝܘܩܝܡ ܝܘܩܝܡ ܕܝܢ ܐܝܠܕ ܠܝܟܘܢܝܐ ܘܠܐܚܘ̈ܗܝ *Joſias autem genuit Joakim. Joakim autem genuit Jechoniam et fratres ejus.* Hac auctoritate fretus auſus ſum Textum corrigere: quoniam illa verborum iteratio videtur plane inutilis. Qua de cauſa voces in noſtro codice iterentur, videas in Præfatione. WH.

21 ܬܐܠܕܝܢ] Barſ. ܬܐܠܕ

22 ܗܘܐ] Barſ. ܕܗܘܐ, ut Simplex.

Ibid. ܒܝܕ ܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ per Eſaiam prophetam] Sic etiam ſe habent codices Barſ. et Bodl. Deeſt vero ܐܫܥܝܐ *Eſaias* in omnibus codicibus Græcis et verſionibus antiquis, codice Cantabrigienſi et verſione Armenia duntaxat exceptis. WH.

23 ܬܒܛܢܝܢ] Barſ. ܬܒܛܢ

Ibid. ܘܬܐܠܕܝܢ] Barſ. ܘܬܐܠܕ. Et eodem modo ſcribuntur in Barſ. omnia Futura fœminina in numero ſingulari, quæ jod finalis eſt otioſa.

CAP. II.

3 ܟܕ ܕܝܢ quum autem] Deeſt ܕܝܢ *autem* in Barſ.

9 ܩܕܡ ܗܘܐ ܡܕܒܪ ܠܗܘܢ Præibat ducens eos] Cum in lingua Syriaca non dentur verba compoſita, Syri Græca compoſita ſæpe exprimunt per vocem duplicem: ut hic in Græcis eſt προηγεν, quod reddit Polycarpus ܩܕܡ ܡܕܒܪ, quarum prima *antevertit*, *prævenit*; altera *duxit*, *deduxit*, ſignificat: et verti quidem poſſunt ſatis congruenter *præibat*. Hinc patet in hac conſtructione primam vocem ſeſe habere tanquam præpoſitionem. Eadem nonnunquam obtinet conſtructio in verſione Simplici, at multo ſæpius in noſtra; quod Latinæ interpretationis Lector notabit, ne Polycarpum a Græco fonte longius quam neceſſe erat, receſſiſſe exiſtimaret; aut aliter legiſſe ſuſpicaretur, quam nos hodie in Græcis impreſſis legimus. WH.

11 ܘܟܕ ܥܠܘ et quum ingreſſi eſſent] Marg. ܐܬܘ (ܘܟܕ) (et quum) *Veniſſent*. Cum textu concinunt Barſ. et Bodl. at lectionem marginalem non agnoſcunt. Millius et Wetſtenius nullam hic exhibent variantem lectionem. Polycarpus in omnibus aliis Evangeliorum locis reddit Gr. ερχομαι ܐܬܐ, et εισερχομαι ܥܠ: lectio itaque textualis ܟܕ ܥܠܘ debet eſſe εισελθοντες, etſi nullus codex Græcus, hactenus collatus, hoc modo legat. WH.

17 ܒܝܕ ܐܪܡܝܐ per Jeremiam] In margine exaratur hæc nota: Ὑπο Ιερεμιου. ܝܘܢܝܐ ܡܢ ܐܪܡܝܐ ܐܡܪ: ܘܥܠܘ ܒܝܕ i. e. *Græcum* a *Je-*

remia dicit, non per. Criticus, ut videtur, pro certo habuit lectionem MS^ti Græci Polycarpiani fuiſſe *ὑπο*, idque eum male reddidiſſe ܒܝܕ *per*, loco ܡܢ *a*. Sed cum multa exemplaria Græca, a WETSTENIO collata, legant *δια*, quod Polycarpus plerumque reddit ܒܝܕ, vero ſimillimum eſt hanc ipſam fuiſſe lectionem MS^ti Græci Polycarpiani. WH.

20 ܓܝܪ enim] Repoſui ex Barſ. WH.

22 ܡܡܠܟ regnaret] Vox eſt formæ *τȣ* Peil, particip. Aphel, et in ſignificatione multum diſcrepat a ܡܡܠܟ, formæ *τȣ* Benoni, ut in lexicis MS^tis Bodl. Bar Bahlul inter has formas ſequentem diſtinctionem ponit: ܡܡܠܟ ܥܠ ܐܢܫ ܕܐܬܡܠܟ ܐܘܟܝܬ ܐܢܫ ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܗ ܫܘܠܛܢܐ ܡܢ ܐܚܪܢܐ. ܡܡܠܟ ܗܘ ܕܡܢ ܢܦܫܗ ܡܫܬܠܛ ܘܠܐ ܡܢ ܐܚܪܢܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܥܠ ܐܠܗܐ ܐܡܪܝܢ ܕܡܡܠܟ ܘܠܐ ܐܡܪܝܢ ܕܡܡܠܟ. ܡܛܠ ܕܡܢ ܢܦܫܗ ܐܝܬ ܠܗ ܡܠܟܘܬܐ ܘܫܘܠܛܢܐ ܘܠܐ ܡܢ ܐܚܪܢܐ ܩܒܠ. i.e. ܡܡܠܟ *adhibetur de homine, cui data eſt poteſtas ab alio:* ܡܡܠܟ *vero ſignificat eum, qui a ſeipſo poteſtatem habet, non ab alio: Quemadmodum de Deo dicimus* ܡܡܠܟ, *non* ܡܡܠܟ: *quia a ſeipſo habet regnum et poteſtatem, et non ab alio accepit.* Nihil habent CASTELLUS et SCHAAFIUS de hac formarum differentia. WH.

23 ܢܐܙܐܪܛ] Vox eſt Græca *ναζαρετ* Syriacis ſcripta: in margine autem exaratur, Syrorum more, ܢܨܪܬ WH.

C A P. III.

4 ܣ̈ܥܪܐ ܕܓܡܠܐ] Barſ. invertit numeros: ܣܥܪܐ ܕܓܡ̈ܠܐ.

Ibid. ܗܘ ܕܝܢ ܝܘܚܢܢ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܠܒܘܫܐ] In Græcis legitur, *αὐτος δὲ ὁ Ιωαννης ειχε το ενδυμα αὐτου*, &c. Auctor verſionis nimium *κατα ποδα* in hoc loco Græcum exprimit: nam cum Gr. *ειχε* reddat per ܐܝܬ ܠܗ, *erat ei*, Linguæ idioma non patitur verbum ܠܒܘܫܐ (*ενδυμα*) in caſu accuſativo. Nec multum me movet, quod codex Barſalibæi concinat noſtro, ſed pronunciare auſim, pro

ܠܠܒܘܫܐ in caſu accuſativo, legi debere ܠܒܘܫܐ in nominativo; et hanc conjecturam confirmat verſio Simplex. Polycarpus autem aliis in locis, ubi reddit *ειχε* per ܐܝܬ ܠܗ *erat ei*, Græcum accuſativum exprimit Syriace per nominativum, ut infra Cap. xiii. 5. ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܥܘܡܩܐ ܕܐܪܥܐ *quia non erat profunditas terrræ.* Gr. *δια το μη εχειν βαθος γης.* Sic com. 6. ejuſdem cap. et ubique fere occurrit hæc conſtructio. WH.

CAP. IV.

1 ܡܪܡܝܢܐ Diabolus] Græcum eſt *διαβολος*, quod preſſe reddidit Polycarpus ܡܪܡܝܢܐ, ex radice ܪܡܐ *jecit, conjecit, &c.* Sed idem in commate 11. ſequenti vocem *διαβολος* reddit ܐܟܠܩܪܨܐ. Et ſic Luc. iv. 2. at in com. 3. verbum ܡܪܡܝܢܐ adhibetur. WH.

6 ܠܬܚܬ deorſum] Barſ. inſerit, ut in margine, ܡܢ ܗܪܟܐ *hinc.*

Ibid. ↘ܕܢܛܪܘܢܟ※ ut cuſtodiant te ↙] Legit Barſ. ſine aſteriſco.

Ibid. ܢܫܩܠܘܢܟ] Barſ. ܢܫܩܠܘܢ

Ibid. ܪܓܠܟ] Barſ. ܒܪܓܠܟ

8 ܕܐܪܥܐ terræ] Barſ. ܕܥܠܡܐ *mundi.*

10 ↘ܠܒܣܬܪܝ※ poſt me ↙] Barſ. legit ſine aſteriſco.

20 ܢܩܦܘܗܝ ſequuti ſunt eum] Librarius non ſuppoſuit punctum, quod analogia grammatica legendum docet: et ita verbum ſe habet in com. 22. Eadem Librarii incuria ſæpe occurrit: e. g. in com. 21. punctum ſuppoſuit verbo ܩܠܐ, omiſit vero illud in com. 22. WH.

23 ܘܡܟܐܒܐ] Barſ. ܘܡܟܐܒܝܢ

24 ܘܐܙܠ et ivit] Marg. ܘܢܦܩ *et exivit.* Eadem varia lectio in utroque codice.

Ibid. ܠܡܬܕܝܘܢܝܢ dæmoniacos] Hoc verbum formatur more participii paſſivi, ut Græco *δαιμονιζομενος* melius reſpondeat: ſed idem ſignificat quod ܕܝ̈ܘܢܐ, ut multis in locis patebit, ubi Auctor verſionis Græcum *δαιμονιζομενος* exprimit per ܕܝܘܢܐ; e. g. cap. viii. 16. 28. 33. Ejuſdem formæ eſt etiam verbum ܠܡܣܬܗܪܝܢ *lunaticos*, ex paſſivo ܣܗܪ, *morbo lunatico vexatus fuit.* WH.

CAP. V.

13 ܬܬܡܠܚܘܗܝ] Barſ. ܬܬܡܠܚܗ

Ibid. ܡܬܡܨܝܢܐ valet] Barſ. ܡܨܝܢܐ, at legit in margine ut Heracl. ܦܫܝܚܐ. RIDL. Indicat Criticus, ni fallor, per lectionem marginalem, meliorem vocis ισχυει interpretationem: nam ܡܨܐ, ex quo formatur verbum textuale, ſignificat, *potuit*, *valuit*, &c. ܦܫܚ vero, *aptus*, *commodus*, *utilis fuit*; quod videtur contextui accommodatius. WH.

Ibid. ܬܬܬܪܡܐ] Barſ. ܬܬܪܡܐ

Ibid. ܘܬܬܬܕܝܫ] Barſ. ܬܬܕܝܫ

14 ܐܢܬܘܢ ܐܝܬܝܟܘܢ] Barſ. habet ܐܢܬܘܢ ܐܢܘܢ

15 ܘܣܝܡܝܢ ܬܚܝܬ et ponunt ſubter] Inter has voces Barſ. recte inſerit ܠܗ *eam*.

16 ܥܒܕ̈ܝܟܘܢ Opera veſtra] Repoſui ex Barſalibæi codice. WH.

18 ܬܥܒܪܢ] Barſ. ܬܥܒܪ

19 ܦܘܩܕ̈ܢܐ] Barſ. legit ſine punctis pluralibus: non aliter autem in com. 20.

20 ܬܬܝܬܪܢ] Barſ. ܬܬܝܬܪ

21 ܐܝܬܘܗܝ] Barſ. ܢܗܘܐ

22 ܪܐܩܩܐ] In margine Græce ſcribitur ρακκα: monet vero Criticus legendum cum unico ܩ, et ita ſcribit Barſ. ܪܩܐ

23 θυσιαστηριον] Mendoſe in marg. refertur ad ܩܘܪܒܢܐ (δωρον) in commate ſequenti.

24 ܩܘܪܒܐܢܟ] Barſ. ܩܘܪܒܢܟ

25 ܬܬܬܪܡܐ] Barſ. ܬܬܪܡܐ

27 ↘ ܠܩܕܡ̈ܝܐ ⋇ veteribus ↙] Barſ. legit ſine aſteriſco.

29 Barſ. in margine ܘܠܐ ܟܠܗ ܦܓܪܐ ܢܦܠ recentiori manu: quippe in textu illius codicis deſiderantur hæc verba.

31 ܢܫܪܪܐ] Mendoſe ſcribitur cum duplici (ܪ) in priori loco, ſed recte in ſecundo.

CAP. VI.

1 ܡܪܚܡܢܘܬܐ eleemoſynam] Verbum originem ducit ex radice ܪܚܡ *miſertus eſt*.. Hac voce uſus eſt Polycarpus, ne longius a Græco ελεημοσυνη recederet. Alicubi reddit idem Græcum per ܙܕܩܬܐ *juſtitiam*, Syrorum more, quod et his verbis monet Criticus in margine: ܡܪܚܡܢܘܬܐ ܗܝ ܕܐܡܪܝܢ ܒܣܘܪܝܐ ܙܕܩܬܐ id eſt, ܡܪܚܡܢܘܬܐ eſt id quod dicunt Syriace ܙܕܩܬܐ

2 ↘ ܒܫܝܦܘܪܐ ÷ buccina ↙] Barſ. legit ſine obelo.

3 ܬܕܥܝܢ] Barſ. ܬܕܥ

5 ܕܨܠܘ̈ܬܐ] Barſ. neſcit lectionem marginalem in hoc, et in proximo commate.

6 ܠܒܐܘܗܝ] Barſ. ܠܒܘܗܝ

8 ܕܬܫܐܠܘܢܝܗܝ] Barſ. ܕܬܫܐܠܘܢܢܝܗܝ

9 ܫܡ̈ܝܐ] In Barſ. deſunt puncta pluralia.

12 ܫܒܩܢܢ] Barſ. ܫܒܩܢ

21 ܠܒܟܘܢ] Barſ. ܠܒܐ ܕܝܠܟܘܢ

23 ܟܠܗ ܦܓܪܟ] Barſ. ܟܠܗ ܦܓܪܐ ܕܝܠܟ, et in clauſula ſequenti eodem modo.

Ibid. ܚܫܘܟܐ] Barſ. rectius ܚܫܘܟܐ

25 Pro ܠܠܒܫܟܘܢ mendoſe legitur ܠܦܓܪܟܘܢ: correxi ex Barſ. WH.

26 ܦܪܚ̈ܬܐ] Barſ. ſine punctis pluralibus.

28 ܒܫܘ̈ܫܢܐ] Reſtitui puncta pluralia ex Barſ. WH.

29 ܕܝܢ autem] Repoſui ex Barſalibæi codice. WH.

CAP. VII.

1 ܬܬܬܕܝܢܘܢ] Barſ. ܬܬܕܝܢܘܢ bis.

6 ܢܕܝܫܘܢ] Barſ. ܢܕܘܫܘܢ

Ibid. ܠܟܠ̈ܒܐ canibus] Syriaca nota ad hoc verbum, ex Chryſoſtomi Ομιλια Κγ. petita, ita ſe habet in Græcis. Κυνας μεν ενταυθα, τȣς εν ασεβεια ζωντας ανιατω και μεταβολης της επι το κρειττον ουκ εχοντας ελπιδα, ενιξατο· χοιρȣς δε εν ακολαστω βιω διατελȣντας δια παντος, ώσ[illegible] αναξιȣς ἐφησεν εἰναι της τοιαυτης ακροασεως. Hæc in Syriacis tam exili ductu exarantur, ut pene evaneſcant. RIDL. Syriaca ita lego: ܕܢܘܣܚ ܕܡܘܣܝܩܝܣܝܢ. ܡܟܬ̈ܒܐ ܡܢ ܗܘܢܐ܆ ܠܐܢܫ ܕܡܬܘܣܡܐ ܕܐܡܘܬܐ ܠܟܠ ܠܗܘܢ܆ ܘܡܫܟܚܐ ܕܡܫܘܚܠܦܐ ܕܟܠܗ ܠܗ ܠܒܟܠܐ ܠܗܘܢ [forſ. ܠܟܠ ܠܗܘܢ] ܦܪ̈ܐ. ܚܐܪ̈ܝܢ ܕܝ܆ ܠܐܢܫ ܕܡܬܘܡܐ ܡܪܝܚܐ ܘܡ̈ܬܠܐ ܐܡܚܝܢܐ ܡܟܕܪܘܚܝܢ ܕܠܗܘܢ ܡܢ ܡܟܗܘܢ ܒܫ̈ܡܥܐ ܩ̈ܕܡܝ ܐܢܘܢ ܘܢܩܘܡ ܕܠܐ ܢܥܒܕ ܠܒܪܢܫ ܗܘܐ ܢܥܒܕܐ. WH.

12 ܗܟܢܐ ſic] Barſ. ut in textu Heracleenſi, ſine varia lectione.

16 ܥܢ̈ܒܐ] Impoſui puncta pluralia ex Barſ. WH.

24 ܡܕܡܐ aſſimilabo] Sic legit Barſ. nec notat variam lectionem.

27 ܘܐܬܛܠܚܘ et impegerunt] In margine eſt Gr. προσεκοψαν, cujus vocis emphaſin Criticus exprimit, ܐܬܛܠܚܘ ܒܡܛܘܠܚܬܐ *impegerunt impetu.* Addita eſt etiam in margine vox ܐܬܓܪܝܘ *irruerunt*, quæ eſt varia lectio, et reſpondet Græco προσεπεσαν, quod in commate proxime præcedente marginem tenet, e regione verbi textualis ܐܬܓܪܝܘ. WH.

C A P. VIII.

4 ܠܟܗܢܐ Sacerdoti] Barſ. appingit puncta pluralia. RIDL. In noſtro MSto monet Criticus vocem in ſingulari legendam. Et hic ſemel monuiſſe ſatis ſit, ubicunque in margine ad vocem aliquam adnotatur ܝܚܝ, ܝܚܝܐ vel ܝܚܝܕܐܝܬ, vocem illam juxta mentem Critici in ſingulari numero legendam eſſe: ſic cap. xiii. 35, 36. 52. xxv. 34. Quod ſi in voce aliqua litera geminetur, ibi ſi adſit ܝܚܝ, ܝܚܝܐ vel ܝܚܝܕܐܝܬ, intelligendum eſt ex literis geminatis alteram ſupervacaneam eſſe. Sic cap. x. in nominibus propriis. WH.

5 In Barſ. poſt ܗܘ *ipſe* refertur ad marginem, ubi ܝܫܘܥ *Jeſus* exaratur.

7 ˃ ܘ ÷ et ↙] Barſ. ſine obelo.

8 ܐܣܛܓܐ ܕܒܝܬܝ] Barſ. ܪܝܫ ܡܛܠܐ, et eodem modo in commate 13.

16 ܐܢ̈ܝ ܦܢܘܡ̈ܛܐ Spiritus] Syriacis ſcribitur Gr. vox πνευματα, quam Syri per ܪܘܚܐ reddere ſolent, ut monet quoque Criticus

in margine: et hanc quidem vocem exhibent Barſ. et Bodl. WH.

17 In margine Græce ſcribitur ἀσθενεῖς; ſed mendoſe pro ἀσθενείας.

25 ܐܥܝܪܘܗܝ *et* excitaverunt eum] Barſ. in textu ܡܥܝܪܝܢ ܠܗ *excitabant eum*, in margine, ܐܥܝܪܘܗܝ

28 ܕܓܕܪܝܐ Gadaræorum] Barſ. legit in margine ܕܓܪܣܝܐ *Geraſenorum*.

30 ܣܓܝܐܐ multorum] Deeſt in Barſ.

32 ܙܠܘ Abite] MS mendoſe habet ܙܠ *abi*: correxi ex Barſ. WH.

34 ܚܙܐܘܗܝ] Barſ. ܚܙܘܗܝ.

CAP. IX.

2 ܡܩܪܒܝܢ ܗܘܘ offerebant] Poſt hæc verba deficit Barſ. uſque ad comma 28 capitis XV.

12 ܠܚܠܝܡܐ Sani] Marg. ܠܚܝܠܬܢܐ *potentes, validi*, &c. Verbum textuale proprie ſignificat ὑγιαίνοντας, et marginale ἰσχύοντας. Polycarpus tamen utrumque exprimit per ܚܠܝܡ *ſanus*, ut patet ex Luc. v. 31. vii. 10. xv. 27. ubi legitur ὑγιαίνοντες; in hoc vero commate, et in Marc. ii. 17. ἰσχύοντες. Vult nimirum Criticus per vocem marginalem verſionem Polycarpianam emendare. WH.

17 Deeſt comma 17 in noſtro codice, ſed ſupplevi ex Bodl. WH.

20 ܟܢܦܐ fimbriam] In margine exaratur vox ܣܘܦܬܐ, quæ melius fortaſſe reſpondet Græco κρασπέδου: et auctor quidem verſionis verbo ܣܘܦܬܐ utitur cap. xxiii. 5. ubi legitur in Græcis κράσπεδον. WH.

35 ܘܡܐܣܐ et ſanans] Quid ſibi vellet Criticus quum in margine ſcriberet Infinitivum ܘܠܡܐܣܝܘ *et ſanare*, non mihi conſtat. Verſio Simplex legit ut in textu, nec eſt alia lectio in codicibus Græcis. WH.

CAP. X.

2, 3 In nominibus *Johannis, Philippi, Lebbæi*, et *Thaddæi*, monetur in margine literam geminatam in Syro textu ſupervacaneam eſſe. WH.

9 ܒܙܘܢܐܣ in zonis] Vox eſt Gr. ζώνας Syriacis ſcripta. Sic legebat, uti videtur, Polycarpus in ſuo Græco: Criticus vero, ut ex margine patet, legebat in ſingulari, ζωναν. Verbo textuali adſtipulantur

omnia exemplaria Græca et verſiones antiquæ, ſi modo Evangeliſtarium numero 15 a WETSTENIO deſignatum excipias, quod habet ζωνην. WH.

14 Duæ ſunt notæ: ad vocem ܡܕܝܢܬܐ una, et ſuper voces ܒܝܬܐ et ܕܪ̈ܓܠܝܟܘܢ altera, quibus nullæ reſpondent in margine. Fortaſſe pro ܡܕܝܢܬܐ quædam exemplaria habebant ܩܪܝܬܐ, et pro ܕ alia habebant ܡܢ, quomodo legit verſio Simplex. Concinit noſtro codex Bodl.

25 ܠܒܝ̈ܬܝܐ domeſticos] In margine eſt vox Gr. οικιακους Syriace ſcripta, ܐܝܩܝܐܩܘܣ. WH.

38 Deeſt Comma totum ob ὁμοιοτελευτον commatis prioris. Reſtitui ex Bodl. WH.

CAP. XI.

3 ܐܡܪ̈ dixit] In margine ſcribitur verbum in Infinitivo ܠܡܐܡܪ̈ *dicere,* quod nullius codicis Græci aut verſionis antiquæ ſuffragium habet. WH.

CAP. XII.

4 ܕܣܝܡܘܬܐ ܩܘܪܒܐ propoſitionis] Ad hæc verba exaravit Criticus in margine vocem Gr. προθησεως, quam his verbis explicat; ܕܣܝܡܘܬܐ ܩܘܪܒܐ܆ ܗܢܘ ܕܝܢ ܕܣܝܡܝܢ ܗܘܘ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. i. e. panes *qui poſiti erant coram Deo.* WH.

5 ܘܕܠܐ ܥܠܬܐ ܐܝܬܝܗܘܢ et ſine reprehenſione ſunt] In margine notatur, ܕܠܐ ܥܠܬܐ܆ ܗܢܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܥܘܕܠܐ i. e. ܕܠܐ ܥܠܬܐ, hoc eſt ܕܠܐ ܥܘܕܠܐ. Hic corrigere vult Criticus verſionem Polycarpi, qui minus recte exprimit Græcum αναιτιοι per voces ܕܠܐ ܥܠܬܐ: nam ܥܠܬܐ proprie ſignificat *prætextum, cauſam, excuſationem,* &c. ex radice, inquiunt Lexicographi, ܥܠ vel ܥܠܠ; ſed ܥܘܕܠܐ, quod magis probat Criticus, ſignificat *accuſationem, reprehenſionem,* &c. ex radice ܥܕܠ *culpavit, accuſavit, reprehendit,* &c. et hoc quidem verbum hic in verſione Simplici uſurpatur. Aliis profecto in locis noſtræ Verſionis, ubi occurrit eodem ſenſu verbum

ܕܥܠܬܐ, eadem aut ſimilis nota in margine exaratur. Sic Cap. xix. 10. Marc. xv. 26. Auctori autem verſionis non diſplicet vox ܕܥܠܝܠܐ vel ܕܥܠܝܠܬܐ, quæ eſt ex eadem radice ܥܠܠ, nonnunquam pro ܕܥܠܬܐ, ubi in Græcis eſt αναιτιος. Sic legitur hujus capitis commate ſeptimo. WH.

20 ܟܬܢܐ ܕܡܬܬܢܢ et linum fumigans] Marg. ܟܬܢܐ ܕܦܬܝܠܬܐ ܕܒܫܪܓܐ ܩܪܐ i. e. *linum Ellychnium quod eſt in lucerna vocat* ſcil. *interpres*: quæ ad vocem textualem ܟܬܢܐ explicandam adtulit Criticus. WH.

22 ܐܝܟܢܐ ܕܣܡܝܐ ܘܡܡܠܠ ܘܚܙܐ adeo ut (mutus et) cæcus et loqueretur, et videret] Inſerenda in Syro textu videtur vox ܕܚܪܫܐ *mutus*, quam habet et Cod. Bodl. inverſo tamen ordine. Cum vero noſtro MS^{to} patrocinentur codex Gr. Cantabrigienſis verſioque Coptica, reſtituere vocem non auſus ſum; licet nil mihi obſtare videtur, quominus utræque voces etiam hic, ut in ſuperiori clauſula, locum habeant. WH.

30 ܡܟܢܫ congregat] Scribitur mendoſe in MS^{to} ܐܠܘܗܝ *eſt:* correxi ex Bodl. WH.

39 ܒ̈ܝܫܐ mala] Repoſui ex Bodl. WH.

44 ܕܣܦܝܩ vacantem] Ad latus apponitur hæc nota Syriaca: ܕܣܦܝܩ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܕܠܐ----- ܘܐܫܪܝܪ ܒܐܠܗܘܬܐ---Poſt ܕܠܐ ſequitur vox Syriaca macula obducta ut legi non poſſit: et in margine et inter lineas Græcis exarantur σχολαζοντα, σεσαρωμενον, και κοσμημενον, pro κεκοσμημενον. RIDL. Eandem notam exhibet codex Pariſienſis, quam in hunc modum latine vertit Cl. STORRIUS. ܣܦܝܩ *denotat eum qui non eſt ſtabilis et firmus in rebus divinis.* WH.

CAP. XIII.

5 ܐܝܟܐ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܐܪܥܐ ܣܓܝܐܬܐ ubi non erat terra multa] In Græcis clauſula hoc modo ſe habet, ὁπȣ ουκ ειχε γην πολλην: quibus ut reſpondeat textus Syriacus, inſerendum omnino videtur vocabulum ܠܗ *ei* poſt ܗܘܐ *erat*. Eodem mendo laborat codex Bodl. hic et in

ſequenti clauſula, ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܥܘܡܩܐ ܕܐܪܥܐ *quia non erat profunditas terræ.* Hic vero noſter repræſentat ܠܗ *ei* poſt ܗܘܐ *erat*, quod proculdubio inſerendum eſt. De Polycarpi ratione in Græco εχω vertendo, vide quæ in Cap. iii. 4. annotantur. WH.

18 ܠܡܬܠܐ ܕܗܘ ܕܙܪܥ Parabolam ſeminantis] Perperam ſubjicitur punctum, quod Præteritum denotat, verbo ܕܙܪܥ; nam Græci exhibent Participium τȢ σπειρόντος, quod poſtulat punctum ſupra poſitum, ſic --- ܕܙܪܥ. A Cod. Bodl. abeſt punctum. WH.

20 ܗܘ ܕܠܡܠܬܐ ܕܝܠܝ ܫܡܥ qui ſermonem meum audit] Supervacaneam pronunciare vocem ܕܝܠܝ *meum* vix dubito; licet Codex Bodl. cohæreat cum noſtro: vocem vero non agnoſcunt Codd. Græci, neque veteres verſiones. Si autem ad comma 19 præcedens reſpiciamus, vocabulum videbitur omnino incongruum. WH.

21 ܕܡܛܠ ܙܒܢܐ temporarius] ܡܛܠ ܙܒܢܐ eſt προσκαιρος, et ſic Marc. iv. 18. et 2 Cor. iv. 18. RIDL. ܡܛܠ ܙܒ̈ܢܐ, inquiunt Bar Bahlul et Bar Aly, Lexicographi Bodl. uſurpatur pro ܡܛܠ ܡܚܠ et ܡܛܠ ܫܥܐ, de quibus conſulas Lex. SCHAAFII. WH.

23 ܗܘ ܕܝܢ ܫܡܥ] Poſt ܫܡܥ ſequitur in eadem linea ܗܘ, quæ redundat.

25 ܙܝ̈ܙܢܐ] Impoſui puncta pluralia quæ deſunt in MS^to^. WH.

35 Ad marg. ܝܚܝܕܝܐܝܬ ܦܠܐܬܐ --- ܬܪܡܝܬܐ] id eſt ܦܠܐܬܐ et ܬܪܡܝܬܐ in ſingulari numero ſunt legenda, et non in plurali, ut leguntur in priori Syra verſione: quomodo leguntur etiam (in plur. ſcilicet) in codice Bodl.

39 ܕܙܪܥ] Repoſui ex Bodl. WH.

46 ܘܙܒܢܗ̇] Omiſit Librarius literam ܙ, et verbum ſcripſit defective ܘܒܢܗ̇. Correxi ex Bodl. WH.

48 ܒܡܐ̈ܢܐ] Reſtitui puncta pluralia ex Bodl. WH.

52 ܣܝܡܬܐ] Notatur in margine eſſe ſingularis, ut eſt θησαυρȢ in Græcis: at in Simplici eſt pluralis.

CAP. XV.

4 Structura ſententiæ non patitur ut pro ܐܡܪ λεγων, legatur ܐܡܪ ειπε: ſed ſi deleantur ܦܩܕ ܟܕ ܐܡܪ, et reponas ܐܡܪ ſolum, congruit lectio cum Syra altera, Cant. Vulg. Copt. Æthiop.

20 Ad verbum ܐܝܬܝܗܘܢ *ſunt* iterum incipit codex Barſalibæi.

Ibid. ܡܣܝܒܐ] Barſ. habet ܡܣܝ̈ܒܝܢ, at non convenit, quoniam præceſſit ܗܘ in ſing.

23 ܘܡܠܬܐ] Barſ. legit in textu ܠܡܠܬܐ, at in margine ܡܠܬܐ.

31 Hoc comma omiſſum in textu reponitur in margine a prima manu ܐܝܟܢܐ ܕܟܢ̈ܫܐ ܢܬܕܡܪܘܢ. ܟܕ ܚܙܝܢ ܠܚܪ̈ܫܐ ܕܡܡܠܠܝܢ. ܘܠܩܛ̈ܝܥܐ ܕܚܠܝܡܝܢ. ܘܠܚܓ̈ܝܪܐ ܕܡܗܠܟܝܢ. ܘܠܣܡ̈ܝܐ ܕܚܙܝܢ. Ibid. ܕܡܡܠܠܝܢ loquentes] Marg. ܕܫܡܥܝܢ *audientes*, et ſic Barſ. in textu cum lectione marginali.

32 ܐܡܪ dixit] Inſerit Barſ. ܠܗܘܢ *iis*, ſed in marg.

Ibid. ܢܫܬܪܘܢ deficiant] Preſſe reddidit Auctor verſionis Græcum εκλυθωσιν per verbum textuale, ex radice ܫܪܐ *ſolvit, &c.* deductum: Critico tamen non placet, quippe quod videtur cum contextu minime quadrare; notam igitur marginalem ſubjecit quaſi verbi textualis explicationem, hoc modo, ܢܫܬܪܘܢ ܒܡܚܝܠܘܬܐ i. e. ad verbum *ſolvantur defectu --- virium* ſcil. Verſio Simplex repræſentat ܢܥܘܦܘܢ *deficiant viribus,* quod videtur magis cum Græco congruere. WH.

34 ܢܘ̈ܢܣܐ piſciculos] Barſ. ܢܘܢܘ̈ܣܐ ιχθυδια: neutram vero vocem reperio. RIDL. Nomen eſt Diminutivum, ex Primitivo ܢܘ̈ܢܐ *piſces* formatum, inſerta penultima ſyllaba ܘܣ vel ܣ ſolum: nam utraque forma uſurpatur. Sic etiam Marc. viii. 4. in noſtro legitur ܢܘ̈ܢܣܐ *piſciculos.* WH.

36 ܢܘܢܐ] Correxi ex Barſ. MS^{tum} habet in plurali ܢܘ̈ܢܐ. WH.

Ibid. ܘܠܗܘܢ ܢܘ̈ܢܐ et illos piſces] Barſ. ܘܗܠܝܢ ܬܪܝܢ ܢܘ̈ܢܐ *et illos duos piſces.*

CAP. XVI.

2 ܣܡܘܩ ܓܝܪ ܫܡܝܐ rubet enim cœlum] Suſpectam habeo vocem ܣܡܘܩ, licet noſtro patrocinentur codices Barſ. et Bodl. Græcis ſic eſt clauſula, πυρραζει γαρ ὁ ουρανος. Cum vox ܣܡܘܩ ſit adjectivum formæ ſimplicis, minime quadrare poteſt cum Gr. πυρραζει, niſi verbum ܐܝܬܘܗܝ vel ܗܘ *eſt*, ſequatur. Verſio Simplex melius habet ܣܡܩܬ *rubuit*, vel *rubet*, tempore præterito pro præſenti adhibito. Eadem in com. proxime ſequente occurit locutio, quam in hunc modum legendam eſſe arbitror: ܣܡܘܩ ܗܘ *rubrum eſt*; vel potius ܣܡܩܐ ܗܘ: hoc eſt, participium cum verbo ܗܘ *eſt* velim conjungere; quod ſonaret, *rubens eſt*, vel *rubet*. WH.

3 In Barſ. hæc verba deſiderantur, ܘܒܨܦܪܐ ܝܘܡܢܐ ܣܬܘܐ ܗܘ. ܣܡܘܩ ܓܝܪ ܫܡܝܐ. *et mane, Hodie hyemalis tempeſtas erit, rubet enim cœlum.*

Ibid. ܕܙܒܢ̈ܐ temporum] Barſ. in ſingulari.

4 ܬܬܝܗܒ ܠܗܘܢ] Barſ. ܬܬܝܗܒ ܠܗ

11, 12 ܠܚܡܝܪܐ] In Barſ. cum punctis pluralibus.

Ibid. ܠܚܡܝܪ] Barſ. ܠܚܡܝܪܗ

13 ܐܢܫ̈ܐ] Impoſui puncta pluralia quæ deſunt in MS^to^. WH.

18 ܘܬܪ̈ܥܐ] Impoſui puncta pluralia fide codicis Barſ. WH.

19 ܐܩܠܝ̈ܕܐ] In Barſ. ܐܩܠܝܕܐ, ut reperitur, inquit Boderianus, in Aruch.

Ibid. In hoc et ſequenti commate ſuper ܫܡܝ̈ܐ omiſit Barſ. puncta pluralia, quæ raro appingit ſuper hoc verbum.

28 ܕܐܝܬ ܐܢܫ̈ܐ # ܡܢ ܗܠܝܢ ✓ ܕܗܪܟܐ ܩܝܡܝܢ quod ſunt quidam # ex his ✓ qui hic aſtant, &c.] Si hæc Græce vertas, ita ſe habent; εισι τινες των ωδε εστηκοτων, &c. quæ lectio in libris impreſſis et manuſcriptis nonnullis reperitur. Abjectis vero vocibus aſteriſco notatis, ſic vertenda ſunt, εισι τινες ωδε εστωτες aſſentientibus Codd. E. F. G. H. &c. vide WETSTENIUM. WH.

CAP. XVII.

11 ܐܝܟ ܡܐ ܕܟܬܝܒ ↙ ※ ſicut ſcriptum eſt ↙] Librarius mendoſe, ni fallor, ܕܟܬܝܒ *ſcriptum eſt* ſolum aſteriſco incluſit: auſus ſum totam clauſulam includere, loci ſenſu ita poſtulante. WH.

12 ܠܗ ei] Marg. ܒܗ *in eo.* Concinit Barſ. et in textu et in margine.

14 ܡܬܓܪܓܣ] Conſentiunt codices Heracl. Barſ. et Bodleianus, ſed verbum eſt mihi prorſus ignotum, pro quo in aliis locis ubi reddunt γονυπετων, hi ipſi codices, ut et Simplex, utuntur ܢܦܠ vel ܒܪܟ. RIDL. Fruſtra quidem in Lexicis impreſſis ullam hujus verbi notionem quæremus, contextui haud incommodam. CASTELLUS reddit, *volutatus*, *provolutus*, *fruſtratus eſt:* hæc vero omnino incongrua ſunt. Reddidi verbum in Latina interpretatione *procidens*, auctoribus Lexicographis Bodl. qui ſic vocem explicant ܡܬܓܪܓܣ i. e. ܡܬܓܪܓܣ ܐܢܫ ܗܘ ܕܒܪܟ ܐܦ̈ܘܗܝ ܥܠ ܐܪܥܐ denotat *hominem qui procidit in faciem ſuam ſuper terram.* WH.

19 ܠܚܘܕܝܝܬ] In Barſ. ܠܚܘܕܐܝܬ

20 ܬܗܘܐ] In Barſ. ܬܗܘܘܢ ܐܝܬ

24 ܡܡܟܣ ſolvit tributum] Verbum non agnoſcunt Lexica Syriaca; et in ipſa lingua eſt quidem inuſitatum. In promptu habetur apud Arabes: Vide Golii Lex. Col. 2253. WH.

26 ܐܢܘܢ] In Barſ. ܐܝܬܝܗܘܢ

27 ܚܟܘܟܐ] Correxi ex Barſ. et Bodl. Scribitur in MS^{to} mendoſe ܚܟܟܘܟܐ WH.

CAP. XVIII.

7 ܐܢܢܩܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܕܢܐܬܘܢ ܟܫ̈ܠܐ] Deſunt in Barſ.

9 ܬܬܬܪܡܐ] In Barſ. cum duplici tantum ܬ̄, et ſic inferius.

Ibid. ܒܢܘܪܐ ܕܠܥܠܡ in ignem æternum] Reſtitui fide codicum Barſ. et Bodl. WH.

12 ܡܢܐ ܡܬܚܙܐ ܠܟܘܢ quid videtur vobis] Barſ. legit ܡܢܐ ܠܟܘܢ ܡܬܚܙܐ *quid vobis videtur,* et ſic Bodl. RIDL.

Verbum ܡܣܬܒܪ eſt participium maſculini generis, ſed uſitatior eſt forma fœminina ܡܣܬܒܪܐ, ut patet ex Codd. Barſ. et Bodl. Noſter autem ubique forma fœminina utitur, ſi ſupra Cap. xvii. 25. Luc. x. 36. excipias. Hic inſuper obſervanda eſt tranſpoſitio vocum ܠܟܘܢ et ܡܣܬܒܪ: Græcis eſt hic ordo, *τι ὑμιν δοκει*, ܡܢܐ ܠܟܘܢ ܡܣܬܒܪ *quid vobis videtur*, et noſter Cap. xxi. 28. huic ordini favet. WH.

Ibid. ܠܗܿܘ ܛܥܝܐ illam errantem] In margine pro ܛܥܝܐ uſurpatur verbum ܛܥܝܝܐ cum duplici jod: quod cenſuit fortaſſe Criticus melius Græco *πλανωμενον* convenire. WH.

13 ܘܐܢ ܢܗܘܐ ܘܢܫܟܚܝܗ et ſi evenerit ut inveniat eam] Mendum in Syro textu manifeſte apparet: nam ſi ad verbum reddas, pro *ut* dicendum eſt *et*; quod ſenſu omnino caret. Nec multum me movet quod codices Barſ. et Bodl. eandem lectionem tuentur, ſed et audacter aſſeram, pro verbo ܘܢܫܟܚܝܗ legendum eſſe ܕܢܫܟܚܝܗ quod ſenſus et linguæ ratio omnino poſtulant. Græcis eſt, *και εαν γενηται εὑρειν αυτο.* Syri Græcorum Infinitivum per Futurum cum ܕ præfixo ſæpe exprimunt: ut Matt. i. 19. Gr. *και μη θελων αὐτην παραδειγματισαι,* Noſter habet, ܘܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ ܕܢܦܪܣܝܗ, ad verbum, *et nollet ut diffamaret eam*, i. e. *diffamare eam*. Et alibi paſſim hæc occurrit conſtructio; unde patet hunc locum mendo laborare, litera ܘ *et*, pro ܕ *ut* exarata. WH.

16 ܬܩܘܡܝܢ] Barſ. ܬܩܘܡ

25 ܠܗ] Reſtitui ex Barſ. WH.

28 ÷ܠܗ↘] Barſ. legit ſine obelo.

29 ܟܢܬܗ ܟܠ] Barſ. inſerit ܕܝܠܗ

Ibid. Barſ. non legit ܒܠܥܝܡ, vel in textu vel in margine.

30 ܕܢܦܪܘܥ ܗܘ ſolveret id] Inſerit Barſ. ܟܠ *omne.*

32 ܟܠܗ ܚܘܒܬܐ ܗܘ totum debitum illud] Barſ. et Bodl. ܟܠܗ ܗܘ ܚܘܒܬܐ *totum illud debitum.*

CAP. XIX.

1 ܘܗܘܐ] Barſ. ܘܗܘܬ

9 ܕܡܢ ܕܐܢ] Correxi ex Barſ. et Bodl. in MS^to^ enim eſt ܕܡܢ WH.

12 ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ] Deeſt ܐܝܠܝܢ in noſtro codice, ſed inſerui ex Barſ. WH.

14 ↘ܠܗܘܢ※] Barſ. legit ſine aſteriſco. In periodis 16. et 17. Barſ. concinit cum MS^to^ in textu, at varias lectiones vel interpretationes in margine neſcit.

16 ܐܝܟܢܐ ܕܐܗܘܐ ܐܝܬ ܠܝ ܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ ut habeam vitam æternam] Violavit hoc loco linguæ idioma Polycarpus, ut Græcum preſſe ſequeretur. Græcis eſt clauſula, *ινα εχω ζωην αιωνιον*: cui ut reſpondeat textus Syriacus, linguæ ratio ſuadet hoc modo legendum eſſe, ܐܝܟܢܐ ܕܢܗܘܘܢ ܠܝ ܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ *ut ſit mihi vita æterna.* ܚܝ̈ܐ quum vitam ſignificat, ſemper in plurali legitur; quod item poſtulat, ut verbum ܕܐܗܘܐ *ſit*, in textu legatur in plurali ܕܢܗܘܘܢ *ſint*; et ſic ſe habet verſio Simplex. Ab hac tamen ratione nonnunquam longe diſcedit Polycarpus, ut infra Cap. xxi. 28. Græcis eſt, *ανθρωπος [τις] ειχε τεκνα δυο*, quæ ſic vertit, ܒܪܢܫܐ ܐܢܫ ܐܝܬ ܗܘܘ ܠܗ ܒܢ̈ܝܐ ܬܪܝܢ *Homini cuidam erant filii duo:* non ut in hoc com. ܒܪܢܫܐ ܐܢܫ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܒܢ̈ܝܐ ܬܪܝܢ *homini cuidam* erat *filii duo.* Eadem conſtructio occurrit infra com. 22. hujus capitis, ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܩܢܝ̈ܢܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ad verbum, erat *ei poſſeſſiones multæ:* ſed linguæ idioma poſtulat ut verba ܐܝܬ ܗܘܐ legantur in plurali, hoc modo, ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܠܗ ܩܢܝ̈ܢܐ ܣܓܝ̈ܐܐ erant *ei poſſeſſiones multæ.* WH.

24 ܕܟܡܝܠܘܣ *καμιλος*] Barſ. ܕܓܡܠܐ *Camelus*, ut Simplex.

25 ܫܡܥܘ audiverunt] Correxi et Barſ. MS^tus^ habet ܫܡܥܢ. WH.

Ibid. ↘ܛܒ※ valde ↙] Barſ. ſine aſteriſco.

28 ܐܢܛܝܦܠܝܓܓܢܣܝܐ entipaliggeneſia] Syriacis exarantur Gr. *εν·τη παλιγγενεσια*: Barſ. reddit ut in margine ܒܗܘܝܐ ܕܡܢ ܕܪܝܫ *in regeneratione.* WH.

CAP. XX.

2 ܠܟܪܡܗ] Barſ. ܠܟܪܡܗ ܕܝܠܗ

3 ܒܫܘ̈ܩܐ in foris] Barſ. legit in ſingulari numero: recte Heracl. in plurali.

4 ܠܟܪܡܐ in vineam] Addit Barſ. ܕܝܠܗ *ſuam.*

5 ↘ ܕܝܢ ※ autem ↙] Legit Barſ. ſine aſteriſco.

6 ܘܐܡܪ et dicit] Barſ. ܘܐܡܪ *et dixit.*

Ibid. ܝܘ̈ܡܐ] Barſ. rectius legit ſine punctis pluralibus.

7 ܐܢܬܘܢ] Inſerui ex Barſ. Ita et legit noſter codex in commate 4. WH.

Ibid. ܬܪܝܨܘܬܐ *ad verbum* æquitas] Barſ. habet ܬܪܝܨܐ *rectum* ut noſter in com 4. WH.

8 ܥܕܡܐ uſque] Barſ. ܘܥܕܡܐ *et uſque.*

12 ܘܫܘ̈ܝܐ ܠܢ ܥܒܕܬ ܐܢܘܢ܆ ܠܗܢܘܢ ܕܛܥܢܘ *ad verbum,* et æquales nobis feciſti eos, qui portaverunt] Noſtro aſſentiuntur Codd. Barſ. et Bodl. ſed lapſus plane apparet; quia verbum *portaverunt* eſt tertiæ perſonæ pluralis, quam in prima legi oporteret. Senſus quidem verbum in tertia perſona omnino haud patitur: Quapropter legendum puto ܕܛܥܢܢ *qui portavimus.* Verſio ſimplex in eadem perſona repræſentat ܕܫܩܠܢ *qui portavimus.* WH.

19 ↘ ܠܗ ÷ eum ↙] Barſ. ſine obelo.

21 ܒܡܠܟܘܬܟ in regno tuo] Barſ. ܒܡܠܟܘܬܐ *in regno.*

34 ܢܚܪ̈ܢ] Marg. ܢܚܪܘ. Eodem modo Barſ. et in textu et in margine. RIDL. Per lectionem marginalem Criticus indicat mutationem generum in verbis ܢܚܪ̈ܢ fœm. et ܢܚܪܘ maſc. quod mavult. Subſtantivum ܥܝ̈ܢܝܗܘܢ *oculi* eſt communis generis, et concordat cum utraque forma. Verſio Simplex in hoc com. maſculino genere utitur; at ſupra in com. 33. datur verbum ܕܢܬܦ̈ܬܚܢ in fœminino.

CAP. XXI.

1 ܟܕ ܩܪܒܘ quum appropinquaſſent] Correxi ex Barſ. et Bodl. in M^to mendoſe ſcribitur in ſingulari ܩܪܒ *quum appropinquaſſet.* WH.

5 ܐܡܪܘ ܠܒܪܬ ܨܗܝܘܢ dic filiæ Sion] Conſentiunt codices Barſ.

et Bodl. Omnes vero Codd. Græci et veteres verſiones verbo ܐܡܪ *dic* dant numerum pluralem. WH.

7 ܘܣܡܘ et poſuerunt] Correxi ex Barſ. Legitur in MS^{to} in ſingulari ܘܣܡ WH.

12 ܕܡܥܪ̈ܦܢܐ nummulariorum] Marg. repræſentat Gr. κολλυβιςων Syriacis ſcriptum ܩܘܠܘܒܝܣܛܘܢ. WH.

20 ܐܬܕܡܪܘ mirati ſunt] Correxi ex Barſ. MS legit in ſingulari ܐܬܕܡܪ. WH.

21 ܗܝܡܢܘܬܐ] Correxi ex Barſ. deeſt enim in MS^{to} ultima ſyllaba. WH.

23 ܬܣܒܘܢ accipietis] Reſtitui ex Barſ. et Bodl. WH.

24 Varia lectio in margine non notatur in Barſ.

26 ܐܚܝܕܝܢ] Barſ. addit ܗܘܘ

28 ܐܝܬ ܗܘܘ erant] Barſ. in ſingulari ܐܝܬ ܗܘܐ

29 ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܬܘܝ autem quum reſipuiſſet] Barſ. ܟܕ ܕܝܢ ܐܬܬܘܝ *quum autem, &c.*

30 ܠܘܬܗ] Barſ. non habet ܗ finalem: ſed perperam.

32 ܙܢܝ̈ܬܐ] Barſ. ܙܢܝܬܐ

38 ܢܣܐܘܗܝ] Barſ. ܢܣܐܘܘܗܝ

Ibid. ܗܢܐ] Correxi ex Barſ. in MS^{to} eſt ܗܢܘ WH.

39 ↘ ܠܗ ÷ eum ✓] Barſ. ſine obelo.

43 ܘܬܫܬܩܠܢ] Barſ. ܘܬܫܬܩܠ

Ibid. ܘܬܬܝܗܒܝܢ] Barſ. ܘܬܬܝܗܒ

44 ܘܟܠ ܕܢܦܠ] Barſ. inſerit ܡܢ

Ibid. ܥܠ ܗܘ ܕܐܢ ܢܦܠ] Barſ. ܥܠ ܗܘ ܕܝܢ ܕܐܢ ܢܦܠ

Ibid. ܬܕܪܝܘܗܝ conteret eum] Barſ. quoque habet interpretationem marginalem. RIDL. In margine hæc annnotantur: ܬܕܪܝܘܗܝ ܐܝܟ ܕܡܕܪܝܢ i. e. *conteret eum quaſi in pulverem.* WH.

CAP. XXII.

4 ܘܬܘܪܝ et tauri mei] Copula ܘ *et* non legitur in Barſ.

10 ܟܢܫܘ ܐܝܬܝܘ, *ad verbum reddidi*, congregaverunt, et adduxerunt] Græcis eſt verbum συνηγαγον ſolum, quod exprimit Polycarpus per duplex verbum, nimirum, ܟܢܫܘ ܐܝܬܝܘ: quorum primum *collegit*, *coegit*, *convenit*, item *congregavit*, ſignificat; alterum, *duxit*,

adduxit, &c. De Polycarpi ratione in Græcis compoſitis vertendis, conſule notam ad Cap. ii. 9. Plurimis tamen locis diſpar ſibi eſt, nam Gr. συναγω non raro reddit ܟܢܫ ſolum. Sic Cap. xxiv. 31. Græcis impreſſis eſt, και επισυναξεσι (Var. Lect. συναξεσι) τες εκλεκτες, &c. Syrus, ܘܢܟܢܫܘܢ ܠܓܒܝ̈ܐ *et congregabunt electos, &c.* Cap. xxvii. 27. Gr. συνηγαγον επ' αυτον ολην την σπειραν. Syr. ܟܢܫܘ ܥܠܘܗܝ ܠܟܠܗ ܣܦܝܪܐ *congregaverunt ad eum univerſam cohortem.* Aliiſque multis in locis hæc incuria occurrit. WH.

Ibid. ܘܠܐ ܪܢܐ ܠܟ neque curam ſuſtineas] Ita ſcribitur in codicibus Barſ. et Bodl. verbum autem ܪܢܐ in hoc ſenſu mihi prorſus ignotum eſt. Græcis eſt μελει, quod Polycarpus ſemer exprimit per ܒܛܝܠܐ *curæ fuit*, ut Marc. iv. 38. xii. 14. Luc. x. 40. Joh. x. 13. xii. 6. alibique. WH.

12 ܘܐܡܪ et dicit] Barſ. ܘܐܡܪ *et dixit.*

13 Marg. εφιαμωθη] Sic ſcribitur mendoſe pro εφιμωθη.

Ibid. Lectionem marginalem ܕܝܠܗ *ejus* Barſ. legit in textu.

16 ܘܡܫܕܪܝܢ et mittunt] Repoſui ܘ *et* ex Barſ. et Bodl. WH.

21 ܐܡܪ dicit] Barſ. præponit ܗܝܕܝܢ *tunc*, et ſic Bodl.

Ibid. ܘܗܢܝܢ et quæ] Barſ. copulam non legit.

24 ܐܢ ܐܢܫ ܢܡܘܬ ſi quis mortuus fuerit] Barſ. invertit ܐܢ ܢܡܘܬ ܐܢܫ *ſi mortuus fuerit quis.*

25 ܫܒܥܐ ܐܚ̈ܐ ſeptem fratres] Barſ. omiſit ܐܚ̈ܐ *fratres.*

28 ܡܢܐܘܗ̇] Barſ. et Bodl. ܡܢܐܘܘܗ̇

34 ܦܪ̈ܝܫܐ ܟܕ ܫܡܥܘ Phariſæi quum audiviſſent] Sic reperitur in MS^to^. Sed omiſit Librarius inſerere vocem ܕܝܢ *autem*, quam habent Barſ. et Bodl. et omnes codices Græci. WH.

35 ܘܫܐܠܗ̇] Barſ. ܘܫܐܠܗ

CAP. XXIII.

3 ܗܟܝܠ] Deeſt in Barſ.

7 ܘܫܐܠܬܐ] Barſ. impoſuit puncta pluralia.

Ibid. ܘܢܬܩܪܘܢ] Barſ. ܘܠܡܬܩܪܝܘ

8 ↘ܡܫܝܚܐ ⁜ Chriſtus ↙] Barſ. ſine aſteriſco.

11 ܗܘ ܕܝܢ qui autem] Deeſt ܕܝܢ *autem* in Barſ.

Ibid. ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܡܫܡܫܢܐ erit vobis miniſter] Græci dant εϛαι ὑμων διακονος: quibus ut reſpondeat textus Syriacus, pro ܠܟܘܢ *vobis*, legendum eſt ܕܝܠܟܘܢ *veſter*. Et hæc quidem lectio codicum Barſ. et Bodl. teſtimonio comprobatur. WH.

14 ܡܛܠ ܕܐܚܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡ̈ܝܐ quia clauditis regnum cœlorum] Hoc et comma præcedens tranſponunt Noſter et Verſio Simplex: non aliter autem ſe habent plurimi Græci codices, teſte Millio. In hoc commate ad verbum textuale ܕܐܚܕܝܢ *clauditis* hæc exarantur in margine: ܕܐܚܕܝܢ ܐܝܟ ܐܢܫ ܕܐܚܕ ܠܬܪܥܐ ܐܡܪ: quia clauditis, *ſicut quis claudit oſtium, dicit*. Cum vox ܐܚܕ duas diverſas habeat notiones, *accipiendi* ſcil. et *claudendi*, monet Criticus poſteriorem tantum Græco textui convenire. WH.

19 Bis in hoc commate Librarius videtur erraſſe: primo quod aſteriſcum in decimo ſeptimo verſu male poſitum, hic omiſit; deinde, quod ܘ *et*, non ܘ ܣܟ̈ܠܐ *ſtulti et*, aſteriſco notavit. In hoc commate verba ܘ ܣܟ̈ܠܐ a plurimis codicibus Græcis abſunt, ܘ vel και ſolum, in nullis deſideratur, neque ſenſus quidem hoc ferre poteſt. Veriſimilius tamen mihi videtur, Thomam Heracleenſem, cui attribuitur hujus Verſionis prima collatio, MS^tum^ non quidem, uti videtur, a Polycarpo ipſo, ſed a manu poſteriore exaratum, tractaſſe; qui hic fortaſſe oſcitavit, omittens ܘ *et*; quod poſtea, auctoritate ſuorum codicum, ſenſuſque ratione motus, reſtituit Thomas aſteriſco notatum. Polycarpum igitur in utroque commate legiſſe cenſeo cum Græcis impreſſis, μωροι και τυφλοι. WH.

20 ܒܡܕܒܚܐ per altare] Correxi ex Barſ. In MS^to^ legitur ܒܩܘܪܒܢܐ *per donum*. WH.

Ibid. ܝܡܐ ܒܗ ܘܒܗܘ ܘܒܟܠܗܝܢ] Poſt ܒܗ redundat ܘܒܗܘ, ut patet ex Barſ.

25 ܘܠܦܝܠܐ ܒܪܝܬܐ ⁜ܕܦܝܢܟܐ↙ et patinæ] Neſcio quid ſibi

velit Auctor verſionis: plane videtur vel ignoraſſe quid ſit παροψις, vel inepte interpretatus eſt: nam ܘܠܦܐܬܗ ܕܒܪܝܬܐ ※ ܕܦܝܢܟܐ↙ ſi ad literam reddas, ſonant Latine, *Et faciem exteriorem ※ patinæ* ↙, quaſi παροψις eſſet compoſita, ex παρα et οψις *facies*, (idem auctor Apocal. i. 16. vertit οψις per ܦܐܬܐ) et ſignificaſſet *ſuperficiem*; addiditque cum aſteriſco ܕܦܝܢܟܐ↙ ※ *patinæ*↙ interpretamenti gratia ad ſupplendum ſenſum. Congruit Barſ. ſed ſine aſteriſco, et pro ܠܦܐܬܐ legit ܕܦܐܬܐ, ut et noſter in commate ſequenti. Hinc forte manavit varia illa lectio in Steph. γ. ιδ. Mont. Med. Barb. 1. Col. &c. της παροψιδος τȣ πιναχος, ut Græce exaratur ad marginem noſtri codicis. RIDL. Vide de hoc loco Præf. WH.

Ibid. ܘܣܪܝܚܘܬܐ ⁻ܘܥܠܘܒܘܬܐ↙ et intemperantia ⁻ et iniquitate↙] Ακρασια eſt intemperantia και θυμȣ και κερδȣς, inquit Ariſtoteles. Utrumque ſignificatum duabus vocibus exprimit interpres, ܣܪܝܚܘܬܐ quæ eſt ακαθαρσια, et ܥܠܘܒܘܬܐ, quæ eſt πλεονεξια. Barſ. non legit ܘܥܠܘܒܘܬܐ; at legit Bodleianus.

26 ܘܕܦܝܢܟܐ et patinæ] Textus Græcus et repetitio ex commate priori ſuadent ut deleatur copula ܘ *et*: et ſic legunt Barſ. et Bodl. RIDL. Textus noſter omnino ſanus eſt, et Thomæ emendationi conſentaneus: ſed aſteriſco proculdubio includendum eſt verbum, ut patet ex com. proxime præcedente. Copula ܘ *et* retinenda eſt, nam vocem ܘܕܦܝܢܟܐ inſeruit Thomas pro ܘܕܦܐܬܐ ܕܒܪܝܬܐ: itaque ܘ ante ܕܦܝܢܟܐ nullo modo expungendum eſſe arbitror. WH.

28 ܡܢ ܠܒܪ ܡܢ extra quidem] Deeſt ܡܢ *quidem* in Barſ.

33 ܐܝܟܢܐ ܬܥܪܩܘܢ ܡܢ ܕܝܢܐ ܕܓܗܢܐ] Harum vocum loco in margine leguntur aliæ, nimirum pro πως φυγητε απο της κρισεως της γεεννης, legitur πως δυνασθε φευγειν απο της κρισεως μελλȣσης: hanc variam lectionem neſcit Barſ.

34 ⁻ܘ↙ ܡܢܗܘܢ ⁻et↙ ex iis] Vocabulum ܘ *et* marginem quidem tenet, ut monet WETSTENIUS: in textum tamen recepi, fide codicis Barſalibæi fretus. Vide Notam ad Luc. iv. 20. WH.

35 ܕܐܬܐܫܕ effuſus eſt] Sic Barſ. marginali lectione non notata.

39 ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܗܘ] Barſ. legit ܡܒܪܟܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ

CAP. XXIV.

1 ܒܢܝܢܘܗܝ ædificia] Barſ. ܒܢܝܢܐ ſine punctis pluralibus.

2 ܠܐ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ] Barſ. ܠܐ ܚܙܝܬܘܢ

Ibid. ܥܠ ܟܐܦܐ ſuper lapidem] Hæc omiſit Barſ.

Ibid. ܬܫܬܪܝ --- ܬܫܬܒܩܢ] Deeſt jod finalis in Barſ.

3 ܬܠܡܝ̈ܕܐ diſcipuli] Barſ. addit ܕܝܠܗ *ejus.*

6 ܬܬܪܗܒܘܢ] Barſ. ܬܪܗܒܘܢ

9 ܠܐܘܠܨܢܐ afflictionem] Legit Barſ. in plurali numero, ut deſcribitur in margine.

Ibid. ※ ܠܥܡܡ̈ܐ ↙ gentibus ↙] Legit Barſ. ſine aſteriſco.

13 ܢܣܒܪ] Barſ. ܢܣܒܪ

14 ܘܬܬܟܪܙܝ] Barſ. non legit jod finalem.

25 ܩܕܡ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ prædixi vobis] Græcis eſt προειρηκα υμιν: ubi Polycarpus exprimit Gr. compoſitum per duplex verbum ܩܕܡ et ܐܡܪܬ, de qua vertendi ratione vide quæ dixi ſupra ad Cap. ii. 9. xxii. 10. Verſio Simplex eodem modo ſe habet; ſed minus recte exponitur a SCHAAFIO, *prius dixi* pro *prædixi.* WH.

26 ܒܬܐܘܢܐ] Barſ. ܒܬܘ̈ܘܢܐ

29 Marg. ܡܢ de] Non eſt in Barſ.

30 ܗܝܕܝܢ tunc] Barſ. ܘܗܝܕܝܢ *et tunc.*

31 ܥܡ ※ ܩܠܐ ↙ ܕܫܝܦܘܪܐ cum ※ voce ↙ tubæ] Barſ. et Bodl. habent ܥܡ ܫܝܦܘܪܐ *cum tuba*; quibus adſtipulatur Verſio Simplex: omnes vero Græci Codd. agnoſcunt vocem aſteriſco incluſam, ſi excipias L. 56, 57, 58. 106. WH.

32 ܘܬܐܢܬܐ] Barſ. ܕܬܐ̈ܢܬܐ

33 ܡܐ ܕܚܙܝܬܘܢ] Barſ. ܐܡܬܝ ܕܚܙܝܬܘܢ

36 ܫܥܬܐ] Marg. addit ܗܝ *illa* quæ non reperitur in Barſ.

37 ܕܝܢ autem] Lectio marg. non occurrit in Barſ.

40 ܘܚܕ et unus] Correxi ex Barſ. Mendoſe ſcribitur in MSto ܘܐܚܪܢܐ *et alius.* WH.

41 ܬܬܐܚܕ] Ubicunque occurrit hoc verbum Barſ. appingit duo puncta, MStus unum tantum.

42 ܐܬܬܥܝܪܘ vigilate] Correxi ex Barſ. et Bodl. MS^{tum} habet in ſingulari ܐܬܬܥܝܪ *vigila*. WH.

45 ܒܙܒܢܐ in tempore] Lectio marg. non habetur in Barſ.

46 ܢܫܟܚܝܘܗܝ ↙ inveniet ÷ eum ↙] Barſ. non legit cum obelo.

49 ܠܡܡܚܐ percutere] Vox omiſſa in Barſ. reperitur prima manu in margine.

51 ܘܢܦܠܓܝܘܗܝ ܠܬܪܝܢ et diſſecabit eum] Quod reſpondet Syriacis, eſt verbum compoſitum διχοτομησει; quod, ut mihi videtur, auctor verſionis dum binis vocibus utitur, nimium κατα ποδα exprimit: prior valet *diviſit*, *ſecuit in duas partes*, *diſſecuit*; alterum eſt adjectivum ܬܪܝܢ *duo*, quod in verbo plane implicatur; ideoque ſupervacaneum eſſe judico. Polycarpus autem Luc. xii. 46. omnino id omittit, quamvis idem verbum Græci habeant. WH.

CAP. XXV.

1 ܬܬܕܡܐ aſſimilabitur] Barſ. neſcit lectionem marginalem ܐܬܕܡܝܬ *aſſimilatum eſt*.

Ibid. ↙ ܘܕܟܠܬܐ ※ et ſponſæ ↙] Legit Barſ. ſed abſque aſteriſco.

9 ܦܢ̈ܝܝܢ] Barſ. ܦܢ̈ܝܢ

10 ܠܡܫܬܘ̈ܬܐ ad nuptias] Deſunt puncta pluralia in Barſ.

Ibid. ܬܪܥܐ janua] Barſ. legit cum punctis pluralibus.

13 ܘܠܐ neque] Sic Barſ. cum ܐܘ *aut* in margine.

16 ܘܥܒܕ et fecit] Sic Barſ. ſed ſine lectione marginali ܘܬܓܪ *et lucratus eſt*.

17 ܗܟܘܬ ſimiliter] Barſ. inſerit ܕܝܢ *autem*.

18 ܕܡܪܗ] Barſ. ܕܡܪܝܐ ܕܝܠܗ

19 ܘܥܒܕ] Barſ. ܘܥܒܕ ܗܘܐ

20 ܐܫܠܡܬ tradidiſti] Sic Barſ. ſed lectionem marginalem non agnoſcit.

21 ܐܡܪ dixit] Correxi ex Barſ. MS^{tus} habet ܐܡܪ *dicit*. WH.

22 ܥܠܝܗܘܢ] Barſ. mendoſe abſque *nun* finali.

23 ܐܡ̣ܪ dixit] Barſ. ܐܡ̇ܪ *dicit.*

Ibid. ܡܪܗ] Barſ. ܡܪܐ ܕܝܠܗ

27 ܠܡܚܪ̈ܦܢܐ nummulariis] Margo exhibet Græcum τοις τραπεζιταις, Syriacis ſcriptum ܛܪܐܦܝܙܝܛܐܣ. WH.

Ibid. ܪ̈ܒܝܬܐ uſura] Barſ. legit cum punctis pluralibus.

28 ↘ ܗܟܝܠ ※ igitur ↙] Barſ. ſine aſteriſco.

29 ܬܬܘܣܦܘܢ] Barſ. ܬܬܘܣܦܠ

30 ↘ ܐܦܩܘܗܝ ejicite ÷ eum ↙] Barſ. non notat ܗܝ *eum* obelo.

31 ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ Filius hominis] Hæc in textu omiſit Barſ. ſed in margine reponuntur prima manu.

32 ܐܝܟ ܡܐ] Barſ. ܐܝܟܡܐ

33 ܡܢ ܡܢ quidem a] Barſ. omiſit ܡܢ *quidem.*

34 ܝܡܝܢܗ̊ dextera ſua] Barſ. ܝܡܝܢܐ ܕܝܠܗ

Ibid. ܝܪܬܘ poſſidete] Correxi ex Barſ. MS^m legit in ſingulari ܝܪܬ

Ibid. ܪ̈ܡܝܬܗ fundatione] Barſ. legit cum punctis pluralibus.

35 ܘܨܗܝܬ ※ et ↙ ſitivi] Barſ. non legit copulam in aſteriſco.

36 ܣܥܪܬܘܢܢܝ] Barſ. ܣܥܪܬܘܘܢܢܝ

46 ܠܬܫܢܝܩܐ in ſupplicium] Barſ. cum punctis pluralibus.

C A P. XXVI.

7 ܫܛܝܦܬܐ alabaſtrum] Margo habet αλαβαστρον, Syriacis ſcriptum ܐܠܐܒܣܛܪܘܢ WH.

13 ܬܬܟܪܙܘ] Barſ. ܬܬܟܪܙ

Ibid. ܣܒܪܬܐ evangelium] Adhibetur in margine vox Græca (ευαγγελλιον) Syriacis ſcripta, ܐܘܢܓܠܝܘܢ WH.

16 ܥܕܢܐ ܕܒܗܘܢ tempus opportunum] Sic Barſ. ſed non agnoſcit interpretationem in margine. RIDL. In margine exaratur ευκαιριαν, quod ibi Criticus preſſe reddit ܛܝܒܘܬ ܙܒܢܐ, ad verbum, *bonitatem temporis.* Auctor item verſionis Marc. vi. 21. vertit ευκαιρος ܛܝܒ ܙܒܢܐ; at in xiv. 11. idem verbum reddit ܥܕܢܐ ܕܒܗܘܢ Luc. autem

xxii. 6. Græcum ευκαιριαν iterum exponitur ܦܘܪܣܐ ܙܒܢܐ *opportunitas temporis.* WH.

17 ܠܡܐܟܠ] Barſ. ܕܬܐܟܘܠ

24 Prior hujus commatis pars, uſque ad ܛܒ ܗܘܐ ܠܗ *bonum erat ei* deficit in MS^to^: ſupplevi ex Barſ. WH.

25 ܪܒܝ .· ܐܡܪ ܠܗ Rabi? dicit ei,] Deſunt verba in Noſtro: repoſui ex Barſ. WH.

29 ܗܘ ܐܡܬܝ illum quum] Barſ. ܗܘ ܕܐܡܬܝ

31 ܐܡܪ dicit] Barſ. in præterito ܐܡܪ *dixit.*

34 ÷ ܙܒܢ̈ܝܢ ↙ ÷ vicibus ↙] Barſ. legit, ſed ſine obelo.

35 ܣܘܢܩܢܐ neceſſitas] Barſ. ܣܢܝܩܘܬܐ, quod idem valet.

Ibid. ܐܟܘܬܐ ܐܦ ſimiliter etiam] Barſ. et Bodl. inſerunt ܕܝܢ *autem.*

42 ܐܫܬܝܗ] Barſ. ܐܫܬܝܘܗܝ. Bodl. convenit cum Heracl. in textu, at in margine cum Barſ.

43 ܐܬܐ veniſſet] Omiſit Barſ. nec agnoſcit ܬܘܒ *iterum* in margine.

Ibid. ܝܩܝܪ̈ܢ gravati] Sic in MS^to^ Barſ. et Bodl. ܝܩܝܪ̈ܐ

51 ܟܕ ܦܫܛ quum extendiſſet] Barſ. ܘܟܕ ܦܫܛ *et quum extendiſſet.* Bodl. concinit cum Heracl.

53 ܣܒܪ ܐܢܬ putas] Sic Barſ. ſed non agnoſcit lectionem marginalem.

55 ܠܟܢܫ̈ܐ turbis] Reſtitui puncta pluralia ex Barſ. WH.

56 ܥܪܩܘ fugerunt] Correxi ex Barſ. et Bodl. in MS^to^ copula ܘ *et* præfixa eſt. W.H.

58 ܢܩܝܦ ܗܘܐ ܠܗ ſequebatur eum] Sic Barſ. ſed deeſt ܠܗ *eum* in Bodl.

61 ܠܗܝܟܠܐ] Barſ. non præfigit ܠ

62 Hæc verba ܐܡܪ ܠܗ. ܠܐ ܡܕܡ ܡܦܢܐ ܐܢܬ .· ܡܢܐ ܗܠܝܢ ܥܠܝܟ ܡܣܗܕܝܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܫܬܝܩ ܗܘܐ. ܘܥܢܐ ܗܘ ܪܝܫ ܟܗܢ̈ܐ *dixit ei, Nihil reſpondes? quid iſti contra te teſtificantur? Ipſe autem Jeſus tacebat. Et reſpondens princeps Sacerdotum* in textu

omiſſa, alia manu in margine exarantur; niſi quod ܡܕܡ *quid* non legitur; ſed ex Barſ. reſtitui. WH.

64 ܐܡܪ ܠܗ dicit ei] Correxi ex Barſ. et Bodl. MSᵗᵘˢ habet ܬܐܡܪ ܠܗ WH.

67 ܪܩܘ inſpuerunt] Correxi ex Barſ. MSᵗᵘˢ habet ܪܩ *inſpuit* in ſingulari. WH.

Ibid. ܒܩܪ̈ܘܦܗ] Barſ. et Bodl. ܒܩܪ̈ܘܦܐ ܕܐܝܕܗ

68 ܡܢܘ quis eſt] Barſ. ܡܢ *quis*, at ſuper impoſuit ܡܢܘ

73 ※ܓܠܝܠܝܐ ܐܢܬ ܘ↙ Galilæus es, et↙] Barſ. legit, ſed ſine aſteriſco.

75. ÷ܙܒܢܝܢ↙ vicibus↙] Barſ. ſine obelo.

Ibid. ܘܢܦܩ ܠܒܪ܆ ܒܟܐ et egreſſus foras, flevit] Græcis eſt και ἐξελθων ἐξω, εκλαυσε. In Græco participio vertendo ea eſt Polycarpi ratio, ut Aoriſtos ſemper vertat per Præteritum cum voce ܟܕ præcedente; exempla paſſim occurrunt. Hic vero Librarius particulam ܟܕ *quum* omiſit; quam agnoſcunt Codd. Barſ. et Bodl. WH.

CAP. XXVII.

2 ܘܐܘܒܠܘ÷ܗܝ↙ ܘܐܫܠܡܘ÷ܗܝ↙ adduxerunt ÷ eum↙, et tradiderunt ÷ eum↙] Barſ. legit, ſed abſque obelis.

5 ÷ܗܘ ܠܗ↙ ſeipſum↙] Barſ. legit ſine obelo.

13 ܡܢܐ quid] Barſ. ܟܡܐ quantum.

16 Ad finem hujus commatis addit Barſ. hanc clauſulam ܗܘ ܕܐܣܝܪ ܕܡܛܠ ܩ̈ܛܠܐ ܘܐܣܛܣܝܣ ܕܪܡܐ ܐܬܪܡܝܘܗܝ ܗܘܐ ܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ. *qui propter cædes et inſurrectionem conjectus erat in domum cuſtodiæ.* Non legit codex Bodl.

17 ܠܡܢܘ quem] Barſ. ܠܡܢ ܗܘ

19 ܒܝܡܐ] Barſ. ܒܐܡܐ

Ibid. ※ܝܘܡܢܐ↙ hodie↙] Barſ. ſine aſteriſco.

20 ܦܝܣܐ ܥܒܕܘ perſuaſerunt] In margine ſcribitur εποιησαν, mendoſe pro επεισαν. RIDL. Recte: nam ubi occurrit Gr. πειθω eodem ſenſu, vertit id Polycarpus ſemper per ܦܝܣܐ ܥܒܕ *perſua-*

ſionem facere. Ita Cap. xxviii. 14. *ἡμεις πεισομεν αυτον*, Syriace reddit ܚܢܢ ܦܝܣܐ ܥܒܕܝܢܢ ܠܗ *nos perſuadebimus ei.* Alia item colligere poſſem exempla ex Act. xiii. 43. xiv. 19. unum vero exhibuiſſe ſufficiat. WH.

21 ܡܢ ܬܪܝܗܘܢ ↘ ※ e duobus illis ↙] Barſ. ſine aſteriſco.

28 ܐܫܠܚܘܗܝ exuiſſent] Barſ. ܐܫܠܡܘܗܝ *tradidiſſent*, ſed mendoſe.

29 ܥܠ ܝܡܝܢܐ ſuper dexteram] Barſ. neſcit lectionem marginalem.

Ibid. ܒܗ ei] Deeſt in Barſ.

32 ܕܒܪܘ ܒܐܢܓܪܝܐ duxerunt angaria] Sic exprimit Auctor verſionis Græcum *ηγγαρευσαν*; ſed vertit Criticus in margine per ܫܥܒܕܘ *adegerunt.* Notandum eſt etiam, vocum ܒܐܢܓܪܝܐ ſupra Cap. v. 41. Marc. xv. 21. exarari ſine ܒ præfixo. WH.

33 ܕܩܪܩܦܬܐ cranii] Correxi ex Barſ. et Bodl. MS^tus^ mendoſe habet ܕܩܪܩܒܬܐ. WH.

34 ܚܠܐ acetum] Barſ. neſcit lectionem marginalem ܚܡܪܐ *vinum.*

35 Ad notam marginalem] Vox ܟܪܝܣܝܣ *periocha* non reperitur in Lexicis impreſſis. Lexica MS^ta^ Bodl. hoc modo eam explicant, ܟܪܝܣܝܣ ܗ̄ ܣܗܕܘܬܐ ܘܬܚܘܝܬܐ i. e. ܟܪܝܣܝܣ notat *teſtimonium, ſpecimen, &c.* Eſt nimirum vox Græca *χρησις*, Syriacis ſcripta. WH.

36 ܘܝܬܒܝܢ ܗܘܘ ܘܢܛܪܝܢ ܠܗ ܬܡܢ et ſedebant et ſervabant eum illic] In Barſ. et Bodl. hoc modo. ܘܟܕ ܝܬܒܝܢ ܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܬܡܢ *et ſedentes ſervabant eum illic.*

40 ܝܘܡܝܢ diebus] Barſ. ܝܘ̈ܡܬܐ

48 ܠܐܠܝܐ Eliam] In Com. 49. litera ܝ *τω* ܠ præfigitur: ſic ܐܝܠܝܐ. Sæpe hujuſmodi incuria, vel Librarii inconſtantia occurrit in aliis nominibus propriis. WH.

54 ܒܪܗ] Barſ. ܒܪܐ

55 ܬܡܢ illic] Barſ. inſerit in textu ܐܦ *et*, ut legitur in margine noſtri.

56 ܘܐܝܘܣܝ et Joſe] Barſ. ܘܝܘܣܝ, nec agnoſcit lectionem marginalem.

57 ܐܪܺܝܡܰܬ݂ܰܐܐܣ Arimathæa] Barſ. legit, ut in margine, ܪܳܡܬܐ, Syro more.

58 ܦܰܓ݂ܪܐ corpus] Barſ. legit ut in margine ܦܓܪܐ ܕܝܫܘܥ *corpus Jeſu.*

62 ÷ܒܝܘܡܐ↙ die↙] Hanc vocem in Græco implicitam legit Barſ. ſed ſine obelo.

65, 66 ܩܘܣܛܘܕܝܐ cuſtodiam] Barſ. in utroque loco appingit puncta pluralia.

CAP. XXVIII.

5 ※ܢܨܪܝܐ↙ Nazarænum↙] Legit Barſ. ſed ſine aſteriſco.

6 ܩܡ ÷ܟܠܗ↙] Barſ. legit ſine obelo.

7 ܕܩܡ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ quod ſurrexerit ex mortuis] Poſt ܕܩܡ *ſurrexerit* Barſ. inſerit ܠܗ. Bodl. non habet ܠܗ, ſed inſerit ܒܝܬ ante ܡܝ̈ܬܐ, hoc modo ܕܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝ̈ܬܐ quæ Syrorum loquendi ratio eſt.

14 ܠܗܓܡܘܢܝ] Barſ. ܠܗܓܡܘܢ abſque jod finali.

16 *ατάξαλο*] Mendoſe pro *ετάξατο*.

17 ܚܙܐܘܗܝ] Barſ. ܚܙܘܘܗܝ, Bodl. ܚܙܐܘܘܗܝ

COLLATIONES ET NOTÆ IN MARCI EVANGELIUM.

CAP. I.

1 Totum hoc Evangelium, et octo priora capita Evangelii ſecundum Lucam in codice Barſalibæi deſunt.

6 Nota marginalis indicat ܕܓܡܠܐ *cameli* eſſe in Singulari; altera Syra verſio legit in plurali: et ſic Cod. Bodl.

Ibid. ܒܫܫܬܐ lumbos] Vox apud Caſtellum denotat *latus, ſoleam:* hæ vero notiones cum contextu minime quadrant. Lexica MSta Bodl. interpretationem magis idoneam ſuppeditant. Bar Bahlul ſic vocem explicat: ܒܣܣܬܐ الظهر القطن i. e. ܒܣܣܬܐ ſignificat *tergum, dorſum, partes inter coxas.* Eandem voci attribuit notionem Bar Aly, his verbis, ܒܣܣܬܐ ܚܕ ܘܣܓܝ̈ القطن من الجنب والصلب i. e. ܒܣܣܬܐ in ſingulari et plurali numero notat *partes inter latus et lumbum.* WH.

13 ܬܡܢ ܒܡܕܒܪܐ ܝܘ̈ܡܬܐ ܐܪܒܥܝܢ ܟܕ ܡܬܢܣܐ ܡܢ ܣܛܢܐ ibi in deſerto dies quadraginta, tentatus a Satana] Hæc in textu omiſſa inter lineas et ad latus deſcribuntur prima manu.

Ibid. ܚܝܘ̈ܬܐ ܒܪܝܐ] Sic ubique Heracleenſis vertit θηρια, unde conjicimus Syriacæ Apocalypſeos auctorem eundem Heracleenſem fuiſſe.

16 ܠܫܡܥܘܢ ܘܠܐܢܕܪܐܘܣ ܐܚܘܗܝ ܕܫܡܥܘܢ Simonem, et Andream fratrem ejus Simonis] Sequitur eodem modo in Græcis plurimis, Σιμωνα και Ανδρεαν τον αδελφον αυτȣ τȣ Σιμωνος. “ Hæc verba Matthæum interpretantur, inquit WETSTENIUS, ne Andreas Chriſti frater fuiſſe videretur.”

CAP. II.

6 ܘܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ] Intuli ܗܘܘ ex margine noſtra in textum, fide codicis Bodl. WH.

CAP. III.

1 ܠܗ] Vox omiſſa ſuper lineam prima manu inſeritur.

9 ܘܩܪܐ et advocat] Codd. Barſ. et Bodl. eandem habent lectionem: ſic et in Com. 23. plurimis vero in locis inſerit Polycarpus poſt verbum ܩܪܐ *vocavit*, vocem ܠܘܬܗ *ad ſe*, ut melius Græco προσκαλεομαι reſpondeat. Hujuſmodi exempla paſſim occurrunt. WH.

14 ܢܗܘܘܢ eſſent] Hic ſignum in MS^to^ mendoſe uſurpatur, nam poſt ܬܪܥܣܪ *duodecim* ponendum eſt.

15 Super ܐܟܣܘܣܝܢ, quæ eſt ipſa vox Græca εξȣσιαν, ſcripta eſt vox Syriaca ܫܘܠܛܢܐ, quam habet et cod. Bodl.

16 Super ܠܫܡܥܘܢܝ inſcribitur ܫܡܥܘܢ, Syro more.

27 ܠܡܥܠ introiens] Græcis εισελθων. Perperam in Syro textu legitur Infinitivum pro Participio: recte igitur Criticus lectione marginali ܟܕ ܥܐܠ verſionem corrigit. WH.

C A P. IV.

13 ܠܫܠܝܚܘܗܝ] Hoc verbum, et cætera quæ in hac pagina ſequuntur, exarantur in charactere eſtronghelo majori; quod ſæpius factum non refert ſæpius notare.

29 ܕܩܪܒ appropinquavit] Deletur vox in MS^to et ſuper lituram inſcribitur ܕܩܪܒ alia manu: inſerit Cod. Bodl.

C A P. V.

4 ܒܫܫܠܬܐ catenis] Sic habetur in MS^to at infra hoc ipſo commate ܝ inſeritur, hoc modo, ܫܝܫܠܬܐ: utramque ſcribendi rationem tuentur Lexicographi.. WH.

7 ܒܡܠܐ voce] Præfixi præpoſitionem ܒ ex codice Bodl. WH.

10 ܟܘܪܐ regionem] Vox eſt Græca χωρα, quæ in margine explicatur Syriace ܐܬܪܐ. WH.

Ibid. ܣܓܝܐ̈ܬܐ multa] Vocem Græcam male intellexit Polycarpus; nam adverbium πολλὰ vertit per Adjectivum plurale ܣܓܝܐ̈ܬܐ, *multa*, loco ܣܓܝ *multum:* Nonnunquam vero recte interpretatur ܣܓܝ, ut ſupra, Cap. iii. 12. WH.

41 ܒܒܘܣܬܐ puella] In hoc et proximo commate reddit Polycarpus κορασιον per hoc verbum, in cæteris locis per ܛܠܝܬܐ, et ſic Bodl. RIDL. Lexicis impreſſis vox eſt prorſus ignota. Apud Bar Aly ſic explicatur: nimirum, in maſculino genere. ܒܒܘܣܐ ܘܒܒܘܣܐ ܕܒܪܢܫܐ ܛܠܝܘܣܐ ܗܘ ܒܪ̣ ܗܘ. الطفل الصبي i. e. ܒܒܘܣܐ vel ܒܒܣܐ notat *filiolum, puerulum*; reſpondetque Arabicis, الطفل الصبي---*parvulus, puer, &c.* WH.

C A P. VI.

1. ܘܐܬܐ̣ et venit] Punctum infra poſitum indicat Præteritum; in margine vero ponitur ſupra, ſic---ܐܬܐ̇, ſcilicet Præſens. Suadet verbum proxime præcedens, ܘܢܦܩ *et egreſſus eſt* in verbo textuali nihil mutandum eſſe: cui lectioni quoque ſuffragantur omnes codices Græci. WH.

8 ܒܒܪܘܬܐ in zona] Criticus in margine habet, ܝܘܢܝܐ ܒܙܘܢܝ ܐܡܪ, *Græcum in* zona *dicit*; forſan, quia vox ܒܪܘܬܐ duplici ſenſu accipitur: cujus primaria eſt ſignificatio *lorum, corrigia*; rarius autem *zonam* valet. Sæpius quidem retinet Polycarpus ipſum vocabulum Græcum ζωνην in Syro textu, Syriacis ſcriptum: ut Matt. iii. 4. x. 9. &c. quæ ratio, uti videtur, magis ſe Critico commendat. WH.

12 ܗܘܘ ܡܟܪܙܝܢ εκηρυσσον] In margine ܐܟܪܙ; vel fortaſſe voluit Librarius ſcribere in plur. ܐܟܪܙܘ, εκηρυξαν, ut eſt in altera verſione Syra. Cod. Bodl. concinit cum textu noſtro.

30 ܕܥܒܕܘ quæ fecerant] Auſus ſum addere ܘ pluralem, in textu prætermiſſam, quod confirmat codex Bodl. WH.

39 ܦܘܣܝ̈ܐ ܦܘܣܝ̈ܐ per convivia] Græcis συμποσια συμποσια (mendoſe in marg συποσια.) Vox tam apud Græcos quam apud Syros ſignificat *convivium, compotationem*; ſed in Latina interpretatione Bezam ſecutus ſum, qui exhibet verbum magis contextui congruens. In vocis ܦܘܣܝܐ explicatione aſſentiuntur lexicographi Bodleiani CASTELLO, exponuntque Arabice الدعوة *convivium*. WH.

49 παν̄λασμα] Sic in MS^{to}.

51 ܡܢ ܝܬܝܪܘ ex abundanti] Sic legitur in MS^{to}: codex vero Barſ. rectius habet ܡܢ ܝܬܝܪ. Sed legere forſan vult noſter Subſtantivum ܝܬܝܪܘܬܐ *abundantia*, ex qua voce duæ literæ finales oſcitantia Librarii exciderunt. WH.

55 ܘܡܢ ܪ̈ܗܛܘ et currentes] Deeſt in MS^{to}: ſupplevi ex Cod. Bodl. WH.

CAP. VII.

3 ܒܚܠܛܐ ܢܫܝܓܘܢ ܐܝܕ̈ܝܗܘܢ diligenter laverint manus ſuas] In margine exhibetur hæc nota, quaſi vocis πυγμη vel ܒܚܠܛܐ explicatio: ܕܡܬܦܪܓܝܢ ܒܡܝ̈ܐ ܒܨܒ̈ܥܬܗܘܢ *qui ſe oblectant di-*

gitos ſuos aqua abluendo. Verbum ܦܪܦܫ, vel Ethpaal ܐܬܦܪܦܫ in Lexicis impreſſis explicatur, *murmuravit*, *ſubſannavit*, *delectatus eſt*, *&c.* Eædem autem notiones dantur apud Lexicographos Bodleianos, nimirum, ܐܬܦܪܦܫ ܗ̄ ܐܬܦܢܩ܂ ܡܢ ܦܘܪܦܫ ܢܦܝܠ i. e. ܐܬܦܪܦܫ idem valet quod ܐܬܦܢܩ *delectatus eſt*, *oblectavit ſe*, &c. ex ܦܘܪܦܫ *deliciæ*, *voluptas*, deductum. WH.

11 δορα] Sic in MS^to^.

28 πεδιων] Sic in MS^to^.

34 ܐܬܦܬܐܐ] Syriacis ſcribitur vox Græca εθφαθα. Codex vero Bodl. legit ܐܦܦܬܐ (εφφαθα) ut omnes, qui extant, Codices Græci; quamque etiam lectionem noſter habet in margine. Cum verbum a Syriaco ܐܬܦܬܚ ſit deductum, legendum in Græcis cum noſtro εθφαθα arbitror. WH.

CAP. VIII.

27 ܕܦܝܠܝܦܘܣ Philippi] Monet Criticus in margine ܚܕܐ ܦܐ ܦܪܝܢ i. e. unum P legendum eſſe. Vide Notam ad Matt. viii. 4.

CAP. IX.

6 ܐܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܡܢ ܕܚܠܬܐ erant enim exterriti] Reſpondet forſan lectio marginalis ܕܚܝ̈ܠܐ varianti lectioni εμφοβοι in Græcis. Polycarpus vertit εμφοβος ܒܕܚܠܬܐ *in timore*, quaſi εν φοβω: ſic Luc. xxiv. 5. 37. Act. x. 4. et εκφοβος ܡܢ ܕܚܠܬܐ *ex timore*, quaſi εκ φοβȣ, ut in hoc commate. Crediderim quidem Critico in hoc commate minus placuiſſe Polycarpianam vertendi rationem, ſiquidem ſenſui magis apta et congruens foret vox ܕܚܝ̈ܠܐ *exterriti*, *expavefacti*, quam ܡܢ ܕܚܠܬܐ *ex timore*. WH.

10 ܟܕ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܐܟܚܕܐ quærentes una, vel conquirentes] Quod Syriacis reſpondet, eſt Græcum compoſitum συζητȣντες. Criticus vero per lectionem marginalem ܡܢܗ *ab eo*, legere vult, ut

arbitror, pro ܥܡ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܐܚܕܐ *quærentes una*, ܥܡ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗ *quærentes ab eo*. Hæc vero lectio multorum Codicum habet ſuffragium. WH.

12 ܐܠܝܐ ܡܢ ܐܬܐ ܠܘܩܕܡ Elias quidem venit prius] In margine notatur vox ܐܡܬܝ ܕ *quum* vel *quando:* quæ inepta videtur, et cum ſententiæ ſtructura minime quadrare. Niſi forte quis legendum putet, pro *Elias quidem venit prius, ut reſtituat, &c. Elias quidem quando venerit, reſtituet, &c.* Hanc vero lectionem nulli Codices Græci, aut veteres verſiones tuentur. WH.

31 ܒܝܘܡܐ die] In quodam Lectionario ad calcem Evangeliſtarum addito, in codice Barſalibæi, pro ܒܝܘܡܐ, legitur ܒܬܪ ܝܘܡܐ *poſt diem*. Bodl. concinit cum Noſtro.

34 ܡܡܠܠܘ loquuti fuerant] In margine ܡܬܕܪܫܝܢ *diſputabant*. ܡܡܠܠܝܢ legitur in textu Lection. Barſ. et in margine ܐܡܪ *dixit*. Cod. Bodl. legit cum textu noſtro.

38 ܘܟܠܝܢܢܝܗܝ ※ ܡܛܠ ܕܠܐ ܢܩܦ ܠܢ ✓ et prohibuimus eum ※ quia non ſequitur nos ✓] Hic in MS^to^ uſurpatur aſteriſcus non in priori clauſula, ut male monuit WETSTENIUS. WH.

43 ܦܣܘܩܝܗܝ ܡܢܟ abſcinde A TE] ܡܢܟ *a te* quoque habet Codex Bodleianus; ſed in Latina interpretatione omiſi, quia non bene cum Contextu cohærere videtur, niſi verbum ܘܫܕܝܗܝ *et abjice* inſeratur: ſicut extat Matt. v. 29. Eadem incuria, vel ſcribentis oſcitantia occurrit infra com. 45. hujus Cap. WH.

50 ܫܦܝܪܐ ܗܝ ܡܠܚܐ bonus eſt Sal] Hæc verba omiſit Amanuenſis, ſed inter lineas repoſuit.

CAP. X.

4. ܐܦܣܛܐܣܝܘܢ] Syriacis ſcribitur Græcum [illegible] : inter lineas autem exaratur vox ܡܫܪܝܢܘܬܐ, quæ etiam Matt. xix. 7. in textu uſurpatur. WH.

9 ܙܘܓ conjunxit] Ad marginem reperitur vox originaria συνέζευξεν. Syriace ܣܘܢܙܘܓܣܘܢ. WH.

16 ܘܟܕ ܓܦܦ ܐܢܘܢ܆ ※ܣܡ ܐܝܕܘܗܝ ܥܠܝܗܘܢ↙ ܘܡܒܪܟ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܂ et quum in ulnas accepiſſet eos, ※ poſuit manus ſuas ſuper eos ↙ et benedixit iis] Sic in Syro textu uſurpatur aſteriſcus: ſenſus vero ſuadet, codiceſque Græci, copulam ܘ et τω ܡܒܪܟ præfixam aſteriſco item notandam eſſe: qua auctoritate adductus ita in Latina interpretatione imprimendum curavi. WH.

20 ※ܡܢܐ ܬܘܒ ܣܢܝܩ ܐܢܐ↙ ※ quo amplius indigeo?↙] Ita eſt in Noſtro, et in margine Pariſienſis, teſte Cl. STORRIO. Codex vero Bodl. clauſulam non habet. De hac Codicum diſcrepantia adeas Præfationem. WH.

28 ܘܫܪܝ et cœpit] E regione hujus vocis exaratur in margine ܗܝܕܝܢ *tunc*, ſed non notatur ubi inſeri debet. Fortaſſe Codd. nonnulli pro καὶ ἤρξατο legebant τότε ἤρξατο. Sed legit Bodl. cum noſtro in textu.

29 ܐܪܦܝ reliquit] Eſt formæ τȣ Aphel (ex Hebr. רפה) quod agnoſcunt lexicographi ſignificare *remiſit*, *laxavit*, *ſivit*, *permiſit*; quibus addi poteſt *reliquit*; *emiſit*, Marc. xv. 37. quam notionem tuentur Lexica MS^ta Bodleiana, explicantque Arabice اهمل اطرح اطلق ترك *emiſit*, *vel miſſum fecit*, *abjecit*, *dimiſit*, *reliquit*. WH.

34 ܘܒܝܘܡܐ et die] In margine ܘܒܬܪ *et poſt*. In Lectionario Barſalibæi legitur in textu ܘܒܬܪ ܝܘܡܐ *et poſt diem*, et in margine ܘܒܝܘܡܐ *et die*. Cod. Bodl. ut Noſter in textu.

35 ܩܪܒܘ ܪܕܘ ܠܘܬܗ et acceſſerunt ad eum] Verbum προσπορεύονται exprimit auctor verſionis per ܩܪܒ et ܪܕܐ; quorum primum *acceſſit*, *appropinquavit*, &c. denotat; alterum *ivit*, *inceſſit*. De hac vertendi ratione, vide quæ ad Matt. ii. 9. annotavimus. WH.

CAP. XI.

8 ܣܘܟܐ ramos] Ad marginem annotatur Græcum στιβάδας, quod vertit Criticus per lectionem marginalem ܣܛܒܕܬܐ: de qua voce

non mihi conſtat, deſideratur enim in Lexicis impreſſis: exulat etiam a Lexicis MS^tis Bodl. WH.

10 ※ܫܠܡܐ ܒܫܡܝܐ ܘܫܘܒܚܐ ܒܡܪ̈ܘܡܐ↙ pax in cœlo, et gloria in excelſis ↙] In aſteriſco adhibendo ſecutus ſum notam marginalem. In MS^to in hunc modum aſteriſcus appingitur, ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ܀ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܒܘܢ ܕܘܝܕ. ܫܠܡܐ ܒܫܡܝܐ: ※ܘܫܘܒܚܐ ܒܡܪ̈ܘܡܐ↙] *Benedictum eſt veniens in nomine Domini regnum patris noſtri Davidis, pax in cœlo ※ et gloria in excelſis ↙.* Monet Criticus in nota marginali verba ܫܠܡܐ ܒܫܡܝܐ *pax in cœlo*, a textu Polycarpiano abeſſe, necnon verba aſteriſco annotata. Vide etiam quæ in præfatione notavimus. WH.

Ibid. Ad notam marginalem] ܚ̈ܕܚܕܢܐ ſignificare ait CASTELLUS *unum poſt alterum, deinde, ſubinde:* hæc vero cum loci ſenſu minime quadrant. Reddidi *nonnullis*, neſcio an recte. Bar Bahlul ita interpretatur---واحد بعد الاخر الافراد. WH.

15 ܕܗܘܣܢ] In Lect. Barſ. ܕܗܘܠܝܢ. Cod. Bodl. cum Noſtro.

16 ܣܘܪ̈ܒܐ ܒܝܬ ܗܝܟܠܐ vas per templum] ܣܘܪ̈ܒܐ inquit Criticus in margine, eſt ܡܐܢܐ *vas*; et pro ܒܝܬ ܗܝܟܠܐ *per templum* legere vult Syro more, ܒܓܘ ܗܝܟܠܐ *per medium templi*, quomodo habetur in margine Lectionarii Barſ. et in Verſione Simplici. WH.

31 ܢܐܡܪ dixerimus] In noſtro codice prima perſona plur. Futuri nunquam punctum ſupra poſitum habet, quod docent Grammatici neceſſarium eſſe: exempla ubique paſſim occurrunt. WH.

CAP. XII.

1 ܠܡܐܡܪ dicere] In margine ܠܡܡܠܠܘ *loqui.* In Lection. Barſ. ܠܡܡܠܠܘ *loqui* eſt in textu, et ܠܡܐܡܪ *dicere* in margine: alio filo legitur narratio.

32 ܫܪܝܪܐܝܬ ܫܦܝܪ] Græcis eſt καλως. E Syro textu altera vocum harum expungenda videtur. Græcum καλως vertit Polycarpus

in Matt. per ܫܦܝܪ; in Marc. Luc. et Joh. ܛܒܐܝܬ uſurpat. Matt. xv. 7. habemus ܫܦܝܪ ܐܬܢܒܝ *bene prophetavit*—loco parallelo Marc. vii. 6. ܛܒܐܝܬ ܐܬܢܒܝ. Sæpius quidem uſurpatur vocabulum ܛܒܐܝܬ: itaque in hoc commate verbum ܫܦܝܪ putaverim omnino ſupervacaneum; nec adeſt in codice Bodleiano. WH.

33 ܝ̈ܩܕܐ ܫܠ̈ܡܐ hoſtiæ integræ, vel holocauſta] In Græcis eſt ὁλοκαύτωματα, quod exprimit auctor verſionis per duplex verbum, nimirum ܝ̈ܩܕܐ ܫܠ̈ܡܐ; quorum primum originem habet ܝܩܕ *arſit*; alterum eſt adjectivum ܫܠܡ, vel Emph. ܫܠܡܐ *integer*, *perfectus*. WH.

CAP. XIII.

34 θωρωσω] Sic Græce ſcribitur in margine.
36 ܡܢ ܫܠܝ repente] Inſeritur alia manu.

CAP. XIV.

3 ܕܫܡܥܘܢ Simonis] Reſtitui ex Cod. Bodl. Deeſt in MS^{to}. WH.

Ibid. ܕܢܪܕܝܢ ܡܗܝܡܢܐ nardi fidelis] Polycarpus vertit Græcum πιϛικης quaſi απο της πιϛεως derivatum. Beza vero voci attribuit originem πινω *bibo*, et valere putat *quid potabile*; ſenſuque loci poſtulante, reddit *liquidæ*. Sic et Joh. xii. 3. WH.

7 ܒܟܠܙܒܢ ܓܝܪ ܠܡܣ̈ܟܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ---ܠܝ ܕܝܢ ܠܐ ܒܟܠܙܒܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ omni tempore pauperes habetis—me autem non omni tempore habetis] De voce Græca εχω vide quæ ſupra ad Matt. iii. 4. xix. 16. notavimus. Hic pro caſu accuſandi ܠܡܣ̈ܟܢܐ legendus eſt Nominativus ܡܣ̈ܟܢܐ; et loco ܠܝ debet eſſe ܐܢܐ, linguæ ratione ita flagitante. Sic Joh. xii. 8. vide et xvi. 33.

37 ܘܐܬܐ ܘܡܫܟܚ ܠܗܘܢ ܠܗܘܢ ܟܕ ܕܕܡܟܝܢ et venit, et invenit eos dormientes] In noſtro codice geminatur vox ܠܗܘܢ;

Cod. vero Bodl. unam omittit : et ſine textus detrimento, ut opinor, abeſſe poteſt. WH.

40 ܝܩܝܪ̈ܢ gravati] Ante hanc vocem deeſt ܥܝܢܝܗܘܢ *oculi eorum* in MSᵗᵒ. Reſtitui ex Cod. Bodl. WH.

41 ܩܪܒ ܫܘܠܡܐ appropinquavit finis] In pleriſque Græcis απεχει : in nonnullis απεχει το τελος : in Syris editis ܡܛܬ ܚܪܬܐ *appropinquavit finis.*

54 ܘܡܫܚܢ ܠܘܬ ܢܘܗܪܐ et calefaciebat ſe ad lumen] Græcorum veſtigiis preſſe inſtitit Polycarpus. Verum hæſitare Criticus viſus eſt in lectione ܠܘܬ ܢܘܗܪܐ, nam ejus loco forte ſubſtituere maluit ܠܘܬ ܢܘܪܐ *ad ignem.* Poſtea vero Græcis conſultis, monet in margine ܢܘܗܪܐ ܗܘ ܒܝܘܢܝܐ i. e. φως *lumen* eſſe in Græcis. WH.

65 ܐܬܢܒܝ ※ ܠܢ ✓ ܡܫܝܚܐ ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܡܚܝܟ Vaticinare ※ nobis ✓ Chriſte, quis eſt qui percuſſit te] ܠܢ *nobis* ſolum, non tota clauſula, ut monet WETSTENIUS, aſteriſco notatur. WH.

72 ܐܠܩܛܪܘܢ gallus] Syriacis ſcribitur vox [illegible]; cui reſpondet in margine vox Syriaca ܬܪܢܓܠܐ. WH.

CAP. XV.

1 ܣܘܡܒܘܠܝܘܢ ܥܒܕܘ συμβουλιον fecerunt] Margo exhibet vocem Syriacam ܡܠܟܐ *conſilium.*

13 Quæ hic in margine adjecta ſunt, eſt varia lectio ανασεισμενοι υπο των αρχιερεων, λεγοντες : deſunt enim in Cod. Bodl.

16 ܦܪܛܘܪܝܘܢ prætorium] In margine monet Criticus ܠܐ ܬܩܪܝ ܗ; literam ܗ non legendam eſſe.

21 αγγαρευουσιν] Sic in MSᵗᵒ.

23 ܚܠܐ acetum] Lect. Barſ. et codex Bodl. ܚܡܪܐ *vinum :* et eadem nota legitur in margine Lectionarii.

Ibid. ܚܠܐ ܕܡܡܪܪ acetum myrrhatum] Verbum ܕܡܡܪܪ in margine explicat Criticus per ܕܡܡܙܓ ܒܡܘܪܐ i. e. *acetum* mixtum cum myrrha. WH.

26 ܕܥܠܬܐ ܕܝܠܗ cauſæ ejus] In margine ܕܥܠܐ ܕܝܠܗ, de cujus ratione vide quæ ad Matt. xii. 5. annotavimus.

23 ܘܥܡ et cum] Deeſt ܘ *et* in Lect. Barſ.

29 ܐܘܗ vah] Scribitur in Lect. Barſ. ܘܐܗ ܘܐܗ, ουα repetita, ut in margine noſtri codicis.

39 ܩܢܛܪܘܢܐ Centurio] In margine monet Criticus eſſe ܩܢܛܘܪܝܘܢ κεντυριωνα in Græcis.

43 ܫܦܝܪ ܐܣܟܡܐ] Græcis eſt vox ευσχημα, quam exponit Polycarpus per ܫܦܝܪ ܐܣܟܡܐ; quarum prima notat *bene* vel Gr. ευ, altera eſt σχημα Syriacis ſcripta. WH.

CAP. XVI.

18 ※ܘܒܐܝ̈ܕܝܐ ܚܘ̈ܘܬܐ ܢܫܩܠܘܢ et in manibus✓ ſerpentes tollent] In MS^{ta} verbum ܚܘ̈ܘܬܐ *ſerpentes* aſteriſco notatur: ſed juxta Codd. Græcos ܘܒܐܝ̈ܕܝܐ *et in manibus* potius aſteriſco includendum eſt. In Latina interpretatione etiam vocula *et* aſteriſco notari debet. WH.

COLLATIONES ET NOTÆ IN LUCÆ EVANGELIUM.

CAP. I.

1 ܡܛܠ ܗܘܝܠ quoniam] In Græcis eſt vox compoſita επειδηπερ, quam duabus vocibus reddit auctor verſionis; quarum prior ſignificat *quoniam*, et reſpondet Græco επει, altera *igitur*, *ſaltem*, *&c.* et reſpondet Græco δηπερ. WH.

3 ܐܚܝܣܢܐ præſtantiſſime] Græcis eſt κρατιστε. In Lexicis impreſſis vox non reperitur: apud Bar Bahlul idem valet quod ܡܝܬܪܐ *excellens*, *præſtans*, *optimus*, exponiturque Arabice, الجيد *bonus*, *præſtans*. WH.

4 ܙܗܝܪܘܬܐ certitudinem] Neſciunt vocem Lexica impreſſa. Græcis eſt ασφαλειαν, quam preſſe reddit Polycarpus: notat enim ܙܗܝܪܘܬܐ juxta Bar Bahlul, الحذر التحذر الامن الثقة. WH.

5 ܡܢ ܬܫܡܫܬܐ ܕܝܘ̈ܡܬܐ ex miniſterio dierum] In Græcis habetur εξ εφημεριας. Senſum Græcæ vocis exprimit Polycarpus per ܬܫܡܫܬܐ ܕܝܘ̈ܡܬܐ *miniſterium dierum*; hoc eſt, Claſſem, vel certos dies quibus ſacerdotii munere fungebantur ſacerdotes, ſecundum ſortem, vel claſſem, 1 Chron. xxiv. memoratam. Vide Wetſtenii et Bezæ Annott. WH.

25 ܠܡܥܒܪܘܗ ad auferendum] Vox marginalis non mihi videtur eſſe Lectio varians, ſed potius melior, et huic loco aptior, interpretatio. WH.

42 ܒܢܫ̈ܐ] Deeſt litera ܒ in MS^{to}, quam inſerui auctoritate Græci fontis et codicis Bodl. WH.

58 ܫܒ̈ܒܐ vicini] Impoſui puncta pluralia, quæ deſunt in MS^{to}. WH.

CAP. II.

7 ܟܪܕܪܬܗ faſciis involvit] Neſciunt verbum Lexica impreſſa et MS^{ta}; affinitatem vero habere videtur cum ܟܪܕܘܪܐ, vel ܟܪܙ̈ܘܪܐ, quod ſic explicant Lexicographi Bodleiani: ܟܪܕܘܪܐ ܘܡܟܪܕܘܪ̈ܐ ܚܕ ܐܝܟ: ܟܪܕܘܪܐ ܗ̄ܘ ܦ̈ܣܬܐ ܘܣ̈ܡܪܛܐ ܕܡܬܟܪܟܝܢ ܒܗܘܢ ܛܠ̈ܝܐ. i. e. ܟܪܕܘܪܐ et ܟܪܙܘܪܐ idem valent, notantque *fruſta panni attriti, et veſtes laceras quibus involvuntur infantes.* WH.

17 ܐܘܕܥܘ manifeſtaverunt] In margine apponitur verbum ܐܬܘܕܥܘ formæ Ethpaal *quadratæ*, innuens fortaſſe variam lectionem εγνωρισαν in codice Cantabrigienſi. WH.

25 ܘܢܟܦܐ et religioſus] ܢܟܦܐ proprie ſignificat *modeſtus, caſtus, verecundus, &c.* reddidi vero *religioſus*, ut Græco ευλαβης melius reſponderet, quod Criticus in margine magis ad literam exprimit ܢܟܝܦ ܕܚܠܬܐ *bonus timore.* Cenſuit WETSTENIUS lectionem textualem concinere Græco ευλαβης, et marginalem ευσεβης: viro docto tamen non aſſentior, nam Polycarpus utramque vocem exprimit per ܢܟܦܐ. Sic Act. ii. 5. viii. 2. (ubi occurrit in Græcis impreſſis vox ευλαβες:) et cap. x. 2, 7. xxii. 12. (ubi habetur ευσεβης.) WH.

27 ܘܟܕ ܡܥܠܝܢ et quum introducerent] Cod. Bodl. habet verbum in Præterito ܘܟܕ ܐܥܠܘܗܝ *et quum introduxiſſent.* Græci impreſſi dant εν τῳ εισαγαγειν, quibus favet Cod. Bodl. Noſter vero varianti Lectioni εν τω εισαγειν patrocinatur. WH.

32 Unum exemplar in hoc commate videtur legiſſe εις ευφροσυνην pro εις αποκαλυψιν; vel potius explicat εις αποκαλυψιν per εις ευφροσυνην. Cod. Bodl. concinit in textu.

33 ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܝܘܣܦ ܘܐܡܗ et erat Joſephus et mater ejus] In margine habetur ܘܐܒܘܗܝ *et pater ejus:* delevi copulam ܘ, nam otioſa videtur. Ad imam paginam mendoſe imprimitur *Parentes ejus* loco *Pater ejus.* WH.

35 ܣܪ̈ܝܩܘܬܐ ܡܚܫ̈ܒܬܐ *ad verbum,* vanitates cogitationum] In

Græcis legitur vox διαλογισμοι: quam cæteris in locis reddit Polycarpus per ܚܘܫܒܐ vel ܡܚܫܒܬܐ *cogitatio*, ſi Cap. vi. 8. xi. 17. excipias, ubi additur ܣܪܝܩܘܬܐ. WH.

36 ܫܒܛܐ tribu] Deeſt in MS^to^: ſupplevi ex Bodl. WH.

CAP. III.

1 ܩܣܐܪܘܣ Cæſaris] Mendoſe ſcribitur in margine vox κεαρος, pro κεσαρος, ut habetur in Syro textu. WH.

14 ܕܡܬܦܠܚܝܢ milites, *ad verbum* militantes] Græcorum veſtigia preſſe ſequitur Polycarpus in participio ϛρατευομενοι vertendo. In margine occurrit explicatio Syris magis familiaris ܦܠܚ̈ܝ ܣܛܪܐܛܝܐ ad verbum, *cultores militiæ*. WH.

16 ܡܥܡܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ baptizo vos] Poſt has voces refertur ad marginem, ſed deeſt ſignum reſpondens: fortaſſe volebat ſcribere Criticus ܠܬܝܒܘܬܐ *ad pœnitentiam*, ut in quibuſdam exemplaribus legitur. Concinit cum textu noſtro cod. Bodl.

19 ܗܪܘܕܝܐ Herodiadem] Vox Syriaca exaratur Syro more; et hæc ſcribendi ratio uſurpatur Matt. xiv. 3. Monet vero Criticus in margine ܗܪܘܕܝܐܕܘܣ Ηρωδιαδος eſſe in Græcis, quomodo legitur et in textu Matt. xiv. 6. Marc. vi. 17. WH.

24 ܕܐܝܢܢܐ Janna] Nota Syriaca in Margine appoſita ita ſonat. “Ubi inveniuntur in verbis et nominibus duæ literæ pares (hoc eſt, “literæ geminatæ) unam lege ſemper.” WH.

25 Ad Not. 3. ܕܢܐܢܓܗ Nange] Nota marginalis ſuadet literam ܗ finalem legendam eſſe ſicut ܐ. WH.

26 Ad Not. 4. ܕܡܐܐܬܝ Maathi] In margine ſcribitur vox ܕܡܬ de qua non mihi conſtat. In Conciliationibus Matthæi Evangelio præfixis verbum textuale exaratur ܡܐܐܬ; et ita habetur in cod. Bodl. WH.

27 Ad Not. 5. ܕܐܕܕܝ *Addi*] Monet Criticus unam ex literis geminatis non legendam eſſe. WH.

29 ܕܝܘܪܝܐ Joria] In margine ܕܝܘܬܐܡ *Jotham.* In Conciliationibus vero ſcribitur ܝܘܪܡ *Joram,* ut in verſione Simplici. WH.

CAP. IV.

9 ܠܐܘܪܫܠܡ Hieroſolymam] Sic in MS^{to}: cæteris vero in locis litera *jod* inſeritur, hoc modo, ܠܐܘܪܫܠܝܡ. WH.

20 ܘܟܕ ܐܟܪܟܗ ܠܟܬܒܐ. ܝܗܒܗ ܠܡܫܡܫܢܐ ܘܝܬܒ et quum plicuiſſet librum, dedit eum miniſtro, et ſedit] Lapſum typographi ad imam paginam corrigi velim: ܘ *et* obelo notanda eſt: ſic enim in MS^{to}. In Græcis omnibus ſic clauſula legitur, *και πτυξας το βιβλιον, αποδους τω ὑπηρετῃ, εκαθισε,* quam reddidit Polycarpus hoc modo---ܘܟܕ ܐܟܪܟܗ ܠܟܬܒܐ ܘܝܗܒܗ ܠܡܫܡܫܢܐ ܝܬܒ *et quum plicuiſſet librum, et dediſſet eum miniſtro, ſedit.* De Polycarpi ratione in participiis aoriſtorum vertendis ſupra diximus; quam hic etiam caute obſervat: copulam ܘ igitur verbo ܝܗܒܗ præfixam ſupplevit, linguæ idiomate ita poſtulante. Sed Thomas Heracleenſis iſtam copulam obelo notavit, eo quod in Græcis deficeret: Criticus vero Thomæ poſterior copulam ܘ obelumque ad marginem deſcripſit, et, copula verbo ܝܬܒ præfixa, legit ut in textu impreſſo. Similis locus occurrit Matt. xxiii. 34. ubi *Vau* τῳ ܡܢܗܘܢ præfixum eſt in margine, obeloque incluſum. WH.

35 ܣܓܦܗ nocuiſſet ei] Idem valent verba marginalia ܣܪܚ ܒܗ, quæ ex verſionis Simplicis contextu petita videntur. Cod. Bodl. legit ܡܕܡ ܣܓܦܗ. WH.

36 ܦܩܕܐ præcipit] Fœminine interpretatus eſt, quaſi *præcepiſſet oratio,* jungens επιτασσει cum λογῳ, vel ܡܠܬܐ quæ fœminina eſt. Sic etiam ſimplex, et cod. Bodl.

38 ܘܐܦܝܣܘܗܝ et rogaverunt eum] Margo habet ܘܒܥܘ ܡܢܗ: idem notat quod lectio textualis. Legit ut in textu cod. Bodl. WH.

41 ܠܡܡܠܠܘ loqui] Ex Simplici verſione lectionem marginalem ܕܢܐܡܪܘܢ *ut dicerent* deſumptam eſſe vix dubito. WH.

CAP. V.

1 ܕܓܢܝܣܪܛ Genniſaret] Vult Criticus in margine literam ܬ aſpiratam loco ܛ legendam eſſe. WH.

8 ܦܛܪܘܣ Petrus] Vox marginalis ܫܡܥܘܢ *Simon* non eſt varia lectio, ſed additamentum. WH.

CAP. VI.

4 ܘܠܚ̈ܡܐ ܕܣܝܡܬܐ et panes propoſitionis] Sic vertit auctor verſionis Græcum προθησεως: Criticus vero exprimit Syro more, ܠܚ̈ܡܐ ܕܦܬܘܪܗ ܕܡܪܝܐ. WH.

8 ܩܘܡ ܘܩܘܡ Surge, et ſta] In nota marginali mendoſe imprimitur vox ܣܝ loco ܕܝ. WH.

15 ܠܐܝܩܘܒܘ Jacobum] Sic in MS^to^ reperitur. Cum vero vox ſit Græca Ιακωβον Syriace ſcripta, legendam eam eſſe cenſeo ܠܐܝܩܘܒܘܢ. WH.

34 ܡܣܒܪܝܢ ſperatis] Per notam marginalem docet Criticus verbi ſignificationem eſſe deductam ܡܢ ܣܒܪܐ ܘܠܘ ܡܢ ܡܣܒܪܢܘܬܐ i. e. *a nomine* ܣܒܪܐ ſpes, expectatio, *non a* ܡܣܒܪܢܘܬܐ opinio, exiſtimatio. Inter voces participiales ܡܣܒܪ (particip. τȢ Aphel) et ܡܣܰܒܰܪ (particip. τȢ Pael) ſequens diſcrimen ponit Bar Bahlul. ܡܣܒܪ ܡܢ ܦܬܚܐ ܡ̄ يظن. ܡܣܒܪ ܡܢ ܦܬܚܐ ܣ̄ يرجو. ܡܣܒܪܝܢ ܡܢ ܣܘܟܝܐ ܘܡܢ ܣܒܪܐ܀ ܡܣܒܪܝܢ ܡܢ ܡܣܒܪܢܘܬܐ. --- i. e. ܡܣܒܪ, pethocata litera ܡ̄ ſignificat يظن *putat, exiſtimat*; pethocata ܣ̄ يرجو *ſperat, expectat*. ܡܣܰܒܪܝܢ ſignificationem accipit a ܣܘܟܝܐ et ܣܒܪܐ *ſpes, expectatio*; ܡܣܒܪܝܢ a ܡܣܒܪܢܘܬܐ *opinio, exiſtimatio*. Hæc vero vocum diſtinctio non ſemper in Verſionis Simplicis editionibus fuit obſervata: e. g. ſupra cap. iii. 15. ܡܣܒܪ *expectaret* legendum eſt ܡܣܰܒܪ: infra xxiii. 8. ܘܡܣܒܪ

et ſperabat, ܘܡܣܬܒܪ; ut habetur in noſtro Codice: Joh. v. 39. ܡܣܬܒܪܝܢ *putantes*, ܡܣܬܒܪܝܢ, ut recte ſe habent Editiones Paris. et Anglicana. Reliquæ omnes aliter habent. WH.

CAP. VII.

2 ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܠܡܫܠܡܘ moribundus erat] Exaratur in margine verbum ܩܪܝܒ, quod ex Verſionis Simplicis contextu petitum videtur: ſed idem valet quod textuale. WH.

4 In medio et exitu tertii commatis et initio quarti deſunt multa: nimirum, in medio tertii deſunt hæc --- ܠܩܫܝܫܐ ܕܝܗܘܕܝ̈ܐ *ſeniores Judæorum:* at quæ ſequuntur, in margine exarantur prima manu. ܟܕ ܡܬܟܫܦ ܠܗ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܕ ܐܬܐ ܢܦܪܘܩ ܠܥܒܕܗ ܕܝܠܗ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܘ ܠܘܬ ܝܫܘܥ --- *rogans eum, ut veniens ſervaret ſervum ſuum. Illi autem quum veniſſent ad Jeſum.*

23 ܘܛܘܒܬܢܐ] Huic voci ſignum præfigitur, cui nihil in margine reſpondet.

28 ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ܆ ܕܢܒܝܐ ܪܒ ܒܝܠܝܕܝ̈ ܕܢܫ̈ܐ܆ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ ܠܐ ܐܢܫ ܐܝܬ. Dico enim vobis, quod propheta major inter natos mulierum quam Johannes Baptiſta nullus eſt.] Vox ܕܢܒܝܐ, quam cenſuit WETSTENIUS in noſtro Codice deſiderari, inter lineas a prima manu, quaſi inſerenda, exaratur; et inſeritur quidem in Cod. Bodl. Voci autem ܕܢܒܝܐ præfigitur ſignum, cui in margine reſpondet vocabulum ܐܢܫ *nemo*, de cujus ratione non ſatis mihi conſtat. Fortaſſe pro ܕܢܒܝܐ *propheta* legendum eſt ܕܐܢܫ *nemo*, in hunc modum, ܕܠܐ ܐܢܫ ܒܝܠܝܕܝ̈ ܕܢܫ̈ܐ. ܐܝܬ ܪܒ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ *quod nemo inter natos mulierum eſt major quam Johannes Baptiſta.* Sed præſtat forſan hic ordo---ܕܠܐ ܐܢܫ ܐܝܬ, &c. ܒܝܠܝܕܝ̈ ܕܢܫ̈ܐ *quod nemo eſt inter natos mulierum, &c.* Si vocem ܕܢܒܝܐ omiſeris, locus parellelus occurrit Matt. xi. 2. ܕܠܐ ܩܡ ܒܝܠܝܕܝ̈ ܕܢܫ̈ܐ *quod* non *ſurrexerit inter natos mulierum, &c.* hoc eſt, *quod* nemo *ſurrexerit.* WH.

44 45 Deeſt major pars commatis 44. et initium commatis 45. Reſtitui ex Bodl. ܠܒܝܬܟ ܥܠܬ. ܡܝ̈ܐ ܠܪ̈ܓܠܝ ܠܐ ܝܗܒܬ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܒܕ̈ܡܥܝܗ̇ ܪ̈ܓܠܝ ܪܣܣܬ. ܘܒܣܥܪܗ̇ ܢܓܒܬ ܐܢܝܢ. ܐܢܬ ܠܐ ܢܫܩܬܢܝ. WH.

45 ܗܝ ܡܢ ܕܥܠܬ ex quo ingreſſa eſt] Voci textuali ܕܥܠܬ *ingreſſa eſt* duo præfiguntur ſigna; quorum unum ad verbum marginale ܕܥܠܠܬ *ingreſſus ſum*, alterum ad εισηλθον reſpicit. Omnes fere codices Græci habent verbum in prima perſona, quod mavult Criticus; quanquam non deſunt qui Lectioni textuali adſtipulentur. WH.

CAP. VIII.

2 ܐܬܐܣ̈ܝ ſanatæ] In MSto mendoſe ſcribitur ܐܬܐܣ̈ܪ *devinctæ.* Correxi ex Bodl. WH.

19 ܠܡܫܬܥܝܘ colloqui] Vocis συντυγχανω ſenſum hic exprimit Polycarpus: Criticus vero in margine preſſius reddit ܠܡܦܓܥ ܒܗ *occurrere ei,* i. e. ad eum venire. WH.

24 ÷ܘܫܠܝܘ↙ et ceſſaverunt] Per obelum notat Thomas Heracleenſis, ni fallor, verbum in ſingulari legendum eſſe; quomodo et habetur in Codicibus Græcis F. G. 1. 2. 4. 6. 40. 52. 53. 63. 67. &c. WH.

36 ܐܝܟܢܐ ܐܬܦܪܩܗ] Cod. Bodl. ܐܝܟܢܐ ܕܐܬܦܪܩܗ

CAP. IX.

9 ܐܢܐ ܦܣܩܬ ego amputavi] Hic incipit cod. Barſalibæi.

11 ܒܣܝ̈ܡܐ] Reſtitui puncta pluralia ex Barſ. et Bodl. WH.

16 ܢܣܒ accepiſſet] In MSto mendoſe ſcribitur in plur. ܢܣܒܘ: correxi ex Barſ. WH.

19 Totum hoc comma legit Barſalibæus, ſed ſine aſteriſco.

21 ܐܢܘܢ↙ ÷ iis ↙] Legit Barſ. ſed non incluſum.

22 ܠܡܚܫܐ] Habet Barſ. in margine, ſed ܠܡܚܫ in textu. Bodl. concinit cum noſtro.

Ibid. ܠܡܩܡ reſurgere] Habet Barſ. in margine, ſed in textu legit ܢܩܘܡ

23 ※ ܒܟܠܝܘܡ quotidie ↙] Eadem nota marg. occurrit in Barſ.

28 Poſt ܒܠܕ inſerit Barſ. ܡ̈ܠܐ *verba:* et ſic cod. Bodl.

Ibid. ܠܘܟ̈ܝܢܐ] Barſ. imponit puncta pluralia.

Ibid. ܣܠܩ aſcendit] Correxi ex Barſ. In MS^to^ mendoſe ſcribitur ܣܠܩܘ. WH.

29 ܐܚܪܢܐ alius] Addit Barſ. ܗܘܐ. In reliquis legit ut in codice Heracl. ſed non notat ܐܬܡܠܟܘ et ܘܗܘܐ aſteriſcis. Bodl. non inſerit ܗܘܐ

31 ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܘ autem quum veniſſent] Sic in utroque codice, periodum claudunt voce ܒܬܫܒܘܚܬܐ *gloria:* et deinde pergunt, quaſi legiſſet Polycarpi exemplar, *Ελεγον δὲ ερχομενοι την*---Sic cod. Bodl.

33 ܦܛܪܘܣ ܠܘܬ Petrus ad] Hic deficit Cod. Barſ.

55 ܘܐܡܪ et dixit] In MS^to^ eſt in plurali ܐܡܪܘ. Correxi ex Bodl. WH.

CAP. X.

1 ܚܘܝ deſignavit] Ad verbum, *oſtendit, demonſtravit.* Græcis eſt vox *ανεδειξεν,* quam preſſe exprimit Polycarpus. WH.

5 ܒܝܬܐ domo] Reſtitui ex Bodl. WH.

9 Deſunt puncta pluralia ſuper ܕܒܪܢܫܘܢ

10 ܠܦܠܛ̈ܘܬܐ in plateas] In margine habetur hæc vocis explicatio---ܫܘ̈ܩܐ ܦܬܝ̈ܐ *plateas latas.* WH.

24 ܘܠܡܫܡܥܘ et audire] Hic procedit cod. Barſ.

25 ܡܢܐ ܐܚܕܝܢ] Barſ. et cod. Bodl. ܡܢܐ ܟܝ ܐܚܕܝܢ

26 ܒܢܡܘܣܐ ܡܢܐ in lege quid] Barſ. eodem modo in margine: et in textu pro ܡܢܐ *quid* legit ܐܝܟܢܐ *quomodo.* Cod. Bodl. concinit cum noſtro.

28 ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗ dixit autem ei] In Barſ. deeſt ܠܗ *ei,* inferit vero Bodl.

30 ܡܢܝܬܐ ܦܓܥ ܕܐܝܬܝܗܘܢ] Deeſt in Barſ. ܕܐܝܬܝܗܘܢ reſpondens Græcæ voci *τυγχανοντα:* legit Bodl.

Ibid. ܟܕ ܢܣܒܠ ſuſcipiens] Ad verbum reddit Polycarpus Gr. ὑπολαβών. WH.

34 ܕܟܐܒܘܗܝ] Barſ. ܕܟܐܒܘܗ. Græcum eſt tantum ἐπιχέων. Supplet Barſ. αὐτῆς, Heracl. αὐτῶν; nimirum, τραυμάτων. Codex Bodl. ſupplet ut noſter.

37 ܗܟܝܠ igitur] Sic Barſ. cum eadem varia lectione in margine.

38 ܗܘܐ] Barſ. et Bodl. ܗܘܬ

39 ܗܝ ܕܐܦ] Barſ. ܗܝ ܕܝܢ. Bodl. cum noſtro.

Ibid. ܕܝܫܘܥ Jeſu] Concinit Barſ. et in textu et in margine.

41 ܝܫܘܥ Jeſus] Legit Barſ. ܡܪܝܐ in textu, at ܝܫܘܥ in margine.

42 Concinit Barſ. in textu et in margine. Bodl. neſcit lect. marg.

Ibid. ܬܬܬܙܝܥܢ] Barſ. ܬܬܬܙܝܥ. Cod. Bodl. ܬܬܙܝܥܢ.

CAP. XI.

3 ܝܘܡܢܐ hodie] Barſ. in margine, ſed in textu habet ܟܠ ܝܘܡܐ *quotidie*.

4 ܕܚܐܒ] Barſ. in margine; in textu ܕܚܝܒܝܢ

10 ܡܬܦܬܚ] Addit ܠܗ Barſ. non ita cod. Bodl.

11 ܐܒܐ patrem] Barſ. legit cum noſtro in textu, et in margine.

Ibid. ↘ ܐܢ ‾ ſi ↙] Barſ. legit, ſed non notat obelo.

13 ܫܡܝܐ] Barſ. in plurali.

Ibid. ܩܕܝܫܐ ſanctum] Barſ. ut in textu et in margine.

14 ܗܘܐ] Barſ. ܗܘܬ

15 ܒܒܥܠܙܒܘܠ Beelzebul] Barſ. ſemper ܒܒܥܠܙܒܘܒ *Beelzebub*.

18 ܬܩܘܡܢ] Barſ. ܬܩܘܡ

Ibid. Ad exitum commatis deſiderantur verba ܗܘ ܪܫܐ ܕܕܝܘ̈ܐ ܡܦܩ ܐܢܐ ܕܝܘ̈ܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܐܢܐ ܒܒܥܠܙܒܘܠ. Reſtitui ex Barſ. et Bodl. WH.

19 ܒ̈ܢܝܐ ܕܝܠܟܘܢ] Barſ. ܒ̈ܢܝܐ ܠܟܘܢ. Cod. Bodl. cum noſtro.

22 ܘܡܐ̈ܢܐ] Barſ. legit cum noſtro in textu, et in margine.

24 ܐܬܦܢܐ] Barſ. ܐܬܦܢܐ

Ibid. ܬܦܩܘܢ] Barſ. ܬܦܩܘܢ

25 ↙ ܘ ܕܣܦܝܩ ※ inanem et ↙] Barſ. legit, ſed non in aſteriſco: eandem in margine habet notam.

27 ܕܝܢܩܬ ſuxiſti] Sic Barſ. ſed cum varia lectione in margine ܕܐܝܢܩܬܝ

28 ܘܥܒܕܝܢ et faciunt] Barſ. concinit in textu et in margine.

29 ܬܬܝܗܒܗ] Barſ. ܬܬܝܗܒ

31 ܬܚܝܒܝܘܢ] Barſ. ܬܚܝܒ

Ibid. ܬܫܒܚܢ] Barſ. ܬܫܒܚ

36 ܢܗܝܪܐ] Bodl. cum noſtro. Barſ. ܢܗܘܪܐ

Ibid. ܒܨܘܡܚܬܐ] Bodl. cum noſtro. Barſ. ܒܨܘܡܚܬܐ

Ibid. ܗܘܐ] Barſ. et Bodl. rectius habent ܢܗܘܐ

41 ܟܠ ܕܩܢܝܬܐ] Barſ. ܕܡܢܗܘܢ ܕܩܢܝܬܐ, et ſic Bodl.

44 ܩܒܪ̈ܐ ſepulchra] Reſtitui ex Barſ. WH.

45 ܐܡܪ dicit] Sic Barſ. ſed in margine habet ܐܡܪ *dixit*.

46 ܡܘܒ̈ܠܐ ܕܡܫܩܬ ܕܡܫܬܓܒܢܘ oneribus difficilibus portatu] Barſ. legit in hunc modum ܡܘܒ̈ܠܐ ܝܩܝܪ̈ܐ ܘܡܫܩܬ ܕܡܫܬܓܒܢܘ φορτια βαρεα και δυσβαστακτα. Cod. Bodl. concinit noſtro. In margine noſtri exaratur vox ܝܩܝܪ̈ܐ *gravibus*, quam Barſ. in textu repoſuit: copula vero ܘ *et* voci ܝܩܝܪ̈ܐ in Barſ. præfixa plane omittitur, quamvis loci ſenſus eam exigat. WH.

49 ܐܡܪܬ] Sic in Barſ. ſine Var. Lect.

Ibid. ܬܪܕܦܘܢܗ] Barſ. imponit puncta pluralia.

50 ܕܢܬܒܥܐ] Sic in margine Barſ. ſed in textu ܢܬܬܒܥܘܢ, ut habet Heracl. in margine. Bodl. cum noſtro in Textu.

52 ܟܠܝܬܘܢ] Sic Barſ. in margine, at in textu ܟܠܝܢ

53 Lectionem marginalem habet Barſ. in textu. Bodl. vero non legit.

CAP. XII.

1 Barſ. legit in textu ut noſter in margine, niſi quod pro ܐܬܟܢܫܘ habet ܐܬܟܢܫܝ

Ibid. ܡܣܒ] Barſ. ܡܐܣܒ

2 Barſ. ܓܝܪ *enim* in textu, ܕܝܢ *autem* in margine.

3 ܒܬܐܘ̈ܢܐ] Barſ. ܒܬܘܘ̈ܢܐ

Ibid. ܬܬܟܪܙܘܢ] Barſ. ܬܬܟܪܙ

4 ܠܪ̈ܚܡܝ] Barſ. ܠܪ̈ܚܡܐ ܕܝܠܝ

Ibid. ܠܝܬ] Inſerui ex Barſ. et Bodl. WH.

5 ܠܟܘܢ ܕܝܢ] Barſ. ܕܝܢ ܠܟܘܢ. Sic Bodl.

7 ܡܢܝ̈ܢܬܐ ܐܝܬܝܗܝܢ] Barſ. ܡܢܝ̈ܢܢ ܐܢܝܢ. Sic Bodl.

9 ↘ ܒܗ ÷ is ↙] Barſ. ſine obelo.

15 ܘܛܪܘ et cuſtodite] Barſ. concinit in textu et in margine.

16 ܐܡܪ dixit] Sic Barſ. in textu, ſed in margine ܐܡܪ *dicit.*

Ibid. ܠܗ] Deeſt in Barſ.

21 ↘ ܐܝܬܘܗܝ ※ eſt ↙] Legit Barſ. in aſteriſco, ſed præpoſuit ܢܗܘܐ, in hunc modum, ↘ ܐܝܬܘܗܝ ※ ܢܗܘܐ ܗܟܢܐ: et poſt ܕܣܐܡ addit ܠܗ. Bodl. neſcit ܢܗܘܐ

23 ↘ ܓܝܪ ※ enim ↙] Barſ. in textu, ſed ſine aſteriſco: at in margine interrogative ܠܘ ܢܦܫܐ *nonne anima, &c.*

24 ܬܐܘܘܢܐ] Barſ. ܬܘܘܢܐ

25 ܕܟܕ ܝܨܦ qui ſolicitus eſt] Lectio marg. ܪܢܐ. Utrumque verbum idem ſignificat. WH.

26 ܝܨܦܝܢ] Sic Bodl. Barſ. in margine quidem, in textu vero habet ܪܢܝܢ

29 ↘ ܒܦܘܪܓܐ ÷ ܪܥܝܢܟܘܢ ܢܗܘܐ ܘܠܐ Neque diſtrahatur mens veſtra ÷ voluptate ↙] Additur ܒܦܘܪܓܐ explicationis gratia. Barſ. et Bodl. legunt cum punctis pluralibus. WH.

31 ܢܬܬܘܣܦܢ] Barſ. ܡܬܬܘܣܦܢ

39 ܒܐܝܢܐ ܡܛܪܬܐ quanam vigilia] Barſ. ܒܐܝܢܐ ܫܥܬܐ *quanam hora.*

42 ܪܒ ܒܝܬܐ] Barſ. ܪܒܝܬܐ, et ſic Bodl.

Ibid. ܘܡܣܟܠܢܐ et prudens] Barſ. ſine var. Lect.

45 Poſt ܗܘ *ille* inſerit Barſ. ܒܝܫܐ *malus:* non ita tamen Bodl.

47 ܣܓܝ̈ܐܬܐ multis] Hic iterum deficit cod. Barſalibæi, uſque ad comma 14 capitis xiv.

CAP. XIII.

17 ܕܢܦ̈ܩܢ ܗܘܝ ܕܗܘܝܢ ܗܘܝ ܡܢܗ *ad verbum* quæ prodibant *et* factæ ſunt ab eo] Omnes Græci habent τοις γινομενοις ὑπ' αυτȣ: unde colligitur participium ܕܢܦ̈ܩܢ eſſe ſupervacaneum. WH.

CAP. XIV.

7 ܟܕ ܚܐܪ prohibens] Græcis eſt vox επεχω, quam male intellexiſſe videtur Polycarpus. WH.

12 ܕܢܦܢܘܢ ܢܩܪܘܢ viciſſim vocent] Vide Matt. xxii. 10. Marc. x. 35. Luc. i. 1. WH.

14 ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ quia non eſt iis] Correxi ex Barſ. et Bodl. Noſter mendoſe habet ܕܠܝܬ ܠܟ *quia non eſt tibi.* WH.

15 Poſt ܗܘ Barſ. inſerit ܐܢܫ: non ita Bodl.

17 ܠܥܒܕܐ ſervum] Barſ. et Bodl. imponunt puncta pluralia.

22 ܗܘܐ ܐܝܟ] Barſ. ܗܘܬ ܐܝܟ ܗܘ: at in margine ܗܘܐ. In textu MS^ti omittitur ܗܘ, et in margine reponitur.

23 ܠܘܬ ܥܒܕܐ ad ſervum] Barſ. addit ܕܝܠܗ *ſuum:* non ita Bodl.

24 ܢܛܥܡ ܡܢ] Barſ. concinit et in textu et in margine.

30 ܐܫܪܝ] Sic Bodl. et Barſ. in margine: in textu vero ܐܫܪܝ

32 ÷ܡܫܐܠܘ ↙] Barſ. ſine obelo.

34 ܐܬܦܟܗܘ] Barſ. ܐܬܦܟܗ. Eodem modo ܐܬܐܡܪ. Codex Bodl. ܐܬܦܟܗ܆ ܒܡܢܐ ܐܬܐܡܪܗ

CAP. XV.

7 ܐܝܟ ܚܕܐ ܒܗ ܝܬܝܪܐܝܬ] Concinit Barſ. ſed prorſus nova eſt hæc lectio, *οτι χαιρει επ' αυ]ω μαλλον.*

8 ܘܡܟܢܫܐ ܚܦܝܛܐܝܬ] Barſ. inſerit ܠܗ: non ita Bodl.

12 ↘ܕܝܠܟ ※ tua ↙] Barſ. legit ſine aſteriſco.

16 ܘܡܬܪܓܪܓ] Barſ. legit ܡܪܓܐ, quod interpretatus eſt in margine ܚܘܪܒܐ --- ܚܪܒ eſt *vaſtare*; etiam *areſcere*, inquit Boderianus: inde ܚܘܪܒܐ *ſiccitas*, et fortaſſe (ut ܚܪܘܒܐ) *ſiliqua*. Bodl. ܡܪܓܐ

22 ↘ܡܚܠܠܐܝܬ ※ cito ↙] Barſ. legit ſine aſteriſco.

29 ܓܕܝܐ] Barſ. præfigit ܠ

CAP. XVI.

2 ܠܡܗܘܐ ܐܝܩܘܢܘܡܐ eſſe diſpenſator] Græci habent, ut margo noſtra, *οικονομειν* --- ܐܝܩܘܢܘܡܐ eſt vox Gr. *οικονομος*, quæ in margine exponitur ܪܒ ܒܝܬܐ. Barſ. legit ut in margine. WH.

3 ܐܥܒܕ ܐܢܐ] Recte: ſed Barſ. puncto ſupra.

Ibid. ܐܢܫܘܪ] Præfigit ܕ Barſ.

6 ↘ܒܥܓܠ ※ cito ↙] Legit Barſ. ſed ſine aſteriſco.

7 ܐܠܦܝ̈ܢ] Barſ. ܐܠܦܝܢ. Simplex legit ܐܠܦܝܢ

9 ܕܢܩܒܠܘܢܟܘܢ] Barſ. habet ܕܢܗܘܐ in textu, et in margine ܕܢܒܢ

13 ܡܫܟܚ] Barſ. ܡܫܟܚ

21 ܘܡܬܡܠܐ] Barſ. ܘܡܬܡܠܝܐ

29 ܐܢܘܢ eos] Marg. ܠܗܘܢ. Idem valent. Barſ. legit ܠܗܘܢ in textu, et ܐܢܘܢ in marg. WH.

31 ܠܡܬܦܝܣܘ] Barſ. ܠܡܬܦܝܣܘ, et ſic. Bodl.

CAP. XVII.

2 ܘܝ ܕܝܢ væ autem] Barſ. ܒܪܡ ܘܝ ܕܝܢ *veruntamen væ autem*, in textu : non ita Bodl.

Ibid. ܕܢܟܠܝܗ] Sic Barſ. in margine, in textu vero ܕܢܟܝܗ

3 ܢܚܛܐ peccaverit] Barſ. addit ܒܟ *in te.* WH.

4 ܫܒܥܐ ܙܒܢܝܢ] Barſ. in margine interpretatus eſt, ܡܢ ܗܦܟ

Ibid. ܐܬܦܢܝܢ ܠܗ] Barſ. ܢܬܦܢܝܢ ܠܗ, et ſic Bodl.

7 ÷ܘܡܪܕܝܬܐ ↙] Barſ. abſque obelo. Eodem modo ※ܠܗ ↙ abſque aſteriſco.

8 Concinit Barſ. cum Heracl. in hoc commate, ſed legit ſine aſteriſco.

10 ܕܦܩܝܕܝܢ] Barſ. et Bodl. ܕܐܬܦܩܕܘ

17 Noſter punctum ponit poſt ܐܬܕܟܝܘ, at nullum poſt ܐܝܟܐ. Sic quoque Barſ. Ille etiam pro ܐܝܟܐ legit ܐܝܟܢܐ܀. Notam interrogationis appinge poſt ܐܝܟܢܐ܀, et omnia perſpicua---οἱ δὲ ἐννέα πȣ; Bodl. nullum punctum appingit, ſed legit ܐܝܟܐ

Ibid. ܘܥܢܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ reſpondens autem] Copula *Vau* ante ܥܢܐ in MS^to^ redundat: delevi fide Barſ. WH.

22 ܕܬܬܪܓܪܓܘܢ] Barſ. ܕܬܪܓܪܓܘܢ

Ibid. ܚܕ] Barſ. ܠܚܕ

23 ܬܪܗܛܘܢ] Sic Barſ. in margine: at in textu ܬܗܦܟܘܢ

25 ܙܕܩ] Sic Barſ. in margine: in textu vero ܥܬܝܕ ܗܘܐ ἔμελλε.

26 ܒܡܘܬܒܬܗ] Barſ. in textu ܡܠܟܘܬܗ, in margine ܒܡܘܬܒܬܗ

29 ܐܡܛܪ pluit] Addit Barſ. ܡܪܝܐ *dominus,* et ſic Bodl.

31 ܒܝܘܡܬܐ] Barſ. ܗܘ ܒܝܘܡܬܐ

35 ܬܪܬܝܢ---ܛܚܢܢ] Deſunt in Barſ. jod finales, ſed non in Bodl.

C A P. XVIII.

1 ܘܡܬܠܐ et parabolam] In Barſ. deeſt ܘ *et.*

Ibid. ܠܡܨܠܝܘ] Barſ. ܠܡܨܠܘ

4 ܐܦ ܠܐ] Deeſt ܐܦ in Barſ. et Bodl.

5 ܐܬܝܐ venit] Omiſerunt Barſ. et Bodl.

7 Poſt ܒܠܠܝܐ Barſ. refert ad marginem, ubi habet ܡܬܢܓܪ;
quaſi eſſet inſerendum.

Ibid. ܡܓܪ] Barſ. ܡܓܪ

8 ܐܘܟܝܠ] Barſ. ܡܟܠ

9 ܐܡܪ ܕܝܢ] Barſ. addit ܐܦ

Ibid. ܠܫܪܟܐ] Barſ. in margine: in textu ܐܢܫܐ

14 ܕܡܡܟܟ] Barſ. ܕܡܟܟ

Ibid. ܗܘ ܓܝܪ ܐܘ *potius* quam ille] Textus Syriacus poſt ܐܘ *quam* exhibet ܓܝܪ *enim*, cui lectioni plurimi codices Græci patrocinantur. WH.

16 ↘ ܠܗܘܢ ※ iis ↙] Barſ. legit abſque aſteriſco.

25 ܕܢܥܒܪ] Barſ. in margine, ܕܢܥܘܠ in textu.

27 ܡܫܟܚܢܝܬܐ] Barſ. et Bodl. addunt ܐܝܬܝܗܝܢ

28 ܟܠܡܕܡ] Barſ. ܟܠܗܝܢ ܕܝܠܢ. Bodl. habet ܟܠܗܝܢ

29 ܐܢܬܬܐ] Sic Bodl. ſed Barſ. ܐܢܬ̈ܐ

30 Pro ܥܦ̈ܐ ܣܓܝܐܐ multis vicibus] Barſ. legit in margine ܫܒܥܐ ܥܦ̈ܐ *ſeptem vicibus.*

31 ܒܝܕ ܢܒܝ̈ܐ] Barſ. in margine: in textu ܒܢܒܝ̈ܐ

32 ↘ ܘܢܒܙܚܘܢ ※] Barſ. legit, ſed abſque aſteriſco.

34 ܕܡܟܣܝܐ] Sic Bodl. Barſ. vero ܕܡܟܬܡܐ in margine.

35 ܗܘܐ] Barſ. ܗܘܬ

41 ܠܗ marginale Barſ. habet in textu.

CAP. XIX.

2 ܗܢܐ] Barſ. ܘܗܢܐ, ut in margine.

3 Poſt ܗܘܐ *erat* in fine commatis addit Barſ. ܗܘ ܙܟܝ *ipſe Zachæus:* Bodl. cum noſtro.

8 ܡܪܝܐ dominum] Barſ. eodem modo et in textu et in margine.

9 ܝܫܘܥ ܠܘܬܗ ad eum Jeſus] Barſ. legit ut in margine ܡܪܝܐ ܠܘܬܗܘܢ *dominus ad eos.*

17 ܥܒܕܬ ܒܗ ܝܬܝܪ] Vim vocis compoſitæ προσειργάσατο exprimit interpres. WH.

20 ↘ ܘܗܘ ※ et ille ↙] Barſ. ſine aſteriſco.

Ibid. ܠܟ] Barſ. in margine ܠܘܬܟ

22 ܕܐܢܐ] Deeſt in Barſ.

26 In initio commatis hujus addunt Barſ. et Bodl. (ut in Simplici) ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ

Ibid. Deeſt ܓܝܪ in Bodl.

Ibid. ↘ ܕܡܣܒܪ ※ quod putat ↙] Barſ. abſque aſteriſco.

27 ܒܥܠܕܒܒܝ] Barſ. ܒܥܕܒܒܝ

Ibid. ܐܩܛܠܘܢ] Barſ. ܕܐܩܛܠܘܢ

Ibid. ↘ ܐܢܘܢ ※ eos ↙] Legit Barſ. ſine aſteriſco.

29 ܕܙܝ̈ܬܐ] Barſ. præpoſuit ܒܝܬ. Non ita Bodl.

30 ܐܝܬܐܘܗܝ] Barſ. ܐܝܬܐܘܘܗܝ

33 ܐܡܪܝܢ] Barſ. ܐܡܪܘ

38 ↘ ܕܐܝܣܪܐܝܠ ܡܠܟܐ ܗܘ ܡܒܪܟܐ ※] Barſ. ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܗܘ̇ ܕܐܬܐ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ: ubi eadem nota marginalis occurrit. Bodl. legit ut noſter, ſed ſine aſteriſco.

45 &c. ܘܠܦܬܘܪ̈ܐ ※ et menſas &c.] Legit Barſ. ut Heracl. aſteriſco includens quæ ſequuntur, cum eadem nota in margine. Bodl. concinit cum noſtro, ſed non indicat hanc clauſulam in quibuſdam deeſſe.

47 ܘܩܫܝ̈ܫܐ et ſeniores] Legit Barſ. at refert ad marginem, quaſi eſſet legendum vice hujus vocis ܘܩܕ̈ܡܝܐ ܕܥܡܐ *et primores populi*, quæ noſter etiam codex habet in margine, ſed inſerenda indicat poſt ܠܡܘܒܕܘܬܗ *perdere eum.* Bodl. concinit cum textu noſtro.

48 ↘ ܠܗ ※ ei ↙] Barſ. ſine aſteriſco.

C A P. XX.

1 ܗܘܐ] Bodl. et Barſ. ܗܘܬ

4 ↘ ܚܕܐ ※ unum ↙] Barſ. ſine aſteriſco.

6 Poſt ܕܡܦܣ] Barſ. et Bodl. addunt ܓܝܪ

9 ↘ ܐܢܫ ※ quidam ↙] Barſ. abſque aſteriſco.

10 ܢܬܠܘܢ ܠܗ darent ei] Inſerui ܠܗ *ei* ex Barſ. et Bodl. WH.

Ibid. ܡܚܝܐܘܗܝ] Barſ. duplici *Vau.*

Ibid ↘ ܫܕܪܘܗܝ remiſerunt ÷ eum ↙] Barſ. ſine obelo.

11 ܨܥܪܘ] Barſ. ܘܨܥܪܘ

12 ܠܗܢܐ hunc] Barſ. in margine, at in textu ܠܗܘ *illum.*

13 ܒܒܪܝ] Barſ. concinit in textu, et in margine, niſi quod præfigit *Dolath* --- ܕܡܢ ܗܢܐ

14 ܚܙܐܘܗܝ] Barſ. ܚܙܘܘܗܝ

Ibid. ܠܘܬܗܘܢ] Barſ. in margine, at in textu ܠܘܬ ܚܕ̈ܕܐ

15 ↘ܩܛܠܘܗܝ occiderunt ÷ eum ↙] Barſ. ſine obelo.

16 ܕܝܢ autem] Inſerui ex Barſ. et Bodl. WH.

17 ܗܕܐ] Deeſt in Barſ.

18 ܕܬܦܠ] Barſ. ܕܬܦܠܐ

19 ܡܢ ܟܢ̈ܫܐ turbas] Bodl. ܡܢ ܥܡܐ *populum:* et ſic Barſ. at in margine ܡܢ ܟܢܫܐ *turbam.*

20 ↘ܒܙܒܢܐ ※ opportunum tempus ↙] Barſ. ſine aſteriſco.

Ibid. ܐܟܪ̈ܐ] Deeſt in Barſ.

Ibid. ܐܟܪܐ *2da vice*] Barſ. ܐܢܘܢ

22 ܡܕܬܐ] Barſ. ܡܕܐܬܐ

24 Poſt ܘܟܬܒܐ et inſcriptionem] Addit Barſ. ܗܢܘ. Bodl. cum noſtro.

26 ܠܡܐܚܕܘ ܡܢܗ ܡܠܬܐ ad literam *capere ex eo verbum*] Marg. ܠܡܐܚܕܘܗ̇ ܒܡܠܬܐ *reprehendere verbum.* Barſ. concinit in textu et in margine. WH.

31 ܗܘ ܗܟܢܐ] Marg. ܒܗ̇ܘ ܒܕܡܘܬܐ. Priori reſpondet Gr. ωσαυτως, poſteriori ομοιως. Barſ. lectionem marginalem in textum recepit, habetque in marg. ܗܘ ܗܟܘܬ. WH.

34 ܡܬܡܟܪܝܢ] Eadem nota in margine reperitur, niſi quod pro ܘܡܬܡܟܪܢܐ ܠܢܫ̈ܐ legitur ⁘ ܘܡܬܡܟܪܢܐ ܠܐ ܡܟܝܠ ܗܘܝܢ

35 ܠܡܫܬܘܝܘ conſequi] Reperitur in marg. vox τυχειν, cui minime quadrat Syriaca ܠܡܫܬܘܝܘ, ſi Lexicis impreſſis fides; nam verbum ܐܫܬܘܝ explicant, *dignus*, *par*, *factus vel habitus eſt*; quo quidem ſenſu accipitur hoc ipſo commate. Sed notat etiam *conſecutus*, *aſſecutus eſt*: nam Polycarpus plurimis in

locis Gr. τυγχανω vertit per hoc verbum: e. g. Act. xxiv. 3. πολλης ειρηνης τυγχανοντες Syriace reddit, ܠܫܝܢܐ ܣܓܝܐܐ ܐܫܬܘܝܢ. xxvii. 3. επιμελεια τυχειν ܠܨܦܝܢܘܬܐ ܢܫܬܘܐ. WH.

36 ܒܬܪܢ] Sic Barſ. in margine, at in textu ܒܬܕܢ

37 ܘܗܘ] Bis: Barſ. non legit copulam.

41 ↘ ܐܢܫܝܢ ※] Barſ. non habet aſteriſcum.

47 Poſt ܘܒܟܟܬܬܐ Barſ. inſerit ܕܝ

CAP. XXI.

2 ↘ ܐܦ ※] Barſ. non in aſteriſco.

Ibid. ܕܐܙܕܡܢܬ] Barſ. concinit in textu, et in marg.

3 ܟܠܗܘܢ omnes] Barſ. addit in margine ܕܐܙܕܡܢܘ *qui conjecerunt*. Deeſt in Bodl.

5 ܘܒܣܝ̈ܡܬܐ] Sic Barſ. Noſter codex in margine repoſuit ex Græco textu αναθημασι: Barſ. vero per ܢܕܪ̈ܐ *vota* interpretatus eſt in margine. Simplex habet ܩܘܪ̈ܒܢܐ

6 ܬܫܬܒܩܘܢ et ܬܫܬܬܪܢ exarantur in Barſ. abſque jod finali.

9 Lectio marginalis non reperitur in Barſ.

Ibid. ܬܬܬܘܗܘܢ] Barſ. duo tantum appingit *Thau.*

11 Ad finem hujus commatis Barſ. addit ܐܫܬ̈ܘܐ, quod noſter codex habet in margine. Neſcit Bodl.

12 ܘܡܓܕܝܢ et adducentes] Signum refert ad marginem, cui nihil reſpondet. Barſ. vero legit in margine ܘܡܩܒܠܝܢ

13 ܬܦܩܘܢ] Barſ. ſine jod finali.

15 ܘܠܐ ܠܡܫܡܪ ܠܡܡܠܟܗ] Deſunt in Barſ. reperiuntur vero in Bodl.

17 ܫ̈ܢܝܐܝܢ] Barſ. ܫ̈ܢܝܐ

18 ܬܐܒܕܢ] Barſ. ſine jod finali.

20 ↘ ܠܗ ÷] Barſ. abſque obelo.

23 ܙܗܓ] Sic Barſ. in margine, in textu vero ܕܝܢ. Bodl. cum noſtro.

Ibid. ܕܐܬܝܢ] Barſ. concinit in textu et in margine.

27 ܒܥܢܢܐ] Barſ. concinit in textu et in margine.

30 ܡܠܒܠܒܝܢ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ] Barſ. habet in margine ܗ̄. ܦܐܪܝܗܘܢ. ܡܢܗܘܢ, Bodl. legit cum noſtro in textu.

36 ܕܬܫܟܚܘܢ] Sic Barſ. et in margine ܕܬܬܫܘܘܢ

C A P. XXII.

3 ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ qui dicebatur] Sic exaratur a prima manu. Margo vero exhibet ܕܡܬܩܪܐ *qui vocabatur* recentius ſcriptum: quam lectionem tuentur Codd. Barſ. et Bodl. WH.

Ibid. ↘ ܚܕ ※ unus ↙] Barſ. ſine aſteriſco.

9 ܕܢܛܝܒ ut paremus] Addunt Barſ. et Bodl. ܠܟ ܠܡܐܟܠ ܦܨܚܐ *tibi ad comedendum paſcha?*

12 ܘܗܘ] Concinit Barſ. in textu et in margine.

13 ܐܝܟ ܡܐ] Barſ. ܐܝܟܡܐ: ſic Bodl.

16 ܕܠܐ ܬܘܒ ܐܟܘܠ ܡܢܗ̇ quod non amplius comedam ex eo] Mendoſe in MS^{to} refertur lectio marginalis ad ܐܟܘܠ in præcedente commate. Correxi ex Barſ. WH.

18 ܬܘܒ] Barſ. inſerit in textu ܡܢ ܗܫܐ

Ibid. ܥܕܡܐ] Barſ. hanc lectionem poſuit in margine: ſed in textu legit ܥܕܡܐ ܕܬܐܬܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ: Bodl. concinit cum noſtro.

22 ܡܬܚܡܐ definitum eſt] Sic Barſ. ſed in margine habet ܕܟܬܝܒܐ *ſcriptum eſt*, quod interpretationem eſſe ſuſpicor potius quam Var. Lect.

Ibid. ܕܒܐܝܕܗ] Sic in margine Barſ. exaratur: in textu vero ſine ܐ

27 ܕܝܢ] Barſ. et Bodl. addunt ܐܢܬܘܢ

30 ↘ ܬܪܥܣܪ ※ duodecim ↙] Barſ. ſine aſteriſco.

32 ܬܬܓܚܡܝ] Barſ. abſque *jod* finali.

34 ܥܕܡ] Barſ. in margine, ܥܕܡܐ in textu.

35 ܘܡܣܪܘܦܐ] Sic Bodl. ſed Barſ. ܘܠܐ ܡܣܪܘܦܐ

36 ܐܡܪ] Sic Barſ. in marg. at ܗܘ ܕܝܢ in textu. Bodl. cum noſtro.

Ibid ܘܡܠܐ] Barſ. et Bodl. imponunt puncta pluralia.

Ibid. ܘܠܐܦܝ] Barſ. addit ܠܗ: neſcit Bodl.

37 ܓܝܪ enim] Inſerui ex Barſ. WH.

Ibid. ܗܘ et ܠܗ] Rejicit Barſ. in marg. et ponit ܗܠܝܢ et ܠܘܬܝ in textu.

43 ܕܝܢ autem] Inſerui ex Barſ. WH.

45 ↘ ܕܝܠܗ ⁜ ſuos ↙] Barſ. abſque aſteriſco.

47 ܘܡܬܠܡܕܘܗܝ] Barſ. concinit in textu et in marg.

48 ↘ ܝܫܘܥ ⁜ Jeſus ↙] Barſ. ſine aſteriſco.

49 ܕܗܘܐ] Barſ. refert ad marginem, ubi occurrit ܗܘܐ

Ibid. ↘ ܐܢܘܢ ⁜ eos ↙] Barſ. ſine aſteriſco.

51 ܘܥܢܐ ܚܝܐ ܗܘ ܝܫܘܥ et reſpondens Jeſus] Sic ſcribitur a prima manu: manu vero recentiori poſt ܚܝܐ inſeritur ܕܝܢ: et ſic legit Barſ. copula *Vau* omiſſa. WH.

52 ܒܒܣܪܗ] Barſ. in marg. habet ܠܗܘ

Ibid. ܘܩܫܐ] Barſ. in margine interpretatus eſt, ܦܠܓ̈ܐ ܗܘܘ: Neſcio quid ſit.

Ibid. ↘ ܐܢܘܢ ܕܝܢ ܐܬܚܪܝܘ ⁜] Legit Barſ. ſine aſteriſco.

54 Nullum ponit obelum Barſ.

56 ܠܢܘܪܐ ܠܢܘܗܪܐ ad ignem] Barſ. in marg. ſed in textu ܢܘܗܪܐ *lucem*, et ſic Bodl.

61 ܝܫܘܥ] Sic Bodl. et Barſ. in marg. in textu vero ܡܪܢ

Ibid. ↘ ܡܫܝܚܐ ⁜] Omiſit Barſ. ſed repoſuit in margine.

63 ܗܘܘ] Barſ. addit ܠܗ, non ita Bodl.

65 ܒܗ] Barſ. in marg. at in textu ܒܒܣܪܗ

66 ܘܐܫܬܒܩܘܗ] Barſ. concinit in textu et in margine.

69 ↘ ܕܝܢ ⁜] Barſ. ſine aſteriſco.

70 ܒܪܗ] Sic Barſ. ſed in margine ܒܪܐ

71 ܓܝܪ ܥܬܝܕ] Barſ. ſic legit in textu, at in margine ܕܝܢ ܥܬܝܕ

CAP. XXIII.

2 ܕܡܥܩܡ] Sic Barſ. in textu, in margine vero ܕܡܗܦܟ. Bodl. cum noſtro.

5 ܘܡܪ̈ܟܢܢ et inclinarent] Marg. ܘܐܪ̈ܟܢܢ. Vox textualis convenit Græco κλινουσων, marginalis vero variantem lectionem εκλιναν exprimit. Barſ. habet ܐܪ̈ܟܢܢ in textu, et ܡܪ̈ܟܢܢ in marg. WH.

12 ܒܗܘ ܒܝܘܡܐ] Concinit Barſ. in textu et in marg.

15 ܫܕܪܬܟܘܢ ܓܝܪ ܠܘܬܗ] Sic Barſ. in marg. ſed in textu marginalem Heracleenſis lectionem exhibet. Bodl. cum noſtro.

17 ↘ ܐܢܢܩܐ ÷] Barſ. ſine obelo.

21 ܡܣܒܪܝܢ ſperabamus] Vide notam ad Cap. vi. 38. hujus Evangelii. WH.

22 ↘ ܙܒܢ̈ܝܢ ÷] Barſ. ſine obelo.

Ibid. ܥܠܬܐ ܕܡܘܬܐ] Hæc habet Barſ. in marg. ſed legit in textu ܕܝܢܐ ܠܡܘܬܐ, quæ eſt lectio marginalis in Heracleenſi. Bodl. cum noſtro.

25 ↘ ܠܗܘܢ ÷] Barſ. ſine obelo.

29 ܐܡܪܘ] Barſ. concinit in textu et in marg.

33 ܘܟܕ ܐܬܘ ܠܘܬ ܕܘܟܬܐ] Barſ. concinit, niſi quod in margine omiſit ܠܘܬ

Ibid. ܥܡ ܡܚܝܒܐ] Inſerui ܥܡ ex Barſ. et Bodl. WH.

35 ܥܡ̈ܐ] Concinit Barſ. in textu et in margine.

Ibid. ܗܘܘ ܡܡܝܩܝܢ] Deeſt ܗܘܘ in Barſ.

Ibid. ܓܒ̈ܝܐ] Barſ. ܓܒܝܐ

42, 43] Barſ. legit cum noſtro ſine aſteriſco. WH.

45 ܐܬܚܫܟ] Concinit Barſ. in textu et in margine.

Ibid. ܘܐܣܬܕܩ] Sic Barſ. ſed in margine repoſuit verbum a Simplici ܐܨܛܪܝ

46 ܢܫܡܬܗ] Concinit Barſ. in textu et in margine.

48 ܟܕ ܚܙܝܢ ܗܘܘ] Sic Barſ. ſed varia lectio notatur in margine ܟܕ ܚܙܘ

50 ܐܦܩ eduxit] Margo habet ܐܝܬܝܗ, quod idem valet. WH.

51 ܐܪܝܡܬܐ ܗܝ ܐܦ] In margine recentiori manu ܪܡܬܐ. Barſ. ܪܡܬܬܐ

55 ܕܐܬܝ̈ܢ] Sic Barſ. in marg. at in textu ܕܗܠܟ̈ܢ

C A P. XXIV.

2 ܕܡܓܠܓܠܐ] Barſ. ܕܡܓܢܓܠܐ, et ſic Bodl.

7 ܕܙܕܩܦ ܠܗ] Sic Bodl. ſed Barſ. legit ut in margine.

10 ※ ܐܝܬܝܗܝܢ ܗܘܝ ܕܝܢ ↙] Barſ. legit abſque aſteriſco.

Ibid. ※ ܗܢܝܢ ↙] Barſ. ſine aſteriſco.

11 ܡ̈ܠܐ ܕܝܠܗܘܢ] Sic Barſ. in textu, at in margine ܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ. Concinit Bodl. cum noſtro.

13 ܫܬܝܢ] Barſ. ܡ̈ܐܐ ܘܫܬܝܢ. Bodl. cum noſtro.

14 ܥܠ ܗܠܝܢ] Barſ. inter has voces inſerit ܟܠܗܝܢ. Sic etiam Bodl.

17 ܢܫܬܘܕܥܝܢܗܘܢ] Sic Barſ. ſed in margine notatur ܒܨܚܚܐ ܐܚܪܢܐ ܐܫܬܘܕܥܝܢܗܘܢ Quid ſit *Exemplar alterum* neſcio: ſed Simplex habet ܢܫܬܥܘܢܗܘܢ. Bodl. cum noſtro.

Ibid. ܕܡܦܚܡܝܢ] a ܦܚܡ *conferre*, ſed Barſ. ܡܢܦܚܝܢ. Neſcio quid ſit, niſi ſit error amanuenſis. Bodl. legit cum noſtro.

18 ܡܬܬܘܬܒ] Barſ. ܡܬܘܬܒ

Ibid. ܒܝܬ] Sic Barſ. in textu, ſed in margine ܗܒܝܠܐ

23 ※ ܠܗܘܢ ↙] Barſ. ſine aſteriſco.

26 ܠܗ ܗܠܝܢ] Sic Barſ. ſed aliam lectionem habet in marg. ܗܠܝܢ

27 ܡܦܫܩ ܗܘܐ] Sic Barſ. ſed in margine ܦܫܩ

29 ܕܪܡܫܐ ↙] Barſ. ſine obelo.

Ibid. ܢܦܩ ܟܡܣܟܐ] Inter has voces recentiori manu inſeritur ܗܘܐ, quam neſcit Barſ.

32 ܕܢܩܡ] Barſ. male ܕܢܩܪ

35 ܗܘ̇ܝܢ] Barſ. ܗܠܝܢ: ſed habet ܗܘ̇ܝܢ in margine.

39 ÷ܓܫܘܫܘܢܝ↙] Barſ. abſque obelo ſcribit ܓܫܘܫܘܢܝ

44 ܠܗܘܢ] Signum refert ad marginem, cui nihil reſpondet. Suſpicor fuiſſe ܠܘܬܗܘܢ, quoniam ſic legit Barſ. in textu, et habet ܠܗܘܢ in margine. Bodl. ܠܘܬܗܘܢ

47 ܘܕܢܬܟܪܙܝ] Barſ. ſine jod finali.

49 ܘܗܐ] Deeſt copula in Barſ.

Collationes et Notæ in Johannis Evangelium.

CAP. I.

4 ܒܗ ܚܝ̈ܐ] Eadem nota in margine Barſ. nimirum, ܚܝ̈ܐ ܚܝܝܐܝܬ. Reliqua abſunt.

13 ܕܕܡܐ ſanguinis] Barſ. ܕܕܡ̈ܐ. Hic deficit ille codex uſque ad comma 38 capitis iv.

CAP. II.

1 In medio hujus commatis poſt ܕܓܠܝܠܐ *Galilææ* inſeritur prima manu e regione in margine clauſula, quæ ita ſeſe Græce haberet, και οινον ουκ ειχον οτι υϛερησε οινος τȣ γαμȣ: cui ſubjicitur nota Syriaca manu recentiori, minoribus literis expedite exarata, ut quæ ſit non omnino patet, at ſenſus eſt, " illam clauſulam non eſſe in omnibus Exemplaribus Heracleenſibus, ſed in nonnullis Græcis repertam fuiſſe." Lectio eſt prorſus nova.

CAP. III.

25 ܗܘܬ ܗܟܝܠ ܒܥܬܐ ܡܢ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܥܡ ܝܗܘܕܝܐ ⁜ ܚܕ ↙ Facta eſt igitur quæſtio ex diſcipulis ejus cum Judæo ⁜ quodam ↙] Hanc lectionem tuetur Cod. Bodl. niſi quod aſteriſcum omittit.

Noſter poſt ܒܥܬܐ *quæſtio* habet ܠܚܕ *cuidam* manu recentiori inter lineas exaratum; quod ex Verſione Simplici petitum videtur. Pro ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ *diſcipulis ejus* legit Bodl. ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܘܚܢܢ *diſcipulis Johannis:* ita et noſter inter lineas, recentiori manu. WH.

32 ܘܡܕܡ ܕܚܙܐ et quod vidit] Idem valet lectio ܗܘ ܕܚܙܐ, quæ in margine minio exaratur. WH.

C A P. IV.

1 ܣܓܝܐܐ plures] Græci habent πλειονας μαθητας: puncta igitur pluralia ſupra vocem ܣܓܝܐܐ deſiderari videntur. A manu recentiori ܣܓܝ̈ܐܐ poſt ܐܘ inter lineas exaratur, quaſi Criticus cum Simplici Verſione legere vellet. WH.

36 A prima manu clauſula ſic legitur ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܗܘ ܕܙܪܥ ܘܗܘ ܕܚܨܕ ܐܟܚܕܐ ܢܚܕܘܢ *Ut et is qui ſeminat, et is qui metit ſimul gaudeant.* Huic lectioni nulli, qui extant, Codices Græci adſtipulantur. ܐܟܚܕܐ ܢܚܕܘܢ *ſimul gaudeant* delevit manus recentior, et poſtea ܕܙܪܥ *ſeminat* inſeruit, quomodo et Cod. Bodl. cujus fide ita imprimendum curavi. WH.

45 ܕܚܙܘ ܗ̇ܠܝܢ] Barſ. ܕܚܙܘ ܟܠܗܝܢ

47 ܥܬܝܕ ܗܘܐ εμελλε] In margine interpretatus eſt ܩܪܝܒ εγγυς ην: et ſic in Bodl.

51 Lectiones, textualis et marginalis, eædem ſunt in Barſ.

C A P. V.

2 ܦܪܘܒܛܝܩܝ probaticam] Criticus in margine ad verbum exprimit per ܕܥܪ̈ܒܐ ex ܥܪܒܐ *ovis.* Barſ. ܦܪܘܒܛܝܩܝ habet in textu; at in margine ſcribitur ܦܪܘܒܛܝܩܝ. WH.

Ibid. ܒܝܬ ܨܝܕܐ *Bethſaida*] Barſ. ܒܝܬ ܚܣܕܐ *Betheſda* in textu; ܨܝܕܐ *ſaida* in margine. WH.

4 Indicat Aſteriſcus priorem hujus commatis partem abeſſe in quibuſdam exemplaribus; Obelus, in aliis, quæ priorem clauſulam habent, abeſſe poſteriorem.

Ibid. ܐܢܫ] Ante hanc vocem inſerit Barſ. ܕܐܢ

6 ܡܢ ܟܕܘ] jam] Reſtitui ex Barſ. WH.

12 ܡܠܠܗ] In Barſ. ܘܡܠܠܗ

13 Poſt ܟܢܫܐ *turba* deeſt ܣܓܝܐܐ *multa*, quæ legitur in Barſ.

18 ܟܕ ܕܫܘܐ ܠܐܠܗܐ] Eædem lectiones in textu et in margine Barſ.

19 ܘܐܡܪ dixit] Barſ. addit ܠܗܘܢ *iis*; et in margine ܐܡܪ *dicit* in præſenti reponit.

23 ܐܝܟ ܡܐ] Barſ. ܐܟܡܐ

24 ܚ̈ܝܐ] Sic in Barſ. cum nota eadem.

25 ܕܐܠܗܐ] Sic in Barſ. cum eadem varia lectione in margine.

30 ܐܟܢܐ] Præponit Barſ. ܐܠܐ

34 ܬܫܬܘܙܒܘܢ] Omiſit Barſ. ſed in margine reponit ܬܐܚܘܢ ζησητε, quam vocem interpretatus eſt ܬܗܝܡܢܘܢ πιϛευσητε.

35 ܠܡܬܪܘܙ] Barſ. ܠܡܬܪܘܙܘ

38 ܕܫܕܪ] Supponit punctum Barſ.

40 ܕܚܝܐ ܢܗܘܘܢ] Barſ. ܕܚܝܐ ܢܗܘܐ

42 ܠܝܬ ܠܟܘܢ ܒܟܘܢ] In Barſ. deeſt ܠܟܘܢ

43 ܡܩܒܠܝܢ] Scripſit recentior manus ܢܣܒܝܢ. Barſ. ܢܣܒܝܢ in textu, et ܡܩܒܠܝܢ in marg.

CAP. VI.

1 ܕܛܒܪܝܘܣ] Præponit Barſ. in textu ܠܐܬܪܘܬܐ, εις τα μερη.

11 ܢܣܒ ܕܝܢ] Barſ. ܢܣܒ ܗܟܝܠ in margine.

12 ܟܢܘܫܘ] Barſ. in marg. ܐܬܠܩܛܘ

Ibid. ܐܡܪ] Barſ. ܐܡܪ in præterito.

19 ܘܒܩܘܪܒܐ ܕܐܠܦܐ ܗܘܐ *ad verbum* et in acceſſu navigii exiſtentem, vel factum] Græci habent και εγγυς τȣ πλοιȣ γινομενον. Græcum τȣ πλοιȣ per eundem caſum exprimit Polycarpus, ſcil. ܕܐܠܦܐ: perperam vero exponitur adjectivum εγγυς per nomen ܩܘܪܒܐ *acceſſus*. Eodem modo reddit Polycarpus locum

parallelum Cap. xix. 20. ὁτι εγγυς ην της πολεως ὁ τοπος. ܡܛܠ ܕܒܩܘܪܒܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܐܬܪܐ ܕܡܕܝܢܬܐ *quia in acceſſu erat locus civitatis*. Criticus in margine ܘܕܠܘܬ ܠܐܠܦܐ ܡܬܩܪܒܐ *et ad navigium appropinquantem*. Barſ. concinit in textu et in margine. WH.

22 ܚܙܘ] Inter hanc vocem et ſequentem inſerit Barſ. ܠܗ

23 ܗܘ illum] Deeſt in Barſ.

Ibid. ܡܪܝܐ] Barſ. legit ܝܫܘܥ in textu, et ܡܪܝܐ in margine.

24 ܠܐܠܦܐ] Barſ. ܠܐܠܦܘܢܝܬܐ in textu, et ܠܐܠܦܘܢܝܬܐ in marg.

26 ܦܢܝ ܠܗܘܢ] In Barſ. non occurrit ܕܝܢ in textu vel in marg.

Ibid. ܕܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ] Barſ. ܕܒܥܝܢ ܗܘܝܬܘܢ

27 ܠܡܐܟܘܠܬܐ] In Barſ. deeſt ܠ præfixa.

31 ܐܝܟ ܡܐ] Barſ. ܐܝܟܡܐ

32 ܗܟܝܠ] Sic Barſ. Sed in margine ܕܝܢ

35 ܗܟܝܠ] Sic Barſ. ſine marginali lectione.

39 ܐܩܝܡܝܘܗܝ] Poſt hanc vocem in Barſ. ſequitur ܐܢܐ, quæ deeſt in noſtro.

44 ܐܢ ܐܒܐ] Barſ. ܐܠܐ ܐܢ ܐܒܐ

45 ܟܠ ܗܟܝܠ ܡܢ ܕܫܡܥ ܡܢ ܐܒܐ ܘܝܠܦ ܐܬܐ ܠܘܬܝ quiſquis igitur audivit a Patre et didicit, venit ad me] Sic habetur in Barſ. monet vero Criticus in margine noſtri, ܝܘܢܝܐ ܕܫܡܥ Græcis eſſe, *Audit*. Diſſentiunt hic inter ſe Codices Græci; nonnullis ακȣσας, aliis ακȣων exhibentibus. Priori lectioni favet Criticus in margine; Polycarpum vero cum Græcis impreſſis legiſſe exiſtimo. WH.

58 ܐܝܟ ܡܐ] Barſ. ut ſolitum ܐܝܟܡܐ

64 ܐܢܫܝܢ] Barſ. omiſit.

66 ܠܒܣܬܪܗܘܢ] Sic Barſ. in margine, at in textu ܠܒܣܬܪܐ

70 ܠܘ ܠܟܘܢ] Inſerit Barſ. ܐܢܐ cum nota interrogationis.

71 ܣܩܪܝܘܛܐ Scariotam] In Nota marginali loco (τȣ απο) ſupple (τον απο). Margo habet---καρυωτȣ--- ܗܘ ܕܡܢ ܩܪܝܘܛܘ *eum qui erat ex* ܩܪܝܘܛܘ. Concinit Barſ. in textu et in margine. Omnes fere codices Græci habent ισκαριωτην, non σκαριωτην. Simoni hoc no-

men impoſitum eſt, non quia quæſtor ærarii, ut quidam volunt, ſed quia erat ex urbe dicta ܣܩܪܝܘܛ: quod recte monent CASTELLUS, et CANINIUS. Vide Lexicon Heptaglott. et Bezæ annott. in Matt. x. 4. Idem plane vult Criticus noſter in margine, niſi quod pro ܣܩܪܝܘܛ legit ܡܩܪܝܘܛܘ: cui lectioni adſtipulantur Codices Gr. 13. 69. WH.

CAP. VII.

9 ܗܠܝܢ] Barſ. ܗܕܐ

10 ܐܦ ܗܘ et ipſe] Barſ. ܐܦ ܗܘ ܝܫܘܥ *et ipſe Jeſus.*

12 ܐܝܬ ܗܘܐ ܡܛܠܬܗ] Barſ. inverſo ordine ܡܛܠܬܗ ܐܝܬ ܗܘܐ

Ibid. ܠܟܢܫܐ] Barſ. imponit puncta pluralia.

15 ܗܟܢܐ *in margine*] Barſ. reponit in textu.

20 ܩܢܝ ܒܝܫܐ] Sic Barſ. in margine: ſed in textu legit ut noſter in margine: ſequitur tamen ܘܐܡܪ, non ܘܐܡܪܘ

24 ܒܡܣܒ ܐܦ̈ܐ cum acceptione vultus] i. e. Hypocriſi. Græcis κατ᾽ οψιν, *ſecundum faciem.* WH.

30 ܐܝܕܐ] Barſ. ܐܝ̈ܕܝܐ in plurali.

32 ܠܡܫܡܫ̈ܢܐ] In Barſ. deeſt ܠ præfixa: at reponitur in margine.

37 ܐܚܪܝܐ] Barſ. mendoſe ܐܚܪܢܐ ετερα pro εσχατη.

38 ܟܬܒܐ] Noſter imponit puncta pluralia: at non patitur verbum ſingulare ܐܡܪ. Correxi ex Barſ. WH.

39 ܡܛܠ ܕܝܫܘܥ] Concinit Barſ. modo non includit ܝܗܝܒܐ aſteriſco. Eadem interpretatio legitur in margine.

40 Eædem lectiones, in textu et in margine, occurrunt in utroque codice.

43 ܗܘܐ] Barſ. ܐܝܬ in textu: ſed in margine ܗܘܐ

46 ܒܪܢܫܐ ܗܢܐ] Barſ. inverſo ordine.

47 ܛܥܝܬܘܢ] Barſ. ܛܥܝܢ ܐܢܬܘܢ

50 ܐܡܪ] Barſ. in præt. ܐܡܪ

52 ܘܐܡܪ] Eædem lectiones in textu et in margine reperiuntur in Barſ. Sequitur in Barſ. comma 53 capitis 7mi. et hiſtoria adulteræ in initio capitis 8vi. quæ in Heracleenſi abſunt: illam Hiſtoriam non interpretatus eſt Polycarpus, vel ſi quis alius erat Philoxenianæ verſionis auctor, ſed Maras eam interpretatus eſt poſtea, anno Domini D XXII.

C A P. VIII.

1 ܗܟܝܠ ergo] Sic in margine Barſ. ſed in textu ܕܝܢ *autem.*

Ibid. ܗܘ] Barſ. ܘܗ̇ܘ

4 ܐܠܐ ܐܢܐ] Neſcit Barſ. lectionem in marg.

5 ܫܪܝܪܐ] Eædem lectiones in utroque codice habentur.

6 Ante ܕܝܠܟܘܢ deeſt ܗܘ in noſtro: reſtituenda ex Barſ. ut reſpondeat Græco τῳ νομῳ δὲ τω ὑμετερῳ.

9 ܗܠܝܢ ܡܠܠ hæc locutus eſt] Barſ. et Bodl. inſerunt ܡܠܐ *verba* poſt ܗܠܝܢ *hæc.* Abeſſe poteſt, ut opinor, ſine ſenſus detrimento. WH.

10 ܝܫܘܥ] Barſ. ܝܫܘܥ ܗܘ

Ibid. ※ ܘܠܐ ܠܡܚܝܒܘܬܟܝ ↙] Legit Barſ. ſed ſine aſteriſco.

12 ܘܐܡܪ] Eædem lectiones in utroque codice.

Ibid. ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܢܐ ܐܝܬܝܟܘܢ vos ex mundo hoc eſtis.] Deſideratur hæc clauſula in noſtro codice. Inſerui eam fide Barſ. et Bodl. WH.

22 ܐܡܪܝܢ] Barſ. ܘܐܡܪܝܢ

26 ܡܛܠ ܕܡܠܬܐ ܕܝܠܝ ܠܐ ܚܕܝܢ ÷ ܐܢܬܘܢ ܒܟܘܢ ↙ quia ſermonem meum non capitis ÷ in vobis ↙] Aſſentiuntur noſtro codices Barſ. et Bodl. niſi quod Obelum omittunt. In omnibus codicibus Græcis vox λογος eſt in recto caſu; in verſionibus Syriacis caſum quartum obtinet; verbum inſuper ܐܚܕܝܢ, in plurali uſurpatur. Obelus igitur in hunc finem adhibetur, ut caſum numerumque mutatum indicet. WH.

33 ܡܬܘܡ] Sic in margine Barſ. at in textu ܡܕܡ

34 ܡܛܠ ܡܢܐ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܠܝ quare vos non creditis mihi?] Sic habetur in noſtro: deeſt vero ܡܛܠ ܡܢܐ *quare* in Barſ. neque hanc lectionem agnoſcunt codices Græci. WH.

35 ܡܛܠ ܣܘܓܝܐܬܐ] Barſ. ܕܠ ܣܘܓܝܐܬܐ

Ibid. ܐܢ ܚܐܪܐ] Barſ. ܘܐܢ ܚܐܪܐ

37 ܐܢܬܘܢ] Sic Barſ. in margine: at in textu ܐܢܬ .

41 ܗܟܝܠ] Sic Barſ. in marg. ſed ܕܝܢ in textu.

44 ܘܐܦ ܐܒܘܗ̇ ܐܒܐ] ܐܒܐ] Reſtitui ex Barſ. WH.

46 ܐܢܬܘܢ] Barſ. ܐܢܬ ܠܝ

48 ܟܕ ܥܒܪ ܡܢ ܡܨܥܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ※ ܘܐܙܠ ↙ ܗܘܐ. ܘܥܒܪ ܗܟܢܐ---quum tranſiviſſet per medium eorum: ※ *et* abiit ↙ et præteriit ita] Verbum ※ ܐܙܠ ↙ ※ abiit ↙ habet Barſ. ſed puncto ſupra poſito, quod forte melius: exhibent enim Codices Græci C. L. apud WETSTENIUM εποϱευετο. Vix dubito autem quin ܗܘܐ item aſteriſco includi debeat; nam ܐܙܠ ܗܘܐ aptiſſime reſpondet Græcorum imperfecto: aliter eſt omnino ſupervacaneum. ܥܒܪ *præteriit* ſcripſit primo Librarius ܥܒܕ *fecit*; cui lectioni favet Barſ. Cum vero nulli Codices Græci agnoſcant εποιησεν, imprimendum curavi ܥܒܪ. WH.

CAP. IX.

3 ܦܫܝ] Barſ. ܘܦܫܝ

4 ܟܕ ܝܘܡܐ] Barſ. ܟܕ ܝܘܡܐ ܥܕܡܐ: et in margine ܥܕ pro ܟܕ ܝܘܡܐ

Ibid. ܐܝܡܡܐ] Barſ. præfigit ܕ

6 ܟܕ ܗܠܝܢ ܐܡܪ] Barſ. ܗܠܝܢ ܟܕ ܐܡܪ

7 ܗܝ ܕܡܬܦܫܩܐ] Barſ. in genere maſculino, ܗܘ ܕܡܬܦܫܩ

Ibid ܕܫܝܠܘܚܐ του Siloä] Perperam, ut arbitror, ſcribitur vox in Græcis σιλωαμ, cum litera μ. Vulgata habet *Siloe*, ſed melius foret

Siloa: ita enim apud Græcos literam ܫ pronunciatam fuiſſe teſtantur voces *ακελδαμα* et *εθφαθα*.---ܫܠܝܚܐ, inquit Bar Bahlul, ſignificat ܡܫܬܕܪܢܐ *legatus:* ſimilis eſt explicatio in margine noſtro, ܫܠܝܚܐ ܕܡܫܬܕܪ ܘܐܬܐ i. e. ܫܠܝܚܐ *denotat eum qui miſſus eſt et venit.* Additur vox Græca *αποϛαλμενος*. WH.

8 ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ] Barſ. inſerit ܕܝܢ

Ibid. ܕܝܠܗ] Barſ. ܕܝܠܗ ܗܘܐ

9 Eadem varia lectio in margine Barſ.

11 Eadem varia lectio in margine Barſ.

22 ܟܒܪ] Correxi ex Barſ. MS habet ܕܝܢ. WH.

25 ܗܫܐ] Barſ. ܘܗܫܐ

28 Poſt ܘܐܡܪܘ Barſ. addit ܠܗ

30 ܬܕܡܘܪܬܐ] Barſ. omittit *Aleph* finalem.

Ibid. ܕܐܢܬܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ] Pro ܕܐܢܬܘܢ *ut vos* MS mendoſe habet ܘܐܢܬܘܢ *et vos:* Correxi fide Barſ. et Bodl. WH.

32 ܥܝ̈ܢܐ ÷ ܕܗܘ ↙ ܕܣܡܝܐ ܐܬܝܠܕ oculos ÷ illius ↙ qui cæcus natus eſt] ܕܗܘ *illius* obelo notavit Thomas Heracleenſis, quod a Græcis abeſſet; nam legitur τυφλȣ γεγεννημενȣ, non τȣ τυφλȣ γεγεννημενȣ. WH.

36 ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ] In Barſ. deeſt ܐܝܬܘܗܝ

39 ܠܥܠܡܐ ܗܢܐ] In Barſ. deeſt ܗܢܐ

41 Eadem varia lectio in margine Barſalibæi occurrit.

CAP. X.

3 Poſt ܩܪܐ Barſ. addit ܠܟܠ ܚܕ

16 ܕܪܬܐ ܗܕܐ] Concinit Barſ. in textu et in margine: et iterum in ܘܬܗܘܐ et ܘܢܗܘܘܢ

18 ܬܘܒ ܕܐܣܒܝܗ] Barſ. ܕܬܘܒ ܐܣܒܝܗ

20 ܘܫܢܝ et inſanit] Ita punctatur in noſtro; in Barſ. ܘܫܢܝ. WH.

Ibid. In exitu commatis poſt ܫܡܥܝܢ Barſ. addit ܐܢܬܘܢ

21 ܡܠܐ] Concinit Barſ. in textu et in margine.

25 ܥܒ̈ܕܐ] Barſ. ܘܥܒ̈ܕܐ

Ibid. ܒܫܡܗ ܕܐܒܐ] Barſ. ܒܫܡܐ ܕܐܒܐ

26 ܠܐ ܓܝܪ] Sic Barſ. in margine, at in textu ܡܛܠ ܕܠܐ

38 ܒܗ] Sedes mutant text. et marg. lectt. in Barſ.

41, 42 Hæc duo commata omiſſa ex margine in textum tranſtuli. WH.

42 ܣܓܝܐ̈ܐ ܒܗ] In Barſ. ordine inverſo.

CAP. XI.

2 ܒܒܣܡ̈ܐ] Barſ. ſine punctis pluralibus.

5 ܗܘܐ] Deeſt in Barſ.

7 ܐܝܬܘ ∸ ܢܐܙܠ ↘] Ducite ∸ eamus ↘] Ad verbum reddidi: arbitror tamen, loco *ducite* ponendum eſſe *agite*, ut ſit *agite* ∸ *eamus* ↙. WH.

12 Neſcit Barſ. lectionem marginalem.

15 ܐܡܒܐ] Deeſt in Barſ.

18 ܓܒ̈ܝܟ] Barſ. ܓ̈ܒܟ

27 ܕܐܢܬ ܐܝܬܝܟ] Inter has voces inſerit Barſ. ܗܘ

31 ܕܐܝܬܝܗܘܢ] Barſ. addit ܗܘܘ

Ibid. ܟܕ ܐܘܠܙܝ] Eædem lectiones in textu et in margine Barſ.

36 ܚܙܝ ܟܡܐ] Barſ. ܚܙܘ ܟܡܐ

39 ܕܡܝܬ] Tranſponuntur in Barſ. lectiones marg. et textualis.

Ibid. ܣܪܐ] Barſ. ܣܪܝ

41 ܠܥܠ] Barſ. adjungit lectionem marginalem textui.

Ibid. ܡܘܕܐ] Barſ. adjungit ܐܢܐ

42 ∸ܗܢܐ↘] Deeſt in Barſ.

50 ܟܠܗ] Barſ. præfigit ܕ

53 Eædem lectiones in textu et in margine Barſ.

Ibid. ܐܒܝܕܐ] Omiſit Barſ. et poſt ܗܘܐ inſerit ܡܘܪ̈ܐ

54 ܒܝܢܝ̈ܢ] Barſ. ܒܝܢ

Ibid. Eædem lectiones in margine et in textu Barſ.

57 ܦܘܩܕܢܐ] Neſcit Barſ. lectionem marginalem.

CAP. XII.

1 ܝܫܘܥ] Omiſit Barſ.

3 ܒܣܥܪ̈ܐ] Barſ. in ſingulari.

9 ܟܢ̈ܫܐ ܣܓܝ̈ܐܐ] Impoſui puncta pluralia ex Barſ.. WH.

12 Poſt ܠܥܐܕܐ Barſ. addit ܕܝܢ

13 Poſt ܗܘܘ ܩܥܝܢ inſerit Barſ. ܟܕ ܐܡܪܝܢ

18 ܕܫܡܥ] Barſ. ܕܫܡܥܘ

24 ܢܦܠܬ] Barſ. ܢܦܠ, et ſic ܬܡܘܬ in Barſ. ܬܡܘܬ bis.

Ibid. Poſt ܬܡܘܬ inſerui ܗܝ ex Barſ. WH.

28 Eædem lectiones in textu et in margine Barſ.

34 Eædem lectiones in textu et in margine Barſ.

Ibid. Poſt ܠܥܠܡܐ Barſ. inſerit ܟܕ ܐܡܪ

35 Tranſponuntur lectiones in textu et in margine Barſ.

Ibid. ܕܢܕܪܟܟܘܢ ܚܫܘܟܐ] Barſ. legit ordine inverſo.

37 ܕܝܢ] Deeſt in Barſ.

Ibid. ܗܘܘ ܡܗܝܡܢܝܢ Barſ. in marg. at in textu ܗܘܘ ܗܝܡܢܘ

39 Poſt ܡܨܝܢ Barſ. inſerit ܗܘܘ

40 ܕܥܘܪ ܠܥܝ̈ܢܝܗܘܢ ܘܩܫܝ ܠܠܒܗܘܢ. excæcavit oculos eorum, et obduravit cor eorum] Bodl. concinit noſtro; at Barſ. et verſio Simplex legunt ܕܥܘܪܘ ܘܩܫܝܘ *excæcaverunt --- et obduraverunt*, quanquam nullius Græci codicis habeant ſuffragium. E regione verbi textualis ܘܩܫܝ *obduravit* ſcribitur in margine noſtri codicis ܘܐܪܚܩ *diſcedere, recedere fecit, longe removit*: nulli vero Græci hanc lectionem tuentur. Barſ. legit ܘܐܪܚܩܘ in textu, et ܘܩܫܝܘ in margine. WH.

41 Barſ. concinit in textu et in margine.

Ibid. ܐܫܥܝܐ] Barſ. ܐܫܥܐ

43 ܐܘ] Barſ. in margine ܐܘ ܝܬܝܪ ܡܢ

Ibid. ܡܐܠܠܗܘܢ magis] Monet nota marginalis unum L. legendum eſſe. WH.

46 Poſt ܕܟܠ Barſ. inſerit ܡܢ

47 Tranſponuntur lectiones textualis et marginalis in Barſ.

50 ܗܟܢܝܢ ܗܘܡܠܠ] Barſ. ܗ̈ܕܝܢ ܗܘܡܠܠ

CAP. XIII.

1 ܠܗܘܢ ܕܝܠܗ] Barſ. ܠܗܠܝܢ ܕܝܠܗ

Ibid. ܠܫܘܠܡܐ] in Barſ. præit ܘܡܕܘܡܐ

3 ܘܕܡܢ ܐܒܐ ܢܦܩ et quod a Patre exiiſſet] Omnes qui extant Græci codices legunt θεȣ, quibus concinunt Barſ. et Bodl. Habet quoque Barſ. in margine ܐܒܐ *patre*. WH.

6 ܐܢܬ ܠܝ] ܠܝ abeſt in Barſ.

7 ܒܪܡ in margine neſcit Barſ.

8 ܠܐ ܡܫܝܓ ܐܢܬ ܠܝ] Barſ. ܠܐ ܡܫܝܓ ܠܝ

10 In fine ܟܠܗ] Barſ. ܠܐ, ſed commate proximo ipſe legit ܟܠܗ.

13 Poſt ܩܪܝܢ alteram ܐܢܬܘܢ inſerit Barſ.

18 ܥܩܒܬܐ] Sic Barſ. in margine, at in textu ܢܥܩܒܬܐ

24, 25, 26, 27 Concinunt lectiones marginales in Barſ. cum margine noſtri MS^ti^, niſi quod ܗܘܡܠܠ non legitur commate 2do vel in textu vel in margine.

26 Sic legitur in noſtro---Text. ܗܘ ܕܨܒܥ ¹ ܠܚܡܐ. ² ܝܗܒ Marg. 1 ܢܣܒ. 2 ܘܝܗܒ. Imprimi feci lectt. marginales ad fidem codicum Græcorum C. L. M. 33. qui dant, *και εμβαψας το ψωμιον, λαμβανει και διδωσιν*. Barſ. in textu habet ܨܒܥ, in marg. vero ܢܣܒ: et eodem modo in ſuperiori clauſula. WH.

27 ܗܝܕܝܢ] Deeſt in Barſ.
29 ܓܝܪ] Barſ. ܕܝܢ
34 ܕܐܚܒܬܟܘܢ] Barſ. ܕܐܢܐ ܐܚܒܬܟܘܢ
35 In Barſ. tranſponuntur lectiones marginalis et textualis.

CAP. XIV.

2 ܕܐܛܝܒ] Reſtitui ܕ ex Barſ. WH.

Ibid. ܕܘܟܬܐ] Barſ. ܐܬܪܐ cum ſigno variæ lectionis, cui nihil reſpondet in margine.

3 ܕܐܝܟܐ ܕܐܝܬܝ] Barſ. ܘܐܝܟܐ ܕܐܝܬܝ

6 ܐܡܪ ܠܗ] Deeſt ܠܗ in Barſ.

Ibid. ܐܠܐ ܐܢ] Deeſt ܐܢ in Barſ.

10 ܡܡܠܠ] Barſ. neſcit lect. marginalem.

Ibid. ܡܩܘܐ] Sic Barſ. in margine, ſed in textu ܥܒܕ

Ibid. ܗܠܝܢ ܥܒ̈ܕܐ] Barſ. ordine inverſo.

11 ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ: ܕܐܢܐ ܒܐܒܐ ܘܐܒܐ ܒܝ creditis mihi quod ego in Patre, et Pater in me] Græcis eſt πιϛευετε: ſed hæc forma eadem eſt cum ſecunda perſ. pl. præſentis Indic. Hinc Polycarpus, ut arbitror, legi vult, cum nota interrogationis in hunc modum: *Creditis mihi quod ego in Patre, et Pater in me? Alioquin propter ipſa opera credite mihi.* Barſ. concinit noſtro: Verſio Simplex habet ܗܝܡܢܘ *credite.* WH.

12 ܗܘ ܢܥܒܕ] Barſ. ܗܘ ܢܥܒܕ

16 Eadem lectio in textu et in margine Barſ.

18 Ante ܠܘܬܟܘܢ Barſ. inſerit ܕܝܢ

22 ܗܘܐ] Suppoſui punctum ex Barſ. WH.

24 ܡܚܒ] Barſ. ܡܐܚܒ

26 ܢܠܦܟܘܢ] Barſ. præfigit ܕ

Ibid. ܗܠܝܢ] Barſ. ܗܢܝܢ

Ibid. ܐܡܪ] Sic Barſ. in margine, at ܐܡܪܬ in textu.

27 ܐܢܐ ܝܗܒ ܐܢܐ] In Barſ. deeſt ܐܢܐ

28 ܡ̇ܚܒܝܢ] Barſ. inſerit ܐ

30 ܐܝܬ] In Barſ. ſedes mutant lectiones textualis et marginalis.

CAP. XV.

2 ܫܒܫܬܐ] Barſ. ܫܒܝܫܬܐ

Ibid. Eadem nota in margine Barſ.

5 ܫܒ̈ܫܬܐ] Barſ. ܫܒܝ̈ܫܬܐ, et ſic in com. 6.

7 ܘܬܗܘܐ ܠܟܘܢ] Deſunt in Barſ.

Ibid. ܡܢ ܕܝܢ quodcunque] Sic habetur in MS^to^. Barſ. pro ܕܝܢ *autem* rectius habet ܕܐܢ. WH.

12 ܗܘ ܦܘܩܕܢܐ mandatum] Marg. ܝܘܢܝܐ ܢܩܒܬܐܝܬ i. e. Græcis vox [εντολη] eſt fœminini generis. WH.

14 Tranſponuntur lectiones marginalis et textualis in Barſ. in quo prior ܐܢܐ deeſt.

19 ܐܠܐ ܕܝܢ] In Barſ. ܕܝܢ rectius ſequitur ܡܛܠ præcedentem.

20 ܕܐܡܪܬ] Barſ. ܕܐܠܐ ܐܝܬ

CAP. XVI.

13 ܗܘ ܪܘܚܐ ܕܫܪܪܐ] Barſ. legit ܗܘ ܦܪܩܠܛܐ ܪܘܚܐ ܕܫܪܪܐ

16 ܘܠܐ ܬܘܒ] In Barſ. abeſt ܬܘܒ

18 ܗܕܐ ܡܢܐ] Barſ. ܕܗܕܐ ܡܢܐ

19 ܩܠܝܠ ܘܠܐ] Barſ. ܕܩܠܝܠ ܘܠܐ

20 ܬܬܬܥܝܩܘܢ] Barſ. duplici tantum ܬ

21 ܬܐܠܕܝܢ] Barſ. ܬܐܠܕ

25 ܐܘܕܥܟܘܢ] In futuro. Barſ. ܐܘܕܥܬܟܘܢ in præterito: male.

27 ܐܒܐ ܡܚܒ] Reſtitui ex Barſ. ܐܒܐ. Pro ܡܚܒ ἀγαπᾷ, Barſ. legit ܪܚܡ φιλεῖ: recte. WH.

Ibid. ܡܢ ܐܠܗܐ] Barſ. ܡܢ ܐܒܐ

29 ܐܡܪܝܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ] Barſ. ut in margine noſtri, ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝ̈ܕܐ

30 ܝܕܥ ܐܢܬ ܟܠܗܘܢ] In Barſ. legitur, ܕܟܠܗܘܢ ܝܕܥ ܐܢܬ

32 ܠܒܬܝܗܘܢ] Barſ. ܠܒܬܝܗܝܢ

CAP. XVII.

4 * ܟܕ ܠ] Barſ. ܘܟܕ, ſine aſteriſco.

7 ܝܗܒܬ] In Barſ. tranſponuntur lectiones textualis et marginalis.

10 ܐܝܬܝܗܘܢ] Barſ. ܐܝܬܝܗܝܢ

Ibid. ܒܗܘܢ] Barſ. ܒܗܝܢ

11 ܘܗܢܘܢ] Barſ. ܘܗܢܘܢ, at in margine ܗ̇ܢܘܢ

24 ܐܒܝ] Barſ. adnectit præcedentibus.

26 ܘܐܢܐ ܒܗܘܢ] Barſ. ܘܐܢܐ ܐܗܘܐ ܒܗܘܢ

CAP. XVIII.

1 ܕܒܠܐ ܗܘ] Barſ. ܕܒܗ ܗܘ

2 ܠܗ ܕܡܫܠܡܢܐ] Barſ. ܠܗ ܠܡܫܠܡܢܐ

4 ܕܐܬ̈ܝܢ] Barſ. ܕܐܬܝܢ

10 ܠܐܕܢܗ] In Barſ. invicem ſibi locum cedunt textualis et marginalis lectiones.

13 ܗܘ ܕܚܡܘܗܝ ܗܘܐ ܪܝܫ ܟܘܡܪ̈ܐ ܕܫܢܬܐ ܗܘ qui erat princeps ſacerdotum anni illius] In margine ſubjicitur hæc clauſula: ܫܕܪܗ ܗܟܝܠ ܗܘ ܚܢܢ ܟܕ ܐܣܝܪ ܠܘܬ ܩܝܦܐ ܪܝܫ ܟܗ̈ܢܐ *Miſit eum igitur Anna vinctum ad Caiapham principem ſacerdotum.* Omnia hæc verba Barſ. in textum recepit, at codex Bodl. concinit noſtro. Vide Bezæ annott. in locum. WH.

16 ܠܘܬ ܬܪܥܐ] In Barſ. tranſponuntur Lectiones text. et marg.

20 ܘܡܬܟܢܫܝܢ] Barſ. in margine ܐܬܟܢܫܘ

21 ܫܐܠܬܗ] Sic Barſ. in margine, at in textu ܫܐܠܠ

Ibid. ܗܐ ܗܢܘܢ] Barſ. ܗܐ ܗܢܘܢ

25 ܘܐܡܪ] Barſ. ܘܐܡܪ

26 ܐܡܪ] Barſ. ܐܡܪ

28 ܡܢ ÷ ܠܘܬ ܩܝܦܐ] Barſ. ſine obelo.

40 ܠܓܝܣܐ] Barſ. legit cum margine.

CAP. XIX.

2 ܣܛܦܢܘܣ coronam] Marg. ܟܠܝܠܐ. Idem valet. Barſ. ܟܠܝܠܐ in textu, et ܣܛܦܢܘܣ in marg. WH.

3 ܡܚ̈ܐ colaphos] Græcis eſt vox ῥαπισματα, quam melius vertit Criticus in margine ܢܘܩ̈ܦܐ. Barſ. ܢܘܩ̈ܦܐ in textu, et ܡܚ̈ܐ in marg. WH.

4 ܘܐܡܪ] Barſ. ܘܐܡܪ

5 ܕܐܪܓܘܢܐ purpureo] In marg. exhibetur vox Gr. πορφυρεν, Syriacis ſcripta. WH.

6 ܚܙܐܘܗܝ] Barſ. ܚܙܐܘܘܗܝ

7 ܚܝܒ ܗܘ] Barſ. ܚܝܒ ܗܘ

11 ܠܟ ܗܘܐ] Barſ. ܠܐ ܐܠܟ ܗܘܐ

13 ܟܦܐ] Barſ. ܟܐܦܐ

14 ܫܬܝܬܬܐ] Barſ. ܫܬܝܬܐ

17 ܩܪܩܦܬܐ] Ad hanc vocem notat Barſalibæus, ܩܪܩܦܬܐ. ܗܝ ܕܐܝܬ ܪܫܗ ܕܐܕܡ ܐܒܘܢ. ܒܗܿ ܕܩܒܪܗ ܢܘܚ ܒܬܪ ܛܘܦܢܐ. ܬܡܢ ܩܒܥܘ ܙܩܝܦܗ ܕܡܪܢ. Cranii: hoc eſt, Capitis noſtri Adami. In quo loco ſepelivit eum Noach poſt diluvium, ibi fixerunt crucem Domini noſtri.

18 ܡܟܐ ܘܡܟܐ] Concinit Barſ. in textu et in margine.

25 ܕܩܠܘܦܐ] Eadem nota in margine Codicis Barſalibæi.

28 ※ ܕܐܬܡܠܝ ↙] Mendoſe in MS ※ ܕܐܬܡܠܝ ↙ ※ ܕܐܬܡܠܝ. Quæ ſequuntur ex Pſ. lxix. 21. petita ſunt, neque in Græcis, Syrorum Simplici, aut Latinis Evangeliis reperiuntur---*Και εδωκαν εις διψην μȣ οξυς και χολην*: at legit Barſ.

29 ※ ܕܡܚܠܛܐ ↙] Hoc modo, ni fallor, includi debet: ※ ܕܡܚܠܛܐ ܥܡ ܡܪܪܬܐ ↙ ※ *mixtum cum felle* ↙.

32 ܘܐܬܘ ܐܚܪܢܐ ܩܕܡܝܐ ܬܒܪܘ ܫܩܐ] Barſ. et Bodl. rectius, ܘܐܬܘ ܡܢ ܩܕܡܝܐ ܬܒܪܘ ܫܩܐ quæ ad literam Græcis reſpondent, *και τȣ μεν πρωτȣ κατεαξαν τα σκελη.* WH.

37 ܕܐܡܪ] Barſ. ſine dolath præf.

38 ܡܛܠ ܕܚܠܬܐ Barſ. ܡܢ ܕܚܠܬܐ

Ibid. Poſt ܗܟܝܠ Barſ. inſerit ܝܘܣܦ

40 ܐܝܟ ܡܐ] Barſ. ܐܝܟܢܐ, ut ſolet.

C A P. XX.

2 ܠܡܪܝܐ] Barſ. ܠܡܪܝ

Ibid. ܝܕܥܝܢܢ] Barſ. ܝܕܥܝܢ

7 ܘܣܘܕܪܐ] Barſ. ܘܡܣܘܕܪܐ

17 ܠܐ ܬܬܩܪܒܝܢ ܒܝ] Sic Barſ. ſed in margine ܠܐ ܬܬܦܪܣܝܢ ܒܝ. Nova prorſus lectio.

21 ܐܝܟܢܐ] Barſ. ܘܐܝܟܢܐ

22 ܢܦܚ] Barſ. addit ܒܗܘܢ

Ibid. ܣܒܘ] Sic Barſ. ſed in margine ܩܒܠܘ

31 ܟܬܝܒܢ ſcripta ſunt] Marg. ---ܕ ܐܠܕ--- *γεγραπται.* Monet Criticus, ni fallor, vocem ܟܬܝܒܢ, abſque Dolath præfixo, eſſe *præteritum* (Græco *γεγραπται* reſpondens) non vero *participium* fœm. pl. ut præcedens ܕܟܬܝܒܢ (quod reſpondet Græco *γεγραμμενα.*) WH.

CAP. XXI.

3 ܠܡܨܕ] Barſ. addit ܢܘܢ̈ܐ

6 Poſt ܕܢܘܢ̈ܐ Barſ. addit ܕܐܚܒܬ

7 ܗܘ ܡܪܝܐ] Sic Barſ. in margine: ſed in textu ܗܢܐ ܡܪܝܐ

12 ܡܡܪܚܝܢ ܗܘܐ ܡܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ] Barſ. invertit ordinem: ſed in margine recte diſponit.

15 ܦܣܝܚ] Barſ. ܪܥܝ

18 ܘܐܚܪܢܐ] Barſ. concinit in textu et in margine.

25 ܐܡܝܢ amen] Marg. ܒܝܘܢܝܐ ܐܝܬ ܐܡܝܢ *In Gr. eſt* amen. Vox ܐܡܝܢ paulo exiliori manu in noſtro exaratur. Inſeruit eam Criticus, puto, Codicum Græcorum auctoritate nixus. Abeſt a Barſ. et Bodl. WH.

HISTORIA ADULTERÆ.

CAP. VII.

53 ܡܢܗܘܢ] Deeſt in Lud. De Dieu.

CAP. VIII.

1 Ad not. marg. ܣܘܢܛܘܟܝܢ narratio] Quid ſit ܣܘܢܛܘܟܝܢ neſcio: non reperitur enim in Lexicis vel impreſſis vel MS^tis. Fortaſſe eſt Gr. συντυχια *caſus*, *eventus*, *confabulatio*, &c. WH.

5 ܘܢܡܘܣܐ ܕܝܢ ܕܝܠܢ ܕܡܘܫܐ] Lud. De Dieu ܘܒܢܡܘܣܐ ܕܝܢ ܕܡܘܫܐ

6 ܒܟܬܒ] Deeſt in De Dieu.

7 ܦܫܛܘ] Supplevi ܘ finalem ex editione L. De Dieu. WH.

11 De Dieu legit cum Barſalibæo, in margine.

Pag. 561. ܥܡ ܬܪܝܢ ܨܚܚܐ ܝܘܢܝܐ cum duobus Exemplaribus Græcis] In omnibus fere hujus Verſionis Codicibus pro *duobus*, legitur *tribus exemplaribus*. Utra lectio ſit verior neſcio; crediderim tamen noſtram præferendam eſſe. WH.

DESCRIPTIO
TRIUM CODICUM VERSIONIS PHILOXENIANÆ,
FACTA ROMÆ,
A CLARISSIMO VIRO
STEPHANO EVODIO ASSEMANNO,

ARCHIEPISCOPO APAMEÆ, MECUMQUE AB EO PER LITERAS BENIGNISSIME COMMUNICATA: HI AUTEM CODICES IPSIUS VIRI CELEBERRIMI PECULIUM SUNT. WH.

I.

CODEX in fol. membr. foliorum 172. vetuſtiſſimo Syrorum charactere Chaldaico eſtranghelo, ut vocant, ſive rotundo exaratus, inter Codices MSS. Syriacos ad hæreditatem Joſephi Simonii Aſſemani Archiepiſcopi Tyri, Vaticanæ Bibliothecæ Præfecti, pertinentes, Num xi. notatus: quo continentur

Quatuor Evangelia, ex verſione Philoxeni, qui et Xenaias, Mabugenſis, ſeu Hieropolitani Epiſcopi, a Thoma Heracleenſi Maraas, ſeu Germaniciæ Epiſcopi recognita, et ad tria Exemplaria Græca conlata.

Præeunt, 1. *Index Lectionum Evangelicarum,* per anni circulum in divinis Syrorum Officiis recitandarum; quæ et ad marginem Evangeliorum Syriaco recenti charactere indicantur.

2. *Euſebii Cæſareenſis, et Ammonii Alexandrini* Canones decem de Harmonia quatuor Evangeliſtarum; ex quibus tamen, deperditis hinc inde tribus foliis, non niſi tertius, quartus, quintus et decimus ſu-

perſunt. Verum qui deſunt Canones ſuppleri poſſunt ex eadem Harmonia, quæ ad inferiorem oram paginarum minutuſſimo charactere adnotatur; et commodius ex præſtantiſſimo Codice 1. Laurentiano Mediceo, quem in Catalogo Codd. MSS. Orientalium Bibliothecæ Mediceæ a nobis edito, recenſuimus; ubi integros prædictos Canones Harmonicos Syriace, et Latine vulgavimus.

3 ܦܢܝ̈ܬܐ ܐܪܒܥ ܥܠ ܫܪ̈ܒܬܐ ܕܒܐܘܢܓܠܝܘܢ *Perorationes quatuor in ſeries genealogicas Chriſti, quæ ſunt in Evangelio.* Initium fol. 1. a tergo ܦܢܝܬܐ ܩܕܡܝܬܐ. ܡܛܠ ܒܒܘܢܝܐ ܐܒܗ̈ ܡܢ ܫܘܪܝܐ ܠܐܒܪܗܡ ܘܕܘܝܕ ܥܠ ܕܐܬܡܢܝܘ ܐܒܗܘܗܝ ܕܡܫܝܚܐ ܥܠܝܢ ܙܪܥܗܘܢ ܚܝܝܢ

Conſequuntur Evangelia quatuor, præfixis unicuique argumentis ipſius capitum. Porro ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܡܬܝ *Sanctum Evangelium Matthæi*, incipit fol. 8. ܟܬܒܐ ܕܗܘܝܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܒܪܗ ܕܐܒܪܗܡ

Deſinit fol. 54. a tergo ܙܠܘ ܗܟܝܠ ܬܠܡܕܘ ܟܠܗܘܢ ܥܡ̈ܡܐ ܟܕ ܡܥܡܕܝܢ ܐܢܘܢ ܠܗܘܢ. ܒܫܡܐ ܕܐܒܐ ܘܒܪܐ ܘܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ. ܟܕ ܡܠܦܝܢ ܐܢܘܢ ܠܗܘܢ ܠܡܛܪ ܟܠܡܕܡ ܕܦܩܕܬܟܘܢ. ܘܗܐ ܐܢܐ ܥܡܟܘܢ ܐܢܐ ܟܠܗܘܢ ܝܘܡ̈ܬܐ. ܥܕܡܐ ܠܫܘܠܡܗ ܕܥܠܡܐ. ܐܡܝܢ. Adnectitur hæc adnotatio ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܡܬܝ ܐܘܢܓܠܝܣܛܐ ܕܡܠܠ ܥܒܪܐܝܬ ܒܦܠܣܛܝܢܐ. i. e. *Explicit ſanctum evangelium Matthæi, qui locutus eſt Ebraice.*

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܡܪܩܘܣ *Sanctum Evangelium Marci*, incipit fol. 16. a tergo ܪܫܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ: ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܥܠܝܗ ܒܢܒܝ̈ܐ. ܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܡܠܐܟܐ ܕܝܠܝ. ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܟ

Deſinit fol. 80. a tergo ܗܘ ܡܢ ܗܟܝܠ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܒܬܪ ܕܡܠܠ ܥܡܗܘܢ. ܐܬܢܣܒ ܠܫܡܝܐ ܘܝܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܐܠܗܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܢܦܩܘ ܐܟܪܙܘ ܒܟܠ ܕܘܟ ܟܕ ܡܪܢ ܡܥܕܪ ܗܘܐ ܘܡܫܪܪ ܗܘܐ ܡܠܬܐ ܒܐܬܘܬܐ ܘܚܝܠܐ ܕܢܩܦܢ ܗܘܝ

Conſequitur hæc adnotatio ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܡܪܩܘܣ

ܕܡܠܠ ܪܗܘܡܐܝܬ ܒܪܗܘܡܐ ܡܕܝܢܬܐ. *Explicit Sanctum Evangelium Marci, qui locutus eſt Romane in Urbe Roma.*

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܠܘܩܐ *Sanctum Evangelium Lucæ,* incipit fol. 83. ܡܛܠ ܗܘ ܕܣ̈ܓܝܐܐ ܣܒܘ ܠܡܬܩܢܘ ܬܫ̈ܥܝܬܐ. ܡܛܠ ܣܘܥܪ̈ܢܐ ܕܡܫܪܪܝܢ ܒܫܪܪܐ ܒܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܫܠܡܘ ܠܢ ܗܢܘܢ ܕܡܢ ܫܘܪܝܐ ܗܘܘ ܚܙ̈ܝܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܕܡܠܬܐ.

Deſinit fol. 124. ܘܗܢܘܢ ܟܕ ܣܓܕܘ ܠܗ. ܗܦܟܘ ܠܐܘܪܫܠܡ ܒܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ. ܘܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܒܟܠܙܒܢ ܒܗܝܟܠܐ ܟܕ ܡܫܒܚܝܢ ܘܡܒܪܟܝܢ ܠܐܠܗܐ. ܐܡܝܢ

Subeſt iſthæc adnotatio ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܠܘܩܐ ܕܡܠܠܗ ܝܘܢܐܝܬ *Explicit Evangelium Lucæ, quod locutus eſt Jonice.*

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܝܘܚܢܢ *Sanctum Evangelium Johannis,* incipit fol. 121 a tergo. ܒܪܫܝܬ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܠܬܐ ܘܡܠܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܘܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܠܬܐ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܒܪܫܝܬ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܘܟܠܡܕܡ ܒܐܝܕܘܗܝ ܗܘܬ ܐܦܠܐ ܚܕܐ ܗܝ ܕܗܘܬ

Deſinit fol. 164. ܗܠܝܢ ܕܐܠܘ ܡܬܟܬ̈ܒܢ ܗܘܝ̈ ܚܕܐ ܚܕܐ. ܐܦܠܐ ܗܘ ܥܠܡܐ ܐܝܟ ܕܣܒܪ ܐܢܐ. ܣܦܩ ܗܘܐ ܠܟܬܒ̈ܐ ܕܡܬܟܬܒܝܢ ܗܘܘ. Subjungitur hæc adnotatio ܫܠܡ ܟܬܒܗ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܝܘܚܢܢ *Explicit Scriptura Sancti Evangelii Johannis: locutus eſt autem, et ſcripſit Jonice in Epheſo.*

Ad utramque ſingulorum hucuſque recenſitorum Evangeliorum marginem, manu prælaudati Thomæ Heracleenſis, de quo videſis Aſſem. Bibl. Orient. tom. II. a pag. 10. et 90. (ubi ejus et Xenaiæ, ſeu Philoxeni vitam, et ſcripta deſcribit) appoſita paſſim occurrunt ſcholia de variis Lectionibus, quæ in tribus Exemplaribus Græcis, ad quæ verſio hæc Syriaca Philoxeni Mabugenſis collata eſt, inveniuntur; nec non de variis difficilioribus verbis, et vocibus ejuſdem Verſionis, quæ ad majorem intelligentiam Græce majuſculis Literis ab eodem Heracleenſi ibidem adnotantur.

Is autem Codex rariſſimus eſt, manu prædicti Thomæ Heraclenſis ſcriptus anno Chriſti 616. quemadmodum liquet ex Epigraphe, quæ ad calcem Evangelii Johannis, fol. 164. a tergo eadem, qua totus Codex, manu exarata, legitur, in hæc verba: ܐܫܬܠܡ ܕܝܢ
ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܕܐܪܒܥܐ ܐܘܢܓܠܝܣܛܐ ܩܕܝܫܐ ܕܐܬܦܫܩ ܡܢ ܠܫܢܐ
ܝܘܢܝܐ ܠܣܘܪܝܝܐ ܒܚܦܝܛܘܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܘܒܥܡܠܐ ܪܒܐ.
ܒܩܕܡܝܐ ܡܢ ܒܡܒܘܓ ܡܕܝܢܬܐ. ܒܫܢܬܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ
ܡܩܕܘܢܝܐ ܕܬܡܢܡܐܐ ܘܬܫܥܣܪܐ ܒܝܘܡܝ ܚܣܝܐ ܡܪܝ
ܦܝܠܘܟܣܝܢܘܣ ܡܘܕܝܢܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܗܝ ܡܕܝܢܬܐ.
ܐܬܦܚܡ ܕܝܢ ܒܬܪܟܢ ܒܚܦܝܛܘܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܕܝܠܝ ܬܐܘܡܐ
ܡܣܟܢܐ ܥܠ ܬܪܝܢ ܨܚܚܐ ܝܘܢܝܐ ܕܒܩܝܢ ܛܒ ܘܡܚܬܬܝܢ.
ܒܐܢܛܘܢ ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܡܕܝܢܬܐ ܪܒܬܐ. ܒܥܘܡܪܐ
ܩܕܝܫܐ ܕܐܢܛܘܢܝܢܐ.

ܬܘܒ ܐܬܟܬܒ ܕܝܢ ܘܐܬܦܚܡ ܒܗ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ.
ܒܫܢܬܐ ܕܬܡܢܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܡܢܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܐܢܕܩܛܝܘܢܐ
ܕܬܪܬܝܢ. ܟܡܐ ܕܝܢ ܥܡܠܐ ܘܚܦܝܛܘܬܐ ܗܘܬ ܠܝ ܒܗ
ܘܒܚܒܪܘܗܝ. ܡܪܝܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܝܕܥ ܗܘ ܕܦܪܘܥ
ܠܟܠ ܐܢܫ ܐܝܟ ܥܒܕܘܗܝ ܒܕܝܢܗ ܟܐܢܐ ܘܬܪܝܨܐ.
ܕܒܗ ܢܫܟܚ ܪ̈ܚܡܐ ܕܝܠܗ. ܐܡܝܢ Hic *eſt Liber quatuor Evangeliſtarum, qui e Lingua Græca in Syriacam tranſlatus fuit cum ſumma diligentia, et magno labore, primum quidem in urbe Mabug (Hierapoli in Euphrateſia) anno Alexandri Macedonis octingenteſimo decimo nono diebus religioſi Mar Philoxeni Confeſſoris, ejuſdem Urbis Epiſcopi. Poſtea vero collatus fuit cum magna cura a me paupere Thoma ad duo* [in margine eadem manu ſcriptum Legitur ܥܠ ܬܠܬܐ ad tria] *exemplaria Græca valde probata, et accurata, in Anton magnæ urbis Alexandriæ, in ſancto monaſterio Antonianorum.*

Deinde vero exaratus fuit, et collatus in eodem dicto loco Anno Alexandri nongenteſimo vigeſimo ſeptimo (Chriſti 616.) Indictione quarta. Quantum autem Laboris et curæ in ipſo, ejuſque ſociis (reliquis nimirum Novi Teſtamenti Libris) ſubierim, ſolus dominus novit, qui unicuique ſecundum opera ſua retributurus eſt, in ſuo juſto, rectoque, judicio: in quo digni efficiamur miſericordiarum ab eo. Amen.

Conſequuntur ܩܪ̈ܝܢܐ ܕܦܨܚܐ ܘܕܚܫܐ ܦܪܘܩܝܐ ܕܡܟܢܫܝܢ ܡܢ ܐܪ̈ܒܥܬܗܘܢ ܐܘܢܓܠܝܣܛܐ ܐܝܟ ܬܘܪܨܐ ܕܬܐܘܡܐ ܚܪܩܠܝܐ *Lectiones Paſchatis* (nempe feriæ v. in cæna Domini) *et ſalutiferæ Paſſionis, ex quatuor Evangeliſtis collectæ, ſecundum correctionem Thomæ Heracleenſis,* eadem, qua quatuor Evangelia, manu exaratæ. Init. fol. 165. a t. ܩܪ̄ ܕܦܨܚܐ ܕܚܡܫܐ ܕܐܪ̈ܙܐ. ܕܠܘܩܐ ܡܬܩܪܒ ܗܘܐ ܕܝܢ ܥܐܕܐ ܕܦܛܝܪ̈ܐ ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܦܨܚܐ. ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܣܦܪ̈ܐ ܕܐܝܟܢܐ ܢܩܛܠܘܢܝܗܝ

In earum clauſula, fol. 172. a t. additam reperias recentiori manu, Epigraphen antiqui hujus Codicis poſſeſſoris, ita tamen abſumptam, et corroſam, ut nonniſi ejus nomen ܝܘܚܢܢ ܕܠܘܟܝܐ ܒܐܣܟܝܡܐ ܕܝܪܝܐ *Johannes Doluchenſis profeſſione monachus*, et annum deſcriptæ ab eo Epigraphes, nimirum ܒܫܢܬ ܕܐܠܦ ܘܩ̄ܥ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ *Anno milleſimo centeſimo ſeptuageſimo Alexandri*, h. e. Chriſti 819. commode legi poſſint.

II.

Codex in fol. bombyc. foliorum 635. Syriacis Literis elegantiſſime exaratus, inter Codices Syriacos MSS. ad hæreditatem Joſephi Simonii Aſſemani pertinentes, Num. xiv. notatus; quo continentur

Quatuor Evangelia, ex verſione Philoxeni Mabugenſis Epiſcopi, a Thoma Heracleenſi recognita, et ad tria exemplaria Græca collata; adjecta e regione Interpretatione Carſciunica, ſeu Arabica, literis tamen Syriacis exarata; quæ perrara eſt, quæque ad intelligentiam difficiliorum verborum Syriacorum plurimum confert. Syriacus Textus vocalibus notis animatus.

Præit, uti in præcedenti Codice, Series Capitum Evangelii Matthæi, quæ tamen ſexaginta octo numerantur; uti et Index Lectionum Evangelicarum in Divinis Syrorum Officiis recitandarum, quæ et ſingulæ in corpore rubro charactere ſuo loco Syriace et Carſciunice indicantur.

Porro ܟܪܘܙܘܬܐ ܕܡܬܝ ܫܠܝܚܐ *Prædicatio Matthæi Apoſtoli*, incipit fol. 3. a tergo ܟܬܒܐ ܕܗܘܝܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܒܪܗ ܕܐܒܪܗܡ. ܐܒܪܗܡ ܐܘܠܕ ܠܐܝܣܚܩ

In ejus clauſula, fol. 103. a t. hæc legitur Adnotatio ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܡܬܝ ܫܠܝܚܐ. ܕܡܠܠ ܘܐܟܪܙ ܥܒܪܐܝܬ ܒܦܠܣܛܝܢܐ.

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܟܪܘܙܘܬܐ ܕܡܪܩܘܣ ܡܣܒܪܢܐ. *Evangelium Sanctum, Prædicatio Marci Evangeliſtæ*; premiſſo Indice ejus Capitum XLVIII. Incipit fol. 104. a t. ܪܫܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ. ܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܡܠܐܟܝ ܕܢܐܬܐ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܟ ܕܢܛܝܒ.

Subjungitur in fine, fol. 166. ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܡܪܩܘܣ ܡܣܒܪܢܐ ܕܡܠܠ ܪܗܘܡܐܝܬ ܒܪܗܘܡܐ ܡܕܝܢܬܐ.

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܠܘܩܐ ܡܣܒܪܢܐ *Sanctum Evangelium Lucæ Evangeliſtæ*, præmiſſa ſerie ejus Capitum LXXXIII. una cum Epigrammate Syriaco heptaſyllabo, cujus auctor *Noë Epiſcopus Phæniciæ*, hujus Codicis calligraphus, quo proteſtatur ſe Jacobitam eſſe, Lectorem monens, ut a Chalcedonenſium morſibus animam ſuam liberet; Incipit fol. 161. ܡܛܠ ܕܗܐ ܣܓܝܐܐ ܫܪܝܘ ܠܡܣܕܪܘ ܬܫܥܝܬܐ ܡܛܠ ܣܘܥܪܢܐ ܗܠܝܢ ܕܐܫܬܡܠܝܘ ܒܫܘܡܠܝܐ ܕܝܠܢ.

Subjicitur in ejus clauſula fol. 276. a t. hæc adnotatio. ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܗܘ ܕܠܘܩܐ ܡܣܒܪܢܐ ܕܡܠܠ ܘܐܟܪܙ ܝܘܢܐܝܬ ܒܐܠܟܣܢܕܪܝܐ.

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܝܘܚܢܢ ܫܠܝܚܐ *Sanctum Evangelium Johannis Apoſtoli*, præfixa ſerie ejus Capitum xix. incipit fol. 277. ܒܪܫܝܬ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܠܬܐ ܘܗܘ ܡܠܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܒܪܫܝܬ ܠܘܬ ܐܠܗܐ.

Adnotatio in fine fol. 362. a tergo ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܟܪܘܙܘܬܐ ܕܝܘܚܢܢ. ܕܡܠܠ ܘܐܟܪܙ ܝܘܢܐܝܬ ܒܐܦܣܘܣ.

Ad calcem Evangelii S. Johannis calligraphus deſcribit Epigraphen Thomæ Heracleenſis, quam in præcedenti Codice retuli; ubi ait, ad tria exemplaria Evangeliorum Codicem a Thoma collatum fuiſſe.

Hic autem Codex ſcriptus fuit a Noe Jacobita, Pheniciæ Epiſcopo, cui Cyrilli nomen impoſitum, in Monaſterio S. Michaelis apud ܨܕܕ *Sadad* caſtrum ditionis Emeſenæ, feria ſexta, die undecima menſis Thamuz (Julii) anno Græcorum milleſimo ſeptingenteſimo nonageſimo quarto (Chriſti 1483.) diebus Ignatii Patriarchæ Antiocheni Syrorum Jacobitarum, cognomento ܒܪܫܠܠܗ *Barſillah*, Mardineſis, qui memoratum Noe Epiſcopatu donaverat, et Dioſcori, cognomento ܒܪ ܫܒܝ *Bar-ſabi*, Epiſcopi Hieruſalem, a quo idem Noe cucullum monaſticum, et Preſbyteratum acceperat; et Philoxeni ܒܪܩܪܡܢ *Bar-Carman*, Epiſcopi Hemat, et, ܚܪܕܝܢ ܩܪܝܬܐ ܕܒܛܘܪܐ ܕܠܒܢܢ *Hardin oppido in monte Libano.* Idque ad uſum Moſis, qui a Libaniotis Maronitis (Libani montis incolis) Preſbyter ordinatus fuerat; poſtquam autem fidem Chalcedonenſem abjeciſſet, ab eodem Noe Hegumenus conſecratus eſt: quemadmodum liquet ex ſubjecta ab eodem Noe, Epigraphi Thomæ Heracleenſis duplici prolixa adnotatione; cui idem Noe præmittit Carmen, metro S. Jacobi conſcriptum, adverſus Chalcedonenſium fidem, quam erroneam, et hæreticam vocat.

Pertinuit olim ad eccleſiam deiparæ Virginis Clebin, Inſulæ Cypri oppido: cui Eccleſiæ quamplures donationes a fidelibus factæ, varia manu Carciunice deſcribuntur foliis duobus poſtremis; et una præ cæteris facta dicitur die 30. Ab. (Auguſti) anno Chriſti 1551.

III.

Codex in fol. bombyc. foliis conſtans 257. Syriaco charactere et ſermone exaratus, inter Codd. MSS. Syriacos ad hæreditatem Joſephi Simonii Aſſemani pertinentes, num. xv. notatus; quo continentur

Quatuor Evangelia, ex verſione Philoxeni Mabugenſis Epiſcopi, a Thoma Heracleenſi recognita, et ad tria Exemplaria Græca collata. Præit Index Lectionum Evangelicarum, quæ per anni circulum in divinis Syrorum Officiis recitari ſolent, quæque et in corpore rubro charactere adnotantur. Unicuique autem Evangelio præfigitur ſeries ejus Capitum; ſubjiciunturque in fine Adnotationes de numeris Capitum, Canonum Harmonicorum, ſignis, ſeu miraculis, et teſtimoniis, quæ cum iis, quas in præcedente Codice recenſuimus, plane concordant.

Porro Evangelium Matthæi incipit fol. 8. a tergo ܟܬܒܐ ܕܗܘܝܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܒܪܗ ܕܐܒܪܗܡ. ܐܒܪܗܡ ܝܠܕ ܠܐܝܣܚܩ. ܐܝܣܚܩ ܕܝܢ ܝܠܕ ܠܝܥܩܘܒ

Evangelium Marci Evangeliſtæ, incipit fol. 80. ܪܫܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ. ܗܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܡܠܐܟܝ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܟ ܕܢܛܝܒ ܐܘܪܚܟ

Evangelium Lucæ incipit fol. 123. ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܐ ܨܒܘ ܕܢܟܬܒܘܢ ܬܫܥܝܬܐ ܕܫܪܝܪܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬ ܡܦܣܣܝܢ ܒܢ. ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܫܠܡܘ ܠܢ ܗܢܘܢ ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܗܘܘ ܚܙܝܐ

Evangelium Johannis incipit fol. 197. a tergo ܒܪܫܝܬ ܐܝܬܘܗܝ

ܗܘܐ ܡܟܬܒܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܥܠ ܟܠܗ. ܘܟܠܗ ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܗܘ ܡܟܬܒܬܐ.

Is Codex ſcriptus fuit a quodam *Barſauma*, anno Græcorum 1799. (Chriſti 1488.) qui in clauſula ejuſdem fol. 257. a tergo nomen ſuum, hiſce numeralibus notis deſignat. ܒ. ܘ. ܪ. ܨ. ܡ. ܐ. 2. 6. 200. 90. 40. 1. Deſcribit autem verba Thomæ Heracleenſis, poſtquam hic verſionem Philoxenianam cum tertio Exemplari Græco contuliſſet, in hæc verba, fol. 257. a tergo ܐܝܬܘܗܝ ܕܝܢ ܒܟܬܒܐ
ܗܢܐ ܕܐܪܒܥܐ ܐܘܢܓܠܣܛܐ ܕܐܬܦܫܩ ܡܢ ܠܫܢܐ
ܝܘܢܝܐ ܠܣܘܪܝܝܐ ܒܚܦܝܛܘܬܐ ܣܓܝܐܬܐ. ܘܒܥܡܠܐ ܪܒܐ:
ܒܩܕܡ ܡܢ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܡܒܘܓ. ܒܫܢܬܐ ܕܬܡܢܡܐܐ
ܘܬܫܥܣܪܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܡܩܕܘܢܝܐ. ܒܝܘܡܝ ܚܣܝܐ ܡܪܝ
ܦܝܠܟܣܝܢܘܣ ܡܘܕܝܢܐ ܐܦ ܐܦܝܣܩܦܐ ܕܗܝ ܡܕܝܢܬܐ.
ܐܬܦܚܡ ܕܝܢ ܒܬܪܟܢ ܒܚܦܝܛܘܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܕܝܠܝ ܡܣܟܢܐ
ܘܒܘܕܩܐ ܥܠ ܬܠܬܐ ܢܣܚܐ ܝܘܢܝܐ ܕܫܒܝܚܝܢ ܘܡܬܚܬܝܢ.
ܒܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܡܕܝܢܬܐ ܐܦ ܒܥܘܡܪܐ ܕܩܕܝܫܐ ܐܢܛܘܢܝܢܐ.
ܐܬܦܚܡ ܕܝܢ ܒܫܢܬܐ ܬܡܢܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܡܢܐ ܕܡܫܒܚܐ
ܕܘܟ ܒܐܢܕܝܩܛܝܘܢ ܚܕܐ. ܘܒܙܒܢܐ ܗܠܝܢ ܕܢܣܝܢܢ
ܘܒܝܬ ܒܐܬܪܘܬܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܪܒܬܐ.

ܐܬܟܬܒ ܕܝܢ ܘܐܬܦܚܡ ܒܗ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ.
ܫܢܬܐ ܕܐܠܦ ܘܫܒܥܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥ. ܕܟܬܒ ܕܝܢ ܒܟܠܠ
ܘܦܪܘܣܐ ܗܘܐ ܟܕ ܒܗ ܘܡܫܡܫܝܢ ܗܘܘ ܡܪܢ ܕܝܠܗ ܡܕܡ.
ܗܘ ܕܟܬܒ ܠܟܬܒܐ ܗܢܐ ܐܝܟ ܕܒܟܬܝܒܬܐ ܡܫܝܚܝܐ
ܕܝܠܝ ܒܠܥܕ. ܕܒܗ ܢܚܘܐ ܠܚܣܝܐ ܕܡܫܝܚܐ. ܐܡܝܢ. ܐܡܝܢ.

Hic quatuor ſanctorum Evangeliſtarum Liber ſumma cura, et magno Labore e Lingua Græca in Syriacam tranſlatus eſt, primum quidem in Urbe Mabug, anno Alexandri Macedonis octingenteſimo decimo nono

(Chriſti 508.) *diebus religioſi Mar Philoxeni Confeſſoris, et Epiſcopi ejuſdem Urbis.*

Deinde vero ſummo ſtudio collatus fuit a me paupere et peccatore ad tria exemplaria valde accurata, et probata, in Sancto Monaſterio Sancti Domitii, ubi et ipſum exaravi ad uſum Archipreſbyteri Davidis, pro animæ ipſius, et multorum utilitate, qui amant, et cupiunt ſcire confirmationem utilem divinorum Librorum.

Scriptus autem fuit, atque collatus in eodem prædicto loco, anno milleſimo ſeptingenteſimo nonageſimo nono (Chriſti 1438.) *Quantum autem Laboris et Curæ in ipſo, ejuſque ſociis ſubjerim, ſolus dominus novit, qui unicuique ſecundum opera ſua retributurus eſt in judicio ſuo juſto et recto; in quo digni efficiamur miſericordiarum ab eo. Amen. Amen.*

Ex quo conſtat, Adnotationem a Thoma Heracleenſi Philoxenianæ et ſuæ verſioni ſubjunctam, heic a Barſauma amanuenſi ad exaratum ab ipſo Evangeliorum Codicem perperam traductam fuiſſe, perinde ac ſi Thomas in Monaſterio S. Domitii in Meſopotamia pro David Archipreſbytero, anno Græcorum 1799. codicem ſuum ad tria Exemplaria Græca contuliſſet; quum ex genuina autographa Thomæ ipſius Adnotatione, ad calcem ſuperioris noſtri Codicis xi. appoſita, compertum ſit, Thomam non anno Græcorum 1799. ſed 927. indictione iv. in Antonianorum Alexandriæ cænobio Verſionem Philoxenianam Syriacam ad tria exemplaria contuliſſe, et recognoviſſe.

ERRATA.

MATT. IV. 18. *l.* Andream. 20. *l.* ܠܡܨܝ̈ܕܬܐ 23. *l.* ܒܟܠܗ V. 12. *l.* Cœlo. VI. 13. *l.* ܦܨܐ 26. *l.* eſtis illis? 30. *l.* puſilli fide? 33. *l.* ܡܠܟܘܬܗ VII. 27. *Lect. marg.* 2. *l.* ܘܐܬܠܠܡܗ VIII. 9. *l.* ܘܠܥܒܕܐ IX. 10. *l.* et ecce, &c. 11. *l.* Phariſæi, *Lect. marg.* 2. *l.* ܣܦ̈ܪܐ 39. *l.* ܦܥ̈ܠܐ ܕܝܢ ܙܥܘܪܐ X. 17. *l.* ſynagogis ſuis. 42. *l.* ܕܩܪܝ̈ܪܐ XII. 4. *l.* panes propoſitionis, quos. 20 *d.* et mutus. XIII. 14. *l.* dicit. 52. *l.* qui edoctus eſt. Ibid. *l.* ܠܒܪܢܫܐ XIV. 1. *l.* ܝܫܘܥ 6. *l.* ܕܗܪܘܕܣ XV. 12. *l. et* nunciaverunt. 27. *l.* ܝܫܘܥ 28. *l.* ܗܝܡܢܘܬܐ XVII. 18. *l.* ܘܡܢܬܐ XVIII. 8. *l.* ܚܓܝܪܐ 14. *l.* ܨܒܐ 32. *l.* ܫܒܩܬ XX. 17. *l.* ܫܒܩܗ 30. *l.* ܕܬܪܚܡܢ XXI. 10. *l.* ܐܬܬܙܝܥܬ 13. *l.* dicit. XXII. 14. *l.* ܡܓܒܝ̈ܐ 25. *l. et* mortuus eſt. 40. *l.* ܬܠܝܢ XXIII. 12. *l.* ܟܠ ܕܝܢ XXIV. 6. *l.* ܬܬܙܝܥܘܢ 20. *l.* ܒܣܬܘܐ XXV. 11. *l.* venerunt. 20. *l.* ܟܟܪ̈ܝܢ 33. pro ſiniſtra ſua *l.* ſiniſtra. 37. *l.* reſpondebunt ei. 38. *d.* tibi. XXVI. 11. *l.* ܒܟܠܙܒܢ XXVII. 1. *l.* ܢܡܝܬܘܢܗ 53. *l.* ܡܕܝ̈ܢܬܐ XXVIII. 19. *l.* ܙܠܘ

MARC. I. 2. *l.* ܕܢܬܩܢ 41. *l. et* tetigit. Ibid. pro ܘܐܡܕ *l.* ܘܐܡܪ II. 26. pro—qui *erant* cum eo. *l.* qui cum eo erant. III. 23. pro Statanas *l.* Satanas. Ibid. *l.* Satanam. IV. 19. *l.* ܠܥܠܡܐ VI. 8. *l.* precepit iis. 17. *l. et* apprehenderat. VII. 5. *l.* ܘܩܫܝ̈ܫܐ 34. *l.* et dicit. VIII. 8. *l.* ܐܫܒܝܪܐ IX. 14. *l.* ܠܘܬܗܘܢ 16. *d.* eum. 41. *l.* ܢܘܒܢ X. 23. *l.* dicit. 27. pro ܘܡܬܡܨܝܢܝܬܐ 2do. *loco l.* ܡܬܡܨܝܢ̈ܝܬܐ. Ibid. *l.* ܐܬܚܘܢ 32. *l.* ܘܡܬܬܡܗܘܢ XI. 10. *l.* ܐܘܫܥܢܐ XIII. 8. *l.* terræ motus. XIV. 3. *pro* alabaſtrum *l.* alabaſtrum unguenti. 25. *l.* illum novum. XV. 20. *l.* et induerunt eum veſtimentis ſuis, Et adduxerunt eum, ut crucifigerent eum. XVI. 18. *l.* # Et in manibus ✓. 19. *l.* ſedit.

LUC. I. 8. *l.* ܗܘܐ ܕܝܢ 20. *l.* ܡܠܐ 28. *l.* ܫܒܪܗ II. 33. *Lectt. marg. l.* Pater ejus. IV. 10. *l.* ܕܡܠܐܟ̈ܐ 16. *l.* ܕܫܒ̈ܬܐ VII. 37. *l.* ܘܠܟܘܗܝ ܕܫܘܩ VIII. 35. *l.* veſtitum et. XI. 24. *l.* invenerit. 31. *l.* condemnabit eos. 43. *l.* ܒܫܘ̈ܩܐ XII. 33. *l.* Eleemoſynam. XV. 16. *l.* ܡܘܪ̈ܐܓܘܗܝ XVI. 23. *l.* ܠܐܒܪܗܡ ܡܢ XVII. 23. *l.* dixerint vobis. 28. *l.* Comedebant, bibebant, emebant, vendebant, plantabant, ædificabant. XIX. 20. *l.* ܘܬܗܘܝ XX. 7. *l.* ܝܕܥܝܢ Ibid. *l.* propheta ſit. 36. *l.* ܡܠܐܟ̈ܐ XXI. 3. *l.* ܫܪܝܪܐܝܬ XXII. 3. *l.* ※ unus ↙. 13. *l.* invenerunt. 30. *l.* ※ duodecim ↙. 31. *l.* ܫܐܠܟܘܢ

JOH. IV. 27. *l.* ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ 51. *l.* ܗܘ VII. 32. *l.* ܕܢܐܚܕܘܢܝܗܝ X. 21. *Lectt. marg.* 1. *l.* ܐܝܬܘܗܝ XVI. 29. *l.* ܐܡܪ XVII. 11. *l.* ܠܘܬܟ 22. *l.* ܐܝܬܝܗܘܢ XXI. 3. *l.* ※ et ↙ exierunt. 14. *l.* ܐܬܚܙܝ

p. 563. lin. penult. *d.* Qua de cauſa voces, &c.

F I N I S.